Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ-ມູລສິກ຺ຂາ

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

(ກ)

ອາທິໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນ-ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ສມາຕິກໍ;

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂໍ ປວກ຺ຂາມິ, ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍໍຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ມາຕິກາ –

(ຂ)

ປາຣາຊິກາ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ຄຣຸກາ ນວ ຈີວຣໍ;

ຣຊນານິ ຈ ປຕ຺ໂຕ ຈ, ຖາລກາ ຈ ປວາຣຓາຯ

(ຄ)

ກາລິກາ ຈ ປຏິຄ຺ຄາໂຫ, ມໍເສສຸ ຈ ອກປ຺ປິຍໍ;

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍານິ ປາຈິຕ຺ຕິ, ສມຓກປ຺ປ ຠູມິໂຍຯ

(ຆ)

ອຸປ຺ຊຌາຈຣິຍວຕ຺ຕານິ, ວຈ຺ຈປ຺ປສ຺ສາວຐານິກໍ;

ອາປຸຈ຺ຉກຣຓໍ ນຄ຺ໂຄ, ນ຺ຫານກປ຺ໂປ ອວນ຺ທິໂຍຯ

(ງ)

ຈມ຺ມໍ ອຸປາຫນາ ເຈວ, ອໂນໂລກິຍມຎ຺ຊນິ;

ອກປ຺ປິຍສຍນານິ, ສມານາສນິໂກປິ ຈຯ

(ຈ)

ອສໍວາສິໂກ ຈ ກມ຺ມໍ, ມິຈ຺ຉາຊີວວິວຊ຺ຊນາ;

ວຕ຺ຕໍ ວິກປ຺ປ຺ນາ ເຈວ, ນິສ຺ສໂຍ ກາຍພນ຺ຘນໍຯ

(໖)

ປຖວີ ຈ ປຣິກ຺ຂາໂຣ, ເກສຊ຺ຊຄ຺ຄໜຫູສນໍ;

ວສ຺ສູປນາຍິກາ ເຈວາເວກ຺ງຄິຍໍ ປກິຕ຺ຓກໍຯ

(໗)

ເທສນາ ຉນ຺ທທານາທີ, ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຓາ;

ສໍວໂຣ ສ຺ຏຘີ ສນ຺ໂຕໂສ, ຈຕ຺ຣກ຺ຂາ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິຯ

໑ຯ ປາຣາຊິກນິທ຺ເທໂສ

ປາຣາຊິກາ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ –

໑ຯ

ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ ສນ຺ຖຕສນ຺ຖເຕ;

ອລ຺ໂລກາເສ ນິມິຕ຺ຕໍ ສໍ, ຕິລມຕ຺ຕມ຺ປິ ສນ຺ຖຕໍຯ

໒ຯ

ອສນ຺ຖຕມ຺ປາທິຕ຺ຕໍ, ປເວສນ຺ໂຕ ຈ຺ໂຕຖ ວາ;

ປເວສນຍຸຄ຺ຕຸທ຺ຘາຣປວິຍຸຄ຺ກ຺ຂຓສາທໂກຯ

໓ຯ

ອາທິເຍຍ຺ຍ ໜເຣຍ຺ຍາວໜເຣຍ຺ຍ ອິຣິຍາປຖໍ;

ໂກເປຍ຺ຍ ຖານາ ຈາເວຍ຺ຍ, ສງ຺ເກຕໍ ວີຕິນາມເຍຯ

໔ຯ

ອທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ, ກເວ ປາຣາຊິໂກຖ ວາ;

ເຖຍຸຍາພລກຸສຈຸລນຸນປຣິກປຸປາວທາຣໂກ;

ກຕຸທກາລຄຸໝເທເສທີ, ປຣິໂກເຄຕຸຖ ນິຈຸລໂຍ໚

໔໚

ມນຸສຸສວິຄຸຄຫໍ ຈິຈຸຈ, ຊີວິຕາ ວາ ວິໂຍຊເຍ;

ສຕຸຖຫາຣກໍ ວາສຸສ ມຣຓເຈຕໂນ ອຸປໍນິກຸຂິເປ໚

໖໚

ຄາເທຍຸຍ ມຣຓູປາຍໍ, ວເທຍຸຍ ມຣເຓ ຄຸຓໍ;

ຈຸໂຕ ປໂຍຄາ ສາທຕຸຖີນິສຸສຄຸຄາຓຕຸຕີຖາວຣາ໚

໗໚

ອິທຸຂີວິຊຸຊາມຍາ ກາລວຕຸຖາວຸຂີຣິຍາປຖາ;

ກຸຣິຍາວິເສໂສ ໂອກາໂສ, ລ ອາຓຕຸຕີນິຍາມກາ໚

໘໚

ຊານາທິເກທ ໂນສນຸຕມຕຸຕນຕຸຕຸປນາຍິກໍ;

ກຕວາ ໂກຍຸຖາສເມເກກໍ, ປຈຸຈຸປຸປນຸນກວສຸສິຕໍ໚

໙໚

ອລຸລາປເທສຣທິຕໍ , ທິເປນຸໂຕນຂີມານິໂກ;

ກາເຍນ ວາຈາ ວິລຸລຕຸຕິ-ປເຖ ລາເຕ ຈຸໂຕ ກເວ໚

໑໐໚

ປາຣາຊິເກເຕ ຈຕຸຕາໂຣ, ອສໍວາສາ ຍຖາ ປຸເຣ;

ອກພຸພາ ກິກຸຂຸກາວາຍ, ສີສຈຸຂິນຸໂນວ ຊີວິຕຸໍ໚

໑໑໚

ປຣິຍາໂຍ ຈ ອາຓຕຸຕິ, ຕຕິເຍ ທຸຕິເຍ ປນ;

ອາຕາຕຸຕິເຍວ ເສເສສຸ, ທຸວຍເມຕໍ ນ ລພຸກາຕີ ฯ

໑໔ ฯ

ເສເວຕຸກາມຕາຈິຕຸຕໍ , ມຄຸເຄ ມຄຸຄປຸປເວສນໍ;

ອິມໍ ເມຖຸນສມຸມສຸສ, ອາໜຸ ອງຄທຸວຍໍ ພຸຮາ ฯ

໑໕ ฯ

ມນຸສຸສສໍ ຕຖາສຄຸຄີ, ເຖຍຸຍຈິຕຸຕຄຸຈ ວຕຸຖຸໂນ;

ຄຣຸຕາ ອວຫາໂຣ ຈ, ອທິນຸນາທານເຫຕຸໂຍ ฯ

໑໖ ฯ

ປາໂຕ ມານຸສຸສໂກ ປາຕ-ສຄຸຄິຕາ ໜາຕເຈຕນາ;

ປໂຍໂຄ ເຕນ ມຣຕໍ, ປຄຸເຈເຕ ວຮເຫຕຸໂຍ ฯ

໑໗ ฯ

ອສນຸຕຕາ ອຕຸຕນີ ປາປມິຈຸຉຕາ-

ຍາໂຮຈນາ ຕສຸສ ມນຸສຸສຊາຕິຕາ;

ນາຄຸຄາປເທໂສ ຈ ຕເທວ ຊານນໍ,

ປຄຸເຈຕຸຖ ອງຄານີ ອສນຸຕທີປເນ ฯ

໑໘ ฯ

ອສາຮາຣຕາ ຈຕຸຕາໂຣ, ກິກຸຊຸນີນມກາພຸພກາ;

ເອກາທສ ຈ ວິພຸການຸຕາ, ກິກຸຊຸນີ ມຸທຸປີຄຸກີໂກ ฯ

໑໙ ฯ

ລມຸພີ ມຸເຂນ ຄຕຸໜນຸໂຕ, ອງຄຊາຕໍ ປຣສຸສ ຈ;

ຕຕຸເຖວາກິນິສີທນຸໂຕ, ຈຕຸຕາໂຣ ອນຸໂລມິກາ ฯ

໑໙။

ມຄ‌ເຄ ມຄ‌ຄປ‌ປເວສນາ, ເມຖຸນສ‌ສ ອີສາຄຕາ;

ຈຕ‌ຕາໂຣຕິ ຈຕ‌ພ‌ພິສ, ສໂມສານາ ປຣາຊິກາຕິ။

໔။ ສງ‌ຆາທິເສສນິທ‌ເທໂສ

ຄຣຸກາມວາຕິ –

໑໘။

ໂມເຈຕ‌ກາມຕາ ສ‌ກ‌ກ-ສ‌ສ‌ປ‌ກ‌ກມ‌ມ ວິໂມຈຍໍ;

ອຄ‌ຄຕ‌ຣ ສ‌ປີນນ‌ເຕນ, ສມໂຕ ຄຣຸກໍ ຜ‌ເສ။

໔໐။

ອິຕ‌ຖິສ‌ຄ‌ຄີ ມນ‌ສ‌ສິຕ‌ຖີ, ກາຍສໍສ‌ຄ‌ຄຣາຄວາ;

ສມ‌ຜ‌ສນ‌ໂຕ ອຸປ‌ກ‌ກມ‌ມ, ສມໂຕ ຄຣຸກໍ ຜ‌ເສ။

໔໑။

ຕຖາ ສ‌ຕານ‌ຕີ ວິຄ‌ຄ‌ຄ‌ຈ, ມຄ‌ຄໍ ວາຣພ‌ກ ເມຖ‌ນໍ;

ທ‌ຜ‌ກ‌ລ‌ລວາຈາຣາເຄນ, ໂອກາເສຕ‌ວາ ຄຣຸໍ ຜ‌ເສ။

໔໔။

ວຕ‌ວາຕ‌ຕກາມ‌ປ‌ຜ‌ຄານ-ວຕ‌ຕໍ ເມຖຸນຣາຄີໂນ;

ວາຈາ ເມຖຸນຍຸຕ‌ເຕນ, ຄຣຸໍ ເມຖຸນຍາຈເນ။

໔໓။

ປ‌ຜິຄ‌ຄເທຕ‌ວາ ສນ‌ເທສໍ, ອິຕ‌ຖິຍາ ປ‌ຣິສສ‌ສ ວາ;

ວີມໍສິຕ‌ວາ ຫຣໍ ປ‌ຈ‌ຈາ, ສມໂຕ ຄຣຸກໍ ຜ‌ເສ။

໔໔။

ສໍຍາຈິຕປ‌ຣິກ‌ຂາຣໍ, ກຕ‌ວາເທສິຕວຕ‌ຖຸກໍ;

ກຸຍື ປ໌ມາຕາຕິກຸກນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສໍ ຄຣຸ໌ ຟຸເສ຿

໘໕຿

ມຫລຸລກໍ ວິຫາຣໍ ວາ, ກຕ຺ວາເທສິຕວຕ຺ຖຸກໍ;

ອຕ຺ຕໂນ ວສນຕ຺ຖາຍ, ສມໂຕ ຄຣຸກໍ ຟຸເສ຿

໘໖຿

ອມູລເກນ ໂຈເທນ຺ໂຕ, ໂຈທາເປນ຺ໂຕວ ວຕ຺ຖຸນາ;

ອນ຺ຕິເມນ ຈ ຈາເວຕຸໍ, ສຸຕມານໍ ຄຣຸໍ ຟຸເສ຿

໘໗຿

ອຄ຺ຸລສ຺ຸສ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ຸວາ, ເຕນ ເລເສນ ໂຈທຍໍ;

ວຕ຺ຖຸນາ ອນ຺ຕິເມນາຄ຺ຸລໍ, ຈາເວຕຸໍ ຄຣຸກໍ ຟຸເສ຿

໘໘຿

ລາເທຕິ ຊານມາປນ຺ນໍ, ປ໌ຣິວເສຍ຺ຍ ຕາວຕາ;

ຈເຣຍ຺ຍ ສງເຊ ມານຕ຺ຕໍ, ປ໌ຣິວຸຕ຺ໂຖ ລ ຣຕ຺ຕິໂຍ຿

ຈິຕ຺ຕມານຕ຺ຕມພ຺ເກຍ຺ຍ, ຕໍ ສງໂຊ ວິສຕິຄໂຕ຿

໘໙຿

ອາປຕ຺ຕິນ຺ກຸຂິຕ຺ຕມນນ຺ຕຣາຍ

ປ໌ທຸຕ຺ຕຕາໂຍ ຕຖສຄ຺ຸລິຕາ ຈ;

ລາເທຕຸກາໂມ ອຖ ລາທນາຕິ,

ລນ຺ນາ ທສງເຄຫ຺ຍຣຸຕ຺ຄ຺ຄມມ຺ຸທິຕິ຿

໖຿ ຈີວຣນິທ຺ເທໂສ

ຈີວຣນ຺ຕິ –

໑໐။

ໂຂມໂກເສຍ຺ຍກປ຺ປາສ-ສາຕກາງຄານີ ກມ຺ພລໍ;

ກປ຺ປີຍານີ ລລຸເອຕານີ, ສານຸໂລມານີ ຊາຕິໂຕ။

໑໑။

ທຸກູລສຸເຈວ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຸຕ-ປຍໍ ໂສມາຣຈິນຊໍ;

ອິຫ຺ສິຊໍ ເທວທີນ຺ນສ຺ຈ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສານຸໂລມິກໍ။

໑໒။

ຕິຈີວຣໍ ປຣິກ຺ຂາຣ-ໂຈລຸອໍ ວສ຺ສິກສາຝິກໍ;

ອສິຍ຺ເຖ ນ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍ, ມຸຂປ຺ຸລ຺ຸລນນິສີທນໍ။

໑໓။

ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາກໍ ກຕ຺ທຸ-ຈ຺ລາທິເມຕ຺ຖ ຕິຈີວຣໍ;

ນ ວເສຍ຺ຍ ວິເນກາຫໍ, ຈາຕຸມາສໍ ນິສີທນໍ။

໑໔။

“ອິມໍ ສງ຺ໝາຝີສິຍ຺ຖາມິ”, ສງ຺ໝາຝິມິຈ຺ຈສິຍ຺ຖເຍ;

ອຫຕ຺ຖປາສເມຕນ຺ຕິ, ເສເສສ຺ປິ ອຍໍ ນໂຍ။

໑໕။

ອສິຍ຺ຖຫນ຺ໂຕ ສງ຺ໝາຝິ-ປ຺ປກຕີ ປ຺ພຸພຈີວຣໍ;

ປຈ຺ຈຸທ຺ຊຣິຕ຺ວາສິຍ຺ເຖຍ຺ຍ, ປຕ຺ຕາສິຍ຺ຖຫເນ ຕຖາ။

໑໖။

ເອຕໍ ອິມໍ ວ ສງ຺ໝາຝິ, ສໍເສ ປຈ຺ຈຸທ຺ຊຣາມິຕິ;

ເອວໍ ສພ຺ພານີ ນາເມນ, ວຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸທ຺ຊເຣ ວິທູ။

໑໗။

ສງຆາຝິ ປ຺ຈຸລິມນ຺ເຕນ, ທີຆໂສ ມຸຌ຺ຄິປລ຺ຈໂກ;

ອຸຕ຺ຕມນ຺ເຕນ ສຸຄຕ-ຈີວຣູນາປີ ວຌ຺ຌຕີຯ

໓໙ຯ

ມຸຌ຺ຄິຕ຺ຕິກລ຺ຈ ຕິຣີຍໍ, ຕຖາ ເອກໍສິກສ຺ສປີ;

ອນ຺ຕຣວາສໂກ ຈາປີ, ທີຆໂສ ມຸຌ຺ຄິປລ຺ຈໂກ;

ອຆ຺ຌເຕຍ຺ໂຍ ທ຺ວິຫຕ຺ໂຖ ວາ, ຕິຣີຍນ຺ເຕນ ວຌ຺ຌຕີຯ

໓໘ຯ

ນີສີທນສ຺ສ ທີເຆນ, ວິທຕ຺ຖິ ທ຺ເວ ວິສາລໂຕ;

ທີຍຆ຺ຌໍ ທສາ ວິທຕ຺ຖີ, ສຸຄຕສ຺ສ ວິທຕ຺ຖິຍາຯ

໔໐ຯ

ກຕ຺ທຸປ຺ປ຺ຝິຈ຺ຉາທິກສ຺ສ, ຕິຣີຍໍ ທ຺ເວ ວິທຕ຺ຖິໂຍ;

ທີຆນ຺ຕໂຕ ຈຕສ຺ໂສວ, ສຸຄຕສ຺ສ ວິທຕ຺ຖິຍາຯ

໔໑ຯ

ວສ຺ສິກສາຝິກາຍາປີ, ທີຆໂສ ຉ ວິທຕ຺ຖິໂຍ;

ຕິຣີຍໍ ອຆ຺ຌເຕຍ຺ຍາວ, ສຸຄຕສ຺ສ ວິທຕ຺ຖິຍາຯ

໔໒ຯ

ເອຕ຺ຖ ເຉທນປາຈິຕ຺ຕິ, ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຕທຸຕ຺ຕຣີ;

ປ຺ຈຈຕ຺ຖຣຓ ມຸຂໂຈລຸອາ, ອາກງ຺ຂິຕປ຺ປມາຓິກາຯ

໔໓ຯ

ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸເອ ຄຓນາ, ປມາຓໍ ວາ ນ ທີປີຕໍ;

ຕຖາ ວຕ຺ວາ ອຘິຌ຺ເຖຍ຺ຍ, ຖວິກາທີ ວິກປ຺ປີຍໍຯ

໘໔។

ອຫຕາຫຕກປ຺ປານໍ, ສງຆາຜິ ທິຄຸຓາ ສິຍາ;

ເອກຈຸຈິໂຍຕ຺ຕຣາສງໂຄ, ຕຖາ ອນ຺ຕຣວາສໂກ។

໘໕។

ອຸຕ຺ທ຺ສຜານ ທຸສ຺ສານໍ, ສງຆາຜິ ຈ ຈຕ຺ຄ຺ຄຸຓາ;

ກເວຍ຺ຍໍ ທິຄຸຓາ ເສສາ, ປໍສຸກູເລ ຍຖາຣຸຈິ។

໘໖។

ຕິສຸ ທ຺ເວ ວາປີ ເອກໍ ວາ, ຆິນ຺ທິຕພ຺ພໍ ປໂຫຕິ ຍໍ;

ສພ຺ເພສຸ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕສຸ, ອນ຺ວາຮິມາທິເຍຍ຺ຍ ວາ;

ອຈ຺ຆິນ຺ນຸຈ ອນາທິຕ຺ຕໍ, ນ ຊາເຣຍ຺ຍ ຕິຈີວຣໍ។

໘໗។

ຄາເມ ນິເວສເນ ອຸທ຺ໂທ-ສິຕປາສາທຫມ຺ມິເຍ;

ນາວາຜ຺ຜມາລຸອອາຣາເມ, ສຕ຺ຖເຂຕ຺ຕຂເລ ທ຺ເມ។

໘໘។

ອຊ຺ໂຊກາເສ ວິຫາເຣ ວາ, ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕິຈີວຣໍ;

ກິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາລ຺ລຕ຺ຣ, ວິປ຺ປວຕ຺ຖຸ ນ ວຜ຺ຜຕິ។

໘໙។

ໂຣຄວສ຺ສານປຣິຍນ຺ຕາ, ກຕ຺ທ຺ຈຸຊາທິກສາຜິກາ;

ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍ, ເສສາ ອປຣິຍນ຺ຕິກາ។

໙໐។

ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓ ປຣິກ຺ຂາຣ-ມຸຂປ຺ຸລ຺ຉນໂຈລຸອກໍ;

ທສໍ ປ຺ຍຣຕ຺ຕນາທິຕ຺ຕາກປ຺ປີ ລພ຺ກໍ ນິສີທນໍ។

໔໑ຯ

ອຫສໍ ຣຊິຕໍເຍວ, ເສສຈີວຣປຍ຺ຈກໍ;

ກປ຺ປຕາຫິຕ຺ຕກປ຺ປົວ, ສຫສໍວ ນິສີຫນໍຯ

໔໒ຯ

ອນຂິຍ຺ຄິຕນິສ຺ສຍ຺ຄໍ, ກປ຺ເປຕ຺ວາ ປຣິກ຺ຍ຺ຊເຍ;

ຫຕ຺ຖທີຆໍ ຕໂຕປຫ຺ຌ-ວິຕ຺ຖາຣຍ຺ຈ ວິກປ຺ປີຍໍຯ

໔໓ຯ

ຕິຈີວຣສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ, ສພ຺ພເມຕໍ ປກາສິຕໍ;

ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອິໂຍ ສພ຺ພໍ, ຕຖາ ວຕ຺ວາ ອຂິຍ຺ຄຕິຯ

໔໔ຯ

ອຈ຺ເຉທວິສ຺ສຊ຺ຊນຄາຫວິພ຺ກມາ ,

ປຈ຺ຈຸທ຺ຂໂຣ ມາຣຕາລິງຄສິກ຺ຂາ;

ສພ຺ເພສ຺ວຂິຍ຺ຄານວິໂຍຄກາຣຕາ,

ວິນິວິທ຺ຂວິທ຺ທຍ຺ຈ ຕິຈີວຣສ຺ສຯ

໔໕ຯ

ກຸສວາກຜລການິ, ກມ຺ພລໍ ເກສວາລຊໍ;

ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ຂາຣຍໂຕລູກປກ຺ຂາຊິນກ຺ຂິເປຯ

໔໖ຯ

ກທເລຣກກ຺ກທຸສ຺ເສ, ໂປຕ຺ຖເກ ຈາປິ ທຸກ຺ກຍໍ;

ສພ຺ພນີລກມຍ຺ເຊຍ຺ຄ-ປີຕໂລຫິຕກຕ຺ຫເກຯ

໔໗ຯ

ມຫາຣຽຄມຫານາມ-ຣຽຄຣຕ຺ເຕ ຕິຣິຜເກ;

ອຈ຺ຉິນ຺ນທີຆທສເກ, ຜລປ຺ປ຺ຜທເສ ຕຖາ;

ກຄ຺ຈຸເກ ເວຖເນ ສພ຺ພໍ, ລກຕິຈ຺ຉິນ຺ນຈີວໂຣຕີ໌

໔໌ ຣຊນນິທ຺ເທໂສ

ຣຊນານິ ຈາຕິ –

໔໗໌

ມູລກ຺ຂນ຺ຘຕຈປຕ຺ຕ-ຜລປ຺ປ຺ຜປ຺ປເກທໂຕ;

ຣຊນາ ລປ຺ປກາຣານິ, ອນຸຄ຺ຄາຕານິ ສຕ຺ຖຸນາ໌

໔໘໌

ມູເລ ທລິທ຺ທີ ຂນ຺ເຘ ຈ, ມຄ຺ເຊຄ຺ຖ ຕຸງຄຫາຣເກ;

ອລຸລີ ນີລຄ຺ຈ ປຕ຺ເຕສຸ, ຕເຈ ໂລທ຺ທຄ຺ຈ ກຕ຺ຑຸລໍ;

ກຸສຸມ຺ກໍ ກີສຸກໍ ປຸປ຺ເຜ, ສພ຺ພໍ ລພ຺ກໍ ວິວຊ຺ຊິຍາຕີ໌

໕໌ ປຕ຺ຕນິທ຺ເທໂສ

ປຕ຺ໂຕຈາຕິ –

໖໐໌

ອໂຍປຕ຺ໂຕ ກູມິປຕ຺ໂຕ, ຊາຕິຍາ ກປ຺ປິຍາ ທຸເວ;

ອຸກ຺ກຄ຺ໂຄ ມຊ຺ຊິໂມ ເຈວ, ໂອມໂກ ຈ ປມາຓໂຕ໌

໖໑໌

ອຸກ຺ກຄ຺ໂຄ ມຄເຘ ນາລຸອິ-ທ຺ວຍຕຓ຺ຑຸລສານິຕໍ;

ຄຓ຺ຫາຕິ ໂອທນໍ ສູປໍ, ພ຺ຍຄ຺ຊນຄ຺ຈ ຕທູປິຍໍ໌

໖໔໌

ມຊ຺ຊິໂມ ຕສ຺ສຸປຑ຺ໂຒວ, ຕໂຕປຑ຺ໂຒວ ໂອມໂກ;

ອຸກ຺ກຏ຺ຐໂຕ ຈ ອຸກ຺ກຏ຺ໂຐ, ອປ຺ຕ຺ໂຕ ໂອມໂກມໂກ។

໒໓។

ອຕິເຣກປ຺ຕ຺ໂຕ ຌາເຣຍ຺ໂຍ, ທສາໜປ຺ຣມໍ ສໂກ;

ກປ຺ໂປ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິ ກາເລຕິນາມິເຕ។

໒໔។

ອຈ຺ເຆທທານຄາເໜທິ, ວິພ຺ກາມາ ມຣຕ຺ທ຺ຌຍາ;

ລິງຄສິກ຺ຂາຫິ ຆິທ຺ເທນ, ປ຺ຕາຌິຍ຺ຄານມຸຊ຺ຊຕິ។

໒໕។

ປ຺ຕໍ ນ ປ຺ພິສາເມຍ຺ຍ, ໂສທກໍ ນ ຈ ໂອຕເປ຺;

ອຸຏ຺ເທ ນ ນິທເທ ກຸມ຺ຍາ, ນ ຄເປ຺ ໂນ ຈ ລຄ຺ຄເຍ។

໒໖។

ມິທ຺ຒນ຺ເຕ ປ຺ຣິກຏ຺ໜນ຺ເຕ, ອງເກ ວາ ອາຕປ຺ຕເກ;

ປ຺າເທສຸ ມຄ຺ຈປີເຄ ວາ, ຄເປ຺ຕຸ ນ ຈ ກປ຺ປ຺ຕິ។

໒໗។

ນ ນິໜເຣຍ຺ຍ ອຸຈ຺ຆິຍ຺ໂຄ-ທກຄ຺ຈ ຈລກຍ຺ຄິກໍ;

ປ຺ເຕນ ປ຺ຕໜຕ຺ໂຖ ວາ, ກວາຍໍ ນ ປ຺ຕາມເຍ។

໒໘។

ກູມິອາຌາຣເກ ທາຣຸທຏ຺ໜາຌາເຣ ສຸສຊ຺ຊິເຕ;

ທຸເວ ປ຺ເຕ ຄເປ຺ຍ຺ເຍກໍ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວານ ກູມິຍໍ។

໒໙។

ທາຣຸຣູປີຍໂສວຏ຺ຕ-ມຕິເວລຸອຸຣິຍາມຍາ ;

ກໍສກາຈຕິປຸສີສຜລິກາຕມ຺ພໂລໜຊາຯ

໗໐ຯ

ຉວສີສມໂຍ ຈາປີ, ຌຜິຕຸມ຺ພກຍາໜຊາ;

ປຕ຺ຕາ ອກປ຺ປີຍາ ສພ຺ເພ, ວຸຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຍວຕ຺ຖຸກາຕິຯ

໖ຯ ຖາລກນິທ຺ເທໂສ

ຖາລກາ ຈາຕິ –

໗໑ຯ

ກປ຺ປີຍາ ຖາລກາ ຕິສ຺ໂສ, ຕມ຺ພາໂຍມຕ຺ຕິກາມຍາ;

ທາຣຸໂສວຕ຺ຕຣຊຕມຕິເວລຸຊຸຣິຍາມຍາຯ

໗໒ຯ

ອກປ຺ປາ ຜລິກາກາຈກໍສຊາ ຄິທີສນ຺ຕກາ;

ສງ຺ພິກາ ກປ຺ປີຍາ ຕຸມ຺ພຌຜິຊາ ຕາວກາລິກາຕິຯ

໗ຯ ປວາຣຕານິທ຺ເທໂສ

ປວາຣຕາຕິ –

໗໓ຯ

ເຍນິຣິຍາປເຖນາຍໍ, ກຸຍ຺ຊມາໂນ ປວາຣິໂຕ;

ຕໂຕ ອຍ຺ເຍນ ກຸຍ຺ເຊຍ຺ຍ, ປາຈິຕ຺ຕິນຕິຣິຕ຺ຕກໍຯ

໗໔ຯ

ອສນໍ ໂກຊນຍ຺ເຈວ, ອກິໜາໂຣ ສມີປຕາ;

ກາຍວາຈາປຜິກ຺ເຂໂປ, ປຍ຺ຈອງຄາ ປວາຣຕາຯ

໗໕ຯ

ໂອທໂນ ສຕ຺ຕຸ ກຸມ຺ມາໂສ, ມຈ຺ໂຉ ມໍສຍ຺ຈ ໂກຊນໍ;

ສາລິ ວີຫີ ຍໂວ ກງ຺ຄຸ, ກຸທ຺ຣູສວຣໂຄສຸມາ;

ສຕ຺ຕນ຺ນເມສໍ ຂລ຺ລານໍ, ໂອທໂນ ໂກຊຊຍາຄຸ ຈຯ

ກຝຯ

ສາມາກາທີຕີຕໍ ກຸທ຺ຣູສເກ ວຣກໂຈຣໂກ;

ວຣເກ ສາລີຍລ຺ເຈວ, ນີວາໂຣ ສງ຺ຄຫໍ ຄໂຕຯ

ກກຯ

ກຍ຺ກຂລ຺ລມໂຍ ສຕ຺ຕຸ, ກຸມ຺ມາໂສ ຍວສມ຺ກໂວ;

ມໍໂສ ຈ ກປ຺ປີໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ມຈ຺ໂຊ ອຸທກສມ຺ກໂວຯ

ກ໒ຯ

ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ໂກຊນໍ ກປ຺ປ-ມກປ຺ປໍ ວາ ນິເສຂຍໍ;

ປວາເຣຍ຺ຍາກິຫຍໍ ກປ຺ປໍ, ຕນ຺ນາເມນ ອິມນ຺ຕີ ວາຯ

ກລຯ

ລາຊາ ຕໍສຕ຺ຕຸກຕ຺ຕານີ, ໂຄຣໂສ ສຸທ຺ຂຂຊຊໂກ;

ຕຕ຺ຫຸລາ ກຍ຺ກປີຍ຺ກລ຺ຈ, ປຸຖຸກາ ເວລຸອຸອາທີນໍຯ

໒໐ຯ

ກຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕາວເສສານໍ, ຣສຍາຄຸ ຣໂສປີ ຈ;

ສຸທ຺ຂຍາຄຸຜລາທີນີ, ນ ຊເນນ຺ຕີ ປວາຣຕໍຯ

໒໑ຯ

ປວາຣິເຕນ ວຸຍ຺ກາຍ, ອກຸຕ຺ເຕນ ຈ ໂກຊນໍ;

ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ກາຕພ຺ພໍ, ເຍນ ຍໍ ວາ ປຸເຣ ກຕໍຯ

໒໔ຯ

ກປ຺ປິຍໍ ຄຫິຕລ຺ເຈວຸ-ຈ຺ຈາຣິຕໍ ຫຕ຺ຖປາສຄໍ;

ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ເຕວໍ, ‘‘ອລເມຕ’’ນ຺ຕິ ກາສຕຸຯ

໑໖ຯ

ນ ກເຣນ຺ປສມ຺ປນ຺ນ-ຫຕ຺ຖຄໍ ເປສຍິຕ຺ວາປິ;

ກາເຣຕຸ ລພ຺ກເຕ ສພ຺ໂພ, ກຸລ຺ຊິຕໍ ຕມກາຣໂກຕິຯ

໑ຯ ກາລິກນິທ຺ເທໂສ

ກາລິກາຈາຕິ –

໑໔ຯ

ປຝິຄ຺ຄຫິຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ກາລິກາ ຍາວກາລິກໍ;

ຍາມກາລິກໍ ສຕ຺ຕາຫ-ກາລິກໍ ຍາວຊີວິກໍຯ

໑໔ຯ

ປີຝ຺ຖໍ ມູລໍ ຜລໍ ຂຊ຺ຊໍ, ໂຄຣໂສ ຊລ຺ລໂກຊນໍ;

ຍາຄຸສູປປ຺ປກຸຕໂຍ, ໂຫນ຺ເຕເຕ ຍາວກາລິກາຯ

໑໕ຯ

ມສຸມຸທ຺ທິກສາລູກ-ໂຈຈໂມຈມ຺ພຊມ຺ພຸຊໍ;

ຜາຣຸສໍ ນຄ຺ຄິສນ຺ຕຕ຺ຕໍ, ປານກໍ ຍາມກາລິກໍຯ

໑໗ຯ

ສານຸໂລມານິ ຊລ຺ລານິ, ຖເປຕ຺ວາ ຜລໂຊ ຣໂສ;

ມສູກປຸປ຺ຜມລ຺ລຕ຺ຣ, ສພ຺ໂພ ປຸປ຺ຜຣໂສປີ ຈຯ

໑໑ຯ

ສພ຺ພປ຺ຕຕຣໂສ ເຈວ, ຖເປຕ຺ວາ ປກ຺ກຫາກຊໍ;

ສີໂຕທກມທ຺ທິໂຕທິຈ຺ຈ-ປາໂກ ວາ ຍາມກາລິໂກຯ

໔໙໋

ສປ຺ປີໂນນິຕເຕລານິ , ມຊຸຜາຕິຕເມວ ຈ;

ສຕ຺ຕາຫກາລິກາ ສປ຺ປີ, ເຍສໍ ນໍສມວາຣິຕໍ໋

໕໐໋

ເຕລໍ ຕິລວເສຣຕ຺ຫ-ມຊຸສາສປສມ຺ກວໍ;

ຂຸທ຺ທາການຣມຊຸກຣິ-ມກ຺ຂິກາທີ ກຕໍ ມຊຸ;

ຣສາທິຂຸຈ຺ຊຸວິກຕີ, ປ຺ກ຺ກາປ຺ກ຺ກາ ຈ ຜາຕິຕໍ໋

໕໑໋

ສວຕ຺ຖຸປ຺ກ຺ກາ ສານໍ ວາ, ວສາ ກາເລ ອມານຸສາ;

ອຄ຺ເລສໍ ນ ປເຈ ວຕ຺ຖຸໍ, ຍາວກາລິກວຕ຺ຖຸນໍ໋

໕໒໋

ຫລິທ຺ທີ ສິງຄິເວຣຄ຺ຈ, ວຈຕ຺ຕໍ ລສຸຕໍ ວຈາ;

ຂຸສີຣໍ ກທ຺ທມຸຕ຺ຕຄ຺ຈາຕີວິສາ ກຄຸໂຣຫີຕີ;

ປຄ຺ຈມູລາທິກຄ຺ຈາປີ, ມູລໍ ຕໍ ຍາວຊີວິກໍ໋

໕໓໋

ພິລຸອງຄໍ ມຣິຈໍ ໂຄຄຸຄ-ຜລໍ ປິປ຺ຜລິ ຣາຊິກາ;

ຕິຜເລຣຕ຺ຫກາທີນໍ, ຜລໍ ຕໍ ຍາວຊີວິກໍ໋

໕໔໋

ກປ຺ປາສນິມ຺ພກຸຜຊປີໂຜລສຸລສາທີນໍ;

ສູເປຍ຺ຍປຕ຺ຕໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ປຕ຺ຕໍ ຕໍ ຍາວຊີວິກໍ໋

໕໕໋

ຄເປຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈຸນິຍ຺ຍາສໍ,

ສຣສໍ ອຸຈ຺ຈຸຊໍ ຕຈໍ;

ນິຍ຺ຍາໂສ ຈ ຕໂຈ ສພ຺ໂພ,

ໂລຫໍ ໂລຫໍ ສີລາ ຕຖາ។

៩៦។

ສຸທ຺ຮສີຕ຺ຖລ຺ຈ ເສວາໂລ, ຍຄ຺ຈ ກິລ຺ຈິ ສຸຊາປີຕໍ;

ວິກຍາທິປ຺ປເກທລ຺ຈ, ລາຕພ຺ພໍ ຍາວຊີວິກໍ។

ລ໗។

ມູລໍ ສາຣໍ ຕໂຈ ເຜຄ຺ຄຸ, ປ຺ຕ຺ຕໍ ປຸປ຺ຜໍ ຜລໍ ລຕາ;

ອາຫາຣຕ຺ຖ ມສາເສນ຺ຕໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ຍາວຊີວິກໍ។

ລ໘។

ສພ຺ພກາລິກສມ຺ໂກໂຄ, ກາເລ ສພ຺ພສ຺ສ ກປ຺ປຕິ;

ສຕິ ປ຺ຈ຺ຈເຍ ວິກາເລ, ກປ຺ປເຕ ກາລິກຕ຺ຕຍໍ។

ລລ។

ກາລຍາມມຕິກ຺ກນ຺ຕາ , ປາຈິຕ຺ຕີ ຊນຍນ຺ຕ຺ໂກ;

ຊນຍນ຺ຕິ ອຸໂກເປເຕ, ອນ຺ໂຕວຸຕ຺ຖລ຺ຈ ສນ຺ນິຮີ។

໑໐໐។

ສຕ຺ຕາຫກາລິເກ ສຕ຺ຕ, ອຫານິ ອຕິນາມິເຕ;

ປາຈິຕ຺ຕິ ປາລຸອິນາຣຸລຸເທ, ສປ຺ປີອາທີມ຺ທີ ທຸກ຺ກຝໍ។

໑໐໑។

ນິສ຺ສຝ຺ຄລທ຺ຮໍ ມກ຺ເຂຍ຺ຍ, ນງຄໍ ນຊໂຊທເຣຍ຺ຍ ຈ;

ວິກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕາເທ, ສາມເຕຣສ຺ສຮີຝ຺ຄໂຕ;

ມກ຺ຂນາທີຎ຺ຈ ນາປຕ຺ຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ສ ທທໂຕປີ ຈ។

໑໐໔។

ຍາວກາລິກອາທີນິ, ສໍສຏ຺ຐານິ ສຫຕ຺ຕນາ;

ຄາຫາປຍນ຺ຕິ ສພ຺ຠາວໍ, ຕສ຺ມາ ເອວມຸທີຣິຕໍ។

໑໐໕។

ປຸເຣ ປຏິຄ຺ຄຫິຕຎ຺ຈ, ສຕ຺ຕາຫໍ ຍາວຊີວິກໍ;

ເສສກາລິກສມ຺ມິສ຺ສໍ, ປາຈິຕ຺ຕິ ປຣິຠຸຎ຺ຊໂຕ។

໑໐໖។

ຍາວກາລິກສມ຺ມິສ຺ສໍ, ອິຕຣໍ ກາລິກຕ຺ຕຍໍ;

ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ຕທຫຸ, ຕທເຫວ ຈ ຠຸຎ຺ຊເຍ។

໑໐໗។

ຍາມກາລິກສມ຺ມິສ຺ສໍ, ເສສເມວໍ ວິຊານິຍໍ;

ສຕ຺ຕາຫກາລິກມິສ຺ສຎ຺ຈ, ສຕ຺ຕາຫໍ ກປ຺ປເຕຕຣນ຺ຕິ។

ຎ។ ປຏິຄ຺ຄາຫນິທ຺ເທໂສ

ປຏິຄ຺ຄາໂຫຕິ –

໑໐໘។

ທາຕຸກາມາຠິຫາເຣ ຈ, ຫຕ຺ຖປາເສຣຓກ຺ຂມໍ;

ຕິຘາ ເທນ຺ເຕ ທ຺ວິຘາ ຄາໂຫ, ປຎ຺ຈເຘວໍ ປຏິຄ຺ຄໂຫ។

໑໐໙។

ອສໍຫາຣິເຍ ຕຕ຺ຖຊາເຕ, ສຸຂຸເມ ຈິຎ຺ຈອາທິນໍ;

ປຓ຺ເຓ ວາສຍ຺ຫກາເຣ ຈ, ປຏິຄ຺ຄາໂຫ ນ ຣູຫຕິ។

๑໐໗။

ສິກ္ຂາມຣຕາລິງເຄຫີ, ອນເປກ္ຂວິສຕ္ຄໂຕ;
ອຈ္ເຉທານ္ປສမ္ປန္ນ-ທານາ ຄາໂຫປສမ္မຕိ။

๑໐໘။

ອປ္ປຜິຕ္ຄຫີຕံ ສພ္ພံ, ປາຈິຕ္ຕິ ປຣິກ္ລຸຊໂຕ;
ສຸທ္ຂလ္ຈ ນາຕິພຫລံ, ກປ္ປເຕ ອຸທກံ ຕຖາ။

๑๑໐။

ອງຄລຕ္ຄမວິຈ္ຂິນ္နံ, ທန္ຕກ္ຂີກຕ္ຕສູຖກံ;
ໂລຕາສ္ສຸເຂລອສິງໝາຕົ-ເສမ္ຫມုຕ္ຕກາຣິສກံ။

๑๑๑။

ສູຖມຕ္ຕິກမုຕ္ຕານິ, ລາຣິກလ္ຈ ຕຖາວິເຂ;
ສາມံ ຄເຫຕ္ວາ ເສເວယ္ຍ, ອສန္ເຕ ກປ္ປກາຣເກ။

๑๑໒။

ທຸຣູປຈິຕ္ເຕາ ຣໂຊກິຕ္ເຕາ, ອຖ္ຕຫປ္ປຜິຕ္ຄເຫ;
ອန္ໂຕວຸຕ္ເຖ ສယံປກ္ເກ, ອန္ໂຕປກ္ເກ ຈ ທຸກ္ກຜန္ຕິ။

๑໐။ ອກປ္ປີຍမံສນິທ္ເທໂສ

มံເສສု ຈ ອກປ္ປີຍန္ຕິ –

๑๑໓။

မນຸສ္ສຫຕ္ຖິອສ္ສານံ, မံສံ ສုນຂທີປີນံ;
ສີຫພ္ຍຄ္ฆຕຣຈ္ຉານံ, ອຈ္ຉສ္ສ ອຸຣຄສ္ສ ຈ။

๑๑๔။

ອຸທ္ທິສ္ສກຕမံສလ္ຈ, ຍလ္ຈ ອປ္ປຜິເວກ္ຂິຕံ;

ຖຸລຸລຈ្ចយំ ມນុស្សានំ, ມំເສ ເສເສສុ ທុក្កាຍំ។

១១៨។

ອຜុຖິປី ໂລທិតំ ຈម្មំ, ໂລມເມສំ ນ ກប្ប្តិ;

ສຈិត្តក៉ំວ ອុທ្ធិស្ស-ກតំ ເສສາ ອຈិត្តកាតិ។

១១។ ນិស្សត្តិយនិទ្ទេໂສ

ນិស្សត្តិយានិតិ –

១១៩។

ອຣູປិយំ ຣູປិເយន, ຣູປិយំ ອິតເຣນ ຈ;

ຣູປិយំ ປຣិວត្តេយ្យ, ນិស្សត្តិ ອិຊ ຣູປិយំ។

១១៣។

ກທາປໂຕ ສຊ្ឈ ສີງតិ, ໂວທាຣູປគមាសកំ;

ວត្ថុមុត្តាហិ ອិតຣំ, ກប្ប៏ ທុក្កាຍវត្ថុ ຈ។

១១៧។

“ອិមំ គេហត្វា ກត្វា ວា, ອិមំ ເທហិ ກຣានຍ;

ເທមិ ວា”តិ ສມាປន្នេ, ນិស្សត្តិ ກយវិក្កເយ។

១១៧។

ອត្តໂນ ອញ្ញໂត ລាກំ, ສງឃស្សញ្ញស្ស ວា ນតំ;

ປຣិណាមេយ្យ ນិស្សត្តិ, ປាចិត្តិ ຈាປិ ທុក្កាຍំ។

១៨០។

ອນិស្សជ្ជិត្វា ນិស្សត្តិ, ປຣិភុញ្ជេ ນ ເທយ្យ ວា;

ນិស្សជ្ជំ ສកស្សញ្ញាយ, ທុក្កាຍំ ອញ្ញេតຣន្តិ។

໑໘ຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທໂສ

ປາຈິຕ຺ຕີຕິ –

໑໘໑ຯ

ມຸສາວາໂທມສາວາເທ, ເປສຸຎ຺ຎຫຣເຓ ຕຖາ;

ປທໂສຘມ຺ມສາຄາເຣ, ອຸຊ຺ຌາປນກຂີຍເນຯ

໑໘໒ຯ

ຕລສຕ຺ຕິອນາທຣກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຸປ຺ປາທເນສຸ ຈ;

ຄາມປ຺ປເວສນາປຸຈ຺ຉາ, ໂຠຊເນ ຈ ປຣມ຺ປຣາຯ

໑໘໓ຯ

ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຄມເນ, ເສຍ຺ຍໍ ເສນາສນານິ ວາ;

ອິຕ຺ຖິຍາທ຺ຘານຄມເນ, ເອເກກາຍ ນິສີທເນຯ

໑໘໔ຯ

ຠີສາປນາໂກຏນອຎ຺ຎວາເທ,

ວິເຫສທຸຏ຺ຐຸລ຺ລປກາສຓາເທ;

ຫາໂສທເກ ນິຈ຺ຉຸຠເນ ວິຫາຣາ,

ປາຈິຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານຸປຂຊ຺ຊສຍເນຕິຯ

໑໙ຯ ສມຓກປ຺ປນິທ຺ເທໂສ

ສມຓກປ຺ປາຕິ –

໑໘໕ຯ

ຠູຕຄາມສມາຣມ຺ເຠ, ປາຈິຕ຺ຕິ ກຕກປ຺ປິຍໍ;

ນເຂນ ວາຄ຺ຄິສຕ຺ເຖຫິ, ກເຣ ສມຓກປ຺ປິຍໍຯ

໑໘໖ຯ

ສ ມູລຂນ຺ຘພິຊຄ຺ຄ-ຜລຸອຸພິຊປ຺ປກາວິໂຕ;

ອາຣມ຺ເກ ທຸກ຺ກຜໍ ພິຊໍ, ກູຕຄາມວິໂຍຊິຕໍ຿

໑໔໗຿

ນິພ຺ພຍ຺ຍພິຊໍ ໂນພິຊ-ມກຕຄ຺ຈາປີ ກປ຺ປຕິ;

ກຍາຫພທ຺ຘພິຊານິ, ພຫິທ຺ຘາ ວາປີ ກາຣເຍ຿

໑໔໘຿

ເອກາພທ຺ເຘສຸ ພິເຊສຸ, ກາຊເນ ວາປີ ກູມິຍໍ;

ກເຕ ຈ ກປ຺ປີເຍກສ຺ມິ, ສພ຺ເພສ຺ເວວ ກຕໍ ກເວ຿

໑໔໙຿

ນິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ກປ຺ປີຍໍ ກຕ຺ວາ, ມູລປ຺ຕ຺ຕານິ ຊາຍຣຸ໌;

ກປ຺ປີຍໍ ປຸ໌ນ ກາເຣຍ຺ຍ, ກູຕຄາໂມ ທິ ໂສ ຕທາ຿

໑໕໐຿

ສປ຺ຕ຺ໂຕ ວາ ອປ຺ຕ຺ໂຕ ວາ, ເສວາໂລທກສມ຺ກໂວ;

ເຈຕິຍາທີສຸ ເສວາໂລ, ນິພ຺ພຍ຺ຍທ຺ວຕ຺ຕິປ຺ຕ຺ຕໂກ;

ກູຕຄາໂມວ ພີຊມ຺ປີ, ມູລປ຺ຕ຺ເຕາ ວິນິຄ຺ຄເຕ຿

໑໕໑຿

ຆຍາທິປີຍ຺ເຖ ເສວາໂລ, ມກຸລຸອໍ ອທິຉ຺ຕ຺ຕກໍ;

ທຸກ຺ກຍສ຺ເສວ ວຕ຺ຖູນິ, ຜຸລ຺ລມພ຺ຍວຫາຣີກໍ຿

໑໕໔຿

ລາຂານິຍ຺ຍາສຉ຺ຕ຺ຕານິ, ອລ຺ລຣຸກ຺ເຂ ວິໂກປີຍ;

ຄຕ຺ຫໂຕ ຕຕ຺ຖ ປາຈິຕ຺ຕິ, ລິນ຺ທໂຕ ວາປີ ອກ຺ຂຣໍ຿

໑໓໓။

ປີລຸເຂຕຸໍ ນາລຸອິເກຣາທີ, ທາຣຸມກ຺ກຍກາທິນາ;

ຉິນ຺ທິຕຸໍ ຄຕ຺ຄິກໍ ກາຕຸໍ, ຕິຓາທີ ນ ຈ ກປ຺ປຕິ။

໑໓໔။

ກູຕຄາມໍ ວ ພີຊໍ ວາ, ຉິນ຺ທ ກິນ຺ໂທຈິນາທີ ວາ;

ຜາເລທີ ວິຊ຺ຌ ປຈ ວາ, ນິຍເມຕ຺ວາ ນ ກາສເຍ။

໑໓໕။

ອິມໍ ກໂຣທີ ກປ຺ປີຍໍ, ອິມໍ ຄຕ຺ເຫທມາຫຣ;

ອິມໍ ເທຫີ ອິມໍ ໂສເສເຫວໍ ວຍ຺ຍຕິ ກາສິຕຸນ຺ຕິ။

໑໔။ ກູມິນິທ຺ເທໂສ

ກູມິໂຍຕິ –

໑໓໖။

ສມ຺ມຸຕ຺ສ຺ສາວນ຺ຕາ ຈ, ໂຄນິສາທີ ຄຫາປຕິ;

ກປ຺ປີຍາ ກູມິໂຍ ຍາສຸ, ວຸຕ຺ຖໍ ປກ຺ກລ຺ຈ ກປ຺ປຕິ။

໑໓໗။

ວາສຕ຺ຖາຍ ກເຕ ເຄເຫ, ສງ຺ພິເກ ເວກສນ຺ຕເກ;

ກປ຺ປີຍາ ກຸຍິ ລທ຺ຂພ຺ພາ, ສຫເສຍ຺ຍປ຺ປໂຫນເກ။

໑໓໘။

ເຄເຫ ສງ຺ພສ຺ສ ເວກສ຺ສ, ກຣມາເນວມິຣຍໍ;

ປຖມິຍ຺ຖກຖມ຺ກາທີ, ຖເປຍ຺ຍຸສ຺ສາວນ຺ຕິກາ;

“ກປ຺ປີຍກຸຍິ ກໂຣມ, ກປ຺ປີຍກຸຍິ ກໂຣມາ”ຕິ။

໑໓໙။

ເຍກຸຍຸເຍນາປ໌ຣິກຸຂິຕຸໂຕ, ອາຣາໂມ ສກໂລປິ ວາ;

ວຸຈຸຈເຕ “ໂຄນິສາທີ”ຕິ, ສມຸມຸຕິ ສງຄສມຸມຕາ຺

໑໘໐຺

ກິກຸຂຸ ຄເປ໌ຕຸວາ ອລຸເລຫີ, ທິນຸໂນ ເຕສໍວ ສນຸຕໂກ;

ອຕຸຖາຍ ກປຸປ໌ກຸຜິຍາ, ເຄໂຫ ຄຫປ໌ຕິ ມໂຕ຺

໑໘໑຺

ອກປຸປ໌ກຸຜິຍາ ວຸຕຸຖສປຸປີອາທີຫີ ມິສຸສິຕໍ;

ວເຊຍຸຍ ອນຸໂຕວຸຕຸຖຕຸຕໍ, ປຸຣິມໍ ກາລິກທຸວຍໍ຺

໑໘໒຺

ເຕເຫວ ກິກຸຂຸນາ ປກຸກໍ, ກປຸປ໌ເຕ ຍາວຊີວິກໍ;

ນິຣາມິສໍວ ສຕຸຕາຫໍ, ສາມິເສ ສາມປາກຕາ຺

໑໘໓຺

ອຸສຸສາວນນຸຕິກາ ເຍຫີ, ຖມຸກາທີຫີ ອະຜຸຄິຕາ;

ເຕສຸເຍວາປນີເຕສຸ, ຕທລຸເລສຸປີ ຕິຜຸຄຕີ຺

໑໘໔຺

ສພຸເພສຸ ອປນີເຕສຸ, ກເວ ຊຫິຕວຕຸຖຸກາ;

ໂຄນິສາທີ ປຣິກຸຂິຕຸເຕ, ເສສາ ຉທນວິພຸກມາຕິ຺

໑໕຺ ອຸປ໌ຊຸຊາຈຣິຍວຕຸຕນິທຸເທໂສ

ອຸປ໌ຊຸຊາຈຣິຍວຕຸຕານີຕິ –

໑໘໕຺

ນິສຸສາຍຸປ໌ຊຸຊາຈຣິເຍ, ວສມາໂນ ສຸເປສໂລ;

ທນ຺ຕກຜຸຖາສນໍ ໂຕຍໍ, ຍາຄຸໍ ກາເລ ທເທ ສທາ຿

໑໘໖຿

ປຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣ ຄາມ-ປ຺ປເວເສ ຄມນາຄເມ;

ອາສເນ ປາທປີເຖ ຈ, ກຖໂລປາໜນຈີວເຣ຿

໑໘໗຿

ປຣິໂກຊນີຍປານີຍ-ວຈ຺ຈປ຺ປສ຺ສາວຖານີສຸ ;

ວິຫາຣໂສເຂເນ ວຕ຺ຕໍ, ປ຺ຸນ ປຼ຺ຍາປເນ ຕຖາ຿

໑໘໘຿

ນ ປປ຺ໂຜເຍຍ຺ຍ ໂສເຂນ຺ໂຕ, ປຜິວາເຕ ຈ ສງຄເຕ;

ວິຫາຣໍ ກິກ຺ຂຸ ປານີຍ-ສາມນ຺ຕາ ສຍນາສນໍ຿

໑໘໙຿

ນ຺ຫາເນ ນ຺ຫາຕສ຺ສ ກາຕພ຺ເພ, ຣງຄປາເກ ຈ ໂຂວເນ;

ສິພ຺ພເນ ຈີວເຣ ເຖເວ, ຣຊນ຺ໂຕ ນ ວເຊ ກິເຕ຿

໑໙໐຿

ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ອນາປ຺ຸຈຸຂາ, ປຕ຺ຕໍ ວາ ຈີວຣານີ ວາ;

ນ ທເທຍ຺ຍ ນ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ປຣິກ຺ຂາຣລ຺ຈ ກິລ຺ຈນໍ຿

໑໙໑຿

ເອກຈ຺ຈໍ ປຈ຺ຂໂຕ ກາຕຸໍ, ຄນ຺ຕຸໍ ວາ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຂໂຕ;

ປີຕ຺ໜປາຕລ຺ຈ ນີນ຺ເນຕຸໍ, ນີໜຣາເປຕຸມຕ຺ຕໂນ຿

໑໙໒຿

ກິຈ຺ຈຍໍ ປຣິກມ຺ມໍ ວາ, ເກສຈ຺ເຂທລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ;

ກາຣາເປຕຸໍ ວ ກາຕຸໍ ວາ, ອນາປ຺ຸຈຸຂາ ນ ວຍ຺ຍຕິ຿

໑໘໓။

ຄາມໍ ສຸສານໍ ນິສຸສີນໍ, ທີສໍ ວາ ຄນຸຕຸມິຈຸຉໂຕ;

ອຕຸຕໂນ ກິຈຸຈຍໍ ວາປິ, ອນາປຸຈຸຉາ ນ ວຍຸຜຕິ။

໑໘໔။

ອຸປຸປນຸນໍ ອຣຕິ ທິຍຸຄຶ, ກຸກຸກຸຈຸຈໍ ວາ ວິໂນທເຍ;

ກເຣຍຸຍ ວາປິ ອຸສຸສຸກຸກໍ, ສງຆາຍຕຸເຕສຸ ກມຸມສຸ။

໑໘໕။

ຄິລາເນສຸ ອຸປຍຸເຖຍຸຍ, ວຸຍຸຖານໍ ເນສມາຄເມ;

ວຕຸຕເກເທນ ສພຸພຕຸຖ, ອນາທເຣນ ທຸກຸກຜນຸຕິ။

໑໖။ ວຈຸຈປສຸສາວຍຸຖານິກນິທຸເທໂສ

ວຈຸຈປສຸສາວຍຸຖານິກນຸຕິ –

໑໘໖။

ນ ກເຣຍຸຍ ຍຖາວຸທຸຓໍ, ວຈຸຈໍ ຍາຕານຸປຸພຸພິຍາ;

ວຈຸຈປສຸສາວກຸຜິໂຍ, ນຸຫານຕິຕຸຖຍຸຈ ລພຸກຕິ။

໑໘໗။

ປວິເສຍຸຍຸພຸກຊິຕຸວາ ໂນ, ສຫສາ ປວິເສຍຸຍ ຈ;

ອຸກຸກາສິຕຸວາວຸພຸກເຊຍຸຍ, ປາທຸກາສຸເວວ ສຕຸຖິໂຕ။

໑໘໘။

ນ ກເຣ ນິຕຸຖຸນໍ ວຈຸຈໍ, ທນຸຕກຍຸຖຍຸຈ ຂາທຍໍ;

ວຈຸຈປສຸສາວໂທຕີນໍ, ນ ກເຣຍຸຍຸກຍໍ ພຫິ။

໑໘໙။

ກູເປ ກຍຸກໍ ນ ປາເຕຍຸຍ, ເຂລຸອໍ ປສຸສາວໂທຕີຍາ;

ນາວເລເຂຍຸຍ ຜຣຸເສ-ນຸຫຕລຸຈາປິ ໂຂວເຍ។

໑໕໐។

ນ ນິກຸຂເມຍຸຍ ສຫສາ-ວຸພຸກຊິຕຸວາ ນ ນິກຸຂເມ;

ຈປຸ ຈປຸ ນາຈເມຍຸຍ, ອຸກຸລາປລຸຈ ວິໂສຂເຍຕິ។

໑໗។ ອາປຸຈຸຉກຣຓນິທຸເທໂສ

ອາປຸຈຸຉກຣຓນຸຕິ –

໑໕໑។

ອນຊຸຊິຍຸໂຖວ ເຖເຣນ, ປາຕິໂມກຸຂໍ ນ ອຸທຸທິເສ;

ຂມຸມໍ ນ ກຖເຍ ປລຸຫໍ, ນ ປຸຈຸເຉ ນ ຈ ວິສຸສເຊ។

໑໕໒។

ອາປຸຈຸຉິຕຸວາ ກເຖນຸຕສຸສ, ປຸນ ວຸຫຸເຓຕຣາຄເມ;

ປຸນ ອາປຸຈຸຉນໍ ນຕຸຖິ, ກຕຸຕຄຸເຄ ຈານຸໂມທໂຕ។

໑໕໓។

ວສນຸໂຕ ຈ ອນາປຸຈຸຉາ, ວຸຫຸເຓເນກວິຫາຣເກ;

ນ ສຊຸຊາເຍຍຸຍ ອຸທຸເທສໍ, ປຣິປຸຈຸຉລຸຈ ໂນ ທເທ។

໑໕໔។

ຂມຸມໍ ນ ກາສເຍ ທີປໍ, ນ ກເຣ ນ ຈ ວິຊຸຊເປ;

ວາຕປານໍ ກວາຜໍ ວາ, ວິວເຣຍຸຍ ຖເກຍຸຍ ຈ។

໑໕໕។

ຈງກເມ ຈງກມນຸໂຕປິ, ວຸຫຸເຓນ ປຣິວຕຸຕເຍ;

ເຍນ ວຸຫຸໂຓ ສ ສງຆາຜິ-ກຕຸເກາເນນໍ ນ ຆຜຸຜເຍຕິ។

໑໘ຯ ນຄ຺ຄນິທ຺ເທໂສ

ນຄ຺ໂຄຕິ –

໑໖໖ຯ

ນຄ຺ໂຄ ມຄ຺ຄໍ ວເຊ ກຸລ຺ເຊ, ປີເວ ຂາເທ ນ ສາຍເຍ;

ນ ຄຕ຺ເຫ ນ ທເທ ເນວ, ວນ຺ເທ ວນ຺ທາປເຍຍ຺ຍ ວາຯ

໑໖໗ຯ

ປ໌ຣິກມ຺ມໍ ນ ກາເຣຍ຺ຍ, ນ ກເຣ ປ໌ຜິລາທິສຸ;

ປ໌ຣິກມ຺ເມ ທຸເວ ວຕ຺ຖ-ຈ຺ລາທິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກປ຺ປີຍາຕິຯ

໑໙ຯ ນ຺ຫານກປ຺ປນິທ຺ເທໂສ

ນ຺ຫານກປ຺ໂປຕິ –

໑໖໘ຯ

ນ ຈ ນ຺ຫາເຍຍ຺ຍ ເຖຣານໍ, ປຸຣໂຕປ໌ຣິ ວາ ຕຖາ;

ທເທຍ຺ຍ ໂອຕຣນ຺ຕານໍ, ມຄ຺ຄມຸຕ຺ຕຣມານໂກຯ

໑໖໙ຯ

ກຸຍ຺ຍຕ຺ຖມ຺ກຕຣຸຍ຺ຍາເນ, ນ຺ຫາຍມາໂນ ນ ຆໍສເຍ;

ກາຍໍ ຄນ຺ສພ຺ພຫຕ຺ເຖນ, ກຸຣຸວິນ຺ທກສຸຕ຺ຕິຍາຯ

໑໗໐ຯ

ມລ຺ລເກນາຍ຺ລມຍ຺ລໍ ວາ, ສຣີເຣນ ນ ຆໍສເຍ;

ກປາລິຍ຺ຖກຂຕ຺ຆານິ, ວຕ຺ຖວຍ຺ຜີ ຈ ວຍ຺ຜຕິຯ

໑໗໑ຯ

ສພ຺ເພສໍ ປຸຖຸປາເຕີ ຈາ-ກລ຺ລສ຺ສາກຕມລ຺ລກໍ;

ປາສາຓເຜຓກາຖລາ, ກປ຺ປນ຺ຕີ ປາທໝັສເນຕີຯ

໔໐ຯ ອວນ຺ທິຍນິທ຺ເທໂສ

ອວນ຺ທີໂຍຕິ –

໑໗໔ຯ

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານ຺ປສມ຺ປນ຺ນ-ນານາສໍວາໄສຕ຺ຖິໂຍ;

ນໂວ ຈ ຄຣຸກຜ຺ໂຖ ຈ, ປຕ຺ທໂກ ຈ ອວນ຺ທິຍາຕີຯ

໔໑ຯ ຈມ຺ມນິທ຺ເທໂສ

ຈມ຺ມນ຺ຕິ –

໑໗໕ຯ

ມິຄາເຊລຸອກຈມ຺ມານິ, ກປ຺ປນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂຊິຕຸໍ;

ໂຣຫີເຕຕີປສຫາ ຈ, ກຸຣ຺ງຄາ ມິຄຊາຕິກາຯ

໑໗໘ຯ

ອນຸຄ຺ລາຕຕ຺ຕຍາ ອຄ຺ຄໍ, ຈມ຺ມໍ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖຸກໍ;

ຖວິໂກປາໜເນ ຈມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ກປ຺ປຕີມານຸສນ຺ຕີຯ

໔໔ຯ ອຸປາໜນນິທ຺ເທໂສ

ອຸປາໜນາ ເຈວາຕີ –

໑໗໘ຯ

ມຊ຺ຊເທເສ ນ ກປ຺ປນ຺ຕິ, ຄຕງຄຕູປາໜນາ ນວາ;

ສພ຺ພສ຺ສ ກປ຺ປນ຺ຕາຣາເມ, ສພ຺ພຕ຺ຖາກລຸລກສ຺ສ ຈຯ

໑໗໙ຯ

ສພ຺ພນີລກໂອທາຕປີຕໂລຫີຕກຕ຺ທກາ ;

ມຫາຣງຄມຫານາມ-ຣງຄຣຕ຺ຕາ ຈຸປາໜນາຯ

໑໗໗໋

ສພ຺ພມຄ຺ເຊຍ຺ຖິກາ ຈິຕ຺ຣາ, ນີລປີຕາທິວທ຺ສິກາ;

ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕິກາ ເມຕ຺ຫ-ອຊວິສາຓວທ຺ສິກາ໋

໑໗໘໋

ຂລ຺ລພທ຺ສາ ປຸ໌ຜພທ຺ສາ, ຕູລປຸ໌ຕ຺ຕາ ຈຸປ໌າໜນາ;

ປ໌າລິຄຸຕ຺ຖິມກາ ໂມຣ-ປີຄ຺ເຉນ ປ໌ຣິສິພ຺ພິຕາ໋

໑໗໙໋

ວິຈຸ໌ສິກາລຸອິກຕາ ສີໜພ຺ຍຄ຺ฆຸທ຺ທາຊິນທີປີນໍ;

ມຊ຺ຊາຣກາລຸອໂກລູກຈມ຺ເມໜີ ຈ ປ໌ຣິກ຺ຂຍາ;

ປ໌າທຸກາ ສງກມນີຍາ, ໂກຈິ ສາເຣຍ຺ຍ ທຸກ຺ກຜໍ໋

໑໘໐໋

ນີລາທິວຕ຺ຕໍ ສກລໍ, ປຸ໌ຄ຺ສິຕ຺ວາ ເວກເທສກໍ;

ອຸປ໌າໜນາ ວລຸອຄ຺ເຊຍ຺ຍ, ໜາເຣຕ຺ວາ ຂລ຺ລກາທິກນ຺ຕິ໋

໘໓໋ ອໂນໂລກິຍນິທ຺ເທໂສ

ອໂນໂລກິຍນ຺ຕິ –

໑໘໑໋

ສາຣຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖິຍາ ໂຍນີ, ມຸຂໍ ວາ ກິກ຺ຂທາຍິຍາ;

ປ໌ຣສ຺ສ ປຕ຺ຕມຸຊ຺ຊານສຄ຺ສີ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂໍ;

ອາທາໂສທກປຕ຺ເຕ ວາ, ໂອໂລເກຍ຺ຍສ຺ສ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ໋

໘໔໋ ອຄ຺ຊນີນິທ຺ເທໂສ

ອຄ຺ຊນີຕິ –

໑໗໔။

ວຎ຺ຎາຎ຺ຆໂສລຸອສໍສາ ວາ, ມຎ຺ຆາ ວຎ຺ຎຕິ ອຍ຺ຊນີ;

ຕິສ຺ໂສປີ ມູເລ ຄີວາຍໍ, ເລຂາ ເອກາວ ພນ຺ຘິຕຸໍ။

໑໗໖။

ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຣູປໍ ມາລາທິກມ຺ມໍ ມກຣທນ຺ຕກໍ;

ໂຄມຸຕ຺ຕກຫ຺ຒຈນ຺ທາທິ-ວິກາຣໍ ເນຕ຺ຖ ວຎ຺ຎຕິ။

໑໗໕။

ລຌ຺ເກກວຓ຺ຓສຸຕ຺ເຕນ, ສິພ຺ພິຕຸໍ ຖວິກາ ຕຖາ;

ສິປ໌າຜິ ກຸຍ຺ຈິກາໂກໂສ, ສລາກາປີ ອຈິຕ຺ຕກາ။

໑໗໕။

ສຽຂນາກິວິສາຓຎ຺ກິ-ນລຸອທນ຺ຕມຍາ ຕຖາ;

ຜລກຎ຺ຆມຍາ ເວລຸອຸ-ລາຂາໂລຫມຍາປີ ຈ။

໑໗໘။

ອຍ຺ຊນີໂຍ ສລາກາໂຍ, ສູມເນຕ຺ຕາ ຈ ລຌ຺ກເຣ;

ຕຖາ ສຕ຺ຖກທຓ຺ຑານິ, ນຕ຺ຖຸທານາ ຈ ຕມ຺ມຍາຕິ။

໘໕။ ອກປ຺ປີຍສຍນນິທ຺ເທໂສ

ອກປ຺ປີຍສຍນານີຕິ –

໑໗໙။

ອາສນ຺ທີ ຕູລີ ປ໌ລຸລຽໂກ, ປ໌ຜິກໍ ໂຄນຈິຕ຺ຕກໍ;

ປ໌ຜລີ ວິກຕີ ອຸທ຺ທ-ໂລມີ ເອກນ຺ຕໂລມິກາ။

໑໗໗။

ກຸຕ຺ຕໍ ໂກເສຍ຺ຍໍ ກຎ຺ຜິສ຺ສໍ, ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖຕ຺ຖຣາ;

ຊີນປ຺ປເວຕິກາຫລີ-ມິຄປ຺ປວຣອຕ຺ຖຣາ๚

໑໗໙๚

ສໂລຫິຕວິຕານຎ຺ຈ-ກໂຕຣຕ຺ຕູປ໌ສານກໍ ;

ອກປ຺ປິຍານິ ເອຕານິ, ທຸກ຺ກຏໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊໂຕ๚

໑໘໐๚

ອາສນ຺ທາທິຕ຺ຕຍາ ເສເສ, ລພ຺ຠເຕ ຄິຫິສນ຺ຕເກ;

ຉມ຺ມາສເນ ຈ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄ, ຆເຣ ຈາປິ ນິສີທິຕຸໍ;

ຠູມຕ຺ຖຣຓສງ຺ເຂເປ, ສຍິຕຸຎ຺ຈາປິ ກປ຺ປຕິ๚

໑໘໑๚

ຈຕຸຣໍສປີຐາ ສຕ຺ຕງ຺ຄາ, ປຎ຺ຈງ຺ຄາ ອຸຈ຺ຈປາທກາ;

ຕູໂລນທ຺ຘາ ຆເຣເຍວ, ມຎ຺ຈປີຐາ ນິສີທິຕຸໍ๚

໑໘໒๚

ໂຈຬອວາກຸຕ຺ຕປຕ຺ຕານໍ, ຕິຓານຎ຺ເຈວ ປູຣິຕາ;

ຈີວຣຈ຺ຉວິໂຍ ປຎ຺ຈ, ຠິສີ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກປ຺ປິຍາ๚

໑໘໓๚

ຕູລຕ຺ຕຍໍ ຠິສິຄພ຺ໂຠ, ໂລມານິ ມິຄປກ຺ຂີນໍ;

ພິມ຺ໂພຫເນ ອນຸຎ຺ຎາຕໍ, ຕູລວຊ຺ຊາ ມສູຣເກ๚

໑໘໔๚

ມນຸສ຺ສໂລມມຸຕ຺ຕາຍໍ, ປຕ຺ເຕ ປຸປ຺ຜໍ ຕມາລກໍ;

ສຸທ຺ຘໍ ນ ອາສນຎ຺ເຈວ, ລພ຺ຠາມປ຺ປຏິເວກ຺ຂິຕນ຺ຕິ๚

໘໕๚ ສມານາສນິການິທ຺ເທໂສ

ສມານາສນິໂກປີຈາຕິ –

໑໙໔။

ຕິວສຸສນ຺ຕຣານຸຄຸລາຕັ, ກິກ຺ຂູນເມກມາສນັ;

ສຕຸຕວສຸສຕິວສຸເສຫີ, ປຸຄຸຈວສຸໂສ ນິສີທິຕຸັ။

໑໙໕။

ຄເປຕ຺ວາ ປຕ຺ທກັ ອິຕ຺ຖີ, ອຸກໂຕພ຺ຍຄຸຊນັ ມຸນີ;

ທີພາສເນ ອນຸຄຸລາສີ, ສພ຺ເພເຫວ ນິສີທິຕຸັ။

໑໙໖။

ອນ຺ຕໍ ທີພາສນັ ຕິຕ຺ຕັ, ຍັ ປໂຫຕິ ນິສີທິຕຸັ;

ມຄຸຈເກ ວາປີ ປີເຄ ວາ, ທ຺ວິນ຺ນັ ລພ຺ກັ ນິສີທິຕຸນ຺ຕີ။

໔໖။ ອສໍວາສິກນິທ຺ເທໂສ

ອສໍວາສິໂກ ຈາຕິ –

໑໙໗။

ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ, ກິກ຺ຂຸນີ ລິນ຺ນມູລໂກ;

ນານາສໍວາສນິສຸສີມ-ຜຸຖິຕເວຫາຍສຕຸກິຕາ;

ເອກາທສ ອກພ຺ພາ ຈ, ອສໍວາສາຕີ ທີປີຕາຕີ။

໔໗။ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສ

ກມ຺ມຄຸຈາຕິ –

໑໙໘။

ວຄຸເຄນ ອຣມ຺ມກມ຺ມັ, ສມຄຸເຄນ ອຣມ຺ມິກັ;

ວຄຸເຄນ ຣມ຺ມກມ຺ມຄຸຈ, ສມຄຸເຄນ ຈ ຣມ຺ມິກັ;

ຈຕຸຕ຺ຖໍເຍວານຸຄຸລາຕັ, ເສສກມ຺ເມສຸ ທຸກ຺ກຝັ။

໘໐໐။

ຈຕຸວຄຸໂຄ ປຎຸຈວຄຸໂຄ, ທສວິສຕິວຄຸຄິໂກ;

ຕິເຣກວິສຕິວຄຸໂຄ, ປຎຸຈ ສງຆາ ວິການິຕາ။

໘໐໑။

ຈຕຸວຄຸເຄຕຸຖ ອພຸການຸ-ປສມຸປທາປວາຣຓາ;

ປຎຸຈວຄຸໂຄ ຈ ອພຸການໍ, ມຊຸຊເທສຸປສມຸປທໍ။

໘໐໘။

ທສວຄຸໂຄ ຈ ອພຸການໍ, ຖເປຕຸວາ ສພຸພກມຸມິໂກ;

ອິຕໂຣ ສພຸພກມຸເມສຸ, ກມຸມປຸປຕຸໂຕຕິ ທີປິໂຕ။

໘໐໓။

ຈຕຸວຄຸເຄນ ກຕຸຕພຸເພ, ຈຕຸຕາໂຣ ປກຕຕຸຕກາ;

ກມຸມປຸປຕຸຕາ ປເຣ ຉນຸທາ-ຣຫາ ເສເສປຸຍຍໍ ນໂຍ။

໘໐໔။

ຈຕຸວຄຸຄາທິກຕຸຕພຸພໍ, ອສໍວາສກມຸມາຣຫ;

ຄຣຸກຍຸເຖສຸວຸລຸຍຕຣໍ, ກຕຸວານ ຄຓາປູຣກໍ;

ປຣິວາສາທິກໍ ກມຸມໍ, ກຕໍ ກຸປຸປຎຸຈ ທຸກຸກຍໍ။

໘໐໕။

ອຮມຸມກມຸມໍ ວາເຣຍຸຍ, ອນຸຕຣາເຍ ທຸເວ ຕໂຍ;

ທິຍຸຖາວິເມໂກຮິຍຸຖານໍ, ວາເຣນຸເຕວ ຕໂຕຮິກາ။

໘໐໖။

ກມຸມາຣຫາ ອສໍວາສາ, ຂິຕຸຕຈິຕຸຕທຸຂຍຸຜິຕາ;

ເອເຕສໍ ສງ຺ໝມຊຊມ຺ຫິ, ປ຺ຜິກ຺ເຂໂປ ນ ຣຸຫຕິຯ

໔໐໗ຯ

ປ຺ກຕຕ຺ເຕາກສິມຍ຺ຄ-ສມສໍວາສກິກ຺ຂໂນ;

ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສນ຺ຕມໂສ-ນນ຺ຕຣສ຺ສາປີ ຣູຫຕິຯ

໔໐໘ຯ

ໂກເປຕຸໍ ສມ຺ມິກໍ ກມ຺ມໍ, ປ຺ຜິກ຺ໂກເສຍ຺ຍ ສມ຺ມຸຂາ;

ຕິໂຣກ຺ຂາ ກາຍສາມຄ຺ຄີ, ລນ຺ທໍ ໂນ ເທຍ຺ຍ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິຯ

໔໙ຯ ມິຈ຺ສາຊີວວິວຊ຺ຊນານິທ຺ເທໂສ

ມິຈ຺ສາຊີວວິວຊ຺ຊນາຕິ –

໔໐໙ຯ

ທານຸໍ ເວລຸອໍ ຜລໍ ປ຺ຸປ຺ຜໍ, ຈຸຕ຺ຕໍ ນ຺ຫານມຸໂຂທກໍ;

ມຕ຺ຕິກາທນ຺ຕກຍ຺ຄາທີ, ນ ທເທ ກຸລສງ຺ຄຫາຯ

໔໑໐ຯ

ປາຣິກຍກຕາມ຺ຄ຺ຄ-ສູປ຺ຍຕາວຕ຺ຖຸວິຊ຺ຊຍາ;

ປ຺ເຫຕາທູຕກມ຺ເມນ, ຊງ຺ຄເປສນິເຍນ ວາຯ

໔໑໑ຯ

ອນຸປ຺ປທານປ຺ປ຺ຜິປີຕ຺ຫ-ເວຊ຺ຊກມ຺ເມນ ວາ ປນ;

ນາລ຺ເລນ ວາປີ ສມ຺ພຸທ຺ຂປ຺ປ຺ຜິກ຺ຸຍ຺ເຖນ ຊີວເຍຯ

໔໑໔ຯ

ວິລ຺ລຕ຺ຕິເນສນາກູຕຸລ຺ລປນາກ຺ຫນາທິທີ;

ກຸລທູສາທິນຸປ຺ປນ຺ນປຈ຺ຈເຍ ປຣິວຊ຺ຊເຍຕິຯ

໕໐ຯ ວຕ຺ຕນິທ຺ເທໂສ

ວຕ຺ຕນ຺ຕິ –

໔໑໓॥

ອາຄນ຺ຕຸໂກ ນ ອາຣາມໍ, ປ໌ວິເສ ເສົາປາໜໂນ;

ສລຕ຺ໂຕຄຸຕ຺ຖິໂຕ ສີເສ, ກຣິຕ຺ວາ ວາປີ ຈີວຣໍ॥

໔໑໔॥

ປານີເຍນ ນ ໂສເວຍ຺ຍ, ປາເທ ວຸທ຺ຒຕເຣປີ ຈ;

ອາວາສິເກກີວາເທຍ຺ຍ, ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສຍນາສນໍ॥

໔໑໕॥

ຄມິໂກ ປ໌ຜິສາເມຕ຺ວາ, ທາຣຸມຕ຺ຕິກກາຕ຺ໝກໍ;

ວິຫາຣຍ຺ຈ ຖເກຕ຺ວານ, ອາປຸຈ຺ຉ ສຍນາສນໍ॥

໔໑໖॥

ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ເພ ອສຕິ, ສໍໂຄເປຕ຺ວານ ສາທຸກໍ;

ປກ຺ກເມຍ຺ຍຍ຺ຍຄຖາ ຕສ຺ສ, ປກ຺ກນ຺ຕໍ ນ ຈ ກປ຺ປຕິ॥

໔໑໗॥

ອາວາສິໂກ ປໍ຺ຍາເປຍ຺ຍ, ວຸທ຺ຒາຄນ຺ຕຸສ຺ສ ອາສນໍ;

ອຸປນິກ຺ຂິເປ ປາໂທທ-ປ຺ປກ຺ຕື ປຕ຺ຕຈີວຣໍ॥

໔໑໘॥

ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວານ ຄຕ຺ເໜຍ຺ຍ, ປານີເຍນ ຈ ປຸຈ຺ເຉເຍ;

ອາຄນ຺ຕຸເກກີວາເທຍ຺ຍ, ປໍ຺ຍເປ ສຍນາສນໍ॥

໔໑໙॥

ອຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖມວຸຕ຺ຖໍ ວາ, ໂຄຈຣາໂຄຈຣໍ ວເທ;

ວຈຸຈປສຸສາວຖານານິ, ກຕິກໍ ເສກຸຂສມຸມຸຕີ។

៨៨០។

ປເວສນິກຸຂເມ ກາລໍ, ປຣິໂກຊິຍປານິຍໍ;

ນິສີນຸໂນວ ນວກສຸສ, ເອຕໍ ສພຸພໍ ສມຸທຸທິເສຕິ។

៣១។ ວິກປຸປນານິທຸເທໂສ

ວິກປຸປນາເຈວາຕິ –

៨៨១។

ສມຸມຸຂາ ປຣມຸມຸຂາຕິ, ທຸເວ ວຸຕຸຕາ ວິກປຸປນາ;

ສມຸມຸຂາຍ ວິກປຸເປນຸໂຕ, ພຸຍຕຸຕສຸເສກສຸສ ສນຸຕິເກ;

''ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕຸຍຸຫໍ, ວິກປຸເປມີ''ຕິ ກາສເຍ។

៨៨២។

ເອຕຸຕາວຕາ ນິເຂຕຸ໋ວ, ກປຸປຕີ ນ ຈ ກປຸປຕີ;

ປຣິໂກຄາທິກໍ ເຕນ, ອປຸປຈຸຈຸທຸຂຍກາວໂຕ។

៨៨៣។ ''ມຍຸຫໍ ສນຸຕກໍ ປຣິກຸຍຸຊ ວາ ວິສຸສຊຸເຊຫິ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ''ຕິ –

ເຕນ ປຈຸຈຸທຸຂເຍເຍວ, ປຣິໂກຄາທິ ກປຸປຕິ។

៨៨៤។

ອປຣາ ສມຸມຸຂາເວກາ, ກິກຸຂຸສຸເສກສຸສ ສນຸຕິເກ;

ຄເຫຕຸວາ ນາມເມກສຸສ, ປຍຸຈນຸນໍ ສຫຂມຸມິນໍ។

៨៨៥។ ''ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕິສຸສສຸສ ກິກຸຂຸໂນ, ຕິສຸສາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ, ຕິສຸສສຸສ ສາມເຕຣສຸສ, ຕິສຸສາຍ ສາມເຕຣິຍາ, ຕິສຸສາຍ ສິກຸຂມານາຍ ວິກປຸເປມີ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ។

ເຕນ ກິກຸຂຸນາ ''ຕິສຸສສຸສ ກິກຸຂຸໂນ, ຕິສຸສາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ, ຕິສຸສສຸສ ສາມເຕຣສຸສ , ຕິສຸສາຍ ສາມເຕຣິຍາ, ຕິສຸສາຍ ສິກຸຂມານາຍ ສນຸຕກໍ ປຣິກຸຍຸຊ ວາ ວິສຸສຊຸເຊຫິ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ។

៨៨៦។

ປຣມຸມຸຂາວິກປຸປເນ-ກສຸສນຸຕິເກວນີຣເຍ;

‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕຸຍຸຫໍ ວິກປຸປນຕຸຖາຍ ທມຸມີ’’ຕິ។

໔໔໗។ ເຕນ ວຕຸຕພຸໂພ ‘‘ໂກ ເຕ ມິຕຸໂຕ ວາ ສນຸທິຎຸໂຖ ວາ’’ຕິ។ ອິຕເຣນ ເຈວໍ ວຕຸຕພຸພໍ ‘‘ຕິສຸໂສ ກິກຸຂູ’’ຕິ ວາ ‘‘ຕິສຸສາ ກິກຸຂຸນີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຕິສຸໂສ ສາມເຕໂຣ’’ຕິ ວາ ‘‘ຕິສຸສາ ສາມເຕຣີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຕິສຸສາ ສິກຸຂມານາ’’ຕິ ວາ។

ປຸນ ເຕນ ‘‘ອຫໍ ຕິສຸສສຸສ ຕິສຸສາຍ ວາ ທມຸມີ’’ຕິ ວິກປຸເປຕຸວາ ເຕເນວ ‘‘ຕິສຸສສຸສ ກິກຸຂຸໂນ, ຕິສຸສາຍ ກິກຸຂຸນີຍາ, ຕິສຸສສຸສ ສາມເຕຣສຸສ, ຕິສຸສາຍ ສາມເຕຣີຍາ, ຕິສຸສາຍ ສິກຸຂມານາຍ ສນຸຕກໍ ປຣິກຸຍຸຊ ວາ ວິສຸສຊເຊຫີ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ’’ຕິ ປຈຸຈຸທຸຂຣິຕພຸພໍ។

໔໔໘។

ທູຣສນຸຕິກຕຸເຕກຕຸຕພຫຸກາວໍ ວິຊານີຍ;

‘‘ເອຕໍ ອິມ’’ນຸຕິ ‘‘ເອຕານິ, ອິມານີ’’ເຕຕຸຖ ໂຍຊເຍ។

໔໔໙។

ທສາຫໍ ມາສເມກໍ ວາ, ປຸ້ຍຸຈ ວາ ກຖິນຕຸຖເຕ;

ປາຣິປູຣຕຸຖມູນສຸສ, ປຈຸຈາສາ ສຕິ ມາສກໍ;

ນຸປຸປາທຍຕິ ນິສຸສຄຸຄີ, ນາສີຍຸກິຕວິກປຸປີຕນຸຕິ។

໓໘។ ນິສຸສຍນິທຸເທໂສ

ນິສຸສໂຍຕິ –

໔໕໐។

ພຸຍຕຸຕສຸສ ປຸ້ຍຸຈວສຸສສຸສ, ນຕຸຖິ ນິສຸສຍ ກາຣິຍໍ;

ຍາວຊີວມຸປີ ອພຸຍຕຸໂຕ, ນິສຸສິໂຕເຍວ ຊີວຕິ។

໔໕໑។

ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕຸວາ, ປຄຸຄຕຸຫິຕຸວານ ອຸ້ຍຸຊລິໍ;

ອຸກຸກຸຝິກໍ ນິສີທິຕຸວາ, ວເທ ຍາວຕຕິຍກໍ;

‘‘ອາຈຣິໂຍ ເມ, ກນຸເຕ, ໂຫຫິ,

ອາຍສຸມໂຕ ນິສຸສາຍ ວຈຸຉາມີ’’ຕິ.

໔໓໔.

ປກຸກນຸເຕ ປກຸຂສງກນຸເຕ, ວິພຸກນຸເຕ ວາປີ ນິສຸສໂຍ;

ມຣຕາຓາຓຕຸຕຸປຊຸຊາຍ-ສໂມຘາເນຫີ ສມຸມຕິ.

໔໓໓.

ນິສຸສາຍ ນ ວເສລຊຸຊີ, ອປຸພຸພໍ ຄານມາຄໂຕ;

ອາຄເມ ຈຕຸປຸຍຸຈາຫໍ, ຍາຕຸ ກິກຸຂຸສກາຄຕໍ.

໔໓໕.

ອທຸຘິກສຸສ ຄິລານສຸສ, ຄິລານຸປຸຍຸຄກສຸສ ຈ;

ຍາຈິຕສຸສ ອຣຍຸເຍ ວາ, ສລຸລກຸຂນຸເຕນ ຜາສຸກໍ;

ສກາເຄ ທາຍເກສນຸເຕ, ວສິຕຸ ຕາວ ລພຸກຕີຕິ.

໓໓. ກາຍພນຸຘນນິທຸເທໂສ

ກາຍພນຸຘນນຸຕິ –

໔໓໕.

ອກາຍພນຸຘໂນ ຄາມໍ, ທຸກຸກຍໍ ປວິເສຍຸຍ ເຈ;

ພນຸເຘຍຸຍ ຍຕຸຖ ສຣຕິ, ຕຕຸເຖວາສຕີຍາ ຄໂຕ.

໔໓໖.

ປຍຸຍິກາ ສູກຣນຸຕນຸຕິ, ທຸວິຘໍ ກາຍພນຸຘນໍ;

ທຸສຸສປຍຸໂຍ ຈ ຣຊຸຊຸ ຈ, ເອກາ ຕທນຸໂລມິກາ.

໔໓໗.

ມຈຸຉກຕຸຍກຂຊຸຊູຣີ-ປຕຸຕາ ມຍຸຄາ ຈ ປຍຸຍິກາ;

ລພ຺ຠາ ທສາ ຈຕສ຺ໂສປີ, ອນ຺ເຕ ທິຄຸຓສຸຕ຺ຕກໍ။

໒໓໘။

ມາລາທີ ກກ຺ກຏຈ຺ຉາທີ, ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຄຸຓສຸຕ຺ຕກາ;

ໂກຏ຺ຏິຕາ ກຸຎ຺ຊຣຈ຺ຉາທີ, ປຏ຺ຏິກາ ນ ຈ ກປ຺ປຕີ။

໒໓໙။

ຆຏກໍ ມກຣມຸຂາທີ, ນ ກປ຺ປນ຺ຕິ ທສາມຸເຂ;

ອຸຠນ຺ເຕ ຆຏກາ ເລຂາ, ວິເຘ ອລ຺ລຎ຺ຈ ຈິຕ຺ຕກໍ။

໒໔໐။

ເທຑ຺ຑຸຠກຎ຺ຈ ມຸຣຊໍ, ມທ຺ທວີຓໍ ກລາພຸກໍ;

ນ ກປ຺ປນ຺ຕິ ທສາສຸ ທ຺ເວ, ມຊ຺ຌິມາເຍວ ກປ຺ປເຣ။

໒໔໑။

ເວຬຸທນ຺ຕວິສາຓຏ຺ຐິກຏ຺ຐລາຂາຜລາມຍາ;

ສງ຺ຂນາຠີມຍາ ສຸຕ຺ຕນຬໂລຫມຍາປີ ຈ;

ວິຘາ ກປ຺ປນ຺ຕິ ກປ຺ປິຍາ, ຄຓ຺ຐິໂຍ ຈາປີ ຕມ຺ມຍາຕີ။

ປຐມຠາຓວາຣໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ။

໓໔။ ປຖວີນິທ຺ເທໂສ

ປຖວີ ຈາຕິ –

໒໔໒။

ຊາຕາຊາຕາຕິ ທຸວິຘາ, ສຸທ຺ຘມຕ຺ຕິກປໍສຸກາ;

ຊາຕາທຑ຺ຒາ ຈ ປຖວີ, ພຫຸມຕ຺ຕິກປໍສຸກາ;

ຈາຕຸມາສາຘິໂກວຏ຺ຐປໍສຸມຕ຺ຕິກຣາສິ ຈ။

໒໔໓။

ສຸທຸຂສກຸຂຣປາສາຕມຣຸມຸພກຖລວາລຸກາ;

ຫຫຸໝາ ຈ ກູມິ ເຍກຸຍຸຍສກຸຂຣາທິມທີປິ ຈ;

ທຸຕິຍາ ວຸຕຸຕຣາສີ ຈ, ຈາຕຸມາໂສມວຍຸຖໂກฯ

໘໔໔ฯ

ທຸເວ ກາຄາ ຕິສຸ ກາເຄສຸ, ມຕຸຕິກາ ຍສຸສ ກູມິຍາ;

ເຍກຸຍຸຍມຕຸຕິກາ ເອສາ, ເສເສສຸປີ ອຍໍ ນໂຍฯ

໘໔໕ฯ

ປາຈິຕຸຕິ ຂຓເນ ຊາເຕ, ຊາຕສຍຸຍິສຸສ ທຸກຸກຝໍ;

ທຸເວລຸຫສຸສາຊາຕສຍຸຍິສຸສ, ນາປຸຕາຕາປເນ ຕຖາฯ

໘໔໖ฯ

ປຫາເຣ ປຫາຣາປຸຕຸຕິ, ຂຓມານສຸສ ອຕຸຕນາ;

ເອກາຍາຓຕຸຕິຍາ ເອກາ, ນານາຓຕຸຕິສຸ ວາຈໂສฯ

໘໔໗ฯ

‘‘ອິມໍ ຖານມິມໍ ກນຸທມີຂ ວາປີ ຂເຓຕຸຖ ຈ;

ຊາເລຫຄຸຄີ’’ນຸຕິ ວາ ວຕຸຕຸ, ນິຍເມຕຸວາ ນ ວຍຸຍຕິฯ

໘໔໘ฯ

‘‘ຖມຸກສຸສິມສຸສາວາຍໍ ວາ, ມຕຸຕິກໍ ຊານ ມາຫຣ;

ກໂຣຫີ ກປຸປີຍຍຸເຈ’’ຕິ, ວຈນໍ ວຍຸຍເຕທີສໍฯ

໘໔໙ฯ

ອສມຸພຫຸຂໍ ປຖວິຍາ, ສຸກຸຂກທຸທມອາທີກໍ;

ໂກເປຕຸ ຕນຸກໍ ລພຸກມຸສຸສິຍຸຈນິຍກທຸທມໍฯ

໔໕໐။

ຄຕ຺ທຸປ຺ປາທໍ ຊຸປ຺ຈິກາມຕ຺ຕິກໍ ມູສິກ຺ກິຣໍ;

ຈາຕຸມາສາຣິໂກວຍ຺ຄໍ, ເລທ຺ທາທິລ຺ຈ ນ ໂກປເຍ။

໔໕໑။

ປ຺ຕິເຕ ວາປີອາທີນໍ, ກູເລ ຊຸທກສນ຺ຕິເກ;

ປາສາເທ ຈ ຣເຊ ລຄ຺ເຄ, ປ຺ຕິເຕ ນວໂສຕ຺ທິຍາ။

໔໕໔။

ວມ຺ມິເກ ມຕ຺ຕິກາກ຺ຍເຍ, ອພ຺ໂພກາສຸຍ຺ຄິເຕ ຕຖາ;

ເຍກຸຍຍກຖລຍ຺ຖາເນ, ຕິຍ຺ຖຕິຍ຺ຖກກ຺ຍໂກ။

໔໕໓။

ຖມ຺ກາທີ ຄຕ຺ທິຕໍ ກູມີ, ສລ຺ຈາເລຕ຺ວາ ວິໂກປຍໍ;

ຮາຣາຍ ກິນ຺ທິຕໍ ກູມີ, ກາຕໍ ວາ ວິສມໍ ສມໍ။

໔໕໔။

ສມ຺ມຸລ຺ຊນິທິ ພໍສິຕໍ, ກຕ຺ຍກາທີ ປເວສິຕໍ;

ທສ຺ເສສ຺ສາມິຕິ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ, ກູມີ ຈງກມິຕໍ ປທໍ။

໔໕໕။

ພໍສິຕໍ ອງຄປ຺ຈ຺ຈງຄໍ, ກຕ຺ທຸໂຣຄີ ຕຍາທີສຸ;

ຫຕ຺ຖໍ ວາ ໂຮວິຕໍ ກູມີ, ພໍສິຕໍ ນ ຈ ກປ຺ປ຺ຕິ။

໔໕໖။

ຖມ຺ກາທິຊຸຊກ຺ທ຺ຮາໂຣ, ປາສາທາທິປວຍ຺ຍນໍ;

ສາຂາທີກາທ຺ຍນໍ ຣກ຺ຂລຕາຈຸເວທນຫາລນໍ။

໔໕໗။

ເສໂກ ປສ຺ສາວອາທີນໍ, ສຸທ຺ຊຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວຍ຺ຍຕີ;

ອລຸລຫຕ຺ຖໍ ຖເປຕ຺ວານ, ຣຊຕ຺ຄາໂທ ຈ ກູມິຍາຯ

໔໔໗ຯ

ອຄ຺ຄິສ຺ສ ອນຸປາທາເນ, ກປາເລ ອິຍ຺ຖກາຍ ວາ;

ປາເຕຕຸ ລພ຺ກເຕ ອຄ຺ຄີ, ກູມິຍໍ ວາວເສ ສຕິຕິຯ

໖໔ຯ ປຣິກ຺ຂາຣນິທ຺ເທໂສ

ປຣິກ຺ຂາໂຣຕິ –

໔໔໘ຯ

ປຍ຺ຈວຕ຺ເຕາຫີ ສຸຕ຺ເຕຫີ, ອນ຺ໂຕ ພຫີ ຈ ສິພ຺ພິຕຸໍ;

ຄິຣິກູຍຫ຺ຒຈນ຺ທາທີ, ລຕ຺ເຕ ປຕ຺ເຕາ ຈ ລິນ຺ທິຕຸໍຯ

໔໕໐ຯ

ໝຍກໍ ວາລຸອຣູປໍ ວາ, ທຕ຺ເຫາ ເລຂາ ນ ວຍ຺ຍຕີ;

ວຍ຺ຍຕີ ທຕ຺ທພຸນ຺ທມ຺ຫີ, ອຫິຈ຺ລຕ຺ຕກສາທິສໍຯ

໔໕໑ຯ

ສິພ຺ພິຕຸໍ ເອກວຕ຺ເຕນ, ປຍ຺ຊຣໍ ວາ ວິນນ຺ສິຕຸໍ;

ຖິຣຕ຺ຖໍ ວຍ຺ຍຕີ ລຕ຺ເຕ, ທຕ຺ເທາ ເລຂາວ ພນ຺ສິຕຸໍຯ

໔໕໔ຯ

ອນ຺ເຕ ປຍ຺ຍມ຺ເຂ ວາປີ, ເວຕີ ສງຂລິກາປີ ວາ;

ສູຈິວິກາຣມຍ຺ຍໍ ວາ, ຈີວເຣ ນ ຈ ກປ຺ປຕີ;

ກປ຺ປພິນ຺ທຸວິກາຣມ຺ປີ, ປາລຸອິກຕ຺ຕິກອາທິກໍຯ

໔໕໖ຯ

ຄຕ຺ຖິປາສກປ຺ຜາປີ, ຈຕຸກ຺ໂກຕາວ ອຄ຺ພິຍໍ;

ມຸຄ຺ຄໂຮ ກກ຺ກຜຈ຺ຉາທິ-ວິກາຣໍ ເນຕ຺ຖ ວຜ຺ຜຕິ។

໔໖໔។

ໂກຕສຸຕ຺ຕາ ຈ ປີລຸອກາ, ທຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍາວ ກປ຺ປເຣ;

ຄນ຺ສໍ ເຕລໍ ວ ລາຂໍ ວາ, ຣຊເນ ນ ຈ ປກ຺ຂິເປ។

໔໖໕។

ຣຕ຺ຕໍ ສງ຺ເຂນ ມຕິນາ, ໝຜ຺ເຜຍ຺ຍຌ຺ເຌນ ວາ ນ ຈ;

ໝໍເສຍ຺ຍ ໂທຕິຍໍ ກຕ຺ວາ, ປໜາເຣ ນ ຈ ມຸຜ຺ຖິນາ។

໔໖໖។

ກຕ຺ຕໂກຕກສຸຕ຺ຕານິ, ຣຕ຺ເຕ ຆິນ຺ເທຍ຺ຍ ຈີວເຣ;

ເລຂາ ນ ວຜ຺ຜຕີ ສມ຺ມ-ກຣເຕ ຉຕ຺ຕວຜ຺ຜິຍໍ។

໔໖໗។

ເລຂໍ ຖເປຕ຺ວາ ມຕິກາ, ປີລຸອກາ ກຸຌ຺ຈິກາຍ ຈ;

ປີປ຺ຜເລ ຈ ປຣິຈ຺ເຉທ-ເລຂາ ທຕ຺ໜມ຺ຫີ ວຜ຺ຜຕິ។

໔໖໘។

ມາລາທ຺ຍຣຕິຍໍ ປຕ຺ຕ-ມຕ຺ໜເລ ກິຕ຺ຕິກມ຺ມ ຈ;

ເໜຜ຺ຖາ ເລຂາທ຺ວຍໍ ອຸທ຺ສໍ, ອຫິຈ຺ຉຕ຺ຕກສາທິສໍ។

໔໖໙។

ຫິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕຣຍຜ຺ຖິມ຺ຫີ, ສູຈິສຕ຺ໜາສເກປີ ຈ;

ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ຄິຣິກູຜາທິ-ວຕ຺ຕມຜ຺ຖໍ ນ ວຜ຺ຜຕິ។

໔໗໐។

ພິມ຺ໂພໜເນ ກິສິມຌ຺ຈ-ປີຖາທິສຍນາສເນ;

ສມ຺ມຸຎ຺ຊນິມ຺ຫິ ສງ຺ກາຣ-ລຫ຺ຫເນ ຣງ຺ຄກາຊເນ໚

໔໗໑໚

ປານີຍກາຊເນ ປາທ-ປີເຖ ກຖລິກາຍ ຈ;

ປຕ຺ຕາຆາຣປີຆາເນສຸ, ຕາລວຕ຺ເຜ ຈ ພີຊເນ;

ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ມາລາກມ຺ມາທິ-ວຕ຺ຕມຍ຺ຖມວາຣິຕໍ໚

໔໗໒໚

ເສນາສເນ ປນ ທ຺ວາຣກວາຍາທິປ຺ປເກທເນ;

ໂສວຕ຺ຕມຍນຸຍ຺ຍາຕໍ, ວຕ຺ຕມຍ຺ຖມ຺ຫິ ກາ ກຖາ໚

໔໗໓໚

ວິສາຕນາລຸອິລາພ຺ວາທິປ຺ປເກເທ ເຕລກາຊເນ;

ປຸມິຕ຺ຖິຣູປຣຫິຕໍ, ວຕ຺ຕມຍ຺ຖມວາຣິຕນ຺ຕີ໚

໓໖໚ ເກສຊຊນິທ຺ເທໂສ

ເກສຊຊນ຺ຕິ –

໔໗໔໚

ຊນສ຺ສ ກາຕຸໍ ເກສຊຊໍ, ທາຕຸໍ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ລພ຺ກຕິ;

ກິກ຺ຂາຈຣິຍວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ, ສເກທິ ສຫຆມ຺ມິນໍ໚

໔໗໕໚

ປີຕູນໍ ຕທຸປຍ຺ຖາກກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕກຕ຺ຫຸນໍ;

ລພ຺ກໍ ເກສຊຊກຣຕໍ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣສ຺ສ ຈ໚

໔໗໖໚

ມຫາຈູລຸອປີຕາມາຕາກາຕາກຄິນີອາທິນໍ;

ເຕສံ ສເກນຕຸຕນີເຍ, ທາຕພຸພໍ ຕາວກາລິກໍ។

៤ภภ។

ກຸລທູສນວິລຸລຕຸຕີ, ເກສຊຸຊກຣຕາທີ ທີ;

ມາຕາປີຕູທີ ສມຸພນຸຂລາຕເກສຸ ນ ຣູທຕີ។

៤ภ໗។

ປີຕຸທປ່າໂຕ ອນາມຜຸໂດ, ມາຕາທີນມວາຣີໂຕ;

ລນຸນໍ ທາມຣິກໂຈຣສຸສ, ທາຕຸມິສຸສຣີຍສຸສ ຈ។

៤ภល។

ເຕສໍ ສຸຕຸໂຕທເກເທວ, ປຣິຕຸຕໍ ກຍິຣາ ນຕຸຕໂນ;

ກຕິຕພຸພໍ ກຕາເປນຸເຕ, ປຣິຕຸຕໍ ສາສໂນຄຂໍ។

៤໗០។

ສີລໍ ຂມຸມໍ ປຣິຕຸຕໍ ວາ, ອາຄນຸຕຸວາ ເທຕຸ ກາສຕຸ;

ທາຕຸໍ ວຕຸຕຸລຸຈ ລພຸກຕີ, ຄນຸຕຸວາ ເກນຈິ ເປສິໂຕຕີ។

៦ภ។ ອຸຄຸຄທນິທຸເທໂສ

ອຸຄຸຄໂທຕີ –

៤໗១។

ກມຸມເຈຕິຍສງຆລຸລ-ປຸຄຸຄລຕຸຖໍ ຄຕາສຸສ ຈ;

ທສເກທມຸປີ ຣຕນໍ, ອຸຄຸຄຕຸທນຸຕສຸສ ທຸກຸກຝໍ។

៤໗៤។

ນິສຸສຄຸຄີ ເຕສຸ ອຕຸຕຕຸຖໍ, ທຸວີສຸ ເສເສສຸ ທຸກຸກຝໍ;

ອນາມສິຕຸວາ ວຸຕຸເຕ ຕຸ, ຄຕໍ ສງຆລຸຈ ປຸຄຸຄລໍ។

៤໗៦។

“ເຈຕ຺ຍສ຺ສ ນວກມ຺ມສ຺ສ, ຫມ຺ມິ”ຕິ ນ ປຏິກ຺ຂິປ຺ເປ;

ວເທ ກປ຺ປິຍກາຣານໍ, “ວທນ຺ເຕວມິເມ” ອິຕິ຺ຯ

໔໘໔຺ຯ

ເຂຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຕລຸອາກໍ ວາ, ເທນ຺ເຕ ທາສປ຺ສຸວາທິກໍ;

ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຳເຫຍ຺ຍ, ກປ຺ປິເຍນ ກເມນ ຈ;

ເຂຕ຺ຕາທີນິ ວິຫາຣສ຺ສ, ວຸຕ຺ເຕ ຫມ຺ມີຕິ ວຜ຺ຜຕິຯ

໔໘໕ຯ

ນວມາຕິກເກທາຣ-ຕລຸອາກກີຣິຍານເວ;

ມຕ຺ຕິກຸທ຺ຘຣຕໍ ພນ຺ເຜ, ຖີຣກາເຣ ຈ ອາລຸອິຍາຯ

໔໘໖ຯ

ຕິເຣກກາຄຄຫຄໍ , ເກທາເຣ ອນເວ ນເວ;

ອປ຺ຣິຈ຺ຉນ຺ນກາເຄ ຈ, ສສ຺ເສ “ເທເຖຕ຺ຕເກ” ອິຕິ;

ກຫາປຕຸຜ຺ຊາປນຄ຺ຈ, ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອກປ຺ປິຍໍຯ

໔໘໗ຯ

ອວຕ຺ວາ ກສ ວປ຺ປີຈ຺ຈາເທຕ຺ຕິກາຍ ຈ ກູມິຍາ;

ປຕິຜ຺ຊາເປຕິ ກູມີ ວາ, ກາໂຄ ເທຍ຺ໂຍຕິ ເອຕ຺ຕໂກຯ

໔໘໘ຯ

ກູມິກາເຄ ກຕໍ ສສ຺ສໍ, ເອຕ຺ຕເກ ຄຳຫເຖຕ຺ຕກໍ;

ຄຳຫນຕ຺ຖໍ ວທນ຺ເຕວໍ, ປມາຄໍ ທຄ຺ຫຣຊ຺ຊກີຯ

໔໘໙ຯ

ມິນເນ ຣກ຺ຂເຄ ຄຕ຺ວາ, ຂເລ ຕໍນີຫຣາປເນ;

ໂກຄຸຖາທິປຜິສາມເນ, ຕສ຺ເສເວຕມກປ຺ປິຍໍ຺ໆ

໔໙໐ໆ

ປຜິສາເມຍ຺ຍ ປາຈິຕ຺ຕິ, ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຄິທີສນ຺ຕກໍ;

ກຕ຺ທາຄາຣິກສີເສນ, ສເຈປິ ປີຕ຺ສນ຺ຕກໍໆ

໔໙໑ໆ

ປີຕູນໍ ກປ຺ປິຍໍ ວຕ຺ຖໍ, ອວສ຺ສໍ ປຜິສາມິຍໍ;

ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ກຕ຺ວາ, ລທ຺ເກເຕ ປຜິສາມິຕ຺ໆ

໔໙໔ໆ

ເທທີຕິ ປຜິສາເມຕ຺ວາ, ວຸຕ຺ເຕ ຈາປິ ປຜິກ຺ຂິເປ;

ປາເຕຕ຺ວານ ຄເຕ ລທ຺ກໍ, ປລິໂພໂຣຕິ ໂຄປີຕ຺ໆ

໔໙໓ໆ

ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຣາເມ, ສກໍ ວຕ຺ຌກີອາທໂຍ;

ປຣິກ຺ຂາຣລ຺ຈ ສຍນ-ກຕ຺ທໍ ວາ ຣາຊວລ຺ລກາໆ

໔໙໔ໆ

ເທທີຕິ ປຜິສາເມຕ຺ວາ, ວທນ຺ຕິ ຍທີ ຌນ຺ທໂຕ;

ນ ກເຣຍ຺ຍ ກຍາ ຖານໍ, ຄຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ ວຍ຺ຍຕິໆ

໔໙໕ໆ

ພລກ຺ກາເຣນ ປາເຕຕ຺ວາ, ຄເຕສ຺ ປຜິສາມິຕ຺;

ກິກ຺ຂຸ ມນຸສ຺ສາ ສງກນ຺ຕິ, ນຍເດ ວຕ຺ຖຸມ຺ທິ ຕາທິເສໆ

໔໙໖ໆ

ວິທາຣາວສຖສ຺ສນ຺ໂຕ, ຣຕນໍ ຣຕ຺ນສມ຺ມຕໍ;

ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ ຄເທຕ຺ວານ, ມຄ຺ເຄຣລ຺ເລປິ ຕາທິເສ;

ສາມິການາຄມໍ ລຕຸວາ, ປຕິຣູປໍ ກຣີຍຕີຕິ។

໓໙។ ກຸລທູສນນິທฺເທໂສ

ທູສນນฺຕິ –

໔໒໗។

ປຸປฺຜໍ ເວລຸຊໍ ຜລໍ ຈຸຕฺຕໍ, ທນฺຕກฏฺຖญฺຈ ມຕฺຕິກໍ;

ສງฺຄຫຕຕฺຖໍ ທທໂຕ, ກຸລທູສນທຸກฺກຕໍ។

໔໒໘។

ຖຸລฺລຈฺຈຍໍ ຄຣຸກຕฺທໍ, ອິສฺສເຣເນຕฺຖ ສງฺຝິກໍ;

ເທນฺຕສฺສ ທຸກฺກຕໍາທີນິ, ເຖຍฺຍາ ສງฺຆລຸລ ສນฺຕກໍ។

໔໒໙។

ກຸລສງຄຫາ ໂຣເປຕຸໍ, ໂຣປາເປຕຸญฺຈ ສພฺພຖາ;

ຜລປຸປฺຜູປຄໍ ຣຸກฺຂໍ, ຊຄฺຄິຕຸญฺຈ ນ ວฏฺຜຕິ។

໓໐໐។

ນິມິຕฺໂຕກາສໂຕ ກປฺປໂວຫາຣປຣິຍາຍໂຕ;

ອຕฺຕໂນ ປຣິໂກຄຕฺຖໍ, ໂຣປນາທີນິ ລພฺກເຣ។

໓໐໑។

ວຸຕฺຕາວ ເວຊຊິກາ ຊງฺຆເປສເນ ຄິຫິກມฺມສຸ;

ຖເປຕฺວາ ປິຕໂຣ ກຕฺທຸໍ, ເວຍฺຍາວຈฺຈກຣໍ ສກໍ។

໓໐໒។

ທຸກฺກຕໍ ປທວາເຣນ, ຫຣເຕາ ທູຕສາສນໍ;

ສາສນໍ ອຄฺຄເຫຕฺວາປີ, ປຖມໍ ວທໂຕ ປຸນ។

໖໐໖။

ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນປ຺ຈຈຍາ ເອວໍ, ປຄ຺ຈນ຺ນມ຺ປິ ອກປ຺ປິຍາ;

ອກູຕາໂຣຈນາຣູປ-ສໍໂວຫາຣຸຄ຺ຄຫາທິສາ။

໖໐໘။

ຫຣາເປຕ຺ວາ ຫຣິຕ຺ວາປິ, ປິຕູນໍ ເສສຄາຕິນໍ;

ປຕ຺ຕານໍ ວຕ຺ຖຸປ຺ຊຕ຺ຖໍ, ທາຕຸໍ ປຸປ຺ຜານິ ລພ຺ພາຕິ;

ມຕ຺ຫນຕ຺ຖຄ຺ຈ ລິງຄາທິ-ປ຺ຊຕ຺ຖຄ຺ຈ ນ ລພ຺ພາຕິ။

໖໐໘။

ຕຖາ ຜລໍ ຄິລານານໍ, ສມ຺ປຕ຺ຕິສ຺ສຣິຍສ຺ສ ຈ;

ປຣິພ຺ພຍວິຫີນານໍ, ທາຕຸໍ ສປຣສນ຺ຕກໍ။

໖໐໙။

ກາເຊນ຺ເຕ ຜລປ຺ປ຺ຜມ຺ຫິ, ເທຍ຺ຍໍ ປຕ຺ຕສ຺ສ ກສ຺ສຈິ;

ສມ຺ມເຕນາປໂລເກຕ຺ວາ, ທາຕພ຺ພມິຕເຣນ ຕຸ။

໖໑໐။

ວິຫາເຣ ວາ ປຣິຈ຺ຆິຊ຺ຊ, ກຕ຺ວານ ກຕິກໍ ຕໂຕ;

ເທຍ຺ຍໍ ຍຖາປຣິຈ຺ເຆທໍ, ຄິລານສ຺ເສຕຣສ຺ສ ວາ;

ຍາຈມານສ຺ສ ກຕິກໍ, ວຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂາວ ທສ຺ສິຍາ။

໖໑໑။

ສີຣິສກສວາທີນໍ, ຈຸຕ຺ເຕາ ເສເສ ຈ ນິຈ຺ຉໂຍ;

ຍຖາວຸຕ຺ຕນໂຍ ເອວ, ປຕ຺ຕາມ຺ເປຕ຺ຖ ປເວສເຍຕິ။

໖໙။ ວສ຺ສູປນາຍິກນິທ຺ເທໂສ

ວສ຺ສູປນາຍິກາ ເຈວາຕິ –

៣០៩។

បុរិមិកា បច្ឆិមិកា, ទុវេ វស្សូបនាយិកា;

ពុត្ថាលយបរិត្តាភោ, វចីភេទោ ច ខេទិសោ។

៣១០។

‘‘ឥមស្មិំ វិហារេ ឥមំ, តេមាសំ វស្សំ ឧបេមិ;

ឥធ វស្សំ ឧបេមិ’’តិ, ចិត្តុប្បាទេត្ថ អាលយោ។

៣១១។

នោបេតុកាមោ អាវាសំ, តទហូតិក្កមេយ្យ វា;

ភវេយ្យ ទុក្កដាបត្តិ, ជានំ វានុបគច្ឆតោ។

៣១២។

ទុតិយំ ឧបគច្ឆេយ្យ, ឆិន្នវស្សោនុបាគតោ;

ន បក្កមេយ្យ តេមាសំ, អវសិត្វាន ចារិកំ។

៣១៣។

មាតាបិតូនមត្ថាយ, បញ្ចន្នំ សហធម្មិនំ;

គិលានតទុបដ្ឋាក-ភត្តមេសិស្សមេសនំ។

៣១៤។

បច្ឆិស្សាមិ ឧបដ្ឋិស្សំ, គន្តុវានភិរតំ អហំ;

វូបកាសិស្សំ កុក្កុច្ចំ, ទិដ្ឋិំ គរុកមាទិកំ។

៣១៥។

ករិស្សំ វាបិ ការេស្សំ, វិនោទនំ វិវេចនំ;

វុដ្ឋានំ វាបិ ឧស្សុក្កំ, គន្តុមិច្ចេវមាទិនា;

ລພຸກໍ ສຕຸຕາຫກິຈຸເຈນ, ປຫິຕາປຫິເຕປີ ວາ໚

໓໑໖໚

ສງ຃ກມຸເມ ວເຊ ຆມຸມ-ສຸສວນຕຸຖໍ ນິມນຸຕິໂຕ;

ຄຣູຫີ ປຫິໂຕ ວາປີ, ຄຣູນໍ ວາປີ ປສຸສິຕຸໍ໚

໓໑໗໚

ນ ກຕຸຫໂຂວນຸທຸເທສ-ຨາຕຸປຍຸຖາກຫສຸສເນ;

ລພຸກໍ ນ ປາປຸເຕຍຸຍຊຸເຊ-ວາຄມິສຸສນຸຕຸທູຣໂຄ໚

໓໑໘໚

ເສສຨາຕີຫີ ປຫິເຕ, ກິກຸຂຸນິສຸສິຕເກນ ຈ;

ອຸປາສໂກປາສິກາຫີ, ນິທຸທິສິຕຸວາວ ເປສິເຕ໚

໓໑໙໚

ວສຸສຈຸເຉເທ ອນາປຕຸຕິ, ອນຸຕຣາເຍ ສຕຕຸຕໂນ;

ສງ຃ສາມຄຸຄີຍາ ວາ ໂນ, ຆິນຸນວສຸໂສ ປວາຣເຍ໚

໓໒໐໚

ອຊຸໂຊກາເສ ຈ ຣຸກຸຂສຸສ, ສຸສິເຣ ວິຍເປປີ ວາ;

ຉວກຸຍິຉຕຸຕຈາຍີ-ສູປຄນຸຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິ໚

໓໒໑໚

ອເສນາສນິເກນາປີ, ອຸປຄນຸຕຸໍ ນ ລພຸກຕິ;

ປວາເຣຕຸຍຸຈ ລພຸກຕິ, ນາວາສຕຸຖາວຊຸປໂຄຕິ໚

໒໐໚ ອເວກງຄິຍນິທຸເທໂສ

ອເວກງຄິຍນຸຕິ –

໓໒໒໚

ອາຣາມາຣາມວຕຖູນິ, ວິຫາໂຣ ຕສ຺ສ ວຕຖຸ ຈ;

ມຄ຺ໂຈ ປີຠໍ ກິສີ ພິພ຺ໂພ-ຫນາທິສຍນາສນໍຯ

໓໒໓ຯ

ໂລຫກຸມ຺ກີ ກຏາໂຫ ຈ,

ໂລຫກາຕກວາຣໂກ;

ກຸຖາຣີ ວາສິ ຜຣສຸ,

ກຸທ຺ທາໂລ ຈ ນິຂາທນໍຯ

໓໒໔ຯ

ວລ຺ລີ ເວລຸຊຸ ຕິຕໍ ປຕ຺ຕໍ, ມຸຄ຺ຊປພ຺ພຊມຕ຺ຕິກາ;

ທາຣຸມຕ຺ຕິກກຕ຺ຫານີ, ປຄ຺ເຈເຕ ອວິກາຊິຍາຯ

໓໒໕ຯ

ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ກາຊຍໂຕ, ກາຊິຕາປີ ອກາຊິຕາ;

ຄຣຸກຕ຺ຫານີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເອເຕວິສ຺ສຊຊິຍານີ ຈຯ

໓໒໖ຯ

ວລ຺ລີຫ຺ຌພາຫຸມຕ຺ຕາປີ , ເວລຸຊຸ ອຄ຺ຄງຄຸລາຍໂຕ;

ຕິຕາທີ ມຸຄ຺ຖິມຕ຺ຕມ຺ປີ, ປຕ຺ຕໍ ເອກມ຺ປີ ມຕ຺ຕິກາຯ

໓໒໗ຯ

ປາກຕາ ປຄ຺ຈວຕ຺ຕາ ວາ, ສຸຂາກງຄຸຄຸຖ ອາທິກາ;

ຕາລປກ຺ກປ຺ປມາຕາປີ, ທິນ຺ນາ ວາ ຕຕ຺ຖຊາຕກາຯ

໓໒໘ຯ

ຣກ຺ຂິຕາ ສງພິກາ ຣຊຊ-ໂຍຕ຺ຕາທີປີ ອກາຊິຍາ;

ນິຝຸກິເຕ ກາຊີຍາ ກມ຺ເມ, ສງຝິເກ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ໚

໓໘໙໚

ປຕ຺ຕາທິ ກິກ຺ຂຸສາຣຸປ຺ປ໌, ຕຖາ ວິປ຺ປກຕາກຕ໌;

ກາຊີຍໍ ໂລຫກຕ຺ເຫສຸ, ວາຣກໍ ປາຫຄຕ຺ຫກໍ໚

໓໓໐໚

ເວລຸຂຸມ຺ຫິ ກາຊີຍາ ເຕລ-ນາລຸອິ ກຕ຺ຕຣທຕ຺ຫໂກ;

ລຕ຺ຕທຕ຺ຫສລາກາໂຍ, ຕໂຖປາຫນທຕ຺ຫໂກ໚

໓໓໑໚

ອນ຺ຸຍຸລາຕວາສິທຕ຺ໂທ, ກຣຕ຺ໂທ ປາຫຄຕ຺ຫໂກ;

ອຣຕາລຸຊນິສີງຄາທິ, ກິກ຺ຂູປກຣຕໍ ຕຖາ໚

໓໓໘໚

ຕຈຸລິຕານິຝຸກິຕໍ ທາຣຸກຕ຺ໜໍ ທນ຺ຕລຸຈ ກາຊີຍໍ;

ກິກ຺ຂູປກຣເຕ ປາຫໝຍໂກ ມຕ຺ຕິການໂຍ໚

໓໓໓໚

ກາຊີຍໍ ກປ຺ປິຍໍ ຈມ຺ມໍ, ເອລຸອຈມ຺ມກາຊີຍໍ;

ຄຣຸນາ ຄຣຸກຕ຺ຫລຸຈ, ຖາວຣໍ ຖາວເຣນ ຈ໚

໓໓໔໚

ຖາວຣໍ ປຣິວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຈ ກຸລ຺ຊຕ຺;

ວລ຺ລາທີ ຜາຕິກມ຺ເມນ, ຄຕ຺ເຫ ເສສມກາຊີຍນ຺ຕິ໚

໔໑໚ ປກິຕ຺ຕາກນິທ຺ເທໂສ

ປກິຕ຺ຕານ຺ຕິ –

໓໓໕໚

ສທ຺ວາຣພນ຺ຘເນ ຄາເນ, ໂສທ຺ກ຺ຂລກປ຺າສເກ;

ສຍນ຺ເຕນ ທິວາ ທ຺ວາຣໍ, ພນ຺ເຘຍ຺ຍ ປຣິວຓ຺ຝກໍຯ

໓໓໖ຯ

ສນ຺ເຕ ວິຄ຺ຄຸມ຺ຫິ ປ຺ຣິເສ, ອາໂກໂຄ ຈາປິ ກປ຺ປ຺ຕິ;

ສວເສ ຕໍ ວິນາກາຣໍ, ສຍນ຺ໂຕ ທຸກ຺ກຝໍ ຜຸເສຯ

໓໓໗ຯ

ຣຕນານິຕ຺ຖິຣູປ຺ານິ, ຘ຺ຄ຺ລມິຕ຺ຖິປ຺ສາຘນໍ;

ຕູຣິຍາວຸຘກາຕ຺ຓານິ, ອາມສນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຝໍຯ

໓໓໘ຯ

ສິຕ຺ຖເຕໂລຫເຕເລຫິ, ຜຕາຫຕ຺ຖຍເຕາຫິ ວາ;

ໂກຈ຺ເຉນວາປິ ໂຍ ເກເສ, ໂອສຕ຺ເຄຍ຺ຍສ຺ສ ທຸກ຺ກຝໍຯ

໓໓໙ຯ

ເນກປ຺າວຸຣຕາ ເອກຕ຺ຖຣຕາ ວາ ຕຸວຓ຺ຝຍໍ;

ຕເຖກມຄ຺ເຈ ກຸຄ຺ເຂຍ຺ຍໍ, ເອກສ຺ມິ ວາປິ ກາຊເນຯ

໓໔໐ຯ

ຈຕຸຣງ຺ຄຸລໂຕ ອູນມຘິກຝ຺ຄງ຺ຄຸລໍ ຕຖາ;

ທນ຺ຕກຝ຺ຖໍ ນ ຂາເທຍ຺ຍ, ລສຸຕໍ ນ ອກລ຺ຸລໂກຯ

໓໔໑ຯ

ຫີນຸກ຺ກຝ຺ເຖຫີ ອຸກ຺ກຝ຺ຖໍ, ຫີນໍ ວາ ຊາຕິອາທິຫີ;

ອຸຊຸໍ ວາຄ຺ຄຸລາປ຺ເທເສນ, ວເທ ທຸພ຺ກາສິຕໍ ທວາຯ

໓໔໒ຯ

ທີເຝ ນເຂ ຈ ເກເສ ຈ, ນາສໂລເມ ນ ສາຣເຍ;

ນ ລພຸກໍ ວິສຕິມຍຸຄໍ, ສມຸພາເສ ໂລມຫາຣຕໍ່ຯ

໓໔໓ຯ

ຍຖາວຸທຸໝໍ ນ ພາເສຍຸຍ, ສງໝຸທຸທີຍຸຄໍວ ສງພິກໍ;

ອໂສຕອລຸລປາເທທີ, ນກຸກເມ ສຍນາສນໍ;

ສຸໂສຕປາທກໍ ວາປີ, ຕເຖວ ເສົາປາທໂນຯ

໓໔໔ຯ

ສງໝາຜິຍາ ນ ປລຸລຕຸເຖ, ກິຕຸຕາທີ ນ ອປສຸສເຍ;

ປຣິກມຸມກຕໍ ສນຸເຕ, ອຸທເກ ໂນ ນ ອາຈເມຯ

໓໔໕ຯ

ອກປຸປີຍສມາທາເນ, ທວາ ສີລາປວິຊຸຊເນ;

ເທສນາຍ ສກາຄາຍ, ອາວິກມຸເມ ຈ ທຸກຸກຄໍຯ

໓໔໖ຯ

ປຜິສຸສວວິສໍວາເທ, ສຸທຸສຈິຕຸຕສຸສ ທຸກຸກຄໍ;

ປຜິສຸສວກຸຂເຕ ເອວ, ປາຈິຕຸຕິ ອິຕຣສຸສ ຕຸຯ

໓໔໗ຯ

ນ ຣຸກຸຂມກິຣູເຫຍຸຍ, ສຕິ ກິຈຸເຈວ ໂປຣິສໍ;

ອາປທາສຸ ຍຖາກາມໍ, ກປຸປຕິ ອກິຣູທີຕຸໍຯ

໓໔໘ຯ

ວິນາທຸສານໍ ວຊນຸຕສຸສ, ທຸກຸກຄໍ ປຣິສາວນໍ;

ຍາຈມານສຸສ ອທຸສາເນ, ອທທນຸຕສຸສ ທຸກຸກຄໍຯ

໓໔໙ຯ

ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ຜຸເສ ອງຄຊາຕຈ຺ເຉເທນ ທຸກ຺ກຏໍ;

ອາພາຘປ຺ປຈ຺ຈຍາຎ຺ຎຕ຺ຣ, ເສສງເຄ ອຕ຺ຕຆາຕເນ໚

໓໕໐໚

ຈິຕ຺ຕໂປຕ຺ຖກຣູປານິ, ນ ກເຣ ນ ຈ ກາຣເຍ;

ນ ວຑ຺ຒາເປຍ຺ຍ ກຸຎ຺ຊນ຺ຕໍ, ອາຣາມາຣຎ຺ຎເຄຫສຸ໚

໓໕໑໚

ຍານານິ ປຸມຍຸຕ຺ຕານິ, ສິວິກໍ ຫຕ຺ຖວຏ຺ຏກໍ;

ປາຏງກິຎ຺ຈ ຄິລານສ຺ສ, ກປ຺ປຕິ ອຠິຣູຫິຕຸໍ໚

໓໕໒໚

ພຸທ຺ຘໍ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ສງຆຎ຺ຈ, ອາຣພ຺ຠ ກຣເຕ ທວໍ;

ທຸກ຺ກຏໍ ປຣິສໍ ວາປິ, ອຎ຺ຎສ຺ສ ອຸປລາຬເນ໚

໓໕໓໚

ກາຍໍ ອູຣຸໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ວາ, ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ນ ທສ຺ສເຍ;

ວິວຣິຕ຺ວາ ນ ສິຎ຺ເຈຍ຺ຍ, ຕາ ກທ຺ທມຸທກາທິນາ໚

໓໕໔໚

ນ ຄຓ຺ຫໂຕ ຈ ໂອວາທໍ, ນ ປຈ຺ຈາຫຣໂຕປິ ຈ;

ພາລໍ ຄິລານໍ ຄມິຍໍ, ວຊ຺ຊຍິຕ຺ວານ ທຸກ຺ກຏໍ໚

໓໕໕໚

ໂລກາຍຕໍ ນ ວາເຈຍ຺ຍ, ປລິຕໍ ນ ຈ ຄາຫເຍ;

ເປຬາຍປິ ນ ກຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ນ ກີເຬ ກີຎ຺ຈິ ກີຬິຕໍ໚

໓໕໖໚

ປາຣຸເປ ນ ນິວາເສຍຸຍ, ຄິຫີປາຣຸຕນິວາສນໍ;

ສໍເວລຸລິຍໍ ນິວາເສຍຸຍ, ທາຍໍ ນາລິມຸປເຍຍຸຍ ວາ.

໕໘໗.

ວຫຸຌີ ປໂຍຊເຍ ຍາເຈ, ໂນລຸລາຕກປຸປວາຣິເຕ;

ອຕຸຕໂນ ປຣິໂກຄຕຸຖໍ, ທິນຸນມລຸລສຸສ ໂນ ທເທ;

ອຄຸຄໍ ຄເຫຕຸວາ ກຸຕຸວາ ວາ, ກຕິປາຫໍ ປຸໂນ ທເທ.

໕໘໘.

ອຸທຸທິສຸສ ຍາຈເນ ຣກຸຂໍ, ລຕຸວາລຕຸວາ ວ ທຕຸທີນໍ;

ຄິວາສຸສ ທຕຸທີເຕ ທຕຸໂທ, ສຍໍ ທຕຸທາປເນ ປນ;

ທຕຸທສຸສ ອຄຸຆເກເທນ, ເຌຍຸຍາ ປາຣາຊິກາທິກາ.

໕໘໙.

ທຣນຸເຕສຸ ປຣິກຸຂາຣໍ, ‘‘ໂຈໂຣ ໂຈໂຣ’’ຕິ ກາສິເຕ;

ອນຕຸຖາເຍສໍ ຄຕຸຫນຸເຕ, ທຕຸທໍ ຄິວາສຸສ ຕຕຸຕກໍ.

໕໙໐.

ວິຆາສຸຈຸຈາຣສງກາຣ-ມຸຕຸຕໍ ລຫຸເທຍຸຍ ທຸກຸກຝໍ;

ພທິ ປາກາຣກຸຍຸຍານໍ, ວລຸອລຸເຊ ນາວໂລກິຍ;

ທຣິເຕ ວາປີ ວິທາທິ-ນາລຸອິເກຣາທິໂຣປີເມ.

໕໙໑.

ໂຍຊາເປຕຸໍ ປໂຍເຊຕຸໍ, ປຍຸຕຸຕານິ ຈ ປສຸສິຕຸໍ;

ນ ລພຸກາ ຌມຸມຍຸຕຸຕມຸປີ, ນຈຸຈໍ ຄີຕລຸຈ ວາທິຕໍ;

‘‘ອຸປຫາຣໍ ກໂຣມາ’’ຕິ, ວຸຕຸເຕ ວາ ສມຸປຝິຈຸຊິຕຸໍ.

໕໙໒.

ຣາຊາຄາຣໍ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ, ອຸຍ຺ຍານໍ ຈິຕ຺ຕຄາຣກໍ;

ກີຬຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉໂຕ ທຏ຺ຐຸໍ, ອາຣາມໍ ທຸກ຺ກຏໍ ກຕໍ។

໓໖໓។

ນເວ ນ ປຏິພາເຫຍ຺ຍາ-ສເນຸຓ຺ເຫ ນ ຈີວຣໍ;

ນິທເຫຍ຺ຍ ຂມາເປຍ຺ຍ, ຄຣຸນາ ຈ ປຓາມິໂຕ។

໓໖໔។

ອກ຺ໂກສເນ ປຣມ຺ມຸຂາ, ອາປຕ຺ຕີຫິ ຈ ສຕ຺ຕຫິ;

ຠິກ຺ຂຸໍ ອຸປາສກໍ ວາປີ, ອຎ຺ເຎເນວ ຈ ທຸກ຺ກຏໍ។

໓໖໕។

ນ ລພ຺ຠໍ ວິນິປາເຕຕຸໍ, ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍຎ຺ຈ ຈີວຣໍ;

ລພ຺ຠໍ ປີຕູນໍ ເສສານໍ, ຎາຕີນມ຺ປີ ນ ລພ຺ຠຕິ។

໓໖໖។

ວສ຺ສໍວຸຕ຺ໂຖຎ຺ຎໂຕຎ຺ຎຕ຺ຣ , ຠາຄໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ທຸກ຺ກຏໍ;

ປຏິເທຍ຺ຍ ນຏ຺ເຐ ຊີຓ຺ເຓ, ຄີວາ ໂນ ເທຍ຺ຍ ໂຈທິໂຕ;

ຘຸຣນິກ຺ເຂປໂຕ ເຕສໍ, ໂຫຕິ ຠຓ຺ຑຄ຺ຆກາຣິໂຍ។

໓໖໗។

ນ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕໂຣ ຄາມໍ, ກລ຺ໂລ ວາ ເສາປາຫໂນ;

ປວິເສຍ຺ຍ ນ ຘາເຣຍ຺ຍ, ຈາມຣີມກສພີຊນີ។

໓໖໘។

ອຄິລາໂນ ນ ຘີນ຺ເຫຍ຺ຍ, ເກເສ ກຕ຺ຕຣິຍາ ພຫິ;

ອາຣາມໂຕ ນ ຘາເຣຍ຺ຍ, ຉຕ຺ຕໍ ລພ຺ຠຕິ ຄຸຕ຺ຕິຍາ។

໓໖໙।

ຄາເຫຍ຺ຍ ນຸກໂຕກາຊໍ, ເອກນ຺ຕຣິກກາຊກໍ;

ສີສກ຺ຂນ຺ຘກຏິກາຣາ, ຫຕ຺ໂຖລມ຺ໂພ ຈ ລພ຺ຠຕິ।

໓໗໐।

ອາປຕ຺ຕິຍາ ອໂນກາສ-ກຕໍ ໂຈເທຍ຺ຍ ທຸກ຺ກຏໍ;

ສຸທ຺ຘສ຺ສ ຈ ອວຕ຺ຖຸສ຺ມິ, ຕຖາ ໂອກາສກາຣເຕ।

໓໗໑।

ອຍ຺ກງ຺ຄຸລານິກໍ ມຍ຺ຈປ຺ຏິປາທໍ ນ ຘາຣເຍ;

ປກຕງ຺ຄຸເລນ ສຕ຺ຕານໍ, ມຍ຺ຈໍ ວາ ອຸຈ຺ຈປາທກໍ।

໓໗໒।

ມູຄພ຺ພຕາທີ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຏໍ ຕິຕ຺ຖິຍພ຺ພຕໍ;

ຂຸຣຠຓ຺ຑໍ ປຣິຫເຣ, ຕຖາ ນ຺ຫາປິຕປຸພ຺ພໂກ।

໓໗໓।

ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຍາຈິຕຸໍ ຫຕ຺ຖກມ຺ມໍ ຕທນຸສາຣໂຕ;

ລທ຺ຘໍ ຄເຫຕຸໍ ນິກ຺ກມ຺ມມຍາຈິຕ຺ວາປິ ກປ຺ປຕິ;

ກາເຣຕຸມາຫຣາເປຕຸໍ, ຍໍ ກິຍ຺ຈິປຣສນ຺ຕກໍ।

໓໗໔।

ຄິຫີນໍ ໂຄປເກ ເທນ຺ເຕ, ຄເຫຕຸໍ ເທຕິ ຍຕ຺ຕກໍ;

ລພ຺ຠໍ ຍຖາປຣິຈ຺ເຉທໍ, ສງ຺ຆເຈຕິຍສນ຺ຕເກ।

໓໗໕।

ທ຺ວີຫາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ ອາປຕ຺ຕິ, ກາຍວາຈາຫິ ວາ ຉຫິ;

ອລຊ຺ຊີຍ຺ຍາຓກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປກຕຕ຺ຕາ ສຕິປ຺ລວາ;

ອກປ຺ປິເຍ ວາ ກປ຺ປິເຍ, ກປ຺ປາກປ຺ປິຍສຎ຺ຎິຕາຯ

໒໗໖ຯ

ອລຊ຺ຊີຎ຺ຎາຓຕາປຕ຺ຕີ , ກາຍວາຈາຫີ ຉາທເຍ;

ລິງເຄ ສງເຆ ຄເຓກສ຺ມີ, ຈຕຸຘາປຕ຺ຕິວຸຏ຺ຐິຕິຯ

໒໗໗ຯ

ປຣິກໂຖຠາສວິຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ນ ລພ຺ຠາ ປຈ຺ຈຍທ຺ວເຍ;

ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິເຍວ ຕຕິເຍ, ເສເສ ສພ຺ພມ຺ປິ ລພ຺ຠຕິຯ

໒໗໘ຯ

ນ ຣູຫຕຈ຺ຈເຍ ທານໍ, ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ສຫຘມ຺ມິນໍ;

ສງຆສ຺ເສວ ຈ ຕໍ ໂຫຕິ, ຄິຫີນໍ ປນ ຣູຫຕິຯ

໒໗໙ຯ

ຠິກ຺ຂຸ ວາ ສາມເຓໂຣ ວາ, ກາລໍ ກຍິຣາຖູປສ຺ສເຍ;

ຠິກ຺ຂຸສງໂຆວ ທາຍຊ຺ໂຊ, ຕຕ຺ຖ ເສເສປ຺ຍຍໍນໂຍຯ

໒໘໐ຯ

ປຸຣິມສ຺ເສວິມໍ ທິນ຺ນໍ, ເທຫີ ເນຕ຺ວາສຸກສ຺ສຕິ;

ປຈ຺ຈິມສ຺ເສວ ທມ຺ມິຕິ, ທິນ຺ນໍ ລຕ຺ວາ ອິມໍ ວິຘີ;

ຄຓ຺ເຫ ວິສ຺ສາສຄາຫໍ ວານິຍ຺ເຕ ມຕກຈີວຣໍຯ

໒໘໑ຯ

ໂລຫຠຓ຺ເຑ ປຫຣຓິໍ, ທາຣຸຠຓ຺ເຑ ຈ ທາຣຸຊໍ;

ປຕ຺ຕໍ ປາທຸກປລ຺ລງກໍ, ອາສນ຺ທີ ມຕ຺ຕິກາມເຍ;

ຄເຫຕ຺ວາ ກປ຺ປຕິ ສພ຺ພໍ, ກຕກໍ ກຸມ຺ຠກາຣິກນ຺ຕິຯ

໔໘។ ເທສນານິທ຺ເທໂສ

ເທສນາຕິ –

໙໗໘។

ຈາໂຄ ໂຍ ກິກ຺ຂຸກາວສ຺ສ, ສາ ປາຣາຊິກເທສນາ;

ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ວຸຝ຺ຖານໍ, ຄຣຸກາປຕ຺ຕິເທສນາ។

໙໗໙។

ຂຸກ຺ກຸຝິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ, ປຄ຺ຄຫິຕ຺ວານ ອຄ຺ຊລີ;

ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາທີ ເທເສຍ຺ຍ, ເອວເມກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ។

໙໗໔។ ‘‘ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອກໍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປຕ຺ຕິ ອາປ຺ຊຊິ, ຕໍ ຕຸມ຺ຫມູເລ ປຝິເທເສມິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ‘‘ປ຺ສ຺ສສິ, ອາວຸໂສ, ຕໍ ອາປຕ຺ຕິ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອາມ, ກນ຺ເຕ, ປ຺ສ຺ສາມິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຕນ ‘‘ອາຍຕິ, ອາວຸໂສ, ສໍວເຣຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາຂຸ ສຸຝ຺ຖຸ, ກນ຺ເຕ, ສໍວຣິສ຺ສາມິ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ‘‘ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ທ຺ເວ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊຊິ, ອຫໍ ກນ຺ເຕ ສມ຺ພຫຸລາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊຊິ, ຕາ ຕຸມ຺ຫມູເລ ປຝິເທເສມິ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។

ນິສ຺ສຄ຺ຄິເຍສຸ ປນ ‘‘ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ອິມາຫໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ’’ຕິ។ ‘‘ອິມານິ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣານິ…ເປ… ເອຕໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ…ເປ… ເອຕານິ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣານິ ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕານິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍານິ, ເອຕານາຫໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມີ’’ຕິ។

໙໗໔។

ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວານ ເທເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ;

ປຝິຄ຺ເຄຫຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິ, ເທຍ຺ຍໍ ນິສ຺ສຝ຺ຖຈີວຣໍ។

‘‘ອິມໍ, ອິມານິ, ເອຕໍ, ເອຕານິ ຈີວຣານິ ອາຍສ຺ມໂຕ ທມ຺ມີ’’ຕິ។

໙໗໕។ (ກ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ຣຕ຺ຕິວິປ຺ປວຸຕ຺ຖໍ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ກິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ຂ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ອກາລຈີວຣໍ ມາສາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ຄ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ປຸຣາຕຈີວຣໍ ອຄ຺ຄາຕິກາຍ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ໂຂວາປິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ຆ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ອຄ຺ຄາຕິກາຍ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ຫຕ຺ຖໂຕ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ປາຣິວຕ຺ຕກາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ງ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ອຄ຺ຄາຕກໍ ຄຫປຕິກໍ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ສມຍາ ວິຄ຺ຄາປິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ຈ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ອລຸລາຕກໍ ຄຫປ຺ຕິກໍ ຕຕຸຕຕຣີ ວິລຸລາປີຕໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຉ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິໂຕ ອລຸລາຕກໍ ຄຫປ຺ຕິກໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ວິກປ຺ປໍ ອາປນ຺ນໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຊ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິໂຕ ອລຸລາຕເກ ຄຫປ຺ຕິເກ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ວິກປ຺ປໍ ອາປນ຺ນໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຊ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ອຕິເຣກຕິກຸຂຕ຺ຕຸໍ ໂຈທນາຍ ອຕິເຣກຉກຸຂຕ຺ຕຸໍ ຖາເນນ ອກິນິປ຺ຝາທິຕໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ລ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ໂກສິຍມິສຸສກໍ ສນ຺ຖຕໍ ກາຣາປິຕໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຍ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສຸທ຺ຮກາລຸອການໍ ເອລຸອກໂລມານໍ ສນ຺ຖຕໍ ກາຣາປິຕໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຖ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ຖຕໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ຕຸລໍ ໂອທາຕານໍ ຕຸລໍ ໂຄຈຣິຍານໍ ກາຣາປິຕໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຫ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ຖຕໍ ອູນກຉພ຺ພສຸສານິ ກາຣາປິຕໍ ອລຸລຕ຺ຣ ກິກຸຂຸສມ຺ມຸຕິຍາ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ໝ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ນິສີທນສນ຺ຖຕໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ປຸຣາຓສນ຺ຖຕສຸສ ສາມນ຺ຕາ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິ ກາຣາປິຕໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍຯ

(ຓ) ອິມານິ ເມ, ກນ຺ເຕ, ເອລຸອກໂລມານິ ຕິໂຍຊນປຣມໍ ອຕິກ຺ກາມິຕານິ ນິສຸສຄຸຄິຍານິຯ

(ຕ) ອິມານິ ເມ, ກນ຺ເຕ, ເອລຸອກໂລມານິ ອລຸລາຕິກາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ ໂຮວາປິຕານິ ນິສຸສຄຸຄິຍານິຯ

(ຖ) ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຣູປິຍໍ ປຝິຄຸຄເຫສື, ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ, ອິມາຫໍ ສງຆສຸສ ນິສຸສຊຊາມິຯ

(ທ) ອຫໍ , ກນ຺ເຕ, ນານປ຺ປກາຣກໍ ຣູປິຍສໍໂວຫາຣໍ ສມາປ຺ຊຊີ, ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ, ອິມາຫໍ ສງຆສຸສ ນິສຸສຊຊາມິ ຕິຯ

ໝ໑໗ຯ

ນິສຸສຊຊິຕ຺ວານ ອາປຕ຺ຕິ, ເທເສຍ຺ຍາຖ ຄິໜີ ວເທ;

‘‘ຊານາຫິມ’’ນ຺ຕີ ອິມິນາ, ໂສ ວເທຍ຺ຍາໜຣາມິ ກີຯ

ໝ໑໘ຯ

ອວຕ຺ວາມນ຺ຕີ ເຕລາທີ, ວເທ ກິກຸຂູນ ກປ຺ປີຍໍ;

ຍໍ ອາໜຣຕິ ໂສ ເຕນ, ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວານ ກປ຺ປີຍໍຯ

ໝ໑ລຯ

ລພ຺ກໍ ຖເປຕ຺ວາ ທ຺ເວເປເຕ, ເສເສຫິ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ;

ຕໂຕ ອຍ຺ເຍນ ລທ຺ເຣປີ, ກາໂຄ ເຕສໍ ນ ກປ຺ປຕິ.

໓໕໐.

ຮຸກ຺ຂຈ຺ຉາຍາປ຺ຍນ຺ຕມໂສ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ນ ກປ຺ປຕິ;

ນິສ຺ສຍ຺ຄໍ ປຝິລທ຺ຆສ຺ປິ, ອາທິໂຕ ສນ຺ຖຕຕ຺ຕຍໍ.

໓໕໑.

ໂນ ເຈ ລເກຖ ເອວໍ ໂສ, ອິມໍ ຉທ຺ເທທິ ສໍສິໂຍ;

ເອວມ຺ປີ ກິກ຺ຂຸ ຉທ຺ເທຍ຺ຍ, ໂນ ເຈ ລເກຖ ສມ຺ມໂຕ.

໓໕໒.

ເອຕານິ ທຸຕິໂຍ ປຕ຺ໂຕ, ສງ຺ເຆ ເສສານິ ລພ຺ກເຣ;

ສງ຺ເຆກສ຺ມິ ຄເຕ ວຕ຺ຕໍ, ລພ຺ກໍ ກາສນ຺ຕເຣນປີ.

໓໕໓. (ກ) ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ນານປ຺ປກາຣກໍ ກຍວິກ຺ກຍໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊິໍ, ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ.

(ຂ) ອຍໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ປຕ຺ໂຕ ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ.

(ຄ) ອຍໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ປຕ຺ໂຕ ອູນປ຺ຍ຺ຈພນ຺ຘເນນ ປຕ຺ເຕນ ເຈຕາປິໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ, ອິມາຫໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມິຕິ.

໓໕໔.

ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວານ ເທເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິໍ ປຕ຺ຕຄາຫກໍ;

ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວານ ສງ຺ຆສ຺ສ, ປຕ຺ຕນ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ທາປເຍ.

໓໕໔. (ກ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ເກສຊ຺ຊໍ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ.

(ຂ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ວສ຺ສິກສາຝິກຈີວຣໍ ອຕິເຣກມາເສ ເສເສ ຄິມ຺ຫາເນ ປຣິຍິຍ຺ຄໍ, ອຕິເຣກທ຺ຒມາເສ ເສເສ ຄິມ຺ຫາເນ ກຕ຺ວາ ປຣິທຫິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ.

(ຄ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ສາມໍ ທຕ຺ວາ ອຈ຺ຉິນ຺ນໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ.

(ຆ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ສາມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ຕນ຺ຕວາເຍຫິ ວາຍາປິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ.

(ງ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປວາຣິໂຕ ອຍ຺ຍາຕກສ຺ສ ຄຫປຕິກສ຺ສ ຕນ຺ຕວາເຍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວິກປ຺ປໍ ອາປນ຺ນໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ.

(ຈ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກ຺ກາມິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ฉ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣໍ ອຕິເຣກຉາຣຕ຺ຕໍ ວິປ຺ປວຸຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ກິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ។

(ຊ) ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຊານໍ ສງ຺ຄິກໍ ລາກໍ ປຣິຓຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຕາມິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ອິມາຫໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມິຕິ។

໓໙໘។ ເສສໍ ສພ຺ພໍ ຍຖາໂຍຄໍ, ອາທິມ຺ຫິ ວິຍ ໂຍຊເຍ។

໓໙໗។ (ກ) ອຫໍ , ກນ຺ເຕ, ເອກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍາປ຺ຕ຺ຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។ ທ຺ເວ ສມ຺ພຫຸລາ ປາຈິຕ຺ຕິຍາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។

(ຂ) ຄາຣຍ຺ຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຂມ຺ມໍ ອາປ຺ຊ຺ຊິ ອສປ຺ປາຍໍ ປາຝິເທສນິຍໍ, ຕໍ ປຝິເທເສມິຕິ។ ເຕນ ''ປສ຺ສສິ, ອາວຸໂສ, ຕໍ ຂມ຺ມ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។

(ຄ) ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອກໍ ທຸກ຺ກຝາປ຺ຕ຺ຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។ ທ຺ເວ ສມ຺ພຫຸລາ ທຸກ຺ກຝາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។

(ฆ) ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອກໍ ທຸພ຺ກາສິຕາປ຺ຕ຺ຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។ ທ຺ເວ ສມ຺ພຫຸລາ ທຸພ຺ກາສິຕາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។ ຕາ ຕຸມ຺ຫມູເລ ປຝິເທເສມິຕິ។

(ງ) ''ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ທ຺ເວ ນານາວຕ຺ຖຸກາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊ຺ຊິ។ ສມ຺ພຫຸລາ ນານາວຕ຺ຖຸກາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊ຺ຊິ, ຕາ ຕຸມ຺ຫມູເລ ປຝິເທເສມິ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ''ປສ຺ສສິ, ອາວຸໂສ, ຕາ ອາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ອາມ, ກນ຺ເຕ, ປສ຺ສາມິ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຕນ ''ອາຍຕິ, ອາວຸໂສ, ສໍວເຣຍ຺ຍາສີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ສາຂຸ ສຸຍ຺ຖຸ, ກນ຺ເຕ, ສໍວຣິສ຺ສາມິ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។

໓໙໙។

ອເທສນາຄາມິນິຍໍ, ອນາປ຺ຕ຺ຕິຍ຺ຈ ເທສິຕໍ;

ນານາ ສໍວາສນິສ຺ສີມຍ຺ຖິຕານໍ ຈຕ຺ປຍ຺ຈຫິ;

ມນສາ ປກຕຕ຺ຕານໍ, ນາເນກາຕິ ນ ເທສເຍຕິ។

໔໙។ ฉນ຺ທທານນິທ຺ເທໂສ

ฉນ຺ທທານາທີຕິ –

໔໐໐។

ເກຣີ ฆຕ຺ຍີ ປຕາລຸເອຕ຺ວາ, ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ເຕ ສມາຄເຕ;

ສງ຺ເฆ ຫເຣຍ຺ຍ ฉນ຺ທໍ ວາ, ປາຣິສຸທ຺ຂີ ປວາຣຕໍ។

໔໐໑។

ເອກໍ ກິກຸຂຸ ອຸປ຺ຄຄມ຺ມ, ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຝິກໍ;

ອຄ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຫ຺ເທ຺ວານ, ຫເທ ຉນ຺ທໍ ວິຈກ຺ຂໂຕ໚

໔໐໑໚ (ກ) ‘‘ຉນ຺ທໍ ທມ຺ມິ, ຉນ຺ທໍ ເມ ຫຣ, ຉນ຺ທໍ ເມ ອາໂຣເຈທີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ໚

(ຂ) ປາຣິສຸທ຺ຂີ ເທນ຺ເຕນ ‘‘ປາຣິສຸທ຺ຂີ ທມ຺ມິ, ປາຣິສຸທ຺ຂີ ເມ ຫຣ, ປາຣິສຸທ຺ຂີ ເມ ອາໂຣເຈທີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ໚

໔໐໔໚

ປາຣິສຸທ຺ຂິປ຺ປທາເນນ, ສມ຺ປາເທຕິ ອຸໂປສຖໍ;

ສງ຺ຆສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຈາປີ, ເສສກມ຺ມໍ ວິພາຊຕິ໚

໔໐໕໚

ຉນ຺ທທາເນນ ສງ຺ຆສ຺ສ, ທ຺ວຍໍ ສາເຂຕິ ນຕ຺ຕໂນ;

ຕສ຺ມາ ຉນ຺ທໍ ທທນ຺ເຕນ, ທາຕພ຺ພາ ປາຣິສຸທ຺ຂິປີ໚

໔໐໖໚

ຫເຣຍ຺ເຍໂກ ພຫູນມ຺ປີ, ປຣມ຺ປຣາ ນ ຫາຣເຍ;

ປຣມ຺ປຣາຫຎາ ຉນ຺ທ-ປາຣິສຸທ຺ຂິ ນ ຄຈ຺ຉຕິ໚

໔໐໗໚ ສພ຺ພູປຈາຣໍ ກຕ຺ວານ, ເອວໍ ເທຍ຺ຍາ ປວາຣຓາ໚ ‘‘ປວາຣຓໍ ທມ຺ມິ, ປວາຣຓໍ ເມ ຫຣ, ປວາຣຓໍ ເມ ອາໂຣເຈທີ, ມມຕ຺ຖາຍ ປວາເຣທີ’’ຕິ໚

໔໐໘໚ ອາໂຣເຈຕ຺ວາຖ ໂສ ສງ຺ຆໍ, ປວາເຣຍ຺ເຍວມາຄໂຕ໚ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ຆໍ ປວາເຣຕິ ທິຎ຺ເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທຕຸ ຕໍ ສງ຺ໂຆ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຝິກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ໚

໔໐໙໚

ຄເຫຕ຺ວາ ປາຣິສຸທ຺ຂີ ວາ, ຉນ຺ທໍ ວາປີ ປວາຣຓໍ;

ຫາຣໂກ ສງ຺ຆມປ຺ປຕ຺ວາ, ວິພ຺ກເມຍ຺ຍ ມເຣຍ຺ຍ ວາ໚

໔໑໐໚

ສາມເຓຣາທິກາວໍ ວາ,

ປຝິຊາເນຍ຺ຍ ນາຫຎາ;

ປຕ຺ວາ ສງ຺ຆໍ ຕຖາ ເຫຍ຺ຍ,

ອາຫຍາ ໂຫຕິ ທາຣໂກ។

៨០໙។

ສງ຺ຆປ຺ປຕ຺ໂຕ ປ໌ມຕ຺ໂຕ ວາ, ສຸຕ຺ໂຕ ນາໂຣຈເຍຍ຺ຍ ວາ;

ອນາປຕ຺ຕິວ ສຄ຺ຈິຈ຺ຈ, ນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຽນ຺ຕິ។

៨៨។ ຂຸໂປ໌ສຖນິທ຺ເທໂສ

ຂຸໂປ໌ສໂຖຕິ –

៨១០។

ທ຺ເວ ຂຸໂປ໌ສຖາ ຈາຕຸ-ທ຺ທໂສ ປ໌ນ຺ນຣໂສ ອິຕິ;

ສຸຕ຺ຕຸທ຺ເທສມສີຍ຺ຖານ-ປ໌າຣິສຸທ຺ສີວສາ ຕໂຍ។

៨១១។

ສຸຕ຺ຕຸທ຺ເທໂສວ ສງ຺ຆສ຺ສ, ອສີຍ຺ຖາເນ໌າໂປ໌ສໂຖ;

ປຸ໌ຄ຺ຄລສ຺ເສວ ເສສານໍ, ປ໌າຣິສຸທ຺ສິຂຸໂປ໌ສໂຖ។

៨១៨។

ປຸ໌ພ຺ພກິຈ຺ເຈ ຈ ກຣເຕ, ປ໌ຕ຺ຕກລ຺ເລ ສມານິເຕ;

ສຸຕ຺ຕໍ ຂຸທ຺ທິສຕິ ສງ຺ໂຆ, ປ໌ລ຺ຈສາ ໂສ ວິກາວິໂຕ។

៨១៣។

ວິນານ຺ຕຣາຍໍ ສງ຺ເຂເປ໌-ນຸທ຺ເທໂສ ວິນິວາຣິໂຕ;

‘‘ເຖໂຣວ ອິສ຺ສໂຣ ທ຺ວີສຸ, ຂຸທ຺ເທເສສ຺ເວຕ຺ຖ ຕີສຸ ວາ;

ວິສເທສູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ອວຕ຺ຕນ຺ເຕປິ ວຍ຺ຍຕິ។

៨១៨។

ອາຄຈ຺ເຂຍ຺ຍຸ ຍທິ ສມາ, ອຸທ຺ທິສນ຺ເຕ ວ ໄຖກີກາ;

ອຸທ຺ທິຜ຺ຖໍ ຍໍ ສຸອຸທ຺ທິຜ຺ຖໍ, ໄສຕພ຺ພມວເສສກໍຯ

໔໑໔ຯ

ອຸທ຺ທິຜ຺ຖມຕ຺ເຕ ສກລາ-ເຍກຈ຺ຈາຍຸຜ຺ຖິຕາຍ ວາ;

ປາຣິສຸທ຺ສື ກເຣຍ຺ເຍສໍ, ສນ຺ຕິເກ ພຫຸກາຖ ເຈ;

ກຕ຺ວາ ສພ຺ພວິກປ຺ເປສຸ, ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ປຸນ຺ທ຺ທິເສຯ

໔໑໖ຯ

ປນ຺ນຣໄສວາສິການໍ, ອິຕຣານໍ ສເຈຕໄຣ;

ສມາເນຕເຣນ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕຸ, ປຸຣິມານໍ ສເຈສິກາ;

ປຸຣິມາ ອນ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕຸ, ເຕສໍ ເສເສປ຺ຍຍໍ ນໂຍຯ

໔໑໗ຯ

ປາຜິປໂທວາສິການໍ, ອິຕຣານໍ ອຸໂປສໂຖ;

ສມໂຖການໍ ສາມຄ຺ຄີ, ມູລຜ຺ຖາ ເທນ຺ຕຸ ກາມໂຕຯ

໔໑໘ຯ

ພທິ ຄນ຺ຕ຺ວານ ກາຕພ຺ໂພ, ໂນ ເຈ ເທນ຺ຕິ ອຸໂປສໂຖ;

ເທຍ຺ຍານິຈ຺ຉາຍ ສາມຄ຺ຄີ, ພຫູສຸ ພທີ ວາ ວເຊຯ

໔໑໙ຯ

ປາຜິປເທຄນ຺ຕ຺ການໍ , ເອວເມວ ອຍໍ ນໂຍ;

ສາເວຍ຺ຍ ສຸຕ຺ຕໍ ສຌ຺ຈິຈ຺ຈ, ອສ຺ສາເວນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຝໍຯ

໔໒໐ຯ

ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ ປທີເປ຺ຕໍ, ປຌ຺ຌາເປ຺ຕໍ ທກາສນໍ;

ນ ກເຣຍ຺ຍ ຕຖາ ກລ຺ໂລ, ມຫາເຖເຣນ ເປສິໂຕຯ

໔໘໑໚ ສມຸມຊຊິຕຸວາ ປຫິເປຕຸວາ, ປພຸຖເປຕຸວາ ທກາສນໍ໚ ຄຕາລຕຸຕີ ຖເປຕຸເວວໍ, ກຕຸຕພຸໂພ ຕິທຸໂປ໌ສໂຖ໚ ‘‘ສຸຕານຸຕຸ ເມ ອາຍສຸມນຸຕາ, ອຊຸຊໂປ໌ສໂຖ ປນຸນຣໂສ, ຍທາຍສຸມນຸຕານໍ ປຕຸຕກລຸລໍ, ມຍໍ ອລຸລມລຸລໍ ປາຣິສຸທຸຂິອຸໂປ໌ສຖໍ ກເຣຍຸຍາມາ’’ຕິ໚

໔໘໔໚ ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕຸວາ, ນິສີທິຕຸວາ ອຸກຸກຸຜິກໍ,໚ ເຖເຣນ ອລຸຊລີ ເຕວໍ, ປຄຸຄຍຸຫ ສມຸທິຣິຍາ໚ ‘‘ປຣິສຸທຸໂຂ ອຫໍ ອາວຸໂສ, ປຣິສຸທຸໂຂຕິ ມໍ ຂາເຣຖາ’’ຕິ, ວເທ ຍາວຕຕິຍກໍ໚

໔໘໕໚ ສມຕຸຕປຸພຸພາຣມຸເກນ, ເຕ ນເວເນວມີຣິຍາ໚ ‘‘ປຣິສຸທຸໂຂ ອຫໍ ກນຸເຕ, ປຣິສຸທຸໂຂຕິ ມໍ ຂາເຣຖາ’’ຕິ, ວເທ ຍາວຕຕິຍກໍ໚

໔໘໔໚ ທຸວີສຸ ເຖເຣນ ກຕຸຕພຸພໍ, ກຕຸເວວມີຣິໂຍ ນໂວ໚ ‘‘ປຣິສຸທຸໂຂ ອຫໍ ອາວຸໂສ, ປຣິສຸທຸໂຂຕິ ມໍ ຂາເຣທີ’’ຕິ ຕິກຸຂຕຸຕຸ ວຕຸຕພຸໂພ໚

໔໘໔໚

ນເວນ ເຖໂຣ ຕິກຸຂຕຸຕຸ, ເອວມສຸສ ອຸທີຣິໂຍ;

‘‘ປຣິສຸທຸໂຂ ອຫໍ ກນຸເຕ, ປຣິສຸທຸໂຂຕິ ມໍ ຂາເຣຖາ’’ຕິ໚

໔໘໕໚ ປຸພຸພກິຈຸຈໍ ສມາເປຕຸວາ, ອຂີຍຸເຖຍຸເຍວເມກໂກ໚ ‘‘ອຊຸຊ ເມ ອຸໂປ໌ສໂຖ ປນຸນຣໂສຕິ ວາ ຈາຕຸທຸທໂສຕິ ວາ ອຂີຍຸຖາມີ’’ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ, ໂນ ເຈຂີຍຸເຖຍຸຍ ທຸກຸກຜໍ໚

໔໘໗໚

ຍຕຸຖ ວສນຸຕິ ຈຕຸຕາໂຣ, ຕໂຍ ວາ ຍທີ ວາ ທຸເວ;

ປາຣິສຸທຸຂີ ຫຣິຕຸວານ, ເອເກກສຸສິຕຣິຕເຣ;

ຕໍ ຕໍ ອຸໂປ໌ສຖໍ ກຍິຣຸ, ສີຍາ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຜໍ໚

໔໘໙໚

ວຄຸເຄ ສມຄຸເຄ ວຄຸໂຄຕິ, ສລຸລີໂນ ວິມຕິສຸສ ວາ;

ທຸກຸກຜໍ ກໂຣໂຕ ເກທາ-ຂີປຸປາເຍນ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ;

ວຄຸເຄ ສມຄຸເຄນາປຕຸຕິ, ສມຄຸໂຄ ອິຕິ ສລຸລີໂນ໚

໔໘໙໚

ອຸກຸຂິຕຸຕສຸສ ຄຫຍຸຖສຸສ, ເສສານໍ ສຫສມຸມິນໍ;

ປາຣາຊິກສຸສາກພຸພສຸສ, ສິກຸຂານິກຸຂິຕຸຕກສຸສ ຈ໚

໔໓໐෴

ນີສີນ຺ນປຣີສາຍຸຈ, ສກາຄາປຕຸຕີໂກ ຕຖາ;

ລນຸເຫນ ປຣິວຸຕຸເຖນ, ປາຕິໂມກຸຂໍ ນ ອຸທຸທິເສ෴

໔໓໑෴

ອເທສຍິຕຸວານາປນຸນໍ, ນາວິກຕຸວານ ເວມຕີ;

ນຸໂປສເຖປີ ວາ ກາຕຸ, ໂປສໂຖ ນ ຈ ກປຸປຕີ෴

໔໓໔෴

ອຍຸຖິໂຕໂປສຖາວາສາ, ນ ວເຊ ຕທຫູ ວິນາ;

ອນຸຕຣາຍໍ ວ ສງຝໍ ວາ-ສີຍຸຖາຕຸ ສີມເມວ ວາຕີ෴

໔໕෴ ປວາຣຕານິທຸເທໂສ

ປວາຣຕາຕີ –

໔໓໓෴

ທຸວິນຸນໍ ຕີຕຸຕໍ ຈຕຸນຸນຸຈ, ອຍຸລມຍຸລປຸປວາຣຕາ;

ເອກສຸສ ຈ ອສີຍຸຖານໍ, ເສສາ ສງຝປຸປວາຣຕາ෴

໔໓໔෴

ປຸພຸພກີຈຸເຈ ຈ ກຣເຕ, ປຕຸຕກລຸເລ ສມານິເຕ;

ຖເປຕຸວາ ລຕຸຕີ ສງເຟນ, ກຕຸຕພຸເພວໍ ປວາຣຕາ෴

‘‘ສຸຕາຕຸ ເມ ການຸເຕ ສງໂຟ, ອຊຸຊ ປວາຣຕາ ປນຸນຣສີ, ຍທິ ສງຝສຸສ ປຕຸຕກລຸລໍ, ສງໂຟ ປວາເຣຍຸຍາ’’ຕີ෴

໔໓໕෴

ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕຸວາ, ນີສີທິຕຸວາ ອຸກຸກຸຍິກໍ;

ເຖເຣນ ອຍຸຊລີ ສງໂຟ, ປຄຸຄຍຸຫ ສມຸທີຣິໂຍ෴

໔໓໖။ “ສງ຺ຆໍ, ອາວຸໂສ, ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມິ။ ທຸຕິຍມ຺ປິ…ເປ… ຕະຕິຍມ຺ປິ, ອາວຸໂສ, ສງ຺ຆໍ ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ။

໔໓໗။

ປວາເຣນ຺ເຕສຸ ເຖເຣສຸ, ນິສຊ຺ຊຸກ຺ກຸຏິກໍ ນໂວ;

ປວາເຣຕິ ສຍໍ ຍາວ, ອຸກ຺ກຸຏິໂກວ ອຈ຺ຉຕຸ။

໔໓໘။ ປຸພ຺ພາຣມ຺ກໍ ສມາເປຕ຺ວາ, ນໂວ ສງ຺ຆມຸທີຣເຍ။

໔໓໙။ “ສງ຺ຆໍ, ກນ຺ເຕ, ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມິ။ ທຸຕິຍມ຺ປິ…ເປ… ຕະຕິຍມ຺ປິ, ກນ຺ເຕ, ສງ຺ຆໍ ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ။

໔໔໐။

ທາເນນ ຘມ຺ມສາກຈ຺ຉາ, ກລເຫຫິ ຈ ຣຕ຺ຕິຍາ;

ເຕວາຈິກາຍ ໂອກາເສ-ສຕິ ເຂປີຕກາວໂຕ;

ອນ຺ຕຣາເຍ ທສວິເຘ, ຜຕ຺ຕີ ວຕ຺ວານຸຣູປໂຕ။

໔໔໑။ “ສຸຓາຕຸ ເມ ກນ຺ເຕ ສງ຺ໂຆ, ມນຸສ຺ເສຫິ ທານໍ ເທນ຺ເຕຫິ, ຫຸວິຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ຘມ຺ມໍ ສາກຈ຺ຉນ຺ເຕຫິ, ກລຫໍ ກໂຣນ຺ເຕຫິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຣຕ຺ຕິ ເຂປີຕາ။ ສເຈ ສງ຺ໂຆ ເຕວາຈິກໍ ປວາເຣສ຺ສຕິ, ອປ຺ປວາຣິໂຕວ ສງ຺ໂຆ ກວິສ຺ສຕິ, ອຖາຍໍ ຣຕ຺ຕິ ວິກາຍິສ຺ສ ຕີ။ ອຍໍ ຣາຊນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ໂຈຣນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ອຄ຺ຍນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ອຸທກນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ອມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ວາລຸອນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ສຣີສປນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍ, ອຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍ။ ສເຈ ສງ຺ໂຆ ເຕວາຈິກໍ ປວາເຣສ຺ສຕິ, ອປ຺ປວາຣິໂຕວ ສງ຺ໂຆ ກວິສ຺ສຕິ, ອຖາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍ ກວິສ຺ສຕີ။ ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສງ຺ໂຆ ທ຺ເວວາຈິກໍ, ເອກວາຈິກໍ, ສມານວສ຺ສິກໍ ປວາເຣຍ຺ຍາ”ຕິ။

໔໔໒။

ປວາເຣຍ຺ຍານຸຣູເປນ , ຍຖາຄປີຕຜຕ຺ຕິຍາ;

ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ຍທິ ສມາ, ອາທິກາ ເຈຕ຺ຖ ອາໜເຣ။

໔໔໓။ ເອວໍ ຕິຈຕ຺ວຄ຺ໂຄ ຈ, ຜຕ຺ຕີ ວຕ຺ວາ ປວາຣເຍ။ “ສຸຓນ຺ຕຸ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ, ອຊ຺ຊ ປວາຣຓາ ປນ຺ນຣສີ, ຍທາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ມຍໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ປວາເຣຍ຺ຍາມາ”ຕິ။

໔໔໔။

ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕ຺ວາ, ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກໍ;

ເຖເຣນ ອଞ୍ଜລີ ຕວໍ, ປຄຸຄຍຸຫ ສມຸທີຣິຍາ ฯ

໔໔໔ฯ ‘‘ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສຸມນຸເຕ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທນຸຕຸ ມໍ ອາຍສຸມນຸຕາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ ฯ ທຸຕິຍມຸປິ…ເປ… ຕຕິຍມຸປິ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສຸມນຸເຕ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທນຸຕຸ ມໍ ອາຍສຸມນຸຕາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ’’ຕິ ฯ

ນເວນາປິ ‘‘ອຫໍ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມນຸເຕ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທນຸຕຸ ມໍ ອາຍສຸມນຸຕາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ ฯ ທຸຕິຍມຸປິ…ເປ… ຕຕິຍມຸປິ ອຫໍ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມນຸເຕ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທນຸຕຸ ມໍ ອາຍສຸມນຸຕາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ’’ຕິ ฯ

໔໔໖ฯ ທຸວີສຸ ເຖເຣນ ກຕຸຕພຸພໍ, ນໂວ ກຕຸເວວມີຣິໂຍ ฯ

໔໔໗ฯ ‘‘ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສຸມນຸຕໍ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທຕຸ ມໍ ອາຍສຸມາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ ฯ ທຸຕິຍມຸປິ…ເປ… ຕຕິຍມຸປິ ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສຸມນຸຕໍ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທຕຸ ມໍ ອາຍສຸມາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ’’ຕິ ฯ

ນເວນາປິ ‘‘ອຫໍ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມນຸຕໍ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທຕຸ ມໍ ອາຍສຸມາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ ฯ ທຸຕິຍມຸປິ…ເປ… ຕຕິຍມຸປິ ອຫໍ, ກນຸເຕ, ອາຍສຸມນຸຕໍ ປວາເຣມິ ທິຝຸເຖນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງກາຍ ວາ, ວທຕຸ ມໍ ອາຍສຸມາ ອນຸກມຸປໍ ອຸປາທາຍ, ປສຸສນຸໂຕ ປຝິກຣິສຸສາມິ’’ຕິ ฯ

໔໔໘ฯ ປຸພຸພກິຈຸຈໍ ສມາເປຕຸວາ, ອຘິຝຸເຖຸເຍວເມກໂກ ฯ ‘‘ອຊຸຊ ເມ ປວາຣຕາ ຈາຕຸທຸທສີຕິ ວາ ປນຸນຣສີຕິ ວາ ອຘິຝຸຖາມິ’’ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ฯ

໔໔໙ฯ

ຍສຸມີ ວສນຸຕິ ວາ ປຍຸຈ, ຈຕຸຕາໂຣ ວາ ຕໂຍ ທຸເວ;

ປວາຣຕໍ ຫຣິຕຸວານ, ເອເກາກສຸສິຕຣິຕເຣ ฯ

໔໕໐ฯ

ຕໍ ຕໍ ປວາຣຕໍ ກຍິຣໍ,

ສີຍາ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຝໍ;

ເສສາ ອຸໂປສເຖ ວຸຕຸຕາ,

ຄາຖາໂຍ ເຈຕຸຖ ອາຫເຣ ฯ

໔໕໑ฯ

ປວາຣິເຕວ ສງຫມຸຫິ, ປາຣິສຸທຸຫິອຸໂປສຖໍ;

ກເຣຍ຺ຍ ລີນ຺ນວສ຺ໂສ ວາ, ອວຸຕ຺ໂຖ ວານຸປ຺ຄໂຕ។

໔໕໔។

ຈາຕຸມາສິນິຍາ ຈາປີ, ກເຕ ສງເຜນຸໂປ຺ສເຖ;

ວຸຕ຺ຖວສ຺ສາ ປວາເຣຍ຺ຍຸ໌, ສເຈ ອປ຺ປ຺ຕຣາ ສິຍຸນ຺ຕິ។

໔໖។ ສໍວຣນິທ຺ເທໂສ

ສໍວໂຣຕິ –

໔໕໖។

ຈກ຺ຂຸໂສຕາທິເກເທຫິ, ຣູປ຺ສທ຺ທາທິໂຄຈເຣ;

ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາທິ-ປ຺ປ຺ວຕ຺ຕີ ວິນິວາຣເຍ។

໔໕໔។

ນິຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ສກໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ກິຍ຺ຖາທີ ວິຍ ທຸປ຺ປ຺ສຸໍ;

ສຕິມາ ສມ຺ປ຺ຊາໂນ ຈ, ຈເຣ ສພ຺ພິຣິຍາປເຖຕິ។

໔໗។ ສຸທ຺ຂີນິທ຺ເທໂສ

ສຸທ຺ຂີຕິ –

໔໕໔។

ເທສນາ ສໍວໂຣ ເອຍ຺ຖິປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຓ ເກທໂຕ;

ສຸທ຺ຂີ ຈຕຸພ຺ພິຂາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສມ຺ມຕໍ;

ເທສນາຍ ວິສຸທ຺ຂຕ຺ຕາ, ເທສນາສຸທ຺ຂີ ວຸຈ຺ຈຕິ។

໔໕໖។

‘‘ນ ປຸເນວໍ ກຣິສ຺ສ’’ນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕາຂີຍ຺ຖານສໍວຣາ;

ວຸຕ຺ໂຕ ສໍວຣສຸທ຺ຂີຕິ, ສຸຊ຺ຊຕິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ។

໔໕໗။

ປຫາຍາເນສນໍ ສມ຺ເມນ຺ປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສ ເອຝ຺ຄິຍາ;

ສ຺ທ຺ສຕ຺ຕາ ເອຝ຺ຄິສ຺ທ຺ຂີຕິ, ວ຺ຕ຺ຕມາຊີວປິສ຺ສິຕໍ။

໔໕໘။

ໂຍປິໂສ ປຝິສງ຺ຂາຍ, ຈີວຣໍ ປຝິເສວຕີ;

ເອວມາທິຍຖາວ຺ຕ຺ຕ-ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາສ຺ຊ຺ຊນາ;

ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາສ຺ທ຺ຂີຕິ, ວ຺ຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຍປິສ຺ສິຕນ຺ຕີ။

໔໘။ ສນ຺ໂຕສນິທ຺ເທໂສ

ສນ຺ໂຕໂສຕິ –

໔໕໙။

ອປ຺ເປນ ອນວຊ຺ເຊນ, ສນ຺ຕ຺ຝ຺ໂຄ ສ຺ລເກນ ຈ;

ມຕ຺ຕຍ຺ຍູ ສ຺ກໂຣ ຫ຺ຕ຺ວາ, ຈເຣ ສທ຺ສມ຺ມຄາຣໂວ။

໔໖໐။

ອຕີຕໍ ນານ຺ໂສຈນ຺ໂຕ, ນປ຺ປຊ຺ປ຺ປມນາຄຕໍ;

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນນ ຍາເປນ຺ໂຕ, ສນ຺ຕ຺ຝ຺ໂຄຕິ ປວ຺ຈ຺ຈຕີຕິ။

໔໙။ ຈຕ຺ຣາຣກ຺ຂນິທ຺ເທໂສ

ຈຕ຺ຣກ຺ຂາຕິ –

໔໖໑။

ພ຺ທ຺ສານ຺ສ຺ສຕິ ເມຕ຺ຕາ ຈ, ອສ຺ກໍ ມຣຕາສ຺ສຕິ;

ອາຣກຕ຺ຕາທິນາຣທໍ, ສມ຺ມາ ສາມຍ຺ຈ ພ຺ທ຺ສໂຕ။

໔໖໔။

ສມ຺ມາສມ຺ພ຺ທ຺ໂສຕິ ວານ຺ສ຺ສຕິ ຍາ ປ຺ນປ຺ປ຺ນໍ;

ນວເກເຫ ກຄວໂຕ, ພຸທ຺ຊານຸສ຺ສຕິ ສາ ຄຸເຕ໚

໔໙໓໚

ສີມຜຸຄສ຺ງເຝ ສີມຜຸຄເທວຕາສຸ ຈ ອິສ຺ສເຣ;

ຊເນ ໂຄຈຣຄາມມ຺ຫິ, ຕຕ຺ຖຸປ຺າທາຍ ມານຸເສ໚

໔໙໔໚

ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ສຸຂິຕາ, ໂຫນ຺ຕາເວຣາຕິອາທິນາ;

ປ໌ຣິຈ຺ຈິຊ຺ຊ ປ໌ຣິຈ຺ຈິຊ຺ຊ, ການນາ ເມຕ຺ຕການນາ໚

໔໙໕໚

ວຕ຺ຕສຕ຺ຖານໂອກາສ-ທິສໂຕ ປ໌ຣິຈ຺ເຈທໂຕ;

ວວຕ຺ຖເປ໌ຕ຺ວາ ເກສາທິ-ໂກຜຸຄາເສ ອນຸປ຺ພ຺ພໂຕ໚

໔໙໖໚

ນາຕິສີພຄ຺ຈ ສຕິກໍ, ວິກ຺ເຂປ໌ ປ໌ຜິພາຫຍໍ;

ປ໌ຕ຺ຕາຕ຺ຕື ສມຕິກ຺ກມ຺ມ, ມຸຄ຺ຈນ຺ຕສ຺ສານຸປ຺ພ຺ພໂຕ໚

໔໙໗໚

ວຕ຺ຕອາສຍສຕ຺ຖານ-ຄນ຺ໂຊກາເສທິ ການນາ;

ປ໌ຜິກ຺ກູລາຕິ ໂກຜຸຄາເສ, ອຸທ຺ຊຸມາຕາທິວຕ຺ຖຸສຸ;

ຄເຫຕ຺ວາ ອສຸການາຣໍ, ປ໌ວຕ຺ຕາ ການນາສຸກໍ໚

໔໙໘໚

''ມຣຕໍ ເມ ກວິສ຺ສຕິ, ຊີວິຕໍ ອຸຈ຺ຈິຊ຺ຊິສ຺ສຕິ;

ມຣຕໍ ມຣຕໍ ວາ''ຕິ, ການຍິຕ຺ວານ ໂຍນິໂສ໚

໔໙໙໚

ວຮກາສຸເສວຸປ໌ຝຸຖານາ, ສມຸປ໌ຕຸຕິນໍ ວິປ໌ຕຸຕິໂຕ;

ຂຸປ໌ສໍຫຣໂຕ ກາຍພຫຸສາຮາຣຕາ ຕຖາ។

໔໗໐។

ອາຍຸທຸພຸພລໂຕ ກາລວວຕຸຖານສຸສກາວໂຕ;

ອທຸຮານສຸສ ປ໌ຣິຈຸເຂທາ, ກາວນາ ມຣຕສຸສຕິຕິ។

໔໐។ ວິປ໌ສຸສນານິທຸເທໂສ

ວິປ໌ສຸສນາຕິ –

໔໗໑។

ນາມຣູປ໌ ປ໌ຣິຄຸຄຍຸຫ, ຕໂຕ ຕສຸສ ຈ ປ໌ຈຸຈຍໍ;

ຫຸຕຸວາ ອກາວໂຕນິຈຸຈາ, ອຸທຍພຸພຍປີລຸອນາ។

໔໗໔។

ທຸກຸຂາ ອວສວຕຸຕິຕຸຕາ, ອນຕຸຕາຕິ ຕິລກຸຂຕໍ;

ອາໂຣເປ໌ຕຸວານ ສງຂາເຣ, ສມຸມສນຸໂຕ ປຸ໌ນປຸ໌ປຸ໌ນໍ;

ປ໌າປ໌ຸເຕາຍຸຍານຸປຸ໌ພຸເພນ, ສພຸພສໍໂຍຊນກຸຂຍນຸຕິ។

ນິຄມນກາຖາ

໔໗໓។

ອຮິສີລາຮິຈິຕຸຕານໍ, ອຮິປ໌ຍຸຍາຍ ສິກຸຂນາ;

ກິກຸຂຸກິຈຸຈມໂຕ ຂຸທຸທສິກຸຂາຍໍ ສມຸທາຫຍາ។

໔໗໔។

ມຫໂຕ ກິຕຸຕິສທຸທສຸສ, ຍສຸສ ໂລກວິຈາຣິໂນ;

ປ໌ຣິສຸສໂມ ນ ສມຸໂກຕິ, ມາລຸຕສຸເສວ ນິຈຸຈໂສ។

໔໗໕។

ເຕນ ຘມ຺ມສິຣິເກນ, ຕມ຺ພປຓ຺ຓິຍເກຕຸນາ;

ເຖເຣນ ຣຈິຕາ ຘມ຺ມວິນຍຎ຺ຎຸປສໍສິຕາ຿

໔໗໖຿

ເອຕ຺ຕາວຕາຍໍ ນິຏ຺ຐານໍ, ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ ອຸປາຄຕາ;

ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຄາຖານໍ, ສເຕຫິ ປຣິມາຓໂຕຕິ຿

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ ນິຏ຺ຐິຕາ຿

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ-ປຸຣາຓຏີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ໂຍ ຈິຣໍ ທີຆມທ຺ຘານໍ, ວິຫິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂິຕໍ ຊນໍ;

ຕຖາປີ ນາວພຸຊ຺ຊນ຺ຕມນຸກມ຺ປາຍ ໂຈທິໂຕ។

ໂພຘາຍ ປຓິຘີ ກຕ຺ວາ, ປຕ຺ໂຕ ສມ຺ໂພຘິມຸຕ຺ຕມໍ;

ຕສ຺ສ ປາເທ ນມສ຺ສິຕ຺ວາ, ຘມ຺ມໍ ສງ຺ຆຎ຺ຈ ສາຘຸກໍ។

ປຸພ຺ພາຈຣິຍປາເທສຸ, ຐເປຕ຺ວາ ສີສມຕ຺ຕໂນ;

ເຖເຣນ ຘມ຺ມສິຣິນາ, ຖິຣສີເລນ ຍາ ກຕາ។

“ອາທິໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສິກ຺ຂິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິອາທິນາ;

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ ສມາເສນ, ຕສ຺ສາ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍໍ។

ລິຂິສ຺ສາມິ ຫິຕຕ຺ຖາຍ, ອາທິກມ຺ມິກຠິກ຺ຂຸນໍ;

ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພມຍຸຕ຺ຕໍ ຕຸຊ຺ຊິຕພ຺ພກນ຺ຕິ;

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

(ກ) ເອຕ຺ຖາຫ – ກຕມາ ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ, ກຖໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ກສ຺ມາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ເກ ສິກ຺ຂນ຺ຕິ, ເກ ສິກ຺ຂິຕສິກ຺ຂາຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອຘິສີລອຘິຈິຕ຺ຕອຘິປຎ຺ຎາວເສນ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ, ຄນ຺ຖວເສເນຕ຺ຖ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕທ຺ທີປໂນ ຄນ຺ໂຖ “ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອຖ ວາ “ຂຸທ຺ທໍ ອເນລກໍ ມຘຸປຏລ”ນ຺ຕິອາທີນິ ວິຍ ສິກ຺ຂາກາມານໍ ມທຸຣຕາຍ ຂຸທ຺ທາ ຈ ຕາ ສິກ຺ຂາ ຈາຕິ ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ, ອຖ ວາ “ຂຸທ຺ທປຸຕ຺ຕມ຺ຫິ ສມຓ ໂປສ ມ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ພຫຸວິຘຕ຺ຕາປິ ຂຸທ຺ທາ ຈ ຕາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ ສິກ຺ຂາ ຈາຕິ ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ។ ອຘິສີລສິກ຺ຂາ ປເນຕ຺ຖ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕວເສນ ທຸວິຘມ຺ປິ ສີລໍ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນນ ຕປ຺ປຏິປກ຺ເຂ ກິເລເສ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານວເສນ ປຊຫນ຺ເຕນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ອຠິໂຍຄກຣຓວເສນ ຌານປ຺ປຏິປກ຺ຂານໍ ນີວຣຓຄຓານໍ ວິກ຺ຂມ຺ຠນປ຺ປຫານໍ ກຸຣຸມາເນນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ ປນ ຍຖານຸຣູປໍ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ສານຸສເຍ ກິເລເສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ເຕນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ។

ກສ຺ມາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ ເອຕ຺ຖ –

ຊາຕິອາທີຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ, ອເນເກຫິ ອຸປທ຺ທຸຕໍ;

ຂນ຺ຘໂລກໍ ຊຫິຕ຺ວານ, ປຕ຺ຕຸໍ ເຂມໍ ປຸຣໍ ສິວໍ។

ກລຸຍາຓປຸ໌ຖຼຊຸເນນ ສທ ສຕຸຕ ເສກຸຂາ ສິກຸຂນຸຕິ຺ ອຣຫນຸໂຕ ສິກຸຂິຕສິກຸຂາ຺

ເຍ ວິຕໂມຫາ ມຸນິປຸງຄວສຸສ;

ສີສຸເສສຸ ອຄຸຄາ ມຸນິນາ ປສຕຸຖາ;

ເຕ ຕີສຸ ສິກຸຂາສຸ ສມຕຸຕສິກຸຂາ;

ຕໂຕ ປເຣ ເກນ ສມຕຸຕສິກຸຂາຕິ຺

ອາທິໂຕຕິ ເອຕຸຖ ອາທິມຸທິເຍວາຕິ ອຕຸໂຖ, ອາທິໂຕ ປຖຸຖາຍາຕິ ວາ຺ ອຸປສມຸປນຸເນນ ຈ ອຸປສມຸປນຸນາຍ ຈ ສິກຸຂິຕພຸພໍ ອຸປສມຸປນຸນສິກຸຂິຕພຸພໍ຺ ສທ ມາຕິກາຍ ສມາຕິກໍ຺ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕປຸປກາຣໍ ຂຸທຸທສິກຸຂໍ ປວກຸຂາມິ ອາທເຣນ, ປກາເຣນ ວາ ວກຸຂາມິ ຣຕນຕຸຕຍໍ ວນຸທິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອປີຈ ເຖໂຣ ອາທິໂຕຕິ ວຈເນນ ສທຸຊາປພຸພຊິຕານໍ ກຸລປຸຕຸຕານໍ ອາລສິຍໂທເສນ ອປຸປຜິປຊຸຊນຸຕານໍ ອລຸຓາຕໂທເສນ ອລຸຓຖາ ປຜິປຊຸຊນຸຕານໍ ສໍເວຄໍ ຊເນຕິ຺ ກຖໍ? ອຕິທຸລຸລກໍ ຂຕສມວາຍໍ ປຜິລກິຕຸວາ ຕຽຂຕໍ ນ ກຸສີເຕນ ວາ ນິຣຕຸຖກກຖາປສຸເຕນ ວາ ວີຕິນາເມຕພຸພໍ, ກຶ ກາຕພຸພໍ? ອາທິໂຕ ປຖຸຖາຍ ນິຣນຸຕຣເມວ ຕີສຸ ສິກຸຂາສຸ ອາທໂຣ ຊເນຕພຸໂພຕິ຺ ເອຕຸຖາທ – ກຶ ຕໍ ຣຕນຕຸຕຍໍ ນາມ, ຍໍ ວນຸທິຕຸວາ ເຖໂຣ ຂຸທຸທສິກຸຂໍ ປວກຸຂຕີຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ພຸທຸຊຣຕນໍ ຊມຸມຣຕນໍ ສງຆຣຕນນຸຕິ ອິມານິ ຕີຕີ ຣຕນານິ຺ ຕານິ ຫີ ຣຕິຊນນຜຸເຖນ ‘‘ຣຕນານີ’’ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ຺ ອປີຈ –

‘‘ຈິຕຸຕີກຕໍ ມຫຄຸຆຍຸຈ, ອຕຸລໍ ທຸລຸລກທສຸສນໍ;

ອໂນມສຕຸຕປຣິໂກຄໍ, ຣຕນໍ ເຕນ ວຸຈຸຈຕີ’’ຕິ຺ (ທີ຺ ນິ຺ ອຜຸຖ຺ ໒຺໓໓; ສໍ຺ ນິ຺ ອຜຸຖ຺ ໓຺໕຺໒໒໓; ຂ຺ຸ ປາ຺ ອຜຸຖ຺ ຜ຺໓; ສ຺ຸ ນິ຺ ອຜຸຖ຺ ໑຺໒໒໖; ມຫານິ຺ ອຜຸຖ຺ ໕໐; ອຸທາ຺ ອຜຸຖ຺ ໔໕) –

ອິມິສຸສາ ຄາຖາຍ ວເສນ ຣຕນຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ຺

ມາຕິກາວຕຸຕນາ

(ຂ-ຊ) ອິທານິ ‘‘ສມາຕິກ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ມາຕິກໍ ຕາວ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ປາຣາຊິກາ ຈ ຈຕຸຕາໂຣ’’ຕິອາທີ ອາຣທຸຊໍ຺ ສພຸພສິກຸຂານໍ ປນ ມູລກູຕຕຸຕາ ອຊີສີລສິກຸຂາວ ປຖມໍ ວຸຕຸຕາ຺ ‘‘ສີເລ ປຕິຜຸຖາຍາ’’ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑຺໒໓, ໑໙໒; ເປຜໂກ຺ ໒໒; ມີ຺ ປ຺ ໒຺໑຺໙) ຫີ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕຕຸຣາປີ ມຫາສາວຊຸຊຕຸຕາ, ມູລຈຸເຊຊຸຊວເສນ ປວຕຸຕນໂຕ ຈ ສພຸພປຖມໍ ຊານິຕພຸພາຕິ ປາຣາຊິກາວ ປຖມໍ ວຸຕຸຕາຕິ຺ ອິທານິ ຍຖານິກຸຂິຕຸຕານິ ມາຕິກາປທານິ ປຜິປາຜິຍາ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ປາຣາຊິກາ ຈ ຈຕຸຕາໂຣ’’ຕິ ປຖມປທໍ ອຸທຸຊຜໍ, ຕສຸສາຍມຕຸໂຖ – ປາຣາຊິກາຕິ ປຣາຊິຕາ ປຣາຊຍມາປນຸນາ, ສິກຸຂາປທໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ເຕເນວ ອາປຕຸຕຶ ອາປຊຸຊິຕຸວາ, ຕາຍ ວາ ປຣາຊຍມາປາທິຕານເມຕໍ ອຊິວຈນໍ, ເຕ ປນ ຈຕຸຕາໂຣຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺

໑຺ ປາຣາຊິກນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑-໔຺ ອິທານິ ເຕ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ມຄຸຄຕຸຕເຍ’’ຕິອາທີ ອາຣທຸຊໍ຺ ຕຕຸຖ ມນຸສຸສາມນຸສຸສຕິຣຈຸຉານຄຕານໍ ວເສນ ຕີສຸໂສ ອິຕຸຖິໂຍ, ຕໂຍ ອຸກໂຕພຸຍຸຊນກາ, ຕໂຍ ປຕຸຫກາ, ຕໂຍ ປຸຣິສາຕິ ປາຣາຊິກວຕຸຖຸກູຕານໍ ນິມິຕຸຕານໍ ນິສຸສຍາ ທຸວາທສມຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ເຕສໍ ວຈຸຈມຄຸຄປຸປສຸສາວມຄຸຄມຸຂມຄຸຄວເສນ ຕໂຍ ມຄຸຄາ຺ ຕຕຸຖ ມນຸສຸສິຕຸຖິຍາ ຕໂຍ, ອມນຸສຸສິຕຸຖິຍາ ຕໂຍ, ຕິຣຈຸຉານຄຕິຕຸຖິຍາ ຕໂຍຕິ ນວ, ຕຖາ ມນຸສຸເສາກໂຕພຸຍຸຊນກາທີນໍ຺ ມນຸສຸສປຕຸຫກາທີນໍ ປນ ວຈຸຈມຄຸຄມຸຂມຄຸຄວເສນ ທຸເວ ທຸເວ ກຕຸວາ ຉ, ຕຖາ ມນຸສຸສປຸຣິສາທີນນຸຕິ ສພຸເພສໍ ວເສນ ຕຶສ ມຄຸຄາ ໂຫນຸຕິ຺ ເຕ ສພຸເພ ປຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ອິຊ ‘‘ມຄຸຄຕຸຕເຍ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມຶ ມຄຸຄຕຸຕເຍຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອນິກຸຂິຕຸຕສິກຸໂຂຕິ ກິກຸຂຸກາວໂຕ ຈວິຕຸການຕາຈິຕຸເຕນ ຍຖາລກຸຂຕໍ ອປຈຸຈກຸຂາຕສິກຸໂຂຕິ ອຕຸໂຖ຺ ສນຸຖຕສນຸຖເຕຕິ ວຕຸຖາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ສນຸຖເຕ ວາ ອສນຸຖເຕ ວາ຺ ອລຸໂລກາເສຕິ

ມຄຸຄຕຸຕຍສຸສ ປກຕິວາເຕນ ອສມຸຟຸຜຸດປຸປເທເສ។ ນິມິຕຸຕນຸຕິ ອຽຄຊາຕໍ។ ສໍສນຸຖຕໍ ວາ ອສນຸຖຕໍ ວາຕິ ອຕຸຕໂນ ອຽຄຊາ ຕໍ ວຕຸຖາທີນໍ ອຄຸຄຕເຣນ ປຜິຈຸຉນຸນໍ ວາ ອປຸປຜິຈຸຉນຸນໍ ວາ។ ອຸປາທິຕຸຕານຸຕິ ອນຜຸດກາຍປຸປສາທໍ។ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣ ມຄຸຄຕຸຕເຍ ປເວສນຸໂຕ ຈຸໂຕ ປາຣາຊິໂກຕິ ສມຸພນຸໂຊ។ ນຜຸດກາຍປຸປສາທໍ ປນ ປີລຸອກໍ ວາ ຈມຸມຂີລໍ ວາ ໂລມໍ ວາ ປເວສນຸຕສຸສ ທຸກຸກຝໍ, ມນຸສຸສານໍ ປນ ຊີວມານກສຣີເຣ ອກຸຂິນາສາກຕຸຕາຈຸອິທຸທວຕຸຖີໂກເສສຸ ສຕຸຖກາທີທີ ກຕວເຓ ວາ ເມຖຸນຣາເຄນ ຕິລພິຊມຕຸຕມຸປິ ອຽຄຊາຕໍ ປເວສນຸຕສຸສ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ, ອວເສສສຣີເຣສຸ ອຸປກຈຸຉກາທີສຸ ຈ ທຸກຸກຝໍ។ ຕິຣຈຸຉານຄຕານໍ ຫຕຸຖິອສຸສໂຄຕາຄທຸຣາໂອຜຸດມຫືສາທີນໍ ນາສາຍ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ, ຕຖາ ເຕສໍ ວຕຸຖິໂກເສສຸ។ ສພຸເພສມຸປິ ຕິຣຈຸຉານຄຕານໍ ອກຸຂິກຕຸຕາວເຕາສຸ ທຸກຸກຝໍ, ຕຖາ ເຕສໍ ອວເສສສຣີເຣສຸປີ។

ອິທານິ ປເວສນໍ ນາມ ນ ເກວລໍ ອຕຸຕປກຸກເມເນວ ໂຫຕິ, ກິກຸຂຸປຈຸຈຕຸຖິກາທີນໍ ປນ ວເສນ ປຣູປກຸກເມນາປີ ໂຫຕິ, ຕຕຸຖາປີ ເສວນຈິຕຸເຕ ສຕິ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ "ອຖ ວາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕສຸສຕຸໂຖ – ໂຍ ກິກຸຂຸ ປເວສນປວິຜຸດຖິເຕົາ ທຸຊາຣຕາກຸຂເຕາສຸ ສາທິຍຕິ, ຕສຸມີ ຂເຓ ເສວນຈິຕຸຕໍ ອຸປຜຸດເປຕິ, ໂສປີ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ។ ໂຍ ປນ ກິກຸຂຸ ສພຸພໂສ ອສາທິຍນຸໂຕ ອາສິວິສມຸຂໍ ອຽຄາຣກາສຸຄຸຈ ປວິຜຸດໍ ວິຍ ມຄຸຄຕິ, ໂສ ນິປຸປຣາໂຊ ໂຫຕິ។ ເອຕຸຖ ກິຕໍ ນາມ ສຸກຸກວິສຸສຜຸດິສມຍປຸປວຕຸ ຕິ។

ປຖມໍ។

໓-໔។ ອິທານິ ທຸຕິຍໍ ທສຸເສຕຸໍ "ອາທິເຍຍຸຍາ"ຕິອາທິມາຫ។ "ອາທິເຍຍຸຍາ"ຕິອາທີນໍ ປທານໍ "ອທິນຸນໍ ເຖຍຸຍຈິຕຸເຕນ ກເວ ປາຣາຊິໂກ"ຕິ ອິມິນາ ສມຸພນຸໂຊ។ ອາທິເຍຍຸຍາຕິ ອາຣາມາທີ ອກິຍຸຄຸຊິຕຸວາ ໂຍ ກິກຸຂຸ ຄຕຸເຫຍຸຍ, ໂສ ກເວ ປາຣາຊິໂກຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອວໍ ເສເສສຸປີ។ ຫເຣຍຸຍາຕິ ເວຕເນນ ວາ ນິຕຸຕາເວນ ວາ ອຄຸຄສຸສ ກຕຸທໍ ຫຣນຸໂຕ ປຸນ ເຖຍຸຍຈິຕຸເຕ ອຸປຸປນຸເນ "ສີເສ ກາຣໍ ເຖຍຸຍຈິຕຸໂຕ ອາມສຕິ"ຕິອາທິນາ ຄຕຸເຫຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອວຫເຣຍຸຍາຕິ "ອຸປນິກຸຂິຕຸຕໍ ກຕຸທໍ 'ເທຫິ ເມ ກຕຸທ'ນຸຕິ ວຸຈຸຈມາໂນ 'ນາຫໍ ຄຕຸຫາມິ'ຕິອາທິນາ ອວຫເຣຍຸຍ។ ອິຣິຍາປຖໍ ໂກເປຍຸຍາຕິ "ສຫກຕຸທຫາຣກໍ ເນສຸສາມິ"ຕິ ເຕ ເນວ ປຸຣິເສນ ຕໍ ເນຕຸໍ ຕສຸສ ຄມນປຖໍ ວາເຣຕຸວາ ອຄຸເຄນ ມຄຸເຄນ ຕໍ ສນຸຕຊເຊຕຸວາ ເນຕິ, ເອວໍ ເນນຸຕສຸສ ຕສຸສ ປຸຣິສສຸສ ປຖມປາເທ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ, ທຸຕິຍປາທຸທຸຊາເຣ ປາຣາຊິກໍ។ "ຖລຜຸດໍ ກຕຸທໍ ເຖຍຸຍຈິຕຸໂຕ ອາມສຕິ"ຕິອາທິນາ ຖານາ ຈາເວຍຸຍ។ ປຣິກປຸປີຕຜຸດານໍ ວາ ສຸງກພາຕໍ ວາ ອຕິກຸກາເມນຸໂຕ ສງເກຕໍ ວີຕິນາເມຍຸຍ។ ຍໍ ກິຄຸຈິ ປຣປຣິຄຸຄຫິຕໍ ສສຸສາມິກໍ ກຕຸທໍ ເຕຫິ ສາມິເກຫິ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ນ ທິນຸນນຸຕິ ອທິນຸນໍ។

ອິທານິ ນ ອິມິນາວ ອາກາເຣນ ອວຫາຣໂກ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ, ອຄຸຄຖາປີ ໂຫຕິຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ເຖຍຸຍາວ ຫາຣໂກ ຈ ພລາວຫາຣໂກ ຈ ກຸສາວຫາຣໂກ ຈ ປຜິຈຸຉນຸນາວຫາຣໂກ ຈ ປຣິກປຸປາວຫາຣໂກ ຈ ກເວ ປາຣາຊິໂກຕິ ສມຸພນຸໂຊ។ ຕຕຸຖ ເຖຍຸຍາວຫາໂຣ ນາມ ສນຸທິຈຸເຉທາທີທີ ວາ ກໍສກູຜມານກູຜຕຸລາກູຜາທີທີ ວາ ວຄຸເຈຕຸວາ ຄຫຕໍ។ ປສຍຸຫາວຫາໂຣ ພ ລາວຫາໂຣ។ ກຸສສງກມນໍ ກຕຸວາ ປຣໂກຍຸດາສຄຸຄຫຕໍ ກຸສາວຫາໂຣ។ ປຣກຕຸທໍ ປີສຸອາທີນາ ປຜິຈຸຉາເທຕຸວາ ສາມິເກສຸ ອປສຸສິຕຸວາ ຄເຕສຸ ປຈຸຈາຄນຸຕຸວາ ຄຫຕໍ ປຜິຈຸຉນຸນາວຫາໂຣ។ ປຣິກປຸປາວຫາໂຣ ປນ ທຸວິໂຊ ກຕຸໂຫກາສວເສນ។ ຕຕຸຖ "ສາຜໂກ ເຈ, ຄຕຸຫິສຸສາມິ, ສຸຕຸຕລຸເຈ, ນ ຄຕຸຫິສຸສາມິ"ຕິ ກຕຸທໍ ປຣິກປຸເປຕຸວາ ອນຸຊກາເຣ ປສິພຸພກໍ ຄຕຸຫາຕິ។ ຕຕຸຖ ເຈ ສາຜໂກ ໂຫຕິ, ອຸທຸຊາເຣເຍວ ປາຣາຊິກໍ។ ສເຈ ສຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ, ຣກຸຂຕິ, ປຸນ "ສຸຕຸຕ"ນຸຕິ ຄຕຸວາປີ "ຍໍ ລທຸຊໍ, ຕໍ ຄເຫຕພຸພ"ນຸຕິ ອຸຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ ອຸທຸຊາເຣເຍວ ປາຣາຊິກໍ, ອຍໍ ກຕຸທປຣິກປຸໂປ។ ໂອກາສປຣິກປຸໂປ ຄພຸກທຸວາຣປຸປມຸຂວິຫາຣາທີນໍ ວເສນ ປຣິຈຸເຉທໍ ກໂຣຕິ "ສເຈ ມໍ ເອຕຸຖນຸຕເຣ ປສຸສນຸຕິ, ທສຸສາມິ, ໂນ ເຈ ປສຸສນຸຕິ, ຄຕຸຫິຕຸວາ ຄຈຸຉາມິ"ຕິ, ຕສຸສ ຕໍ ປຣິກປຸປີຕປຣິຈຸເຉທໍ ອຕິກຸກມນຸຕສຸສ ປທວາເຣນ ປາຣາຊິກໍ ເວທິຕພຸພໍ, ອຍໍ ໂອກາສປຣິກປຸໂປ។

ອິທານິ ອິມສຸມີ ອທິນຸນາທາເນ ວິນິຈຸຉຍນຍໍ ທສຸເສຕຸໍ "ກຕຸທກາລຄຸຂເທເສທີ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອຕຸຖາຕິ ອທິນຸນາທາເນ។ ນິຈຸຉໂຍຕິ ວິນິຈຸຉໂຍ ກາຕພຸໂພຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕຕຸຖ ເກນຈິ ກິກຸຂຸນາ "ມຍາ ອິທໍ ນາມ ກຕຸທໍ ເຖຍຸຍຈິຕຸເຕນ ຄຫິຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ວິນຍຊເຣນ ສຫສາວ ຕໍ ອາປຕຸຕິ ອນາໂຣເປຕຸວາ ຕສຸສ ກຕຸທສຸສ ສາມິກອສຸສາມິກກາວໍ ອຸປປຣິກຸຂິຕຸວາ ຍທິ ສສຸສາມິກໍ, ຕສຸສ ກຕຸທສຸສ ອຄຸຆວເສນ ອາປຕຸຕິຍາ ກາເຣຕພຸໂພ។ ສເຈ ນິຣາລຍກາເລ ຄຫິຕໍ , ປາຣາຊິເກນ ນ ກາເຣຕພຸໂພ, ອຍໍ ກຕຸທວເສນ ວິນິຈຸຉໂຍ។

ກາໂລຕິ ອວຫາຣກາໂລຯ ຕເທວ ຫິ ຠຓ຺ຑໍ ກທາຈິ ມຫຄ຺ຆໍ ໂຫຕິ, ກທາຈິ ອປ຺ປຄ຺ຆໍ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ມິ ກາເລ ອວຫຏໍ, ຕສ຺ມິ ກາເລ ໂຍ ຕສ຺ສ ອຄ຺ໂຆ, ເຕນ ອຄ຺ເຆນ ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາເຣຕພ຺ໂພ, ອຍໍ ກາລວເສນ ວິນິຈ຺ໂຉຍຯ

ອຄ຺ໂຆຕິ ຠຓ຺ຑຄ຺ໂຆຯ ນວຠຓ຺ຑສ຺ສ ຫິ ໂຍ ອຄ຺ໂຆ, ໂສ ປຈ຺ຉາ ປຣິຫາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພທາ ຠຓ຺ຑໍ ປກຕິອຄ຺ຆວເສເນວ ນ ກາເຣຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ອຄ຺ຆວເສນ ວິນິຈ຺ໂຉຍຯ ເທໂສຕິ ອວຫາຣເທໂສຯ ຠຓ຺ຑຸຏ຺ຐານເທເສ ຫິ ຠຓ຺ຑໍ ອປ຺ປຄ຺ຆໍ ໂຫຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ມຫຄ຺ຆໍ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ມິ ເທເສ ຠຓ຺ຑໍ ອວຫຏໍ, ຕສ຺ມິເຍວ ເທເສ ອຄ຺ເຆນ ກາເຣຕພ຺ໂພ, ອຍໍ ເທສວເສນ ວິນິຈ຺ໂຉຍຯ

ປຣິໂຠເຄນປິ ສາຏກາທິກສ຺ສ ຠຓ຺ຑສ຺ສ ອຄ຺ໂຆ ປຣິຫາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ປຣິໂຠຄວເສນ ປຣິຫີນາປຣິຫີນຠາໂວ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ໂພ, ອຍໍ ປຣິໂຠຄວເສນ ວິນິຈ຺ໂຉຍຯ

ທຸຕິຍໍຯ

໕ຯ ອິທານິ ຕຕິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫ”ນ຺ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍຯ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫນ຺ຕິ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາເຓນ ສທ຺ຘິໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກລລຣູປໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ປກຕິຍາ ວີສຕິວສ຺ສສຕາຍຸກສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວ ມຣຓກາລາ ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ວຸຑ຺ຒິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຠາໂວ, ເອໂສ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ໂຄຫ ນາມ, ເອວຣູປໍ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈິຈ຺ຈາຕິ ວຘກເຈຕນາວເສນ ສຎ຺ເຈເຕຕ຺ວາ ປກປ຺ເປຕ຺ວາ ອຠິວິຕຣິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກໂມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຊີວິຕາ ວາ ວິໂຍຊເຍຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫໍ ກລລກາເລປິ ຕາປນມທ຺ທເນຫິ ວາ ເຠສຊ຺ຊສມ຺ປທາເນນ ວາ ຕໂຕ ວາ ອຸທ຺ຘມ຺ປິ ຕທນຸຣູເປນ ອຸປກ຺ກເມນ ສນ຺ຕຕິວິໂກປນວເສນ ໂຍ ຊີວິຕາ ວິໂຍເຊຍ຺ຍ, ໂສ ຈຸໂຕ ຠເວຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ກິຎ຺ຈ ຠິຍ຺ໂຍ – “ສຕ຺ຖຫາຣກໍ ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ຫຣຕີຕິ ຫາຣກໍ, ກິໍ ຫຣຕິ? ຊີວິຕໍ, ຫຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວາ ຫາຣກໍ, ອຸປນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສຕ຺ຖຎ຺ຈ ຕໍ ຫາຣກຎ຺ຈາຕິ ສຕ຺ຖຫາຣກໍຯ ອສ຺ສາຕິ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫສ຺ສຯ ຍຖາ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ໂຄຫ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕກ຺ຂເຓ ຕໍ ອສິອາທິສຕ຺ຖໍ ປຏິລຠຕິ, ຕຖາ ສຍໍ ມຣຓເຈຕໂນ ມຣຓາທິປ຺ປາໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍຯ ໂສປິ ຈຸໂຕ ຠເວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕນ ຖາວຣປ຺ປໂຍຄໍ ທສ຺ເສຕິຯ

໖-໗ຯ ອິທານິ “ມຣຓວຓ຺ຓໍ ວາ ສໍວຓ຺ເຓຍ຺ຍາ”ຕິອາທິວິຘິໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຄາເຫຍ຺ຍ ມຣຓູປາຍໍ, ວເທຍ຺ຍ ມຣເຓ ຄຸຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ “ສຕ຺ຖໍ ວາ ອາຫຣ, ວິສໍ ວາ ຂາທ, ຣຊ຺ຊຸຍາ ວາ ອຸພ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກາລໍ ກໂຣຫີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມຣຓຕ຺ຖາຍ ອຸປາຍໍ ຄາເຫຍ຺ຍຯ ມຣຓສໍວຓ຺ຓນາ ປເນຕ຺ຖ ພຫຸວິຘາ “ກາເຍນ ສໍວຓ຺ເຓຕິ, ວາຈາຍ ກາຍວາຈາຍ ທູເຕນ ເລຂາຍ ວາ ສໍວຓ຺ເຓຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຖ ກາເຍນ ສໍວຓ຺ເຓຕິ ນາມ ກາເຍນ ວິຎ຺ຎາເປຕິຯ “ໂຍ ປປາເຕ ປປຕນາທີນິ ກຕ຺ວາ ມຣຕິ, ໂສ ຘນໍ ວາ ລຠຕິ, ຍສໍ ວາ ລຠຕິ, ສຄ຺ຄໍ ວາ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສໍວຓ຺ເຓຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂກຈິ “ມຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍຯ ມຣຕິ ເຈ, ປາຣາຊິກໍຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິຯ ທູເຕນ ສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ປນ ທູຕສ຺ສ ສາສນໍ ອາໂຣຈາເປຕິ “ເອວໍ ອາໂຣເຈຫີ”ຕິ, “ໂຍ ເອວໍ ມຣຕິ, ໂສ ຘນໍ ວາ ລຠຕີ”ຕິ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມສທິສເມວຯ ເລຂາຍ ສໍວຓ຺ເຓຕິ ນາມ ຄິຣິປ຺ພຕປປາຕາທິເລຂໍ ລິຂຕິ, “ໂຍ ເອວໍ ມຣຕີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ເອຕ຺ຖາປິ ໂຍ ມຣຓູປາຍໍ ວາ ຄາເຫຍ຺ຍ, ມຣເຓ ວາ ຄຸຓໍ ວເທຍ຺ຍ, ໂສ ຈຸໂຕ ຠເວຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ອິທານິ ປນ ອິມສ຺ສ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫສ຺ສ ຉພ຺ພິເຘ ປໂຍເຄ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປໂຍຄາ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍຯ ສາຫຕ຺ຖິກນິສ຺ສຄ຺ຄິກອາຓຕ຺ຕິກຖາວຣິທ຺ຘິມຍວິຊ຺ຊາມຍານໍ ວເສນ ຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫສ຺ສ ຉປ຺ປໂຍຄາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ສາຫຕ຺ຖິໂກຕິ ສຍໍ ມາເຣນ຺ຕສ຺ສ ກາເຍນ ວາ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ວາ ປຫຣຓໍຯ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂກຕິ ທູເຣ ຐິຕໍ ມາເຣຕຸກາມສ຺ສ ກາຍາທີຫິ ອຸສຸສຕ຺ຕິຍນ຺ຕ ປາສາຓາທີນໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍຯ ອາຓຕ຺ຕິໂກຕິ “ອສຸກໍ ນາມ ມາເຣຫີ”ຕິ ອຎ຺ຎໍ ອາຓາເປນ຺ຕສ຺ສ ອາຓາປນໍຯ ຖາວໂຣຕິ ໂອປາຕກ຺ຂຓນໍ, ອປສ຺ເສນສໍວິຘານໍ, ອສິອາທີນໍ ອຸປນິກ຺ຂິປນໍ, ຕລຸອາກາທີສຸ ວິສສມ຺ປໂຍຊນໍ, ຣູປູປຫາໂຣຕິ ເອວມາທີຯ ກມ຺ມວິປາກຊາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ປໂຍຊນໍ ອິທ຺ຘິປໂຍໂຄຯ ມາຣຓຕ຺ຖາຍ ວິຊ຺ຊານໍ ປຣິຊປ຺ປນໍ ວິຊ຺ຊາມໂຍຕິຯ

ອິທານິ ອິເມສຸ ຉສຸ ປໂຍເຄສຸ ອາຓຕ຺ຕິໍ ສງ຺ເກຕວິສງ຺ເກຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກາລວຕ຺ຖາວຸຘິຣິຍາປຖາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ກາໂລຕິ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສາຍນ຺ຫາທິກາໂລ ຈ ໂຍພ຺ພນຖາວຣິຍາທິກາໂລປິ ຈຯ ອິເມສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ກາລໍ ນິຍເມຕ຺ວາ “ອິມສ຺ມິ ນາມ ກາເລ ມາເຣຫີ”ຕິ ອາຓຕ຺ໂຕ ສເຈ ຕສ຺ມິເຍວ ກາເລ ມາເຣຕິ, ອາຓຕ຺ຕິກ຺ຂເຓເຍວ ປາຣາຊິກໍຯ ສເຈ ນິຍມິຕກາລໂຕ ປຸເຣ ວາ ປຈ຺ຉາ ວາ ມາເຣຕິ, ອາຓາປໂກ ມຸຈ຺ຈຕິຯ ວຕ຺ຖູຕິ ມາເຣຕພ຺ໂພ ປຸຄ຺ຄໂລຯ ສເຈ ອາຓຕ຺ໂຕ ຕເມວ ມາເຣຕິ, ອາຓາປກສ຺ສ ອາຓຕ຺ຕິກ຺

ຂເຓເຍວ ປາຣາຊິກໍຯ ອຖ ອຎ຺ຎໍ ມາເຣຕິ, ອາຓາປໂກ ມຸຈ຺ຈຕິຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອາວຸຘນ຺ຕິ ອສິອາທິຯ ອິຣິຍາປໂຖຕິ ມາເຣຕພ຺ພສ຺ສ ຄມນໍ ວາ ນິສຊ຺ຊາ ວາຕິ ເອວມາທິໂກຯ ກິຣິຍາວິເສໂສຕິ ວິຊ຺ຌນໍ ວາ ເຉທນໍ ວາ ເຠທນໍ ວາ ສູລາໂຣປນໍ ວາຕິ ເອວມາທິໂກຯ ໂອກາໂສຕິ ຄາໂມ ວາ ວນໍ ວາ ເຄຫໍ ວາຕິ ເອວມາທິໂກຯ ອິເມສຸ ຍຖາ ຍຖາ ວຘໂກ ອາຓຕ຺ໂຕ, ຕຖາ ຕຖາ ກເຕ ອາຓາປກສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ກເຕ ວິສງ຺ເກໂຕ ໂຫຕິຯ ອາຓຕ຺ຕິຍໍ ປນ ອຍໍ ວິເສໂສ “ອຘິຏ຺ຐາຍາຕິ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ອາຓາເປຕິ ‘ເອວໍ ວິຊ຺ຌ, ເອວໍ ປຫຣ, ເອວໍ ຆາເຕຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ປາຬິຍາ ລພ຺ຠຕີຕິ ຎາຕພ຺ໂພຯ

ຕຕິຍໍຯ

໘-໙ຯ ອິທານິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຌານາທິເພທ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – “ຌານໍ ວິໂມກ຺ໂຂ ສມາຘິ ສມາປຕ຺ຕິ ຎາຓທສ຺ສນໍ ມຄ຺ຄພາວນາ ຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ວິນີວຣຓຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຎ຺ຎາຄາເຣ ອຠິຣຕີ”ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍ ອຕ຺ຕນິ ນຕ຺ຖິຕາຍ ໂນສນ຺ຕໍ “ມຍິ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ອຕ຺ຕນິ ວາ ຕໍ “ອຫໍ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ທິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ວາ ຕຕ຺ຖ ອຸປເນຕ຺ວາ ທີເປນ຺ໂຕ ຈຸໂຕ ຠເວຯ ໂກຏ຺ຐາສໍ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ “ຌານລາຠີ, ວິໂມກ຺ຂລາຠີ, ສມາຘິລາຠີ, ສມາປຕ຺ຕິລາຠິມ຺ຫີ”ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ໂກຏ຺ຐາສໂຕ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເກກໍ ວາຕິ “ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠີ, ທຸຕິຍສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠິມ຺ຫີ”ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ເອເກກໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ອຕີຕຠເວ ໂສຕາປນ຺ໂນມ຺ຫີ”ຕິ ວທໂຕ ອຕີຕຠວໍ ສນ຺ຘາຍ ກຖິຕຕ຺ຕາ ປາຣາຊິກໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ “ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຠວສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຠວນິສ຺ສິຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຎ຺ຎາປເທສຣຫິຕນ຺ຕິ ‘ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຎ຺ຎາປເທສໍ ວິນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ທີເປນ຺ໂຕ ທີ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍມາປຊ຺ຊຕິຯ ທີເປນ຺ໂຕຕິ “ປຐມໍ ຌານໍ ສມາປຊ຺ຊີ, ສມາປຊ຺ຊາມິ, ສມາປນ຺ໂນ, ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠິມ຺ຫີ, ວສີມ຺ຫີ, ສຈ຺ຉິກຕໍ ອສ຺ສາ”ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ທີເປນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ອຘິຄໂຕ”ຕິ ມາໂນ ອຘິມາໂນ, ໂສ ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ອນຘິມາໂນຯ ເກນ ເອວໍ ທີເປນ຺ໂຕຕິ ເຈ? ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກາເຍນ ວາຈາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ , ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ຕທຸຠເຍນ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິປເຖຕິ ຍຕ຺ຖ ຐິໂຕ ມນຸສ຺ສຊາຕິໂກ ຄຫຏ຺ໂຐ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ປກຕິໂສເຕນ ສຸຕ຺ວາ ສມນນ຺ຕຣເມວ “ອິມໍ ນາມ ເອສ ວທຕີ”ຕິ ຊານາຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຕ຺ວາ ທີເປນ຺ໂຕ ຈຸໂຕ ຠເວ, ນ ເທວພ຺ຣຫ຺ມາທີສຸ ອຎ຺ຎຕເຣນ ຎາເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຈຕຸຕ຺ຖໍຯ

໑໐ຯ ອິທານິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ສາທາຣຓວິນິຈ຺ຉຍໍ ວຕ຺ຕຸໍ “ປາຣາຊິເກເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ສງ຺ເຂໂປ – ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ເອເຕ ປາຣາຊິກາ “ເອກກມ຺ມໍ ເອກຸທ຺ເທໂສ ສມສິກ຺ຂຕາ”ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສໍວາສສ຺ສ ອຠພ຺ພຕາຍ ອສໍວາສາ, ຍຖາປຸເຣ ປຸພ຺ເພ ຄິຫິກາເລ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນກາເລ ຈ ອສໍວາສິກາ, ເອວໍ ປຈ຺ຉາ ປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ນາປິ ອສໍວາສາຕິຯ ກິຎ຺ຈ ຠິຍ຺ໂຍ – ອຠພ຺ພາ ຠິກ຺ຂຸຠາວາຍ ປຸນ ເຕນ ອຕ຺ຕຠາເວນ ອຸປສມ຺ປທາຍ ອວຕ຺ຖຸຕາຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນາ ຠວິຕຸມ຺ປິ ອຠພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິໍ ວິຍາຕິ ເຈ? ສີສຈ຺ຉິນ຺ໂນວ ຊີວິຕຸໍ, ຍຖາປິ ສີສຈ຺ຉິນ຺ໂນ ເຕນ ອຕ຺ຕຠາເວນ ປຸນ ຊີວິຕຸໍ ອຠພ຺ໂພ, ເອວມິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໑ຯ ອິທານິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ປາຣາຊິເກສຸ ເຍ ປຣິຍາຍາຓຕ຺ຕີຫີ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປຣິຍາໂຍ ຈາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາໂຍຕິ ມຣຓານິປ຺ປາຍສ຺ສ ກາຍປໂຍໂຄ ວາ ວຈີປໂຍໂຄ ວາຯ ຕສ຺ມາ ‘ໂຍ ເອທິເສ ມຸຫຸຕ຺ເຕ ສຕ຺ຖໍ ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ ວິສໍ ວາ ຂາທິຕ຺ວາ ໂສພ຺ຠາທີສຸ ວາ ປປຕິຕ຺ວາ ມຣຕິ, ໂສ ຘນໍ ວາ ລຠຕິ, ຍສໍ ວາ ລຠຕີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມຣຓໍ ອຠິນນ຺ທນ຺ໂຕ “ອິທໍ ສຸຕ຺ວາ ໂຍ ໂກຈິ ມຣຕູ”ຕິ ໂຍ ປຣິຍາເຍນ ວທຕິ, ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສເຈ ໂກຈິ ຕຖາ ມຣຕິ, ປາຣາຊິກໍຯ ນິຍມິເຕນ ປນ ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ເສວ ມຣເຓ ປາຣາຊິກໍຯ ອາຓຕ຺ຕິ ປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາເຍວຯ ຕຕິເຍ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫປາຣາຊິເກ ລພ຺ຠຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ທຸຕິເຍ ປນ ອທິນ຺ນາທາເນ ອາຓຕ຺ຕິ ເອວ ລພ຺ຠຕິ, ນ ປຣິຍາໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກສ຺ມາ ນໍ ປຣິຍາເຍນ ນາປຊ຺ຊຕີຕິ? ຍຖາ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄເຫ “ມຣຓວຓ຺ຓໍ ວາ ສໍວຓ຺ເຓຍ຺ຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ອິຘ ອທິນ຺ນາທາເນ “ວຓ຺ຓໍ ວາ ສໍວຓ຺ເຓຍ຺ຍາ”ຕິ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເສເສສູຕິ ປຐມຈຕຸຕ຺ເຖສຸ ປຣິຍາຍາຓຕ຺ຕິທ຺ວຍໍ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໒ຯ ອິທານິ ຈຕູສຸປິ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ອງ຺ຄເຠທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເສເວຕຸກາມຕາຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ເມຖຸນຘມ຺ມສ຺ສາຕິ ເມຖຸນຘມ຺ມປາຣາຊິກສ຺ສຯ ພຸຘາຕິ ວິນຍຘຣາຯ

໑໓ຯມນຸສ຺ສສນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສສນ຺ຕກາຕາຯ ເອເຕນ ເປຕຕິຣຈ຺ຉານຄຕປຣິຄ຺ຄເຫສຸ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຖາສຎ຺ຎີຕິ ມນຸສ຺ສສນ຺ຕກວເສນ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕສຎ຺ຎີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຕ຺ຖຸໂນ ຄຣຸຕາຕິ ປຎ຺ຈມາສກໍ ວາ ອຕິເຣກປຎ຺ຈມາສກໍ ວາ ຕທຄ຺ຆນກໍ ຠຓ຺ຑໍ ວາ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວຫາໂຣ ຈາຕິ ປຎ຺ຈວິສຕິຍາ ອວຫາເຣສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອວຫາໂຣ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອທິນ຺ນາທານເຫຕຸໂຍຕິ ອທິນ຺ນາທານປາຣາຊິກສ຺ສ ເອຕານິ ປຎ຺ຈ ອງ຺ຄານີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໔ຯປາໂຓ ມານຸສ຺ສໂກຕິ ມນຸສ຺ສຊາຕິກປາໂຓຯ ຕສ຺ມິ ປາເຓ ປາຓສຎ຺ຎິຕາຯ ຆາຕເຈຕນາຕິ ວຘກເຈຕນາຯ ປໂຍໂຄຕິ ຕໍສມຸຏ຺ຐິໂຕ ສາຫຕ຺ຖິກາທີນໍ ຉນ຺ນໍ ປໂຍຄານໍ ອຎ຺ຎຕຣປໂຍໂຄຯ ເຕນ ປໂຍເຄນ ມຣຓໍຯ ປຎ຺ຈເຕເຕ ວຘເຫຕຸໂຍຕິ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫປາຣາຊິກສ຺ສ ປຎ຺ຈ ອງ຺ຄານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໕ຯອສນ຺ຕຕາຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມສ຺ສ ອຕ຺ຕນິ ອສນ຺ຕຕາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາປມິຈ຺ຉຕາຍາໂຣຈນາຕິ ອິມິນາ ໂຍ ເກວລໍ ປາປມິຈ຺ຉຕໍ ວິນາ ມນ຺ທຕ຺ຕາ ໂມມູຫຕ຺ຕາ ຠຓຕິ, ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ອາໂຣເຈຕິ, ຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສຊາຕິຕາ ຈຯ 'ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫາ''ຕິອາທິນາ (ປຣິຯ ໑໖໐, ໓໓໖) ນາຍຸລາປເທໂສ ຈຯ ຕເທວາຕິ ຕທາ ເອວ ຕງ຺ຂເຓເຍວ ຊານນໍຯ ອສນ຺ຕທີປເນຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມາໂຣຈນປາຣາຊິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໖ຯ ອິທານິ ''ປາຣາຊິກາ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິເຕຫິ ສທ຺ຘິ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອສາຘາຣຓາ ຈຕ຺ຕາໂຣ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລິກາ ວຊ຺ຊປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕິກາ ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກາຕິ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຠິກ຺ຂູຫິ ອສາຘາຣຓາ ນາມຯ ເອຕາສຸ ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລິກາ ນາມ ຍາ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ອວສ຺ສຸຕາ ເຕເນວ ຣາເຄນ ອວສ຺ສຸຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສປຸຣິສສ຺ສ ອກ຺ຂການໍ ອໂຘ, ຊາຓຸມຓ຺ຑລານໍ ກປ຺ປຣານຎ຺ຈ ອຸປຣິ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ອາມສນາທີ ສາທິຍຕິ, ຕສ຺ສາ ອຘິວຈນໍຯ ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີ ອຎ຺ຎິສ຺ສາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ປາຣາຊິກສງ຺ຂາຕໍ ວຊ຺ຊໍ ຊານໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ສາ ວຊ຺ຊປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ນາມຯ ສມຄ຺ເຄນ ປນ ສງ຺ເຄນ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ຍາ ຠິກ຺ຂຸນີ ຍໍທິຏ຺ຐິໂກ ໂສ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄຫຓວເສນ ອນຸວຕ຺ຕຕິ, ສາ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕິກາ ນາມຯ ຍາ ປນ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ຕິນ຺ຕາ ຕຖາວິຘສ຺ເສວ ປຸຣິສສ຺ສ ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫຓໍ ວາ ສງ຺ຆາຏິກຓ຺ຓຄ຺ຄຫຓໍ ວາ ສາທິຍຕິ, ກາຍສໍສຄ຺ຄສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ປຏິເສວນຕ຺ຖາຍ ປຸຣິສສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ວາ, ຕຕ຺ຖ ຄຕ຺ວາ ສລ຺ລປຕິ ວາ, ສງ຺ເກຕໍ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຸຣິສສ຺ສ ອາຄມນໍ ວາ ສາທິຍຕິ, ເກນຈິ ວາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນກາສໍ ປວິສຕິ, ຫຕ຺ຖປາເສ ຄຕ຺ວາ ກາຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ, ອຍໍ ອຏ຺ຐວຕ຺ຖຸກາ ນາມາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຠພ຺ພກາເອກາທສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຓ຺ຑໂກ ເຖຍ຺ຍສໍວາສໂກ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ ມາຕຸຆາຕໂກ ປິຕຸຆາຕໂກ ອຣຫນ຺ຕຆາຕໂກ ຠິກ຺ຂຸນິທູສໂກ ສງ຺ຆເຠທໂກ ໂລຫິຕຸປ຺ປາທໂກ ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊນໂກຕິ ອິເມ ເອກາທສ ອຠພ຺ພປຸຄ຺ຄລາ ນາມຯ ວິພ຺ຠນ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸນີຕິ ຍທາ ຠິກ຺ຂຸນີ ວິພ຺ຠມິຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ເສຕວຕ຺ຖໍ ວາ ກາສາຍເມວ ວາ ຄິຫີນິວາສນາກາເຣນ ນິວາເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິກມາປນ຺ນາ ນາມ ໂຫຕິ, ປຸນ ອຸປສມ຺ປທໍ ນ ລຠຕິ, ສາ ຈ ປາຣາຊິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຸທຸປິຏ຺ຐິໂກ ນາມ ກຕປຣິກມ຺ມາຍ ມຸທຸກາຍ ປິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ໂສ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນ ປາຣາຊິໂກ, ອຖ ໂຂ ຍທາ ອນຠິຣຕິຍາ ປີລິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂມຄ຺ຄວຈ຺ຈມຄ຺ເຄສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປເວເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິຯ

໑໗-໑໙ຯລມ຺ພີຕິ ອງ຺ຄຊາຕສ຺ສ ທີຆຕ຺ຕາ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ໂສປິ ຍທາ ອນຠິຣຕິຍາ ປີລິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ມຸເຂ ວາ ວຈ຺ຈມຄ຺ເຄ ວາ ປເວເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິຯ ມຸເຂນ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ອນຠິຣຕິຍາ ປີລິໂຕ ປຣສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ປມຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ອງ຺ຄຊາຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ມຸເຂນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ໂສ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ປຣສ຺ສ ອງ຺ຄຊາເຕວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ໂຍ ອນຠິຣຕິຍາ ປີລິໂຕ ປຣສ຺ສ ອງ຺ຄຊາຕໍ ກມ຺ມນິຍໍ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວຈ຺ຈມຄ຺ເຄນ ຕສ຺ສ ອຸປຣິ ນິສີທຕິ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄໍ ປເວເສຕິ, ໂສ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອນຸໂລມິກາ ເມຖຸນສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ກຖມິຕິ ເຈ? ມຄ຺ເຄມຄ຺ຄປ຺ປເວສນສທິສຕາຍ, ນ ອຸຠິນ຺ນໍ ຣາຄວເສນ ສທິສຠາວູປຄຕານໍ ທ຺ວຍໍທ຺ວຍສມາປຕ຺ຕິສທິສຕາຍຯ ອິຘາຄຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ເມຖຸນຘມ຺ມາທິວເສນ ປາຣາຊິກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈາຕິ ເອວໍ ສໂມຘານໂຕ ຈຕຸວີສຕິ ປາຣາຊິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອຕ຺ຖາຫ – ມາຕຸຆາຕກປິຕຸຆາຕກອຣຫນ຺ຕຆາຕກາ ຕຕິຍປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ນາ, ຠິກ຺ຂຸນິທູສໂກ ລມ຺ພີອາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຖມປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ນາເຍວາຕິ ກຕ຺ວາ ກຸໂຕ ຈຕຸວີສຕິຕິ? ອຘິປ຺ປາໂຍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິ, ມາຕຸຆາຕກາທໂຍ ຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິຘ

ອນຸປສມ္ປນ္ນາເຍວ ອສິປ္ເປ໌ຕາ, ລມ္ພິອາທໂຍ ຈຕ္ຕາໂຣ ກິລຸຈາປິ ປຖມປາຣາຊິເກນ ສງຄຫິຕາ, ຍສ຺ມາ ເຂເກນ ປຣິຍາເຍນ ເມຖຸນທມ຺ມໍ ອປ္ປຊິເສວິໂນປິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕາຕີ ປາຣາຊິກວິນິຈ຺ຊໂຍ.

ປາຣາຊິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔. ສງຆາທິເສສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙. ອິທານິ ສງຆາທິເສສໍ ປກາເສຕຸໍ ''ຄຣຸກາ ນວາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຂໍ. ຄຣຸກາຕິ ສງຆາທິເສສາ ອິຊ ອສິປ຺ເປ໌ຕາ, ອລຸລຕ຺ຖ ປນ ປາຣາຊິກາປິ ສງຄຍ຺ຫນ຺ຕີ. ກສ຺ມາ ''ເຕຣສາ''ຕິ ອວຕ຺ວາ ''ນວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ເຈ? ວິຕິກ຺ກມກ຺ຂເຕເຍວ ອາປ຺ຊຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ປຖມາປຕ຺ຕິກາ ວຸຕ຺ຕາ, ຍາວຕຕິຍກາ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສງຆາທິເສສາ ສງຆາຍຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈິເຣນ ອາປ຺ຊຊນ຺ຕີຕິ ນ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖ ໂມເຈຕຸກາມຕາຕິ ໂມເຈຕຸກາມຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ ''ອລຊ຺ຊິຕາ''ຕິອາທິສຸ ວິຍ. ອິມິນາ ປນ ນເຍນ ໂມຈນສ຺ສາໂທ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສາໂທ ມຸຕ຺ຕສ຺ສາໂທ ເມຖຸນສ຺ສາໂທ ຜສ຺ສສ຺ສາໂທ ກຕ຺ທູວນສ຺ສາໂທ ທສ຺ສນສ຺ສາໂທ ນິສຊ຺ຊນສ຺ສາໂທ ວາຈສ຺ສາໂທ ເຄຫສິຕເປມໍ ວນກງຄີຍນ຺ຕີ ເອກາທສ ອສ຺ສາທາ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສຸ ເອກໍເຍວ ໂມຈນສ຺ສາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເສສາ ປຊິກ຺ຊິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕີ.

ເຕສໍ ອສ຺ສາທານໍ ວເສນ ເອວໍ ວິນິຈ຺ຊໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ – ໂມເຈຕຸໍ ອສ຺ສາໂທ ໂມຈນສ຺ສາໂທ. ໂມຈນສ຺ສາທເຈຕນາຍ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ກ຺ກມຕີ, ມຸຈ຺ຈຕີ, ສງຆາທິເສໂສ. ນ ມຸຈ຺ຈຕີ ເຈ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ. ມຸຈ຺ຈນສ຺ສາເທ ສເຈ ອຕ຺ຕໂນ ຂມ຺ມຕາຍ ມຸຈ຺ຈມານໍ ອສ຺ສາເທຕິ, ນ ອຸປ຺ກ຺ກມຕີ, ອນາປຕ຺ຕີ. ສເຈ ມຸຈ຺ຈມານໍ ອສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ອຸປ຺ກ຺ກມິຕ຺ວາ ໂມເຈຕິ, ສງຆາທິເສໂສ. ອຕ຺ຕໂນ ຂມ຺ມຕາຍ ມຸຕ຺ເຕ ອສ຺ສາໂທ ມຸຕ຺ຕສ຺ສາໂທ. ເອຕ຺ຖາປິ ອຸປ຺ກ຺ກມສ຺ສ ນຕ຺ຖິຕາຍ ອນາປຕ຺ຕີ. ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ. ເມຖຸນສ຺ສາເທນ ອິຕ຺ຖິໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕິ, ອຍໍ ເມຖຸນສ຺ສາໂທ. ຜສ຺ສສ຺ສາໂທ ທຸວິໂທ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິໂກ ພາຫິໂຣ ຈາຕີ. ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິເກ ຕາວ ອຕ຺ຕໂນ ນິມິຕ຺ຕໍ ''ຖທ຺ທໍ ມຸທ຺ກນ຺ຕີ ຊານິສ຺ສາມີ''ຕີ ວາ ໂລລກາເວນ ວາ ກິລຸອາປຍໂຕ ສເຈ ມຸຈ຺ຈຕີ, ອນາປຕ຺ຕີ. ພາຫິຣຜສ຺ສສ຺ສາເທ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ມາຕຸຄາມໍ ຜຸສໂຕ ອາລິງຄໂຕ ຈ ມຸຕ຺ເຕ ອນາປຕ຺ຕີ. ກຕ຺ທູວນສ຺ສາເທ ທທ຺ທຸກຈ຺ຊາທີນໍ ວເສນ ຂຊ຺ຊມານໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ທູວນສ຺ສາເທນ ກຕ຺ທູວໂຕ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ທສ຺ສນສ຺ສາເທ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ອໂນກາສໍ ອຸປນິຊ຺ຊາຍໂຕ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ນິສຊ຺ຊນສ຺ສາເທ ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ຂິ ຣໂຫ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ວາຈາຍ ອສ຺ສາໂທ ວາຈສ຺ສາໂທ. ເຕນ ອສ຺ສາເທນ ມາຕຸຄາມໍ ເມຖຸນປ຺ປຊິສໍຍຸຕ຺ຕາທີ ວາຈາທີ ໂອກາສນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ເຄຫສິຕເປເມ ມາຕາທີນໍ ມາຕາທິເປເມນ ອາລິງຄນາທິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ວນກງເຄ ຈ ສນ຺ຖວກຣຕຕ຺ຖາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ເປສິຕໍ ປຸປ຺ຜາທິວນກງຄສລ຺ລິຕໍ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ''ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາຍ ນາມ ອິທໍ ເມ ເປສິຕ''ນ຺ຕີ ອສ຺ສາເທນ ອາມສນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປິ ອນາປຕ຺ຕີ. ເອເຕສຸ ປນ ໂມຈນສ຺ສາທວເສເນວ ອຸປ຺ກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕີ, ເສສານໍ ວເສນ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ສຸກ຺ກສ຺ສາຕິ ''ນີລໍ ປີຕກໍ ໂລຫິຕກໍ ໂອທາຕໍ ຕກ຺ກວຕ຺ຕໍ ທກວຕ຺ຕໍ ເຕລວຕ຺ຕໍ ຂີຣວຕ຺ຕໍ ທຊິວຕ຺ຕໍ ສປ຺ປີວຕ຺ຕ''ນ຺ຕີ (ປາຣາ. ໒໓໗) ເອວໍ ອາຄເຕສຸ ທສສຸ ວຕ຺ເຕສຸ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສຸກ຺ກສ຺ສາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ . ອຸປ຺ກ຺ກມ຺ມາຕິ ''ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣູເປ ໂມເຈຕິ, ພຫິທ຺ທາຣູເປ ໂມເຈຕິ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕພຫິທ຺ທາຣູເປ ໂມເຈຕິ, ອາກາເສ ກຍິ ກມ຺ເປນ຺ໂຕ ໂມເຈຕີ''ຕິ (ປາຣາ. ໒໓໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຈຕູສຸ ອຸປາເຍສຸ ອລ຺ລຕເຣນ ອຸປາເຍນ ''ຣາຄູປ຺ຕຖມ຺ເພ ໂມເຈຕິ, ວຈ຺ຈູປ຺ຕຖມ຺ເພ ໂມເຈຕິ, ປສ຺ສາວູປ຺ຕຖມ຺ເພ ໂມເຈຕິ, ວາຕູປ຺ຕຖມ຺ເພ ໂມເຈຕິ, ອຸຈ຺ຈາລິງຄປາຕກທຍ຺ຖູປ຺ຕຖມ຺ເພ ໂມເຈຕີ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ປລ຺ຈສຸ ກາເລສຸ ກິສ຺ມິລ຺ຈິ ກາເລ ອງຄຊາເຕ ກມ຺ມນິຍໍ ປຕ຺ເຕ ''ອາໂຣຄຍຕ຺ຖາຍ ໂມເຈຕິ, ສຸຂຕ຺ຖາຍ ໂມເຈຕິ, ເກສຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ, ທານຕ຺ຖາຍ, ປຸລ຺ລຕ຺ຖາຍ, ຍລ຺ລຕ຺ຖາຍ, ສຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ, ພີຊຕ຺ຖາຍ, ວີມໍສຕ຺ຖາຍ, ທວຕ຺ຖາຍ ໂມເຈຕີ''ຕິ (ປາຣາ. ໒໓໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ທສສຸ ອສິປ຺ປາເຍສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອສິປ຺ປາເຍນ ທຕ຺ຖາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປ຺ກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິໂມຈຍນ຺ຕີ ອນຸຕມໂສ ຍໍ ເອກາ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາ ປີເວຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຕກມ຺ປິ ໂມເຈນ຺ໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອລ຺ລຕ຺ຣ ສຸປິນນ຺ເຕນາຕິ ຍາ ສຸປິນນ຺ເຕ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຊ຺ຖິ ໂຫຕິ, ຕໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມໂຕຕິ ໂຍ ໂກຈິ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ. ຄຣຸກນ຺ຕີ ສງຆາທິເສສໍ. ຜຸເສຕິ ອາປ຺ຊເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ສຸກ຺ກວິສ຺ສຊ຺ຖິສິກ຺ຂາປທໍ ປຖມໍ.

໔໐ຯ ອິທານິ ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ທີເປຕຸໍ “ອິຕ຺ຖິສທ຺ຘິໍ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິສທ຺ຘິນ຺ຕິ ຕທຫຸຊາຕາຍປິ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ອິຕ຺ຖິສທ຺ຘິໍເຍວ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສເຈ ຕຕ຺ຖ ເວມຕິໂກ ວາ ປຓ຺ຑກປຸຣິສຕິຣຈ຺ຉານຄຕສທ຺ຘິໍ ວາ ໂຫຕິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ຕຖາ ອິຕ຺ຖິຍາ ກາເຍນ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘາມສເນ ຈ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ກາຍາມສເນ ຈ ຍກ຺ຂິເປຕິປຓ຺ຑການໍ ກາເຍນ ກາຍາມສເນ ຈ. ປຸຣິສຕິຣຈ຺ຉານຄຕິຕ຺ຖີນໍ ປນ ກາເຍນ ກາຍາມສເນປິ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຖາ ຍກ຺ຂິອາທີນໍ ກາເຍນ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘາທີສຸ ຈ. ມຕິຕ຺ຖິຍາ ປນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ. ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາຄວາຕິ ອິມິນາ ມາຕຸເປມາທີໍ ໂມກ຺ຂາຘິປ຺ປາຍຍ຺ຈ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ສມ຺ຜຸສນ຺ໂຕຕິ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ອຸປກ຺ກມ຺ມ ອນ຺ຕມໂສ ໂລເມນປິ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີໍ ສມ຺ຜຸສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອິມິນາ ໂຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ອາລິງ຺ຄິໂຕປິ ກາເຍນ ນ ວາຍມຕິ, ເກວລໍ ຜສ຺ສໍເຍວ ອນຸຠວຕິ, ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ.

ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປທໍ ທຸຕິຍໍ.

໔໑ຯ ອິທານິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈໍ ປກາເສຕຸໍ “ຕຖາ ສຸຓນ຺ຕິ”ນ຺ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຖ ຕຖາຕິ ອິຕ຺ຖິສທ຺ຘິໍ. ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີໍ ສຸຓນ຺ຕິນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ສຸຓນ຺ຕິນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຏິພລາຍປິ ອິຕ຺ຖິຍາ ອວິຍ຺ຍຕ຺ຕິປເຖ ຠິຕາຍ ທູເຕນ ວາ ປຓ຺ເຓນ ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາປຕ຺ຕິນ ໂຫຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ. ວິຍ຺ຍຸຍ຺ຈາຕິ ອິມິນາ ຍາ ມຫລ຺ລິກາປິ ພາລາປິ ເອຬມູຄາປິ ອສທ຺ຘມ຺ມປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກຖໍ ນ ຊານາຕິ, ສາ ອິຘ ນາຘິປ຺ເປຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ປສ຺ສາວມຄ຺ຄານໍ ວເສນ ມຄ຺ຄໍ ວາ ເມຖຸນໍ ວາ ອາຣພ຺ຠາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາຍ ຣາໂຄ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາຣາໂຄ, ເຕນ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາຣາເຄນ. ຕໍ ອສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ໂອຠາເສຕ຺ວາ ທຸຣຸຕ຺ຕວຈນໍ ວຕ຺ວາ ຄຣຸກໍ ຜຸເສຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກຖໍ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄ ອາຣພ຺ຠ ປສໍສຕິ ຄຣຫຕິ? ຕຕ຺ຖ ປສໍສາຍປິ ຕາວ “ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓນ ສຸຠລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄຕາສີ”ຕິ ວທຕິ, ນ ຕາວ ສີສໍ ເອຕິ. “ຕວ ວຈ຺ຈມຄ຺ໂຄ ຈ ປສ຺ສາວມຄ຺ໂຄ ຈ ສຸໂຠ ສຸສຓ຺ຐາໂນ ທສ຺ສນີໂຍ, ອີທິເສນ ນາມ ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓນ ສຸຠລກ຺ຂເຓນ ສມນ຺ນາຄຕາສີ”ຕິ ວທຕິ, ສີສໍ ເອຕິ, ສງ຺ຆາທິເສໂສ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຣຫາເຍ ປນ “ສິຂຣຓີສິ, ສມ຺ຠິນ຺ນາສິ, ອຸຠໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນາສີ”ຕິ ອິມານິ ຕີຓິ ສຸທ຺ຘານິເຍວ ສີສໍ ເອນ຺ຕິ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ປສ຺ສາວມຄ຺ຄານໍ ນິຍຕວຈນຕ຺ຕາ ອຈ຺ໂຈຬາຣິກຕ຺ຕາ ຈ. ອຍ຺ຍານິ ປນ “ອນິມິຕ຺ຕາສິ, ນິມິຕ຺ຕມຕ຺ຕາສີ”ຕິອາທີນິ ມຄ຺ຄານໍ ອນິຍຕວຈນຕ຺ຕາ ເມຖຸເນນ ຆເຏຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕານິເຍວ ສີສໍ ເອນ຺ຕິ. ເມຖຸນປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕ “ເທຫິ ເມ, ອຣຫສິ ເມ ທາຕຸ”ນ຺ຕິອາທີຫິ ປນ ສີສໍ ນ ເອຕິ, “ເມຖຸນຘມ຺ມໍ ເທຫີ”ຕິອາທີນາ ເມຖຸນຘມ຺ເມ ຆຏິເຕເຍວ ສງ຺ຆາທິເສໂສ. ອິຕ຺ຖິຍາ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ປສ຺ສາວມຄ຺ເຄ ຐເປຕ຺ວາ ອຘກ຺ຂກໍ ອຸພ຺ຠຊາຓຸມຓ຺ຑລໍ ອາທິສ຺ສ ວຓ຺ຓາທິຠຓເນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ຕຖາ ຍກ຺ຂິເປຕິປຓ຺ຑເກສຸ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ປສ຺ສາວມຄ຺ເຄ ເມຖຸເນປິ. ອິເມສໍ ປນ ຍກ຺ຂິອາທີນໍ ອຘກ຺ຂກາທິເກ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ປເທເສ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຖາ ອິຕ຺ຖິຍາທີນໍ ອຸພ຺ຠກ຺ຂເກ ອໂຘຊາຓຸມຓ຺ຑເລ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘ ຈາຕິ.

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາສິກ຺ຂາປທໍ ຕຕິຍໍ.

໔໒ຯ ອິທານິ ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ວຕ຺ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ວາຕິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ໂລຠາສເນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອິຕ຺ຖີໍ ອິຕ຺ຖິສທ຺ຘິໍເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ວຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຕ຺ຕກາມຸປຏ຺ຐານວຓ຺ຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເມຖຸນຘມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ກາເມນ ອຸປຏ຺ຐານໍ ກາມຸປຏ຺ຐານໍ, ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ກາມຸປຏ຺ຐານໍ ອຕ຺ຕກາມຸປຏ຺ຐານໍ, ອຕ຺ຕນາ ວາ ກາມິຕໍ ອິຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕກາມໍ, ສຍໍ ເມຖຸນຣາຄວເສນ ປຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຕ຺ຕກາມຍ຺ຈ ຕໍ ອຸປຏ຺ຐານຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ຕກາມຸປຏ຺ຐານໍ, ຕສ຺ສ ວຓ຺ໂຓ ອຕ຺ຕກາມຸປຏ຺ຐານວຓ຺ໂຓ, ຕໍ ອຕ຺ຕກາມຸປຏ຺ຐານວຓ຺ຓໍ. “ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠຄິນິ, ປາຣິຈຣິຍານໍ ຍາ ມາທິສໍ ສີລວນ຺ຕໍ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີໍ ເອເຕນ ຘມ຺ເມນ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາ”ຕິ ເອວໍ ວຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເມຖຸນຣາຄິໂນຕິ ອິມິນາ ຄິລານປຈ຺ຈຍາທີຫິ ອຸປຏ຺ຐານສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠຓໂຕ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ. ວາຈາ ເມຖຸນຍຸຕ຺ເຕນາຕິ ເອຕ຺ຖ ເມຖຸນຍຸຕ຺ເຕເນວ ວາຈາຍ ເມຖຸນຍາຈເນ ຄຣຸກໍ ໂຫຕິ, ນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍສິກ຺ຂາປທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໔໓ຯ ອິທານິ ສຍ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຖ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປຸຣິເສນ ວາ ອຸຠິນ຺ນໍ ມາຕາທີຫິ ວາ “ຄຈ຺ຉ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອິຕ຺ຖີໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ເອວໍ ຠຓາຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ເຕສໍ ວຈນໍ “ສາຘູ”ຕິ ວາ “ໂຫ

ຕູ’’ຕິ ວາ ‘‘ກຕາມິ’’ຕິ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ວຈີເກທໍ ກຕ຺ວາ, ສີສກມ຺ປນາທີຫິ ວາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສນ຺ເທສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ອິຕ຺ຖີ ທສວິຘາ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ມາຕາປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກຄິນີຣກ຺ຂິຕາ ຎາຕິຣກ຺ຂິຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ສາຣກ຺ຂາ ສປຣິທຓ຺ຑາຕິ. ທສ ກຣິຍາໂຍ ຘນກ຺ກີຕາ ຉນ຺ທວາສິນີ ໂກຄວາສິນີ ປຏວາສິນີ ໂອທປຕ຺ຕກີນີ ໂອກຏຈຸມ຺ພຏກາ ທາສີ ຈ ກຣິຍາ ຈ ກມ຺ມກາຣີ ຈ ກຣິຍາ ຈ ຘຊາຫຏາ ມຸຫຸຕ຺ຕິກາ ຈາຕິ.

ຕາສຸ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ກິກ຺ຂຸໍ ປຫິຓຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ພ຺ຣູຫິ ‘ໂຫມິ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ກຣິຍາ ຘນກ຺ກີຕາ…ເປ… ມຸຫຸຕ຺ຕິກາ ຈາ’’ຕິ, ອຍໍ ອິຕ຺ຖິຍາ ສນ຺ເທໂສ ນາມ. ສເຈ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາຍ ມາຕາປິຕາກາຕາກຄິນິອາທໂຍ ກິກ຺ຂຸໍ ປຫິຓນ຺ຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ພ຺ຣູຫິ ‘ໂຫຕຸ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ກຣິຍາ ຘນກ຺ກີຕາ…ເປ… ມຸຫຸຕ຺ຕິກາ ຈາ’’ຕິ, ອຍມ຺ປິ ອິຕ຺ຖິຍາ ສນ຺ເທໂສເຍວ ນາມ. ເອວໍ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາທີສຸປິ ນໂຍ ເນຕພ຺ໂພ. ປຸຣິໂສ ກິກ຺ຂຸໍ ປຫິຓຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕໍ ພ຺ຣູຫິ…ເປ… ສປຣິທຓ຺ຑໍ ພ຺ຣູຫິ ‘ໂຫຕຸ ກິຣ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ກຣິຍາ ຘນກ຺ກີຕາ…ເປ… ມຸຫຸຕ຺ຕິກາ ຈາ’’ຕິ, ອຍໍ ປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ເທໂສ ນາມ. ສເຈ ປຸຣິສສ຺ສ ມາຕາປິຕາກາຕາກຄິນິອາທໂຍ ກິກ຺ຂຸໍ ປຫິຓນ຺ຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕໍ ພ຺ຣູຫິ…ເປ… ສປຣິທຓ຺ຑໍ ພ຺ຣູຫິ ‘ໂຫຕຸ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ກຣິຍາ ຘນກ຺ກີຕາ…ເປ… ມຸຫຸຕ຺ຕິກາ ຈາ’’ຕິ, ອຍມ຺ປິ ປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ເທໂສເຍວ ນາມ, ອາຕາປນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ວີມໍສິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ສາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປຸຣິສສ຺ສ ວາ ເຕສໍ ອວສ຺ສາໂຣຈນການໍ ມາຕາປິຕາກາຕາກຄິນິອາທີນໍ ວາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຫຣນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ປຫິໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປຸຣິສສ຺ສ ວາ ອາໂຣເຈຕິ, ສາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ລຊ຺ຊາຍ ວາ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕຸ, ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປຸຣິສສ຺ສ ວາ ຫຣນ຺ໂຕ ຄຣຸກໍ ຜຸເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ‘‘ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ວີມໍສຕິ ປຈ຺ຈາຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອງ຺ຄຕ຺ຕຍໍ ສມ຺ປາທິຕໍ ໂຫຕີ. ອິມາຍ ຕິວງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສງ຺ຆາທິເສໂສ, ອີໂຕ ເຍຫິ ເກຫິຈິ ທ຺ວີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ເອ ເກນ ທຸກ຺ກຏໍ. ຍກ຺ຂີເປຕີປຕ຺ຫເກສຸ ອງ຺ຄຕ຺ຕເຍນປິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເມວ, ເອເກນ ວາ ທ຺ວີຫິ ວາ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ.

ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຈມໍ.

໘໔. ອິທານິ ກຸຏິກາຣສິກ຺ຂາປທໍ ອາວິ ກາຕຸໍ ‘‘ສໍຍາຈິຕປຣິກ຺ຂາຣ’’ນ຺ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ‘‘ວາສີ ເທຖ, ຜຣສຸໍ ເທຖາ’’ຕິອາທີນາ ສຍໍ ປວຕ຺ຕິຕຍາຈນາຍ ຄຫິຕປຣິກ຺ຂາຣໍ ສໍຍາຈິຕປຣິກ຺ຂາຣໍ ປທກາຊເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສງ຺ຆໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ລທ຺ຘກິກ຺ຂູຫິ ວາ ສງ຺ເຆເນວ ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສາຣມ຺ການາຣມ຺ກສປຣິກ຺ກມນາປຣິກ຺ກມນກາວໍ ລຕ຺ວາ ອເທ ສິຕວຕ຺ຖຸກໍ ‘‘ກຸຏິ ນາມ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາ ວາ ໂຫຕິ ອວລິຕ຺ຕາ ວາ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕາ ວາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໓໔໙) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ກຸຏິໍ. ‘‘ຕຕ຺ຣິທໍ ປມາຓໍ, ທີຆໂສ ທ຺ວາທສ ວິທຕ຺ຖິໂຍ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິຍາ, ຕິຣິຍໍ ສຕ຺ຕນ຺ຕຣາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໓໔໘) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ ມາຓາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ, ‘‘ນຍ຺ຫໍ ວາສາຄາຣໍ ເອສາ’’ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕາ ອຸທ຺ເທໂສ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສາ, ຕໍ ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສໍ ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ຜຸເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍ – ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກໍ ປມາຓາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ກຸນ຺ຖຸກິປິລ຺ລິກາທີນໍ ອາສເຍ ກຕຕ຺ຕາ ສາຣມ຺ກໍ ທ຺ວີຫິ ພລີພທ຺ເທຫິ ຍຸຕ຺ເຕນ ສກເຏນ ຄນ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາຍ ອປຣິກ຺ກມນໍ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາທີເກທໍ ກຸຏິໍ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຕ຺ຖາຍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວາ ກາຣາເປນ຺ໂຕ ວາ ‘‘ອິທານິ ນິຏ຺ຖານໍ ຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຖມປິຓ຺ຑທາເນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ທຸ ຕິຍປິຓ຺ຑທາເນນ ເລເປ ຆຏິເຕ ທ຺ເວ ຈ ສງ຺ຆາທິເສເສ ທ຺ເວ ຈ ທຸກ຺ກຏານິ, ສເຈ ເທສິຕວຕ຺ຖຸກາເຍວ ວາ ປມາຓາຕິກ຺ກນ຺ຕາ ເຍວ ວາ ໂຫຕິ, ເອກໍ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ທ຺ເວ ຈ ທຸກ຺ກຏານິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ.

ກຸຏິກາຣສິກ຺ຂາປທໍ ຉຏ຺ຐໍ.

໘໕. ອິທານິ ວິຫາຣກາຣສິກ຺ຂາປທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມຫລ຺ລກ’’ນ຺ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຖ ມຫລ຺ລກນ຺ຕິ ສສ຺ສາມິກກາເວນ ສໍຍາ ຈິຕກຸຏິໂຕ ມຫນ຺ຕກາໂວ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີ, ຍສ຺ມາ ວາ ວຕ຺ຖຸໍ ເທສາເປຕ຺ວາ ປມາຓາຕິກ຺ກເມນາປິ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕສ຺ມາ ປ ມາຓມຫນ຺ຕຕາຍປິ ມຫລ຺ລໂກ, ຕໍ ມຫລ຺ລກໍ ວິຫາຣໍ ວາ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ປນ ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກກາເວນ ເອໂກ ສງ຺ຆາທິເສໂສ, ເສສໍ ອນນ຺ຕຣສທິສເມວ. ອິຘ ຈ ຕຕ຺ຖ ຈ ວາສາຄາຣໍ ຖເປຕ຺ວາ ອຸໂປສຖາຄາຣໍ ວາ ຊນ຺ຕາຆຣໍ ວາ ອຄ຺ຄິສາລໍ ວາ ກວິສ຺ສຕີຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ.

ວິຫາຣກາຣສິກ຺ຂາປທໍ ສຕ຺ຕມໍຯ

໘໖ຯ ອິທານິ ອມູລກສິກ຺ຂາປທໍ ປກາເສຕຸໍ ''ອມູລເກນາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ອມູລເກນາຕິ ຍໍ ໂຈທເກນ ຈຸທິຕກມ຺ຫິ ປຸຄ຺ຄເລ ອທິຏ຺ຐໍ ອສຸຕໍ ອປຣິສງ຺ກິຕໍ, ອິທໍ ເອເຕສໍ ທສ຺ສນສວນປຣິສງ຺ກາສງ຺ຂາຕານໍ ມູລານໍ ອຠາວໂຕ ອມູລກໍ, ເຕນ ອມູລເກນ ວຕ຺ຖຸນາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ອທິຏ຺ຐໍ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ປສາທຈກ຺ຂຸນາ ວາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ວາ ອທິຏ຺ຐໍຯ ອສຸຕໍ ນາມ ຕເຖວ ເກນຈິ ວຸຈ຺ຈມານໍ ນ ສຸຕໍຯ ອປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມ ຈິຕ຺ເຕນ ອປຣິສງ຺ກິຕໍ, ຕໍ ປນ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວເສນ ຕິວິຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸຎ຺ຈ ມາຕຸຄາມຎ຺ຈ ຕຖາຣູເປ ຐາເນ ທິສ຺ວາ ''ອທ຺ຘາ ອິເມຫິ ກຕ''ນ຺ຕິ ວາ ''ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ວາ ປຣິສງ຺ກຕິ, ອິທໍ ທິຏ຺ຐປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມຯ ອນ຺ຘກາເຣ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນກາເສ ວາ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຈ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ທຸຕິຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ອຊານນ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຣິສງ຺ກຕິ, ອິທໍ ສຸຕປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມຯ ຘຸຕ຺ເຕຫິ ອິຕ຺ຖີຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕວິຫາເຣສຸ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘສຸຣາທີຫິ ອນຸຠວິຕ຺ວາ ຄຕຏ຺ຐານໍ ທິສ຺ວາ ''ເກນ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ກຕ''ນ຺ຕິ ວິມໍສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຣ ເກນຈິ ຠິກ຺ຂຸນາ ຄນ຺ຘາທີຫິ ປູຊາ ກຕາ ໂຫຕິ, ເຠສຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ ອຣິຏ຺ຐໍ ວາ ປີຕໍ, ໂສ ຕສ຺ສ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ ''ອຍໍ ໂສ ຠວິສ຺ສຕີ''ຕິ ປຣິສງ຺ກຕິ, ອິທໍ ມຸຕປຣິສງ຺ກິຕໍ ນາມຯ ເອວໍ ຕິວິຘາຍ ປຣິສງ຺ກາຍ ອຠາເວນ ອປຣິສງ຺ກິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂຈເທນ຺ໂຕຕິ ''ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອາປນ຺ໂນສີ, ອສ຺ສມໂຓສີ, ອສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິໂຍສີ''ຕິອາທີຫິ ວຈເນຫິ ສຍໍ ໂຈເທນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ສງ຺ຆາທິເສໂສຯ ໂຈທາເປນ຺ໂຕ ວາຕິ ອຕ຺ຕນາ ຕສ຺ສ ສມີເປ ຐຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາຓາເປຕ຺ວາ ໂຈທາເປນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອາຓຕ຺ຕສ຺ສ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ຄຣຸໍ ຜຸເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ໂສປີ ຈາວນາຘິປ຺ປາເຍນ ''ມຍາປີ ທິຏ຺ຐໍ ອຕ຺ຖີ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ໂຈເທຕິ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ວາຈາຍ ອາປຕ຺ຕິຯ ວຕ຺ຖຸນາ ອນ຺ຕິເມນ ຈາຕິ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອນຸຣູເປສຸ ເອກູນວີສຕິຍາ ປາຣາຊິເກສຸ ອຎ຺ຎຕເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈາເວຕຸນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ຈາເວຕຸໍ, ໂຍ ສຸທ຺ຘໍ ວາ ອສຸທ຺ຘໍ ວາ ກຕູປສມ຺ປທໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ສຸທ຺ຘທິຏ຺ຐິໂກ ສມາໂນ ຈາວນາຘິປ຺ປາເຍນ ໂຈເທຕິ ວາ ໂຈທາເປຕິ ວາ, ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສຸຓມານນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຣມ຺ມຸຂາ ທູເຕນ ວາ ປຓ຺ເຓນ ວາ ໂຈເທຕິຯ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ນ ຣຸຫຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ ປຣມ຺ມຸຂາ ປນ ສຕ຺ຕຫິ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ອມູລກສິກ຺ຂາປທໍ ອຏ຺ຐມໍຯ

໘໗ຯ ອິທານິ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສິກ຺ຂາປທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎສ຺ສ ກິຣິຍນ຺ຕິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍາທິຊາຕິກສ຺ສ ປາຣາຊິກສ຺ສ ວີຕິກ຺ກມສງ຺ຂາຕໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເຕນ ເລເສນາຕິ ''ທສ ເລສາ ຊາຕິເລໂສ ນາມເລໂສ ໂຄຕ຺ຕເລໂສ ລິງ຺ຄເລໂສ ອາປຕ຺ຕິເລໂສ ປຕ຺ຕເລໂສ ຈີວຣເລໂສ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຍເລໂສ ອາຈຣິຍເລໂສ ເສນາສນເລໂສ''ຕິ (ປາຣາຯ ໓໘໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ທສສຸ ເລເສສຸ ໂຍ ຕສ຺ມີ ປຸຄ຺ຄເລ ທິສ຺ສຕິ, ເຕນ ເລເສນ ຕທລ຺ລໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ຈາເວຕຸໍ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸນາ ໂຈເທນ຺ໂຕ ຄຣຸກໍ ຜຸເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎມ຺ປີ ວຕ຺ຖຸໍ ລິສ຺ສຕິ ສິລິສ຺ສຕິ ໂວຫາຣມຕ຺ເຕເນວ ອີສໍ ອລ຺ລີຍຕີຕິ ເລໂສ, ຊາຕິເຍວ ເລໂສ ຊາຕິເລໂສຯ ເອສ ນໂຍ ເສສປເທສຸປີຯ ເລເສນ ໂຈເທນ຺ໂຕ ກຖໍ ໂຈເທຕີ? ອຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິໂກ ອິມິນາ ໂຈທເກນ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ໂສ ອຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂນ ເວຣີ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຕໍ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິເລສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວໍ ໂຈເທຕິ ''ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍາ ທິຏ຺ໂຐ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ, ຕ຺ວມ຺ປີ ຂຕ຺ຕິໂຍ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອາປນ຺ໂນສີ''ຕິ ວາ ''ໂສ ຕ຺ວໍ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ນາຎ຺ໂຎ, ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ໂນສີ''ຕິ ວາ ໂຈເທຕິຯ ເອວໍ ນາມເລສາທໂຍປີ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຎ຺ຎຠາຄິຍສິກ຺ຂາປທໍ ນວມໍຯ

໘໘ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ''ຄຣຸກາ ນວາ''ຕິ ອຸທ຺ທິຏ຺ເຐ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສຸ ອາປນ຺ເນສຸ ປຏິປ຺ຊ຺ຊນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຉາເທຕິ ຊານມາປນ຺ນ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສາຍໍ ປີຓ຺ຑຕ຺ໂຖ – ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ''ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາ ອາປຕ຺ຕີ''ຕິ ອາປຕ຺ຕິວເສນ ວາ ''ອິທໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ''ຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຖຸວເສນ ວາ ຊານມາປນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕີ ຍາວ ຉາເທຕິ, ຕາວ ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ອກາມາ ປຣິວາໂສ ວສິຕພ຺ໂພຕິຯ ຈເຣຍ຺ຍາຕິ ມານຕ຺ຕໍ ສມາທາຍ ວເສຍ຺ຍຯ ກິຕ຺ຕກໍ ທິວສນ຺ຕິ ເຈ? ຉ ຣຕ຺ຕິໂຍຯ ມານຕ຺ຕວາໂສ ປນ ສງ຺ເຆເຍວ, ນ ຄເຓ, ນ ປຸຄ຺ຄເລ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສງ຺ເຆ''ຕິຯ ປຣິວຸຕ຺ໂຖຕິ ''ຕໂຍ ໂຂ ອຸປາລິ ປາຣິວາສິກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທາ ສຫວາໂສ ວິປ຺ປວາໂສ ອນາໂຣຈນາ''ຕິ (ຈູຬວຯ ໗໖) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ປຣິວຸຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ສຫ

ວາໂສຕິ ປກຕຕ຺ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຘິ ເອກຈ຺ຉນ຺ເນ ອຸທກປາຕຏ຺ຐານພ຺ຠນ຺ຕເຣ ວາໂສຯ ວິປ຺ປວາໂສ ນາມ ອຎ຺ຎໍ ປກຕຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ວິນາ ວາໂສຯ ອນາໂຣຈນາຕິ ອາຄນ຺ຕຸກາທີນໍ ອນາໂຣຈນາຯ ເອເຕສຸ ຕີສຸ ເອເກນາປິ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິ ເອວຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ອຸປຈາຣສີມຄຕານໍ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ, ນ ພຫິ ຄຕານໍ, ພຫິ ຄຕານມ຺ປິ ສເຈ ສທ຺ທໍ ສຸຓາຕິ, ປສ຺ສຕິ, ທູຣໍ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພເມວ, ອນາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ເຈວ ວຕ຺ຕເຠເທ ທຸກ຺ກຏຎ຺ຈ ໂຫຕິຯ ອຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ອຸປຈາຣສີມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເຈ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທວ ໂຫຕິ, ນ ວຕ຺ຕເຠໂທຯ

ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ຕນ຺ຕິ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຂ, ອຸປາລິ, ມານຕ຺ຕຈາຣິກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທາ ສຫວາໂສ ວິປ຺ປວາໂສ ອນາໂຣຈນາ ອູເນ ຄເຓ ຈຣຓ"ນ຺ຕິ (ຈູຬວຯ ໙໘) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ຕໍ ປຣິນິຏ຺ຐິຕມານຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ສຫວາສາທໂຍ ປຣິວາເສ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາ ເອວຯ "ອູເນ ຄເຓ ຈຣຓ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄໂຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ອຕິເຣກາ ວາ ຠິກ຺ຂູ, ຕສ຺ມາ ສເຈປິ ຕີຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິ ວສຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕິເຍວ, "ສເຈ ປນ ເຕນ ເຕສໍ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ທິສ຺ວາ ອາໂຣຈິເຕ ປກ຺ກມນ຺ຕິ, ອູເນ ຄເຓ ຈຣຓໂທໂສ ນ ໂຫຕີ"ຕິ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໙໗) ອຏ຺ຐກຖາສຸ ວຸຕ຺ຕໍ ກິຣຯ ອພ຺ເຠຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ວິສຕິຄໂຓ ສງ຺ໂຆ ອພ຺ເຠຍ຺ຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອພ຺ຠານກມ຺ມວເສນ ໂອສາເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສເຈ ເອເກນປິ ອູໂນ ວິສຕິຄໂຓ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອພ຺ເຠຍ຺ຍ, ໂສ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ນ ອພ຺ຠິໂຕ, ເຕ ຈ ຠິກ຺ຂູ ຄາຣຍ຺ຫາ, ທຸກ຺ກຏໍ ອາປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໙ຯ ອິທານິ ຍຖາ ຉາທິຕາ ອາປຕ຺ຕິ ຉນ຺ນາ ໂຫຕິ, ຕໍ ປກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອາປຕ຺ຕີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ປທໂຍຊນາ – ອາປຕ຺ຕິຕາ ຈ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕຕາ ຈ ອນນ຺ຕຣາຍຕາ ຈ ປຫຸຕ຺ຕຕາ ຈ ອາປຕ຺ຕິອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕອນນ຺ຕຣາຍປຫຸຕ຺ຕຕາໂຍ, ເອຕາສຸ ຈຕູສຸ ຕຖາສຎ຺ຎິຕາ ຈ ຉາເທຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຉາທນາ ຈາຕິ ເອວໍ ທສຫງ຺ເຄຫິ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມມ຺ຫິ ຉນ຺ນາ ໂຫຕີຕິຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ອາປຕ຺ຕິອາທີສຸ ຈຕູສຸ ອາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎິຕາ ຈ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕາ ຈ ອນນ຺ຕຣາຍສຎ຺ຎິຕາ ຈ ປຫຸຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕາ ຈາຕິ ເອວໍ ສຎ຺ຎາວເສນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄານິ ຄເຫຕພ຺ພານິ, ຉາເທຕຸກາໂມຕິ ອິທເມກໍ, ຉາທນາຕິ ອິທເມກນ຺ຕິ ເອວໍ ທສຯ

ເອເຕສຸ ປນ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຍໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ – "ອາປຕ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ ອາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີ ຈາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ອາປນ຺ໂນ, ສາ ເຕຣສນ຺ນໍ ອຎ຺ຎຕຣາ ໂຫຕິ, ໂສປິ ຈ ຕຕ຺ຖ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ຊານນ຺ໂຕ ຉາເທຕິ, ຉນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ສເຈ ຕຕ຺ຖ ອນາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີ ວາ ອຎ຺ຎາປຕ຺ຕິສຎ຺ຎີ ວາ ເວມຕິໂກ ວາ ໂຫຕິ, ອຉ຺ຉນ຺ນາວ ໂຫຕິຯ ຕິວິຘໍ ປນ ອຸກ຺ເຂປນິຍກມ຺ມໍ, ເຕນ ອກໂຕ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕຯ ໂສ ເຈ ປກຕຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ຉາເທຕິ, ຉນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ສເຈ ອປກຕຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ຉາເທຕິ, ອຉ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ອປກຕຕ຺ເຕນ ປນ ປກຕຕ຺ຕສຎ຺ຎິນາປິ ອປກຕຕ຺ຕສຎ຺ຎິນາປິ ຉາທິຕໍ ອຉ຺ຉາທິຕເມວ ໂຫຕີຕິຯ ອນນ຺ຕຣາຍິໂກຕິ ຍສ຺ສ ທສສຸ ຣາຊໂຈຣອຄ຺ຄິອຸທກມນຸສ຺ສອມນຸສ຺ສວາຬອສຣີສປຊີວິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາເຍສຸ ເອໂກປິ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ເຈ ອນນ຺ຕຣາຍິກສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ຉາເທຕິ, ຉນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ສເຈ ໂສ ອນ຺ຘກາຣຠີຣຸໂກ ອນນ຺ຕຣາເຍ ເອວ ວາຬອາທີອນ຺ຕຣາຍສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ຉາເທຕິ, ອຉ຺ຉນ຺ນາວ ໂຫຕິຯ ປຫູຕິ ໂຍ ສກ຺ໂກຕິ ສຠາຄຠິກ຺ຂຸໂນ ສມີປໍ ຄນ຺ຕຸໍ ເຈວ ອາໂຣເຈຕຸໍ ຈ , ໂສ ເຈ ປຫຸສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ຉາເທຕິ, ຉນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ໂຍ ປນ ອປ຺ປຫຸ ຫຸຕ຺ວາ ປຫຸສຎ຺ຎີ, ປຫຸ ວາ ອປ຺ປຫຸສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ຉາເທຕິ, ອຉ຺ຉນ຺ນາວ ໂຫຕີຕິຯ

ອຣຸຓຸຄ຺ຄມມ຺ຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ວາ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ປຉາຠຕ຺ຕໍ ວາ, ຍາວ ອຣຸຓໍ ນ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ອາໂຣເຈຕພ຺ພາຯ ສເຈ ປນ ອຣຸຓພ຺ຠນ຺ຕເຣ ສຕກ຺ຂຕ຺ຕຸມ຺ປິ ຉາເທຕຸກາມຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຉ຺ຉນ຺ນາວ ໂຫຕິຯ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕ ປນ ສຠາຄສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປນ຺ນສ຺ສ ອາໂຣເຈຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ອາໂຣເຈຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປນ ອາວິກຕາ ໂຫຕິ, ອາໂຣຈນປຈ຺ຈຍາ ປນ ອຎ຺ຎໍ ທຸກ຺ກຏໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ອິມິນາ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ວຕ຺ຖຸສຠາຄາປຕ຺ຕິໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ທີປິໂຕ ໂຫຕິຯ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ປນ "ອຫໍ ຕວ ສນ຺ຕິເກ ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາວິ ກໂຣມີ"ຕິ ວາ "ອາຈິກ຺ຂາມີ"ຕິ ວາ "ອາໂຣເຈມີ"ຕິ ວາ "ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ນຠາວໍ ຊານາຫີ"ຕິ ວາ "ເອກໍ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິໍ ອາວິ ກໂຣມີ"ຕິ ວາ ອາທິນາ ນເຍນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຉ຺ຉນ຺ນາວ ໂຫຕິຯ ສເຈ "ລຫຸກາປຕ຺ຕິໍ ອາໂຣເຈມີ"ຕິ ວທຕິ, ຉນ຺ນາວ ໂຫຕີຕິຯ ສງ຺ຆາທິເສສວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ສງ຺ຆາທິເສສນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ຈີວຣນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໐ຯ ເອວໍ ຄຣຸເກ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຈີວເຣສຸ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຈີວຣ"ນ຺ຕິ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຕິໂຕ ຉ ຈີວຣານິ

(ມຫາວ຺ຯ ໓໓໙; ປາຣາຯ ອຍ຺ຖຯ ໒ຯ໔໓໒-໔໓໓; ກງຂາຯ ອຍ຺ຖຯ ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຳຓນາ), ຕານິ ການິຕິ ເຈ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂຂມາ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຜໍຯ ຕຕ຺ຖ ໂຂມໍ ນາມ ໂຂມວາກສຸຕ຺ເຕຫິ ກຕໍ ວຕ຺ຖໍຯ ສາຕໍ ນາມ ສາຕວາເກຫິ ກຕໍ ວຕ຺ຖໍຯ ກງຄໍ ນາມ ໂຂມສຸຕ຺ຕາທີຫິ ປຌ຺ຈຫິ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ວຕ຺ຖໍຯ ປາເຜກ຺ກໍ ວາກມຍເມວ ວາຕິ ວທນ຺ຕິຯ ກມ຺ພລໍ ນາມ ມນຸສ຺ສໂລມໍ ວາ ລຸອໂລມໍ ຖເປຕ຺ວາ ໂລເມຫິ ວາຍິຕ຺ວາ ກຕໍ ວຕ຺ຖໍຯ ຌລຸເອຕານີຕິ ຌ ເອຕານິຯ ສຫ ອນຸໂລເມຫີຕິ ສານຸໂລມານິຯ ຊາຕິໂຕ ປນ ກປ຺ປີຍານິ ຌ ຈີວຣານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໓໑ຯ ອິທານິ ເຕສໍ ອນຸໂລມານິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ທຸກູລ’’ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ (ມຫາວ຺ຯ ອຍ຺ຖຯ ໓໐໔) ທຸກູລໍ ສາຕສ຺ສ ອນຸໂລມໍ ວາກມຍຕ຺ຕາຯ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຍ຺ຍຸຕ຺ຕເທເສ ປາຕເກຫິ ສຌ຺ຊາຕວຕ຺ຖໍຯ ໂສມາຣເທເສ, ຈີນເທເສ ຊາຕໍ ໂສມາຣຈີນຊໍ ປຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອິມານິ ຕີຕິປີ ໂກເສຍ຺ຍສ຺ສ ອນຸໂລມານິ ປາຕເກຫິ ກຕສຸຕ຺ຕມຍຕ຺ຕາຯ ອິທ຺ຌິຊນ຺ຕິ ເອຫີກິກ຺ຂູນໍ ປຸຌ຺ຌິທ຺ຌິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕຈີວຣໍຯ ຕໍ ປນ ໂຂມາທີນໍ ອຌ຺ຌຕຣໍ ໂຫຕິຯ ກປ຺ປຣຸກ຺ເຂຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ຊາລິນິຍາ ເທວກຌ຺ຌາຍ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖຣສ຺ສ ທິນ຺ນວຕ຺ຖາທີກໍ ເທວທິນ຺ນໍຯ ຕມ຺ປີ ໂຂມາທີຫີ ນິພ຺ພຕ຺ຕວຕ຺ຖສທິສຕ຺ຕາ ຌນ຺ນມ຺ປີ ອນຸໂລມໍ ໂຫຕີເຍວ ກປ຺ປາສິກສ຺ສ ວາ, ອິທ຺ຌິຊມ຺ປີ ຕເຖວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສາຕິ ໂຂມາທີກສ຺ສຯ ອນຸໂລມິກນ຺ຕິ ອນຸຣູປໍຯ

໓໒-໓໓ຯ ເອວໍ ຊາຕິໂຕ ສານຸໂລມານິ ຌ ຈີວຣານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕສຸ ອຘິຍ຺ຖານາທີກໍ ວິຘານໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕິຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖ (ກງຂາຯ ອຍ຺ຖຯ ກຖິນສິກຂາປທວຕ຺ຕນາ; ມຫາວ຺ຯ ໓໕໘) ຘິຍ຺ຖານໂຕ ປຸພ຺ເພ ຕິຈີວຣໍ ນາມ ປາເຜກ຺ກໍ ນຕ຺ຖິ ສງ຺ຆາຜິອາທີປຸປ຺ໂຫນກສ຺ສ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທີວເສນາປີ ອຘິຍ຺ຖາຕຸໍ ອນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ຕິຈີວຣໍ ອຘິຍ຺ເຖຍ຺ຍ ນ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຜິ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ນາເມ ຄຫີເຕ ‘‘ອຘິຍ຺ຖານ’’ມິຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ‘‘ວິກປ຺ເປມີ’’ຕິ ປນ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເອວໍ ເສເສສຸປີຯ ມຸຂປຸຌ຺ຌນຌ຺ຈ ນິສີທນຌ຺ຈ ມຸຂປຸຌ຺ຌນນິສີທນໍຯ ກຕ຺ທຸຈ຺ຌາທີນ຺ຕິ ກຕ຺ທຸປ຺ປຜິຈ຺ຌາທີ ອຘິຍ຺ເຖຍ຺ຍ, ນ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ອິເມສຸ ນວສຸ ຈີວເຣສຸຯ ຕິຈີວຣນ຺ຕິ ຕິ ຈີວຣານິຍ຺ຖານນເຍນ ອຘິຍ຺ກິຕຕິຈີວຣໍຯ ວິນາ ອລທ຺ຘສມ຺ມຸຕິໂກ ກິກ຺ຂຸ ອວິປ຺ປວາສສມ຺ມຸຕິອລທ຺ຘຍ຺ຖາເນ ເອກາຫມ຺ປີ ຫຕ຺ຖ ປາສໍ ວິຊຫິຕ຺ວາ ນ ວເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ນ ກິກ຺ຂເວ ຈາຕຸມາສໍ ນິສີທເນນ ວິປ຺ປວສິຕພ຺ພໍ, ໂຍ ວິປ຺ປວເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຜສ຺ສາ’’ຕິ ຊຸທ຺ທກກກ຺ຂນ຺ຘເກ (ຈູລວ຺ຯ ໒໓໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈາຕຸມາສໍ ນິສີທນໍ ວິນາ ນ ວເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໔ຯ ອິທານິ ອຘິຍ຺ຖານວິຘິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຜິ’’ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ມິຈ຺ຈຘິຍ຺ຖເຍຕິ ອິຕິ ອຘິຍ຺ຖເຍ, ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຜີ ອຘິຍ຺ຖາມີ’’ຕິ ເອວໍ ສງ຺ຆາຜີ ອຘິຍ຺ຖເຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຫຕ຺ຖປາສເມຕນ຺ຕິ ທູເຣ ກິຕໍ ປນ ຖປີໂຕກາສໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສເຈ ເອກໍ, ‘‘ເອຕ’’ນ຺ຕິ, ພຫູນິ ເຈ, ‘‘ເອຕານີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຘິຍ຺ຖເຍຕິ ອຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເສເສສຸປີ ອຍໍ ນໂຍຕິ ຍຖາ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຜີ ອຘິຍ຺ຖາມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ‘‘ອິມໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ, ອິມໍ ກຕ຺ທຸປ຺ປຜິຈ຺ຌາທີ ອຘິຍ຺ຖາມີ’’ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ນາເມເນວ ວຕ຺ວາ ສມ຺ມຸຂາປີ ປຣມ຺ມຸຂາປີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຘິຍ຺ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໓໕ຯ ອິທານິ ສເຈ ປຸພ຺ເພ ອຘິຍ຺ກິຕໍ ຕິຈີວຣໍ ນິສີທນໍ ວສ຺ສິກສາຜິກໍ ກຕ຺ທຸປ຺ປຜິຈ຺ຌາທີຕິ ອິເມສຸ ຌສຸ ຈີວເຣສຸ ອຌ຺ຌຕຣໍ ຈີວຣໍ ອຕ຺ຖິ, ປຸນ ຕຖາວິຘໍ ຈີວຣໍ ອຘິຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ປຣິຫຣິຕຸໍ ອິຈ຺ຌນ຺ເຕນ ‘‘ທ຺ເວ ປນ ນ ວຍ຺ຍນ຺ຕີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ອຍ຺ຖຯ ໒ຯ໔໓໙; ກງ ຂາຯ ອຍ຺ຖຯ ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຸພ຺ເພ ອຘິຍ຺ກິຕໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ອຘິຍ຺ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຘິຍ຺ຖຫນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ ປຕ຺ຕາຘິຍ຺ຖຫເນ ຕຖາຕິ ‘‘ອິມໍ ປຕ຺ຕໍ, ເອຕໍ ປຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ນາມມຕ຺ຕ ເມວ ວິເສໂສຯ ເສສໍ ຕາທິສເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໖ຯເອຕໍ ອິມໍ ວ ສງ຺ຆາຜີ ສໍເສຕິ ເອຕ຺ຖ ສເຈ ອນ຺ໂຕຄພ຺ເກ ວາ ສາມນ຺ຕວິຫາເຣ ວາ ໂຫຕິ, ຖປິຕຍ຺ຖານໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ‘‘ເອ ຕໍ ສງ຺ຆາຜີ ອຘິຍ຺ຖາມີ’’ຕິ ວາຈາ ກິນ຺ທິຕພ຺ພາ, ສເຈ ຫຕ຺ຖປາເສ ໂຫຕິ, ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຜິ’’ນ຺ຕິ ເຕສໍ ເຕສໍ ນາມວເສນ ວາຈາ ກິນ຺ທິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາເຣປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ‘‘ທ຺ເວ ຈີວຣສ຺ສ ອຘິຍ຺ຖານາ ກາເຍນ ວາ ອຘິຍ຺ເຖຕິ, ວາ ຈາຍ ວາ ອຘິຍ຺ເຖຕີ’’ຕິ (ປຣິຯ ໓໒໒) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຆາຜິອາທີກໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຜີ ອຘິຍ຺ຖາມີ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ຈິຕ຺ເຕນ ອາໂກຄໍ ກຕ຺ວາ ກາຍວິກາຣໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ກາເຍນ ອຘິຍ຺ຖາຕພ຺ພໍ, ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ອຜຸສນ຺ຕສ຺ສ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ວາຈາຍ ອຘິຍ຺ຖຫນ຺ເຕນ ວຈີເກທໍ ກຕ຺ວາວ ອຘິຍ຺ຖາຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ປຕ຺ເຕປີຯ ວິທູຕິ ປຕ຺ຌີໂຕຯ

໓໗-໘ຯ ອິທານິ ເຕສໍ ປມາຕປຣິຈ຺ເຌທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສງ຺ຆາຜີ ປຈ຺ຌິມນ຺ເຕນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ທີຆໂຕ ມຸຍ຺ກິປຌ຺ຈກໂຕ

(ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໘໗໘໙; ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຏ຺ຏນາ) ປຏ຺ຐາຍ ''ຓຏ຺ຣິທັ ສຸຄຓສ຺ສ ສຸຄຓຈີວຣປ຺ປມາຓັ, ທີຘໂສ ນວ ວິທຓ຺ຖິໂຍ ສຸຄຓວິທຓ຺ຖິຍາ, ຕິຣິຍັ ໒ ວິທຓ຺ຖິໂຍ''ຕິ (ປາຈິ. ໘໘໗) ເອວັ ວຸຓ຺ຓສຸຄຓຈີວຣຣູນາປີ ວຏ຺ຏຕີ. ຕິຣິຍັ ປນ ມຸຏ຺ຐິຓ຺ຕິກັ. ຈ-ສທ຺ເທນ ອຕິເຣກມ຺ປີ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຓ຺ໂຖ. ອຸຓ຺ຓຣາສງ຺ຄສ຺ສປີ ເອຓເທວ ປມາຓນ຺ຕິ ຕັ ທສ຺ເສຓຸ ''ຓຖາ ເອ ກັສິກສ຺ສາປີ''ຕິ ວຸຓ຺ຕັ. ອນ຺ຓຣວາສກສ຺ສ ປນ ''ປາຣຸປເນນປີ ທີ ສກ຺ກາ ນາກີ ປຏິຈ຺ຉາເທຓຸ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໘໗໘໙) ອຏ຺ຐກຖາວຈນໂຕ ''ທ຺ວິຫຓ຺ໂຖ ວາ''ຕິ ວຸຓ຺ຕັ.

໗໙. ນິສີທນສ຺ສທີເຘນາຕິ ເອຓ຺ຖ (ປາຈິ. ໘໙໑ ອາທໂຍ; ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໘໙໑; ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ນິສີທນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ນິສີທນນ຺ຕິ ສນ຺ຖຓສທິສັ ສນ຺ຖຣິຓ຺ວາ ເອກສ຺ມິ ອນ຺ເຕ ວຸຓ຺ຓປ຺ປມາເຓນ ທ຺ວິສຸ ຐາເນສຸ ຜາເລຓ຺ວາ ກຕາຫິ ຕີຫິ ທສາຫິ ຍຸຓ຺ຓສ຺ສ ປຣິກ຺ຂາຣສ຺ເສຓັ ນາມັ.

໘໐. ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທີ (ປາຈິ. ໘໙໗; ມຫາວ. ໙໘໘; ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໘໙໓; ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ນາມ ຍສ຺ສ ອໂຘນາກິອຸພ຺ພຊາຓຸມຓ຺ຑລັ ກຓ຺ຑຸ ວາ ປີລຸອກາ ວາ ອສ຺ສາໂວ ວາ ຖຸລ຺ລກຈ຺ຉຸ ວາ ອາພາໂຘ, ຓສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉາທນຓ຺ຖາຍ ອນຸຏ຺ຏາຓັ ຈີວຣັ. ຄາຖາໂຍ ສຸວິຏ຺ເຏຍ຺ຍາວ.

໘໑. ອຫ຺ຌເຕຍ຺ຍາວາຕິ (ປາຈິ. ໘໘໘) ເອຓ຺ຖ ຓໂຕ ອຸທ຺ຘັ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຓ຺ໂຖ.

໘໒. ເອຓ຺ຖາຕິ ສງ຺ຆາຏິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ວສ຺ສິກສາຏິກາ, ຓາວ ທສ຺ສິຓຈີວເຣສູຕິ ອຓ຺ໂຖ. ຓທ຺ຓຕ຺ຣິນ຺ຕິ ຓໂຕ ເຕສັ ຈີວຣານັ ວຸຓ຺ຓປ຺ປມາຓໂຕ ອຸຓ຺ຓຣີ ກໂຣນ຺ຓສ຺ສ ເຉທນປາຈິຓ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ປາຐເສໂສ, ຕັ ອຕິເຣກັ ຉິນ຺ທິຓ຺ວາ ປຸນ ປາຈິຓ຺ຕິຍັ ເທເສຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຓ຺ໂຖ. ປຈ຺ຈຓ຺ຖຣຓມຸຂໂຈລອາຕິ ເອຓ຺ຖ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຍາວ ມຫນ຺ຕັ ປຈ຺ຈຓ຺ຖຣຓັ ອາກງ຺ຂຕິ, ຓາວ ມຫນ຺ຕັ ປຈ຺ຈຓ຺ຖຣຓັ ກາຓຸ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໙໘໙) ວຸຓ຺ຓຓ຺ຓາ ປຈ຺ຈຓ຺ຖຣຓສ຺ສ ປມາຓປຣິຈ຺ເຉໂທ ນຓ຺ຖິ,. ມຸຂປຸຏ຺ຉນໂຈລອສ຺ສ ປນ ອຸກ຺ກຏ຺ຐວເສນ ວາ ອນ຺ຕິມວເສນ ວາ ປມາຓປຣິຈ຺ເຉໂທ ນ ວຸຓ຺ໂຕ, ຓສ຺ມາ ຓມ຺ປີ ອປ຺ປມາຓິກັ. ເຕນ ວຸຓ຺ຕັ ''ອາກງ຺ຂິຓປ຺ປມາຓິກາ''ຕິ, ອິຈ຺ຉິຓປ຺ປມາຓິກາຕິ ອຓ຺ໂຖ. ຍາວ ເອກັ ໂຘວັຍຕິ, ຓາວ ອຏ຺ຏັ ປຣິໂກຄຓ຺ຖາຍ ອິຈ຺ຉິຓພ຺ພນ຺ຕິ ທ຺ເວປີ ວຏ຺ຏນ຺ຕີ.

໘໓. ນທີປີຕນ຺ຕິ ກຓ຺ຖ ນ ທີປີຕັ? ອຏ຺ຐກຖາສຸ. ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ''ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກິກ຺ຂູນັ ປຣິປຸຓ຺ຓັ ໂຫຕິ ຕິຈີວຣັ, ອຓ຺ໂຖ ຈ ໂຫຕິ ປຣິສ຺ສາວເນຫິປີ ຖວິກາຫິປີ. ກຄວໂຕ ເອຓມຓ຺ຖັ ອາໂຣເຈສຸັ. ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລອກ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໙໘໗) ພຫູນັ ປຓ຺ຓຖວິກປຣິສ຺ສາວນາທີນັ ສງ຺ຄຫວເສນ ວຸຓ຺ຓຓ຺ຓາ ປາເຜກ຺ກັ ນິຘານມຸຂນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ກຄວຕາ ''ຍັ ຍັ ລພ຺ກຕິ, ຕັ ຕັ ອິມິນາ ວິຘາເນນ ອຘິຏ຺ຐຫິຓ຺ວາ ປຸນ ເຍນ ເຍນ ປຣິສ຺ສາວນາທິນາ ອຓ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕັ ຕັ ກຓ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຓູ''ຕິ ອນຸກມ຺ປາຍ ອນຸຏ຺ຏາຓັ, ຓສ຺ມາ ວິກປ຺ປນຸປຄປຈ຺ຉິມຈີວຣປ຺ປມາຓັ ຖວິກມ຺ປີ ປຓປຣິສ຺ສາວນມ຺ປີ ພຫູນິປີ ເອກໂຓ ກຓ຺ວາ ''ອິມານິ ຈີວຣານິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລອານິ ອຘິຏ຺ຐາມິ''ຕິ ວຓ຺ວາ ອຘິຏ຺ຐາຓຸມ຺ປີ ວຏ຺ຏຕີເຍວ. ຓສ຺ມາ ວຸຓ຺ຕັ ''ຓຖາ ວຓ຺ວາ''ຕິ, ''ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລອ''ນ຺ຕິ ວຓ຺ວາຕິ ອຓ຺ໂຖ. ວິກປ຺ປີຍນ຺ຕິ ວິກປ຺ປນຸປຄັ.

໘໔. ອຫຕກປ຺ປານນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໙໘໗) ເອກວາຣັ ໂຘວິຕການັ.

໘໕. ອຸຓ຺ທ຺ຘຜານນ຺ຕິ ອຸຓ຺ໂຕ ທີຘກາລໂຕ ອຸທ຺ຘຜານັ, ກຕວຓ຺ຖກິຈ຺ຈານັ ປີໂລຕິການນ຺ຕິ ວຸຓ຺ຕັ ໂຫຕິ. ເສສາຕິ ອຸຓ຺ຓຣາສງ຺ຄອນ຺ຓຣວາສກາ. ປັສຸ ວິຍ ກຸຈ຺ຉິຓກາວັ ປຏິກ຺ກູລກາວັ ອຸລຕີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ປັສຸກູລັ, ໂຈລອຂຓ຺ຑານເມຓັ ນາມັ, ຓສ຺ມິ ປັສຸກູເລ ຍຖາຣຸຈີຕິ ອຓ຺ໂຖ. ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຫຕານັ ທຸສ຺ສານັ ອຫຕກປ຺ປານັ ທິຄຸຓັ ສງ຺ຆາຏິ ເອກຈ຺ຈິຍັ ອຸຓ຺ຓຣາສງ຺ຄັ ເອກຈ຺ຈິຍັ ອນ຺ຓຣວາສກັ, ອຸຓ຺ທ຺ຘຜານັ ທຸສ຺ສານັ ຈຓຸຄ຺ຄຸຓັ ສງ຺ຆາຏິ ທິຄຸຓັ ອຸຓ຺ຓຣາສງ຺ຄັ ທິຄຸຓັ ອນ຺ຓຣວາສກັ, ປັສຸກູເລ ຍາວທຓ຺ຖັ, ປາປຓິເກ ອຸສ຺ສາໂຫ ກຣຓີໂຍ''ຕິ ວຸຓ຺ຓຓ຺ຓາ, ຓສ຺ມາ ສຸສານາທີສຸ ປຕິຓປັສຸກູເລ ຈ ອນ຺ຓຣາປເຓ ປຕິຓປີໂລຕິກຈີວເຣ ຈ ປຜປຣິຈ຺ເຉໂທ ນຓ຺ຖິ, ປຜສຓມ຺ປີ ວຏ຺ຏຕີຕິ ສິທ຺ຘັ.

໘໖. ອິທານິ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຉິນ຺ນກັ ສງ຺ຆາຏິ ຉິນ຺ນກັ ອຸຓ຺ຓຣາສງ຺ຄັ ຉິນ຺ນກັ ອນ຺ຓຣວາສກ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໙໘໘) ວຓ຺ວາ ປຸນ ''ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຏ຺ຏຓຣສ຺ສ ກິກ຺ຂໂນ ຕິຈີວເຣ ກຍິຣມາເນ ສພ຺ພັ ຉິນ຺ນກັ ນປ຺ປໂຫຕິ. ກຄວໂຕ

ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ເວ ຉິນ຺ນການິ ເອກໍ ອຈ຺ຉິນ຺ນກນ຺ຕິຯ ທ຺ເວ ຉິນ຺ນການິ ເອກໍ ອຈ຺ຉິນ຺ນກໍ ນປ຺ປໂຫຕິຯ ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ເວ ອຈ຺ຉິນ຺ນການິ ເອກໍ ຉິນ຺ນກນ຺ຕິຯ ເອກໍ ຉິນ຺ນກໍ ນປ຺ປໂຫຕິຯ ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນ຺ວາຘິກມ຺ປິ ອາໂຣເປຕຸໍຯ ນ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ອຈ຺ຉິນ຺ນກໍ ຘາເຣຕພ຺ພໍ, ໂຍ ຘາເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໐) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕວິຘານໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕີສູ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ – ຕີສຸ ຈີວເຣສຸ ຍໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສິພ຺ພິຕຸໍ ສພ຺ພປຈ຺ຉິມປ຺ປມາຓໍ ປໂຫຕິ, ຕໍ ຉິນ຺ທິຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ເພສຸ ປນ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕສຸ ອນ຺ວາຘິກໍ ອາທິເຍຍ຺ຍາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ວາຘິ ນາມ ອນຸວາຕໍ ວິຍ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຈີວຣສ຺ສ ອຸປຣິ ສງ຺ຆາຏິອາກາເຣນ ອາໂຣເປຕພ຺ພໍຯ ອາຄນ຺ຕຸກປຕ຺ຕນ຺ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ອິທໍ ປນ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕ ອນຸຎ຺ຎາຕໍຯ ສເຈ ປໂຫຕິ, ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຉິນ຺ທິຕພ຺ພເມວຯ ອນາທິຕ຺ຓນ຺ຕິ ອນາໂຣປິຕໍ ອນ຺ວາຘິກໍຯ ນ ຘາເຣຍ຺ຍາຕິ ຕິຈີວຣາຘິຏ຺ຐານວເສນ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ນ ຘາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔໗-໙ຯ ອິທານິ ອຸໂຫສິຕສິກ຺ຂາປທນ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຄາເມ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ສເຈ ຄາໂມ (ປາຣາຯ ໔໗໙; ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໗໗-໔໗໙; ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ອຸໂຫສິຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ເອກສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ວາ ໂຠຊກສ຺ສ ວາ ວເສນ ເອກກຸລສ຺ສ ໂຫຕິ, ປາກາຣາທິນາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອກູປຈາໂຣ ຈ, ເອວຣູເປ ຄາເມ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ຄາເມ ຍຖາຣຸຈິຕຏ຺ຐາເນ ວສິຕຸໍ ລພ຺ຠຕິຯ ສເຈ ໂສ ຄາໂມ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ມິໍ ຆເຣ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຆເຣ ວສິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ວາ ຆຣສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ສເຈ ໂສ ຄາໂມ ເວສາລິກຸສິນາຣາທໂຍ ວິຍ ນານາຣາຊູນໍ ວາ ໂຠຊການໍ ວາ ໂຫຕິ, ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ, ເອວຣູເປ ຄາເມ ຍສ຺ມິໍ ຆເຣ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຆເຣ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ຍສ຺ສາ ວີຖິຍາ ຕໍ ຆຣໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ວີຖິຍາ ຕສ຺ສ ຆຣສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາຏ຺ຐາເນ ສຠາເຍ ວາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ເຕສໍ ສຠາຍທ຺ວາຣານໍ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ມິໍ ຆເຣ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ

ນິເວສນາທໂຍ ຫມ຺ມິຍປຣິໂຍສານາ ຄາມປຣິກ຺ເຂປໂຕ ພຫິ ສນ຺ນິວິຏ຺ຐາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອິຕຣຖາ ເຕສໍ ຄາມຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຄາມສ຺ສ ເອກກຸລນານາກຸລເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາວເສເນວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ສິຍາຯ ນິເວສນາທີນໍ ວເສເນວ ປາຬິຍໍ (ປາຣາຯ ໔໗໙ ອາທໂຍ) ອຕ຺ໂຖ ວິຠຕ຺ໂຕ, ນ ຄາມວເສນຯ ອຸໂຫສິຕວິນິຈ຺ຉເຍ ອຍໍ ນໂຍ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ

ນິເວສເນຕິ ເອຕ຺ຖ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ນິເວສນໍ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ຈ, ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ເຈ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ຄພ຺ຠສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ຈ, ຍສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ສພ຺ເພສໍ ສາຘາຣຓທ຺ວາຣມູເລ ວາ ເຕສໍ ຄພ຺ຠທ຺ວາຣມູເລ ວາ ເຕສໍ ຄພ຺ຠທ຺ວາຣມູລານໍ ວາ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ເຈ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ອຸໂຫສິໂຕຕິ ຍານາທີນໍ ຠຓ຺ຑານໍ ສາລາຯ ປາສາໂທຕິ ທີຆປາສາໂທຯ ຫມ຺ມິຍນ຺ຕິ ມຸຓ຺ຑຈ຺ຉທນປາສາໂທຯ ນາວາ ປນ ຖລໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕາປີ ໂຫຕິ, ສມຸທ຺ເທ ຄຕາປີຯ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ນາວາ ໂຫຕິ, ອນ຺ໂຕນາວາຍ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນາວາຍ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ນານາກຸລສ຺ສ ນາວາ ໂຫຕິ ນານາຄພ຺ຠາ ນານາໂອວຣກາ, ຍສ຺ມິໍ ໂອວຣເກ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ອຏ຺ໂຏຕິ ປຏິຣາຊາທີນໍ ປຏິພາຫນຕ຺ຖໍ ອິຏ຺ຐກາຫິ ກໂຕ ພຫລຠິຕ຺ຕິໂກ ຈຕຸປ຺ປຎ຺ຈຠູມິໂກ ປຕິສ຺ສຍວິເສໂສຯ ມາໂຬຕິ ເອກກູຏສງ຺ຄຫິໂຕ ຈຕຸຣສ຺ສປາສາໂທຯ ອິເມສຸ ປນ ອຸໂຫສິຕາທີສຸ ມາຬປຣິໂຍສາເນສຸ ນິເວສເນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ນິເວສນນ຺ຕິ ປນ ອຸໂຫສິຕາທີນໍ ວເສນ ອກາຕາຍ ປຕິສ຺ສຍວິກຕິຍາ ອຘິວຈນໍຯ

ອາຣາໂມ ນາມ ປຸປ຺ຜາຣາມຜລາຣາມາທິໂກຯ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ອາຣາໂມ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ, ອນ຺ໂຕອາຣາເມ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕອາຣາເມ ວຕ຺ຖພ຺ພໍຯ ສເຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ອາຣາໂມ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ, ທ຺ວາຣມູເລ ວາ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ທ຺ວາຣມູລສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ວາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເຈ, ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ສຕ຺ໂຖ ນາມ ຊງ຺ຆສຕ຺ຖສກຏສຕ຺ຖານມຎ຺ຎຕໂຣຯ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ສຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ສຕ຺ເຖ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ວາ ປຈ຺ຉ ໂຕ ວາ ສຕ຺ຕພ຺ກນ຺ຕຣາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພາ, ປສ຺ສໂຕ ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ນາມ ອຑ຺ຒວິສຕິຫຕ຺ຖໍ ໂຫຕິຯ ສເຈ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສຕ຺ໂຖ ສກເຏ ວາ ກຄ຺ເຄ, ໂຄເຓ ວາ ນຑ຺ເຖ ອນ຺ຕຣາ ຆິຊ຺ຊຕິ, ຍສ຺ມີ ໂກຑ຺ຖາເສ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ, ຕຕ຺ຖ ວສິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ນານາກຸລສ຺ສ ໂຫຕິ , ສຕ຺ເຖ ຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ເຂຕ຺ຕຂເລສ຺ ອາຣາເມ ວຸຕ຺ຕສທິໂສວ ວິນິຈ຺ຉໂຍຯ ທຸເມຕິ ຣຸກ຺ຂມູເລຯ ສເຈ ເອກກຸລສ຺ສ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກກາເລ ສມນ຺ຕາ ຉາຍາ ຜຣຕິ, ຕສ຺ມີ ຖາເນ ອວິຣລຸເອ ປເທເສ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍ ຜຸຑ຺ໂຖກາສສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ເອວ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ວິຣ ລຸອສາຂສ຺ສ ປນ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ອາຕເປນ ຜຸຑ຺ໂຖກາເສ ຖເປຕິ, ອຣຸຕ຺ຄຸຄມເນ ສເຈ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ນ ໂຫຕິ, ອຎ຺ຎສ຺ມີ ວາ ຖາເນ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍປິ ໂຫຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິເຍວຯ ນານາກຸລສ຺ສ ເຈ ໂຫຕິ, ຈີວຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສາ ນ ວິຊຫິຕພ຺ພໍຯ

ອຊ຺ໂຊກາເສ ປນ ວິຎ຺ຊາຑວິອາທິສ຺ ອຣຎ຺ເຎສ຺ປິ ສມ຺ທ຺ທມຊ຺ເຊ ມຈ຺ຉພນ຺ຐານໍ ອຄມນປເຖສ຺ ທີປເກສ຺ປິ ຈີວຣໍ ຖເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ກນ຺ຕເຣ ປເທເສ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວສິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ສຕ຺ຕພ຺ກນ຺ຕຣໂຕ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຣຸຕໍ ອຸຑ຺ຖເປຕິ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ປນ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ ນານູປຈາໂຣ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໔໗໗) ອວິເສເສນ ມາຕິກໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາປິ ຄາມ ນິເວສເນົາໂທສິຕເຂຕ຺ຕຆຎ຺ຎກຣຕອາຣາມວິຫາຣານໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ ‘‘ຄາໂມ ເອກູປຈາໂຣ ນາມ ເອກກຸລສ຺ສ ຄາ ໂມ ໂຫຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈາ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໔໗໘) ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕວເສນ ວິກຕ຺ຕາຯ ອຑ຺ຑມາລຸອ ປາສາທຫມ຺ມິຍນາວາສຕ຺ຖຣຸກ຺ຂມູລອຊ຺ໂຊກາສານມ຺ປິ ເອວໍ ອວຕ຺ວາ ‘‘ເອກກຸລສ຺ສ ອຑ຺ໂຑ ໂຫຕິ, ນານາກຸລສ຺ສ ອຑ຺ໂຑ ໂຫ ຕິ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໔໘໔) ນເຍນ ເອກກຸລນານາກຸລວເສນ ຈ ອນ຺ເຕ ‘‘ອຊ຺ໂຊກາໂສ ເອກູປຈາໂຣ ນາມ ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎ ສມນ຺ຕາ ສຕ຺ຕພ຺ກນ຺ຕຣາ ເອກູປຈາໂຣ, ຕໂຕ ປຣໍ ນານູປຈາໂຣ’’ຕິ (ປາຣາ. ໔໙໔) ຈ ເອວໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ ວິກຕ຺ ຕາຯ ຕສ຺ມາ ຄາມາທິສ຺ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ເອກູປຈາຣໍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ນານູປຈາຣນ຺ຕິ ຈ ອຑ຺ຑາທິສ຺ ຍໍ ເອກກຸລສ຺ສ, ຕໍ ເອກູປຈາຣໍ ນານາກຸລສ຺ສ ນານູປຈາຣນ຺ຕິ ຈ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ອຊ຺ໂຊກາສປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ

ກິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາຎ຺ຎຕ຺ຣາຕິ ຍໍ ຄິລານສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຈີວຣໍ ອາທາຍ ປກ຺ກມິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ຎຕ຺ຕິທຸຕິເຍນ ກມ຺ເມນ ອວິປ຺ປ ວາສສມ຺ມຸຕິ ທີຍຕິ, ຕໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ລທ຺ຐສມ຺ມຸຕິກສ຺ສ ປນ ຍາວ ໂຣໂຄ ນ ວູປສມ຺ມຕິ, ຕສ຺ມີ ວູປສນ຺ເຕ ອຎ຺ໂຎ ວາ ກຸປ຺ປຕິ, ອນາປຕ຺ຕິເຍວຯ

໔໙. ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ກຕ຺ຊຸປ຺ປຑິຈ຺ຉາທີ ຍາວ ອາພາຬາ ອຘິຑ຺ຖາຕຸໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸໍຯ ວສ຺ສິກສາຑິກໍ ວສ຺ສານໍ ຈາຕຸມາສໍ ອຘິຑ຺ຖາຕຸໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໓໔໘) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂຣຄປຣິຍນ຺ຕາ ກຕ຺ຊຸປ຺ປຑິຈ຺ຉາທີ, ວສ຺ສານ ປຣິຍນ຺ຕາ ວສ຺ສິກສາຑິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສາຕິ ຕີຈີວຣາທໂຍ ກາລວເສນ ອປຣິຍນ຺ຕິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕໐. ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທິຕ຺ຕຍໍ ສທສມ຺ປິ ອທສມ຺ປິ ຣຕ຺ຕມ຺ປິ ອຣຕ຺ຕມ຺ປິ ອາທິຕ຺ຕກປ຺ປມ຺ປິ ອນາທິຕ຺ຕກປ຺ປມ຺ປິ ລພ຺ກຕິຕິ ອຕ຺ ໂຖຯ ນິສີທນນ຺ຕິ ນິສີທນຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕໍ ອນາທິຕ຺ຕກປ຺ປຎ຺ຈ ລພ຺ກຕິຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕປຣິກ຺ຂາຣມຸຂປຸຎ຺ຉນໂຈລຸອານິ ປນ ນີລມ຺ປິ ປີຕກມ຺ປິ ໂລຫິຕກມ຺ປິ ປຸປ຺ຜທສາທິກມ຺ປິ ວຑ຺ຑນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສທສມ຺ປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຣູປໍ ປນ ນິວາເສຕຸໍ ວາ ປາຣຸປິຕຸໍ ວາ ນ ວຑ຺ຑຕິ, ເກວລໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທິວເສນ ອຘິຑ຺ຖານມຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຑ຺ຑຕິຯ

໕໑. ຕິຈີວຣໍ ກຕ຺ຊຸປ຺ປຑິຈ຺ຉາທິ ວສ຺ສິກສາຑິກາຕິ ອິທໍ ປນ ເສສຈີວຣປຎ຺ຈກໍ ອທສໍ ຣຊິຕໍເຍວ ກປ຺ປຕິ, ຕຎ຺ຈ ອາ ທິຕ຺ຕກປ຺ປເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສທສໍວ ນິສີທນນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ປຸພ຺ເພ ‘‘ສທສມ຺ປີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອທສມ຺ປິ ນິສີທນໍ ວຑ຺ຑ ຕີຕິ ສມ຺ໂມຫນິວາຣຕຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

໕໒.ອນຘິຑ຺ຖິຕນ຺ຕິ ຕີຈີວຣາທິວເສນ ອນຘິຑ຺ຖິຕໍຯ ອນິສ຺ສຑ຺ຖໍ ນາມ ອຎ຺ເຎສໍ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຕໍ, ຕໍ ປນ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ປຣິກຸຎ຺ ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ວິກປ຺ປນຸປຄສ຺ສ ປມາຄໍ ເທຍ຺ຍິມປຣິຈ຺ເຊເທນ ທສ຺ເສຕຸໍ “ທຕ຺ຖທິພ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ “ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຍາເມນ ອຍ຺ຄງ຺ຄຸລໍ ສຸຄຕງ຺ຄຸເລນ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລວິຕ຺ຖຕໍ ປຈ຺ຊິມໍ ຈີວຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺ ໓໕໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທີຈໂຕ ເຂາຫຕ຺ຖໍ ປຸຖຸລໂຕ ອຸປ຺ທ຺ຒຫຕ຺ຖໍ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ຺

໕໓຺ຕິຈີວຣສ຺ສາຕິ ວິນຍຕິຈີວຣສ຺ສ, ນ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄຕິຈີວຣສ຺ສ຺ ຕສ຺ສ ປນ ອິເມສຸ ນວສຸ ຈີວຣຕ຺ຕຍເມວ ລພ຺ກຕິ, ນ ອລ຺ລໍ ລພ຺ກຕິ຺ ສພ຺ພເມຕນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ອຣິຍ຺ຖານວິຣານລ຺ຈ ປຣິຫຣຕາວິຣານລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອິໂຍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ຕິຈີວຣາທີກໍ ນວວິຣມ຺ປີ ຈີວຣໍ຺ ຕຖາ ວຕ຺ວາຕິ “ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ຺ ອຣິຍ຺ຖຕິຕິ ອຣິຍ຺ຖາຕິ຺ ກີ ປນ ຕິຈີວຣໍ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ອຣິຍ຺ຖາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຕິ? ອາມ ວຍ຺ຍຕິ, “ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ນາມ ປາເຍກ຺ກໍ ນິຣານມຸຂເມຕນ຺ຕິ ຕິຈີວຣໍ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ອຣິຍ຺ຖ ຫິຕ຺ວາ ປຣິກຸລ຺ຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ຺ ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປເທ ປນ ຕິຈີວຣໍ ອຣິຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ປຣິຫຣນ຺ຕສ຺ສ ປຣິຫາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ອຍ຺ຖກຖາ ຍໍ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔໗໕໖) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕິຈີວຣໍ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ອຣິຍ຺ຖຫນ຺ເຕນ ປຈ຺ຈຸທ຺ຣຣິຕ຺ວາ ປຸນ ອຣິຍ຺ຖາຕພ຺ພໍ຺

໕໔຺ ອິທານິ ເອເຕສໍ ອຣິຍ຺ຖານວິຊຫນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຈ຺ເຊທວິສ຺ສຊ຺ຊນຄາຫວິພ຺ກມາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ເຊໂທຕິ ໂຈຣາທີຫິ ອຈ຺ຊິນ຺ທນໍ຺ ວິສ຺ສຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອລ຺ເລສໍ ທານໍ຺ ກຖໍ ປນ ທິນ຺ນໍ, ກຖໍ ຄຫິຕໍ ສຸທິນ຺ນໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕລ຺ຈ ໂຫຕີຕິ? ສເຈ “ອິ ທໍ ຕຸຍ຺ທໍ ເທມິ ທທາມິ ທຊ຺ຊາມິ ໂອໂຄເຊມິ ປຣິຈ຺ຈຊາມິ ນິສ຺ສຊ຺ຊາມິ ວິສ຺ສຊ຺ຊາມີ”ຕິ ວາ “ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ເທມິ…ເປ… ວິສ຺ສຊ຺ຊາມີ”ຕິ ວາ ວທຕິ, ສມ຺ມຸຂາປີ ປຣມ຺ມຸຂາປີ ທິນ຺ນໍເຍວ ໂຫຕິ຺ “ຕຸຍ຺ທໍ ຄຕ຺ຫາທີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ມຍ຺ທໍ ຄຕ຺ຫາມີ”ຕິ ວທ ຕິ, ສຸທິນ຺ນໍ ສຸຄ຺ຄຫິຕລ຺ຈ຺ “ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣທີ, ຕວ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ມມສນ຺ຕກໍ ກໂຣມິ, ມມ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ມມ ສນ຺ຕກໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ວທຕິ, ທຸທ຺ທິນ຺ນໍ ທຸຄ຺ຄຫິຕລ຺ຈ຺ ສເຈ ປນ “ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣທີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ສາຣຸ, ກນ຺ເຕ, ມຍ຺ທໍ ຄຕ຺ຫາມີ”ຕິ ຄຕ຺ຫາຕິ, ສຸຄ຺ຄຫິຕໍ຺

ຄາໂຫຕິ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາໂຫ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໑໗໑໓໑)຺ ໂສ ປນ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພ – “ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປລ຺ຈຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ວິສ຺ສາສໍ ຄເຫຕຸໍ຺ ສນ຺ທິຍ຺ໂຖ ຈ ໂຫຕິ, ສມ຺ກຕ຺ໂຕ ຈ, ອາລປີໂຕ ຈ, ຊີວຕິ ຈ, ຊານາຕິ ຈ ‘ຄຫີເຕ ເມ ອຕ຺ຕມ ໂນ ກວິສ຺ສຕີ’”ຕິ (ມຫາວ຺ ໓໕໖)຺ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ທິຍ຺ໂຖຕິ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕກມິຕ຺ໂຕ຺ ສມ຺ກຕ຺ໂຕຕິ ທລ຺ຫມິຕ຺ໂຕ຺ ອາລປີໂຕຕິ “ມມ ສນ຺ຕກໍ ຍໍ ອິຈ຺ຊສິ, ຕໍ ຄຕ຺ເທຍ຺ຍາສິ, ອາປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຫເຕ ກາຣຕໍ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ຊີວຕີຕິ ອນຸຍ຺ຖານເສຍ຺ຍາຍ ສຍິໂຕປີ ຍາວ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປຈ຺ເຊທໍ ນ ປາປຸຕາຕິ຺ ຄຫີເຕ ຈ ອຕ຺ຕມໂນຕິ ຄຫີເຕ ຈ ຕຸຍ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ຺ ເອວຣູປສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ “ຄຫີເຕ ເມ ອຕ຺ຕມໂນ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຊານນ຺ເຕນ ຄເຫຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ຺ ອນວເສສປຣິຍາທານວເສນ ເຈຕານິ ປລ຺ຈ ອງ຺ຄານິ ວຸຕ຺ຕານິ, ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາໂຫ ປນ ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ຣຸຫຕິ຺ ກຖໍ? ສນ຺ທິຍ຺ໂຖ ຊີວຕິ ຄຫີເຕ ອຕ຺ຕມໂນ, ສມ຺ກຕ຺ໂຕ ຊີວຕິ ຄຫີເຕ ອຕ຺ຕມໂນ, ອາລປີໂຕ ຊີວຕິ ຄຫີເຕ ອຕ຺ຕມໂນຕິ ເອວໍ຺

ໂຍ ປນ ຊີວຕິ, ນ ຈ ຄຫີເຕ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ວິສ຺ສາສກາເວນ ຄຫີຕມ຺ປີ ປຸນ ທາຕພ຺ພໍ຺ ທທນ຺ເຕນ ມຕກຣນໍ ຕາວ ເຍ ຕສ຺ສ ຮເນ ອິສ຺ສຣາ ຄຫຍ຺ຖາ ວາ ປພ຺ພຊິຕາ ວາ, ເຕສໍ ທາຕພ຺ພໍ຺ ໂຍ ປນ ປຖມໍເຍວ “ສຸຍ຺ຖຸ ກຕໍ ຕຍາ ມມ ສນ຺ຕກໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນາ”ຕິ ວຈີເກທນ ວາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕນ ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ປຈ຺ຊາ ເກນຈິ ການເຕນ ກຸປີໂຕ, ໂສ ປຈ຺ຈາຫຣາເປ ຕຸໍ ນ ລກຕິ຺ ໂຍປີ ອທາຕຸກາໂມ, ຈິຕ຺ເຕນ ປນ ອຣິວາເສຕິ, ນ ກິລ຺ຈິ ວທຕິ, ໂສປີ ປຸນ ປຈ຺ຈາຫຣາເປຕຸໍ ນ ລກຕິ຺ ໂຍ ປນ “ມຍາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕກໍ ຄຫີຕ”ນ຺ຕິ ວາ “ປຣິກຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວາ ວຸຕ຺ເຕ ນາຣິວາເສຕິ, “ປຍິເທຫີ”ຕິ ກຕາຕິ, ໂສ ປຈ຺ຈາຫຣາເປຕຸໍ ລກຕິ຺

ວິພ຺ກມາຕິ ອິມິນາ ກິກ຺ຂຸນິຍາເຍວ ອຣິຍ຺ຖານວິຊຫນໍ ຄຫີຕໍ ໂຫຕິ຺ ສາ ປນ ຍທາ ວິພ຺ກມຕິ, ຕທາ ອສ຺ສມຕີ ໂຫຕິ຺ ກິກ຺ຂຸ ປນ ວິພ຺ກມນ຺ໂຕປີ ຍາວ ສິກ຺ຂໍ ນ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕິ, ຕາວ ກິກ຺ຂຸເຍວາຕິ ອຣິຍ຺ຖານໍ ນ ວິຊຫຕີຕິ຺ ລິງ຺ຄສິກ຺ຂາຕິ ລິງ຺ ຄປຣິວຕ຺ຕນລ຺ຈ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສພ຺ເພສູຕິ ນວສຸ ຈີວເຣສ຺ຸ ອຣິຍ຺ຖານວິໂຍຄກາຣຕາຕິ ອຣິຍ຺ຖານວິຊຫນ ກາຣຕາ, ອິເມສຸ ອລ຺ລຕເຣນ ອຣິຍ຺ຖານໍ ວິຊຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ກີລ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔໗໕໖) – ຕິຈີວຣສ຺ສ ປນ ວິນິພ຺ພິທ຺ຣຊິທ຺ທລ຺ຈ ອຣິຍ຺ຖານວິຊຫນໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆາຍິອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄານໍ ທີຈນ຺ຕໂຕ ວິທຕ຺ຖິປ຺ປມາຕສ຺ສ ຕິຣິຍນ຺ຕໂຕ ອຍ຺ຖງ຺ຄຸລປ຺ປມາຕສ຺ສ ປເທສສ຺ສ ໂອຣໂຕ ກນິຍ຺ຖງ຺

ຄຸລິນຂປີຬຄິປ຺ປ຺ມາຓກໍ ລິຫ຺ຫໍ ອຕິຬຸຄານໍ ກິນ຺ຫຕິ។ ອນ຺ຕຣວາສກສ຺ສ ທີຘນ຺ຕໂຕ ວິທຕ຺ຖິປ຺ປມາຓສ຺ເສວ ຕິຣິຍນ຺ຕໂຕ ຈຕ຺ຣຽຄຸລປ຺ປມາຓສ຺ສ ປເທສສ຺ສ ໂອຣໂຕ ລິຫ຺ຫໍ ອຕິຬຸຄານໍ ກິນ຺ຫຕິ, ປຣໂຕ ປນ ນ ກິນ຺ຫຕິ។ ຕສ຺ມາ ລິຫ຺ເຫ ຊາເຕ ຕິຈີວຣໍ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ໂຫຕິ, ສູຈິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ອຕິຬຸຄາຕພ຺ພໍ។ ອິຕເຣສໍ ປນ ລິຫ຺ເຫນ ວິຊຫນໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ។ ໂຍ ປນ ຕິຈີວເຣປີ ທຸພ຺ພລຬຸຄາເນ ປໍຄຸມໍ ອຕ຺ຄລຸອໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ທຸພ຺ພລຬຸຄານໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ອປເນຕິ, ອຕິຬຸຄານໍ ນ ກິຊຊຕິ។ ມຕ຺ຫລປຣິວຕ຺ຕ ເນປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ໂຍ ປນ ອຸໂກ ໂກຍິໂຍ ມຊ຺ເຊ ກໂຣນ຺ໂຕ ສເຈ ປໍຄຸມໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຆເຍຕິ, ອຕິຬຸຄານໍ ວິຊຫຕິ, ອຖ ຆເຍຕ຺ວາ ລິນ຺ທຕິ, ນ ວິຊຫຕິ។ ຣຊເກຫິ ໂຘວາເປຕ຺ວາ ເສຕກໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາປີ ນ ວິຊຫຕິ ເອວ។

໔໔។ ອິທານິ ອກປ຺ປິຍຈີວຣານິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ກຸສວາກຜລການີ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍ។ ຕຕ຺ຖ ກຸສຈີຣໍ (ມຫາວ។ ໓໗໑; ມຫາວ។ ອຬຸຄ។) ນາມ ກຸເສ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ກຕຈີວຣໍ។ ວາກຈີຣໍ ນາມ ຕາປສານໍ ວກ຺ກລໍ។ ຜລກຈີຣໍ ນາມ ຜລການີ ສິພ຺ພິຕ຺ວາ ກຕຈີວຣໍ។ ເກສກມ຺ພລນ຺ຕິ ເກເສຫິ ຕນ຺ຕໍ ວາຍິຕ຺ວາ ກຕກມ຺ພລໍ។ ວາລກມ຺ພລນ຺ຕິ ຈມຣວາເລຫິ ວາຍິຕ຺ວາ ກຕກມ຺ພລໍ។ ອຸລູກປກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸລູກສກ຺ຕສ຺ສ ປກ຺ເຂຫິ ກຕນິວາສນໍ។ ອຊິນກ຺ຂິປນ຺ຕິ ສໂລມໍ ສຂຸຣໍ ອຊິນມິຄຈມ຺ມໍ។ ອິເມສຸ ສຕ຺ຕສຸ ວຕ຺ເຖສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຉາຣຍໂຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍຖາ ອິເມສຸ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ຕຖາ ອກ຺ກນາລຸອໍ ນິວາເສນ຺ຕສ຺ສ។ ອກ຺ກນາລຸອໍ ນາມ ອກ຺ກທຕ຺ເຫ ວາກາທີຫິ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ກຕຈີວຣໍ។ "ນ ກິກ຺ຂເວ ອກ຺ກນາລຸອໍ ນິວາເສຕພ຺ພໍ, ໂຍ ນິວາເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ។ ໓໗໑) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ។

໔໕។ກທເລຣກກ຺ກທຸສ຺ເສ ໂປຕ຺ຖເກ ຈາປີຕິ ເອຕ຺ຖ ກທລິເອຣກອກ຺ກມກຈີວາເກຫິ ກຕານິ ວຕ຺ຖານິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານີ។ ເອເຕສຸ ໂປຕ຺ຖໂກເຍວ ປາລຸອິຍໍ ອາຄໂຕ, ອິຕຣານິ ຕຄ຺ຄຕິກຕ຺ຕາ ອຬຸກກຖາສຸ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕານີ។ ອິເມສຸ ຈຕູສຸປີ ທຸກ຺ກຍເມວ។ "ນ ກິກ຺ຂເວ ນຄ຺ຄິຍໍ ຕິຕ຺ຖິຍສມາທານໍ ສມາທິຍິຕພ຺ພໍ, ໂຍ ສມາທິເຍຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ។ ໓໗໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນຄ຺ຄິຍມ຺ປີ ນ ກປ຺ປຕິ ເອວ។ ສພ຺ພເມວ ນີລກໍ ສພ຺ພນີລກໍ។ ເອວໍ ເສເສສຸປີ។ ເອຕ຺ຖ ນີລໍ ອຸມາປຸປ຺ຜວຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ។ ມຍ຺ເຊຬຸຄກໍ ມຍ຺ເຊຬຸຄວຕ຺ຕເມວ។ ປີຕກໍ ກຕິກາຣປຸປ຺ຜວຕ຺ຕໍ។ ໂລຫິຕກໍ ຊຍສຸມນປຸປ຺ຜວຕ຺ຕໍ។ ກຕ຺ຫກໍ ອທ຺ທາ ຣິຬຸຄວຕ຺ຕໍ។

໔໖។ມຫາຣງຄໍ ນາມ ສຕປທິປີຬຄິວຕ຺ຕໍ។ ມຫານາມໍ ນາມ ຣຕ຺ຕສມ຺ກິນ຺ນວຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ປທຸມປຸປ຺ຜວຕ຺ຕນ຺ຕິປີ ວຸຕ຺ຕໍ, ມນ຺ທຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕິຣິຍເກຕິ ຣຸກ຺ຂຕເຈ។ ອຈ຺ລິນ຺ນທີຘທສເກຕິ ສພ຺ພໂສ ອຈ຺ລິນ຺ນທສເກ ຈ ມຊ຺ເຊ ລິນ຺ນທສເກ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ກຕທສໍ ຜລທສໍ ນາມ។ ເກຕກປຸປ຺ຜາທິປຸປ຺ຜສທິສາຫິ ທສາຫິ ຍຸຕ຺ຕໍ ປຸປ຺ຜທສໍ ນາມ។ ເອເຕສຸປີ "ໂປຕ຺ຖເກ ຈາປີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອປີ-ສທ຺ເທນ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ຕຖາຕິ ຍຖາ ເອເຕສຸ ກທລິທຸສ຺ສາທີສຸ ປຸປ຺ຜທ ສາວສາເນສຸ ທຸກ຺ກຍໍ, ຕຖາ ກຍ຺ຈຸກເວຄເນສຸປີ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຉາເຣນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ເອເຕສຸ ປນ ອຍໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍ (ມຫາວ។ ອຬຸຄ។ ໓໗໔) – ສພ຺ພນີລກາທີນິ ຣຊນານິ ວເມຕ຺ວາ ປຸນ ຣຊິຕ຺ວາ ຉາເຣຕພ຺ພານິ, ນ ສກ຺ກາ ເຈ ວເມຕຸໍ, ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓາທີນິ ວາ ກາເຣຕພ຺ພານິ, ຕິປ຺ຬຍຈີວຣສ຺ສ ມຊ຺ເຊ ວາ ທາຕພ຺ພານີ។ ອຈ຺ລິນ຺ນທສກາທີນິ ທສາ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ຉາເຣຕພ຺ພານີ។ ກຍ຺ຈຸກໍ ວິຊເຍຕ຺ວາ ຣຊິຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພໍ។ ເວຄເນປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຕິຣິຍກໍ ປາທປຸຍ຺ຉ ນໍ ກາຕພ຺ພໍ។ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອິມໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ກຸສຈີຣາທີກໍ ອກປ຺ປິຍຈີວຣໍ ອຈ຺ລິນ຺ນຈີວໂຣ ລກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ ປຣິວາເຣ។

"ອກປ຺ປກຕໍ ນາປີ ຣຊນາຍ ຣຕ຺ຕໍ,

ເຕນ ນິວຕ຺ໂຖ ເຍນ ກາມໍ ວເຊຍ຺ຍ;

ນ ຈສ຺ສ ໂຫຕິ ອາປຕ຺ຕິ,

ໂສ ຈ ຉມ຺ໂມ ສຸຄເຕນ ເທສິໂຕ;

ປຍ຺ຫາ ເມສາ ກຸສເລຫິ ຈິນ຺ຕິຕາ"ຕິ។ (ປຣິ។ ໔໗໑);

ອຍລຸທີ ປລຸໂຫ ອຈຸລິນຸນຈີວຣກິກຸຂຸ ສນຸຫາຍ ວຸຕຸໂຕ, ຕສຸມາ ທີ ຍໍ ກິລຸຈີ ອກປຸປິຍຈີວຣໍ ນິວາເສຕຸວາ ວາ ປາຣຸປິຕຸວາ ວາ ອຈຸລິນຸນຈີວຣເກນ ອລຸລໍ ປຣິເຍສິຕພຸພໍ។ ເອຕຸຖ ປນ "ອິຣ ປນ, ກິກຸຂເວ, ມນຸສຸສາ ນິສຸສິນຄຕານໍ ກິກຸຂູນໍ ຈີວຣໍ ເທນຸຕິ 'ອິມໍ ຈີວຣໍ ອິຕຸຖນຸນາມສຸສ ເທມາ'ຕິ, ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ສາທິຕຸໍ, ນ ຕາວ ຕໍ ຄຕານູປຄໍ, ຍາວ ນ ຫຕຸຖໍ ຄຈຸຉຕີ"ຕິ (ມຫາວ។ ໔໕໙) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຍາວ ອາຫຣິຕຸວາ ຕໍ ນ ທີນຸນໍ, "ຕຸມຸຫາກໍ, ກນຸເຕ, ຈີວຣໍ ອຸປຸປນຸນ"ນຸຕິ ປຫິຕີຕຸວາ ວາ ນາໂຣຈີຕໍ, ຕາວ ຄຕານໍ ນ ອຸເປຕິ, ອນພິຍຸຖິຕໍ ວຍຸຍຕີ។ ປຕຸເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ອາເນຕຸວາ ທີນຸເນ ວາ ອາໂຣຈິເຕ ວາ ປຣິຫາໂຣ ນຕຸຖິ, ທສາຫໍ ອນິຍຸຖາຕພຸພໍ។ ຈີວຣວິນິຈຸຉໂຍ។

ຈີວຣນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔។ ຣຊນນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໗។ ອິທານິ ເຕສໍ ຈີວຣານໍ ຣຊນວິຣານໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຣຊນານິ ຈາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ "ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຉ ຣຊນານິ ມູລຣຊນໍ ຂນຸຣຣຊນໍ ຕຈຣຊນໍ ປຕຸຕຣຊນໍ ປຸປຸຜຣຊນໍ ຜລຣຊນ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໓໔໔) ເອວໍ ກຄວຕາ ອນຸລຸລາຕຕຸຕາ "ຉປຸປ ກາຣານິ ອນຸລຸລາຕານິ ສຕຸຖຸນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

໔໙។ ຕຕຸຖ ມູເລຕິ ມູລຣຊເນຕິ ອຕຸໂຖ។ ຫລິທຸທີ ວິວຊຸຊິຍ ສພຸພໍ ລພຸການຸຕິ ສມຸພນຸໂຣ។ ເອວໍ ເສເສສຸປີ។ ຕຸງຄຫາຣໂກ ນາມ ເອໂກ ສກຕຸຍກຣຸກຸໂຂ, ຕສຸສ ຫຣິຕາລວຕຸຕໍ ຂນຸຣຣຊນໍ ໂຫຕີ។ ຄິທີປຣິກຸຕຸຕໍ ປນ ອລຸລິປຕຸເຕນ ເອກວາຣໍ ຣຊິຕຸໍ ວຍຸຍຕີ។ ຜລຣຊເນ ອກປຸປິຍໍ ນາມ ນຕຸຖິ, ສພຸພໍ ວຍຸຍຕີຕິ។ ຣຊນວິນິຈຸຉໂຍ។

ຣຊນນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໕។ ປຕຸຕນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໒໐។ ອິທານິ ກາຊນວິກຕີ ທສຸເສຕຸໍ "ປຕຸໂຕ ຈາ"ຕິ ອຸທຸຣຝໍ។ ເອຕຸຖ ປນ ປຖມຄາຖາ ສຸວິລຸເລຍຸຍາ។

໒໑។ ທຸຕິເຍ "ມຄຂນາລຸອິທຸວຍຕຕຸທຸລສາຂິຕ"ນຸຕີ ວຕຸຕພຸເພ ວິກຕຸຕິໂລປໍ ອກຕຸວາ ຄາຖາພນຸຂສຸຂຕຸຖໍ "ມຄເຂ ນາລຸ ອິທຸວຍຕຕຸທຸລສາຂິຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ປຈີຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕຸຖ (ປາຣາ។ ໒໐໘; ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໔។໒໐໘; ກຸຂາ។ ອຍຸຖ។ ປຕຸຕສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) ມຄຂນາລຸອິ ນາມ ອທຸໝເຕຣສປລໍ ຄຕຸຫາຕີ។ ໂອທນນຸຕິ ເອຕຸຖ ສພຸພປຸປກາຣສມຸປນຸນໍ ອວສຸ ສາວິໂຕທນໍ ຄເຫຕພຸພໍ។ ໂອທນສຸສ ຈຕຸຕຸຖກາຄປຸປມາຕໍ ນາຕິໝນໍ ນາຕິຕນຸກໍ ຫຕຸຖຫາຣິຍມຸຄຸຄສູປລຸຈ ອາໂລປສຸສ ອາ ໂລປສຸສ ອນຸຣູປໍ ຍາວ ຈຣິມກາໂລປປຸປໂຫນກໍ ມຈຸຉມໍສາທິພຸຍລຸຊນລຸຈ ໂຍ ປຕຸໂຕ ຄຕຸຫາຕີ, ໂສ ອຸກຸກຍຸໂຖ ນາມາຕິ ອຕຸໂຖ។ ສປຸປິເຕລຕກຸກຣສກາລຸຊີກາທີນິ ປນ ຄຕານູປຄານິ ນ ໂຫນຸຕີ, ຕານິ ທີ ໂອທນຄຕິກາເນວ ໂຫນຸຕີ, ເນວ ຫາເປຕຸໍ, ນ ວຑຸເຍຕຸໍ ສກຸໂກນຸຕີ។ ເອວເມຕໍ ສພຸພໍ ປກຸຂິຕຸຕໍ ສເຈ ປຕຸຕສຸສ ເຫຍຸຖິມຣາຊິສມໍ ຕິຍຸຖຕີ, ສຸຕຸເຕນ ວາ ທີເຣນ ວາ ລິນຸທນຸຕສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ວາ ທີຣສຸສ ວາ ເຫຍຸຖິມນຸຕໍ ຜຸສຕີ, ອຍໍ ອຸກຸກຍຸໂຖ ນາມ ປຕຸໂຕ។ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ຖູປີກ ຕໍ ຕິຍຸຖຕີ, ອຍໍ ອຸກຸກຍຸໂຖມໂກ ນາມ ປຕຸໂຕ។ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ນ ສມຸປາປຸຕາຕີ, ອນຸໂຕຄຕເມວ ໂຫຕີ, ອຍໍ ອຸກຸກຍຸຖຸກຸກຍຸໂຖ ນາມ ປຕຸໂຕ។

໒໔។ "ມຊຸຊິໂມ ນາມ ປຕຸໂຕ ນາລຸອິໂກທນໍ ຄຕຸຫາຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ "ມຊຸຊິໂມ ຕສຸສປຸທຸໂຒ ວາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອຕຸຖາປີ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ ມຊຸຊິໂມ ມຊຸຊິໂມມໂກ ມຊຸຊິມຸກຸກຍຸໂຖຕິ ປຕຸຕຕຸຕິກໍ ເວທິຕພຸພໍ។ "ໂອມໂກ ນາມ ປຕຸໂຕ ປຕຸໂຖທນໍ ຄຕຸຫາຕີ"ຕິ (ປາຣາ។ ໒໐໘) ວຈນໂຕ "ຕໂຕປຸທຸໂຒ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ມຄຂນາລຸອິຍາ ອຸປຸທຸໝນາລຸອິໂກທນລຸຈ ຕທູປິຍໍ ສູປໍ ພຸຍລຸຊນລຸຈ ຄຕຸຫາຕີ, ໂສ ໂອມໂກ ນາມ។ ອິຣາປີ ໂອມໂກ ໂອມໂກມໂກ ໂອມກຸກຸກຍຸໂຖຕິ ປຕຸຕຕຸຕິກໍ ເວທິຕພຸພໍ។ ອິເມສຸ ປນ ນວສຸ ປຕຸເຕສຸ ອຸກຸກຍຸຖຸກຸກຍຸໂຖ ຈ ໂອມໂກມໂກ ຈ ອປຕຸໂຕ។ ເອເຕສຸ ອນິຍຸຖາຕພຸພກິຈຸຈໍ ນຕຸຖິ, ເສສາ ສຕຸຕ ປຕຸຕາ ອນິຍຸຖາຕພຸພາ, ວິກປຸເປຕພຸພາ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ។

໖໓. ອຕິເຣກປຕ຺ໂຕຕິ (ປາຣາ. ໖໐໑) ອນທິຏ຺ຐິໂຕ ອວິກປ຺ປິໂຕ. ສໂກຕິ ສສນ຺ຕໂກ. ກປ຺ໂປຕິ ກປ຺ປິໂຍ. ອຍເມເວຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ – ໂຍ ປຕ຺ໂຕ ກາກຓິກມຕ຺ຕສ຺ສາປິ ມູລສ຺ສ ທາຕພ຺ພສ຺ສ ນຕ຺ຖິຕາຍ ສໂກ. ອໂຍປຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຈຫິ ປາເກຫິ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ໂຕ ທ຺ວີຫິ ປາເກຫິ ປກ຺ກຕ຺ຕາ ກປ຺ໂປ. ໂສ ທສາຫປຣມໍ ກາລໍ ອນທິຏ຺ຐິໂຕ ອວິກປ຺ປິໂຕ ຘາເຣຕພ຺ໂພຕິ.

໖໔. ອຈ຺ເຈກາຫໂຍ ຈີວເຣ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຫາເຍວ. ຆິທ຺ເທນາຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໔.໖໐໓; ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ປຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ປຕ຺ຕສ຺ສ ມຸຂວຏ຺ຐິໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ທ຺ວງ຺ຄຸລປ຺ປເທເສ ເຍນ ຆິທ຺ເທນ ກງ຺ຄຸສິຕ຺ຖໍ ນິກ຺ຂມຕິ, ຕຕ຺ຕ ເກນ ຆິທ຺ເທນ ກິຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ມີ ປນ ອຍຈຸຓ຺ຓາທີຫິ ປຏິປາກຕິເກ ກເຕ ທສາຫພ຺ພນ຺ຕເຣ ປຸນ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ໂພ. ປຕ຺ຕາທິຏ຺ຐານມຸຊ຺ຊຕີຕິ ປຕ຺ໂຕ ອທິຏ຺ຐານໍ ອຸຊ຺ຊຕີ.

໖໕. ອີທານິ ປຣິຫຣຕາວິຘີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຕ຺ຕໍ ນ ປຏິສາເມຕພ຺ພ ໂສທກ"ນ຺ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘ໌. ໂສທກໍ (ຈູລຸອວ. ໔໕໔) ປຕ຺ຕໍ ນ ປຏິສາເມຕພ຺ພ, ອາຕເປ ຈ ໂສທກໍ ປຕ຺ຕໍ ນ ໂອຕເປຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ນ ນິທເຫຕີ ນິຣຸທກໍ ກຕ຺ວາປິ ອຕິກາລໍ ນ ນິທເຫຕີ ອທິປ຺ປາໂຍ. ກຸມ຺ຍາຕີ ກູມິຍໍ. ນ ຄເປຕີ ຕຍ຺ຍິກາຈມ຺ມຂຕ຺ຏາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອນຕ຺ຖຕາຍ ປໍສຸສກ຺ຂຣມິສ຺ສາຍ ກູມິຍາ ນ ຄເປຕພ຺ພາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ໂນ ຈ ລຄ຺ຄເຍຕີ ເອຕ຺ຖປີ ນາຄທນ຺ຕາທີສຸ (ຈູລຸອວ. ໔໕໔) ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ລຄ຺ຄນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຕເມວ.

໖໖. ມິຑ຺ຒນ຺ເຕຕິ (ຈູລຸອວ. ໔໕໔; ຈູລຸອວ. ອຏ຺ຐ. ໔໕໔) ມິຑ຺ຒປຣິຍນ຺ເຕ. ສເຈ ປນ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ, ເອວຣູປາຍ ວິຕ຺ຖິຓ຺ຓາຍ ມິຑ຺ຒິຍາ ອພ຺ພນ຺ຕຣປຣິຈ຺ເຆເທ ຄເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ນ ປຣິຍນ຺ເຕ. ປຣິຄຓ຺ຑນ຺ເຕຕີ ພາຫິຣປສ຺ເສ ກຕາຍ ຕນຸກມິຑ຺ຒິຍາ ອນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອງ຺ເກ ວາຕິ (ຈູລຸອວ. ໔໕໔) ທ຺ວິນ຺ນໍ ອູຣູນໍ ມຊ຺ເຊ. ເອຕ຺ຖ ປນ ອໍສກູເຏ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ອງ຺ເກ ຄເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ນ ອິຕຣຖາ. ອາຕປຕ຺ຕເກຕິ ຉຕ຺ເຕ. ເອຕ຺ຖ ກຕ຺ຕປ຺ປູເຣປີ ອໍສກູເຏ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ປຕ຺ໂຕປີ ຄເປຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ.

໖໗. ອຸຈ຺ຈາຣໂຄທກໍ (ຈູລຸອວ. ໔໕໕; ຈູລຸອວ. ອຏ຺ຐ. ໔໕໕) ນາມ ມຸຂວິກ຺ຂາລໂນທກໍ, ຕໍ ປຕ຺ເຕ ນິຑ຺ຒິຕ຺ວາ ປຕ຺ເຕນ ນ ນີຫເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈລກາຎ຺ຈ ອຏ຺ຐິກາຎ຺ຈ ຈລກາຏ຺ຐິກໍ. ເອເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຕ຺ເຕນ ນີຫຣນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຕໍ. ປຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫໍ ກຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ໂຘວິຕຸມ຺ປີ ນ ລພ຺ຠຕິ. ຫຕ຺ຖໂຘວິຕວຕ຺ຖໂຘວິເຕາທກມ຺ປີ ປຕ຺ເຕ ອາກິຣິຕ຺ວາ ນີຫຣິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ອນຸຈ຺ຆິຏ຺ຐປຕ຺ຕໍ ອຸຈ຺ຆິຏ຺ຐຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕຸມ຺ປີ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ຫຕ຺ຖໍ ປນ ພຫີ ໂຘວິຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ມຈ຺ຉມໍສຜລາຜລາທີນິ ຂາທນ຺ໂຕ ຍໍ ມຸເຂນ ລຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ລຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຂາທຕິ, ຕໍ ວາ ເຕສໍ ອຏ຺ຐິອາທີກໍ ວາ ມຸຂໂຕ ນີຫຕໍ ປຸນ ອຂາທິຕຸກາໂມ ອຉ຺ເຊຕຸກາໂມ ປຕ຺ເຕ ຄເປຕຸໍ ນ ລພ຺ຠຕິ. ສິງ຺ຄິເວຣນາຄພລາເກຣຂຕ຺ຏາທີນິ ຂາທນ຺ເຕຫິ ທໍສິຕ຺ວາ ທໍສິຕ຺ວາ ປຸນ ຄເປຕຸໍ ລພ຺ຠຕິ. "ນ ກິກ຺ຂເວ ປຕ຺ຕຫຕ຺ເຖນ ກວາຏໍ ປຓາເມຕພ຺ພໍ, ໂຍ ປຓາເມຕພ຺ພ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຕສ຺ສາ"ຕິ (ຈູລຸອວ. ໔໕໕) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກິໂຕ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ກວາຏໍ ປຓາເມຕຸໍ ນ ລພ຺ຠຕິ, ຕສ຺ມາ "ປຕ຺ຕຫຕ຺ໂຖວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອໍສກູເຏ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ຄິຕສ຺ສ ວຏ຺ຏຕິ.

໖໘. ກູມິອາຘາຣເກຕິ ເອຕ຺ຖ ທນ຺ຕວລຸລິເວຕ຺ຕວາກາທີຫິ ກເຕ ວລຍາຘາຣເກ. ທາຣຸທຕ຺ຒາຘາເຣຕິ ເອກທາຣຸນາ ກຕອາຘາຣເກ ຈ ພຫູຫິ ທຕ຺ເຫຫິ ກຕອາຘາຣເກ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕິທຕ຺ເຫ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ເອເຕສຸ ປນ ສຸສຊ຺ຊິເຕສຸ ເອກໍ ປຕ຺ຕໍ ຄເປຕ຺ວາວ ຕສ຺ສຸປຣິ ເອກໍ ຄເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕໂຍ ປນ ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ. ເອກໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ກູມິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກູມິຍໍ ກຏສາຣກາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສຸປຣິ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວາ ເອກໍ ຄເປຕພ຺ພ, ທ຺ເວ ຄເປຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ທ຺ເວ ປນ ຄເປນ຺ເຕນ ອຸປຣິ ຄປີຕປຕ຺ຕໍ ເອເກນ ປສ຺ເສນ ກູມິຍໍ ຘຸສາເປຕ຺ວາ ຄເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ວທນ຺ຕິ.

໖໙-໗໐. ອີທານິ ອກປ຺ປິຍປຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ທາຣຸຣູປິຍໂສວຓ຺ຓາ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຖ ມຓິເວລຸຣິຍາມຍາຕິ (ຈູລຸອວ. ໔໕໘; ຈູລຸອວ. ອຏ຺ຐ. ໔໕໘) ມຓີຕິ ອິນ຺ທນີລາທິຣຕນາທີ. ສເຈ ຄຫຏ຺ຐາ ກຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ, ສໂວຓ຺ຓຣູປິຍຕຍ຺ຍກາທີສຸ ສູປພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນາເມນ຺ຕິ, ອາມສິຕຸມ຺ປີ ນ ວຏ຺ຏຕິ. ຆຏິກາຍາຫຊາ (ຈູລຸອວ. ໔໕໘; ຈູລຸອວ. ອຏ຺ຐ. ໔໕໘) ຈ ຕຸມ຺ພກາຍາຫຊາ ຈ ຆຏີຕຸມ຺ພກາຍາຫຊາ. ເອຕ຺ຖ ຕຸມ຺ພກາຍາຫຊານາມ ອລາພຸ. ປຕ຺ຕວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ປຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຝ຺. ຖາລກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

ກ໑-໔. ອິທານິ ຖາລເກສຸ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍວິນິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ຖາລກາ ຈາ"ຕິ ປທໍ ອຸທ຺ຆຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອກປ຺ປາຕິ ທາຣຸມຍາທໂຍ ຖາລກາ ອກປ຺ປິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຜລິກຖາລກາທໂຍ (ຈູລ຺ວ. ອຬ຺ຊ. ໔໕໔) ຄິຫິສນ຺ຕກາ ວາ ສງ຺ຆສນ຺ຕກາ ວາ ກປ຺ປິຍາ. ຆຝິຕຸມ຺ພກຜາທຊາ (ຈູລ຺ວ. ໔໕໕) ຕາວກາລິກາ, ຕາສຸ ກຸຝ຺ຊິຕ຺ວາ ລຑ຺ເທຕພ຺ພາ, ນ ປຣິທຣິຕພ຺ພາຕິ ອຬິປ຺ປາໂຍ. ຖາລກວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ຖາລກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຬ຺ຊິຕາ.

ກ. ປວາຣຓານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

ກ຺ຝ. ອິທານິ ປວາຣຓາວິນິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ປວາຣຓາ"ຕິ (ປາຈິ. ໔໓໙-໔໓໔; ປາຈິ. ອຬ຺ຊ. ໔໓໙-໔໓໔; ກງ຺ຂາ. ອຬ຺ຊ. ປຓມປວາຣຓາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ປທໍ ອຸທ຺ຆຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອິຣິຍາປເຖນາຕິ ຖານຄມນສຍນນິສຊ຺ຊານໍ ອຝ຺ຝຕເຣນ ອິຣິຍາປເຖນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຕ ອິຣິຍາປຖໂຕ ອຝ຺ເຍນ ອິຣິຍາປເຖນ ອນຕິຣິຕ຺ຕກໍ ປຣິກ຺ຝ຺ເຊຍ຺ຍ ເຈ, ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປາຈິຕ຺ຕິນຕິຣິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິ ອນຕິຣິຕ຺ຕກໍ.

ກ໔. ອິທານິ ເຍຫິ ອງ຺ເຄຫິ ປວາຣຓາ ໂຫຕິ, ຕານິ ອງ຺ຄານິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ອສນ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອສນນ຺ຕິ ເອເຕນ ອວິປ຺ປກຕໂກຊນຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ກຸຝ຺ຊມາໂນ ຈ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂກຊນຝ຺ເຈວາຕິ ຍໍ ກຸຝ຺ຊນ຺ໂຕ ປວາເຣຕິ, ຕໍ ໂອທໂນ ກຸມ຺ມາໂສ ສຕ຺ຕຸ ມຈ຺ໂຉ ມໍສນ຺ຕິ ອິເມສຸ ອຝ຺ຝຕຣໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອກິຫາໂຣຕິ ທາຍໂກ ຕສ຺ສ ຕໍ ກຕ຺ຕໍ ກາເຍນ ອກິຫຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ວາຈາກິຫາໂຣ ປນ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ສມີປຕາຕິ ທາຍໂກ ປວາຣຓປ຺ປໂຫນກໂກຊນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍຫຕ຺ຖປ຺ປມາເຓ ໂອກາເສ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກາຍວາຈາປຝິກ຺ເຂໂປຕິ ຫຕ຺ຖປາເສ ຖິເຕນ ອກິຫຝໍ ກິກ຺ຂໍ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ປຝິກ຺ຂິເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ປນ ສເຈ ກິກ຺ຂຸ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອານິສທສ຺ສ ປາຣິມນ຺ຕໂຕ ປຬ຺ຊາຍ, ສເຈ ຖິໂຕ, ປຓ຺ຫິອນ຺ຕໂຕ ປຬ຺ຊາຍ, ສເຈ ນິປນ຺ໂນ, ເຍນ ປສ຺ເສນ ນິປນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ປາຣິມນ຺ຕໂຕ ປຬ຺ຊາຍ ທາຍກສ຺ສາປິ ຕຖາວິຆສ຺ສ ຖເປຕ຺ວາ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖໍ ຍໍ ຕສ຺ສ ອາສນ຺ນຕຣໍ ອງ຺ຄໍ, ຕສ຺ສ ວເສນ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພ. ປຝ຺ຈ ອງ຺ຄາ ປວາຣຓາຕິ "ອສນໍ ປຝ຺ຝາຍຕິ, ໂກຊນໍ ປຝ຺ຝາຍຕິ, ຫຕ຺ຖປາເສ ຖິໂຕ ອກິຫຣຕິ, ປຝິກ຺ເຂໂປ ປຝ຺ຝາຍຕີ"ຕິ (ປາຈິ. ໔໓໔; ປຣິ. ໔໔໙) ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ເຕຫິ ອິເມຫິ ປຝ຺ຈຫິ ອງ຺ເຄຫິ ປວາຣຓາ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກ໕. ອິທານິ ເອເຕສຸ ປຝ຺ຈສຸ ໂກຊນໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ໂອທໂນ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທານິ ໂອທນາທໂຍ ອິເມຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ສາລີ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເສຕຣຕ຺ຕກາລຸອເກທາ ສພ຺ພາປິ ກງ຺ຄຸຊາຕິໂຍ ກງ຺ຄູຕິ ຄເຫຕພ຺ພາ. ກາລຸອເສຕາ ກຸທ຺ຣູສວຣກາ. ອິເມສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຌຝ຺ຝານໍ ໂອທໂນ ຈ ໂກຊ຺ຊຍາຄຸ ຈ ໂອທໂນ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ກ຺ຝ. ສາມາກາທິຕິຕໍ (ປາຈິ. ອຬ຺ຊ. ໔໓໙-໔໓໔) ກຸທ຺ຣູສເກ ສງ຺ຄຫໍ ຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຣກໂຈຣໂກ ວຣເກ ສງ຺ຄຫໍ ຄໂຕ, ສາລິຍຝ຺ເຈວ ນີວາໂຣ ສງ຺ຄຫໍ ຄໂຕ ເສຕຕ຺ຕາຕິ ວທນ຺ຕິ. ອິເມສໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣານໍ ສານຸໂລມານໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຌຝ຺ຝານໍ ຕຓ຺ຑຸເລ ຄເຫຕ຺ວາ "ຍາຄຸໍ ປຈິສ຺ສາມາ"ຕິ ວາ "ກຕ຺ຕໍ ປຈິສ຺ສາມາ"ຕິ ວາ ຍໍ ກິຝ຺ຈິ ສນ຺ຆາຍ ປຈນ຺ຕິ, ສເຈ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ສີຕລໍ ວາ ກຸຝ຺ຊນ຺ຕານໍ ໂກຊນກາເລ ຄຫິຕຄຫິຕຬ຺ຊາເນ ໂອຕິ ປຝ຺ຝາຍຕິ, ອຍໍ ໂອທໂນ ນາມ, ປວາຣຓໍ ຊເນຕິ. ໂຍປິ ປາຍາໂສ ວາ ອມ຺ພິລຍາຄຸ ວາ ອຸທ຺ຆນໂຕ ໂອຕາຣິຕມຕ຺ຕາ ອພ຺ກຸຕ຺ຫາ ອາວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປີວິຕຸໍ ສກ຺ກາ, ຄຫິໂຕກາເສປິ ໂອຕີ ນ ທສ຺ເສຕິ, ອຍໍ ປວາຣຓໍ ນ ຊເນຕິ. ອຸສ຺ມາຍ ປນ ວິຄຕາຍ ຆນກາວໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂອຕິ ປຝ຺ຝາຍຕິ, ປຸນ ປວາຣຓໍ ຊເນຕິ, ປຸພ຺ເພ ຕນຸກກາໂວ ນ ຣກ຺ຂຕິ. ກຕ຺ເຕ ປນ ອຸທກກຝ຺ຊິກຂີຣາທີນິ ອາກີຣິຕ຺ວາ "ຍາຄຸໍ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ກິຝ຺ຈາປິ ຕນຸກາ ໂຫຕິ, ປວາຣຓໍ ຊເນຕິເຍວ ຕສ຺ມີ ຍາຄຸຍາ ນຕ຺ຖິກາວໂຕ. ສເຈ ປນ ປກ຺ກຸຖິເຕສຸ ອຸທກາທີສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ, ຍາຄຸສງ຺ຄຫເມວ ຄຈ຺ຉຕິ.

ກກ.ກຬ຺ຊຆຝ຺ຝມໂຍຕິ ສຕ຺ຕວິຆານິປິ ຌຝ຺ຝານິ ຄເຫຕ຺ວາ ຂຣປາກກຊ຺ຊິຕານໍ ເຕສໍ ຕຓ຺ຑຸເລ ໂກຬ຺ເຜຕ຺ວາ ກຕຈຸຓ຺ຓກຸຓ຺ຑ

ການິ ສຕຸຕຸ ນາມ។ ສມປາກກາຊຊີຕານໍ ປນ ອາຕປສຸກຸຂານໍ ວາ ຕຕຸຫຸລານໍ ຈຸຕຸຕາກຸຕຸໝການິ ສຕຸຕຸສຽຂຸຍໍ ນ ຄຈຸຉນຸຕິ។
ຍວສມຸກໂວຕິ ອລຸເລທິ ປນ ມຸຄຸຄາທິທິ ກຕກຸມຸມາໂສ ນ ປວາເຣຕິຕິ ອຣີປຸປາໂຍ។ ອຸທກສມຸກໂວຕິ ອີມີນາ ກກຸກຍກສິປຸປີກ
ສມຸພຸກາທໂຍປີ ສງຄຫໍ ຄຈຸຉນຸຕິ។ ສເຈ ຍາຄຸປານກາເລ ເອາກສຸມີ ການຸເນ ຖເປຕຸວາ ມຈຸຉມໍສໍ ວາ ຂາທນຸຕິ, ເຕ ເຈ ອຂາທນຸ
ໂຕ ອລຸລໍ ປວາຣຕປຸປໂທນກໍ ປຝິກຸຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕິ។ ຂາທິເຕປີ ສເຈ ມຸເຂ ອວສິຝຸຖໍ ນຕຸຖິ, ຕທາ ປຝິກຸຂິປນຸໂຕປີ ນ ປວາ
ເຣຕິເຍວ។ ສເຈ ປຕຸເຕ ອວສິຝຸຖໍ ອຕຸຖິ, ມຸເຂ ນຕຸຖິ, ຕລຸເຈ ອຂາທິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ອລຸລຕຸຖ ວາ ຄນຸຕຸວາ ຂາທິຕຸກາໂມ, ຕສຸ
ມີ ຂເຓ ປຝິກຸຂິປນຸໂຕປີ ນ ປວາເຣຕິເຍວ។

ກຽ។ໂກຊນນຸຕິ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໔ຓ໗-໔ຓ໙) ປຸລຸຈສຸ ໂກຊເນສຸ ຍໍ ກິລຸຈິ ໂກຊນໍ។ ກປຸປີຍໍ ວາ ອກປຸປີຍໍ ວາ ກຸລຸຊນຸໂຕຕິ
ສມຸພນຸໂຂ។ ນິເສຂຍນຸຕິ ກາເຍນາກິຫຍໍ ອຽຄຸລິຈລນາທິນາ ວາ ກມຸກວິກາເຣນ ວາ ກຸທຸຂກາເວນ ໂອໂລເກນ ວາ ປຝິກຸຂິປນຸ
ໂຕ ກາເຍນ ວາ ''ອລ''ນຸຕິ ວາ ''ນ ຄຕຸຫາມິ''ຕິ ວາ ''ມາ ອາກິຣາ''ຕິ ວາ ''ອປຄຈຸຉາ''ຕິ ວາ ອາທິນາ ນເຍນ ປຝິກຸຂິປນຸໂຕ
ວາຈາຍ ວາ ນິເສຂຍນຸໂຕຕິ ອຕຸໂຖ។ ກປຸປນຸຕິ ກປຸປີຍໂກຊນເມວ ປຝິກຸຂິປນຸໂຕ ໂສ ປວາເຣຕິ, ອກປຸປີຍມໍສໍ ວາ ໂກຊນໍ ວາ
ປຝິກຸຂິປນຸໂຕ ນ ປວາເຣຕິ។ ກສຸມາ? ຕສຸສ ປຝິກຸຂິປີຕພຸພຝຸຖາເນ ຖິຕຕຸຕາ។ ສເຈ ກປຸປີຍໂກຊນໍ ກຸລຸຊມາໂນ ອກປຸປີຍໍ
ປຝິກຸຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕິ។ ກສຸມາ? ຕສຸສ ປຝິກຸຂິປີຕພຸພໂຕ។ ອີທານີ ມີສຸສການຍໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ຕນຸນາເມນາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។
ຕຕຸຣາຍໍ ປີຕຸຫຕຸໂຖ – ຕນຸນາເມນ ວາ ອີມນຸຕິ ວາ ອກິຫຍໍ ກປຸປີຍໍ ນິເສຂຍໍ ປວາເຣຍຸຍາຕິ។ ກີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ໂຍ ປນ ມຈຸຉ
ມໍສມີສຸສໍ (ກຽຂາ។ ອຝຸຖ។ ປຖມປວາຣຕາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ; ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໔ຓ໗-໔ຓ໙) ຍາຄຸໍ ພຸຍລຸຊນໍ ວາ ອາຫຣິຕຸວາ
''ມຈຸຉໍ ຄຕຸຫຖ, ມໍສໍ ຄຕຸຫຖາ''ຕິ ວທຕິ, ຕໍ ປຝິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາ ໂຫຕິ។ ສເຈ ''ຍາຄຸໍ ຄຕຸຫຖ, ຣສພຸຍລຸຊນໍ ຄຕຸຫຖາ''ຕິ
ວທຕິ, ຕໍ ປຝິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາ ນ ໂຫຕິ។ ກສຸມາ? ຕສຸສາປີ ອຕຸຖິຕາຍ។ ສເຈ ''ອີມໍ ຄຕຸຫຖາ''ຕິ ສວຕຸຖຸກໍ ກຕຸວາ ເທຕິ, ຕໍ
ປຝິກຸຂິປໂຕ ປວາຣຕາ ໂຫຕິ។ ກຕຸຕມີສຸສເກປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ສເຈ ອລຸລສຸສ ອກິຫຍໍ ປຝິກຸຂິປຕິ, ປວາຣຕາ ນຕຸຖິເຍວ។

ກຸ໙-໗໐។ ອີທານີ ປວາຣຕໍ ອຊເນນຸເຕ ທສຸເສຕຸໍ ''ລາຊາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອຕຸຖ ລາຊາ ຕໍສຕຸຕຸກຕຸຕານິຕິ (ກຽຂາ។ ອຝຸຖ។
ປຖມປວາຣຕາສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) ລາຊາ ຈ ລາເຊທິ ກຕສຕຸຕຸກຕຸຕານິ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ។ ມຈຸຉມໍສປູເວສຸ ປນ ປວາຣຕາ ໂຫ
ຕິ, ຕສຸມາ ''ສຸທຸຂຂຊຊໂກ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ກຝຸຖປີຝຸຖນຸຕິ ປຸພຸເພ ອາມກໍ ປຈຸຉາ ກຊຊີຕພຸພນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ເວລຸອຸອາທີນໍ ວຸຕ
ຕາວເສສານໍ ກຕຸຕນຸຕິ ສມຸພນຸໂຂ។ ຣສຍາຄຸ ຣໂສ ປກຸກຍາຄຸ។ ມໍສາທິທິ ອມີສຸສິຕາ ສຸທຸຂຍາຄຸ។ ປຸຖຸການຍໍ ປນ ຍໍ ກິລຸຈິ ປ
ວາຣຕໍ ນ ຊເນຕິ។

໗໑។ວຸຝຸຖາຍາຕິ (ປາຈິ។ ອຝຸຖ។ ໔ຓ໗-໔ຓ໙) ອາສນາ ວຸຝຸຖາຍ ອຕິຣິຕຸຕໍ ນ ກາຕພຸພນຸຕິ ສມຸພນຸໂຂ។ ສເຈ ປວາເຣຕຸວາ
ອາສນາ ນ ວຸຝຸຖາຕິ ກິກຸຂຸ, ຕສຸສາປີ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກາຕຸໍ ລກຕິ។ ອກຸຕຸເຕນ ຈ ໂກຊນນຸຕິ ເຍນ ປລຸຈນຸນໍ ໂກຊນານໍ ອລຸລຕຣໍ
ໂກຊນໍ ອນຸຕມໂສ ກຸສຄຸເຄນາປີ ນ ກຸຕຸຕໍ, ເຕນາປີ ອຕິຣິຕຸຕໍ ນ ກາຕພຸພນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຍນ ປນ ອຣຸຕຸຄຸຄເມປີ ກຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ,
ໂສ ເຈ ອປວາຣິໂຕ ອາສນາ ວຸຝຸຖິໂຕປີ ມຊຊນຸຫິກສມເຍປີ ປຸນ ກິລຸຈິ ອກຸຕຸວາປີ ກາຕຸໍ ລກຕິ។ ເຍນ ຍໍ ວາປຸເຣ ກຕນຸຕິ ເຍນ
ຍໍ ວາ ປຸພຸເພ ກຕໍ, ເຕນ ຕມຸປີ ປຈຸຉາ ນ ກາຕພຸພໍ។ ອລຸເລນ ປນ ຕໍ ກາຕຸໍ ວຝຸຝຕິຕິ ວທນຸຕິ។

໗໔។ ຍໍ ຟລໍ ວາ ກນຸທມູລໍ ວາ ປລຸຈທິ ສມຕາກປຸເປທິ ກຕກປຸປີຍໍ ອລຸລມຸປີ ກປຸປີຍໂກຊນໍ ວາ ກປຸປີຍມໍສໍ ວາ, ອີທໍ ກປຸປີຍໍ
ນາມ, ວຸຕຸຕປຸປການວິປຣີຕໍ ອກປຸປີຍໍ ນາມ, ຕສຸມີ ອຕິຣິຕຸຕກຣຕໍ ນ ຣຸຫຕິ, ຍລຸຈ ປຝິຄຸຄເຫຕຸວາ ນ ຄຫິຕໍ, ຕສຸມິມຸປີ ນ
ຣຸຫຕິ, ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ກປຸປີຍໍ ຄຫິຕລຸເຈວາ''ຕິ។ ອຸຈຸຈາຣິຕນຸຕິ ກປຸປີຍໍ ກາເຣຕຸໍ ອາຄເຕນ ກິກຸຂຸນາ ອີສກມຸປີ ອຸກຸຂິຕຸຕໍ ວາ
ອປນມິຕໍ ວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຫຕຸຖປາສໂຕ ພຫີ ຖິຕໍ ກາຕຸໍ ນ ວຝຸຝຕິ, ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ຫຕຸຖປາສຄ''ນຸຕິ។ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກໂຣນຸເຕວນຸຕິ
ອຕິຣິຕຸຕໍ ກໂຣນຸໂຕ ''ອລເມຕໍ ສພຸພ''ນຸຕິ ວຈີເກທໍ ກຕຸວາ ເອວໍ ກາສຕູຕິ ອຕຸໂຖ។ ''ອລເມຕໍ ສພຸພ''ນຸຕິ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ວຕຸຕພຸພໍ,
ອຍໍ ກີຣ ອາຈິຕຸໂຕ។ ວິນຍຂຣາ ກີຣ ປນ ''ສກີ ເອວ ວຕຸຕພຸພ''ນຸຕິ ວທນຸຕິ។ ອລເມຕໍ ສພຸພນຸຕິ ອີທມຸປີ ໂວ ອຣີກໍ, ອີໂຕ
ອລຸລໍ ນ ລຈຸຉສີຕິ ອຕຸໂຖ។

໗ຓ។ອນຸປສມຸປນຸນຫຕຸຖຄນຸຕິ ກປຸປີຍໍ ກໂຣນຸເຕນ ປນ ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ຫຕຸເຖ ຖິຕໍເຍວ ນ ກາຕພຸພໍ, ຕໍ ປນ ອລຸເລນ ກິກຸ
ຂຸນາ ປຝິຄຸຄຫາເປຕຸວາ ຕສຸສ ຫຕຸເຖ ຖິຕໍ ອຕິຣິຕຸຕໍ ກຕຸວາ ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ທາຕຸໍ ວຝຸຝຕິ។ ອຕຸຕນາ ອາຄນຸຕຸວາ
ອລຸລສຸສ ຫຕຸເຖ ຈ ເປສຍິຕຸວາປີ ກາເຣຕຸໍ ລພຸກເຕຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕໍ ປນ ອຕິຣິຕຸຕກາຣກໍ ຖເປຕຸວາ ອລຸໂລ ສພຸໂພ ປວາຣິໂຕປີ
ອປຸປວາຣິໂຕປີ ກຸລຸຊິຕຸໍ ລກຕິຕິ ອຕຸໂຖ។ ສເຈ ປວາຣິໂຕ ປຣິກຸລຸຊຕິ, ຍຖາ ອກເຕນ ມີສຸສໍ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ມຸຂລຸຈ ຫຕຸຖລຸຈ

ສຸທ຺ຘໍ ກຕ຺ວາ ກຸສລ຺ຊິຕ຺ຕ຺ຕໍ຺ ຄິລານສ຺ສ ກຸຕ຺ຕາວເສສມ຺ປິ ຕສ຺ສ ‘‘ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ ຂາທິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຫຍມ຺ປິ ອນຕິຣິຕ຺ຕກຕ໌ ກຸສລ຺ຊິຕ຺ ວຎ຺ຍຕີຕິ຺ ປວາຣຕາວິນິຈ຺ຉໂຍ຺

ປວາຣຕານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຟ຺ຖິຕາ຺

໗຺ ກາລິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໗໔຺ ອິທານິ ເຍ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກາລິກາ ມຸນິນາ ວຸຕ຺ຕາ ‘‘ຍາວກາລິກໍ ຍາມກາລິກໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກ’’ນ຺ຕິ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ກາລິກາ ຈາ’’ຕິ ປທໍ ອຸທ຺ຘຍໍ຺ ຕຕ຺ຖ (ປາຈິ຺ ໘໔໔-໘໔໖; ປາຈິ຺ ອຎ຺ຖ຺ ໘໔໖-໘໔໖) ກຕເມ ເຕ ກາລິກາຕິ ເຈ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ຍາວກາລິກ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ເຕສຸ ອຣຸຕ຺ຖ຺ຄມນໂຕ ຍາວ ຄິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິກາ ກຸສລ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ຍາວກາລິກໍ຺ ອຣຸຕ຺ຖ຺ຄມນໂຕ ຍາວ ຍາມາວສານາ ປິປາສາຍ ສຕິ ປິປາສຈ຺ເຉທນຕ຺ຖໍ ປາຕພ຺ພໂຕ ຍາໂມ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ຍາມກາລິກໍ຺ ເຕນ ອຸປສເມຕພ຺ເພ ອາພາເຘ ສຕິ ຍາວ ສຕ຺ຕາຫາ ປຣິກຸສລ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ຺ ອາພາເຘ ສຕິ ຍາວຊີວໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ກຸສລ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ຍາວຊີວິກໍ຺

໗໕຺ ເຕສຸ ຍາວກາລິກໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ປິຝ຺ຖໍ ມູລໍ ຜລໍ ຂຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ເອຕ຺ຖ (ປາຈິ຺ ໘໔໗-໘໕໐; ປາຈິ຺ ອຎ຺ຖ຺ ໘໔໗-໘໔໙) ປິຝ຺ຖຂາທນີຍໍ ນາມ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຕາວ ຘລ຺ຌານໍ ຘລ຺ຌານຸໂລມານໍ ອປຣຕ຺ຕານລ຺ຈ ປິຝ຺ຖໍ ປນສປິຝ຺ຖໍ ລພຸຊປິຝ຺ຖໍ ອມ຺ພາຍກປິຝ຺ຖໍ ສາລປິຝ຺ຖໍ ໂຘຕກຕາລປິຝ຺ຖໍ ຂີຣວລ຺ລິປິຝ຺ຖລ຺ຈາຕີ ເອວມາທີນິ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ປກຕິອາຫາຣວເສນ ມນຸສ຺ສານໍ ຂາທນີຍຕ຺ຖລ຺ຈ ໂກຊນີຍຕ຺ຖລ຺ຈ ຜຣຕານິ ປິຝ຺ຖານິ ຍາວກາລິການິ຺ ອິມິນາວ ລກ຺ຂເຕນ ມູລຂາທນີຍາທີສຸປິ ຍາວກາລິກລກ຺ຂຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ສໍຂິຕ຺ຕໍ຺ ໂຄຣໂສ ນາມ ຂີຣທຘິຕກ຺ກຣໂສ຺ ຘລ຺ລໂກຊນນ຺ຕິ ສານຸໂລມານິ ສຕ຺ຕຘລ຺ຌານິ ຈ ປລ຺ຈວິຘໂກຊນລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຍາຄຸສູປປ຺ປກຸຕໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ປກຸຕິ-ສທ຺ເທນ ກນ຺ທຂາທນີຍໍ ມຸລຸອາລ ຂາທນີຍໍ ມຕ຺ຖກຂາທນີຍໍ ຂນ຺ຘຂາທນີຍໍ ຕຈຂາທນີຍໍ ປຕ຺ຕຂາທນີຍໍ ປຸປ຺ຜຂາທນີຍໍ ອຝ຺ຖິຂາທນີຍໍ ນິຍ຺ຍາສຂາທນີຍນ຺ຕິ ອິ ມານິ ສງຄຫິຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ຺

ຕຕ຺ຣິທໍ ມຸຂມຕ຺ຕນິທສ຺ສນໍ – ກິສສງຂາໂຕ ປທຸມປຸຕ຺ຫຣີກກນ຺ໂທ ປີຕ຺ຫາລຸມສາລຸກອາທໂຍ ວລ຺ລິກນ຺ໂທ ອາລຸວກນ຺ໂທ ຕາ ລກນ຺ໂທຕິ ເອວມາທິ ກນ຺ທຂາທນີຍໍ຺ ປທຸມມຸລຸອາລາທໂຍ ມຸລຸອາລຂາທນີຍໍ຺ ຕາລຫິນ຺ຕາລກຸນ຺ຕາລເກຕກນາລຸອິເກຣປູຄ ຣຸກ຺ຂຂຊ຺ຊູຣິອາທີນໍ ກລຸອິຣສງຂາຕາ ມຕ຺ຖກາ ມຕ຺ຖກຂາທນີຍໍ຺ ອຸຈ຺ຉຸຂນ຺ໂຘ ນີລຸປ຺ປລຣຕ຺ຕຸປ຺ປລກຸມຸທໂສຄນ຺ຘິການໍ ປຸປ຺ຜທຕ຺ຫການີຕິ ເອວມາທິ ຂນ຺ຘຂາທນີຍໍ຺ ຕຈຂາທນີຍໍ ອຸຈ຺ຉຸຕໂຈ ເອວ ເອໂກ ຍາວກາລິໂກ, ໂສປິ ສຣໂສ຺ ມູລກໍ ຂາຣໂກ ຈຈ຺ຈຸ ຕມ຺ພຸໂກ ຕຕ຺ທຸເລຍ຺ຍໂກຕິ ເອວມາທິ ປຕ຺ຕຂາທນີຍໍ຺ ມູລກປຸປ຺ຜໍ ຂາຣກປຸປ຺ຜໍ ຈຈ຺ຈຸປຸປ຺ຜໍ ຕມ຺ພຸກປຸປ຺ຜນ຺ຕິ ເອວມາທິ ປຸປ຺ຜຂາທນີຍໍ, ອໂສກປຸປ຺ຜໍ ປນ ຍາວຊີວິກໍ຺ ລພຸຊປນສຝ຺ຖິອາທິ ອຝ຺ຖິຂາທນີຍໍ຺ ນິຍ຺ຍາສຂາທນີເຍ ຍາວກາລິກໍ ນຕ຺ຖິ຺ ເອ ເຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາ ຍາວກາລິກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໗໖຺ ອິທານິ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຝ຺ຖ ປານານິ ອມ຺ພປານໍ ຊມ຺ພຸປານໍ ໂຈຈປານໍ ໂມຈປານໍ ມຘຸກປານໍ ມຸທ຺ທິກປານໍ ສາ ລູກປານໍ ຜາຣຸສກປານ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໐໐) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອຝ຺ຖວິຘໍ ປານກໍ ຍາມກາລິກໍ ນາມາຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ມຘູ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ (ມຫາວ຺ ອຝ຺ຖ຺ ໒໐໐) ມຘຸຊໍ ມຸທ຺ທິກຊໍ ສາລູກຊໍ ໂຈຈຊໍ ໂມຈຊໍ ອມ຺ພຸຊໍ ຊມ຺ພຸຊລ຺ຈາຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ຺ ເອຕ຺ຖ ມຘຸຊໍ ນາມ ມຘຸການໍ ຊາຕິຣເສນ ກຕໍ, ຕໍ ປນ ອຸທກສມ຺ກິນ຺ນເມວ ວຝ຺ຝຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ນ ວຝ຺ຝຕິ຺ ມຸທ຺ທິກປານໍ ນາມ ມຸທ຺ທິກາ ອຸທເກ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາ ຄຫິຕໍ຺ ສາລູກປານໍ ນາມ ຣຕ຺ຕຸປ຺ປລນີລຸປ຺ປລາທີນໍ ກິລ຺ຊກ຺ຂເຣຫິ ກຕໍ຺ ເສ ສານິ ປາກຍາເນວ຺ ເອຕ຺ຖ ປນ ສເຈ ສຍໍ ເອຕານິ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນິ ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸທເກ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ອາຕເປ ອາທິຈ຺ຈປາ ເກນ ປຈິຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາ ປານກໍ ກໂຣຕິ, ຕໍ ປຸເຣກຕ຺ຕເມວ ກປ຺ປຕິ຺ ສເຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ກຕໍ ລກຕິ, ຕທຫຸປຸເຣກຕ຺ ຕໍ ສາມິສມ຺ປິ ວຝ຺ຝຕິ, ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ນິຣາມິສປຣິໂກເຄນ ຍາວ ອຣຸຕ຺ຖ຺ຄມນາ ວຝ຺ຝຕິ຺ ອິມານິ ອຝ຺ຖ ປານານິ ສີຕານິປິ ອາ ທິຈ຺ຈປາການິປິ ວຝ຺ຝນ຺ຕິ, ອຄ຺ຄິປາການິ ປນ ນ ວຝ຺ຝນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ນຄ຺ຄິສນ຺ຕຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

໗໗຺ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ຜລຣສໍ ຖເປຕ຺ວາ ຘລ຺ລຜລຣສ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺ ໒໐໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຘລ຺ລຜລຣໂສ ປນ ນ ວຝ຺ຝຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສານຸໂລມານິ ຘລ຺ຌານິ ຖເປຕ຺ວາ’’ຕິ຺ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ປຸປ຺ຜຣສໍ ຖເປຕ຺ວາ

ມນຸກປຸປ຺ຜຣສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມນຸກປຸປ຺ຜຣໂສ ອາທິຈ຺ຈປາໂກ ວາ ໂຫຕຸ ອຕ຺ຄິປາໂກ ວາ, ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມນຸກປຸປ຺ຜມລ຺ລຕ຺ຣາ’’ຕິຯ

໓໑ຯ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ປຕ຺ຕຣສໍ ຖເປຕ຺ວາ ໝາກຣສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸທເກນ ປກ຺ການມ຺ປິ ຍາວກາລິກປຕ຺ຕານໍ ຣໂສ ປຸເຣກຕ຺ຕເມວ ວຏ຺ຏຕິ, ສີໂຕທເກນ ມທ຺ທິຕານໍ ຣໂສ ຍາມກາລິກໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ປກ຺ກໝາກຊ’’ນ຺ຕິຯ ຍາວຊີວິກປຕ຺ຕາສ຺ສ ອຸທເກນ ປກ຺ກສ຺ສ ຣໂສ ຍາວຊີວິໂກ ໂຫຕິຯ

໓໒ຯ ອິທານິ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສປ຺ປີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ເອຕ຺ຖ (ມຫາວຯ ໒໖໐) ປນ –

‘‘ສປ຺ປີໂນນີຕເຕລານີ, ມຌຸຜາຕິຕເມວ ຈ;

ສຕ຺ຕາຫກາລິກາ ສປ຺ປີ, ເຍສໍ ມໍສມວາຣິຕ’’ນ຺ຕິຯ –

ປາໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ເອວໍ ປນ ຄຫິເຕ ວສາ ເຕລຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕາວ ໂຫຕິ ‘‘ເຕລໍ ນາມ ຕິລເຕລໍ ສາສປເຕລໍ ມນຸກເຕລໍ ເອຣຕ຺ຫເຕລໍ ວສາເຕລ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໒໓; ປາຈິຯ ໒໖໐) ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ວິຕ຺ຖາຣິຕຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ປນ ອຕ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວສາ ຈ ‘‘ມຌຸຜາຕິຕ’’ນ຺ຕິ ປາເຖ ຄຫິເຕ ຍາວກາລິກກູຕາ ວສາ ສຕ຺ຕາຫກາລິກາຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ‘‘ຍານິ ໂຂ ປນ ຕານິ ຄິລານານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປຏິສາຍນີຍານິ ເກສຊ຺ຊານິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ສປ຺ປີ ນວນີຕໍ ເຕລໍ ມຌຸ ຜາຕິຕ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໒໒) ເອວໍ ປຏ຺ເຈວ ກຄວຕາ ສຕ຺ຕາຫກາລິກເກສຊ຺ຊານິ ອນຸຢ຺ຢາຕານິ, ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ວຘ຺ຖສ຺ສ ສຕ຺ຕາຫກາລິກເກສຊ຺ຊສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາປີ ອາປຊ຺ຊຕິ, ເກສຊ຺ຊກ຺ຂນ຺ຘເກປີ ກຄວຕາ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ວສານິ ເກສຊ຺ຊານິ ອຈ຺ຉວສໍ ມຈ຺ຉວສໍ ສຸສຸກາວສໍ ສູກຣວສໍ ຄທ຺ຣກວສໍ ກາເລ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ກາເລ ສໍສຏ຺ຖໍ ເຕລປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸຢ຺ຊິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໒໖໒) ເອວໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິກວເສນ ວສໍ ອນນຸຊານິຕ຺ວາ ຕໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕເຕລເມວ ອນຸຢ຺ຢາຕໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ມຌຸຜາຕິຕເມວ ຈາ’’ຕິ ປາເຖ ອຕ຺ຄຫິເຕ ປາລຸອິຍາ ອຘ຺ຖກາຖາຍ ຈ ວິຣຸຊ຺ຊຕິຯ ເຖເຣນ ປນ ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສີນໍ ຊຸທ຺ທສິກ຺ຂາຍ ອາຄຕນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສໍ ປນ –

‘‘ສປ຺ປີ ນວນີຕໍ ເຕລໍ, ມຌຸ ຜາຕິຕປຢ຺ຈມໍ;

ອຈ຺ຉມຈ຺ຉວສາທີ ຈ, ໂຫນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກາ’’ຕິຯ –

ເອວມາຄຕໍຯ ອມ຺ຫາກໍ ປນ ວິສຸໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກ ອາຄຕຘ຺ຖານໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວທນ຺ຕິ, ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ

ອິທານິ ເຕສຸ ສປ຺ປີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຍສໍ ມໍສປວາຣິຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ສປ຺ປີນາມ ໂຄສປ຺ປີ ວາ ອຊິກາສປ຺ປີ ວາ ມຫິ ສສປ຺ປີ ວາຯ ເຍສໍ ມໍສໍ ກປ຺ປຕິ, ເຕສໍ ສປ຺ປີ, ນວນີຕໍ ນາມ ເຕສໍເຍວ ນວນີຕ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໖໒໓; ປາຈິຯ ໒໖໐) ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນວນີຕໍ ປນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣິຕໍ , ສປ຺ປີ ປນ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ຕທທຸ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ສາມິສມ຺ປີນິຣາມິສມ຺ປີ ວຏ຺ຏຕິຯ ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຘ຺ຖາຍ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສໍ ປຣິກຸຢ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ ສເຈ ເອກກາຊເນ ຖປິຕໍ, ເອກໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍຯ ສເຈ ພຫູສຸ, ວຕ຺ຖຸຄຓນາຍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍານີຯ ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ວຏ຺ຏຕິຯ ສປ຺ປີ ຕາເປນ຺ຕສ຺ສ ສາມໍປາໂກ ນ ໂຫຕິ, ‘‘ນວນີຕໍ ປນ ຕາເປນ຺ຕສ຺ສ ຫິ ສາມໍປາໂກ ນ ໂຫຕິ, ສາມໍປກ຺ເກນ ປນ ເຕນ ສທ຺ຘີ ອາມິສໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ສເຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕນວນີເຕນ ສປ຺ປີ ກຕ຺ວາ ເທຕິ, ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ສາມິສໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ສເຈ ສຍໍ ກໂຣຕິ, ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ຈ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຣາຯ ອຘ຺ຖຯ ໒ຯ໖໒໒) ນວນີຕມ຺ຫິເຍວ ສາມໍປາກຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ສປ຺ປີມ຺ຫິຯ ຍໍ ປນ ກງ຺ຂາວິຕຣຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕສປ຺ປີ ວາ ນວນີຕໍ ວາ ປຈິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ, ‘‘ຕໍ ປນ ຕທທຸ ປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ສາມິສໍ ປຣິກຸຢ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ (ກງ຺ຂາຯ ອຘ຺ຖຯ ເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ຈ, ຕຕ຺ຖ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖຸນາ ອສມ຺ມິສ຺ສໍ ສຸໂຌຕໍ ນວນີຕໍ ສນ຺ຌາຍ ‘‘ປຈິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຍໍປຈິຕສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ ສທ຺ຘີ ຍທິ ອາມິສໍ ກຸຢ຺ຊຕິ, ຕໍ ອາມິສໍ ສຍໍປກ຺ກສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ ມິສ຺ສິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຍາວກາລິກກາວໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ ຄຕ຺ຫາເປຕິ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ຍາວກາລິກໍ ອປກ຺ກມ຺ປີ ສຍໍປກ຺ກກາວໍ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ ‘‘ສາມິສໍ ປຣິກຸຢ຺ຊິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ສຍໍປກ຺ກສຕ຺ຕາຫກາລິກວສາເຕລໍ ສຍໍກຊ຺ຊິຕ ສາສປາທິຍາວຊີວິກວຕ຺ຖູນໍ ເຕລຍ຺ຈ ສາມິສໍ ຕທທຸ ປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ຕຖາ ນວນີຕສປ຺ປີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວກ຺ຂຕິ ຈ

ອາຈຣິໂຍ –

‘‘ຍາວກາລິກອາທີນີ, ສໍສຍຸຖານິ ສທຸຕໍຕນາ. ຄາຫາປຍນຸຕີ ສພຸກາວ’’ນຸຕີ ຈ,

‘‘ເຕເຫວ ກິກຸຂຸນາ ປກຸກໍ, ກປຸປເຕ ຍາວຊີວິກໍ;

ນິຣາມິສຍຸຈ ສຕຸຕາຫໍ, ສາມິເສ ສາມປາກຕາ’’ຕີ ຈ.

ຍາ ປນ ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍ ນວນີຕມຸຫີ ສາມໍປາກຕາ ວຸຕຸຕາ, ສາ ຕກຸກາທີສມຸມິສຸສໍ ອໂຂຕນວນີຕໍ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕາ. ຕສຸມາ ວີຍຸຍູນໍ ສມນຸຕປາສາທິກາປີ ກງຂາວິຕຣຕີປີ ສເມນຸຕີ, ຕໍ ນວນີຕໍ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕນຸຕີ ອາຈຣິຍາ ວທນຸຕີ. ອິທເມວ ຍຸຕຸຕໍ. ຍທີ ສປຸປິມຸຫີ ສາມໍປາກຕາ ໂຫຕີ, ອວສຸສໍເຍວ ສມນຸຕປາສາທິກາຍໍ ວຸຈຸເຈຍຸຍ, ຕຕຸຖ ປນ ‘‘ສປຸປີ ຕາວ ປຸເຣກຕຸຕໍ ປຜິຄຸຄຫີຕໍ, ຕທຫຸ ປຸເຣກຕຸຕໍ ສາມິສມຸປີ ນິຣາມິສມຸປີ ປຣິກຸຍຸຊິຕຸໍ ວຍຸຍຕີ’’ຕີ (ປາຣາ. ອຜຸຖ. ໒.໖໒໒) ທີ ວຸຕຸຕໍ, ນ ປຈນວີສາມໍ. ມນຸສຸສສປຸປີນວນີຕານໍ, ອຍຸເລສມຸປີ ທຕຸຖີອສຸສາທີນໍ ອກປຸປີຍມໍສສປຸປີນວນີຕານໍ ສຕຸຕາຫາຕິກຸກເມ ທຸກຸກຜໍ. ກີ ປນ ຕໍ ປຣິກຸຍຸຊິຕຸໍ ວຍຸຍຕີຕີ? ອາມ ວຍຸຍຕີ. ກສຸມາ? ປຜິກຸເຂປາກາວາ ຈ ສພຸພອຜຸຖກຖາສຸ ອນຸຍຸຍາຕຕຸຕາ ຈ. ‘‘ເຍສໍ ມໍສໍ ກປຸປຕີ, ເຕສໍ ສປຸປີ, ນວນີຕ’’ນຸຕີ (ປາຣາ. ໒໒໓) ອິທໍ ປນ ນິສຸສຄຸຄີຍວຕຸຖຸໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ອຍຸເລສໍ ວາຣຕຸຕຖາຍ.

໕໐. ອິທານິ ເຕລໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ເຕລໍ ຕິລວເສຣຕຸທມຸສຸສາສປສມຸກວ’’ນຸຕິອາທິມາທ. ເອຕຸຖ ຕິລາທີຫີ ສມຸກວໍ ນິພຸພຕຸຕໍ ເຕລນຸຕີ ສມຸພນໂຮ. ເອຕຸຖ (ປາຣາ. ອຜຸຖ. ໑.໑໐໐) ປນ ປຸເຣກຕຸຕໍ ຕິເລ ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ກຕເຕລໍ ປຸເຣກຕຸຕໍ ສາມິສມຸປີ ວຍຸຍຕີ, ປຈຸຊາກຕຸຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ສຕຸຕຖຸກປຸປຜິຄຸຄທີຕຸຕາ ອນຊໂຊຫຣຕີຍໍ. ປຈຸຊາກຕຸຕໍ ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ກຕເຕລໍ ອນຊໂຊຫຣຕີຍໍ, ສີສມກຸຂນາທີສຸ ອຸປເນຕພຸພໍ. ເອຣຕຸທມຸສຸກາສາສປຜຸຖີນິ ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ສເຈ ຕານິ ກຊຊິຕຸວາ ເຕລໍ ກໂຣຕີ, ຕທຫຸ ປຸເຣກຕຸຕມຸປີ ສາມິສໍ ນ ວຍຸຍຕີ, ສາມໍປາກຕາ ໂຫຕີ. ສເຈ ອກຊຊິຕຸວາ ກໂຣຕີ, ຕທຫຸ ປຸເຣກຕຸຕໍ ສາມິສມຸປີ ວຍຸຍຕີ, ປຈຸຊາກຕຸຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ນິຣາມິສເມວ ວຍຸຍຕີ, ປຣິກຸຍຸຊິຕພຸພວຕຸຖຸນໍ ຍາວຊີວິກຕຸຕາ ສຕຸຕຖຸກປຸປຜິຄຸຄທເຕ ໂທໂສ ນຕຸຖີຕີ. ເຕລຄຸຄທຕຸຖາຍ ເອຣຕຸທກຜຸຖີອາທີນີ ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ສຕຸຕາທໍ ອຕິກຸກາມຍໂຕ ທຸກຸກຜໍ. ຕຖາ ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕານິ ອທສຸສີຕານິ ໂກສມຸພກຸສຸມຸກາທີນໍ ເຕລານີ.

ອິທານິ ມສຸວິກຕີ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຂຸທຸທາກມຣມສຸກຣີ-ມກຸຂິກາທີ ກຕ’’ນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຖ (ປາຣາ. ອຜຸຖ. ໒.໖໒໓) ຂຸທຸທາຕີ ຂຸທຸທມກຸຂິກາ. ກມຣາຕີ ມທາກມຣມກຸຂິກາ. ທຕຸທເກສຸ ມສຸກຣາ ມສຸກຣິມກຸຂິກາ ນາມ. ເອຕາທີ ຕີທີ ມກຸຂິກາທີ ກຕໍ ມສຸ ນາມາຕີ ອຕຸໂຖ. ‘‘ມສຸ ນາມ ມກຸຂິກາມສູ’’ຕີ ປາລຸອິຍໍ (ປາຣາ. ໒໒໓; ປາຈິ. ໒໖໐) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອຍຸເລທີ ຕຸມຸພຜກາທີທີ ກຕໍ ສຕຸຕາຫກາລິກໍ ນ ໂຫຕີຕີ ເວທິຕພຸພໍ.

ອິທານິ ຜາຕິຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຣສາທິອຸຈຸຊຸວິກຕີ, ປກຸກາປກຸກາ ຈ ຜາຕິຕ’’ນຸຕີ ອາທ. ປກຸກາ ຈ ອປກຸກາ ຈ ຣສາທິອຸຈຸຊຸວິກຕີ ຜາຕິຕນຸຕີ ອຕຸໂຖ. ມສຸກປຸປຸຜຜາຕິຕໍ ປຸເຣກຕຸຕໍ ສາມິສໍ ວຍຸຍຕີ, ປຈຸຊາກຕຸຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ສຕຸຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ວຍຸຍຕີ. ຕສຸສ ສຕຸຕາຫາຕິກຸກເມ ທຸກຸກຜໍ. ຈີຍຸຈຜາຕິຕຍຸຈ ອມຸພຜາຕິຕຍຸຈ ຍາວກາລິກເມວ.

໕໑. ອິທານິ ເອເຕສຸ ວສາເຕລສຸສ ໂອທິສຸສ ອນຸຍຸຍາຕຕຸຕາ ຕໍ ວິສໍ ອຸທຸຮຣິຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ສວຕຸຖຸປກຸກາ ສາມໍ ວາ’’ຕິອາທິມາທ. ສຕຸຕວິສຸຍທີ (ປາຣາ. ອຜຸຖ. ໒.໖໒໓) ໂອທິສຸສໍ ນາມ ພຸຍາໂຊທິສຸສໍ ປຸຄຸຄໂລທິສຸສໍ ກາໂລທິສຸສໍ ສມໂຍທິສຸສໍ ເທໂສທິສຸສໍ ວໂສທິສຸສໍ ເກສຊໂຊທິສຸສນຸຕີ.

ຕຕຸຖ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ອມນຸສຸສິກາພາເຂ ອາມກມໍສໍ ອາມກໂລຫິຕ’’ນຸຕີ (ມຫາວ. ໒໖໔) ວຸຕຸຕໍ, ອິທໍ ພຸຍາໂຊທິສຸສໍ ນາມ. ເອຕຸຖ ປນ ກາເລປີ ວິກາເລປີ ກປຸປີຍາກປຸປີຍມໍສໂລຫິຕໍ ວຍຸຍຕີ. ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ໂຣມນຸຖກສຸສ ໂຣມນຸຖນ’’ນຸຕີ (ຈູລຸວ. ໒໗໓) ເອວໍ ອນຸຍຸຍາຕໍ ປຸຄຸຄໂລທິສຸສໍ ນາມ. ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຈຕຸຕາຣີ ມຫາວິກຜານິ ທາຕຸໍ ຄູຖໍ ມຸຕຸຕໍ ຊາຣິກໍ ມຕຸຕິກ’’ນຸຕີ (ມຫາວ. ໒໖໗) ເອວໍ ສປຸປທຜຸຖກາເລ ອປຸປຜິຄຸຄທີຕກໍ ອນຸຍຸຍາຕໍ ກາໂລທິສຸສໍ ນາມ. ຄຕໂກຊນາທີ

ສມໂຍທິສຸສໍ ນາມ។ ຄຕາງຄຕູປາໜານີ ເທໂສທິສຸສໍ ນາມ។ ວໂສທິສຸສໍ ນາມ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ວສານິ ເກສຊຊານີ’’ຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໒) ເອວໍ ວສານາເມນ ອນຸຄຸລາຕໍ។ ຕໍ ຄເປຕຸວາ ມນຸສຸສວສໍ ສພຸເພສໍ ກປຸປີຍາກປຸປີຍວສານໍ ເຕລໍ ຕໍຕທຕຸຖິການໍ ເຕລປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ ວຍຸຍຕິ។ ເກສຊໂຊທິສຸສໍ ນາມ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຕານິ ປຄຸຈ ເກສຊຊານີ’’ຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໑) ເອວໍ ເກສຊຊນາເມນ ວຸຕຸຕານິ ສປຸປີອາທີນິ ປຄຸຈ។

ຍຖາ ປນ ຂີຣທທິອາທີທີ ປກຸກເຕລໍ ປຈຸລາກຕຸຕໍ ນ ວຍຸຍຕິ, ນ ເອວມິທໍ។ ອີທໍ ປນ ເຕລໍ ສວຕຸຖກປກຸກມຸປີ ວຍຸຍຕິ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ສວຕຸຖປກຸກາ ສາມໍ ວາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ວສໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ‘‘ສວຕຸຖປກຸກາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ສາມໍ ປກຸກາ ວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍຖາ ສວຕຸຖກປຸປຜິຄຸຄທິຕຕຸຕາ ສາມໍປກຸກຕຸຕາ ທຂິອາທີທີ ປກຸກເຕລໍ ອຕຸຕນາ ກຕໍ ປຸເຣກຕຸຕມຸປີ ນ ວຍຸຍຕິ, ນ ເອວມິທໍ។ ອີທໍ ປນ ອຕຸຕນາ ສວຕຸຖກປກຸກມຸປີ ປຸເຣກຕຸຕມຸປີ ປຈຸລາກຕຸຕມຸປີ ວຍຸຍຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕຸຖ ປນ ກາຣຕູປຈາເຣນ ວສາເຕລໍ ‘‘ວສາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

ກາເລຕິ ປຸເຣກຕຸຕກາເລ ປເຣທີ ວາ ອຕຸຕນາ ວາ ປກຸກາຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຈຸລາກຕຸຕໍ ປນ ປຈິຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິ ‘‘ກາເລ ປຜິຄຸຄທີຕໍ ກາເລ ນິປຸປກຸກໍ ກາເລ ສໍສຍຸຄ’’ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໒) ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ຕສຸມາ ‘‘ກາເລ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ໂຍ ປນ ວິກາເລ ປຜິຄຸຄເທຕຸວາ ວິກາເລ ປຈິຕຸວາ ວິກາເລ ປຣິສຸສາເວຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊຕິ, ໂສ ຕີຕິ ທຸກຸກຍານິ ອາປຊຊຕິ។

ອມານຸສາຕິ ເອຕຸຖ (ມຫາວ។ ໒໖໒) ປນ ອຈຸລວສາທີນໍ ອນຸຄຸລາຕຕຸຕາ ຄເປຕຸວາ ມນຸສຸສວສໍ ສພຸເພສໍ ອກປຸປີຍມໍສານໍ ວສາ ອນຸຄຸລາຕາຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ມໍເສສຸ ທີ ມນຸສຸສຫຕຸຖິມໍສາທີນິ ທສ ມໍສານິ ປຜິກຸຂິຕຸຕານິ, ວສາ ປນ ເອກາ ມນຸສຸສວສາ ເອວ។

ອນຸປສມຸປນຸເນນ (ປາຣາ។ ອຍຸຄ។ ໒។໒໒໓) ກຕນິພຸພຍຸຜິຕວສາເຕລໍ ປຸເຣກຕຸຕໍ ປຜິຄຸຄທີຕໍ ປຸເຣກຕຸຕໍ ສາມິສມຸປີ ວຍຸຍຕິ, ປຈຸລາກຕຸຕໂຕ ປຍຸຄາຍ ສຕຸຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ວຍຸຍຕິ។ ຍໍ ປເນຕຸຖ ສຸຂຸມຣຂສທິສໍ ມໍສໍ ວາ ນຸຫາຣຸ ວາ ອຍຸຖິ ວາ ໂລທິຕໍ ວາ, ຕໍ ອພຸໂພຫາຣິກໍ។ ສເຈ ສຍໍ ກໂຣຕິ, ປຸເຣກຕຸຕໍ ປຜິຄຸຄເທຕຸວາ ປຈິຕຸວາ ປຣິສຸສາເວຕຸວາ ສຕຸຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ປຣິກຸລຸຊິຕພຸພໍ។ ນິຣາມິສປຣິໂກຄຄຸທີ ສນຸຊາຍ ອີທໍ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ກາເລ ປຜິຄຸຄທີຕໍ ກາເລ ນິປຸປກຸກໍ ກາເລ ສໍສຍຸຄໍ ເຕລປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸລຸຊິຕຸ’’ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໒)។ ອຄຸເລສນຸຕິ ສປຸປີອາທີນໍ។ ວຕຸຖຸນຸຕິ ຍາວກາລິກກູຕໍ ວຕຸຖຸໍ។ ຍາວກາລິກວຕຸຖຸນໍ ວຕຸຖຸໍ ນ ປເຈຕິ ສມຸພນຸໂຮ។

໑໒។ ອີທານິ ຍາວຊີວິກວິກຕີ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຫລິທຸທີ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖາຍມນຸຕຸຕານປຸທຕຸໂຖ (ມຫາວ។ ໒໖໓; ປາຈິ។ ອຍຸຄ។ ໒໔໗-໒໔໑) – ປຄຸຈມູລາທີກລຸຈາປີຕິ ເອຕຸຖ ທຸວິປຄຸຈມູເລນ ສທຸຂີ ອຄຸລານີປີ ຕຄຸຄຕິການີ ມູລເກສຊຊານີ ຄທີຕານີຕິ ລາຕພຸພໍ។

໑໓-໔។ ພິລຸອາງຄາທີນີ ຜລເກສຊຊານີ។ ຕຕຸຖ (ມຫາວ។ ໒໖໓) ໂຄຍຸຄຜລນຸຕິ ມທນຜລນຸຕິ ວທນຸຕິ។ ກປຸປາສາທີນໍ ປຕຸຕານຸຕິ ສມຸພນຸໂຮ។ ອີເມ ປນ ວຸຕຸຕປຸປກາຣາ ມູລເກສຊຊຜລເກສຊຊປຕຸຕເກສຊຊວເສນ ວຸຕຸຕາ ສພຸເພ ກປຸປີຍາ។ ອີເມ ສໍ ປຸປຸຜຜລປຕຸຕມູລາ ສພຸເພປີ ກປຸປີຍາ ຍາວຊີວິກາເຍວ។ ຄເປຕຸວາ ອຸຈຸຊຸນິຍຸຍາສໍ ສພຸໂພ ຈ ນິຍຸຍາໂສ ສຣສລຸຈ ອຸຈຸຊຸຊໍ ຕຈໍ ຄເປຕຸວາ ສພຸໂພ ຈ ຕໂຈຕິ ສມຸພນຸໂຮ។

໑໖។ ມຂຸນາ (ປາຣາ។ ອຍຸຄ។ ໒។໒໒໓) ອມກຸຂິຕໍ ສຸທຂສິຕຸຖລຸຈ។ ມຂຸມກຸຂິຕໍ ປນ ສຕຸຕາຫກາລິກເມວ។ ຍລຸຈ ກິລຸຈີຕິ ໂອທ ນໍ ມໍສໍ ອຍຸຖິອາທີນິຕິ ອຕຸໂຖ។

໑໗។ ‘‘ຍານິ ວາ ປນຄຸລານີປີ ອຕຸຖິ ເນວ ຂາທນີເຍ ຂາທນີຍຕຸຖໍ ຜຣນຸຕິ, ນ ໂກຊນີເຍ ໂກຊນີຍຕຸຖໍ ຜຣນຸຕິ, ຕານິ ປຜິຄຸຄເທຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ, ສຕິ ປຈຸຈເຍ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ , ອສຕິ ປຈຸຈເຍ ປຣິກຸລຸຊນຸຕສຸສ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສາ’’ຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໓) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ‘‘ອາຫາຣຕຸຖມສາເຂນຸຕໍ, ສພຸພໍ ຕໍ ຍາວຊີວິກ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។

໑໘។ສພຸພສຸສາຕິ ຄິລານສຸສາປີ ອຄິລານສຸສປີຕິ ອຕຸໂຖ។ ກາລິກຕຸຕຍນຸຕິ ຍາວກາລິກໍ ວຊເຊຕຸວາ ອວເສສໍ ສຕິ ປຈຸຈເຍ ວິ

ກາເລ ກປ຺ປ໌ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໙໙។ຊນຍນ຺ຕຸໂກຕິ ຊນຍນ຺ຕິ ອຸໂກ។ ກີ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ? ຍາວກາລິກຍາມກາລິກສຽຂາຕາ ອຸໂກ ກາລິກາ ອຕ຺ຕໂນ ກາລມຕິກ຺ກ
ມິຕ຺ວາ ປ໌ຣິກ຺ຕ຺ຕາ ປາຈິຕ຺ຕິ ຊນຍນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກິລ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ (ມຫາວ។ ໒໗໔; ມຫາວ។ ອຜ຺ຖ។ ໒໗໔; ກຽຂາ។ ອຜ຺ຖ។
ສນ຺ນິຣິກາຣກາສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ) – ອຸໂກປິ ປ໌ເນເຕ ອກປ຺ປິຍກ຺ຜິຍំ ວຸຕ຺ຕາ ອນ຺ໂຕວຸຕ຺ຖំ ທຸກ຺ກຜລ຺ຈ, ປ຺ນທິວເສ ປ໌ຣິກ຺ລ຺ຊ
ໂຕ ສນ຺ນິຣີ ປາຈິຕ຺ຕິຍລ຺ຈ ຊນຍນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໑໐໐។ອນາຣຸລ຺ເຫຕິ ປາລຸອິຍំ ອນາຄເຕ ມນຸສ຺ສສປ຺ປິອາທິມ຺ທິຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໑໐໑។ນິສ຺ສຜ຺ຄລທ຺ຣນ຺ຕິ (ປາຣາ។ ໖໔໔) ວິນຍກມ຺ມំ ກຕ຺ວາ ປ຺ນ ລທ຺ຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕາເຫຕິ ສຕ຺
ຕາຫພ຺ການ຺ຕເຣ ສາມເຕຣສ຺ສ ''ອິທំ ສປ຺ປິ ເຕລ''ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ນາມំ ຄເຫຕ຺ວາ ''ຕຸຍ຺ຫំ ວິກປ຺ເປມິ''ຕິ ວາ ''ອິຕ຺ຖນ຺ນາມ
ສ຺ສ ວິກປ຺ເປມິ''ຕິ ວາ ສມ຺ມຸຂາປິ ວາ ປ໌ຣມ຺ມຸຂາປິ ວາ ວິກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ។ ປາລຸອິຍំ ປ໌ນ ''ອນາປຕ຺ຕິ ອນ຺
ໂຕສຕ຺ຕາເຫ ອຣິຜ຺ເຖຕິ, ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ນສ຺ສຕິ, ວິນສ຺ສຕິ, ຫຍ຺ຫຕິ, ອຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ວິສ຺ສາສំ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ''ຕິ (ປາຣາ
។ ໖໔໕) ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕំ, ''ວິກປ຺ເປມິ''ຕິ ອິທំ ປ໌ນ ນຕ຺ຖិ។ ກິລ຺ຈາປິ ນຕ຺ຖិ, ອຖ ໂຂ ''ອນຣິຜ຺ຖິເຕ ອຣິຜ຺ຖິຕສລ຺ຜີ
ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍំ ປາຈິຕ຺ຕິຍំ, ອວິກປ຺ປິເຕ ວິກປ຺ປິຕສລ຺ຜີ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍំ ປາຈິຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ។ ໖໔໔) ອາປຕ຺ຕິວາເຣ ອາຄຕຕ຺ຕາ
ເຖເຣນ ທສ຺ສິຕំ។ ຕំ ທສ຺ເສນ຺ເຕນາປິ ສເຈ ອຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິກປ຺ເປຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ສນ຺ຕກំ ໂຫຕິ, ປ໌ຜິຄ຺ຄຫຕມ຺ປິ ນ ວິຊຫ
ຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນວເສນ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນວເສນ ທສ຺ສິຕំ។ ຕສ຺ສ ທິ ວິກປ຺ປິເຕ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫຕມ຺ປິ ວິຊຫຕິ,
ອາປຕ຺ຕິປິ ນ ໂຫຕິຕិ។ ອຣິຜ຺ຖໂຕຕິ ອພ຺ການ຺ຊນາທິນິ ອຣິຜ຺ຖຫນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສເຈ ປ໌ນ ສຕ຺ຕາຫພ຺ການ຺ຕເຣ
ນິຣເປກ຺ໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປ໌ຣິຈ຺ຈຊຕິ, ປ໌ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນາປຕ຺ຕິ, ອິຕຣສ຺ສ ຈ ອປ຺ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອຸກິນ຺ນມ຺ປິ
ກາຍິກປ໌ຣິໂກໂຄ ວຜ຺ຜຕិ។ ອນິສ຺ສຄ຺ຄິຍຕ຺ຕາ ປ໌ນ ພາຫິຣປ໌ຣິໂກເຄນ ວຜ຺ຜຕិ។ ''ຕານិ ປ໌ຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫປ໌ຣມំ ສນ຺ນິຣີ
ກາຣກំ ປ໌ຣິກ຺ລ຺ຊິຕພ຺ພານិ''ຕិ (ປາຣາ។ ໖໔໖) ເອວំ ນິຍເມຕ຺ວາ ອນຸລ຺ລາຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕំ ''ອລ຺ລສ຺ສ ທທໂຕປິ ຈ ອນາປຕ຺
ຕិ''ຕិ។

໑໐໔។ສພ຺ກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສກາວំ។ ຍສ຺ມາ ຄາຫາປຍນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວມ຺ທິຣິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິທານិ ວກ຺ຂມານំ
ສນ຺ຣາຍ ''ເອວ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕំ។

໑໐໖-໔។ສຕ຺ຕາຫំ ຍາວຊີວິກນ຺ຕິ (ມຫາວ។ ໖໐໔; ມຫາວ។ ອຜ຺ຖ។ ກຽຂາ។ ອຜ຺ຖ។ ສນ຺ນິຣິກາຣກາສິກ຺ຂາປ໌ທວຕ຺ຕນາ) ສຕ຺
ຕາຫກາລິກລ຺ຈ ຍາວຊີວິກລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກີ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ? ສຕ຺ຕາຫກາລິກຍາວຊີວິກທ຺ວຍំ ເສສກາລິກສມ຺ມິສ຺ສំ ສມ຺ກິນ຺ນຣ
ສំ ກຕ຺ວາ ປ໌ຣິກ຺ລ຺ຊໂຕ ສນ຺ນິຣິປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕິຕិ ອຸທິຣິຕນ຺ຕិ។ ຕທຫຸ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕំ ຕທເຫວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫກາ
ລິກຍາວຊີວິກທ຺ວຍំ។ ອິຕຣນ຺ຕິ ຍາວຊີວິກំ។ ປ໌ເຣ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕំ ວາ ໂຫຕຸ, ຕທຫຸ ວາ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕំ, ຍາວຊີວິກំ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ
ສຕ຺ຕາຫំ ກປ຺ປ໌ຕິຕិ ເວທິຕພ຺ພំ។ ''ຍາວກາລິເກນ, ກິກ຺ຂເວ, ຍາມກາລິກំ, ສຕ຺ຕາຫກາລິກំ, ຍາວຊີວິກំ ຕທຫຸ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕំ ກາເລ
ກປ຺ປ໌ຕິ, ໂນ ວິກາເລ។ ຍາມກາລິເກນ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາຫກາລິກំ, ຍາວຊີວິກំ ຕທຫຸ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕំ ຍາເມ ກປ຺ປ໌ຕິ, ຍາມາຕິກ຺ການ຺
ເຕ ນ ກປ຺ປ໌ຕិ។ ສຕ຺ຕາຫກາລິເກນ, ກິກ຺ຂເວ, ຍາວຊີວິກំ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕំ ສຕ຺ຕາຫំ ກປ຺ປ໌ຕິ, ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ການ຺ເຕ ນ ກປ຺ປ໌ຕិ''ຕិ ຫິ
ເກສຊ຺ຊກ຺ຂນ຺ຣເກ (ມຫາວ។ ໖໐໔) ວຸຕ຺ຕំ។ ເອຕ຺ຖ ປ໌ນ ''ຕທຫຸ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫິຕ''ນ຺ຕິ ວິເສສວຈນສ຺ສ ນຕ຺ຖິຕາຍ ປ໌ເຣ ປ໌ຜິຄ຺
ຫິຕມ຺ປິ ວຜ຺ຜຕິຕິ ສິທ຺ຣນ຺ຕិ។ ກາລິກວິນິຈ຺ຊໂຍ។

ກາລິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ។

໑៖ ປ໌ຜິຄ຺ຄາຫນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໐໖។ ອິທານិ ''ປ໌ຜິຄ຺ຄາໂຫ''ຕិ ປທំ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ຸ ''ທາຕຸການາກິຫາໂຣ ຈາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຣំ។ ຕຕ຺ຖ ທາຕຸການສ຺ສ ອກິຫາໂຣ
ທາຕຸການາກິຫາໂຣ។ ເອເຕນ ອລ຺ລສ຺ສ ປຕ຺ເຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ຸ ອາລຸເລນ຺ຕສ຺ສ ຍຸສິຕານិ ອຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ອລ຺ລສ຺ສ ປຕ຺ເຕ ສເຈ ປຕນ຺
ຕິ, ປ໌ຜິຄ຺ຄຫຕំ ນ ຣຸຫຕິຕິ ທີປິຕំ ໂຫຕិ។ ເອຣຕກ຺ຂມນ຺ຕິ ຖາມມຊ຺ຊິເມນ ປ໌ຣິເສນ ອຸກ຺ຂິປນກ຺ຂមំ, ຕໂຕ ມຫນ຺ເຕ ປ໌ຜິຄ຺ຄຫຕំ

น รุหติฯ ติสา เหนุเตติ กายกายปฺปฏิพทฺธนิสฺสคฺคิยานํ วเสน ติสา เหนุเตฯ ตสฺส ภิกฺขุโน กายกายปฺปฏิพทฺเธหิ ทฺวิสา คาโหติ อตฺโถฯ ปญฺจฺเล เอวํ ปญฺจเถวํฯ หาตฺถกามาภิหาโร เอกํ, หตฺถปาโส เอกํ, เอรตฺถุขมตา เอกํ, เหวมนุสฺสติรจฺฉานคเตสุ เอเกน ติสา หานเมกํ, ทฺวิสา คาโห เอกนฺติ เอวํ ปญฺจคานิ โหนฺติฯ

๑๐๗ฯ อิหานิ เยน กายปฺปฏิพทฺเธน ปฏิคฺคหตํ น รุหติ, ตํ หสฺเสตุํ ''อสํหาริเย''ติอาทิมาหฯ ขาตฺเก (ปาจิฯ อฏฺฐฯ ๘๖๘) พนฺธิตฺวา ฐปิตมญฺจาทิมฺหิ วา ผลเก วา ปาสาเณ วา อสํหาริเย น รุหตีติ อตฺโถฯ ตตฺถชาเต ปทุมินิปตฺเต วา กิสฺมิญฺจิ ทาหิมฺหิ วา น วฏฺฏติ, สุขุเม จิญฺจอาทีนํ ปตฺเต วา น รุหติ, ยญฺจ มชฺฌิมปุริโส สนฺธาเรตุํ น สกฺโก ติ, ตสฺมึ อสยฺหภาเร จ ปฏิคฺคโห น รุหตีติ อตฺโถฯ

๑๐๘ฯ อิหานิ ปฏิคฺคหตาวิชหนํ หสฺเสตุํ ''สิกฺขามรณลิงฺเคหิ''ติอาทิ อารทฺธํฯ ตตฺถายํ ปิณฺฑตฺโถ – สิกฺขาปจฺจกฺขาเนน จ มรเณน จ ลิงฺคปริวตฺตเนน จ ''น ตํ หานิ ปริภุญฺชิสฺสามิ''ติ วา ''น ปุน ปฏิคฺคเหตฺวา ปริภุญฺชิสฺสามิ''ติ วา เอวํ อนเปกฺขวิสฺสชฺชเนน จ โจราทีหิ วา อจฺเฉหา จ อนุปสมฺปนฺนสฺส หานา จ คาโห ปฏิคฺคาโห อุปสมฺมติ วิชหตีติฯ ภิกฺขุนิยา ปน สิกฺขาปจฺจกฺขานสฺส อภาวา วิพฺภเมน จ วิชหตีติ ตเหตพฺพํฯ

๑๐๙-๑๑๐

ฯ อิหานิ ปฏิคฺคเหตฺวา ปริภุญฺชิตพฺพํ หสฺเสตุํ ''อปฺปฏิคฺคหิตํ สพฺพ''นฺติอาหิ วุตฺตํฯ ตสฺสตฺโถ (กงฺขาฯ อฏฺฐฯ หนฺตโปนสิกฺขาปห) – จตุกาลิกปริยาปนฺนํ อนฺตมโส รชเรณุมฺปิ อปฺปฏิคฺคเหตฺวา สพฺพํ ปริภุญฺชโต ปาจิตฺติฯ อิหานิ อปฺปฏิคฺคเหตฺวา ปริภุญฺชิตพฺพํ หสฺเสตุํ ''สุทฺธญฺจ นาติพหล''นฺติอาหิ วุตฺตํฯ ตตฺถ สุทฺธญฺจาติ อญฺเญสํ รเสน อสมฺมิสฺสํฯ หิโมทกสมุทฺโหทกาทิสุ ปฏิคฺคหณกิจฺจํ นตฺถิฯ โลณญฺจ อสฺสุ จ โลณสฺสฯ เอตฺถ โลณํ นาม สริเร อุฏฺฐิตํฯ เอตานิ ปน สพฺพานิ อวิจฺฉินฺนานิเนว กปฺปนฺติ, เนตรานิฯ

๑๑๑ฯ อิหานิ อนงฺคลคฺคานิปิ หสฺเสตุํ ''คูถมตฺติกมุตฺตานิ''ติอาหิมาหฯ ตถาวิเธติ ตถาวิเธ กาเล, สปฺปหฏฺฐกาเลติ อตฺโถฯ อญฺเญสํ ปน อปฺปฏิคฺคหิตํ อนงฺคลคฺคํ น วฏฺฏติฯ กสฺมา ? ''อนุชานามิ, ภิกฺขเว, ยํ กโรนฺโต ปฏิคฺคหตุํหาติ, สเวว ปฏิคฺคโห กโต, น ปุน ปฏิคฺคเหตพฺโพ''ติ (มหาวฯ ๘๖๘) วุตฺตตฺตาฯ

๑๑๔ฯทุรูปจิณฺณเตติ ทุปฺปรามฏฺเฐ ผลิกรุกฺขวลฺลิอาทึ จาเลนฺตสฺส วา อามิสภริตภาชนํ อปฺปฏิคฺคหิตํ ปรามสนฺตสฺส วา ทุรูปจิณฺณทุกฺกฏํ โหตีติ อตฺโถฯ ธโฌคิณฺเณติ ภิกฺขาย จรนฺตสฺส ปตฺเต ปติตรชํ อปฺปฏิคฺคเหตฺวา ปุน ภิกฺขํ คณฺหโต วินยทุกฺกฏํ โหตีติ อตฺโถฯ อทุคฺคหปฺปฏิคฺคเหติ อถ อุคฺคหปฺปฏิคฺคเห, อตฺตนา เอว อุคฺคเหตฺวา คหิเตติ อตฺโถฯ อกปฺปิยกุฏิยํ อนฺโตวุตฺเถ จ ยตฺถ กตฺถจิ ภิกฺขุนา สยํปกฺเก จ อตฺตนา วา ปเรน วา อกปฺปิยกุฏิยํ อนฺโตปกฺเก จาติ สพฺพตฺถ ทุกฺกฏนฺติ อธิปฺปาโยฯ ปฏิคฺคาหวินิจฺฉโยฯ

ปฏิคฺคาหนิทฺเหสวณฺณนา นิฏฺฐิตาฯ

๑๐ฯ อกปฺปิยมํสนิทฺเหสวณฺณนา

๑๑๖ฯ อิหานิ มํเสสุ ปฏิปชฺชิตพฺพาการํ หสฺเสตุํ ''มํเสสุ จ อกปฺปิย''นฺติ อุทฺธฏํฯ อกปฺปิยมํสมฺหิ หสฺสิเต กปฺปิยมํสํ หสฺสิตเมว โหติ ปาริเสสนเยนฯ อุรคสฺส จาติ เอตฺถ สพฺโพปิ อุรโค น กปฺปติฯ

๑๑๔ฯ เอตฺตาวตา ชาติวเสน หสวิธมฺปิ อกปฺปิยมํสํ หสฺเสตฺวา อิหานิ กปฺปิยมํเสสุปิ อกปฺปิยวิธึ หสฺเสตุํ ''อุทฺทิสฺสกตมํสญฺจ, ยญฺจ อปฺปฏิเวกฺขิต''นฺติ วุตฺตํฯ ตตฺถ ปญฺจสุ สหธมฺมิเกสุ ยสฺส กสฺสจิ ยํ กิญฺจิ อุทฺทิสฺส กตํ อุทฺทิสฺสกตํ นาม, ตํ ปน ฐานิตฺวา ปริภุญฺชิตุํ สพฺเพสมฺปิ น วฏฺฏติ, อฐานนฺตานํ อนาปตฺติฯ มจฺเฉสุปิ เอเสว นโยฯ อปฺปฏิเวกฺขิตนฺติ อนุปปริกฺขิตํ, อนาปุจฺฉิตนฺติ อตฺโถฯ ''น ภิกฺขเว อปฺปฏิเวกฺขิตฺวา มํสํ ปริภุญฺชิตพฺพํ, โย

ປຣິກຸຄຸເຊຍຍ, ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສາ''ຕິ (ມຫາວ. ໔໗໑) ວຸຕຸຕໍ. ມຈຸເຂສຸ ປນ ອາປຸຈຸຂນກິຈຸຈໍ ນຕຸຖິ ອກປຸປິຍມຈຸຂານໍ ນຕຸຖິ ຕາຍາຕິ ວທນຸຕິ. ອິທານິ ເອເຕສຸ ອາປຕຸຕິເກທໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ຖຸລຸລຈຸຈຍ''ນຸຕິອາທິມາຫ. ຕໍ ສພຸພໍ (ກງຂາ. ອຍຸຖ. ສນຸນິຂິກາຣກສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) ອຸຕຸຕານເມວ.

໑໑໔. ອິທານິ ນ ເກວລໍ ອິເມສໍ ມນຸສຸສາທີນໍ ມໍສເມວ ອກປຸປິຍໍ, ອຍຸຖິອາທີນິປີ ອກປຸປິຍານີຕິ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຍຸຖິປີ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຖ (ມຫາວ. ອຍຸຖ ໔໗໑) ໂລມມຸເປສນຸຕິ ໂລມມຸປີ ເອສໍ ອກປຸປິຍມໍສວຕຸຖູນນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ສຈິຕຸຕກໍ ວາຕິ ເອເຕສຸ ປນ ອຸທຸທິສຸສກຕເມວ ສຈິຕຸຕກໍ, ເສສາ ອຈິຕຸຕກາຕິ. ອກປຸປິຍມໍສວິນິຈຸຂໂຍ.

ອກປຸປິຍມໍສນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໑໑. ນິສຸສຄຸຄິຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໑໖-໗. ອິທານິ ອຈຸໂຈລຸອາຣິການໍ ວເສນ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຣູປິຍ''ນຸຕິອາທີ ອາຣທຸຂໍ. ອຍຸລຖາປີ ຍຸຕຸຕິ ປຣິເຍສິຕພຸພາ. ຕຕຸຖາ ຍໍ ສງເຂປຕຸໂຖ (ປາຣາ. ໕໒໑; ປາຣາ. ອຍຸຖ. ໔.໕໗໘; ກງຂາ. ອຍຸຖ. ຊາຕຣຸປສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) – ໂຍ ຣູປີເຍນ ອຣູປິຍຍຸຈ ປຣິວຕຸເຕຍຸຍ, ໂຍ ຈ ອິຕເຣນ ຈ ອຣູປີເຍນ ຣູປີຍໍ ປຣິວຕຸເຕຍຸຍ, ຕສຸສ ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ໂຫຕີຕິ.

ອິທານິ ຣູປິຍຍຸຈ ອຣູປິຍຍຸຈ ທສຸເສຕຸໍ ''ອິສ ຣູປິຍ''ນຸຕິອາທີ ອາຣທຸຂໍ. ເອຕຸຖ (ປາຣາ. ໕໗໘; ກງຂາ. ອຍຸຖ. ຊາຕຣຸປສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) ສຊຊຸ ສິງຄີຕິ ສຊຊູຕິ ຣຊຕໍ. ສິງຄີຕິ ສຸວຕຸຕໍ. ຕມຸພໂລຫາທີທີ ວາ ທາຣູທີ ວາ ປຕຸເຕທີ ວາ ລາຂາຍ ວາ ຣູປໍ ສມຸຍຸຖາເປຕຸວາ ວາ ອສມຸຍຸຖາເປຕຸວາ ວາ ກຕໍ ຈມຸມພິຊມຍມຸປິຍໍ ຍໍ ເທເສ ໂວຫາຣໍ ຄຈຸຂຕິ, ອິທໍ ໂວຫາຣູປຄມາສກໍ ນາມ. ອິທມິສ ຣູປິຍນຸຕິ ອະທິປຸເປຕໍ. ວຕຸຖາທີ ຈ ມຸຕຸຕາທີ ຈ ວຕຸຖມຸຕຸຕາທີ. ອິຕຣນຸຕິ ອຣູປິຍໍ ກປຸປິຍວຕຸຖຸຍຸຈ ທຸກຸກຍວຕຸຖຸຍຸຈ. ກິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ? ວຕຸຖໍ ສຸຕຸຕໍ ຜາໂລ ປໂຍໂກ ກປຸປາໂສ ອເນກປຸປກາຣໍ ອປຣຕຸຕໍ ສປຸປີ ນວນີຕໍ ເຕລໍ ມຊຸ ຜາຕິຕາທີເກສຊຊຸຍຸຈາຕິ ອິທໍ ກປຸປິຍວຕຸຖຸ ນາມ. ມຸຕຸຕາ ມຄິ ເວລຸອຸຣິໂຍ ສງໂຂສິລາ ປວາລຸອໍ ໂລຫິຕງໂຄ ມສາຣຄລຸລໍ ສຕຸຕ ຂຸຍຸຍານີ ທາສີ ທາໂສ ເຂຕຸຕໍ ວຕຸຖຸ ປຸປຸຜາຣາມຜລາຣາມາທໂຍຕິ ອິທໍ ທຸກຸກຍວຕຸຖຸ ນາມ, ຕທຸກຍໍ ອຣູປິຍໍ ນາມາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ.

໑໑໗. ເອຕຸຕາວຕາ ຣູປິຍສໍໂວຫາຣໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ກຍວິກຸກຍໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອິມໍ ຄເທຕຸວາ''ຕິອາທິມາຫ . ຕຕຸຖ ອິມນຸຕິ ຕຕຸທຸລາທີກໍ ກປຸປິຍກຕຸທໍ ຄເທຕຸວາ ວາ ໂອທນາທີ ກຸຕຸວາ ວາ ''ອິມໍ ວຕຸຖາທີກໍ ກປຸປິຍກຕຸທໍ ເທທີ, ອິມໍ ຣຊນປຈນາທີກໍ ກຣ, ຣຊນກຍຸຖາທີມາ ນຍ, ອິມໍ ວາ ຕວ ເທມິ, ຕຸວໍ ປນ ອິມຍຸຈ ອິມຍຸຈ ອາຫຣ, ກຣ, ເທທີ''ຕິ ເອວໍ ກຍວິກຸກເຍ ສມາປນຸເນ ນິສຸສຄຸຄີຕິ ສມຸພນຸໂຂ.

໑໑໘. ອິທານິ ປຣິຕາມວເສນ ອາປຕຸຕິເກທໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຕຸຕໂນ''ຕິອາທີ ອາຣທຸຂໍ. ຕຕຣາຍໍ ປີຕຸທຕຸໂຖ (ປາຣາ. ໖໕໘; ປາຣາ. ອຍຸຖ. ໔.໖໕໗; ກງຂາ. ອຍຸຖ. ປຣິຕຕສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) – ສງຂສຸສ ວາ ອຍຸຍສຸສ ວາ ນຕໍ ປຣິຕຕໍ ລາກໍ ລກິຕພຸພໍ ຈີວຣາທີປຈຸຈຍໍ ອຕຸຕໂນ ວາ ອຍຸຍສຸສ ວາ ປຣິຕາເມຍຸຍ, ນິສຸສຄຸຄິຍອາທີນິ ໂຫນຸຕີຕິ. ກຖໍ? ໂຍ ປນ ມາ ຕຸສນຸຕາມຸປີ ສງຂສຸສ ປຣິຕຕໍ ອຕຸຕໂນ ປຣິຕາເມຕິ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ. ອຍຸຍສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ປຣິຕາເມຕິ, ສຸທຸຂິກປາຈິຕຸຕິຍໍ. ອຍຸຍສຸສ ສງຂສຸສ ວາ ເຈຕິຍສຸສ ວາ ປຣິຕາເມຕິ, ທຸກຸກຍໍ. ໂຍ ປນ ອຍຸຍປຸຄຸຄລສຸສ ວາ ເຈຕິຍສຸສ ວາ ປຣິຕຕໍ ອຕຸຕໂນ ວາ ອຍຸຍປຸຄຸຄລສຸສ ວາ ສງຂສຸສ ວາ ອຍຸຍເຈຕິຍສຸສ ວາ ປຣິຕາເມຕິ, ຕສຸສາປີ ທຸກຸກຍເມວາຕີ.

໑໘໐. ໂຍ ປນ ນິສຸສຄຸຄີ ນິສຸສຊຊິຕພຸພໍ ອນິສຸສຊຊິຕຸວາ ວິນຍກມຸມໍ ອກຕຸວາ ປຣິກຸຄຸເຊຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກຸກຍໍ. ໂຍ ວາ ປເຣນ ວິນຍກມຸມຕຸຖາຍ ນິສຸສຍຸກຸໍ ສກສຸຍາຍ ນ ທເທຍຸຍ, ຕສຸສາປີ ທຸກຸກຍໍ. ອຍຸລເຖຕຣນຸຕິ ເອຕຸຖ ອຍຸລຖາຕິ ເຖຍຸຍສຸຍາຍ ສເຈ ນ ທເທຍຸຍ, ອິຕຣໍ ຕສຸສ ອຄຸຂວເສນ ປາຣາຊິກຍຸຈ ຖຸລຸລຈຸຈຍຍຸຈ ທຸກຸກຍຍຸຈ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ນິສຸສຄຸຄິຍວິນິຈຸຂໂຍ.

ນິສຸສຄຸຄິຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໑໘ຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໑ຯ ອິທານິ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປາຈິຕ຺ຕິ"ຕິ ມາຕິກາປທໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ "ມຸສາວາໂທມສາວາເທ, ເປສຸຎ຺ຎຫຣເຓ"ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ມຸສາວາເທ ຈ ໂອມສວາເທ ຈ ເປສຸຎ຺ຎຫຣເຓ ຈ ປາຈິຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິຯ ເອຕ຺ຖ ປນ "ອທິຏ຺ຐໍ, ອສຸຕໍ, ອມຸຕໍ , ອວິຎ຺ຎາຕໍ, ທິຏ຺ຐໍ, ສຸຕໍ, ມຸຕໍ, ວິຎ຺ຎາຕ"ນ຺ຕິ (ປາຈິຯ ໙; ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໙) ປຸພ຺ເພປິ "ມຸສາ ຠຓິສ຺ສາມີ"ຕິ ເຈເຕຕ຺ວາ ວຈນກ຺ຂເຓ "ມຸສາ ຠຓາມີ"ຕິ ຊານິຕ຺ວາ ຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ມຸສາຠຓເນ ປາຈິຕ຺ຕິ ນາມ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ສ ຠຓຕິ, ໂສ ຕໍ ນ ສຸຓາຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ນ ໂຫຕີ (ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ມຸສາວາທສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ)ຯ

"ໂອມສວາໂທ ນາມ ທສຫິ ອາກາເຣຫິ ໂອມສຕິ ຊາຕິຍາປິ ນາເມນປິ ໂຄຕ຺ເຕນປິ ກມ຺ເມນປິ ສິປ຺ເປນປິ ອາພາເຘນປິ ລິງ຺ເຄນປິ ກິເລເສນປິ ອາປຕ຺ຕິຍາປິ ອກ຺ໂກເສນປີ"ຕິ (ປາຈິຯ ໑໕) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕຫິ ທສຫິ ອາກາເຣຫິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຍ ຂຸໍເສຕິ ວມ຺ເຠຕິ, ອຍໍ ໂອມສຕິ ນາມ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣມ຺ມຸຂາ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຖາ ປາລິອິຍໍ ອນາຄເຕຫິ "ໂຈໂຣ"ຕິ ວາ "ຄຓ຺ຐິເຠທໂກ"ຕິ ວາ ອາທີຫິ ຠຓນ຺ຕສ຺ສຯ "ສນ຺ຕິ ອິເທເກຈ ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈຓ຺ຑາລາ"ຕິອາທິນາ ປຣິຍາເຍນ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ ຈ ສພ຺ພຕ຺ຖປິ ທຸກ຺ກຏເມວຯ

ປິຍກມ຺ຍຕາຍ ວາ ເຠທາຘິປ຺ປາເຍນ ວາ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ຊາຕິອາທີຫິ ໂອມສນ຺ຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸປສໍຫຣຓໍ ເປສຸຎ຺ຎຫຣຓໍ ນາມຯ ເອຕ຺ຖາປິ ປຣິຍາຍວຈເນນ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸປສໍຫຣເຓນ ຈ ທຸກ຺ກຏເມວຯ

ປທໂສຘມ຺ໂມຕິ ເອຕ຺ຖ "ຘມ຺ໂມ ນາມ ພຸທ຺ຘພາສິໂຕ ສາວກພາສິໂຕ ອິສິພາສິໂຕ ເທວຕາພາສິໂຕ ອຕ຺ຖູປສໍຫິໂຕ ຘມ຺ມູປສໍຫິໂຕ"ຕິ (ປາຈິຯ ໔໖) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄີຕິຕ຺ຕຍມາຣຸຬ຺ຫໍ ປິຏກຘມ຺ມໍ ປທານຸປທອນ຺ວກ຺ຂຣອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນວເສນ ຠິກ຺ຂຸຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸນິຎ຺ຈ ຐເປຕ຺ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ເອກໂຕ ວາເຈນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສາຄາເຣຕິ ຍໍ ປນ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຍາເຍນ ທິຍຑ຺ຒຫຕ຺ຖຸພ຺ເພເຘນ ປາກາຣາທິນາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ເຍນ ເກນຈິ ວິຕານາທິນາ ອນ຺ຕມໂສ ວຕ຺ເຖນປິ ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ສພ຺ພຈ຺ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ເສນາສນໍ, ຕຖາຣູເປ ເສນາສເນ ເອກູປ຺ຈາຣຏ຺ຐາເນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສຫ ວສນ຺ຕສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນິປ຺ຊ຺ຊນຄຓນາຍ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນຄຓນາຍ ຈ ເທວສິກໍ ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຸຊ຺ຌາປນກຂີຍ຺ຍເນຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ສງ຺ເຄນ ສມ຺ມຕໍ ເສນາສນປຎ຺ຎາປກໍ ວາ ຠຕ຺ຕຸທ຺ເທສກໍ ວາ ຍາຄຸພາຊກໍ ວາ ຜລພາຊກໍ ວາ ຂຊ຺ຊກພາຊກໍ ວາ ອປ຺ປມຕ຺ຕກວິສ຺ສຊ຺ຊກໍ ວາ ມງ຺ກຸກຕ຺ຕຸກາໂມ ອຎ຺ເຎນ "ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ເສນາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ຠຕ຺ຕານິ ຈ ອຸທ຺ທິສຕີ"ຕິ ວາ ວທນ຺ໂຕ ອວຓ຺ຓໍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ອຸຊ຺ຌາເປຕິ ເຕນ ອວຊານາເປຕິ, ໂຍ ປນ ຕເຖວ ວທນ຺ໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຕສ຺ສ ອຍສໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ຂີຍຕິ, ຕສ຺ສ ອຸຊ຺ຌາປນເກ ຈ ຂີຍເນ ຈ ປາຈິຕ຺ຕິທ຺ວຍນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໑໘໘ຯຕລສຕ຺ຕິອນາທຣ-ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຸປ຺ປາທເນສຸ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຫຣຓາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກາຍໍ ວາ ກາຍປ຺ປຕິພທ຺ຘໍ ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕິ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ສເຈ ວິຣທ຺ໂຘ ປຫາຣໍ ເທຕິ, ອປ຺ປຫຣິຕຸກາມຕາຍ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຖາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນສຸປິ ທຸກ຺ກຏເມວຯ

ອຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຕໍ ອສິກ຺ຂິຕຸກາມຕາຍ ວາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ອໂສຕຸກາມຕາຍ ວາ ໂຍ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ອນາທຣກຣເຓ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປຎ຺ຎຕ຺ເຕນ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕນ ວາ ອປຎ຺ຎຕ຺ເຕນ ວາ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ "ອູນວີສຕິວສ຺ໂສ ມຎ຺ເຎ ຕ຺ວໍ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ, ວິກາເລ ມຎ຺ເຎ ຕຍາ ຠຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸປ຺ປາທເນ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ຄາມປ຺ປເວສນາປຸຈ຺ຉາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ມຊ຺ຌນ຺ຫິກາຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນາ ວິກາໂລ ນາມ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ

ສເຈ ສມ຺ພຫຸລາ ເກນຈິ ກມ຺ເມນ ຄາມໍ ປວິສນ຺ຕິ, ‘‘ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນໍ ອາປຸຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ສພ຺ເພຫິປິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ. ສເຈ ອນາປຸຈ຺ຉາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິ, ປຐມປາເທ ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸຕິຍປາທຸທ຺ຘາເຣ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ອາປທາສຸ ອນາປຕ຺ຕິ.

ໂຠຊເນ ຈ ປຣມ຺ປຣາຕິ ປຣມ຺ປຣໂຠຊເນ ຈ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ປນ ປຍ຺ຈສຸ ໂຠຊເນສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ໂອທເນນ ວາ ສຕ຺ຕຸນາ ວາ ກຸມ຺ມາເສນ ວາ ມໍເສນ ວາ ມຈ຺ເຉນ ວາ ນິມນ຺ເຕມິ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ, ເຍນ ເກນຈິ ເວວຈເນນ ວາ ອກປ຺ປິຍນິມນ຺ຕນາຍ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ສ ເຍນ ເຍນ ປຐມໍ ນິມນ຺ຕິໂຕ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ໂຠຊນໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຏິປາຏິຍາ, ອວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ວາ ປຐມນິມນ຺ຕນໍ ປຣສ຺ສ ປຣສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ໂຠຊນານໍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ປຣິຠຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ປຣມ຺ປຣໂຠຊເນ ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ຄິລານຈີວຣທານຈີວຣກາລສມເຍສຸ ອນາປຕ຺ຕິ, ຕຖາ ປຍ຺ຈ ໂຠຊນານິ ຐເປຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ.

໑໘໓.ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຄມເນ ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ທສວິຘາ ເສຍ຺ຍາ ຠິສິ ຈິມິລິກາ ອຸຕ຺ຕຣຕ຺ຖຣຓໍ ຠູມຕ຺ຖຣຓໍ ຕຏ຺ຏິກາ ຈມ຺ມຂຓ຺ໂຑ ນິສີທນໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ ຕິຓສນ຺ຖາໂຣ ປຓ຺ຓສນ຺ຖາໂຣຕິ. ເອເຕສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສງ຺ຆິເກ ວິຫາເຣ ຄຸຕ຺ຕເສນາສເນ ອຕ຺ຕໂນ ວສ຺ສຄ຺ເຄນ ຄຫິຕໍ ອຕ຺ຕນາ ວາ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ວາ ສນ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ຕໍ ທິວສໍ ຄມິກວເສນ ປກ຺ກມນ຺ໂຕ ເນວ ສຍໍ ອຸທ຺ຘເຣຍ຺ຍ ນ ອຍ຺ຍໍ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ, ຍຖາ ອຸປຈິກາທີຫິ ນ ຂຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວໍ ນ ຄເປຍ຺ຍ, ອຍ຺ເຍນ ວາ ນ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ, ປຕິຣູປໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ວາ ສາມເຓຣໍ ວາ ອາຣາມິກເມວ ວາ ອນາປຸຈ຺ຉາ ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ມຓ຺ຑປຣຸກ຺ຂມູລາທິອຄຸຕ຺ຕເສນາສເນ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ, ຕຖາ ມຍ຺ຈປີຐກິສິໂກຈ຺ຉເກສຸ, ຄຸຕ຺ຕເສນາສເນປິ ທຸກ຺ກຏເມວ.

ເສນາສນານິ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຄມເນຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອຕ຺ຖ ປນ ມຍ຺ໂຈ ປີຐໍ ຠິສິ ໂກຈ຺ຉກນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ເສນາສນໍ ວສ຺ສານເຫມນ຺ຕານໍ ອຏ຺ຐສຸ ມາເສສຸ ອຊ຺ໂຌກາເສ ວາ ໂອວສ຺ສກມຓ຺ຑເປ ວາ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວາ ສຍໍ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສນ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ວາ ຕໍ ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ວາ ອນຸທ຺ຘຣາເປຕ຺ວາ ວາ ຕສ຺ສ ເສນາສນສ຺ສ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເລຑ຺ຑຸປາຕານໍ ອຕິກ຺ກເມ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ສມ຺ມຸຍ຺ຊນິຍາທີ ເສສປຣິກ຺ຂາເຣສຸ ທຸກ຺ກຏໍ.

ອິຕ຺ຖິຍາທ຺ຘານຄມເນຕິ ເອຕ຺ຖ ມາຕຸຄາເມນ ‘‘ຄຈ຺ຉາມ ຠຄິນິ, ຄຈ຺ຉາມ ອຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອວໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ ປຣສ຺ເວ ວາ’’ຕິ ນິຍມິຕກາລໍ ວິສງ຺ເກຕໍ ອກຕ຺ວາ ທ຺ວາຣວິສງ຺ເກຕໍ ມຄ຺ຄວິສງ຺ເກຕໍ ກຕ຺ວາປິ ຄຈ຺ຉໂຕ ຄາມນ຺ຕເຣ ຄາມນ຺ຕເຣ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ອຄາມເກ ອຣຍ຺ເຍ ອທ຺ຘໂຍຊເນ ອທ຺ຘໂຍຊເນ ອາປຕ຺ຕິ.

ເອເກກາຍ ນິສີທເນຕິ ເອຕ຺ຖ ເອໂກ ເອກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ນິສີທເນຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໘໔.ຠິສາປເນຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ຠິສາເປຕຸກາໂມ ໂຈຣກນ຺ຕາຣວາຬກນ຺ຕາຣາທີນິ ອາຈິກ຺ຂຕິ, ຠຍານກໍ ວາ ຣູປສທ຺ທາທີ ທສ຺ເສຕິ, ໂສ ຠາຍຕຸ ວາ ມາ ວາ, ຕສ຺ສ ປໂຍເຄ ປໂຍເຄ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນ ທຸກ຺ກຏໍ.

ອາໂກຏເນຕິ ປຫາຣທາເນ. ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອນຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ ສເຈ ອຸປ຺ປລປຕ຺ເຕນປິ ປຫາຣໍ ເທຕິ, ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຄຫຏ຺ຐສ຺ສ ວາ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປຸຣິສສ຺ສ ວາ ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕສ຺ສາປິ ປຫາຣໍ ເທຕິ, ທຸກ຺ກຏເມວ.

ອນາຈາຣໍ ອາຈຣິຕ຺ວາ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວາ ວຕ຺ຖຸນາ ວາ ອນຸຍຸຍ຺ຊິຍມາໂນ ຕໍ ອກເຖຕຸກາໂມ ‘‘ໂກ ອາປນ຺ໂນ, ກິໍ ອາປນ຺ໂນ, ກິສ຺ມິໍ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຍ຺ເຍຫິ ວຈເນຫິ ຕໍ ວຈນໍ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ໂຕ ໂສ ອຍ຺ຍໍ ວທຕິ, ອຍໍ ອຍ຺ຍວາທໂກ, ຕສ຺ມິໍ ອຍ຺ຍວາທເກ ຈ ກຍ຺ຈິ ວິຕິກ຺ກມໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອາວຸໂສ, ອິທໍ ນາມ ຕຍາ ກຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕໍ ນ ກເຖຕຸກາໂມ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕວ ສງ຺ຆໍ ວິເຫສຕີຕິ ສງ຺ຆວິເຫສໂກ, ຕສ຺ມິໍ ວິເຫສເກ ຈ ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຘ ປນ ຍຕ຺ຕິທຸຕິເຍນ ກມ຺ເມນ ອຍ຺ຍວາທເກ ຈ ວິເຫສເກ ຈ ອາໂຣປິເຕ ປຸນ ອຍ຺ຍໍ ຠຓນ຺ຕສ຺ສ, ວິເຫສນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ. ອນາໂຣປິເຕ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລປກາສຉາເທຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຍ຺ຈາປິ ‘‘ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາ ນາມ ອາປຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ປາຣາຊິການິ ເຕຣສ ຈ ສງ຺ຆາທິເສສາ’’ຕິ

(ປາຈິ. ໓໙໔) ວຸຕຸຕາ, ຕຖາປິ ອີສ ສງຆາທິເສສາວ ອນິປຸປໂຕາ. ຕສຸມາ ສງຆສມຸມຸຕິ ວິນາ ກິກຸຂຸສສ ທຸພຸກຸລຸລໍ ອາປຕຸຕີ "ອຍໍ ອສຸຈິ ໂມເຈຕຸວາ ສງຆາທິເສສໍ ອາປນຸໂນ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຕຸຖຸນາ ສທຸຂີ ອາປຕຸຕີ ພເຍຕຸວາ ກິກຸຂຸລຸຈ ກິກຸຂຸນິລຸຈ ຖເປຕຸວາ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ອາໂຣເຈນຸຕສຸສ ປາຈິຕຸຕິຍໍ. ຖຸລຸລຈຸຈຍາທິອທຸພຸກຸລຸລາໂຣຈເນ ທຸກຸກຸຕໍ. ທຸພຸກຸລຸລຈຸຂາທເນປິ ສງຆາທິເສໂສວ ອນິປຸປໂຕ. ໂຍ ປນ ກິກຸຂຸ ກິກຸຂຸສສ ທຸພຸກຸລຸລໍ ອາປຕຸຕີ ສຍໍ ວາ ຊານິຕຸວາ ອລຸເລສໍ ວາ ສຸຕຸວາ "ອິມໍ ຊານິຕຸວາ ໂຈເທສຸສນຸຕີ ສາເຣສຸສນຸຕີ ມງກຸໍ ກຣິສຸສນຸຕີ, ນາໂຣຈິສຸສາມີ"ຕິ ຂຸຣໍ ນິກຸຂິປຕິ, ຕສຸສ ປາຈິຕຸຕິຍໍ. ຂຸຣໍ ນິກຸຂິປິຕຸວາ ປຈຸຂາ ອາໂຣຈິເຕປິ ນ ຣກຸຂຕິ ເອວ.

ທາໂສທເກຕິ ອງຄຸລິປໂຕທເກນ ທາໂສ ຈ ອຸທເກ ທາໂສ ຈາຕິ ເອວມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ອຸປສມຸປນຸໂນ ອຸປສມຸປນຸນໍ ທາສາຣິປຸ ປາໂຍ ກາເຍນ ກາຍໍ ອາມສຕິ, ອາປຕຸຕີ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ, ໂກ ປນ ວາໂທ ອຸປກຈຸຂກາທິສຸ ພຜຸພເນ. ອນຸປສມຸປນຸເນ ທຸກຸກຸຕໍ, ຕຖາ ກິກຸຂຸສຸສ ກາຍປຸປຕິພທຸຂາມສເນ ຈ ນິສຸສຄຸຄິເຍນ ກາຍປຸປຕິພທຸຂາມສເນ ຈ. ເອຕຸຖ ກິກຸຂຸນິປິ ອນຸປສມຸປນຸນຜຸຖາເນ ຖິຕາ. ອຸທເກ ທາສນຂມຸໂມ ນາມ ອຸປຣິໂຄປຸພເກ ອຸທເກ ກິລຸອາຣິປຸປາຍສຸສ ນິມຸມຸຊຸຊເນົາມຸມຸຊຸຊນປຸລວນາທິກໍ. ອີສ ທາໂສ ນາມ ກີລຸອາ ວຸຈຸຈຕິ.

ນິຈຸຂຸກເນ ວິທາຣາຕິ ສງຆິກາ ວິທາຣາ ນິກຸກາທຸໝເນຕິ ອຕຸໂຖ. ເອຕຸຖ ປນ ໂຍ ກຸທຸໂຂ ຫຸຕຸວາ ອຸປສມຸປນຸນໍ ທຕຸຖາທີສຸ ຄເທຕຸວາ ວາ "ນິກຸຂມາ"ຕິ ວຕຸວາ ວາ ຍຕຸຕການິ ທວາຣານິ ເອເກນ ປໂຍເຄນ ອຕິກຸກາເມຕິ, ຕຕຸຖ ທວາຣຄຄານາຍ ອາປຕຸຕີ ອຄຸຄເທຕຸວາ ປໂຍຄສຸສ ເອກຕຸຕາ ເອກາ ເອວ ຄເທຕພຸພາ. ສເຈ ນານາປໂຍເຄຫິ ອຕິກຸກາເມຕິ, ຕຕຸຖ ທວາຣຄຄານາຍ ຄເທຕພຸພໍ. ຕສຸສ ປຣິກຸຂາຣນິກຸກາທຸໝເນ ທຸກຸກຸຕໍ, ຕຖາ ອນຸປສມຸປນຸເນ, ຕສຸສ ປຣິກຸຂາຣນິກຸກາທຸໝເນ ຈ. ອລຊຸຊີອາທີສຸ ປນ ອນາປຕຸຕີ.

ອນຸປຂຸຊຸຊ ສຍເນຕິ ສງຆິເກ ວິທາເຣ "ວຸຫຸໂໝ"ຕິ ວາ "ຄິລາໂນ"ຕິ ວາ "ສງເພນ ທິນຸໂນ"ຕິ ວາ ຊານິຕຸວາ ມຄຸຈສຸສ ວາ ປີຖສຸສ ວາ ປວີສນຸຕສຸສ ວາ ນິກຸຂມນຸຕສຸສ ວາ ອຸປຈາເຣ ເສຍຸຍໍ ສນຸຖຣິຕຸວາ ວາ ສນຸຖຣາເປຕຸວາ ວາ "ຍສຸສ ສມຸພາໂຂ ກວິສຸສຕິ, ໂສ ປກຸກມິສຸສຕີ"ຕິ ອນິປຸປາເຍນ ອກິນິສີທນຸຕສຸສ ຈ ອກິນິປຊຸຊນຸຕສຸສ ຈ ປໂຍຄຄຄານາຍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ເວທິຕພຸພໍ. ປາຈິຕຸຕິຍວິນິຈຸຂໂຍ.

ປາຈິຕຸຕິຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໑໓. ສມຕາກປຸປນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໘໔. ກູຕານໍ ຊາຕານໍ ນິພຸພຕຸຕານໍ ຄາໂມ ກູຕຄາໂມ (ປາຈິ. ໙໑; ປາຈິ. ອຜຸຖ. ໙໑; ກງຂາ. ອຜຸຖ. ກູຕຄາມສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ). ສມາຣມຸໂກຕິ ເຂທນຜາລນປຈນາທີ, ຕສຸມີ ກູຕຄາມສມາຣມຸເກ ກູຕຄາມສມາຣມຸກເທຕຸ ປາຈິຕຸຕິ ໂທຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ກຕກປຸປີຍໍ (ກງຂາ. ອຜຸຖ. ກູຕຄາມສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) ປນ ສມຕາກປຸປີຍໍ ກເວຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ສມຕານໍ ກປຸປີຍໍ ສມຕາກປຸປີຍໍ. ອີທານິ ເຍນ ກຕໍ ກປຸປີຍໍ ສມຕາກປຸປີຍໍ ໂທຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ນເຂນ ວາ"ຕິອາທິມາທ. "ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ປລຸຈຫີ ສມຕາກປຸເປຫີ ຜລໍ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ, ອຄຸຄິປຣິຊິຕໍ ສຕຸຖປຣິຊິຕໍ ນຂປຣິຊິຕໍ ອພີຊໍ ນິພຸພຜຸພີຊລຸເລວ ປລຸຈມ"ນຸຕິ (ຈູລ ອວ. ໒໕໐) ທີ ວຸຕຸຕໍ.

໑໘໕. ອີທານິ ຕໍ ກູຕຄາມໍ ທສຸເສຕຸໍ "ສມູລາ"ຕິອາທິມາທ. ຕຕຸຖ (ປາຈິ. ໙໑; ປາຈິ. ອຜຸຖ. ໙໑) ສ-ອິຕິ ໂສ ກູຕຄາໂມ ນາມາຕິ ອຕຸໂຖ, ມູລພີຊາທີຫີ ປລຸຈຫີ ພີເຊຫີ ປກາວິໂຕ ໂທຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕີ. ຕຕຸຖ ມູລພີຊໍ ນາມ ຫລິທຸທີສິງຄິເວຣາທີ. ຂນຸຂພີຊໍ ນາມ ອສຸສຕຸໂຖ ນິຄຸໂຣໂຂຕີ ເອວມາທີ. ອຄຸຄພີຊໍ ນາມ ອຊຸຊກຜຕິຊຸຊກາທີ. ຜລຸຂຸພີຊໍ ນາມ ອຸຈຸຂຸເວລຸຂຸນລຸອາທີ. "ພີຊພີຊໍ ນາມ ປຸພຸພຕຸຕໍ ອປຣຕຸຕໍ, ຍານີ ວາ ປນລຸລານີປີ ອຕຸຖິ ພີເຊ ຊາຍນຸຕິ ພີເຊ ສລຸຊາຍນຸຕິ, ເອຕໍ ພີຊພີຊໍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອີທານິ "ພີຊຄາມກູຕຄາມສມາຣມຸກາ ປຕິວິຣໂຕ ໂທຕີ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໑໐, ໑໙໔; ມ. ນິ. ໑.໒໙໓, ໔໑໑; ໒.໑໑; ອ. ນິ. ໑໐.໙໙; ປຸ. ປ. ໑໗໙) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຂມຸມານຸໂລເມນ ອາຄຕໍ ພີຊຄາມສມາຣມຸກໍ ທສຸເສຕຸໍ "ອາຣມຸເກ ທຸກຸກຸຂ"ນຸຕິ ອາທິມາທ. ຕສຸມາ ເອຕໍ ປກມໍ "ກປຸປີຍໍ ກໂຣທີ"ຕິ ກູຕຄາມປຣິໂມຈນໍ ກາເຣຕຸວາ ພີຊຄາມປຣິໂມຈນຕຸຖໍ ປຸນ ກປຸປີຍໍ ກາເຣຕພຸພໍ.

໑໘໗။ນິພ຺ພຍ຺ຍພີຊໍ (ປາຈິ။ ອຍ຺ຖ။ ໙໘; ກງ຺ຂາ။ ອຍ຺ຖ။ ກຸຕຄາມສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ນາມ ອມ຺ພປນສາທີ။ ໂນພີຊໍ ນາມ ຕຣຸຕມ຺ພຜລາທີ, ເອຕໍ ປນ ສພ຺ພໍ ອກປ຺ປີຍມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ກຍາຫພທ຺ສພີຊານີ ກປ຺ປິຕ຺ຖຜລາທີນີ။ ພຫີທ຺ສາ ວາປີ ກາຣເຍຕິ ກປ຺າເລປີ ກາຕຸ໌ ວຍ຺ຍຕີ, ສເຈ ເອກາພທ຺ສານີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ກຍາຫມຸຕ຺ຕໍ ປນ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ກາເຣຕພ຺ພໍ။

໑໘໘။ ກາຊເນ ວາ ກູມິຍໍ ວາ ເອກາພທ຺ເສສຸ ພີເຊສຸ ເອກສ຺ມິ ພີເຊ ກປ຺ປິເຍ ກເຕ ສພ຺ເພສ຺ເວວ ກຕໍ ກເວຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຍຖາ ຈ ພີເຊ, ເອວໍ ຣຸກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ວາ ອຸຈ຺ຈຸສຫສ຺ສໍ ວາ ຂິນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກາພທ຺ເສ ກເຕປີ ວິນິຈ຺ຈໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ။

໑໘໙။ ກປ຺ປີຍໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ພີຊຄາເມ ປຸນ ມູລປຕ຺ຕານີ ສເຈ ຊາຍນ຺ຕິ, ປຸນ ກປ຺ປີຍໍ ກາເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຕທາຕີ ມູເລ ຈ ອງ຺ກຸເຣ ຈ ຊາເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ။

໑໙໐။ອຸທກສມ຺ໂວຕີ ອຸທກຊາໂຕ။ ເຈຕິຍາທີສູຕີ ເອຕ຺ຖ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ເຄຫປ຺ປມຸຂປາກາຣເວທິກາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຄຫີ ຕາ။ ນິພ຺ພຕ຺ຕທ຺ວຕ຺ຕິປຕ຺ຕໂກ ກູຕຄາໂມວ, ອນິພ຺ພຕ຺ຕໂກ ອຄ຺ຄພີເຊ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຈຕີ။ ພີຊມ຺ປີ ຍາວ ມູລໍ ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາ ນ ນິກ຺ຂມຕີ, ຕາວ ພີຊຄາໂມວ, ມູເລ ຈ ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ປຕ຺ເຕ ຈ ຫຣິເຕ ຊາເຕ ກູຕຄາໂມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။

໑໙໑။ມກຸລອນ຺ຕີ ອຍຸລ຺ລໍ။ ອຫິຉຕ຺ຕກໍ ນາມ ຣຸກ຺ເຂ ຊາຕໍ ອຫິຉຕ຺ຕກໍ။

໑໙໒။ ອລ຺ລຣຸກ຺ເຂ ຄຕ຺ຫໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ။ ຕຕ຺ຖາຕີ ອລ຺ລຣຸກ຺ເຂ ຂິນ຺ທໂຕ ວາປີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ။

໑໙໓။ ''ອິມໍ ຣຸກ຺ຂໍ, ອິມໍ ລຕໍ, ອິມໍ ກນ຺ທໍ ຂິນ຺ທ, ກິນ຺ທາ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ນິຍເມຕ຺ວາ ກາສິຕຸ໌ ນ ວຍ຺ຍຕີ။ ''ອິທໍ, ເອຕ''ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ເກວລໍ ''ຣຸກ຺ຂໍ ຂິນ຺ທາ''ຕິອາທີນາ (ປາຈິ။ ອຍ຺ຖ။ ໙໘; ກງ຺ຂາ။ ອຍ຺ຖ။ ກູຕຄາມທີກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ນເຍນ ວຕ຺ຕຸ໌ ວຍ຺ຍຕີຕີ။ ສມຕກປ຺ປວິນິຈ຺ຈໂຍ။

ສມຕກປ຺ປນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ။

໑໔။ ກູມິນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໙໔။ ອິທານິ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຕສ຺ໂສ ກປ຺ປີຍກູມິໂຍ ອຸສ຺ສາວນນ຺ຕິກໍ ໂຄນິສາທິກໍ ຄຫປຕິ ສມ຺ມຸຕິ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ။ ໒໙໕) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ຈຕສ຺ໂສ ກປ຺ປີຍກູມິໂຍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ສມ຺ມຸຕຸສ຺ສາວນນ຺ຕາ ຈາ''ຕິອາທີມາຫ။ ຍາສູຕີ ກປ຺ປີຍກູມີສຸ (ກງ຺ຂາ။ ອຍ຺ຖ။ ສນ຺ນິທິກາຣກສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ)။

໑໙໕။ ອິທານິ ຍຕ຺ຖ ກປ຺ປີຍກຸຍິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ວາສຕ຺ຖາຍາ''ຕິອາທີມາຫ။ ວາສຕ຺ຖາຍາຕີ ອິມິນາ ໂກຍ຺ຖາ ຄາຣກຕ຺ຕສາລາເຈຕິຍພຣສມ຺ມຸຄ຺ຊນິມາລອກາທີ ຍໍ ຍໍ ອລ຺ລມ຺ປີ ວາສຕ຺ຖາຍ ກຣີຍຕີ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປີຍກຸຍິກຣຕກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕີ ທີປີຕໍ ໂຫຕີ။ ໂກຊນສາລາ ປນ ເສນາສນເມວ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ກາຕພ຺ພາ ເອວາຕີ ວທນ຺ຕີ။ ສງ຺ພິເກເວກສນ຺ຕເກຕີ ເອຕ຺ຖ ເອກສນ຺ຕໂກ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສນ຺ຕໂກວ ເວທິຕພ຺ໂພ။

໑໙໖။ ອິທານິ ກຕ຺ຕພ຺ພາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ເຄເຫ''ຕິອາທີມາຫ။ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ໜສ຺ສ ວາ ເອກສ຺ສ ວາ ເຄເຫ ວິຫາເຣ ກຣີຍມາເນ ເອວໍ ອິຣຍໍ ''ກປ຺ປີຍກຸຍິ ກໂຣມ, ກປ຺ປີຍກຸຍິ ກໂຣມາ''ຕິ ວາ ''ກປ຺ປີຍກຸຍິ ກປ຺ປີຍກຸຍິ''ຕິ ວາ ວທນ຺ໂຕ ປຖມິຍ຺ຖກຕ຺ຖມ຺ກາທີ ຖ ເປຍ຺ຍ, ເອວໍ ກຕາ ອຸສ຺ສາວນນ຺ຕິກາ ນາມ, ເອວໍ ອຸທາຫຣິຕວຈນນ຺ຕິກາຕີ ອຕ຺ໂຖ။

໑໙໗။ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ວາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ສກໂລປີ ວາ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອາຣາໂມ 'ໂຄນິສາທີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ။ ເອຕ຺ຖ ປນ ເສນາສເນສຸ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕສຸປີ ອາຣາເມ ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ກປ຺ປີຍກຸຍິກຣຕກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີ။ ສມ຺ມຸຕິ ກໂຣນ຺ເຕຫິ ກຕໍ ປຣິໂຍສິຕໍ ''ອິມໍ ວິຫາຣໍ ອທ຺ໝໂຍຄໍ ປາສາທໍ ຫມ຺ມິຍໍ ຄຸຫໍ ຕິຕກຸຍິກໍ ມຕ຺ຫປ''ນ຺ຕິ ເຕສໍ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຸຍິຍາ ຫຕ຺ຖປາເສ ວາ ຖຕ຺

ວາ, ຕສ຺ສາ ອນ຺ໂຕ ວາ ປວິສິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ພໍຯ

໑໘໐ຯ “ຠິກ຺ຂຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎຫີ”ຕິ ວຈນໂຕ ເສສສຫຘ຺ມິເກຫິປິ ເທວມນຸສ຺ເສຫິປິ ອຎ຺ເຎຫີ ກປ຺ປິຍກຸຏິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ໂນ ວາ ເຕສໍ ສນ຺ຕໂກ ວາ ເຄໂຫ “ຄຫປ຺ຕີ”ຕິ ມໂຕ ຎາໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສຽຆສນ຺ຕກຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສນ຺ຕກຎ຺ຈ ຐເປຕ຺ວາ ສພ຺ເພສໍ ເຄໂຫ ຄຫປ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໘໑ຯສປ຺ປິອາທີຫີມິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ສປ຺ປິອາທີຫີ ປຎ຺ຈຫີ ຈ ຫລິທ຺ທິສິງຄິເວຣາທີຍາວຊີວິເກຫີ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວເຊຍ຺ຍ ອນ຺ໂຕ ວຸຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍາວກາລິກຍາມກາລິກສຽຂາຕໍ ປຸຣິມກາລິກທ຺ວຍໍ ສຽຆິກໍ ວາ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວາ ສນ຺ຕກໍ ສຍໍ ກປ຺ປິຍກຸຏິຍາ ວຸຕ຺ຖມ຺ປິ ອິຕເຣຫິ ອກປ຺ປິຍກຸຏິຍາ ວຸຕ຺ເຖຫິ ມິສ຺ສິຕໍ ອນ຺ໂຕວຸຕ຺ຖຠາວໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໘໒ຯເຕເຫວາຕິ ອກປ຺ປິຍກຸຏິຍໍ ວຸຕ຺ຖສປ຺ປິເຕລາທີຫີຯ ສາມປາກຕນ຺ຕິ ສາມໍປກ຺ກຠາວໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໘໓-໔ຯ ອິມາ ປນ ກປ຺ປິຍກຸຏິໂຍ ຍທາ ຊຫິຕວຕ຺ຖຸກາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຸສ຺ສາວນນ຺ຕິກາ”ຕິອາທີມາຫຯ ສເຈ ຖມ຺ເຠ ວາ ຠິຕ຺ຕິປາເທ ວາ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ໂຍ ໂຍ ຐິໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐາຕິ, ເອເຕນຸປາເຍນ ສພ຺ເພສຸ ປຣິວຕ຺ເຕສຸປິ ນ ວິຊຫິຕວຕ຺ຖຸກາວ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ໂຄນິສາທີ ວິຊຫິຕວຕ຺ຖຸກາຯ ເສສາ ຉທນວິພ຺ຠມາຕີ ຉທນວິນາສາ ຊຫິຕວຕ຺ຖຸກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຠູມິວິນິຈ຺ໂຉໂຍຯ

ຠູມິນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໕ຯ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຈຣິຍວຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໕ຯອຸປ຺ຊ຺ຌາຈຣິເຍຕິ ເອຕ຺ຖ (ມຫາວຯ ໖໘, ໖໗, ໗໘, ໗໙-໗໕; ຈູຬວຯ ໓໗໘, ໓໗໗; ໓໗໕-໓໙໘; ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໘, ໖໗, ໗໘, ໗໖, ໗໗) ອາຈຣິໂຍ ນາມ ນິສ຺ສຍາຈຣິໂຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຈຣິໂຍ ອຸປສມ຺ປທາຈຣິໂຍ ຘມ຺ມາຈຣິໂຍຕິ ຈຕຸພ຺ພິໂຘຯ ເອເຕສຸ ຫິ ນິສ຺ສຍນ຺ເຕວາສິເກນ ຍາວ ອາຈຣິຍໍ ນິສ຺ສາຍ ວສຕິ, ຕາວ ສພ຺ພມາຈຣິຍວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ປພ຺ພຊ຺ຊາອຸປສມ຺ປທາຘມ຺ມນ຺ເຕວາສິເກຫິ ປນ ນິສ຺ສຍມຸຕ຺ຕເກຫິປິ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ຈີວຣຣຊນໍ, ຕາວ ວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ອນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕທານາທິມ຺ຫິ ປນ ເອເຕສໍ ອນາປຕ຺ຕິຯ ເອເຕສຸ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ເຕວາສິໂກ ຈ ອຸປສມ຺ປທນ຺ເຕວາສິໂກ ຈ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ຠາໂຣ, ນິສ຺ສຍນ຺ເຕວາສິໂກ ຈ ຘມ຺ມນ຺ເຕວາສິໂກ ຈ ຍາວ ສມີເປ ວສຕິ, ຕາວເທວຯ ສຸຏ຺ຐຸ ປີຍສີໂລ ສຸເປສໂລ, ສິກ຺ຂາກາໂມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທນ຺ຕກຏ຺ຐໍ ເທນ຺ເຕນ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສຽຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ມຊ຺ຊິມໍ ຂຸທ຺ທກນ຺ຕິ ຕີຓີ ທນ຺ຕກຏ຺ຐານິ ອຸປເນຕພ຺ພານີຯ ເຕສຸ ຍໍ ຕີຓີ ທິວສານິ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕາທິສໍເຍວ ສມ຺ມາ ອຸໂຠຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ທາຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຍຖາລທ຺ຘໍ ອຸປເນຕພ຺ພໍຯ ໂຕຍນ຺ຕິ ສີຕຎ຺ຈ ອຸຓ຺ຫຎ຺ຈ ອຸທກໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ຍໍ ຕີຓີ ທິວສານິ ວລຎ຺ເຊຕິ, ຈຕຸຕ຺ຖທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕາທິສໍ ອຸປເນຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ທ຺ເວປິ ວລຎ຺ເຊຕິ, ທຸວິຘມ຺ປິ ອຸປເນຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ຍາຄຸ ໂຫຕິ, ຠາຊນໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ອຸປເນຕພ຺ພໍຯ

໑໘໖ຯປຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣຕິ “ຍາຄຸໍ ປີຕສ຺ສ ອຸທກໍ ທຕ຺ວາ ຠາຊນໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນີຈໍ ກຕ຺ວາ ສາຘຸກໍ ອປ຺ປຏິຆໍສນ຺ເຕນ ໂຘວິຕ຺ວາ ປຏິສາເມຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໖໖, ໗໙; ຈູຬວຯ ໓໗໖, ໓໙໐) ວຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຄາມປ຺ປເວເສ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ “ສເຈ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ ວາ ອາຈຣິໂຍ ວາ ຄາມໍ ປວິສິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ນິວາສນໍ ທາຕພ຺ພໍ, ປຏິນິວາສນໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ, ກາຍພນ຺ຘນໍ ທາຕພ຺ພໍ, ສຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ ສຽຆາຏິໂຍ ທາຕພ຺ພາ, ໂຘວິຕ຺ວາ ປຕ຺ໂຕ ໂສທໂກ ທາຕພ຺ໂພ”ຕິ (ມຫາວຯ ໖໖, ໗໙; ຈູຬວຯ ໓໗໖, ໓໙໐) ອິທໍ ຄາມປ຺ປເວສເນ ວຕ຺ຕໍ ນາມຯ “ສເຈ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ ວາ ອາຈຣິໂຍ ວາ ປຈ຺ຉາສມໍ ອາກງ຺ຂຕິ, ຕິມຓ຺ຑລໍ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ເຕນ ປຣິມຓ຺ຑລໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ກາຍພນ຺ຘນໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ສຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ ສຽຆາຏິໂຍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຐິກໍ ປຏິມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ໂຘວິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຍສ຺ສ ວາ ອາຈຣິຍສ຺ສ ວາ ປຈ຺ຉາສມເນນ ໂຫຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອາທິນາ (ມຫາວຯ ໖໖, ໗໙; ຈູຬວຯ ໓໗໖, ໓໙໐) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ຄມເນ ວຕ຺ຕໍ ນາມຯ “ນິວຕ຺ຕນ຺ເຕນ ປຖມຕຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຫາວຯ ໖໖, ໗໙; ຈູຬວຯ ໓໗໖, ໓໙໐) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ອາຄເມ ວຕ຺ຕໍ ນາມຯ “ອຸປ຺ຊ຺ຌາຍມ຺ຫິ ວຸຏ຺ຐິເຕ ອາສນໍ ອຸທ຺ຘຣິຕພ຺ພໍ, ປາໂທທກໍ ປາທປີຐໍ ປາທກຐລິກໍ ປຏິສາເມຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໖໖, ໗໙; ຈູຬ

ຂວ. ມຫາວ. ປ. ຈ. 17.2.3.) ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ ອາສນາທີສຸ ວຕຸຕໍ ນາມ. ອຸປ່າຫນາຍ ວຕຸຕໍ ນາມ ''ອຸປ່າຫນາ ປຸໂຜຕິພຸພາ, ອຸປ່າຫນາ ປຸໂຜນຸເຕນ ປໂຄມໍ ສຸກຸເຂນ ໂຈລຸອເກນ ປຸໂຜຕິພຸພາ, ປຈຸຈາ ອລຸເລນາ''ຕິອາທີນາ (ຈູລຸອວ. ມ໘ຖ, ມ໕ລ) ວຸຕຸຕໍ. ຈີວເຣ ວຕຸຕໍ ນາມ ''ສເຈ ຈີວຣໍ ສິນຸນໍ ໂຫຕິ, ມຸຫຸຕຸຕໍ ອຸຕຸເຫ ໂອຕາເປຕພຸພໍ, ນ ຈ ອຸຕຸເຫ ຈີວຣໍ ນິທຫິຕພຸພ''ນຸຕິອາທີນາ (ມຫາວ. ຝ໖, ກ໘; ຈູລຸອວ. ມກຝ, ມ໘໐) ວຸຕຸຕໍ.

໑໔ກ.ປຣິໂກຊນິຍປານິຍ-ວຈຸຈປຸປສຸສາວຄານິສູຕິ ເອຕຸຖ ສເຈ ປານິຍໍ ນ ໂຫຕິ, ປານິຍໍ ອຸປຜຸຖາເປຕພຸພໍ. ສເຈ ປຣິໂກຊນິຍໍ ນ ໂຫຕິ, ປຣິໂກຊນິຍໍ ອຸປຜຸຖາເປຕພຸພໍ. ສເຈ ວຈຸຈກຸຝີ ອຸກຸລາປາ ໂຫຕິ, ວຈຸຈກຸຝີ ສມຸມຊຸຊິຕພຸພາ. ຕຖາ ປສຸສາວຜຸຖາເນ ເອວໍ ວຕຸຕໍ ຈຣິຕພຸພນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ''ວິຫາຣໍ ໂສເຮນຸເຕນ ປໂຄມໍ ປຕຸຕຈີວຣໍ ນີຫຣິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິກຸຂິປິຕພຸພ''ນຸຕິອາທີນາ ນເຍນ ວຸຕຸຕໍ ວິຫາຣໂສຣເນ ວຕຸຕໍ ນາມ. ''ກູນຕຸຖຣຕໍ ໂອຕາເປຕຸວາ ໂສເຮຕຸວາ ປປໂຜເຜຕຸວາ ອຕິຫຣິຕຸວາ ຍຖາປຸຜຸຕຕໍ ປຜຸຕາເປຕພຸພ''ນຸຕິອາທີນາ (ມຫາວ. ຝ໖, ກ໘; ຈູລຸອວ. ມກຝ, ມ໘໐) ວຸຕຸຕໍ ປຸນ ປຜຸຕາປເນ ວຕຸຕໍ ນາມ.

໑໔໘. ອິທານິ ວິຫາຣໍ ໂສເຮນຸເຕນ ເອວໍ ໂສເຮຕພຸພນຸຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸ ''ນ ປປຸໂຜເຜຍຸຍາ''ຕິອາທິມາຫ . ຕສຸສຕຸໂຖ – ວິຫາຣໍ ໂສເຮນຸໂຕ ກິກຸຂຸ ກູນຕຸຖຣຕາທີສຍນາສນໍ ປຜິວາເຕ ວາ ປງຄເຕ ວາ ປານິຍສາມນຸຕາ ວາ ນ ປປຸໂຜເຜຍຸຍາຕິ. ປງຄເຕາຕິ ພຫູນໍ ສນຸນິປາເຕ ຖາເນ.

໑໔ລ.ນຸຫາເນຕິ ''ສເຈ ອຸປຊຸຊາໂຍ ນຫາຍິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ນຫານໍ ປຜິຍາເທຕພຸພໍ. ສເຈ ສີເຕນ ອຕຸໂຖ ໂຫຕິ, ສີຕໍ ປຜິຍາເທຕພຸພ''ນຸຕິອາທີນາ (ມຫາວ. ຝ໖; ຈູລຸອວ. ມກຝ) ວຸຕຸຕໍ ນຫາເນ ວຕຸຕໍ ນາມ, ''ອຸປຊຸຊາຍສຸສ ຄຕຸຕໂຕ ອຸທກໍ ສມຸມຊຸຊິຕພຸພໍ, ນິວາສນໍ ທາຕພຸພ''ນຸຕິອາທີນາ (ມຫາວ. ຝ໖; ຈູລຸອວ. ມກຝ) ວຸຕຸຕໍ ນຫາຕສຸສ ກາຕພຸພໍ ນາມ. ຣງຄປາເກຕິ ''ສເຈ ອຸປຊຸຊາຍສຸສ ອາຈຣິຍສຸສ ຣຊນໍ ປຈິຕພຸພໍ ໂຫຕິ, ສທຸຮິວິຫາຣິເກນ ອນຸເຕວາສິເກນ ປຈິຕພຸພ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ຝ໖, ກ໘; ຈູລຸອວ. ມກຝ, ມ໘໐) ວຸຕຸຕໍ. ໂຮວເນຕິ ''ສເຈ ອຸປຊຸຊາຍສຸສ ອາຈຣິຍສຸສ ຈີວຣໍ ໂຮວິຕພຸພໍ ໂຫຕິ, ສທຸຮິວິຫາຣິເກນ ອນຸເຕວາສິເກນ ໂຮວິຕພຸພໍ, ອຸສຸສຸກຸກໍ ວາ ກາຕພຸພ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ຝ໖, ກ໘; ຈູລຸອວ. ມກຝ, ມ໘໐) ວຸຕຸຕໍ. ສິພຸພເນຕິ ''ສເຈ ອຸປຊຸຊາເຍນ ອາຈຣິເຍນ ຈີວຣໍ ກາຕພຸພໍ ໂຫຕິ, ສທຸຮິວິຫາຣິເກນ ອນຸເຕວາສິເກນ ກາຕພຸພ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ຝ໖, ກ໘; ຈູລຸອວ. ມກຝ, ມ໘໐) ວຸຕຸຕໍ. ຈີວເຣ ເຖເວ ກິເຕ ຣຊນຸໂຕ ນ ວເຊ ນ ປກຸກເມຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ. ''ຈີວຣໍ ຣຊນຸເຕນ ສາຣຸກໍ ສມຸປຣິວຕຸຕກໍ ສມຸປຣິວຕຸຕກໍ ຣຊິຕພຸພໍ, ນ ຈ ອຈຸຈິນຸເນ ເຖເວ ປກຸກມິຕພຸພ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ຝ໖, ກ໘; ຈູລຸອວ. ມກຝ, ມ໘໐) ຫິ ວຸຕຸຕໍ.

໑໕໐.ເອກຈຸຈສຸສາຕິ ອາຈຣິຍຸປຊຸຊາຍານໍ ວິສກາຄສຸສ ອນຕຸຖກາມສຸສ ເວຣິປຸຄຸຄລສຸສ. ອນາປຸຈຸຈາຕິ ອາຈຣິຍຸປຊຸຊາຍານໍ ອ ນາໂຣເຈຕຸວາ. ກິລຸຈນນຸຕິ ຍໍ ກິລຸຈິ.

໑໕໑-໔.ຕສຸສາຕິ ເອກຈຸຈສຸສ. ນິນຸເນຕຸນຸຕິ ນີຫຣິຕຸໍ. ກິຈຸຈຍໍ ປຣິກມຸມໍ ວາຕິ ເວຍຍາວຈຸຈໍ ວາ ປິຜຸຖິປຣິກມຸມາທີປຣິກມຸມໍ ວາ ອຕຸຕນາ ຕສຸສ ກາຕຸໍ ວາ ເຕນ ອຕຸຕໂນ ກາຣາເປຕຸໍ ວາຕິ ເອວມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ.

໑໕໓. ສເຈ ອາຈຣິຍຸປຊຸຊາຍາ ອຜຸຕຕຸຖ ຄຕາ ໂຫນຸຕິ, ປຣິເວຕໍ ຄນຸຕຸວາ ອປສຸສນຸເຕຫິ ຄາມໍ ປວິສິຕຸໍ ວຜຸຜຕິ. ຄາມໍ ປວິສນຸໂຕ ສເຈ ປສຸສຕິ, ອາປຸຈຸຊິຕພຸພເມວາຕິ ວທນຸຕິ. ''ອຸປຊຸຊາຍໍ ອນາປຸຈຸຈາ ນ ທິສາ ປກຸກມິຕພຸພາ''ຕິ (ມຫາວ. ຝ໖, ຈູລຸອວ. ມກຝ) ຫິ ວຸຕຸຕໍ. ອຕຸຕໂນ ກິຈຸຈຍໍ ນາມ ອນຸໂຕວິຫາເຣປິ ອຕຸຕໂນ ປຕຸຕປຈນຈີວຣກາມມເກສຈຸເຂທນາທີ.

໑໕໔.ສງຸຄຫາຍຕຸຕກາມມານີ ນາມ ປຣິວາສມານຕຸຕອພຸການຕຊຸຊນິຍນິຍສຸສປພຸພາຊນິຍປຜິສາຣຕີເຍົາກຸເຂປນາທໂຍ.

໑໕໕.ວຸຜຸຖານໍ ເນສມາຄເມຕິ ''ສເຈ ອຸປຊຸຊາໂຍ ວາ ອາຈຣິໂຍ ວາ ຄິລາໂນ ໂຫຕິ, ຍາວຊີວໍ ອຸປຜຸຖາຕພຸໂພ, ວຸຜຸຖານມສຸສ ອາຄເມຕພຸພ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ຝ໖; ຈູລຸອວ. ມກຝ) ຫິ ວຸຕຸຕໍ. ອຸປຊຸຊາຈຣິຍວຕຸຕວິນິຈຸຈໂຍ.

ອຸປຊຸຊາຈຣິຍວຕຸຕນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໑໖. ວຈຸຈປຸປສຸສາວຜຸຖານິກນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໘໒໗ ຍຖາວຸຑ຺ຒ຺ ນ ກເຣຍ຺ຍ ວຈ຺ຈນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗ ຍຖານຸປ຺ຸພ຺ພິຍາ ລພ຺ກຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗ ອິເມສຸ ປນ ຕີສຸ ຖາເນສຸ ໂຍ ໂຍ ປຖມ຺ ອາຄຈ຺ຉຕິ ວຸຑ຺ໂຒ ວາ ນໂວ ວາ, ໂສ ໂສ ອາຄຕປຏິປາຏິຍາ ກາຕຸລ຺ຈ ນຫາຍິຕຸລ຺ຈ ລພ຺ກຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ໗

໑໘໓໗ອຸພ຺ກຊິຕ຺ວາຕິ (ຈູລ຺ວ໗ ໒໓໒, ໒໓໘) ນິວາສນ຺ ທູຣໂຕວ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ໂນ ປວິເສຍ຺ຍ໗ ສຫສາ ຈ ໂນ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗ ‘‘ພຫີ ຖິເຕນ ອຸກ຺ກາສິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຈ ‘‘ສາຊຸກ຺ ອຕຣມາເນນ ວຈ຺ຈກຸຏິ ປວິສິຕພ຺ພາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸກ຺ກາສິຕ຺ວາວ ອຕຣມາໂນ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ‘‘ນ ອຸພ຺ກຊິຕ຺ວາ ປວິສິຕພ຺ພາ, ວຈ຺ຈປາທຸກາຍ ຖິເຕນ ອຸພ຺ກຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ວ໗ ໒໓໘) ວຈນໂຕ ‘‘ອຸພ຺ກເຊຍ຺ຍ ປາທຸກາສ຺ເວວ ສຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌໗

໑໘໔໗ ນ ກເຣຍ຺ຍ ອຸກາຍ຺ ນ ກເຣຍ຺ຍຸກາຍ຺໗

໑໘໕໗ກູເປຕິ (ຈູລ຺ວ໗ ໒໓໘) ວຈ຺ຈກູເປ໗ ກຍ຺ຖນ຺ຕິ ອວເລຂນກຍ຺ຖ຺໗ ປສ຺ສາວໂທຕິຍາ ເຂລຸອ຺ ນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ນາວເລເຂຍ຺ຍ ຜຣຸເສນາຕິ ຜາລິຕກຍ຺ເຖນ ວາ ຂເຣນ ວາ ຄຕ຺ຖິເກນ ວາ ກຕ຺ຜເກນ ວາ ສຸສິເຣນ ວາ ປູຕິນາ ວາ ນາວເລຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ອຸຫຕລ຺ຈາປີຕິ ຄູຖມກ຺ຂິຕມ຺ປີ ໂຘວເຍ ອຕ຺ຕນາ ວາ ປເຣນ ວາ ກຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ໗

໑໒໐໗ອຸພ຺ກຊິຕ຺ວາ ນ ນິກ຺ຂເມຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ວຈ຺ຈປາທຸກາຍ ຖິເຕນ ປຏິຈ຺ຉາເທຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ວ໗ ໒໓໘) ຫີ ວຸຕ຺ຕ໌, ປຸນ ‘‘ອາຈມນປາທຸກາຍ຺ ຖິເຕນ ອຸພ຺ກຊິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ (ຈູລ຺ວ໗ ໒໓໘) ຈ ວຸຕ຺ຕ໌໗ ‘‘ຈປຸ ຈປູ’’ຕິ ສທ຺ທ຺ ກຕ຺ວາ ນາຈເມຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ວຈ຺ຈປ຺ປສ຺ສາວຓ຺ຖານິກວິນິຈ຺ຉໂຍ໗

ວຈ຺ຈປ຺ປສ຺ສາວຓ຺ຖານິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຓ຺ຖິຕາ໗

໑໓໗ ອາປ຺ຸຈ຺ຉກຣຓນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໒໑໗ຖເຣນາຕິ ສງ຺ຆຕ຺ຖເຣນ໗

໑໒໘໗ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິຕານ຺ ສພ຺ເພສ຺ ວຸຑ຺ໂຒ ວຸຑ຺ຒຕໂຣ, ຕສ຺ມີ ວຸຑ຺ຒຕຣາຄເມ ປຸນ ອາປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ ນຕ຺ຖິ໗ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄຈານຸໂມທໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ທານປຕີນາ ຍາຈິເຕນ ທຫເຣນ ວຸຑ຺ເຒນ ອນາປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ກເຖຕ຺ຸ ວຍ຺ຜຕີຕິ ວທນ຺ຕິ໗

໑໒໒໗ເອກວິຫາຣເກຕິ ເອໂກວຣເກ ວຸຑ຺ເຒນ ວສນ຺ໂຕ ອນາປ຺ຸຈ຺ຉາ ນ ສຊ຺ຌາເຍຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ອຸທ຺ເທສ຺ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຉລ຺ຈ ໂນ ທເທຕິ ອຸທ຺ເທສ຺ ວາ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຉ຺ ວາ ໂນ ທເທຍ຺ຍ໗

໑໒໘໗ ນ ວິວເຣຍ຺ຍ ນ ຖເກຍ຺ຍ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗ ທ຺ວາຣ຺ ນາມ ມຫາວລ຺ອລ຺ຊ຺, ຕຕ຺ຖ ອາປ຺ຸຈ຺ຉນກິຈ຺ຈ຺ ນຕ຺ຖິ໗

໑໒໘໗ ວຸຑ຺ເຒນ ຈງ຺ກເມ ຈງ຺ກມນ຺ໂຕປີ ເຍນ ວຸຑ຺ໂຒ, ເຕນ ປຣິວຕ຺ຕເຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗ ອາປ຺ຸຈ຺ຉກຣຓວິນິຈ຺ຉໂຍ໗

ອາປ຺ຸຈ຺ຉກຣຓນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຓ຺ຖິຕາ໗

໑໔໗ ນຄ຺ຄນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໒໒໗ ‘‘ນ ຕ຺ເວວ ນຄ຺ເຄນ ອາຄນ຺ຕພ຺ພ຺, ໂຍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ’’ຕິ (ປາຣາ໗ ໘໑໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ (ຈູລ຺ວ໗ ໘໒໑;) ‘‘ນຄ຺ໂຄ ມຄ຺ຄ຺ ນ ວເຊ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌໗

໑໒໓໗ປຏິຈ຺ຉາທີສູຕິ ‘‘ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກິກ຺ຂູ ຊນ຺ຕາຆເຣປິ ອຸທເກປິ ປຣິກມ຺ມ຺ ກາຕ຺ຸ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍນ຺ຕິ໗ ອນຸຊານາມິ,

ກິກຸຂເວ, ຕີສຸໂສ ປະຕິຈຸຊາທີໂຍ ຊນຸຕາໝຣປຸປຸຕິຈຸຊາທີ ອຸທກປຸປຸຕິຈຸຊາທີ ວຕຸຖຸປຸປຸຕິຈຸຊາທີ''ນຸຕີ ເອວໍ ວຸຕຸຕາສຸ ຕີສຸ ປະຕິຈຸຊາ ທີສູຕີ ອຕຸໂຖ។ ທຸເວຕີ ເອຕາສຸ ຕີສຸ ປະຕິຈຸຊາທີສຸ ອຸທກຊນຸຕາໝຣປຸປຸຕິຈຸຊາທີໂຍ ປະຣິກມຸເມ ກປຸປນຸຕີຕີ ອະສິປຸປາໂຍ។ ວຕຸຖຸຈຸຊາທີຕີ ວຕຸຖຸປຸປຸຕິຈຸຊາທີ។ ສພຸພຕຸຖາຕີ ຂາທນີຍສາຍນີຍາທີສຸ ສພຸພກມຸເມສຸ ກປຸປີຍາຕີ ອຕຸໂຖ។ ນຄຸຄວິນິຈຸຊໂຍ។

ນຄຸຄນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໑໙។ ນຸຫານກປຸປນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໒໘។ປຸຣໂຕຕີ (ຈູລຸວ។ ໑໓໘) ເຖຣານໍ ປຸຣໂຕ ອຸປຣີ ວາ ນ ຈ ນຸຫາເຍຍຸຍາຕີ ອຕຸໂຖ។

໑໒໙-໑໓໑។ກຸຍຸຍຕຸຖມຸກຕຣຸຍຸຍາເນຕີ ເອຕຸຖ (ຈູລຸວ។ ໒໔໓; ຈູລຸວ។ ອຍຸຖ។ ໒໔໓) ກຸຍຸເຍ ວາ ຖມຸເກ ວາ ຕຣຸມຸທີ ວາ ອຍຸຍານຜລເກ ວາ ກາຍໍ ນ ພໍສເຍຕີ ອຕຸໂຖ។ ຄນຸສພຸພຕຸໂຖ ນາມ ມກຸກຍຫຕຸຖສທີໂສ ທາຣຸອາທີມໂຍ។ ກຸຣຸວິນຸທກສຸຕຸຕີ ຍາຕີ ກຸຣຸວິນຸທສຸຕຸຕີຍາ។ ມລຸລເກນ ວາ ອຍຸຍມຍຸຍໍ ວາ។ ''ນ ກິກຸຂເວ ວິຄຸຄຍຸທ ປະຣິກມຸມໍ ກາຣາເປຕພຸພໍ។ ໂຍ ກາຣາເປຍຸຍ, ອາປຕຸຕີ ທຸກຸກຍສຸສາ''ຕີ (ຈູລຸວ។ ໒໔໓) ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ ວິຄຸຄທປະຣິກມຸມໍ ສນຸຊາຍ ''ອຍຸຍມຍຸຍໍ ວາ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ។

ອິທານີ ກປຸປີຍານີ ທສຸເສຕຸໍ ''ກປາລິຍຸຖຸກຂຕຸທານີ''ຕິອາທີມາຫ។ ສພຸເພສໍ ວຍຸຍຕີຕີ ສມຸພນຸໂຊ ។ ຄິລານສຸສປີ (ຈູລຸວ។ ອຍຸຖ។ ໒໔໓) ອຄິລານສຸສປີ ອິມານີ ກປາລິຍຸຖຸກຂຕຸທາທີນີ ກາຍພໍສເນ ວຍຸຍນຸຕີ។ ປຸຖຸປາຕີຕີ (ຈູລຸວ។ ໒໔໔) ທຕຸຖປະຣິກມຸມໍ ວຸຈຸຈຕີ។ ຕສຸມາ ສພຸເພສໍ ຫຕຸເຖນ ປີຍຸຖິປະຣິກມຸມໍ ກາຕຸໍ ວຍຸຍຕີ។ ອກຕມລຸລກໍ ນາມ ເອກທາຖິມໍ ປະຣິຈຸຊິນຸທິຕຸວາ ກຕໍ។ ປາສາຕາທໂຍ ປາທພໍສເນ ເອວ ກປຸປີຍາ។ ນຸຫານກປຸປວິນິຈຸຊໂຍ។

ນຸຫານກປຸປນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໒໐។ ອວນຸທີຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໓໔ ''ນານາສໍວາສໂກ ວຸທຸຒຕໂຣ ອະສມຸມວາທີ ອວນຸທີໂຍ''ຕີ (ຈູລຸວ។ ໑໑໔; ປະຣິ។ ໔໙໓) ເອວໍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ລທຸສີນານາສໍ ວາສໂກ ອິສ ນານາສໍວາສໂກ។ ປາຣິວາສິຍມູລາຍປະຕິກສຸສນາຣຫມານຕຸຕາຣຫມານຕຸຕຈາຣິອພຸການາຣຫາ ຄຣຸກຍຸຖາຕີ ອິສ ຄທີຕາ។ ອິເມ ປນ ອຍຸຍມຍຸຍໍ ຍຖາວຸທຸຒໍ ວນຸທນາທີນີ ລກນຸຕີ, ປກຕຸເຕນ ອວນຸທນີຍາຕີ ອະສິປຸປາໂຍ។ ອວນຸທນີຍວິນິ ຈຸຊໂຍ។

ອວນຸທີຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໒໑។ ຈມຸມນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໓໓។ ອິທານີ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ສພຸພປຈຸຈນຸຕີເມສຸ ຊນປເທສຸ ຈມຸມານີ ອຕຸຖຣຕານີ ເອລຸອກຈມຸມໍ ອຊຈມຸມໍ ມິຄຈມຸມ''ນຸຕີ (ມຫາວ។ ໒໕໙) ເອວໍ ວຸຕຸຕຈມຸມານີ ທສຸເສຕຸໍ ''ມິຄາເຊລຸອກຈມຸມານີ''ຕິອາທີມາຫ។ ປະຣິກຸລຸຊີຕຸນຸຕີ (ມຫາວ ។ ອຍຸຖ។ ໒໙໘) ມລຸຈາທີສຸ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈີ ອຕຸຖຣິຕຸວາ ນິປຊຸຊິຕຸໍ ວາ ນິສີທິຕຸໍ ວາ ວຍຸຍນຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ។ ໂຣທິເຕຕີປສທາ ຈ ກຸຣຸງຄາ ຈ ຈ-ສທຸເທນ ອຍຸເຍປີ ວາລຸອມິຄາ ມິຄມາຕຸກາທໂຍປີ ມິຄຊາຕິກາ ເອວາຕີ ອະສິປຸປາໂຍ។

໑໓໔។ອນຸລຸລາຕຕຸຕຍາ ອຍຸຍນຸຕີ –

''ມກຸກໂຍ ກາລຸອສີໂທ ຈ, ສຣໂກ ກທລີມິໂຄ;

ເຍ ຈ ວາລຸອມິຄາ ເກຈິ, ເຕສໍ ຈມຸມໍ ນ ວຍຸຍຕີ''ຕີ។ –

ເອຕ຺ຖ ວາຬມິຄຄ຺ຄຫເຓນ ວຸຕ຺ຕາວເສສາ ອນ຺ຕມໂສ ໂຄມຫິໍສາທໂຍ ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຖວິກາຕິ ອຸປາຫນໂກສກສຕ຺ຖ ໂກສກກຸຎ຺ຈິກໂກສກາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ປຕ຺ຕຕ຺ຖວິກາທໂຍ. ຈມ຺ມວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ຈມ຺ມນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒໒. ອຸປາຫນນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗໕. ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນາຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໒໔໕) ຈຕຸປ຺ປລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ເອກທ຺ວິຕິປ຺ປລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກປລາສິກໍ ອຸປາຫນໍ, ນ ຠິກ຺ຂເວ ທິຄຸຓາ ອຸປາຫນາ ຘາເຣຕພ຺ພາ, ນ ຕິຄຸຓາ ອຸປາຫນາ ຘາເຣຕພ຺ພາ, ນ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນາ ຘາເຣຕພ຺ພາ, ໂຍ ຘາເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ. ໒໔໕) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂອມຸກ຺ກໍ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນໍ, ນ ຠິກ຺ຂເວ ນວາ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນາ ຘາເຣຕພ຺ພາ, ໂຍ ຘາເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ. ໒໔໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ນວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພຕ຺ຖາປິ ມຊ຺ຌິມເທເສ ຄິລາໂນປິ ນວໍ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນໍ ນ ລຠຕິ, ເອກວາຣມ຺ປິ ອຎ຺ເຎຫິ ປຣິຠຸຕ຺ຕໍ ໂອມຸກ຺ເກາປາຫນສງ຺ຂາຕໍ ລຠຕິ, ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ຄິລາໂນ ນວມ຺ປິ ລຠຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພປຈ຺ຈນ຺ຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໔໙) ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

ສພ຺ພສ຺ສາຕິ ຄິລານສ຺ສາປິ ອຄິລານສ຺ສາປີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຊ຺ຌິມເທເສປິ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມເທເສປິ ອາຣາເມ ອາຣາມູປຈາເຣ ຄິລານສ຺ສາປິ ອຄິລານສ຺ສາປິ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊ຺ຌາຣາເມ ອຸປາຫນໍ ຘາເຣຕຸ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໔໙) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກປ຺ປິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອາຣາເມປິ ຄາເມປີ. ອກລ຺ລກສ຺ສາຕິ ຄິລານສ຺ສ. ເອຕ຺ຖ ປນ ມຊ຺ຌິມເທເສ ຄິລານສ຺ສ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນາ ປຣິຠຸຕ຺ຕາວ ອາຣາເມປິ ຄາເມປິ ວຏ຺ຏຕິ, ປຈ຺ຈນ຺ຕິມເທເສ ອປຣິຠຸຕ຺ຕາປີ. ມຊ຺ຌິມເທເສປິ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມເທເສປິ ຠຄວຕາ ຄິລານສ຺ເສວ ອຸປາຫນາ ອນຸຎ຺ຎາຕາ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສ ປາທາ ວາ ທຸກ຺ຂາ, ປາທາ ວາ ຜລິຕາ, ປາທຂີໂລ ວາ ອາພາໂຘ, ອຸປາຫນໍ ຘາເຣຕຸ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໔໙) ຈ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄິລາເນນ ຠິກ຺ຂຸນາ ເສາປາຫເນນ ຄາມໍ ປວິສິຕຸ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໔໖) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ. ມຊ຺ຌິມເທເສ ຈ ຄິລາໂນ ນວໍ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນໍ ຘາເຣຕຸໍ ຍທິ ລຠຕິ, ກຖໍ ປເທສປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ? ສພ຺ພຕ຺ຖ ປນ ຠຄວຕາ ຄິລານສ຺ເສວ ອຸປາຫນາ ອນຸຎ຺ຎາຕາ, ຕສ຺ມາ ມຊ຺ຌິມເທເສ ຄິລາໂນ ນວໍ ຄຸຓງ຺ຄຸຓູປາຫນໍ ລຠຕີຕິ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ.

໑໗໖-໙. ສພ຺ພາວ ນີລກາ (ມຫາວ. ໒໔໖; ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໒໔໖) ສພ຺ພນີລກາ. ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂອທາຕກາທີສຸປີ. ໂອທາຕໍ ປນ ເນວ ປາຬິຍໍ, ນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ອນຸໂລມວເສນ ປນ ອິຘ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ມຫາຣງ຺ຄຣຕ຺ຕາ ສຕປທີປິຏ຺ຐິວຓ຺ຓາ. ມຫານາມຣງ຺ຄຣຕ຺ຕາ ມນ຺ທຣຕ຺ຕາ. ມຎ຺ເຊຏ຺ຐິກາ ກຓເວຣປຸປ຺ຜວຓ຺ຓາ. ປຸປ຺ຜລຕາທີຫິ ວິຈິຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຣາ. ນີລປີຕາທິວທ຺ຘິກາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂອທາຕໂລຫິຕມຎ຺ເຊຏ຺ຐິກມຫາຣງ຺ຄມຫານາມຣງ຺ຄຣຕ຺ຕາທິວເສນ ວທ຺ຘິກາ ຄຫິຕາ. ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆຸທ຺ທາຊິນທີປີນໍ ຈມ຺ເມຫິ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ໂກຈິຕິ ຄິລາໂນປິ ອຄິລາໂນປີ.

໑໘໐. ສກລໍ ວາ ເອກເທສໍ ວາ ຣຊນໍ ໂຈລເກນ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໒໔໖) ປຸຎ຺ຉິຕ຺ວາ ວຬຎ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຂລ຺ລກາທີກໍ ປນ ສພ຺ພໍ ຫາເຣຕ຺ວາ ວຬຎ຺ເຊຕພ຺ພໍ. ອຸປາຫນວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ອຸປາຫນນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒໓. ອໂນໂລກິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໑. ອິຕ຺ຖິຍາຕິ ຕທຫຸຊາຕາຍປີ ທາຣິກາຍ. ອາທາເສ (ຈູລວ. ໒໔໗) ວາ ອຸທກປຕ຺ເຕ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂໍ ອວໂລເກຍ຺ຍ, ອສ຺ສ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາພາຘປ຺ປຈ຺ຈຍາ ອາທາເສ ວາ ອຸທກປຕ຺ເຕ ວາ ມຸຂນິມິຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກຕຸ"ນ຺ຕິ (ຈູລວ. ໒໔໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາວຓາທີນີ ວາ "ຊີຓ຺ໂຓ ນຸ ໂຂມ຺ຫິ, ໂນ ວາ"ຕິ ເອວໍ ອາຍຸສງ຺ຂາຣໍ ວາ ໂອໂລເກຕຸໍ ວຏ຺ຏ

ຕິ។ ອໂນໂລກິຍວິນິຈ្ឆໂຍ។

ອໂນໂລກິຍນິທฺເທສວຕฺຕນາ ນິຍฺຖິຕາ។

៨៤។ ອຍຸຊນິນິທຸເທສວຕฺຕນາ

១ໜ្ព៨។ ວຍຸຍາ ວາ ອຍຸຖໂສລຸອສໍສາ ວາ ມຍຸຖາ ປຸປຸຜລຕາທີທີ ອຈິຕฺຕກາ ອຍຸຊນິ ວຍຸຍຕິຕິ ອຕฺໂຖ។ ຕິສຸໂສປີ ວຍຸຍນຸຕິ, ເອ ກາຍ ວາ ທຸວິສຸ ວາ ກຖາ ເອວ ນຕຸຖິຕິ ອຊິປຸປາໂຍ។ ເລຂາຕິ ວຍຸຍເລຂາ។ ພນຸຊິຕຸນຸຕິ ປີສານກພນຸຊນຕຸຖໍ។

១ໜ្ពស។ຣູປນຸຕິ ສກຸຕຣູປາທີ។ ຍທິ ຈ ເອທິສໍ ອຍຸເລທີ ກຕໍ ລກຕິ, ໝໍສິຕຸວາ ວາ ລິນຸທິຕຸວາ ວາ ຍຖາ ວາ ນ ປຍຸລາຍຕິ, ຕຖາ ສຸຕຸເຕນ ເວເຖຕຸວາ ວລຸອຍຸເຊຕພຸພໍ។

១ໜ្ព៨។ຖວິກາຕິ ອຍຸຊນິຖວິກາ។ ອຍຸຊນິສລາກາປີ ລພຸກຕິຕິ ສມຸພນຸໂຊ។

១ໜ្ព៨-៦។ອຍຸກິຕິ (ມຫາວ។ ៨៦៦; ມຫາວ។ ອຍຸຖ។ ៨៦៨) ມນຸສຸສຍຸກີ ຖເປຕຸວາ ອວເສສຍຸກິ។ ວິສາຕທນຸເຕສຸ ອກປຸປີຍໍ ນາມ ນຕຸຖິ។ ອາມລກາກກຸກາທີທີ ກຕາ ຜລມຍາ។ ຕມຸມຍາຕິ ອິຊ ວຸຕຸເຕເທວ ນິພຸພຕຸຕາ។ ອຍຸຊນິວິນິຈ្ឆໂຍ។

ອຍຸຊນິນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

៨៥។ ອກປຸປີຍສຍນນິທຸເທສວຕຸຕນາ

១ໜ្ពក-៧។ "ອຸຈຸຈໂກ ອາສນຸທິໂກ ອຸປຸປນຸໂນ ໂທຕິ, ອນຸຊານາມິ ກິກຸຂເວ ອຸຈຸຈກມຸປີ ອາສນຸທິກ"ນຸຕິ (ຈູລຸອວ។ ៨៧ក) ວຈນໂຕ ມຍຸຈສຸສ ອຸປຫຸຒກາຄປຸປມາເຕນ ເອກໂຕກາເຄນ ທີໝມຸປີ ສຸຄຕງຄຸເລນ ອຕິເຣກຍຸຖງຄຸລປາທກໍ ອິຊ ອາສນຸທີຕິ ອຊິປຸເປ ຕໍ, ຈຕຸຣໍສາສນຸທິໂກ ປນ ປມາຕາຕິກຸກນຸຕໂກປີ ວຍຸຍຕິ។ ຕູລິຕິ ປກຕິຕູລິກາ។ ປລຸລງໂກນາມ ອາຫຣິເມທີ ວາລຸເອທີ ກໂຕຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ຕຕຸເຖວ "ສີຫຣູປາທີ ທສຸເສຕຸວາ ກໂຕ ປນ ວຍຸຍຕິ"ຕິ ວທນຸຕິ។ ປຜິກນຸຕິ ເສຕຕຸຖຣຕໍ។ ໂຄນຈິຕຸຕກນຸຕິ ເອຕຸຖ ຈຕຸຣງຄຸລາຊິກໂລໂມ ໂກຊໂວ "ໂຄນໂກ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ "ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ໂກຊວ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ៦៦ក) ຈິວຣກຸຂນຸຊເກ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຈຕຸຣງຄຸລໂລມກໍ ປກຕິໂກຊວໍ ວຍຸຍຕິ។ ຣຕນຈິຕຸຕໍ ຈິຕຸຕກໍ ນ ວຍຸຍຕິ។ ປຜລິຕິ ພນປຸປຜຣຕຸຕອຕຸຖຣຕໍ ។ ວິກ ຕິຕິ ສີຫພຸຍຄຸພາທີຣູປວິຈິຕຸໂຕ ອຸຕຸຕາມຍຕຸຖຣຕໂກ។ ອຸທຸທໂລມີຕິ ເອກໂຕອຸຄຸຄຕປຸປຸຜໍ។ ເອກນຸຕໂລມີກາຕິ ອຸກໂຕ ອຸຄຸຄຕປຸປຸຜໍ។

ກຸຕຸຕນຸຕິ ໂສລຸອສນຸນໍ ນາຍກິຕຸຖີນໍ ຖຕຸວາ ນຈຸຈນໂຍຄຸຄໍ ອຸຕຸຕາມຍຕຸຖຣຕໍ។ ໂກເສຍຸຍນຸຕິ ຣຕນປຣິສິພຸພິຕໍ ໂກເສຍຸຍ ສຸຕຸຕມຍໍ ປຈຸຈຕຸຖຣຕໍ។ ກຍຸຜິສຸສນຸຕິ ຣຕນປຣິສິພຸພິຕໍ ໂກເສຍຸຍກຍຸຜິສຸສມຍໍ ປຈຸຈຕຸຖຣຕໍ។ ໂກເສຍຸຍຄຸຈ ກຍຸຜິສຸສຄຸຈ ຣຕນປຣິສິພຸພິຕາເນວ ນ ວຍຸຍນຸຕິ, ສຸທຸຊານິ ວຍຸຍນຸຕິ។ ທຕຸຖິອສຸສຣຖຕຸຖຣາ ເຕສໍ ອຸປຣິ ອຕຸຖຣຕາກອຕຸຖຣຕາວ។ ອຊິນ ປຸປເວຕິຕິ ອຊິນຈມຸເມທີ ມຍຸຈປຸປມາເຕນ ສິພຸພິຕຸວາ ກຕາ ປເວຕີ, ເຕນ ຈ ກທລິມິຄຈມຸມໍ ເສຕວຕຸຖສຸສ ອຸປຣິ ປຕຸຖຣິຕຸ ວາ ສິພຸພິຕຸວາ ກຕໍ ປວຣປຸປຈຸຈຕຸຖຣຕໍ ກທລິມິຄປຸປວຣປຸປຈຸຈຕຸຖຣຕໍ, ເຕນ ຈ ອຕຸຖຕໍ ອຊິນປຸປເວຕິກທລິ ມິຄປຸປວຣປຸປຈຸຈຕຸຖຣຕາຕຸຖຕໍ។

ເສຕວິຕານມຸປີ ເທຍຸຖາ ອກປຸປີຍປຸປຈຸຈຕຸຖຣເຕ ສຕິ ນ ວຍຸຍຕິ, ກປຸປີຍປຸປຈຸຈຕຸຖຣເຕ ສຕິ ວຍຸຍຕິ, ຣຕຸຕວິຕານສຸສ ເທຍຸຖາ ກປຸປີຍປຸປຈຸຈຕຸຖຣເຕ ສຕິປີ ນ ວຍຸຍຕິ ເອວ។ ສີສູປຊານໍ ປາທູປຊານນຸຕິ ມຍຸຈສຸສ ອຸກໂຕໂລທິຕກໍ ອຸປຊານໍ ນ ວຍຸຍຕິ។ ຍໍ ປນ ເອກເມວ ອຸປຊານໍ ໂທຕິ, ອຸໂກສຸ ອນຸເຕສຸ ຣຕຸຕໍ ວາ ປທຸມວຕຸຕໍ ວາ ຈິຕຸຕໍ ວາ, ສເຈ ປມາຕຍຸຕຸຕໍ, ວຍຸຍຕິ, ມຫາອຸປຊານໍ ປນ ປຜິກຸຂິຕຸຕໍ។

១៧០។ອາສນຸທາທິຕຸຕຍາຕິ ອາສນຸທີ ຕູລີ ປລຸລງໂກຕິ ອິທໍ ຕຍໍ ນາມໍ។ "ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຖເປຕຸວາ ຕີຕີ ອາສນຸທີ

ປລ຺ລງ຺ກໍ ຕູລິກໍ ເສສກໍ ຄິຫິວິກຏໍ ອຠິນິສີທິຕຸໍ, ນ ຕ຺ເວວ ອຠິນິປ຺ຊ຺ຊິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໓໑໔) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສເສ ຄິຫິສນ຺ຕເກ ນິສີທິຕຸໍ ລພ຺ຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍທິ ສມ຺ມາສເນ ສງ຺ຆິກມ຺ປິ ໂຄນກາທີ ຠິກ຺ຂູຫິ ອນາຓຕ຺ຕາ ອາຣາມິກາທໂຍ ສຍເມວ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ເຈວ ນິຫຣນ຺ຕິ ຈ, ເອຕໍ ຄິຫິວິກຏນິຫາຣໍ ນາມ, ອິມິນາ ຄິຫິວິກຏນິຫາເຣນ ວຏ຺ຏຕິຯ ຠຕ຺ຕຄ຺ຄໍ ນາມ ວິຫາເຣ ເອວ ທານຏ຺ຐານໍຯ

໑໘໑ຯ ຈຕຸນ຺ນໍ ປາທານໍ, ຕີສຸ ປສ຺ເສສຸ ອປ຺ສ຺ສຍານສ຺ສ ວເສນ ສຕ຺ຕງ຺ໂຄຯ ເອກປສ຺ເສນ ຍຸຕ຺ໂຕ ປລ຺ລງ຺ໂກຯ ອິເມ ປນ ສຕ຺ຕງ຺ຄປລ຺ລງ຺ກາ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຈ຺ຈກມ຺ປິ ສຕ຺ຕງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໒໘໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປມາຓາຕິກ຺ກນ຺ຕາປິ ວຏ຺ຏນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຸຈ຺ຈປາທກາ’’ຕິຯ ຕູໂລນທ຺ຘາ ມຎ຺ຈປີຐາ ຆເຣເຍວ ນິສີທິຕຸໍ ກປ຺ປນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໑໘໒ຯຈີວຣຈ຺ຉວິໂຍຕິ ຉນ຺ນໍ ຈີວຣານໍ, ຉນ຺ນໍ ອນຸໂລມຈີວຣານຎ຺ຈ ອຎ຺ຎຕຣຈີວຣຈ຺ຉວິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ມຎ຺ເຈປິ ປີເຐປິ ຠຕ຺ຕຄ຺ເຄປິ ອນ຺ຕຣຆເຣປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມາສໍ ປນ ຠິສີນໍ ປມາຓປຣິຈ຺ເຉໂທປິ ນຕ຺ຖິ, ມຎ຺ຈປີຐາທີນໍ ວເສນ ອນຸຣູປໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ປມາຓໍ ກາຕພ຺ພໍຯ

໑໘໓ຯ ‘‘ຕູລິກາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຊເຏຕ຺ວາ ພິມ຺ໂພຫນໍ ກາຕຸໍ, ຕີຓິ ຕູລານິ ຣຸກ຺ຂຕູລໍ ລຕາຕູລໍ ໂປຏກິຕູລ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໒໘໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕູລຕ຺ຕຍຎ຺ຈ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໒໘໗; ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ຕູໂລນທ຺ຘສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ພິມ຺ໂພຫເນ ວຏ຺ຏຕິຯ ອິເມຫິ ຕີຫິ ຕູເລຫິ ສພ຺ເພສໍ ຣຸກ຺ຂລຕາຕິຓານໍ ຕູລໍ ອນຸຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຠິສິຍໍ ປນ ກິຎ຺ຈິ ຕູລໍ ນ ວຏ຺ຏຕີເຍວຯ ຠິສິຄພ຺ໂຠຕິ ຠິສິຍາ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຈຬາທິປຎ຺ຈກໍ ພິມ຺ໂພຫເນ ອນຸຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ມິຄປກ຺ຂີນນ຺ຕິ ສີຫາທີນໍ ສພ຺ພຈຕຸປ຺ປທານໍ ຫໍສໂມຣາທີນໍ ສພ຺ພປກ຺ຂີນໍ ໂລມານິ ກປ຺ປນ຺ຕິຯ ມສູຣເກ ອນຸຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໑໘໔ຯ ອິທານິ ຠິສິຍໍ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມນຸສ຺ສໂລມ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ອຸຓ຺ຓາຍນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໒໘໗; ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໒໘໗) ອຸຓ຺ຓາຠິສິຍໍ ມນຸສ຺ສໂລມໍ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸຓ຺ຓາຠິສິຍມ຺ປິ ມນຸສ຺ສໂລມໍ ຐເປຕ຺ວາ ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ ປກ຺ຂິຈຕຸປ຺ປທານໍ ໂລມໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕ຺ເຕາຕິ ປຕ຺ຕາຠິສິຍຎ຺ຈ ປຸປ຺ຜຎ຺ຈ ສຸທ຺ທໍ ຕມາລປຕ຺ຕຎ຺ຈ ນ ລພ຺ຠໍ, ອວເສສໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຕ຺ຕໍ ລພ຺ຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕມາລປຕ຺ຕມ຺ປິ ອຎ຺ເຎຫິ ມິສ຺ສໍ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ ໂຈຬວາກຕິເຓສຸ ອກປ຺ປິຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ອາສນຎ຺ເຈວ ອປ຺ປຕິເວກ຺ຂິຕໍ ນ ລພ຺ຠານ຺ຕິ ອາສນສາມຎ຺ຎໂຕ ປສງ຺ເຄນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອກປ຺ປິຍສຍນວິນິຈ຺ເຉໂຍຯ

ອກປ຺ປິຍສຍນນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒໖ຯ ສມານາສນິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໕ຯ ຕິຓ຺ຓໍ ວສ຺ສານໍ ອນ຺ຕຣໍ ຕິວສ຺ສນ຺ຕຣໍຯ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິວສ຺ສນ຺ຕເຣນ ສຫ ນິສີທິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໓໒໐) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂຍ ທ຺ວີຫິ ວສ຺ເສຫິ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໒໐) ວຸຑ຺ໂຒ ວາ ນໂວ ວາ, ໂສ ຕິວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ນາມຯ

໑໘໖ຯມຸນິຕິ ພຸທ຺ຘມຸນີຯ ສພ຺ເພເຫວາຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນຫິປິຯ

໑໘໗ຯອນ຺ຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິມໍຯ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ຕິຓ຺ຓໍ ປໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕກໍ ປຈ຺ຉິມໍ ທີຆາສນ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໓໒໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍໍ ຕິຓ຺ຓໍ ປໂຫຕິ, ເອຕໍ ສໍຫາຣິມໍ ວາ ໂຫຕຸ ອສໍຫາຣິມໍ ວາ, ຕຖາຣູປສ຺ສ ຜລກຂຓ຺ຑສ຺ສປິ ນິສີທິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ ທ຺ວິນ຺ນນ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສມານາສນິການໍຯ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸວຄ຺ຄສ຺ສ ມຎ຺ຈໍ ທຸວຄ຺ຄສ຺ສ ປີຐ’’ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໓໒໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸເວ ສມານາສນິກາ ສຫ ນິສີທິຕຸໍ ລຠນ຺ຕິຯ ອຎ຺ເຎຫິ ອສມານາສນິເກຫິ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ນາທີຫິ ວາ ທຸເວ ຫຸຕ຺ວາປິ ນິສີທິຕຸໍ ນ ລຠນ຺ຕິຯ ສມານາສນິກວິນິຈ຺ເຉໂຍຯ

ສມານາສນິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໒໗. ອສໍວາສິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໙໘. ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອທສ຺ສເນ, ອປ຺ປຏິກມ຺ເມ, ປາປິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ເຄ ວາ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກຕິ ຕິວິໂທປິ ອິຘ ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຄຫິໂຕ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອິມິນາ ສິກ຺ຂມານສາມເຓຣສາມເຓຣີສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕກາ ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຉິນ຺ນມູລໂກ ນາມ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ນໂກ. ນານາສໍວາໂສຕິ ລທ຺ຘິນານາສໍວາສໂກ. “ນານາສີມາຍ ຐິຕຈຕຸຕ຺ໂຖ ກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍ, ອິທ຺ຘິຍາ ເວຫາເສ ຐິຕຈຕຸຕ຺ໂຖ ກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍ, ອກມ຺ມໍ ນ ຈ ກຣຓີຍ”ນ຺ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິເມປິ “ອສໍວາສິກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ເອເຕສຸ ປນ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ອຸໂປສຖາທີນິ ກໂຣນ຺ໂຕ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອາປຌ຺ຌຕິ. ນິສ຺ສີມຏ຺ຐເວຫາສຏ຺ເຐຫິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມໍ ກຸປ຺ປຕິ, ທຸກ຺ກຏຍ຺ຈ ໂຫຕິ, ອິຕເຣຫິ ທຸກ຺ກຏໍ. ອສໍວາສິກວິນິຈ຺ໂຉຍ.

ອສໍວາສິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒໘. ກມ຺ມນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໙໙. ອຘມ຺ມກມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຖໍ ອຘມ຺ມກມ຺ມໍ ໂຫຕີຕິ ເຈ? ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ “ກຕມຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘມ຺ມກມ຺ມໍ? ຎຕ຺ຕິທຸຕິເຍ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ກມ຺ເມ ເອກາຍ ຎຕ຺ຕິຍາ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ກມ຺ມວາຈໍ ອນຸສ຺ສາເວຕິ, ອຘມ຺ມກມ຺ມໍ. ທ຺ວີຫິ ຎຕ຺ຕີຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ກມ຺ມວາຈໍ ອນຸສ຺ສາເວຕິ, ອຘມ຺ມກມ຺ມໍ. ເອກາຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕິ, ອຘມ຺ມກມ຺ມໍ. ທ຺ວີຫິ ກມ຺ມວາຈາຫິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕິ, ອຘມ຺ມກມ຺ມ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໓໘໗). ອິມິນາ ນເຍນ ເສສກມ຺ເມສຸປິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ອກຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຖາ ກຣຓໍ ອຘມ຺ມກມ຺ມນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ວຄ຺ເຄນາຕິ ວຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຄນ. ກຖຍ຺ຈ ວຄ຺ຄໍ ໂຫຕີຕິ ເຈ? ຍາວຕິກາ ຈ ຠິກ຺ຂູ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ, ເຕ ອນາຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຉນ຺ທາຣຫານໍ ຉນ຺ໂທ ອນາຫໂຏ ໂຫຕິ, ສມ຺ມຸຂີຠູຕາ ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ, ວຄ຺ຄກມ຺ມນ຺ຕິ ອິເມສຸ ເຍນ ເກນຈິ ເອເກນປິ ອງ຺ເຄນ ວຄ຺ຄໍ ໂຫຕິ.

ສມຄ຺ເຄນາຕິ ສມຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຄນ. ກຖໍ ສມຄ຺ຄໍ ໂຫຕີຕິ ເຈ? ຍາວຕິກາ ຈ ຠິກ຺ຂູ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ, ເຕ ອາຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຉນ຺ທາຣຫານໍ ຉນ຺ໂທ ອາຫໂຏ ໂຫຕິ, ສມ຺ມຸຂີຠູຕາ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສນ຺ຕິ, ສມຄ຺ຄກມ຺ມນ຺ຕິ ເອວໍ.

ຈຕຸຕ຺ຖນ຺ຕິ ສມຄ຺ເຄນ ຘມ຺ມິກໍ. ເອຕ຺ຕາວຕາ “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມານິ, ອຘມ຺ເມນ ວຄ຺ຄກມ຺ມໍ, ອຘມ຺ເມນ ສມຄ຺ຄກມ຺ມໍ, ຘມ຺ເມນ ວຄ຺ຄກມ຺ມໍ, ຘມ຺ເມນ ສມຄ຺ຄກມ຺ມ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໓໘໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ກມ຺ມານິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ.

໒໐໐-໒໐໒. ທສວຄ຺ຄິໂກ (ມຫາວ. ໓໘໘; ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ນິທານວຓ຺ຓນາ) ວີສຕິວຄ຺ຄິໂກ ຈ ທສວີສຕິວຄ຺ຄິໂກ. ອພ຺ຠານູປສມ຺ປທາປ຺ປວາຣຓາ ຐເປຕ຺ວາ ສພ຺ພກມ຺ເມສຸ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອວໍ ເສເສສຸປິ. ອິຕໂຣຕິ ວີສຕິວຄ຺ໂຄ ຈ ອຕິເຣກວີສຕິວຄ຺ໂຄ ຈ.

໒໐໓. ອິທານິ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ເຕ ຈ ຉນ຺ທາຣເຫ ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຈຕຸວຄ຺ເຄນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ (ປຣິ. ໔໘໘, ໔໙໗; ປຣິ. ໔໘໗-໔໘໘) ປກຕຕ຺ຕາ ນາມ ເຍ ປາຣາຊິກຸກ຺ຂິຕ຺ຕລທ຺ຘິນານາສໍວາສກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. ປເຣຕິ ເອກສີມຏ຺ຐາ ປກຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູ. ຍທິ ປກຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູປິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມສີມໍ ວາ ນທີສມຸທ຺ທຊາຕສ຺ສຣຂຓ຺ຫສີມາສຸ ວາ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຐິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເນວ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ, ນ ຉນ຺ທາຣຫາ. ນ ຫິ ເຕສໍ ຉນ຺ໂທ ວາ ປາຣິສຸທ຺ຘິ ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ ອຎ຺ຎສີມາຍໍ ຐິຕຕ຺ຕາ. ເສເສປີຕິ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄາທີກຣຓີເຍປີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໒໐໔. ອສໍວາສຄຓປູຣໍ ວາ ກຕ຺ວາ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ກຸປ຺ປຍ຺ຈ ໂຫຕິ, ກາຣການຍ຺ຈ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. “ຍສ຺ສ ສງ຺ໂຆ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ຕໍຈຕຸຕ຺ໂຖ ກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍ, ອກມ຺ມໍ ນ ຈ ກຣຓີຍ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໓໘໙) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ກມ຺ມາຣຫຄຓປູຣໍ ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທານິ ປຣິວາສາທິກມ຺ມານໍເຍວ ປຣິສໂຕ ວິປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຄຣຸກຏ຺ຐຄຓປູຣໍ ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕມ຺ປິ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ

ວຸຕຸຕໍ។ ນິກຸຂິຕຸຕວຕຸໂຕ ປນ ສພຸພຕຸຖ ຄຕປູຣໂກ ໂຫຕິ ເອວ។

໘໐໔។ວາເຣຍຸຍາຕິ ປຝິກຸຂິເປຍຸຍ។ "ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ອສມຸມກມຸເມ ກຍິຣມາເນ ປຝິກຸໂກສິຕຸ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໑໕໔) ທີ ວຸຕຸຕໍ។ ອນຸຕຣາເຍ ສຕິຕິ ອຕຸໂຖ។ "ອສມຸມກມຸມໍ ອິທໍ, ນ ເມຕໍ ຂມຕີ"ຕິ ເອວໍ ທຸເວ ຕໂຍ ອລຸລມລຸລໍ ທີຝຸກີ ອາວິ ກເຣຍຸຍຸນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍທີ ເອໂກ ໂຫຕິ, "ນ ເມຕໍ ຂມຕີ"ຕິ ເອວໍ ອຮິຝຸຖານໍ ກເຣຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕຸຕາວຕາ ເອເຕ ນິຣາປຕຸຕິກາ ໂຫນຸຕິ, ອນຸຕຣາຍາ ຈ ມຸຈຸຈນຸຕິ, ກມຸມໍ ປນ ອສມຸມຕຸຕາ ກຸປຸປເມວ។ ວາເຣນຸເຕວ ຕໂຕຮິກາຕິ ເອຕຸຖ "ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຈຕູທິ ປຸລຸຈທີ ປຝິກຸໂກສິຕຸໍ, ທຸວີທີ ຕີທີ ທີຝຸກີ ອາວິ ກາຕຸໍ, ເອເກນ ອຮິຝຸຖາຕຸໍ, "ນ ເມຕໍ ຂມຕີ"ຕິ (ມຫາວ។ ໑໕໔) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຈຕຸຕາໂຣ ວາ ປລຸຈ ວາ ວາເຣນຸຕິ ເອວາຕິ ອຕຸໂຖ។

໘໐໕។ ອິທານິ ເຍທີ ປຝິກຸຂິຕຸຕໍ ໂຫຕິ, ເຕ ທສຸເສຕຸໍ "ກມຸມາຣຫາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ຂິຕຸຕຈິຕຸຕ-ຣຸຄທເກນ ອຸມຸມຕຸຕໂກປີ ຄຫິໂຕວ។ ເອເຕສນຸຕິ ເຍ ວຸຕຸຕປຸປກາຣາ, ເຕສໍ ປຝິກຸເຂໂປ ນ ຣຸຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

໘໐໖។ ອິທານິ ຍສຸສ ປຝິກຸເຂໂປ ຣຸຫຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ປກຕຕຸເຕາກສີມຝຸຖ-ສມສໍວາສກິກຸຂຸໂນ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕສຸສຕຸໂຖ (ມຫາວ។ ໒໐໔) – ເອວຣູປສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ປຝິກຸໂກສນາ ອນຸຕມໂສ ອານນຸຕຣສຸສາປີ ອາໂຣເຈນຸຕສຸສ ຣຸຫຕີຕິ។ "ກິກຸຂຸສຸສ, ກິກຸຂເວ , ປກຕຕຸຕສຸສ ສມານສໍວາສິກສຸສ ສມານສີມາຍໍ ຖິຕສຸສ ອນຸຕມໂສ ອານນຸຕຣິກສຸສປີ ກິກຸຂຸໂນ ວິລຸລາເປນຸຕສຸສ ສງຝມຊເຊ ປຝິກຸໂກສນາ ຣຸຫຕີ"ຕິ (ມຫາວ។ ໒໐໔) ວຸຕຸຕໍ។

໘໐໗។ ສມຸມຸຂາ ຍທີ ປຝິກຸໂກເສຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕີໂຣກຸຂາຕິ ປຣມຸມຸຂ។ ກາຍສາມຄຸຄີ ວາ ລນຸທໍ ວາ ໂນ ທເທຍຸຍ, ທຸກຸກຝນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ກມຸມວິນິຈຸລໂຍ។

ກມຸມນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຝຸກີຕາ។

໘໑។ ມິຈຸລາຊີວວິວຊຊນານິທຸເທສວຕຸຕນາ

໘໐໑។ຈຸຕຸຕນຸຕິ ສີຣີສຈຸຕຸຕາທີກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ມຕຸຕິກາຕິ ປກຕິມຕຸຕິກາ ວາ ປລຸຈວຕຸຕາ ວາ ສຸທຸສາ ກຸງກຸຝຸຖອາທີກາ ວາ។ ກຸລສງຄຫາຕິ ເອເຕທີ ສງຄທີຕານໍ ສນຸຕິເກ ລາກາສາຍ ກຸລສງຄຫຕຸຖນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕຸຖ ປນ ອິເມທີ ສງຄທີຕານໍ ສນຸຕິເກ "ກິລຸຈິ ລກິສຸສາມິ"ຕິ ສງຝີກໍ ວາ ປຸຄຸຄລິກໍ ວາ ທາຕຸໍ ນ ວຝຸຝຕິ ເອວ។ ອິມີນາ ປນ ນເຍນ ລທຸສໍ ປລຸຈນຸນມຸປີ ສທສມຸມິການໍ ນ ວຝຸຝຕິ, ມິຈຸລາຊີວລຸຈ ໂຫຕິ។

໘໑໐-໘໑໑។ ລາກາສາຍ ທາຍການໍ ທາຣເກ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ປຣິກຍກາໂວ ປາຣິກຍກຕາ, ຕາຍ ປາຣິກຍກຕາຍ ນ ຊີວເຍຕິ ສມຸພນຸໂຣ។ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ເຂຕຸຕາທີສຸ ເປສິຕສຸສ ຄມນໍ ປເທຕາກມຸມໍ។ ສາສນປຸປຝິສາສນຫຣຕໍ ທູຕກມຸມໍ។ ເປສິຕສຸສ ເຄຫໂຕ ເຄຫຄມນໍ ຊງຝເປສນີຍໍ។ ລາກາສາຍ ລລຸຊທານມນຸປຸປທານໍ។ ອລຸເລນ ວາປີຕິ ອງຄວິຊຊາທີນາ។

໘໑໔។ວິລຸລຕຸຕີຕີ (ປາຣາ។ ໕໑໕ ອາທໂຍ; ປາຣາ។ ອຝຸຖ។ ໔។໕໑໕ ອາທໂຍ) ອລຸລາຕກວິລຸລຕຸຕີ។ ອເນສນາຕິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸເຕນ ປຸປຸພທານາທີນາ ປຈຸຈເຍສນາ។ ກຸຫນາທີທີຕີ (ວິກ។ ໗໒໑; ວິກ។ ອຝຸຖ។ ໗໒໑; ມຫານິ។ ໗໗) ກຸຫນາ ລປນາ ເນມິຕຸຕກຕາ ນິປຸເປສິກຕາ ລາເກນ ລາກໍ ນິຊີຄີສນຕາຕິ ອິເມທີ ປລຸຈທີ ວຕຸຖູທີຕິ ອຕຸໂຖ។ ມິຈຸລາຊີວວິນິຈຸລໂຍ។

ມິຈຸລາຊີວວິວຊຊນານິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຝຸກີຕາ។

໒໐។ ວຕຸຕນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໘໑໕។ ອິທານິ ອາຄນຸຕຸກວຕຸຕາທີນິ ທສຸເສຕຸໍ "ວຕຸຕ"ນຸຕິ ມາຕິກາປທໍ ອຸທຸສຝໍ។ ປຣິກຸຂິຕຸຕສຸສ (ຈູລວວ។ ໒໕໖ ອາທໂຍ; ຈູລວວ។ ອຝຸຖ។ ໒໕໗ ອາທໂຍ) ວິຫາຣສຸສ ປຣິກຸເຂປໍ, ອປຣິກຸຂິຕຸຕສຸສ ທຸວີທີ ເລຝຸທຸປາເຕທີ ປຣິຈຸລິນຸນຝຸຖານໍ ປຕຸວາ ອຸປາຫ

ນໍ ໂອມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ນີຈໍ ກຕ຺ວາ ປປ຺ໂຜເຏຕ຺ວາ ອຸປາຫນໍ ຫຕ຺ຖເກນ ຄເຫຕ຺ວາ ຉຕ຺ຕໍ ອປນາເມຕ຺ວາ ສີສໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ສີເສ ຈີວຣໍ ຂນ຺ເຘ ກຣິຕ຺ວາ ສາຘຸກໍ ອຕຣມາເນນ ອາຣາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໑໔ຯປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍສຍນາສນນ຺ຕິ ''ກຕມໍ ເມ ເສນາສນໍ ປາປຸຓາຕິ, ກິໍ ອຊ຺ຌາວຸຕ຺ຖໍ ວາ ອນຊ຺ຌາວຸຕ຺ຖໍ ວາ''ຕິ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໑໕-໖ຯ ມຎ຺ຈປີຐາທີທາຣຸຠຓ຺ຑຎ຺ຈ (ຈູຬວຯ ໓໖໐; ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໖໐) ຣຊນກາຊນາທີມຕ຺ຕິກາຠຓ຺ຑຎ຺ຈຯ ອາປຸຈ຺ຉາຕິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ສາມເຓຣສ຺ສ ວາ ອາຣາມິກສ຺ສ ວາ ''ອາວຸໂສ ອິມໍ ຊຄ຺ຄາຫີ''ຕິ ອາໂຣເຈຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຎ຺ຎຖາຕິ ເອວໍ ອກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໑໗-໘ຯວຸຑ຺ຒາຄນ຺ຕຸກສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ (ຈູຬວຯ ໓໔໗ ອາທໂຍ; ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໔໘ ອາທໂຍ) ຘູຣໂຕວ ທິສ຺ວາ ຍທິ ''ວຸຑ຺ໂຒ''ຕິ ຊານາຕິ, ຕສ຺ມິໍ ອນາຄເຕ ເອວ ອາສນປຎ຺ຎາປນາທິວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາໂທທກປ຺ປກຸຕິນ຺ຕິ ປາໂທທກໍ ປາທປີຐໍ ປາທກຐລິກໍ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປານີເຍນ ອາປຸຈ຺ຉນ຺ເຕນ ສເຈ ສກິໍ ອານີຕໍ ປານີຍໍ ສພ຺ພໍ ປີວຕິ, ປຸນປິ ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ເອວຯ ປຎ຺ຎເປຕິ ''ເອຕໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເສນາສນໍ ປາປຸຓາຕີ''ຕິ ເອວໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໑໙-໒໐ຯ ''ຠິກ຺ຂາຈາຣຄາໂມ ອິໂຕ ຘູເຣ''ຕິ ວາ ''ສນ຺ຕິເກ''ຕິ ວາ ''ກາລສ຺ເສວ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວາ ''ອຸປຏ຺ຐາເກ ຈຣິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວາ ໂຄຈໂຣ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ໂພຯ ອໂຄຈໂຣຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິການໍ ວາ ຄາໂມ, ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຠິກ຺ຂາໂກ ວາ ຄາໂມ, ຍຕ຺ຖ ເອກສ຺ສ ວາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວາ ຠິກ຺ຂາ ທີຍຕິ, ໂສ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຕິກນ຺ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ກຕິກຏ຺ຐານໍຯ ''ອິມໍ ກາລໍ ປວິສິຕພ຺ພໍ, ອິມໍ ກາລໍ ນິກ຺ຂມິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ປເວສນນິກ຺ຂມນກາລໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ເກສຸຈິ ຐາເນສຸ ອມນຸສ຺ສາ ວາ ວາຬາ ວາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພເມວຯ ນິສີທິຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ອາປຕ຺ຕິອກາວມຕ຺ຕທີປກໍ, ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາປິ ສພ຺ພໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏເຕວຯ ວຕ຺ຕວິນິຈ຺ໂຉຍຯ

ວຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓໑ຯ ວິກປ຺ປນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໘໒໑ຯສມ຺ມຸຂາຍາຕິ (ປາຈິຯ ໓໖໔; ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໔໕໙; ກງ຺ຂາຯ ອຏ຺ຐຯ ວິກປ຺ປນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ສມ຺ມຸເຂ ຐິຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິກປ຺ປນວິຘານໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣຓາທິວິຘານຎ຺ຈ ຊານນ຺ຕສ຺ສຯ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ປນ ''ອິມິນາ ມຍ຺ຫໍ ທິນ຺ນ''ນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາປິ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກສ຺ສາຕິ ເອກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສຯ

໘໒໒ຯນິເຘຕຸໍວາຕິ ນິເຘຕຸໍ ເອວ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ວາ ອຘິຏ຺ຐາຕຸໍ ວາ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໒໓-໕ຯອປຣາ ສມ຺ມຸຂາ ວາຕິ ສມ຺ມຸຂາ ວິກປ຺ປນາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມາ ທ຺ເວ ວິກປ຺ປນາ ອຕ຺ຕນາ ເອວ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ປເຣນ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣາປິຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມຸຂາ ວິກປ຺ປນາ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ

໘໒໖ຯມິຕ຺ໂຕຕິ ທຬ຺ຫມິຕ຺ໂຕຯ ສນ຺ທິຏ຺ໂຐຕິ ທິຏ຺ຐມຕ຺ໂຕ ນາຕິທຬ຺ຫມິຕ຺ໂຕຯ ''ອິຕເຣນ ຈ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນ 'ຕິສ຺ໂສ ຠິກ຺ຂູ'ຕິ ວາ 'ຕິສ຺ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ'ຕິ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ປຸນ ເຕນ 'ອຫໍ ຕິສ຺ສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ, ຕິສ຺ສາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວາ ທມ຺ມີ'ຕິ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ເຕເນວ 'ຕິສ຺ສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ, ຕິສ຺ສາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ສນ຺ຕກໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊ ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫິ ວາ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ'ຕິ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ປາໂຐ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

໘໒໗ຯທູຣສນ຺ຕິກຕ຺ເຕກຕ຺ຕ-ພຫຸຠາວໍ ວິຊານິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ທູຣຕ຺ຕຎ຺ຈ ສນ຺ຕິກຕ຺ຕຎ຺ຈ ເອກຕ຺ຕຎ຺ຈ ພຫຸຠາວຎ຺ຈ ວິຊານິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໔໙. ‘‘ທສາຫປຣມໍ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ຣາເຣຕພຸພ’’ນຸຕີ (ປາຣາ. ໔໒໔) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ‘‘ທສາຫໍ ວາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ‘‘ຈີວຣກາລສມໂຍ ນາມ ອນຕຸຖເຕ ກຖິເນ ວສຸສານສຸສ ປຈຸລິໂມ ມາໂສ, ອຕຸຖເຕ ກຖິເນ ປຸຈຸຈ ມາສາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໒໔໙) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ‘‘ມາສເມກໍ ວາ ປຸຈຸຈ ວາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ມາສໍ ວາ ເອກໍ ປຸຈຸຈ ວາ ມາເສຕິ ອຕຸໂຖ. ‘‘ກິກຸຂຸໂນ ປເນວ ອກາລຈີວຣໍ ອຸປຸປຊເຊຍຍ, ອາກງຂມາເນນ ກິກຸຂຸນາ ປຜິຄຸຄເຫຕພຸພໍ. ປຜິຄຸຄເຫຕຸວາ ຂິປຸປເມວ ກາເຣຕພຸພໍ. ໂນ ຈສຸສ ປາຣິປູຣີ, ມາສປຣມໍ ເຕນ ກິກຸຂຸນາ ຕໍ ຈີວຣໍ ນິກຸຂິປິຕພຸພໍ ອູນສຸສ ປາຣິປູຣິຍາ ສຕິຍາ ປຈຸຈາສາຍາ’’ຕິ (ປາຣາ. ໔໙໙) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ‘‘ປຈຸຈາສາ ສຕິ ມາສກາ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ນຸປຸປາທຍຕີຕິ ອນຣິຜຸຖິຕໍ ອວິກປຸປິຕໍ ນິສຸສຄຸຄີ ນ ຊນຍຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ວິກປຸປນາວິນິຈຸລໂຍ.

ວິກປຸປນານິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

໒໔. ນິສຸສຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໒໐.ພຸຍຕຸຕສຸສາຕິ ເອຕຸຖ ກິຕຸຕາວຕາ ພຸຍຕຸໂຕ ໂຫຕີຕິ ເຈ? ນິສຸສຍມຸຈຸຈນເກນ ປນ ສພຸພນຸຕິເມນ ຜມຸມປຣິຈຸເລເທນ ອຕຸຖໂຕ ຈ ພຸຍຸລຊນໂຕ ຈ ທຸເວ ມາຕິກາ ປຄຸຕາ ວາຈຸຄຸຄຕາ ກາຕພຸພາ, ປກຸຂທິວເສສຸ ຜມຸມສຸສາວນຕຸຖາຍ ສຸຕຸຕນຸຕໂຕ ຈຕຸຕາໂຣ ກາຕວາຣາ, ສມຸປຕຸຕານໍ ປຣິສານໍ ປຣິກຖນຕຸຖາຍ ອນຸຣກວິນຸທມຫາຣາຫຸໂລວາທຜມຸມກຸຂນຸຜສທິໂສ ເອໂກ ກຖາມຄຸໂຄ, ສງຄກຕຸຕມງຄລາມງຄເລສຸ ອນຸໂມທນຕຸຖາຍ ຕິສຸໂສ ອນຸໂມທນາ, ອຸໂປສຖປຸປວາຣຕາທິວິຊານນຕຸຖໍ ກມຸມາກມຸມວິນິຈຸລໂຍ , ສມຕຜມຸມກຣຕຸຖໍ ສມາຣິວເສນ ວາ ວິປສຸສນາວເສນ ວາ ອຣຫຕຸຕປຣິໂຍສານໍ ເອກໍ ກມຸມຜຸຖານໍ ເອຕຸຕກໍ ອຸຄຸຄເຫຕພຸພໍ. ເອຕຸຕາວຕາ ພຸຍຕຸໂຕ ນາມ ໂຫຕີ ຈາຕຸທິໂສ, ອິຕຣຖາ ອພຸຍຕຸໂຕ.

໔໒໑. ອິທານິ ນິສຸສຍຄຸຄຫຕາກາຣໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ເອກໍສ’’ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ເອຕຸຖ (ມຫາວ. ໑໐໓) ອາຍສຸມໂຕຕິ ອາຍສຸມນຸຕໍ.

໔໒໔. ອິທານິ ປຜິປຸປສຸສທຸຂີວິສານໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ປກຸກນຸເຕ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ, ‘‘ປຸຈຸຈີມາ, ກິກຸຂເວ, ນິສຸສຍປຸປຜິປຸປສຸສທຸຂີໂຍ ອຸປຊຸຊາຍມຸຫາ. ອຸປຊຸຊາໂຍ ປກຸກນຸໂຕ ວາ ໂຫຕິ ວິພຸກນຸໂຕ ວາ ກາລກໂຕ ວາ ປກຸຂສງກນຸໂຕ ວາ ອາຕຸຕິເຍວ ປຸຈຸຈມີ’’ຕິ (ມຫາວ. ໗໓), ‘‘ລຍິມາ, ກິກຸຂເວ, ນິສຸສຍປຸປຜິປຸປສຸສທຸຂີໂຍ ອາຈຣິຍມຸຫາ. ອາຈຣິໂຍ ປກຸກນຸໂຕ ວາ ໂຫຕິ ວິພຸກນຸໂຕ ວາ ກາລກໂຕ ວາ ປກຸຂສງກນຸໂຕ ວາ ອາຕຸຕິເຍວ ປຸຈຸຈມີ, ອຸປຊຸຊາເຍນ ວາ ສໂມຣານຄໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ ອິທໍ ປນ ອຸກຍໍ ອິຣ ທສຸສິຕໍ. ສເຈ ອາຈຣິຍຸປຊຸຊາຍາ ສາມນຸຕວິຫາເຣສຸປີ ອປຣິກຸຂິຕຸເຕສຸ ເລຫຸທຸປາຕທຸວຍພຸກນຸຕເຣ ວສນຸຕິ, ນິສຸສໂຍ ນ ປຜິປຸປສຸສມຸກຕິ. ປຣິກຸຂິຕຸເຕສຸປີ ນ ປຜິປຸປສຸສມຸກຕີຕິ ເອເກ. ອາຈຣິຍາ ປນ ນ ອິຈຸລນຸຕິ. ກສຸມາຕິ ເຈ? ນິສຸສຍຄຸຄຫຕາປຸປຜິປຸປສຸສທຸຂີນໍ ອຸປຈາຣສີມາຍ ປຣິຈຸລິນຸນຕຸຕາ. ເລຫຸທຸປາເຕນ ອຸປຈາຣສີມາປຣິຈຸເລໂທ ປນ ອປຣິກຸຂິຕຸເຕສຸ ເອວ ລພຸກຕິ, ນ ປຣິກຸຂິຕຸເຕສຸ. ຕສຸມາ ອາຈຣິຍານໍ ວິນິຈຸລເຍວ ຄາຕພຸພໍ.

ປກຸກນຸເຕຕິ ເອຕຸຖ (ມຫາວ. ອຜຸຖ. ໗໓) ສເຈ ອາຈຣິໂຍ ອນຸເຕວາສິກໍ ອນາມນຸເຕຕຸວາວ ອຸປຈາຣສີມໍ ອຕິກຸກມຕິ, ນິສຸສໂຍ ປຜິປຸປສຸສມຸກຕິ. ສເຈ ອຸປຈາຣສີມໍ ອນຕິກຸກມິຕຸວາວ ນິວຕຸຕຕິ, ນ ປຜິປຸປສຸສມຸກຕິ. ອາຈຣິຍໍ ອນາມນຸເຕຕຸວາ ອນຸເຕວາສິກສຸສ ຄມເນປີ ເອເສວ ນໂຍ. ສເຈ ອາຈຣິໂຍ ກຕຸຖຈິ ຄນຸຕຸກາໂມ ອນຸເຕວາສິກໍ ອາປຸຈຸລຕິ, ອນຸເຕວາສິໂກປີ ‘‘ສາຣຸ ສາຣູ’’ຕິ ສມຸປຜິຈຸລຕິ, ຕງຂເຕ ເອວ ປຜິປຸປສຸສມຸກຕິ. ເອວໍ ອາຈຣິຍໍ ອາປຸຈຸລິຕຸວາ ອນຸເຕວາສິກສຸສ ຄມເນປີ. ທຸວີສຸປີ ອນຸໂຕວິຫາເຣເຍວ ຖິເຕສຸ ອາຈຣິໂຍ ວາ ອນຸເຕວາສິກໍ, ອນຸເຕວາສິໂກ ວາ ອາຈຣິຍໍ ອນາປຸຈຸລິຕຸວາວ ສເຈ ທຸເວ ເລຫຸທຸປາເຕ ອຕິກຸກມຕິ, ປຜິປຸປສຸສມຸກຕິ. ປກຸຂສງກນຸເຕ ວາ ວິພຸກນຸເຕ ວາ ກາລກເຕ ວາ ຕງຂເຕເຍວ ປຜິປຸປສຸສມຸກຕີ . ອາຕຸຕີ ນາມ ນິສຸສຍປຸປການນາ. ທສຸສນສວນວເສນ ທຸວິຜໍ ສໂມຣານໍ.

໔໒໓.ອລຊຊີນຸຕີ ເອຕຸຖ –

‘‘ສຍຸຈິຈຸຈ ອາປຕຸຕີ ອາປຊຸຊຕິ;

ອາປຕຸຕີ ປຣິຄູຫຕີ;

ອຄຕິຄມນຄຸຈ ຄຈຸລຕິ;

ເອຫິໂສ ວຸຈຸຈຕິ ອລຊຸຊິປຸຄຸຄໂລ''ຕິ. (ປຣິ. ໜ໒໑) –

ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ. ''ນ ກິກຸຂເວ ອລຊຸຊີນໍ ນິສຸສາຍ ວຕຸຖພຸພໍ. ໂຍ ວເສຍຸຍ, ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສາ''ຕິ (ມຫາວ. ໑໒໐) ທີ ວຸຕຸຕໍ.

໔໒໔. ''ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ອທຸຊານມຄຸຄປຸປຜິປນຸເນນ ກິກຸຂຸນາ ນິສຸສຍໍ ອລກມາເນນ ອນິສຸສິເຕນ ວຕຸຖຸ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ໑໒໑) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ''ອທຸສິກສຸສາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຄິລານຸປຜຸຖາກສຸສ ຈ ຍາຈິຕສຸສາຕິ ສມຸພນຸໂຘ. ''ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຄິລານຸປຜຸຖາເກນ ກິກຸຂຸນາ ນິສຸສຍໍ ອລກມາເນນ ຍາຈິຍມາເນນ ອນິສຸສິເຕນ ວຕຸຖຸ''ນຸຕິ (ມຫາວ. ໑໒໑) ທີ ວຸຕຸຕໍ. ສລຸລກຸເຂນຸເຕນ ຜາສຸກນຸຕິ ຜາສຸວິຫາຣໍ ສລຸລກຸເຂນຸເຕນ. ອິທໍ ປນ ປຣິຫາຣໍ (ມຫາວ. ອຜຸຖ. ໑໒໑) ໂສຕາປນຸນາທິອຣິຍສາວໂກ ວາ ຖາມຄຕສມຖວິປສຸສນາລາກີ ວາ ພາລປຸຖຸຊຸຊໂນ ວາ ນ ລກຕິ. ຍສຸສ ໂຂ ປນ ສມຖວິປສຸສນາ ຕຣຸຕາ ໂຫຕິ, ນ ຖາມຄຕາ, ອຍໍ ລກຕິ. ອສນຸເຕ ນິສຸສຍທາຍເກ ''ຍທາ ປຜິຣູໂປ ນິສຸສຍທາຍໂກ ອາຄຈຸຈິສຸສຕິ, ຕທາ ຕສຸສ ນິສຸສາຍ ວສິສຸສາມິ''ຕິ ອາໂກຄໍ ກຕຸວາ ຍາວ ອາສາລຸຫີປຸຕຸຕມາ, ຕາວ ວສິຕຸໍ ລກຕິ. ສເຈ ປນ ອາສາລຸຫີມາເສ ນິສຸສຍທາຍກໍ ນ ລກຕິ, ຍຕຸຖ ອຕຸຖິ, ຕຕຸຖ ຄນຸຕພຸພໍ. ອນຸໂຕວສຸເສ ປນ ອນິສຸສິເຕນ ວຕຸຖຸໍ ນ ວຜຸຜຕິ. ສກາເຄ ທາຍເກ ອສນຸເຕ ວສິຕຸໍ ລພຸກຕີຕິ ສພຸພປ ເທສຸ ໂຍຊນາ ກາຕພຸພາ. ນິສຸສຍວິນິຈຸຉໂຍ.

ນິສຸສຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸກິຕາ.

໑໑. ກາຍພນຸຘນນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໒໕.ອກາຍພນຸຘໂນຕິ ກາຍພນຸຘນໍ ອພນຸຘິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ. ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ຈີວຣໍ ປາຣຸປີຕພຸພໍ, ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ເອວ ກາຍ ພນຸຘນໍ ພນຸຘິຕພຸພໍ. ''ນ ກິກຸຂເວ ອກາຍພນຸຘເນນ ຄາໂມ ປວິສິຕພຸໂພ. ໂຍ ປວິເສຍຸຍ, ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສາ''ຕິ (ຈູລຸວ. ໒໗໘) ທີ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸເຖວາສຕິຍາ ຄໂຕຕິ ອສຕິຍາ ຄໂຕ ຍຕຸຖ ສຣຕິ, ຕຕຸເຖວ ພນຸຘິຕພຸພໍ. ສຣິຕຸວາ ປນ ຍາວ ນ ພນຸຘຕິ, ຕາວ ປີຕຸຫາຍ ຈຣິຕຸໍ ນ ວຜຸຜຕິ. ຍທີ ອນຸໂຕຄາເມ ສຣຕິ, ກາຍພນຸຘເນ ສຕິ ເອກມນຸເຕ ຄຕຸວາ ພນຸຘິຕພຸພໍ, ອສຕິ ເຈ ນິກຸຂມິຕຸວາ ພນຸຘິຕຸວາ ປຸນ ປີຕຸຫາຍ ປວິສິຕພຸພນຸຕິ ວທນຸຕີ.

໔໒໖. ''ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ທຸເວ ກາຍພນຸຘນານີ ປຜຸຜິກໍ ສູກຣນຸຕກ''ນຸຕິ (ຈູລຸວ. ໒໗໘) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ''ທຸວິຘ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຖ ສູກຣນຸຕໍ ນາມ ກຸລຸຈິກາໂກສກາ ວິຍ ອນຸເຕ ສຸສິຣໍ ກຕຸວາ ໂກຜຸຜິຕໍ. ຣຊຸຊຸ ຈ ເອກາຕິ ເອກວຜຸຜາ ຣຊຸຊຸ ຈ. ຕທນຸໂລມິກາຕິ ເຕສໍ ທຸວິນຸນໍ ອນຸໂລມິກາ.

໔໒໗.ມຈຸຉກຕຸຫກຂຊຸຊຸຣີ-ປຕຸຕາ ມຜຸຖາ ຈ ປຜຸຜິກາຕິ ເອຕຸຖ (ຈູລຸວ. ອຜຸຖ. ໒໗໘) ເອເຕ ມຈຸຉກຕຸຜກາທໂຍ ມຜຸຖາ ວິກາຣຣຫິຕາ ປຜຸຜິກາ ຈ ຕທນຸໂຕຄສາຕິ ອສີປຸປາໂຍ. ລພຸກາ ທສາ ຈຕສຸໂສຕິ ເອກາຍ ວາ ທຸວີສຸ ວາ ຕີສຸ ວາ ກຖາ ເອວ ນຕຸຖີຕິ ອສີປຸປາໂຍ, ຕໂຕ ປຣໍ ນ ວຜຸຜຕິ. ອນຸເຕສູຕິ ອຸໂກສຸ ອນຸເຕສຸ. ຄຸຕາສຸຕຸຕກນຸຕິ ທິຄຸຕາສຸຕຸຕກໍ.

໔໒໘.ມກຣມຸຂາທີນຸຕິ ອາທິ-ສທຸເທນ ເທຫຸຫຸກາສີສໍ ຄຫິຕໍ. ອຸກນຸເຕຕິ ອຸໂກສຸ ອນຸເຕສຸ. ກສຸສາຕິ? ວິຂສຸສ. ໝຍກາຕິ ໝຍກໂຕ. ເລຂາຕິ ເລຂາຍ. ໝຍກໂຕ ຈ ເລຂາຍ ຈ ອຄຸຄໍ ຈິຕຸຕກໍ ນ ກປຸປຕີຕິ ອຕຸໂຖ.

໔໒໐.ເທຫຸຫຸການຸຕິ (ຈູລຸວ. ໒໗໘; ຈູລຸວ. ອຜຸຖ. ໒໗໘) ອຸທກາສປຸປສີຣສທິສໍ. ມຸຣຊນຸຕິ ພຫຸຣຊຸຊເກ ເອກໂຕ ສງກຫຸຒິຕຸວາ ເອກາຍ ຣຊຸຊຸຍາ ປລິເວເຖຕຸວາ ກຕຣຊຸຊຸ. ມທຸທວິຕນຸຕິ ປາມງຄສທິສໍ. ກລາພຸກນຸຕິ ອເນກວຜຸຜໍ. ເອຕານິ ປນ ສພຸພານິ ນ ກປຸປນຸຕິ. ທສາສຸ ທຸເວ ມຊຸຊິມາຕິ ມຸຣຊໍ ມທຸທວິຕນຸຕິ ທຸເວ ມຊຸຊິມາ ເອວ. ກປຸປເຣຕິ ກປຸປນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ.

໔໔໑. ຄຕຸກິໂຍຈາປີຕິ (ຈູລຸອວ. ໔໗໙) ຈີວຣຄຕຸກິໂຍປີ. ເວລຸອຸອາທິມຍາ ກປຸ້ປ໌ນຸຕິຕິ ປ໌ສງເຄນ ວຸຕຸຕໍ. ກາຍພນຸຂນວິນິ ຈຸລໂຍ.

ກາຍພນຸຂນນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ.

ປ໌ຖມກາຕວາຣໍ.

໓໒. ປ໌ຖວີນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໔໔. ຊາຕາ (ປາຈິ. ໘໓; ປາຈິ. ອຍຸຖ. ໘໓-໘໘; ກງຂາ. ອຍຸຖ. ປ໌ຖວີຂຕນສິກຸຂາປ໌ທວຕຸຕນາ) ອຊາຕາຕິ ທຸວິສາ ປ໌ຖວີ ຕິ ອຕຸໂຖ. ອິທານີ ຕທຸກາຍໍ ທສຸເສຕຸໍ "ສຸທຸຂມຕຸຕິກປໍສຸກາ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ສຸທຸຂມຕຸຕິກປໍສຸກາ ຈ ອທທຸໝາ ຈ ພຫຸມຕຸ ຕິກປໍສຸກາ ຈ ຈາຕຸມາສາສິໂກວຍຸຖປໍສຸມຕຸຕິກຣາສິ ຈ ຊາຕປ໌ຖວີຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ເອຕຸຖ ປ໌ນ ອທທຸໝາຕິ ອຸທຸຂນປ໌ຈນກຸມຸກ ກາຣາວາປ໌ກາຊນປ໌ຈນາທິວເສນ ຕຖາ ຕຖາ ອທທຸໝາ. ອຍໍ ປ໌ນ ວິສໍ ນຕຸຖິ, ສຸທຸຂປໍສຸອາທິສຸ ອລຸລຕຣາວ ເວທິຕພຸພາ. ສຸທຸຂປໍສຸ ສຸທຸຂມຕຸຕິກາ ເຍກຸຍຸເຍນປໍສຸ ເຍກຸຍຸເຍນມຕຸຕິກາ ອຕິເຣກຈາຕຸມາສາສິໂກວຍຸຖມຕຸຕິກາປໍສຸປຸ້ລຸຊາ ຈ ອທທຸໝາ ຈາຕິ ອຍໍ ສພຸພາປີ ຊາຕປ໌ຖວີຕິ ເວທິຕພຸພາ.

໔໔໓.ທຸຕິຍາຕິ ອຊາຕປ໌ຖວີຕິ ອຕຸໂຖ. ວຸຕຸຕຣາສີຕິ ມຕຸຕິກຣາສີ ຈ ປໍສຸຣາສີ ຈ ຈາຕຸມາໂສມວຍຸຖໂກ ອຊາຕປ໌ຖວີຕິ ອຕຸໂຖ.

໔໔໔. ອິທານີ ເຍກຸຍຸເຍນມຕຸຕິກາ ເຍກຸຍຸເຍນປໍສຸກາ ເຍກຸຍຸເຍນສກຸຂຣາຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕາສຸ ກິຕຸຕາວຕາ ເຍກຸຍຸຍຕາ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ທຸເວ ກາຄາ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ຕີສຸ ກາເຄສຸ ທຸເວ ກາຄາ ມຕຸຕິກາ ຍສຸສາ ກູມິຍາ, ເອສາ ເຍກຸຍຸຍມຕຸຕິກາຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ອຸປ໌ທຸໝປໍສຸອາທໂຍປີ ກປຸ້ປີຍາ ເອວ ອກປຸ້ປີຍກາຄສຸສ ອນຕິເຣກໂຕ. "ເຍກຸຍຸເຍນມຕຸຕິກາ ເຍກຸຍຸເຍນປໍສຸກາ"ຕິ (ປາຈິ. ໘໓) ຫິ ວຸຕຸຕໍ, ນ "ອຸປ໌ທຸໝມຕຸຕິກາ, ອຸປ໌ທຸໝປໍສຸກາ"ຕິ. ເສເສສຸປີຕິ ເຍກຸຍຸຍປໍສຸກາທີສຸປີ.

໔໔໔. ຊາຕສລຸລິສຸສ ປາຈິຕຸຕິຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ທຸເວລຸຫສຸສ ວິມຕີສຸສ ທຸກຸກຝໍ. ຊາເຕ ອຊາຕສລຸລິສຸສ ອນາປ໌ຕຸຕິ.

໔໔໓.ເອກາຍາຕຕຸຕິຍາ ເອກາຕິ ສເຈ ສກີ ອາຕຕຸໂຕ ທິວສມຸປີ ຂຕຕິ, ອາຕາປ໌ກສຸສ ເອກາ ເອວາຕິ ອຕຸໂຖ. ວາຈໂສຕິ ວາ ຈາຍ ວາຈາຍາຕິ ອຕຸໂຖ.

໔໔໗. ເອຕຸຖ "ຊາເລຫີ ອຄຸຄີ"ນຸຕິ ວາ ວຕຸຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິ. ອນິຍເມຕຸວາ ປ໌ນ "ໂປ໌ກຸຂຣຕີ ຂຕ, ປ໌ຖວີ ຂຕ, ວາປີ ຂຕ, ອາ ວາຍໍ ຂຕ, ກນຸທໍ ຂຕາ"ຕິ ວຕຸຕຸໍ ວຍຸຍຕິ.

໔໔໘.ເອທິສນຸຕິ ເອຕຸຖ ອລຸລມຸປີ ເອວຣູປໍ ກປຸ້ປີຍໂວຫາຣວຈນໍ ວຍຸຍຕີຕິ ອຂິປຸ້ປາໂຍ.

໔໔໙. ໂກເປ໌ຕຸໍ ລພຸການຸຕິ ສມຸພນຸໂຂ, ພຍາທີຫິ ຄເທຕຸໍ ສກຸກຸເດາຍຍກໍ ອຸສຸສິລຸຈນິຍກທຸທມໍ.

໔໑໑-໔. ອຸທກສນຸຕິເກ ປ໌ຕິເຕຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ອຸທເກ ປ໌ຕິຕໍ ປ໌ນ ສພຸພກາລໍ ກປຸ້ປີຍເມວ, ຕສຸມາ ອກປຸ້ປີຍໍ ທສຸເສຕຸໍ "ອຸທກສນຸຕິເກ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ປາສາເຕ ລຄຸເຄ ຣເຊ ຈ ນວໂສຕຸທິຍາ ປ໌ຕິເຕ ຣເຊ ຈາຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ອພຸໂກກາສຸຍຸຖິເຕ ວມຸມິເກ ຈ ມຕຸຕິກາກຸຍຸເຍ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ, ຕຖາ ເອເຕປີ ສພຸເພ ຈາຕຸມາສາສິໂກວຍຸຖາ ນ ໂກເປ໌ຕພຸພາຕິ ອຕຸໂຖ.

໔໑໓-໔. ກູມີ ວິໂກປ໌ຍໍ ຖມຸກາທີ ຄຕຸທີຕຸໍ ນ ຈ ກປຸ້ປ໌ຕີຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ຂາຣາຍາຕິ ປ໌ສຸສາວຂາຣາຍ. ປ໌ທໍ ທສຸເສສຸສາມີຕິ ສມຸພນຸໂຂ.

໔໑໗.ເສໂກຕິ ສິລຸຈນໍ. ກູມິຍາ ອລຸລຫຕຸຖໍ ຖເປ໌ຕຸວາຕິ ສມຸພນຸໂຂ.

໘໕໗ຯອວເສ ສຕີຕິ ຫຕ຺ຖຫາຫາທີສຸ ອາປ຺ທາສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປ຺ຖວີວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ປ຺ຖວີນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາຯ

໓໕ຯ ປ໌ຣິກ຺ຂາຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ

໘໕໙-໘໖໐ຯຄີຣິກູຜນ຺ຕິ ມກຣຫນ຺ຕກໍຯ ສິພ຺ພິຕຸຌ຺ຈ ຊິນ຺ທິຕຸຌ຺ຈ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂຍຊນາຯ ຫຕ຺ເໝຕິ ຉຕ຺ຕຫຕ຺ເໝຯ

໘໖໑ຯ ສິພ຺ພິຕຸ ວາ ປ຺ໜ຺ຊຣໍ ວິນນ຺ຘິຕຸ ວາ ຖິຣຕ຺ຖໍ ຉຕ຺ເຕ ພນ຺ຘິຕຸ ຫຕ຺ເໝ ເລຂາ ວຜ຺ຜຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສເຈ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອກປ຺ປີຍຉຕ຺ຕໍ ລກຕິ, ໝຜກມ຺ປີ ວາລຸອຣູປມ຺ປີ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊາເຣຕພ຺ພໍ, ເລຂາປີ ໝໍເສຕ຺ວາ ອປເນຕພ຺ພາ, ສຸຕ຺ຕເກນ ວາ ຫຕ຺ໂຫ ເວເຖຕພ຺ໂພຯ

໘໖໔ຯ ອນຸວາຕໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ອນ຺ເຕ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປ຺ຜ຺ຜານໍ ສງ຺ໝຜິຕຜ຺ຖານໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ປ຺ຜ຺ຜມຸເຂ ວາປີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຣກສີສາກາເຣນ ສິພ຺ພນໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ເວຕິກາ’’ຕິ ຈ ສຕປ຺ທາກາເຣນ ສິພ຺ພນໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ສງ຺ຂລິກາປີ ວາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຕປ຺ທິສທິສໍ ອຌ຺ຌໍ ວາ ສູຈິວິກາຣໍ ນ ກປ຺ປ຺ຕິ, ປກຕິສູຈິກມ຺ມເມວ ວຜ຺ຜຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາລຸອິກຕ຺ຕິກອາທິກໍ ຈີວເຣ ນ ຈ ກປ຺ປ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໘໖໓-໔ຯ ຈຕຸໂກຓາວ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖ຺ຯ ໑ຯ໗໘) ກປ຺ປ຺ເຣຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຄ຺ຆິກນ຺ຕິ ອຄ຺ຆີຍໍ ເຈຕິຍສທິສໍຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ຄຕ຺ຖິ ປາສກປ຺ຜ຺ເຜຯ ໂກຓສຸຕ຺ຕາ ຈ ປີລຸອກາຕິ ນ ເກວລໍ ຈຕຸໂກຓາ ຄຕ຺ຖິກປາສກປ຺ຜ຺ຜາວ ກປ຺ປ຺ນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ທຸວີຌ຺ເຌຍ຺ຍາ ໂກຓ ສຸຕ຺ຕປີລຸອກາ ຈ ກປ຺ປ຺ເຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຄນ຺ຊໍ ເຕລໍ ວາຕິ ຄນ຺ຊໍ ວາ ເຕລໍ ວາຯ

໘໖໕ຯຣຕ຺ຕນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖ຺ຯ ໑ຯ໗໘) ຣຊິຕໍຯ ອຌ຺ເຌນ ວາຕິ ມຸຄ຺ຄຣາທິນາ ວາຯ ກຕ຺ວາຕິ ຖເປ຺ຕ຺ວາຯ ປ຺ຫາເຣ ນ ຈ ມຸຜ຺ຖິ ນາຕິ ມຸຜ຺ຖິນາ ນ ປ຺ຫາເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໖໖-໗ຯ ຉຕ຺ຕວຜ຺ຜີຍໍ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖ຺ຯ ໑ຯ໗໘) ເລຂໍ ຖເປ຺ຕ຺ວາ ຊມ຺ມກຣເຓ ເລຂາ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ກຸຌ຺ຈິກາຍ ຈ ປີປ຺ຜເລ ຈ ມຕິກາ ຈ ປີລຸອກາ ຈ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ມຕິກາຕິ ເອກາ ເອວ ວຜ຺ຜມຕິກາຯ ປີລຸອກາ ມຸຕ຺ຕຣາ ຊິສທິສາ ພຫູຯ

໘໖໗-໙ຯມາລາທ຺ຍຣຕີຍນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖ຺ຯ ໑ຯ໗໘) ອຣຕີຍໍ ມາລາທິ ວຕ຺ຓມຜ຺ຖໍ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ຕິປ຺ຸສີສມເຍ ປຕ຺ຕມຕ຺ໝເລ ກິຕ຺ຕິກມ຺ມຌ຺ຈ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທິຕ຺ວາຕິ ຖເປ຺ຕ຺ວາຯ ສູຈິສຕ຺ໝາສໂກ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖ຺ຯ ໑ຯ໗໘) ນາມ ສູຈີ ຫໍສາເປ຺ຕ຺ວາ ໝໍສິຕຸ ກໂຕ ທາຣຸມໂຍຯ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ມກຣຫນ຺ຕກໍ ຊິນ຺ທິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ຈູລຸ ອວຯ ໘໕໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕມຕ຺ໝເລ ມກຣຫນ຺ຕກໍ ວຜ຺ຜຕິ, ອຌ຺ຌໍ ກິຕ຺ຕິກມ຺ມາທິວິກາຣເມວ ນ ວຜ຺ຜຕິ, ຕສ຺ມາ ຄີຣິກູຜໍ ປຕ຺ຕມຕ຺ໝເລ ຖເປ຺ຕ຺ວາ ອວເສເສ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໘໗໔ຯເສນາສເນຕິ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖ຺ຯ ໑ຯ໗໘) ປາສາທາທິເສນາສເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໗໓ຯປ຺ມິຕ຺ຖິຣູປຣທິຕນ຺ຕິ ປ຺ຣິສຣູໄປຕ຺ຖິຣູປຣທິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປ໌ຣິກ຺ຂາຣວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ປ໌ຣິກ຺ຂາຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາຯ

໓໖ຯ ເກສຊ຺ຊນິທ຺ເທສວຕ຺ຓນາ

໘໗໔-໕ຯ ສຫສມ຺ມີນໍ ລພ຺ກໍ ເກສຊ຺ຊກຣຓນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ນ ເກວລໍ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ສຫສມ຺ມີການໍເຍວ ກິກ຺ຂາຈຣິຍວິຌ຺ຌຕ຺ຕິສເກ ຫິ ເກສຊ຺ຊກຣຓໍ ລພ຺ກຕິ, ອຖ ໂຂ ອປເຣສມ຺ປິ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ລພ຺ກຕິ, ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປິຕູນ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ປິຕູນນ຺ຕິ ມາຕາປິ ຕູນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຍ ມາຕາປິຕໂຣ ຊຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຸປຌ຺ຖຫນ຺ຕິ, ເຕ ຕທຸປຌ຺ຖາກາ ນາມຯ ກິກ຺ຂຸໍ ເອວ ນິສ຺ສາຍ ຊີວນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸນິ ສ຺ສິຕໂກ ນາມຯ ປພ຺ພຊ຺ຊາເປກ຺ໂຂ "ກຕ຺ຫູ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

໘໗໖ຯ ອປເຣສມ຺ປິ ທສນ຺ນໍ ກາຕຸໍ ວຎ຺ຎຕິ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ມຫາຈູລຸອປິຕາ"ຕິອາທິມາຫຯ ເອຕ຺ຖ (ປາຣາ. ອຏຸ. ໔.໑໗໔-໑໗໗) ປນ ມຫາປິຕາ ຈູລຸອປິຕາ ມຫາມາຕາ ຈູລຸອມາຕາ ມຫາກາຕາ ຈູລຸອກາຕາ ມຫາກຄິນີ ຈູລຸອກຄິນີຕິ ອິເມຫິ ອຏ຺ຖຫິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປິຕຸກຄິນີຌ຺ຈ ມາຕຸກາຕິກຌ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ທສຯ ເອເຕສໍ ປນ ສເກນ ເກສຊ຺ເຊນ ກາຕພ຺ພໍຯ ອຕ຺ຕນີເຍ ຈ ອສຕິຕິ ປາຖເສໂສຯ

໘໗໗ຯ ນ ເກວລຌ຺ຈ ເອເຕສໍ ທສນ຺ນໍ, ອິເມຫິ ສມ຺ພນ຺ຘານໍ ປຸຕ຺ຕນຕ຺ຕາທີນໍ ຍາວສຕ຺ຕມາ ກຸລປຣິວຏ຺ຏາ ກາຕຸໍ ວຎ຺ຎຕິຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ກຸລຫູສນາ"ຕິອາທິມາຫຯ ອຌ຺ໂຌປິ (ປາຣາ. ອຏຸ. ໔.໘໗໔-໘໗໗) ໂຍ ອາຄນ຺ຕຸໂກ ວາ ໂຈໂຣ ວາ ຍຸທ຺ຘປຣາຊິ ໂຕ ວາ ອິສ຺ສໂຣ ຌາຕເກຫິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ໂຕ ວາ ຄມິຍມນຸສ຺ໂສ ວາ ຄິລາໂນ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປວິສຕິ, ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອປ຺ຈາສີສນ຺ ເຕນ ເກສຊ຺ຊໍ ກາຕພ຺ພໍຯ

໘໗໘ຯ ມາຕາ (ປາຣາ. ອຏຸ. ໔.໑໗໔-໑໗໗) ປິຕາ ຕທຸປຌ຺ຖາໂກ ກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໂກ ປຕ຺ຫຸປລາໂສ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣຕິ ອິເມສໍ ຉນ຺ນໍ ອນາມຏ຺ຖປິຕ຺ຫປາໂຕ ອວາຣິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິຌ຺ຈ ກຍ຺ໂຍ – ທາມຣິກໂຈຣສ຺ສ ຈ ອິສ຺ສຣິຍສ຺ສ ຈ ທາຕຸມວາຣິໂຕຕິ ອຕ຺ ໂຖຯ

໘໗໙ຯເຕສນ຺ຕິ (ປາຣາ. ອຏຸ. ໔.໑໗໔-໑໗໗) ຄຫຏ຺ຖານໍຯ ສາສໂນຄຘນ຺ຕິ ຣຕນປຣິຕ຺ຕອາຏານາຏິຍປຣິຕ຺ຕາທິປຣິຕ຺ຕໍ ກຓິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໘໐ຯ "ອາຄນ຺ຕ຺ວາ (ປາຣາ. ອຏຸ. ໔.໑໗໔-໑໗໗) ສີລໍ ເທຖ, ຘມ຺ມຌ຺ຈ ປຣິຕ຺ຕຌ຺ຈ ກາສຖ"ຕິ ເກນຈິ ເປສິໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ທາຕຸໍ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ສີລໍ ທາຕຸໍ, ຘມ຺ມຌ຺ຈ ປຣິຕ຺ຕຌ຺ຈ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເກສຊ຺ຊວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ເກສຊ຺ຊນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

໖໗ຯ ອຸຄ຺ຄຫນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໘໘໑ຯທສເກທມ຺ປີຕິ ສເຈ ເກນຈິ ເຫຏ຺ຖາ ທສ຺ສິຕໍ ທສວິຘໍ ຣຕນໍ ອາເນຕ຺ວາ "ອິທໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ນວກມ຺ມສ຺ສ ວາ ອຌ຺ຌປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິກຄຓສ຺ສ ວາ ທມ຺ມີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໘໒-໖໓ຯ ເຕສຸ ທສວິເຘສຸ ຣຕເນສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທ຺ວິສູຕິ ຣຊຕຊາຕຣູເປສຸຯ ຄຓສງ຺ຆປຸຄ຺ຄເລ (ປາຣາ. ອຏຸ. ໔.໕໖໗-໕໖໘) ອນາມສິຕ຺ວາ "ອິທໍ ຫິຣຌ຺ຌສຸວຓ຺ຓໍ ເຈຕິຍສ຺ສ ທມ຺ມີ, ນວກມ຺ມສ຺ສ ທມ຺ມີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ນ ປຏິກ຺ຂິເປຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຶ ກາຕພ຺ພນ຺ ຕິ ເຈ? ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວເທ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ອິເມ ເອວໍ ວທນ຺ຕີ"ຕິ ກປ຺ປິຍກາຣານໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໘໔ຯ ນ ເກວລໍ ຫິຣຌ຺ຌສຸວຓ຺ຓາທິກເມວ, ອຌ຺ຌມ຺ປິ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖາທິກໍ ອກປ຺ປິຍໍ ນ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເຂຕ຺ ຕໍ ວຕ຺ຖຸ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ທາສປສຸອາທິກໍ ທາສປສ຺ວາທິກໍຯ ສເຈ ຫິ ໂກຈິ "ມຍ຺ຫໍ ສສ຺ສສມ຺ປາທກໍ ມຫາຕລຸອາກໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ທມ຺ມີ"ຕິ ວທຕິ, ຕຌ຺ເຈ ສງ຺ໂຆ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕິຯ ປຏິຄ຺ຄຫເຕປິ ປຣິໂກເຄປິ ອາປຕ຺ຕິເຍວຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິຯ

ກປ຺ປິເຍນ ກເມນ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ "ເຂຕ຺ຕໍ ທມ຺ມີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ນ ວຎ຺ຎຕີ"ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ "ອິໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິກຸຌ຺ຊຖາ"ຕິ ວາ "ຈຕຸປຈ຺ຈຍປຣິໂກຄຕ຺ຖາຍ ທມ຺ມີ"ຕິ ວາ ວທຕິ ເຈ, ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫິປິ ເອເສວ ນໂຍຯ "ຕລຸ ອາກໍ ທມ຺ມີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິກຸຌ຺ຊຖາ"ຕິ ວາ "ສງ຺ໂຆ ອຸທກໍ ປຣິກຸຌ຺ຊິສ຺ສຕິ, ກຕ຺ຫກໍ

ໂສວິສຸສຕີ''ຕິ ວາ ອາທີນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ເຕ ສມ຺ປຍິຈຸລິຕພ຺ພໍ໚ ''ທາສໍ ທມ຺ມິ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຍິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ''ອາຣາມິກໍ, ເວຍ຺ຍາວ ຈຈກາຣໍ, ກປ຺ປິຍການກໍ ທມ຺ມິ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສມ຺ປຍິຈຸລິຕພ຺ພໍ໚ ''ໂຄມຫິສອເຊລຸອກາທໂຍ ທມ຺ມິ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຍິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ''ປລ຺ຈໂຄຣສປຣິໂກຄຕ຺ຖາຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສມ຺ປຍິຈຸລິຕພ຺ພໍ໚ ເອທິສໍ ຄຫຄໍ ສນ຺ຊາຍ ''ປຍິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚

໔໑໘-໙໚ນວມາຕິກເກທາຣຕລຸອາກກິຣິຍາ (ປາຣາ໚ ອຎ຺ຖ໚ ໔໒໔໒໑-໔໓໐) ຈ ອນເວ ປຸພ຺ເພ ກປ຺ປິຍໂວຫາເຣນ ປຍິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຫິຕຕລຸອາເກ ມຕ຺ຕິກຸທ຺ຮຣຕລ຺ຈ ກິນ຺ນຍ຺ຖາເນ ປາລຸອິພນ຺ເສ ຈ ທຸພ຺ພລຍ຺ຖາເນ ອາລຸອິຍາ ຖິຣກາເຣ ຈ ອນເວ ເກທາເຣ ປຸຣາຕາກາລໂຕ ອຕິເຣກກາລຄຸຄຫາຕລ຺ຈ ນເວ ເກທາເຣ ອປຣິຈຸລິນ຺ນກາເຄ ''ສສ຺ເສ ເຫຖ ເອຕ຺ຕເກ''ຕິ ກທາປຕ຺ຍ຺ຖາປນລ຺ ຈາປີຕິ ອິທໍ ສພ຺ພໍ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ກາຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕີ໚ ສເຈ ກໂຣຕິ, ເອວມາທີກໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອກປ຺ປິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໔໑໗-໕໚ ອິທານີ ຕໍເຍວ ອກປ຺ປິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອວຕ຺ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ (ປາຣາ໚ ອຎ຺ຖ໚ ໔໒໔໒໑-໔໓໐) – ໂຍ ປນ ''ກສ, ວປ຺ປ'' ອິຈ຺ຈາທີກໍ ອວຕ຺ວາ ''ເອຕ຺ຕິກາຍ ກູມິຍາ ເອຕ຺ຕໂກ ກາໂຄ ເທຍ຺ໂຍ''ຕິ ກູມີ ວາ ປຕິຍ຺ຖາເປຕິ, ''ເອຕ຺ຕເກ ກູ ມິກາເຄ ສສ຺ສໍ ກຕໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ ກສ຺ສເກ ວທນ຺ເຕ ປມາຕາຄຕ຺ຫນຕ຺ຖໍ ທຕ຺ທຣຊ຺ຊຸກິ ມິນຕິ, ຂເລ ຄຕ຺ວາ ຣກ຺ຂຕາ ທີນີ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ເສວ ອກປ຺ປິຍນ຺ຕິ໚

໔໑໐໚ ກຕ຺ຫາຄາຣິກສີເສນ ປິຕ຺ສນ຺ຕກມ຺ປີ ສເຈ ປຍິສາເມຍ຺ຍ, ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໔໑໑-໔໚ປິຕູນນ຺ຕິ ມາຕາປີຕູນໍ໚ ສາຍກາທີກປ຺ປິຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ໚ ''ປຍິສາເມຕ຺ວາ ເທທີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສ໚ ປາເຕຕ຺ວານ ຄເຕ ຍສ຺ມາ ອຊ຺ຊາຣາມສິກ຺ຂາປທວເສນ (ປາຈິ໚ ໕໐໔-໕໐໖) ປລິໂພໂສ, ຕສ຺ມາ ໂຄປີຕຸໍ ລພ຺ການ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໔໑໓-໔໚ສກໍ ວາສີອາທິປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອິທໍ ຄານໍ ຄຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕພ຺ພໍ໚ ''ເອຕ຺ຖ ຄເປ຺ຖາ''ຕິ ປນ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ໚

໔໑໔໚ ເອຕ຺ຖ ''ອລ຺ໂລ ໂກຈິ ນ ປວິສຕີ, ກິກ຺ຂູທີ ວາ ສາມເຕເຣທີ ວາ ຄທິຕໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ສງ຺ການ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ວຕ຺ຖຸມ຺ທີຕິ ອລງ຺ການາທິວຕ຺ຖຸມ຺ທີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຕາທິເສຕີ ຍາທິເສ ວຕ຺ຖຸມ຺ທີ ນຍ຺ເຖ ອາສງ຺ກາ ໂຫຕີ, ຕາທິເສ ວຕ຺ຖຸມ຺ທີ ນຍ຺ເຖຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສ໚

໔໑໖໚ ອິທານີ ອສງ຺ກິຕພ຺ພຍ຺ຖານໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ວິຫາຣາວສຖສ຺ສນ຺ໂຕ''ຕິອາທິມາຫ໚ ວິຫາຣສ຺ສ ຈ ພຣສ຺ສ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຣຕນນ຺ຕິ ທສວິສໍ ຣຕນໍ໚ ຣຕ຺ນສມ຺ມຕນ຺ຕິ ສາຍກເວຄຸນາທີກໍ໚ ຄເຫຕ຺ວານາຕິ ກປ຺ປິຍການເກ ອສຕີ ອຕ຺ຕນາປີ ຄເຫຕ຺ວານ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ມຄ຺ເຄຣລ຺ເລປີຕິ ມຄ຺ເຄປີ ອຣລ຺ເລປີ໚ ຕາທິເສຕີ ''ກິກ຺ຂູທີ ຄທິຕໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ອາສງ຺ກິຕພ຺ພຍ຺ຖາ ເນ໚ ປຕິຣູປໍ ກຣິຍຕີຕິ ມຄ຺ເຄ ວາ ອຣລ຺ເລ ວາ ຕາທິສໍ ກຕ຺ທໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ສາມິເກສຸ ອາຄເຕ ສຸ ຕໍ ຄານໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ໚ ສເຈ ສາມິເກ ນ ປສ຺ສຕີ, ຣຕນສມ຺ມຕໍ ປໍສຸກູລໍ ຄເຫຕພ຺ພໍ໚ ຣຕນລ຺ເຈ ໂຫຕີ, ຕຸຕ຺ຫີກູເຕນ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຍໍ ມຄ຺ຄາຣລ຺ລເກສຸ ປຍິປຕ຺ຕີ໚ ວິຫາຣາວສຖານໍ ປນ ອນ຺ໂຕ ຕາທິສໍ ທິສ຺ວາ ກຕ຺ທກໍ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ''ເອຕ຺ຖ ເອຕ຺ຕກາ ກທາປຕາ''ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຣູເປນ ວາ ລລ຺ລນາຍ ວາ ປີໂລຕິກາຍ ວາ ສລ຺ລາຄໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍ, ຕໂຕ ປກ຺ກມນ຺ເຕນ ປຕິຣູປານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ໚ ອຸຄ຺ຄຫວິນິຈ຺ໂຊ໚

ອຸຄ຺ຄຫນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

໑໗໚ ກຸລທູສນນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໑໗໚ ''ກຸລານິ ທູເສຕິ ປຸປ຺ເຜນ ວາ ຜເລນ ວາ ຈຸຕ຺ເຕນ ວາ ມຕ຺ຕິກາຍ ວາ ທນ຺ຕກຍ຺ເຖນ ວາ ເວລຸອຍາ ວາ ເວຊ຺ຊິກາຍ ວາ ຊງ຺ຄເປສນິເຍນ ວາ''ຕິ (ປາຣາ໚ ໔໓໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕານິ ອຍ຺ຖ ວຕ຺ຖູນິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ປຸປ຺ຜ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ໚ ອິມາຍ ມິຈ຺ຊາປຍິປຕ຺ຕິຍາ ກຸລານໍ ອລ຺ເລສຸ ສີລວນ຺ເຕສຸ ປສາທໍ ທູເສຕີ ວິນາເສຕີຕິ ກຸລທູສນໍ ທຸກ຺ກຍໍ ອາປຊ຺ຊຕີ໚ ຕໍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກ ຈ ປຣສນ຺ຕເກ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍ໚

໔໙໘. ອິທານິ ອິເມສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ນ ເກວລໍ ກຸລທູສນທຸກ຺ກຍເມວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາທີນິປີ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ສງ຺ຝິກໍ ຄຣຸກຕ຺ຫໍ ອິສ຺ສເຣນ ເທນ຺ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເສນາສນຕ຺ຖາຍ ນິຍມິຕໍ ປນ ປຸປ຺ຜາທິ ຄຣຸກຕ຺ຫໍ ໂຫຕິ. ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ອຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ສນ຺ຕກໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ ເທນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍາທີນິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປາຄເສໂສ, ຕສ຺ສ ກຕ຺ຫສ຺ສ ອຄ຺ຆວເສນ ທຸກ຺ກຍຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍປາຣາຊິການິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໙໙-໕໐໐. ສພ຺ພຖາຕິ (ປາຣາ. ອຍ຺ຄ. ໔.໔໕໑) ກປ຺ປິຍໂວຫາຣອກປ຺ປິຍໂວຫາຣປຣິຍາຍໂອການິມິຕ຺ຕກມ຺ມາທີທິ ນ ວຍ຺ຍ ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຕິອາທີນິ ກຕ຺ວາ ຊຄ຺ຄິຕ຺ຄ຺ຈ. ອຕ຺ຕໂນ ປຣິໂກຄຕ຺ຖນ຺ຕິ ຜລປຣິໂກຄຕ຺ຖໍ. ໂຣປນາທີນິຕິ ໂຣປາປນາທີນິ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສິຄ຺ຈາປນໂອຈິນາປນາທີນິ ຄຫິຕານິ. ກຸທ຺ທາລຂຕິຕ຺ຕິວາສິຜຣສຸອຸທກກາຊນາທີນິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສມີເປ ຄປນວເສນ ນິມິຕ຺ຕໂຕ ຈ ກຸທ຺ທາລຂຕິຕ຺ຕາທີນິ ຈ ມາລາວຈ຺ເຉ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິເຕ "ສາມເຕຣາທໂຍ ທິສ຺ວາ 'ເຖໂຣ ກາຣາເປ ຕຸກາໂມ'ຕີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ຕີ"ຕີ ສຄ຺ຄາຍ ໂອກາສໂຕ ຈ "ອິມໍ ຣຸກ຺ຂໍ ຊານ, ອິມໍ ອາວາຝໍ ຊານາ"ຕິອາທິກປ຺ປິຍໂວຫາຣໂຕ ຈ "ປຕ຺ທິເຕນ ມາລາວຈ຺ຉາທໂຍ ໂຣປາເປຕພ຺ພາ, ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຸປ຺ການາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິອາທິປຣິຍາຍໂຕ ຈ ໂຣປນາທີນິ ລພ຺ກເຣຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

໕໐໑-໔. ອິທານິ ອຍ຺ຄສ຺ສ ວຕ຺ຖູສ຺ ອວເສສານິ ທ຺ເວ ວຕ຺ຖູນິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕາວ ເວຊ຺ຊິກາ ຊງ຺ຆເປ຺ສເນ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ເວຊ຺ຊິກາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕາວ, ອິທານິ ຊງ຺ຆເປ຺ສນາທີວິນິຈ຺ຉຍໍ ວກ຺ຂາມີຕີ ອຕ຺ໂຖ. ປີຕໂຣຕີ (ປາຣາ. ອຍ຺ຄ. ໔.໔໕໖-໕໗) ມາຕາ ປີຕໂຣ. ກຕ຺ຫຸນ຺ຕີ ປພ຺ພຊ຺ຊາເປກ຺ຂໍ. ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ສກໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣຄ຺ຈາຕີ ເອເຕ ຄເປຕ຺ວາ ກສີວາຕີຊ຺ຊາທີຄິຫີກມ຺ມເມສຸ ທູຕສາສນໍ ຫຣເຕາ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ປຄມໍ ສາສນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ທິສ຺ວາ ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວາ ວທໂຕປີ ທຸກ຺ກຍເມວາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ສາສນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕານໍ ປນ "ກນ຺ເຕ, ຕສ຺ມີ ຄາເມ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ກາ ປວຕ຺ຕີ"ຕີ ປຸຈ຺ຉິຍ ມາເນ ກເຖຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ. ປຸຈ຺ຉິຕປຄ຺ເຫ ໂທໂສ ນຕ຺ຖີ.

໕໐໕. ເອວໍ ກຸລທູສເນ ອຸປ຺ປນ຺ນປຈ຺ຈຍາ. "ປຄ຺ຈນ຺ນມ຺ປີ"ຕີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ກຕມ຺ປີ ເອທິສໍ ນ ວຍ຺ຍຕີ ເອວ ມິຈ຺ຉາຊີວຕ຺ຕາ. ອາຕຸມາວຕ຺ຖຸ (ມຫາວ. ໓໐໓) ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍ. ກີ ວິຍາຕີ ເຈ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອກູຕາໂຣຈນາຣູປ-ສພ຺ໂຍຫາ ຣຸຄ຺ຄຫາທີສາ"ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອຸຄ຺ຄຫາທີສາຕີ ເອເຕຫີ ອຸປ຺ປນ຺ນປຈ຺ຈຍສທີສາຕີ ອຕ຺ໂຖ.

໕໐໖. ອິທານິ ປຸປ຺ຜາທີນິ ເກສໍ ທາຕຸໍ ວຍ຺ຍນ຺ຕີ, ເກສໍ ທາຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍນ຺ຕີຕີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຫຣາເປຕ຺ວາ"ຕິອາທິມາຫ. ປີຕູນໍ (ປາຣາ. ອຍ຺ຄ. ໔.໔໕໖-໕໗) ທາຕຸໍ ລພ຺ກຕີຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເສສຄາຕີນໍ ປຕ຺ຕານໍ ເອວ. ລິງ຺ຄນ຺ຕີ ສິວລິງ຺ຄໍ.

໕໐໗. ຕຖາຜລນ຺ຕີ ຜລມ຺ປີ ມາຕາປີຕູນໍ ຫຣິຕ຺ວາປີ ຫຣາເປຕ຺ວາປີ ທາຕຸໍ ລພ຺ກຕີຕີ ອຕ຺ໂຖ. ນ ເກວລໍ ມາຕາປີຕູນໍເຍວ, ອຄ຺ເຄສມ຺ປີ ທາຕຸໍ ລພ຺ກຕີຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຄິລານານ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ສປ຺ຣສນ຺ຕກນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ ປໂຣຕີ ອຕ຺ຕໂນ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາຕ ໂກ ເອວ ອຄິປ຺ເປໂຕ.

໕໐໘. ການ຺ເຊນ຺ເຕຕີ ສງ຺ຆສ຺ສ ຜລປຸປ຺ຜມ຺ຫີ ກາຊິຍມາເນ ສມ຺ມເຕນ ເທຍ຺ຍນ຺ຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອິຕເຣນ ອສມ຺ມເຕນ ອປ຺ໂລເກຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ.

໕໐໙. ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊາຕີ ອາຄຕານໍ ທາຕພ຺ພນ຺ຕີ ຜລວເສນ ວາ ຣຸກ຺ຂວເສນ ວາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອິຕຣສ຺ສາຕີ ອິສ຺ສຣາທີກສ຺ສ. ກຕິກໍ ວຕ຺ວາຕີ "ອິມສ຺ມີ ຣຸກ຺ເຂ ເອຕ຺ຕການິ ຜລານິ ລພ຺ກນ຺ຕີ"ຕີ ເອວໍ ວຕ຺ວາ.

໕໑໐. ເສເສຕີ ມຕ຺ຕິກາທນ຺ຕກຍ຺ຄເວລຸອຸມ຺ຫີ (ປາຣາ. ອຍ຺ຄ. ໔.໔໕໖-໕໗). ຍຖາວຸຕ຺ຕນໂຍ ເອວາຕີ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ ສນ຺ຕກໍ ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ທທໂຕ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິອາທີນາ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຕີ ອຕ຺ໂຖ. ປຕ຺ຕມ຺ປີຕີ ກີຄ຺ຈາປີ ປາລຸອິຍໍ ປຕ຺ຕາທານໍ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປີ ກຸລທູສເນ ປເວສເຍຕີ ອຕ຺ໂຖ. ກຸລທູສນວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ກຸລທູສນນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

໖໙. ວສ຺ສູປນາຍິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໖໐໙-໖໑໐. ອິທານິ ວສ຺ສູປຄມນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຸຣິມິກາ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມິກາ ປຈ຺ຉິມິກາ (ມຫາວ. ໑໘໔; ມຫາວ. ອຓ຺ຖ. ໑໘໔) ເຈຕິ ທ຺ເວ ວສ຺ສູປນາຍິກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາລຍປຣິຄ຺ຄາໂຫ ວາ ວຈີເພໂທ ວາ ວສ຺ສູປນາຍິກາຕິ ປາຖເສໂສ. ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສນ຺ຓາຍ "ເອທິໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. "ອິຘ ວສ຺ສໍ ວສິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອາລໂຍ (ມຫາວ. ອຓ຺ຖ. ໔໐໖).
ອາລຍປຣິຄ຺ຄາໂຫ ປນ ວເຊ ວາ ສຕ຺ເຖ ວາ ນາວາຍ ວາ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕຸກາມສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ເສນາສນໍ ອລກນ຺ຕສ຺ສ ລພ຺ພຕິ, ສຕ຺ຖາທີສຸ ປນ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ນ ວຓ຺ຓຕີຕິ ກຕ຺ວາ. ຍທິ ສຕ຺ຖາທີສຸ ກວາຓພນ຺ຘໍ ເສນາສນໍ ລພ຺ພຕິ, ຕຕ຺ຖ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ຈ "ອິຘ ວສ຺ສໍ ອຸເປມີ"ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ວິຫາເຣ ປນ ວຈີເພໂທ ວາ ກາຕພ຺ໂພ. ສເຈ "ອິຘ ວສ຺ສໍ ວສິສ຺ສາມີ"ຕິ ອາລໂຍ ອຕ຺ຖິ, ອສຕິຍາ ປນ ວສ຺ສໍ ນ ອຸເປຕິ, ຉິນ຺ນວສ຺ໂສ ນ ໂຫຕິ, ປວາເຣຕ຺ຣຸ ລພຕິ ເອວ.

໖໑໑.ໂປເປຕ຺ກາໂມ ອາວາສໍ, ຕທຫູຕິກ຺ກເມຍ຺ຍ ວາຕິ ປາເຖ (ມຫາວ. ໑໘໖) ອຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາວາສໍ ຕທຫຸ ວສ຺ສູປນາຍິກາຕິປິ ອຕ຺ໂຖ. ອາວາສໍ ອຕິກ຺ກເມຍ຺ຍ ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຊານໍ ວານຸປຄຈ຺ຉໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຫາເຣ ນິສີທິຕ຺ວາປີ ອນຸປຄຈ຺ຉໂຕ ທຸກ຺ກຓາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

໖໑໔. ຉິນ຺ນວສ຺ໂສ (ວຊິຣ. ຓີ. ມຫາວຄ຺ຄ ໔໐໗) ວາ ເກນຈິ ອນ຺ຕຣາເຍນ ປຖມໍ ອນຸປຄໂຕ (ມຫາວ. ໑໘໔-໑໘໖) ວາ ທຸຕິຍໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເຕມາສນ຺ຕິ ປຸຣິມໍ ວາ ເຕມາສໍ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ເຕມາສໍ. "ນ ກິກ຺ຂເວ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣິມໍ ວາ ປຈ຺ຉິມໍ ວາ ເຕມາສໍ ອວສິຕ຺ວາ ຈາຣິກາ ປກ຺ກມິຕພ຺ພາ. ໂຍ ປກ຺ກເມຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຓສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ. ໑໘໔) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໖໑໖-໔. "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ສຕ຺ຕາຫກຣຓີເຍນ ອປ຺ປຫິເຕປີ ຄນ຺ຕຸໍ, ປເຄວ ປຫິເຕ, 'ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ສິກ຺ຂມານາຍ ສາມເຕຣສ຺ສ ສາມເຕຣິຍາ ມາຕຸຍາ ຈ ປິຕຸສ຺ສ ຈ, ຄິລານກຕ຺ຕໍ ວາ ປຣິເຍສິສ຺ສາມິ, ຄິລານຸປຓ຺ຖາກກຕ຺ຕໍ ວາ ປຣິເຍສິສ຺ສາມິ, ຄິລານເກສຊຊໍ ວາ ປຣິເຍສິສ຺ສາມິ, ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ວາ ອຸປຓ຺ຖຫິສ຺ສາມິ ວາ'ຕິ ສຕ຺ຕາຫໍ ສນ຺ນິວຕ຺ໂຕ ກາຕພ຺ໂພ"ຕິ (ມຫາວ. ໑໙໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ມາຕາປິຕູນມຕ຺ຖາຍ...ເປ... ອຸປຓ຺ຖິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖາຍໍ ສງ຺ເຂໂປ – "ມາຕາທີນໍ ຄິລານກຕ຺ຕໍ ວາ ຕທຸປຓ຺ຖາກກຕ຺ຕໍ ວາ ຄິລານານໍ ໂອສຘໍ ວາ ເອສິສ຺ສໍ ປຣິເຍສິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ວາ "ເຕ ຄິລາເນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ"ຕິ ວາ "ອຸປຓ຺ຖິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ວາ ປຫິເຕປີ ອປ຺ປຫິເຕປີ ສຕ຺ຕາຫກິຈ຺ເຈນ ຄນ຺ຕຸໍ ລກຕິ.

ອິທານິ ສຫຘມ຺ມິເກ ເອວ ສນ຺ຓາຍ "ອນກິຣຕ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. "ວິສກາຄຣູປີ ທິສ຺ວາ ອນກິຣຕິ, ຕໂຕ ວູປກາສິສ຺ສໍ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອລ຺ລຕ຺ຖ ຄມິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ຄນ຺ຕຸມ຺ປີ ລພ຺ພຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ວິໂນທນລ຺ຈ ທິຓ຺ຖິ ວິເວຈນລ຺ຈ ອທໍ ວາ ກເຣຍ຺ຍໍ ອລ຺ເລຫີ ວາ ກາເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ປຣິວາສມານຕ຺ຕອາທີຫິ ວຸຓ຺ຖານໍ ວາ ຄຣຸກາ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສເຈ ສງ຺ເຆນ ກມ຺ມໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ອນຸສ຺ສາວນກຣຓາທີສຸ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ຄນ຺ຕຸໍ ລພ຺ພຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຕ຺ຕາຫກິຈ຺ເຈນາຕິ ສຕ຺ຕາຫກຣຓີເຍນ.

໖໑໖. ຘມ຺ມສວນຕ຺ຖໍ ນິມນ຺ຕິໂຕ ເອວໍ ວເຊຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຣູ ນາມ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊຊາຍາ, ເຕຫິ ກຕ຺ຫໂຘວນກິຈ຺ເຈນ ປຫິຕສ຺ສ ຄນ຺ຕຸໍ ວຓ຺ຓຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໖໑໗. ນ ກຕ຺ຫໂຘວນ...ເປ... ທສ຺ສເນຕິ ເອຕ຺ຖ (ມຫາວ. ອຓ຺ຖ. ໑໙໙) ເອເຕສຸປີ ນ ວເຊຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ລພ຺ການ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ "ອຊ຺ເຊວ ອາຄມິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ອທູຣໂຄ ຍທິ ນ ປາປຸເຓຍ຺ຍ, ລພ຺ການ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? "ອຊ຺ເຊວ ອາຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ສາມນ຺ຕວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ສເຈ ອຣຸຕ຺ຖານໍ ໂຫຕິ, ວສ຺ສຈ຺ເຉໂທປິ ນ ໂຫຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉເທນ ທຸກ຺ກຓມ຺ປີ ນາປ຺ຊຊຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

໖໑໘.ເສສຓາຕີຫີຕິ ກາຕຸກາຄິນິອາທີຫີ. ກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕເກນ ຈ ປຫິເຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາຕິ "ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ ກທນ຺ຕາ, ອິຈ຺ຉາມິ ທານລ຺ຈ ທາຕຸໍ ຘມ຺ມລ຺ຈ ໂສຕຸໍ ກິກ຺ຂຸລ຺ຈ ປສ຺ສິຕຸ"ນ຺ຕິອາທິນາ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາວ ເປສິເຕ ຄນ຺ຕຸໍ ວຓ຺ຓຕິ. ເກວລໍ "ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ ກິກ຺ຂູ, ອິຈ຺ຉາມິ ກິກ຺ຂູນໍ ອາຄມນ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ອນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ລພ຺ພຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໑໙။ອຈຸອຣາເຍ ສຕຕຸຕໂນຕີ ທສວິເຂສຸ ອນຸຕຣາເຍສຸ ເອກສຸມິມ္ປີ ອນຸຕຣາເຍ ອຕຕໂນ ສຕີຕີ ອຕຸໂຖ။ ສງໝສາມຄຸຄີຍາ ວາ ວສສຈຸເຂເທ ອນາປຕຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ။ ວຸຕຕຸເຍເຫຕຳ "ອີຜ ປນ, ກິກຸຂເວ, ວສສູປຄໂຕ ກິກຸຂຸ ປສສຕີ ສມຸພຫຸເລ ກິກຸຂູ ສງໝເກທາຍ ປຣກຸກມນຸເຕ။ ຕຕຣ ເຈ ກິກຸຂຸໂນ ເອວໍ ໂຫຕີ, 'ຄຣຸໂກ ໂຂ ສງໝເກໂທ ວຸຕໂຕ ກຄວຕາ။ ມາ ມຍີ ສມຸມຸຂີກູເຕ ສງໂຜ ກິຊຊີ'ຕີ ປກຸກມິຕພຸພໍ, ອນາປຕຸຕີ ວສສຈຸເຂທສຸສາ"ຕີ (ມຫາວ။ ໒໐໘)။ ເອວໍ ອີນຸນວສຸໂສ ໂນ ປວາຣເຍຕີ ອຕຸໂຖ။

໓໒໐။ຣຸກຸຂສຸສ ສຸສີເຣຕີ ເອຕຸຖ (ມຫາວ။ ໒໐໔; ມຫາວ။ ອຍຸຖ။ ໒໐໓) ປນ ສຸທຸເຂ ຣຸກຸຂສຸສີເຣ ເອວ ນ ວຍຸຍຕີ, ມຫນຸຕສຸສ ປນ ສຸສິຣສຸສ ອນຸໂຕ ປທຣຈຸຂທນໍ ກຸຍິກໍ ກຕຸວາ ປວີສນທຸວາຣໍ ໂຍເຊຕຸວາ ອຸປຄນຸຕຸໍ ວຍຸຍຕີ။ ຣຸກຸຂສຸສ ວິຍເປຕີ ເອຕຸຖາປີ ສຸທຸຂວິຍປມຕຸເຕ ນ ວຍຸຍຕີ, ມຫາວິຍເປ ປນ ອຍຸຍກໍ ພນຸຂີຕຸວາ ວຸຕຕນເຍນ ກຸຍິກໍ ກຕຸວາ ອຸປຄນຸຕຸໍ ວຍຸຍຕີ။ ຂວກຸຍິ ນາມ ປາສາຕກຸຍິການຸຕີ ວທນຸຕີ။ ຕີສຸ ປສຸເສສຸ ປາສາເຕ ອຸສຸສາເປຕຸວາ ອຸປຣີ ປາສາເຕນ ປຍິຈຸຂນຸນາ။

໓໒໑။ ນາວາທີສຸ ປນ ອຸປຄໂຕ ປວາເຣຕຸຍຸຈ ລພຸກຕີຕີ ສມຸພນຸໂຜ။ ວສສູປນາຍິກວິນີຈຸຂໂຍ။

ວສສູປນາຍິກນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ။

໒໐။ ອເວກງຄຍິນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໓໒໒-໔။ອາຣາມາຣາມວຕຸຖູນີຕີ ເອຕຸຖ (ຈູລຸວ။ ໓໒໑; ຈູລຸວ။ ອຍຸຖ။ ໓໒໑) ອາຣາໂມ ນາມ ປຸປຸຜາຣາໂມ ວາ ຜລາຣາໂມ ວາ။ ມລຸໂຈ ປີຖໍ ກິສີ ພິພຸໂພຫນາທີສຍນາສນໍ။ ໂລຫກຸມຸກີອາທໂຍ ກາລຸອໂລຫຕມຸພໂລຫາທີມຍາ။ ກາຕໂກ ອຸທກຈາຍີ။ ປລຸເຈເຕ ອວິກາຊີຍາຕີ ກາເຊຕຸວາ ນ ຄເຫຕພຸພາ, ຄຫີຕາປີ ສງໝສນຸຕກາ ເອວາຕີ ອຕຸໂຖ။ ເອຕຸຖ ປນ ອາຣາໂມ ອາຣາມວຕຸຖູຕີ ປຖມໍ, ວິຫາໂຣ ວິຫາຣວຕຸຖູຕີ ທຸຕີຍໍ, ມລຸໂຈ ປີຖໍ ກິສີ ພິພຸໂພຫນນຸຕີ ຕຕີຍໍ, ໂລຫກຸມຸກີ...ເປ... ນິຂາທນນຸຕີ ຈຕຸຕຸຖໍ, ວລຸລີ...ເປ... ທາຣຸກຕຸທໍ ມຕຸຕິກາກຕຸຫນຸຕີ ປລຸຈມນຸຕີ ເອວໍ ອີມານີ ຣາສີວເສນ ປລຸຈ ໂຫນຸຕີ, ສຣຸປວເສນ ອເນ ການີ ໂຫນຸຕີ။ ໂຫນຸຕີ ເຈຕຸຖ –

"ທຸວິສງຄຫານີ ທຸເວ ໂຫນຸຕີ, ຕຕີຍໍ ຈຕຸສງຄຫໍ;

ຈຕຸຕຸຖໍ ນວໂກຍຸຖາສໍ, ປລຸຈມໍ ອຍຸຖເກທນ"ນຸຕີ။ (ຈູລຸວ။ ອຍຸຖ။ ໓໒໑);

໓໒໕။ "ປລຸຈິມານີ, ກິກຸຂເວ, ອວິສຸສຊຊີຍານີ ນ ວິສຸສຊເຊຕພຸພານີ ສງເຜນ ວາ ຄເຕນ ວາ ປຸຄຸຄເລນ ວາ, ວິສຸສຊຊິຕານິປີ ອວິສຸສຊຊິຕານີ ໂຫນຸຕີ။ ໂຍ ວິສຸສຊເຊຍຸຍ, ອາປຕຸຕີ ຖຸລຸລຈຈຍສຸສາ"ຕີ (ຈູລຸວ။ ໓໒໑) ວຸຕຕຕຸຕາ "ກາຊິຕາປີ ອກາຊິ ຕາ"ຕີ ວຸຕຕໍ။ ເອເຕຕີ ວຸຕຕປຸປກາຣາ ປລຸຈປີ "ຄຣຸກຕຸທານີ"ຕີ ຈ "ອວິສຸສຊຊີຍານີ"ຕີ ຈ ຈ-ສທຸເທນ "ອເວກງຄຍິຍານີ"ຕີ ຈ ວຸຈຸຈນຸຕີຕີ ອຕຸໂຖ။

໓໒໖-໗။ ອີທານີ ປຸຣີເມສຸ ຕີສຸ ຣາສີສຸ ສພຸພສຸສ ຄຣຸກຕຸທຕຸຕາ ເຕ ອນາມສີຕຸວາ ປຈຸຂິເມສຸ ທຸວີສຸ ຣາສີສຸ ເອກຈຸຈສຸສ ອຄຣຸກຕຸທສຸສາປີ ອຕຸຖິຕາຍ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ອາຣາມນຸໂຕປີ ເຕສຸ ທຸວີສຸ ພຫຸວິສຍໍ ປຖມໍ ທສຸເສຕຸໍ "ວລຸລີທຸຍພາທຸມຕຸຕາປີ"ຕີ ອາທີມາຫາຕີ ຍາຕພຸພໍ။ ຕສຸສາຍໍ ສງເຂໂປ (ຈູລຸວ။ ອຍຸຖ။ ໓໒໑) – ວລຸລີ ອທຸຍພາທຸມຕຸຕາປີ ເວລຸຂຸ ອຍຸຖງຄຸລາຍໂຕປີ ຕິຕາທີ ມຸຍຸຖິມຕຸຕມຸປີຕີ ເອຕຸຖ ອາທີ-ສທຸເທນ ມຸລຸຊປພຸພຊໍ ສງຄຫາຕີ, ປຕຸຕໍ ເອກມຸປີ ມຕຸຕິກາ ປາກຕາ ວາ ປລຸຈວຕຸຕາ ວາ ສຸທາກງຄຸຍຸຖອາທີກາຕີ ອາທີ-ສທຸເທນ ສຊຊລສຊາຕີທີງຄຸລກາທີ ວາ ຕາລປກຸກປຸປມາຕາປີ ເຍຫີ ເກຫີຈິ ສງໝສຸສ ທິນຸນາ ວາ ສງຝິເກ ຕິຕເຂຕຸຕາທີມຸຫີ ຊາຕາ ວາ ຣກຸຂິຕໂຄປີຕກູມິກາເຄ ອຸປຸປນຸນາ ຕຕຸຖຊາຕກາ ວາ ສງຝິກາ ຣກຸຂິຕາ ເອວ ອກາຊີຍາຕີ ອຕຸໂຖ။

ອີທານີ ເຍ ເຈຕຸຖ ກາຊີຕພຸພາ, ເຕ ທສຸເສຕຸໍ "ນິຍຸຖິເຕ"ຕີອາທີມາຫ, ສງໝສຸສ ວາ ເຈຕີຍສຸສ ວາ ກມຸເມ ນິຍຸຖິເຕ ກາຊີຍາຕີ ອສີປຸປາໂຍ။ ເອຕຸຖ ປນ ຍໍ ກິລຸຈີ ວລຸລີເວລຸຂຸຕິຕປຕຸຕມຕຸຕິກາທີ ສງໝສຸສ ທິນຸນໍ ວາ ສງຝິເກ ຕິຕເຂຕຸຕາທີມຸຫີ ຊາຕກໍ

ວາ ຣກ຺ຂິຕໂຄປີຕໍ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ, ຕໍ ສງ຺ຆກມ຺ເມ ຈ ເຈຕິຍກມ຺ເມ ຈ ນິຍ຺ຍາເຕ ອວເສສໍ ປຸຄ຺ຄລິກກມ຺ເມປິ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ອຄຣຸຠຓ຺ຑຕ຺ຕາ ກາຣິຕຸມ຺ປິ ລພ຺ຠຕິ. ເສນາສນຕ຺ຖາຍ ຣກ຺ຂິຕໂຄປີຕເມວ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ ໂຫຕິ, ນ ອິຕຣໍ. ສີຫລທີເປ ຕຸມ຺ພລ ໂສມວິຫາເຣ ສງ຺ຆສ຺ສ ປາກວຕ຺ຕມ຺ປີ ຕາລປ຺ຓ຺ຓໍ ວິກ຺ກີຓິຕ຺ວາ ກຣີຍຕິ. ກສ຺ມາ? ນ ຫີ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຓເຓນ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພປີ ອິຏ຺ຖກຈ຺ຉນ຺ນາ ປາສາທາ ຫໂຍຕິ. ເອວໍ ອຍ຺ຍຕ຺ຖາປີ ກຣີຍຕິ ເອວາຕິ ວທນ຺ຕິ.

໓໔໙. ອິທານິ ໂລຫກຓ຺ຑາທີສຸ ເອກນ຺ຕກາເຊຕພ຺ພກຓ຺ຑໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ປ຺ຕາທີ''ຕິອາທິມາຫ. ເອຕ຺ຖ (ຈູລຸວ. ອຍ຺ຖ. ໘໑) ປນ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ໂລຫຖາລກຕມ຺ພ ກຸຓ຺ຑິກາ ກຜຈ຺ຉຸ ສຣກ ອຍ຺ຊນີ ອຍ຺ຊນີສລາກາກຓ຺ຓມລຫຣຓີສູ ຈີສຓ຺ຑາສກຕ຺ຕຣຍຏ຺ຖິອາທີນີ ຄຫິຕາເນວ. ຕຖາຕີ ກາຊິຍເມວາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ວິປ຺ປກຕຍ຺ຈ ອວິປ຺ປກຕຍ຺ຈ. ປາທຄຓ຺ຫກນ຺ຕີ ມຄສນາລຸອີຍາ ປຍ຺ຈນາລຸອີຍາ ຄຓ຺ຫນໍ.

໓໓໑-໔.ອນຸຍ຺ຍາຕວາສີ ຍໍ ສກ຺ກາ ສີປາຜິກາຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຣິຫຣີຕຸນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຈ຺ຉິຕານິຍ຺ຖິຕນ຺ຕີ ວິປ຺ປກຕໍ. ຍທິ ຕຈ຺ຉິຕໍ, ຄຣຸຠຓ຺ຑເມວ. ຫນ຺ຕໍ ປນ ອຕຈ຺ຉິຕຍ຺ຈ ອນິຍ຺ຖິຕຍ຺ຈ ກາຊິຍເມວ. ອນິຍ຺ຖິຕໍ ມຍ຺ຈປາທາທີກໍ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ. ອິທານິ ມຕ຺ຕິກາຠຓ຺ຑໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຠິກ຺ຂູປກຣເຓ''ຕິອາທິມາຫ. ປຕ຺ຕຖາລກກຸຓ຺ຑິກາທີຠິກ຺ຂູປກຣເຓ ຈ. ປາທຆຜໂກຕີ ປາທຄຓ຺ຫນ ໂກ ຆຜໂກ ຈ ມຕ຺ຕິກາມໂຍ ກາຊິໂຍ ກາເຊຕພ຺ໂພຕີ ອຕ຺ໂຖ. ສງ຺ຂຖາລກມ຺ປີ ກາຊິຍເມວ.

໓໓໓-໔. ມິຄຈມ຺ມາທີກໍ ກປ຺ປີຍຈມ຺ມໍ ກາຊິຍໍ, ສີຫຈມ຺ມາທີກໍ ອກປ຺ປີຍຈມ຺ມໍ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ. ຕໍ ປນ ຠູມຕ຺ຖຣຓໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ. ເອລຸອຈມ຺ມໍ ປນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓຄຕິກຕ຺ຕາ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ ໂຫຕີ. ອິທານິ ອິມານິ ປນ ປຍ຺ຈ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເກສຊ຺ຊານໍ ອຕ຺ຖາຍ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ, ຄຣຸຠຓ຺ເຑນ ປນ ຄຣຸຠຓ຺ຑຍ຺ຈ ຖາວຣຍ຺ຈ ຖາວເຣນ ຖາວຣເມວ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຣິຠຸຍ຺ຊິຕພ຺ພານີ ຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຄຣຸນາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ (ຈູລຸວ. ອຍ຺ຖ. ໓໘໑) ຄຣຸນາຕີ ຄຣຸຠຓ຺ເຑນ ຄຣຸຠຓ຺ຑຍ຺ຈ ຖາວຣຍ຺ຈ ປຣິວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຖາວເຣນ ຈ ຖາວຣເມວ ປຣິວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ຄຣຸຠຓ຺ຑນ຺ຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ປຍ຺ຈສຸ ໂກຏ຺ຖາເສສຸ ປຈ຺ຉິມຕ຺ຕ ຍໍ ຄຣຸຠຓ຺ຑໍ, ປຸຣິມທ຺ວຍໍ ຖາວຣນ຺ຕີ ເວທິຕພ຺ພໍ . ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຈ ກຸຍ຺ຊຕູຕີ ເອວໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ອາກຕໍ ກປ຺ປີຍກຓ຺ຑໍ ປຣິຠຸຍ຺ຊຕູຕີ ອຕ຺ໂຖ. ກຖໍ ຍາຍຕີຕີ ເຈ? ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ປຣິວາເຣ-

''ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍໍ ອເວພ຺ຄິຍໍ, ປຍ຺ຈ ວຸຕ຺ຕາ ມເຫສິນາ;

ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ປຣິຠຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ,

ປຍ຺ຫາ ເມສາ ກຸສເລຫິ ຈິນ຺ຕິຕາ''ຕີ. (ປຣິ. ໔໗໙);

ເອຕ຺ຖ ປນ ຄຣຸຠຓ຺ເຑນ ຄຣຸຠຓ຺ຑຍ຺ຈ ຖາວຣຍ຺ຈ ຖາວເຣນ ຖາວຣເມວ ປຣິວຕ຺ຕນວິຘີ ສນ຺ຘາຍ ''ວິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ''ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຸນ ຕໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕຍ຺ຈ ຈຕຸປ຺ຈ຺ຈຍໍ ປຣິຠຸຍ຺ຊິຕຸໍ ລພ຺ຠຕີຕີ ທີເປຕຸໍ ''ປຣິຠຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ''ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຍໍ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເສສນ຺ຕີ (ຈູລຸວ. ອຍ຺ຖ. ໓໘໑) ອາຣາມາທີ ອກາຊິຍນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອເວພ຺ຄິຍວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ອເວພ຺ຄິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

໔໑. ປກິຓ຺ຓກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໓໓໕-໖.ສທ຺ວາຣພນ຺ຘເນ ຄເຫ...ເປ... ສຍນ຺ໂຕ ທຸກ຺ກຏໍ ຝຸເສຕີ ເອວຣູເປ ຄເຫ ທິວາ ສຍນ຺ເຕນາຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ສທ຺ວາຣພນ຺ຘເນ (ປາຣາ. ໗໗; ປາຣາ. ອຍ຺ຖ. ໑.໗໗) ປນ ຄເຫ ເຍນ ເກນຈີ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອພ຺ໂພກາເສປີ ຣຸກ຺ຂມູເລປີ ອນ຺ຕມໂສ ອິມິນາ ລກ຺ຂເຓນ ຍຸຕ຺ເຕ ອາກາສງ຺ຄເຓປີ ສຍນ຺ເຕນ ທ຺ວາຣໍ ພນ຺ຘິຕພ຺ພເມວ. ວີຍ຺ຍຸມ຺ຫິ ປຣິເສຕີ ຠິກ຺ຂຸມ຺ຫິ ວາ ສາມເຓເຣ ວາ ອນ຺ຕມໂສ ອຸປາສກອາຣາມິເກສຸປີ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ມິໍ ສຕີຕີ ອຕ຺ໂຖ. ''ເອສ ຊຄ຺ຄິສ຺ສຕີ''ຕີ ອາໂພໂຄ ຈາປີ ກປ຺ປຕີຕີ ເກວລໍ ຠິກ຺ຂຸນີ ວາ ມາຕຸຄາມໍ ວາ ອາປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ. ສເວເສຕີ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ, ອພຫຸສາຘາຣຓຍ຺ຖາເນຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ວິນາກາຣນ຺ຕີ ຕໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ທ຺ວາຣຖກນອາໂພຄກຣຓສງ຺ຂາຕໍ ອາກາຣໍ ວິນາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອຈິຕ຺ຕກາປຕ຺ຕິກິຣິຍາຍໍ ສງ຺ເຂໂປ.

໓໓໗. ຣຕນານີຕິ ມຸຕ຺ຕາທິທສວິຘຣຕນານິ. ຘຎ຺ຎນ຺ຕິ ສຕ຺ຕວິຘໍ ຘຎ຺ຎໍ.

໓໓໘. ສິຕ຺ຖເຕໂລທເຕເລຫີຕິ ເອຕ຺ຖ (ຈູຬວ. ໒໔໖; ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໒໔໖) ປນ ໂຍ ມຘຸສິຕ຺ຖກເຕເລນ ວາ ອຸທກມິສ຺ສກເຕເລນ ວາ ອຎ຺ເຎນ ເກນຈິ ວິກາເຣນ ວາ ເກເສ ໂອສຓ຺ເຫຕິ, ທນ຺ຕມຍາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ຜເຓນ ວາ ໂກຈ຺ເຉນ ວາ ຫຕ຺ເຖນ ວາ ຜຓກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອງ຺ຄຸລີຫິ ວາ ໂອສຓ຺ເຫຕິ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໓໙. ເນກປາວຸຣຓາຕິ (ຈູຬວ. ໒໖໔) ນ ເອກປາວຸຣຓາ. ຕຸວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນິປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍທິ ເອກປາວຸຣຓາ ວາ ເອກຕ຺ຖຣຓາ ວາ ເອກມຎ຺ເຈ ວາ ຕຸວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸໍ, ນ ວຏ຺ຏຕິ, ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເອກມ຺ຫິ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໒໖໔) ວາ ຠາຊເນ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

໓໔໐. ຈຕຸຣງ຺ຄຸລໂຕ (ຈູຬວ. ໒໘໔; ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໒໘໔) ອູນໍ ທນ຺ຕກຏ຺ຐໍ ນ ຂາເທຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຘິກຏ຺ຐງ຺ຄຸລນ຺ຕິ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລໂຕ ອຘິກໍ. ຕຖາຕິ ນ ຂາເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອກລ຺ລໂກ (ຈູຬວ. ໒໘໙) ລສຸຓໍ ນ ຂາເທຍ຺ຍ.

໓໔໑. ຫີເນຫີ (ປາຈິ. ໓໑ ອາທໂຍ) ວາ ອຸກ຺ກຏ຺ເຐຫິ ວາ ຊາຕິອາທີຫິ ເອວ ອຸກ຺ກຏ຺ຐໍ ວາ ຫີນໍ ວາ “ຈຓ຺ຑາໂລສີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຸຊຸໍ ວາ “ສນ຺ຕິ ວາ ອິເຘກຈ຺ເຈ ຈຓ຺ຑາລາ, ເວນາ, ເນສາທາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຎ຺ຎາປເທເສນ ວາ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ວາ ອກ຺ໂກສາຘິປ຺ປາຍໍ ວິນາ ເກວລໍ ທວາຘິປ຺ປາເຍນ ວເທ, ທຸພ຺ພາສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໔໒. ນເຂ ວາ ເກເສ ວາ ນາສໂລເມ (ຈູຬວ. ໒໗໕) ວາ ທີເຆ ນ ຘາເຣຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມໍສປ຺ປມາເຓນ ນເຂ ຉິນ຺ທິຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໒໗໔) ຈ “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸມາສິກໍ ວາ ທຸວງ຺ຄຸລໍ ວາ”ຕິ (ຈູຬວ. ໒໔໖) ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ລພ຺ພໍ ວີສຕິມຏ຺ຐນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກນຂມ຺ປິ ມຏ຺ຐໍ ກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ ເອວ. “ນ ຠິກ຺ຂເວ ວີສຕິມຏ຺ຐໍ ກາຣາເປຕພ຺ພໍ. ໂຍ ກາຣາເປຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສ (ຈູຬວ. ໒໗໔). ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມລມຕ຺ຕໍ ອປກຑ຺ຒິຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໒໗໔) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ນຂໂຕ ມລມຕ຺ຕໍ ອປກຑ຺ຒິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ສມ຺ພາເຘ ໂລມຫາຣຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ພາໂຘ ນາມ ອຸໂຠ ອຸປກ຺ຉກາ ມຸຕ຺ຕກຣຓຎ຺ຈ. “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາພາຘປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສມ຺ພາເຘ ໂລມໍ ສໍຫຣາເປຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໒໗໕) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໔໓. ຍຖາວຸທ຺ຒນ຺ຕິ ວຸທ຺ຒປຏິປາຏິຍາ ລທ຺ຘພ຺ພໍ. ນ ພາເຘຍ຺ຍາຕິ ນ ວາເຣຍ຺ຍ. ສງ຺ຆຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ວາຕິ ອຸປາສກາທີຫິ ຍຖາວຸທ຺ຒໍ “ອຍ຺ຍາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕູ”ຕິ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ທິນ຺ນໍ ເສນາສນາທິ. “ນ ຠິກ຺ຂເວ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕມ຺ປິ ຍຖາວຸທ຺ຒໍ ປຏິພາຫິຕພ຺ພໍ. ໂຍ ປຏິພາເຫຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ຈູຬວ. ໓໑໓) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອໂຘຕປາເທຫິ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໒໔) ວາ ອລ຺ລປາເທຫິ ວາ ນກ຺ກເມຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ສຸໂຘຕປາທກໍ ວາປີຕິ ໂຘຕປາເທຫິ ອກ຺ກມິຕພ຺ພຏ຺ຐານໍ. ຕເຖວາຕິ ນກ຺ກເມຍ຺ຍ ເສາປາຫໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. “ນ ຠິກ຺ຂເວ ອໂຘເຕຫິ ປາເທຫິ, ອລ຺ເລຫິ ປາເທຫິ, ເສາປາຫເນນ ເສນາສນໍ ອກ຺ກມິຕພ຺ພໍ. ໂຍ ອກ຺ກເມຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ຈູຬວ. ໓໒໔), ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊິຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູຬວ. ໓໒໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຣິກມ຺ມກຕໍ ຠູມິ ວາ ຠູມຕ຺ຖຣຓເສນາສນໍ ວາ ສງ຺ຆິກໍ ມຎ຺ຈປີຐໍ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣເຓນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ.

໓໔໔. ສງ຺ຆາຏິຍານ ປລ຺ລຕ຺ເຖຕິ ອຘິຏ຺ຐິຕຈີວເຣນ ວິຫາເຣ ວາ ອນ຺ຕຣຆເຣ ວາ ປລ຺ລຕ຺ຖິກາ ນ ກາຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິກມ຺ມກຕໍ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໒໔) ຠິຕ຺ຕິອາທິໍ ນ ອປ຺ສ຺ເສຍ຺ຍ. “ນ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິກມ຺ມກຕາ ຠິຕ຺ຕິ ອປ຺ສ຺ເສຕພ຺ພາ. ໂຍ ອປ຺ສ຺ເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ຈູຬວ. ໓໒໔) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ເສຕຠິຕ຺ຕິ ວາ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມກຕາ ວາ ຠິຕ຺ຕິ ນ ອປ຺ສ຺ສຍິຕພ຺ພາ. ນ ເກວລຎ຺ຈ ຠິຕ຺ຕິເຍວ, ປຣິກມ຺ມກຕາ ທ຺ວາຣກວາຏວາຕປານຜລກາທໂຍປິ ນ ອປ຺ສ຺ສຍິຕພ຺ພາ. ເອຕ຺ຖາປິ ໂລມຄຓນາຍ ເອວ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ. ສນ຺ເຕ ອຸທເກ ໂນ ນ ອາຈເມຕິ (ຈູຬວ. ໓໗໓; ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໓໗໓) ໂນ ນ ອາຈເມຕຸໍ, ອຸທກສຸທ຺ຘິໍ ອກາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສນ຺ເຕຕິ ວຈເນນ ອສນ຺ເຕ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທີເປຕິ.

໓໔໕. ອກປ຺ປິຍສມາທາເນຕິ ຠິກ຺ຂຸໍ ວາ ສາມເຓຣາທິເກ ເສສສຫຘມ຺ມິເກ ວາ ອກປ຺ປິເຍ ນິໂຍເຊນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏເມວ. “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຊິເຕນ ອກປ຺ປິເຍ ສມາທເປຕພ຺ພໍ. ໂຍ ສມາທເປຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ມຫາວ. ໓໐໓) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສກາຄາຍ (ມຫາວ໌ ອຎ຺ຊ໌ ໑໖໙) ອາປຕ຺ຕິຍາ ເທສນາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ວຕ຺ຖຸສກາຄຕາ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕາ, ນ ອາປຕ຺ຕິສກາຄ ຕາ໌ "ນ ກິກ຺ຂເວ ສກາຄາ ອາປຕ຺ຕິ ເທເສຕພ຺ພາ໌ ໂຍ ເທເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ໌ ໑໖໙) ຈ "ນ ກິກ຺ຂເວ ສກາຄາ ອາປຕ຺ຕິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພາ໌ ໂຍ ປຏິຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສາ"ຕິ (ມຫາວ໌ ໑໖໙) ຈ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ວຕ຺ຖຸສກາຄໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາວິ ກາຕຸມ຺ປິ ນ ວຎ຺ຎຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອາວິກມ຺ເມ ຈ ທຸກ຺ກຎ"ນ຺ຕິ໌ "ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ ຊິ, ຕໍ ອິໂຕ ວຸຎ຺ຊຫິຕ຺ວາ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຌ຺ຌສ຺ສ ວຈນໍ ອາວິກມ຺ມໍນາມ໌

໖໘໖໌ອິຕຣສ຺ສຕູຕິ ອສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕສ຺ສ໌

໖໘໗໌ໂປ໌ຣິສນ຺ຕິ (ຈູລຸວ໌ ອຎ຺ຊ໌ ໔໗໘) ປຸ໌ຣິສປ຺ປມາຕໍ ອກິຣຸຫິຕຸໍ ວຎ຺ຎຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕິ ກຣຕີເຍ ໂປ໌ຣິສໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອກິຣຸຫິຕຸໍ, ອາປທາສຸ ຍາວທຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ (ຈູລຸວ໌ ໔໗໘) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໖໘໗໌ ປຣິສ຺ສາວນໍ (ຈູລຸວ໌ ໔໕໙; ຈູລຸວ໌ ອຎ຺ຊ໌ ໔໕໙) ວິນາ ອທ຺ຘມໂຍຊນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຎນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໌ "ອທ຺ຘານຄມນສມໂຍ ນາມ ອທ຺ຘມໂຍຊນໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ກຸຌ຺ຊິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ (ປາຈິ໌ ໔໑໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອທ຺ຘມໂຍຊນເມວ ອນ຺ຕິມໍ ອທ຺ຘານນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໌ ກິກ຺ຂຸນີຍາ ຈ ມາຕຸຄາເມນ ຈ ສໍວິຘານສິກ຺ຂາປເທ "ເອກທ຺ຘານມຄ຺ຄໍ ປຏິປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ອນ຺ຕມໂສ ຄາມນ຺ຕຣມ຺ປີ"ຕິ (ປາຈິ໌ ໑໗໘, ໔໑໖) ເອວໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ກຸກ຺ກຸຏສມ຺ປາເຕ ຄາເມ ຄາມນ຺ຕເຣ ຄາມ ນ຺ຕເຣ ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ"ຕິ (ປາຈິ໌ ໑໗໖, ໔໑໘) ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອທ຺ຘານລກ຺ຂເຌນ໌ ຍທິ ຄາມນ຺ຕຣປຣິຈ຺ເຉເທນ ອທ຺ຘາ ນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຄຕໂກຊນສິກ຺ຂາປເທປິ "ອທ຺ຘານຄມນສມໂຍ ນາມ ຄາມນ຺ຕຣມ຺ປີ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ກຸຌ຺ຊິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວເທຍ຺ຍ, ນ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຕສ຺ມາ "ນ ກິກ຺ຂເວ ອປຣິສ຺ສາວນເກນ ອທ຺ຘາໂນ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ໂພ໌ ໂຍ ປຏິປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສ໌ ສເຈ ນ ໂຫຕິ ປຣິສ຺ສາວນໍ ວາ ຘມ຺ມກຣໂກ ວາ, ສງ຺ຆາຏິກຄ຺ໂຄປິ ອຘິຏ຺ຊາຕພ຺ໂພ ອິມິນາ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາ ປິວິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຊາເນປິ ອທ຺ຘມໂຍຊນວເສເນວ ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ໌ ອກາຍຄິຣິວາສີນໍ ປນ "ທ຺ວິຄາວຸຕວເສນ ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉໂທ"ຕິ ປາລຸອິຍໍ ເອວ ອຕ຺ຖີ໌ ຍາຈມານສ຺ສາຕິ ຍາຈນ຺ຕສ຺ສ໌ "ນ ຈ ກິກ຺ຂເວ ອທ຺ຘານປ຺ປຏິປນ຺ເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ປຣິສ຺ສາວນໍ ຍາຈິຍມາເນນ ນ ທາຕພ຺ພໍ໌ ໂຍ ນ ທເທຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສາ"ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໖໘໙໌ ອຌ຺ຌຕ຺ຣ ອາພາຘປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກຕ຺ຕນາສາທິເກ ເສສງ຺ເຄ ທຸກ຺ກຎນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໌ ອາພາເຘ ສຕິ ອງ຺ຄຸລິອາທີນິ ຉິນ຺ທິຕຸໍ ວຎ຺ຎຕິ໌ ອງ຺ຄຊາຕໍ ວາ ພີຊານິ ວາ ຉິນ຺ທິຕຸໍ ນ ວຎ຺ຎຕິ ເອວ໌ ອຕ຺ຕຆາຕເນ ຈ ທຸກ຺ກຎນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໌ "ນ ຈ ກິກ຺ຂເວ ອຕ຺ຕານໍ ຆາເຕຕພ຺ພໍ໌ ໂຍ ຆາເຕຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສາ"ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໖໙໐໌ "ນ ຈ ກິກ຺ຂເວ ປຏິການຈິຕ຺ຕໍ ກາຣາເປຕພ຺ພໍ ອິຕ຺ຖິຣູປກໍ ປຸ໌ຣິສຣູປກໍ໌ ໂຍ ກາຣາເປຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສ໌ ອນຸ ຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ມາລາກມ຺ມໍ ລຕາກມ຺ມໍ ມກຣທນ຺ຕກໍ ປຌ຺ຈປຏິກ"ນ຺ຕິ (ຈູລຸວ໌ ໔໙໙) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ຈິຕ຺ຕໂປ໌ຕ຺ຖກຣູ ປານິ, ນ ກເຣ ນ ຈ ກາຣເຍ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ກຸຌ຺ຊນ຺ຕນ຺ຕິ (ຈູລຸວ໌ ອຎ຺ຊ໌ ໖໑໖) ວິປ຺ປກຕໂກຊນໍ໌ "ນ ກິກ຺ຂເວ ວິປ຺ປກຕໂກຊໂນ ກິກ຺ຂຸ ວຸຎ຺ຊາເປຕພ຺ໂພ໌ ໂຍ ວຸຎ຺ຊາເປຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສາ"ຕິ (ຈູລຸວ໌ ໖໑໖) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໖໙໑໌ຍານານີຕິ ວຍ຺ຫໍ ຣໂຖ ສກຏໍ ສນ຺ທມານິກາທີນິ ຄິລານສ຺ສ ອກິຣຸຫິຕຸໍ ກປ຺ປນ຺ຕິ, ສິວິໂກ ຈ ກປ຺ປຕິ໌ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ໌ "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຄິລານສ຺ສ ຍານໍ, ປຸ໌ຣິສຍຸຕ຺ຕໍ ຫຕ຺ຖວຏ຺ຏກໍ, ສິວິກໍ ປາຏງ຺ກິ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ໌ ໔໕໖) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໖໙໒໌ຫວນ຺ຕິ ເກລຸອິ໌ "ນ ກິກ຺ຂເວ ພຸທ຺ຘໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ວາ ສງ຺ຆໍ ວາ ອາຣພ຺ກ ທໂວ ກາຕພ຺ໂພ໌ ໂຍ ກເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ ກຎສ຺ສາ"ຕິ (ປາຈິ໌ ໖໔໗) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຕສ຺ມາ "ກີ ພຸທ຺ໂຘ ສິລກພຸທ຺ໂຘ, ອຸທາຫຸ ປຏິພຸທ຺ໂຘ"ຕິ ວາ "ກີ ຘມ຺ໂມ ໂຄຘມ຺ໂມ ອຊຘມ຺ໂມ"ຕິ ວາ "ກີ ສງ຺ໂຆ ອຊສງ຺ໂຆ ມິຄສງ຺ໂຆ"ຕິ ວາ ເອວມາທີນາ ນເຍນ ໂຍ ທວໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຎນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ ພໍ໌ "ຕຸມ຺ຫາກໍ ຈີວຣໍ ທສ຺ສາມ, ປຕ຺ຕໍ ທສ຺ສາມາ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ສາມເຕຣໍ ວາ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ວາ ອຌ຺ຌສ຺ສ ອນ຺ຕມໂສ ທຸສ຺ ສີລສ຺ສາປິ ປຣິສກູຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຎ຺ຊາກກຣຕ຺ຖາຍ ອຸປລາລຸອເນ ທຸກ຺ກຎນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ "ນ ກິກ຺ຂເວ ອຌ຺ຌສ຺ສ ປຣິສາ ອປລາລຸ ເອຕພ຺ພາ໌ ໂຍ ອປລາລຸເອຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຎສ຺ສາ"ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໖໙໓໌ ກາຍໍ (ຈູລຸວ໌ ໔໑໑) ວາ ອູຣຸໍ ວາ ນິມິຕ຺ຕໍ ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ນ ທສ຺ສເຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໌ ກທ຺ທມຸທກາທີນາ ຕາ

ຠິກ຺ຂຸນີໂຍ ນ ສິຎ຺ເຈຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ເກວລໍ ກທ຺ທມຸທກາທີເກເນວ, ວິປ຺ປສນ຺ເນົາທກຣຊນກທ຺ທມາທີສຸປິ ເຍນ ເກນຈິ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏເມວຯ

໑໘໔ຯພາລນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ພາໂລ ນາມ ໂຍ ໂອວາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສກສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ປາຏິປເທ ປຈ຺ຈາຫຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ນ ຊານາຕິຯ ຄິລາໂນ ນາມ ໂຍ ໂອວາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸໂປສຖຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕຸຎ຺ຈ ປຈ຺ຈາຫຣິຕຸຎ຺ຈ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ຄມິໂຍ ນາມ ໂຍ ປຏິເທສໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມຯ

“ນ ຠິກ຺ຂເວ ໂອວາໂທ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ໂຍ ນ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ຈູຬວຯ ໔໑໔) ຈ “ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐເປຕ຺ວາ ພາລໍ, ຐເປຕ຺ວາ ຄິລານໍ, ຐເປຕ຺ວາ ຄມິກໍ, ອວເສເສຫິ ໂອວາທໍ ຄເຫຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູຬວຯ ໔໑໔) ຈ “ນ ຠິກ຺ຂເວ ໂອວາໂທ ນ ປຈ຺ຈາຫຣິຕພ຺ໂພຯ ໂຍ ນ ປຈ຺ຈາຫເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ປາຈິຯ ໔໑໕) ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ເຕຣສິຍໍ ວາ ຈາຕຸທ຺ທສິຍໍ ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ “ອຍໍ ອຸໂປສໂຖ ຈາຕຸທ຺ທໂສ”ຕິ ວາ “ປນ຺ນຣໂສ”ຕິ ວາ “ກທາ ອຍ຺ຍ ອຸໂປສໂຖ”ຕິ ວາ ປຸຈ຺ຉິເຕ “ຈາຕຸທ຺ທໂສ”ຕິ ວາ “ປນ຺ນຣໂສ”ຕິ ວາ “ສຸເວ ຠວິນິ ອຸໂປສໂຖ”ຕິ ວາ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ຕາຫິ ຠິກ຺ຂຸນີຫິ ອຸໂປສຖທິວເສ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ “ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ອຍ຺ຍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ປາເທ ວນ຺ທຕິ, ໂອວາທູປສງ຺ກມນຎ຺ຈ ຍາຈຕິ, ລຠຕຸ ກິຣ ອຍ຺ຍ ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ໂອວາທູປສງ຺ກມນ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ຍາຈິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວຈນໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສກສ຺ສ “ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ປາເທ ວນ຺ທຕິ, ໂອວາທູປສງ຺ກມນຎ຺ຈ ຍາຈຕິ, ລຠຕຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ໂອວາທູປສງ຺ກມນ”ນ຺ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສເກນາປິ ສເຈ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ອຕ຺ຖິ, “ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມໂຕ, ຕໍ ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ອຸປສງ຺ກມຕູ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ນຕ຺ຖິ, ‘ໂກ ອາຍສ຺ມາ ອຸສ຺ສຫຕິ ຠິກ຺ຂຸນີໂຍ ໂອວທິຕຸ’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສເຈ ອຕ຺ຖິ ອຏ຺ຐຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ, ຕໍ ຕຕ຺ເຖວ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ໂອວາທປ຺ປຏິຄ຺ຄາຫກສ຺ສ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍຯ ຍທິ ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມໂຕ, “ປາສາທິເກນ ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ສມ຺ປາເທຕູ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປາຏິປເທ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ “ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມໂຕ, ປາສາທິເກນ ຠິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ສມ຺ປາເທຕູ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຕາຫິປິ “ສາຘຸ ອຍ຺ຍາ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍຯ ອິມິນາ ນເຍນ ຄຓປຸຄ຺ຄເລສຸປິ ວຈນກ຺ກໂມ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໑໘໔ຯໂລກາຍຕໍ (ຈູຬວຯ ໒໗໕; ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໗໕) ນາມ ວິຕຓ຺ຑສຕ຺ຖໍຯ “ນ ຠິກ຺ຂເວ ອາສິຕ຺ຕກູປຘາເນ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ຈູຬວຯ ໔໕໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ເປລາຍປິ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໘໕ຯ ຄິຫິປາຣຸຕໍ ນ ປາຣຸເປຍ຺ຍ, ຄິຫິນິວາສນໍ ນ ນິວາເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ນ ຠິກ຺ຂເວ ຄິຫິນິວຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕພ຺ພໍ ຫຕ຺ຖິໂສຓ຺ຑກໍ ມຈ຺ຉວາລກໍ ຈຕຸກ຺ກຓ຺ຓກໍ ຕາລວຓ຺ຏກໍ ສຕວລິກໍຯ ໂຍ ນິວາເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ຈູຬວຯ ໒໗໐) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິມຓ຺ຑລໂຕ ອຎ຺ຎຖາ ປາຣຸປນໍ, ສພ຺ພເມຕໍ ຄິຫິປາຣຸຕໍ ນາມຯ ຕໍ ປນ ນ ປາຣຸເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍເວລ຺ລິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຈ຺ຉໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ນ ນິວາເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທາຍນ຺ຕິ (ຈູຬວຯ ໒໗໙; ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໗໙) ອຣຎ຺ຎໍຯ ນາລິມ຺ປເຍຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໑໘໖ຯ ວຑ຺ຒິຎ຺ຈ ນ ປໂຍເຊ, ໂນລາຕເກ ນປ຺ປວາຣິເຕ ນ ຍາເຈຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອລຸຄສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ (ຈູຬວຯ ໔໔໐; ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໔໐) “ຕຸມ຺ເຫ ປຣິຠຸຎ຺ຊຖາ”ຕິ ນິຍເມຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ ສຫຘມ຺ມິການມ຺ປິ ທາຕຸໍ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ອຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວາ ກຕິປາຫໍ ຠຸຕ຺ວາ ວາ ປຸນ ທເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໘໗ຯອຸທ຺ທິສ຺ສ ຍາຈເນຕິ ເອຕ຺ຖ (ປາຈິຯ ອຏ຺ຐຯ ໕໖໙) “ອມ຺ຫາກໍ ວິຫາເຣ ອິຕ຺ຖນ຺ນາເມນ ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ກຕ”ນ຺ຕິ ວາ “ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ວາ ເອວໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຣກ຺ຂໍ ຍາຈເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຎຕ຺ວາຎຕ຺ວາ ວາຕິ ເອວໍ “ອມ຺ເຫຫິ ຍາຈິຍມານາ ອິເມສໍ ທຕ຺ເຕສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ເຕສໍ ທຕ຺ຫີນໍ ຎຕ຺ວາ ວາ ອຎຕ຺ວາ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕຫິ ປນ ທຕ຺ຫີເຕ ໂສ ທຕ຺ໂຫ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຍາຈນ຺ຕານໍ ຄິວາວ ກຕ຺ຫເຫຍ຺ຍໍ ໂຫຕິ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ອິທຎ຺ຈ ອິທຎ຺ຈ ກຕໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ທຕ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາຖາ”ຕິ ສຍໍ ທຕ຺ຫາປເນ ປນ ອສ຺ສ ທຕ຺ຫສ຺ສ ອຄ຺ຆເກເຫນ ປາຣາຊິກຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍທຸກ຺ກຏາ ເລຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໘໙ຯ ອນຕ຺ຖາຍ ອສ຺ສ ໂຈຣສ຺ສ ຠາສິເຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທີຫິ ຕສ຺ສ ໂຈຣສ຺ສ ທຕ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ ອສ຺ສ

ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຕຕ຺ຕກໍ ຄິວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໓໖໐ຯ ວິໝາສໍ (ປາຈິຯ ໗໘໘-໗໘໖) ວາ ອຸຈ຺ຈາຣໍ ວາ ສງ຺ການໍ ວາ ມຸຕ຺ຕໍ ວາ ປາການກຸຍ຺ຜານໍ ພຫິ ລຫ຺ເຫຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ວລ຺ອຄ຺ເຊ ນາວໂລກິຍາຕິ ອິມິນາວ ອວລ຺ອຄ຺ຊນກາເລ ນາວໂລເກຕ຺ວາ ລຫ຺ເຫຕຸ ວຍ຺ຍຕິຕິ ທີເປ໌ຕິຯ ນ ເກວລໍ ຕຕ຺ເຖວ, ອຖ ໂຂ ຫຣິເຕ ວາປີ ວິຫາທິນາລຸອິເກຣາທິໂຣປີເມ ລຫ຺ເຫນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໓໖໑ຯ''ອຸປ໌ຫາຣໍ ກໂຣມາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕຕິ ປຸ໌ຈ຺ຊິເຕຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ

໓໖໔ຯ ກີລຸອຕ຺ຖໍ (ປາຈິຯ ໙໑໙; ປາຈິຯ ອຍ຺ຖຯ ໙໑໗) ກຕໍ ຣາຊາຄາຣໍ ວາ ໂປກ຺ຂຣຕີ ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ວາ ຈິຕ຺ຕາຄາຣໍ ວາ ອາຣາມໍ ວາ ທຍ຺ຖໍ ຄຈ຺ລໂຕ ປເທ ປເທ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໓໖໓ຯ ອາສເນນ (ຈູລຸອວຯ ໓໖໔) ນເວ ນ ປຍິພາເຫຍ຺ຍ, ອຸຕ຺ເຫ (ມຫາວຯ ໖໑, ໑໗, ໑໙; ຈູລຸອວຯ ໓໑໖, ໓໑໗, ໓໗໐, ໓໗໘) ຈີວຣໍ ນ ນິຫເຫຍ຺ຍຯ ຄຸຣຸນາຕິ ອາຈຣິຍາທິນາ ປຕາມິໂຕ ຂມາເປຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ຯ

໓໖໕ຯອາປຕ຺ຕິທີ ຈ ສຕ຺ຕທີຕິ (ວຊິຣຯ ຍິຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໘໖) ສຕ຺ຕທີ ອາປຕ຺ຕິທີ ກິກ຺ຂໍ ປຣມ຺ມຸຂາ ອກ຺ໂກສເນນ ຈ ''ອສ຺ສທ຺ໂຊ ອປ຺ປສນ຺ໂນ ພິຊ຺ໂກຊີ''ຕິອາທິນາ ອຄ຺ເລເນວ ວາ ອກ຺ໂກສເນນ ຈ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ

໓໖໕ຯ ສທ຺ສາເຫຍ຺ຍໍ (ມຫາວຯ ອຍ຺ຖຯ ໓໖໑) ຈີວຣໍ ວາ ປີຕ຺ຫປາຕໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ''ນ ກິກ຺ຂເວ ສທ຺ສາເຫຍ຺ຍໍ ວິນິປາເຕຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ວິນິປາເຕຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໑) ທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ທາຕຸ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ລພ຺ກໍ ປີຕູນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໓໖໖ຯ ວສ຺ສໍວຸຕ຺ໂຖ ອຄ຺ຄຕ຺ຣາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ, ອຄ຺ຄສ຺ມີ ວິຫາເຣຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ອຄ຺ຄໂຕຕິ ອຄ຺ຄວິຫາຣໂຕຯ ''ນ ກິກ຺ຂເວ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ວສ຺ສໍວຸຕ຺ເຖນ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ຈີວຣກາໂຄ ສາທິຕພ຺ໂພຯ ໂຍ ສາທິເຍຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໔) ທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສນ຺ຕິ ຕສ຺ມີ ວິຫາເຣ ຕໍ ຈີວຣໍ ກາເຊຕ຺ວາ ຄຕ຺ທີຕໍ ຍຸຕ຺ຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ສຸຣນິກ຺ເຂປໂຕ ໂຫຕິ ກຕ຺ຫຄ຺ເພນ ກາຣິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໓໖໗ຯ ສທ ອນ຺ຕເຣນ ອຸຕ຺ຕໂຣຕິ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕໂຣ, ຄາມໍ ນ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ''ນ ກິກ຺ຂເວ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນ ຄາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພຯ ໂຍ ປວິເສຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໘) ທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກລ຺ໂລ ວາຕິ ອຄິລາໂນຯ ເສົາປາຫໂນ ຄາມໍ ນ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ຯ ''ນ ກິກ຺ຂເວ ຈາມຣີພິຊນີ ຂາເຣຕພ຺ພາຯ ໂຍ ຂາເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ (ຈູລຸອວຯ ໘໖໙), ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ພິຊນິໂຍ ວາກມຍໍ ອຸສີຣມຍໍ ໂມຣປິລ຺ລມຍ''ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວຯ ໘໖໙) ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ນ ຂາເຣຍ຺ຍ ຈາມຣີມກສພິຊນີ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມກສພິຊນີ ປນ ທນ຺ຕວິສາຕທາຣຸທຕ຺ຫກາປີ ວຍ຺ຍຕິຯ

໓໖໗ຯ ອາຣາມໂຕ ພຫິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ຯ ''ນ ກິກ຺ຂເວ ລຕ຺ຕໍ ຂາເຣຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ຂາເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ, ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຄິລານສ຺ສ ລຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຄິລາໂນ ອາຣາມໂຕ ພຫິ ນ ລກາຕິ, ຈີວຣຄຸຕ຺ຕິຍາທິອຕ຺ຖາຍ ອຄິລາໂນປີ ລກາຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

໓໖໙ຯຄາເຫຍ຺ຍ ນຸກໂຕກາຊນ຺ຕິ ນ ຄາເຫຍ຺ຍ ອຸກໂຕກາຊໍຯ ເອກນ຺ຕຣິກກາຊກນ຺ຕິ ເອກໂຕກາຊຄ຺ຈ ອນ຺ຕຣກາຊຄ຺ຈ ຯ ສີສກາໂຣ ຈ ຂນ຺ຂກາໂຣ ຈ ກຍິກາໂຣ ຈ ສີສກ຺ຂນ຺ຂກຍິກາຣາຯ ''ນ ກິກ຺ຂເວ ອຸກໂຕກາຊໍ ຫຣິຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ຫເຣຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ''ຕິ (ຈູລຸອວຯ ໘໗໑), ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກໂຕກາຊໍ ອນ຺ຕຣກາຊໍ ສີສກາຣໍ ຂນ຺ຂກາຣໍ ກຍິກາຣໍ ໂອລມ຺ພກ''ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວຯ ໘໗໑) ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸກໂຕກາຊເມວ ນ ວຍ຺ຍຕິ, ເສສານິ ວຍ຺ຍນ຺ຕິຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

໓໑໐ຯອໂນກາສກຕນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໕໓) ໂຍ ປຖມເມວ ''ກໂຣທິ ເມ ອາວຸໂສ ໂອກາສໍ, ອຫໍ ຕໍ ວຕ຺ຕຸກາໂມ''ຕິ ເອວໍ ອກໂຕກາສໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍໍ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ຕຖາຕິ ທຸກ຺ກຍເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

ໜີກຸ໑໚ປກາຕງຄຸເລນ, ນ ສຸຄຕງຄຸເລນາຕິ ອຕຸໂຖ໚

ໜີກຸ໔໚ ມູຄພຸພຕາທີ (ມຫາວ໚ ໔໐໙; ມຫາວ໚ ອຜຸຖ໚ ໔໐໙) ຕິຕຸຖິຍພຸພຕໍ ຍທິ ຄຕຸເທຍຸຍ, ທຸກຸກຜນຸຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອາທິ-ສທຸເທນ ໂຄວຕກຸກຸກຸຣວຕາທໂຍ ສງຄຫິຕາ໚ ຕຖາຕິ (ມຫາວ໚ ໜ໐ໜ; ມຫາວ໚ ອຜຸຖ໚ ໜ໐ໜ) ນຸທາປີຕປຸພຸພໂກ ຂຸຣກາຕຸຫໍ ຍທິ ປຣິຫເຣຍຸຍ, ທຸກຸກຜເມວາຕິ ອຕຸໂຖ໚

ໜີກຸໜ໚ຍໍ ກິລຸຈິຕິ (ກງຂາ໚ ອຜຸຖ໚ ກຸຜິກາຣສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) ນຸທາປີຕຕຸຕຸຕກາຣກມຸມາທິ ຍໍ ກິລຸຈິ ຫຕຸຖກມຸມນຸຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຕທນຸສາຣໂຕຕິ ຫຕຸຖກມຸມຍາຈນານຸສາຣໂຕຕິ ອຕຸໂຖ໚ ສເຈ ເອວໍ ຍາຈໂຕ ຫຕຸຖກມຸມມູລເມວ ເທຕິ, ຕໍ ອລຸລສຸສ ທາເປຕຸວາ ກາເຣຕຸໍ ວຜຸຜຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚ ນິກຸກມຸມໍ ປນ ຫຕຸຖກມຸມວເສນ ອຍາຈິຕຸວາປີ “ເອທິ ອິມໍ ກໂຣທີ”ຕິ ກາເຣຕຸໍ ກປຸປຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຍໍ ກິລຸຈິປຣສນຸຕກນຸຕິ ຍໍ ກິລຸຈິ ທາຣຸຕິຕາທິກໍ ອປຣສນຸຕກໍ ອປຣິຄຸຄຫິຕໍ ອາຫຣາເປຕຸໍ ກປຸປຕິຕິ ອນິປຸປໍາໂຍ໚

ໜີກຸ໔໚ຄິຫີນນຸຕິ ຄິຫີນໍ ສນຸຕກໍ໚ ໂຄປເກຕິ ຣກຸຂເກ໚ ຍຕຸຕກໍ ເທຕິ, ຕຕຸຕກໍ ຄເຫຕຸໍ ກປຸປຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຍຖາປຣິຈຸເຂທນຸຕິ “ທິວເສ ທິວເສ ເອຕຸຕກໍ ອຸຈຸຈຸນາລຸອິເກຣໍ ອມຸພປກຸກໍ ຕຸມຸເທ ຂາທຖາ”ຕິ ປຣິຈຸຜິນຸທິຕຸວາ ທິນຸນເມວ ເຕສຸ ເທນຸເຕສຸ ລພຸກາຕິ ຕິ ອຕຸໂຖ໚

ໜີກຸ໕໚ທຸວິຫາປຊຸເຊຍຸຍາຕິ ທຸວີທິ ອາປຊຸເຊຍຸຍ໚ ກຕເມທີ ທຸວີທີຕິ ເຈ, ເຕ ທສຸເສຕຸໍ “ກາຍວາຈາທີ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ, “ທຸວີຫາກາເຣທີ ອາປຕຸຕີ ອາປຊຸຊຕິ, ກາເຍນ ອາປຊຸຊຕິ, ວາຈາຍ ອາປຊຸຊຕີ”ຕິ (ປຣິ໚ ໜ໔໔) ຫິ ວຸຕຸຕໍ໚ ກາຍວາຈາທີ ອາປຕຸຕີ ອາປຊຸຊນຸໂຕ ຈ ຉທີ ອາກາເຣທີ ອາປຕຸຕີ ອາປຊຸຊຕິ, ຕານິ ທສຸເສຕຸໍ “ອລຊຸຊິຕາຕກຸກຸກຸຈຸຈປກຕຕຸຕາ”ຕິອາທິມາຫ໚ ເອຕຸຖ (ປຣິ໚ ໔໙໕) ປນ ອກປຸປີຍກາວໍ ຊານນຸໂຕ ເອວ ວີຕິກຸກມໍ ກໂຣນຸໂຕ ອລຊຸຊິຕາຍ ອາປຊຸຊຕິ ນາມ໚ ກປຸປີຍາກປຸປີຍໍ ອຊານິຕຸວາ ອາປຊຸຊນຸໂຕ ອລຸລາຕຕາຍ໚ ກປຸປີຍໍ ນຸ ໂຂ, ໂນ ນຸ ໂຂ”ຕິ ສໍສເຍ ອຸປຸປນຸເນ ຕມກິວີຕຣິຕຸວາ ວີຕິກຸກມໍ ກໂຣນຸໂຕ ກຸກຸກຸຈຸຈປກຕຕຸຕາ ອາປຊຸຊຕິ໚ ສຫເສຍຸຍາທີ ອາປຊຸຊນຸໂຕ ສຕິປຸລວາ, ສຕິສມຸໂມສາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອຈຸຉມໍສໍ “ສູກຣມໍສ”ນຸຕິ ວາ ສູກຣມໍສໍ “ອຈຸຉມໍສ”ນຸຕິ ວາ ຂາທນຸໂຕ ອກປຸປີເຍ ກປຸປີຍສລຸລິຕາຍ ຈ ກປຸປີເຍ ອກປຸປີຍສລຸລິຕາຍ ຈ ອາປຊຸຊຕິຕິ ເວທິຕພຸໂພ໚

ໜີກຸຝ໚ ອລຊຸຊິຕາຍ ວາ ອລຸລາຕຕາຍ ວາ ອາປຕຸຕີ ກາຍວາຈາທີ ຉາທເຍຕິ ອຕຸໂຖ໚ ເອເກ ວາ ເອກສຸມີ ວາ໚ ລິງເຄຕິ ລິງຄປຣິວຕຸຕນໂຕ໚ ເອວໍ ຈຕຸສາ ອາປຕຸຕິວຸຜຸຖານໍ ໂຫຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຕິຕາວຕຸຖາຣກສມຖອພຸການາທີນໍ ວເສນ ສງເພ ອາປຕຸຕິວຸຜຸຖາຕິຕິ ເວທິຕພຸພໍ ນິສຸສຊຸຊນາທີສຸ ຄເຕ໚ ເອກສຸສ ສນຸຕິເກ ວຸຜຸຖານໍ ປາກຜເມວ໚ “ຍາ ອາປຕຸຕິໂຍ ກິກຸຂູນໍ ກິກຸຂຸນີທີ ອສາຘາຣຕາ, ຕາທີ ອາປຕຸຕີທີ ອນາປຕຸຕີ”ຕິ (ປາຣາ໚ ຝ໙) ວຈນໂຕ ລິງຄປຣິວຕຸຕເນ ອາປຕຸຕິວຸຜຸຖານໍ ລາຕພຸພໍ໚

ໜີກຸກ໚ປຈຸຈຍທຸວເຍຕິ ຈີວເຣ ຈ ປີຕຸຫປາເຕ ຈ໚ ນ ເກວລຸຈ ອິເມ ເອວ, ນິມິຕຸຕກມຸມມຸປີ ນ ລພຸກເຕວ, ຄາຖາພນຸຘສຸຂຕຸກໍ ປນ ນ ວຸຕຸຕໍ໚ ຕຕຸຖ ນິມິຕຸຕກມຸມໍ ນາມ ຍໍ ກິລຸຈິ ປເຣສໍ ປຈຸຈຍທານສໍໂຍຊນກໍ ກາຍວຈີກມຸມໍ໚ ຂາທນີຍໍ ຄເຫຕຸວາ ຄຈຸຉນຸເຕ ທີສຸວາ “ກີ ຂາທນີຍໍ ລກິຕຸຖາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຕສຸສ ປວຕຸຕິ ເວທິຕພຸພາ໚ ປຣິກຖາ ນາມ ຍຖາ ຍຖາ ຕໍ ລກຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ກຖນໍ໚ “ເອຕຣທີ ກິກຸຂູ ປີຕຸຫປາເຕນ ກິລມນຸຕີ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຕສຸສ ປວຕຸຕິ ເວທິຕພຸພາ໚ ໂອກາໂສ ນາມ ປຈຸຈຍປຸປຜິສໍຍຸຕຸຕກຖາ໚ ວິລຸລຕຸຕິ ປນ ປາກຜາ ເອວ໚ ຕຕິເຍຕິ ເສນາສເນ໚ ເສນາສເນ ປນ ນິມິຕຸໂຕກາສປຣິກຖາ ວຜຸຜນຸຕິ, ວິລຸລຕຸຕິ ເອວ ເອກາ ນ ວຜຸຜຕິ໚ ຕຕຸຖ ນິມິຕຸຕກມຸມໍ ນາມ ອຸປາສເກ ທີສຸວາ ເສນາສນຕຸກໍ ກູມິປຣິກມຸມກຣຕາທີ໚ ໂອກາໂສ ນາມ “ອຸປາສກາ, ຕຸມຸເທ ກຸທີ ວສຖາ”ຕິ “ປາສາເທ, ກນຸເຕ”ຕິ ວຸຕຸເຕ “ກີ ກິກຸຂູນໍ ປາສາໂທ ນ ວຜຸຜຕີ”ຕິອາທິກໍ ວຈນໍ໚ ປຣິກຖາ ນາມ “ກິກຸຂູນໍ ເສນາສນໍ ສມຸພາຘ”ນຸຕິ ວຈນໍ໚ ເສເສຕິ ຄິລານປຈຸຈເຍ໚

ໜີກຸ໘໚ນ ຣຸຫຕິຕິ ນ ໂຫຕິ໚ ອຈຸຈເຍ ທານນຸຕິ ອຈຸຈຍທານໍ໚ ປລຸຈສຸ ສຫຘມຸມິເກສຸ ເຍນ ເກນຈິ ກາລໍ ກໂຣນຸເຕນ “ມມຈຸຈເຍນ ມຍຸຫໍ ປຣິກຸຂາໂຣ ອຸປຊຸຊາຍສຸສ ໂຫຕຸ, ອາຈຣິຍສຸສ ໂຫຕຸ, ອລຸລສຸສ ວາ ກສຸສຈິ ໂຫຕູ”ຕິ ວຸຕຸເຕ ເຕສໍ ນ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ “ນ ຣຸຫຕີ”ຕິ໚ ສງຘສຸເສວ ຈ ຕໍ ໂຫຕິຕິ ຍທິ ກິກຸຂຸສາມເຕເຣທີ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມີ ມເຕປີ ກິກຸຂຸສງຘສຸເສວ ໂຫຕິ, ກິກຸຂຸນິສິກຸຂມານສາມເຕຣີທີ ເຈ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມີ ມເຕ ກິກຸຂຸນິສງຘສຸສ ຕໍ ໂຫຕິຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຄິຫີນໍ ປນ ຣູຫຕິຕິ ຄິຫີນໍ ປນ ອຈຸຈຍທານໍ ເອວ ສພຸເພສໍ ຣຸຫຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໚

ຝຖລ။ອຸປ໌ສຸສເຍຕິ ກິກຸຂຸນິວິຫາເຣ။ ທາຍຊໍໂຊຕິ ຕສຸສ ປ໌ຣິກຸຂາຣສຸສ ທາຍຊໍໂຊ။ ເສເສປີຕິ ສເຈ ກິກຸຂຸນີສິກຸຂມານສາມ ເຕຣີໂຍ ກິກຸຂຸວິຫາເຣ ກາລໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕາສໍ ປ໌ຣິກຸຂາຣານໍ ກິກຸຂຸສງໂຟວ ທາຍຊໍໂຊຕິ ອຕຸໂຖ။

ຝ໗໐။ປຸຣິມສຸເສວາຕິ ເອຕຸຖ "ອິມໍ ປ໌ຣິກຸຂາຣໍ ເນຕຸວາ ອສຸກສຸສ ເທຫີ"ຕິ ທິນຸນໍ ປຸຣິມສຸເສວ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ။ "ອສຸກສຸສ ທມ ມີ"ຕິ ທິນຸນໍ ປນ ປຈຸຉິມສຸເສວ ໂຫຕິ ປ໌ຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ທິນຸນຕຸຕາ။ ອິມໍ ວິຊີ ຌຕຸວາວ ວິສຸສາສຄຸຄາຫໍ ວາ ຄຕຸເທຍຸຍ, ມຕກຈີວຣໍ ວາ ອຊິຍຸເຖຕິ ສມຸພນຸໂຊ။ ມຕກຈີວຣອຊິຍຸຖານໍ ນາມ ພຕຸຜື ປ໌ຫຣິຕຸວາ ກາລໍ ໂຟເສຕຸວາ ໂຖກໍ ອາຄເມຕຸວາ ສເຈ ກິກຸຂູ ອາຄຈຸຉນຸຕິ, ເຕຫີ ສທຸຊີ ກາເຊຕພຸພານິ, ໂນ ເຈ ອາຄຈຸຉນຸຕິ, "ມຍຸຫິມານິ ຈີວຣານີ ປາປຸຕານຸຕີ"ຕິ ອຊິຍຸຖາຕພຸ ພານິ။ ເອວໍ ອຊິຍຸກິເຕ ສພຸພານິ ຕສຸເສວ ໂຫນຸຕິ, ກິຕິກາ ປນ ນ ຕິຍຸຖຕິ။ ສເຈ ເອເກກໍ ອຸທຸຊຣິຕຸວາ "ອຍໍ ປຖມກາໂຄ ມຍຸຫໍ ປາປຸຕາຕີ, ອຍໍ ທຸຕິຍກາໂຄ"ຕິ ເອວໍ ຄຕຸຫາຕິ, ຄຫິຕານີ ຈ ສຸຄຫີຕານີ ໂຫນຸຕິ, ກິຕິກາ ຈ ຕິຍຸຖຕິ။ ເອວໍ ປາເປຕຸວາ ຄຕຸຫນຸ ເຕນາປີ ອຊິຍຸກິຕເມວ ໂຫຕີ။

ຝ໗໑။ ໂລຫກຕຸເຫ ປ໌ຫຣຕີ ຖເປຕຸວາ ສພຸພໍ ກປຸປ໌ຕິ, ທາຣຸກຕຸເທ ຈ ທາຣຸຊໍ ປ໌ຕຸຕລຸຈ ປາທຸກລຸຈ, ປ໌ລຸລງກລຸຈ ອາສນຸທິລຸຈ ຖເປຕຸວາ ສພຸພໍ ກປຸປ໌ຕິ, ມຕຸຕິກາມເຍ ກຕກລຸຈ ກຸມຸກກາຣິກລຸຈ ຖເປຕຸວາ ສພຸພໍ ກປຸປ໌ຕີຕິ ອຕຸໂຖ။ "ອນຸ ຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຖເປຕຸວາ ປ໌ຫຣຕີ ສພຸພໍ ໂລຫກຕຸຫໍ, ຖເປຕຸວາ ອາສນຸທີ ປ໌ລຸລງກໍ ທາຣຸປ໌ຕຸຕໍ ທາຣຸປາທຸກໍ ສພຸພໍ ທາ ຣຸກຕຸຫໍ, ຖເປຕຸວາ ກຕກລຸຈ ກຸມຸກກາຣິກລຸຈ ສພຸພໍ ມຕຸຕິກາກຕຸຫ"ນຸຕິ (ຈູລຸວ໐။ ໔ລຝ) ທີ ວຸຕຸຕໍ။ ເອຕຸຖ ກຕກນຸຕິ ປ໌ທຸມກຕຸຕິກາກາເຣນ ກຕມລຸລກນຸຕິ ອຊິປຸເປ໌ຕໍ။ ຊນິຍສຸເສວ ສພຸພມຕຸຕິກາມຍາ ກຸຜິ ກຸມຸກກາຣິກນຸຕີ။ ປ໌ກິຕຸຕກວິນິ ຈຸຉໂຍ။

ປ໌ກິຕຸຕກນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ။

໔໔။ ເທສນານິທຸເທສວຕຸຕນາ

ຝ໗໔။ ກິກຸຂຸກາວສຸສ (ປາຣາ။ ອຍຸຖ။ ໔໑໑ຝ) ໂຍ ຈາໂຄ, ສາ ປາຣາຊິກເທສນາຕິ ອຕຸໂຖ။ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ "ວິສຸທຸຊາເປກຸໂຂຕິ ຄິຫີ ວາ ໂຫຕຸກາໂມ ອຸປາສໂກ ວາ ໂຫຕຸກາໂມ ອາຣາມິໂກ ວາ ໂຫຕຸກາໂມ ສາມເຕໂຣ ວາ ໂຫຕຸກາໂມ"ຕິ (ປາຣາ။ ໑໑ຝ)။ ຕສຸມາ ຄິຫິກາວາທິກໍເຍວ ປາຣາຊິກໍ ອາປນຸນສຸສ ວິສຸທຸຊີ ນາມ, ອລຸລຕຣສຸສ ວິສຸທຸຊີ ເອວ ນຕຸຖິ။ "ຉາເທຕີ ຊານມາປນຸນໍ, ປ໌ຣິວເສຍຸຍ ຕາວຕາ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເທຍຸຖາ ວຸຕຸຕວິຊີ ສນຸຊາຍ "ຍຖາວຸຕຸເຕນ ວຸຍຸຖານ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ။

ຝ໗ຝ။ ອິທານິ ວຕຸຕພຸພຕໍ ສນຸຊາຍ "ເອວ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ။

ຝ໗໔။ປ໌ຜິເທເສມີຕິ ອາໂຣເຈມີ။ ເອຕານິ ອຫໍ ເອຕານາຫໍ။

ຝ໗ຝ။ (ກ) ຍໍ ສງໂຟ ຄິລານສຸສ ຕິຈີວເຣນ ວິປຸປ໌ວາສສມຸມຸຕີ ເທຕິ, ຕໍ ອລຸລຕຸຣາຕິ ອຕຸໂຖ။

(ຂ) ອກາລຈີວຣໍ (ປາຣາ။ ໔໐໐) ນາມ "ອນຕຸຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສມາເສ ອຸປຸປ໌ນຸນໍ, ອຕຸຖເຕ ກຖິເນ ສຕຸຕມາເສ ອຸປຸປ໌ນຸນໍ, ກາເລປີ ອາທິສຸສ ທິນຸນໍ, ເອຕໍ ອກາລຈີວຣໍ ນາມາ"ຕີ။

(ຄ) ປຸຣາຕຈີວຣໍ (ປາຣາ။ ໔໐໔) ນາມ "ສກີ ນິວຕຸຖມຸປີ ສກີ ປາຣຸຕມຸປີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ။ ອລຸລາຕິກາ ນາມ ມາຕິໂຕ ວາ ປີຕິໂຕ ວາ ຍາວ ສຕຸຕມາ ກຸລປ໌ຣິວຸຍຸຍາ ອສມຸພນຸຊາ။ ນິສີທນປ໌ຈຸຈຕຸຖຣຕໂຊວາປເນ ທຸກຸກຊໍ။

(ຆ) ອລຸລຕຣ ປາຣິວຕຸຕກາຕິ (ປາຣາ။ ໔໑໘) ເອຕຸຖ ຫຣີຕກີຂຕຸຫມຸປີ ວຍຸຜຕີ။ ຈີວຣໍ ນາມ ອິຊ ວິກປຸປ໌ນູປ໌ຄປ໌ຈຸຉິມໂຕ ປ໌ຍຸຖາຍ ອຊິປຸເປ໌ຕໍ။

(၇) ဝတ္ထုဒ္ဒေသ သမယာတိ (ပါရာ။ ၈၁၉) ဝေတ္ထ "ဝဇ္ဇိမ္ပစီဝရေ ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခု ပဏ္ဍုစီဝရေ ဝါ"တိ ဝေဝံ ဝုတ္တံ သမယန္တိ ဝတ္ထော။

(၈) "သန္တရုတ္တရပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗ"န္တိ (ပါရာ။ ၈၈၄) ဝုတ္တတ္တာ "တတုတ္တရိ"တိ ဝုတ္တံ။ ဝေတ္ထ ပန "သစေ တီဏိ နဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ။ ဒွေ နဋ္ဌာနိ, ဝေကံ သာဒိတဗ္ဗံ, ဝေကံ နဋ္ဌံ, န ကိဉ္စိ သာဒိတဗ္ဗ"န္တိ (ပါရာ။ ၈၈၄) ဝုတ္တံ။

(၉-၁၀) "ဘိယျောသော တေ (ပါရာ။ ၈၈၉), ကာနုတေ, စီဝရေန ဝတ္ထော, ဘိယျံ တေ စီဝရံ စေတာပေမိ"တိ ဝေဝံ ဝပ္ပဝါရိတောတိ ဝတ္ထော။ ဝိကပ္ပန္တိ ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ ဝဓိကဝိဓာနံ ဝာပန္နံ။ ဝိဿ ပုရိမံ ဝေကာဒ္ဒသ, ဒုတိယံ ဗဟုန္နံ ဝသေန ဝုတ္တံ, ဝေတ္တကံ နာနတ္တံ။

(၁၁) ဝတိရေကတိက္ခတ္တုန္တိ ဝေတ္ထ ကောစိ ယံ ကိဉ္စိ ဝကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဝာဟရိတွာ "ဝိဒံ ဘော မေ, ကာနုတေ, ဝာယသ္မန္တံ ဝုဒ္ဒိဿ စီဝရစေတာပန္နံ ဝာဘတံ, ပဋိဂ္ဂဏှာတု ဝာယသ္မာ စီဝရစေတာပန္န"န္တိ ဝုတ္တေ "န ခေါ မယံ, ဝာဝုသော, စီဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ, စီဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝေဝံ ဝုတ္တေ သစေ သော "ဝတ္ထိ ကောစိ ကပ္ပိယ ကာရကော"တိ ဝဒတိ, စီဝရတ္ထိကေန ဂဟေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ ဝါ ကောစိ ဝုဒ္ဒိသိတဗ္ဗော "ဝေသော ခေါ, ဝာဝုသော, ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စကရော"တိ, ဝေတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝေဝံ ဝုတ္တေ သစေ ဒါယကော တဿ ဟတ္ထေ ဝကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဒတွာ "ဝေသော ဝယျဿ စီဝရံ စေတာပေတွာ ဒဿတီ"တိ ဝတွာ ဂစ္ဆတိ, တံ ဝုပသင်္ကမိတွာ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော "ဝတ္ထော မေ, ဝာဝုသော, စီဝရေနာ"တိ, ဝေတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ, "ဒေဟိ မေ စီဝရ"န္တိအာဒိနာ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝေဝံ တိက္ခတ္တုံ စောဒနာယ တံ စီဝရံ လဘတိ, ဝိစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ လဘတိ, ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှီဘူတေန ဌာတဗ္ဗံ, န ဝာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, န ဝာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, န ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော။ "ကိံ ကာရဏာ ဝာဂတောသီ"တိ ဝုတ္တေ "ဉာဿထိ, ဝာဝုသော"တိ ဝေတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ နိသဇ္ဇာဒီနိ ကရောတိ, ဌာနံ ဘဉ္ဇတိ။ ဝတ္တကောဟတုက္ကမဏ္ဍဉ္စ ဝာပဇ္ဇတီတိ ဝဒန္တိ။ ဝေဝံ ပန ဝပ္ပဋိပဇ္ဇိတွာ ဝတိရေကတိက္ခတ္တုံ ဝိဇ္ဇဟာယ ဝတိရေကဆက္ခတ္တုံ ဌာနေန သစေ နိပ္ဖာဒေတိ, နိဿဂ္ဂိယန္တိ ဝတ္ထော။

(၁၂) သန္ထတံ (ပါရာ။ ၈၈၄) နာမ သန္ထရိတွာ ကတံ ဟောတိ ဝဝါယိမံ။ ဝေကကောသိယံသုနာပိ စေ မိဿေတွာ ကရောတိ, နိဿဂ္ဂိယံ။

(၁၃) သုဒ္ဓကာဠကာနန္တိ (ပါရာ။ ၈၈၇-၈၈၉) ဝဉ္ဉေဟိ ဝမိဿိတာနန္တိ ဝတ္ထော။ "ကာဠကံ နာမ ဒွေ ကာဠကာနိ ဉာတိ ကာဠကံ ဝါ ဝဗ္ဗကာဠကံ ဝါ"တိ ဝုတ္တံ။

(၁၄) ဝနာဒိယိတွာ...ပေ... တုလန္တိ (ပါရာ။ ၈၈၈) ဝေတ္ထ ပန ယတ္တကေဟိ ဝေဠကလောမေဟိ ကတ္တုကာမော ဟောတိ, တေသု ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ကာဠကာနံ, ဝေကော ဝေဒါတာနံ, ဝေကော ဂေါစရိယာနံ ဝာဒါတဗ္ဗောတိ ဝိနိစ္ဆယော။ ဝေကဿာပိ ကာဠကလောမဿ ဝတိရေကဘာဝေ သတိ နိဿဂ္ဂိယမေဝ။

(၁၅) ဝူနကဆဗ္ဗဿာနီတိ (ပါရာ။ ၈၉၈) ဆဗ္ဗဿတော ဝေါရကာလေ။

(၁၆) နိသီဒနသန္ထတံ (ပါရာ။ ၈၉၇) ပန ကာရာပေန္တေန ပုရာဏသန္ထတဿ ဝေကပဿတော ဝဋ္ဋံ ဝါ စတုရဿံ ဝါ ဆိန္ဒိတွာ ဧကဒေသေ ဝါ ဝိတတ္ထိမတ္တံ ဟောတိ, ဝေဝံ ဧကဒေသေ ဝါ သန္ထရိတဗ္ဗံ, ဝိဇဋေတွာ ဝါ သန္ထရိတဗ္ဗံ။

(၁၇) န ဂေဝလံ ဝိဿဇ္ဇနေ (ပါရာ။ ၈၇၂) ဝေဝ နိသ္သဂ္ဂိယံ, ဒုက္ကဋမ္ပိ နိသ္သဂ္ဂိယမေဝ။

(၁၈) ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာ (ပါရာ။ ၈၇၉) ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟိတပရိဝတ္တနေ ဟောန္တံ ဝပ္ပသန္တာ ကတာကတာဒိဝသေန ဝ နေကဝိဓံ ဉာတရူပပရိဝတ္တနံ ကရောန္တိ, တံ သန္ဓာယ "နာနပ္ပကာရက"န္တိ ဝုတ္တံ။

၆၅၇-၈။ ဝာပတ္တိ ဟေသေတွာ ပဉ္စန္နံ ကတ္တဗ္ဗံ ဟသ္သေတုံ "ဝဏ္ဏာ"တိ ဝုတ္တံ။ ဧတိ ဝဒတိ သစေ တတ္ထ ဝာဂစ္ဆတိ ဝာရာမိကော ဝါ ဝုပါသကော ဝါ, တံ ဝဒေယျာတိ ဝတ္ထော။ ဝေဝံ ဝုတ္တော သော "ဝိမိနာ ကိံ ဝာဟရာမိ"တိ စေ ဝဒေယျာတိ ဝတ္ထော။ ဝဝတ္တာမန္တိ

“ອິມໍ ວາ ອິມໍ ວາ ອາຫຣາ”ຕິ ອວຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວເທຕິ “ກປ຺ປິຍໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໔໗໔, ໔໗໕) ວຈນໂຕ “ປພ຺ພຊິຕານໍ ສປ຺ປິ ວາ ເຕລໍ ວາ ມທຸ ວາ ຜາណິຕໍ ວາ ວຍ຺ຍຕິ”ຕິ ເອວໍ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, “ອິມໍ ນາມ ອາຫຣາ”ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພ ເມວ. ທ຺ເວເປເຕຕິ ທ຺ເວປິ ເອເຕ ຣູປິຍປຟິຄ຺ຄາຫກຍ຺ຈ ຣູປິຍສພ຺ໂຍຫາຣິກຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍ຺ເຍນາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ອາຣາມິເກ ນາປິ ລທ຺ຊກາໂຄ ນ ກປ຺ປຕິ ເອວ.

໓໕໐. ອນ຺ຕມໂສ (ປາຣາ. ອຍ຺ຄ. ໒.໔໗໓-໔) ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂຈ຺ຉາຍາປິ ນ ກປ຺ປຕີຕິ. ນິສ຺ສຍ຺ຄໍ ປຟິລທ຺ຊມ຺ປີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ຣູປິຍສໍໂວຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ລທ຺ຊວຕ຺ຖຸໂຕ ອາກຕໍ ນ ກປ຺ປຕິ, ຕຖາ ໂກສິຍມິສ຺ສກສນ຺ຖຕາທິຕ຺ຕຍມ຺ປິ ນ ກປ຺ປຕີ. ນ ເກວລໍ ຕສ຺ເສວ, ອຍ຺ເຍສມ຺ປິ ນ ກປ຺ປເຕວ “ອຍ຺ເຍນ ກຕໍ ປຟິລກິຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ”ຕິ (ປາຣາ. ໔໔໔, ໔໔໐, ໔໔໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

໓໕໑. ເອວໍ ໂນ ເຈ ລເກຖ, ໂສ ອາຣາມິກາທິໂກ “ອິມໍ ຉທ຺ເທຫີ”ຕິ ສໍສິໂຍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວມ຺ປິ ໂນ ເຈ ລເກຍ຺ຍ, ສມ຺ມໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຉທ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໕໒. ປຟິຄ຺ຄຫິຕຣູປິຍຍ຺ຈ ປຣິວຕ຺ຕິຕຣູປິຍຍ຺ຈ ສນ຺ຊາຍ “ເອຕານິ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ທຸຕິຍປຕ຺ໂຕ ນາມ “ອູນປຍ຺ຈພນ຺ຊເນນ ປຕ຺ເຕນ ອຍ຺ຍໍ ນວໍ ປຕ຺ຕໍ ເຈຕາເປຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໑໒) ວຸຕ຺ຕປຕ຺ໂຕ. ໂສ ຈ ເອຕານິ ຈ ສງ຺ເຜ ນິສ຺ສຍ຺ຄໍ ລພ຺ກເຣຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ. “ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ນິສ຺ສຊິຕພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂຸປຣິສາຍ ນິສ຺ສຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໔໗໔, ໔໗໕) ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນ ຄຕປຸຄ຺ຄລານໍ ນິສ຺ສຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ. ເສສານິ ປນ ຕີຕິ ຈີວຣາທິວຕ຺ຖູນິ “ນິສ຺ສຊິຕພ຺ພໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ຄຕສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ (ປາຣາ. ໔໖໓) ສງ຺ຆາທີນໍ ນິສ຺ສຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ. ກາສນ຺ຕເຣນປີຕິ ປາລຸອີຍາ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕນ ທມິລຸອກາສາທີສຸ ອຍ຺ຍຕຣາຍປີ ນິສ຺ສຊິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໕໓. (ກ-ຄ) ນານປ຺ປກາຣກໍ ນາມ “ຈີວຣປິຕ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາ, “ອນ຺ຕມໂສ ຈຸຕ຺ຓປິຕ຺ໂຑປິ ທນ຺ຕກຍ຺ຄມ຺ປິ ທສິກສຸຕ຺ຕມ຺ປີ”ຕິ (ປາຣາ. ໔໕໔) ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຈຕາປີໂຕຕິ (ປາຣາ. ໖໑໓) ຍາຈິຕ຺ວາ ຄຫີໂຕ.

໓໕໔.ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວານ ປຕ຺ຕຄາຫກໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕນ຺ຕນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໑໔; ກງ຺ຂາ. ອຍ຺ຄ. ອູນປຍ຺ຈພທ຺ຊນສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ຍ ອນ຺ຕິມໍ ປຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ທາປເຍຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໕໕. (ຂ) ປຣິທຫິຕໍນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ (ປາຣາ. ໖໒໖-໖໒໗; ປາຣາ. ອຍ຺ຄ. ໒.໖໒໗) ປນ ຄຕ຺ວາ ວສ຺ສິກສາຟິກາຍ ປຣິເຍສນກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ກຣຕກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ນິວາສນກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ອຣິຍ຺ຄານກ຺ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈຕ຺ພ຺ພິຣໍ ເຂຕ຺ຕຍ຺ຈ ກຸຈ຺ຉິສມໂຍ ປິຍ຺ຄິສມໂຍຕິ ທ຺ວິໂຊ ສມໂຍ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຖໍ? ຄິມ຺ຫານມາເສສຸ ປຈ຺ຉິມມາສສ຺ສ ປຸຣິໂມ ອທ຺ຒມາໂສ ປຣິເຍສນກ຺ເຂຕ຺ຕໍ, ປຈ຺ຉິໂມ ກຣຕກ຺ເຂຕ຺ຕຍ຺ຈ ນິວາສນກ຺ເຂຕ຺ຕຍ຺ຈ, ປຣິເຍສິຕຸມ຺ປິ ວຍ຺ຍຕິ, ອຣິຍ຺ຄາຕຸໍ ປນ ນ ວຍ຺ຍຕີ. ວສ຺ສິກາ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ ປຣິເຍສນາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ເຂຕ຺ຕໍ. ເອເຕ ເອວ ປຍ຺ຈ ມາສາ ກຸຈ຺ຉິສມໂຍ ນາມ. ອິຕເຣ ສຕ຺ຕ ມາສາ ປິຍ຺ຄິສມໂຍ, ຕຕ຺ຖ ສຕຸປ຺ປາທກຣຕໍ ນ ວຍ຺ຍຕີ.

(ຄ) ອຈ຺ຉິນ຺ນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ “ໂຍ ປນ ມມ ປຕ຺ຕຈີວຣາທີນິ ວຫນ຺ໂຕ ມຍາ ສທ຺ຊີ ຈຣິສ຺ສຕີ”ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ຈີວຣໍ ທຕ຺ວາ ປຸນ ສກສຍ຺ຍາຍ ເອວ ອຕ຺ຕໂນ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ອກໂຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຈ຺ຉິນ຺ທຕິ, ໂສ ອິມໍ ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊຕີ. ເກວລໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ ຄເຫຕຸເມວ ນ ລກຕີ.

(ຆ) ສຸຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາເປຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈີວຣກາຣສມຍາທີສຸ ຈີວຣສິພ຺ພນາທິນມຕ຺ຖາຍ ສຸຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍ຺ຍຖາ ສຸຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາເປຕຸເມວ ນ ວຍ຺ຍຕີ. ວິຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ເອວ ລທ຺ຊຕນ຺ຕວາເຍທີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຕ຺ຕຕນ຺ຕວາຍານໍ ອກປ຺ປິຍກາເວ ສຕິ ທີຆໂຕ ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ເຕ, ຕິຣິຍນ຺ຕໂຕ ຫຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ວີເຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ເອກໂຕ ອກປ຺ປິຍປກ຺ເຂ ທຸກ຺ກຍໍ.

(ງ) ວິກປ຺ປໍ ອາປນ຺ນນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໔໓) “ອິທໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຈີວຣໍ ມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວິຍ຺ຍຕີ, ອາຍຕຍ຺ຈ ກໂຣຖ ວິຕ຺ຖຕຍ຺ຈາ”ຕິ

ອາທີນາ ອສີກໍ ວິສານໍ ອາປັນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

(ຈ) ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ (ປາຣາຯ ໒໔໙-໒໕໐) ນາມ ເສນາຍ ຄນ຺ຕຸກາມາທີຫີ ທີນ຺ນໍຯ

(ຉ) ອຕິເຣກຉາຣຕ຺ຕນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໒໕໔-໒໕໕) ຉທີວສໂຕ ອຕິເຣກໍຯ ''ອຕ຺ຖຕກຖີນານໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈ ກປ຺ປີສ຺ສນ຺ຕິ, ອ ນາມນ຺ຕຈາໂຣ ອສມາທານຈາໂຣ ຄຓໂກຊນໍ ຍາວທຕ຺ຖຈີວຣໍ ໂຍ ຈ ຕຕ຺ຖ ຈີວຣຸປ຺ປາໂທ, ໂສ ເນສໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ (ມຫາວຯ ໓໐໖) ວຸຕ຺ຕອານິສໍເສສຸ ຈີວຣມາເສ ອສມາທານຈາຣໍ ຣຸເປຕ຺ວາ ເສສານິສໍສາ ລພ຺ກນ຺ຕີຯ ຍທີ ອສມາທານຈາໂຣ ລພ຺ເກຍ຺ຍ, ປາເວຍ຺ຍກາ ກິກ຺ຂູ ວສ຺ສໍວຸຕ຺ຖາ ໂອກປຸຕ຺ເຕຫີ ຈີວເຣຫີ ນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ, ຍສ຺ມາ ຕໍ ນ ລກນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຈີວຣມາ ເສປີ ຕິຈີວຣໍ ອາທາຍ ເອວ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມີສຸຯ ຕສ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພໍ ອສມາທານຈາຣປຣິຫາຣໍ ອຕ຺ຖຕກຖີນາ ເອວ ລກນ຺ຕິ, ນ ອິຕເຣຕິ ວທນ຺ຕີຯ

໓໙໗ຯ (ຂ) ''ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອກໍ ປາຝິເທສນີຍາປຕ຺ຕີ, ທ຺ເວ, ສມ຺ພຫຸລາ ປາຝິເທສນີຍາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປຊ຺ຊີ''ນ຺ຕິ ອິມໍ ປນ ເຍສຸ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ລິຂິຕໍ, ຕໍ ອກາຍຄິຣິວາສີນໍ ຊຸທ຺ທສິກ຺ຂາວເສນ ທສ຺ສິຕໍ ກີຣຯ ຕຕ຺ຖ ''ອຫໍ, ອາຍສ຺ມາ, ສມ຺ພຫຸລາ ປາຝິເທສນີຍາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປນ຺ໂນ, ຕາໂຍ ປຝິເທເສມີຯ ອຫໍ, ອາຍສ຺ມາ, ເອກໍ ປາຝິເທສນີຍໍ ອາປຕ຺ຕີ ອາປນ຺ໂນ, ຕໍ ປຝິເທເສມີ''ຕິ ຫີ ວຸຕ຺ ຕໍຯ ອມ຺ຫາກໍ ປນ ເອວໍ ເທສນາວິສານໍ ນຕ຺ຖິຯ ''ຄາຣຍ຺ຫໍ, ອາວຸໂສ, ຆມ຺ມໍ ອາປຊ຺ຊີ ອສປ຺ປາຍໍ ປາຝິເທສນີຍໍ, ຕໍ ປຝິເທເ ມີ''ຕິ (ປາຈິຯ ໕໕໓) ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ (ປາຈິຯ ໕໕໓) ''ຄາຣຍ຺ຫໍ ອາວຸໂສ'ຕິອາທີ ປຝິເທເສຕພ຺ພາກາຣທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກງ຺ຂາວິຕຣຕີຍມ຺ປີ (ກງ຺ຂາຯ ອຝ຺ຖຯ ປຖມປາຝິເທສນີຍສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ''ຕສ຺ສາ ເທເສຕພ຺ພາກາໂຣ ຄາຣຍ຺ຫໍ ອາວຸໂສ'ຕິອາທີນາ ນເຍນ ສິກ຺ຂາປເທ ທສ຺ສິໂຕເຍວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາເຖ ອາຄຕນເຍເນວ ເທສນາວິສານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕິ, ''ຄາຣຍ຺ເຫ, ອາວຸໂສ, ທ຺ເວ ຆມ຺ເມ ອາປຊ຺ຊີ ອສປ຺ປາເຍ ປາຝິເທສນີເຍ, ເຕ ປຝິເທເສມີ''ຕິ, ''ປສ຺ສຖ, ກນ຺ເຕ, ເຕ ຆມ຺ເມ''ຕິ ຈ ''ຄາຣຍ຺ເຫ , ອາວຸໂສ, ສມ຺ພຫຸເລ ຆມ຺ເມ ອາປຊ຺ຊີ ອສປ຺ປາເຍ ປາຝິເທສນີເຍ, ເຕ ປຝິເທເສມີ''ຕິ, ''ປສ຺ສຖ, ກນ຺ ເຕ, ເຕ ຆມ຺ເມ''ຕິ ຈ ເອວໍ ຍຖານຸຣູປໍ ເທສນາວິສານໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣເມວາຕີຯ

໓໙໘ຯອເທສນາຄາມິນີຍນ຺ຕິ (ປຣິຯ ໔໔໔ ອາທໂຍ; ປຣິຯ ອຝ຺ຖຯ ໔໔໕) ປາຣາຊິກຍ຺ຈ ສງ຺ຆາທິເສສຍ຺ຈ ນ ເທສເຍຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ອນາປຕ຺ຕິຍ຺ຈາຕິ ອນາປຕ຺ຕີ ເອວ ''ອາປຕ຺ຕີ''ນ຺ຕິ ນ ເທສເຍຯ ລຫຸກາປຕ຺ຕິມ຺ປີ ປຸພ຺ເພ ເທສິຕໍ ປຸນ ນ ເທສເຍຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຜ, ນານາສໍວາສນິສ຺ສີມຝ຺ຖິຕານໍ ສນ຺ຕິເກ ນ ເທສເຍຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ຈຕຸປຍ຺ຈຫີຕີ ເອຕ຺ຖ ສມານວສ຺ສິກປວາຣຕາຍໍ ວິຍ ຈຕູຫີ ວາ ປຍ຺ຈຫີ ວາ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ເອກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນ ເທສເຍຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວາ ຕິຕ຺ຕໍ ວາ ວຝ຺ຝຕີຯ ກຖໍ ເທເສຕພ຺ພນ຺ຕີ ເຈ? ເອກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຕີຫິປີ ເອກໂຕ ນິສີທິຕ຺ວາ ''ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ເອກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊີ, ຕໍ ຕຸມ຺ຫມູເລ ປຝິເທເ ມີ''ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕນາ ອາປນ຺ນອາປຕ຺ຕິວເສນ ວຸຕ຺ເຕ ເຕນ ''ປສ຺ສສີ, ອາວຸໂສ, ຕໍ ອາປຕ຺ຕີ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຸຕ຺ເຕ ''ອາມ, ກນ຺ເຕ, ປສ຺ສາມີ''ຕິ ວາ ''ອາມາວຸໂສ ປສ຺ສາມີ''ຕິ ວາ ວຸຕ຺ເຕ ປຸນ ເຕນ ''ອາຍຕີ ສໍວເຣຍ຺ຍາຖາ''ຕິ ວາ ''ສໍວເຣຍ຺ຍາສີ''ຕິ ວາ ວຸຕ຺ເຕ ''ສາຨຸ ສຸຝ຺ຖຸ ສໍວຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເທເສຕພ຺ພໍຯ ມນສາຕິ ວຈີເກທໍ ອກຕ຺ວາ ເກວລໍ ຈິຕ຺ເຕເນວ ນ ເທສເຍ ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ອປກຕຕ຺ຕານນ຺ຕິ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກສ຺ສ ວາ ອຸໂປສໂຖ ປວາຣຕາ ວາ ຖປີຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນ ເທສເຍຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ນາເນກາຕີ ນານາປຕ຺ຕິໂຍ ''ເອກາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ນ ເທສເຍຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ເອກາ ປນ ''ສມ຺ພຫຸລາ''ຕິ ເທສິຕາ ໂຫຕີຕີຯ ເທສນາວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ເທສນາວິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາຯ

໔໓ຯ ຉນ຺ທທານວິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໓໙໙ຯ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ເຕ ສງ຺ເຆ ສມາຄເຕຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ເອເຕນ ສງ຺ເຆ ອສມາຄເຕ ຉນ຺ທທານໍ ນ ຣຸຫຕີຕີ ທີປີຕໍ ໂຫຕີຕີ ວທນ຺ ຕີຯ ເອຕ຺ຖາຍໍ ວິຈາຣຕາ – ປຍ຺ຈກິກ຺ຂເກ ວິຫາເຣ ເອກສ຺ສ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຆີ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເສສານໍ ອຸໂປສຖາທິກຣຕໍ ອນຸຍ຺ຍາ ຕໍ ປາລຸອິຍໍ (ປຣິຯ ໔໙໖-໔໙໗) ອຝ຺ຖກຖາຍຍ຺ຈ (ປຣິຯ ອຝ຺ຖຯ ໔໙໗-໔໙໙)ຯ ເຕສຸ ເອໂກ ຉນ຺ທທາຍໂກ, ເອໂກ ຉນ຺ທຫາຣໂກ, ເຕ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ນ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິໂຕ ສງ຺ໂຆ ຕິຕ຺ຕໍ ສມູຫກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ອສມາຄເຕປີ ທາຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີຯ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ປນ ສມາຄເຕ ເອວ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍຯ ອິຆາປີ ''ຫເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ''ເທເສຍ຺ຍາ''ຕີຯ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທຫາຣເກນ ສທ຺ຆີ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ

ນໍ ສນ຺ນິປາໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ។

໔໐໐។ ອິທານິ ຉນ຺ທການວິສີ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ເອກໍ ກິກ຺ຂ຺''ນ຺ຕິອາທິມາຫ (ກງຂາ។ ອຝ຺ຖ។ ນິທານວຕ຺ຕນາ)។

໔໐໑។ (ກ) ''ຉນ຺ທໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ອລໍ, ''ຫຣ, ອາໂຣເຈຫີ''ຕິ ອິເມຫີ ກິປໂຍຊນນ຺ຕິ ເຈ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕທຫຸໂປສເຖ ປາຣິສຸທ຺ທີ ເທນ຺ເຕນ ຉນ຺ທມ຺ປີທາຕຸ໌, ສນ຺ຕິ ສງ຺ພສ຺ສ ກຣຕີຍ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ។ ໑໖໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຄວໂຕ ອາຕໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ''ຉນ຺ທໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ''ຉນ຺ທຫາຣໂກ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທິນ຺ເນ ຉນ຺ເທ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ປກ຺ກມຕິ, ອນາຫໂຜວ ໂຫຕິ ຉນ຺ໂທ''ຕິ (ມຫາວ។ ໑໖໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຉນ຺ທຫາຣກສ຺ສ ອຄ຺ຄສ຺ສ ອປກ຺ກມນຕ຺ຖາຍ ປາຣິສຸທ຺ທີ ເທນ຺ເຕນ ''ອິທໍ ກໂຣຫິ ເອວາ''ຕິ ອາຕາເປນ຺ເຕນ ''ຉນ຺ທໍ ເມ ຫຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ''ຉນ຺ທຫາຣໂກ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທິນ຺ເນ ຉນ຺ເທ ສງ຺ພປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຄ຺ຈິຈ຺ຈ ນາໂຣເຈຕິ, ອາຫໂຜ ໂຫຕິ ຉນ຺ໂທ, ຉນ຺ທຫາຣກສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຝສ຺ສາ''ຕິ (ມຫາວ។ ໑໖໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ຍທິທ຺ວໍ ສຄ຺ຈິຈ຺ຈ ນາໂຣເຈສ຺ສສິ, ອາປຕ຺ຕີ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສສິ , ອາໂຣເຈຫີ ເອວາ''ຕິ ຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ''ອາໂຣເຈຫີ''ຕິ ອາຫາ ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອິເມສໍ ປທານໍ ສປ຺ປໂຍຊນຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເອວໍ ປາຣິສຸທ຺ທິທາເນປີຕິ។

໔໐໒។ເສສກມ຺ມນ຺ຕິ ຍທິ ສງ຺ໂພ ອຸໂປສຖຄ຺ເຄ ອຄ຺ຄໍ ອປໂລກນາທິກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິພາຣຕິ, ວິໂກເປຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໐໓។ທ຺ວຍນ຺ຕິ ອຸໂປສຖຄ຺ຈ ເສສກມ຺ມຄ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນຕ຺ຕໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸໂປສຖໍ ນ ສມ຺ປາເທຕິ។

໔໐໔។ ''ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຝິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ''ຕິອາທິກໍ (ມຫາວ។ ໘໑໓) ສພ຺ພູປຈາຣໍ ກຕ຺ວານາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໐໕។ ''ອິຕ຺ຖນ຺ນາເມນ ປວາຣຕາ ທິນ຺ນາ''ຕິ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ។

໔໐໖។ປຝິຊາເນຍ຺ຍ ນາຫຝາຕິ (ມຫາວ។ ໑໖໔-໑໖໕, ໘໑໓) ປາເຄ ນ ອາຫຝາຕິ ນາຫຝາ, ອາຫຝາ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຖາ ເຫຍ຺ຍາຕິ ວິພ຺ກມນາທີນິ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໐໗។ ສຸຕ຺ໂຕ ວາ ນາໂຣຈເຍຍ຺ຍ, ອາຫຝາ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ។ ອນາປຕ຺ຕີວາຕິ ອນາປຕ຺ຕິ ເອວ។ ຉນ຺ທການວິນິຈ຺ຉໂຍ។

ຉນ຺ທການນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

໔໔។ ອຸໂປສຖນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໑໑។ສຸຕ຺ຕຸທ຺ເທໂສ ສງ຺ພສ຺ເສວ។ ເສສານນ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຕິຕ຺ຕໍ ວາ។

໔໑໔។ປຸພ຺ພກຣເຕາປຸພ຺ພກິຈ຺ເຈ, ປຕ຺ຕກລ຺ເລ ສມານິເຕຕິ ສພ຺ພປຖມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຸພ຺ພກຣຕໍ។ ຕທນນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ນາມ។ ເອຕ຺ຖ –

''ສມ຺ມຊ຺ຊນີ ປທີໂປ ຈ, ອຸທກໍ ອາສເນນ ຈ;

ອຸໂປສຖສ຺ສ ເອຕານິ, ປຸພ຺ພກຣຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ។

''ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ທິອຸຕຸກ຺ຂານໍ, ກິກ຺ຂຸຄຕນາ ຈ ໂອວາໂທ;

ອຸໂປສຖສ຺ສ ເອຕານິ, ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ''ຕິ –។ (ມຫາວ។ ອຝ຺ຖ។ ໑໖໗);

ເອວໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຸພ຺ພກຣຓຎ຺ຈ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈຎ຺ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

''ອຸໂປສໂຖ ຍາວຕິກາ ຈ ຠິກ຺ຂູ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ,

ສຠາຄາປຕ຺ຕິໂຍ ຈ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ;

ວຊ຺ຊນີຍາ ຈ ປຸຄ຺ຄລາ ຕສ຺ມິໍ ນ ໂຫນ຺ຕິ,

ປຕ຺ຕກລ຺ລນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ –ຯ (ມຫາວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໖໘);

ວຸຕ຺ຕວເສນ ປຕ຺ຕກລ຺ເລ ສມານິເຕ, ປຊ຺ຊິເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ປຎ຺ຈິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາຯ ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ປຐໂມ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຯ ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຯ ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ຕຕິໂຍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຯ ນິທານໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ປາຣາຊິການິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ເຕຣສ ສງ຺ຆາທິເສເສ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ອນິຍເຕ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສຸເຕນ ສາເວຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສຯ ວິຕ຺ຖາເຣເນວ ປຎ຺ຈໂມຯ ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ປຎ຺ຈ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາ''ຕິ (ມຫາວຯ ໑໔໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂສ ສຸຕ຺ຕຸທ຺ເທໂສ ປຎ຺ຈຘາ ວິຠາວິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໓ຯວິນານ຺ຕຣາຍນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໔໐) ຣາຊນ຺ຕຣາຍາທິທສວິຘໍ ອນ຺ຕຣາຍໍ ວິນາ ສງ຺ເຂເປນຸທ຺ເທໂສ ວິນິວາຣິໂຕ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຖໂຣວາຕິ ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣວຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ປຎ຺ຈສຸ ອຸທ຺ເທເສສຸຯ ''ທ຺ວີສຸ ວາ ຕີສຸ ວາ ວິສເທສຸ ເຖໂຣວ ອິສ຺ສໂຣ''ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອວຕ຺ຕນ຺ເຕປິ ອນ຺ຕຣາເຍ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ທິສິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ''ໂຍ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ປຏິພໂລ, ຕສ຺ສາເຘຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໕໔) ວຸຕ຺ຕປາຬິຍາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ''ໂຍ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ປຏິພໂລຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປິ ທຫຣສ຺ສາປິ ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ອນຸຎ຺ຎາໂຕ, ອຖ ໂຂ ເອຕ຺ຖ ອຍມຘິປ຺ປາໂຍ – ສເຈ ສງ຺ຆຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປຎ຺ຈ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາ ຕໂຍ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາ ນາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ທ຺ເວ ປນ ອຂຓ຺ຑາ ສຸວິສທາ ວາຈຸຄ຺ຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຖຣາຍຕ຺ໂຕວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ສເຈ ປນ ເອຕ຺ຕກມ຺ປິ ວິສທໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາຍຕ຺ໂຕວ ໂຫຕີ''ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປາຬິຍມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕເມວ ''ເຕຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູຫິ ເອໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສາມນ຺ຕາ ອາວາສາ ສຊ຺ຊຸກໍ ປາເຫຕພ຺ໂພ 'ຄຈ຺ຉ, ອາວຸໂສ, ສໍຂິຕ຺ເຕນ ວາ ວິຕ຺ຖາເຣນ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉາ'''ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໓)ຯ

໔໑໔ຯອຸທ຺ທິສນ຺ເຕ ວາຕິ (ມຫາວຯ ໑໗໔) ປາຕິໂມກ຺ເຂ ອຸທ຺ທິສິຍມາເນ ສມາ ວາ ໂຖກຕຣາ ວາ ຍທິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ສຸອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ, ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອວເສສໍ ໂສຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໕ຯອຸທ຺ທິຏ຺ຐມຕ຺ເຕ (ມຫາວຯ ໑໗໔) ວາ ສກລາຍ ວາ ເອກຈ຺ຈາຍ ວາ ປຣິສາຍ ວຸຏ຺ຐິຕາຍ ສມາ ວາ ໂຖກຕຣາ ວາ ຍທິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທຯ ປາຣິສຸທ຺ຘິນ຺ຕິ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສຖໍຯ ກເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ກເຣຍ຺ຍ ເອສໍ, ເອເຕສໍ ສນ຺ຕິເກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພຫຸກາຖ ເຈຕິ ອຖ ພຫຸກາ ເຈ, ປຸນ ອາຄຕາ ພຫຸກາ ເຈຕິ ອຕ຺ໂຖ ,ຯ ''ອຸທ຺ທິສ຺ສມາເນ, ອຸທ຺ທິຏ຺ຐມຕ຺ເຕ ເອກຈ຺ຈາຍ ວຸຏ຺ຐິຕາຍ ສກລາຍ ວຸຏ຺ຐິຕາຍາ''ຕິ (ມຫາວຯ ໑໗໔) ອາຄເຕສຸ ສພ຺ພວິກປ຺ເປສຸ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໖ຯອິຕຣານນ຺ຕິ ອາຄນ຺ຕຸການໍຯ ສເຈຕໂຣຕິ ສເຈ ຈາຕຸທ຺ທສິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມາເນຕເຣນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕິ ສມາ ວາ ອູນາ ວາ ອິຕເຣ ອາຄນ຺ຕຸກາ ປຸຣິມານໍ ອາວາສິການໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສເຈຘິກາຕິ ອາຄນ຺ຕຸກາ ສເຈ ອຘິກາ, ປຸຣິມາ ອາວາສິກາ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສເສປ຺ຍຍໍ ນໂຍຕິ ''ອາຄນ຺ຕຸການໍ ປນ຺ນຣໂສ ໂຫຕິ, ອາວາສິການໍ ຈາຕຸທ຺ທໂສ''ຕິ ອິຕເຣປິ ສມໂຖກາ ອາຄນ຺ຕຸກາ ອາວາສິການໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕິອາທິນາ ນເຍນ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໗ຯມູລຏ຺ຐາຕິ ອາວາສິກາຯ ສມໂຖການໍ ອາຄນ຺ຕຸການໍຯ ສາມຄ຺ຄີ ເທນ຺ຕຸ ກາມໂຕຕິ ຍທິ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເທນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໑໗ຯ ໂນ ເຈ ເຫນ̥ຕິ, ອາຄນ̥ຕຸເກຫິ ພຫີ ຄນ̥ຕ̥ວານ ອຸໂປ̥ສໂຖ ກາຕພ̥ໂພຕິ ອຕ̥ໂຖຯ ອນິຈ̥ຉາຍ ສາມຄ̥ຄີ ເທຍ̥ຍາຕິ ສມ̥ພນ̥ໂທຯ

໔໑໙ຯ ''ນ ກິກ̥ຂເວ ປາຕິໂມກ̥ຂຸທ̥ເທສເກນ ສຎ̥ຈິຈ̥ຈ ນ ສາເວຕພ̥ພໍຯ ໂຍ ນ ສາເວຍ̥ຍ, ອາປ̥ຕ̥ຕິ ທຸກ̥ກຎສ̥ສາ''ຕິວຸຕ̥ຕຕ̥ຕາ (ມຫາວຯ ໑໕໔) ''ສາເວຍ̥ຍ ສຸຕ̥ຕ''ນ̥ຕິ ວຸຕ̥ຕໍຯ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ̥ຂເວ, ປາຕິໂມກ̥ຂຸທ̥ເທສເກນ ວາຍມິຕຸ̍ ກາຖໍ ສາເວຍ̥ຍນ̥ຕິ, ວາຍມນ̥ຕສ̥ສ ອນາປ̥ຕ̥ຕີ''ຕິ (ມຫາວຯ ໑໕໔) ວຸຕ̥ຕຕ̥ຕາ ''ສຎ̥ຈິຈ̥ຈ ອສ̥ສາເວນ̥ຕສ̥ສ ທຸກ̥ກຎ''ນ̥ຕິ ວຸຕ̥ຕໍຯ

໔໘໐ຯຕຖາຕິ ທຸກ̥ກຎນ̥ຕິ ອຕ̥ໂຖຯ ກລ̥ໂລຕິ ອຄິລາໂນຯ ເປ̥ສິໂຕຕິ ອາຓຕ̥ໂຕຯ ''ນ ກິກ̥ຂເວ ເຖເຣນ ອາຓຕ̥ເຕນ ອຄິລາເນນ ນ ສມ̥ມຊ̥ຊິຕພ̥ພໍຯ ໂຍ ນ ສມ̥ມຊ̥ເຊຍ̥ຍ, ອາປ̥ຕ̥ຕິ ທຸກ̥ກຎສ̥ສາ''ຕິອາທິ (ມຫາວຯ ໑໕໙) ວຸຕ̥ຕໍຯ

໔໘໑-໓ຯ ອິທານິ ປາຣິສຸທ̥ທິອຸໂປ̥ສຖໍ ທສ̥ເສຕຸ̍ ''ສມ̥ມຊ̥ຊິຕ̥ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ̥ຕໍຯ ອຎ̥ຊລີ (ມຫາວຯ ໑໖໗) ປຄ̥ຄຍ̥ຫາຕິ ສມ̥ພນ̥ໂທຯ ເຕຕິ ອວເສສາ ທ̥ເວ ເອວໍ ສມຸທີຣິຍາ ວຕ̥ຕພ̥ພາຕິ ອຕ̥ໂຖຯ ເອກໍສໍ ອຸຕ̥ຕຣາສງ̥ຄາທິກຣຓວເສນ ສມຕ̥ຕປຸ̍ພ̥ພາຣມ̥ເກນ ເຕ ທ̥ເວ ກິກ̥ຂູ ນເວນ ເອວມີຣິຍາ ວຕ̥ຕພ̥ພາຕິ ອຕ̥ໂຖຯ

໔໘໔-໕ຯ ອິທານິ ທ̥ວິທີ ກຕ̥ຕພ̥ພໍ ທສ̥ເສຕຸ̍ ''ທ̥ວີສຸ ເຖເຣນາ''ຕິ ວຸຕ̥ຕໍຯ

໔໘໖ຯ ເອຕ̥ຕາວຕາ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ̥ຂເວ, ຈຕຸນ̥ນໍ ປາຕິໂມກ̥ຂໍ ອຸທ̥ທິສິຕຸ''ນ̥ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໗) ຈ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ̥ຂເວ, ຕິຓ̥ຓໍ ປາຣິສຸທ̥ທິອຸໂປ̥ສຖໍ ກາຕຸ''ນ̥ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໗) ຈ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ̥ຂເວ, ທ̥ວິນ̥ນໍ ປາຣິສຸທ̥ທິອຸໂປ̥ສຖໍ ກາຕຸ''ນ̥ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໗) ຈ ວຸຕ̥ຕໍ ສງ̥ຆຸໂປ̥ສຖຎ̥ຈ ປາຣິສຸທ̥ທິອຸໂປ̥ສຖຎ̥ຈ ທສ̥ເສຕ̥ວາ ອິທານິ ຍຕ̥ຖ ເອໂກ ກິກ̥ຂຸ ວິຫຣຕິ, ຕສ̥ສ ອນຸຎ̥ຎາຕໍ ອທິຎ̥ຖານຸໂປ̥ສຖໍ ທສ̥ເສຕຸ̍ ''ປຸ̍ພ̥ພກິຈ̥ຈ''ນ̥ຕິອາທິມາຫຯ ເອຕ̥ຖ ຈ ປຸ̍ພ̥ພກິຈ̥ຈໍ ນາມ ສມ̥ມຊ̥ຊນາທີກໍເຍວຯ

໔໘໗ຯ ສງ̥ຆຸໂປ̥ສຖປາຣິສຸທ̥ທິອຸໂປ̥ສຖອທິຎ̥ຖາເນົາໂປ̥ສຖານໍ ວເສນ ຕໍ ຕໍ ອຸໂປ̥ສຖໍ ຍທິ ກຍິຣຸນ̥ຕິ ສມ̥ພນ̥ໂທຯ

໔໘໘ຯ ວຄ̥ເຄ (ມຫາວຯ ໑໗໖) ຈ ສມຄ̥ເຄ ຈ ''ວຄ̥ໂຄ''ຕິ ສຎ̥ຎິໂນ ຈ ''ວຄ̥ໂຄ ນຸ ໂຂ, ສມຄ̥ໂຄ ນຸ ໂຂ''ຕິ ເອວໍ ວິມຕິສ̥ສ ຈ ທຸກ̥ກຎໍ, ''ນສ̥ສນ̥ເຕເຕ ວິນສ̥ສນ̥ເຕເຕ, ໂກ ເຕຫິ ອຕ̥ໂຖ''ຕິ ເອວໍ ອນາຄຕານໍ ກິກ̥ຂູນໍ ອຕ̥ຖິກາວໍ ຎຕ̥ວາ ເກທາທິປ̥ປາເຍນ ອຸໂປ̥ສຖໍ ກໂຣໂຕ ຖຸລ̥ລຈ̥ຈຍໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ̥ໂຖຯ ຕທຸກເຍປີ ''ສມຄ̥ໂຄ''ຕິ ສຎ̥ຎິໂນ ອນາປ̥ຕ̥ຕິຯ

໔໘໙-໔໙໐ຯເສສສຫສມ̥ມິກາ ນາມ ກິກ̥ຂຸໍ ຖເປ̥ຕ̥ວາ ອວເສສາ ຈຕ̥ຕາໂຣຯ ອກພ̥ພສ̥ສາຕິ ເອຕ̥ຖ ປຓ̥ຑກເຖຍ̥ຍສໍວາສກ ຕິຕ̥ຖິຍປກ̥ກນ̥ຕກ ຕິຣຈ̥ຉານຄຕ ມາຕຸຆາຕກ ປີຕຸຆາຕກ ອຣຫນ̥ຕຆາຕກ ກິກ̥ຂຸນີທູສກ ສງ̥ຆເກທກ ໂລຫິຕຸປ̥ປາທເກົາກ ໂຕພ̥ຍຎ̥ຊນກາ ອກພ̥ພາ ຄຫິຕາຯ ເອຕ̥ຖ ປນ ນາຄມາຓວກາທໂຍ ຕິຣຈ̥ຉານຄຕປກ̥ຂິກາຕິ ເວທິຕພ̥ພາຯ ເອເຕສໍ ນິສິນ̥ນປຣິສາຍຎ̥ຈ ປາຕິໂມກ̥ຂໍ ນ ອຸທ̥ທິເສຕິ ສມ̥ພນ̥ໂທຯ

ຕຖາຕິ ໂຍ ປນ ສງ̥ໂຜ ສກາຄາປ̥ຕ̥ຕິໂກ, ໂສປີ ນ ອຸທ̥ທິເສ, ປຣິວຸຕ̥ເຖນ ຉນ̥ເທນປີ ນ ອຸທ̥ທິເສຕິ ອຕ̥ໂຖຯ ເອຕ̥ຖ ປນ ຈຕຸພ̥ພິຣໍ ປາຣິວາສິຍໍ ປຣິສປາຣິວາສິຍໍ ຣຕ̥ຕິປາຣິວາສິຍໍ ຉນ̥ທປາຣິວາສິຍໍ ອຊ̥ຊາສຍປາຣິວາສິຍນ̥ຕິຯ

ເອຕ̥ຖ ປນ ກິກ̥ຂູ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ ສນ̥ນິປ̥ຕິຕາ ເມຆາທີຫີ ອຸປ̥ທ̥ທຸຕາ ''ອໂນກາສາ ມຍໍ, ອຎ̥ຎຕ̥ຣ ຄຈ̥ຉາມາ''ຕິ ຉນ̥ທໍ ອວິສ̥ສຊ̥ເຊຕ̥ວາວ ອຸຎ̥ຖຫນ̥ຕິຯ ອິທໍ ປຣິສປາຣິວາສິຍໍຯ ກິຎ̥ຈາປີ ປຣິສປາຣິວາສິຍໍ, ຉນ̥ທສ̥ສ ປນ ອວິສ̥ສຎ̥ຖຕ̥ຕາ ກມ̥ມໍ ກາຕຸ̍ ວຎ̥ຎຕິຯ

ປຸ̍ນປີ ກິກ̥ຂູນໍ ''ອຸໂປ̥ສຖາທີນິ ກຣິສ̥ສາມາ''ຕິ ຣຕ̥ຕື ສນ̥ນິປ̥ຕິຕ̥ວາ ຘມ̥ມໍ ສຸຓນ̥ຕານໍເຍວ ອຣຸໂຓ ອຸຄ̥ຄຈ̥ຉຕິຯ ສເຈ ''ຈາຕຸທ̥ທສິກໍ ກຣິສ̥ສາມາ''ຕິ ນິສິນ̥ນາ, ''ປນ̥ນຣໂສ''ຕິ ກາຕຸ̍ ວຎ̥ຎຕິຯ ສເຈ ປນ̥ນຣສິກໍ ກາຕຸ̍ ນິສິນ̥ນາ, ປາຝິປເທ ອນຸໂປ̥ສເຖ ອຸໂປ̥ສຖໍ ກາຕຸ̍ ນ ວຎ̥ຎຕິ, ອຎ̥ຎໍ ປນ ສງ̥ຆກິຈ̥ຈໍ ກາຕຸ̍ ວຎ̥ຎຕິຯ ອິທໍ ຣຕ̥ຕິປາຣິວາສິຍໍ ນາມຯ

ປຸນ ກິກຸຂູ "ຍໍກິລຸຈິເທວ ອພຸກາບາທິກມຸມໍ ກຣິສຸສາມາ"ຕິ ສນຸນິປຕິຕາ ໂຫນຸຕິ, ຕຕຸເຣໂກ ນກຸຂຕຸຕປາຄໂກ ເອວໍ ວທຕິ "ອຊຸຊ ນກຸຂຕຸຕໍ ທາຣຸຕ"ນຸຕິ, ເຕ ຕສຸສ ວຈເນນ ຉນຸທໍ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ນິສິນຸນາ ໂຫນຸຕິ។ ອຖລຸໂລ ອາຄນຸຕຸວາ "ກີ ນກຸຂຕຸເຕນ, ກໂຣຖາ"ຕິ ວທຕິ។ ອິທໍ ຉນຸທປາຣິວາສິຍລຸເຈວ ອຊຸຊາສຍປາຣິວາສິຍລຸຈ។ ຕສຸມິ ປາຣິວາສິເຍ ປຸນ ຉນຸທ ປາຣິສຸທຸຓີ ອນາເນຕຸວາ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິ។ ອິທໍ ສນຸສາຍ "ຉນຸເທນ ປຣິວຸຕຸເຖນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

໔໓໑។ອາປນຸນມາປຕຸຕີ (ມຫາວ។ ໑໖໙; ມຫາວ។ ອຍຸຖ។ ໑໖໙) ອເທສຍິຕຸວານ ວາ "ອທໍ, ອາວຸໂສ, ອິຕຸຖນຸນາມາຍ ອາປຕຸ ຕິຍາ ເວມຕິໂກ, ຍທາ ນິພຸເພມຕິໂກ ກວິສຸສາມິ, ຕໍ ອາປຕຸຕີ ປຝິກຣິສຸສາມີ"ຕິ ວຕຸວາ ວິມຕິ ອນາວິກຕຸວານ ວາ "ນ ຈ ກິກຸຂເວ ອນຸໂປສເຖ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພຸໂພ ອລຸລຕຸຮ ສງຈສາມຄຸຄິຍາ"ຕິ (ມຫາວ។ ໑໘໓) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອນຸໂປສເຖປີ ວາ ກາຕຸໍ ນ ຈ ກປຸປຕິຕີ ອຕຸໂຖ។

໔໓໔។ "ນ ຈ ກິກຸຂເວ ຕທທຸໂປສເຖ ສກິກຸຂຸກາ ອາວາສາ ອກິກຸຂຸໂກ ອາວາໂສ ວາ ອນາວາໂສ ວາ ຄນຸຕພຸໂພ ອລຸລຕຸຮ ສງເພນ ອລຸລຕຸຮ ອນຸຕຣາຍາ"ຕິ (ມຫາວ។ ໑໘໑) ວຸຕຸຕຕຸຕາ "ອຍຸຖິໂຕໂປສຖາວາສາ"ຕິ (ມຫາວ។ ອຍຸຖ។ ໑໘໑) ວຸຕຸຕໍ។ ນ ວເຊ ນ ຄຈເຉ។ ອຣິຍຸຖາຕຸໍ ສີມເມວ ວາຕິ ສເຈ ວິຫາເຣ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນຸຕິ, ອຸໂປສຖາຣິຍຸຖານຕຸຖໍ ສີມາປີ ນທີປີ ນ ຄນຸຕພຸ ພາ។ ສເຈ ປເນຕຸຖ ໂກຈິ ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ, ຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸໍ ວຍຸຍຕິ។ ວິສຸສຍຸເຖົາໂປສຖາປີ ອາວາສາ ຄນຸຕຸໍ ວຍຸຍຕິ, ເອວໍ ຄໂຕ ອຣິຍຸຖາຕຸມຸປີ ລກຕິຕິ។ ອຸໂປສຖວິນິຈຸຉໂຍ។

ອຸໂປສຖນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔໕។ ປວາຣຕານິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໓໓។ "ອນຸຊານາມິ , ກິກຸຂເວ, ປລຸຈນຸນໍ ສງເພ ປວາເຣຕຸ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໔໑໕) ວຸຕຸຕຕຸຕາ "ເສສາ ສງຆປຸປວາຣຕາ"ຕິ (ມ ຫາວ។ ໔໑໕ ອາທໂຍ) ວຸຕຸຕາ។

໔໓໔។ອຊຸຊ ປວາຣຕາຕິ ເອຕຸຖ (ມຫາວ។ ໔໑໕ ອາທໂຍ) ປນ ຈາຕຸທຸທສິກາຍ ປວາຣຕາຍ "ອຊຸຊ ປວາຣຕາ ຈາຕຸທຸທສີ"ຕິ ປຸພຸພກິຈຸຈໍ ກາຕພຸພໍ, ປນຸນຣສິຍໍ "ອຊຸຊ ປວາຣຕາ ປນຸນຣສີ"ຕິ។

໔໓໗។ ເຖເຣສຸ ອຸກຸກຸຝິກໍ ນິສຊຸຊ ປວາເຣນຸເຕສຸ ສຍໍ ປນ ນໂວ ຍາວ ປວາເຣຕິ, ຕາວ ອຸກຸກຸຝິໂກວ ອຈຸຉຕູຕິ ອຕຸໂຖ។ "ນ ກິກຸຂເວ ເຖເຣສຸ ອຸກຸກຸຝິກໍ ນິສິນຸເນສຸ ປວາຣຍມາເນສຸ ອາສເນສຸ ອຈຸຉິຕພຸພໍ។ ໂຍ ອຈຸເຉຍຸຍ, ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຝສຸສ។ ອນຸຊານາ ມິ, ກິກຸຂເວ, ຕທມນຸຕຣາ ອຸກຸກຸຝິກໍ ນິສີທິຕຸໍ, ຍາວ ປວາເຣຕິ, ປວາເຣຕຸວາ ອາສເນ ນິສີທິຕຸ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໔໑໑) ຫິ ວຸຕຸຕໍ។

໔໔໐-໔។ ເອວໍ ເຕວາຈິກປຸປວາຣຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ທຸເວວາຈິກເອກວາຈິກສມານວສຸສິກປຸປວາຣຕາສຸ ກຕຸຕພຸພໍ ທສຸເສຕຸໍ "ທາເນນາ"ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ທາເນນາຕິ ທາເນນ ວາ។ ຜມຸມສາກຈຸຉາຕິ ອິມິນາ ຜມຸມກຖາສຸຕຸຕສງຄາຍນາວິນຍວິນິຈຸຉ ຍາທໂຍ ຄຫິຕາ។ ທາເນນ ວາ ຜມຸມສາກຈຸຉາຍ ວາ ກລເຫນ ວາ ຣຕຸຕິຍາ ເຂປິຕກາວໂຕ ເຕວາຈິກາຍ ໂອກາເສ ອສຕິ ທສວິເຜ ວາ ອນຸຕຣາເຍ ອນຸຣູປໂຕ ອຸຕຸຕິ ຄເປຕຸວາ ປວາເຣຍຸຍາຕິ ສມຸພນຸໂຜ។

ອິທານິ ຍຖານຸຣູປໂຕ ລຕຸຕິ ຄປີຕາ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ສຸຕາຕຸ ເມ"ຕິອາທິມາຫ។ ຍຖາຄປີຕລຕຸຕິຍາຕິ ເອຕຸຖ ສພຸພສງຄາຫິກາ ເຈລຕຸຕິຄປີຕາ, ເຕວາຈິກທຸເວວາຈິກເອກວາຈິການໍ ວເສນ ປວາເຣຕພຸພໍ, ສມານວສຸສິກປຸປວາຣຕາວ ເອກາ ນ ວຍຸຍຕິ។ ສເຈ "ສງໂຆ ເຕວາຈິກໍ ປວາເຣຍຸຍາ"ຕິ ຄປີຕາ, ເຕວາຈິກາ ເອວ ວຍຸຍຕິ, ທຸເວວາຈິກາທໂຍ ນ ວຍຸຍນຸຕິ។ "ທຸເວວາຈິກໍ ປວາ ເຣຍຸຍາ"ຕິ ວຸຕຸເຕ ທຸເວວາຈິກລຸຈ ເຕວາຈິກລຸຈ ວຍຸຍຕິ, ເອກວາຈິກສມານວສຸສິກາ ນ ວຍຸຍນຸຕິ។ "ເອກວາຈິກໍ ປວາເຣຍຸ ຍາ"ຕິ ວຸຕຸເຕ ປນ ສມານວສຸສິກໍ ຄເປຕຸວາ ເສສາ ວຍຸຍນຸຕິ។ "ສມານວສຸສິກ"ນຸຕິ ປນ ວຸຕຸເຕ ສພຸພໍ ວຍຸຍຕິຕິ។ ອາທິເກ ເຈຕຸຖ ອາຫເຣຕິ ເອຕຸຖ ປວາຣຕາຍປີ ປຸພຸເພ ອຸໂປສເຖ ວຸຕຸເຕ "ຍທິ ສມາ ອາຄຈຸເຉຍຸຍຸ"ນຸຕິອາທິເກ ວາເຣ ອາຫເຣຕິ ອຕຸ ໂຖ។

໔໘໙ໆ ອິທານິ ວຏ຺ຏພ຺ພໍ ສມ຺ພາຍ ''ເອວ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍໆ ຕິວຄ຺ໂຄ ຈ ຈຕຸວຄ຺ໂຄ ຈ ຕິຈຕຸວຄ຺ໂຄໆ

໔໙໐ໆ ''ນ ພິກ຺ຂເວ ສາປ຺ຕ຺ຕິເກນ ປວາເຣຕພ຺ພໍໆ ໂຍ ປວາເຣຍ຺ຍ, ອາປ຺ຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ''ຕິ (ມຫາວ. ໒໑໕) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສາປ຺ຕ຺ຕິເກນປິ ເວມຕິເກນປິ ປວາຣິຍມາເນ ອາປ຺ຕ຺ຕີ ສຣນ຺ເຕນປິ ອຸໂປ຺ສເຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຕພ຺ພໍໆ ''ວຄ຺ເຄ ສມຄ຺ເຄ ວຄ຺ໂຄຕິ-ສຍ຺ຍິໂນ ວິມຕິສ຺ສ ວາ''ຕິອາທິຄາຖາໂຕ ປຍ຺ຈາຍ ຍາວ ''ອນ຺ຕຣາຍໍ ວ ສງ຺ໆ ວາ-ສິຍ຺ຈາຕຸ ສີມເມວ ວາ''ຕິ ອວສານ ຄາຖາ, ຕາວ ເສສາ ອຸໂປ຺ສເຖ ວຸຕ຺ຕາ ຄາຖາໂຍຕິ ອຕິປ຺ເປ຺ຕາໆ

໔໙໑ໆປວາຣິເຕຈາຕິ (ມຫາວ. ໒໑໓ ອາທໂຍ) ປຖມປວາຣຕາຍ ສງ຺ໆມ຺ຫິ ປວາຣິເຕຕິ ອຕິປ຺ປາໂຍໆ ເອຕ຺ຖ ອວຸຕ຺ໂຖຕິ ປຈ຺ຊິມິ ກາຍ ອຸປຄໂຕ ອປ຺ຣິນິຍ຺ຈິຕຕ຺ຕາ ''ອວຸຕ຺ໂຖ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິໆ

໔໙໒ໆຈາຕຸມາສິນີຕິ ກຕ຺ຕິກປ຺ຕ຺ຕມິໆ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຖວສ຺ສາ ນາມ ປຈ຺ຊິມິກາຍ ອຸປຄຕາໆ ປວາຣຕາວິນິຈ຺ຊໂຍໆ

ປວາຣຕານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຈິຕາໆ

໔໖ໆ ສໍວຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໙໓ໆຈກ຺ຂຸໂສຕາທີເກເທຫີຕີ (ທີ. ນີ. ໑.໒໑໓, ໔໕໔; ມ. ນີ. ໑.໔໑໑; ອ. ນີ. ໔.໑໙໘; ສ. ສ. ໑໓໔໒-໑໓໔໔; ມຫານິ. ໑໙໖) ຈກ຺ຂຸໂສຕໆານຊິວ຺ຫາກາຍມນສງ຺ຂາເຕຫິ ຉຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫີຕີ ອຕ຺ໂຖໆ ຣູປສທ຺ທາທີໂຄຈເຣຕີ ຣູປສທ຺ທຄນ຺ຘຣສໂຜຍ຺ຈພ຺ພສມ຺ມສງ຺ຂາເຕສຸ ຉສຸ ໂຄຈເຣສູຕີ ອຕ຺ໂຖໆ ເອຕ຺ຖ ປນ ຫຕ຺ຖປາທຫສິຕກຖິຕວິໂລກິຕາທີເກຫໍ ສຸກາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອພິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິໆ ''ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣິ, ຈຣຕີ, ຈຣິສ຺ສຕີ''ຕິອາທີນາ (ປຣິ. ອຍ຺ຈ. ໓໒໙) ນເຍນ ປຏິໆນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ມນສີ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປາໂທ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິໆ ເອຕ຺ຖ ປນ ອິຕ຺ຖີປຸຣິສນິມິຕ຺ຕໍ ວາ ສຸກນິມິຕ຺ຕາທິກໍ ກິເລສວຕ຺ຖຸກູຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄຕ຺ຫີຕ຺ວາ ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ຈມຕ຺ຕາທີນາ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອ ສຸກນິມິຕ຺ເຕ ໂຍນິໂສ ມນສິກາຣໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອພິຊ຺ຊາຍ ປຫານໍ ໂຫຕິໆ ''ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣິ, ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ກາ''ຕິອາທີ ນາ ວາ ເມຕ຺ຕາກາວນາທິວເສນ ວາ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປາທປ຺ປຫານໍ ໂຫຕິໆ ເອວມິທໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ຣູປາທີສຸ ກິເລ ສານຸພນ຺ຘນິມິຕ຺ຕາທິຄ຺ຄາຫປຣິວຊ຺ຊນລກ຺ຂຕໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣສີລນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍໆ

໔໙໔ໆ

ນິຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ນິວາເຣຍ຺ຍ;

''ຍານິ ໂສຕານິ ໂລກສ຺ມິ; (ອຊິຕາຕິ ກຄວາ,)

ສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຕໍ;

ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມິ;

ປຍ຺ຍາເຍເຕ ປິທິຍ຺ຍເຣ''ຕິ –ໆ (ສຸ. ນິ. ໑໐໔໑);

ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ສຕິມາ ສມ຺ປ຺ຊາໂນ ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍໆ ເອຕ຺ຖ ປນ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ສມ຺ປ຺ຊຍ຺ຍໍ ສາຕ຺ຖກສປ຺ປາຍໂຄຈຣອສມ຺ໂມຫວເສນໆ ສໍວຣວິນິຈ຺ຊໂຍໆ

ສໍວຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຈິຕາໆ

໔໗. ສຸທຸນິທຸເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໔.ເທສນາສໍວໂຣ ເອຍ຺ຽ, ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຕ ເກທໂຕຕິ (ປາຣາ. ອຍ຺ຽ. ໒.໔໑໕; ວິສຸທ຺ຂິ. ໑.໑໙) ເທສນາສຸທ຺ຂິ ສໍວຣສຸທ຺ຂິ ປຣິເຍຍ຺ຽິສຸທ຺ຂິ ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຕສຸທ຺ຂີຕິ ເອວໍ ຈຕຸພ຺ພິຂາ ສຸທ຺ຂີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທານິ ຕາທິ ສຸທ຺ຂີທິ ວິສຸຊ຺ຊນເກ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສມ຺ມຕ"ນ຺ຕິອາທິມາທ.

໔໔໖. "ປຸນ ເອວໍ ນ ກຣິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕາທິຍ຺ຖານສໍວຣາ ຍສ຺ມາ ສຸຊ຺ຊຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ, ຕສ຺ມາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ "ສໍວຣສຸທ຺ຂີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ.

໔໔໗.ປ຺ທາຍາເນສນນ຺ຕິ ອເນສນໍ ປ຺ທາຍ ຂມ຺ເມນ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຈ຺ເຍຕິ ປາຖເສໂສ.

໔໔໘. "ປຜິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ຈີວຣໍ ປຜິເສວາມິ...ເປ... ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ເວຍ຺ຍາພາຂິການໍ...ເປ... ປຣມຕາຍາ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໓; ອ. ນິ. ໖.໔໘) ຈ ເອວໍ ຈຕູສຸປີ ປ຺ຈ຺ເຍສຸ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຕສຸຊ຺ຊນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ປນ ທຸວິຂໍ ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຕໍ ປຜິລາກກາເລ ຈ ປຣິໂກຄກາເລ ຈ. ປຜິລາກກາເລ ທິ ຂາຕຸວເສນ ວາ ປຜິກ຺ກູລວເສນ ວາ ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຖປິຕຈີວຣາທີນິ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຣິກ຺ຄຸຊ຺ນ຺ຕສ຺ສ ອນວຊ຺ໂຊວ ປຣິໂກໂຄ, ປຣິໂກຄກາເລປີ. ສຸທ຺ຂິວິນິຈ຺ໂຂຍ.

ສຸທ຺ຂິນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຽິຕາ.

໔໑. ສນ຺ໂຕສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໙. "ຈຕ຺ຕາຣິມານິ , ກິກ຺ຂເວ, ອປ຺ປານິ ເຈວ ສຸລການິ ຈ, ຕານິ ຈ ອນວຊ຺ຊານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ປໍສຸກູລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຈີວຣານໍ ອປ຺ປຍ຺ຈ ສຸລກຍ຺ຈ, ຕຍ຺ຈ ອນວຊ຺ຊໍ. ປິຕ຺ທິຍາໂລໂປ, ກິກ຺ຂເວ, ໂກຊນານໍ ອປ຺ປຍ຺ຈ ສຸລກຍ຺ຈ, ຕຍ຺ຈ ອນວຊ຺ຊໍ. ຣຸກ຺ຂມູລໍ , ກິກ຺ຂເວ, ເສນາສນານໍ ອປ຺ປຍ຺ຈ ສຸລກຍ຺ຈ, ຕຍ຺ຈ ອນວຊ຺ຊໍ. ປູຕິມຸຕ຺ຕເກສຊ຺ຊໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເກສຊ຺ຊານໍ ອປ຺ປຍ຺ຈ ສຸລກຍ຺ຈ, ຕຍ຺ຈ ອນວຊ຺ຊໍ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອປ຺ປານິ ເຈວ ສຸລການິ ຈ, ຕານິ ຈ ອນວຊ຺ຊານີ"ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໒໗; ອິຕິວຸ. ໑໐໑) ວຈນໂຕ "ອປ຺ເປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາລາກຍຖາພລຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕສານໍ ວເສນ ເອເກກສ຺ມິໍ ປ຺ຈ຺ເຍ ຕໂຍ ຕໂຍ ກຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ປ຺ຈ຺ເຍສຸ ທ຺ວາທສ ສນ຺ໂຕສາ ໂທນ຺ຕິ. ມຕ຺ຕຍ຺ຍູຕິ ເອຕ຺ຖ (ມ. ນິ. ອຍ຺ຽ. ໑.໔໒໒; ສໍ. ນິ. ອຍ຺ຽ. ໖.໔.໒໖໙; ອ. ນິ. ອຍ຺ຽ. ໒.໖.໑໖; ອິຕິວຸ. ອຍ຺ຽ. ໒໑; ຂ. ສ. ອຍ຺ຽ. ໑໔໔-໑໖໔) ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຕ຺ຕາ ປຣິເຍສນມຕ຺ຕາ ປຜິຄ຺ຄທນມຕ຺ຕາ ປຣິໂກຄມຕ຺ຕາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນມຕ຺ຕາຕິ. ອິຕຣິຕເຣນ ຍາເປນ຺ໂຕ ສຸກໂຣ ນາມ. ສນ຺ໂຕສວິນິຈ຺ໂຂຍ.

ສນ຺ໂຕສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຽິຕາ.

໔໙. ຈຕຸຣາຣກ຺ຂນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໖໑-໒.ອສ຺ກນ຺ຕິ ອສຸກກາວນາ. ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕຸຣາຣກ຺ຂາ ນາມາຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ. ອິທານິ ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອາຣກຕ຺ຕາທິນາ"ຕິອາທິມາທ. ອາຣກຕ຺ຕາທິນາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຣກຕ຺ຕາ, ອຣີນໍ ອຣານຍ຺ຈ ທຕຕ຺ຕາ, ປ຺ຈ຺ຈຍາທີນໍ ອຣທຕ຺ຕາ, ປາປກຣເຕ ຣທາກາວາຕິ ອິເມທິ ຕາວ ຈຕູທິ ກາຣເຕທິ ໂສ ກຄວາ ອຣທນ຺ຕິ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

"ອາຣກຕ຺ຕາ ທຕຕ຺ຕາ ຈ, ກິເລສາຣີນ ໂສ ມຸນິ;

ທຕສໍສາຣຈກ຺ກາໂຣ, ປ຺ຈ຺ຈຍາທີນ ຈາຣໂທ;

ນ ຣໂຫ ກໂຣຕິ ປາປານິ, ອຣຫໍ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ. (ປາຣາ. ອຎ຺ຖ. ໑.໑; ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໓໐);

ກຄວາ ປນ ສພ຺ພກິເລເສຫິ ສຸວິທູຣວິທູເຣ ຐິໂຕ ມຄ຺ເຄນ ສວາສນກິເລສານໍ ຫຕຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ''ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣຫ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

''ໂສ ຕໂຕ ອາຣກາ ນາມ;

ຍສ຺ສ ເຍນາສມ຺ຄິຕາ;

ອສມ຺ຄີ ຈ ໂທເສຫິ,

ນາໂຖ ເຕນາຣຫໍ ມໂຕ''ຕິ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໒໔);

ກຄວຕາ ປນ ສພ຺ພກິເລສາຣໂຍ ຫຕາ, ຕສ຺ມາ ''ອຣີນໍ ຫຕຕ຺ຕາປິ ອຣຫ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

''ຍສ຺ມາ ຣາຄາທິສງ຺ຂາຕາ, ສພ຺ເພປິ ອຣໂຍ ຫຕາ;

ປຎ຺ຎາສຕ຺ເຖນ ນາເຖນ, ຕສ຺ມາປິ ອຣຫໍ ມໂຕ''ຕິ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໒໕);

ຍໍ ປເນຕໍ ອວິຊ຺ຊາກວຕຓ຺ຫາມຍນາພິປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາຣອປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາຣອາເນຎ຺ຊາພິສງ຺ຂາຣາຣໍ ຊຣາມຣຓເນມິ ''ອາສວສມຸທຍາ ອວິຊ຺ຊາສມຸທໂຍ''ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໑໐໓) ວຈນໂຕ ອາສວສມຸທຍມເຍນ ອກ຺ເຂນ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕິກວຣເຖ ໂຍຊິຕໍ ອນາທິກາລປ຺ປວຕ຺ຕໍ ສໍສາຣຈກ຺ກໍ, ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ໂພທິມຓ຺ຑເລ ສມ຺ມປ຺ປຘານວີຣິຍປາເທຫິ ຈຕ຺ປາຣິສຸທ຺ຘິສີລປຖວິຍໍ ປຕິຎ຺ຐາຍ ສທ຺ຘາຫຕ຺ເຖນ ກມ຺ມກ຺ຂຍກຣຎາຓຜຣສຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ອຣາ ຫຕາ. ຕສ຺ມາ ''ອຣານໍ ຫຕຕ຺ຕາ ອຣຫ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

''ອຣາ ສໍສາຣຈກ຺ກສ຺ສ, ຫຕາ ຎາຓາສິນາ ຍໂຕ;

ໂລກນາເຖນ ເຕເນສ, ອຣຫນ຺ຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໒໖);

ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຈີວຣາທີນໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ວຸຕ຺ຕມປູຊາຍ ຈ ຍຸຕ຺ໂຕ ກຄວາ, ຕສ຺ມາ ''ປຈ຺ຈຍາທີນໍ ອຣຫຕ຺ຕາ ຈ ອຣຫ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

''ປູຊາວິເສສໍ ສຫ ປຈ຺ຈເຍຫິ,

ຍສ຺ມາ ອຍໍ ອຣຫຕິ ໂລກນາໂຖ;

ອຕ຺ຖານຸຣູປໍ ອຣຫນ຺ຕິ ໂລເກ,

ຕສ຺ມາ ຊິໂນ ອຣຫຕິ ນາມເມຕ''ນ຺ຕິ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໒໗);

ຍຖາ ໂລເກ ເກຈິ ປຓ຺ຑິຕມານິໂນ ອສິໂລກກເຍນ ຣໂຫ ປາປານິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕຖາ ກຄວາ ກທາຈິປິ ນ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ມາ ''ປາປກຣເຓ ຣຫາກາວາ ຈ ອຣຫ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຍສ຺ມາ ນຕ຺ຖິ ຣໂທ ນາມ, ປາປກມ຺ເມສຸ ຕາທິໂນ;

ຣຫາກາເວນ ເຕເນສ, ອຣຫໍ ອິຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ’’ຕິ຺. (ວິສຸທ຺ທິ຺. ໑຺.໑໓໐) –

ເອວໍ ອາຣກຕ຺ຕາທີນາ ອຣຫນ຺ຕິ ກາເວຕພ຺ພໍ຺.

ສມ຺ມາ ສາມຍ຺ຈ ສພ຺ພທມ຺ມານໍ ພຸທ຺ທຕ຺ຕາ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ຺. ສມ຺ມາຕິ ຄາເຍເນວ, ອກິຍ຺ເຍຍ຺ເຍ ທມ຺ເມ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍໂຕ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ເຍ ທມ຺ເມ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍໂຕ ປຫາຕພ຺ເພ ທມ຺ເມ ປຫາຕພ຺ພໂຕ ສຈ຺ສິກາຕພ຺ເພ ທມ຺ເມ ສຈ຺ສິກາຕພ຺ພໂຕ ກາເວຕພ຺ເພ ທມ຺ເມ ກາເວຕພ຺ພໂຕ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສາມຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ຕນາວ຺. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ ອກິຍ຺ຍາຕໍ, ກາເວຕພ຺ພຍ຺ຈ ກາວິຕໍ;

ປຫາຕພ຺ພໍ ປຫີນໍ ເມ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂທສ຺ມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’’ຕິ຺. (ມ຺. ນິ຺. ໒຺.໓໙໙; ສ຺ຸ. ນິ຺. ໕໖໓);

‘‘ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂທ ກຄວາ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ນວເກເທ ກຄວໂຕ ຄຸເຕ ຍາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນໂຕ ສຕິເຍວ ອນຸສ຺ສຕິ, ປວຕ຺ຕິຕພ຺ພຍ຺ຖານມ຺ຫິເຍວ ວາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສທ຺ທາປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸຣູປາ ສຕີຕິ ອນຸສ຺ສຕິ, ພຸທ຺ທໍ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອນຸສ຺ສຕິ ພຸທ຺ທານຸສ຺ສຕິ, ຍາ ເອວໍ ນວວິເທນ ປວຕ຺ຕາ ສຕິ , ສາ ພຸທ຺ທານຸສ຺ສຕິ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສພ຺ພາກາເຣນ ປນ ອາຈຣິເຍນ ພຸທ຺ທໂພເສນ ພຸທ຺ທານຸສ຺ສຕິ ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ທິ຺. ໑຺.໑໘໓ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຖິເກນ ປນ ຕໂຕ ປຈ຺ຈາສີສິຕພ຺ພາ຺.

໔໖໓-໔຺. ຈຕຸຣາຣກ຺ຂາຍ ສາຍໍປາຕໍ ກາເວຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເມຕ຺ຕາກາວນໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ເຖເຣນ ສພ຺ພຕ຺ຖກມ຺ມຍ຺ຖານກາວນາວ ເສນ ທສ຺ສິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺. ອິຕຣຖາ ‘‘ອຕ຺ຕານໍ ອຸປມໍ ກຕ຺ວາ, ນ ຫເນຍ຺ຍ ນ ຆາຕເຍ’’ຕິ (ທ຺. ປ຺. ໑໒໙-໑໓໐) ວຈນໂຕ ສພ຺ພປຖມໍ ‘‘ອຫໍ ສຸຂິໂຕ ໂຫມິ, ອເວໂຣ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ກາເວຕ຺ວາວ ອຕ຺ຕນິ ຈິຕ຺ຕໍ ນິປ຺ປິຣິພນ຺ທມານໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ສາ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍາທີສຸ ກເມນ ກາເວຕພ຺ພາ຺. ອຕ຺ຕນິ ປນ ອປ຺ປນາ ນ ໂຫຕິ຺. ໂຄຈຣຄາມມ຺ຫີ ອິສ຺ສເຣ ຊເນຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ຺. ຕຕ຺ຖາຕິ (ປາຣາ຺. ອຍ຺ຖ຺. ໒຺.໑໖໕) ໂຄຈຣຄາເມ຺. ສີມຍ຺ຖສງ຺ໃຂໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປຣິຈ຺ສິຊ຺ຊ ປຣິຈ຺ສິຊ຺ຊາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ເອວໍ ເມຕ຺ຕໍ ກາເວນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຆ ເມຕ຺ຕາຍ ສຫວາສີນໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ຊເນຕິ, ອຖສ຺ສ ສຸຂສໍວາສຕາ ໂຫຕິ຺. ສີມຍ຺ຖກເທວຕາສຸ ເມຕ຺ຕາຍ ມຸທຸກຕຈິຕ຺ຕາຫິ ເທວຕາຫິ ທມ຺ມິກາຍ ຣກ຺ຂາຍ ສຸສໍວິຫິຕຣກ຺ໂຂ ໂຫຕິ຺. ໂຄຈຣຄາມມ຺ຫີ ອິສ຺ສຣຊເນ ເມຕ຺ຕາຍ ມຸທຸກຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນຫິ ອິສ຺ສເຣຫິ ທມ຺ມິກາຍ ຣກ຺ຂາຍ ສຸຣກ຺ຂິຕປຣິກ຺ຂາໂຣ ໂຫຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ເສ ເມຕ຺ຕາຍ ປສາທິຕຈິຕ຺ເຕຫິ ເຕຫິ ອປຣິກູໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣຕິ຺. ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຕິຫຕຈາໂຣ ໂຫຕິ຺.

໔໖໕-໖຺. ວຕ຺ຕໂຕ ຈ ສຕ຺ຖານໂຕ ຈ ໂອກາສໂຕ ຈ ທິສໂຕ ຈ ປຣິຈ຺ເຈທໂຕ ຈ ເກສາທິໂກຍ຺ຖາເສ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ຺. ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຕໂຕຕິ (ວິສຸທ຺ທິ຺. ໑຺.໑໑໐) ເກສາທີນໍ ວຕ຺ຕໂຕ຺. ສຕ຺ຖານໂຕຕິ ເຕສໍເຍວ ສຕ຺ຖານໂຕ຺. ໂອກາສໂຕຕິ ‘‘ອຍໍ ໂກຍ຺ຖາໂສ ອິມສ຺ມິ ນາມ ໂອກາເສ ປຕິຍ຺ຖິໂຕ’’ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ໂອກາສໂຕ຺. ທິສໂຕຕິ ອິມສ຺ມິ ສຣີເຣ ນາກິໂຕ ອຸທ຺ທໍ ອຸປຣິມາ ທິສາ, ອໂທ ເຫຍ຺ຖິມາ ທິສາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອຍໍ ໂກຍ຺ຖາໂສ ອິມິສ຺ສາ ນາມ ທິສາຍາ’’ຕິ ທິສາ ວວຕ຺ຖເປຕພ຺ພາ຺. ປຣິຈ຺ເຈທໂຕຕິ ສກາຄປຣິຈ຺ເຈທໂຕ ວິສກາຄປຣິຈ຺ເຈທໂຕຕິ ທ຺ເວ ປຣິຈ຺ເຈທາ຺. ຕຕ຺ຖ ‘‘ອຍໍ ໂກຍ຺ຖາໂສ ເຫຍ຺ຖາ ຈ ອຸປຣິ ຈ ຕິຣິຍຍ຺ຈ ອິມິນາ ນາມ ປຣິຈ຺ເຈໂທ’’ຕິ ເອວໍ ສກາຄປຣິຈ຺ເຈໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ຺. ‘‘ເກສາ ນ ໂລມາ, ໂລມາ ນ ເກສາ’’ຕິ ເອວໍ ອມິສ຺ສກວເສນ ວິສກາຄປຣິຈ຺ເຈໂທ຺.

ເອວໍ ປຍ຺ຈຫິ ອາກາເຣຫິ ວວຕ຺ຖານາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ມນສິ ກໂຣນ຺ເຕນ ເອວໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອນຸປຸພ຺ພໂຕ’’ຕິອາທິມາຫ຺. ຕຕ຺ຖ ອນຸປຸພ຺ພໂຕຕິ ສຊ຺ຊາຍກຣຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ‘‘ເກສາ ນຂາ’’ຕິ ເອວໍ ເອກນ຺ຕຣິກາຍ ວາ ‘‘ໂລມາ ເກສາ’’ຕິ ເອວໍ ອຸປ຺ປຕິປາຕິຍາ ວາ ນ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ, ອຖ ໂຂ ‘‘ເກສາ ໂລມາ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອນຸປຕິປາຕິຍາ ມນສິ

ກາຕພ຺ພໍ, ອນຸປ຺ຜິປ຺າຜິຍາ ມນສິ ກໂຣນ຺ເຕນາປິ ນາຕິສີຕໍ ນາຕິສຕິກໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ, ພຫິທ຺ຮາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມເຓ ເຈຕໂສ ວິກ຺ເຂໂປ ປຜິພາຫິຕພ຺ໂພ. "ປຕ຺ຓຕ຺ຕີ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ, ມຸຍ຺ຈນ຺ຕສ຺ສານຸປຸພ຺ພໂຕ"ຕິ ປາໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ເອວຍ຺ຫິ ສຕິ ກາວ ນາກ຺ກເມນ ອຕ຺ໂຖ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ. "ເກສາ ໂລມາ"ຕິອາທິປ຺ຍຍຕ຺ຕີ ອມນສິກຕ຺ວາ ປຜິກ຺ກູລກາເວນ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຄ ເປຕພ຺ພໍ. ມຸຍ຺ຈນ຺ຕສ຺ສານຸປຸພ຺ພໂຕຕິ ໂຍ ໂຍ ໂກຍ຺ຖາໂສ ອາປາຖໍ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ຕໍ ອນຸປຸພ຺ພໂຕ ມຸຍ຺ຈນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໖໗. ອິທານິ ຍຖາ ປຜິກ຺ກູລມນສິກາໂຣ ກາຕພ຺ໂພ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວຕ຺ຓອາສຍສຕ຺ຖານາ"ຕິອາທິມາຫ. ເອເຕຫິ ວຕ຺ຓາທິ ຫິ ໂກຍ຺ຖາເສຫິ ປຜິກ຺ກູລາຕິ ກາວນາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອຕ຺ຖ (ວິກ. ອຍ຺ຖ. ໓໔໖; ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໗໙) ເກສາ ຕາວ ວຕ຺ຓໂຕປິ ປຜິກ຺ກູລາ. ຕຖາ ຫິ ຍາຄຸກຕ຺ຕາທິສຸ ເກສວຕ຺ຓໍ ກິຍ຺ຈິ ທິສ຺ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ຕີ. ສຕ຺ຖານໂຕປິ ປຜິກ຺ກູລາ. ຕຖາ ຫິ ຣຕ຺ຕີ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕາ ເກສສຕ຺ຖານໍ ມກຈິວາກາທິກໍ ລຸປິຕ຺ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ຕີ. ເຕລມກ຺ຂນາທິວິຣຫິຕານຍ຺ຈ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ປກ຺ຂິຕ຺ຕານຍ຺ຈ ຄນ຺ໂຘ ອຕິວິຍ ປຜິກ຺ກູໂລຕິ ຄນ຺ຘໂຕປິ ປຜິກ຺ກູລາ. ອສຸຈິຍ຺ຖາເນ ຊາຕສູເປຍ຺ຍປຕ຺ຓໍ ວິຍ ປຸພ຺ພໂລຫິຕມຸຕ຺ຕກຣີສປິຕ຺ຕເສມ຺ ຫາທິນິສ຺ສນ຺ເທນ ຊາຕຕ຺ຕາ ອາສຍໂຕປິ ປຜິກ຺ກູລາ. ຄູຖຣາສິມ຺ຫິ ອຸຍ຺ຖິຕກຕ຺ຕິກໍ ວິຍ ເອກຕິສໂກຍ຺ຖາສຣາສິມ຺ຫິ ຊາຕຕ຺ຕາ ໂອກາສໂຕປິ ປຜິກ຺ກູລາ. ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ວິນີລກໍ ວິປຸພ຺ພກໍ ວິຈ຺ຉິທ຺ທກໍ ວິກ຺ຂາຍິຕກໍ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕກໍ ຫຕວິກ຺ຂິຕ຺ຕກໍ ໂລຫິຕກໍ ປຸລຸ ວກໍ ອຍ຺ຖິກນ຺ຕິ ອິເມສຸ ອຸທ຺ຘຸມາຕກາທິສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ອສຸກາການໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາ ກາວນາ ວາ ອສຸກໍ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໖໘. ຍໍ ປເນຕໍ ອຣຫນ຺ຕານໍ ວຍ຺ຜທຸກ຺ຂສມຸຈ຺ເຉທສງ຺ຂາຕໍ ສມຸຈ຺ເຉທມຣຕໍ (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໖໗), ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຕກງ຺ຄສງ ຂາຕໍ ຂຕິກມຣຕໍ, "ຣຸກ຺ໂຂ ມໂຕ, ໂລຫໍ ມຕ"ນ຺ຕິອາທີ ສມ຺ມຸຕິມຣຕຍ຺ຈ, ນ ຕໍ ອິຘ ອທິປ຺ເປຕໍ. ອິຘ ປນ ມຣຕນ຺ຕິ ເອກ ກວປຣິຍາປນ຺ນສ຺ສ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ຈ຺ເຉໂທ ອທິປ຺ເປໂຕ. ຕມ຺ປິ ກາລມຣຕໍ ອກາລມຣຕນ຺ຕິ ທຸວິຘໍ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາລມຣຕໍ ປຸຍ຺ຍກ຺ຂເຍນ ວາ ອາຍຸກ຺ຂເຍນ ວາ ອຸກຍກ຺ຂເຍນ ວາ ໂຫຕິ, ອກາລມຣຕໍ ອຸປປີລຸອເກົາປຈ຺ເຉທກກມ຺ມວເສນ. "ມຣຕໍ ເມ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ວາ "ຊີວິຕໍ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິ ວາ "ມຣຕໍ ມຣຕ"ນ຺ຕິ ວາ ໂຍນິໂສ ກາວຍິຕ຺ວານາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

໔໖໙-໗໐. ຍສ຺ສ ປນ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອຸປ຺ຈາຣຊ຺ຊານໍ ນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ເຕນ ວຘກປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຍ຺ຖານໂຕ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕິໂຕ ອຸປ ສໍຫຣຕໂຕ ກາຍພຫຸສາຘາຣຕໂຕ ອາຍຸທຸພ຺ພລໂຕ ອນິມິຕ຺ຕໂຕ ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ຂຕປຣິຕ຺ຕໂຕຕິ ອິເມຫິ ອຍ຺ຖຫິ ອາກາ ເຣຫິ ມຣຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພໍ, ອິທານິ ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວຘກສ຺ເສວຸປ຺ຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ອສີ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສີສໍ ຉິນ຺ທິຕຸໍ ຖິຕວຘໂກ ວິຍ ມຣຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ຍ຺ຖິຕເມວາຕິ ກາວນາ ມຣຕສ຺ສຕິ ນາມາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ. ສພ຺ພໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ພ຺ ຍາຘິປຣິໂຍສານໍ, ສພ຺ພໍ ໂຍພ຺ພນໍ ຊຣາປຣິໂຍສານໍ, ສພ຺ພໍ ຊີວິຕໍ ມຣຕປຣິໂຍສານໍ, ຕສ຺ມາ "ອຍໍ ໂຍພ຺ພນາທິກາຍສມ຺ປຕ຺ຕິ ຕາວເທວ ໂສກຕິ, ຍາວ ມຣຕສງ຺ຂາຕາ ວິປຕ຺ຕິ ນ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ເອວມາທິນາ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕິໂຕ ຈ, ສຕ຺ຕຫາກາເຣຫິ ອຸປ ສໍຫຣຕໂຕ ມຣຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພໍ ຍສມຫຕ຺ຕໂຕ ປຸຍ຺ຍມຫຕ຺ຕໂຕ ຖາມມຫຕ຺ຕໂຕ ອິທ຺ຘິມຫຕ຺ຕໂຕ ປຍ຺ຍາມຫຕ຺ຕໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໂຕຕິ. ຕຕ຺ຖ "ອິທໍ ມຣຕໍ ນາມ ມຫາຍສານໍ ມຫາປຣິວາຣານໍ ມຫາສມ຺ມຕມນ຺ຘາຕາ ທີນມ຺ປິ ອຸປຣິ ປຕຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ມຍ຺ຫໍ ອຸປຣິ ນ ປຕິສ຺ສຕີ"ຕິ ເອວໍ ຍສມຫຕ຺ຕໂຕ,

"ໂຊຕິໂກ ຊຜິໂລ ອຸຄ຺ໂຄ,

ເມຕ຺ຫໂກ ອຖ ປຸຕ຺ຓໂກ;

ເອເຕ ຈຍ຺ເຍ ຈ ເຍ ໂລເກ,

ມຫາປຸຍ຺ຍາຕິ ວິສ຺ສຸຕາ;

ສພ຺ເພ ມຣຕມາປນ຺ນາ,

ມາທິເສສຸ ກຖາວ ກາ"ຕິ. –

ເອວໍ ປຸຍ຺ຍມຫຕ຺ຕໂຕ,

‘‘ວາສຸເທໂວ ພລເທໂວ, ກິມເສນາທໂຍ ມຫາ;

ພລາ ມຈ຺ຈຸວສំ ປຕ຺ຕາ, ມາທິເສສុ ກຖາວ ກາ’’ຕិ។ –

ເອວំ ຖາມມຫត຺តោ,

‘‘ມហាໂມគ຺គល຺ລານាທີនំ ມហិទ຺ធិការນ຺ປិ ឧປរិ ປຕតិ, ມາທិເສສុ ກຖາວ ກາ’’ຕិ ເອវំ ឥទ຺ធិមហត຺តោ, ‘‘សារិប຺ុត຺តាទីនំ មហាប຺ញ຺ញານ຺ປិ ឧប຺រិ ປតតិ, ມាທិເសសុ ກຖាវ ກា’’ຕិ ເອវំ ປញ຺ញាមហត຺តោ។ ເອវំ ឥតរេសຳປិ ປច຺ចេកពុទ຺ធសម຺មាសម຺ពុទ຺ធានម຺ປិ មហន຺តភាវំ ចិន຺តេត຺វា ‘‘តេສម຺ປិ ឧប຺រិ មរណំ ປតតិ, ກິមង຺គំ ປន មយ຺ហំ ឧប຺រិ ន ປតិស຺សតី’’ຕិ ເອវំ ឧប຺សំហរណតោ ຈ, ‘‘អយំ កាយោ ពហុសាធារណោ អជ຺ឈត຺តិកានំយេវ អនេកសតានំ រោគានំ ពាហិរានំ អហិវិច຺ឆិកាទីនញ຺ចា’’តិ កាយពហុសាធារណតោ ຈ, ‘‘អស຺សាសប຺បស຺សាសប຺បដិពទ຺ធំ ជីវិត’’ន຺តិអាទិនា នយេន អាយុទុព຺ពលតោ ຈ,

‘‘ជីវិតំ ព຺យាធិ កាលោ ຈ,

ເທហນິກ຺ເຂປນំ គតិ;

ປញ຺ចេតេ ជីវលោកស຺មិំ;

អនិមិត຺តា ន នាយរេ’’តិ។ (សំ។ និ។ អដ຺ឋ។ ១។១។២០; ជា។ អដ຺ឋ។ ២។២។៣៤) –

ເອវំ ការវវត຺ថានស຺ស អភាវតោ ຈ, ‘‘យោ, ភិក຺ខវេ, ចិរំ ជីវតិ, សោ វស຺សសតំ ជីវតិ អប຺បំ វា ភិយ຺យោ’’តិ (សំ។ និ។ ១។១៤៥) វុត຺តត຺តា ເອវមាទិនា នយេន អទ຺ធានស຺ស ປរិច຺ឆេទាច ការនា មរណស຺សតិ នាមាតិ អត຺ថោ។ ខណប຺បរិត຺តតោ ຈ មរណស຺សតិ ກាវេតព຺ពា។

‘‘ជីវិតំ អត຺តភាវោ ຈ,

សុខទុក຺ខា ຈ កេវលា;

ເອកចិត຺តសមាយុត຺តា,

លហុ សោ វត຺តតេ ខណោ’’តិ។ (វិសុទ຺ធិ។ ១។១៣៦) –

ຫີ វុត຺តំ។ ចតុរារក຺ខវិនិច຺ឆយោ។

ចតុរារក຺ខនិទ຺ទេសវណ຺ណនា និដ຺ឋិតា។

៥០។ វិប຺បស຺សនានិទ຺ទេសវណ຺ណនា

៥៣១-២។នាមរូប຺បរិគ຺គហុតាតិ ເອត຺ថ (វិសុទ຺ធិ។ ២។៦៦៨ អាទយោ) នាមរូប຺បរិគ຺គហំ ការុកាមេន តាវ ឋបេត຺វា នេវសញ຺ញានាសញ຺ញាយតនំ អវសេសេសុ យំ កិញ຺ចិ ឈានំ សមាប຺ជជិត຺វា វុដ຺ឋាយ វិតក຺កាទីនិ ឈានង຺គានិ ຈ តំសម຺ປយុត຺តេ ຈ ផស຺សាទយោ ធម຺មេ លក຺ខណរសប຺ປច຺ចុប຺បដ຺ឋានបទដ຺ឋានវសេន ປរិច຺ឆិន຺ទិត຺វា ‘‘សព຺ពមេតំ អារម຺មណាភិមុខំ នមនតោ នមនដ຺ឋេន នាម’’ន຺តិ វវត຺ថបេតព຺ពំ។ តតោ តស຺ស ປច຺ចយំ ປរិយេសន຺តោ ‘‘ហទយវត຺ថុំ និស຺សាយ វត຺តតី’’តិ ປស຺សតិ, ປុន

ວຕຖຸສຸສ ປຈຸຈຍກູຕານີ ຈ ອຸປາທາຣູປານີ ຈ ປສຸສິຕຸວາ “ອິທໍ ສພຸພໍ ຣຸປຸປນໂຕ ວິກາຣາປຕຸຕິໂຕ ຣູປ”ນຸຕິ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕິ។ ປຸນ ຕທຸກາຍໍ “ນມນລກຸຂຕໍ ນາມໍ, ຣຸປຸປນລກຸຂຕໍ ຣູປ”ນຸຕິ ເອວໍ ສງເຂປໂຕ ນາມຣູປໍ ວວຕຸຖເປຕິ។ ອິທໍ ສພຸພໍ ສມຖຍານິກວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ວິປສຸສນາຍານິໂກ ປນ ຈຕຸຮາຕຸວວຕຸຖານມຸເຂນ ກູຕຸປາທາຍຣູປານີ ປຣິຈຸຊິນຸທິຕຸວາ “ສພຸພເມຕໍ ຣຸປຸປນໂຕ ຣູປ”ນຸຕິ ປສຸສຕິ។ ຕໂຕ ເອວໍ ປຣິຈຸຊິນຸນຣູປສຸສ ຈກຸຂາທີນິ ນິສຸສາຍ ປວຕຸຕມານາ ອຣູປຂມຸມາປິ ອາປາຖມາຄຈຸຊນຸຕິ។ ຕໂຕ ສພຸເພປິ ເຕ ອຣູປຂມຸເມ ນມນລກຸຂເຕນ ເອກໂຕ ກຕຸວາ “ເອຕໍ ນາມ”ນຸຕິ ປສຸສຕິ។ ໂສ “ອິທໍ ນາມໍ, ອິທໍ ຣູປ”ນຸຕິ ທຸເວຂາ ວວຕຸຖເປຕິ។ ເອວໍ ວວຕຸຖເປຕຸວາ “ນາມຣູປໂຕ ອຸທຸຂໍ ອຄຸໂຍ ສຕຸໂຕ ວາ ປຸຄຸຄໂລ ວາ ໂປໂສ ວາ ເທໂວ ວາ ພຸຣຫຸມາ ວາ ນຕຸຖີ”ຕິ ປສຸສຕິ។

ຍຖາຫິ ອງຄສມຸກາຣາ, ໂຫຕິ ສທຸໂທ ຣໂຖ ອິຕິ;

ເອວໍ ຂນຸເຂສຸ ສນຸເຕສຸ, ໂຫຕິ ສຕຸໂຕຕິ ສມຸມຸຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໗໑);

ເອວເມວ ປຄຸຈສຸ ອຸປາທານກຸຂນຸເຂສຸ ສຕິ ສຕຸໂຕ, ປຸຄຸຄໂລຕິ ວາ ໂວຫາຣມຕຸໂຕ ໂຫຕິຕິ ເອວມາທີນາ ນເຍນ ນາມຣູປານໍ ຍາຖາວທສຸສນສງຂາເຕນ ທິຏຖິວິສຸທຸທິກູເຕນ ຄາເຕນ ນາມຣູປໍ ປຣິຄຸຄຍຸຫາຕິ ອຕຸໂຖ។

ຕໂຕຕສຸສ ຈ ປຈຸຈຍນຸຕິ ປຸນ ຕສຸສ ນາມຣູປສຸສ ປຈຸຈຍໍ ປຣິຄຸຄຍຸຫາຕິ ອຕຸໂຖ។ ວຸຕຸຕນເຍນ ນາມຣູປໍ ປຣິຄຸຄຕຸທິຕຸວາ “ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມສຸສ ເຫຕູ”ຕິ ປຣິເຍສນຸໂຕ ອເຫຕຸວາທວິສມເຫຕຸວາເທສຸ ໂທສໍ ທິສຸວາ ໂຣຄໍ ທິສຸວາ ຕສຸສ ນິທານສມຸຸຖານໍ ປຣິເຍສນຸໂຕ ເວຊໂຊ ວິຍ ຕສຸສ ເຫຕຸຄຸຈ ປຈຸຈຍຄຸຈ ປຣິເຍສນຸໂຕ ອວິຊຊາ ຕຕຸຫາ ອຸປາທານໍ ກມຸມນຸຕິ ອິເມ ຈຕຸຕາໂຣ ຂມຸເມ ນາມຣູປສຸສ ອຸປຸປາທປຈຸຈຍຕຸຕາ “ເຫຕູ”ຕິ ຈ ອາຫາຣໍ ອຸປຕຸຖມຸກນສຸສ ປຈຸຈຍຕຸຕາ “ປຈຸຈໂຍ”ຕິ ຈ ປສຸສຕິ។ “ອິມສຸສ ກາຍສຸສ ອວິຊຊາທໂຍ ຕໂຍ ຂມຸມາ ມາຕາ ວິຍ ທາຣກສຸສ ອຸປນິສຸສຍາ ໂຫນຸຕິ, ກມຸມໍ ປິຕາ ວິຍ ປຸຕຸຕສຸສ ຊນກໍ, ອາຫາໂຣ ຂາຕິ ວິຍ ທາຣກສຸສ ສນຸຂາຣໂກ”ຕິ ເອວໍ ຣູປກາຍສຸສ ປຈຸຈຍປຣິຄຸຄທໍ ກຕຸວາ ປຸນ “ຈກຸຂຸຄຸຈ ປຜິຈຸຈ ຣູເປ ຈ ອຸປຸປຊຊຕິ ຈກຸຂຸວິຄຸຄາຕ”ນຸຕິອາທີນາ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໔໓) ນເຍນ ນາມກາຍສຸສປິ ເຫຕຸປຈຸຈຍໍ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕິ។

ເອວໍ ປຣິຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ “ອຕີຕານາຄຕາປິ ຂມຸມາ ເອວເມວ ປວຕຸຕນຸຕິ”ຕິ ສນຸນິຍຸຖານໍ ກໂຣຕິ។ ຕສຸສ ຍາ ສາ ປຸພຸພນຸຕໍ ອາຣພຸກ “ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອຕີຕມທຸຫານໍ, ນ ນຸ ໂຂ ອໂຫສິ, ກີ ນຸ ໂຂ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ, ກີ ຫຸຕຸວາ ກີ ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອຕີຕມທຸຫານ”ນຸຕິ ປຄຸຈວິຂາ ວິຈິກິຈຸຊາ ວຸຕຸຕາ, ຍາປິ ອປຣນຸຕໍ ອາຣພຸກ “ກວິສຸສາມິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອນາຄຕມທຸຫານໍ, ນ ນຸ ໂຂ, ກີ ນຸ ໂຂ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ, ກີ ຫຸຕຸວາ ກີ ກວິສຸສາມິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອນາຄຕມທຸຫານ”ນຸຕິ ປຄຸຈວິຂາ ວຸຕຸຕາ, ຍາປິ ເອຕຣຫີ ວາ ປນ ປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອທຸຫານໍ ອາຣພຸກ “ອຊຊຸຕຸຕໍ ກຖໍກຖີ ໂຫຕິ, ອຫໍ ນຸ ໂຂສຸມິ, ໂນ ນຸ ໂຂສຸມິ, ກີ ນຸ ໂຂສຸມິ, ກຖໍ ນຸ ໂຂສຸມິ, ອຍໍ ນຸ ໂຂ ສຕຸໂຕ ກຸໂຕ ອາຄໂຕ, ໂສ ກຸຫີ ຄາມີ ກວິສຸສຕີ”ຕິ ຊພຸພິຂາ ວິຈິກິຈຸຊາ ວຸຕຸຕາ, ຕາ ສພຸພາປິ ປຫີຍນຸຕິ។ ເອວໍ ປຈຸຈຍປຣິຄຸຄຫເຕນ ຕີສຸ ອທຸຂາສຸ ກງຂໍ ວິຕຣິຕຸວາ ຖິຕໍ ຄາຕໍ “ກງຂາວິຕຣຕາວິສຸທຸທີ”ຕິປິ “ຂມຸມຜຸຖິຕິຄາຕ”ນຸຕິປິ “ສມຸມາທສຸສນ”ນຸຕິປິ ວຸຈຸຈຕິ។

ເອຕຸຖ ປນ ຕີສຸໂສ ໂລກິຍປຣິຄຸຄາ ຄາຕປຣິຄຸຄາ ຕີຣຕາປຣິຄຸຄາ ປຫານປຣິຄຸຄາຕິ។ ຕຕຸຖ “ຣຸປຸປນລກຸຂຕໍ ຣູປໍ, ເວທຍິຕລກຸຂຕາ ເວທນາ”ຕິ ເອວໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ຂມຸມານໍ ປຈຸຈຕຸຕລກຸຂຕສລຸລກຸຂຕາວເສນ ປວຕຸຕາ ປຄຸຄາ ຄາຕປຣິຄຸຄານາມ។ “ຣູປໍ ອນິຈຸຈໍ, ເວທນາ ອນິຈຸຈາ”ຕິອາທີນາ ເຕສໍເຍວ ຂມຸມານໍ ສາມຄຸຄລກຸຂຕໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ລກຸຂຕາຣມຸມຕິກວິປສຸສນາປຄຸຄາ ຕີຣຕາປຣິຄຸຄາ ນາມ។ ເຕສຸ ເອວໍ ປນ ຂມຸເມສຸ ນິຈຸຈສຄຸຄາທິປຊຫນວເສນ ປວຕຸຕາ ລກຸຂຕາຣມຸມຕິກວິປສຸສນາ ປຫານປຣິຄຸຄາ ນາມ។ ຕຕຸຖ ສງຂາຣປຣິຄຸຄທໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍາວ ປຈຸຈຍປຣິຄຸຄຫາ ຄາຕປຣິຄຸຄາຍ ກູມິ។ ກລາປສມຸມສນໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍາວ ອຸທຍພຸພຍານຸປສຸສນາ ຕີຣຕາປຣິຄຸຄາຍ ກູມິ។ ກງຄານຸປສຸສນໂຕ ປຜຸຖາຍ ປຫານປຣິຄຸຄາຍ ກູມິ។ ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ຫິ “ອນິຈຸຈໂຕ ອນຸປສຸສນຸໂຕ ນິຈຸຈສຄຸຄໍ ປຊຫຕິ, ທຸກຸຂໂຕ ອນຸປສຸສນຸໂຕ ສຸຂສຄຸຄໍ, ອນຕຸຕໂຕ ອນຸປສຸສນຸໂຕ ອຕຸຕສຄຸຄໍ, ນິພຸພິນຸທນຸໂຕ ນນຸທີ, ວິຣຊຊນຸໂຕ ຣາຄໍ, ນິໂຣເຂນຸໂຕ ສມຸທຍໍ, ປຜິນິສຸສຊຊນຸໂຕ ອາທານໍ ປຊຫຕີ”ຕິ (ປຜິ។ ມ។ ໑។໔໘) ເອວໍ ປຊຫນຸໂຕ ນິຈຸຈສຄຸຄາທິປຫານສາຂິການໍ ສຕຸຕນຸນໍ ອນຸປສຸສນານໍ ອາຂິປຈຸຈໍ ໂຫຕິ។ ອິຕິ ອິມາສຸ ປຣິຄຸຄາສຸ ສງຂາຣປຣິຈຸເຊທສຸສ ເຈວ ປຈຸຈຍປຣິຄຸຄຫສຸສ ຈ ສາຂິຕຕຸຕາ ອິມິນາ ໂຍຄິນາ ຄາຕປຣິຄຸຄາ ອຂິຄຕາ ໂຫຕິ។

ປຸນ "ຍໍ ກິຍຸຈິ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ພຫິທຸຣາ ວາ ໂອລຸອາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຕີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ, ສພຸພໍ ຣູປໍ ທຸຕຸວາ ອກາວໂຕ ອນິຈຸຈໍ, ອຸທຍພຸພຍປຸປຝີປີລຸອິຕຕຸຕາ ທຸກຸຂໍ, ອວສວຕຸຕິຕຸຕາ ອນຕຸຕາ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ, ຍາ ກາຈິ ສຄຸຄາ, ເຍ ເກຈິ ສງຂາຣາ, ຍໍ ກິຍຸຈິ ວິຄຸຄາຕໍ ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອຊຸຊຕຸຕໍ ວາ ພຫິທຸຣາ ວາ ໂອລຸອາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຕີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນຸຕິເກ ວາ, ສພຸພໍ ວິຄຸຄາຕໍ ທຸຕຸວາ ອກາວໂຕ ອນິຈຸຈໍ, ອຸທຍພຸພຍປຸປຝີປີລຸອິຕຕຸຕາ ທຸກຸຂໍ, ອວສວຕຸຕິຕຸຕາ ອນຕຸຕາ"ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ກລາປສມຸມສນໍ ກໂຣຕິ. ອິທໍ ສນຸຮາຍ ວຸຕຸຕໍ "ຕິລກຸຂຕໍ ອາໂຣເປຕຸວານ ສງຂາເຣ ສມຸມສນຸໂຕ"ຕິ.

ເອວໍ ສງຂາເຣສຸ ອນິຈຸຈທຸກຸຂອນຕຸຕວເສນ ກລາປສມຸມສນໍ ກຕຸວາ ປຸນ ສງຂາຣານໍ ອຸທຍພຸພຍເມວ ປສຸສຕິ. ກຖໍ? "ອວິຊຸຊາສມຸທຍາ (ປຝິ. ມ. ໑໔໐) ຣູປສມຸທໂຍ, ຕຕຸຫາກມຸມອາຫາຣສມຸທຍາ ຣູປສມຸທໂຍ'ຕິ ເອວໍ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ປຈຸຈຍສມຸທຍທສຸສນຄຸເຄນ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ອຸທຍໍ ປສຸສຕິ, ນິພຸພຕຸຕິລກຸຂຕໍ ປສຸສນຸໂຕປີ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ອຸທຍໍ ປສຸສຕີ"ຕິ ເອວໍ ປຄຸຈຫາກາເຣຫິ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ອຸທຍໍ ປສຸສຕິ. "ອວິຊຸຊານິໂຣຣາ ຣູປນິໂຣໂຣ, ຕຕຸຫາກມຸມອາຫາຣນິໂຣຣາ ຣູປນິໂຣໂຣ'ຕິ ເອວໍ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ປຈຸຈຍນິໂຣຣທສຸສນຄຸເຄນ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ວຍໍ ປສຸສຕິ, ວິປຣິຕາມລກຸຂຕໍ ປສຸສນຸໂຕປີ ຣູປກຸຂນຸຣສຸສ ວຍໍ ປສຸສຕີ"ຕິ ເອວໍ ປຄຸຈຫາກາເຣຫິ ວຍໍ ປສຸສຕິ. ຕຖາ "ອວິຊຸຊາສມຸທຍາ ເວທນາສມຸທໂຍ, ຕຕຸຫາກມຸມຜສຸສສມຸທຍາ ເວທນາສມຸທໂຍ"ຕິ ເວທນາກຸຂນຸຣສຸສ, ນິພຸພຕຸຕິລກຸຂຕໍ ປສຸສນຸໂຕປີ ເວທນາກຸຂນຸຣສຸສ ອຸທຍໍ ປສຸສຕິ. "ອວິຊຸຊານິໂຣຣາ ເວທນານິໂຣໂຣ, ຕຕຸຫາກມຸມຜສຸສນິໂຣຣາ ເວທນານິໂຣໂຣ"ຕິ ເວທນາກຸຂນຸຣສຸສ, ວິປຣິຕາມລກຸຂຕໍ ປສຸສນຸໂຕປີ ເວທນາກຸຂນຸຣສຸສ ວຍໍ ປສຸສຕິ. ເອວໍ ສຄຸຄາກຸຂນຸຣາທີສຸປີ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ວິຄຸຄາຕກຸຂນຸຣສຸສ ຜສຸສຄຸຖາເນ ນາມຣູປສມຸທຍາ, ນາມຣູປນິໂຣຣາຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ເອວໍ ເອເກກສຸມິ ຂນຸເຣ ປຈຸຈຍສມຸທຍວເສນ ຈ ນິພຸພຕຸຕິລກຸຂຕວເສນ ຈ ປຈຸຈຍນິໂຣຣວເສນ ຈ ວິປຣິຕາມລກຸຂຕວເສນ ຈ ອຸທຍພຸພຍທສຸສເນນ ທສ ທສ ກຕຸວາ ປຄຸຄາສ ລກຸຂຕານິ ວຸຕຸຕານິ. ເຕສໍ ວເສນ ເອວໍ ຣູປສຸສ ອຸທໂຍ ຣູປສຸສ ວໂຍຕິ ປຈຸຈຍໂຕ ເຈວ ລກຸຂຕໂຕ ຈ ວິຕຸຖາເຣນ ມນສິກາຣໍ ກໂຣຕິ.

ຕສຸເສວໍ ກໂຣໂຕ "ອິຕິ ກິຣ ອິເມ ຣມຸມາ ອທຸຕຸວາ ສມຸໂພນຸຕິ, ທຸຕຸວາ ປຝິເວນຸຕີ"ຕິ ຄາຕໍ ວິສທໍ ໂຫຕິ. "ເອວໍ ກິຣ ອິເມ ຣມຸມາ ອນຸປຸປນຸນາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນາ ນິຣຸຊຸຊນຸຕີ"ຕິ ນິຈຸຈໍ ນວາວ ທຸຕຸວາ ສງຂາຣາ ອຸປຄຸຖຫນຸຕິ. ນ ເກວລຄຸຈ ນິຈຸຈໍ ນວາ, ສູຣິຍຸຄຸຄມເນ ອຸສຸສາວພິນຸທຸ ວິຍ, ອຸທກພຸພຸພຸໂອ ວິຍ, ອຸທເກ ທຕຸຫຣາຊີ ວິຍ, ອາຣຄຸເຄ ສາສໂປ ວິຍ, ວິຊຸຊຸປຸປາໂທ ວິຍ ຈ ປຣິຕຸຕຄຸຖາຍິໂນ. ມາຍາມຣີຈິສຸປິນອລາຕຈກຸກຄນຸຣພພນຄຣເຜຕາປີຕຸຫາກທລິອາທໂຍ ວິຍ ນິສຸສາຣາ ທຸຕຸວາ ອຸປຄຸຖຫນຸຕິ. ເອຕຸຕາວຕາ ຈາເນນ ວຍຣມຸມເມວ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ອຸປຸປນຸນຄຸຈ ວຍໍ ອຸເປຕີຕິ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ສມປຄຸຄາສ ລກຸຂຕານິ ປຝິວິຊຸຊິຕຸວາ ຖິຕໍ ອຸທຍພຸພຍານຸປສຸສນໍ ນາມ ປຖມໍ ຕຣຸຕວິປສຸສນາຄາຕໍ ອຣິຄຕໍ ໂຫຕິ, ຍສຸສາຣິຄມາ ອາຣທຸຣວິປສຸສໂກຕິ ສງຂຸຍໍ ຄຈຸຉຕິ.

ອຖສຸສ ອາຣທຸຣວິປສຸສກສຸສ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ໂອກາໂສ ຄາຕໍ ປີຕິ ປສຸສທຸຣິ ສຸຂໍ ອຣິໂມກຸໂຂ ປຄຸຄໂຫ ອຸປຄຸຖານໍ ອຸເປກຸຂາ ນິກ ນຸຕີຕິ ທສ ວິປສຸສນຸປກຸກິເລສາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ. ເອຕຸຖ ໂອກາໂສ ນາມ ວິປສຸສນາກຸຂເຕ ຄາຕາສຸສ ພລວຕຸຕາ ໂລຫິຕໍ ປສີທຕິ, ເຕນ ຉວິໂຕ ໂອກາໂສ ນິພຸພຕຸຕຕິ, ຕໍ ທິສຸວາ ອຍໍ ໂຍຄີ "ມຄຸໂຄ ມຍາ ປຕຸໂຕ"ຕິ ຕເມວ ໂອກາສໍ ອສຸສາເທຕິ. ຄາຕນຸຕິ ວິປສຸສນາຄາຕເມເວຕໍ, ສງຂາເຣ ສມຸມສນຸຕສຸສ ສູຣໍ ປສນຸນໍ ທຸຕຸວາ ປວຕຸຕມານໍ ທິສຸວາ ປຸພຸເພ ວິຍ "ມຄຸໂຄ"ຕິ ອສຸສາເທ ຕິ. ປີຕີຕິ ວິປສຸສນາປີຕິ ເອວ. ຕສຸສ ຫິ ຕສຸມິ ຂເຕ ປຄຸຈວິຣາ ປີຕິ ອຸປຸປຊຸຊຕິ. ປສຸສທຸຣີຕິ ວິປສຸສນາປສຸສທຸຣິ. ຕສຸມິ ສມເຍ ເນວ ກາຍຈິຕຸຕານໍ ທຣໂຖ ຄາຣວຕາ ກກຸຂລຸອຕາ ອກມຸມຄຸຄຕາ ເຄລຄຸຄຕາ ວງກຕາ ໂຫຕິ. ສຸຂໍ ວິປສຸສນາສຸຂ ເມວ. ຕສຸສ ກິຣ ຕສຸມິ ສມເຍ ສກລສຣີຣໍ ຖປີຕວຄຸຜິ ວິຍ ອກິສນຸທຍມານໍ ອຕິປຕີຕໍ ສຸຂໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ.

ອຣິໂມກຸໂຂ ນາມ ວິປສຸສນາກຸຂເຕ ປວຕຸຕາ ສທຸຣາ. ຕສຸມິ ຂເຕ ຈິຕຸຕເຈຕສິການໍ ອຕິວິຍ ປສາທກູຕາ ພລວຕີ ສທຸຣາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ. ປຄຸຄໂຫ ນາມ ວິປສຸສນາສມຸປຍຸຕຸຕໍ ວີຣິຍໍ. ຕສຸມິຄຸຫິ ຂເຕ ອສິຖິລມນຈຸຈາຣທຸຣໍ ສຸປຄຸຄຫີຕໍ ວີຣິຍໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ. ອຸປຄຸຖານນຸຕິ ວິປສຸສນາສມຸປຍຸຕຸຕາ ສຕິ. ຕສຸມິຄຸຫິ ຂເຕ ສຸປຄຸຖິຕາ ສຕິ ອຸປຸປຊຸຊຕິ. ອຸເປກຸຂາຕິ ທຸວິຣາ ວິປສຸສນາວ ຊຸຊນວເສນ ຯ ຕສຸມິ ຂເຕ ສພຸພສງຂາເຣສຸ ມຊຸຊຕຸຕກູຕວິປສຸສນຸເປກຸຂາສງຂາຕໍ ຄາຕໍ ພລວນຸຕໍ ທຸຕຸວາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ມໂນທວາເຣ ອາວຊຸຊນຸເປກຸຂາ ຈ, ສາວ ຕໍ ຕໍ ຖານໍ ອາວຊຸເຊນຸຕສຸສ ສູຣາ ຕິຂິຕາ ທຸຕຸວາ ວຫຕິ. ນິກນຸຕີຕິ ວິປສຸສນານິກນຸ

ຕິຯ ໂອຠາສາທີສຸ ອາລຍໍ ກຸຣຸມານາ ສຸຂຸມາ ສນ຺ຕາກາຣາ ນິກນ຺ຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ເອຕ຺ຖ ໂອຠາສາທໂຍ ກິເລສວຕ຺ຖຸຕາຍ
‘‘ອຸປກ຺ກິເລສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ອກຸສລຕ຺ຕາຯ ນິກນ຺ຕິ ປນ ອຸປກ຺ກິເລໂສ ເຈວ ກິເລສວຕ຺ຖຸ ຈຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ໂອຠາສາທີ-
ສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ວິກ຺ເຂປໍ ອຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ໂອຠາສາທໂຍ ຘມ຺ມາ ນ ມຄ຺ໂຄ, ອຸປກ຺ກິເລສວິນິມຸຕ຺ຕໍ ປນ ວີຖິປ຺ປຏິປນ຺ນໍ ວິປ຺ສ຺ສ-
ນາຎາຓໍ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ມຄ຺ຄຎ຺ຈ ອມຄ຺ຄຎ຺ຈ ວວຕ຺ຖເປຕິຯ ຕສ຺ເສວໍ ‘‘ອຍໍ ມຄ຺ໂຄ, ອຍໍ ນ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ຐິຕໍ ຎາຓໍ ‘‘ມຄ຺-
ຄາມຄ຺ຄຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຏ຺ຐວິຘສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ວເສນ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ປຏິປທາຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິ ນາມ ໂຫຕິຯ
ອຸທຍພ຺ພຍານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ຠງຄານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ຠຍຕູປຏ຺ຐານຎາຓໍ ອາທີນວານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສ-
ນາຎາຓໍ ມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາຎາຓໍ ປຏິສງຂານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ສງຂາຣຸເປກ຺ຂາຎາຓນ຺ຕິ ອິມານິ ອຏ຺ຐ ຎາຓານິ ນາມຯ ເອຕານິ
ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸກາເມນ ຍສ຺ມາ ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ອຠິຠູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ລກ຺ຂຓປ຺ປຏິເວຘໍ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ປຸນປິ
ອຸທຍພ຺ພຍເມວ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍຯ ອຸທຍພ຺ພຍໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ຍຖາຠູຕໍ ອຸປຏ຺ຐາຕິ, ອຸທຍພ຺ພຍປ຺ປຏິປີຬິຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺-
ຂລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ‘‘ທຸກ຺ຂເມວ ຈ ສມ຺ໂຠຕິ, ທຸກ຺ຂໍ ຕິຏ຺ຐຕິ ເວຕິ ຈາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໑) ປສ຺ສໂຕ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓຎ຺ຈຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອນິຈ຺ຈໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ, ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ, ອນຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອຍໍ ວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເອຕ຺ຖ
ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ຂນ຺ຘປ຺ຎ຺ຈກໍຯ ກສ຺ມາ? ອຸປ຺ປາທວຍຎ຺ຎຖຕ຺ຕຠາວາ ຫຸຕ຺ວາ ອຠາວໂຕ ວາຯ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ນາມ ຊຣາ, ອຸປ຺ປາ-
ທວຍຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ, ຫຸຕ຺ວາ ອຠາວສງຂາໂຕ ວາ ເອໂກ ອາກາຣວິກາໂຣຯ ‘‘ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ
໓ຯ໑໕) ວຈນໂຕ ຕເທວ ຂນ຺ຘປ຺ຎ຺ຈກໍ ທຸກ຺ຂໍຯ ກສ຺ມາ? ອຠິຓ຺ຫໍ ປຏິປີຬິຕຕ຺ຕາຯ ອຠິຓ຺ຫປ຺ປຏິປີຬນາກາໂຣ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍຯ
‘‘ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຈນໂຕ ຕເທວ ຂນ຺ຘປ຺ຎ຺ຈກໍ ອນຕ຺ຕາຯ ກສ຺ມາ? ອວສວຕ຺ຕນໂຕຯ ອວສວຕ຺ຕນາກາໂຣ ອນຕ຺ຕ-
ລກ຺ຂຓໍຯ ອິມານິປິ ຕີຓິ ລກ຺ຂຓານິ ອຸທຍພ຺ພຍໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ອາຣມ຺ມຓານິ ໂຫນ຺ຕິຯ

ປຸນປິ ໂສ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມສຸ ເອວ ‘‘ອນິຈ຺ຈາ’’ຕິອາທິນາ ວິປ຺ສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ສງຂາຣາ ລຫຸໍ ລຫຸໍ ອາປາຖໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ອຸປ຺ປາທໍ
ວາ ຐິຕິໍ ວາ ອາຣມ຺ມຓໍ ອກຕ຺ວາ ເຕສໍ ຂຍວຍນິໂຣເຘ ເອວ ປສ຺ສໂຕ ສຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ອິທໍ ຠງຄານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ນາມຯ
ອິມສ຺ສ ອຸປ຺ປາທໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອສ຺ສ ໂຍຄິໂນ ‘‘ຍຖາ ອິເມ ສງຂາຣາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ຠິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕີເຕປິ ສງຂາຣາ ຠິຊ຺ຊິໍສຸ,
ອນາຄເຕປິ ຠິຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ນິໂຣຘເມວ ປສ຺ສໂຕ ສຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕສ຺ສ ຠງຄານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ອາເສວນ຺ຕສ຺ສ ພຫຸ-
ລີກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພຠວໂຍນິຄຕິຐິຕິສຕ຺ຕາວາເສສຸ ສພ຺ເພ ສງຂາຣາ ຊລິຕອງຄາຣກາສຸອາທໂຍ ວິຍ ມຫາຠຍໍ ຫຸຕ຺ວາ
ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິຯ ເອຕໍ ຠຍຕູປຏ຺ຐານຎາຓໍ ນາມຯ ຕສ຺ສ ຕໍ ຠຍຕູປຏ຺ຐານຎາຓໍ ອາເສວນ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ເພ ຠວາທໂຍ ອາທິຕ຺ຕອງ-
ຄາຣາ ວິຍ, ສມຸສ຺ສິຕຂຄ຺ຄາ ວິຍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກາ ອປ຺ປຏິສຣຓາ ສາທີນວາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິຯ ອິທໍ ອາທີນວານຸປ຺ສ຺ສ-
ນາຎາຓໍ ນາມຯ ຕສ຺ສ ເອວໍ ສງຂາເຣ ອາທີນວໂຕ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ຠວາທີສຸ ສງຂາຣານໍ ອາທີນວຕ຺ຕາ ສພ຺ພສງຂາເຣສຸ ອຸກ຺-
ກຓ຺ຐນາ ອນຠິຣຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອິທໍ ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ນາມຯ ສພ຺ພສງຂາເຣສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ ອຸກ຺ກຓ຺ຐນ຺ຕສ຺ສ
ສພ຺ພສ຺ມາ ສງຂາຣຄຕາ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາມຕາ ນິສ຺ສຣິຕຸກາມຕາວ ໂຫຕິຯ ອິທໍ ມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາຎາຓໍ ນາມຯ ປຸນ ຕສ຺ມາ ສງ-
ຂາຣຄຕາ ມຸຈ຺ຈິຕຸໍ ປຸນ ເຕ ເອວ ສງຂາເຣ ປຏິສງຂານຸປ຺ສ຺ສນາຎາເຓນ ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕີຣຓໍ ປຏິສງຂານຸປ຺ສ຺ສ-
ນາຎາຓໍ ນາມ, ໂຍ ເອວໍ ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສງຂາເຣ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ເຕສຸ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓສ຺ສ ສຸທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ‘‘ອຕ຺-
ຕາ’’ຕິ ວາ ‘‘ອຕ຺ຕນິຍ’’ນ຺ຕິ ວາ ອຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ສງຂາເຣສຸ ຠຍຎ຺ຈ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ປຫາຍ ສງຂາເຣສຸ ອຸທາສີໂນ ໂຫຕິ ມຊ຺ຌຕ຺ໂຕ,
‘‘ອຫ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ມມ’’ນ຺ຕິ ວາ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ, ສພ຺ພສງຂາເຣສຸ ອຸທາສີໂນ ມຊ຺ຌຕ຺ໂຕ ຕີສຸ ຠເວສຸ ອຸເປກ຺ໂຂ, ຕສ຺ສ ຕໍ ຎາຓໍ
ສງຂາຣຸເປກ຺ຂາຎາຓໍ ນາມຯ ຕໍ ປເນຕໍ ສພ຺ພສງຂາຣປ຺ປວຕ຺ຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ນິພ຺ພານນິນ຺ນໍ ນິພ຺ພານປກ຺ຂນ຺ທໍ ໂຫຕິ, ໂນ ເຈ
ນິພ຺ພານໍ ສນ຺ຕໂຕ ປສ຺ສຕິ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ‘‘ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ອນຕ຺ຕາ’’ຕິ ວາ ຕິວິຘານຸປ຺ສ຺ສນາວເສນ ສງຂາ-
ຣາຣມ຺ມຓເມວ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິຯ

ເອວໍ ຕິຏ຺ຐມານສ຺ສ ເອຕໍ ອນິມິຕ຺ໂຕ ອປ຺ປຓິຫິໂຕ ສຸຎ຺ຎໂຕຕິ ຕີຓິ ວິໂມກ຺ຂານໍ ວເສນ ວິໂມກ຺ຂມຸຂຠາວໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ
ຕິຏ຺ຐຕິຯ ຕິສ຺ໂສ ຫິ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ຕີຓິ ວິໂມກ຺ຂມຸຂານີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອນິຈ຺ຈໂຕ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ (ປຏິຯ ມຯ
໑ຯ໘໘໓-໘໘໕) ອຘິໂມກ຺ຂພຫຸໂລ ອນິມິຕ຺ຕໍ ວິໂມກ຺ຂໍ ປຏິລຠຕິຯ ທຸກ຺ຂໂຕ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ປສ຺ສທ຺ຘິພຫຸໂລ ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ວິໂມກ຺-
ຂໍ ປຏິລຠຕິຯ ອນຕ຺ຕໂຕ ມນສິ ກໂຣນ຺ໂຕ ເວທພຫຸໂລ ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂໍ ປຏິລຠຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອນິມິຕ຺ໂຕວິໂມກ຺ໂຂຕິ ອນິມິຕ຺-
ຕາກາເຣນ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ອຣິຍມຄ຺ໂຄຯ ໂສ ຫິ ອນິມິຕ຺ຕາຍ ຘາຕຸຍາ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອນິມິຕ຺ໂຕ, ກິເລ

ເສຫິ ຈ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິໂມກ຺ໂຂ. ເອເຕເນວ ນເຍນ ອປ຺ປຓິຫິຕາກາເຣນ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ອປ຺ປຓິຫິໂຕ, ສຸຎ຺ຎຕາກາເຣນ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ສຸຎ຺ຎໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຘິຄຕສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ສ຺ສນາ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ໂຫຕິ. ວຸຒ຺ຖານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສນາຕິ ເອຕເທວ. ເອຕໍ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຎາຓໍ ອາເສວນ຺ຕສ຺ສ ຠາເວນ຺ຕສ຺ສ ຕິກ຺ຂຕຣາ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ.

ຕສ຺ສ ອິທານິ ມຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ສງ຺ຂາເຣ "ອນິຈ຺ຈາ"ຕິ ວາ "ທຸກ຺ຂາ"ຕິ ວາ "ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ວາ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ກວງ຺ຄໍ ໂອຕຣຕິ. ກວງ຺ຄາ ວຸຒ຺ຖາຍ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ອາຄຕນເຍເນວ ອນິຈ຺ຈາທິອາກາເຣນ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ມໂນທ຺ວາຣາວຊ຺ຊນໍ, ຕເທວ ມນສິ ກໂຣໂຕ ປຖມໍ ຊວນຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຍໍ "ປຣິກມ຺ມ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕທນນ຺ຕຣໍ ຕເຖວ ທຸຕິຍໍ ຊວນຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຍໍ "ອຸປຈາຣ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕທນນ຺ຕຣມ຺ປິ ຕເຖວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຊວນຈິຕ຺ຕໍ, ຍໍ "ອນຸໂລມ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິທໍ ເນສໍ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ນາມໍ. ອວິເສເສນ ປນ ຕິວິທມ຺ເປຕໍ ອາເສວນນ຺ຕິປິ ປຣິກມ຺ມນ຺ຕິປິ ອຸປຈາຣນ຺ຕິປິ ອນຸໂລມນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິທໍ ປນ ອນຸໂລມຎາຓໍ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຓາຍ ວຸຒ຺ຖານຄາມິນິຍາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຣິໂຍສານໍ ໂຫຕິ. ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ໂຄຕ຺ຣຸກຎາຓເມວ ວິປ຺ສ຺ສນາປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕໂຕ ປຣໍ ນິໂຣທໍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຸຣຸມານໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນໂຄຕ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມມານໍ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມເຓ ປຖມສມນ຺ນາຫາຣຠູຕໍ ອປຸນຣາວຊ຺ຊນໍ ໂຄຕ຺ຣຸກຎາຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ອິທໍ ປນ ຎາຓໍ ປຏິປທາຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິຎ຺ຈ ຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິຎ຺ຈ ນ ພຊຕິ, ອນ຺ຕຣາ ອພ຺ໂພຫາຣິກເມວ ໂຫຕິ, ວິປ຺ສ຺ສນາໂສເຕ ປຕິຕຕ຺ຕາ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນາຕິ ວາ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ໂຄຕ຺ຣຸກຎາເຓ ນິຣຸທ຺ເຘ ເຕນ ທິນ຺ນສຎ຺ຎາຍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ທິຒ຺ຖິສໍໂຍຊນໍ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສສໍໂຍຊນໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາສໍໂຍຊນນ຺ຕິ ຕີຓິ ສໍໂຍຊນານິ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ວິທ຺ຘໍເສນ຺ໂຕ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຕທນນ຺ຕຣໍ ຕສ຺ເສວ ວິປາກຠູຕານິ ທ຺ເວ ຕີຓິ ວາ ຜລຈິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອນນ຺ຕຣວິປາກຕ຺ຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣານໍ. ຜລປຣິໂຍສາເນ ປນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ກວງ຺ຄໍ ໂອຕຣຕິ.

ຕໂຕ ກວງ຺ຄໍ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຕ຺ຖາຍ ມໂນທ຺ວາຣາວຊ຺ຊນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ຫິ "ອິມິນາ ວຕາຫໍ ມຄ຺ເຄນ ອາຄໂຕ"ຕິ ມຄ຺ຄໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ຕໂຕ "ອຍໍ ເມ ອານິສໍໂສ ລທ຺ໂຘ"ຕິ ຜລໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ຕໂຕ "ອິເມ ນາມ ເມ ກິເລສາ ປຫີນາ"ຕິ ປຫີນກິເລເສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ຕໂຕ "ອິເມ ນາມ ເມ ກິເລສາ ອວສິຒ຺ຖາ"ຕິ ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຕຍວຊ຺ເຌ ກິເລເສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ອວສາເນ "ອຍໍ ເມ ຘມ຺ໂມ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ປຏິວິທ຺ໂຘ"ຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ. ອິຕິ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ປຎ຺ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓານິ ໂຫນ຺ຕິ. ຍຖາ ສກທາຄາມິອນາຄາມີນໍ. ອຣຫໂຕ ປນ ອວສິຒ຺ຖກິເລສປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ. ເອວໍ ສພ຺ພານິປິ ເອກູນວີສຕິ ໂຫນ຺ຕິ. ອຸກ຺ກຒ຺ຖປຣິຈ຺ເຉໂທ ເຈໂສ. ປຫີນາວສິຒ຺ຖກິເລສປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎ຺ຫິ ເສກ຺ຂານໍ ໂຫຕິ ວາ, ນ ວາ. ເອວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ໂສ ໂສຕາປນ຺ໂນ ອຣິຍສາວໂກ ຕສ຺ມິເຍວ ວາ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ອປເຣນ ວາ ສມເຍນ ກາມຣາຄພ຺ຍາປາທານໍ ຕນຸກາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ທຸຕິຍມຄ຺ຄໍ ປາປຸຓາຕິ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຜລຎ຺ຈ. ຕໂຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ກາມຣາຄພ຺ຍາປາທານໍ ອນວເສສປ຺ປຫານໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຕິຍມຄ຺ຄໍ ປາປຸຓາຕິ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຜລຎ຺ຈ. ຕໂຕ ຕສ຺ມິເຍວ ວາ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ອປເຣນ ວາ ສມເຍນ ຣູປຣາຄອຣູປຣາຄມານຸທ຺ຘຈ຺ຈອວິຊ຺ຊານໍ ອນວເສສປ຺ປຫານໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ຄໍ ປາປຸຓາຕິ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຜລຎ຺ຈ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ເຈສ ອຣຫາ ນາມ ອຒ຺ຖໂມ ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລ ໂຫຕິ ມຫາຂີຓາສໂວ. ອິຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ມຄ຺ເຄສຸ ຎາຓໍ ຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິ ນາມ.

ເອຕ຺ຕາວຕາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີລາທີນໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສີລວິສຸທ຺ຘິ ຈ ເນຕ຺ຕາສຸກາທີນໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິ ຈ ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄຫາທີນໍ ວເສນ ທິຒ຺ຖິວິສຸທ຺ຘິກງ຺ຂາວິຕຣຓວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄາມຄ຺ຄຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິ ປຏິປທາຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິ ຎາຓທ຺ສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິໂຍ ຈາຕິ ສຕ຺ຕ ວິສຸທ຺ຘິໂຍ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ປຏິປທາກ຺ກມໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ປາປຸເຓຍ຺ຍານຸປຸພ຺ເພນ, ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍ"ນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖ ສກ຺ກາຍທິຒ຺ຖິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ ກາມຣາໂຄ ປຏິໂຄ ຣູປຣາໂຄ ອຣູປຣາໂຄ ມາໂນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ອວິຊ຺ຊາຕິ ອິເມ ທສ ຘມ຺ມາ ສພ຺ພສໍໂຍຊນາ ນາມ. ເອເຕສຸ ສກ຺ກາຍທິຒ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຉາສີລພ຺ພຕປຣາມາສາ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄວຊ຺ຌາ, ກາມຣາຄປຏິຄາ ທຸຕິຍມຄ຺ເຄນ ຕນຸຠູຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕິເຍນ ສມຸຄ຺ຆາຕໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເສສານິ ປຎ຺ຈ ຈຕຸຕ຺ເຖນາຕິ. ເອວໍ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍສງ຺ຂາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ວິປ຺ສ຺ສນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຒ຺ຖິຕາ.

ນິຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ

໔໗໘-໔໙ຯ ອຘິສີລອຘິຈິຕ຺ຕານໍ ອຘິປຍ຺ຎາຍ ຈ ສິກ຺ຂນາ ອຸຕ຺ຕຣິ ຠິກ຺ຂຸກິຈ຺ຈໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ຍສ຺ມາ, ອໂຕ ອຍໍ ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ ສມຸທາຫຏາຯ

ເກນາຕິ ເຈ? ຍສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ໂລກວິຈາຣິໂນ ໂລເກ ວິຈຣນ຺ຕສ຺ສ ມຫໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ທສ຺ສ ປຣິສ຺ສໂມ ນ ສມ຺ໂກຕິ ນ ໂຫຕິ, ກິໍ ວິຍ? ມາລຸຕສ຺ເສວ ນິຈ຺ຈໂສ, ຍຖາ ນິຈ຺ຈໍ ວິຈຣນ຺ຕສ຺ສ ມາລຸຕສ຺ສ ປຣິສ຺ສໂມ ນຕ຺ຖິ, ເອວໍ ວິຈຣນ຺ຕສ຺ສ ກິຕ຺ຕິສທ຺ທສ຺ສ ປຣິສ຺ສໂມ ນຕ຺ຖິ, ເຕນ ຘມ຺ມສິຣິເກນ ສມຸທາຫຏາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ –

ນິຏ຺ຐິໂຕ ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາຍ, ສມາເສນ ວິນິຈ຺ຉໂຍ;

ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ເອຕິສ຺ສາ, ສພ຺ພມ຺ປີ ປີຏກຕ຺ຕຍໍຯ

ຕສ຺ມາ ວິຕ຺ຖາຣກາເມນ, ສກເລ ປີຏກຕ຺ຕເຍ;

ກຕ຺ຕພ຺ໂພ ສາທໂຣ ເອຕ຺ຖ, ອິຕເຣນ ວິເສສໂຕຕິຯ

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາວິນິຈ຺ຉໂຍຯ

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ-ປຸຣາຓຏີກາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ-ອກິນວຜີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາ

ຕິໂລກຕິລກໍ ວນ຺ເທ, ສທ຺ຮມ຺ມາມຕນິມ຺ມິຕໍ;

ສໍສຸຜ຺ຖຸກຕສມ຺ກຕ຺ຕີ, ຊິນໍ ຊນມໂນຣມໍຯ

ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ມຫາສາມີ, ເນກສຕ຺ຖວິສາຣທໍ;

ມຫາຄຸຕໍ ມຫາປຄ຺ຄໍ, ນໂມ ເມ ສິຣສາ ຄຣຸໍຯ

ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາຍ ຜີກາ ຍາ, ປຸຣາຕນາ ສມີຣິຕາ;

ນ ຕາຍ ສກ຺ກາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ, ອຕ຺ໂຖ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຄາຕເວຯ

ຕໂຕເນກຄຸຕານໍ ໂຍ, ມຄ຺ຊູສາ ຣຕນານວ;

ສຸມງຄລສນາເມນ, ເຕນ ປຄ຺ຄວຕາ ສຕາຯ

ອຊ຺ເຊສິໂຕ ຍຕິນ຺ເທນ, ສທາຣຄ຺ຄນິວາສິນາ;

ສວິນິຈ຺ຈຍເມຕິສ຺ສາ, ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາວຕ຺ຕນາ

(ກ) ເອຕ຺ຖາຫ – ກິມຕ຺ຖມາທິໂຕວາຍໍ ຄາຖາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ນນຸ ຍຖາສິປ຺ເປຕເມວ ປກຣຕມາຣກນິຍນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ສປ຺ປໂຍຊນຕ຺ຕາ ຯ ສປ຺ປໂຍຊນຄ຺ທີ ຕໍທສ຺ສນໍ ຕາຍ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຕາມາກິເສຍ຺ຍກຣຕປ຺ປກາຣປ຺ປໂຍຊນາກິສານສນ຺ທສ຺ສນໂຕຯ ຕານິ ຈ ປນ ສປ຺ປໂຍຊນານິ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ຄນ຺ຖປຣິສມາປນາທິປ຺ປໂຍຊນານມກິນິປ຺ຜາທນໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ໂສຕູນມຕ຺ຕໂນ ຈ ຍຖາສິປ຺ເປຕຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໍ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຕາມກຣຕປ຺ປໂຍຊນໍຯ ວິທິຕາກິເສຍ຺ຍສ຺ສ ຄນ຺ຖສ຺ສ ວິຄ຺ຄູນມາທຣຕີຍຕາ ອກິເສຍ຺ຍກຖນປ຺ປໂຍຊນໍຯ ໂສຕຸຊນສມຸສ຺ສາຫຊນນໍ ກຣຕປ຺ປກາຣປ຺ປໂຍຊນກຖນປ຺ປໂຍຊນໍຯ ໂວຫາຣສຸຂຕາ ປນ ອກິສານກຖນປ຺ປໂຍຊນໍຯ

ຕຕ຺ຖ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ອິມິນາ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ປຕາໂມ ທສ຺ສິໂຕ, ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂນ຺ຕິ ອິມິນາ ຂຸທ຺ທກູຕານໍ ສິກ຺ຂານໍ ອິສ ປຜິປາເທຕພ຺ພຕາທີປເນນ ອກິເສຍ຺ຍໍ, ອກິເສຍ຺ໂຍ ຈ ນາເມສ ສມຸທິເຕນ ສຕ຺ເຖນ ວຈນີຍຕ຺ໂຖຕີຯ ອກິສານຄ຺ຈ ປນ ອິມິນາວ ທສ຺ສິຕໍ ເຕນ ອຕ຺ຖານຸຄຕສມຄ຺ຄາປຣິທີປນໂຕຯ ສມາຕິກນ຺ຕິ ອິມິນາ ກຣຕປ຺ປກາໂຣ, ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂນ຺ຕິ ອິມິນາ ຈ, ເຕນ ຂຸທ຺ທກູຕານໍ ສິກ຺ຂານໍ ອິສ ທສ຺ເສຕພ຺ພກາວປ຺ປກາສນໂຕຯ ອາທິໂຕ ອຸປສມ຺ປນ຺ນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິມິນາ ປໂຍຊນປໂຍຊນໍ ປນ ອິມິນາວ ສາມຕ຺ຖີຍໂຕ ທສ຺ສິຕເມວ, ຕາສໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພປ຺ປກາສເນນ ຫິ ສິກ຺ຂເນ ສຕິ ຕມ຺ມູລິກາຍ ທິຜ຺ຖສມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ສໍສິຊ຺ຊນໂຕຯ ປກຣຕປ຺ປໂຍຊນານໍ ສາສນສາສິຍລກ຺ຂໂຕ ສມ຺ພນ຺ໂສ ຕນ຺ນິສ຺ສຍທສ຺ສເນເນວ ທສ຺ສິໂຕເຍວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສມຸທາຍຕ຺ໂຖຯ

ອຍံ ປເນຕຖາວຍວຕ຺ໂຖ – ຣຕນຕ຺ຕຍំ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຊຸທ຺ທສິກ຺ຂំ ປວກ຺ຂາມິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຣຕິຊນນຜ຺ເຖນ ຣຕນານិ, ພຸທ຺ຘສມ຺ມສງ຺ຆານເມຕំ ອສີວຈນំ។ ອຖ ວາ ຈິຕ຺ຕີກຕາທີນາ ກາຣເຓນ ຣຕນານិ, ພຸທ຺ຘາທໂຍວ ຣຕນានិ។ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕំ –

‘‘ຈິຕ຺ຕີກຕំ ມຫគ຺ຆຌ຺ຈ, ອຕຸລំ ທຸລ຺ລກທស຺ສនំ;

ອໂນມສត຺ຕປຣິໂກគំ, ຣຕនំ ເຕນ ວុຈ຺ຈຕີ’’ຕີ។ (ທີ។ និ។ ອដ຺ឋ។ ໒។໓໓; ສំ។ និ។ ອដ຺ឋ។ ໓។໕។໒໒໓; ຂុ។ ປា។ ອដ຺ឋ។ ໓; ສុ។ និ។ ອដ຺ឋ។ ໑។໒໒໖; ອុທា។ ອដ຺ឋ។ ໔໕; មហានិ។ ອដ຺ឋ។ ໕໐);

ຕໂຍ ອວຍວາ ອស຺សាតិ ຕຍំ, ສមុທាយាបេក຺ខំ ເອកវចនំ, ອວຍວវិនិមុត຺ຕສ຺ສ ປន ສມុທាយស຺ស ອភាវໂຕ ຕີណិ ເອວ ຣຕ នានិ វុច຺ចន຺តិ។ ຣຕនានំ ຕຍំ ຣຕន຺ຕຍំ។ ວន຺ທិត຺វាតិ ຕីហិ ທ຺វាເຣហិ នមស຺សិត຺វា។ ‘‘តីស៊ុ ອິមា, ភិក຺ខវេ, វន຺ទនា កាເຍន វន຺ទតិ, វចសា វន຺ទតិ, មនសា វន຺ទតី’’តិ (ອ។ និ។ ៣។១៥៥) ហិ វុត຺តំ។ ຕຖ ວິຍ຺ຍត຺ຕີ ອនុប຺ປាເទត຺វា ເກວលំ ຣຕន຺ຕຍគុណានុស຺សຣណວເສន មໂນທ຺វាເຣ ພហុលប຺បវត຺តា កុសលເຈតនា មໂນທ຺វាຣវន຺ទនា។ តំ តំ វិញ຺ញត຺តឹ ອុប຺បា ເທត຺វា ປន ປវត຺តា កាយវចីທ຺វາຣວន຺ທນា។ ສិក຺ខិត຺ພ຺ພាតិ សិក຺ខា, ອធិសីលອធិចិត຺តອធិប຺បញ຺ញាវເສន តិស໌ໂສ សិក຺ខា។ សិក຺ខនញ຺ເຈត຺ថ ຍថាក຺កមំ សីលាទិສម຺ຸມាននំ ສំវរណວເສນ, ເອກគ຺គມ຺មតោ ຈិត຺តເຈតសិកានំ សមាធានវេសន, ອាຣម຺មណ ឧបនលក຺ខណប຺បដិវេធមគ຺គបាតុភាវបាបនវេសន ຈ ອាເສវនំ ທដ຺ឋព຺ពំ។ ອញ຺ញត຺ថ ພហុវិធា សិក຺ខា, ອិធ ຕុ សង຺ខេបនយត຺តា ອប຺បកាទិອនេកត຺ថសម຺ភវេបិ ខុទ຺ទ-សទ຺ទស຺ស ອប຺បកត຺ថេ ឯវត຺ថ យុត຺តតោ ខុទ຺ទា ອប຺បកា សិក຺ខាតិ ខុទ຺ទសិក຺ខា។ ອិធ ປន ខុទ຺ទសិក຺ខាប຺បកាសកោ គន຺ថោ តព຺ពោហារូបចាຣតោ ອិត຺ថីលិង຺គវេសន ‘‘ខុទ຺ទសិក຺ខា’’តិ វុច຺ចតិ យថា ‘‘វຣុណានគរ’’ន຺តិ។ តំ ខុទ຺ទសិក຺ខំ។ ປវក຺ខាមីតិ កថេស຺សាមិ។

ກិທិສន຺តិ ອាហ ‘‘ອាທិໂຕ ອុបសម຺បន຺នសិក຺ខិតព຺ព’’ន຺តិອាទិ។ ອាទិ-សទ຺ໂທយមត຺ថិ ອវយវវចໂន យថា ‘‘សព຺ពាទីនិ សព຺ពនា មានិ’’តិ។ ອត຺ថិ ອប຺បធានវចໂន យថា ‘‘ប຺ພព຺ពតាទីនិ ខេត຺តានិ’’តិ។ តត຺ថាវយវវាចី គម຺មសាធໂន ‘‘ອាទីយតីត຺យាទិ’’តិ។ ອិតໂຣ ອប຺បធានសាធໂន ‘‘ອាទីយតិ ឯតស຺មាត຺យាទិ’’តិ ។ តត຺ថ ໂយ ອវយវវចໂន, តស຺ເສវំ គហណំ, តស຺មា ອុបសម຺បន຺នក຺ខណម຺បិ ອន຺ໂត កត຺វា ອាទិភូតា ອុបសម຺បន຺នក຺ខណໂតយេវ បដ຺ឋាយាតិ ឯវមេត຺ថ ອត຺ໂថ ទដ຺ឋព຺ໂພ។ ឯវ-សទ຺ໂទ ປនេត຺ថ សព຺ពវាក຺យានំ ອវធារណផលត຺តា លព຺ភតិ។ ໂត-ប຺ចຈໂຍ ອវធិម຺ហិយេវ , ន ອាធារេ។ តត຺ថ ហិ ໂតប຺ចຈយេ ອាធារេ វត຺តមានេ ອាទិម຺ហិយេវ មជ຺ឈອន຺តានំ ອវយវភូតេ ອុបសម຺បន຺នក຺ខណេយេវាតិ ອត຺ໂថ កវេយ຺យ, តថា សតិ ອវធារណនិច຺ឆໂយ និយໂមតិ ອត຺ថន຺តរត຺តា ອាទិក຺ខណនិយមេន មជ຺ឈាទໂយ និវត຺តិយេយ຺យុំ។ ອប຺បធានវចនស຺សាបិ គហណេ ອវធិភូໂត ອុបសម຺បន຺នក຺ខណោ និវត຺តិយេយ຺យ ‘‘ប຺ពព຺ពតាទីនិ ខេត຺តានិ’’តិ ឯត຺ថ ອាទិភូតប຺ពព຺តប຺បរិច຺ចាគេន ខេត຺តគ຺គហណំ វិយាតិ ទដ຺ឋព຺ពំ។ និការំ ປន ອាធារត຺ໂថបិ វុត຺ໂត, ໂស យថាវុត຺តໂទសំ នាតិគច຺ឆតិ។ សព຺ពត຺ថ ‘‘និកាយ’’ន຺តិ ຈ វុត຺តេ ឯត຺ថេវ បុរាណនិកាយន຺តិ គហេតព຺ពំ។ ອាទិໂតតិ ອិមិនា ອិទំ ទីបេតិ – ອតិទុល຺លភំ ខណសមវាយំ លភិត຺វា ອាលសិយໂທເສន ອប຺បដិប຺ជ຺ជន຺តេហិ ຈ ອញ຺ញាណໂທເສន ອញ຺ញថា បដិប຺ជ຺ជន຺តេហិ ຈ ອហុត຺វា ອាទិໂត បដ຺ឋាយ និរន຺តរមេវ តីសុ សិក຺ខាសុ សម຺មាបដិប຺ជ຺ជនវេសន ອាທໂຣ ជនេតព຺ໂພតិ។

ອុបសម຺បន຺េន ອុបសម຺បន຺នាយ ຈ សិក຺ខិតព຺ពំ ອាເសវិតព຺ពន຺តិ ອុបសម຺បន຺នសិក຺ខិតព຺ពំ, ເອកសេសនេយ ອុបសម຺បន຺នតា សាមញ຺ເញន វា ອុបសម຺បន຺នាយបិ ឯតេហេវាវិໂຣໂធតិ ອុបសម຺បន຺េន សិក຺ខិតព຺ពន຺តិ សមាໂស។ ននុ ອធិសីលាទໂយវ សិក຺ខិតព຺ពា, ເອវំ សតិ ກថំ បກរណំ សិក຺ខិតព຺ពត຺ເតន វុត຺តន຺តិ? នាយំ ໂທໂស, សិក຺ខាយ សិក຺ខិតព຺ពត຺តេ សតិ តទ຺ ទីបកគន຺ថស຺សាបិ ອាເសវិតព຺ពតា ອាបជ຺ជតីតិ។ សុខគ຺គហណត຺ថំ វត຺តព຺ពវិនិច຺ឆយំ សង຺គហេត຺វា មាតិកាយ ឋបន ໂត សហ មាតិកាយាតិ សមាតិកំ។ តត຺ថត຺ថ ສំវិញ຺ញាໂពធយំ ພហុព຺ពីហិ ຕស຺ស ខុទ຺ទសិក຺ខាសង຺ខាតស຺ស ອញ຺ញបទត຺ថស຺ស ໂຍ គន຺ໂថ មាតិកាសង຺ខាតំ វិໂສសនំ, តស຺ស ອិធ វិញ຺ញាយមានត຺តា។ សុເខវេន ហិ គហណំ សិយា មាតិកានុសាເຣន តំ តំ វិនិច຺ឆយំ ໂອໂລ ເກន຺តានំ សំសយាបគមໂត។

មាតិកាវណ຺ណនា

(២-៣) ອិតានិ ‘‘សមាតិក’’ន຺តិ វុត຺តត຺តា មាតិកាប຺ພានិ តាវ ອុទ຺ទិសិតុំ ‘‘បារាជិកា ຈ ຈត຺តាໂຣ’’តិអាទិ ອាហ។

ເອຕ຺ຖາຫ – ຕິສ຺ ສິກ຺ຂາສ຺ ອຜິສີລສິກ຺ຂາວ ກສ຺ມາ ປຄມໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ? ສພ຺ພສິກ຺ຂານໍ ມູລພູຕຕ຺ຕາ. ''ສີເລ ປຕິຏ຺ຖາຍ ນໂຣ ສປ຺ໂຍ, ຈິຕ຺ຕໍ ປ຺ຍຍ຺ຈ ພາວຍ''ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໒໓; ເປຏໂກ. ໒໒; ມິ. ປ. ໒.໑.໙) ຫີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຣາປິ ມຫາສາວຊ຺ຊຕ຺ ຕາ ມູລຈ຺ເຊຊ຺ຊວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ສພ຺ພປຄມໍ ຊານິຕພ຺ພາຕິ ປາຣາຊິກາວ ປຄມໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ມາຕິກາປທານໍ ປນ ອຕ຺ໂຖ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ມາຕິກາປທສ຺ສ ນິທ຺ເທສວເສເນວ ວິຍ຺ຍາຍຕີຕິ ນ ອິຘ ວິສຸໍ ທສ຺ສຍິສ຺ສາມ. ອວິຍ຺ຍາຍມານໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ປກາສຍິສ຺ສາມ.

ອິທານິ ອຸທ຺ທິຏ຺ຄປທານຸກ຺ກເມນ ນິທ຺ເທສໍ ອາຣພ຺ໂຕ ''ປາຣາຊິກາ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ''ຕິ ປຄມໍ ມາຕິກາປທໍ ອຸທ຺ສຣິ. ເອວມ຺ປຣິປີ. ອິທານິ ປາຣາຊິກາໂຍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອຸທ຺ທິຏ຺ຄປທານຸກ຺ກເມນ ນິທ຺ເທສໍ ອາຣພ຺ໂຕ ''ຄຣຸກາ ນວາ''ຕິ ທຸຕິຍໍ ປທໍ ອຸທ຺ສຣີຕິອາທິນາ ຍຖາໂຍຄໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ສິກ຺ຂາປທໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິ ອາປນ຺ນາ ປຸຄ຺ຄລາ ຕາຍ ປຣາຊຍນ຺ຕີ ຕິ ປຣາຊິຍາ. ເຕເຍວ ປາຣາຊິກາ ອຸປສຄ຺ຄສ຺ສ ວຸທ຺ສີ ກຕ຺ວາ ຍ-ກາຣສ຺ສ ກ-ກາຣກຣເຕນ. ເຕ ປນ ຄຒນປຣິຈ຺ເຊທວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑. ປາຣາຊິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑-໒. ອິທານິ ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ສໍ. ເອວມ຺ປຣິປີ ຍຖາໂຍຄໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍຕິ ເອຕ຺ຖ ມຄ຺ຄາ ຈ ນາມ ຕີສ ມຄ຺ຄາ. ມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສຕິຣຈ຺ຉານຄຕວເສນ ຫີ ຕິສ຺ໂສ ອິຕ຺ຖິໂຍ. ຕຕ຺ຖ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາຍ ອຍໍ ປຣິຈ຺ເຊ ໂທ –

''ອປທານໍ ອຫີ ມຈ຺ຉາ, ທ຺ວິປທານຍ຺ຈ ກຸກ຺ກຸຏີ;

ຈຕ຺ປ຺ປທານໍ ມຊ຺ຊາຣີ, ວຕ຺ຖຸ ປາຣາຊິກສ຺ສິມາ''ຕິ. (ປາຣາ. ອຏ຺ຄ. ໑.໕໕);

ຕາສໍ ວຈ຺ຈປ຺ສາວມຸຂມຄ຺ຄວເສນ ຕໂຍ ຕໂຍ ກຕ຺ວາ ນວ ມຄ຺ຄາ, ຕຖາ ອຸກໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນການໍ, ປຸຣິສານໍ ປນ ວຈ຺ຈມຸຂມຄ຺ຄວເສນ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ກຕ຺ວາ ໒, ຕຖາ ປຕ຺ຑການນ຺ຕີ ຕີສ. ເຕສໍ ຕເຍ. ກິທີເສຕິ ອາທ ''ສນ຺ຖຕສນ຺ຖເຕ''ຕິ. ສນ຺ຖເຕ ອສນ຺ຖເຕຕິ ປທຈ຺ເຊໂທ. ນ ສນ຺ຖຕໍ ອສນ຺ຖຕໍ. ຕສ຺ມິ ອສນ຺ຖເຕ. ນ-ກາໂຣ ເອຕ຺ຖ ''ອພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ ປຍິຣຸທາເສ, ຕໍ ກິຣິຍາຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕາທິສສ຺ສ ອຍ຺ຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ວິຊາເນນ ສນ຺ຖຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ປຍິຣຸທາສນໍ ປຣິຈ຺ຈຊນໍ ປຍິຣຸ ທາໂສຕິ. ນ ປສຊ຺ຊປ຺ປຜິເສເຘ, ສນ຺ຖຕໍ ປສຊ຺ຊ ປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ''ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ນ ກວິສ຺ສຕິ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນ ນິເສໂຘຕິ. ວາ-ສທ຺ໂທ ປເນຕ຺ຖ ວຈນຍຸຕ຺ຕິພເລເນວ ລພ຺ກຕິ, ຕສ຺ສ ປລິເວເຖຕ຺ວາ, ອນ຺ໂຕ ວາ ປເວເສຕ຺ວາ ວຕ຺ຖາທິນາ ເກນຈິ ປຜິຈ຺ຉນ຺ເນ ວາ ອປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ເນ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາພູເຕ ອລ຺ໂລກາເສ ປກຕິວາເຕນ ອສມ຺ຜຸຏ຺ເຄ ຕິນ຺ຕປ຺ປເທເສ. ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອງ຺ຄຊາຕໍ. ສນ຺ຕິອາທີ ຕພ຺ພິເສສນໍ. ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນິຍໍ. ສໍ-ສທ຺ໂທ ຫີ ອຕ຺ຕນີ ອຕ຺ຕນິເຍ ຈ ວຕ຺ຕຕິ. ສນ຺ຖຕໍ ອສນ຺ຖຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ອປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ. ອຸປາທິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຏ຺ຄກາຍປ຺ປສາທໍ. ກິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ອາທ ''ຕິລມຕ຺ຕມ຺ ປີ''ຕິ. ຕິລສ຺ສ ມຕ຺ຕໍ ສາກລ຺ລໍ ຍສ຺ສ ຕໍ ຕິລມຕ຺ຕໍ. ''ມຕ຺ຕໍ ສາກລ຺ລໍ ນິຈ຺ຉເຍ''ຕິ ຫີ ນິຒຕ຺ທຸ. ເອຕ຺ຖາປິ ອວຍເວນ ວິຄ຺ຄໂຫ ສມຸທາໂຍ ສມາສຕ຺ໂຖ, ຕິລພີຊປ຺ປມາຕມ຺ປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ກີ ຕໍ? ນິມິຕ຺ຕໍ, ປເວສນໍ ວາ. ອປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ກາວເນ, ''ຕິລ ພີຊມຕ຺ຕມ຺ປີ''ຕິ ສມ຺ກາວີຍຕິ, ອຜິເກ ກາ ນາມ ກຖາຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ສມ຺ກາວນໍ, ເອວໍພູຕໍ ສໍ ອງ຺ຄຊາຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ ຕິລມຕ຺ຕມ຺ປີ ປເວສນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຈຸໂຕ ປຣິກຏ຺ໂຄ, ປາຣາຊິໂກ ນາມ ໂຫຕິ ສາສນໂຕຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕິ ຄມ຺ມມານ ຕ຺ຖສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ສ ປໂຍຄໍ ປຕິ ກາມາຈາຣຕ຺ຕາ. ກີທີໂສຕິ ອາທ ''ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ''ຕິ. ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ ປນ ອກິກ຺ຂຸກຕ຺ຕາ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ໂຕ. ຕຕ຺ຖ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ໂອທີຕາ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາ ສິກ຺ຂາ ເອເຕນາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ຍຖາລກ຺ຂຕໍ ນ ນິກ຺ ຂິຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ. ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕເຂຕ຺ຕກາລປ຺ປໂຍຄປຸຄ຺ຄລວິຊານນວເສນ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ຜຕ຺ວາ ຕທກາເວນ ອປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຕຕ຺ຖ ອຸປສມ຺ປນ຺ນກາວໂຕ ຈວິຕຸກາມຕາຈິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນາມ. ''ພຸທ຺ສໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ''ຕິອາທີນິ ''ຄິຫີຕີ ມໍ ຈາເຣທີ, ອຸປາສໂກ, ອາຣາມິໂກ, ສາມເຕໂຣຕິ ມໍ ຈາເຣທີ''ຕິ ''ອລໍ ເມ ພຸທ຺ເຘນາ''ຕິອາທີນິ ໒ ເຂຕ຺ຕປທານິ ເຂຕ຺ຕໍ ນາມ. ''ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ''ຕິອາທີ ນາ ວຸຕ຺ໂຕ ວຕ຺ຕມານກາໂລເຍວ ກາໂລ ນາມ. ຍາຍ ກາຍຈິ ກາສາຍ ວເສນ ວາຈສິກປ຺ປໂຍໂຄວ ປໂຍໂຄ ນາມ. ອນຸມ຺ມຕ຺ຕາ

ທີໂກ ປຈ຺ຈກ຺ຂາໂຕ ຈ ມນຸສ຺ສຊາຕິໂກ ໂສວ ປຸຄ຺ຄໂລ ນາມ ฯ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕກສ຺ສ ວຈນສມ຺ພນ຺ເຕຣເມວ ‘‘ອຍໍ ອຸກ຺ກຕ຺ຖີໂຕ’’ຕິ ວາ ‘‘ຄີທິກາວໍ ປຕ຺ຖຍຕີ’’ຕິ ວາ ໂສຕ຺ໂນ ຊານນໍ ວິຊານນໍ ນາມາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ ฯ

ຕຕ຺ຖ ນພ຺ຖກາຍປ຺ປສາທໍ ປນ ປີລຸອກໍ ວາ ຈມ຺ມຂີລໍ ວາ ໂລມໍ ວາ ປເວສນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຟໍ ฯ ອກ຺ຂິນາສກຕ຺ຕາຈຸອິທຸທວຕ຺ຖີໂກເສສຸ, ສຕ຺ຖກາທີທີ ກຕວເຕ ວາ ເມຖຸນຣາເຄນ ນິມິຕ຺ຕໍ ປເວສນ຺ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ฯ ອວເສສສຣີເຣສຸ ອຸປກຈ຺ຉກາທີສຸ ທຸກ຺ກຟໍ ฯ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສໂຄຄທຸຣກໂອຍ຺ຖມຫີສາທີນໍ ນາສາຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ວຕ຺ຖິໂກເສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເມວ ฯ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ອກ຺ຂິກຕ຺ຕາວເຕສຸ ທຸກ຺ກຟໍ ฯ ຕຖາ ອວເສສສຣີເຣ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ, ເມຖຸນຣາເຄນ ວາ ຊີວມານກປ຺ຣິສສ຺ສ ວຕ຺ຖິໂກສໍ ອປ຺ປເວສນ຺ໂຕ ນິມິຕ຺ເຕນ ນິມິຕ຺ຕໍ ຉຸປ຺ຕິ, ທຸກ຺ກຟໍ ฯ ພຫີ ນິກ຺ຂນ຺ຕຫນ຺ເຕສຸ ວາຍມນ຺ຕສ຺ສ ປນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສວິນິຈ຺ຉໂຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕານກ຺ກໂມ ฯ

ອິທານິ ປເວສນໍ ນາມ ນ ເກວລໍ ອຕ຺ຕປ຺ກ຺ກເມເນວ, ປຣູປ຺ກ຺ກເມນາປີ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຣາປີ ສາທິຍນ຺ໂຕວ ຈຸໂຕ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ຕຕ຺ຖ ອຖ ວາຕິ ອຍໍ ນິປ຺ປາໂຕ, ນິປ຺ປາຕສມຸທາໂຍ ວາ ປກ຺ຂນ຺ຕຣາຣມ຺ເກ ฯ ປເວສນຍ຺ຈ ຄິຕຍ຺ຈ ອຸທ຺ສາໂຣ ຈ ປວິຍ຺ຖຍ຺ຈ ປເວສນ...ເປ... ປວິຍ຺ຖານິ, ອິຕຣີຕຣໂຍຄທ຺ວນ຺ໂທ ฯ ອິຕຣີຕຣໂຍໂຄ ນາມ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍຕ຺ໂຖປ຺ປາທານຕາຕິ ປເວສນາທີນີ ຄິຕາທີອຕ຺ຖານິປີ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປວິຍ຺ຖ-ສທ຺ໂທປີ ປເວສນາທີອຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕໂຕເຍເວຕ຺ຖ ຕສ຺ມາ ພຫຸວຈນສມ຺ກໂວ ฯ ອຍ຺ຍຖາ ທ຺ວນ຺ເທ ອວຍວຕ຺ຖປ຺ສານຕ຺ຕາ ເອກຕ຺ຖວາຈກາປີ ປວິຍ຺ຖ-ສທ຺ທາ ກຖໍ ພຫຸວຈນປ຺ປສ຺ໂສໂຄ ฯ ສມາຫາເຣ ວາ ທ຺ວນ຺ໂທ ฯ ຂໂຕຕິ ກາລວິເສໂສ ฯ ໂສ ຈ ໂຍຄວນ຺ຕານໍ ຂຓນ຺ຕຣວິນິມຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ປເວສນ...ເປ... ປວິຍ຺ຖານິເຍວ ຂໂຕຕິ ກມ຺ມສາຣໂຍ, ອເກເທ ເກທປ຺ຣິກປ຺ປນາຍ ວາ ປເວສນ...ເປ... ປວິຍ຺ຖານໍ ຂໂຕຕິ ຉພ຺ຄິຕປ຺ປຸຣິໂສ ฯ ຕສ຺ສ ສາທໂກ, ຕສ຺ມີ ວາ ສາທໂກ ປເວສນ...ເປ... ສາທໂກ ฯ ຂຓ-ສທ຺ໂທ ປເນຕ຺ຖ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ທ຺ວນ຺ທສມາສຕ຺ຕາ, ປເວສນກາລໍ ຄິຕກາລໍ ອຸທ຺ສາຣກາລໍ ປວິຍ຺ຖກາລໍ, ຕສ຺ມີ ວາ ສາທິຍນ຺ໂຕຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ฯ ເອວໍ ເສວນຈິຕ຺ຕປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖາເນນ ສາທໂກ ກິກ຺ຂຸ ຈຸໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ฯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປເທສສ຺ສ ອນ຺ໂຕກຣຕໍ ປເວສນໍ ນາມ ฯ ຍາວ ອຸທ຺ຉຣຕາຣມ຺ກາ ນິວຕ຺ຕໍ ຄິຕໍ ນາມ ฯ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ປາຣາ ฯ ອຍ຺ຖ ฯ ໑໔໕) ປນ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຍ຺ຖີ ປຕ຺ວາ ສພ຺ພຖາ ວາຍມໂຕ ໂອຣມິຕ຺ວາ ຄິຕກາລໍ ສນ຺ຊາຍ ‘‘ສຸກ຺ກວິສ຺ສຍ຺ຖິສມເຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ຍາວ ອຄ຺ຄາ ນີຫຣຕໍ ອຸທ຺ສາໂຣ ນາມ ฯ ຍາວ ປເວສນາຣຫຍ຺ຖານາ ອນ຺ໂຕກຕໍ ປວິຍ຺ຖໍ ນາມ ฯ

ປຖມໍ ฯ

໓-໔ ฯ ອິທານິ ທຸຕິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອາທິເຍຍ຺ຍາ’’ຕິອາທິມາຫ ฯ ຕຕ຺ຖ ອທິນ຺ນໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ ອາທິເຍຍ຺ຍ...ເປ... ສ຺ເກຕໍ ວີຕິນາມເຍ, ປາຣາຊິໂກ ກເວຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຍ ฯ ອທິນ຺ນນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສສາມິເກຫິ ກາຍວາຈາຫິ ນ ທິນ຺ນໍ ฯ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນາຕິ ເຖໂນຕິ ໂຈໂຣ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ເຖຍ຺ຍໍ ນ-ກາຣສ຺ສ ຍ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ທ຺ວິຕ຺ເຕນ ฯ ກວນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມາ ອກິທານພຸທ຺ຍິຕິ ກາໂວ, ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ຊາຕິຄຸຕາທີ ฯ ອິທ ປນ ອວຫຣຕາຈິຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ ທພ຺ພໍ ເຖຍ຺ຍໍ ฯ ເຖຍ຺ຍຍ຺ຈ ຕໍ ຈິຕ຺ຕຍ຺ຈາຕິ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ຕໍ, ເຕນ ฯ ອາທິເຍຍ຺ຍາຕິ ອາຣາມາທີ ອກິຍຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ฯ ຫເຣຍ຺ຍາຕິ ຫຣນ຺ໂຕ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ฯ ອວຫເຣຍ຺ຍາຕິ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຫໍ ‘‘ເທຫິ ເມ ກຕ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ‘‘ນ ມຍາ ຄຫິຕ’’ນ຺ຕິອາທີນິ ວທນ຺ໂຕ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ฯ ອິຣີຍາປຖໍ ໂກເປຍ຺ຍາຕິ ກຕ຺ຫຫາຣກສ຺ສ ຄມນາທີອິຣີຍາປຖໍ ວິຈ຺ອິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ฯ ໂກປໍ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ທິ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ‘‘ໂກປີ’’ຕິ ນາມສາຕ຺ຸ ฯ ຖານາ ຈາເວຍ຺ຍາຕິ ຄປີຕຍ຺ຖານໂຕ ຈາເວຍ຺ຍ ฯ ສ຺ເກຕໍ ວີຕິນາມເຍຕິ ປຣິກປ຺ປີຕສ຺ຖກຫາຕໍ ວາ ສ຺ຖກຫາຕໍ ວາ ອຕິກ຺ກາເມຍ຺ຍ ฯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອາຣາມາທີອກິຍຸຍ຺ຊເນ, ສາມິກສ຺ສ ວິມຕຸປ຺ປາທນຣຸຣນິກ຺ເຂເປ, ກຕ຺ຫຫາຣກສ຺ສ ສີສກາຣາມສມພນ຺ທາປນຂນ຺ໂຮໂຣປເນ, ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ‘‘ເທຫິ ເມ ກຕ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ໂຈທິຍມານສ຺ສ ‘‘ນາຫໍ ຄຕ຺ຫາມີ’’ຕິ ກຓນວິມຕຸປ຺ປາທນຣຸຣນິກ຺ເຂເປ, ຖລຍ຺ຖສ຺ສ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນາມສນພນ຺ທາປນຖານາຈາວເນ ຈາຕິ ຈຕູສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ທຸກ຺ກຓຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍປາຣາຊິກາໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ ฯ ‘‘ສຫກຕ຺ຫຫາຣກໍ ເນສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຖມທຸຕິຍປາທສ຺ກາມເນ, ປຣິກປ຺ປີຕສ຺ຖກຫາຕຍ຺ຖານໂຕ ປຖມທຸຕິຍປາທາຕິກ຺ກາເມ ຈາຕິ ທ຺ວີສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ກເມນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍປາຣາຊິກາໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ ฯ ອຍເມຕ຺ຖ ສວິຍ຺ຍາຕກາວິຍ຺ຍາຕກມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ນານາກຕ຺ຫວເສນ ໂຍຊນາ ฯ ເອກກຕ຺ຫວເສນ ປນ ສສ຺ສາມິກສ຺ສ ທາສສ຺ສ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕສ຺ສ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອກິໂຍຄາທີນາ ນເຍນ ອາທິຍນຫຣຕາທີວເສນ ໂຍຊນາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ ฯ

ອປີຈ ອິມານິ ໑ ປທານິ ວຕຸຕຍນຸເຕນ ນານາກຕຸຫເອກກຕຸຫສາຫຕຸຖິກປຸພຸພປຸປໂຍຄເຖຍຸຍາວຫາຣສງຂາເຕ ປຄຸຈປຄຸຈເກ ສໂມສາເນຕຸວາ ປຄຸຈວິສຕິ ອວຫາຣາ ທສຸເສຕພຸພາ ຉປຸປທນຸໂຕຄສຕຸຕາ ສພຸເພສມຸປີ ອວຫາຣານໍ໌ ເຕ ປນ ອວຫາຣາ ເຍນ ເກນຈິ ອກິໂຍຄາທິອາກາຣນານຕຸຕມຕຸເຕນ ກິນຸນາຕິ ຕໍວເສນ ປຄຸຈປຄຸຈກໍ ນາມ ຊາຕໍ໌ ເອວໍ ສໍວຕຸຕິຕຄຸທີ ອິທໍ ອທິນຸ ນາທານປາຣາຊິກໍ ສຸວຕຸຕິຕໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ທຍຸຖພຸພໍ໌ ຕຕຸຖ ປຸຣິມານີ ທຸເວ ປຄຸຈການິ "ອາທິເຍຍຸຍາ"ຕິອາທີນໍ ປຄຸຈນຸນໍ ປ ທານໍ ວເສນ ລພຸການຸຕິ໌ ຍໍ ປເນຕໍ "ສງເກຕໍ ວີຕິນາມເຍ"ຕີ ຉຄຸກໍ ປທໍ, ຕໍ ຕຕິຍປຄຸຈເມສຸ ປຄຸຈເກສຸ ນິສຸສຄຸຄິຍປຣິກປຸປາວ ຫາຣວເສນ ໂຍເຊຕພຸພໍ໌

ຕຕຸຖ ສາຫຕຸຖິກ-ສທຸເທນ ອຸປຈາຣໂຕ ຕໍສຫຈຣິຕປຄຸຈກໍ ຄເຫຕຸວາ "ສາຫຕຸຖິກຄຸຈ ຕໍ ປຄຸຈກຄຸຈາ"ຕີ ວາ "ສາຫຕຸຖິກາທິ ປຄຸຈກ"ນຸຕິ ມຊຸເຊປທໂລປວເສນ ວາ ສາຫຕຸຖິກປຄຸຈກໍ໌ ເອວມຸປຣີປີ໌ ຕໍ ປນ ສາຫຕຸຖິໂກ ອາຕຕຸຕິໂກ ນິສຸສຄຸຄິໂຍ ອຕຸຖ ສາຣໂກ ສຸຣນິກຸເຂໂປ ຈາຕີ໌ ຕຕຸຖ ສໂກ ຫຕຸໂຖ ສຫຕຸໂຖ, ສຫຕຸເຖນ ນິພຸພຕຸໂຕ ສາຫຕຸຖິໂກ໌ ເອວໍ ອາຕຕຸຕິໂກ໌ ສຸງກຆາຕປຣິກປຸປີໂຕກາສານໍ ອນຸໂຕ ຖຕຸວາ ພທີ ນິສຸສຊຸຊນໍ ນິສຸສຄຸໂຄ, ໂສ ເອວ ນິສຸສຄຸຄິໂຍ໌ ກາລໍ ອນິຍເມຕຸວາ ອາຕຕຸຕສຸສ ກຕຸທຄຸຄທຕໂຕ ຈ ປຣສຸສ ເຕລກຸມຸກິຍາ ປາທຄຸຆນກໍ ເຕລໍ ອວສຸສໍ ປີວນການໍ ອຸປາຫນາທີນໍ ນິກຸຂິຕຸຕານໍ ເຕລປາຕນໂຕ ຈ ປຸເຣຕຣເມວ ປາຣາຊິກສງຂາຕໍ ອຕຸຖໍ ສາເຣຕີຕິ ອຕຸຖສາຣໂກ໌ ໂສ ປນ ອາຕາປນປຸປໂຍໂຄ, ອຸປາຫນາທີນໍ ນິກຸເຂປປຸປໂຍໂຄ ຈ໌ ອາຣາມາກິໂຍເຄ ຈ ອຸປນິກຸຂິຕຸຕກຕຸເຫ ຈ ຕາວກາລິກກຕຸຫເທຍຸຍານມທາເນ ຈ ສຸຣສຸສ ນິກຸເຂໂປ ສຸຣ ນິກຸເຂໂປ໌

ປຸພຸພປຸປໂຍຄປຄຸຈກໍ ນາມ ປຸພຸພປຸປໂຍໂຄ ສຫປຸປໂຍໂຄ ສໍວິສາວຫາໂຣ ສງເກຕກມຸມໍ ນິມິຕຸຕກມຸມນຸຕິ໌ ຕຕຸຖ ອາຕາປນໍ ກຕຸຫຄຸຄຫຕໂຕ ປຸພຸພຕຸຕາ ປຸພຸພປຸປໂຍໂຄ ນາມ໌ ຖານາຈາວນຊິລສງກາມນປຸປໂຍເຄນ ສຫ ວຕຸຕມາໂນ ສຫປຸປໂຍໂຄ໌ ສໍ ວິສາຍ ສມຸມນຸຕຍິຕຸວາ ຄເຕສຸ ເອເກນາປີ ກຕຸເຫ ຖານາ ຈາວິເຕ ສພຸເພສໍ ອວຫາໂຣ ສໍວິສາວຫາໂຣ໌ ສງເກຕກມຸມນຸຕິ ປຸພຸພຕຸຫາທິກາລປຣິຈຸເຉທວເສນ ສຄຸຊານນກຣຕໍ໌ ນິມິຕຸຕກມຸມໍ ນາມ ສຄຸຄຸປຸປາທນຕຸຖໍ ອກຸຂິນິຂຕນາທີກຣຕໍ໌

ເຖຍຸຍາວຫາຣປຄຸຈກໍ ປນ ສຍເມວ ທສຸເສຕຸໍ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິມາຫ໌ ນນຸ ຈ ຉປຸປທນຸໂຕຄສຕຸຕາ "ສພຸເພສມຸປີ ອວຫາ ຣານ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ສຕິ "ອຖ ວາ"ຕິ ປກຸຂນຸຕຣວເສນ ວິສໍ ວິຍ ອິທໍ ປຄຸຈກໍ ກສຸມາ ວຸຕຸຕນຸຕິ? ນນຸ ອໂວຈຸມຸຫາ "ເຍນ ເກນຈິ ອກິໂຍຄາທິອາກາຣນານຕຸຕມຕຸເຕນ ກິນຸນາ"ຕິ, ເອຕາທິສສຸສ ເກາທສຸສ ສມຸກວໂຕ ປກຸຂນຸຕຣວເສນາປີ ຍຸຊຸຊຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ໌ ອິມສຸສ ປຄຸຈກສຸສ ວິສໍ ອຸທຸສຣິຕຸວາ ວຈນໍ ປນ ປສິທຸສິວເສນາຕີ ທຍຸຖພຸພໍ, ກຸສ-ສທຸເທນ ກຸສສງກາມນມສິປຸ ເປຕໍ ອເກໂທປຈາເຣນ໌ ເຖຍຸຍຄຸຈ ພລຄຸຈ ກຸໂສ ຈ ຉນຸນຄຸຈ ປຣິກປຸໂປ ຈ ເຖຍຸຍາ...ເປ... ປຣິກປຸປີ, ທີໂຆ ສນຸສິວເສນ໌ ເຕນ ອວຫາຣໂກ ປາຣາຊິໂກ ກເວຕີ ສມຸພນຸໂສ໌ ໂຍ ປນ ປຜິຈຸຉນຸເນນ ອວຫາຣໂກ, ໂສ ອຕຸຖໂຕ ປຜິຈຸຉນຸນສຸສ ອວຫາຣໂກ ໂຫຕີຕີ ທຸວນຸທສມາສນຸໂຕຄສຕຸເຕປີຈສຸສ ວິໂຣສາກາໂວກາວສາສໂນ ຈາຍໍ ຉນຸນ-ສທຸໂທ ທຍຸຖພຸໂພ໌ ຕຕຸຖ ສນຸສິຈຸເຉທນາ ທີນີ ກຕຸວາ ວາ ຕຸລາກູຍມານກູຍກຫາປຕກູຍາທີທີ ວຄຸເຈຕຸວາ ວາ ຄຕຸຫນຸໂຕ ເຖຍຸຍາວຫາຣໂກ໌ ພລກຸກາເຣນ ປຣສນຸຕກໍ ຄຕຸຫນຸໂຕ ພລາວຫາຣໂກ໌ ກຸສໍ ສງກາເມຕຸວາ ຄຕຸຫນຸໂຕ ກຸສາວຫາຣໂກ໌ ຕິຕປຕຸຕາທີທີ ຍໍ ກິຄຸຈີ ປຜິຈຸຉາເທຕຸວາ ປຈຸຉາ ກສຸສ ປຜິຈຸຉນຸນສຸສ ອວຫາຣໂກ ປຜິຈຸຉນຸນາວຫາຣໂກ໌ ສາຍກາທີກຕຸທວເສນ, ຄພຸກທຸວາຣາທີໂອກາສວເສນ ວາ ປຣິກປຸເປຕຸວາ ຄຕຸຫນຸໂຕ ປຣິກປຸປາວຫາຣໂກ໌ ເອຕຸຖ ປນ ປຣິກປຸປີຕກຕຸຫຄຸຄຫເຕ ປຣິກປຸປີຕປຣິຈຸເຉທາຕິກຸກເມ ຈ ປາຣາຊິກໍ ເວທິຕພຸພໍ໌

ອິທານີ ປເນຕຸຖ ວິນິຈຸຉຍໍ ທສຸເສຕຸໍ "ກຕຸຫກາລຄຸຆເທເສທີ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໌ ເອຕຸຖ ອທີນຸນາທາເນ ກຕຸຫຄຸຈ ກາໂລ ຈ ອຄຸໂຆ ຈ ເທໂສ ຈ ເຕທີ ຈ ປຣິໂກເຄນ ຈ ວິນິຈຸຉໂຍ ກາຕພຸໂພຕີ ອຕຸໂຖ ໌ ຕຕຸຖ ອວຫຍກຕຸຫສຸສ ສສຸສາມິກສຸສາມິກກາວໍ ສສຸສາມິເກປີ ສາມິການໍ ສາລຍນິຣາລຍກາວຄຸຈ ອຸປປຣິກຸຂິຕຸວາ ສາລຍກາເລ ເຈ ອວຫຍໍ, ກຕຸຫໍ ອຄຸຆາເປຕຸວາ ກາຕພຸໂພ ວິນິຈຸຉໂຍ ກຕຸເທນ ວິນິຈຸຉໂຍ໌ ນິຣາລຍກາເລ ເຈ ອວຫຍໍ, ປາຣາຊິກໍ ນຕຸຖິ, ສາມິເກສຸ ປຸນ ອາຫຣາເປນຸເຕສຸ ທາຕພຸພໍ໌ ຕ ເທວ ທີ ກຕຸຫໍ ກທາຈີ ມຫຄຸຆໍ, ກທາຈີ ອປຸປຄຸຆໍ, ຕສຸມາ ຍສຸມີ ກາເລ ກຕຸຫໍ ອວຫຍໍ, ຕສຸມິເຍວ ກາເລ ໂຍ ຕສຸສ ອຄຸໂຆ, ເຕນ ກາຕພຸໂພ ວິນິຈຸຉໂຍ ກາເລນ ວິນິຈຸຉໂຍ໌ ນວກຕຸຫສຸສ ໂຍ ອຄຸໂຆ, ໂສ ປຈຸຉາ ປຣິຫາຍຕີ, ຕສຸມາ ສພຸພທາ ປກ ຕິອຄຸຆວເສນ ອກຕຸວາ ກາຕພຸໂພ ວິນິຈຸຉໂຍ ອຄຸເຆນ ວິນິຈຸຉໂຍ໌ ກຕຸທຸຍຸຖານເທເສ ກຕຸຫໍ ອປຸປຄຸຆໍ ໂຫຕີ, ອຄຸຄຕຸຖ ມຫຄຸຆໍ, ຕສຸມາ ຍສຸມີ ເທເສ ກຕຸຫໍ ອວຫຍໍ, ຕສຸມິເຍວ ເທເສ ອຄຸເຆນ ກາຕພຸໂພ ວິນິຈຸຉໂຍ ເທເສນ ວິນິຈຸຉໂຍ໌ ປຣິໂກເຄນ ສາຍກາທີໂນ ກຕຸຫສຸສ ອຄຸໂຆ ປຣິຫາຍຕີ, ຕສຸມາ ຕສຸສ ປຣິໂກຄວເສນ ປຣິຫີນາປຣິຫີນກາວໍ ອຸປປຣິກຸຂິຕຸວາ ກາຕພຸໂພ

ວິນິຈ຺ຉໂຍ ປຣິໂກເຄນ ວິນິຈ຺ຉໂຍ.

ທຸຕິຍໍ.

໔-໗. ອິທານິ ຕຕິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫ”ນ຺ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫໍ ກລລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຊີວມານກມນຸສ຺ສຊາຕິກາຍໍ ສຣີຣໍ. ຈິຈ຺ຈ ປາໂຕຕິ ສຎ຺ຎາຍ ສທ຺ຘິໍເຍວ “ວຘາມິ ນ”ນ຺ຕິ ວຘກເຈຕນາຍ ເຈເຕຕ຺ວາ ປກປ຺ເປຕ຺ວາ. ຊີວິຕາ ວາ ວິໂຍເຊເຍຕິ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຊາຕິອຸຓ຺ຓໍສຸນາ ສມຸທ຺ຘຏເຕລພິນ຺ທຸມຕ຺ຕໍ ກລລຣູປກາເລ ຕາປນາທີຫິ ວາ ຕໂຕ ວາ ອຸທ຺ຘມ຺ປີ ຕທນຸຣູເປນ ອຸປກ຺ກເມນ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍປກ຺ກເມ ສຕິ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອຣູປຊີວິຕສ຺ສາປີ ໂວໂຣປນສມ຺ຠວໂຕ ອຸຠຍຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ. ວາ-ສທ຺ໂທ ວິກປ຺ເປ. ມຣຓເຈຕໂນຕິ ມຣເຓ ເຈຕນາ ຍສ຺ສ ໂສ ມຣຓາຘິປ຺ປາໂຍ. ສຕ຺ຖຫາຣກນ຺ຕິ ຊີວິຕໍ ຫຣຕີຕິ ຫາຣກໍ, ສຕ຺ຖຎ຺ຈ ຕໍ ຫາຣກຎ຺ຈາຕິ ສຕ຺ຖຫາຣກໍ, ຕໍ. ອສ຺ສ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫສ຺ສ. ອຸປນິກ຺ຂິເປຕິ ສມີເປ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ ວາ. ເອເຕນ ຖາວຣປ຺ປໂຍຄໍ ທສ຺ເສຕິ. ຄາເຫຍ຺ຍ ມຣຓູປາຍນ຺ຕິ “ສຕ຺ຖໍ ວາ ອາຫຣ, ວິສໍ ວາ ຂາທາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມຣຓຕ຺ຖາຍ ອຸປາຍໍ ຄາຫາເປຍ຺ຍ ວາ. ເອເຕນ ອາຓຕ຺ຕິປ຺ປໂຍໂຄ ທສ຺ສິໂຕ. ວເທຍ຺ຍ ມຣເຓ ຄຸຓນ຺ຕິ ກາຍວາຈາທູຕເລຂາທີ ‘ໂຍ ເອວໍ ມຣຕິ, ໂສ ຘນໍ ວາ ລຠຕິ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ມຣເຓ ຄຸຓໍ ປກາເສຍ຺ຍ ວາ. ອຸຠຍຕ຺ຖ ອຘິກາຣວເສນ ວາ-ສທ຺ໂທ ອາຫຣິຕພ຺ໂພ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຈຸໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ສາສນໂຕຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ.

ອິທານິ ປນສ຺ສ ຉພ຺ພິເຘ ປໂຍເຄທສ຺ເສຕຸໍ “ປໂຍຄາ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສາຫຕ຺ຖີ...ເປ... ອິທ຺ຘິວິຊ຺ຊາມຍາ ປໂຍຄາຕິ ອິເມ ຉ ປໂຍຄາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ກ-ກາຣໂລເປນ ປເນຕ຺ຖ “ສາຫຕ຺ຖີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຖ ວາ ອເນກຕ຺ເຖ ອເນກຕທ຺ຘິຕສມ຺ຠເວນ ສຫຕ຺ຖສ຺ສາຍໍ ປໂຍໂຄ ສາຫຕ຺ຖີຕິ ປທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາ. ສາຫຕ຺ຖີ ຈ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ຈ ອາຓຕ຺ຕິ ຈ ຖາວໂຣ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ. ອິທ຺ຘິ ຈ ວິຊ຺ຊາ ຈ, ຕາສມິເມຕິ ອິທ຺ຘິວິຊ຺ຊາມຍາ, ອິທ຺ຘິມໂຍ ວິຊ຺ຊາມໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປໂຍຄາຕິ ອິເມ ຉປ຺ປໂຍຄາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ສຍໍ ມາເຣນ຺ຕສ຺ສ ກາເຍນ ວາ ກາຍປ຺ປຕິພທ຺ເທນ ວາ ປຫຣຓໍ ສາຫຕ຺ຖິໂກ ປໂຍໂຄ. ທູເຣ ຐິຕໍ ມາເຣຕຸກາມສ຺ສ ກາຍາທີຫິ ອຸສຸສຕ຺ຕິອາທີນໍ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ. “ອສຸກໍ ນາມ ມາເຣຫີ”ຕິອາທິນາ ອາຓາເປນ຺ຕສ຺ສ ອາຓາປນໍ ອາຓຕ຺ຕິ, ໂອປາຕຂຓນໍ ອປ຺ສ຺ເສນສໍວິຘານໍ ອສິອາທີນໍ ອຸປນິກ຺ຂິປນາທີ ຖາວໂຣ. ມາຣຓຕ຺ຖໍ ກມ຺ມວິປາກຊາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ປໂຍຊນໍ ອິທ຺ຘິມໂຍ. ກມ຺ມວິປາກຊິທ຺ຘີ ຈ ນາເມສາ ຣາຊາທີນໍ ຣາຊິທ຺ຘິອາທໂຍ. ຕຕ຺ຖ ປີຕຸຣລ຺ໂລ ສີຫລຸອິນ຺ທສ຺ສ ທາຄາ ໂກຍເນນ ຈູລຸອສຸມນກຸຍຸມ຺ພິຍມາຣເຓ ຣາຊິທ຺ຘິ ທຍ຺ຄພ຺ພາ, ຕທຕ຺ຖເມວ ອຖພ຺ພຓາທິວິຊ຺ຊາຍ ປຣິຊປ຺ປນໍ ວິຊ຺ຊາມໂຍ ປໂຍໂຄ.

ເອວໍ ຉປ຺ປໂຍເຄ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຕສຸ ອາຓຕ຺ຕິປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ນິຍາມເກ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກາລາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອາຓຕ຺ຕິ ນິຍເມນ຺ຕິ ສງ຺ເກຕວິສງ຺ເກຕຕາວເສນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕີຕິ ອາຓຕ຺ຕິນິຍາມກາ. ເຕ ປນ ກາໂລ ຈ ວຕ຺ຖຸ ຈ ອາວຸຘຎ຺ຈ ອິຣິຍາປໂຖ ຈາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ຕຖາ ກິຣິຍາວິເສໂສ ໂອກາໂສຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ຉ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ກາໂລ ປຸພ຺ພຓ຺ຫາທິ ໂຍພ຺ພນາທິ ຈ. ວຕ຺ຖຸ ມາເຣຕພ຺ໂພ ສຕ຺ໂຕ. ອາວຸຘໍ ອສິອາທິ. ອິຣິຍາປໂຖ ມາເຣຕພ຺ພສ຺ສ ຄມນາທິ. ກິຣິຍາວິເສໂສ ວິຊ຺ຈນາທິ. ໂອກາໂສ ຄາມາທິ. ໂຍ ຫິ “ອຊ຺ຊ, ສ຺ເວ”ຕິ ອນິຍເມຕ຺ວາ “ປຸພ຺ພຓ຺ເຫ ມາເຣຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຍທາ ກທາຈິ ປຸພ຺ພຓ຺ເຫ ມາເຣຕິ, ນຕ຺ຖິ ວິສງ຺ເກໂຕ. ໂຍ ປນ “ປຸພ຺ພຓ຺ເຫ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ມຊ຺ຊນ຺ຫາທີສຸ ມາເຣຕິ, ວິສງ຺ເກໂຕ ໂຫຕິ, ອາຓາປກສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ. ເອວໍ ກາລສ຺ສ ສງ຺ເກຕວິສງ຺ເກຕຕາວເສນ ນິຍາມກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອິມິນາວ ນເຍນ ວຕ຺ຖຸອາທີສຸປິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ.

ຕຕິຍໍ.

໘-໙. ອິທານິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຊານາທິເກທ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕນີ ໂນສນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕຸປນາຍິກຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາວສ຺ສິຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎາປເທສຣຫິຕຎ຺ຈ ຊານາທິເກທໍ ໂກຏ຺ຐາສໍ ກຕ຺ວາ ວາ ເອເກກໍ ກຕ຺ວາ ວາ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ວິຎ຺ຎຕ຺ຕິປເຖ ຫິເປນ຺ໂຕ ນາຘິມານິໂກ ຎາເຕ ຈຸໂຕ ກເວຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕນີ ສກສນ຺ຕາເນ ໂນສນ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາເຍວ ອວິຊ຺ຊມານໍ, ເອຕ຺ຖ ໂນສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ເຖ ຕປ຺ປຸຣິໂສ. ຊານາທິເກທນ຺ຕິ ຊານໍ ອາທິ ຍສ຺ສ “ວິໂມກ຺ຂສມາຘິ ສມາປຕ຺ຕິ ຎາຓທສ຺ສນ ມຄ຺ຄຠາວນາ ຜລສຈ຺ຉິ ກິຣິຍາກິເລສປ຺ປຫານວິນີວຣຓຕາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຎ຺ຎາຄາເຣ ອຠິຣຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ໑໙໘) ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂສ ຊານາທິ, ໂສວ ເກໂທ ວິເສໂສຕິ ສມາໂສ. ຕໍ ຊານາທິເກທໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມໍ. ອຕ຺ຕຸປນາຍິ

ກນ຺ຕິ ‘‘ອຍໍ ມຍິ ອຕ຺ຖິ’’ຕິ ອາໂຣຈນວເສນ ອຕ຺ຕນິ ອຸປ຺ນິຍຕິ, ‘‘ອຫໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ທິສ຺ສາມິ’’ຕິ ອຕ຺ຕາ ອຸປ຺ນິຍຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ເມຕິ ວາ ອຕ຺ຕຸປ຺ນາຍິໂກ, ຊານາທິເກໂຫ, ຕໍຯ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກວສ຺ສິຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກໂວ ນາມ ອິທານິ ວຕ຺ຕມາໂນ ອຕ຺ຕກາໂວ, ຕນ຺ນິສ຺ສິໂຕຕິ ສມາໂສ, ໂສ ຈ ຊານາທິເກໂຫເຍວ, ຕໍຯ

ອຄ຺ຄາປເທສຣທິຕນ຺ຕິ ‘‘ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສິ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ປຖມໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ’’ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໒໒໐) ນເຍນ ອຄ຺ຄສ຺ສ ອປເທໂສ, ເຕນ ຣທິໂຕ ຈຕ຺ໂຕຕິ ຕປ຺ປຸຣິສສມາໂສ, ໂສ ຣທິໂຕ ເຕນາຕິ ວາ ພຫຸພ຺ພີຫິ, ຊານາທິເກໂຫວ , ຕໍຯ ໂກຄ຺ຄາສໍ ກຕ຺ວາ ວາຕິ ‘‘ປຖມໍ ຊານໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ, ປຖມໍ ຊານໍ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ໂກຄ຺ຄາສໍ ກຕ຺ວາ ວາຯ ເອເກກໍ ກຕ຺ວາ ວາຕິ ‘‘ປຖມໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ, ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊິ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ເອເກກໍ ກຕ຺ວາ ວາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກນ຺ຕິ ກິເຕ ວິຈ຺ຊາຍໍ ທ຺ວິຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ກຕ຺ວາຕິ ກຣຕກິຣິຍາຍ ເອເກກວເສນ ກິນ຺ນສ຺ສ ຊານາທິໂນ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ຂນິຈ຺ຊາ ວິຈ຺ຊາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຜິກາຍໍ ປນ ‘‘ໂກຄ຺ຄາສໍ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘ຊານລາກີ, ວິໂມກ຺ຂລາກີ, ສມາຂິລາກີ, ສມາປຕ຺ຕິລາກິມ຺ຫີ’ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ໂກຄ຺ຄາສໂຕ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ຈ ‘‘ເອເກກໍ ວາຕິ ‘ປຖມສ຺ສ ຊານສ຺ສ ລາກີ, ທຸຕິຍສ຺ສ ຊານສ຺ສ ລາກິມ຺ຫີ’ຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ເອເກກໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂສ ປາລຸອິຍໍ ອຄ຺ຄກຖາຍຄ຺ຈ ອວຸຕ຺ຕກ຺ກໂມຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ກາເຍນ ວາຕິ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາທິວເສນ ກາເຍນ ວາຯ ວາຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍ-ກາໂຣ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຄ຺ໂຖ ‘‘ອລຊ຺ຊິຕາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ວິຄ຺ຄຕ຺ຕິປເຖຕິ ກາຍວຈີວິຄ຺ຄຕ຺ຕີນໍ ຄຫຕໂຍຄ຺ເຍ ປເທເສ ຄຕ຺ວາຕິ ອຊ຺ຊາຫຣິຕພ຺ພໍຯ ທີເປນ຺ໂຕຕິ ‘‘ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ກາຣເຕນ ອຍໍ ຂມ຺ໂມ ມຍິ ອຕ຺ຖິ’’ຕິ ປກາເສນ຺ໂຕຯ ນາຂິມານິໂກຕິ ອປ຺ປຕ຺ເຕ ປຕ຺ຕສຄ຺ຄີຕາສງ຺ຂາໂຕ ອຂິໂກ ມາໂນ, ໂສ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສາຕິ ນາຂິມານິໂກ, ກິກ຺ຂຸຯ ຄາເຕຕິ ວິຄ຺ຄຸນາ ມນຸສ຺ສຊາຕິເກນ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວິຄ຺ຄາເຕສຕິ ຈຸໂຕ ກເວ ສາສນໂຕຕິ ວິຄ຺ຄາຍຕິຯ ອຄ຺ຄາປເທເສນ ທີປ຺ໂຕ ປນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ –

ທຸກ຺ກຜໍ ປຖມສ຺ເສວ, ສາມນ຺ຕມິຕິ ວຕ຺ຕິຕໍ;

ເສສານໍ ປນ ຕິຕ຺ຕນ຺ນປິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍມ຺ທີຣິຕນ຺ຕິຯ

ຈຕ຺ຕ຺ຖໍຯ

໑໐ຯ ອິທານິ ຈຕ຺ນ຺ນມ຺ປີ ເຈເຕສມສໍວາສຕໍ ອກພ຺ພຕຄ຺ຈ ທີເປຕ຺ໍ ‘‘ປາຣາຊິເກເຕ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຂໍຯ ເອເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາຣາຊິກາ ປຸຄ຺ຄລາ ຍຖາ ປຸເຣ ປຸພ຺ເພ ຄິຫິກາເລ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ນກາເລ ຈ ວິຍ ອສໍວາສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂຯ ສຫ ວສນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ສພ຺ເພປີ ລຊ຺ຊິໂນ ເອເຕສຸ ກມ຺ມາທີສຸ ນ ເອໂກປີ ຕໂຕ ພຫິທ຺ຂາ ສນ຺ທິສ຺ສຕີຕິ ເອກກມ຺ມໍ ເອກຸທ຺ເທໂສ ສມສິກ຺ຂຕາຕິ ອິເມ ຕໂຍ ສໍວາສາ ນາມຯ ຕຕ຺ຖ ອປໂລກນາທິກໍ ຈຕຸພ຺ພິຂມ຺ປີ ສງ຺ຂກມ຺ມໍ ສີມາປຣິຈ຺ຂິນ຺ເນຫິ ປກຕຕ຺ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ເອກໂຕ ກຕ຺ຕພ຺ພຕາ ເອກກມ຺ມໍ ນາມຯ ຕຖາ ປຄ຺ຈວິໂຂປີ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ ເອກໂຕ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເອກຸທ຺ເທໂສ ນາມຯ ປຄ຺ຄຕ຺ຕໍ ປນ ສິກ຺ຂາປທໍ ສພ຺ເພຫິປີ ລຊ຺ຊີປຸຄ຺ຄເລຫິ ສມໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພກາວໂຕ ສມສິກ຺ຂຕາ ນາມຯ ນຕ຺ຖິ ເຕ ສໍວາສາ ເອເຕສນ຺ຕິ ອສໍວາສາຯ ‘‘ອກພ຺ພາ’’ຕິອາທີສຸ ກິກ຺ຂຸກາວາຍາຕິ ຕຸມຕ຺ເຖ ສມ຺ປທານວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ສີສຈ຺ຂິນ຺ໂນ ຊີວິຕ຺ໍ ອກພ຺ໂພ, ເອວໍ ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ປຸຄ຺ຄລາ ກິກ຺ຂຸກາວາຍ ກິກ຺ຂູ ກວິຕ຺ໍ ອກພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໑ຯ ອິທານິ ປຣິຍາຍາຕຕ຺ຕິທີ ສມ຺ກວນ຺ເຕ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ‘‘ປຣິຍາໂຍ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປຣິຍາໂຍ ຈ ອາຕຕ຺ຕິ ຈ ຕຕິເຍ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄເຫ ລພ຺ກຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂຯ ຕຕ຺ຖ ກາຍາທີຫິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ‘‘ໂຍ ເອວໍ ມຣຕິ, ໂສ ຂນໍ ວາ ລກຕີ’’ຕິ ເອວມາທິວິຄ຺ຄາປໂກ ພ຺ຍຄ຺ຊນກູໂຕ ກາຍວຈີປໂຍໂຄ ປຣິຍາໂຍຯ ອິມິນາ ອິທໍ ທີເປຕິ – ຍຖາ ອທິນ຺ນາທາເນ ‘‘ອາທິເຍຍ຺ຍາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໖໒) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາຣິຍາຍກຖາຍ ມຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອິຂ ເອວໍຯ ‘‘ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໑໗໒) ປຣິຍາຍກຍາຍປີ ນ ມຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ‘‘ທຸຕິເຍ ປນາ’’ຕິອາທີສຸ ອຕ຺ໂຖ ປາກໂຜເຍວຯ ເອວມຸປຣິປີ ປາກຜມຸເປກ຺ຂິສ຺ສາມຯ

໑໒ຯ ອິທານິ ເມຖຸນຂມ຺ມາທີນໍ ອງ຺ຄານິ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ‘‘ເສເວຕ຺ູ’’ຕິອາທິມາຫຯ ເສເວຕຸກາມຕາຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເມຖຸນໍ ເສເວຕ຺ໍ ກາເມຕີຕິ ເສເວຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ນາມ ຕຕ຺ຫາ, ຕາຍ ເສເວຕຸກາມຕາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ເມຖຸນຂມ຺ມສ຺ສາຕິ ມິຖຸນານໍ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສານໍ ອິທນ຺ຕິ ເມຖຸນໍ, ຕເມວ ຂມ຺ໂມຕິ ເມຖຸນຂມ຺ໂມຯ ອິຂ ປນ ອຸປຈາຣວເສນ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິ ເມຖຸນຂມ຺ໂມ ນາມຯ ອຖ ວາ ເມຖຸເນນ ຊາໂຕ ຂມ຺ໂມ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິ ເມຖຸນຂມ຺ໂມ, ຕສ຺ສ ເມຖຸນຂມ຺ມສ຺ສ ເມຖຸນຂມ຺ມປາຣາຊິກາປຕ຺

ຕິຍາຯ ອຽຄທຸວຍນ຺ຕິ ອຽຄານໍ ກາຣຕານໍ ທ຺ວຍໍຯ ພຸຮາຕິ ວິນຍຮຣາ ວິຍ຺ຍຸໂນຯ

໑໓ຯມນຸສຸສສນ຺ຕິ ມນຸສຸສານໍ ສໍ ມນຸສຸສສໍ, ຕທາຍຕ຺ຕວຕ຺ຖຸກາ ຈຯ ເອເຕນ ເປຕຕິຣຈຸຉານຄຕາຍຕ຺ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ ຕຖາສຍ຺ຍິຕິ ຕຖາ ຕາທິສາ ສຍ຺ຍາ ຕຖາສຍ຺ຍາ, ສາ ອສຸສ ອຕ຺ຖີຕິ ຕຖາສຍ຺ຍີຯ ປຣາຍຕ຺ຕສຍ຺ຍິຕາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາວປຸປຮານາ ອິເມ ນິທຸເທສາ, ກາວປຈຸຈຍໂລໂປ ວາ "ພຸທຸເຮ ຣຕນ"ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຂຸຯ ປາຯ ໖ຯ໓) ວິຍຯ ເອວມຸປຣີປີ ອີທິເສສຸຯ ເຖຍຸຍຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຖນກາວສງຂາຕໍ ຈິຕ຺ຕຍ຺ຈຯ ວຕ຺ຖຸໂນ ຄຣຸຕາຕິ ກຕ຺ຫສຸສ ປາທອຕິເຣກປາທາຣຫກາເວນ ຄຣຸຕາ ຈຯ ອູນປຍ຺ຈມາສເກ ວາ ອຕິເຣກມາສເກ ວາ ຖຸລຸລຈຸຈຍໍຯ ມາສເກ ວາ ອູນມາສເກ ວາ ທຸກຸກຍໍຯ ອວຫາໂຣຕິ ປຍ຺ຈວີສຕິຍາ ອວຫາຣານໍ ອຍ຺ຍຕເຣນ ອວຫຣຕຍ຺ຈາຕິ ອິເມ ປຍ຺ຈ ອທິນຸນາທານເຫຕຸໂຍ ອທິນຸນາທານປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິຍາ ອຽຄານີຯ

໑໔ຯປາໂຕ ມານຸສຸສໂກຕິ ມນຸສຸສຊາຕິສມຸພນຸໂຮ ປາໂຕ ຈ, ປາໂຕຕິ ທີ ໂວຫາຣໂຕ ສຕ຺ໂຕ, ປຣມຕ຺ຖໂຕ ປນ ຊີວິຕິນຸທຸຣິຍໍ ວຸຈຸຈຕີຯ ປາຕສຍ຺ຍິຕາຕິ ປາໂຕຕິ ສຍ຺ຍິຕາ ຈ, ຆາຕນໍ ຆາໂຕ, ໂສ ເອວ ເຈຕນາ ຆາຕເຈຕນາ, "ວຮາມີ ນ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາ ສາ ຈ, ຕໍສມຸຍຸກຼໂຕ ສາຫຕ຺ຖິກາທີນໍ ຉນຸນມຍ຺ຍຕໂຣ ປໂຍໂຄ ຈ, ເຕນ ປໂຍເຄນ ມຣຕຍ຺ຈາຕິ ເອເຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ປຍ຺ຈ ວຮເຫຕຸໂຍ ປາຕຆາຕາປຊຸຊີຕພຸພອາປຕ຺ຕິຍາ ອຽຄານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໕ຯອຕ຺ຕນິອສນ຺ຕຕາຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສຸສຮມຸມສຸສ ສນ຺ຕາເນ ອວິຊຸຊມານຕາ ຈຯ ປາປມິຈຸຉຕາຍາໂຣຈນາຕິ ຍາ ສາ "ອິເຣກຈຸໂຈ ທຸສຸສີໂລ ສມາໂນ 'ສີລວາຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູ"ຕິອາທີນາ (ວິກຯ ໗໔໑) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕາ ປາໄປຈຸຉຕາຍ ສມນຸນາຄຕາ, ຕາຍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສຸສຮມຸມສຸສ ອາໂຣຈນາ ຈຯ ຕສຸສາຕິ ຍສຸສ ອາໂຣເຈຕິ, ຕສຸສຯ ມນຸສຸສຊາຕິຕາຕິ ມນຸສຸສານໍ ຊາຕິ ຍສຸສ, ຕສຸສ ກາໂວ ມນຸສຸສຊາຕິຕາ, ສາ ຈ, ນຍ຺ຍາປເທໂສຕິ ນ ອຍ຺ຍາປເທໂສ ອຍ຺ຍາປເທສາກາໂວ ຈ, ຕເທວ ຊານນນ຺ຕິ ຕຽຂຕໍເຍວ ວິຊານນຍ຺ຈາຕິ ອິມານີ ປຍ຺ຈ ເອຕ຺ຖ ອສນ຺ຕທີປເນ ອສຸມີ ສນ຺ຕາເນ ອວິຊຸຊມາເນົາຕ຺ຕຣິມນຸສຸສຮມຸມປຸປກາສນນິມິຕ຺ເຕ ປາຣາຊິເກ ອຽຄານິ ເຫຕຸໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໖ຯ ເອວໍ ເຕສມສໍວາສຕາກພຸພຕາທີນິ ທສຸເສຕ຺ວາ ອິທານິ ນ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣວ, ອຖ ໂຂ ສນ຺ຕຍ຺ເຍປີຕິ ເຕ ສພຸເພປີ ສໂມຮາເນຕ຺ວາ ທສຸເສນ຺ໂຕ "ອສາຮາຣຕາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອສາຮາຣຕາຕິ ປາຣາຊິກາ ຮມຸມາ ອຮິປຸເປຕາຯ ເຕເນວ ເຈຕ຺ຖ ປຸລຸລິງຄນິທຸເທໂສຯ ຕສຸມາ ກິກຸຂຸນີນໍ ກິກຸຂູທີ ອສາຮາຣຕາ ປາຣາຊິກາ ຮມຸມາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍຸຄພຸໂພຯ ອຸປຈາຣວເສນ ຕຸ ອຸພຸກຊາຕຸມຕ຺ຫລິກາທີກາ ປາຣາຊິກາປນຸນາ ປຣິຄ຺ຄຍຸຫນ຺ຕີຯ ຕາສຸ ຍາ ອວສຸສຸຕາ ອວສຸສຸຕສຸສ ມນຸສຸສປຸຣິສສຸສ ອກຸຂການໍ ອໂຮ ຊາຕຸມຕ຺ຫລານໍ ກປຸປຣານຍ຺ຈ ອຸປຣິ ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ສາທິຍຕິ, ອຍໍ ອຸພຸກຊາຕຸມຕ຺ຫລິກາຯ ຍາ ປນ ອຍ຺ຍິສຸສາ ກິກຸຂຸນິຍາ ປາຣາຊິກໍ ປຝິຈຸຉາເທຕິ, ສາ ວຊຸຊປຸປຝິຈຸຉາທິກາຯ ຍາ ອຸກຸຂິຕ຺ຕກໍ ກິກຸຂໍ ຕສຸສາ ທິຍຸກຼິຍາ ຄຫຕວເສນ ອນຸວຕ຺ຕຕິ, ສາ ອຸກຸຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕິກາຯ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ຕິນຸຕສຸສ ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫຕໍ ສງຆາຝິກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ ກາຍສໍສຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ປຸຣິສສຸສ ຫຕ຺ຖປາເສ ຄານໍ ຄຕ຺ວາ ສລຸລປນໍ ສງເກຕຄມນໍ ປຸຣິສສຸສາຄມນສາທິຍນໍ ປຝິຈຸຉນຸໂນກາສວິສນໍ ຫຕ຺ຖປາເສ ຄຕ຺ວາ ກາໂຍປສໍຫຣຕນ຺ຕິ ອິມານີ ອຍຸຄ ວຕ຺ຖູນິ ຍສຸສາ ອວສຸສຸຕາຍ, ສາ ອຍຸຄວຕ຺ຖຸກາ ນາມຯ

ອກພຸພກາ ເອກາທສ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຕ຺ຫໂກ ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕໂກ ຕິຣຈຸຉານຄໂຕ ມາຕຸຆາຕໂກ ປີຕຸຆາຕໂກ ອຣຫນ຺ຕຆາຕໂກ ກິກຸຂຸນິທູສໂກ ສງຆເກທໂກ ໂລຫິຕຸປຸປາທໂກ ອຸກໂຕພຸຍຍ຺ຊນໂກຕິ ອິເມ ອກພຸພາ ເອກາທສ ຈຯ ເຕສຸ ປຕ຺ຫໂກຕິ ໂອປກ຺ກມິກນປຸໍສກປຕ຺ຫກາ ຈ ປຕ຺ຫກກາວປກ຺ເຂ ປກ຺ຂປຕ຺ຫໂກ ຈ ອິຮ ອຮິປຸເປຕາຯ ອາສິຕ຺ເຕົາສູຍປຕ຺ຫການໍ ປນ ປພຸພຊຸຊາ ຈ ອຸປສມຸປທາ ຈ ນ ວາຣິຕາຯ ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ປນ ລິງຄຕ຺ເຖນກາທິວເສນ ຕິວິໂຮຯ ຕຕ຺ຖ ສຍໍ ປພຸພຊິຕຕ຺ຕາ ລິງຄມຕ຺ຕໍ ເຖເນຕີຕິ ລິງຄຕ຺ເຖນໂກຯ ກິກຸຂຸວສຸສຄຕນາທີກໍ ສໍວາສໍ ເຖເນຕີຕິ ສໍວາສຕ຺ເຖນໂກຯ ສິກຸຂໍ ປຈຸຈກຸຂາຍ ເອວໍ ປຝິປຊຸຊນ຺ເຕປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຸກຍໍ ເຖເນຕີຕິ ອຸກຍຕ຺ເຖນໂກຯ ວຸເປຕ຺ວາ ປນ ອິມໍ ຕິວິຮໍ –

ຣາຊທຸພຸກິກຸຂກນ຺ຕາຣ-ໂຣຄເວຣິກເຍນ ວາ;

ຈີວຣາຫຣຕຕ຺ຖໍ ວາ, ລິງຄໍ ອາທິຍຕິຮ ໂຍຯ

ສໍວາສໍ ນາຮິວາເສຕິ, ຍາວ ໂສ ສຸທຸຮມານໂສ;

ເຖຍຸຍສໍວາສໂກ ນາມ, ຕາວ ເອສ ນ ວຸຈຸຈຕິຕິ຺ (ມຫາວ຺ ອຌຸຖ຺ ໑໑໐; ກງຂາ຺ ອຌຸຖ຺ ປຖມປາຣາຊິກວຕຸຓນາ);

ຕິຕຸຖິຍປກຸການຸຕກາຫໂຍ ຕຸ ຕໍຕໍວຈນຕຸຖານຸສາເຣນ ເວທິຕພຸພາ຺ ຕິຣຈຸຉານຄໂຕ ປນ ຖເປຕຸວາ ມນຸສຸສຊາຕິກໍ ອວເສໂສ ສພຸ ໂພ ເວທິຕພຸໂພ຺ ອິເມ ເອກາທສ ປຸຄຸຄລາ ກິກຸຂຸກາວາຍ ອກພຸພຕຸຕາ ປາຣາຊິກາປນຸນສທິສຕາຍ "ປາຣາຊິກາ"ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ຺ ວິພຸການຸຕາ ກິກຸຂຸນີຕິ ຄິຫີນີວາສນນີວຕຸຖາ ກິກຸຂຸນີ ຈ຺ ສາ ຫິ ເອຕຸຕາວຕາ ປາຣາຊິກາ຺ ມຸທຸກາ ປີຌຸຖີ ຍສຸສ, ໂສ ຈ຺ ໂສ ຫິ ອນກິຣຕິຍາ ປີລຸອິໂຕ ຍທາ ອຕຸຕໂນ ອງຄຊາຕໍ ອຕຸຕໂນ ວຈຸຈມຸຂມຄຸເຄສຸ ປເວເສຕິ, ຕທາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ຺

໑໗-໑໙຺ ລມຸພມານມງຄຊາຕເມຕສຸສາຕິ ລມຸພີ຺ ໂສ ຍຖາວຸຕຸເຕສຸ ປເວສິໂຕ ປາຣາຊິໂກ຺ ມຸເຂນ ຄຕຸຫນຸໂຕ ອງຄຊາຕໍ ປຣສຸສ ຈາຕິ ໂຍ ອນກິຣຕິຍາ ປີລຸອິໂຕ ປຣສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ວາ ມຕສຸສ ວາ ອງຄຊາຕໍ ມຸເຂນ ຄຕຸຫາຕິ, ໂສ ປຣສຸສ ອງຄຊາຕໍ ມຸເຂນ ຄຕຸຫນຸໂຕ ຈ຺ ຕຕຸເຖວາກິນິສີທນຸໂຕຕິ ໂຍ ອນກິຣຕິຍາ ປີລຸອິໂຕ ຕຕຸເຖວ ປຣສຸສ ອງຄຊາເຕ ວຈຸຈມຄຸເຄນ ອກິນິ ສີທຕິ, ໂສ ຈາຕິ ເອເຕ ທຸວຍໍທຸວຍສມາປຕຸຕິຍາ ອກາເວປີ ມຄຸເຄ ມຄຸຄປຸປເວສນເຫຕຸ ເມຖຸນສຸສ ອນຸໂລມິກາ ຈຕຸຕາໂຣ ຈ຺ ອິຌາຄຕາ ຈຕຸຕາໂຣຕິ ອິຌ ຂຸທຸທສິກຸຂາຍໍ ຍຖາວຸຕຸຕາ ເມຖຸນຌມຸມາ ປາຣາຊິກາຫໂຍ ຈຕຸຕາໂຣ ຈາຕິ ສໂມຌານາ ປີຕຸຫິກຣຕາວເສນ ຈຕຸວິສຕິ ປາຣາຊິກາ ກວນຸຕິຕິ ເສໂສ຺ ເອຕຸຖ ຈ ຄາຖາພນຸຌວເສນ ຣສຸສໍ ກຕຸວາ "ປຣາຊິກາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ເອຕຸຖາຫ – ມາຕຸຆາຕກາຫໂຍ ຕຕິຍໍ ປາຣາຊິກໍ ອາປນຸນາ, ກິກຸຂຸນີທູສໂກ, ມຸທຸປີຌຸຖິກາຫໂຍ ຈຕຸຕາໂຣ ຈ ປຖມປາຣາຊິກໍ ອາປນຸນາ ເອວາຕິ ກຸໂຕ ຈຕຸວິສຕີຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ມາຕຸຆາຕກາຫໂຍ ຫິ ຈຕຸຕາໂຣ ອິຌ ອນຸປສມຸປນຸນາ ເອວ ອຌິປຸເປຕາ຺ ມຸທຸປີຌຸຖິກາຫໂຍ ຈຕຸຕາໂຣ ກິຍຸຈາປີ ປຖມປາຣາຊິເກນ ສງຄຫີຕາ, ຍສຸມາ ປນ ເອເກນ ປຣິຍາເຍນ ເມຖຸນຌມຸມໍ ອປຸປຕິເສວິ ໂນ ໂຫນຸຕິ, ຕສຸມາ ວິສຸໍ ວຸຕຸຕາຕິ຺

ປາຣາຊິກນິທຸເທສວຕຸຓນາ ນິຌຸຖິຕາ຺

໔຺ ສງຆາທິເສສນິທຸເທສວຕຸຓນາ

໑໘຺ ວຸຌຸຖານສຸສ ຄຣຸກຕຸຕາ ຄຣຸກາຕິ ສງຆາທິເສສາ ວຸຈຸຈນຸຕິ຺ ນວາຕິ ເຕສໍ ຄຓນປຣິຈຸເຈໂທ຺ ນນຸ "ນວາ"ຕິ ກສຸມາ ວຸຕຸ ຕໍ, "ເຕຣສາ"ຕິ ວຕຸຕພຸພນຸຕິ? ນາຍໍ ໂທໂສ, ຈິເຣນາປຊຸຊິຕພຸເພ ຈຕຸຕາໂຣ ຍາວຕຕິຍເກ ຖເປຕຸວາ ວີຕິກຸກມກຸຂເຓເຍວ ອາປຊຸຊິຕພຸພາ ປຖມາປຕຸຕິກາ ວຸຈຸຈນຸຕີຕິ຺ ອິທານິ ເຕ ທສຸເສຕຸໍ "ໂມເຈຕຸການຕາ"ຕິອາທິ ອາຣທຸຌໍ຺ ຕຕຸຖ ສຸກຸກສຸສາຕິ ອາສຍຌາຕຸນານຕຸຕໂຕ ນີລາທິວເສນ ທສວິເຌ ສຸກຸເກ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ສຸກຸກສຸສ຺ ໂມເຈຕຸການຕາຕິ ໂມເຈຕຸການຕາຍ, ຍ- ກາໂຣ ລຸຕຸຕນິທຸທິຌຸໂຖ຺ ອິມິນາ ປນ ວຈເນນ ໂມຈນສຸສາທ ມຸຈຸຈນສຸສາທ ມຸຕຸຕສຸສາທເມຖຸນສຸສາທ ຜສຸສສຸສາທ ກຕຸທຸວນສຸສາທ ທສຸສນສຸສາທ ນິສຊຸຊນສຸສາທ ວາຈສຸສາທ ເຄຫສິຕເປມ ວນກງຄິຍ ສງຂາເຕສຸ ເອກາທສສຸສາເທສຸ ເອກໍ ເຍວ ໂມຈນສຸສາທໍ ທສຸເສຕິ຺

ຕຕຸຖ ໂມຈນາຍ ອສຸສາໂທ ສຸຂເວທນາ ໂມຈນສຸສາໂທ຺ ມຸຈຸຈເນ ອຕຸຕໂນ ຌມຸມຕາຍ ມຸຈຸຈເນ ອສຸສາໂທ ມຸຈຸຈນສຸສາໂທ຺ ເອວໍ ສພຸພຕຸຖ ສຕຸຕມິຕປຸປຸຣິເສນ ອຕຸໂຖ ທຌຸຖພຸໂພ຺ ອິເມຫີ ປນ ນວຫີ ປເທຫີ ສມຸປຍຸຕຸຕອສຸສາທສີເສນ ຣາໂຄ ວຸຕຸໂຕ຺ ເຄຫນິສຸສິເຕສຸ ມາຕາທີສຸ ເປມໍ ເຄເຫ ສິຕໍ ເປມນຸຕິ ເຄຫສິຕເປມໍ, ອິມິນາ ສຣູເປເນວ ຣາໂຄ ວຸຕຸໂຕ຺ ສນຸຖວກຣຕຸຖາຍ ອິຕຸຖິຍາ ເປສິຕປຸປຸຜາທິ ວນກງຄິຍໍ, ອິມິນາ ຈ ວຕຸຖຸວເສນ ຣາໂຄ ວຸຕຸໂຕ຺ ເມຖຸນສຸສາໂທປີ ອິຕຸຖິຍາ ຄຫຓປຸປໂຍເຄນ ເວທິຕພຸໂພ຺ ສພຸພຕຸເຖວ ຈ ປນ ເຈຕນານິມິຕຸຕຸປກຸກມໂມຈເນ ສຕິ ວິສງເກຕາກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ຺ ອຸປກຸກມຸມ ຫຕຸຖາທີນາ ນິມິຕຸເຕ ອຸປກຸກມິຕຸວາ຺ ອຌຸຌຕຸຣ ສຸປີນນຸເຕນາຕິ ສຸປີໂນເຍວ ສຸປີນນຸໂຕ "ກມຸມເມວ ກມຸມນຸໂຕ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອນຸຕ- ສທຸທສຸສ ຕພຸກາວວຸຕຸຕິຕຸຕາ຺ ຕໍ ສຸປີນນຸຕໍ ວິນາ ວິໂມຈຍໍ ສຸກຸກໍ ວິໂມເຈນຸໂຕ ສມໂຓ ໂຍ ໂກຈິ ກິກຸຂຸ ຄຣຸກໍ ຄຣຸກາປຕຸຕິສງ ຂາຕໍ ສງຆາທິເສສໍ ຜຸເສ ຜຸເສຍຸຍ, ອາປຊຸເຊຍຸຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺ ເອຕຸຖ ຈ ອຊຸຊຕຸຕຣູປພຫິທຸຌາຣູເປາກຍຣູປອາກາເສກ ຜິກມຸປນສງຂາເຕສຸ ຈຕູສຸ ອຸປາເຍສຸ ສຕິ ຣາຄູປຕຸຖມຸກາທີສຸ ຈ ກາເລສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອງຄຊາເຕ ກມຸມຌຸຌຕໍ ປຕຸເຕ "ອາ ໂຣຄຸຍຕຸຖາຍາ"ຕິອາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຌິປຸປາເຍນ ອຌິປຸປາຍວຕຸຖຸກູຕໍ ຍໍ ກິຍຸຈິ ສຸກຸກໍ ໂມຈນສຸສາທເຈຕນາຍ ເອວ ນິມິຕຸເຕ ອຸປກຸກມຸມ ໂມເຈນຸໂຕ ສງຆາທິເສສໍ ອາປຊຸຊຕີຕິ ສພຸພຖາ ອຌິປຸປາໂຍ ທຌຸຖພຸໂພ຺

ປຖໂມ ຯ

໔໐ຯກາຍສໍສຄ຺ຄຣາຄວາຕິ ກາເຍ ສໍສຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມິ ຣາໂຄ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ວນ຺ຕ຺, ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາຄສມງ຺ຄີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ສເມໂຕ ອິຕ຺ຖິສຄ຺ຜີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜ ຯ ອຸປ຺ກ຺ກມ຺ມາຕິ ກາເຍນ ວາຍມິຕ຺ວາ ຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ ສມ຺ຜຸສນ຺ໂຕຕິ ອນ຺ຕມໂສ ໂລເມນປີ ປຣາມສນ຺ໂຕ ຄຣຸກໍ ຜຸເສຕິ ໂຍຊນາ ຯ ມນຸສ຺ສກູຕາ ອມຕາ ອິຕ຺ຖີ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ ຯ ຕຕ຺ຖ “ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາຄວາ”ຕິ ອິມິນາ ມາຕຸເປ຺ມາທີ , ອິຕ຺ຖິຍາ ຄຫິຕໂມກ຺ຂາຜິປ຺ປາຍຄ຺ຈ ປຜິກ຺ຂິປ຺ຕີ ຯ ອິຕ຺ຖິຍາ ເວມຕິກສ຺ສ, ປຕ຺ທກປ຺ຣິສຕິຣຈ຺ຊານຄຕສຄ຺ຜີສ຺ສ ຈ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ຯ ອິຕ຺ຖິຍາ ປນ ກາເຍນ ກາຍປ຺ປ຺ຜິພທ຺ທາມສເນ, ກາຍປ຺ປ຺ຜິພທ຺ເທນ ກາຍາມສເນ ຈ ຍກ຺ຂີເປ຺ຕີປຕ຺ທການໍ ກາເຍນ ກາຍາມສເນ ຈ ປ຺ຣິສຕິຣຈ຺ຊານຄຕິຕ຺ຖີນໍ ກາເຍນ ກາຍາມສເນປິ ທຸກ຺ກຜໍ, ຕຖາຍກ຺ຂີອາທີນໍ ກາເຍນ ກາຍປ຺ປ຺ຜິພທ຺ທາທີສຸ ຈ ຯ ມຕິຕ຺ຖິຍາ ປນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ຯ ອິຕ຺ຖິຍາ ປນ ຜຸສິຍມາໂນ ເສວນາຜິປ຺ປາໂຍປິ ສເຈ ກາເຍນ ນ ວາຍມຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ ຯ

ທຸຕິໂຍ ຯ

໔໑ຯຕຖາຕິ ອິຕ຺ຖິສຄ຺ຜີ ຯ ສຸຕນ຺ຕີນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄຕ຺ຕີປ຺ເຖ ຄຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນໍ ສຸຕນ຺ຕີຄ຺ຈ ຯ ວິຄ຺ຄຸຄ຺ຈາຕິ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລາ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລສລ຺ລກ຺ຂຕສມຕ຺ຖຄ຺ຈ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ ຯ ມຄ຺ຄໍ ວາຕິ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ສ຺ສາວມຄ຺ຄານໍ ວເສນ ມຄ຺ຄໍ ວາ ເມຖຸນໍ ວາ ອາຣພ຺ກາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜ ຯ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາຣາເຄນາຕິ ທຸຜ຺ຖາ ຈ ສາ ອສທ຺ຜມ຺ມປ຺ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ຕຕາຍ ຖູລາ ຈ ລາມກ຺ຊນສາຜາຣຕາຕາຍາຕິ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລາ ຯ ສາວ ປຸນ ວາຈາ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາ ຯ ຕສ຺ສໍ ອສ຺ສາທສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຣາໂຄຕິ ສມາໂສ, ເຕນ ຯ ໂອກາສິຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕຍາຈນາທິວເສນ ອສທ຺ຜມ຺ມວຈນໍ ວຕ຺ວາ ຯ ອສ຺ສຸຕນ຺ຕິຍາ ປນ ທູເຕນ ວາ ປຕ຺ເຕນ ວາ ອາໂຣຈິເຕ ອນາປຕ຺ຕິ ຯ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວິນ຺ນໍ ມຄ຺ຄານໍ ວເສນ ວຕ຺ຕາວຕ຺ເຕຫິ, ເມຖຸນຍາຈນາທີຫິ ວາ “ສິຂຣຕີສິ, ສມ຺ກິນ຺ນາສິ, ອຸກໂຕພ຺ຍຄ຺ຊນກາສີ”ຕິ ອິເມສຸ ຕີສຸ ອຄ຺ຄຕເຣນ ອກ຺ໂກສວຈເນນ ວາ ໂອກາສນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຂາທິເສໂສ, ອຜກ຺ຂເກົາພ຺ກຊາຕຸມຕ຺ທລໍ ອາທິສ຺ສ ວຕ຺ຕາທີກຕເນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ຕຖາ ຍກ຺ຂີເປ຺ຕີປຕ຺ທການໍ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ຺ສ຺ສາວມຄ຺ເຄ ອາທິສ຺ສ ວຕ຺ຕາທີກຕເນ ເມຖຸນຍາຈນາທີສຸປິ ຯ ເຕສໍ ປນ ອຜກ຺ຂກາທີເກ ທຸກ຺ກຜໍ, ຕຖາ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີນໍ ອຸພ຺ກກ຺ຂເກ ອໂຜຊາຕຸມຕ຺ທເລ ກາຍປ຺ປ຺ຜິພທ຺ເຜ ຈ ຯ

ຕຕິໂຍ ຯ

໔໔ຯອຕ຺ຕການ຺ປຜ຺ຖານນ຺ຕິ ເມຖຸນຜມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ກາເມນ ອຸປຜ຺ຖານໍ ການ຺ປຜ຺ຖານໍ ຯ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ການ຺ປຜ຺ຖານໍ ອຕ຺ຕການ຺ປຜ຺ຖານໍ ຯ ອຖ ວາ ກາມິຍຕີຕິ ກາມໍ, ອຕ຺ຕໂນ ກາມໍ ອຕ຺ຕກາມໍ, ສຍໍ ເມຖຸນຣາຄວເສນ ປຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ອຕ຺ຕ ກາມຄ຺ຈ ຕໍ ອຸປ຺ຜ຺ຖານຄ຺ຈາຕິ ອຕ຺ຕການ຺ປຜ຺ຖານໍ ຯ ຕສ຺ສ ວຕ຺ໂຕ ຄຸໂຕ, ຕໍ ຯ ວຕ຺ວາຕິ “ຍທິທໍ ການ຺ປຜ຺ຖານໍ ນາມ, ເອຕທຄ຺ຄໍ ອຸປ຺ຜ຺ຖານານ”ນ຺ຕິ ການ຺ປຜ຺ຖາເນ ວຕ຺ຕໍ ອນ຺ຕມໂສ ທຕ຺ຖມຸທ຺ທາຍປິ ອິຕ຺ຖີຕິ ສຄ຺ຜີ ປກາເສຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ວາຈາຕິ ວາຈາຍ ຍກາຣໂລປວເສນ ຯ ເມຖຸນຍຸຕ຺ເຕນາຕິ ເມຖຸນຍຸຕ຺ຕາຍ, ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາສວເສນ ຕາຍ “ອຣຫສິ ຕ຺ວໍ ມຍ຺ຫໍ ເມຖຸນໍ ຜມ຺ມໍ ທາຕຸ”ນ຺ຕິອາທິກາຍ ເມຖຸນຜມ຺ມປ຺ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ວາຈາຍ ເມຖຸນຍາຈເນ ເມຖຸນຣາຄີໂນຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜ ຯ ເມຖຸເນຣາໂຄ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຖຸນຣາຄີ, ຕສ຺ສ ຯ ຄຣຸ ໂທຕີຕິ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິ ໂທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຜິກໂຣ ຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ປຕ຺ທເກ ປຕ຺ທກສຄ຺ຜີໂນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ຕສ຺ມິເຍວ ອິຕ຺ຖິສຄ຺ຜີໂນ ທຸກ຺ກຜໍ ຯ

ຈຕຸຕ຺ໂຖ ຯ

໔໕ຯ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປ຺ຣິສສ຺ສ ວາ ສນ຺ເທສໍ ປຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜ ຯ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາຕິ “ທສ ອິຕ຺ຖິໂຍ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕາ ປິຕຸຣກ຺ຂິຕາ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາ ຯ ໕໐໕) ຈ “ທສ ກຣິຍາໂຍ ຜນກ຺ກີຕາ ຊນ຺ທວາສິນີ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາ ຯ ໕໐໕) ຈ ວຸຕ຺ຕາຍ ວີສຕິວິຜາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປ຺ຣິສສ຺ສ ວາ ຕໍສມ຺ພນ຺ຜວເສນ ເຕສໍ ມາຕາທີນໍ ວາ ຯ ສນ຺ເທສນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ປ຺ຣິເສນ ວາ ອຸກິນ຺ນໍ ມາຕາທີຫິ ວາ “ເອຫິ, ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປ຺ຣິສໍ ວາ ເອວໍ ກຕາທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຊາຍມ຺ປຕິກາວສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ສນ຺ເທສວຈນໍ ຯ ປຜິຄ຺ຄເທຕ຺ວາຕິ “ສາຜູ”ຕິ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ສມ຺ປຜິຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຯ ວີມໍສິຕ຺ວາຕິ ຍຕ຺ຖ ເປ຺ສິໂຕ, ເຕສໍ ອຜິປ຺ປາຍໍ ອຸປ຺ປ຺ຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ວາ ອຸປ຺ປ຺ຣິກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ວາ ຯ ຫຣໍ ປຈ຺ຈາຕິ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປ຺ຣິໂສ ວາ “ສາຜູ”ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຊຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ເຍຫິ ເປ຺ສິໂຕ, ເຕສໍ ປຈ຺ຈາຫຣນ຺ໂຕ ວາ ຫຣາເປນ຺ໂຕ ວາ, ຊາຍມ຺ປຕິກາໂວ ໂຫຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ອກາຣຕາເມຕໍ ຯ ອິມາຍ ຕິວງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສງ຺ຂາທິເສໂສ ຈ, ທ຺ວີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ປຕ຺ທເກ ຈ ອງ຺ຄຕ຺ຕເຍນາປິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ເອເກນ ທຸກ຺ກຜໍ ຯ ເກຈິ ປນ “ຫຣໍ ປຈ຺ຊາ”ຕິ ວິ

ປາຄໍ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ''ປຈ຺ຉາ ຫຣ''ນ຺ຕິ ໂຍເຊນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ສຸນ຺ທຣໍ ປຈ຺ຈາຕິ ອຸປສຄ຺ຄຕ຺ຕາຯ ປທສ຺ສ ອຸປຣິ ອຕ຺ເຖ ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ປ ກາເສນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ທີ ອຸປສຄ຺ໂຄ ນາມ, ຕສ຺ມາ ''ປຕິ ອາ''ຕິ ອຸປສຄ຺ຄານໍ ''ຫຣ''ນ຺ຕິມສ຺ສ ປທສ຺ສ ອຸປຣິ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ປຍ຺ຈໂມຯ

໔໔ຯສໍຍາຈິຕປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ສໍ ອຕ຺ຕນາ ຍາຈິໂຕ ວາສິອາທິໂກ ປຣິກ຺ຂາໂຣ ຍສ຺ສາ, ຕໍຯ ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ເມນ ອເທສິຕໍ ວຕ຺ຖຸ ກຸຍິກຣຕປ຺ປເທໂສ ຍສ຺ສາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ, ຕໍຯ ປມາຕາຕິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອິທານິ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຕິສ຺ໂສ ວິທຕ຺ຖິໂຍ ສຸຄຕວິທຕ຺ຖິ ນາມ, ຕາຍ ''ທີໂຆ ທ຺ວາທສ ວິທຕ຺ຖິໂຍ ສຸຄຕສ຺ສ ວິທຕ຺ຖິຍາ ຕິຣິຍໍ ສຕ຺ຕນ຺ຕຣາ''ຕິ (ປາຣາຯ ໓໔໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຕໍ ເອກໂຕກາເຄນາປິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ປມາຕາຕິກ຺ກນ຺ຕາຕິ ຕໍ ຕິຣິຍໍ ຈຕ຺ຫຕ຺ຖສ຺ຂາຕເຫຍ຺ຖິມປ຺ປມາເຕ ສຕິ ທີໂຆ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຕໂຕ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປິ ວທ຺ເຒຕ຺ວາ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ຕໂຕ ອູນເກ, ທີໂຆ ຈ ວທ຺ຒິເຕ ອຍໍ ກຸຍິສ຺ຂໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິຕິຯ ''ມຍ຺ຫໍ ວາສາຄາຣໍ ເອຕ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕາ ອຸທ຺ເທໂສ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສາຯ ກຸຍິນ຺ຕິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາທີກໍ ກຸຍ຺ ກຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ຕຕ຺ຖ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາ ນາມ ອນ຺ໂຕ ອຸທ຺ລໍມຸຂໍ ລິຕ຺ຕາຯ ອວລິຕ຺ຕາ ນາມ ພຫີ ອໂລມຸຂໍ ລິຕ຺ຕາຯ ອຸກຍຖາ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕາຯ ກຕ຺ວາຕິ ອນ຺ໂຕກູຕກາຣິຕຕ຺ຖວເສນ ກາຣາເປຕ຺ວາ ວາຯ

ຕຕ຺ຖາຍໍ ວຕ຺ຖຸເທສນກ຺ກໂມ – ເຕນ ກຸຍິກາຣເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ກຸຍິວຕ຺ຖຸ ໂສເຉຕ຺ວາ ສງ຺ໆ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ວຸທ຺ຒານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຍິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຍ຺ຊລີ ປຄາເຫຕ຺ວາ ປທກາຊເນ (ປາຣາຯ ໓໔໙) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສງ຺ໆໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ວາ ສງ຺ໆປຣິຍາປນ຺ນາ, ສງ຺ເໆນ ວາ ສມ຺ມຕາ ທ຺ເວ ຕໂຍ ກິກ຺ຂູ ຕຕ຺ຖ ເນຕພ຺ພາຯ ເຕຫິ ຈ ກິປີລ຺ລິກາທີຫິ ໂສລ຺ອສຫີ ອຸປທ຺ທເວຫິ ວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ອນາຣມ຺ກໍ ອນຸປທ຺ທວໍ ທ຺ວີຫິ ຈຕູຫິ ວາ ພລິພທ຺ເທຫິ ຍຸຕ຺ເຕນ ສກເຍນ ເອກຈກ຺ກໍ ນິພ຺ໂພທກປຕນຍ຺ຖາເນ ເອກໍ ພທີ ກຕ຺ວາ ອາວິຍ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ''ສປຣິກ຺ກມນ''ນ຺ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສເຈປີ ສງ຺ໆປ຺ປໂຫນກາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຕ຺ເຖວ, ໂນ ເຈ, ສງ຺ໆມຊ຺ຊໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ຍາຈິເຕຫິ ປທກາຊເນ (ປາຣາຯ ໔໐, ໔໑) ວຸຕ຺ຕາຍ ຌຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ວຕ຺ຖຸ ເທເສຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກໍ ປມາຕາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ກຸຍ຺ ກຣິສ຺ສາມິຕິ ສພ຺ພປ຺ປໂຍເຄ ທຸກ຺ກຍໍ, ອິທານິ ທ຺ວີຫິ ປີຕ຺ເຫຫິ ນິຍ຺ຖານໍ ຄມິສ຺ສຕີຕິ ປຖມປີຕ຺ຫທາເນ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ທຸຕິຍທາເນນ ເລເປ ສງ຺ໆຍິເຕ ສເຈ ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກາ ເອວ ວາ ໂຫຕິ, ປມາຕາຕິກ຺ກນ຺ຕາ ເອວ ວາ, ເອໂກ ສງ຺ໆາທິເສໂສ, ສາຣມ຺ກອປຣິກ຺ກມນຕາຍ ທ຺ເວ ຈ ທຸກ຺ກຍານີຕິ ສເຈ ອຸກຍວິປນ຺ນາ, ທ຺ເວ ຈ ສງ຺ໆາທິເສສາ ທ຺ເວ ຈ ທຸກ຺ກຍານີຕິ ສພ຺ພໍ ເວເຍ຺ຍໍຯ

ຉຍ຺ໂຖຯ

໔໕ຯມຫລ຺ລກນ຺ຕິ ສສ຺ສາມິກກາເວນ ສໍຍາຈິຕກຸຍິໂຕ ມຫນ຺ຕກາເວນ, ວຕ຺ຖຸໍ ເທສາເປຕ຺ວາ ປມາຕາຕິກ຺ກເມນາປິ ກາຕພ຺ພກາເວນ ຈ ມຫນ຺ຕຕາຍ ມຫຕ຺ຕໍ ລາຕິ ອາທທາຕີຕິ ມຫລ຺ລໂກຯ ມຫຕ຺ຕລກ ອິຕິ ກິເຕ ຕ຺ຕສ຺ສ ໂລໂປ ລສ຺ສ ຈ ທ຺ວິຕ຺ຕໍ, ຕໍຯ ວສນໍ ອຕ຺ໂຖ ປໂຍຊນໍ ວສນຕ຺ໂຖ, ຕາຍ ຯ ເອຕ຺ຖ ປນ ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກາເວ ເອໂກ ສງ຺ໆາທິເສໂສຯ ເສສໍ ອນນ຺ຕຣສທິສເມວຯ ອິຌ ຈ ຕຕ຺ຖ ຈ ເລຕຄ຺ຫາຕິຕາກຸຍິປຕ຺ຕາຈ຺ຉທນເຄເຫສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ກາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ກຸຍິມ຺ປິ ອຍ຺ຍສ຺ສ ວາສຕ຺ຖາຍ ວາ ສາຄາຣໍ ວາ ຄເປຕ຺ວາ ອຸໂປສຖາຄາຣາທີສຸ ອຍ຺ຍຕຣຕ຺ຖາຍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ສຕ຺ຕໂມຯ

໔໖ຯ ອມູລເກນ ອນ຺ຕິເມນ ວຕ຺ຖຸນາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌຯ ອມູລເກນາຕິ ທສ຺ສນສງ຺ຂາຕສ຺ສ, ສວນສງ຺ຂາຕສ຺ສ, ທິຍ຺ຖສຸຕມຸຕວເສນ ປວຕ຺ຕປຣິສງ຺ກາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຈ ມູລສ຺ສ ອກາເວນ ນຕ຺ຖິ ມູລເມຕສ຺ສາຕິ ອມູລກໍ, ເຕນຯ ຕໍ ປນ ໂສ ອາປນ຺ໂນ ວາ ໂຫຕຸ, ໂນ ວາ, ເອຕໍ ອິຌ ອປ຺ປມາຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸຍ຺ຈ ມາຕຸຄາມຍ຺ຈ ຕຖາຣູເປ ຄາເນ ທິສ຺ວາ ປຣິສງ຺ກຕິ, ອຍໍ ທິຍ຺ຖປຣິສງ຺ກາຯ ອນ຺ຌກາເຣ ວາ ປຍິຈ຺ຉນ຺ເນ ວາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຈ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຍ຺ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາວໍ ອຊານນ຺ໂຕ ປຣິສງ຺ກຕິ, ອຍໍ ສຸຕປຣິສງ຺ກາຯ ຌຕ຺ຕານໍ ອິຕ຺ຖີຫິ ສທ຺ຌີ ປຈ຺ຈນ຺ຕວິຫາເຣສຸ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຌສຸຣາທີຫິ ອນຸກວິຕ຺ວາ ຄຕຍ຺ຖານໍ ທິສ຺ວາ ''ເກນ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ກຕ''ນ຺ຕິ ວິມໍສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ເກນຈິ ກິກ຺ຂຸນາ ຄນ຺ຌາທີຫິ ປູຊາ ກຕາ ໂຫຕິ, ເກສຊຊຕ຺ຖາຍ ອຣິຍ຺ຖໍ ວາ ປີຕໍ, ໂສ ຕສ຺ສ ຄນ຺ຌໍ ໆາຍິຕ຺ວາ ''ອຍໍ ໂສ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ປຣິສງ຺ກຕິຯ ອຍໍ ມຸຕປຣິສງ຺ກາ ນາມຯ ອນ຺ຕິເມນ ຈາຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ວຊ຺ຊາກາເວນ ອນ຺

ເຕ ກວຕຸຕາ ອນຸຕິເມເນວ ວຕຸຖຸນາຕິ ກິກຸຂຸໂນ ອນຸຣູເປສຸ ເອກູນວີສຕິຍາ ປາຣາຊິເກສຸ ສມຸເມສຸ ອລຸລຕເຣນ ປາຣາຊິເກນ ສມຸເມນ ຈ-ກາໂຣ ປເນຕຸຖ ອວສາຣເຕ, ເຕນ ສງຆາທິເສສາທີ ນິວຕຸເຕຕີ ອຖ ວາ ຈ-ກາໂຣ ອຜຸຖານປຸປຍຸຕຸໂຕ

ໂຈເທນຸໂຕ ວາ ໂຈທາເປນຸໂຕວາຈາຕິ ໂຍເຊຕພຸໂພ ຈາເວຕຸນຸຕິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍາ ຈາວນຕຸຖາຍ ເອເຕນ ເອກໍ ຈາວນາສີປຸປາຍໍ ຄເຫຕຸວາ ອວເສເສ ອກຸໂກສາສີປຸປາຍວຸຜຸຖາປນາສີປຸປາຍາທີເກ ສຕຸຕາສີປຸປາເຍ ປຜິກຸຂິປຕີ ສຸຕມານນຸຕິ ອີທໍ "ໂຈເທນຸ ໂຕ"ຕິອາທີນໍ ກມຸມປທໍ, ອີມີນາ ປຣມຸມຸຂາ ໂຈທນໍ ປຜິກຸຂິປຕີ ປຣມຸມຸຂາ ປນ ສຕຸຕທີ ອາປຕຸຕິກຸຂນຸເຣທີ ວທນຸຕສຸສ ທຸກຸ ກຜໍ ໂຈເທນຸໂຕຕິ "ວຕຸຖຸສນຸທສຸສນາ ອາປຕຸຕິສນຸທສຸສນາ ສໍວາສປຸປຜິກຸເຂໂປ ສາມີຈິປຸປຜິກຸເຂໂປ"ຕິ (ປາຣາ ອຜຸຖ ໔໓໘-໓໘໓) ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕານໍ ຈຕຸນຸນໍ ໂຈທນານໍ ວເສນ ສຍໍ ໂຈເທນຸໂຕ ວາ ໂຈທາເປນຸໂຕ ວາຕິ ປເຣນ ເຍນ ເກນຈິ ໂຈທາເປນຸໂຕ ວາ ຕສຸມາ ໂຍ ກິກຸຂຸສຸສ ສມີເປ ຄຕຸວາ "ຕຸວໍ ເມຖຸນໍ ສມຸມໍ ເສວີ, ອສຸສມໂຕສີ"ຕິອາທີນາ ວຕຸ ຖຸສນຸທສຸສນວເສນ ວາ "ຕຸວໍ ເມຖຸນສມຸມາປຕຸຕີ ອາປນຸໂນສີ"ຕິອາທີນາ ອາປຕຸຕິສນຸທສຸສນວເສນ ວາ "ອສຸສມໂຕສີ, ນຕຸຖິ ຕຍາ ສທຸສີ ອຸໂປສໂຖ ວາ ປວາຣຕາ ວາ ສງຆກມຸມໍ ວາ, ອສຸສມໂຕສີ"ຕິອາທີນາ ສໍວາສປຸປຜິກຸເຂປວເສນ ວາ ອກິວາທນາ ທີສໍວາເສ ປຜິກຸຂິຕຸເຕ ອສຸສມໂຕຕິ ກສຸມາຕິ ປຸຜຸຖສຸສ "ອສຸສມໂຕສີ"ຕິອາທິວຈເນທີ ສາມີຈິປຸປຜິກຸເຂປວເສນ ວາ ອນຸຕມໂສ ທຕຸຖມຸທຸທາຍ ເອວ ວາປີ ເອຕມຕຸຖໍ ທີປຍໂຕ "ກໂຣຕຸ ເມ ອາຍສຸມາ ໂອກາສໍ, ອທໍ ຕໍ ວຕຸຕຸກາໂມ"ຕິ ເອວໍ ໂອ ກາເສ ອກາຣິເຕ ວາຈາຍ ສງຆາທິເສໂສ ເຈວ ທຸກຸກຜລຸຈ, ໂອກາສໍ ກາເຣຕຸວາ ໂຈເທນຸຕສຸສ ປນ ສງຆາທິເສໂສວ ທຜຸຖພຸ ໂພ

ອຜຸຖໂມ

໔໗ ອລຸລສຸສາຕິ ຂຕຸຕິຍາທີຊາຕິກສຸສ ປຣສຸສ ກິຣິຍນຸຕິ ເມຖຸນວີຕິກຸກມສງຂາຕໍ ກິຣິຍໍ ເຕນາຕິ ອລຸລສຸສ ວີຕິກຸກມສງ ຂາຕສຸສ ເມຖຸນວີຕິກຸກມສນຸທສຸສເນນ ກຣຕາກູເຕນ ເລເສນາຕິ ຍສຸສ ຊາຕິອາທໂຍ ຕໂຕ ອລຸລມຸປີ ວຕຸຖຸໍ ລີສຸສຕິ ອຸທຸທິຜຸເຖ ວີຕຸຖາຣໍ ສີລິສຸສຕິ ໂວຫາຣມຕຸເຕເນວາຕິ ຊາຕິອາທໂຍວ "ເລສາ"ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ເຕນ ຊາຕິເລສນາມເລສາທີນາ ເລ ເສນ ອລຸລນຸຕິ ໂຍ ວີຕິກຸກມນຸໂຕ ທິຜຸໂຖ, ຕໂຕ ອປຣມຸປີ ກິກຸຂຸໍ ຈາເວຕຸໍ ອນຸຕິເມນ ວຕຸຖຸນາ ໂຈທຍນຸຕິ ສມຸພນຸໂທ ກຖໍ? ໂກຈິ ຂຕຸຕິຍຊາຕິໂຍ ວີຕິກຸກມນຸໂຕ ທິຜຸໂຖ, ຕໂຕ ອລຸລໍ ອຕຸຕໂນ ເວຣີ ຂຕຸຕິຍຊາຕິກໍ ກິກຸຂຸໍ ປສຸສີຕຸວາ ຕໍ ຂຕຸຕິຍໍ ຊາຕິເລສໍ ຄເຫຕຸວາ "ຂຕຸຕິໂຍ ມຍາ ທິຜຸໂຖ ວີຕິກຸກມນຸໂຕ, ຕຸວໍ ຂຕຸຕິໂຍ ປາຣາຊິກໍ ສມຸມໍ ອາປນຸໂນສີ"ຕິ ໂຈເທຕິ ໂຈທາເປຕິ ວາ ເອວໍ ນາມເລສາທໂຍປີ ເວທິຕພຸພາ ເສສາ ວິນິຈຸຊຍກຖາ ອຜຸຖເມ ວຸຕຸຕສທິສາເຍວ

ນວໂມ

໔໘ ເອຕຸຕາວຕາ "ຄຣຸກາ ນວ"ຕິ ອຸທຸທິຜຸເຖ ວີຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸວາ ອີທານິ ເຕສຸ ອາປນຸເນສຸ ປຜິປຊຸຊິຕພຸພາກາຣໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຊາເທຕິ ຊານມາປນຸນ"ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ ຕຕຸຖ ໂຍ ກິກຸຂຸ ອຕຸຕນາ ອາປນຸນໍ ສງຆາທິເສສາປຕຸຕີ ອາປຕຸຕິວເສນ ວາ ວຕຸຖຸວເສນ ວາ ຊານໍ ຊານນຸໂຕ ຍາວຕາ ຍຕຸຕການິ ອຫານິ ຊາເທຕິ ປຜິຈຸຊາເທຕິ, ຕາວຕາ ຕຕຸຕການິ ອຫານິ ຕສຸສ ປຣິວາໂສ ໂຫຕີຕິ ເອວໍ ປທສມຸພນຸເທໂວເສນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ ຕຕຸຖ ປຜິຈຸຊນຸນປຣິວາໂສ ສຸທຸສນຸຕປຣິວາໂສ ສໂມຣານປຣິວາ ໂສຕິ ຕິວິໂຣ ປຣິວາໂສ ເຕສໍ ປນ ອຕິສງເຂປເນເນ ມຸຂມຕຸເຕປີ ທສຸສິເຕ ວີຕຸຖາຣວິນິຈຸຊຍປເວໂສປາຍສມຸກໂວ ສີຍາຕິ ມຸຂມຕຸຕໍ ທສຸສຍິສຸສາມ

ຕຕຸຖ ປຜິຈຸຊນຸນປຣິວາໂສ ນາມ ຍຖາປຜິຈຸຊນຸນາຍ ອາປຕຸຕິຍາ ທາຕພຸໂພ, ຕສຸມາ ປຜິຈຸຊນຸນທີວເສ ຈ ອາປຕຸຕິໂຍ ຈ ສລຸ ລກຸເຂຕຸວາ ສເຈ ເອກາຫປຸປຜິຈຸຊນຸນາ ໂຫຕິ, "ອທໍ, ກນຸເຕ, ສມຸພທຸລາ ອາປຕຸຕິໂຍ ອາປຊຸຊີ ເອກາຫປຸປຜິຈຸຊນຸນາໂຍ"ຕິອາ ທີນາ ຂນຸຣເກ (ຈູລຸວ ໙໗-໙໘) ອາຄຕນເຍນ ຍາຈາເປຕຸວາ "ສຸຕາຕຸ ເມ ກນຸເຕ ສງໂພ, ອຍໍ ອີຕຸຖນຸນາໂມ ກິກຸຂຸ ສມຸພທຸ ລາ ອາປຕຸຕິໂຍ ອາປຊຸຊີ ເອກາຫປຸປຜິຈຸຊນຸນາໂຍ"ຕິອາທີນາ ຂນຸຣເກ ອາຄຕນເຍເນວ ກມຸມວາຈໍ ວຕຸວາ ປຣິວາໂສ ທາຕພຸ ໂພ ເອກໍ ອາປຊຸຊິຕຸວາ "ສມຸພຫຸລາ"ຕິ ວິນຍກມຸມໍ ກໂຣນຸຕສຸສາປີ ວຸຜຸຖາຕິຕີ "ສມຸພຫຸລາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ ນານາວຕຸຖຸກາສຸປີ ເອ ເສວ ນໂຍ ອຖ ທຸວີຫາທີປຸປຜິຈຸຊນຸນາ ໂຫນຸຕິ, ປກຸຂອຕິເຣກປກຸຂມາສອຕິເຣກມາສສໍວຈຸຈຣອຕິເຣກສໍວຈຸຈຣປຸປຜິຈຸຊນຸນາ ວາ, "ທຸວີຫປຸປຜິຈຸຊນຸນາໂຍ ວາ"ຕິອາທີນາ ວຕຸວາ ໂຍ ໂຍ ອາປນຸໂນ ໂຫຕີ, ຕສຸສ ຕສຸສ ນາມລຸຈ ຄເຫຕຸວາ ໂຍຊນາ ກາຕພຸ ພາ

ກມ຺ມວາຈາປຣິໂຍສາເນ ຈ ສເຈ ອປ຺ປກິກ຺ຂຸໂກ ອາວາໂສ ໂຫຕິ, ສກ຺ກາ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທໍ ອນາປ຺ຊຊນ຺ເຕນ ວສິຕຸໍ, ຕຕ຺ເຖວ “ປຣິວາສໍ ສມາທິຍາມິ, ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍາມີ’ຕິ ວຕ຺ຕໍ ສມາທາຍ ຕຕ຺ເຖວ ສງ຺ຆສ຺ສ “ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ສມ຺ພຫຸລາ ສງ຺ຆາທິເສສາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊິ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາໂຍ”ຕິອາທິນາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ປຸນ ອາຄຕາຄຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ປກຕຕ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຘິໍ ເອກຈ຺ຉນ຺ເນ ສຫວາໂສ, ເຕນ ຈ ວິນາວາໂສ, ອາຄນ຺ຕຸການໍ ອຸປ຺ຈາຣຄຕານໍ ອນາໂຣຈນາຕິ ເອເຕສຸ ເອເກນາປິ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທຎ຺ຈ ວຕ຺ຕເກທຎ຺ຈ ອກຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພໍ.

ສເຈ ນ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ປຣິວາສໍ ໂສເຘຕຸໍ, ນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ເຕນ ວສິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ວາ ເອກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ສນ຺ຕິເກ “ປຣິວາສໍ ນິກ຺ຂິປາມິ, ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປາມີ”ຕິ ປຣິວາໂສ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ໂພ. ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປກຕຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ຕິຏ຺ຐຕິ. ອຖາເນນ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ເອເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ສທ຺ຘິໍ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໂຕ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໂຕ ທ຺ເວ ເລຑ຺ຑຸປາເຕ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫາມຄ຺ຄໂຕ ໂອກ຺ກມ຺ມ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຏ຺ຐາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕອຣຸເຓເຍວ ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ. ສເຈ ພຫີ ກິຕານມ຺ປິ ສທ຺ຫໍ ສຸຓາຕິ, ປສ຺ສຕິ ວາ, ທູຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາປິ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ, ອນາໂຣເຈນ຺ເຕ ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທ ເຈວ ວຕ຺ຕເກທທຸກ຺ກຏຎ຺ຈ. ສເຈ ອຊານນ຺ຕສ຺ເສວ ອຸປ຺ຈາຣສີມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉໂທວ ໂຫຕິ, ນ ວຕ຺ຕເກໂທ. ອຣຸເຓ ອຸຏ຺ຐິເຕ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ຍາວ ຣຕ຺ຕິໂຍ ປູເຣນ຺ຕິ, ຕາວ ປຣິວຕ຺ຖພ຺ພໍ. ອຍໍ ຕາວ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິວາໂສ.

ສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ ທຸວິໂຘ ຈູຬສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ ມຫາສຸທ຺ຘນ຺ໂຕຕິ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ “ອຸປສມ຺ປທໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍຕ຺ຕກໍ ນາມ ກາລໍ ອຫໍ ສຸທ຺ໂຘ”ຕິ ຊານາຕິ, ຕຕ຺ຕກໍ ອປເນຕ຺ວາ ຕໂຕ ອວເສເສ ຣຕ຺ຕິປຣິຈ຺ເຉເທ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພປຣິວາໂສ ຈູຬສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ. ໂຍ ປນ ສພ຺ພໂສ ຣຕ຺ຕິປຣິຍນ຺ຕໍ ນ ຊານາຕິ ນ ສ຺ສຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ເວມຕິໂກ, ຕສ຺ສ ທາຕພ຺ໂພ ມຫາສຸທ຺ຘນ຺ໂຕ. ອາປຕ຺ຕິປຣິຍນ຺ຕໍ ຊານາຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ອກາຣຓເມຕໍ.

ສໂມຘານປຣິວາໂສ ນາມ ຕິວິໂຘ ໂອຘານສໂມຘາໂນ ອຄ຺ຆສໂມຘາໂນ ມິສ຺ສກສໂມຘາໂນຕິ. ຕຕ຺ຖ ໂຍ ນິຍ຺ກິຕປຣິວາໂສປິ ວາ ນິຍ຺ກິຕມານຕ຺ໂຕປິ ວາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ອລຸລໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸຣິມາປຕ຺ຕິຍາ ສມາ ວາ ອູນຕຣາ ວາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕິ, ຕສ຺ສ ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສເນນ ເຕ ປຣິວຸຕ຺ຖທິວເສ ຈ ມານຕ຺ຕຈິຓ຺ຓທິວເສ ຈ ໂອຘຸນິຕ຺ວາ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ປຸຣິມາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ມູລທິວສປຣິຈ຺ເຉເທ ປຈ຺ຉາ ອາປນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ສໂມທຫິຕ຺ວາ ປຸນ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ທາຕພ຺ພປຣິວາໂສ ໂອຘານສໂມຘາໂນ ນາມ. ສເຈ ກສ຺ສຈິ ເອກາປຕ຺ຕິ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ທ຺ວີຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ເອວໍ ຍາວ ທສາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ຕາສໍ ອຄ຺ເຆນ ສໂມຘາຍ ຕາສໍ ທສາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນວເສນ ອວເສສານໍ ເອກາຫປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາທີນມ຺ປິ ທາຕພ຺ພປຣິວາໂສ ອຄ຺ຆສໂມຘາໂນ ນາມ. ໂຍ ປນ ນານາວຕ຺ຖຸກາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພປຣິວາໂສ ມິສ຺ສກສໂມຘາໂນ ນາມ. ທານວິຘິ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຂນ຺ຘເກ (ຈູຬວ. ໑໓໘ ອາທໂຍ) ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ເອວໍ ປຣິວຸຕ຺ຖປຣິວາໂສ ກິກ຺ຂຸ ມານຕ຺ຕໍ ກິກ຺ຂູນໍ ມານນກາວໍ ຉ ຣຕ຺ຕິໂຍ ອຂຓ຺ຑໍ ກຕ຺ວາ ຈເຣຍ຺ຍ ກເຣຍ຺ຍ, ສມ຺ປາເທຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຆນ ຄເຓນ ປຸຄ຺ຄເລນ ກຕໍ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ວຸຕ຺ຕໍ ສມາທາເປຕ຺ວາ “ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ສມ຺ພຫຸລາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປ຺ຊິ”ນ຺ຕິອາທິນາ ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຍາຈາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ມານຕ຺ຕທານາທໂຍປິ ເວທິຕພ຺ພາ. ອິມິນາປິ ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕຸກາເມນ ເຈ ວຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈຕູຫິ ປຍ຺ຈຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຣິວາເສ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ປເທສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕໍ ສຫວາສາທິໍ ອນ຺ຕມໂສ ຈຕູຫິ ອູນຕ຺ຕາ ອູເນ ຄເຓ ຈຣຓໂທສຍ຺ຈ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາປຕ຺ຕິກສ຺ສ ປນ ປຣິວາສໍ ອທຕ຺ວາ ມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ເອວໍ ຈິຓ຺ຓໍ ກຕໍ ປຣິນິຏ຺ຐາປິຕໍ ມານຕ຺ຕໍ ເຍນ , ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ. ວີສຕິ ສງ຺ໂຆ ຄໂຓ ອສ຺ສາຕິ ວີສຕິຄໂຓ ທີພໍ ກຕ຺ວາ, ໂສ ສງ຺ໂຆ ອພ຺ເກຍ຺ຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອພ຺ການກມ຺ມວເສນ ໂອສາເຣຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອວ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖາປິ ສມາທານອາໂຣຈນຍາຈນານິ, ກມ຺ມວາຈາ ຈ ຂນ຺ຘເກ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ.

໘໙. ເອວໍ ເຕສຸ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຉາທນສ຺ສ ອງ຺ຄານິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອາປຕ຺ຕີ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ນ ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖິ ອນ຺ຕຣາໂຍ ອສ຺ສາຕິ ອນນ຺ຕຣາໂຍ. ສກຕ຺ເຖ ຕ຺ຕປ຺ຈຍວເສນ ວາ, ປຫຸໂນ ກາໂວ ປຫຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອສ຺ສຕ຺ຖີຕິ ສທ຺ຘາທິວເສນ ວາ ປຫຸຕ຺ໂຕ. ອນຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ ອນນ຺ຕຣາໂຍ ຈ ປຫຸຕ຺ໂຕ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ, ເຕສໍ ກາໂວ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕາ

ຫິຄຸໂຕ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕ...ເປ... ປຫຸຕ຺ຕຕາ។ ອາປ຺ຕິ ຈ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕ...ເປ... ປຫຸຕ຺ຕຕາ ຈ ອາປ຺ຕິ...ເປ... ປຫຸຕ຺ຕຕາໂຍ។ ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິໂຊ។ ຕຖາ ເຕນ ປກາເຣນ ອາປ຺ຕິອາທີສຸ ຈຕູສຸ ອາປ຺ຕາທິປກາເຣນ ສຄ຺ຌີ ຕຖສຄ຺ຌີ ຣສຸສວເສນ។ ຕສຸສ ກາໂວ ຕຖສຄ຺ຌິຕາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອາປ຺ຕາທິສຄ຺ຌິຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຈ-ກາໂຣ ວຸຕ຺ຕສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ។ ກມນໍ ປຕ຺ຖນໍ ກາໂມ, ລາເຫຕຸ ກາໂມ ລາເຫຕຸກາໂມ។ ອິຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ນວ, ອຖ ລາຫນາ ຈາຕິ ເອວໍ ທສ ຈ ຕານິ ອງຄານິ ຈາຕິ, ເຕຫີ។ ອຣຸຕ຺ຄ຺ຄມມ຺ຫີ ອຣຸຕສງຂາຕສຸສ ປຖມພາລສູຣິຍຣໍສິໂນ ອຸຄ຺ຄມເນ ສຕິ ລນ຺ນາ ໂຫຕິ, ອາປ຺ຕິຕິ ເສໂສ។

ຕຕ຺ຖາຍມຘິປ຺ປາໂຍ – ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ຣາຊໂຈຣອຄ຺ຄິອຸທກມນຸສ຺ສອມນຸສ຺ສວາລອສຣິສປຊີວິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາຍານໍ ທສນ຺ນ ເມກສຸສາປີ ນຕ຺ຖິຕາຍ ອນນ຺ຕຣາຍິໂກ ສມາໂນ ອນນ຺ຕຣາຍິກສຄ຺ຌີ ຫຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸໂນ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸຄ຺ເຈວ ອາໂຣເຈຕຸຄ຺ຈ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ປຫຸ ສມາໂນ ປຫຸສຄ຺ຌີ ຫຸຕ຺ວາ ຕິວິເຂົາກ຺ເຂປນິຍກມ຺ມາກຣເຕນ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອນຸກ຺ຂິຕ຺ຕສຄ຺ຌີ ຫຸຕ຺ວາ ຄຣຸກາປ຺ຕິຕິ ສຄ຺ຌີ ຄຣຸກໍເຍວ ອາປ຺ຕຶ ລາເຫຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ລາເຫຕິ, ຕສຸສາຍໍ ອາປ຺ຕິ ຈ ລນ຺ນາ ໂຫຕິຕິ។ ສເຈ ປເນຕ຺ຖ ອນາປ຺ຕິສຄ຺ຌີ ວາ ໂຫຕິ ອຄ຺ຄາປ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘສຄ຺ຌີ ວາ ເວມຕິໂກ ວາ, ອຈ຺ລນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ។ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ປນ "ມມ ເອກາປ຺ຕຶ ອາປນ຺ນກາວໍ ຊານາຫີ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ປນ ວຕ຺ຖຸສກາຄາປ຺ຕິກສຸສ ອາໂຣເຈຕິ, ຕາວ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ທຸກ຺ກຍໍ ອາປຊ຺ຊຕິ។

ສງຒາທິເສສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ។

໓។ ຈີວຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໓໐។ "ໂຂມຄ຺ຈ ໂກເສຍ຺ຍຄ຺ຈາ"ຕິອາທິນາ ນປຸໍສກວິຄ຺ຄເຫນ ທ຺ວນ຺ເທ ກເຕ ໂຂມ...ເປ... ກງຄານີ។ ຕຕ຺ຖ ໂຂມນ຺ຕິ ຄຈ຺ລຊາ ຕີ។ ອຸປຈາຣໂຕ ປນ ໂຂເມນ ໂຂມສຸຕ຺ເຕນ ວາຍິຕນ຺ຕິ ຕທ຺ຘິເຕນ ອຸປຈາເຣນ ວາ ໂຂມໍ ໂຂມປຜຈີວຣໍ, ຕຖາ ອວເສສານີ។ ສາຕໍ ສາຕວາກສຸຕ຺ເຕຫີ ວາຍິຕໍ ຈີວຣໍ។ ກງຄໍ ໂຂມສຸຕ຺ຕາທີນີ ສພ຺ພານີ ເອກຈ຺ຈານີ ວາ ໂວມິສ຺ເສຕ຺ວາ ວາຍິຕຈີວຣໍ។ ວາກມຍເມວ ວາຕິ ເກຈີ។ ກມ຺ພລນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສໂລມໍ ວາລອໂລມຄ຺ຈ ຦ເປຕ຺ວາ ເສສໂລເມຫີ ວາຍິຕໍ។ ເອຕານິຕິ ໂຂມາທີນີ ຍຖາວຸຕ຺ຕານີ។ ສຫ ອນຸໂລເມຫີຕິ ສານຸໂລມານີ។ ຊາຕິໂຕ ກປ຺ປີຍານີ ໖ ຈີວຣານີ ກວນ຺ຕິ។

໓໑។ ອິທານິ "ທຸກູລ"ນ຺ຕິອາທິນາ ເຕສໍ ອນຸໂລມານິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕຕ຺ຖ ທຸກູລນ຺ຕິ ທຸກູລສງຂາເຕນ ເກນຈິ ວາກວິເສເສນ ວາຍິຕໍ ຈີວຣໍ។ ເຈວາຕິ ສມຸຈ຺ຈເຍ, ໂສ ອຸປຣິ ອາກຫ຺ຌິຕພ຺ໂພ។ ປຜຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຜຸຕ຺ເຕສຸ ຊາຕໍ ປຜຸຕ຺ຕໍ។ ເທສວາຈິໂນ ພຫ຺ວຈນນ຺ຕາຕິ ພຫ຺ວຈເນນ ວິຄ຺ຄໂຫ។ ຕຖາ ໂສມາຣາ ຈ ຈີນາ ຈ, ເຕສຸ ຊາຕໍ ໂສມາຣຈີນຊໍ។ ອິມານິ ຕີຕິ ປາຕເກຫິ ກຕ ສຸຕ຺ຕມຍານີ។ ເອຫິກິກ຺ຂູນໍ ປຸຄ຺ຌິທ຺ຘິຍາ ຊາຕໍ ອິທ຺ຘິຊໍ, ຕໍ ປນ ໂຂມາທີນໍ ອຄ຺ຄຕຣໍ។ ເທວທິນ຺ນນ຺ຕິ ເທເວຫິ ທິນ຺ນໍ ກປ຺ປຣຸກ຺ເຂ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ຈີວຣໍ។ ຕເທຕໍ ທຸກູລາທິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຸສ ໂຂມາທີໂນ ອນຸໂລມິກໍ ໂຫຕິ។ ຕຕ຺ຖ ໂລມານິ ອນຸຄຕໍ ອນຸ ໂລມໍ, ຍຖາ ເສສໂລມານິ ອນຸຄຕໍ ໂລມໍ ຕທນຸກູລຕ຺ຕາ "ອນຸໂລມ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ຕໍຊາຕິຍກໍ ເຍສໍ ເກສຄ຺ຈິ ອນຸກູລໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ຣຸລ຺ຫິວເສນ "ອນຸໂລມ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ຕເມວ ອນຸໂລມິກໍ, ອນຸກູລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກຖໍ? ທຸກູລໍ ສາຕສຸສ ອນຸໂລມໍ, ປຜຸຕ຺ຕາທີນິ ຕີຕິ ໂກເສຍ຺ຍສຸສ ອນຸໂລມານິ, ອິທ຺ຘິຊໍ ເທວທິນ຺ນຄ຺ຈ ໂຂມາທີນມນຸໂລມນ຺ຕິ។

໓໔-໓។ ເອວໍ ສານຸໂລມານິ ຈີວຣານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຘິຏ຺ຖານາທີກໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕິຈີວຣ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອວຸຕ຺ເຕປີ ອວສ຺ສໍ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ອຊ຺ຊາຫຣິຕພ຺ໂພ, ຕິຈີວຣຄ຺ຈ...ເປ... ກຕ຺ຑຸຈ຺ລາທິຄ຺ຈ ອຘິຏ຺ເຖຍ຺ຍ ນ ວິກປ຺ເປຍ຺ ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຕໍ ຈີວຣານໍ ສມາຫາໂຣ ຕິຈີວຣໍ។ ປຣິກ຺ຂາຣຄ຺ຈ ຕໍ ໂຈລຄ຺ຈາຕິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລໍ។ ວສ຺ສສ຺ສ ໂຍຄ຺ຄາ ວສ຺ສິກາ, ສາວ ສາຜິກາ ວສ຺ສິກສາຜິກາ។ ປຸຄ຺ລຕິ ອເນນາຕິ ປຸຄ຺ລນໍ, ມຸຂສ຺ສ ປຸຄ຺ລນໍ ມຸຂປຸຄ຺ລນໍ។ ນິສີທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ນິສີທນໍ, ມຸຂປຸຄ຺ລນຄ຺ຈ ນິສີທນຄ຺ຈ ມຸຂປຸຄ຺ລນນິສີທນໍ។ ສຍນສຸຂາທີ ປຜິຈ຺ຈ ອຕ຺ຖຣີຍຕີຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕໍ, ຕເທວ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕກໍ។ ກຕ຺ຑຸໍ ລາເຫຕີຕິ ກຕ຺ຑຸຈ຺ລາທີ។ ອຘິຏ຺ເຫຕິ "ອິມໍ ສງຒາຜື ອຘິຏ຺ຖາມິ"ຕິອາທິນາ ນວນ຺ນໍ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຘິຏ຺ເຖຍ຺ຍ។ ນ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປນ ນາມໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ "ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ວິກປ຺ເປມິ"ຕິ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ។ ເອຕ຺ຖາຕິ ອິເມສຸ ນວສຸ ຈີວເຣສຸ។ ຕິຈີວຣນ຺ຕິ ຕິຈີວຣນາເມນ ອຘິຏ຺ຖິຕໍ។ ຕຖາ ຫິ ອຘິຏ຺ຖານໂຕ ປຸພ຺ເພ ວິສຸໍ ຕິຈີວຣໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ສງຒາຜິອາທິປ຺ປໂຫນກສຸສ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທິວເສນາປີ ອຘິຏ຺ຖາຕຸໍ ອນຸຄ຺ຌາຕຕ຺ຕາ។ ຕໍ ວິນາ ເອກາຫໍ ເອກທິວສມ຺ປີ។ ນ ວເສຍ຺ຍາຕິ ອລທ຺ຘສມ຺ມຸຕິໂກ ກິກ຺ຂຸ ອວິປ຺ປວາສສີມໂຕ ອຄ຺ຄຕ຺ຖ ວາ

ສំ ນ ກເຣຍ̣ຍາຕິ ອຕ̣ໂຖ។ ເອວំ ສຕິ ຕິຈີວຣຄ̣ຈ ນິສ̣ສຊ̣ຊិຕພ̣ພំ ໂຫຕិ, ປາຈិຕ̣ຕិຍຄ̣ຈ ອາປ̣ຕ̣ຕី ອາປ̣ຊ̣ຊຕិຕិ ທີເປ̣ຕិ។ ນិສិຫນំ ວິນາ ຈາຕຸມາສំ ນ ວເສຍ̣ຍາຕິ ສມ̣ພນ̣ໂຮ។ ຈຕຸນ̣ນំ ມາສານំ ສມາຫາໂຣ ຈຕຸມາສំ, ຕເມວ ຈາຕຸມາສំ។ ຕំ ອຈ̣ຈນ̣ຕສំ ໂຍຄວເສນ។

໖໔។ ອិຫານិ "ອិມ"ນ̣ຕិອາທិນາ "ອនិຍ̣ເຄຍ̣ຍາ"ຕិ ວຸຕ̣ຕມនិຍ̣ຄານំ ທສ̣ເສຕិ។ ສງ̣ឃាຍີ "ອិມំ ສງ̣ឃាຍີ ອនិຍ̣ຄាມិ"ຕិ ອនិຍ̣ຄເຫຕិ ສມ̣ພນ̣ໂຮ។ ຕຕ̣ຖ ອនិຍ̣ຄເຫຕិ ຫຕ̣ຖປາເສ ກິຕ̣ວា ເອວំ ອនិຍ̣ເຄຍ̣ຍ។ ອຫຕ̣ຖປາສນ̣ຕិ ຫຕ̣ຖສ̣ສ ປາໂສ ສມីໂປ ຫຕ̣ຖປາໂສ, ອឌ̣ឍເຕຍ̣ຍຫຕ̣ຖພ̣ភນ̣ຕໂຣ។ ທ̣ວາທສຫຕ̣ຖພ̣ភນ̣ຕໂຣຕិປី ວທນ̣ຕិ។ ນຕ̣ຖិ ຫຕ̣ຖປាໂສ ເອຕិສ̣ສាຕិ ອຫຕ̣ຖປា ສາ, ຕំ ເອຕນ̣ຕិ ອនិຍ̣ຄເຫຕិ ສມ̣ພນ̣ໂຮ។ ກឹ ວຸຕ̣ຕំ ໂຫຕិ? ອນ̣ໂຕຄພ̣ເភ ວា ອຸປ̣ຣិປាສាເທ ວា ຕທເຫວ ຄນ̣ຕ̣ວា ນិວຕ̣ຕນໂຍຄ̣ເຄ ປເທເສ ວា ກិຕ̣ວា ຈີວຣំ ສລ̣ລក̣ເខຕ̣ວា "ເອຕំ ສງ̣ឃាຍີ ອនិຍ̣ຄាມិ"ຕិ ອនិຍ̣ເຄຍ̣ຍាຕិ ວຸຕ̣ຕំ ໂຫຕិ។ ຕໂຕ ທູເຣ ກិຕມ̣ປិ ອនិຍ̣ຄាຕພ̣ພນ̣ຕិປី ວທນ̣ຕិ។ ເສເສສុປីຕិ ອຸຕ̣ຕຣាສង̣ຄាທិກຕ̣ຫຸປ̣ປ̣ຜិຈ̣ឆាທិປ̣ຣិຍນ̣ເຕສុປី ອວເສສຈີວເຣສុ។ ອយំ ນໂຍຕិ ອយເມວ ນໂຍ។ ຍຖາ ສង̣ឃាຜិຍា, ເອວំ "ອិມំ ອຸຕ̣ຕຣាສង̣ຄំ ອនិຍ̣ຄាມិ"ຕិອາທិ ວຸຕ̣ຕນໂຍວាຕិ ວຸຕ̣ຕំ ໂຫຕិ។ ອនិຍ̣ຄຫນ̣ເຕນ ປນ ຫຕ̣ເຖນ ຄເຫຕ̣ວា ກາຍວិກាຣំ ກໂຣນ̣ເຕນ "ອិມំ ສង̣ឃាຍີ ອនិຍ̣ຄាມិ"ຕិ ຈិຕ̣ເຕນ ອាໂភគំ ກຕ̣ວា ກា ເຍນ ວາ ອនិຍ̣ຄាຕພ̣ພំ, ວຈີເភທມຕ̣ຕំ ກຕ̣ວា ວາຈាຍ ວា។ ປ̣ຣិກ̣ខាຣໂຈລຸອំ ນາມ ປាເຜກ̣ກំ ນិឆាໂສមុខນ̣ຕិ ຕិຈີວຣំ ປ̣ຣិກ̣ ខាຣໂຈລុອມ̣ປិ ອនិຍ̣ຄាຕុំ ວឌ̣ឍຕិຕិ។

໖໕។ ອិຫານិ ເອວំ ອនិຍ̣ຄຫໂຕ ອລ̣ລំ ລທ̣ឆា ອនិຍ̣ຄាຕុກាເមນ ປຈ̣ຈຸທ̣ធຣិຕ̣ວា ອនិຍ̣ຄាຕພ̣ພນ̣ຕិ ທສ̣ເສតុំ "ອនិຍ̣ຄຫນ̣ ໂຕ"ຕិອາທិມាហ។ ຕຕ̣ຖ ສង̣ឃាຜិ ປກ̣ຕិ ອາທិ ຍສ̣ສ ຕំ ສង̣ឃាຜិປ̣ປກ̣ຕិ។ ເອຕំ "ອនិຍ̣ຄຫນ̣ໂຕ"ຕិ ເອຕ̣ຖាປី "ອនិຍ̣ເຄຍ̣ ຍາ"ຕិ ເອຕ̣ຖាປី ກມ̣មປທំ, "ປុព̣ພຈີວຣ"ນ̣ຕិ ເອຕ̣ຖ ປນ ວិເສສນំ ທុຕ̣ວា ຕិឋ̣ຄຕិ។ ປຈ̣ຈុທ̣ធຣិຕ̣ວាຕិ ປ̣ຣិຈ̣ຈຊិຕ̣ວា។ ປ̣ຣិກ̣ ខាຣໂຈລຸອນាເមນ ອនិຍ̣ຄທិຕ̣ວា ຄປីຕວຕ̣ເຖທិ ສង̣ឃាຜិອាທិນិ ກໂຣຕិ, ນិឍ̣ຄິເຕ ຣຊເນ ຈ ກປ̣ເປ ຈ ອិມំ ປ̣ຣិກ̣ខាຣໂຈລុອំ ປຈ̣ຈុທ̣ធຣិຕ̣ວា ປុນ ອនិຍ̣ຄាຕພ̣ພាນិ។ ປຕ̣ຕានិຍ̣ຄຫເນຕិ ປຕ̣ຕສ̣ສ ອនិຍ̣ຄາເນ។ ຕຖាຕិ ຈ ຍຖា ຈີວເຣ, ຕຖា ປຕ̣ເຕປិ ອនិຍ̣ຄាມាທិກំ ສព̣ພນ̣ຕិ ອຕ̣ໂຖ។ ເອຕ̣ຖ ປນ "ອិມំ ປຕ̣ຕំ, ເອຕំ ປຕ̣ຕ"ນ̣ຕិ ວា ວិເສໂສ។

໖໖។ ອិຫານិ ປຈ̣ຈຸທ̣ធາຣວិធិំ ທສ̣ເສតុំ "ເອຕ"ນ̣ຕិອាທិមាហ។ ຕຕ̣ຖ ອិມំ ວ ອិຕិ ວា-ສທ̣ໂທ ຣສ̣សំ ກຕ̣ວា ນិທ̣ທិຍ̣ໂຄ, ໂສ ອិ ຕិ-ສທ̣ທໂຕ ປຣំ ໂຍເຊຕພ̣ໂພ, ຕស̣មា "ເອຕំ ສង̣ឃាຍີ ປຈ̣ຈຸທ̣ធរាມិ"ຕិ ວា "ອិມំ ສង̣ឃាຍີ ປຈ̣ຈຸທ̣ធរាມិ"ຕិ ວា ສំເສຕិ ສມ̣ພນ̣ໂຮ ເວທិຕព̣ໂພ។ ສំເສຕិ ວເທຍ̣ຍ។ ເອວນ̣ຕិ ຍຖា ນាເມນ ສង̣ឃាຜិ ປຈ̣ຈຸທ̣ធຣិຕព̣ພា, ຕຖា ອຸຕ̣ຕຣាສង̣ຄាທិນិຕិ ອຕ̣ ໂຖ។ ວិທູຕិ ປຈ̣ຈຸທ̣ធເຣຕិມສ̣ສ ກຕ̣ຕុປທំ, ປណ̣ឌិຕោ ອຕ̣ໂຖ។ ສព̣ພຕ̣ຖាປី ທູຣាសນ̣ນຕាທិ ວຸຕ̣ຕនເຍນ ເວທិຕព̣ພា។

໖໗-໘។ ອិຫານិ ສង̣ឃាຜិອាທិນំ ឆນ̣ນំ ປមាណປ̣ຣិຈ̣ເឆທំ ທສ̣ເສຕិ "ສង̣ឃាຜិ"ຕិອាທិນា។ ປຈ̣ឆិໂມ ອນ̣ໂຕ ປຈ̣ឆិມນ̣ໂຕ, ເຕນ, ປຈ̣ឆិມໂກຜິຍាຕិ ອຕ̣ໂຖ។ ທិឃໂສຕិ ທិឃໂຕ។ មុឌ̣ឋិຍា ສທិតំ ປណ̣ຈកំ ຍສ̣ສា ສា មុឌ̣ឋិປណ̣ຈກា, ລិង̣ຄວິປ̣ລ̣លាសវេសន ປນ មុឌ̣ឋិປណ̣ຈໂກ។ មុឌ̣ឋិ-ສທ̣ເທເນຕ̣ຖ ອຸປຈាຣວເສນ ກຕມុឌ̣ឋិໂກ ຫຕ̣ໂຖວ ວຸຕ̣ໂຕ។ សុគតស̣ស ຈີວຣໂຕ ອູនាຕិ ສមាໂສ។ ອປីຕិ ວຸຕ̣ຕសមុຈ̣ຈເຍ, ເຕນ ຍຖាວຸຕ̣ຕປຈ̣ឆិມປ̣ປមាណា ຈ ອយុຈ ອຸຕ̣ຕມປ̣ປមាណាຕិ ອຕ̣ໂຖ។ "ປຈ̣ឆិມນ̣ເຕນາ"ຕិ ອិທំ មុឌ̣ឋិຕ̣ ຕិກຄ̣ຈ ຕិຣិຍນ̣ຕិ ເອຕ̣ຖាປី ອនុວຕ̣ເຕຕ̣ວា ອຕ̣ໂຖ ເວທិຕព̣ໂພ។ ຈ-ສທ̣ໂທ "ອຸຕ̣ຕມນ̣ເຕນ សុគតຈີວຣູນាປី ວឌ̣ឍຕិ"ຕិ ອិທំ ສមុຈ̣ຈិໂນຕិ។ ຕຕ̣ຖ ອិຫានិ មជ̣ឈិមស̣ស ປុຣិສສ̣ສ ຕិស̣ໂສ ວិທຕ̣ຖិໂຍ ເອກា សុគតວិທຕ̣ຖិ, ຕាយ ວិທຕ̣ຖិຍា ນວ ວិທຕ̣ຖិໂຍ ທិឃໂຕ សុគតຈີວຣປ̣ປមាណំ, ຕិຣិយំ ឆ ວិທຕ̣ຖិໂຍ, ຕំ ປນ ວឌ̣ឍកិຫຕ̣ເຖນ ທិឃໂຕ ເຕຣស ຫຕ̣ຖា ເອກា ຈ ວិທຕ̣ຖិ, ຕិຣិຍໂຕ ນວ ຫຕ̣ຖា ໂຫນ̣ຕិ។ ຕំວເສນ ອុກ̣ກຍຕ̣ຖ ອູນຕា ວិញ̣ញាຕພ̣ພា។

ອຸຕ̣ຕຣាສង̣ໂຄປិ ຕຕ̣ຕໂກວាຕិ ທສ̣ເສតុំ "ຕຖា ເອກំສិກສ̣ສປី"ຕិ ອាហ។ ເອໂກ ອំໂສ ເອກំໂສ, ຕຕ̣ຖ ກាຕព̣ພນ̣ຕិ ຕທ̣ធិເຕ ເອກំສិກំ។ "ອນ̣ຕຣວាສໂກ"ຈ̣ຈាທិນາ និວាសនំ ທສ̣ເສຕិ។ ຕຕ̣ຖ ອນ̣ຕຣំ មជ̣ឈປ̣ເທໂສ, ອນ̣ຕເຣ មជ̣ເឈ ກຜិປ̣ປ̣ເທເສ ວាໂສ ວຕ̣ຖំ ອນ̣ຕຣວາໂສ, ໂສເຍວ ອນ̣ຕຣວາສໂກ។ ຈាປីຕិ ສមុທាໂຍ, ເອໂກ ວា ສមុຈ̣ຈໂຍ។ ອឌ̣ឍេន ຕຕិໂຍ ກាໂຄ ອឌ̣ឍ ເຕຍ̣ໂຍ។ ເອຕ̣ຖ ທ̣វិນ̣នំ ຫຕ̣ຖໂກຜ̣ឋាສានំ ສມ̣ປຸຕ̣ຕាນំ ຕຕិຍໂກຜ̣ឋាສສំສិຊ̣ຊເນ ກຣຕភូຕា ອឌ̣ឍ-ສທ̣ທນិທ̣ທិຍ̣ຖា ຍា ວិທຕ̣ຖិ , ສាວ ຕຕិໂຍຕិ និທ̣ທិຍ̣ໂຄຕិ ອຸປ̣ឌ̣ឍຫຕ̣ຖສង̣ខាໂຕ ຕຕិໂຍ ກាໂຄ ອឌ̣ឍເຕຍ̣ໂຍ។ ໂສ ຈ ນានນ̣ຕເຣນ ທ̣វិຫຕ̣ຖຕ ຕិຍຕា ລព̣ភຕិຕិ ທ̣ເວ ຫຕ̣ຖា, ເອກា ຈ ວិທຕ̣ຖិ ອឌ̣ឍເຕຍ̣ໂຍ។ ຕំສន̣និໂຍເຄນ ປເນຕ̣ຖ ອນ̣ຕຣວាສໂກວ ອឌ̣ឍເຕຍ̣ໂຍຕិ ເວທិຕព̣ໂພ។ ທ̣ເວ ຫຕ̣ຖា ຍສ̣សាຕិ ພាហិຣຕ̣ຖສមាໂສ។ ປាຣຸປເນນាປី ສក̣កា ນាភឹ ປដិច̣ឆាທេតុន̣ຕិ "ທ̣វិຫຕ̣ໂຖ"ຕិ ວຸຕ̣

ຕໍຯ ວາ-ສທ຺ໂທ ອທ຺ຌເຕຍ຺ຍໍ ວິກປ຺ເປຕິຯ ຕິຣິຍສ຺ສ ອນ຺ໂຕຕິ ຉຘ຺ຄິຕປ຺ປຸ໊ຣິໂສ, ຕິຣິຍເມວ ອນ຺ໂຕຕິ ວາ ກມ຺ມສາຣໂຍ "ຄາມນ຺ໂຕ"ຕິອາທິສຸ ວິຍຯ

໓໙ຯ"ນິສີທນສ຺ສາ"ຕິອາທິນາ ນິສີທນຈີວຣໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເອຕ຺ຖ ນິສີທນໍ ນາມ ສເນ ກູມິກາເຄ ເອລຸອກໂລມານິ ອຸປຣູປຣິ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ກຄ຺ຌິກາທີທີ ສິຄ຺ຈິຕ຺ວາ ກໂຕ ທ຺ວິສຸ ຄາເນສຸ ຜາລິຕຕ຺ຕາ ຕີທີ ທສາທີ ຍຸຕ຺ໂຕ ປຣິກ຺ຂາຣວິເສໂສຯ ວິທຕ຺ຖີ ທ຺ເວ ຕິ ທ຺ເວ ວິທຕ຺ຖີຯ ວິສາລໂຕ ປຸ໊ຖຸລໂຕຯ

໔໐ຯ"ກຕ຺ຑຸປ຺ປຍິຈ຺ຉາທີ"ຕິອາທິນາ ກຕ຺ຑຸປ຺ປຍິຈ຺ຉາທີ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຑູຕິ ທີ ນ ອຕ຺ຖໂຕ ນານໍ, ຕຄ຺ຄທເຕນ ປ຺ເນຕ຺ຖ ປີລຸອກສ຺ສາວຖຸລຸລກຈ຺ຉາພາຌໍ ຄຍ຺ຫຕິຯ ກຕ຺ຑຸໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປີລຸອກາທີ ປຍິຈ຺ຉາເທຕີຕິ ກຕ຺ຑຸປ຺ປຍິຈ຺ຉາທີຯ ປຍິຈ຺ຉທນໍ ວາ ປຍິຈ຺ຉາໂທ, ຍຖາວຸຕ຺ຕກຕ຺ຑຸຍາ ປຍິຈ຺ຉາໂທ ກຕ຺ຑຸປ຺ປຍິຈ຺ຉາໂທ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ກຕ຺ຑຸປ຺ປຍິຈ຺ຉາທີ, ຕສ຺ສຯ ຕີຣີຍນ຺ ຕິ ຕີຣີຍໂຕຯ

໔໑ຯ"ວສ຺ສິກາ"ຕິອາທິນາ ວສ຺ສິກສາຍິກໍ ທສ຺ເສຕິ, ຕໍ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍໍຯ

໔໒ຯ ເອວໍ ປ຺ມາຕວນ຺ຕານໍ ປ຺ມາຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ມາຕາຕິກ຺ກເມ ໂທສໍ, ເກສຄ຺ຈິ ປ຺ມາຕາກາວຄຓນາກາວຄ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເອຕ຺ຖາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເອຕ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ມາຕວນ຺ເຕສຸ ຈີວເຣສຸຯ ຕທຸຕ຺ຕຣີ ຕໂຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ມາຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີ ນິປ຺ເປນ ອຸຕ຺ຕຣີ-ສທ຺ເທນ ຕປ຺ປຸ໊ຣິໂສຯ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສຯ ເຉທນປາຈິຕ຺ຕີຕິ ເຉທເນນ ສທີຕາ ປາຈິຕ຺ຕິ, ອຕິເຣກໍ ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາຈິຕ຺ຕີຍໍ ເທເສຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ມາຕໂຕ ປນ ອຕິເຣກຄ຺ຈ ອູນກຄ຺ຈ "ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອ"ນ຺ຕິ ອທິຍ຺ຖາຕພ຺ພໍຯ ເຍນ ມຸຂໍ ປຸ໊ຄ຺ຌນ຺ຕິ, ຕໍ ມຸຂສມ຺ພນ຺ຌີຕິ ມຸຂສ຺ສ ໂຈລຸອນ຺ຕິ ສມາເສ ທ຺ວນ຺ໂທຯ ອາກ຺ຍຌິຕໍ ອິຈ຺ຌິຕໍ ປ຺ມາຕນ຺ຕິ ກມ຺ມສາຣໂຍຯ ຕເມເຕສມຕ຺ຖີຕິ ອາກ຺ຍຌິຕປ຺ປ຺ມາຕິກາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຕິຈີວຣາທີສຸ ອວຸຕ຺ເຕປີ ຄຓນວິກາເຄ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕມຸຂປຸຄ຺ຌນປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸເອ ຄເປຕ຺ວາ ອາທີໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ຉກ຺ກເມເກເນວ ວຍ຺ຍຕິຯ ມຸຂປຸຄ຺ຌນໂຈລຸອານິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕານິ ຈ ພຫູນິປີຕິ ວິຄ຺ຄາຕພ຺ພໍຯ

໔໓ຯຄຓນາຕິ ເອຕ຺ຖ ນປຸ໊ສກສ຺ສ ອິຕ຺ຖີວຈເນນ ໂຍຄາກາວາ "ນ ທີປີຕາ"ຕິ ລິງ຺ຄໍ ວິປຣິຕາເມຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຌີຕພ຺ພໍ, ອຍ຺ຄກາຖາຍໍ ນ ປກາສິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕິຕ຺ຕໍ ປເນເຕສໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຄປຣິຈ຺ເຉທວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິກປ຺ປນູປຄປຈ຺ຌິເມນ ປຈ຺ຌິມປ຺ປ຺ມາຕໍ ອຕ຺ຖີເຍວຯ ອິທານິ ຍສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ສພ຺ພໍ ນ ທີປີຕໍ, ຕສ຺ມາ ວິກປ຺ປນູປຄຖວິກາທີ ສພ຺ພໍ ເອກໍ "ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອ"ນ຺ຕິ, ພຫູນິ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ "ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອານິ"ຕິປີ ວຕ຺ວາ ອທິຍ຺ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕຖາ"ຕິອາທິມາຫຯ ອິມິນາ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລຸອໍ ນາມ ປາເຍກ຺ກໍ ນິສານມຸຂນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຖວິກາທີ ຖວິກາ ອາທີ ຍສ຺ສ ປຣິສ຺ສາວນາທີໂນຕິ ສມາໂສຯ ວິກປ຺ປສ຺ສ ອຸປຄໍ ວິກປ຺ປີຍໍ, ຕຄ຺ຈ ອຸປຣີ ວກ຺ຂຕິຯ

໔໔ຯ ອິທານິ ຕິຕ຺ຕໍ ຈີວຣານໍ ປຍິກາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຫຕາ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຌໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຫເຕນ ນເວນ ອໂຣເຕນ ກປ຺ປີ ສທີສໍ ອຫຕກປ຺ປີ, ເອກວາຣໂຣຕໍຯ ອຫຕຄ຺ຈ ອຫຕກປ຺ປຄ຺ຈ ອຫຕາຫຕກປ຺ປານິ, ວຕ຺ຖານິ, ເຕສໍຯ ທ຺ເວ ຄຸຕາ ປຍລານິ ຍສ຺ສ ສາຕິ ທຸຄຸຕາຯ "ຄຸໂຕ ປຍລຣາສີສູ"ຕິ ທີ ອກິສານປ຺ປທີປີກາຯ ທຸຄຸຕາ ທຸປຍ຺ຍາ, ອຸຕ຺ຕຣສ຺ມີ ເທຫາເຄ ອາສຄ຺ຌີຍຕີຕິ ອຸກ຺ກຣາສງ຺ໂຄຯ ເອກຈ຺ຈໍ ເອກປຍ຺ຍໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກຈ຺ຈີ, ເອກປຍ຺ໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິປ຺ປາໂຕ ວາ ເອກຈ຺ຈີຕິຯ ຕຖາຕິ ສມຸຈ຺ຈເຍ, ອນ຺ຕຣວາສໂກ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອຸປ຺ມາຍໍ ວາ, ຍຖາ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ໂຄ ເອກຈ຺ຈີໂຍ, ເອວໍ ອນ຺ຕຣວາສໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໕ຯ "ອຸຕູ"ຕິ ອເນເກາຕຸ ຄທີຕາຕິ ອຸຕຸໂຕ ທີພກາລໂຕ ອຸທ຺ຘຍາ ອຸຕຸທ຺ຘຍາ, ເຕສໍ ປີໂລຕິການນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສາຕິ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄອນ຺ຕຣວາສກາຯ ປໍສຸ ວິຍ ກຸຈ຺ຌິຕໍ ອຸລຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປໍສຸກູລໍ, ຣຖິກາສຸສານສງ຺ກາຣກູຍາທີນໍ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກິຕໍ ໂຈລຸອຂຕ຺ຑໍ, ຕສ຺ມິຯ ຍາ ຍາ ຣຸຈິຕິ ອພ຺ຍຍີກາເວ ຍຖາຣຸຈິ, ຍາວທຕ຺ຖໍ ສຕປຍ຺ຍມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍຯ

໔໖ຯ ອິທານິ ຕີສຸ ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ກາຕຸໍ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕສຸ ກາຕພ຺ພວິສີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕີສູ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕິຈີວຣສມຸທາຍໂຕ ເອກ ເທສກູຕານໍ ທ຺ວິນ຺ນເມກສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຄຸເຕນ ນິທ຺ສາຣີຍມານຕ຺ຕາ ຕີສູຕິ ນິທ຺ສາຣເຕ ກຸມ຺ມໍຯ ເອກວຈນສ຺ສ ພຫ຺ວຕ຺ເຖນ ໂຍຄາກາວໂຕ ທ຺ວິຈີວຣສງ຺ຂາຕພຫ຺ວຕ຺ຖວເສນ ວຈນໍ ວິປຣິຕາເມຕ຺ວາ ຍານິ ປໂຫນ຺ຕິ, ຕານິ ທ຺ເວ ວາປີ ຌິນ຺ທິຕພ຺ພານິ, ຍໍ ປໂຫ

ຕິ, ຕໍ ເອກໍ ວາ ຉິນ຺ທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ປໂຫນ຺ຕີຕິ ປຈ຺ຉິມຈີວຣປ຺ປມາຓຉິນ຺ນການິ ປໂຫນ຺ຕິ។ ອປີຕິ ສມ຺ກາວເນ, ຕິສ຺ ກາ ກຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອນ຺ວາຣິນ຺ຕິ ອາຄນ຺ຕຸກາປຕ຺ຕໍ។ ອນຸ ປຈ຺ຉາ ອາຮິຍຕີຕິ ອນ຺ວາຣິ, ຍໍ ຈີວຣສ຺ໂສປິ ສງ຺ຆາຏິອາກາເຣນ ອາ ໂຣເປຕພ຺ພໍ។ ອນາທິຓ຺ຓນ຺ຕິ ອນາໂຣປິຕໍ ອນ຺ວາຣິກໍ។ ນ ຘາເຣຍ຺ຍາຕິ ອິມິນາ ຍທິ ຘາເຣຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ທີເປຕິ។

໔໗-໘។ ອິທານິ ‘‘ຕິຈີວເຣນ ນ ວເສຍ຺ຍ ວິເນກາຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານໍ ຕິຓ຺ຓໍ ອວິປ຺ປວາສລກ຺ຂຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຄາເມ’’ຕິອາທີນາ ອຸໂທສິຕສິກ຺ຂາປເທ (ປາຣາ។ ໔໗໑ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕປຣິຫາຣມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ຄາເມ ວາ...ເປ... ວິຫາເຣ ວາ ຕິຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຕຕ຺ຖ ‘‘ປໂຏ ທຑ຺ໂຒ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອວຍເວປິ ສມຸທາຍໂວຫາຣວເສນ ຕີສຸ ເອກມ຺ປິ ‘‘ຕິຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍຎ຺ຎຕ຺ຣາຕິ ສງ຺ເຆນ ຄິລານສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທິຍມານໍ ຈີວເຣນ ວິປ຺ປວາສສມ຺ມຸຕິ ວິນາ។ ວິປ຺ປວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ເອກູປ ຈາຣນານູປຈາຣຄາມາທິໂຕ ພຫິ, ອຖ ວາ ນິເວສນາທີນໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຄພ຺ໂຠວຣການໍ ຈີວຣສ຺ສ ວາ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຈີວເຣນ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວສິຕຸໍ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຄາມາທີນໍ ເອກູປຈາຣນານູປຈາຣຕາ ເອກກຸລນານາກຸລສນ຺ຕກສ຺ສ ຄາມາທິໂນ ປຣິກ຺ເຂປສ຺ສ, ປຣິກ຺ເຂໂປກາສສ຺ສ ຈ ວເສນ ສຕ຺ຖອພ຺ໂຠກາສານໍ ສຕ຺ຕພ຺ຠນ຺ຕຣວເສນ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຕຕ຺ຖ ເອໂກ ອພ຺ຠນ຺ຕໂຣ ອຑ຺ຒວິສຕິຫຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ນິເວສນາທີນິ ຄາມໂຕ ພຫິ ສນ຺ນິວິຑ຺ຒານີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ວິສຸໍ ຄາມສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ ຕາ, ຕຖາ ອຸໂທສິຕາທີຫິ ອຎ຺ຎໍ ນິເວສນໍ។

ຕຕ຺ຖ ອຸໂທສິໂຕ ນາມ ຍານາທີນໍ ຠຓ຺ຑານໍ ສາລາ។ ປາສາໂທ ທີຆປາສາໂທ។ ຫມ຺ມິຍໍ ມຸຓ຺ຑຈ຺ຉທນປາສາໂທ។ ນາວາ ຈ ອຏ຺ໂຏ ຈ ມາໂຬ ຈ ອາຣາໂມ ຈ ນາວາ...ເປ... ອາຣາມໍ, ຕສ຺ມິໍ។ ອຏ຺ໂຏ ນາມ ປຏິຣາຊາທີນໍ ປຏິພາຫນຕ຺ຖໍ ອິຏ຺ຐກາຫິ ກໂຕ ພຫລຠິຕ຺ຕິໂກ ຈຕຸປ຺ປຎ຺ຈຠູມິໂກ ປຕິສ຺ສຍວິເສໂສ។ ມາໂຬ ເອກກູຏສງ຺ຄຫິໂຕ ຈຕຸຣສ຺ສປາສາໂທ។ ອາຣາໂມ ປຸປ຺ຜາຣາໂມ ວາ ຜລາຣາໂມ ວາ។ ສຕ຺ໂຖ ຈ ເຂຕ຺ຕຎ຺ຈ ຂລຎ຺ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ។ ສຕ຺ໂຖ ນາມ ຊງ຺ຆສຕ຺ໂຖ ວາ ສກຏສຕ຺ໂຖ ວາ។ ຂລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຘຎ຺ຎກຣຓໍ។ ທຸໂມ ນາມ ທຸມມູລໍ ຉາຍາຍ ຜຸຏ຺ໂຐກາໂສ ອຸປຈາຣວເສນ។ ອພ຺ໂຠກາໂສ ປນ ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎວ ອທິປ຺ເປໂຕ។

໔໙។ ອິທານິ ‘‘ເອຕໍ...ເປ... ສງ຺ຆາຏິ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ນວນ຺ນເມວ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ປນ ເຕສໍ ກາລປຣິຈ຺ເຉໂທຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂຣຄາ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍ។ ຕຕ຺ຖ ເທວທຕ຺ໂຕ ທຕ຺ໂຕຕິ ນາເມກເທເສນາປິ ນາມໂວຫາຣໂຕ ວສ຺ສິກສາຏິກາວ ‘‘ສາຏິ ກາ’’ຕິ ປກຣຓວເສນ ຄມ຺ມມານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາ។ ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ຈ ໂຣຄວສ຺ສານປຣິຍນ຺ຕາ។ ໂຣຄາ ຈ ວສ຺ສານາ ຈ ມາສາ ໂຣຄວສ຺ສານາ, ເຕ ຕທຕິກ຺ກເມນ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕພ຺ພາຍ ປຣິຍນ຺ຕາ ຍາສນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ។

ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ວສ຺ສິກສາຏິກາ ວສ຺ສານມາສາຕິກ຺ກເມ ກຕ຺ຕິກປຸຓ຺ຓມາຍ ເອວ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕພ຺ພາ។ ຕຖາ ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ອາພາເຘສຸ ວູປສນ຺ເຕສູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ‘‘ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາ’’ຕິ ຫິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ປາຣາ។ ອຏ຺ຐ។ ໔໗໔໕) ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອຕ຺ຖ ປນ ເກຈິ ອາຈຣິຍາ ‘‘ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາຕິ ວສ຺ສິກສາຏິກກາວໂຕ ອປເນຕ຺ວາ’’ຕິ ວທິໍສຸ, ຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ។ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣວິນຍກມ຺ມວິສເຍເຍວ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ, ‘‘ຈາຕຸມາສໍ ອທິຏ຺ຐາຕຸໍ ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ ເປຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ។ ໓໔໘) ປາຬິວຈນໂຕ ຈ។ ‘‘ຈາຕຸມາສໍ ອທິຏ຺ຐາຕຸ’’ນ຺ຕິ ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ອທິຏ຺ຐາເນນ ສຫ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍ ໂຍໂຄ ທສ຺ສິໂຕຕິ ນ ເຕນ ອທິຏ຺ຐານເຠໂທ ວິຎ຺ຎາຍຕິ។ ເຕເນວ ກຸຣຸນ຺ທຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ ‘‘ວສ຺ສານໍ ຈາຕຸມາສໍ ອທິຏ຺ຐາຕຸໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ។ ໓໔໘) ວຈນໂຕ ກຕ຺ຕິກປຸຓ຺ຓມາຍ ເອວ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ເຫມນ຺ເຕ ວິກປ຺ເປຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ມາ ‘‘ວສ຺ສິກສາຏິກາ ວສ຺ສານມາສາຕິກ຺ກເມນາປິ ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທິ ອາພາຘວູປສເມນາປິ ອທິຏ຺ຐານໍ ວິຊຫຕີ’’ຕິ (ກງ຺ ຂາ។ ອຏ຺ຐ។ ກຖິນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕໍ។ ມາຕິກາຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣວເສນາປິ ອທິຏ຺ຐານໍ ວິຊຫຕີຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ។ ເອວຎ຺ຫິ ສຕິ ສພ຺ພຏ຺ຐກຖາໂຍ ສເມນ຺ຕິ, ຍຸຕ຺ຕິ ຈ ອວິຣຸທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕີຕິ។ ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣໂຕ ອຸປຣິ។ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ກຓ຺ຑຸປ຺ປຏິຈ຺ຉາທີ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍ។ ວສ຺ສິກສາຏິກໍ ກຕ຺ຕິກປຸຓ຺ຓມາຍໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ເຫມນ຺ຕສ຺ສ ປຖມທິວເສ ວິກປ຺ເປຍ຺ຍ, ເອວໍ ອສຕິ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ។ ເສສາຕິ ອປເຣ ສຕ຺ຕ ຈີວຣານິ ເສສາ។ ນຕ຺ຖິ ປຣິຍນ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕສທິໂສ ກາລປຣິຈ຺ເຉໂທ ເອເຕສນ຺ຕິ ອປຣິຍນ຺ຕິກາ។

໕໐។ ອິທານິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓາທີກໍ ຈີວຣຈຕຸກ຺ກໍ ສຫສາທີກໍ ວຑ຺ຒຕິ, ນາປຣນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ປຣິກ຺ຂາໂຣ ຈ ມຸຂປຸຎ຺ຉນຎ຺ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ។ ປຣິກ຺ຂາຣມຸຂປຸຎ຺ຉນເມວ ໂຈຬກນ຺ຕິ ກມ຺ມຘາຣໂຍ។ ທ຺ວນ຺ທສມາສນ຺ເຕ ສຸຍ຺ຍ ມານຕ຺ຕາ ປນ ໂຈຬກ-ສທ຺ໂທ ປຣິກ຺ຂາຣ-ສທ຺ທໂຕ ຈ ປຣໍ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ ‘‘ປຣິກ຺ຂາຣໂຈຬກ’’ນ຺ຕິ។ ຕໍ ປນ ສາມຎ຺ຎໂຊຕນາຍ ວິເສເສປິ ອວຏ຺ຐານໂຕ ຐເປຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ຈີວຣານິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈຬກນາເມນາທິຏ຺ຐິຕານິ ອວເສສໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ។ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓຎ຺ຈ

ປຣິກຸຂາຣມຸຂປຸ໌ສຸລນໂຈລຸອກສຸຈ ປຈຸຈຕຸຖຣຕາ…ເປ… ໂຈລຸອກສຸຈ ນິສິທນສຸຈາຕິ ເອຕໍ ຈີວຣຈຕຸກຸກໍ ສທສມຸປິ ອຣຕຸຕມຸປິ ອນາທິຕຸຕາກປຸປມຸປິ ລພຸການຸຕິ ສມຸພນຸໂຂ. ສທສນຸຕິ ສທ ຍາທີ ກາທີຈິ ທສາທີຕິ ສທສຳ. ສທສເກ ລພຸການເນ ອທສມຸປິ ລພຸກເຕວາຕິ ສທສມຸປິ ອທສມຸປິ ປຸປຸພທສມຸປີຕິ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ. ປີ-ສທຸໂທ ວຸຕຸຕາວຸຕຸຕສມຸປິຕຸຫນຕຸໂຖ. ອຣຕຸຕນຸຕິ ນິລປີຕາທີຣຊເນນ ອຣສຸຊິຕມຸປີ. ປີ-ສທຸເທນ ຣສຸຊິຕນິລປີຕາທີກມຸປິ ອນາທິຕຸຕາກປຸປມຸປີຕິ. ອາທິຕຸໂຕ ກປຸໂປ ຍສຸສ ນຕຸຖິຕິ ຕໍ ອນາທິຕຸຕາກປຸປມຸປີ. ປີ-ສທຸເທນ ອາທິຕຸຕາກປຸປມຸປີ.

ນນຸ ຈ "ນ ກິກຸຂເວ ສພຸພນິລການິ ຈີວຣານິ ຜາເຣຕພຸພານີ"ຕິອາທີນາ (ມຫາວ. ໓໗໘) ສພຸພນິລກສພຸພປີຕກສພຸພໂລ ທິຕກຈີວຣານິ ສາມຸເລນ ປຕິກຸຂິຕຸຕານີຕິ ກຖມິທໍ ຈີວຣຈຕຸກຸກໍ ສທສາທີກໍ ວທຸຕຕິ, ກຖຸຈ ອນາທິຕຸຕາກປຸປມຸປີ ວທຸຕຕິ ຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – "ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຸສຸຕໂຣ ກິກຸຂຸ ກຸສຈີຣໍ ນິວາເສຕຸວາ"ຕິອາທີນາ ອຸປຸປນຸນວຕຸຖຸສຸ (ມຫາວ. ໓໗໑) "ນ ກິກຸຂເວ ກຸສຈີຣໍ…ເປ… ຕິຕຸຖິຍທຸຂໂຊ ຜາເຣຕພຸໂພ. ໂຍ ຜາເຣຍຸຍ, ອາປຕຸຕິ ຖຸລຸລຈຸຈຍສຸສາ"ຕິອາທີນາ (ມຫາວ. ໓໗໑) ອຸປຸປນຸນວຕຸຖຸເສເນວ ນິວາສນປາຣຸປນສງຂາຕຜາຣຕາສຸສ ປຕິກຸຂິຕຸຕຕຸຕາ ຈ ຕຕຸເຖວ ອຕຸຖກຖາຍສຸຈ (ມຫາວ. ອຕຸຖ. ໓໗໘) "ສພຸພນິລກາທີນິ ຣຊນໍ ໂຂວິຕຸວາ ປຸນ ຣຊິຕຸວາ ຜາເຣຕພຸພານິ, ນ ສກຸກາ ເຈ ໂຫນຸຕິ ໂຂວິຕຸ, ປຈຸຈຕຸຖຣຕານິ ວາ ກາຕພຸພານິ, ທຸປຕຸຕຈີວຣສຸສ ວາ ມຊເຊ ທາຕພຸພານິ, ອຈຸອິນຸນທສທີພທສານິ ທສາ ອິນຸທິຕຸວາ ຜາເຣຕພຸພານິ, ກສຸຈຸ ກໍ ລກິຕຸວາ ຜາເລຕຸວາ ຣຊິຕຸວາ ປຣິກຸສຸຊິຕຸ ວທຸຕຕິ, ເວຖເນປີ ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ ນິວາສນປາຣຸປນວເສເນວ ຜາຣຕາປຣິໂກຄາ ນໍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຈ ທຸພຸພຕຸຕາກຣຕາສິກຸຂາປເທ (ປາຈິ. ອຕຸຖ. ໓໖໙) "ຍໍ ນິວາເສຕຸ ວາ ປາຣຸປີຕຸ ວາ ສກຸກາ ໂຫຕິ, ຕເທວ ຈີວຣນຸຕິ ເວທິຕພຸພ"ນຸຕິ ປສຸຈນຸນໍເຍວ ກປຸປພິນຸທຸໂນ ອນຸສຸສາຕຕຸຕາ ຈ ຕິຈີວຣາຕຸທຸປຸປຕິຈຸຈາທີວສຸສິກສາຕິກສງຂາ ຕານິ ປສຸຈ ຈີວຣານິ ກາຍປຣິຫາຣິຍາເນວ ອທສານິ ອສພຸພນິລກາທີນິ ກປຸປິຍຣຊນຣຊິຕານິ ອາທິຕຸຕາກປຸປານິເຍວ ໂຫນຸຕິ, ນ ນິຍເມນ ນິວຕຸຕິຕານິ ປຣານິ ຈຕຸຕາຣີຕິ ຈີວຣຈຕຸກຸກເມວ ສທສາທີກໍ ອນາທິຕຸຕາກປຸປມຸປີ ວທຸຕຕີຕິ.

໔໑. ເສສຈີວຣປສຸຈກໍ ອທສໍເຍວ ຣຊິຕໍເຍວ ອາທິຕຸຕາກປຸປົວ ກປຸປຕີຕິ ໂຍຊນາ. ຣຊິຕນຸຕິ ກປຸປິຍຣຊເນນ ຣຊິຕໍ. ນິ ສີທນສຸສ ຍຖາວຸຕຸເຕນຕຸເຖນ ສພຸພຕຸຖ ອທສຕຸຖໍ ນິເສເຜຕຸ "ສທສໍວ ນິສີທນ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ສຕິ ທີ ສມຸກເວ ພຸຍກິຈາເຣ ຈ ວິເສສນໍ ສາຕຸຖກໍ ໂຫຕີ.

໔໘. ອິທານິ ອນຂິຕຸຖິເຕ ອນິສຸສຕຸເຖ ຈ ກາ ປວຕຸຕີຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸ "ອນຂິຕຸຖິຕ"ນຸຕິອາທີມາທ. ຕຕຸຖ ອນຂິຕຸຖິຕນຸຕິ ຕິ ຈີວຣາທີວເສນ ອນຂິຕຸຖິຕໍ. ອນິສຸສຕຸຖນຸຕິ ຍສຸສ ກສຸສຈີ ທານລກຸຂເຕນ ອທີນຸນໍ. ວິກປຸເປຕຸວາ ປຣິກຸສຸຊເຍຕິ ວກຸຂມານ ນເຍນ ເອກພຸທຸກາວໍ, ສນຸນິທີຕາສນຸນິທີຕກາວສຸຈ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ ວິກປຸເປຕຸວາ ປຈຸຈຸທຸຜຣິຕຸວາ ປຣິກຸສຸເຊຍຸຍ. ວກຸຂມານ ນເຍນ ປນ ວິສຸສາຍຕີຕິ "ປຈຸຈຸທຸຜຣິຕຸວາ"ຕິ ນ ວຸຕຸຕໍ.

ອິທານິ "ວິກປຸເປຕຸວາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ ກີທິສໍ ຕໍ ເທຸສຸກິມນຸເຕນ ວິກປຸປີຍນຸຕິ ອາທ "ທຕຸຖາ"ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ທຕຸໂຖ ທີເພນ ຍສຸສ ຕໍ ທຕຸຖທີພໍ. ຕໂຕຕິ ຕສຸມາ ທຕຸຖໂຕ. ອຸປທຸໂຜ ທຕຸຖສຸສ ທຸຕີໂຍ ກາໂຄ ວິທຕຸຖີສງຂາໂຕ ວິຕຸຖາເຣນ ຍສຸສ ຕໍ ອຸປທຸຜວິຕຸຖາຣໍ.

໔໙. ອິທານິ ຍຖາວຸຕຸຕວິຜານໍ ເຕຈີວຣິກສຸເສວ ວເສນ, ອປໂຣ ປນ ອສຸລຖາ ປຕິປຊຊຕີຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸ "ຕິຈີວຣສຸສາ"ຕິອາທີ ມາທ . ຕຕຸຖ ນາເມນາຂິຕຸຖິຕານີ ຕີຕິ ຈີວຣານິ ເອຕສຸສາຕິ ຕິຈີວໂຣ. ຕສຸສ ວິນຍເຕຈີວຣິກສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ, ນ ປຣິກຸຂາຣໂຈ ລຸອນາເມນ ອຂິຕຸຖິຕຈີວຣສຸສ. ວິນຍເຕຈີວຣິກສຸສ ປນ ອຸໂທສິຕສິກຸຂາປເທ ວຸຕຸຕປຣິຫາໂຣ ນຕຸຖິ. ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອິໂຍຕິ ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອມສຸສ ອຕຸຖີຕິ ຕເກນ ຍ-ການໂຣ. ສພຸພນຸຕິ ສກລໍ ນວວິຜມຸປີ ຈີວຣໍ. ຕຖາ ວຕຸວາຕິ ເອກພຸທຸກາວໍ, ສນຸນິທີ ຕາສນຸນິທີຕກາວສຸຈ ລຕຸວາ "ອິມໍ ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອໍ ອຂິຕຸຖາມີ"ຕິອາທີນາ ວຕຸວາ. ອຂິຕຸຖຕີຕິ ອຂິຕຸຖາຕີ.

໔໔. ອຂິຕຸຖິຕຈີວຣໍ ປນ ປຣິກຸສຸຊໂຕ ກຖໍ ອຂິຕຸຖານໍ ວິຊທຕີຕິ ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອຈຸເຈທາ"ຕິອາທີມາທ. ຕຕຸຖ ອຈຸເຈໂທ ຈ ວິສຸສຊຊນສຸຈ ຄາໂທ ຈ ວິພຸກໂມ ຈາຕິ ທຸວນຸໂທ. ອຈຸເຈໂທ ນາມ ໂຈຣາທີທີ ອຈຸອິນຸທິຕຸວາ ຄທຳ. ວິສຸສຊຊນໍ ປເຣສໍ ທາ ນໍ. ຄາໂທ ວິສຸສາເສນ ຄທຳ. ວິພຸກໂມ ສິກຸຂໍ ອປຸປຈຸຈກຸຂາຍ ຄິທີກາວູປຄມນໍ. ຕທາປີ ຕສຸສ ອຸສຸລສຸສ ທາເນ ວິຍ ຈີວຣສຸສ ນິຣາລຍກາເວນ ປນ ປຣິຈຸຈາໂຄຕີ. ຜີກາຍໍ ປນ ກາທີໂສ ກິກຸຂເຍວາຕິ ອຂິຕຸຖານໍ ນ ວິຊທຕີຕິ ອຕຸຖໍ ວິກປຸເປຕຸວາ ກິກຸຂຸນິຍາ ຄິທີກາວູປຄມນໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ນ ຄເທຕພຸພໍ, ການຣໍ ປເນຕຸຖ ອຕຸທາກໍ ຄຣູທີເຍວ ສາຣຕຸຖທີປນິຍໍ (ສາຣຕຸຖ. ຜີ.

໔໗໔໖໙) ''ກິກ຺ຂຸນີຍາ 'ທີນາຍາວຕ຺ຕເນນາ'ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂຸນີຍາ ທີ ຄິທີກາວູປ໌ຄມເນ ອຣິຍຸຖານວິຊຫນໍ ວິສຸໍ ວຕ຺ຕພຸພໍ ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສາ ວິພ຺ກມເນເນວ ອສ຺ສມຕີກາວໄຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ນນຸ ຈ ກິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາຕສິກ຺ຂສ຺ສ ຄິທີກາວູປ໌ຄມເນນ ອຣິຍຸຖານວິຊຫເນນ ນິຣາລຍກາໂວ ກາຣຕາກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ສຕິ ປ໌ຣິວຕ຺ຕລິງຄສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ນິຣາລຍກາໂວຕິ ກຖມສ຺ສ ອຣິຍຸຖານໍ ວິຊຫຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕຖາປີ ພຸທ຺ຘມຕລ຺ລູທີ ອຍ຺ຖກຖາຈຣິເຍທີ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ປ໌າຣາ໗ ອຍ຺ຖ໗ ໑໗໖໙) ''ຍໍ ປ໌ນສ຺ສ ກິກ຺ຂຸກາເວ ອຣິຍຸກິຕໍ ຕີຈີວຣລ຺ຈ ປ໌ຕ຺ໂຕ ຈ, ຕໍ ອຣິຍຸຖານໍ ວິຊຫຕີ, ປຸ໌ນ ອຣິຍຸຖາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ໂທໂສຕີ໗

ມາຣຕລິງຄສິກ຺ຂາຕິ ອຸຕ຺ຕຣປ໌ທໂລເປ໌ນ ອຸປ໌ຈາເຣນ ວາ ລິງຄປ໌ຣິວຕ຺ຕນໍ ສິກ຺ຂາປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂານລ຺ຈ ''ລິງຄສິກ຺ຂາ''ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ອິຕິ ເອເຕ ອຍ຺ຖ ສພ຺ເພສຸ ນວສຸ ຈີວເຣສຸ ອຣິຍຸຖານສ຺ສ ວິໂຍໂຄ ວິປ຺ປວາໂສ, ຕສ຺ສ ກາຣຕາ ໂທນ຺ຕີຕິ ປ໌າຖເສໂສ໗ ຕີຈີວຣສ຺ສ ປ໌ນ ນ ເກວລໍ ອິເມເຍວ ອຍ຺ຖ, ວິນິວິທ຺ຘລິທ຺ທລ຺ຈ ອຣິຍຸຖານວິໂຍຄກາຣຕນ຺ຕີ ລິງຄວຈນລ຺ຈ ປ໌ຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໗ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ເອກສ຺ສປີ ຕນ຺ຕຸໂນ ອກາເວນ ວິນິວິທ຺ຘໍ ວິນິວິຊຊີຕ຺ວາ ຄຕລິທ຺ທໍກນິຍ຺ຖງຄຸລິນຂປີຍ຺ຖິປ຺ປ໌ມາຕໍ ວິນິວິທ຺ຘລິທ຺ທໍ໗ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆາຜິຍາ ຈ ອຸຕ຺ຕຣາສງຄສ຺ສ ຈ ທີຆນ຺ຕໂຕ ວິທຕ຺ຖິປ຺ປ໌ມາຕສ຺ສ, ຕິຣິຍນ຺ຕໂຕ ອຍ຺ຖງຄຸລປ຺ປ໌ມາຕສ຺ສ, ອນ຺ຕຣວາສກສ຺ສ ປ໌ນ ທີຆນ຺ຕໂຕ ວິທຕ຺ຖິປ຺ປ໌ມາຕສ຺ເສວ ຕິຣິຍນ຺ຕໂຕ ຈຕ຺ຣງຄຸລປ຺ປ໌ມາຕສ຺ສ ປ໌ເທສສ຺ສ ໂອຣໂຕ ລິທ຺ທໍ ອຣິຍຸຖານໍ ກິນ຺ທຕິ, ສູຈິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ປຸ໌ນ ອຣິຍຸຖາຕພ຺ພໍ໗ ສູຈິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຈ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ທຸພ຺ພລຍ຺ຖານາປ໌ນຍເນນ ລິທ຺ທໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍ໗

໔໔໗ ອິທານິ ອກປ຺ປີຍານິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກຸສາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ຕຕ຺ຖ ກຸສາ ຈ ວາກາ ຈ ຜລການິ ຈ, ເຕສໍ ຈີຣານິ ກຸສ...ເປ໌... ຈີຣານິ໗ ຕຕ຺ຖ ກຸເສນ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ກຕໍ ກຸສຈີຣໍ໗ ຕຖາ ວາເກນ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ກຕໍ ວາກຈີຣໍ, ຕາປ໌ສານໍ ວກ຺ກລໍ໗ ຜລກາສຕ຺ຖານີ ຜລການິ ສິພ຺ພິຕ຺ວາ ກຕໍ ຜລກຈີຣໍ໗ ເກສວາລຊນ຺ຕີ ເກເສທີ ຈ ວາເລທີ ຈ ຊາຕໍ ວາຍິຕໍ ກມ຺ພລນ຺ຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗ ອຸລູກປ໌ກ຺ຂາຊິນກ຺ຂິເປ໌ຕິ ອຸລູການໍ ໂກສິຍສກຸຕານໍ ປ໌ກ຺ຂໍ ປ໌ກ຺ເຂນ ກຕໍ ນິວາສນລ຺ຈ ອຊິນກ຺ຂິປໍ໌ ສໂລມໍ ສຂຸຣໍ ອຊິນມິຄານໍ ຈມ຺ມລ຺ຈ ຘາຣຍໂຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗

໔໖໗ກທເລຣກກ຺ກທຸສ຺ເສສູຕິ ກທລິໂຍ ຈ ເອຣໂກ ຈ ອກ຺ໂກ ຈ, ເຕສໍ ທຸສ຺ສານິ ວຕ຺ຖານິ, ເຕສຸ ເຈວ ມກຈີວາເກທີ ກເຕ ໂປ໌ຕ຺ຖເກ ຈາປີ ທຸກ຺ກຍໍ໗ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ກຸມ຺ມໍ໗ ກທລິທຸສ຺ສາທີສທ຺ເທນ ຕໍຘາຣຕມຣິປ຺ເປ໌ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍຘາຣຕນິມິຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ກຍໍ ໂທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ໗ ''ນີລໂກ ຈາ''ຕິອາທີນາ ທ຺ວນ຺ໂທ໗ ສພ຺ພາ ນີລກ...ເປ໌... ກຕ຺ຫກາຕິ ກມ຺ມຘາຣໂຍ໗ ນີລາທີວຕ຺ຕໂຍເຄນ ວຕ຺ຖໍ ນີລາທີ໗ ນີລກໍ ອຸມາປຸ໌ປ຺ຜວຕ຺ຕໍ໗ ມລ຺ເຊຍ຺ຖໍ ມລ຺ເຊຍ຺ຖິກວຕ຺ຕໍ໗ ປີຕໍ ກຕິການປຸ໌ປ຺ຜວຕ຺ຕໍ໗ ໂລທີຕໍ ຊຍສຸມນປຸ໌ປ຺ຜວຕ຺ຕໍ໗ ກຕ຺ຫກໍ ອທ຺ທາຣິຍ຺ຖກວຕ຺ຕໍ໗ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ປ໌ເນຕ຺ຖ ປ໌ຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ໗

໔໗໗ມຫາ...ເປ໌... ຣຕ຺ເຕຕີ ມຫາຣງ຺ໂຄ ຈ ມຫານາມຣງ຺ໂຄ ຈ, ເຕທີ ຣຕ຺ເຕ໗ ເອຕ຺ຖາປີ ປຸ໌ນ ສຸຍ຺ຍມານໍ ສພ຺ພສທ຺ທມນຸວຕ຺ຕີຍໍ, ''ສພ຺ພມຫາຣງຄຣຕ຺ເຕ''ຕິອາທີນາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໗ ອິມິນາ ຈ ອສພ຺ພນີລກາທີ ກປ຺ປີຍຣຊນຣຊິຕໍ ປ໌ຣິກ຺ລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ໂທໂສຕີ ທີເປ໌ຕີ໗ ຕຕ຺ຖ ມຫາຣງ຺ໂຄ ສຕປ໌ທີປີຍ຺ຖິວຕ຺ໂຕ໗ ມຫານາມຣງ຺ໂຄ ສມ຺ກິນ຺ນວຕ຺ໂຕ, ໂສ ປ໌ນ ປ໌ຕ຺ຫຸປ໌ລາສວຕ຺ໂຕ ໂທຕີ, ປ໌ທຸມວຕ຺ໂຕຕີປີ ວທນ຺ຕີ໗ ຕິຣີຍເກຕີ ຕໍ ນາມກ ຣຸກ຺ຂຕເຈ໗ ອຈ຺ລິນ຺ນທີຆທສເກຕີ ສພ຺ພໂສ ອຈ຺ລິນ຺ນຕ຺ຕາ ອຈ຺ລິນ຺ນາ ຈ ມຊເຊ ລິນ຺ນຕ຺ຕາ ທີຆາ ຈ ສາ ທສາ ຈ ວຕ຺ຖໂກຍິ ຍສ຺ສາຕີ ອລ຺ລປ໌ທຕ຺ຖສມາໂສ໗ ຜລປຸ໌ປ຺ຜທເສຕີ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ກຕາ ຜລສທີສາ ທສາ ''ຜລາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ, ເກຕກາທີ ປຸ໌ປ຺ຜສທີສານິ ''ປຸ໌ປ຺ຜານິ''ຕິ ຈ, ຜລາ ຈ ປຸ໌ປ຺ຜາ ຈ ທສາ ຍສ຺ສ, ຜລສທີເສ ທເສ, ປຸ໌ປ຺ຜສທີເສ ທເສ ຈາຕີ ອຕ຺ໂຖ໗ ເວຖເນຕີ ສີສເວຖເນ໗ ຕຖາຕີ ອິມິນາ ສພ຺ພນີລກາທີສຸ ທຸກ຺ກຍໍ ອຕິທີສຕີ໗ ສພ຺ພນ຺ຕີ ກຸສຈີຣາທີກໍ ສກລໍ໗ ອຈ຺ລິນ຺ນໍ ຈີວຣໍ ຍສ຺ສ ໂສ ລກຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໗

ຈີວຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໗

໔໗ ຣຊນນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໘໗ ມູລລ຺ຈ ຂນ຺ໂຘ ຈ ຕໂຈ ຈ ປ໌ຕ຺ຕລ຺ຈ ຜລລ຺ຈ ປຸ໌ປ຺ຜລ຺ຈ, ເຕສໍ ປ໌ເກໂທຕີ ລຍ຺ຖິຕປ຺ປຸ໌ຣິໂສ໗ ອຖ ວາ ປ໌ເກທ-ສທ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມສາຘນຕ຺ເຕ ຕານິເຍວ ປ໌ເກໂທຕີ ກມ຺ມຘາຣໂຍ, ຕໂຕ໗ ຣຊນ຺ຕີ ເອເຕທີຕີ ຣຊນານິ, ມູລາທີນິ໗ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ,

໖ ຣຊນານີ ມູລຣຊນ''ນຸຕິອາທີນາ (ມຫາວ຺ ໓໔໔) ກຄວຕາ ອນຸຌຸຌາຕຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ ''ຣຊນາ ໖ປຸປກາຣານີ, ອນຸຌຸຌາຕານີ ສຕຸຖຸນາ''ຕິ຺

໔໙຺ມູເລຕິ ມູລຣຊເນ ຫລິທຸທີ ວິວຊຊີຍ ສພຸພໍ ລພຸການຸຕິ ສມຸພນຸເຌ຺ ເອວໍ ສພຸພຕຸຖ຺ ມລຸເຊຌຸກິ ຈ ຕຸງຄຫາຣໂກ ຈາຕິ ທຸວນຸໂທ຺ ອລຸລີ-ສທຸເທນ ນີລີ-ສທຸເທນ ຈ ເຕສໍ ຄຈຸ໖ຊາຕີນໍ ປຕຸຕານີ ຄຫິຕານີ ອຸປຈາເຣນ, ຕຖາ ໂລທຸທ-ສທຸເທນ ກຕຸຫຸລ-ສທຸເທນ ຈ ຕໂຈ, ກຸສຸມຸກ-ສທຸເທນ ກີ ສຸກ-ສທຸເທນ ຈ ປຸປຸຜານີ຺ ເຕເນວ ຈ ຕານີ ນປຸົສການີ຺ ຕຸງຄຫາຣໂກ ນາມ ເອໂກ ກຕຸຍກຣຸກຸເຂ, ຕສຸສ ຫຣິຕາລວຕຸຕໍ ຂນຸຌຣຊນໍ ໂຫຕິ຺ ອລຸລີປຕຸເຕນ ເອກວາຣໍ ຄີຫິປຣິກຸຕຸຕໍ ຣຊິຕຸໍ ວຌຸຌຕິ຺ ຜລຣຊເນ ສພຸພມຸປີ ວຌຸຌຕິ຺

ຣຊນນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຌຸກິຕາ຺

໔຺ ປຕຸຕນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໖໐຺ອໂຍປຕຸໂຕ ນາມ ອຍສາ ກາລຸອໂລເຫນ ນິພຸພຕຸໂຕ ປຕຸໂຕ຺ ຊາຕິຍາ ອຸກຸກຌຸຖາທີນໍ ສາມຌຸຌວເສນ຺ ປມາຕໂຕຕິ ປຣິຈຸເຊທໂຕ຺ ຕໂຍ ປຕຸຕາຕິ ປາຖເສໂສ຺

໖໑຺ ''ມຄເຌສູ''ຕິ ວຕຸຕພຸເພ ມຄເຌຕິ ວຈນວິປລຸລາເສນ ວາ ''ປຈຸຈາສາ ສຕິ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ ສຸ-ສທຸທໂລເປນ ວາ ວຸຕຸຕໍ຺ ນາລຸອິທຸວຍຕຕຸຫຸລສາຌິຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ມຄຌາເປກຸເຂປີ ນາລຸອິ-ສທຸໂທ ທຸວຍ-ສທຸເທນ ສມາໂສ ໂຫຕິ ຄມຸມກຕຸຕາຕິ ນາລຸອິຍາ ທຸວຍໍ ນາລຸອິທຸວຍໍ຺ ຕຕຸຖ ມຄຌນາລຸອີ ນາມ ອຫຸຒເຕຣສປລາ ໂຫຕິ຺ ເອຕຸຖ ຈ ອຫຸຒເຕຣສປລານີ ມາສານນຸຕິ ວທນຸຕິ຺ ນາລຸອິທຸວເຍນ ປມິຕາ ຕຕຸຫຸລາ ສຸໂກຌຸຌິຕປຣິສຸທຸຌາ ອນຸປຫຕປຸຣາຕສາລິຕຕຸຫຸລາ ນາລຸອິທຸວຍຕຕຸຫຸລາ, ເຕທິ ສາຌິຕໍ ປຈິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ຺ ໂອທນນຸຕິ ສມຸມາ ສມຸປາທິຕໍ ອວສຸສາວິໂຕທນໍ຺ ສູປນຸຕິ ໂອທນສຸສ ຈຕຸຕຸຖກາຄປຸປມາຕໍ ນາຕິຂນໍ ນາຕິຕນຸກໍ ຫຕຸຖຫາຣິຍໍ ສພຸພສມຸກາຣສງຂຕໍ ມຸຄຸຄສູປໍ຺ ພຸຍຌຸຊນຌຸຈ ຕທູປີຍນຸຕິ ຕສຸສ ໂອທນສຸສ ອຸປີຍໍ ອນຸຣູປໍ ຍາວ ຈຣິມາ ໂລປປຸປໂຫນກໍ ມຈຸ໖ມໍສາທິພຸຍຌຸຊນຌຸຈ ອຸກຸກຌຸໂຖ ຄຕຸຫາຕີຕິ ສມຸພນຸເຌ຺

໖໔຺ຕສຸສາຕິ ຍຖາວຸຕຸຕໂອທນາທີໂນ຺ ອຸປຑຸໂຒຕິ ອຸປຑຸຒໍ ນາລຸອິໂກທນາທີ ອສຸສ ອຕຸຖີຕິ ອຸປຑຸໂຒ຺ ເອວ-ກາເຣນ ອຕິເຣກໍ ນິວຕຸເຕຕິ຺ ຕໂຕຕິ ຍຖາວຸຕຸຕນາລຸອິໂກທນາທີໂຕ຺ ອຸກຸກຌຸໂຕ ອຸກຸກຌຸໂຖ ຈ ໂອມໂກມໂກ ຈ ອປຕຸໂຕຕິ ໂຍຊນາ຺ ໂອມກໂຕ ໂອມໂກ ໂອມໂກມໂກ຺ ອິມີນາ ປຸນ ປຕຸຕທຸວຍທສຸສເນນ ປມາຕໂຕ ຕໂຍປີ ປຕຸຕາ ວິກາຄໂຕ ນວ ໂຫນຸຕີຕິ ທີເປຕິ຺ ຕຕຸຖ ຍສຸມີ ມຄຌນາລຸອິທຸວຍຕຕຸຫຸໂລທນາທີກໍ ສພຸພມຸປີ ວຫຸຒນປກຸເຂ ກິຕໍ ປກຸຂິຕຸຕໍ ສເຈ ປຕຸຕສຸສ ມຸຂວຌຸຌິຍາ ເຫຌຸກິມຣາຊີສມໍ ຕິຌຸຖຕິ, ສຸຕຸເຕນ ວາ ທີເຣນ ວາ ຌິນຸທນຸຕສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ວາ ທີຣສຸສ ວາ ເຫຌຸກິມນຸຕໍ ຜຸສຕິ, ອຍໍ ອຸກຸກຌຸໂຖ ນາມ ປຕຸໂຕ຺ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ອຕິກຸກມຸມ ຖູປີກຕໍ ຕິຌຸຖຕິ, ອຍໍ ອຸກຸກຌຸໂຖມໂກ ນາມ ປຕຸໂຕ຺ ສເຈ ຕໍ ຣາຊີ ນ ສມຸປາປຸຕາຕິ ອນຸໂຕຄຕເມວ, ອຍໍ ອຸກຸກຌຸຖຸກຸກຌຸໂຖ ນາມ ປຕຸໂຕ຺ ''ເອກໍ ນາລຸອິໂກທນາທີ ສພຸພມຸປີ ປກຸຂິຕຸຕໍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເຫຌຸກິມຣາຊີສມໍ ຕິຌຸຖຕິ, ອຍໍ ມຊຸຊິໂມ ນາມ ປຕຸໂຕ''ຕິອາທີນາ ມຊຸຊິມມຊຸຊິໂມມກມຊຸຊິມຸກຸກຌຸຖາ ຈ ''ຍຕຸຖ ອຸປຑຸຒນາລຸອິໂກທນາທີ ສພຸພມຸປີ ປກຸຂິຕຸຕໍ ເຫຌຸກິມຣາຊີສມໍ ຕິຌຸຖຕິ , ອຍໍ ໂອມໂກ ນາມ ປຕຸໂຕ''ຕິອາທີນາ ໂອມກໂອມໂກມກໂອມກຸກຸກຌຸຖາ ຈ ປຕຸຕາ ອຸກຸກຌຸເຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາ຺ ເຕສຸ ທຸເວ ອປຕຸຕາ ກາຊນປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸຌຸຊິຕພຸພາ, ນາຌິຌຸຖານູປຄາ, ນ ວິກປຸປນູປຄາ຺

໖໓຺ ກປຸໂປ ສໂກ ອຕິເຣກປຕຸໂຕ ທສາຫປຣມໍ ຌາເຣຍຸຍາຕິ ໂຍຊນາ຺ ຕຕຸຖ ກປຸໂປຕິ ກປຸປີໂຍ຺ ສໂກຕິ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕໂກ຺ ກປຸປີຍຕຸຕາ ປນ ອຕຸຕສນຸຕກຕຸຕາ ຈ ສຕຸຕນຸນມຸປີ ອຌິຌຸຖານວິກປຸປນູປຄຕາ ເວທິຕພຸພາ຺ ຕຕຸຖ ອໂຍປຕຸໂຕ ປຌຸຈທີ ປາເກທີ, ມຕຸຕິກາປຕຸໂຕ ທຸວີທີ ປາເກທີ ປກຸໂກ ອຌິຌຸຖານູປໂຄ ຈ ວິກປຸປນູປໂຄ ຈ, ຕຖາ ອຸໂກປີ ກາກຕິກມຕຸຕສຸສາປີ ມູລສຸສ ອນວເສເສຕຸວາ ທີນຸເນ, ສພຸພໂສ ອຕຸຕສນຸຕກຕຸເຕ ວິຌຸຌາເຕ ຈ ອຌິຌຸຖານວິກປຸປນູປຄາຕິ ທຌຸຖພຸພໍ຺ ອຕິເຣກປຕຸໂຕຕິ ອນຌິຌຸກິຕາວິກປຸປີຕຕາຍ ອຕິເຣກປຕຸໂຕ຺ ອຌິຌຸຖານປຈຸຈຸທຸຌາຣາ ປເນຕຸຖ ຈີວເຣ ວຸຕຸຕາວ຺ ວິກປຸເປນຸເຕນ ປນ ປຕຸຕານໍ ເອກພຫຸກາວໍ, ສນຸນິຫິຕາສນຸນິຫິຕກາວຌຸຈ ຌຕຸວາ ''ອິມໍ ປຕຸຕ''ນຸຕິ ວາ ''ອິເມ ປຕຸເຕ''ຕິ ວາ ''ເອຕໍ ປຕຸຕ''ນຸຕິ ວາ ''ເອເຕ ປຕຸເຕ''ຕິ ວາ ວຕຸວາ ''ຕຸຍຸຫໍ ວິກປຸເປມີ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ຺ ສມຸມຸຂາທິເກໂທ ປເນຕຸຖ ຈີວເຣ ວກຸຂມານນເຍນ ເວທິຕພຸໂພ຺ ທ

ສາຫປຣມນ຺ຕິ ທສ ອຫານິ ປຣໂມ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ອສ຺ສາຕິ ທຫາຫປຣໂມ, ກາໂລ, ຕໍຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ຆາເຣຍ຺ໂຍ ຕິ ປຣິໂກຄວເສນ ຆາເຣຕພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມີກາເລ ອຕິນາມິເຕ ປຕ຺ໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ອຕິນາມິເຕຕິ ອຕິກ຺ກາມິເຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ໂຫຕີ, ເອກາທເສ ອຣຸຕ຺ຕຸຄ຺ຄມເນ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ຄຕສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ປທກາຊນີເຍ (ປາຣາຯ ໖໐໘) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຕ຺ໂຕ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ໂຫຕິ, ຕຖາ ສຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍາປຕ຺ຕິ ຈສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໖໔ຯ''ອຈ຺ເຉທາ''ຕິອາທີ ຈີວເຣ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານເມວຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ມຣຕ຺ທ຺ຆຍາຕິ ອຸທ຺ຆຣຕໍ ອຸທ຺ຆລຸອໍ, ປຈ຺ຈຸທ຺ຆາໂຣຯ ມຣຕລ຺ຈ ອຸທ຺ຆຍລ຺ຈ ມຣຕ຺ທ຺ຆຍາ, ຕສ຺ມາຯ ລິຫ຺ເທນາຕິ ເຍນ ກງ຺ຄຸສິຕ຺ຖໍ ນິກ຺ຂມຕິ ເຈວ ປວິສຕິ ຈ, ເຕນ ມຸຂວຍ຺ພິໂຕ ເທຍ຺ຄາ ທ຺ວງ຺ຄຸລລິທ຺ເທນຯ ປຕ຺ຕາຣຍ຺ຄານມຸຊ຺ຊຕີຕິ ປຕ຺ໂຕ ອຣຍ຺ຄານໍ ອຸຊ຺ຊຕີ ວິສ຺ສຊ຺ຊຕີຯ

໖໕ຯ ອິທານິ ''ປຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທີນາ ອລ຺ລຖາ ປຣິຫຣເຕ ທຸກ຺ກຍໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂສທກໍ ປຕ຺ຕໍ ນ ປຍິສາເມຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ນ ປຍິສາເມຍ຺ຍາຕິ ຄຸຕ຺ຕຍ຺ຄາເນ ນ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ''ໂສທກໍ ປຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ເທ ນ ຈ ໂອຕເປ''ຕິອາທີນາ ຈ ໂຍຊນີຍໍຯ ນ ຈ ໂອຕເປຕິ ເນວ ອິສກໍ ຕາເປຍ຺ຍຯ ນ ນິທເຫຕິ ນິຣຸທກໍ ກຕ຺ວາປິ ກຸສໍ ນ ນິທເຫຍ຺ຍ, ໂວທກໍ ກຕ຺ວາ ອິສກໍ ຕາເປຍ຺ຍາຕິປິ ພ຺ຍຕິເຣກຕ຺ໂຖຯ ກູມ຺ຍາ ນ ຄເປຕິ ຂຣາຍ ກູມິຍາ ນ ຄເປຍ຺ຍຯ ຍຕ຺ຖ ປນ ວຕ຺ໂຕ ນ ທຸສ຺ສຕິ, ເອວຣູປາຍ ມຕ຺ຕິກາຍ ປຣິກຕ຺ຫກຕາຍ ກູມິຍາ ວາ ຕຖາຣູປາຍ ເອວ ວາລິກາຍ ວາ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄເປຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ໂນ ຈ ລຄ຺ຄເຍຕິ ກິຕ຺ຕິຂິລາທີສຸ ນ ໂອລມ຺ເພຍ຺ຍຯ

໖໖ຯ ''ມິຑ຺ເຒນ຺ເຕ ວາ''ຕິອາທີນາ ວຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຄເປຕຸໍ ນ ຈ ກປ຺ປ຺ຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ມິຑ຺ເຒນ຺ເຕຕິ ອາລຸອິນ຺ທກມິຑ຺ເຒກາທີນໍ ມິຑ຺ເຒນໍ ອນ຺ເຕຯ ສເຈ ປນ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ປຕິຍ຺ຄາຕິ, ເອວຣູປາຍ ວິຕ຺ຖິຕ຺ຕາຍ ມິຑ຺ເຒຍາ ຄເປຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ປຣິກຕ຺ຫນ຺ເຕ ວາຕິ ພາຫິຣປສ຺ເສ ກຕາຍ ຕນຸກາຍ ມິຑ຺ເຒກາຍ ອນ຺ເຕ ວາຯ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ຈ຺ຈເຍ, ໂສ ຈ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ອງ຺ເກ ປນ ອໍສພທ຺ຆເກນ ອໍສກູເຜ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ຄເປຕຸລ຺ຈ ວຍ຺ຍຕິຯ ລຕ຺ເຕປິ ກຕ຺ຫເກນ ສທ຺ລື ພນ຺ຮິຕ຺ວາ ວາ ອຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ ວາ ຄເປຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ ມລ຺ເຈປິ ອລ຺ເລນ ສທ຺ລື ພນ຺ຮິຕ຺ວາ ຄເປຕຸໍ, ອຍນິຍໍ ພນ຺ຮິຕ຺ວາ ໂອລມ຺ເພຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຯ

໖໗ຯ ປຕ຺ເຕນ ອຸຈ຺ຈິຍ຺ໂຄທກລ຺ຈ ຈລກຍ຺ຄິກລ຺ຈ ນ ນີຫເຣຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣຯ ອຸຈ຺ຈິຍ຺ໂຄທກນ຺ຕິ ມຸຂວິກ຺ຂາລໂນທກໍຯ ຈລການິ ຈ ຈພ຺ເພຕ຺ວາ ອປວິທ຺ຆາມິສານິ ອຍ຺ຄິການິ ມຈ຺ຉມໍສອຍ຺ຄິການິ ຈ ຈລກຍ຺ຄິກໍຯ ປຕ຺ຕໍ ປຍິຄ຺ຄຫໍ ກຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ໂຣວິຕ຺ມຸປີ ຫຕ຺ຖໂຣຕາທີ ອຸທກມ຺ປີ ປຕ຺ເຕ ອາກິຣິຕ຺ວາ ນີຫຣິຕຸມ຺ປີ ອນຸຈ຺ຈິຍ຺ຄໍ ສຸທ຺ຆປຕ຺ຕໍ ອຸຈ຺ຈິຍ຺ຄຫຕ຺ເຖນ ຄຕ຺ຫິຕຸມ຺ປີ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ມຈ຺ຉມໍສຜລາຜລາທີນີ ຂາທນ຺ໂຕ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຄີ ວາ ຈລກໍ ວາ ລຑ຺ເຑຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕໍ ປຕ຺ເຕ ຄເປຕຸໍ ນ ລກຕີຯ ມຸຂໂຕ ນີຫຍໍ ປນ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ປຸນ ອຂາທິຕຸກາໂມ ປຕ຺ເຕ ຄເປຕຸໍ ນ ລກຕີຯ ສິງ຺ຄິເວຣາທີນີ ທໍສິຕ຺ວາ ປຸນ ຄເປຕຸໍ ລກຕີຯ ປຕ຺ຕຫຕ຺ໂຖຕິ ປຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ເຖ ຍສ຺ສາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫຯ ''ປຕ຺ຕຫຕ຺ໂຖ, ກວາຍ''ນ຺ຕິ ຈ ອຸປລກ຺ຂຕເມຕໍຯ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ສຣີຣາວຍເວ ປນ ປຕ຺ຕສ຺ມີ ສຕິ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ກວາຍໍ ປຕາເມຕຸໍ, ຆຍິກໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປິຕຸໍ, ສູຈີ ວາ ກຸລ຺ຈິກາຍ ອວາປຸຣິຕຸໍ ນ ລກຕີຯ ອໍສກູເຜ ປນ ປຕ຺ຕໍ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ຍຖາສຸຂໍ ອວາປຸຣິຕຸໍ ລກຕີຯ

໖໘ຯ ກູມິຍາ ກູມິສມ຺ພນ຺ຮີ ອາຆາຣໂກ, ຕສ຺ມີ ທນ຺ຕວລຸລິເວຕ຺ຕາທີທີ ກເຕ ວລຍາຆາຣເກ ຈ ເອກທາຣຸນາ ກເຕ ທາຣຸອາຆາຣເກ ຈ ພຫູຫິ ທຕ຺ເທຫິ ກເຕ ທຕ຺ທາຆາຣເກ ຈ ຍຕ຺ຖ ຄປິໂຕ ປຕ຺ໂຕ ຍຖາ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນ ປຣິປຕຕິ, ຕຖາ ສຸຍ຺ຄຸ ສຊ຺ຊິເຕ ຕສ຺ມີ ປຕ຺ຕສ຺ສຸປຣີ ປຕ຺ໂຕຕິ ເອວຣູເປ ທຸເວ ປຕ຺ເຕ ຄເປຍ຺ຍາຕິ ປທຕ຺ຖໂຍຊນາຯ ກມໂກຍິສທີໂສ ປນ ທາຣຸອາຆາຣໂກ ຕີຫິ ທຕ຺ຫເກຫິ ພທ຺ໂຮ ທຕ຺ທາຆາຣໂກ ຈ ເອກສ຺ສປິ ປຕ຺ຕສ຺ສ ອໂນກາໂສ, ຕຕ຺ຖ ຄເປຕ຺ວາປິ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ນິສີທິຕພ຺ພໍຯ ກູມິຍນ຺ຕິ ກຍສາຣກາທີນາ ອຕ຺ຖຕາຍ ກູມິຍາ ປນ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວາ ປຍິກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວາ ເອກໍ ປຕ຺ຕໍ ຄເປຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາຯ

໖໙ຯ ອິທານິ ອກປ຺ປີຍປຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕິ ''ທາຣູ''ຕິອາທີນາຯ ຕຕ຺ຖ ສຸວຕ຺ຕເມວ ໂສວຕ຺ຕໍຯ ທາຣຸ ຈ ຣູປີຍລ຺ຈ ໂສວຕ຺ຕລ຺ຈ ມຕິ ຈ ເວລຸອຸຣິຍລ຺ຈ ທາຣຸ...ເປ... ເວລຸອຸຣິຍານິ, ເຕຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ທາຣຸ...ເປ... ມຍາຯ ທີໂຜ ປນ ''ເວລຸອຸຣິຍາມຍາ''ຕິ ຄາຖາພນ຺ຆສຸຂຕ຺ຖໍ ກໂຕຯ ເອວມຸປຣິປິ ຕາທິສໍ ວິລ຺ເລຍ຺ຍໍຯ ຕຕ຺ຖ ອິນ຺ທນີລາທີ ມຕິ ນາມຯ ກໍໂສ ຈ ກາໂຈ ຈ ຕິປຸ ຈ ສີສລ຺ຈ ຜລິກາ ຈ ຕມ຺ພໂລໂຫ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ, ເຕຫິ ຊາຕາ ກໍສ...ເປ... ຊາຯ ຕຕ຺ຖ ກໍສ-ສທ຺ເທນ ວຍ຺ຍໂລໂຫປີ ສງ຺ຄຫິໂຕຯ ເສຕໍ ຕິປຸ, ກຕ຺ຫໍ ສີສໍຯ

ຖ໐ຯລວສີສມໂຍຕິ ລວສຸສ ມຕມນຸສຸສສຸສ ສີສໍ ສີສກປາລໍ, ເຕນ ນິພຸພຕຸໂຕ ລວສີສມໂຍຯ ໝຍິ ຈ ຕຸມຸພລຸຈ, ເຕສໍ ກຍາໂທ, ເຕທິ ຊາຕາຕິ ໝຍິຕຸມຸພກຍາຫຊາຯ ຕຕຸຖ ໝຍິຕິ ໝໂຍເຍວຯ ຕຸມຸພໍ ອລາພຸຯ ອິຕິ ອິເມ ສພຸເພ ປຕຸຕາ ອກປຸປິຍາ ວຸຕຸຕາ, ທຸກຸກຍວຕຸຖຸກາ ຈ ວຸຕຸຕາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕຸຖ ຣູປິຍາທີສຸ ຈຕູສຸ ສເຈ ຄິຫີ ກຕຸຕຄຸເຄສຸ ສຸວຕຸຕຕພຸຍກາທີສຸ ພຸຍລຸຊນໍ ກຕຸວາ ອຸປນາເມນຸຕິ, ອາມສິຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິຯ ກໍສກາຈຜລິກຊານິ ປນ ຕຍຸຍກາທີນິ ກາຊນານິ ປຸຄຸຄລິກປຣິໂກເຄເນວ ນ ວຍຸຍນຸຕິ, ສງຄິກປຣິໂກເຄນ ວາ ຄິຫີວິກຍານິ ວາ ວຍຸຍນຸຕິຯ ໝຍິຕຸມຸພກຍາຫຊາ ປນ ລກິຕຸວາ ປຣິຫຣິຕຸໍ ນ ວຍຸຍນຸຕິ, ຕາວກາລິກໍ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ ວຍຸຍນຸຕິຯ

ປຕຸຕນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

ຝຯ ຖາລກນິທຸເທສວຕຸຕນາ

ຖ໑-໔ຯ ທາຣຸ ...ເປ... ເວລຸອຸຣິຍາມຍາ ອກປຸປິຍາ, ຜລິກາກາຈກໍສຊາ ຖາລກາ ຄິຫີສນຸຕກາ ສງຄິກາ ຈ ກປຸປິຍາ, ຕຸມຸພໝຍິຊາ ຕາວກາລິກາ ກປຸປິຍາຕິ ສມຸພນຸໂຊຯ ກປຸປນຸຕິ ປຣິກປຸປນຸຕິ ອວິໂຣຊິກາເວເນວາຕິ ກປຸປາ, ຕຖາ ກປຸປິຍາຯ ນ ກປຸປາ ອກປຸປາຯ ສງຄສຸສ ອິເມ ສງຄິກາຯ ຕາວ-ສທຸໂທ ອວຊິມຸທີຯ ຕາວ ໂກຊນາວຊິກູໂຕ ກາໂລ ເອຕາສນຸຕິ ຕາວກາລິກາ, ກຸລຸຊິຕຸວາ ລຫຸເທຕພຸພາ, ນ ປຣິຫຣິຕພຸພາຕິ ອຊິປຸປາໂຍຯ

ຖາລກນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

ຖຯ ປວາຣຕານິທຸເທສວຕຸຕນາ

ຖຝຯ ເຍນ ອິຣິຍາປເຖນ ອຸປລກຸຂິໂຕ ປລຸຈນຸນໍ ໂກຊນານໍ ຍໍ ກິລຸຈິ ໂກຊນໍ ກຸລຸຊມາໂນ ອຍໍ ກິກຸຂຸ ກປຸປິຍານໍ ປລຸຈນຸນໍ ໂກຊນານໍ ຫຕຸຖປາໂສປນີຕານໍ ປວາຣິໂຕ, ຕໂຕ ອິຣິຍາປຖໂຕ ອລຸເລນ ອິຣິຍາປເຖນ ອນຕິຣິຕຸຕກໍ ຍາວກາລິກໍ ກຸລຸເຊຍຸຍ ເຈ, ອິມສຸສ ປາຈິຕຸຕິ ໂຫຕີຕິ ປທຕຸຖໂຍຊນາຯ ກຸລຸຊນຕຸຖາຍ ປຍິຄຸຄຫເຕ ປນ ທຸກຸກຍໍຯ ຕຕຸຖ ອິຣິຍາຍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ປໍເຖ ປວຕຸຕນູປາໂຍ ອິຣິຍາປໍເຖ, ຖານຄມນນິສຊຊນສຍນານີຯ ປວາເຣຕິ ປຍິກຸຂິປຕີຕິ ປວາຣິໂຕ, ອຖ ວາ ປວາຣຕໍ ປຍິກຸຂິປນໍ ປວາຣິຕໍ, ຕມສຸສ ອຕຸຖີຕິ ປວາຣິໂຕ, ກຕປຸປວາຣໂຕ ກຕປຸປຍິກຸເຂໂປຕິ ອຕຸໂຖ, ອຖ ວາ ປຣິເວສເກນ ວາຣິຍຕີຕິ ປວາຣິໂຕ ປຍິກຸເຂປີໂຕຯ ອນຕິຣິຕຸຕກນຸຕິ ຍໍ ປວາເຣຕຸວາ ອາສນາ ວຸຍຸຖຫນຸຕສຸສ "ອລເມຕໍ ສພຸພ"ນຸຕິ ເອວໍ ອຕິຣິຕຸຕກຣຕາທີຫິ ສຕຸຕຫິ ວິນຍກມຸມາກາເຣຫິ ກປຸປິຍໍ ກຕໍ, ຕລຸຈ "ອຊຊ ວາ ຍທາ ວາ ອິຈຸຉຕິ, ຕທາ ຂາທິສຸສຕີ"ຕິ ອາໜຍໍ, ຄິລານາຕິຣິຕຸຕລຸຈ ອຕິຣິຕຸຕໍ ອຊິກນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໂຕ ອລຸລໍ ອນຕິຣິຕຸຕກໍ ອນຊິກນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ກຸສລໍ ຈິຕຸຕໍ ປາເຕຕີຕິ ປາຈິຕຸຕິ, ຕສຸມາ ອິຕຸຖິຍໍ ຕິມຸຫີ ຕ-ກາຣສຸສ ຈ-ກາເຣ, ທຸວິຕຸເຕ ຈ ປາຈິຕຸຕີຯ ຍາມກາລິກໍ ສຕຸຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກໍ ອາຫາຣຕຸຖາຍ ປຍິຄຸຄຕຸຫໂຕ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສ, ອຊໂຊຫາເຣ ອຊໂຊຫາເຣ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຍສຸສຯ

ຖ໔ຯ ອິທານິ ຍາຍ ປວາຣິຕາ, ສາ ປລຸຈງຄສມຸປນຸນາເຍວ ປວາຣຕາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ອສນ"ນຸຕິອາທິມາໜຯ ຕຕຸຖ ອສນນຸຕິ ກຸລຸຊມານສຸສ ກຸລຸຊນໍຯ ອິມິນາ ຍໍ ວິປຸປກຕໍ ໂກຊນໍ, ຕໍ ທສຸເສຕິຯ ໂກຊນລຸເຈວາຕິ ປວາຣຕາປຸປໂຫນກໍ ໂກຊນລຸເຈວ ໂຫຕີຕິຯ ອກິຫາໂຣຕິ ທາຍກສຸສ ກາເຍນ ປວາຣຕາປຸປໂຫນກສຸສ ອກິຫຣຕໍ, ນ ວາຈາຍຯ ສມີປຕາຕິ ອຫຼຍເຕຍຸຍຫຕຸຖປຸປມາຕສງຂາຕາ ສມີປຕາ ຈຯ ເອຕຸຖ ປນ ສເຈ ກິກຸຂຸ ນິສິນຸໂນ ໂຫຕິ, ອາສນສຸສ ປຈຸຈິມນຸຕໂຕ ປຍຸຖາຍ, ສເຈ ຖິໂຕ, ປຕຸຫິອນຸຕໂຕ ປຍຸຖາຍ, ສເຈ ນິປນຸໂນ, ເຍນ ປສຸເສນ ນິປນຸໂນ, ຕສຸສ ປາຣິມນຸຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ທາຍກສຸສ ຖິຕສຸສ ວາ ນິສິນຸນສຸສ ວາ ນິປນຸນສຸສ ວາ ຖເປຕຸວາ ປສາຣິຕຫຕຸຖໍ ຍໍ ອາສນຸນຕຣໍ ອງຄໍ, ຕສຸສ ໂອຣິມນຸເຕນ ປຣິຈຸຉິນຸທິຕຸວາ ອຫຼຍເຕຍຸຍຫຕຸຖປາໂສ ເວທິຕພຸໂພຯ ກາຍວາຈາປຍິກຸເຂໂປຕິ ຕສຸສ ອກິຫຍໂກຊນສຸສ ອງຄຸລິຈລນາທິກາຍວິກາເຣນ ວາ "ອລ"ນຸຕິອາທິນາ ວຈີວິກາເຣນ ວາ ປຍິກຸຂິປນໍຯ ອິຕິ ອິເມຫິ ປລຸຈຫງເຄຫິ ປວາຣຕາ ປກາຣຍຸຕຸຕວາຣຕາ ປລຸຈອງຄາຕິ ສມຸພນຸໂຊຯ ປລຸຈ ອງຄານິ ຍສຸສາ ສາ ປລຸຈອງຄາຯ

ຖ໕ຯ ອິທານິ ເອເຕສຸ ໂອທນາທິປລຸຈວິຊໍ ໂກຊນໍ ທສຸເສຕຸວາ ຕານິ ຈ ປຸນ ວິກຊິຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ "ໂອທໂນ"ຕິອາທິ ອາຣທຸຊໍຯ ຕຕຸຖ ສາລີຕິ ຣຕຸຕສາລິອາທິກາ ສພຸພາປິ ສາລິຊາຕິຯ ວີຫີຕິ ສພຸພາປິ ວີຫິນາມິກາ ວີຫິຊາຕິຯ ກງຄູຕິ ເສຕຣຕຸຕກາລຸອເກ

ທາ ສພ຺ພາປິ ກຽຄຸຊາຕິຯ ກຸທ຺ຣູໂສ ນາມ ກາລຸອໂກທ຺ຣໂວຯ ວຣໂກ ນາມ ເສຕວຓ຺ໂຓ ໂກທ຺ຣໂວຯ ຍວໂຄສຸເມສຸ ປນ ເກໂທ ນຕ຺ຖິຯ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ສານຸໂລມານໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຌຍ຺ຌານໍ ໂກຊຊຍາຄຸ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ໂກຊຊຍາຄຸ ຈາຕິ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ສີຕ ລໍ ວາ ກຸລ຺ຊນ຺ຕານໍ ໂກຊນກາເລ ຄຫິຕຍ຺ຖາເນ ໂອຘີ ປລ຺ລາຍຕິ, ສາ ໂກຊຊຍາຄຸຯ ຈ-ສທ຺ເທນ ໂອທໂນ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ,
ໂອທໂນ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສເຈ ປນ ກຕ຺ເຕ ອຸທກກລ຺ຊິກຂີຣາທີນີ ອາກິຣິຕ຺ວາ "ຍາຄຸໍ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ ເທນ຺ຕິ, ກິລ຺ຈາປິ ຕນຸກາ ໂຫຕິ, ປວາຣຓໍ ຊເນຕິຯ ສເຈ ປນ ອຸທກາທີສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ, ຍາຄຸສງຄຫເມວ ຄຈ຺ຉຕິຯ ສເຈ ປນ ຕນຸກາຍປິ ຍາຄຸຍາ ສາສປມຕ຺ຕມ຺ປິ ມຈ຺ຉມໍສຂຓ຺ຫໍ ວາ ນ຺ຫາຣຸ ວາ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ປວາຣຓໍ ຊເນຕິຯ

໑໒໖ຯ ສາມາກາທີຕິຕໍ ກຸທ຺ຣູສເກ ສງຄຫໍ ຄຕໍ, ວຣກໂຈຣໂກ ວຣເກ ສງຄຫໍ ຄໂຕ, ນີວາໂຣ ເຈວ ສາລິຍໍ ສງຄຫໍ ຄໂຕຕິ ໂຍຊ ນາຯ ສາມາກາທີຕິຓນ຺ຕິ ສາມາໂກ ອາທີ ຍສ຺ສ, ຕເມວ ຕິຕໍ ຕິຓຌລ຺ລນ຺ຕິ ສມາໂສຯ

໑໒໗ຯຯ ກຍ຺ຖຌລ຺ລມໂຍຕິ ຂຣປາກກຊິເຕຫິ ສຕ຺ຕວິເຌຫິ ຌລ຺ເລຫິ ໂກຍ຺ເຍຕ຺ວາ ກໂຕ, ອນ຺ຕມໂສ ຈຸຓ຺ຓມ຺ປິ ກຸຓ຺ຫກມ຺ປິ ສຕ຺ຕຸ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມປາກກຊິຕານໍ ປນ ອາຕປສຸກ຺ຂານໍ ວາ ຕຓ຺ທຸລານໍ ສຕ຺ຕຸ ວາ ກຸຓ຺ຫການີ ເອວ ວາ ນ ປວາເຣນ຺ ຕິຯ ຍເວນ ສມ຺ກໂວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອສ຺ສາຕິ ຍວສມ຺ກໂວ, ກຸມ຺ມາໂສ ກຸມ຺ມາໂສ ນາມຯ ມຸຄຸຄາທີຫິ ກໂຕ ປນ ປວາຣຓໍ ນ ຊເນຕິຯ ກປ຺ປີໂຍ ຈາຕິ ກປ຺ປີໂຍເມວ ມໍໂສ "ມໍໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ໂຍຊນາຯ ຈາຕິ ອວຘາຣເຓຯ ອກປ຺ປີໂຍ ປນ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ໂພວຯ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ ໂຕປິ ນ ປວາເຣຕິຯ ອຸທເກ ສມ຺ກໂວ ຍສ຺ສ ໂສ ມຈ຺ໂຉ ນາມຯ ທ຺ວີສຸ ປເນເຕສຸ ສເຈ ຍາຄຸໍ ປີວນ຺ຕສ຺ສ ຍາຄຸສິຕ຺ຖມຕ຺ເຕສຸປິ ມຈ຺ຉຂຓ຺ເຫສຸ ວາ ມໍສຂຓ຺ເຫສຸ ວາ ເອກໍ ຂາທິຕໍ ເອກໍ ຫຕ຺ເຖ ວາ ປຕ຺ເຕ ວາ ໂຫຕິ, ໂສ ເຈ ອລ຺ລໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ປວາເຣຕິຯ ທ຺ເວປິ ຂາທິຕານີ ໂຫນ຺ຕິ, ມຸເຂ ສາສປມຕ຺ຕມ຺ປິ ອວສິຍ຺ຖໍ ນຕ຺ຖິ, ສເຈປິ ອລ຺ລໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ນ ປວາເຣຕິຯ

໑໒໘ຯ ອິທານີ "ກິຫີສໍ ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ກິນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸປ຺ນີຕໍ ກີ ນາມ ນິເສເຌນ຺ໂຕ ປວາເຣຕິ ນາມາ"ຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ນິຘາຍາຫ "ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ"ຕິອາທີ ຯ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປໍ ວາ ອກປ຺ປໍ ວາ ປລ຺ຈສຸ ໂກຊເນສຸ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຕນ຺ນາເມນ ເຕສໍ ປ ວາຣຓາຊນກໂກຊນານໍ ນາເມນ ວາ "ອິມ"ນ຺ຕິ ສາມລ຺ເລນ ວາ ວຕ຺ວາ ອກິຫໍ ຫຕ຺ຖປາໂສປນີຕໍ ກປ຺ປໍ ກປ຺ປີຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂກຊນໍ ນິເສຌຍໍ ນິເສຌຍນ຺ໂຕ ປວາເຣຍ຺ຍາຕິ ປທຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ເຍນ ເຈ ອກປ຺ປີຍມໍສລ຺ຈ ກຸລທູສນເວຊຊກມ຺ເມາຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຌມ຺ມາໂຣຈນສາທິຕຣູປິຍາທີຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ອກປ຺ປີຍໂກຊນລ຺ຈ ຕຖາ ອລ຺ລລ຺ຈ ກປ຺ປີຍໍ ວາ ອກປ຺ປີຍໍ ວາ ເອກສິຕ຺ຖມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຊ຺ໂຊຫຍໍ ໂຫຕິ, ໂສ ສເຈ ປຕ຺ຕມຸຂຫຕ຺ເຖສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ໂກຊເນ ສຕິ ສາເປກ຺ໂຂວ ອລ຺ລໍ ຫຕ຺ຖປາເສ ຄິເຕນ "ໂອທນໍ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິອາທິນາ ປວາຣຓປ຺ປໂຫນກສເສວ ນາເມນ ວາ "ອິມ"ນ຺ຕິ ສາມລ຺ລວເສເນວ ວາ ກາເຍເນວ ອກິຫໍ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ກປ຺ປີຍເມວ ໂກຊນໍ ເກວລໍ ວາ ມິສ຺ສໍ ວາ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ປຏິກ຺ຂິປຕິ ປວາເຣຕິ ຕິຯ "ອາກິຣ ອາກິຣ, ໂກຍ຺ເຍຕ຺ວາ ໂກຍ຺ເຍຕ຺ວາ ປູເຣຫີ"ຕິ ປນ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິຯ

໑໒໙-໑໓໐ຯ ອິທານີ ເຍ ປວາຣຓໍ ນ ຊເນນ຺ຕິ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ລາຊາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ລາຊາ...ເປ...ຜລາທີນີ ປວາຣຓໍ ນ ຊເນນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ລາຊາຕິ ສາລິອາທີຫິ ກຕາ ລາຊາຯ ຕໍສຕ຺ຕຸກຕ຺ຕານີຕິ ເຕຫິ ລາເຊຫິ ກຕາ ສຕ຺ຕຸ ເຈວ ກຕ຺ຕານິ ຈຯ ໂຄຣໂສຕິ ຄຸນ຺ນໍ ຣໂສ ຂີຣາທີຯ ສຸທ຺ຌຂຊຊໂກຕິ ມຈ຺ຉມໍເສຫິ ອສມ຺ມິສ຺ສຕາຍ ສຸທ຺ຌຂຊຊໂກຯ ສຕ຺ຕຸໂຍ ປີຓ຺ເຫຕ຺ວາ ກໂຕ ອປກ຺ໂກ ສຕ຺ຕຸຄຸລ຺ໂອ ປນ ສຕ຺ຕຸໂມທກສງ຺ຂາໂຕ ປວາເຣຕິຯ ຕຓ຺ທຸລາຕິ ສມປາກກຊິຕານໍ ສາລິອາທີນໍ ຕຓ຺ທຸລາ, ກຊ ຊິຕຕຓ຺ທຸລາ ເອວ ວາຯ ກຍ຺ຖປີຍ຺ຖນ຺ຕິ ສຸທ຺ຌໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ກຊຊິຕໍ ປີຍ຺ຖໍຯ ປຸຖຸກາຕິ ສາລິອາທີນໍ ປຸຖຸກາຯ ປຸຖຸກາ ຫີ ຕນ຺ຕິ ອາຄມຍຸຕ຺ຕິຍາ ວິສຸມ຺ປິ ຄຍ຺ຫຕິ, ເອກໂຕປິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາວເສສານໍ ປຸຖຸກາເວລ຺ລຸອາທີນໍ ກຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເວລ຺ລຸອູຕິ ເຕສໍ ຕຓ຺ທຸລາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ປຸຖຸກາ ຈ ເວລ຺ລຸອຸ ຈ, ເຕ ອາທໂຍ ເຍສນ຺ຕິ ສມາໂສຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ປເນຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ຖາປິ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກນ຺ທມູລຜລານີປິ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕາວເສສານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕຫິ ສຕ຺ຕວິເຌຫິ ຌລ຺ເລຫິ ອວເສສານໍຯ ຣສຍາຄູຕິ ຣເສຫິ ປກ຺ກມໍສາທີຫິ ສມ຺ມິສ຺ສາ ຍາຄຸຯ ຣໂສປິ ຕາທີໂສວຯ ສຸທ຺ຌຍາຄູຕິ ມໍສາທີຫິ ອມິສ຺ສາ ສຸທ຺ຌຍາຄຸຯ ຜລາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກນ຺ທາທີນມ຺ປິ ຄຫຓໍຯ ອປີ ຈາຕິ ນິປາໂຕ, ນິປາຕສມຸທາໂຍ ວາ ສມຸຈ຺ຈເຍ, ໂສ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ

໑໓໑ຯ ອິທານີ ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຕຫິ ວິນຍກມ຺ມາກາເຣຫິ ຍໍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ອກຕໍ, ຕຕ຺ຖ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ພຍຕິເຣກໂຕ ອຕິຣິຕ຺ຕກເຕ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ເອວໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປວາຣິເຕນາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປວາຣິເຕນ ວຸຍ຺ຖາຍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ກາຕພ຺ພໍ, ໂກຊນໍ ອກຕ຺ເຕນ ຈ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ໂກຊນນ຺ຕິ ປວາຣຓປ຺ປໂຫນກໂກຊນໍຯ ອກຕ຺ເຕນາຕິ ເອກສິຕ຺ຖມຕ຺ຕມ຺ປິ ອກຕ຺ຕາວິນາຯ ເຍນ ຍໍວາ ປຸເຣ ກຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອວ-ສທ຺ໂທ ຫີພໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ທິຍ຺ໂຄ,

ໂສ ຈ ອຊ຺ຊາຫເຣນ ຕໍ-ສຫ຺ເທນ ສມ຺ພນ຺ຘິຍຕິ, ຕສ຺ມາ ເຍນ ກິກ຺ຂຸນາ ຍໍ ໂກຊນໍ ປຸເຣ ປຸພ຺ເພ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກຕໍ, ຕເມວ ຕເມວ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຕສ຺ມາ ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕ຺ວາ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອຍ຺ຍໍ ອາມິສໍ ອາກິຣນ຺ຕິ, ຕໍ ໂສ ປຸນ ກາຕຸໍ ນ ລກຕິ, ຕສ຺ມິ ໂກຊເນ ກຣິຍມາເນ ປຖມກເຕນ ສທ຺ຘິ ກຕໍ ໂຫຕິຕິ។ ອຍ຺ຍສ຺ມິ ປນ ເຕນ ວາ ອຍ຺ເຍນ ວາ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ។

໑໔។''ກປ຺ປິຍ''ນ຺ຕິອາທີນິ ''ກໂຣນ຺ໂຕ''ຕິ ເອຕສ຺ສ ກມ຺ມປທານິ។ ກປ຺ປິຍຍ຺ເຈວ ຄຫິຕຍ຺ເຈວ ອຸຈ຺ຈາຣິຕຍ຺ເຈວ ຫຕ຺ຖປາສຄຍ຺ເຈວ ຍາວກາລິກໍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ອລເມຕໍ ສພ຺ພ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ກາສຕູຕິ ໂຍຊນາ។ ຕຕ຺ຖຍໍ ຜລໍ ວາ ກນ຺ທມູລາທິ ວາ ປຍ຺ຈຫິ ສມເຕກປ຺ເປຫິ ກປ຺ປິຍໍ ກຕໍ, ຍຍ຺ຈ ກປ຺ປິຍມໍສໍ ວາ ກປ຺ປິຍໂກຊນໍ ວາ, ເອຕໍ ກປ຺ປິຍໍ ນາມ។ ຄຫິຕນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸນາ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ។ ອຸຈ຺ຈາຣິຕນ຺ຕິ ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕຸໍ ອາຄເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ອີສກມ຺ປິ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ອປນາມິຕໍ ວາ, ຕໍ ປນ ອຕິຣິຕ຺ຕກາຣເກນ ''ອລເມຕໍ ສພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕນ ກາຕພ຺ພໍ។ ຫຕ຺ຖປາສຄນ຺ຕິ ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕຸໍ ອາຄເຕນ ຫຕ຺ຖປາສໍ ຄຕໍ។ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອີທິສໍ ຈຕ຺ພ຺ພິຘາການສມ຺ປນ຺ນໍ ໂກຊນໍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປວາເຣຕ຺ວາ ອາສນາ ອວຸຝ຺ຖິໂຕ ວາ ອປ຺ປວາເຣຕ຺ວາປິ ສພ຺ພຖາ ກຸຕ຺ໂຕ ວາຕິ ເອວໍ ທຸວິຘວິນຍກມ຺ມາການສມ຺ປນ຺ໂນ ກິກ຺ຂຸ។ ອລເມຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ເອວໍ ກາສຕູຕິ ອລເມຕໍ ສພ຺ພໍ ອິຕິ ເອວໍ ກາສຕຸ។ ເອວໍ ສຕ຺ຕວິຘໍ ວິນຍກມ຺ມາກາຣໍ ສມ຺ປາເທນ຺ໂຕ ວຈີເກທໍ ກຕ຺ວາ ສກິມ຺ປິ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໑໕។ ກປ຺ປິຍໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ປນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຖິຕໍ ນ ກາຕພ຺ພໍ។ ເຕນາຫ ''ນ ກເຣ...ເປ... ຫຕ຺ຖຄ''ນ຺ຕິ។ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໂຕ ອຍ຺ໂຍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ, ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຄຕໍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນຫຕ຺ຖຄໍ។ ເປສຍິຕ຺ວາປີຕິ ສເຈ ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ໂຍ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ນຕ຺ຖິ, ຍຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ເປສຍິຕ຺ວາປີ។ ຕໍ ອຕິຣິຕ຺ຕກຕໍ ອການໂກ ອຕິຣິຕ຺ຕການກໂຕ ອຍ຺ໂຍ ສພ຺ໂພ ປວາຣິໂຕປີ ອປ຺ປວາຣິໂຕປີ ກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ລພ຺ກເຕຕິ ສມ຺ພນ຺ຘນີຍໍ។ ປວາຣິເຕນ ປນ ມຸຂຍ຺ຈ ຫຕ຺ຖຍ຺ຈ ໂສເຘຕ຺ວາ ກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພໍ។

ປວາຣຕານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ។

໑។ ກາລິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘។ກາລິກາຕິ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກປຈ຺ຈິມຍາມສຕ຺ຕາຫຍາວຊີວປ຺ປວຕ຺ຕິສງ຺ຂາໂຕ ກາໂລ ເອເຕສມຕ຺ຖີຕິ ກາລິກາ, ສພ຺ເພປິ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊເລຍ຺ຍເປຍ຺ຍສງ຺ຂາຕາ ອຕ຺ຖາ។ ເຕ ປນ ຄຕນປຣິຈ຺ເຈທໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕິ។ ກໍ ເຕ ອປ຺ປຝິຄ຺ຄຫິຕາປິ ສກາເວເນວ ກາລິກໂວຫາຣໍ ລກນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ອຍ຺ຍຖາປີຕິ ອາຫ ''ປຝິຄ຺ຄຫິຕາ''ຕິ, ປຝິຄ຺ຄຫິຕາເຍວ ເຕ ຍາວກາລິກາທິ ກາລິກໂວຫາຣລາກິໂນ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ອິທານິ ເຕ ທສ຺ເສຕິ ''ຍາວກາລິກ''ນ຺ຕິອາທີນາ។ ຕຕ຺ຖ ອຣຸຕ຺ຄ຺ຄມນໂຕ ຍາວ ຖິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິໂກ, ຕາວ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຍາວ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກສງ຺ຂາໂຕ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ຍາວກາລິກໍ, ປິຝ຺ຖຂາທນີຍາທິກໍ ວຕ຺ຖຸ, ຖິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິກໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ຕໍ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ກາລປຣິຈ຺ເຈທຊານນຕ຺ຖໍ ກາລຕ຺ຖມ຺ໂກ ວາ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ, ກາລນ຺ຕເຣ ວາ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ກາຕພ຺ພໍ។ ຍາວ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈິມສງ຺ຂາໂຕ ຍາໂມ, ຕາວ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ຍາໂມ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ຍາມກາລິກໍ។ ປຝິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິເຘຕພ຺ພໂຕ ສຕ຺ຕາໂຫ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ។ ຖເປຕ຺ວາ ອຸທກໍ ອວເສສໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ປຝິຄ຺ຄຫິຕໍ ຍາວຊີວໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ສຕິ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ຊີວສ຺ສ ຍຕ຺ຕໂກ ປຣິຈ຺ເຈໂທ ຍາວຊີວໍ, ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຍາວຊີວິກໍ។

ນນຸ ຈ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ວິຍ ''ຍາວຊີວິກ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາລສ຺ສຸຕິຍາ ອກາເວ ກຖໍ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ກາລິກາ''ຕິ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ? ຍຸຊ຺ຊຕິ, ໂສຄຕານໍ ຂນ຺ຘວິນິມ຺ມຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ກາລສ຺ສາກາວໂຕ ຊີວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ຂນ຺ຘສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ໂສປິ ກາໂລເຍວາຕິ។ ນນຸ ເຈຕ຺ຖ ''ຍາວກາລິກ''ນ຺ຕິອາທີນາ ນິທ຺ທິຝ຺ຖາເນວ ''ກາລິກາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ''ກາລິການິ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຕິ? ເນຫເມວໍ ວິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ, ''ກາລິກ''ນ຺ຕິອາທີນິ ວຕ຺ຖຸສມ຺ພນ຺ເຘນ ວຸຕ຺ຕານິ, ''ກາລິກາ''ຕິ ປນ ສາມຍ຺ຍນ຺ຕຣວເສນ ອຕ຺ຖສທ຺ທສມ຺ພນ຺ເຘນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ ວິໂຣໂຘຕິ។

໑໙។ ອິທານິ ເຕສຸ ''ປິຝ຺ຖ''ນ຺ຕິອາທີນາ ຍາວກາລິກໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຕຕ຺ຖ ປິຝ຺ຖໍ ມູລໍ ຜລນ຺ຕິ ປິຝ຺ຖຂາທນີຍໍ ມູລຂາທນີຍໍ ຜລຂາທນີຍຍ຺ຈ ។ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຕາວ ຘຍ຺ຍານໍ ຘຍ຺ຍານຸໂລມານໍ ອປຣຕ຺ຕານຍ຺ຈ ປິຝ຺ຖໍ ປນສລພ຺ຊອມ຺ພາຝກໂຘຕ ຕາລປິຝ຺ຖາທິກຍ຺ເຈຕິ ເຕສຸ ເຕສຸ ຊນປເທສຸ ປກຕິອາຫາຣວເສນ ໐໕ ມນຸສ຺ສານໍ ຂາທນີຍໂກຊນີຍກິຈ຺ຈສາຘກໍ ປິຝ຺ຖໍ ປິຝ຺ຖ

ຂາທນີຍໍຯ ''ອໂສຕໍ ຕາລປີຍ຺ຄໍ ຊີຣວລຸລີປີຍ຺ຄ''ນ຺ຕິອາທີນາ ຄຕິຍມານານໍ ຄຕນາຍ ອນ຺ໂຕ ນຕ຺ຖິ, ຂາທນີຍໂກຊນີຍກິຈ຺ຈ ສາສກາກາໂວເຍວ ປເນເຕສໍ ລກ຺ຂຕໍ, ສຸພຫຸ ວຕ຺ວາປິ ອິມສ຺ມີເຍວ ລກ຺ຂເຕ ຄາຕພ຺ພນ຺ຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍາມຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ຕມ຺ພກຕຕ຺ທຸເລຍ຺ຍາທິມູລໍ ມູລຂາທນີຍໍຯ ປນສລພ຺ຊນາລຸອິເກຣາທິຜລໍ ຜລຂາທນີຍໍຯ ຂຊ຺ຊນ຺ຕິ ສກ຺ຂລີໂມທກາ ທິປ຺ພ຺ພຕ຺ຕາປຣຕ຺ຕມຍໍ ຂາທນີຍລ຺ຈຯ ໂຄຣໂສຕິ ຊີຣທຣິຕກ຺ກສງ຺ຂາໂຕ ຄຸນ຺ນໍ ຣໂສ ຈຯ ສລ຺ລໂກຊນນ຺ຕິ ສານຸໂລມານໍ ສລ຺ລານໍ ໂອທນສຕ຺ຕຸກຸມ຺ມາສສງ຺ຂາຕໂກຊນລ຺ຈຯ ຝິກາຍໍ ປນ ''ສານຸໂລມານິ ສຕ຺ຕສລ຺ລານິ ຈ ປລ຺ຈວິສໂກຊນລ຺ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ, ສລ຺ລານໍ ວິສຸ ຄຫເຕ ປໂຍຊນາກາວາ, ປໂຍຊນສມ຺ກເວ ຈ ຜລຄ຺ຄຫເຕເນວ ເຕສໍ ຄຫຕາສມ຺ກວໂຕຯ

ຍາຄຸສູປປ຺ປກ຺ຕໂຍຕິ ຍາຄຸ ຈ ສູປລ຺ຈ, ຕໍ ປກຸຕິ ເຍສໍ ເຕຕິ ເອເຕ ຍາວກາລິກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປກຸຕິ-ສທ຺ເທນ ມຈ຺ຈມໍສສງ຺ຂາຕໍ ສລ຺ລໂກຊນໂຕ ອວສີຍ຺ຄໍ ໂກຊນລ຺ຈ ປີຍ຺ຄມູລຜລຂາທນີຍໂຕ ອວສີຍ຺ຄໍ ກນ຺ທຂາທນີຍໍ, ມຸລຸອາລຂາທນີ ຍາທິລ຺ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ເຕສຸ ທິໂພ ຈ ກິສກນ຺ທາທິ ວລ຺ໂລ ຈ ອຸປ຺ປລກຕ຺ຫາທິ ກນ຺ທຂາທນີຍໍ, ປທຸມມູລາທິ ຈ ຕໍສທິສໍ ເອຣກມູລາທິ ຈ ມຸລຸອາລຂາທນີຍໍ, ຕາລາທີນໍ ກລຸອີຣສງ຺ຂາຕາ ມຕ຺ຖກາ ມຕ຺ຖກຂາທນີຍໍ, ອຸຈ຺ຈຸກ຺ຂນ຺ສາທໂຍ ນີລຸປ຺ປລາທີນໍ ທຕ຺ຫກ຺ຂນ຺ສກາທີ ຂນ຺ສຂາທນີຍໍ, ຕມ຺ພກຕຕ຺ທຸເລຍ຺ຍາທີນໍ ປຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຂາທນີຍໍ, ອຸຈ຺ຈຸຕໂຈວ ເອໂກ ສຣໂສ ຕຈຂາທນີຍໍ, ຕມ຺ພກສີຄ຺ຄຸປ຺ປຸຜາທີ ປຸປ຺ຜຂາທນີຍໍ, ລພ຺ຊຍ຺ກີປນສຍ຺ກີອາທີກໍ ອຍ຺ກີຂາທນີຍໍຯ

໑໖ຯ''ມສູ''ຕິອາທີນາ ຍາມກາລິກໍ ທສ຺ເສຕິຯ ມສຸ ຈ ມຸທ຺ທິກາ ຈ ສາລູກລ຺ຈ ໂຈຈລ຺ຈ ໂມຈລ຺ຈ ອມ຺ພລ຺ຈ ຊມ຺ພຸ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ ໂທຯ ມຸທ຺ທິກາ ຜເລປີ ອິຕ຺ຖີຍໍ, ຜເລ ເສສາ ນປຸ໌ສເກ, ''ຊມ຺ພຸ'' ອິຕິ ຜລວາຈີ ນປຸ໌ສກສທ຺ທນ຺ຕຣໍ, ຕໂຕ ຊາຕໍ ມສຸປານາທິ ມສຸ…ເປ… ຊມ຺ພຸຊໍ, ຕລ຺ຈ ຜາຣຸສລ຺ຈ ປານກນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ມສຸຊໍ ປານໍ ນາມ ມຸທ຺ທິການໍ ຊາຕິຣສໍ ອຸທກສມ຺ກິນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ກຕປານໍຯ ຕໍ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ປຸເຣກຕ຺ຕເມວ ສາມິສໍ ນິຣາມິສມ຺ປິ ວລ຺ລຕິຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນຫິ ກຕໍ ລກິຕ຺ວາ ປນ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ປຝິຄ຺ຄຫີຕໍ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ສາມິສມ຺ປິ ວລ຺ລຕິ, ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໍ ປນ ນິຣາມິສເມວ ວລ຺ລຕິຯ ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພປາເນສຸຯ ມຸທ຺ທິກຊໍ ປານໍ ນາມ ມຸທ຺ທິການໍ ອຸທເກ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຕປານໍຯ ຕຖາ ເສສປານານິ ຍຖານຸຣູປໍ ເວທິຕພ຺ພານິ, ສາລູກໍ ຣຕ຺ຕຸປ຺ປລາທີນໍ ສາລູກໍຯ ໂຈຈໍ ອຍ຺ກີກກທລິຜລໍຯ ໂມຈໍ ອນຍ຺ກີກໍຯ ອິມານິ ອຍ຺ຄ ປານານິ ສີຕານິປິ ອາທິຈ຺ຈປາການິປິ ວລ຺ລນ຺ ຕິ, ອຄ຺ຄິປາການິ ປນ ນ ວລ຺ລນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ''ນາຄ຺ຄິສນ຺ຕຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ

໑໗-໑໘ຯ ອວເສສານິ ປນ ເວຕ຺ຕຕີນ຺ຕິຕິກມາຕຸລຸງ຺ຄກປິຕ຺ຖກຣມນ຺ທາທິຂຸທ຺ທກຜລປານານິ ອຍ຺ຄປານຄຕິກາເນວຯ ເຕນາຫ ''ສານຸໂລມານິ ສລ຺ລານິ, ຄເປຕ຺ວາ ຜລໂຊ ຣໂສ''ຕິຯ ເອກສ຺ສ ປນ ວກ຺ຂມານນລ຺ຈ ''ປຸປ຺ຜຣໂສ''ຕິອາທີນໍ ''ສີໂຕທມທ຺ທິຕາ ທິຈ຺ຈປາໂກ ວາ ຍາມກາລິໂກ''ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕາລນາລຸອິເກຣປນສລພ຺ຊອລາພຸກຸມ຺ກຕ຺ຫປຸສ຺ສຜລຕິປຸສ ເອລຸອາລຸກຜລານີຕິ ນວ ມຫາຜລານິ, ສພ຺ພລ຺ຈ ອປຣຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຕສລ຺ລານິ ອນຸໂລເມນ຺ຕີຕິ ສຫ ອນຸໂລເມຫີຕິ ສານຸໂລມານິຯ ສານຸໂລມສລ຺ລານໍ ປນ ຣໂສ ຍາວກາລິໂກຯ ''ສານຸໂລມານິ ສລ຺ລານີ''ຕິ ຜລານິ ວິລ຺ລາຍນ຺ຕິຯ ຜລສ຺ຕິຍາ ''ເສສຜລໂຊ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຄມ຺ຍມານຕ຺ຕາ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມສຸກປຸປ຺ຜມລ຺ລຕ຺ຣາຕິ ມສຸກປຸປ຺ຜໍ ຄເປຕ຺ວາຯ ປກ຺ກຫາກຊນ຺ຕິ ປກ຺ເກຫີ ຍາວກາລິເກ ຫີ ຫາເກຫີ ຊາຕໍ ຣສໍຯ ສີຕມຸທກໍ ສີໂຕທໍ, ຊີໂຣເທ ວິຍ ສີໂຕເທ ມທ຺ທິໂຕຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ອາທິຈ຺ຈ-ສທ຺ໂທ ອາຕເປ ວຕ຺ຕຕິ ອຸປ ຈາຣໂຕຕິ ອາທິຈ຺ເຈ ປາໂກ ຍສ຺ສາຕິ ສມາໂສຯ

໑໙ຯ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ທສ຺ເສຕິ ''ສປ຺ປີ''ຕິອາທິນາຯ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາຫກາລິກາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານິ ສປ຺ປີອາທີນິ ສຕ຺ຕາຫກາລິການິ ຯ ອິທານິ ສປ຺ປີອາທີນິ ວິກຊຕິ ''ສປ຺ປີ''ຕິອາທິນາຯ ຕຕ຺ຖ ເຍສໍ ໂຄມຫິ ສາທີນໍ ມໍສໍ ກປ຺ປຕິ, ເຕສໍ ສປ຺ປີ ສປ຺ປີ ນາມາຕິ ''ສປ຺ ປີ''ຕິອາທີນາ ສປ຺ປີລກ຺ຂຕມາຫຯ ອກປ຺ປີຍມໍສສປ຺ປີໂນປີ ກປ຺ປີຍສມ຺ກເວ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ ທຸກ຺ກຍສ຺ສ ວກ຺ຂມານຕ຺ ຕາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸເມວ ເຈຕ຺ຖ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເຍສໍ ມໍສມວາຣິຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຊີຣາທີສຸ ທິ ເຕສມກປ຺ປີຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ນວນີ ຕສ຺ສ ສປ຺ປີສທີສຕາຍ ນວນີຕລກ຺ຂຕໍ ວິສຸ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປຣິ ສປ຺ປີປີຕ຺ທໍ ຄເປຕ຺ວາ ສີຕລປາຍາສໍ ເທນ຺ຕິ, ຍໍ ປາຍາເສນ ອ ສໍສຍ຺ຄໍ, ຕໍ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ, ມີສ຺ສີຕໍ ປນ ອາທິຈ຺ຈປາກໍ ກຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສາວິຕໍ, ຕຖາ ຊີຣໍ ປກ຺ຊິປີຕ຺ວາ ປກ຺ກເຕລມ຺ປີ, ເຕສຸ ນວນີຕໍ ນາມ ນວຸທ຺ສຍໍຯ ເຕນ ກຕໍ ປນ ສປ຺ປີຯ

໒໐ຯ ຕີລາ ຈ ວສາ ຈ ເອຣຕ຺ຫານິ ຈ ມສຸການິ ຈ ສາສປາ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທຯ ເຕຫີ ສມ຺ກໂວ ຍສ຺ສາຕິ ພາຫິຣຕ຺ໂຖ, ຕໍ ເຕລໍ ນາ ມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຂຸທ຺ທາ ຂຸທ຺ທມສຸມກ຺ຂິກາ ຈ ກມຣາ ຈ ຂຸທ຺ທກມຣໍ, ຂຸທ຺ທຊນ຺ຕຸກຕ຺ຕາ ນປຸ໌ສເກກວຈນໍຯ ມສຸໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ມສຸກຣີໂຍ, ຕາ ເອວ ມກ຺ຂິກາ ມສຸກຣີມກ຺ຂິກາ, ຂຸທ຺ທກມຣເມວ ມສຸກຣີມກ຺ຂິກາຕິ ກມ຺ມສາຣໂຍຯ ຕາຫີ ກຕໍ ມສຸ ມສຸ ນາມາ

ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ຜີກາຍ໌ ປນ ວິສຸ໌ ມສຸກາ-ສທ຺ທ໌ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ‘‘ທຕ຺ໜເກສຸ ມສຸກຣາ ມສຸກຣິມກ຺ຂິກາ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌. ມສຸປຜລ໌ ວາ ມສຸສິຕ຺ຖກ໌ ວາ ສເຈ ມສຸນາ ມກ຺ຂິຕ໌, ມສຸຄຕິກເມວ. ຕຸມ຺ພລກາມ໌ ຈິຣິກາມລ຺ຈ ນິຍ຺ຍາສສທິສ໌ ມສຸ ປນ ຍາວຊີວິກ໌. ຣໂສ ນິກ຺ກສໂຜ ອາທິ ຍສ຺ສາ ສາ ຣສາທີ. ອາທີ-ສທ຺ເທນ ຜາຕິຕາທີນ໌ ຄຫຕ໌, ສາ ອຸຈ຺ຈຸວິກຕີ. ປກ຺ກາຕິ ອວຕ຺ຖກປກ຺ກາ ວາ, ຜາຕິຕ໌ ຜາຕິຕ໌ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສີຕູທເກນ ກຕມສຸກປຸປ຺ຜຜາຕິຕ໌ ປນ ຜາຕິຕຄຕິກເມວ. ອມ຺ພຜາຕິຕາທີນີ ຍາວກາລິການີ. ເອຕານີ ຍຖາວຸຕ຺ຕານີ ສປ຺ປີອາທີນີ ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ສາມິສປຣິໂພເຄນາປີ, ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ປນ ຕານີ ຈ ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕ໌ ປຜິຄ຺ຄຫິຕານີ ຈ ສຕ຺ຕາຫ໌ ນິທຫິຕ຺ວາ ນິຣາມິສປຣິໂພເຄນ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕພ຺ພານີ.

ລ໑. ອິທານີ ໂອທິສ຺ສ ອນຸລ຺ລາຕວສາຍ ປາກໂຕ ວິກາຄ໌ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ສປ຺ປີອາທີນ໌ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ສວຕ຺ຖູ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ສາມ໌ ວາ ອຕ຺ຕນາ ເອວ. ວາ-ສທ຺ເທນ ປເຣຫີ ວາ. ອມານຸສາ ມນຸສ຺ສວສາຣທີຕາ. ວສາ ອຈ຺ຊາທີນ໌ ອກປ຺ປີຍານ໌, ສູກຣາທີນ໌ ກປ຺ປີຍານລ຺ຈ ສຕ຺ຕານ໌ ວສາ. ສວຕ຺ຖຸປກ຺ກາ ສຕ຺ຕາຫກາລິກາ ໂຫຕິຕີ ເສໂສ. ສວຕ຺ຖຸປກ຺ກາຕິ ສວຕ຺ຖຸກ໌ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາ. ອຍເມຕ຺ຖ ອຜິປ຺ປາໂຍ – ສເຈ ປນ ວສ໌ ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ເຕລ໌ ປຣິສ຺ສາວິຕ໌ ສຕ຺ຕາຫານີ ນິຣາມິສປຣິໂພເຄນ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕພ຺ພ໌. ອຖ ປເຣຫີ ກຕ໌ ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ປຜິຄ຺ຄຫິຕ໌, ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ສາມິສມ຺ປີ ວຜ຺ຜຕິ, ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ນິຣາມິສເມວ, ໂນ ເຈ, ທຸກ຺ກຜ໌ ໂຫຕີຕິ. ກາຣິເຍ ກາຣໂຕປຈາເຣນ ປເນຕ຺ຖ ‘‘ວສາ’’ຕິ ເຕລເມວ ວຸຕ຺ຕ໌, ວສາ ປນ ຍາວກາລິກາວ.

ຜີກາຍ໌ ປນ ວສາຍ ‘‘ສຕ຺ຕາຫກາລິເກ ອາຄຕຜ຺ຖານ໌ ນຕ຺ຖີຕີ ວທນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຕ໌ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວສາຍ ສຕ຺ຕາຫ ກາລິກຕ຺ຕມາສ໌ກິຍ໌ ວຸຕ຺ຕ໌. ກິເມຕ຺ຖ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພ໌? ເກສຊຊ໌ ອນຸຊານຕາ ກຄວຕາ ‘‘ຍານິ ໂຂ ປນ ຕານີ ຄິລານານ໌ ກິກ຺ຂູນ໌ ປຜິສາຍນິຍານີ ເກສຊຊານິ, ເສຍ຺ຍຖີທ໌ – ສປ຺ປີ ນວນີຕ໌ ເຕລ໌ ມສຸ ຜາຕິຕ໌, ຕານີ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫປຣມ໌ ສນ຺ນິຣີ ກາຣກ໌ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕພ຺ພານີ’’ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໘) ສປ຺ປີອາທີນເມວ ສຕ຺ຕາຫກາລິກຕ຺ຕ໌ ວຸຕ຺ຕ໌. ເກສຊຊກ຺ຂນ຺ເກປີ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕານີ ປລ຺ຈ ເກສຊຊານີ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກາເລປີ ວິກາເລປີ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໖໐) ຕານີ ປລ຺ເຈວ ‘‘ເກສຊຊານີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕລ໌ ນິຍມໂຕ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ວສານີ ເກສຊຊານີ ອຈ຺ຊວສ໌ ມຈ຺ຊວສ໌ ສຸສຸກາວສ໌ ສູກຣວສ໌ ຄທ຺ຣກວສ໌ ກາເລ ປຜິຄ຺ຄຫິຕ໌ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກ໌ ກາເລ ສ໌ສຜ຺ຖ໌ ເຕລປຣິໂພເຄນ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໖໘) ວຸຕ຺ຕ໌. ເກສຊຊສິກ຺ຂາປທຜ຺ຖກຖາຍລ຺ຈ (ກງ຺ຂາ. ອຜ຺ຖ. ເກສຊຊສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສວສ໌ ອລ຺ລ໌ ຍ໌ ກິລ຺ຈິ ວສ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວສາເຕລສ຺ສ ວິຣານ໌ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ອລ຺ເລສ໌ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນ໌ ວຕ຺ຖຸ໌ ປຈິຕຸ໌ ນ ວຜ຺ຜຕີເຍວາ’’ຕິ ວທຕາ ອຜ຺ຖກຖາຈຣິເຍນ ຍາວກາລິເກສຸ ວສ໌ ຖເປຕ຺ວາ ອລ຺ເລສ໌ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນ໌ ວຕ຺ຖຸ໌ ປຈິຕຸ໌ ນ ວຜ຺ຜຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທີປີ ໂຕຕີ ວສາ ‘‘ຍາວກາລິກາເຍວາ’’ຕິ ວິລ຺ລາຍຕີຕິ ໂກ ເອຕ຺ຖ ສຸຂຸໂມ ນໂຍຕີ.

ອລ຺ເລສ໌ ວສາເຕລໂຕ ປເຣສ໌ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນ໌ ເຍສ໌ ເຕສ໌ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖູນ໌ ສປ຺ປີອາທີນ໌ ວຕ຺ຖຸ໌ ຍາວກາລິກສງ຺ຂາຕ໌ ຂີຣາທີກ໌ ນ ປເຈຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຂ. ອຍເມຕ຺ຖ ອຜິປ຺ປາໂຍ – ຍຖາ ສຕ຺ຕາຫປຣິໂພຄຕ຺ຖາຍ ວສ໌ ກາເລ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກາເລ ປຈິຕຸ໌ ວຜ຺ຜຕິ, ນ ເອວ໌ ສປ຺ປີອາທີນ໌ ວຕ຺ຖຸກູຕ໌ ຂີຣາທີຍາວກາລິກ໌, ຕ໌ ປນ ສຕ຺ຕາຫປຣິໂພຄຕ຺ຖາຍ ກາເລປີ ນ ວຜ຺ຜຕີ. ຕານີ ຫີ ຍທິ ຕ໌ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຍ໌ ກຕານີ, ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ນ ວຜ຺ຜນ຺ຕິ ສວຕ຺ຖຸກປ຺ປຜິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ສາມິສ໌ ນ ວຜ຺ຜນ຺ຕິ ສາມ໌ປກ຺ກຕ຺ຕາ, ປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ວຜ຺ຜນ຺ຕິ ຍາວກາລິກວຕ຺ຖຸໂຕ ວິເວຈິຕຕ຺ຕາ. ປເຣຫີ ກຕານີ ປນ ປຸເຣກຕ຺ຕ໌ ສາມິສມ຺ປີ ວຜ຺ຜນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ອປກ຺ກຕ຺ຕາ. ຍາວຊີວິການີ ຕຸ ສາສປມສຸກເອຣຕ຺ໜອຜ຺ຖີນີ ເຕລກຣຕ຺ຖ໌ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕທເຫວ ກຕ໌ ເຕລ໌ ສຕ຺ຕາຫກາລິກ໌, ທຸຕິຍທິວເສ ກຕ໌ ລາຫ໌ ວຜ຺ຜຕິ, ເອວ໌ ຍາວ ສຕ຺ຕມທິວເສ ກຕ໌ ຕທເຫວ ວຜ຺ຜຕິ, ອຸຄ຺ຄເຕ ອຣຸເຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄີຍ໌ , ອຜ຺ຖເມ ທິວເສ ອນຊໂຊຫຣຕີຍ໌, ອຸຄ຺ຄຫີເຕນ ເຍນ ເກນຈິ ວຕ຺ຖຸນາ ກຕສ຺ສທິສ໌ ໂຫຕີ. ເຕລຕ຺ຖາຍ ປຜິຄ຺ຄຫິຕ ສາສປາທີນ໌ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມນ ທຸກ຺ກຜ໌. ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ໌ ສປ຺ປີ ວາ ນວນີຕ໌ ວາ ກາເລປີ ວິກາເລປີ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຈິຕຸ໌ ວຜ຺ຜຕີ. ຕ໌ ປນ ຕທທຸ ປຸເຣກຕ຺ຕມ຺ປີ ສາມິສ໌ ນ ວຜ຺ຜຕິ, ສ໌ສຄ຺ຄໂຕ ຍາວກາລິກມ຺ປີ ສາມ໌ປກ຺ກ໌ ສີຍາຕີ ນິຣາມິສ໌ ປນ ສຕ຺ຕາຫມ຺ປີ ວຜ຺ຜຕີ.

ລ໘. ອິທານີ ‘‘ຫລິທ຺ທີ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຍາວຊີວິກ໌ ທສ຺ເສຕີ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ຫລິທ຺ທີ ນາມ ນິສາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຈ຺ຈມາເນປີ ປຣິຍາຍວຈເນ ສມ຺ໂມໂຫ ສີຍາຕີ ນ ຕ໌ວຈເນນ ກຸສ໌ ສມ຺ໂມຫຍິສ຺ສາມ, ຕສ຺ມາ ຕານີ ອຸປເທສໂຕວ ເວທິຕພ຺ພານີ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ຫລິທ຺ທີ’’ນ຺ຕິ ພິນ຺ທຸອາຄເມນ ວຸຕ຺ຕ໌. ອຸປຈາເຣນ ຕຸ ມູລາທີນີ ຫລິທ຺ທາທີສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕານີ. ຕາ ຫລິທ຺ທາທໂຍ ເກຈິ ອິຕ຺ຖີລິງ຺ຄາເຍວ. ມູລຜເລ ວຈຕ຺ຕລ຺ຈ...ເປ... ກທ຺ທມຸຕ຺ຕລ຺ຈ ອຕິວິສາຕິ ປທຈ຺ເຊໂທ. ປລ຺ຈມູລ-ສທ຺ເທນ ຈູລ຺ລປລ຺ຈມູລມຫາປລ຺ຈມູລານີ ຄ

ທິຕານີ຺ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວຊ຺ກລິມູເລ ຊຣຍ຺ຸຄນ຺ຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ຺

໙໔-໙໕຺ໂຄຍ຺ຸຄຜລນ຺ຕິ ມຫນຜລນ຺ຕິ ວຫນ຺ຕິຕິ຺ ຕິຕິ ຜລານິ ຍສ຺ສໍ ສງ຺ຄຫິຕໍ ສາ ຕິຜລາ຺ ເອຣຕ຺ຫກາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຊາຕິຣຸກ຺ຂາທີນໍ ຄຫຕໍ຺ ສຸລສາທີນໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອໂສກາທີນໍ ຄຫຕໍ຺ ສູເປຍ຺ຍປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕມ຺ພກຕຕ຺ຘຸເລຍ຺ຍາທີສູປໂຍຄ຺ຄປຕ຺ຕໍ຺ ອຸຈ຺ຈຸນິຍ຺ຍາສໍ ຖເປຕ຺ວາ ສພ຺ໂພ ນິຍ຺ຍາໂສ ຈ ສຣສໍ ອຸຈ຺ຈຸຊໍ ຕຈລ຺ຈ ຖເປຕ຺ວາ ສພ຺ໂພ ຕໂຈ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ຕຕ຺ຖ ທີງ຺ຄຸກຕິກາຣນິຍ຺ຍາສາທີ ສພ຺ໂພ ນິຍ຺ຍາໂສ ນາມ຺ ນິຣເສົາຈ຺ຈຸຕຈາທີ ສພ຺ໂພ ຕໂຈ ນາມ຺ ໂລຕໍ ສາມຸທ຺ທາທີ຺ ໂລຫໍ ອຍຕມ຺ພາທີ຺ ສີລາ ກາລຸອສີລາທີ຺

໙໖຺ສຸທ຺ຘສິຕ຺ຖນ຺ຕິ ມຊຸນາ ອມກ຺ຂິຕໍ຺ ມຊຸມກ຺ຂິຕໍ ປນ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ຺ ຍລ຺ຈ ກິລ຺ຈິ ສຸຊາປີຕນ຺ຕິ ທຸຊ຺ຊາປີຕໍ ອກຕ຺ວາ ສຸຊ຺ຊາປີຕໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຈ຺ ວິກຍາທີປ຺ປເກາທນ຺ຕິ ວິກຍໍ ຄູຖມຕ຺ຕິກາມຸຕ຺ຕລາຣິກາສງ຺ຂາຕໍ ອາທິ ຍສ຺ສ, ໂສ ປເກາໂທ ຍສ຺ສາຕິ ພາ ທີຣຕ຺ໂຖ, ຕໍ຺ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ເອຕ຺ຖ ປນ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກນ຺ທຂາຫນີເຍ ຂີຣກາໂກລາທໂຍ, ມຸລຸອາລຂາຫນີເຍ ຫ ລິທ຺ທີສິງ຺ຄິເວຣມູລາທໂຍ, ມຕ຺ຖກ຺ຂາຫນີເຍ ຫລິທ຺ທີສິງ຺ຄິເວຣກລຸອີຣາທໂຍ, ຂນ຺ຘຂາຫນີເຍ ອຸປ຺ປລປຕ຺ຕາທຕ຺ຫາທໂຍ, ປຸປ຺ຜຂາຫນີເຍ ຈມ຺ປກປຸປ຺ຜາທໂຍ, ອຍ຺ຸກິຂາຫນີເຍ ມຊຸກຍ຺ຸກິເອຣຕ຺ຫສາສປາທໂຍ, ປີຍ຺ຸຄຂາຫນີເຍ ອໂຊຕຕາລປີຍ຺ຸຄາທໂຍ ຈ ສງ຺ຄທີຕາຕິ ທຍ຺ຸຄພ຺ພາ຺

໙໗຺ ອິທານິ ສພ຺ພໂສ ຍາວຊີວິກໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕາຍ຺ຍຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕານີ ຈ ອວຸຕ຺ຕານີ ຈ ເອກໂຕ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຕໍ ຖເປນ຺ໂຕ ''ມູລ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ''ສາໂຣ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ''ສາຣ''ນ຺ຕິ ລິງ຺ຄວິປລ຺ລາເສນາຫ຺ ''ສາໂຣ ພເລ ຖິຣໍເສ ຈາ''ຕິ ທີ ນິພຕ຺ຘ຺ຸ ອາຫາຣຍ຺ຸຄນ຺ຕິ ອາຫາເຣນ ຊາໂຕ ອຕ຺ໂຖ ປໂຍຊນໍ ອາຫາຣຕ຺ໂຖ, ໂສວ ອາຫາຣຍ຺ຸໂຄ, ຕໍ ອາຫາຣກິຈ຺ຈນ຺ ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺

໙໘຺ ອິທານິ ຈຕູສຸ ກປ຺ປີຍາກປ຺ປີຍາທີວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕິ ''ສພ຺ພາ''ຕິອາທີນາ຺ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພ ກາລິກາ, ເຕສໍ ສມ຺ໂກໂຄ ອນຸກໂວ ຕິ ສມາໂສ຺ ກາເລຕິ ປຸພ຺ພຕ຺ຫກາເລ຺ ສພ຺ພສ຺ສາຕິ ຄິລານາຄິລານສ຺ສ຺ ສຕິ ປຈ຺ຈເຍຕິ ຕີສຸ ຍາມກາລິກໍ ປີປາສາທີກາຣເຕ ສຕິ, ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກລ຺ຈ ເຄລລ຺ລກາຣເຕ ສຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ, ກາລໂຕ ວິຄໂຕ ວິກາໂລ, ຕສ຺ມີ, ຍາມກາລິກໍ ວິກາເລ ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອຊ຺ໂຊຫຣເຕ, ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ປນ ຍາວຊີວິກລ຺ຈ ຕທຕ຺ຖາຍ ປຜິຄ຺ຄຫຕມຕ຺ເຕປີ ທຸກ຺ກຍໍ຺

໙໙຺ອຸໂກຕິ ຍາວກາລິກໍ ຍາມກາລິກລ຺ຈ຺ ຕຕ຺ຖ ຍາວກາລິກໍ ອຕ຺ຕໂນ ກາລາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ວິກາລໂກຊນກິກ຺ຂາປເທນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ຊນຍຕິ, ຍາມກາລິກໍ ຍາມາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ສນ຺ນິຊິສິກ຺ຂາປເທນ຺ ເອເຕ ອຸໂກປີ ອນ຺ໂຕວຸຕ຺ຖລ຺ຈ ສນ຺ນິຊິລ຺ຈ ຊນຍນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ''ອນ຺ໂຕວຸຕ຺ຖໍ ສນ຺ນິຊິ''ນ຺ຕິ ກາວປ຺ປຊາໂນຍໍ ນິທ຺ເທໂສ, ອນ຺ໂຕວຸຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ສນ຺ນິຊິຕ຺ຕລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໑໐໐຺ອຕິນາມິເຕຕິ ອຕິກ຺ກາມິເຕ຺ ປາຈິຕ຺ຕິຕິ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປເທນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍາປຕ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສເຈ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສນ຺ຕກໍ ເອເກນ ປຜິຄ຺ຄຫິຕໍ ອວິກຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ອນາປຕ຺ຕິ, ປຣິກ຺ລ຺ຊິ ຕຸໍ ປນ ນ ວຍ຺ຍຕິ຺ ປາລຸອິນາຣຸລ຺ເຫຕິ ປາລຸອິຍໍ ອນາຣຸລ຺ເຫ ສປ຺ປີອາທິມ຺ຫີ ສຕ຺ຕ ອຫານິ ອຕິນາມິເຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ສປ຺ປີຕິ ມນຸສ຺ສາທີນໍ ສປ຺ປີ຺ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເຕສໍເຍວ ນວນີຕໍ, ນາລຸອິເກຣາທີເຕລໍ, ສີໂຕທເກນ ກຕໍ ມຊຸກປຸປ຺ຜຜາຕິຕລ຺ຈ ສງ຺ຄຫິ ຕໍ຺

໑໐໑຺ນິສ຺ສຍ຺ຸຄລທ຺ຘນ຺ຕິ ນິສ຺ສຍ຺ຸຄໍ ວິນຍກມ຺ມວເສນ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕລ຺ຈ ຕໍ ລທ຺ຘລ຺ຈ ປຸນ ຕເຖວາຕິ ນິສ຺ສຍ຺ຸຄລທ຺ຘໍ຺ ຕໍ ຄເຫຕ຺ ວາຕິ ເສໂສ຺ ນິສ຺ສຊ຺ຊນວິຊານໍ ປນ ວກ຺ຂມານນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ''ນງ຺ຄ''ນ຺ຕິອາທິ ອຸປລກ຺ຂຕມຕ຺ຕໍ຺ ເຕນ ມກ຺ຂິຕານິ ກາ ສາວາທີນິ ຈ ປນ ອປຣິໂກຄານິເຍວ ຯ ອລ຺ລສ຺ສ ປນ ກາຍິກປຣິໂກໂຄ ວຍ຺ຍຕິ຺ ວິກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕາເທ ສາມເຕຣສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍິກາຍໍ ''ອິທໍ ສປ຺ປີ ຕຸຍ຺ຫໍ ວິກປ຺ເປມິ''ຕິອາທີນາ ເຕສໍ ເຕສໍ ນາມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສມ຺ມຸຂາປຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນວເສນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໍ ສາຊຍນ຺ເຕທີ ອວິກປ຺ປີເຕ ວິກປ຺ປີຕສລ຺ລີ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິວາເຣ ປາລຸອິ ອາຫຍາ຺ ''ສເຈ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິກປ຺ເປຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕິ, ປຜິຄ຺ຄຫຕມ຺ປີ ນ ວິຊຫຕິ''ຕິ ໂທສໍ ວຕ຺ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິກປ຺ປເນ ອຕ຺ຕສນ຺ຕກຕ຺ຕາກາໂວ, ປຜິຄ຺ຄຫຕວິຊຫນລ຺ຈ ປໂຍຊນໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ວທານ – ອາປຕ຺ຕິວາເຣ ''ອວິກປ຺ປີເຕ''ຕິ ອາທິປາລຸອິເຍວ ນຕ຺ຖິ, ''ອນຊິຍ຺ຸກິເຕ ອຊິຍ຺ຸກິຕສລ຺ລີ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕສລ຺ລີ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາ

ຈິຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິອາທີນາ (ປາຣາ຺ ຝ໒໔) ປາລຸອິຍາ ອາຄຕຕ຺ຕາ ຕຫນຸຣູປເມວ ອນາປຕ຺ຕິວາເຣ ''ອສິຍ຺ເຖຕິ, ວິສຸສຊ຺ເຊຕິ''ຕິອາທີ ນາວ ປາລຸອິ ອາຄຕາ຺ ຍທິ ກເວຍ຺ຍ, ວຕ຺ຕນິຍຍ຺ຖານຕາຍ ອຍ຺ຖກາຖາຍ ກວິຕພ຺ພໍ, ນ ເຈຕ຺ຖ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍ ວິຊ຺ຊຕິ຺ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສຸສ ວິກປ຺ປເນ ຈ ກຖໍ ປຜິຄ຺ຄຫຕໍ ວິຊຫຕິ ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂານາທີສຸ ຉສຸ ປຜິຄ຺ຄຫຕວິຊຫນການເຕສຸ ວິກປ຺ປນສຸສ ອນນ຺ໂຕຄສຕ຺ຕາ, ຕສຸມາ ນາຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ຺

ມຍເມຕ຺ຖ ເອວມຕ຺ຖໍ ກຕາມ – ວິກປ຺ເປນ຺ຕສຸສາຕິ ເອຕ຺ຖ ວິກປ຺ປນໍ ສໍວິທໜນໍ ''ຈິຕ຺ຕສງກປ຺ໂປ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ອຸກຍຕ຺ຖ ປນ ອຸປສຄ຺ເຄທີ ນານຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ, ຕສຸມາ ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫ ສາມເຕຣສຸສ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ວິກປ຺ເປນ຺ຕສຸສ ສໍວິທໜນ຺ຕສຸສ ປຣິຈ຺ຈາຄສລ຺ລໍ ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນໍ ປຣິຈ຺ຈາຄາສິປ຺ປາຍໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສຸສ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອິທລ຺ຈ ມຫາສຸມຕ຺ເຖຣວາທເມ ລຸພ຺ກ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວຸຕ຺ຕລ຺ຫິ ''ເຕນ ຈິຕ຺ເຕນາ''ຕິອາທີສຸ ປາລຸອິວຈເນສຸ ອສິປ຺ປາຍໍ ທສຸເສນ຺ເຕນ, ''ອິທໍ ກສຸມາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເອວລ຺ຫິ ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປຜິລກິຕ຺ວາ ປຣິກ຺ລຸຊນ຺ຕສຸສ ອນາປຕ຺ຕິທສຸສນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔຺ຝ໒໔)຺ ມຫາປທຸມຕ຺ເຖໂຣ ປນາຫ ''ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕສຸສ ປນ ປຣິໂກເຄ ອນາປຕ຺ຕິທສຸສນຕ຺ຖມິທໍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ (ປາຣາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໔຺ຝ໒໔)຺ ອຍເມວ ວາໂທ ເຕສຸ ສຸນ຺ທຣຕໂຣ຺ ສຕ຺ຕາເຫ ມກ຺ຂນາທີ ອສິຍ຺ຖໂຕ ຈ ອລ຺ລສຸສ ທທໂຕປີ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອພ຺ກລ຺ຊນາທີ ສງຄຕ຺ຫາຕິ຺ ອຍເມຕ຺ຖາສິປ຺ປາໂຍ – ສປ຺ປິອາທີ ອພ຺ກລ຺ຊນາທີ ມສໍ ອຣຸມກ຺ຂນໍ, ຜາຕິຕໍ ພຣຊູປນໍ ອສິຍ຺ຖໂຕ ອນາປຕ຺ຕິຕິ຺ ອລ຺ລສຸສາຕິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສຸສ ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສຸສ ວາ຺

໑໐໔຺ ຍາວກາລິກອາທີນິ ອຕ຺ຕນາ ສທ ສໍສຍ຺ຖານິ ສພ຺ກາວໍ ຄາຫາປຍນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ສພ຺ກາວນ຺ຕິ ສສຸສ ອຕ຺ຕໂນ ກາໂວ ທ຺ວິຕ຺ເຕ ສພ຺ກາໂວ, ຕໍ຺ ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ເອວໍ, ຕສຸມາ຺ ເອວມຸທີຣິຕນ຺ຕິ ເອວໍ ''ວິກປ຺ເປນ຺ຕສຸສ ສຕ຺ຕາເຫ''ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຍເມຕ຺ຖ ອສິປ຺ປາໂຍ – ຍສຸມາ ອຕ຺ຕນາ ສໍສຍ຺ຖານິ ອຕ຺ຕໂນ ກາວໍ ຄາຫາປຍນ຺ຕິ ຍາວກາລິກາທີນິ, ຕສຸມາ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ການິຕານິ ສຕ຺ຕາຫກາລິການິ ປາຈິຕ຺ຕິຍຊນການິ ສໍສຍ຺ຖານິ ອຕ຺ຕສໍສຍ຺ຖານິປີ ປາຈິຕ຺ຕິຍຊນການິ ກໂຣນ຺ຕິຕິ ອວິກປ຺ປນາທິມ຺ຫິ ສຕິ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ປາຈິຕ຺ຕິຍາປຕ຺ຕິປຣິທີປກໍ ''ວິກປ຺ເປນ຺ຕສຸສາ''ຕິອາທີກໍ ວາກ຺ຍຕ຺ຕຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ຺ ຜິກາຍໍ ປນ ''ອິທານິ ວກ຺ຂມານໍ ສນ຺ສາຍ ເອວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕໍ ວກ຺ຂມານສຸສ ອຕິເຕົາທີຣິຕຕ຺ຕາໂຍຄໂຕ ກຖໍ ຍຸຊ຺ຊຕິຕິ຺ ເອວມຸທີຣິຕນ຺ຕິ ວາ ປາລຸອິຍໍ ອຍ຺ຖກາຖາຍລ຺ຈ ເອວເມວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເອວ-ສທ຺ໂທ ອວສາຣເຕາ຺

໑໐໖-໕຺ ອິທານິ ອຕ຺ຕສໍສຍ຺ຖານໍ ຍາວກາລິກາທີນໍ ສພ຺ກາວຄາຫາປນໍ ສຣູປໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ''ປຸເຣ''ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາຫນ຺ຕິ ສຕ຺ຕ ອຫານິ ຍສຸສ ຕໍ ສຕ຺ຕາຫໍ, ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ຺ ຈ-ສທ຺ໂທ ອຍ຺ຖານປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ສຕ຺ຕາຫລ຺ຈ ຍາວຊີວິກລ຺ຈາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ຺ ເສສກາລິກສມ຺ມິສຸສນ຺ຕິ ເສເສຫິ ຕທຫຸ ປຜິຄ຺ຄຫີເຕຫິ ກາລິເກຫິ ຍາວກາລິກຍາມກາລິກສງຂາເຕຫິ ສມ຺ມິສຸສໍ຺ ປາຈິຕ຺ຕິຕິ ສນ຺ນິສິນິສິກ຺ຂາປເທນ ປາຈິຕ຺ຕິ຺ ຕທຫຸ ປຜິຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ຕສຸມິເຍວ ທິເນ ປຸເຣກຕ຺ຕໍ ປຜິຄ຺ຄຫີຕໍ຺ ຕທເຫວາຕິ ຕສຸມິເຍວ ທິເນ ປຸເຣກຕ຺ຕເມວ຺ ເສສນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກລ຺ຈ຺ ເອວນ຺ຕິ ຍາເມ ເອວ ປຣິກ຺ລຸຊເຍຕິ ວິຊານິຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ອິຕຣນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໂຕ ອລ຺ລໍ ຍາວຊີວິກໍ຺

ກາລິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ຺

໙຺ ປຜິຄ຺ຄາຫນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໐໗຺ ທາຕຸໍ ກາເມຕິຕິ ທາຕຸກາໂມ, ຕສຸສ ອກິຫາໂຣ ອິສກມ຺ປີ ໂອຕມນາທີນາກິຫຣຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສ, ຫຕ຺ຖສຸສ ປາໂສ ຫຕ຺ຖປາໂສ຺ ຣຸລຸທີວເສນ ຕຸ ອຫ຺ຒເຕຍ຺ຍຫຕ຺ໂຖ ຫຕ຺ຖປາໂສ ນາມ຺ ໂສ ຈ ສເຈ ກິກ຺ຂຸ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອາສນສຸສ ປຈ຺ຉິມນ຺ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ, ສເຈ ຖິໂຕ, ປຕ຺ຫິອນ຺ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ, ສເຈ ນິປນ຺ໂນ, ເຍນ ປສຸເສນ ນິປນ຺ໂນ, ຕສຸສ ປາຣິມນ຺ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ທາຍກສຸສ ນິສິນ຺ນສຸສ ຖິຕສຸສ ວາ ຖເປຕ຺ວາ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖໍ ຍໍ ອາສນ຺ນຕຣໍ ອງຄໍ, ຕສຸສ ໂອຣິມນ຺ເຕນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເອຣຕກ຺ຂມນ຺ຕິ ຖາມມຊ຺ຊິເມນ ປຸຣິເສນ ເອຣຕສຸສ ອຸກ຺ຂິປນສຸສ ຂມໍ ໂຍຄ຺ຄໍ຺ ວຕ຺ຖຸສທ຺ທາເປກ຺ຂໍ ນປຸໍສກຕ຺ຕໍ຺ ຕິສາ ເທນ຺ເຕຕິ ກາຍກາຍປ຺ປຜິພທ຺ສນິສຸສຄ຺ຄິຍານໍ ວເສນ ຕີຫິ ປກາເຣຫິ ທາຍເກ ທທມາເນ຺ ຕຕ຺ຖ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ອນ຺ຕມໂສ ປາທງ຺ຄຸລິຍາປີ ທີຍມານໍ ກາເຍນ ທິນ຺ນໍ ນາມ ໂຫຕິ, ກຜຈ຺ຉຸອາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ທີຍມານໍ ກາຍປ຺ປຜິພທ຺ເທນ, ກາຍໂຕ ປນ ກາຍປ຺ປຜິພທ຺ສໂຕ ວາ ໂມເຈຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເສ ຖິຕສຸສ ກາເຍນ ວາ ກາຍປ຺ປຜິພທ຺ເທນ ວາ ປາຕິຍມານໍ ນິສຸສຄ຺ຄິເຍນ ປໂຍເຄນ ທິນ຺ນໍ ນາມ຺ ທ຺ວິສາ ຄາໂຫຕິ ກາຍກາຍປ຺ປຜິພທ຺ສານໍ ວເສນ ທ຺ວີຫິ ປກາເຣຫິ ເຍຫິ ເກຫິຈິ ທີຍມານ

ສຸສ ຄຫຕໍ່ຯ ເອວໍ ປຏິຄຸຄໂຫ ປຏຸຈຈໂຄຕິ ໂຍຊນາຯ ປຏຸຈຈໂຄຕິ ປຏຸຈ ອງຄານິ ຍສຸສາຕິ ພຫຸພຸພິຫີຯ

໑໐໗ຯ ອິທານິ ອເນຣຕກຸຂເມ ຈ ກິສຸມິຍຸຈິ ກາຍປຸປ໌ຍິພທຸເສ ຈ ປຏິຄຸຄຫຕາໂຣຫນໍ ທສຸເສຕຸໍ "ອສໍຫາຣິເຍ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕຸຖ ອສໍຫາຣິເຍຕິ ອາເນຕຸມສກຸກຸເຕຍຸເຍ ຜລກປາສາຕາທິມຸຫີຯ ຕຕຸຖຊາເຕຕິ ເຕສຸເຍວ ຣຸກຸຂາທິສຸ ຊາເຕ ກີສຸກປຫຸມິ ນິປຕຸຕາທິເກຯ ຈິຍຸຈອາທີນໍ ສຸຊຸເມ ປຕຸເຕຕິ ສມຸພນຸໂຣຯ ຕານິ ທີ ສນຸຣາເຣຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕິຯ ເຕສໍ ປນ ສາຂາສຸ ວຆຸຍຕິຯ ອາທິ-ສທຸເທນ "ອງຄ"ນຸຕິອາທິກໍ ສງຄຕຸຫາຕິຯ ວາ-ສທຸໂທ ສມຸຈຸຈເຍຯ ອສຍຸຫກາເຣຕິ ຖາມມຊຊິມປຸຣິເສນ ສຫິຕຸໍ ສນຸຣາເຣຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸເຍ ກາເຣຯ ສພຸເພສໍ ປຏິຄຸຄໂຫ "ນ ຣູຫຕິ"ຕິ ອິມິນາ ສມຸພນຸໂຣຯ

໑໐໘ຯ ອິທານິ ປຏິຄຸຄຫຕວິຊຫນໍ ທສຸເສຕິ "ສິກຸຂາ"ຕິອາທິນາຯ ຕຕຸຖ ສິກຸຂາມຣຕລິງເຄຫີຕິ ສິກຸຂາປຈຸຈກຸຂາເນນ ຈ ມຣເຕນ ຈ ລິງຄປຣິວຕຸຕເນນ ຈຯ ອນເປກຸຂວິສຄຸຄໂຕຕິ ນຕຸຖິ ອເປກຸໂຂ ເອຕສຸສາຕິ ອນເປກຸໂຂ, ໂສວ ວິສຄຸໂຄ, ຕໂຕ ຈຯ ອຈຸເຉທາຕິ ໂຈຣາທີຫິ ອຈຸຉິນຸທິຕຸວາ ຄຫເຕນຯ ອນຸປສມຸປນຸນທານາຕິ ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ທາເນນຯ ຈ-ສທຸໂທ ສພຸພຕຸຖ ອາເນຕພຸໂພຯ ຄາໂຫຕິ ປຏິຄຸຄຫຕໍ່ຯ ອຸປສມຸມຕີຕິ ວິຊຫຕິຯ

໑໐໙-໑໐ຯ ອິທານິ ອປຸປ໌ຍິຄຸຄຫີຕໍ ປຣິໂກເຄ ໂທສໍ ທສຸເສຕຸໍ "ອປຸປ໌ຍິຄຸຄຫີຕ"ນຸຕິອາທິມາຫຯ ຕຕຸຖ ສພຸພນຸຕິ ຈຕຸກາລິກປຣິຍາປນຸນໍ ສກລມຸປີຯ ອິທານິ ອປຸປ໌ຍິຄຸຄເຫຕຸວາ ປຣິກຸຍຸຊິຕພຸພໍ ທສຸເສຕຸໍ "ສຸທຸຮ"ນຸຕິອາທິມາຫຯ ຕຕຸຖ ສຸທຸຮໍ ນາຕິພຫລໍ ອຸທກຍຸຈ ຕຖາ ອງຄລຄຸຄໍ ອວິຈຸຉິນຸນໍ ທນຸຕ…ເປ… ຄູຖກຍຸຈ ໂລຕ…ເປ… ກຣີສກຍຸຈ ກປຸປເຕຕິ ສມຸພນຸໂຣຯ ຕຕຸຖ ສຸທຸຮນຸຕິ ຣຊເຣຕູຫີ ອຍຸຍຣເສນ ຈ ອສມຸມິສຸສຕາຍ ປຣິສຸທຸຮໍຯ ນາຕິພຫລນຸຕິ ຍໍ ກສິຕຍຸຖາເນ ພຫລມຸທກໍ ວິຍ ມຸເຂ ວາ ຫຕຸເຖ ວາ ນ ລຄຸຄໍ, ຕໍຯ ອວິຈຸຉິນຸນນຸຕິ ອງຄໂຕ ວິຈຸຉິນຸທິຕຸວາ ນ ຄຕໍຯ ທນຸຕານິ ຈ ອກຸຂີນິ ຈ ກຕຸຕຍຸຈ ທນຸຕກຸຂິກຕຸຕໍ ປາຕຸຍງຄຕຸຕາ, ຕສຸສ ຄູຖກນຸຕິ ຕປຸປຸຣິໂສຯ ໂລຕໍ ສຣີຣຸຍຸກິຕໍຯ ສິງຆາຕີຕິ ສິງຆາຕິກາຯ ວິຈຸຉິນຸນໍ ນ ປຏິຄຸຄເຫຕພຸພໍຯ

໑໑໑ຯ ອິທານິ "ຄູຖາ"ຕິອາທິນາ ກາໂລທິສຸສໍ ທສຸເສຕິຯ ຕຖາວິເຣຕິ ສປຸປທຍຸຖກຸຂຕາທິເກ ຕຖາວິເຣ ກາເລຯ ຕຖາ ຕາທິໂສ ວິໂຣ ກາໂລ ເອຕສຸສາຕິ ພຫຸພຸພິຫີຯ ເສເວຍຸຍາຕິ ເສວນໍ ກເຣຍຸຍ, ປຣິກຸຍຸເຊຍຸຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິຯ ອສນຸເຕ ກປຸປກາຣເກຕິ ເອຕຸຖ ທຸພຸພໂຈປີ ອສມຕຸໂຖປີ ກປຸປີຍກາຣໂກ ອສນຸຕປກຸເຂເຍວ ຕິຍຸຖຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ ກາໂລທິສຸສຕຸຕາ ປນ ຉາຣິກາຍ ອສ ຕິ ອລຸລທາຣຸໍ ຣຸກຸຂໂຕ ຉິນຸທິຕຸວາ ກາຕຸໍ, ມຕຸຕິກາຍ ອສຕິ ກູມີ ຂຕິຕຸວາປີ ມຕຸຕິກໍ ຄເຫຕຸໍ ວຆຸຍຕິຯ

໑໑໔ຯທຸຣູປຈິຕຸເຕຕິ ທຸຍຸກຸໍ ອຸປຈິຕຸຕໍ ອາມຍຸກຸໍ ທຸຣູປຈິຕຸຕໍຯ ສເຈ ກິກຸຂຸ ອປຸປ໌ຍິຄຸຄຫີຕໍ ສາມິສໍ ກາຊນໍ ກິຕຍຸຖານໂຕ ອປ ເນຕຸວາ ອາມສຕີ, ປີຣານໍ ອາມສຕີ, ອຸປຣິ ກິຕກຈວຣາທີ ຉຫເຫຕີ, ຕຕຸຖຊາຕກຜລິນີຍາ ສາຂາຍ ວາ ວລຸລິຍາ ວາ ຄເຫຕຸ ວາ ວາ ຈາເລຕິ, ທຸຣູປຈິຕຸຕໍ ນາມ ໂຫຕິຯ ຕສຸມີ ທຸກຸກຍນຸຕິ ສມຸພນຸໂຣຯ ຜລຣຸກຸຂໍ ປນ ອປສຸສຍິຕຸໍ ວາ ຕຕຸຖ ກຕຸຍກໍ ວາ ພນຸຮິຕຸໍ ວຆຸຍຕິຯ ອຣຍຸເຍ ປຕິຕອມຸພຜລາທີ "ສາມເຕຣສຸສ ທສຸສາມີ"ຕິ ອາຫຣິຕຸວາ ທາຕຸໍ ວຆຸຍຕິຯ ຣໂຊກິຕຸເຕຕິ ຣຊສາ ໂອກິຕຸເຕ, ຕສຸມີ ປຕຸຕາທິເກ ຍໍ ກິຍຸຈິ ປຏິຄຸຄຕຸຫໂຕ ວິນຍທຸກຸກຍໍ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖຯ ສເຈ ປີຕຸຫາຍ ຈຣນຸຕສຸສ ປຕຸເຕ ຣຊໍ ປຕຕິ, ປຏິຄຸຄເຫຕຸວາ ກິກຸຂາ ຄຕຸຫິຕພຸພາ ຯ "ປຏິຄຸຄເຫຕຸວາ ເທຖາ"ຕິ ວຸຕຸເຕປີ ອາກິຣນຸຕິ, ຫຕຸຖໂຕ ອໂມເຈນຸເຕເນວ ປຏິຄຸຄາຫາປກສຸສ ສນຸຕິກໍ ເນຕຸວາ ປຏິຄຸຄເຫຕພຸພໍຯ ສເຈ ມຫາວາໂຕ ຕໂຕ ຕໂຕ ຣຊໍ ປາເຕຕິ, ນ ສກຸກາ ໂຫຕິ ກິກຸຂໍ ຄເຫຕຸໍ, "ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ທສຸສາມີ"ຕິ ສຸທຸຮຈິຕຸເຕນ ອາໂກຄໍ ກຕຸວາ ຄຕຸຫິຕຸໍ ວຆຸຍຕິຯ ຕໍ ປນ ເຕນ ທິນຸນໍ ວາ ວິສຸສາ ເສນ ວາ ປຏິຄຸຄເຫຕຸວາ ປຣິກຸຍຸຊິຕຸໍ ວຆຸຍຕິຯ

ອຖາຕິ ວກຸຂມານາຣມຸເກຯ ອຸຄຸຄຫປຸປ໌ຍິຄຸຄເຫຕິ ອຸຄຸຄຫິຕຸຖາຕິ ອຸຄຸຄໂຫ, ອຸຄຸຄຫີຕໍ, ຕສຸສ ປຏິຄຸຄໂຫ, ຕສຸມີຯ ອປຸປ໌ຍິຄຸຄ ຫີຕກາວໍ ຊານໂຕ ອຕຸຕນາ ເອວ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ຄຫເຕຕິ ອສີປຸປາໂຍຯ ມາຕາປີຕູນໍ ອຕຸຖາຍ ປນ ອປຸປ໌ຍິຄຸຄເຫຕຸວາ ເຕລາ ທີນິ, ຉາຍຕຸຖາຍ ສາຂາທີນິ ວາ ຄເຫຕຸວາ ປຈຸຉໂຕ ກຸຍຸຊິຕຸກາມຕາຍ ປຏິຄຸຄເຫຕຸວາ ປຣິກຸຍຸຊິຕຸໍ ວຆຸຍຕິຯ ອຸຈຸຊຸອາທີສຸ ຜາ ລິເຕສຸ ມລໍ ນ ປຍຸຍາຍຕິ, ມູລເກສຊຊາທີນີ ປີສນຸຕານໍ ວາ ໂກຍຸເຜນຸຕານໍ ວາ ນິສທນິສທໂປຕເກາທຸກຸຂລມຸສລານີ ຂີຍນຸຕິ, ທນຸຕນຸຕເຣ ລຄຸຄໍ ສຸຊຸມອາມິສໍ ໂຫຕີ, ຣໂສ ນ ປຍຸຍາຍຕິ, ອພຸໂພຫາຣິກໍຯ ອນຸໂຕວຸຕຸເຖຕິ ອກປຸປີຍກຸຍິຍາ ຉທນພຸການຸຕເຣ ວຸຕຸເຖຕິ ອຕຸໂຖຯ ສຍໍປກຸເກຕິ ອຕຸຕນາ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈິ ປກຸເກຯ ສເຈ ວາສີອາທີ ຕາເປຕຸວາ ຕກຸກາທີສຸ ປກຸຂິປຕິ, ເອຕຸຕາວ ຕາປີ ສາມປາກໂຕ ນ ມຸຈຸຈຕິຯ ປຸຣິມກາລິກທຸວເຍ ປຸນປາກຍຸຫີ ຄເປຕຸວາ ຍໍ ກິຍຸຈິ ອາມິສໍ ກິກຸຂຸໂນ ປຈິຕຸໍ ນ ວຆຸຍຕິຯ ສເຈປີສຸສ ອຸຕຸຫຍາຄຸຍາ ສຸລສິປຕຸຕາທີນິ ວາ ສິງຄິເວຣໍ ວາ ປກຸຂິປນຸຕິ, ຈາເລຕຸໍ ນ ວຆຸຍຕິຯ ອຸຕຸຕຕຸຫຸລໍ ກຕຸຕໍ ລກິຕຸວາ

ປີຫິຕໍ ນ ວຍ຺ຍຕິ။ ອນຸໂຕປ຺ກເາຕິ ອກປ຺ປີຍກຸຜິຍາ ອນຸໂຕ ປ຺ກເາ။ ສພ຺ພຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ။

ປຜິຄ຺ຄາຫນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ။

໑໐။ ອກປ຺ປີຍມໍສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໑໓-໔။ ມນຸສ຺ສຫຕ຺ຖິອສ຺ສານຍ຺ຈ ...ເປ... ອຸຣຄສ຺ສ ຈ ຍໍ ມໍສຍ຺ຈ, ຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕມໍສຍ຺ຈ, ອປ຺ປຜິເວກ຺ຂິຕໍ ຍຍ຺ຈ ມໍສໍ, ເຕສຸ ມໍເສສູຕິ ເອວໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ။ ຕຕ຺ຖ ສີສຄີວາຕຣຽເຄນ ຈຣນ຺ຕາ ອຈ຺ຉວິເສສາວ ຕຣຈ຺ຉາ။ ອຸຣຄສ຺ສາຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພາປີ ທີຆຊາຕິ ສງ຺ຄຫິຕາ။ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕມໍສນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ກຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ, ຕຍ຺ຈ ຕໍ ມໍສຍ຺ຈາ။ ເອຕ຺ຖ ຈ ມໍສ-ຄ຺ຄຫເຄນ ມຈ຺ຉານມ຺ປີ ຄຫຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ ອຸປລກ຺ຂຕາວເສນ, ຈ-ສທ຺ເທນ ວາ။ ປຍ຺ຈສຸປີ ສຫຜມ຺ມິເກສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ນ ກປ຺ປຕິ, ຕມ຺ປີ ອທິຍ຺ຖອສ຺ຕອປຣິສງ຺ກິຕຕາຍ ຕິໂກຜິປຣິສຸທ຺ທໍ ວຍ຺ຍຕິ။ ອປ຺ປຜິເວກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ອນຸປປຣິກ຺ຂິຕໍ, ອນາປ຺ຸຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ອາປຕ຺ຕິກິຣຸເກນ ຫິ ຣູປໍ ສລຸລກ຺ເຂນ຺ເຕນາປີ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຜິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ ປຣິກ຺ຄຸ ຊິຕພ຺ພຍ຺ຈ။ ມນຸສ຺ສານໍ ມໍເສສຸ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາ။ ຖູໂລ ອຈ຺ຈໂຍ ເອຕ຺ຖາຕິ ຣສ຺ເສ, ທ຺ວິຕ຺ເຕ ຈ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ။ ປາຣາຊິກ ສງ຺ຆາທິເສເສຫິ ຖເປຕ຺ວາ ອິໂຕ ອຍິກໍ ວຊ຺ຊໍ ນຕ຺ຖິ။ ເສເສສູຕິ ອວເສເສສຸ ເອກາທສສຸ။

໑໑໔။ ອິທານິ ມນຸສ຺ສາທີນໍ ອຍ຺ຖິອາທິນິປີ ອກປ຺ປີຍານີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຍ຺ຖິປີ’’ຕິອາທິມາຫ။ ປີ-ສທ຺ໂທ ‘‘ໂລຫິຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸປີ ອນຸວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ။ ເອສນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສາທີນໍ ທສນ຺ນໍ။ ວສາສຸ ປນ ເອກາ ມນຸສ຺ສວສາ ນ ວຍ຺ຍຕິ။ ຊີຣາທີສຸ ອກປ຺ປີຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ။ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍເຍວ ສຈິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ໂຍຊນາ။ ສຈິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕກາວຊານນຈິຕ຺ເຕນ ສຫ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສຈິຕ຺ຕກໍ။ ວຕ຺ຖຸວິຕິກ຺ກມວິຊານນຈິຕ຺ເຕນ ຫິ ສຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕໍ။ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຈິຕ຺ຕກຕ຺ຕໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ເອວ, ນ ຈ ມໍສສ຺ສ, ຕຖາປີ ມໍສສີເສນ ອາປຕ຺ຕິ ເອວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ວິຍ຺ຍາຕພ຺ພນ຺ຕິ။

ອກປ຺ປີຍມໍສນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ။

໑໑။ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໑໖-໗။ ຣູປີເຍນ ອຣູປີຍໍ ຣູປີຍຍ຺ຈ ອິຕເຣນ ຣູປີຍຍ຺ຈ ປຣິວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ။ ຕຕ຺ຖ ຣູປີເຍນາຕິ ຣູປີຍສງ຺ຂາເຕນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸນາ။ ອຣູປີຍນ຺ຕິ ອຣູປີຍສງ຺ຂາຕໍ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖຸໍ ກປ຺ປີຍວຕ຺ຖຸຍ຺ຈ။ ອິຕເຣນາຕິ ອຣູປີເຍນ။ ນິສ຺ສຄ຺ຄີຕິ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນິສ຺ສຄ຺ໂຄ, ປຸພ຺ພກາເຄ ກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ວິນຍກມ຺ມສ຺ເສຕໍ ນາມໍ။ ນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ກີ ຕໍ? ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ။ ຣູປີຍສ຺ສ ມູລຄ຺ຄຫເຕ ປນ ຣູປີຍປ຺ປຜິຄ຺ຄຫຕາສິກ຺ຂາປເທນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ။

ອິທານິ ຣູປີຍາທີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິຮາ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຮໍ။ ຕຕ຺ຖ ກຫາ...ເປ... ມາສກໍ ອິຮ ຣູປີຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ။ ຕຕ຺ຖ ກຫາປໂຕ ນາມ ສຸວຕ຺ຕມໂຍ ວາ ຣຊຕມໂຍ ວາ ເອຕຣຫິ ປກຕິກຫາປໂຕ ວາ။ ສຊ຺ຊູຕິ ຣຊຕໍ။ ສິງ຺ຄີຕິ ສຸວຕ຺ຕເກາໂທ, ຕຖາປີ ເຈຕ຺ຖ ສາມຍ຺ເຍນ ສຸວຕ຺ຕມຮີປ຺ເປຕໍ။ ໂວຫາຣູປຄມາສກນ຺ຕິ ໂວຫາຣໍ ກຍວິກ຺ກຍໍ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ ໂວຫາຣູປຄໍ, ຕຍ຺ຈ ຕໍ ມາສກຍ຺ຈ။ ຕໍ ປນ ສມຸຍ຺ຖາປິຕຣູປຍ຺ຈ ອສມຸຍ຺ຖາປິຕຣູປຍ຺ຈ ໂລຫທາຣຸອາທິມຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ອິຮ ຣູປີຍນ຺ຕິ ອິມສ຺ມີ ສິກ຺ຂາປເທ ຣູປີຍໍ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ວຕ຺ຖມຸຕ຺ຕາທີ ກປ຺ປີ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖຸຍ຺ຈ ອິຕຣນ຺ຕິ ໂຍຊນາ။ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຖຍ຺ຈ ມຸຕ຺ຕາ ຈ ອາທິ ຍສ຺ສາຕິ ສມາໂສ။ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ‘‘ວຕ຺ຖາທີ ມຸຕ຺ຕາທີ’’ຕີ။ ຕຕ຺ຖ ປຖເມນ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກປ຺ປາສສຸຕ຺ຕາປຣຕ຺ຕາທີກໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ກປ຺ປີຍວຕ຺ຖຸ, ທຸຕິເຍນ ມຕິ ສງ຺ໂຂ ສິລາ ປວາລຸອໍ ໂລຫິຕງ຺ໂກ ມສາຣຄລ຺ລໍ ສຕ຺ຕຜຍ຺ຍານິ ທາສີທາສເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸປ຺ຸປ຺ຜາຣາມຜລາຣາມາທໂຍຕີ ອິທໍ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖຸໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ။ ວຕ຺ຖາທີກປ຺ປີຍວຕ຺ຖຸໍ, ມຸຕ຺ຕາທີທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖຸຍ຺ຈ ອິຕຣໍ ອຍ຺ຍໍ ອຣູປີຍໍ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ။

໑໑໘။ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຣູປີຍສໍໂວຫາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ກປ຺ປີຍກຕ຺ເຫ ກຍວິກ຺ກຍໍ ທສ຺ເສຕຸມາຫ ‘‘ອິມ’’ນ຺ຕິອາທີ။ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອິມໍ ເທຫິ, ອິມໍ ກຣ, ອິມໍ ອານຍາ’’ຕິ ວາ ‘‘ອິມໍ ກຸຕ຺ວາ ອິມໍ ເທຫິ, ອິມໍ ກຣ, ອິມໍ ອານຍາ’’ຕິ ວາ ‘‘ອິມໍ ເທມິ, ອິມໍ ເທຫິ, ອິມໍ ກຣ, ອິມໍ ອານຍາ’’ຕິ ວາ ກຍວິກ຺ກເຍ ສມາປນ຺ເນ ນິສ຺ສຄ຺ຄີຕິ ໂຍຊນາ။ ຕຕ຺ຖ ອິມນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫຸລາທີ။ ກຸຕ຺ວາຕິ

ໂອຫນາຫີ ກຸຣ຺ຊິຕ຺ວາຯ ອິມໍ ເຫທີຕິ ເອຕໍ ວຕ຺ຖາທິກໍ ເຫທີຯ ອິມໍ ກຣາຕິ ເອຕໍ ຣຊນປ຺ຈນາທີ ກໂຣທີຯ ອິມໍ ອານຍາຕິ ເອຕໍ ຣຊນກຍ຺ຖາທີ ອາເນທີຯ ອິມໍ ເຫມິຕິ ເອຕໍ ວຕ຺ຖາທິກໍ ຕວ ເຫມິຯ ສມາປ຺ນ຺ເນຕິ ກເຕຯ ຕສ຺ມາ ກປ຺ປິຍໍ ກຕ຺ທໍ ປ຺ຣິວຕ຺ເຕນ຺ເຕນ ອຍ຺ຍາຕເກາທິ ສທ຺ຣີ “ອິມໍ ເຫທີ”ຕິ ວທໂຕ ວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ, “ອິມໍ ຄຕ຺ຫາທີ”ຕິ ວທໂຕ ສທ຺ສາເທຍ຺ຍວິນິປາຕນໍ, “ອິມິນາ ອິມໍ ເຫທີ”ຕິ ວທໂຕ ກຍວິກ຺ກຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຕິສ຺ໂສ ອາປ຺ຕ຺ຕິໂຍຯ ມາຕາປິຕູທິ ປນ ສທ຺ຣີ ກຍວິກ຺ກຍມຕ຺ຕໍ ໂມເຈນ຺ເຕນ ປ຺ຣິວຕ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ອຍຍ຺ທີ ກຍວິກ຺ກໂຍ ຄເປຕ຺ວາ ປຍ຺ຈສຫສ຺ສມ຺ມິເກ ອວເສເສທີ ຄິທິປພ຺ພຊິເຕທີ ນ ວຍ຺ຍຕິຯ ສເຈ ປນ ນວກມ຺ມານີ ກາເຣຕິ, ອຍ຺ຄກຖາປມາເຕນ ປາຈິຕ຺ຕິຍມຕ຺ຕໍ ເທເສຕພ຺ພໍຯ

໑໑໙-໑໘໐ຯ ອິທານິ ປ຺ຣິຕາມນວເສນ ອາປ຺ຕ຺ຕິເກທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຕ຺ຕໂນ”ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຣໍຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ປິຕ຺ທຕ຺ໂຖ – ສງ຺ฆສ຺ສ ນຕໍ ລາກໍ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຣິຕາເມຍ຺ຍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຯ ອຍ຺ຍໂຕ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປ຺ຣິຕາເມຍ຺ຍ, ປາຈິຕ຺ຕິຯ ອຍ຺ຍສ຺ສ ສງ຺ฆສ຺ສ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ປ຺ຣິຕາເມຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຍໍຯ ອຍ຺ຍສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ນຕໍ ລາກໍ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ສງ຺ฆສ຺ສ ວາ ອຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ອຍ຺ຍເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ປ຺ຣິຕາເມຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ນຕນ຺ຕິ ກາເຍນ ວາ ວຈສາ ວາ ນິນ຺ນໍ ກຕໍຯ ລາກນ຺ຕິ ລກິຕພ຺ພໍ ຈີວຣາທີຯ ອຍ຺ຍໂຕ ອຍ຺ຍສ຺ມິ ປຸຄ຺ຄເລ ວາ ເຈຕິເຍ ວາ, ເຈຕິເຍ ປນ ທຸກ຺ກຍໍຯ ອຍ຺ຍສ຺ສາຕິ ເຈຕິຍາທິໂນ ອນ຺ຕມໂສ ສຸນຂສ຺ສຯ ອຍ຺ຍໂຕ ວາຕິ ເຈຕິຍາທິມ຺ທີ ວາຯ ສງ຺ฆສ຺ສາຕິ ປນ ອິທໍ ກາກກ຺ຂິໂຄລຸອກລາເຍນ “ນຕໍ ປ຺ຣິຕາເມຍ຺ຍາ”ຕິ ອຸກຍຕ຺ຖ ປ຺ຣິວຕ຺ຕຕິຯ ນິສ຺ສຍ຺ຄໍ ສກສຍ຺ຍາຍ ນ ທເທຍ຺ຍ ວາ, ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣຯ ອຍ຺ຍຖາ ອຍ຺ເຍນ ປກາເຣນ, ເຖຍ຺ຍສຍ຺ຍາຍ ນ ທເທຍ຺ຍ ເຈຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອິຕຣນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸວເສນ ອຍ຺ຍໍ ປາຣາຊິກໍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ທຸກ຺ກຍຍ຺ຈ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໘ຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໘໑ຯມຸສາ…ເປ… ທຣເຕາຕິ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ຕສ຺ສ “ປາຈິຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຣຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ມຸສາວາເທຕິ ນິປາເຕນ ສທ຺ຣີ ຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ປຸພ຺ເພປິ ຊານິຕ຺ວາ ວຈນກ຺ຂເຕາປິ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ມຸສາກຕນນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຕນຍ຺ຈ ນາມ ອິຜ ອກູຕສ຺ສ ວາ ກູຕຕໍ, ກູຕສ຺ສ ວາ ອກູຕຕໍ ກຕ຺ວາ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ວິຍ຺ຍາປນປ຺ປໂຍໂຄຯ ປາຣາຊິກສງ຺ฆາທິເສສາຈາຣວິປ຺ຕ຺ຕິໂຍ ອມູລິກາຍ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາກ຺ກມໍ ສງ຺ฆາທິເສສປາຈິຕ຺ຕິຍທຸກ຺ກຍານິຯ ອນຸປ຺ສາເຣຕ຺ວາ ສທສາ ກຕນ຺ຕສ຺ສ, “ອຍ຺ຍໍ ກຕິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຍ຺ຍໍ ກຕນ຺ຕສ຺ສ ຍສ຺ສ ກຕາຕິ, ໂສ ນ ສຸຕາຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຯ

ໂອມສຕິ ອມນາປຕາຍ ກຕ຺ເຕສ຺ ວິຊ຺ຊຕິ ວິຍ ເອເຕນ, ໂອມສຕິ ວາຕິ ໂອມໂສ, ໂສ ຈາຍໍ ວາໂທຈ, ຕສ຺ມິຯ ທີໂພ ປນ ຄາຖາ ພນ຺ສວເສນຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ທີນຸກ຺ກຍ຺ເຖສ຺ ຈ ຊາຕິນາມໂຄຕ຺ຕວຍກມ຺ມສິປ຺ປອາພາສລິງ຺ຄກິເລສອາປ຺ຕ຺ຕິອກ຺ໂກສສງ຺ຂາເຕສຸ ທສສຸ ກູເຕນ ວາ ອກູເຕນ ວາ “ຂຕ຺ຕິໂຍສິ, ຈຕ຺ທາໂລສີ”ຕິອາທິນາ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ອນຍ຺ຍາປເທເສນ ກິກ຺ຂຸໂນ ຂໍເສຕຸກາມຕາຍ ອກ຺ໂກສວຈເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ “ສນ຺ຕິ ອິເຜກຈ຺ເຈ ຈຕ຺ທາລາ”ຕິອາທິນາ ອຍ຺ຍາປເທເສນ ວາ ‘ໂຈໂຣສີ, ວິກາຣີສີ, ມາຕຸฆາຕໂກສີ”ຕິອາທີທີ ປາລຸອິມຸຕ຺ຕປເທທີ ວາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ, ຍຖາ ວາ ຕຖາ ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ, ປຣມ຺ມຸຂາ ປນ ສພ຺ພມ຺ປິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍໍຯ ເກວລໍ ທວກມ຺ຍຕາຍ ວທໂຕ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ທຸພ຺ກາສິຕໍຯ

ເປສ຺ຍຍຫຣເຕາຕິ ປິສຸຕສ຺ສ ກາໂວ ເປສ຺ຍຍໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປິຍກມ຺ຍຕາຍ ວາ ປຣສ຺ສ ປເຣສ຺ ເກທາທິປ຺ປາເຍນ ວາ ຊາຕິອາທີທີ ໂອມສນ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຕສ຺ສ ເປສ຺ຍຍສ຺ສ ຫຣເຕາຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຫຣເຕາ ທຸກ຺ກຍໍຯ ປທໍ ປທໍ ປທໂສ, ວິຈ຺ສາຍໍ ໂສ, ໂກຍ຺ຖາເສນ ໂກຍ຺ຖາເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສງ຺ຄີຕິຕ຺ຕຍາຣຸລ຺ໂທ ຕິປິຍກສມ຺ໂມ, ອນາຣຸລ຺ໂທ ຈ ຣາໂຊວາທາທິໂກ ສມ຺ໂມ ນາມ, ເຕນ ສທ ປທໂສຕິ ນິປາຕສ຺ສ ຕຕິຍາຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ປທໂສສມ຺ເມຕິ ເອກກ຺ຂຣາທິນາ ໂກຍ຺ຖາເສນ ໂກຍ຺ຖາເສນ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສທ຺ຣີ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມ຺ມກຕເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປທໂສສມ຺ມກຕນຍ຺ທີ ປທໂສສມ຺ມ-ສທ຺ເທນ ອຸປ຺ຈາເຣນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ສທ຺ຣີ ເອກໂຕ ອຸທ຺ເທສຄ຺ຄຫເຕາ ສຊ຺ຊາຍກຣເຕາ, ຕໍສນ຺ຕິເກ ອຸທ຺ເທສຄ຺ຄທຕາທິເກາ ຈ ເຕນ ສທ຺ຣີ ເອກໂຕ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ປຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຄໍ ກຕນ຺ຕສ຺ສ ໂອສາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຂລິຕຍ຺ຖາເນ “ເອວໍ ກຕາທີ”ຕິ ເອກໂຕ ກຕນ຺ຕສ຺ສປິ ອນາປ຺ຕ຺ຕິຯ

ອນ຺ຕມໂສ ວຕ຺ຖາທີນາ ເຍນ ເກນຈິ ສພ຺ພຈ຺ឆນ຺ນໍ ລທນໍ ອນາຫຈ຺ຈ ທີຍຫ຺ຌຫຕ຺ຖພ຺ເພເຌນາປິ ສພ຺ພປ໌ຣິຈ຺ឆິນ຺ນໍ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນឆນ຺ນໍ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນປ໌ຣິຈ຺ឆິນ຺ນລ຺ຈ ເສນາສນໍ ອຄາຣນ຺ຕິ ອຌິປ຺ເປ໌ຕໍ຺ ຕຕ຺ຣຍ຺ໂຖ ປນ ກິກ຺ຂຸໍ ຖເປ໌ຕ຺ວາ ອນ຺ຕມໂສ ປ໌າຣາ ຊິກວຕ຺ຖກ຺ໂຕ ຕິຣຈ຺ឆານຄໂຕປິ ອນ຺ຕມໂສ ຕທຫ຺ຊາຕາ ອິຕ຺ຖິປິ ອຸປ໌ຈາຣໂຕ ອຄາຣ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ສທ ອຄາເຣນາຕິ ສາ ຄາໂຣ, ກິກ຺ຂ຺ຸ ອຸປ໌ຈາເຣເນວ ຈ ປນ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ເນນ, ມາຕຸຄາເມນ ຈ ສທ ເສຍ຺ຍກປ຺ປ໌ນໍ ສາຄາຣກາໂວ ນາມາຕິ ຄເທຕພ຺ພໍ຺ ສງພສມ຺ມຕໍ ເສນາສນປ໌ລ຺ຌາປ໌ກາທີເກທໍ ອຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນໍ ອຍສການາ ຫຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູທິ ເຍນ ຈ ອຸຊ຺ຊາເປນ຺ຕິ ອວຊານາເປນ຺ຕິ ອວລ຺ຌາຍ ໂອໂລກາເປນ຺ຕິ, ລາມກໂຕ ວາ ຈິນ຺ຕາເປນ຺ຕິ, ຕໍ ວຈນໍ ອຸຊ຺ຊາປນກໍ຺ ເຍນ ຊິຍນ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ອວຕ຺ຕໍ ປ໌ກາ ເສນ຺ຕິ, ຕໍ ຊິຍນໍ຺

໑໘໔຺ຕລນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖຕລມຌິປ຺ເປ໌ຕໍ຺ ຕຄ຺ຄທເຕນ ປນ ກາໂຍວ ຕລໍ຺ ສຕ຺ຕິຕິ ກາຍປ຺ປ໌ຜິພທ຺ຌາ ສຕ຺ຕິ ອາວຸຌວິເສໂສ, ອຸປ໌ ລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ ປນ ສພ຺ພມ຺ປິ ກາຍປ຺ປ໌ຜິພທ຺ຌໍ ສຕ຺ຕິ຺ ຕລລ຺ຈ ສຕ຺ຕິ ຈ ຕລສຕ຺ຕິ຺ ອິຌ ປນ ໂກເປນ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຕລສຕ຺ຕິ ອຸຄ຺ຄິຣຕໍ ຕລສຕ຺ຕິ຺ ສເຈ ປນ ວິຣທ຺ໂຌ ປຫາຣໍ ເທຕິ, ນ ປຫຣິຕຸການຕາຍ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຍໍ, ປຫຣິຕຸການຕາຍ ປາຈິຕ຺ຕິ ຍໍ, ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ເນ ທຸກ຺ກຍໍ, ໂມກ຺ຂາຌິປ຺ປ໌າຍສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ຺

ປ໌ລ຺ຌຕ຺ເຕນ ວທໂຕ ອຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ເຕນ ວຸຈ຺ຈມານຌມ຺ມສ຺ສ ວາ ອນາທຣກຣຕໍ ອນາທໂຣ຺ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ເຕນ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ວາ ອຸປ໌ສມ຺ປນ຺ເນນ, ປເຣນ ວາ ອປ໌ລ຺ຌຕ຺ເຕນ ວາ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ອນາທເຣ ທຸກ຺ກຍໍ຺

‘‘ອູນວສ຺ໂສ ຕ຺ວໍ ມລ຺ເລ’’ຕິອາທີນາ ກິກ຺ຂຸໂນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປ໌າທນໍ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທຸກ຺ກຍໍ຺

ອນາປ຺ຸຈ຺ឆາ ຄາມປ຺ປ໌ເວສເນຕິ ປ໌ກຕິວຈເນນ ປ຺ຸຈ຺ឆິຕຸມນຸຣູປໍ ອນ຺ໂຕອຸປ໌ຈາຣສີມາຍ ທສ຺ສນູປ໌ຈາເຣ ກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ວິກາເລ ຄາມປ຺ປ໌ເວສນໍ ອາປ຺ຸຈ຺ឆາມີ’’ຕິ ອນາປ຺ຸຈ຺ឆິຕ຺ວາ ວິກາເລ ຄາມປ຺ປ໌ເວສເນ຺ ທິໂພ ປນ ສນ຺ຌິວເສນ຺ ອາປທາສຸ ອນາປຕ຺ຕິ຺

ປ໌ຣມ຺ປຣໂກຊເນຕິ ປໂຣ ຈ ປໂຣ ຈ ປ໌ຣມ຺ປຣາ ມ-ກາໂຣ ສນ຺ຌິວເສນ, ຕສ຺ມາ ປ໌ຣມ຺ປຣາ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕວິສຍອປ໌າທານວຈນໍ, ປ໌ຣໂຕ ປ໌ຣໂຕ ລທ຺ຌາ ກຸລ຺ຊເນຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຍເມຕ຺ຖ ອຌິປ຺ປ໌າໂຍ – ປ໌ລ຺ຈທິ ໂກຊເນທິ ນາມໍ ຄເທຕ຺ວາ ນິມນ຺ຕິຕສ຺ສ ເຍນ ເຍນ ປ໌ຖມໍ ນິມນ຺ຕິໂຕ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ໂກຊນໂຕ ອຸປ຺ປ໌ຜິປ໌າຜິຍາ, ‘‘ມຍ຺ທໍ ກຕ຺ຕປ໌ຈ຺ຈາສໍ ຕຸຍ຺ທໍ ທມ຺ມິ’’ຕິ ວາ ‘‘ວິກປ຺ເປ໌ມິ’’ຕິ ວາ ອາທີນາ ສມ຺ມຸຂາ ວາ ປ໌ຣມ຺ມຸຂາ ວາ ອວິກປ຺ເປ໌ຕ຺ວາ ວາ ອລ຺ລໂຕ ອລ຺ລໂຕ ປ໌ລ຺ຈໂກຊນາທີນິ ລທ຺ຌາ ກຸລ຺ຊມາເນຕິ຺ ຄິລານຈີວຣ ທານຈີວຣກາຣສມເຍ ອນາປຕ຺ຕິ຺

໑໘໖຺ ເສຍ຺ຍໍ ເສນາສນານິ ວາ ອນຸທ຺ຌຣິຕ຺ວາ ຄມເນຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ຺ ວາ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈເຍ຺ ຕຕ຺ຖ ‘‘ກິສີ ຈິມິລິກາ ອຸຕ຺ຕຣຕ຺ຖຣຕໍ ກູມຕ຺ຖຣຕໍ ຕຍ຺ຜິກາ ຈມ຺ມກ຺ຂຕ຺ໂຫ ນິສີທນໍ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕໍ ຕິຕາສນ຺ຖາໂຣ ປ໌ຕ຺ຕາສນ຺ຖາໂຣ’’ຕິ (ປາຈິ຺ ໑໑໖) ວຸຕ຺ຕາສຸ ທສສຸ ເສຍ຺ຍາສຸ ເອກມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ວສ຺ສຄ຺ຄເນ ຄເທຕ຺ວາ ສງພິເກ ສພ຺ພປ຺ປ໌ຜິຈ຺ឆນ຺ເນ ຄຸຕ຺ເຕ ເສນາສເນ ສນ຺ຖຣິຕ຺ ວາ ວາ ສນ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ວາ ຍຖາ ຖປິຕໍ ອຸປ໌ຈິກາທີທິ ນ ຂຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ຖປ໌ນວເສນ ອນຸທ຺ຌຣິຕ຺ວາ ປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣາມສ຺ສ ປ໌ຣິກ຺ເຂປໍ, ອປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ໌ຈາຣໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄມເນ ຈ, ຕຖາ ມລ຺ຈປີຖຕິສິໂກຈ຺ឆສງຂາຕານິ ເສນາສນານິ ວສ຺ສກາເລ ອຊ຺ໂຊກາເສ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ວາ ສນ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ວາ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ເນນ ອນຸທ຺ຌຣິຕ຺ວາ ຖາມມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປ຺ຸຣິສສ຺ສ ເລຫ຺ຫຸປ໌າຕໍ ອ ຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄມເນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂຕ ປນ ອລ຺ລຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຍໍ຺

ອິຕ຺ຖິຍາ ອທ຺ຌານຄມເນຕິ ‘‘ຄຈ຺ឆາມ ກຄິນິ, ຄຈ຺ឆາມ ອຍ຺ຍາ’’ຕິ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ’’ຕິອາທີນາ ນິຍມິຕກາລວິສງເກຕໍ ອກຕ຺ວາປິ ທ຺ວາຣວິສງເກຕໍ ມຄ຺ຄວິສງເກຕໍ ກຕ຺ວາປິ ອິຕ຺ຖິຍາ ສທ຺ຌິ ອທ຺ຌານມຄ຺ຄຄມເນຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ເອເກກາຍ ນິສີທເນຕິ ເອເກນ ເອກາຕິ ເອເກກາ, ຕສ຺ສາ ນິສຊ຺ຊາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເອເກນ ສທ ເອກິສ຺ສາ ນິສຊ຺ຊໍ ວິນາ ເອກາຍ ສທ ເອກສ຺ສ ນິສຊ຺ຊໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຕິ ເອກາຍ ສທ ເອກສ຺ສ ນິສຊ຺ຊາຍໍ ສຕິ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອຌິປ຺ປ໌າໂຍ຺ ‘‘ເອກາເຍກນິສີທເນ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ຺

໑໘໔຺ ຣູປາທີນໍ ອຸປ໌ສໍຫາເຣນ, ກຍານກາກຖາກຖເນນ ວາ ອຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກີສາປເນ຺ ອນຸປ໌ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທຸກ຺ກຍໍ຺

ອາໂກຍເນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອນ຺ຕມໂສ ອຸປ຺ປລປຕ຺ເຕນາປິ ປຫາຣທາເນຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕສ຺ສປິ ທຸກ຺ກຏໍຯ ໂມກ຺ຂາຘິປ຺ປາຍສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ວິນຍຘເຣນ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຍມານສ຺ສ ປຸຈ຺ຉິຕໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວາໂທ ອຎ຺ເຎນ ອຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຓໍ ອຎ຺ຎວາໂທຯ ຕເຖວ ປຸຈ຺ຉິຍມານສ຺ສ ອກເຖຕຸກາມຕາຍ ວິເຫສນໍ ຕຸຓ຺ຫີຠາໂວ ວິເຫສາຯ ອຎ຺ຎວາທກສ຺ສ ວິເຫສກສ຺ສ ຈ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ເມນ ອຎ຺ຎວາທກວິເຫສກກມ຺ເມ ກເຕ ປຸນ ອຎ຺ຎວາເທ ວິເຫສາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍຯ ອນາໂຣປິເຕ ປນ ກມ຺ເມ ທຸກ຺ກຏໍຯ ກິຎ຺ຈິ ວີຕິກ຺ກມໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອາວຸໂສ, ອິທໍ ນາມ ຕຍາ ກຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕໍ ນ ກເຖຕຸກາໂມ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ສງ຺ຆໍ ວິເຫເສຕີຕິ ວິເຫສໂກຯ ອນາຈາຣໍ ອາຈຣິຕ຺ວາ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ອາປຕ຺ຕິຍາ, ວຕ຺ຖຸນາ ວາ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຍມາເນ ຕໍ ອກເຖຕຸກາໂມ ‘ໂກ ອາປນ຺ໂນ, ກິສ຺ມິໍ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຎ຺ເຎຫິ ວຈເນຫິ ຕໍ ວຈນໍ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ໂຕ ໂຍ ອຎ຺ຎໍ ວທຕິ, ອຍໍ ອຎ຺ຎວາທໂກ ນາມຯ

ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ນາມ ປາຣາຊິກສງ຺ຆາທິເສສາ, ອິຘ ປນ ສງ຺ຆາທິເສໂສວຯ ປກາໂສ ຈ ຉາໂທ ຈ ປກາສຉາໂທ, ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສ຺ສ ປກາສຉາໂທຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ອຠິຓ຺ຫາປຕ຺ຕິກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາຍຕິໍ ສໍວຣຕ຺ຖາຍ ອາປຕ຺ຕິປຣິຍນ຺ຕໍ ກຸລປຣິຍນ຺ຕຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ວາ ອກຕ຺ວາ ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອປໂລເກຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພໍຯ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ‘‘ອຍໍ ອສຸຈິໍ ໂມເຈຕ຺ວາ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວຕ຺ຖຸນາ ສທ຺ຘິໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ຆເຏຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລສ຺ສ ປກາສເນ ອາໂຣຈເນ ຈ, ຕສ຺ເສວ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ຎຕ຺ວາ ຉາທເນ ຈ, ອທຸຏ຺ຐຸລ຺ລາໂຣຈເນ ຉາທເນ ຈ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປນ ປຸຣິມປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປເທ ອິຕຣາ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ເລປິ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ຫາໂສທເກຕິ ເອຕ຺ຖ ຫາເສ ອຸທເກຕິ ປທວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ຫສາຘິປ຺ປາຍສ຺ສ ອຸປກຈ຺ຉກາທີສຸ ຫາເສ ຜຸສເນຯ ຫາສນິມິຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຜຸສນໍ ຫາໂສຯ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນ ທຸກ຺ກຏໍຯ ອຸທເກ ຫາເສຕິ ອຸປຣິໂຄປ຺ຜເກ ອຸທເກ ຫສາຘິປ຺ປາຍສ຺ສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນນິມຸຊ຺ຊເນນ ກີຬາຍຯ ກີຬາ ຫີ ອິຘ ຫາໂສຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນາວາຍ ກີຬໂຕ, ກຏ຺ຐາທີນາ ກຍ຺ຐາທີນາ ວາ ອຸທກໍ ຫນໂຕ ອນ຺ຕມໂສ ກາຊນຄຕກຎ຺ຊິກາທີນິປິ ຂິປນກີຬາຍ ກີຬໂຕ ທຸກ຺ກຏໍຯ ອຫສາຘິປ຺ປາຍສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ນິຈ຺ຉຸຠເນ ວິຫາຣາຕິ ສງ຺ຆິກວິຫາຣໂຕ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນິກ຺ກຑ຺ຒນນິກ຺ກຑ຺ຒາປເນຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກປ຺ປໂຍເຄ ເອກາ, ນານາປ຺ປໂຍເຄ ທ຺ວາຣຄຓນາຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍຯ ປຸຄ຺ຄລິກນິກ຺ກຑ຺ຒເນ, ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ຂາຣນິກ຺ກຑ຺ຒເນ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປນ ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ຂາຣສ຺ສ ວາ ນິກ຺ກຑ຺ຒເນ ທຸກ຺ກຏໍຯ ນ ສມ຺ມາວຕ຺ຕນ຺ຕານໍ ອນ຺ເຕວາສິກສທ຺ຘິວິຫາຣິການໍ ວາ ນິກ຺ກຑ຺ຒເນ, ອຕ຺ຕໂນ ວິສ຺ສາສິກສ຺ສ ວິຫາຣາ ນິກ຺ກຑ຺ຒເນ, ຠຓ຺ຑນກາຣກສ຺ສ ປນ ສກລສງ຺ຆາຣາມໂຕ ນິກ຺ກຑ຺ຒເນ ອນາປຕ຺ຕິຯ

ອນຸປຂຊ຺ຊ ສຍເນຕິ ‘‘ວຸຑ຺ໂຒ, ຄິລາໂນ, ສງ຺ເຆນ ທິນ຺ໂນ’’ຕິ ຊານິຕ຺ວາ ມຎ຺ຈປີຐານໍ ວາ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິສນ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຸປຈາຣໍ ອນຸປຂຊ຺ຊ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ສງ຺ຆິເກ ວິຫາເຣ ‘‘ຍສ຺ສ ສມ຺ພາໂຘ ຠວິສ຺ສຕິ, ໂສ ປກ຺ກມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ນິສີທນນິສຊ຺ຊນວເສນ ສຍເນຯ ປຸຄ຺ຄລິເກ ທຸກ຺ກຏໍຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ປາຈິຕ຺ຕີຕິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ການິຈິ ປສິທ຺ຘານິ ທສ຺ສິຕານິຯ ອວຸຕ຺ຕານິ ປນ ຕາທິສານິ ອິມິນາວ ສາມຎ຺ຎວຈເນນ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ກຖໍ? ອເຈລກາທິອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອາມິສສ຺ສ ສຫຕ຺ຖາ ທາເນ ຈ, ສປ຺ປິນວນີຕເຕລມຘຸຜາຓິຕມຈ຺ຉມໍສຂີຣທຘິສງ຺ຂາຕານໍ ປຓີຕໂຠຊນານໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊເນ, ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິໄຕຕ຺ຖິປຸຣິສສ຺ສ ໂຍຄ຺ເຄ ກຸເລ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ນິສຊ຺ຊນກປ຺ປເນ, ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂຠຊນານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ນິມນ຺ຕິໂຕ ຕສ຺ມິໍ ຠຕ຺ເຕ ວາ ອຠຕ຺ເຕ ວາ ສນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ວາ ຍສ຺ມິໍ ກຸເລ ນິມນ຺ຕິໂຕ, ຕໂຕ ຄິລານຈີວຣທານກາຣສມຍໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ອຎ຺ຎກຸລປ຺ປເວສເນ, ຐເປຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ທິເນ ອາວສຖປິຓ຺ຑສ຺ສ ອຄິລາເນນ ຫຸຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊເນ, ຣຕ຺ຕິປຣິຈ຺ເຉທໍ ວາ ເຠສຊ຺ຊປຣິຈ຺ເຉທໍ ວາ ກຕ຺ວາ ປວາຣິຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ປຸນ ປວາຣຓາຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ນິຈ຺ຈປ຺ປວາຣຓາຍ ວິຎ຺ຎາປເນ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຕຖາຣູປປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຄາມໂຕ ນິກ຺ຂມນ຺ຕເສນາທສ຺ສນາຍ ຄມເນ, ປຈ຺ຈເຍນປິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິຣຕ຺ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ເສນາຍ ວາເສ, ຕສ຺ສ ຈ ວສນ຺ຕສ຺ສ ຍຸທ຺ຘຏ຺ຐານພລຄຕຏ຺ຐານເສນານິເວສອນີກທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຄມເນ, ປິຏ຺ຐາທີຫິ ກຕມຊ຺ຊສງ຺ຂາຕສຸຣາຍ, ປຸປ຺ຜາທີຫິ ກຕອາສວສງ຺ຂາຕເມຣຍສ຺ສ ຈ ປາເນ, ປທີປຸຊ຺ຊລປຕ຺ຕປຈນາທີກາຣຓໍ ວິນາ ວິສິພ຺ພິຕຸກາມຕາຍ ອຄິລານສ຺ສ ອຄ຺ຄິໂນ ຊາລນຊາລາປເນ, ກປ຺ປິພິນ຺ທຸໍ ອນາທາຍ

ນວຈີວຣປຣິໂຠເຄ, ສາມໍ ຈີວຣໍ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ອປຈ຺ຈຸທ຺ຘາຣ ປຣິໂຠເຄ, ຠິກ຺ຂຸສນ຺ຕກປ຺ຕາທີໂນ ອນ຺ຕມໂສ ຫສາຘິປ຺ປາເຍນປີ ອປນິຘາເນ ອປນິຘາປເນ, ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕສ຺ສ ຊີວິຕໂວໂຣປເນ, ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ຍຖາຘມ຺ມໍ ນິຫຕາຘິກຣຓສ຺ສ ປຸນກມ຺ມາຍ ອຸກ຺ໂກຏເນ, ສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ເຖຍ຺ຍສຕ຺ເຖນ ສທ຺ຘິ ສໍວິຘາຍ ເອກທ຺ຘານຄມເນ, ຠິກ຺ຂູຫິ ສິກ຺ຂາປເທຫິ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ອຎ຺ຎໍ ອວິຈາເຣຕ຺ວາ "ນ ຕຕ຺ຖ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມີ"ຕິ ກຖເນ, ສິກ຺ຂາປທວິວຓ຺ຓເນ, ອີເມສໍ "ສຸຕ຺ວາ ໂອຣມິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວິນາ ວິວາທາປນ຺ນານໍ ອຸປສ຺ສຸຕິຏ຺ຐາເນ, ຘມ຺ມິການໍ ກມ຺ມານໍ ຉນ຺ທໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຂີຍນຘມ຺ມາປຊ຺ຊເນ, ສງ຺ເຄ ວິນິຈ຺ຉເຍ ວຕ຺ຕມາເນ ຉນ຺ທໍ ອທຕ຺ວາ ປກ຺ກມເນ, ສມຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຄນ ຈີວຣໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຂີຍນຘມ຺ມາປຊ຺ຊເນ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອຊ຺ຊາຣາມາ ອຊ຺ຊາວສຖາ ວາ ຣຕນສ຺ສ ວາ ຣຕນສມ຺ມຕສ຺ສ ວາ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫເນາຄ຺ຄຫາປເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິຯ

ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໖ຯ ສມຓກປ຺ປນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໘໕ຯສມຓກປ຺ປາຕິ ສມຓໂວຫາຣາຯ ກວນ຺ຕິ, ອເຫສຸນ຺ຕິ ວາ ຠູຕາ, ວຕ຺ຕມາເນ, ຠູເຕ ວາ ຕປ຺ປຈ຺ຈໂຍຯ ວິຣູຬ຺ຫມູລາທີກາວໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຑ຺ຒມານການໍ, ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕກາວໍ ປຕ຺ຕານຎ຺ຈ ຣຸກ຺ຂລຕາທີສງ຺ຂາຕານໍ ຠູຕານໍ ຄາໂມ, ຠູຕາ ເອວ ວາ ຄາໂມ ສມູໂຫ ຠູຕຄາໂມຯ ຕສ຺ສ ສມາຣມ຺ໂຠ ເຉທນຜາລນາທີ, ຕສ຺ມີຯ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ຠຸມ຺ມໍ, ຕໍເຫຕຸ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຕກປ຺ປີຍໍ ສມຓກປ຺ປີຍໍ ກເວຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ກຕໍ ກປ຺ປີຍໍ ຍສ຺ສາຕິ ພຫຸພ຺ພີຫີຯ ເກນາຕິ ອາຫ "ນເຂນາ"ຕິ ອາທີຯ

໑໘໖ຯ ອີທານິ ຍສ຺ສ ສມາຣມ຺ໂຠ, ຕໍ ຠູຕຄາມໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສ ມູລາ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍຯ ໂສຕິ ຠູຕຄາໂມຯ ກວິຕຸໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ປໂຍເຊຕີຕິ ການິຕນ຺ຕາ ຕປ຺ປຈ຺ຈໂຍ, ປກາວິໂຕ ອຸປ຺ປາທິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ປກວນ຺ໍ ປກໂວ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ໂສວ ປກໂວ, ປກາວໍ ກໂຣຕີຕິ ນາມຘາຕຸໂຕ ກຕ຺ຕຣິ ຕປ຺ປຈ຺ຈໂຍ, ປກາວິໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມູລຎ຺ຈ ຂນ຺ໂຘ ຈ ພີຊຎ຺ຈ ອຄ຺ຄຎ຺ຈ ຜລຸຂຸ ຈ ມູລ...ເປ... ຜລຸຂູນີຯ ຜລຸຂຸ ນາມ ປພ຺ພໍຯ ຕານິເຍວ ພີຊານີ, ເຕຫິ ປກາວິໂຕ ອຸປ຺ປາທິໂຕ, ອຖ ວາ ເຕຫິ ອວຣີກູເຕຫິ, ກາຣຓກູເຕຫິ ວາ ປກາວິໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ກເມນ ວິກປ຺ປທ຺ວເຍ ສມາສທ຺ວຍໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ມູລພີຊໍ ນາມ ຫລິທ຺ທີສິງ຺ຄິເວຣາທີຯ

ຂນ຺ຘພີຊໍ ນາມ ອສ຺ສຕ຺ຖນິຄ຺ໂຣຘາທີຯ ພີຊພີຊໍ ນາມ ປຸພ຺ພຓ຺ຓາປຣຓ຺ຓາທີຯ ອຄ຺ຄພີຊໍ ນາມ ຫີຣິເວຣາທີຯ ຜລຸຂຸພີຊໍ ນາມ ອຸຈ຺ຉຸນລຸອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ມູລພີຊາທີນີ ປຎ຺ຈ ພີຊຄາໂມຯ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ຣຸກ຺ຂລຕາທີ ຠູຕຄາໂມຯ

ອີທານິ ເຕສຸ ພີຊຄາມສມາຣມ຺ເຠ ທຸກ຺ກຏໍ ທສ຺ເສຕິ ອປຣທ຺ເຘນຯ ຠູຕຄາມວິໂຍຊິຕໍ ພີຊໍ ອາຣມ຺ເຠ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຠູຕຄາມໂຕ ວິໂຍຊິຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ພີຊນ຺ຕິ ຠູມິຍໍ ໂຣປິຕມ຺ໂຣປິຕມ຺ປີ ນິຄ຺ຄຕວິທຕ຺ຖິມຕ຺ຕປຕ຺ຕວຑ຺ຒິປີ ມູລພີຊານີຯ "ອາຣມ຺ເຠ"ຕິ ກິຕກປ຺ຈຈຍສ຺ສ ໂຍເຄ ອວຕ຺ເຕ ກມ຺ມນິ ຉຏ຺ຐປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ວິກປ຺ເປນ ອຸກຍຕ຺ຖ ທຸຕິຍາຯ ອາຣມ຺ເຠຕິ ສມາຣມ຺ເຠຯ ຕສ຺ມາ "ອິມໍ ປຸປ຺ຜໍ ຜລໍ ວາ ຊານ, ອິມໍ ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣຫີ"ຕິອາທິນາ ກປ຺ປີຍວຈເນນ ຠູຕຄາມໂຕ ວິໂຍຊິຕໍ ພີຊຊາຕໍ ພີຊຄາມປຣິໂມຈນຕ຺ຖໍ ປຸນ ກປ຺ປີຍໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍຯ "ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈຫິ ສມຓກປ຺ເປຫິ ຜລໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸໍ ອຄ຺ຄິປຣິຊິຕໍ ສຕ຺ຖປຣິຊິຕໍ ນຂປຣິຊິຕໍ ອພີຊໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕພີຊຎ຺ເຎວ ປຎ຺ຈມ"ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວ. ໘໔໐) ວຸຕ຺ເຕສຸ ປຎ຺ຈສຸ ນຂປຣິຊິຕາທີນິ ຕີຓິ ທສ຺ສິຕານີຯ

໑໘໗ຯ ອີທານິ ອວສິຏ຺ຐານິ ທ຺ເວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ນິພ຺ພຕ຺ຕພີຊ"ນ຺ຕິອາທິກໍ ປຕຸມທ຺ຘໍ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕພີຊນ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕນີຍນ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ນິປ຺ພຸພ ວຕຸ ວຕ຺ຕເນຕິມສ຺ມາ ຕປ຺ປຈ຺ຈໂຍ, ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ພີຊໍ ຍສ຺ສ ຕໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕພີຊໍ, ພີຊໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ວິສຸໍ ກຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ ອມ຺ພປນສາທີຯ ໂນພີຊໍ ນາມ ຕຣຸຓມ຺ພຜລາທີຯ ອີທານິ ພີຊຄາມຠູຕຄາເມສຸ ກປ຺ປີຍກຣຓປ຺ປກາຣາທີວິເສສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ກຍາຫາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ກຍາເຫນ ພທ຺ຘໍ ພີຊໍ ເຍສນ຺ຕິ ພາຫິຣຕ຺ໂຖຯ

໑໘໘ຯ ກາຊເນ ຠູມິຍມ຺ປີ ວາ ເອກາພທ຺ເຘສຸ ພີເຊສຸ ເອກສ຺ມິຎ຺ຈ ກປ຺ປີເຍ ກເຕຕິ ໂຍຊນາຯ ພີເຊສູຕິ ພີຊຄາມຠູຕຄາເມສຸ ຯ ຠູຕຄາໂມປີ ຫີ ອີຘ "ພີຊ"ນ຺ຕິ ຣຸລ຺ຫີວເສນ ວຸຈ຺ຈຕີຯ

໑໘໙ฯນິກຸຂິຕຸເຕຕິ ຄປິເຕຯ ກປຸປິຍໍ ປຸນ ກເຣຍຸຍາຕິ ຊາຕມູລປຕຸຕາກາວໂຕ ກູຕຄາມຕຸຕາ ກູຕຄາມໂຕ ປຣິໂມຈິຕໍ ພີຊຄາມ ປຣິໂມຈນຕຸຖໍ ປຸນ ກປຸປິຍໍ ກາເຣຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖຯ ເຕນາຫ ''ກູຕຄາໂມ ທີ ໂສ ຕທາ''ຕິຯ ທີ-ສທຸໂທ ເຫຕຸມຸຫີຯ ຕທາຕິ ມູເລ ຈ ປຕຸເຕ ຈ ຊາຕກາເລ ສເຈ ມູລມຕຸຕໍ ສຄຸຊາຍຕິ, ອຸປຣິກາເຄ ສເຈ ອງກຸໂຣ ຊາຍຕິ, ເຫຍຸຖາກາເຄ ລິນຸທິຕຸໍ ວຍຸຍຕີຯ ມູລມຕຸ ເຕສຸ ວາ ປນ ປຕຸຕມຕຸເຕສຸ ວາ ນິຄຸຄເຕສຸ ສເຈປີ ຣຕນປຸປມາຕາປີ ສາຂາ ນິກຸຂມນຸຕີ, ພີຊຄາມສງຄຫີຕາ ໂຫນຸຕີຯ

໑໙໐ฯ ອຸທກສມຸກໂວ ເສວາໂລ ຈ ເຈຕິຍາທີສຸ ເສວາໂລ ຈ ກູຕຄາໂມວາຕິ ສມຸພນຸໂທຯ ອາທີ-ສທຸເທນ ປາກາຣາທີຄຸຄຫຳຯ ຍທີ ທຸເວ ຕິຕິ ປຕຸຕານີ ນ ຊາຍນຸຕິ, ອຄຸຄພີຊສງຄຫໍ ຄຈຸຈຕິຯ ສຸກຸໂຂ ປນ ສມຸມຊຸຊິຕພຸໂພຯ ມູລປຕຸເຕ ວິນິຄຸຄເຕ ພີໂຊປີ ກູຕຄາໂມວາຕິ ສມຸພນຸໂທຯ ປຕຸເຕາຕິ ອິມິນາ ອງກຸຣມຕຸຕໍ ປຍິກຸຂິປຕີຯ

໑໙໑ฯ ພຍາທີປີຍຸເຄ ເສວາໂລ ຈ ອຫີວຕຸຕກມກຸລອຄຸຈ ທຸກຸກຍສຸເສວ ວຕຸຖຸນິຕິ ສມຸພນຸໂທຯ ປີຍຸເຄຕິ ອິມິນາ ອນຸໂຕ ອພຸໂພ ຫາຣິໂກຕິ ທສຸເສຕິຯ ຟຸລຸລນຸຕິ ຟຸລຸລິຕໍ ອຫີວຕຸຕກໍຯ ອພຸຍວຫາຣິກນຸຕິ ອາປຕຸຕິໂວຫາຣໂຍຄຸຄໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖຯ

໑໙໘ฯ ອລຸລຣຸກຸເຂ ລາຂານິຍຸຍາສວຕຸຕານີ ວິໂກປີຍ ຄຕຸຫໂຕ ຕຕຸຖ ອກຸຂຣໍ ລິນຸທໂຕ ວາປີ ປາຈິຕຸຕີຕິ ສມຸພນຸໂທຯ ຕຕຸຖາຕິ ອລຸລຣຸກຸເຂຯ ''ວິໂກປຍ''ນຸຕິ ໂປຕຸຖເກສຸ ປາໂຄ ທິສຸສຕິ, ໂສ ອປາໂຄ ປຄມນຸຕຕາຍ ກາຣຕາກາວໂຕຯ ''ວິໂກປີຍາ''ຕິ ປນ ປາໂຄ ຄເຫຕພຸໂພຯ ວິໂກປີຍາຕິ ອິມິນາ ອວິໂກເປຕຸວາ ຄຫເຕ ອນາປຕຸຕີຕິ ທີເປຕິຯ

໑໙໙ฯທາຣຸມກຸກຍກາທີນາຕິ ອາຕີ ໂກຍຸເຍຕຸວາ ທາຣຸຍນຸຕໍ ກຕຸວາ ຕຕຸຖ ກຕຸຍກໍ ໂອລມຸເພນຸຕິ, ເອຕໍ ທາຣຸມກຸກຍກໍ ນາມ ฯ ອາທີ-ສທຸເທນ ກຕຸຍກພນຸຊນາທີນໍ ຄຫຳຯ ຕິຕາທີ ລິນຸທິຕຸໍ, ຄຕຸຖິກໍ ກາຕຸຄຸຈ ນ ກປຸປຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ລິນຸທິຕຸນຸຕີ ລິນຸທ ນໍຯ

໑໙໔ฯກູຕຄາມໍ ວາຕີ ກູຕຄາມໍ ວາຯ ພີຊໍ ວາຕີ ພີຊຄາມໍ ວາຯ ''ລິນຸທ ວາ''ຕິອາທີນາ ສພຸພຕຸຖ ວາ-ສທຸໂທ ໂຍເຊຕພຸໂພຯ ປຈ ວາຕີ ປຈນໍ ກໂຣທີຕີ ວາຯ ''ປຍ'' ອີຕິ ວາ ປາໂຄ, ຕສຸສ ອຸປຸປາເທທີຕີ ອຕຸໂຖຯ ''ອິມໍ ຣຸກຸຂໍ ລິນຸທາທີ''ຕິອາທີນາ ປນ ອວຕຸວາ ''ຣຸກຸຂໍ ລິນຸທາ''ຕິອາທີນາ ອນິຍເມຕຸວາ ວຕຸຕຸໍ ວຍຸຍຕີຯ

໑໙໕ฯອິມນຸຕີ ເອຕໍ ຣຸກຸຂາທີຯ ອິມໍ ໂສເຜທີຕີ ເອຕຸຖ ອີຕິ-ສທຸທໍ ກຕຸວາ ອຕຸໂຖ ວຕຸຕພຸໂພຕີຯ

ສມຕາກປຸປນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໑໘ฯ ກູມີນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໙໖ฯ ຍາສຸ ວຸຕຸຖໍ ປກຸກຄຸຈ ກປຸປຕີ, ຕາ ກປຸປີຍາ ກູມີໂຍ ສມຸມຸຕີ ຈ ສມຸມຸຕິກຸຍີ ຈ...ເປ... ຄຫປຕີ ຈ ຄຫປຕິກຸຍີ ຈາຕີ ອິ ມາ ຈຕສຸໂສ ໂຫນຸຕີຕິ ໂຍເຊຕຸວາ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພຯ ຕຕຸຖ ເກສຊຸຊກຸຂນຸຜເກ (ມຫາວຯ ໒໙໕) ວຸຕຕາຍ ອຸຕຸຕິທຸຕິຍກມຸມ ວາຈາຍ, ອປໂລກນກມຸມວເສນ ວາ ສາເວຕຸວາ ສມຸມາ ອຸຕຸຕິສມຸປນຸນໍ ກຣີຍຕີຕິ ສມຸມຸຕິ, ຖມຸການໍ ກິຕຸຕິປາທານໍ ວາ ອຸຄຸຄມນໍ ອຸທຸຂໍ ກຕຸວາ ຄປນໍ, ''ກປຸປີຍກຸຍີ ກໂຣມາ''ຕິ ວາຈາຍ ສາວນຄຸຈ ອນຸຕໍ ຍສຸສາ ສາ ອຸສຸສາວນນຸຕາຯ ຕຖາ ຈ ວຸຕຸຕໍ ''ຖມຸກປຸປຕິຍຸຖານຄຸຈ ວຈນປຣິໂຍສານຄຸຈ ສມກາລໍ ວຍຸຍຕີ''ຕິ (ມຫາວຯ ອຍຸຖຯ ໒໙໕)ฯ ນິສາທນໍ ປວິສນໍ ສນຸນິເວສນໍ ນິ ສາໂທ, ຄຸນຸນໍ ວິຍ ນິສາໂທ ເອຕິສຸສາຕິ ໂຄນິສາທີຯ ກິກຸຂໍ ຄເປຕຸວາ ເສສສຫຂມຸມິກາ ສພຸເພ ຈ ເທວມນຸສຸສາ ອິຮ ຄຫປຕີຕິ ສາມຄຸເຄນ ອຣິປຸເປຕາຯ ເອຕຸຖ ປນ ຄຫປຕິສມຸພນຸຣິນີ ກຸຍີ ທີເພນ ຄຫປຕີຯ

''ຍໍ ປນ ອກປຸປີຍກູມິຍໍ ສຫເສຍຸຍປຸປໂຫນເກ ເຄເຫ ວຸຕຸຖ''ນຸຕິ (ມຫາວຯ ອຍຸຖຯ ໒໙໕) ອຍຸຖກຖາວຈນໂຕ ຍໍ ສງໂຝ ອາກງຂ ຕີ ວິຫາຣໍ ວາ ອຫຸໝໂຍຄໍ ວາ ປາສາທໍ ວາ ຫມຸມິຍໍ ວາ ຄຸຫໍ ວາ ເລຕາທີ ວາ, ເຕສມຸປີ ສາມຄຸລວຈນໍ ວິຄຸລາຍຕີຕິ ຕໍຕໍ ລກຸຂຕາປຸປຕຸຕາ ສຫເສຍຸຍປຸປໂຫນກາ ເລຕາທໂຍ ຈຕູສຸເວວ ກຸຍີສຸ ອນຸໂຕຄຂາຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ ອິມາສຸ ຈຕູສຸ ສຫເສຍຸຍປຸປ ໂຫນເກ ປເທເສ ຍໍ ສງຝິກໍ ປຸຄຸຄລິກໍ ວາ ກິກຸຂຸສນຸຕກໍ ເອກຣຕຸຕມຸປີ ອນຸໂຕວຸຕຸຖໍ ອນຸປສມຸປນຸເນນ ປກຸກຄຸຈ ຍາວກາລິກໍ

ຍາມກາລິກສ຺ສ ອນຸໂຕວຸຕ຺ຖອນຸໂຕປ໌ກ຺ກສ຺ງຂໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂກ ປ໌ນ ວາໂທ ອິຕຣທ຺ວເຍຯ ຕໍ ປ໌ນ ອກປ຺ປິຍກູມິຍມ຺ປິ ວຸຕ຺ຖໍ ປ໌ກ຺ກສ຺ສ ວຌ຺ຌຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຍາສຸ ວຸຕ຺ຖໍ ປ໌ກ຺ກສ຺ສ ກປ຺ປ໌ຕີ''ຕິຯ

໑໓໗ຯ ວາສຕ຺ຖາຍ ກເຕ ສ຺ງຌິເກ ວາ ເອກສນ຺ຕເກ ວາ ສຫເສຍ຺ຍປ຺ປໂຫນເກ ເຄເຫ ກປ຺ປິຍາກຸຜິ ລທ຺ຘພ຺ພາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ວາສຕ຺ຖາຍາຕິ ອິມິນາ ອວາສຕ຺ຖາຍ ກຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ ເອກສນ຺ຕເກຕິ ເອກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ສນ຺ຕເກຯ ກປ຺ປິຍາກຸຜິຕິ ກາວປ຺ປ໌ສາໂນຍໍ ນິທ຺ເທໂສ, ນ ທິ ເຄເຫ ເຄຫໍ ລທ຺ຘໍ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ກປ຺ປິຍກຸຜິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທີໂຜ ປ໌ນ ຄາຖາວເສນ, ກປ຺ປິຍາ ກຸຜິ ຕາຕິ ວາ ວິເສສນວເສນ ທຌ຺ຄພ຺ພໍຯ ສຫເສຍ຺ຍປ຺ປໂຫນເກຕິ ເອຕ຺ຖ ສຫເສຍ຺ຍປ຺ປໂຫນກໍ ວາສາຄາຣລກ຺ຂເຕ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຕໍ ເສນາສນໍຯ

໑໓໘ຯ ອິທານິ ຕາ ກຸຜິໂຍ ກເມນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊິຕພ຺ພວິຘີ, ຕາສໍ ສພ຺ພຖາປ໌ຄມສ຺ສ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ເຄເຫ''ຕິອາທິ ມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ''ກປ຺ປິຍກຸຜີ ກໂຣມ, ກປ຺ປິຍກຸຜີ ກໂຣມາ''ຕິ ເອວມິຣຍນ຺ຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອິຌ຺ຄກາ ຈ ຖມ຺ກາ ຈ ''ອິຌ຺ຄ ກາຖມ຺ກາ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຣສ຺ໂສຯ ອິຌ຺ຄກາຖມ຺ກາ ອາທິ ຍສ຺ສ ກິຕ຺ຕິປ໌າສາທສ຺ສາຕິ ພທ຺ພ຺ພີທີຯ ປ໌ຈ຺ຉາ ປ໌ຄມສທ຺ເທນ ກມ຺ມສາຣໂຍຯ ''ຄ຺ເປຍ຺ຍ ເຈ, ສາ ອຸສ຺ສາວນນ຺ຕິກາ''ຕິ ເອວໍ ເຈ-ສາ-ສທ຺ເທ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໑໓໙ຯ ສກໂລ ອປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອາຣາໂມປີ ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເສນາສນໍ ປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ໂຫຕຸ, ອປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ, ນ ຕໍ ປ໌ມາຄໍຯ

໑໔໐ຯ ອຌ຺ເຌຫີ ກປ຺ປິຍກຸຜິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ໂນ ວາ ເຕສໍ ສນ຺ຕໂກ ວາຕິ ໂຍຊນາຯ

໑໔໑ຯ ອວິໂຣຘກາເວນ ກປ຺ປ໌ນິຍາ ກປ຺ປ໌າ, ກປ຺ປ໌ ສາມຕ຺ຖິຍມິຈ຺ເຈຕສ຺ມາ ອິຕ຺ຖິຍໍ ອາປ໌ຈ຺ຈເຍ ຣູປໍ, ນ ກປ຺ປ໌າ ອກປ຺ປ໌າ, ອກປ຺ປ໌າ ຈ ສາ ກຸຜິ ເຈຕິ ອກປ຺ປ໌ກຸຜິ, ຕາຍຯ ສປ຺ປິອາທິຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຕາຫກາລິກໍ ຍາວຊີວິກສ຺ສ ຄທິຕໍຯ

໑໔໒ຯເຕເຫວາຕິ ອກປ຺ປ໌ກຸຜິຍໍ ວຸຕ຺ຖສປ຺ປິອາທີທິ ເອວ ສທ຺ຘິ ສຕ຺ຕາຫກາລິກສໍສຌ຺ຄຕາຍ ''ສຕ຺ຕາຫໍ ກປ຺ປ໌ເຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາ ມິເສຕີ ອາມິສສ຺ງຂາເຕນ ປຸຣິມທ຺ວເຍນ ສທິເຕຯ ສາມປ໌າກຕາຕິ ສາມໍ ອຕ຺ຕນາ ປ໌າໂກ ເອຕສ຺ສາຕິ ສາມປ໌າກໍ, ສຕ຺ຕາຫກາລິ ເກນ ສຫ ປ໌ກ຺ກໍ ສາມິສໍ ຍາວຊີວິກໍ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ສາມປ໌າກຕາຯ ສຍໍ ປ໌ກ຺ກໍ ຕໍ ອຕ຺ຕນາ ສໍສຌ຺ຄຕາຍ ຕມ຺ປີ ອາມິສໍ ສາມປ໌າກ ຄຕິກໍ ກໂຣຕີຕິ ຕສ຺ສ ສາມປ໌າກຕາ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປ໌າໂຍຯ

໑໔໓ຯອຌິຌ຺ຄິຕາຕິ ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕາຯ ເອວ-ສທ຺ໂທ ຕິຌ຺ຄຕິສທ຺ທສ຺ສ ອນ຺ເຕ ທຌ຺ຄພ຺ໂພຯ

໑໔໔ຯສພ຺ເພສູຕິ ຖມ຺ກາທີສຸ ສກເລສຸຯ ຊທິຕໍ ວຕ຺ຖຸ ກຸຜິກູມິ ຍສ຺ສາ ຊທິຕວຕ຺ຖຸກາຯ ປ໌ຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ຊທິຕວຕ຺ຖຸກາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເສສາຕິ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ກຸຜິໂຍຯ ຉທນວິພ຺ກມາຕິ ຉທນສ຺ສ ວິນາສາຯ ເອຕ຺ຖາປີ ''ຊທິຕວຕ຺ຖຸກາ''ຕິ ອາເນຕພ຺ພນ຺ຕິຯ

ກູມິນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຄິຕາຯ

໑໕ຯ ອຸປ໌ຊ຺ຊາຈຣິຍວຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໔໕ຯ ''ອິທໍ ຕຍາ ທຸກ຺ກຕໍ, ທຸພ຺ກາສິຕ''ນ຺ຕິອາທິນີ ວຕ຺ວາ ໂຈທນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຕໂນ ວຊ຺ຊໍ ອສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສ ສຕຸປ຺ປ໌າທວເສນ ສາຣຕ຺ໂຕ, ສມ຺ມາ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍໍ ສາຣຕ຺ໂຕ ປ໌ວຕ຺ຕາປ໌ນ຺ໂຕ ວາ ວຊ຺ຊາວຊ຺ຊໍ ອຸປ໌ນິຊ຺ຊາຍຕິ ກຸສໍ ຈິນ຺ເຕຕີຕິ ອຸປ໌ຊ຺ຊາຯ ອຸປ໌ຊ຺ຊາ ເອວ ອຸປ໌ຊ຺ຊາໂຍຯ ''ເອວໍ ຕຍາ ພຸທ຺ຘວຈນໍ ສຊ຺ຊາຍິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ອຕິກ຺ກມິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ປ໌ຜິກ຺ກມິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິອາທິນາ ອາ ຈາຣສິກ຺ຂາປ໌ເນ ອາຈຣຕິ ປ໌ວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຈຣິໂຍຯ ໂສ ຈ ນິສ຺ສຍປ໌ພ຺ພຊ຺ຊາອຸປ໌ສມ຺ປ໌ທາສມ຺ມາຈຣິຍວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂຘຯ ອຸປ໌ຊ຺ຊາ ຈ ອາຈຣິໂຍ ຈ ອຸປ໌ຊ຺ຊາຈຣິຍາ, ເຕຯ ນິສ຺ສາຍ ວສມາໂນຕິ ອິມິນາ ນິສ຺ສຍປ໌ພ຺ພຊ຺ຊາອຸປ໌ສມ຺ປ໌ທາສມ຺ມນ຺ເຕວາສິເກສຸ ໂຍ ນິສ຺ສາຍ ວສຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຈຕູສຸ ທິ ເຕສຸ ນິສ຺ສຍນ຺ເຕວາສິເກນ ຍາວ ອາຈຣິຍໍ ນິສ຺ສາຍ ວສຕິ, ຕາວສພ຺ພໍ ອາຈຣິຍວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍ, ເນຕເຣທີຯ ອິຕເຣທີ, ນິສ຺ສຍມຸຕ຺ຕເກທິປີ ຍາວ ຈີວຣຣຊນໍ, ຕາວ ຈ ອຣຕິວິໂນທນາທິກສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ອນາ ປ຺ຸຈຉິຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ຕຈີວຣທານາທິມ຺ຫິ ປ໌ນ ເອເຕສໍ ອນາປ໌ຕ຺ຕິຯ ສທ຺ຘິວິຫາຣິກສ຺ສ ປ໌ນ ອຸປ໌ຊ຺ຊາຍານໍ ຍາວ ຈີວຣຣຊນໍ, ຕາວ ຈ

ອຣຕິວິໂນທນາທິກລ຺ຸຈ ອກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍມ຺ຕ຺ຕກສ຺ສາປີ ອມ຺ຕ຺ຕກສ຺ສາປີ ອາປ຺ຕ຺ຕິເຍວ຺ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປ຺ຕ຺ຕທານາທິໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ອມ຺ຕ຺ຕນິສ຺ສຍສ຺ເສວ ອາປ຺ຕ຺ຕິ຺ ເຕສຸ ມຊ຺ເຊ ທຸເວ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ກາຣາ຺ ອິຕເຣ ປນ ຍາວ ສມີເປ ວສນ຺ຕິ, ຕາວເທວ, ຕສ຺ມາ ອາຈຣິເຍນາປີ ເຕສຸ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພໍ, ອຸປຊ຺ຊາເຍນ ສທ຺ນິວິຫາຣິເກສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ຺ ສຸເປສໂລຕິ ປີຍໍ ສີລມສ຺ສາຕິ ເປສໂລ, ວຸທ຺ຄິ, ຍ-ໂລເປນ ອີ-ກາຣສ຺ສ ອຕ຺ຕກຣເຕນ, ສຸຍ຺ຄ຺ ເປສໂລ ສຸເປສໂລ, ສິກ຺ຂາກາໂມຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ‘‘ທນ຺ຕກຍ຺ຄ’’ນ຺ຕິອາທິ ‘‘ທເທ’’ຕິມສ຺ສ ກມ຺ມໍ຺ ທເທຕິ ສມ຺ມາ ອາທເຣນ ຍຖານິປ຺ປາຍໍ ທເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ກາເລຕິ ຕທນ຺ຣູເປ ກາເລ຺

໑໘໖຺ ປ຺ຕ຺ເຕ ຈ…ເປ… ຈີວເຣ ຈ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຄ຺ ຈເຣຕິ ກເຣຍ຺ຍ຺ ຕຕ຺ຖ ນິຈໍ ກຕ຺ວາ ສາຄຸກໍ ອປ຺ຣິພໍສນ຺ເຕນ ໂຄວນໍ, ມຸຫ຺ຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ເຫ ໂອຕາປ຺ນໍ, ຄປ຺ນຍ຺ຄານໍ ອຸປ຺ປ຺ຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຈມ຺ມາທີນາ ເກນຈິ ອນ຺ຕຣທີຕາຍ ນິກ຺ຂິປ຺ນໍ ປ຺ຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕໍ຺ ຄານໍ ປວິສນ຺ຕານໍ ນິວາສນກາຍພນ຺ຄນສງ຺ຆາຝິທານໍ, ໂຄວິຕ຺ວາ ໂສທກປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ທານໍ ຄາມປ຺ປເວເສ ວຕ຺ຕໍ຺ ຍທິ ອາກງ຺ຂນ຺ຕິ, ປຣິມຕ຺ຫລໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ຈ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຈ ນາຕິທູຣນ຺ຈາສນ຺ເນ ຄມນໍ, ປ຺ຕ຺ຕປ຺ຣິຍາປນ຺ນຄຸຄຫຕລ຺ຸຈ ຄມເນ ວຕ຺ຕໍ຺ ນິວຕ຺ເຕນ຺ເຕ ປນ ປຄມຕຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາສນປ຺ລ຺ຸລາປນໍ, ປາໂທທກາທິອຸປ຺ນິກ຺ຂິປ຺ນໍ, ປ຺ຕ຺ຕຈີວຣປ຺ປ຺ຜິຄ຺ຄຫຕໍ ອາຄເມ ອາຄມເນ ວຕ຺ຕໍ຺ ກຕນ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣາ ກຖາອໂນປາຕນໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວຕ຺ຕໍ຺ ອາສນປ຺ລ຺ຸລາປນໍ, ອຸຍ຺ກິເຕສຸ ອາສເນາທ຺ຄຣຕໍ, ປາທປີຄກຖລານໍ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິປ຺ນໍ, ປ຺ຜິສາມນລ຺ຸຈ ອາສເນ ປາທປີເຄ ປາທກຖເລ ຈ ວຕ຺ຕໍ຺ ໂຄຕປາທຍ຺ຄປ຺ນກໍ ປາທປີຄໍ຺ ອລ຺ຸລໍ ກຖລໍ຺ ອຸປາຫນາ ຈ ຈີວຣລ຺ຸຈາຕິ ທຸວນ຺ໂທ, ຕສ຺ມີ຺ ສຸກ຺ຂອລ຺ລໂຈລຸເອຫີ ປຸລ຺ຉນໍ ອຸປາຫນາຍ ວຕ຺ຕໍ຺ ສີນ຺ນຈີວຣສ຺ສ ມຸຫ຺ຕ຺ຕໍ ໂອຕາປນໍ, ຈຕ຺ຣງ຺ຄຸລໍ ກຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເຣຕ຺ວາ ຈີວຣສໍຫຣຕລ຺ຸຈ ຈີວເຣ ວຕ຺ຕໍ຺

໑໘໗຺ ປ຺ຣິໂກຊນີຍ…ເປ… ປສ຺ສາວຍ຺ຄານີສຸ ຈ ວິຫາຣໂສຄເນ ຈ ປຸນ ປລ຺ຸລາປເນ ຈ ວຕ຺ຕໍ ຕຖາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຄ຺ ວຈ຺ຈລ຺ຸຈ ປສ຺ສາໂວ ຈ ວຈ຺ຈປສ຺ສາວາ຺ ຕິຍ຺ຄຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຄານີ, ກຸຜີ຺ ວຈ຺ຈປສ຺ສາວານໍ ຄານີຕິ ຕປ຺ປ຺ຸຣິໂສ຺ ອຖ ວາ ຕິຍ຺ຄຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຄານໍ, ໂສເຍວ ສມາໂສ, ວຈ຺ຈປສ຺ສາວສ຺ສ ຈ ປຕນຍ຺ຄານໍ, ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອີຍ຺ຄເຄຫາທີ຺ ປ຺ຣິໂກຊນີຍລ຺ຸຈ ປານີຍລ຺ຸຈ ວຈ຺ຈປສ຺ສາວຍ຺ຄານີ ຈ ປ຺ຣີ…ເປ… ຍ຺ຄານີ຺ ຕາສຸ ເຕສຸ ວາ຺ ປາໂທທເກາຕ຺ຫສີຕນຫາໂນທກປ຺ປ຺ຜິຍາທາປນໍ ປ຺ຣິໂກຊນີເຍ ວຕ຺ຕໍ຺ ປາຕພ຺ພປານີເຍນ ປ຺ຸຈ຺ຉນໍ ອຸປຍ຺ຄາປນລ຺ຸຈ ປານີເຍ ວຕ຺ຕໍ຺ ສມ຺ມຊ຺ຊນປານີເຍາປຍ຺ຄາປນໍ ວຈ຺ຈປສ຺ສາວຍ຺ຄານີສຸ ວຕ຺ຕໍ຺ ປຄມໍ ປ຺ຕ຺ຕຈີວຣາທີນີ ຫຣາເປຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ນິກ຺ຂິປນາທີ, ອຸລ຺ໂລກໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ມກ຺ກຍສນ຺ຕານໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ສມ຺ມຊ຺ຊນລ຺ຸຈ ວິຫາຣໂສຄເນ ວຕ຺ຕໍ຺ ໂອຕາເປຕ຺ວາ ໂສເຄຕ຺ວາ ປປ຺ໂຜເຜຕ຺ວາ ອຕິຫຣິຕ຺ວາ ຍຖາຄາເນ ກູມຕ຺ຖຣຕາທິປລ຺ຸລາປນໍ ປຸນ ປລ຺ຸລາປເນ ວຕ຺ຕໍ຺ ຕຖາຕິ ອິມິນາ ‘‘ຈເຣ’’ຕິ ອິທໍ ອຕິທິສຕິ຺

໑໘໘຺ ວິຫາຣໍ ໂສເຄນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ປ຺ຜິວາເຕ ວາ ສງ຺ຄເຕ ວາ ປານີຍສາມນ຺ຕາ ວາ ສຍນາສນໍ ນ ປປ຺ໂຜເຜຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຄ຺ ປານີຍ-ສທ຺ເທນ ປ຺ຣິໂກຊນີຍລ຺ຸຈ ສງ຺ຄຫີຕໍ຺ ປ຺ຜິວາເຕຕິ ອຸປ຺ຣິວາເຕ຺ ສງ຺ຄເຕຕິ ພຫູນໍ ສໂມສຣເຕ ວິວຜປ຺ປເທເສ຺ ສຍນາສນໍ ນາມ ກູມຕ຺ຖຣຕມລ຺ຸຈາທີ຺

໑໘໙຺ ນ຺ຫາເນ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣ, ນ຺ຫາຕສ຺ສ ກາຕພ຺ເພ ຈເຣຕິ ສມ຺ພນ຺ຄສ຺ສ ປ຺ຸຣິສາຄີນຕາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ ຺ ຈີວຣປ຺ປ຺ຜິຄ຺ຄຫຕຄຕ຺ຕປ຺ຣິກມ຺ມກຣຕໍ ນຫາເນ ວຕ຺ຕໍ຺ ກາຕພ຺ເພ ຈເຣຕິ ຄຕ຺ຕໂຕ ອຸທກສມ຺ມຊ຺ຊນນິວາສນທານາທິກິຈ຺ເຈ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ‘‘ວນປ຺ປຄຸມ຺ເພ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ສິສ຺ສ ເອ-ກາຣາເທສໍ ຣູປໍ, ຕສ຺ມາ ກາຕພ຺ພໍ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣຍ຺ຍາຕິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ພຸຄາ ປນ ‘‘ນ຺ຫາເນ ນ຺ຫາຕສ຺ສ ກາຕພ຺ເພ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣ’’ຕິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ສຕິ ກາຕພ຺ພ-ສທ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມສາຄນຕ຺ຕາ ວຕ຺ຕເມວ ກາຕພ຺ພໍ ນາມາຕິ ‘‘ວຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ຺ ‘‘ນຫາເຕນ ນຫາຕສ຺ສາ’’ຕິ ວາ ປາໂຄ, ອຸທເກ ຄຕ຺ຕປ຺ຣິກມ຺ເມນ ເຖຣໍ ປຄມໍ ນຫາເປຕ຺ວາ ສຍມ຺ປີ ນຫາເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປາລຸອິຍມ຺ປີ ‘‘ນຫາເຕນ ປຄມຕຣໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ’’ຕິ (ມຫາວ຺ ຝ໗) ອຕ຺ຖິ຺ ອຖ ຣງ຺ຄປາເກ ໂຄວເນ ສິພ຺ພເນ ຈ ວຕ຺ຕໍ ຈເຣຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຄ, ຣຊນປາເກ ຈີວຣໂຄວເນ ຈີວຣສິພ຺ພເນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຣຊນ຺ໂຕ ຈີວເຣ ຖເວ ກິເຕ ນ ວເຊຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຄ຺ ຣຊນ຺ໂຕຕິ ຈີວຣໍ ຣຊນ຺ໂຕ຺ ຖເວຕິ ຣຊນພິນ຺ທຸມ຺ຫິ຺

໑໙໐຺ເອກຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຊາຍານໍ ເວຣິໂນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປ຺ຕ຺ຕໍ ວາ ຈີວຣານິ ວາ ກິລ຺ຸຈນໍ ປ຺ຣິກ຺ຂາຣໍ ວາ ນ ທເທຍ຺ຍ ນ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຄ຺ ຕຕ຺ຖ ນ ທເທຍ຺ຍ ນ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ປ຺ຜິສາມນ຺ຕ຺ຖາຍປີ ນ ທເທຍ຺ຍ, ນ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ‘‘ອາກິລ຺ຸຈນ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ກິລ຺ຸຈນ-ສທ຺ໂທ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ, ຕສ຺ສ ກິລ຺ຸຈີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ກິລ຺ຸຈິນ຺ຕິ ວາ ປາໂຄ, ກິລ຺ຸຈິ ນໍ ປ຺ຣິກ຺

ຂາຣນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ປທສິທ຺ຘິເສເນຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ຓ-ສທ຺ທປ຺ປໂຍໂຄ ກໂຕຯ

໑໕໑-໒ຯປຈ຺ຉໂຕ ກາຕຸນ຺ຕິ ປຈ຺ຉາສມຕໍ ກາຕຸໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ເອກຈ຺ຈສ຺ສຯ ປຈ຺ຉໂຕຕິ ປຈ຺ຉາສມໂຕ ຫຸຕ຺ວາຯ ນິນ຺ເນຕຸນ຺ຕິ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ນິຫຣິຕຸໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອນາປຸຈ຺ຉາ ນ ວຍ຺ຜຕິຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ກິຈ຺ຈຍໍ ວາຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈາທິ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ກິຈ຺ຈໍ ວາຯ ກິຈ຺ຈເມວ ກິຈ຺ຈຍໍ, ກສ຺ສ ໂຍ “ເສນິໂຍ”ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ປຣິກມ຺ມໍ ວາຕິ ປີຍ຺ກິປຣິກມ຺ມາທິປຣິກມ຺ມໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ກາຣາເປຕຸໍ ວາຕິ ເອກຈ຺ເຈນ ອຕ຺ຕໂນ ກາຣາເປຕຸໍ ວາຯ ກາຕຸໍ ວາຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕນາ ກາຕຸໍ ວາຯ

໑໕໓ຯ ສີມໂຕ ນິຄ຺ຄຕາ ພຫິກູຕາ ນິສ຺ສີມາ, ຕໍຯ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຌາເຍສຸ ອວຕ຺ວາ ທູຣໍ ກິກ຺ຂາຈາຣໍ ຄເຕສຸປິ ອປ຺ສ຺ສນ຺ເຕນ ຄາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພຯ ທິຍ຺ຖຍ຺ຖານໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປນ ອາປຸຈ຺ຉິຕຸໍເຍວ ວຍ຺ຜຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈຍໍ ວາປີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສີມາຍປີ ປຕ຺ຕປ຺ຈນຈີວຣຣຊນາທິກໍ ສກໍ ກຣຕີຍໍ ວາປີ ກາຕຸໍຯ

໑໕໔ຯອຣຕິນ຺ຕິ ສາສເນ ອນກິຣຕີຯ ສງ຺ຆາຍຕ຺ເຕສຸ ກມ຺ເມສູຕິ ປຣິວາສາທິຕຊ຺ຊນິຍາທີສຸ ສງ຺ຆປ຺ປຜິພທ຺ເຂສຸ ກມ຺ເມສຸຯ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ວາປີຕິ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຌາເຍສຸ ຄຣຸຄມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ເນສຸ, ກມ຺ມາຣເຫສຸ ຈ “ກິນ຺ຕິ ນຸ ໂຂ ສງ຺ໂຆ ປຣິວາສໍ ທເທຍ຺ຍາ”ຕິອາທິນາ ອຸສ຺ສາຫໍ ວາປີຯ

໑໕໕ຯຄິລາເນສຸ ອຸປ຺ຍ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ “ປຎ຺ຈຫີ, ກິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຄິລານຸປ຺ຍ຺ຖາໂກ ອລໍ ຄິລານໍ ອຸປ຺ຍ຺ຖາຕຸໍ, ປຜິພໂລ ໂຫຕິ ເກສຊ຺ຊໍ ສໍວິຘາຕຸໍ, ສປ຺ປາຍາສປ຺ປາຍໍ ຊານາຕິ, ອສປ຺ປາຍໍ ອປນາເມຕິ, ສປ຺ປາຍໍ ອຸປນາເມຕິ, ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຄິລານໍ ອຸປ຺ຍ຺ຖາຕິ ໂນ ອາມິສນ຺ຕໂຣ, ອເຊຄຸຈ຺ຉີ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຈາຣໍ ວາ ປສ຺ສາວໍ ວາ ເຂລຸອໍ ວາ ວນ຺ຕໍ ວາ ນີຫາຕຸໍ, ປຜິພໂລ ໂຫຕິ ຄິລານໍ ກາເລນ ກາລໍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕຸໍ ສມາທເປຕຸໍ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕຸໍ ສມ຺ປຫໍເສຕຸ”ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໓໖໖) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປຎ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕນ ຫຸຕ຺ວາ ຄິລາເນສຸ ອຸປ຺ຍ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມິນາ ສພ຺ເພຫິປີ ອາຈຣິຕພ຺ພໍ ຄິລານວຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ທິສຕີຯ ວຸຍ຺ຖານນ຺ຕິ ເຄລຍ຺ຍາ ວຸຍ຺ຖິຕໍຯ ອາຄເມຕີ ອາຄເມຍ຺ຍ, ໂອໂລເກຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປ຺ຊ຺ຌາຈຣິເຍຫິ ຈ ສທ຺ຘິວິຫາຣິ ກອນ຺ເຕວາສິເກສຸ ຍທິ ເຕ ຄິລານາ ໂຫນ຺ຕິ, ອາທິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຈີວເຣ ຣຊນປຣິໂຍສານຍ຺ຈ ອຣຕິວິໂນທນາທິກຍ຺ຈ ວຕ຺ຕໍ, ອຄິ ລາເນສຸ ປນ ອຸທ຺ເທສປຣິປຸຈ຺ຉາ ໂອວາທານຸສາສນິຍາ ອນຸຄ຺ຄໂຫປຕ຺ຕຈີວຣາທິທານຍ຺ຈາຕິ ສພ຺ພໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ເຕເນວ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕສ຺ມາ ອາຈຣິເຍນາປີ ເຕສຸ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພໍ, ອຸປ຺ຊ຺ຌາເຍນ ສທ຺ຘິວິຫາຣິເກສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີ”ຕິຯ

ອຸປ຺ຊ຺ຌາຈຣິຍວຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໖ຯ ວຈ຺ຈປ຺ສ຺ສາວຍ຺ຖານິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໕໖ຯວຈ຺ຈປ຺ສ຺ສາວຍ຺ຖານິກນ຺ຕິ ຖານມ຺ຫີ ຖາເນ ວາ ກວໍ ວຈ຺ຈປ຺ສ຺ສາວຍ຺ຖານິກໍຯ ຍຖາວຸຑ຺ຒໍ ວຈ຺ຈໍ ນ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເຍ ເຍ ວຸຑ຺ຒາ ຍຖາວຸຑ຺ຒໍ, ອາຄຕປ຺ປຜິປາຜີ ຫີຕ຺ວາ ວຸຑ຺ຒປ຺ປຜິປາຜິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຸປລກ຺ຂຓມຕ຺ຕໍ, ປສ຺ສາວຍ຺ຈ ນຫານຍ຺ຈ ນ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕເທວ ສມຕ຺ເຖຕິ “ຍາຕານຸປຸພ຺ພິຍາ”ຕິອາທິນາຯ ຍາຕານຸປຸພ຺ພິຍາຕິ ຍາ ຕານໍ ຄຕານໍ ອນຸປຸພ຺ພີ ອນຸກ຺ກໂມ ຍາຕານຸປຸພ຺ພີ, ຕາຍຯ ວຈ຺ຈ…ເປ… ຕິຕ຺ຖຍ຺ຈາຕິ ເອຕໍ ຕຍໍ ລພ຺ກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ, ກິກ຺ຂູນາຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕີຯ

໑໕໗ຯ ອຸພ຺ກຊິຕ຺ວາ ຈ ສຫສາ ຈ ໂນ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຸພ຺ກຊິຕ຺ວາຕິ ຈີວຣໍ ຫູຣໂຕວ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ສຫສາຕິ ສີຆໍຯ ອຸກ຺ກາສິຕ຺ວາ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາຯ

໑໕໘ຯ ວຈ຺ຈປ຺ສ຺ສາວໂທຓີນໍ ພຫິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຸກາຍນ຺ຕິ ວຈ຺ຈມ຺ປີ ປສ຺ສາວມ຺ປີຯ

໑໕໙ຯກູເປຕິ ວຈ຺ຈາວາເຜຯ ກຍ຺ຖນ຺ຕິ ອວເລຂນກຍ຺ຖໍຯ ຜຣຸເສນາຕິ ຂເຣນ ອວເລຂນກຍ຺ເຖນຯ ອຸຫຕຍ຺ຈາປີຕິ ອຕ຺ຕນາ ວາ ປເຣນ ວາ ອຸຫຕຍ຺ຈາປີ ວຈ຺ຈມກ຺ຂິຕຍ຺ຈາປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຘວເຍຕີ ສຕິ ອຸທເກ, ອຸທເກ ອສຕິ ກຍ຺ເຖນປີ ໂສເຘຍ຺ຍຯ

໑໖໐. ນ ນິກ຺ຂເນຕິ ນ ນິກ຺ຂເນຍ຺ຍ. ຈປຸ ຈປູຕິ ອນຸກຣຓໍ, ວິຈ຺ຉາຍໍ ທ຺ວິຕ຺ເຕ ຈປຸ ຈປຸ ກຕ຺ວາຕິ ກິຣິຍາວິເສສນໍ. ນາຈເມຍ຺ຍາຕິ ນ ໂຨເວຍ຺ຍ. ສຕິ ປນ ອຸທເກ ອາຈມິຕພ຺ພໍ, ອສຕິ ເຍນ ເກນຈິ ປຸຎ຺ຉິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ສພ຺ພສາຨາຣຓຍ຺ຐາເນ ຈ ອາຈມນກຸມ຺ພິຍາ ອຸທກໍ ນ ເສເສຕພ຺ພໍ. ອຸກ຺ລາປນ຺ຕິ ກຈວຣໍ. ວິໂສຨເຍຕິ ວິທາຣໂສຨເນ ວິຍ ວຈ຺ຈປ຺ສາວກຸຏິໂຍ, ປຣິເວຓໂກຍ຺ຐເກ ຈ ສມ຺ມຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ຈ ປນ ວຕ຺ຕເກເທ ທຸກ຺ກຏໍ.

ວຈ຺ຈປ຺ສາວຍ຺ຐານິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໗. ອາປ຺ຸຈ຺ຉກຣຓນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໖໑. ອາປ຺ຸຈ຺ຉກຣຓນ຺ຕິ ອາປ຺ຸຈ຺ຉາຍ ກຣຓໍ. ອນຊ຺ຌິຏ຺ໂຐວາຕິ ອນາຓຕ຺ໂຕວ, ອຍາຈິໂຕ ເອວ ວາ. ນ ຈ ວິສ຺ສເຊຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕປ຺ຎ຺ຫໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍ ຈ, ອາປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວາ ຍາຈິໂຕ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕເມຕໍ ກາຕຸໍ ລກຕີຕິ ອຨິປ຺ປາໂຍ.

໑໖໒. ອາປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາກເຖນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຸທ຺ຒໍ ອາປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຨມ຺ມາທິກໍ ກາສນ຺ຕສ຺ສ. ປຸນ ວຸທ຺ຒຕຣາຄເມຕິ ປຸນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວຸທ຺ຒຕຣສ຺ສ ອາຄມເນ ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸນອາປ຺ຸຈ຺ຉນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ກາສິຕພ຺ພໍ ຐເປຕ຺ວາ ປຸນ ອາປ຺ຸຈ຺ຉນກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຆຕ຺ເຖເຣ ອສຕິ ອາຣທ຺ຨມ຺ປີ ອຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ກເຖນ຺ຕສ຺ສາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ກຕ຺ຕຕ຺ເຄ ອນຸໂມທໂຕ ຈ ອາປ຺ຸຈ຺ຉນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຨ. ອນຸໂມທໂຕຕິ ທາຍເກຫິ ຍາຈິຕສ຺ສ ຕໍຕໍປຸຎ຺ຎານຸໂມທນວເສນ ຨມ຺ມກຖໍ ກໂຣໂຕ ຈ. ອນຸໂມທນຎ຺ຈ ເຖຣາເຨຍ຺ຍໍ. “ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ ເຖເຣນ ກິກ຺ຂຸນາ ກຕ຺ຕຕ຺ເຄ ອນຸໂມທິຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູລວ. ໓໖໘) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. “ສເຈ ມນຸສ຺ສາ ອຕ຺ຕໂນ ອກິຣຸຈິເກນ ເອເກນ ອນຸໂມທນໍ ກາເຣນ຺ຕິ, ເນວ ຕສ຺ສ ອນຸໂມທໂຕ ອາປຕ຺ຕິ, ນ ມຫາເຖຣສ຺ສ ກາໂຣ ໂຫຕິ. ອຸປນິສິນ຺ນກຖາຍເມວ ຫິ ມນຸສ຺ເສສຸ ກຖາເປນ຺ເຕສຸ ມຫາເຖໂຣ ອາປ຺ຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ”ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ຈຸລວ. ອຏ຺ຐ. ໓໖໘) ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໖໓. ວຸທ຺ເຒນ ເອກວິຫາຣເກ ວສນ຺ໂຕ ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຨ. ວຸທ຺ເຒນາຕິ ວຸທ຺ເຒນ ສທ຺ຨິ. ເອກວິຫາຣເກຕິ ສວນູປຈາເຣ ຊຸທ຺ທກວິຫາເຣ, ນ ມຫາວິຫາເຣ. ກຸຈ຺ຉິຕຕ຺ເຖ ຫິ ກປ຺ປຈ຺ຈໂຍ. ນ ສຊ຺ຌາເຍຍ຺ຍາຕິ ສຊ຺ຌາຍນໍ ນ ກເຣຍ຺ຍ.

໑໖໔. “ຨມ຺ມໍ ນ ກາສເຍ”ຕິອາທີສຸ ອນາປ຺ຸຈ຺ຉາຕິ ສມ຺ພນ຺ຨິຕພ຺ພໍ. ນ ຈ ວິຊ຺ຌເປຕິ ນ ຈ ນິພ຺ພາເປຍ຺ຍ. ວາຕປານຎ຺ຈ ອາໂລກສນ຺ຨິຜລກໍ ກວາຜຎ຺ຈ ທ຺ວາຣຜລກໍ ວາຕປານກວາຜໍ ວາ ນ ວິວເຣຍ຺ຍ ນ ຖເກຍ຺ຍ ຈາຕິ ນ-ກາໂຣ ສພ຺ພຕ຺ຖ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ.

໑໖໕. ເອກຈງ຺ກເມ ວຸທ຺ເຒນ ຈງ຺ກມນ຺ໂຕປິ ເຍນ ວຸທ຺ໂຒ, ເຕນ ປຣິວຕ຺ຕເຍຕິ ໂຍຊນາ. ເຍນ ເຕນາຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນໍ, ຍຕ຺ຖ ວຸທ຺ໂຒ, ຕຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ວຸທ຺ຒໍ ໂອຫາຍ ອຎ຺ຎໂຕ ນ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຨິປ຺ປາໂຍ. ໂສຕິ ນວໂກ. ເອນ຺ຕິ ວຸທ຺ຒໍ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏໍ. ອຍຎ຺ຫິ ຊນ຺ຨກຨມ຺ມຕາ ຍຕ຺ຖ ນ-ກາເຣນ ປຏິເສໂຨ, ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ.

ອາປ຺ຸຈ຺ຉກຣຓນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໘. ນຄ຺ຄນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໖໖. “ວເຊ”ຕິອາທີສຸ ນ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ພນ຺ຨິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ປນ ຍຖານຸຣູປໂກຊນາທິກໍ ກມ຺ມວຈນໍ ອຊ຺ຌາຫຣິຕ຺ວາ “ໂກຊນໍ ນ ກຸຎ຺ເຊ”ຕິອາທິນາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໑໖໗. ນກເຣຕິ ຫຕ຺ຖກມ຺ມາທິກໍ ປຣິກມ຺ມໍ ສຍມ຺ປິ ນ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຏິຈ຺ຉາທີສູຕິ ນິທ຺ຨາຣເຓ ກຸມ຺ມໍ, ຊນ຺ຕາຆຣຸທກວຕ຺ຖປ຺ຸປຏິຈ຺ຉາທີນໍ ມຊ຺ເຊຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິກມ຺ເມ ທຸເວ ກປ຺ປິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຨ. ປຣິກມ຺ເມຕິ ຊນ຺ຕາຆເຣ ອຸທເກປິ ອຸປຊ຺ຌາຍາທີນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພປຣິກມ຺ມວິສເຍ, ນ ອກິວາທນາທີສຸ. ທຸເວຕິ ຊນ຺ຕາຆເຣາທກປ຺ປຏິຈ຺ຉາທໂຍ. ຉາເທນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ຉາທີ, ວຕ຺ຖສ຺ສ ຉາທີ ວຕ຺ຖຈ຺ຉາທີ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພກມ຺ເມສູຕິ.

ນຄ຺ຄນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໙໗. ນຸຫານກປ຺ປນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໖໗. ກປ຺ປນ຺ ກປ຺ປິຍຕາ ກປ຺ໂປ, ນ຺ຫາເນ ກປ຺ໂປ ນ຺ຫານກປ຺ໂປ. ນວໂກ ເຖຣານ຺ ປຸຣໂຕ ອຸປຣິ ວາ ນ ຈ ນ຺ຫາເຍຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ນ ຈາຕິ ນເຍວ. ປຸຣໂຕຕິ ອກິມຸເຂ. ອຸປຣິຕິ ນທິຍາ ອຸປຣິ.

໑໖໙-໑໗໑. ກຸຍ຺ຍຕ຺ຖມ຺ກຕຣຸຍ຺ຍາເນ ກາຍ຺ ນ ພ຺ສເຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ຕຕ຺ຖ ກຸຍ຺ຍ຺ ນາມ ອິຍ຺ຖກາທາຣຸສິລາກິຕ຺ຕິ. ຖມ຺ໂກ ນາມ ນຫານຕິຕ຺ເຖ ນິຂນິຕ຺ວາ ຖປິໂຕ. ຕຣູຕິ ຣຸກ຺ໂຂ. ອຍ຺ຍານ຺ ນາມ ຕຈ຺ເຂຕ຺ວາ ອຍ຺ຖປທາກາເຣນ ຣາຊິໂຍ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ນ ຫານຕິຕ຺ເຖ ນິຂາຕພລກ຺. ຄນ຺ຣພ຺ພຫຕ຺ເຖນ ວາ…ເປ… ມລຸລເກນ ວາ ກາຍ຺ ສຣິເຣນ ວາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍ຺ ນ ພ຺ສເຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ຄນ຺ຣພ຺ພຫຕ຺ເຖນາຕິ ທາຣຸມຍຫຕ຺ເຖນ. ກຸຣຸວິນ຺ທກສຸຕ຺ຕິຍາຕິ ກຸຣຸວິນ຺ທກປາສາຕຈຸຓ຺ຓານິ ລາຂາຍ ພນ຺ຣິຕ຺ວາ ກຕຄຸລຸອິກາວລິຍາ ສຸຕ຺ເຕນ ອາວຸຕິຕສຸຕ຺ຕິຍາ. ມລຸລເກນາຕິ ມກຣທນ຺ຕເກ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ປທຸມກຓ຺ຓິກສຓ຺ຖາເນນ ກຕມລຸລເກນ. ສຣິເຣນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກາເຍນ. ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍ຺ ກິຣິຍາກຣຕາສຈ຺ຂາເຕ ກິຣິຍາພ຺ຍກິທາເຣ ທ຺ວິຕ຺ຕ຺. ກປ຺ລ…ເປ… ປຸຖຸປາຕິ ຈ ສພ຺ເພສ຺ ວຍ຺ຍຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ກປ຺ລຍ຺ຈ ອິຍ຺ຖກາ ຈ, ຕາສ຺ ຂຕ຺ທານີ. ປຸຖຸປາຕິຕິ ປຸຖຸ ນາ ນາ ປາຕິ ປຸຖຸປາຕິ, ຫຕ຺ຖປຣິກມ຺ມ຺ ຣຸລຸທິວເສນ. ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ຄິລານາຄິລານານ຺. ຄິລານສ຺ສ ອກຕມລຸລກ຺ ວຍ຺ຍຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ອກຕມລຸລກ຺ ນາມ ກຕມລຸລກວິປຣີຕ຺. ເຍຕ຺ ນາມ ສມ຺ທຸທເຍຕານ຺ຕິ.

ນ຺ຫານກປ຺ປນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔໐. ອວນ຺ທິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗໔.ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອທສ຺ສເນ ອປ຺ປຝິກມ຺ເມ ຈ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ ປາປິກາຍ ທິຍ຺ຖິຍາ ອປ຺ປຝິນິສ຺ສຄ຺ເຄ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກຕິ ຕິວິໂທ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ. ນານາສ຺ວາສໂກ ນາມ ລທ຺ທິນານາສ຺ວາສໂກປິ ກມ຺ມນານາສ຺ວາສໂກປິ. ຄຣຸກຍ຺ໂຖ ຈາຕິ ປາຣິວາສິໂກ ມູລາຍປຝິກສ຺ສນາຣໂຫ ມານຕ຺ຕາຣໂຫ ມານຕ຺ຕຈາຣີ ອພ຺ການາຣໂຫ ຈ ອິສ ຄຣຸກຍ຺ໂຖຕິ ອທິປ຺ເປໂຕ. ອິເມທິ ປນ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍ຺ ວນ຺ທິຕ຺ ວຍ຺ຍຕິຕິ.

ອວນ຺ທິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔໑. ຈມ຺ມນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗໖. ມິຄາ ຈ ອຊາ ຈ ເອລຸອກາ ຈ, ເຕສ຺ ຈມ຺ມານີຕິ ສມາໂສ. ອໂຊ ຉຄລໂກ. ເອລຸອໂກ ເມຕ຺ຫໂກ. ມິເຄ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ໂຣທິເຕ’’ຕິອາທິນາ. ໂຣທິຕາ-ທິຄ຺ຄຫຕ຺ ອຸປລກ຺ຂຓມຕ຺ຕ຺, ວາຕມິຄມິຄມາຕຸກາທີປີ ເອຕ຺ເຖວ ສງຄຍ຺ຫນ຺ຕິ.

໑໗໔.ອນຸຍ຺ຍາຕຕ຺ຕຍາຕິ ອນຸຍ຺ຍາຕາ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈມ຺ມຕ຺ຕຍໂຕ. ອມານຸສ຺ວ ສພ຺ພ຺ ຈມ຺ມ຺ ຖວິໂກປາຫເນ ກປ຺ປຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ຖວິກາ ສຕ຺ຖກໂກສກາທີຕິ.

ຈມ຺ມນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔໔. ອຸປາຫນນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗໔. ນວາ ຄຸຓຄຸຓູປາຫນາ ມຊ຺ຊເທເສ ນ ກປ຺ປນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ນວາຕິ ເອກວາຣມ຺ປີ ອປ຺ປຝິມຸກ຺ກາ. ຕຕ຺ຖ ຄຸຓຄຸຓູປາຫນາ ຈຕ຺ປຍລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ສມ຺ກເວ ພ຺ຍກິຈາເຣ ຈ ວິເສສນ຺ ສາຕ຺ຖກ຺ ກວຕິຕິ ‘‘ມຊ຺ຊເທເສ’’ຕິ ວິເສສນ຺ ອມຊ຺ຊເທສ຺ ພ຺ຍກິຈຣຕິຕິ ອມຊ຺ຊເທເສ ຄຸຓຄຸຓູປາຫນາ ກປ຺ປນ຺ຕິຕິ ເວທິຕພ຺ພ຺. ຕຖາ ນວາຕິ ອິມິນາ ອນວາ ມຊ຺ຊເທເສປີ. ອິມິນາ ປນ ວາກ຺ເຍນ ມຊ຺ຊເທເສປີ ເອກວາຣມ຺ປີ ປຝິມຸກ຺ກາ, ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຕ຺ ສພ຺ພາປີ ຄຸຓຄຸຓູປາຫນາ ວຍ຺ຍນ຺ຕິ, ນ ເສສາຕິ

ອາປັນ໌ນໍ, ຕຖາປີ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກປລາສິກໍ ອຸປາຫນ''ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺. ໔໘໔) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອກປ຺ຜລິກາປີ ວຝ຺ຝຕິຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ພສຸສາຕິ ມຊ຺ຊ຺ເທເສ ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມປີ ຄິລານາຄິລານສ຺ສ ສພ຺ພສ຺ສຯ ''ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຊ຺ຊາຣາເມ ອຸປາຫນໍ ຉາເຣຕ຺''ນ຺ຕິ (ມຫາວ຺. ໔໘໙) ທີ ສາມຄ຺ເຄນ ອນ຺ຍ຺ຍາຕໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ຄາເມ ວາ ອຣຄ຺ເຄ ວາ ອາຣາມໂຕ ອຄ຺ຄຕ຺ຣຯ ອກລ຺ລກສ຺ສ ຈາຕິ ຄິລານສ຺ເສວຯ

໑໗໙-໙ຯ ສພ຺ພ…ເປ… ຣຕ຺ຕາ ຈ ອຸປາຫນາ ສພ຺ພ…ເປ… ວິຈ຺ສິກາລຸອິກາ ຈ…ເປ… ທີປີນໍ ຈມ຺ເມທີ ຈ ມຊ຺ຊາຣ…ເປ… ຈມ຺ເມທີ ຈ ປຣິກ຺ຂຕາ ຈ ອຸປາຫນາ ສງກມນີຍາ ປາທຸກາ ຈ ໂກຈິ ຉາເຣຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ໂອທາຕາຍ ປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖກຖາຍ ຈ ອກາເວປີ ອນ຺ໂລມວເສເນຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິຯ ນີລໂກ ຈ ໂອທາໂຕ ຈາຕິອາທິນາ ທຸວນ຺ໂທຯ ສພ຺ເພວ ນີລກ…ເປ… ກຕ຺ຫກາ ຍາສນ຺ຕິ ສມາໂສຯ ''ມຫາຣງຄາ''ຕິອາທີສຸ ອປ຺ປຍ຺ຕ຺ເຕປີ ສພ຺ພ-ສທ຺ເທ ປກຣຕາວເສນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

''ອຕ຺ຖາ ປກຣຕາ ລິງຄາ, ໂອຈິຕ຺ຍາ ກາລເທສໂຕ;

ສທ຺ທຕ຺ຖາ ວິກຊິຍນ຺ຕິ, ນ ສທ຺ທາເຍວ ເກວລາ''ຕິຯ –

ທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈິຕ຺ຣາຕິ ວິຈິຕ຺ຣາຯ ນີລປີຕາທີ ວທ຺ຉາເຍວ ຍາສນ຺ຕິ ສມາໂສຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂອທາຕາທີນໍ ຄຫຕໍຯ ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕສທິໂສ ວິຈິຕ຺ໂຕ ວຕ຺ໂຕ ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕ-ສທ຺ເທນ ຄຫິໂຕຯ ຕເມເຕສມຕ຺ຖີຕິ ຕິຕ຺ຕິຣປຕ຺ຕິກາຯ ເມຕ຺ທສ຺ສ ຈ ອຊສ຺ສ ຈ ວິສາຕາສທິສາ ວທ຺ຉາ ຍາສນ຺ຕິ ພາທິຣຕ຺ໂຖຯ ຕາ ປນ ກຕ຺ຕິກຕ຺ຖາເນ ເມຕ຺ທກອຊວິສາຕາສຕ຺ຖາເນ ວທ຺ເຉ ໂຍເຊຕ຺ວາ ກຕາຯ ເອສ ນໂຍ ວິຈ຺ສິກາລຸອິກາທີສຸຯ ປຕ຺ທີປີຉານຕ຺ຖໍ ຕເລ ຂລ຺ລໍ ພທ຺ຉໍ ຍາສນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄໂຫຯ ຊງຄໂຕ ສພ຺ພ ປາທປປ຺ຜິຈ຺ຉາທນກໍ ປຸຜໍ ພທ຺ຉໍ ຍາສນ຺ຕິ ພຫ຺ພ຺ພີທີຯ ຕູລໍ ປີຈ຺ ປຸຕ຺ຕໍ ຍາສນ຺ຕິ ອຄ຺ຄປທຕ຺ໂຖຯ ປລິຄຸຕ຺ເຖຕິຕິ ປລິຄຸຕ຺ໂຖ, ອຸປຣີປາທຕລມຕ຺ຕປປ຺ຜິຈ຺ຉາທກພນ຺ໂຈ, ເຕນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ກຕາ ປາລິຄຸຕ຺ຖິມາ, ວິຈິຕ຺ຣາ ທີ ຕທ຺ຊິຕວຸຕ຺ຕິຯ ວິຈ຺ສິການໍ ອ ລຸອສທິສໍ ນງຄຸຕ຺ຖສທິສໍ ພທ຺ຉເມຕາສນ຺ຕິ ວິຈ຺ສິກາລຸອິກາຯ ສິຫພ຺ຍຄ຺ຈຸທ຺ທາຊິນທີປີນໍ ຈມ຺ເມທີ ຈາຕິ ປກຣຕາໂຕ ອຊິນາ ນາມ ມິຄາຯ ອຸລູກາ ປກ຺ຂີພິລຸອາຣາຯ ສງກມນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເອຕາທີຕິ ສງກມນີຍາຯ ຕາ ປນ ຕາລປຕ຺ຕາທີທີ ກຕາ ສໍຫາຣິຍາຯ

໑໗໐ຯ ສກລໍ ເອກເທສໍ ວາ ປຸຄ຺ສິຕ຺ວາວາຕິ ໂຍຊນາຯ ຂລ຺ລກາທີກນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເມຕ຺ທວິສາຕາວທ຺ຉິກາທີກໍ ສພ຺ພໍ ສງຄຕ຺ຫາຕີຕິຯ

ອຸປາຫນນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຕ຺ຖິຕາຯ

໔໙ຯ ອໂນໂລກິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໗໑ຯສາຣຕ຺ໂຕຕິ ສໍຣຕ຺ໂຕ, ສຄ຺ຊາຕຣາຄຈິຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຕ຺ຖີຍາຕິ ຕທຫຸຊາຕາຍປີ ປ຺ຜສຕນິວຕ຺ຖາຍ ອໂນກາສຸປປ຺ນິຊ຺ຊາຍເນ ອນ຺ຕມໂສ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານມ຺ປີ ທຸກ຺ກຕເມວຯ ກິກ຺ຂາທາຍິຍາຕິ ອຸປລກ຺ຂຕມຕ຺ຕໍ, ອິຕ຺ຖີ ວາ ໂຫຕ຺ ປຸຣິໂສ ວາ, ກິກ຺ຂາທານສມເຍ ອສາຣຕ຺ເຕນາປີ ມຸຂໍ ນ ອຸລ຺ໂລເກຕພ຺ພໍຯ ອຊ຺ຊານໍ ລາມກໂຕ ສໍຈິນ຺ຕນໍ, ໂກໂປ, ຕຕ຺ຖ ສຄ຺ລາ ອສ຺ສາຕິ ອຊ຺ຊານສຄ຺ສີຯ ອິສ ປນ ຄິລາໂນປີ ນ ມຸຈ຺ຈຕິຯ ອາທາເສ ອຸທກປຕ຺ເຕຕິ ອິມິນາ ເສເສສຸ ກໍສປຕ຺ຕາທີສຸ ກຄ຺ຊິຍາທີສຸ ຈ ມຸຂນິມິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ລາຍຕິ, ເຕສໍ ສງຄໂຫຯ ''ສຄ຺ລວີ ນຸ ໂຂ ເມ ວຕ຺ໂຕ, ໂນ, ຊິຕ຺ໂຕ ນຸ ໂຂມ຺ທີ, ໂນ''ຕິ ປນ ໂອໂລເກຕ຺ ວຝ຺ຝຕິຯ ອສ຺ສາຕິ ກິກ຺ຂຸໂນຯ

ອໂນໂລກິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຕ຺ຖິຕາຯ

໔໔ຯ ອຄ຺ຊປີນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑໗໔໗ ວຜຸຜາ ວາ ອຜຸຖໂສລຸອສໍສາ ວາ ມຜຸຖາ ອຝຸຊນີ ວຜຸຜຕິຕິ ໂຍຊນາ໗ ອຜຸຖ ຈ ໂສລຸອສ ຈ ອໍສາ ໂກຕາ ຍສຸສາ ສາຕິ ວິຄຸຄໂຫ໗ ໂສລຸອສໍສປເທສວິກຕຸຕາຍ ອຜຸຖໍສາສຸຕິຍາ ອຜຸຖໍສປເທສວິກຕຸຕາ ຈຕຸຣໍສາປີ ສາມຕຸຖິຍາ ຄຍຸຫຕິຕິ ຌາຕພຸພໍ໗ "ອຸຊຸກເມວ ປນ ຈຕຸຣໍສາວາ"ຕິ ຫີ ອຜຸຖກຖາຍໍ (ປາຣາ໗ ອຜຸຖ໗ ໑໗໗໔) ວຸຕຸຕໍ໗ ອຝຸຊນີຕິ ອຝຸຊນນາລຸອິ໗ ມູເລ ຕິສຸໂສປີ ເລຂາ ວຜຸຜນຸຕິຕິ ໂຍຊນາ໗ ມູເລຕິ ພຸນຸເທ, ເຫຜຸຖໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໗ ເລຂາຕິ ວຜຸຜເລຂາ໗ ພນຸຌິຕຸໍ ຄີວາຍໍ ເອກາ ເອວ ເລຂາ ວຜຸຜຕິຕິ ສມຸພນຸໂຌ໗ ພນຸຌິຕຸນຸຕິ ປີຌານພນຸຌນຕຸຖໍ໗

໑໗໕໗ຍໍ ກິຌຸຈິ ຣູປນຸຕິ ອິຕຸຖິຣູປາທິ ຍໍ ກິຌຸຈິ ຣູປໍ໗ ມາລາທິກມຸມນຸຕິ ມາລາກມຸມໍ ລຕາກມຸມໍ໗ ອຫຸຌຈນຸທາທິຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທຸເທນ ອຄຸພິຍາທິກໍ ຄຫິຕໍ໗ ເອຕຸຖາຕິ ອຝຸຊນີຍໍ໗

໑໗໔໗ຖວິກາຕິ ອຝຸຊນີຖວິກາ໗ ສີປາຜີຕິ ຂຸຣສີປາຜິກາ໗ ສລາກາປີ ອຈິຕຸຕກາ ລພຸກາຕິ ສມຸພນຸໂຌ໗ ສລາກາຕິ ອຝຸຊນີສລາກາ໗ ນຕຸຖິ ຈິຕຸຕເມຕິສຸສາຕິ ອຈິຕຸຕກາ໗ ຕາທິສໍ ປນ ລກິຕຸວາ ອຸປາໜນາໂຍ ວິຍ ນາເສຕຸວາ ປຣິກຸຌຸຊິຕພຸພໍ໗

໑໗໔໗ອຜຸຖິ-ສທຸເທນ ມນຸສຸສຜຸຖີ ຄເປຕຸວາ ຍໍ ກິຌຸຈິ ອຜຸຖີ ຄຫິຕໍ໗

໑໗໖໗ສູມເນຕຸຕາຕິ ສູມນາລຸອິກາ, ນີສຸສ ອາ-ກາຣາເທສວເສນ ວຸຕຸຕໍ໗ ສຕຸຖກທຕຸໜານີຕິ ສຕຸຖທຕຸໜາ ໗ ນຕຸຖໍ ເທນຸຕິ ເອ ຕາຍາຕິ ນຕຸຖຸທານາ໗ ອນິຍເມນ ຫີ ນທາທິໂຕ ວາ ອີ໗ ເຕຫິ ສງຂນາກິອາທິຫີ ນີພຸພຕຸຕາ ຕມຸມຍາ໗

ອຝຸຊນີນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ໗

໔໕໗ ອກປຸປີຍສຍນນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໑໗ຖ-ລ໗ອກປຸປີຍານີ ສຍນານີຕິ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນານີ໗ ປຌານວເສນ ປນ "ສຍນານີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ປີຖາທໂຍປີ ເອຕຸເຖວ ສງຄຍຸໜນຸຕິ ອຝຸຊນີ-ສທຸເທນ ອວເສສານີ ວິຍ໗ ອາສນຸທີ ຈ…ເປ… ອຸກໂຕຣຕຸຕູປຌານກຌຸເຈຕິ ເອຕານີ ອກປຸປີຍານີຕິ ສມຸພນຸໂຌ໗ ຕຕຸຖ ອາສນຸທີຕິ ສຸຄຕງຄຸເລນ ອຕິເຣກຜຸຖງຄຸລປາທການີ ມຌຸຈປີຖານີ໗ ຕຕຸຖ ປີຖໍ ນາມ ມຌຸໂຈ ວິຍ ນາຕິທີໝໍ ວຸຈຸຈຕິ໗ ຕິວິຌໍ ຕູລເມຕິສຸສາ ອຕຸຖີຕິ ຕູລີ, ປກຕິຕູລິກາ໗ "ປລຸລງໂກຕິ ປາເທສຸ ວາລຸອຣູປານີ ຄເປຕຸວາ ກໂຕ"ຕິ ຄປນສຸສ ອຜຸຖກຖາຍໍ (ມຫາວ໗ ອຜຸຖ໗ ໔໕໔) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ຄປນຌຸຈ ຍຖາກຖຌຸຈິ ໂຫຕິ, ຍຸຕຸຕິ ຈ ໂຫຕິຕິ, "ຕຕຸເຖວ ສີຫຣູປາທີ ທສຸເສຕຸວາ ກໂຕ ປນ ວຜຸຜຕິຕິ ວທນຸຕີ"ຕິ ຍໍ ຜິກາຍໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ "ກິມິຕິ ເອວໍ ວທນຸຕີ"ຕິ ວຕຸວາ ປຜິກຸຂິປີຕພຸພໍ໗ "ອກປຸປີຍຣູປກໂຕ ອກປຸປີຍມຌຸໂຈ ປລຸລງໂກ ນາມາ"ຕິ ຫີ ສາຣສມາເສປີ໗ ອາສນຸທີ ປລຸລງໂກ ອຸຈຸຈາສຍນໍ, ເສສາ ມຫາສຍນໍ໗ ປຜິກາ ອຸຕຸຕານມໂຍ ເສຕຕຸຖຣໂຕ໗ ໂຄໂນ ຈຕຸຣງຄຸລາຌິກໂລໂມ ມຫາໂກຊໂວ໗ ຈິຕຸຕກໍ ວານວິຈິຕຸໂຣ ອຸຕຸຕານມຍຕຸຖຣໂຕ໗ ອຸຕຸຕາ ເອລຸອກໂລມໍ໗ ປຜລິກາ ຆນປຸປຸຜິກາ໗ ວິກຕິຕິ ສີຫພຸຍຄຸฆາທິຣູປວິຈິຕຸໂຕ໗ ອຸທຸທໂລມີຕິ ເອກ ໂຕ ອຸຄຸຄຕໂລໂມ໗ ເອກນຸຕໂລມິກາຕິ ອຸກໂຕ ອຸຄຸຄຕໂລໂມ໗

ກຸຕຸຕໍ ໂສລຸອສນຸນໍ ນາຜກິຕຸຖີນໍ ຄຕຸວາ ນຈຸຈນໂຍຄຸໂຄ໗ ໂກເສຍຸຍໍ ຣຕນປຣິສິພຸພິຕໍ ໂກເສຍຸຍສຸຕຸຕມຍໍ ປຈຸຈຕຸຖຣຕໍ, ກຜຸຜິສຸສໍ ຣຕນປຣິສິພຸພິຕໍ ໂກເສຍຸຍກຜຸຜິສຸສມຍໍ໗ ຫຕຸຖິໂນ ຈ ອສຸສາ ຈ ຣຖາ ຈາຕິ ເສນງຄານໍ ພທຸຕເຕ ສມາຫາຣທຸວນຸໂທ, ຫຕຸຖິອສຸສຣເຖ ເຕສໍ ປີຜຸຖິສຸ ອຕຸຖຣາຕິ ຕປຸປຸຣິໂສ໗ ອຊິນປຸປເວຕີຕິ ອຊິນານໍ ອຊິນມິຄຈມຸມານໍ ມຌຸຈປຸປມາເຕນ ທຸປຜຸຜ ຕິປຜຸຜານິ ກຕຸວາ ສິພຸພິຕາ ປເວຕີ໗ ກທລິມິຄານໍ ອິທໍ ກທລິມິຄໍ, ກິ ຕໍ? ຈມຸມໍ, ປວໂຣ ຈ ໂສ ປຈຸຈຕຸຖໂຣ ຈາຕິ ປວຣປຈຸຈຕຸຖໂຣ, ໂສ ຈ ຕໍ ເສຕວຕຸຖສຸສ ອຸປຣິ ອຕຸຖຕຌຸຈ, ກທລິມິຄຌຸຈ ຕໍ ປວຣປຈຸຈຕຸຖຣຌຸຈາຕິ ສມາໂສ, ປວຣປຈຸຈຕຸຖຣຕສງຂາຕໍ ເສຕວຕຸຖສຸສ ອຸປຣິ ປຕຸຖຣິຕໍ ກທລິມິຄປຸປວຣປຈຸຈຕຸຖຣຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ຕໍ ກິຣ ເອວໍ ກໂຣນຸຕິ໗ ຜີກາຍໍ ປນ ຍຖາວຸຕຸຕທຸວເຍນ ອຕຸຖຕໍ ອຝຸຌເມວ ກິຌຸຈິ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ນ ຍຸຕຸຕໍ "ອຊິນປຸປເວຕີ ຌາເຣຕພຸພາ"ຕິອາທິນາ (ມຫາວ໗ ໔໕໔) ວິສໍຸ ອຕຸຖຣຕານເມວ ວຸຕຸຕຕຸຕາ໗ ເຕສຸ ຫີ ວຸຕຸເຕສຸ ຕທຕຸຖຕໍ ວຸຕຸຕເມວ ສິຍາ, ຕຖາ ຈ ວຸຕຸຕໍ ເຫຜຸຖາ ວິສໍຸ ປຜິກາທີກາມຸຕີ໗

ສໂລຫິຕວິຕານນຸຕິ ເອຕໍ "ອຸກໂຕຣຕຸຕູປຌານກ"ນຸຕິມສຸສ ວິເສສນໍ໗ ໂລຫິຕວິຕາເນນ ສຫ ວຕຸຕມານນຸຕິ ສມາໂສ໗ ເສຕວິ

ຕານມ຺ປີ ເຫຍ຺ຖາ ອກປ຺ປິຍປ຺ຈຈຕ຺ຖຣເຕ ສຕິ ນ ວຍ຺ຍຕິ។ ຣຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ຂານໍ ສີສູປ຺ຂານໍ ປາທູປ຺ຂານຍ຺ຈ ຣຕ຺ຕູປ຺ຂານກໍ, ອຸກ຺ໂຕ ມຍ຺ຈສ຺ສ ສີສປາທນິກ຺ເຂປນຍ຺ຖາເນ ຣຕ຺ຕູປ຺ຂານກນ຺ຕິ ອໂລປ຺ສມາໂສ។ ຍໍ ປນ ເອກເມວ ອຸປ຺ຂານໍ ອຸກຍປ຺ສ຺ເສສຸ ຣຕ຺ຕາທິວ ຕ຺ຕໍ ວິຈິຕ຺ຣໍ, ຕໍ ປ຺ມາຕຍຸຕ຺ຕເມວ ວຍ຺ຍຕິ។ ຕຕ຺ຣິທໍ ປ຺ມາຕໍ – ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ຕີສຸ ກຕ຺ເຕສຸ ທ຺ວີນ຺ນໍ ກຕ຺ຕານໍ ອນ຺ຕຣໍ ວິທຕ຺ຖິຈຕຸຣງ຺ຄຸລໍ, ມຊ຺ເຊ ມຸຍ຺ຖິຣຕນໍ, ທີຆໂຕ ປນ ທີຍທ຺ຒຣຕນໍ ວາ ທ຺ວິຣຕນໍ ວາ។ ປ຺ຣິກ຺ຂຍ຺ຊໂຕຕິ ອິມິນາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ກາ ຣາເປນ຺ຕສ຺ສ ກຕ຺ຖຈິ ເຂທນກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ທີເປຕິ។

໑໘໐។ ສມ຺ມາສເນ ຈ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄ ຈ ໝເຣ ຈາປີ ອາສນ຺ທາທິຕ຺ຕຍາ ເສເສ ຄິຫິສນ຺ຕເກ ຄິຫິວິກເຍ ສຕິ ນິສີທິຕຸໍ ລພ຺ກຕິຕິ ອຊ຺ຊາຫາໂຣ ປ຺ທສມ຺ພນ຺ໂຂ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຄິຫິສນ຺ຕເກຕິ ອິມິນາ ສງ຺ໝິກມ຺ປີ ອຸປ຺ລກ຺ເຂຕິ។ “ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຄເປ຺ຕ຺ວາ ຕິຕິ ອາສນ຺ທຶ ປລ຺ລງ຺ກໍ ຕູລິກໍ ຄິຫິວິກຍ”ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວ។ ໓໑໔) ສາມຍ຺ເລນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສາມຍ຺ລໂຊຕນາຍ ປນ ວິເສເສປີ ອວຍ຺ຖານໂຕ ອາສນ຺ທາທິຕ຺ຕຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ມາສເນ ອາສນ຺ທາທິຕ຺ຕຍາ ເສເສຕິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ។ ອຍ຺ຖກຖາຍຍ຺ທິ “ອາສນ຺ທິ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຄນໂກ”ຕິອາທິປາລຸອິກ຺ກເມ ອາສນ຺ທາທິທ຺ວຍມາທິໂຕ ທີຕ຺ວາ “ໂຄນກາທີນິ ສງ຺ໝິກວິຫາເຣ ວາ ປຸຄ຺ຄລິກວິຫາເຣ ວາ ມຍ຺ຈປີຖເກສຸ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປ຺ຣິກ຺ຍຊິຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍນ຺ຕິ, ສມ຺ມາສເນ ປນ ຄິຫິວິກຍນີຫາ ເຣນ ລພ຺ການ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣາປີ ນິປ຺ຊຊິຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິ”ຕິ (ຈູລຸອວ។ ອຍ຺ຖ។ ໓໔໐) ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຕ຺ຕຄ຺ຄໍ ນາມ ວິຫາເຣ ທານຍ຺ຖານໍ។ ສມ຺ ມາສນໍ ປນ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ។ ໝເຣຕິ ອນ຺ຕຣໝເຣ។ ນິສີທິຕຸໍ ລພ຺ກເຕຕິ ອິມິນາ ນິປ຺ຊຊິຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິຕິ ທີເປຕິ។ ສໍຂິປນໍ ອນ຺ໂຕກ ຣຕໍ ສງ຺ເຂໂປ, ກູມຕ຺ຖຣເຕ ສງ຺ເຂໂປ ອສ຺ສ ສຍນສ຺ສາຕິ ສມາໂສ។ ຕສ຺ມິ ກູມຕ຺ຖຣເຕ ອນ຺ໂຕກຣຕກູມຕ຺ຖຣໂຕ ກູມຕ຺ຖຣຕ ເມວາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ສຍິຕຸຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກປ຺ປິຍປ຺ຈຈຕ຺ຖຣຕໍ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສຍິຕຸຍ຺ຈ ນິສີທິຕຸຍ຺ຈ។ “ປ຺ຣິກຕ຺ໝກຕໍ ກູມິ ວາ ກູມຕ຺ຖຣຕເສນາສນໍ ວາ ສງ຺ໝິກມຍ຺ຈປີຖໍ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກນ ປ຺ຈຈຕ຺ຖຣເຕນ ປ຺ຈຈຕ຺ຖຣິຕ຺ວາວ ນິປ຺ຊຊິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ທີ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ຈູລຸອວ។ ອຍ຺ຖ។ ໓໔໔) ວຸຕ຺ຕໍ។ ອິທຍ຺ຈ ອາສນ຺ທາທີນມ຺ປີ ອຍ຺ຍຖຕ຺ຕກຣເຕ ປ຺ຣິໂກເຄ ລກ຺ຂຕວຈນໍ។ ວຸຕ຺ຕຍ຺ ທີ ກຄວຕາ “ອນຸຊານາມິ ກິກ຺ຂເວ, ອາສນ຺ທິຍາ ປາເທ ຂິນ຺ທິຕ຺ວາ ປ຺ຣິກ຺ຍຊິຕຸໍ, ປລ຺ລງ຺ກສ຺ສ ວາລເອ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປ຺ຣິກ຺ຍຊິຕຸໍ, ຕູລິກໍ ວິຊເຍຕ຺ວາ ພິພ຺ໂພຫນໍ ກາຕຸໍ, ອວເສສໍ ກູມຕ຺ຖຣຕໍ ກາຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວ។ ໓໔໐)។

໑໘໑។ ຈຕຸຣໍສປີຖາ ຈ...ເປ... ປຍ຺ຈງ຺ຄາ ຈ ອຸຈ຺ຈປາທກາ ກປ຺ປນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຈນໍ ວິປລ຺ລາເສຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຂິຕພ຺ພໍ, “ກປ຺ປິຍາ”ຕິ ອິມິນາ ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຂ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອໍສາ ໂກຕາ ເຍສໍ, ເຕ ຈ ເຕ ປີຖາ ຈາຕິ ສມາໂສ។ ຕິຕ຺ຕໍ ອປສ຺ສຍານໍ, ຈຕຸນ຺ນຍ຺ຈ ປາທານໍ ວເສນ ສຕ຺ຕ ອງ຺ຄານິ ເຍສນ຺ຕິ ສມາໂສ។ ເອກາປສ຺ສຍສ຺ສ ວເສນ ປຍ຺ຈງ຺ຄາ។ ຈຕຸຣໍສປີຖາ ນໍ ວິສໍ ກປ຺ປິຍກາວສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕງ຺ຄາທໂຍ ປນ ທີໝາຕິ ວິຍ຺ຍາຍນ຺ຕິ។ ປາລຸອິຍໍ ກຕ຺ຕຄ຺ຄສ຺ສ ເອກໂຍຄນິທ຺ທິຍ຺ຖຕ຺ ຕາ ເອກໂຍຄນິທ຺ທິຍ຺ຖານໍ ສທ ວາ ປວຕ຺ຕິ, ສທ ວາ ນິວຕ຺ຕີຕິ ໝເຣຕິ ອິມິນາ ກຕ຺ຕຄ຺ຄສ຺ສປີ ຄຫຕໍ។ ເອວ-ສທ຺ໂທ ອຍ຺ຖານປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕູໂລນທ຺ຂາ ມຍ຺ຈປີຖາ ໝເຣ ວາ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄ ວາ ນິສີທິຕຸເມວ ກປ຺ປນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ។ ຕຕ຺ຣາຍໍ ປາລຸອິ “ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ມນຸສ຺ສາ ກຕ຺ຕຄ຺ເຄ ອນ຺ຕຣໝເຣ ຕູໂລນທ຺ຂໍ ມຍ຺ຈມ຺ປີ ປີຖມ຺ປີ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ។ ກິກ຺ຂູ ກຸກ຺ກຸຈ຺ ຈາຍນ຺ຕາ ນາກິນິສີທນ຺ຕິ។ ກຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຄິຫິວິກຍໍ ອກິນິສີທິຕຸໍ, ນ ຕ຺ເວວ ອກິນິປ຺ຊຊິຕຸ”ນ຺ຕິ (ຈູລຸອວ។ ໓໑໔)។ ເຕ ປນ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ວາ ກາຣາເປນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ທາລນກໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ។

໑໘໔។ ສານຸໂລມານໍ ຉນ຺ນໍ ຈີວຣານໍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ຈີວຣໍ ຉວິ ເອຕາສນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ។ ປຍ຺ຈ ກີສິຕິ ໂຈລຸອາທີຕູລຄຕນາຍ ປຍ຺ຈກາ ວຸຕ຺ຕາ។ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ວິຫາຣມຍ຺ຈປີຖາທີສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖ។

໑໘໓។ຕູລຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ສິມ຺ພລິຣຸກ຺ຂາທີນໍ ຂີຣວລ຺ລິອາທີນໍ ເອຣກາທີນໍ ຕິຕານໍ ຕູລຕ຺ຕຍໍ។ ກິສິຄພ຺ໂກ ໂຈລຸອາທີໂກ ປຍ຺ຈວິໂຂ ກິສິຄພ຺ໂກ។ ມິຄປກ຺ຂີນໍ ໂລມານີຕິ ເອຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ເສໂສ។ ມິຄ-ສທ຺ເທເນວ ສພ຺ເພປີ ສີຫາທໂຍ ຈຕຸປ຺ປທາ, ປກ຺ຂີ-ສທ຺ເທນ ສພ຺ເພປີ ຫໍສໂມຣາທໂຍ ຄທິຕາ។ ນນຸ ຈ ກິສິຄພ຺ກສທ຺ທນ຺ໂຕຄຂາຍ ອຸຕ຺ຕາຍ ມິຄປກ຺ຂີໂລມານມ຺ປີ ຄຫຕສພ຺ກາເວປີ ເຕສໍ ວິ ສໍ ຄຫເຕ ສຕິ ປຸນຣຸຕ຺ຕິໂທໂສ ອາປ຺ຊຊຕີຕິ? ນາປ຺ຊຊຕິ ມນຸສ຺ສໂລມປ຺ຣິຈ຺ຈາຄວິກາວນປ຺ປໂຍຊນສພ຺ກາວໂຕ។ ນນຸ ຈ ເອວມ຺ປີ ໂທໂສເຍວ, “ມນຸສ຺ສໂລມມຸຕ຺ຕາຍ”ນ຺ຕິອາທິນາ ກິສິຄພ຺ການໍ ອຸປ຺ຣິ ນິຍມານຕ຺ຕາ ຄມ຺ຍເຕ ພິພ຺ໂພຫເນປີ ອຍເມວ ກິສິຄພ຺ໂກຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ຕຖາປີ ນ ໂທໂສ, ຄມ຺ຍມານຕ຺ຖສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ສ ປໂຍຄໍ ປຕິ ການຈາໂຣຕິ។ ມສູຣເກ ຕູລວຊ຺ຊາ ອນຸຍ຺ຍາ ຕາຕິ ວິປ຺ຣິຕາເມຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຂິຕພ຺ພໍ។ ມສູຣກໍ ນາມ ຈມ຺ມຉວິກາ ກິສິຕິ ວທນ຺ຕິ។

໑໘໔។ ອຸຕ຺ຕາຍໍ ມນຸສ຺ສໂລມຍ຺ຈ ປຕ຺ເຕ ສຸທ຺ຂໍ ຕມາລກຍ຺ຈ ປຸປ຺ຜຍ຺ຈ ອປ຺ປຜິເວກ຺ຂິຕໍ ອາສນຍ຺ເຈວ ນ ລພ຺ການ຺ຕິ

ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ມນຸສ຺ສໂລມນ຺ຕິ ອິມິນາ ນ ເກວລໍ ອິຘ ເອຬກໂລມເມວ ອຸຕ຺ຕາ, ອຖ ໂຂ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍມໍສຊາຕິນໍ ປກ຺ຂິຈຕຸປ຺ປທານໍ ໂລມມ຺ປີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປຸປ຺ຜນ຺ຕິ ປີຍງ຺ຄຸພກຸລປຸປ຺ຜາທີ. ຕມາລກສທ຺ເທເນວ ອຸປ຺ຈາຣໂຕ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ຕມາລກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອປ຺ປຏິເວກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ອນຸປ຺ປຣິກ຺ຂິຕໍ. ກີທິສໍ ປນ ປຏິເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ກີທິສໍ ນ ປຏິເວກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ? ຍໍ ວິນິຈ຺ຉຍໂຕ ວິຎ຺ຎາຕໍ, ຕໍ ນ ປຏິເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ອິຕຣໍ ຫຕ຺ເຖນ ປຣາມສນ຺ເຕນ ປຏິເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ.

ອກປ຺ປິຍສຍນນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔໖. ສມານາສນິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໙໔. ຕິວສ຺ສນ຺ຕຣເມກມາສນໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນຸຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ມິ ອາສເນ ມຎ຺ຈາທິເກ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສນໍ ນິສີທນໍ ເອກມາສນໍ. ມ-ກາໂຣ ສນ຺ຘິໂຊ. ກີທິສນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕິວສ຺ສນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ. ຕິຓ຺ຓໍ ວສ຺ສານມນ຺ຕຣເມຕສ຺ສາຕິ ຕິວສ຺ສນ຺ຕໂຣ, ທ຺ວີຫິ ວສ຺ເສຫິ ມຫນ຺ຕຕໂຣ ວາ ທຫຣຕໂຣ ວາ ຠິກ຺ຂຸ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຕິວສ຺ສນ຺ຕຣໍ, ຕິວສ຺ສນ຺ຕຣວນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂຍ ປນ ເອເກນ ວສ຺ເສນ ມຫນ຺ຕຕໂຣ ວາ ທຫຣຕໂຣ ວາ ເອກວສ຺ໂສເຍວ ວາ, ຕພ຺ພນ຺ຕຕາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ. ອຖ ວາ ຕິວສ຺ສນ຺ຕຣນ຺ຕິ ກຣຓ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ຕິວສ຺ສນ຺ເຕເຣນ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕເມວ ສມຕ຺ເຖຕິ ‘‘ສຕ຺ຕວສ຺ເສ’’ຈ຺ຈາທີນາ.

໑໙໖. ມຸນິ ອນຸຎ຺ຎາສີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ສພ຺ເພເຫວາຕິ ສມານາສນິກອສມານາສນິເກຫິ ສພ຺ເພເຫວ ສທ຺ຘິ.

໑໙໗. ທີຆາສນໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ອນ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ. ຍໍ ຕິຓ຺ຓໍ ນິສີທິຕຸໍ ປໂຫຕິ, ຕໍ ອນ຺ຕໍ ທີຆາສນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອນ຺ຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິມໍ. ອທີຆາສເນ ປນ ສມານາສນິກາ ນິສີທິຕຸໍ ລພ຺ການ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຎ຺ຈເກ’’ຕິອາທິມາຫ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຍຖາກຣຓໂຕ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ.

ສມານາສນິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔໗. ອສໍວາສນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໙໘.ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ກມ຺ມນານາສໍວາສກສງ຺ຂາໂຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອທສ຺ສເນ, ອປ຺ປຏິກມ຺ເມ, ປາປິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ເຄ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ສິກ຺ຂມານສາມເຓຣສາມເຓຣີສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕສງ຺ຂາໂຕ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ. ຉິນ຺ນມູລໂກຕິ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸອຊ຺ຌາປນ຺ໂນ. ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕເກສຸ ‘‘ຘມ຺ມວາທີໂນ ເອເຕ’’ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ລທ຺ຘິຍາ ນານາຠູໂຕ ສໍວາໂສ ເອເຕສ຺ສາຕິ ນານາສໍວາໂສ, ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕກສງ຺ຂາໂຕ ລທ຺ຘິນານາສໍວາສໂກ. ສີມໂຕ ນິກ຺ຄຕາ ນິສ຺ສີມາ, ສີມນ຺ຕຣິກາ ພຫິສີມາ ຈ, ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖປາເສ ເຈປິ ຖິໂຕ, ສີມານານາສໍວາສໂກ ນິສ຺ສີມຏ຺ຐິໂຕ. ເວຫາຍເສ ອາກາເສ ຖິໂຕ ເວຫາຍສຕ຺ຖິໂຕ ພິນ຺ທາຄເມນ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ນານາສໍວາໂສ ຈາ’’ຕິອາທິນາ ສມາຫາຣທ຺ວນ຺ເທປິ ກ຺ວຈິ ນປຸໍສກລິງ຺ຄໍ ພ຺ຍຠິຈຣຕີຕິ ນປຸໍສກຕ຺ຕາຠາໂວ ຍຖາ ‘‘ນຄ຺ຄານຄ຺ໂຄ’’ຕິ. ເອກກມ຺ມໍ ເອກຸທ຺ເທໂສ ສມສິກ຺ຂຕາຕິ ອຍໍ ຕິວິໂຘປິ ສໍວາໂສ ນາມ. ໂສ ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ, ເຕ ອສໍວາສາ. ເອເຕ ຫຕ຺ຖປາສໂຕ ພຫິກຣຓວເສນ ວຊ຺ເຊຕພ຺ພາ. ເອເຕສຸ ຫິ ຕິວິເຘ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕເກ ສຕິ ອຸໂປສຖາທິກໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອິຕເຣສຸ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ.

ອສໍວາສນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔໘. ກມ຺ມນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໙໙. ວຄ຺ເຄນ ອຘມ຺ມກມ຺ມຎ຺ຈ ສມຄ຺ເຄນ ອຘມ຺ມກມ຺ມຎ຺ຈ ວຄ຺ເຄນ ຘມ຺ມກມ຺ມຎ຺ຈ ສມຄ຺ເຄນ ຘມ຺ມກມ຺ມຎ຺ຈາຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ກມ຺ມານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເສໂສ. ຕຕ຺ຖ ວຄ຺ເຄນ ອຘມ຺ມກມ຺ມນ຺ຕິ ວຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຆນ ກຣຓີຍໍ ອຘມ຺ມກມ຺ມໍ. ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ. ວຄ຺ໂຄຕິ ຈ ສມູໂຫ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ຈ ຈຕຸວຄ຺ຄາທິກຣຓີຍາທີສຸ ຍາວຕິການໍ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕານໍ ອສມ຺ມຸຂີຠາເວນ, ຉນ຺

ທາຣທານໍ ຉນຸທານາທຣເຕນ, ສມຸມຸຂີກູຕານລຸຈ ປຜິກຸໂກສເນນ, ເຕສຸ ເອເກນາປີ ວາ ອິຉ ອຣີປຸ່ເປໂຕ໚ ອຂມຸມກມຸມນຸຕິ ເອຕຸຖ ປນ ຂມຸໂມ ນາມ “ອຸຕຸຕິທຸຕິເຍ ເຈ, ກີກຸຂເວ, ກມຸເມ ເອກາຍ ອຸຕຸຕິຍາ ກມຸມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ກມຸມວາຈໍ ອນຸສຸສາເວຕິ, ອຂມຸມກມຸມ”ນຸຕິອາທິນາ (ມຫາວ໚ ຆ຺ຩຸກ) ເອກາເຍວ ລຕຸຕິຍາ , ຕຖາ ທຸວີທີ ລຕຸຕິທີ ເອກາເຍວ ວາ ກມຸມວາຈາຍ, ຕຖາ ທຸວີທີ ກມຸມວາຈາທີຕິ ອາຄຕາຍ ຈ ຕຖາ ທາປນອລຸລຖາກຣຕາກາເວນ ລຕຸຕິກມຸມໍ ຄຸເປຕຸວາ ລຕຸຕິຈຕຸຕຸເຖ ຈ ກມຸເມ ອາຄ ຕາຍ ຈ ອກມຸມາຣຫສຸສ ຕຊຊຸນີຍປພຸພາຊນີຍປຜິສາຣຕີຍນີຍສຸສຕິວີເສີາກຸເຂປນີຍານໍ ສຕຸຕນຸນໍ ກມຸມານໍ ກຣຕາວເສນ, ກມຸ ມາຣຫສຸສ ຈ ວີຣາເຂຕຸວາ ກຣຕາວເສນ ອາຄຕາຍ ຈ ປາລຸອີຍາ ວິປຣີຕາ ຈ ປາລຸອິ, ອຸປສມຸປທາທີກມຸມວເສນ ອາຄຕາ ຈ ປາ ລຸອີ, ສມຸມຸຂາວີນຍສຕິວີນຍອມູລຸຫວີນຍປຜີລຸລາກຣຕເຍກຸຍຸຍສີກາຕສຸສປາປີ- ຍສິກາຕິຕາວຕຸຖາຣກສຸຂາຕານໍ ສຕຸຕນຸນໍ ກມຸມານໍ ຍຖາລາກກຣຕາວເສນ ອາຄຕາ ຈ ປາລຸອີ, ເຕນ ກຣຕີຍໍ ອປໂລກນລຕຸຕິລຕຸຕິທຸຕິຍລຕຸຕິຈຕຸຕຸຖສງຂາຕໍ ຈຕຸພຸພິຂໍ ກມຸມໍ ຂມຸມກມຸມໍ, ຕປຸປຜິປກຸຂໍ ອຂມຸມກມຸມໍ໚ ຕພຸພິປຣີຍາເຍນ ສມຄຸໂຄ ຂມຸມກມຸມລຸຈ ເວທິຕພຸພໍ໚ ຂມຸໂມ ຍຖາວຸຕຸຕາ ປາລຸອີ ອສຸສ ອຕຸຖີ, ຂມຸເມນ ກຕໍ ວາຕິ ຂມຸມິກໍ໚ ຕພຸພິປຣີຕໍ ອຂມຸມິກໍ໚ ຈຕຸຕຸຖໍເຍວາຕິ ເຕສຸ ຈຕູສຸ ກມຸເມສຸ ຈຕຸນຸນໍ ປູຣຕໍ ສມຄຸເຄນ ຂມຸມິກໍ໚ ເສສກມຸມານໍ ກາເວນ ກີກຸຂູນາ ທຸກຸກຜສຸສ ກວນໍ ລກຸຂີຍຕີຕິ ເສສກມຸເມສູຕິ ກາວລກຸຂເຕ ສຕຸຕມີ໚ ທຸກຸກຜນຸຕິ ກຸປຸປານໍ ອຂມຸມກມຸມວຄຸຄກມຸມານໍ ກຕຸຕາ ທຸກຸກຜໍ໚

໘໐໐໚ ອິທານີ ຍທີທໍ ສມຄຸເຄນ ຂມຸມິກໍ ນາມ, ຕໍ ເຍທີ ສງເຜທີ ກາຕພຸພໍ, ເຕສໍ ປເກທໍ ທສຸເສຕຸໍ “ຈຕຸວຄຸໂຄ”ຕິອາທິມາຫ໚ ຈຕຸວາທີນໍ ສງຂເຍຍວຸຕຸຕິຕຸຕາ ຈຕຸນຸນໍ ວຄຸໂຄຕິອາທີນາ ວີຄຸຄໂຫ໚ ທສວີສຕິວຄຸຄີໂກຕິ ທສນຸນໍ ວີສຕິຍາ ຈ ວຄຸຄເກທວເສນ ທສວີສຕີນໍ ວຄຸໂຄຕິ ວີຄຸຄໂຫ, ຕີໂກ ສກຕຸເຖ໚ ວີສຕິຍາ ວຄຸໂຄ, ອຕິເຣເກນ ສທີໂຕ ວີສຕິວຄຸໂຄຕິ ວີຄຸຄໂຫ໚

໘໐໑-໔໚ ປລຸຈນຸນໍ ກມຸມານໍ ນີຍເມຕິ “ຈຕູ”ຕິອາທິນາ໚ ອພຸການໍ ອຸປສມຸປທໍ ປວາຣຕໍ ຄຸເປຕຸວາ ຈຕຸວຄຸໂຄ ຈາຕິອາທີນາ ໂຍເຊຕຸວາ ສພຸພກມຸເມສຸ ກມຸມປຸປຕຸໂຕຕິ ທີປີໂຕຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ໚ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຈ-ສທຸໂທ ຈຕຸວຄຸຄາທໂຍ ກມຸມປຕຸຕີກີຣີຍາຍໍ ສມຸຈຸຈິໂນຕິ໚ ອິຉ ປນ ສພຸພ-ສທຸໂທ ອພຸການາທີນໍ ເກສລຸຈິ ຄຸປີຕຕຸຕາ ປເທສສພຸເພ ຄຍຸຫຕິ໚ ກມຸມປຕຸໂຕຕິ ກມຸມສຸສ ປຕຸ ໂຕ ຍຸຕຸໂຕ ອນຸຣູໂປ໚ ອິຕໂຣຕິ ວີສຕິວຄຸໂຄ ອຕິເຣກວີສຕິວຄຸໂຄ໚ ສພຸພກມຸເມສູຕິ ເອຕຸຖ ປນ ສພຸພ-ສທຸໂທ ສພຸພສພຸເພ໚ ນນຸ ຈ ວີສຕິວຄຸຄສຸສ ກມຸມປຸປຕຸຕກາເວສຕິ ອຕິເຣກວີສຕິວຄຸຄສຸສ ປເຄວາຕິ ວີລຸລາຍຕິ໚ ຕຖາ ສຕິ ໂສ ກສຸມາ ວຸຕຸໂຕຕິ? ສຈຸຈໍ, ຕຖາປີ ໂສ ຈຕຸວຄຸຄາທີນາ ສງເຜນ ກຕຸຕພຸພກມຸມໍ ອູນກຕເຣນ ນ ວຜຸຜຕິ, ອຕິເຣເກນ ປນ ວຜຸຜຕີຕິ ລາປນຕຸຖໍ ວຸຕຸໂຕ໚

໘໐໕໚ ອິທານີ ຈຕຸວຄຸຄາທີເກນ ຉນຸທາຫຣເຕນ ປູເຣຕພຸໂພຕິ ທສຸເສຕິ “ຈຕູ”ຕິອາທິນາ໚ ປາຣາຊິກາທີກາວມນາປນຸນຕຸຕາ ປກຕີຍາ ສກາເວເນວ ຖິໂຕ ອຕຸຕາ ເຍສໍ, ປກໂຕ ວາ ຕໂຕເຍວ ກມຸເມສຸ ອວີຄໂຕ ອຕຸຕາ ເຍສໍ ເຕຕິ ປກຕຕຸຕກາ, ປາຣາຊິ ເກາກຸຂິຕຸຕາລທຸຂີນານາສໍວາສເກທີ ອລຸເລ໚ ປເຣຕິ ເອກສີມຜຸຖາ ຕາທິສາເຍວ ອລຸເລ໚ ເສເສປີຕິ ອວເສເສ ປລຸຈວຄຸຄາ ທີກຣຕີເຍປີ໚

໘໐໔໚ ອິທານີ ວຕຸຖຸລຕຸຕິອນຸສຸສາວນສີມາທີວີປຕຸຕີໂຕ, ກມຸມວີປຕຸຕີສຸ ປຣີສໂຕ ຈ ປຜິກຸໂກສໂຕ ຈ ກມຸມສຸສ ກຸປຸປາກຸ ປຸປກາວໍ ຕຕຸຖ ຈ ອາປຕຸຕີອາທີ ທສຸເສຕຸໍ “ຈຕູ”ຕິອາທີ ມາຫ໚ ຈຕຸວຄຸຄາທີກຕຸຕພຸພໍ ອສໍວາສຄຕາປູຣໍ ວາ ກມຸມາຣຫຄຕາປູຣໍ ວາ ກມຸມລຸຈ ຄຣຸກຜຸຄຄຕາປູຣໍ ວາ ປຣີວາສາທີກມຸມລຸຈາຕິ ໂຍຂນາ໚ ເອຕຸຖ ຈ ກມຸມາຣໂທ ຄຣຸກຜຸຄໂຕ ອລຸໂລ, ນີກຸ ຂີຕຸຕວຕຸໂຕ ປນ ຄຣຸກຜຸໂຄ ຄຕາປູຣໂກ ໂທຕີເຍວ໚ ກຕນຸຕິ ຈຕຸວຄຸຄາທີນາ ກຕໍ໚

໘໐໕໚ວາເຣຍຸຍາຕິ ອນຸຕຣາເຍ ອສຕິ ອນຸຕມໂສ ເອໂກປີ ວາເຣຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອນຸຕຣາເຍຕິ ປາເປທີ ກຣີຍມາເນ ຊີ ວິຕພຸຣທຸມຈຣີຍນຸຕຣາເຍ ສຕີ໚ ອນນຸຕຣາຍິກາ ເຈ ນ ວາເຣນຸຕິ, ທຸກຸກຜໍ໚ ທີຜຸຖາວີນຸຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ທີຜຸຖີ ລທຸທີ “ອຂມຸມກມຸມໍ ອິທໍ, ນ ເມຕໍ ຂມຕີ”ຕິ ອລຸລມລຸລໍ ອາວີ ກເຣຍຸຍນຸຕິ ເສໂສ໚ ເອໂກຂີຜຸຖາວນຸຕິ ເອໂກ ກີກຸຂຸ “ນ ເມຕໍ ຂມ ຕີ”ຕິ ອຂີຜຸຖານໍ ກເຣຍຸຍາຕິ ເສໂສ໚ ຕໂຕຂີກາຕີ ຕີທີ ອຂີກາ໚ ເຕ ປນ ສງຜຕຸຕາ ປໂຫນຸຕີ ອຕຸຕໂນ ກມຸມໍ ນີຕຸຖຣີຕຸໍ໚

໘໐໖໚ຂີຕຸຕຈີຕຸໂຕ ນາມ ອຸມຸມຕຸຕໂກ໚ ທຸຂຜຸຜີໂຕຕິ ເວທນຜຸໂຜ໚ ນ ຣູຫຕີຕິ ຄຍຸຫຕຸໍ ນ ໂຣຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ໚

໔໐໗຺ ອນ຺ຕມໂສ ອນນ຺ຕຣສ຺ສາປິ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ປກຕ…ເປ… ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ເອກສິມາຍໍ ຕິຍ຺ຄຕິຕິ ເອກ ສີມຍ຺ໂຄ຺ ສໂມ ສໍວາໂສ ອສ຺ສາຕິ ສມສໍວາໂສ຺ ເອກສິມຍ຺ໂຄ ຈ ໂສ ສມສໍວາໂສ ຈ, ປກຕຕ຺ໂຕ ຈ ໂສ ເອກສີມຍ຺ຄສມສໍວາໂສ ຈ, ໂສ ຈາຍໍ ກິກ຺ຂຸ ຈາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກມ຺ມຊາຣໂຍ, ຕສ຺ສ຺ ເອຕ຺ຖ ປນ ອວິປ຺ນ຺ນສີໂລ ປກຕຕ຺ໂຕຕິ ອຊິປ຺ເປໂຕ຺ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ລທ຺ຊຶ ປກາເສນ຺ຕສ຺ສ຺ ຣູຫຕິຕິ ປຜິກ຺ເຂໂປ ຣຸຫຕິ຺

໔໐໘຺ຊມ຺ມິກໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ຊມ຺ເມນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ອປໂລກນາທິກມ຺ມໍ຺ ປຜິກ຺ໂກເສຍ຺ຍາຕິ ນິວາເຣຍ຺ຍ຺ ຕິໂຣກ຺ຂາ ກາຍສາມຄ຺ຄຶ ວາ ຉນ຺ທໍ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ທໍ ເນຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເນຕພ຺ໂພ຺ ຕິໂຣກ຺ຂາຕິ ປຣມ຺ມຸຂາ຺ ໂສ ສມ຺ມຸຂາ-ສທ຺ໂທ ວິຍ ນິປາໂຕ, ອຖ ວາ ອກ຺ຂາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສຍໂຕ ຕິໂຣ ພຫິຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ຺

ກມ຺ມນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ຺

໔໙຺ ມິຈ຺ຉາຊີວວິວຊ຺ຊນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໐໙຺ ອາຄມ຺ມ ຊີວນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອາຊີໂວ, ໂກ ໂສ? ປຈ຺ຈຍປຣິເຍສນວາຍາໂມ຺ ມິຈ຺ຉາຍ ອາຊີໂວ, ຕສ຺ສ ວິວຊ຺ຊນາ ມິຈ຺ຉາ ຊີວວິວຊ຺ຊນາ຺ ສາ ປນາຍໍ ອຕ຺ຖໂຕ “ອິຊ ກິກ຺ຂຸ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິ (ວິກ຺ ໔໐໘) ເອວໍ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຜິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນ ອາຄໂຕ ອາຈາໂຣ ເຈວ ຍຖາກ຺ກເມນ ປາຣາຊິກສງ຺ຒາທິເສສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍປາຈິຕ຺ຕິຍປາຜິເທສນິຍທຸພ຺ກາສິຕທຸກ຺ກຍານໍ ກາຣຕກູຕສ຺ສ ອາຊີວເຫຕຸປຍ຺ຍຕ຺ຕານໍ ອກູຕາ ໂຣຈນສຍ຺ຈຣິຕ຺ຕອຍ຺ຍາປເທສກູຕາໂຣຈນປຕິຕໂກຊນວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸນິໂກຊນວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສູໂປທນວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທານໍ ວິ ຕິກ຺ກມສ຺ສ ຈ ກຸຫນລປນເນມິຕ຺ຕິກຕາ ນິປ຺ເປສິກຕາ ລາເກນ ລາກໍ ນິຊິຄີສນຕາຕິ ເອວມາທິນຍ຺ຈ ປາປຊມ຺ມານໍ ວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ມິຈ຺ຉາຊີວວິຣຕິສງ຺ຂາຕໍ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຊິສີລຍ຺ຈ຺ ຕສ຺ສາ ປນ ກສ຺ສຈິ ອິຊ ທສ຺ສນໍ ຍຖາ ທສ຺ເສຕຸມາຣທ຺ຊໍ ປາຕິ ໂມກ຺ຂສໍວຣສງ຺ຂາຕາຍ ອຊິສີລສິກ຺ຂາຍ, ຈຕຸຣາຣກ຺ຂວິປສ຺ສນາວເສນ ອາຄຕານໍ ອຊິຈິຕ຺ຕອຊິປຍ຺ຍາສງ຺ຂາຕານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສິກ຺ ຂານຍ຺ຈ ອຸປກາຣກຊມ຺ມປຣິທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ, ເອວມິທີສໍ ວິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ, ຕໍ ທສ຺ເສຕິ “ທາຣຸ”ນ຺ຕິອາທິນາ຺ ຕຕ຺ຖ “ທາຣຸ”ນ຺ຕິອາທີນິ “ທເທ”ຕິ ເອຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິກມ຺ມໍ຺ ຈຸຕ຺ຕໍ ສີຣິສຈຸຕ຺ຕາທິນຫານິຍຈຸຕ຺ຕໍ຺ ນ຺ຫານມຸໂຂທກນ຺ຕິ ນ຺ຫານຍ຺ຈ ມຸຂຍ຺ຈ, ຕສ຺ສ ອຸທກນ຺ຕິ ສມາໂສ຺ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຕ຺ຕາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺ ກຸລສງ຺ຄຫາຕິ ກຸລສງ຺ຄຫກາຣເຕນ຺

໔໑໐຺ ປຣິກຍຕິ ປເຣສໍ ທາຣເກ ປຣິຫຣຕິຕິ ປຣິກໂຍ, ປຣິກຍສ຺ສ ກມ຺ມໍ ປາຣິກຍໂກ, ສກຕ຺ເຖ ຕເມວ ປາຣິກຍກຕາ຺ ອລງ຺ກຣຕາທິນາ ກຸລທາຣກປຣິຫຣຕສ຺ເສຕໍ ນາມໍ຺ ມຸຄ຺ຄສ຺ສ ສູໂປ ມຸຄ຺ຄສູໂປ, ໂສເຍວ ມຸຄ຺ຄສຸປ຺ໂປ຺ ຍຖາ ມຸຄ຺ຄສູເປ ປຈ຺ຈ ມາເນ ໂກຈິເທວ ມຸຄ຺ໂຄ ນ ປຈ຺ຈຕິ, ອວເສສາ ປຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເອວໍ ຍສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວຈເນ ກິຍ຺ຈິເທວ ສຈ຺ຈໍ ໂຫຕິ, ເສສໍ ອລິກໍ, ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຸຄ຺ຄສູປສທິສຕາຍ ອຸປຈາເຣນ “ມຸຄ຺ຄສຸປ຺ໂປ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ມຸຄ຺ຄສຸປ຺ປຕາ ຺ ສຈ຺ຈາລິເກນ ຊີ ວິຕກປ຺ປນສ຺ເສຕໍ ອຊິວຈນໍ຺ ພຣວຕ຺ຖຸອາທິສມ຺ພນ຺ຊິນີ ວິຊ຺ຊາ ວຕ຺ຖຸວິຊ຺ຊາ຺ ປາຣິກຍກຕາ ຈາຕິອາທິນາ ທ຺ວນ຺ໂທ ນປຸ໌ສກຕ຺ ຕາກາເວ ປາຣິ…ເປ… ວິຊ຺ຊາ, ຕາຍ຺ ຣສ຺ໂສ ປນ ຄາຖາພນ຺ຊວເສນ, ຕຖາ ທີໂຒ຺ ປຫິຕານໍ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ກມ຺ເມ ເຕສໍ ເຕສໍ ນິຍຸຍ຺ຊນໍ ປເຫຕໍ຺ ອາຫເຣນ ທູເຕນ ກາເຣຕພ຺ພໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ທູຕກມ຺ມໍ຺ ປີສນໍ ເປສນໍ, ຊງ຺ຒາຍ ປາເທນ ເປສນໍ ຊງ຺ຒ ເປສນໍ, ຕມສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ຊງ຺ຒເປສນິຍໍ຺ ເຕສໍ ເຕສໍ ຄິຫີນໍ ຄາມນ຺ຕຣເທສນ຺ຕຣາທີສຸ ສາສນປຜິສາສນຫຣຕສ຺ເສຕມຊິວຈນໍ຺

໔໑໑຺ ລາກາສາຍ ລຍ຺ຊທານໍ ອນຸປ຺ປທານໍ຺ ສມ຺ພຸທ຺ຊປ຺ປຜິກຸຍ຺ເຖນ ພຸທ຺ຊຄຣຫິເຕນ ອງ຺ຄວິຊ຺ຊານກ຺ຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊາສຸປິນວິຊ຺ ຊາກູຕວິຊ຺ຊາທິນາ ອຍ຺ເຍນ ວາ຺

໔໑໒຺ ອຍ຺ຍາຕການໍ ອປ຺ປວາຣິຕານໍ ວິຍ຺ຍາປນໍ ວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ, ຍາຈນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ກາຍວຈີປ຺ໂຍໂຄ຺ ພຸທ຺ຊປ຺ປຜິກຸຍ຺ເຖນ ມິຈ຺ຉາຊີເວນ ປຈ຺ຈຍປຣິເຍສນາ ອເນສນາ຺ ອກູຕສ຺ສ ອຕ຺ຕນີ ອວິຊ຺ຊມານສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຊມ຺ມສ຺ສ ອຸລ຺ລປນໍ ກຖນໍ ອກູຕຸລ຺ລປນາ຺ ກຸຫນາທີຫີຕິ ກຸຫນາລປນາທີຫີ຺ ຕຕ຺ຖ ລາກສກ຺ກາຣສິໂລກສນ຺ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍປ຺ປຜິເສວນສາມນ຺ຕຊປ຺ປ ໃນຣິຍາປຖສຕ຺ຖາປນວເສນ ຊນວິມ຺ຫາປນາ ກຸຫນາ຺ ວິຫາຣໍ ອາຄເຕ ມນຸສ຺ເສ ທິສ຺ວາ “ກິມຕ຺ຖາຍ ໂກນ຺ໂຕ ອາຄຕາ, ກຶ ກິກ຺ຂູ ນິມນ຺ເຕຕຸ”ນ຺ຕິ ວາ “ນຍິ ຣາຊາ ປສນ຺ໂນ, ອສຸໂກ ຈ ອສຸໂກ ຈ ຣາຊມຫາມຕ຺ໂຕ ປສນ຺ໂນ”ຕິ ວາ ອາທິນາ ນເຍນ ອາລປນາ ລປນາ຺ ຂາທນີຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ “ກຶ ຂາທນີຍໍ ລກິຕ຺ຖາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ນິມິຕ຺ຕກຣຕາທີ ເນ

ມິຕ຺ຕກຕາ។ ‘‘ອສ຺ສທ຺ໂທ ອປ຺ປສນ຺ໂນ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຄຣຫຕານິ ຈ ‘‘ເອຕໍ ເອຕ຺ຖ ກເຖຖາ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ ວາຈາຍ ອຸກ຺ຂິປນາທີ ຈ ນິປ຺ເປສິກຕາ។ ອປ຺ເປນ ລາເຘນ ພຫຸກໍ ວຎ຺ເຈຕ຺ວາ ຄເຫຕຸໍ ອິຈ຺ຉນໍ ລາເຘນ ລາຘໍ ນິຊິຄີສນຕາ។ ກຸລທູສາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຣູປິຍປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓຣູປິຍສໍໂວຫາຣາ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ។

ມິຈ຺ຉາຊີວວິວຊ຺ຊນານິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

໓໐។ ວຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໒໑໓។ ເສົາປາຫໂນ…ເປ… ຈີວຣໍ ສີເສ ກຣິຕ຺ວາ ວາ ອາຄນ຺ຕຸໂກ ອາຣາມໍ ນ ປວິເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ສຉຕ຺ໂຕຕິ ສີເສ ກຕຉຕ຺ເຕນ ສຉຕ຺ໂຕ។ ໂອຄຸຓ຺ຘິໂຕຕິ ສສີສໍ ປາຣຸປີໂຕ។ ‘‘ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂໂປ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸປຈາຣສີມາສມີປໍ ປຕ຺ວາ ອຸປາຫນາໂອມຸຎ຺ຈນາທິສພ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ອາຣາໂມ ປວິສິຕພ຺ໂພຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ພ຺ຍຕິເຣກລທ຺ໂທ ອຕ຺ໂຖ។

໒໑໔។ ປານິເຍນ ປາເທ ນ ໂຘເວຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ປຏິກ຺ກມນໍ ປຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຕິຣູເປ ນິສຊ຺ຊ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປາຕພ຺ພໍ, ປຣິໂພຄນີເຍນ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປາທາ ໂຘວິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຸຑ຺ຒຕເຣ ອາວາສິເກປິ ຈ ອພິວາເທຍ຺ຍາຕິ ອິມີນາ ວສ຺ສໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ນວເກນ ອາວາສິເກນ ອພິວາທາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ທີເປຕິ។ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ ສຍນາສນນ຺ຕິ ‘‘ກຕມໍ ເສນາສນໍ ປາປຸຓາຕິ, ອຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖໍ ອນຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖໍ ວາ’’ຕິ ເສນາສນໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ។ ອິທຎ຺ຈ ປຸຈ຺ຉາຍ ລກ຺ຂຓວຈນໍ។ ຕສ຺ມາ ອາວາສິກວຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖາທິກຎ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ‘‘ອນຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ກວາຏໍ ອາໂກເຏຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອາຄເມຕ຺ວາ ຆຏິກໍ ອຸຄ຺ຆາເຏຕ຺ວາ ກວາຏໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ພຫີ ຘິເຕນ ອຸລ຺ໂລເກຕ຺ວາ ປວິສິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເສນາສນວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍ។ ອາຄນ຺ຕຸກວຕ຺ຕໍ។

໒໑໕-໖។ ຄມິໂກ ປກ຺ກເມຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ‘‘ປຏິສາເມຕ຺ວາ’’ຕິອາທິນິມສ຺ສ ປຸພ຺ພກິຣິຍາປທານິ។ ທາຣຸມຕ຺ຕິກາກຕ຺ຓກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມຎ຺ຈປີຐາທິທາຣຸກຕ຺ຓໍ ຣຊນກາຊນາທິມຕ຺ຕິກາກຕ຺ຓໍ។ ປຏິສາເມຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຖິ ເຈ ອໂນວສ຺ສເກ ສຕ຺ຐເປຕ຺ວາ។ ຖເກຕ຺ວານາຕິ ທ຺ວາຣວາຕປາເນ ປີທາຍ ។ ສາປຸຈ຺ຉໍ ສງ຺ໂຄເປຕ຺ວານາຕິ ຈຕູສຸ ປາສາເຓສຸ ມຎ຺ຈໍ ປຎ຺ຎເປຕ຺ວາ ມຎ຺ເຈ ມຎ຺ຈສ຺ສ, ປີເຐ ປີຐສ຺ສ ອາໂຣປເນນ ເສນາສນສ຺ສ ອຸປຣູປຣິ ປຸຎ຺ຊກຣເຓນ ສາປຸຈ຺ຉໍ ສງ຺ໂຄປນໍ ກຕ຺ວາ។ ນ ຈາຕິ ເນວ។ ຄມິກວຕ຺ຕໍ។

໒໑໗-໘។ອາວາສິໂກຕິ ອິທໍ ‘‘ປຎ຺ຎເປຍ຺ຍາ’’ຕິອາທິນໍ ກຕ຺ຕຸປທໍ។ ນວກມ຺ມກຣຓາທິການິຕ຺ຖຣຓຕາຍ ອາວາໂສ ວິຫາໂຣ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອາວາສິໂກ។ ຍສ຺ສ ປນ ເກວລໍ ວິຫາເຣ ນິວາສນມຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ເນວາສິໂກ។ ອຸໂກປິ ເຕ ອິຘ ອາວາສິກ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕາ។ ປາໂທທກປ຺ປກຸຕີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປກຸຕິ-ສທ຺ເທນ ປາທປີຐປາທກຖລິການໍ ຄຫຓໍ។ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວານ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ຄຫ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາ។ ປຎ຺ຎເປ ສຍນາສນນ຺ຕິ ‘‘ເອຕໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເສນາສນໍ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິ ເອວໍ ສຍນາສນໍ ປຎ຺ຎເປຍ຺ຍ, ປກາເສຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

໒໑໙។ອຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ກິກ຺ຂູຫີ ນິວຸຕ຺ຖໍ។ ໂຄຈຣາໂຄຈຣໍ ວເທຕິ ‘‘ກິກ຺ຂາຈາຣຄາໂມ ທູໂຣ, ອາສນ຺ໂນ’’ຕິ ວາ, ‘‘ກາລສ຺ເສວ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕພ຺ພໍ, ທິວາ ວາ’’ຕິ ເອວໍ ໂຄຈຣຎ຺ຈ, ‘‘ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຘິການໍ ວາ ຄາໂມ, ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກິກ຺ໂຂ ວາ’’ຕິອາທິນາ ອໂຄຈຣຎ຺ຈ ວເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຈ຺ຈປ຺ສາວຏ຺ຐານານີຕິອາທິນີປີ ‘‘ວເທ’’ຕິ ອິມສ຺ເສວ ກມ຺ມວຈນານິ។ ເສຂສມ຺ມຸຕີນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ສທ຺ຘສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ສງ຺ໂຆ ເສຂສມ຺ມຸຕີ ເທຕິ, ຕໍ ກຸລຎ຺ຈ។

໒໒໐។ປເວສນິກ຺ຂເມ ກາລນ຺ຕິ ‘‘ເກສຸຈິ ຐາເນສຸ ວາລອມິຄາ ວາ ອມນຸສ຺ສາ ວາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິມໍ ກາລໍ ປວິສິຕພ຺ພໍ ນິກ຺ຂມິຕພ຺ພຎ຺ຈາ’’ຕິ ເອວໍ ປເວສນິກ຺ຂເມ ຈ ກາລໍ។ ເອຕໍ ປນ ອາສນປຎ຺ຎປນາທິກໍ ສພ຺ພໍ ວຕ຺ຕໍ ວຸຑ຺ຒຕເຣ ອາຄເຕ ຈີວຣກມ຺ມາທີນີ ວາ ນາຕິຄິລານສ຺ສ ເກສຊ຺ຊໍ ວາ ຘເປຕ຺ວາປິ ກາຕພ຺ພໍ។ ມຫາຄິລານສ຺ສ ປນ ເກສຊ຺ຊເມວ ກາຕພ຺ພໍ។ ເຈຕິຍງ຺ຄຓວຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ເຕນາປິ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ອາຣກິຕພ຺ພໍ។ ປຕ຺ຕິໂຕ ຫິ ອາຄນ຺ຕຸໂກ ‘‘ກໂຣທິ ຕາວ ເກສຊ຺ຊໍ, ເຈຕິຍງ຺ຄຓໍ ສມ຺ມຊ຺ຊາຫີ’’ຕິ ຈ ວເທຍ຺ຍ។ ອປິຈ ພີຊເນນ ພີຊິຕພ຺ໂພ, ປາທາປິສ຺ສ ໂຘວິຕພ຺ພາ, ເຕເລນ ມກ຺ຂິຕພ຺ພາ។ ປີຏ຺ຘິ ເຈ ອາຄິລາຍຕິ, ສມ຺ພາເຫຕພ຺ພາ។

ນວກສ຺ສ ປນ ອາຄນ຺ຕຸກສ຺ສ ‘‘ອິທມາສນໍ, ເອຕ຺ຖ ນິສີທາ’’ຕິອາທີນາ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນິສີນ຺ໂນເຍວາ’’ຕິອາທິ ມາຫ. ນິສີນ຺ໂນເຍວາຕິ ອິມິນາ ‘‘ຖິໂຕເຍວາ’’ຕິອາທີ ອຸປ຺ລກ຺ເຂຕິ. ສມ຺ທ຺ທິເສຕີ ອາຫເຣນ ວເທຍ຺ຍ. ອາວາສິກາວຕ຺ຕໍ.

‘‘ວຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ປນ ສາມຍ຺ເຍນ ນິທ຺ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ນ ເຖເຣ ກິກ຺ຂູ ອຕິອລ຺ລີຍິຕ຺ວາ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ມຫາເຖຣສ຺ສ ນິສີນ຺ນາສນໂຕ ເອກໍ ທ຺ເວ ອາສນານິ ຖເປ຺ຕ຺ວາ ‘‘ນິສີທາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ນ ນວາປີ ກິກ຺ຂູ ອາສເນນ ປຏິພາທິຕພ຺ພາ, ນ ສງ຺ຆາຏີ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ນິສີທິຕພ຺ພໍ, ສທ຺ທໍ ອກຕ຺ວາ ອຸທກກິຈ຺ຈໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ສູປ຺ສ຺ສ ໂອກາໂສ ໂຫຕິ, ເອວມຕ຺ຕາຍ ໂອທໂນ ຄຕ຺ທິຕພ຺ໂພ, ເຖເຣນ ກິກ຺ຂຸນາ ‘‘ຖເປ຺ຕ຺ວາ ອປ຺ປກໍ ໂອທນາທິກໍ ສພ຺ພໍ ສພ຺ເພສໍ ສມກໍ ສມ຺ປາເທຫີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນ ຕາວ ເຖເຣນ ກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ກຸຕ຺ຕາວິນາ ນ ຕາວ ອຸທກໍ ປ຺ຏິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ, ກຕ຺ຕຄ຺ຄໂຕ ນິວຕ຺ຕນ຺ເຕຫີ ຍຖານຸຣູປໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວິຣລຸອາຍ ປາລຸອິຍາ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວມາທິກລ຺ຈ ຕທນຸຣູປໍ ເສຂິຍວຕ຺ຕລ຺ຈ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິທໍ ກຕ຺ຕຄ຺ຄວຕ຺ຕລ຺ຈ ສາຊຸກໍ ອຕຣມາເນນ ຄາໂມ ປ຺ວິສິຕພ຺ໂພ, ‘‘ອິມິນາ ປ຺ວິສິສ຺ສາມິ, ອິມິນາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ນິເວສນໍ ປ຺ວິສນ຺ເຕນ ສລ຺ລກ຺ເຂຕພ຺ພໍ, ນາຕິສຫສາ ປ຺ວິສິຕພ຺ພໍ, ນາຕິສຫສາ ນິກ຺ຂມິຕພ຺ພໍ, ນາຕິທູເຣ ນຈ຺ຈາສນ຺ເນ ຖາຕພ຺ພໍ, ນາຕິຈິຣໍ ຖາຕພ຺ພໍ, ນາຕິລຫຸກໍ ນິວຕ຺ຕິຕພ຺ພໍ, ທາຕຸກາມຕາກາຣໍ ລຕ຺ວາ ຖາຕພ຺ພໍ, ໂຍ ປ຺ຖມໍ ຄາມໂຕ ປ຺ຏິກ຺ກມຕິ, ເຕນ ອາສນປ຺ລ຺ລປ຺ປນາທິ ສພ຺ພໍ ກາຕພ຺ພໍ, ໂຍ ປ຺ຈ຺ຉາ, ເຕນ ອາສນຸທ຺ຊຣຕາທິ ສພ຺ພໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວມາທິກລ຺ຈ ຕທນຸຣູປໍ ເສຂິຍວຕ຺ຕລ຺ຈ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິທໍ ປິຕ຺ຑຈາຣິກາວຕ຺ຕລ຺ຈ ກາຕພ຺ພໍ.

ເສນາສນຍ຺ຖາເນ ສພ຺ພໍ ວຕ຺ຕລ຺ຈ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສາຊຸກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຈ ອຕຣມາເນນ ຄາໂມ ປ຺ວິສິຕພ຺ໂພຕິອາທິ ສພ຺ພໍ ປິຕ຺ຑຈາຣິກາວຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍ. ປານີຍປ຺ຣິໂກຊນີຍອຄ຺ຄິອຣຕີສຫິຕກຕ຺ຕຣທຕ຺ຑາ ອຸປ຺ຍ຺ຖເປ຺ຕພ຺ພາ, ນກ຺ຂຕ຺ຕປທານີ ສກລານິ ວາ ເອກເທສານິ ວາ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພານິ, ທິສາກຸສເລນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິທໍ ອາຣລ຺ລິກາວຕ຺ຕລ຺ຈ ອຸທ຺ທິຍ຺ຖໍເຍວ ໂຫຕີຕິ ອວຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ວຕ຺ຕນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໕໑. ວິກປ຺ປນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໘໑.ສມ຺ມຸຂາ ປ຺ຣມ຺ມຸຂາຕິ ສສ຺ສ ມຸຂໍ, ປ຺ຣສ຺ສ ມຸຂນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ, ສມ຺ມຸເຂນ ປ຺ຣມ຺ມຸເຂນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ປ຺ຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຕິ ເກທາ ທ຺ເວ ວິກປ຺ປນາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາ . ເກທາຕິ ວິເສສໂຕ. ອຖ ວາ ສສ຺ສ ມຸຂໍ ມຸຂສມ຺ພນ຺ຂິວຈນໍ ອສ຺ສາ ວິກປ຺ປນາຍາຕິ ສມາໂສ. ຕຖາ ປ຺ຣມ຺ມຸຂາ. ສມ຺ມຸຂາ ຈ ປ຺ຣມ຺ມຸຂາ ຈ, ຕສ຺ສາ ເກໂທ, ຕໂຕ. ສມ຺ມຸຂາຍ ສມ຺ມຸຂວິກປ຺ປນາຍ. ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິກປ຺ປນວິຊານໍ ປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຊາຣວິຊານລ຺ຈ ຊານນ຺ຕສ຺ສ.

໘໘໒.ເຕນາຕິ ຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ວິກປ຺ເປຕິ, ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ. ປ຺ຣິໂກຄາທິກນ຺ຕິ ປ຺ຣິໂກຄໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ອຂິຍ຺ຖານລ຺ຈ.

໘໘໓-໔.ອປ຺ຣາສມ຺ມຸຂາເວກາຕິ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສທ຺ໂທ ປ຺ກ຺ຂນ຺ຕເຣ, ອຖ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອປີ-ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ວາ ວາ-ສທ຺ໂທ, ໂສ ອປ຺ຣາ-ສທ຺ທໂຕ ປ຺ຣໍ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ອປ຺ຣາປີ ເອກາ ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຖນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກິກ຺ຂຸສ຺ສາ’’ຕິອາທີ. ‘‘ປ຺ລ຺ຈນ຺ນໍ ສຫຂມ຺ມິນ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຕິສ຺ສສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ’’ຕິອາທີສຸ ຕິສ຺ສາຍ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ຕິສ຺ສາຍ ສິກ຺ຂມານາຍ ຕິສ຺ສາຍ ສາມເຓຣິຍາ ຕິສ຺ສສ຺ສ ສາມເຓຣສ຺ສາຕິປີ ວິລ຺ລາຕພ຺ພໍ.

໘໘໕.ປ຺ຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຕິ ປ຺ຣມ຺ມຸເຂນ ວິກປ຺ປເນນ, ປ຺ຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຕິ ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ປ຺ຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ກຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໘໘໖.ມິຕ຺ໂຕຕິ ທລ຺ຫມິຕ຺ໂຕ. ສນ຺ທິຍ຺ໂຖຕິ ທິຍ຺ຖມຕ຺ຕມິຕ຺ໂຕ. ເອຕ຺ຖ ປນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວິກປ຺ປນານໍ ກີ ນານາກຣຕນ຺ຕິ? ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຍ ຕາວ ສຍໍ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ປ຺ເຣນ ປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຊຣາເປຕິ, ເຕເນວ ສາ ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ນາມ ຊາຕາ. ປ຺ຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຍ ປ຺ເຣເນວ ວິກປ຺ປາເປຕ຺ວາ ປ຺ເຣເນວ ປ຺ຈ຺ຈຸທ຺ຊຣາເປຕິ, ເຕເນວ ສາ ປ຺ຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ນາມ ຊາຕາຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ນານາກຣຕນ຺ຕິ.

໘໔໗. ທູຣສນ຺ຕິກຕ຺ເຕກຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາສນ຺ນທູຣກາໂວ ອຕິຍ຺ຖາເນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໘໔໙. ທສາຫໍ...ເປ... ປຈ຺ຈາສາຍ ສຕິ ມາສກໍ ນາຕິຍ຺ຖິຕວິກປ຺ປິຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄີ ນຸປ຺ປາທຍຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ທສ ອຫານິ ສ ມາຫຍານິ ທສາຫໍ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ທຸຕິຍາ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ທິວສໍ ຈີວຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ສ ໂຍ ອຣຸໂຕ, ໂສ ອຸປ຺ປນ຺ນທິວ ສນິສ຺ສິໂຕ, ຕສ຺ມາ ຈີວຣຸປ຺ປາທທິວເສນ ສທ຺ຘິ ເອກາທເສ ອຣຸຕ຺ຕຸຄ຺ຄມເນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ທສາຫ"ນ຺ຕິ. ມາສເມກໍ ວາຕິ "ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເອກໍ ປຈ຺ຉິມກຕ຺ຕິກມາສ"ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໕໔໙ ອຕ຺ຖໂຕ ສມານໍ) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຖິນຕ຺ຖເຕ ປຍ຺ຈ ມາ ເສຕິ ລພ຺ກຕີ. ກຖິນໍ ອຕ຺ຖຕໍ ຍສ຺ມີ ວິຫາເຣຕິ ສມາໂສ. ປາຣິປູຣຕ຺ຖນ຺ຕິ ປາຣິປູຣີ ອຕ຺ໂຖ ຍສ຺ສາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ກິຣິຍາວິເສສນໍ, ປາຣິປູຣິປ຺ປໂຍຊນໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອູນສ຺ສາຕິ ຍຕ຺ຕເກນ ກຍິຣມານໍ ອຕິຍ຺ຖານໍ ຈີວຣໍ ປໂຫຕິ, ຕຕ຺ຕກຕາກາວໂຕ ອູນສ຺ສ ເອກາທສມາສສຕ຺ຕມາສສງ຺ຂາເຕ ປິຍ຺ຖິສມເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ມູລຈີວຣສ຺ສ. ປຈ຺ຈາສາ ສຕີຕິ "ສງ຺ຆາທິໂຕ ຍໂຕ ກຸໂຕຈິ ລຈ຺ຉາ ມີ"ຕິ ເອວໍ ສຕິຍາ ປຈ຺ຈາສາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸກຍມ຺ປີ ຍ-ກາຣໂລເປນ ນິທ຺ທິຍ຺ຖໍ. ສຕີຕິ ວາ ນິປາໂຕ, ລິງ຺ຄວິປ຺ລາເສນ ວາຫ. ເອຕ຺ຖ ປນ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ ທສາຫາຕິກ຺ກມນາທີສຸ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ວິກປ຺ປນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໕໔. ນິສ຺ສຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໕໐. ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສາຕິ "ກາຣິຍ"ນ຺ຕິ ກິຕກໂຍເຄ ກຕ຺ຕຣິ ຉຍ຺ຖີ. ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ຈ ນາມ "ປຍ຺ຈຫີ, ກິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ອນິສ຺ສິເຕນ ວຕ຺ຖພ຺ພໍ, ອາປຕ຺ຕີ ຊານາຕິ, ອນາປຕ຺ຕີ ຊານາຕິ, ລຫຸກໍ ອາປຕ຺ຕີ ຊານາຕິ, ຄຣຸກໍ ອາປຕ຺ຕີ ຊານາຕິ, ອຸກຍານິ ໂຂ ປນສ຺ສ ປາຕິໂມກ຺ຂານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ ສ຺ວາຄຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸວິກຕ຺ຕານິ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕີນິ ສຸວິນິຈ຺ຉິຕານິ ສຸຕ຺ຕໂສ ອນຸພ຺ຍຍ຺ຊນໂສ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຍ຺ຈຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ອນິສ຺ສິເຕນ ວຕ຺ຖພ຺ພ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໑໐໕) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕພ຺ຍຕ຺ໂຕ ຈ ພຫຸສ຺ສຸຕພ຺ຍຕ຺ໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຕຕ຺ຖ ສຸວິກຕ຺ຕານີຕິ ສຸຍ຺ຖຸ ວິກຕ຺ຕານິ ປທປຈ຺ຈາກຍ຺ຖສງ຺ກຣໂທສວິຣຫິຕານິ. ສຸປ຺ປວຕ຺ຕີນີຕິ ປຄຸຕານິ ວາຈຸຄ຺ຄຕານິ. ສຸ ວິນິຈ຺ຉິຕານິສຸຕ຺ຕໂສຕິ ຂນ຺ຘກປຣິວາຣໂຕ ອາຫຣິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕວເສນ ສຸຍ຺ຖຸ ວິນິຈ຺ຉິຕານິ. ອນຸພ຺ຍຍ຺ຊນໂສຕິ ອກ຺ຂຣປທປາຣິປູ ຣິຍາ ສຸວິນິຈ຺ຉິຕານິ ອກ຺ຂຕ຺ຫານິ ອວິປ຺ປຣິຕກ຺ຂຣານິ. ເອເຕນ ອຍ຺ຖກຖາ ທີປິຕາ. ອຍ຺ຖກຖາໂຕ ຫິ ເອສ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ໂຫຕີຕິ. ພຫຸສ຺ສຸຕພ຺ຍຕ຺ໂຕ ປນ ເຍນ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຈ຺ເຉເທນ ທ຺ເວ ມາຕິກາ ປຄຸຕາ ວາຈຸຄ຺ຄຕາ, ປກ຺ຂທິວເສສຸ ຘມ຺ມສວນຕ຺ຖາຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກາຕວາຣາ, ສມ຺ປຕ຺ຕານໍ ປຣິສານໍ ປຣິກຖນຕ຺ຖາຍ ອນ຺ຘກວິນ຺ທມຫາຣາຫຸໂລວາທອມ຺ພຍ຺ຖສທິໂສ ເອໂກ ກຖາມຄ຺ໂຄ, ສງ຺ຆກຕ຺ຕມງ຺ຄລາມງ຺ຄເລສຸ ອນຸໂມທນຕ຺ຖາຍ ຕິສ຺ໂສ ອນຸໂມທນາ, ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຕາທິຊານນຕ຺ຖໍ ກມ຺ມາກມ຺ມວິນິຈ຺ຉໂຍ, ສມຕຘມ຺ມກຣຕຕ຺ຖໍ ສມາຘິວເສນ ວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ວາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄປຣິໂຍສານເມກໍ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ເອຕ຺ຕກໍ ອຸຄ຺ຄຫີຕໍ, ສ຺ວາຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນຕ຺ຖິ ນິສ຺ສາຍ ກາຣິຍນ຺ຕິ ອາຈຣິຍາທີ ນິສ຺ສາຍ ວາເສນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ. "ນິສ຺ສຍກາ ຣິຍ"ນ຺ຕິ ວາ ປາໂຖ, ນິສ຺ສເຍນ ກາຣິຍນ຺ຕິ ສມາໂສ. ຊີວສ຺ສ ຍຕ຺ຕໂກ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ຍາວຊີວໍ.

໘໕໑. ເຕນ ນິສ຺ສາຍ ວສນ຺ເຕນ ເອວໍ ນິສ຺ສໂຍ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເອກໍສ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອກໍສນ຺ຕິ ເອໂກ ອໍໂສ ອສ຺ສ ຈີວຣສ຺ສາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ກິຣິຍາວິເສສນໍ ວາ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ວາ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ເອກສ຺ມີ ອໍເສຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍ຺ຊລິ ກຣປຸໂຕ. ຍາວຕ ຕິຍກໍ ວເທຕິ ອຸປສມ຺ປທາຍ ສຍ຺ຖິວສ຺ເສນ ສຕ຺ຕຕິວສ຺ເສນ ວາປີ ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ນວກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຍາວຕຕິຍກໍ ວຈນໍ ກເຣຍ຺ຍ. ຍາວຕຕິໂຍ ວາໂຣ ອສ຺ສາຕິ ກິຣິຍາວິເສສນສມາໂສ. ອາຍສ຺ມໂຕຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ. ວຈ຺ຉາມີຕິ ວສາມິ. ອຸປ຺ຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນາປີ "ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ໂຫຫີ"ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ຕໍ ປນ "ອາຈຣິໂຍ"ຕິ ເອຕ຺ຖ "ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ"ຕິ ວຈນໍ ວິເສໂສຕິ ເອຕ຺ຖ ວາ ຈາເກຫໂຕ ນ ວິສ຺ໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ເກວລເມຕ຺ຖ ນິສ຺ສຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍຄຫເຄ, ຄາມປ຺ປເວສນາທີສຸປີ ເອວເມວ ກຕ຺ວາ "ອຫໍ ອາວຸໂສ"ຕິ ວາ "ກນ຺ເຕ"ຕິ ວາ ວຕ຺ວາ "ຄາມປ຺ປເວສນໍ ອາປຸຈ຺ຉາມີ"ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ.

໘໕໒. ນິສ຺ສຍປ຺ປິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘີ ທສ຺ເສຕິ "ປກ຺ກນ຺ເຕ"ຕິອາທິນາ. ປກ຺ກນ຺ເຕຕິ ອຸປ຺ຊ຺ຊາເຍ ອາຈຣິເຍ ສທ຺ຘິວິຫາຣິເກ ອນ຺ເຕວາສິເກ ຈ ຄາມາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວາ ອນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວາ ຄເຕ. ເຕສຸ ເຍນ ເກນຈິ "ອສຸກໍ ນາມ ຄາມໍ ຄຈ຺ຉາມີ"ຕິ

ວຸຕ຺ເຕ ເຕສຸເຍວ ເຍນ ເກນຈິ ‘‘ສາທູ’’ຕິ ສມ຺ປ຺ພິຈ຺ຈິເຕປີ ຕໍ ຕໍ ນິຍມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປກ຺ກນ຺ເຕປີ ອນາປຸຈ຺ຊາ ປນ ອຸປ຺ຈາຣສີມາ ຕິກ຺ກເມນ ປກ຺ກນ຺ເຕປີ ນິສ຺ສໂຍ ສມ຺ມຕິ ປຏິປ຺ປ຺ສ຺ສມ຺ພຕິ. ປກ຺ຂສ຺ກນ຺ເຕຕິ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ຂສ຺ກນ຺ເຕ ຈາປີ ວິພ຺ກນ຺ເຕ ຈາປີ ມຣເຕນ ຈ ຕ຺ຂຕ຺ເຕວ ປຏິປ຺ປ຺ສ຺ສມ຺ພຕິ. ອາຕ຺ຕຕິ ນາມ ‘‘ປຕາເມມິ ຕ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ມາ ອິສ ປວິສາ’’ຕິອາທິກາ ນິສ຺ສຍປ຺ປຕາມນາ. ຕາຍ ປຕາມິເຕນ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍາ ຂມາເປຕພ຺ພາ. ອຂມນ຺ເຕສຸ ທຕ຺ທກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ວິຫາເຣ ນ ຫາເຖເຣ ຄເທຕ຺ວາປີ ສາມນ຺ຕວິຫາເຣ ກິກ຺ຂູ ຄເທຕ຺ວາປີ ຂມາເປຕພ຺ພາ. ນ ຂມນ຺ຕິ ເຈ, ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍານໍ ສກາຄານໍ ສນ຺ຕິເກ ວສິຕພ຺ພໍ. ເຍນ ເກນຈິ ກາຣເຕນ ນ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຣ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍານໍ ສກາຄານໍ ສນ຺ຕິເກ ວສິຕຸໍ, ຕໍເຍວ ວິຫາຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຄ຺ຄສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນິສ຺ສຍໍ ຄເທຕ຺ວາ ວສິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ປຕ຺ຈທີ, ກິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄທີ ສມນ຺ນາຄຕໍ ສທ຺ທິວິຫາຣິກໍ ອປ຺ປຕາເມນ຺ໂຕ ອຸປ຺ຊ຺ຊາໂຍ ສາຕິສາໂຣ ໂຫຕິ, ປຕາເມນ຺ໂຕ ອນຕິສາໂຣ ໂຫຕິ. ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍມ຺ຫິ ນາຕິມຕ຺ຕໍ ເປມໍ ໂຫຕິ, ນາຕິມຕ຺ໂຕ ປສາໂທ ໂຫຕິ, ນາຕິມຕ຺ຕາ ຫິຣີ ໂຫຕິ, ນາຕິມຕ຺ໂຕ ຄາຣໂວ ໂຫຕິ, ນາຕິມຕ຺ຕາ ກາວນາ ໂຫຕິ. ອິເມທີ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ຈທງ຺ເຄທີ…ເປ… ໂຫຕິ (ມຫາວ. ໖໘). ປຕ຺ຈທີ, ກິກ຺ຂເວ , ອງ຺ເຄທີ ສມນ຺ນາຄຕໍ ອນ຺ເຕວາສິກໍ ອປ຺ປຕາເມນ຺ໂຕ ອາຈຣິໂຍ…ເປ… ໂຫຕີ’’ຕິ (ມຫາວ. ໗໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປນ ອສມ຺ມາວຕ຺ຕນ຺ເຕ ອນ຺ເຕວາສິກສທ຺ທິວິຫາຣິເກ ອປ຺ປຕາເມນ຺ຕາ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາຍາ ທຸກ຺ກຍໍ ອາປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກາວນາຕິ ເມຕ຺ຕາກາວນາ. ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍສ຺ໂມສານໍ ປນ ຕສ຺ສ ທສ຺ສນສວນວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

໔໖໖. ອລຊ຺ຊີນ຺ຕີ –

‘‘ສຕ຺ຈິຈ຺ຈ ອາປ຺ຕ຺ຕີ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ;

ອາປ຺ຕ຺ຕີ ປຣິຄູຫຕິ;

ອຄຕິຄມນຕ຺ຈ ຄຈ຺ຊຕິ;

ເອທິໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ອລຊ຺ຊີປຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິ. (ປຣິ. ໓໔໙) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຕໍ ອລຊ຺ຊີ. ນິສ຺ສຍໍ ເທນ຺ເຕນາປີ ລຊ຺ຊິໂນເຍວ ທາຕພ຺ພໍ. ‘‘ນ ກິກ຺ຂເວ ອລຊ຺ຊີນໍ ນິສ຺ສໂຍ ທາຕພ຺ໂພ. ໂຍ ທ ເທຍ຺ຍ, ອາປ຺ຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຍສ຺ສາ’’ຕິ (ມຫາວ. ໑໒໐) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອທິຍ຺ຍ຺ປຸພ຺ພສ຺ສ ກຕິປາຫໍ ອາຈາຣໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພໍ. ອປຸພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ຣິສທ຺ທຕ຺ຕາ ປຸພ຺ພ-ສທ຺ເທນ ປຸພ຺ພວາໂສ ຄຫິໂຕ, ນຕ຺ຖິ ປຸພ຺ໂພ ອສ຺ສາຕິ ອປຸພ຺ພໍ, ນວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຈຕ຺ຕາຣິ ປຕ຺ຈ ວາ ປຣິມາຕເມເຕສນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ. ເອຕ຺ຖ ປນ ປຣິມາຕ-ສທ຺ທສ຺ສນິສາເນນ ສງ຺ຂເຍຍ຺ຍວາຈິໂນປີເຕ ສງ຺ຂຍາມຕ຺ຕວາຈິໂນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຈຕຸປ຺ປຕ຺ຈສງ຺ຂຍາປຣິມາຕເມວ ສງ຺ຂເຍຍ຺ຍມາຫ, ຕສ຺ມາ ວິຄ຺ຄຫປທຕ຺ເຖທິ ກິນ຺ໂນ ອຄ຺ຄປທຕ຺ໂຖ ສມ຺ກາວຕິຕິ ສມາໂສ. ວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ໂຍ ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ, ຕຕ຺ຖ ຈາຍໍ ສມາໂສ, ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ປຕ຺ຈ ວາ, ຈຕຸປ຺ປຕ຺ຈ ອຫານິ, ເຕສໍ ອຫານໍ ສມາຫາໂຣ ຈຕຸປ຺ປຕ຺ຈາຫໍ. ກິກ຺ຂຸສກາຄຕນ຺ຕິ ສມາໂນ ກາໂຄ ລຊ຺ຊິຕາສງ຺ຂາໂຕ ໂກຍ຺ຍາໂສ ເຍສໍ, ກິກ຺ຂູ ຫິ ສກາຄາ, ເຕສໍ ກາໂວ ກິກ຺ຂຸສກາຄຕາ, ຕໍ, ເປສລກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ເຖໂຣ ລຊ຺ຊີ’’ຕິ ຊານນ຺ເຕນ ປນ ປກຕິຍາ ນິສ຺ສຍ ທານຍ຺ຍານໍ ຄເຕນ ຈ ຕທເທວ ຄເທຕພ຺ໂພ, ເອກທິວສມ຺ປີ ປຣິຫາໂຣ ນຕ຺ຖິ. ສເຈ ‘‘ໂອກາເສ ອລກນ຺ເຕ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ຄເທສ຺ສາມີ’’ຕິ ສຍຕິ, ອຣຸຕໍ ອຸຄ຺ຄຕມ຺ປີ ນ ຊານາຕິ, ອນາປ຺ຕ຺ຕິ. ລທ຺ທປຣິຫາເຣນາປີ ວສິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິຕິ.

໔໖໔. ‘‘ລພ຺ກຕີ’’ຕິ ກມ຺ມນິ ນິປ຺ຜນ຺ນຕ຺ຕາ ອວຸຕ຺ຕກຕ຺ຕາຕິ ‘‘ອທ຺ທິກສ຺ສາ’’ຕິອາທີສຸ ກຕ຺ຕຣິ ສາມິວຈນໍ, ‘‘ອທ຺ທິເກນາ’’ ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ‘‘ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ເຕນາ’’ຕິ ປນ ສຣູເປເນວ ນິທ຺ທິຍ຺ຍກໍ. ວສິຕ຺ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕກມ຺ມໍ. ກາເວ ທີ ຕຸໍ-ປຈ຺ຈໂຍ, ວາໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍາຈິຕສ຺ສາຕີ ‘‘ຄິລານຸປຍ຺ຍາກສ຺ສ ຈາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິເສສນໍ. ສເຈ ປນ ‘‘ຍາຈາທີ ມ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນປີ ຄິລາໂນ ມາເນນ ນ ຍາຈຕິ, ຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ອຣຕ຺ເຍ ວາ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ເຕນ ຜາສຸກນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ວສນ຺ຕສ຺ສ ປຍິລທ຺ທຕຣຸຕສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວິເສສກາຄິຕາວເສນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິ ອຣຕ຺ເຍ ຕາທິສໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ເຕນ ອາຣຕ຺ຍເກນ. ທາຍເກ ອສນ຺ເຕຕິ ປທຈ຺ເຊໂທ. ຕາວາຕິ ອວທິມ຺ທິ, ອທ຺ທິກາທີທີ ຍາວ ນິສ຺ສຍທາຍໂກ ລພ຺ກຕິ, ຕາວ, ອາຣຕ຺ຍເກນ ປນ ‘‘ປຕິຣູເປ ນິສ຺ສຍ ທາຍເກ ສຕິ ນິສ຺ສາຍ ວສິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາໂກຄໍ ກຕ຺ວາ ຍາວ ອາສາລ຺ຫີປຸຕ຺ຕມາ, ຕາວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ສເຈ ປນ ອາສາລ຺ຫີມາເສ ອາຈຣິໂຍ ນາຄຈ຺ຊຕິ, ຍຕ຺ຖ ນິສ຺ສໂຍ ລພ຺ກຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ (ມຫາວ. ອຍ຺ຖ. ໑໒໑). ອນ຺ໂຕວສ຺ເສ ປນ ນິພທ຺ທວາສໍ

ວສິຕພຸພໍ, ນິສຸສໂຍ ຈ ຄເຫຕພຸໂພ’’ຕິ (ມຫາວ។ ອຝຸຄ។ ໑໒໑) ທີ ອຝຸຄກຖາຍໍ ວຸຕຸຕໍ។

ອມຸຫາກໍ ປນ ເກຈິ ອນຸເຕວາສິກຕຸເຖຣາ ‘‘ນ ກິກຸຂເວ ວສຸສໍ ນ ອຸປຄນຸຕພຸພໍ។ ໂຍ ນ ອຸປຄຈຸເຊຍຸຍ, ອາປຸຕຸຕິ ທຸກຸກຸຕສຸສາ’ຕິ (ມຫາວ។ ໑໘໖) ຈ ‘ນ ກິກຸຂເວ ຕທຫຸ ວສຸສູປນາຍິກາຍ ວສຸສໍ ອນຸປຄນຸຕຸກາເມນ ສຄຸຈິຈຸຈ ອາວາໂສ ອຕິກຸກາມິຕພຸໂພ។ ໂຍ ອຕິກຸກາເມຍຸຍ, ອາປຸຕຸຕິ ທຸກຸກຸຕສຸສາ’ຕິ (ມຫາວ។ ໑໘໖) ປາລຸອິວຈນໂຕ ເກນຈິ ກາຣເນນ ນິສຸສຍໍ ອລກມາເນນປິ ນ ສກຸກາ ອນຸໂຕວສຸເສ ວສຸສໍ ອນຸປຄນຸຕຸໍ។ ‘ອນຸໂຕວສຸເສ ປນາ’ຕິອາທີສຸ ປນ ຈ-ສທຸໂທ ອນຸວາຈຍຕຸໂຖ, ຕສຸມາ ເຕນາປິ ວສຸສໍ ອຸປຄນຸຕພຸພເມວາ’’ຕິ ວທີສຸ។

ມຍໍ ປເນຕຸຖ ເອວມໂວຈຸມຸຫ ‘‘ກຄວຕາ ອນຸປຄມເນ ທຸກຸກຸຕໍ ອນນຸຕຣາຍິກສຸເສວ ວຸຕຸຕໍ, ເຕເນວ ‘ເກນຈິ ອນຸຕຣາເຍນ ປຸຣິມິກໍ ອນຸປຄເຕນ ປຈຸຊິມິກາ ອຸປຄນຸຕພຸພາ’ຕິ ອຝຸຄກຖາຍໍ (ມຫາວ។ ອຝຸຄ។ ໑໘໔) ວຸຕຸຕໍ។ ອນຸຕຣາໂຍ ຈ ນາມ ອນຸຕຣາ ເວມຊຸເຊ ເອຕິຕິ ອນຸຕຣາໂຍ, ໂຍ ໂກຈິ ພາຮກປຸປຈຸຈຍຕາຍ ອສິປຸເປໂຕ ວຸຈຸຈຕິ ‘ນ ລກນຸຕິ ປຕິຣູປໍ ອຸປຝຸຄາກໍ, ເອເສວ ອນຸຕຣາໂຍຕິ ປກຸກມິຕພຸພ’ນຸຕິອາທີສຸ (ມຫາວ។ ໒໐໑) ວິຍ, ຕສຸມາ ພາຮກປຸປຈຸຈຍຕາ ອສິປຸເປຕາ ។ ນິສຸສຍາລາໂກປິ ອນຸຕຣາໂຍຕຸເວວ ວິຄຸຄາຍຕິ។ ສກຸກາ ທີ ວຕຸຕຸໍ ‘ອນຸຕຣາໂຍ ວສຸສູປຄໂມ ສນຸນິສຸສຍຕຸຕາ ຕຣຸຕາສມຖວິປສຸສນາລາກີນໍ ກໂຕ ກາໂສ ວິຍາ’ຕິ។ ຕຣຸຕາສມຖວິປສຸສນາລາກີນມຸປິ ທີ ກໂຕກາເສປິ ‘ສເຈ ປນ ອາສາລຸຫິມາເສ ອາຈຣິໂຍ ນາຄຈຸຊຕິ, ຍຕຸຖ ນິສຸສໂຍ ລພຸກຕິ, ຕຕຸຖ ຄນຸຕພຸພ’ນຸຕິ ທລຸທໍ ກຕຸວາ ອຝຸຄກຖາຍໍ (ມຫາວ។ ອຝຸຄ។ ໑໒໑) ວຸຕຸຕໍ។ ອມຸຫາກໍ ຄຣູຫິ ຈ ສາຣຕຸຖທີປນິຍໍ (ສາຣຕຸຖ។ ຝີ។ ມຫາວຄຸຄ ໓។໑໒໑) ‘ອາຈຣິຍໍ ອາຄເມນຸຕສຸເສວ ເຈ ວສຸສູປນາຍິກທິວໂສ ໂຫຕິ, ໂຫຕຸ, ຄນຸຕພຸພໍ ຕຕຸຖ, ຍຕຸຖ ນິສຸສຍທາຍກໍ ລກຕີ’ຕິ ວສຸສູປນາຍິກທິວເສປິ ນິສຸສຍຕຸຖາຍ ຄມນເມວ ວຸຕຸຕໍ។ ອຖ ຈ ປນ ມຫາກາຣຸຕິໂກປິ ກຄວາ ‘ອນຸຊານາມິ, ກິກຸຂເວ, ຄິລານຸປຝຸຄາເກນ ກິກຸຂຸນາ ນິສຸສຍໍ ອລກມາເນນ ຍາຈິຍມາເນນ ອນິສຸສິຕເກນ ວຕຸຖຸ’ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໑໒໑) ຄິລານວິສເຍປິ ນິສຸສຍໍ ຄຣຸກໍ ກຕຸວາ ປຝຸຄເປສີ។ ຍໍ ປນ ອນິສຸສຍໍ, ຕໍ ອນນຸຕຣາຍໍ ນິສຸສຍມຸຕຸຕກສຸສ ວສຸສູປຄມນໍ ວິຍ។ ອປິຈ ນາວາຍ ຄຈຸຊນຸຕສຸສ ປນ ວສຸສາເນ ອາຄເຕປິ ນິສຸສຍໍ ອລກນຸຕສຸສ ອນາປຸຕຸຕິຕິ ນາວາຍ ຄຈຸຊໂຕ ເຍວ ອາເວຕິກາ ອນາປຸຕຸຕິກຕຸວາ ວຸຕຸຕາ។ ຕສຸມາ ນິສຸສຍາລາໂກ ພາຮກປຸປຈຸຈໂຍ ວສຸສູປຄມນສຸສ, ນ ວສຸສູປຄມນໍ ນິສຸສຍສຸສາຕິ ອນຸຕຣາໂຍເຍວ ນິສຸສຍາລາໂກ។ ຕໂຕເຍວ ຝີກາຍໍ ‘ອນຸໂຕວສຸເສ ປນ ອນິສຸສິເຕນ ວຕຸຖຸໍ ນ ວຝຸຝຕີ’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕສຸມາເຍວ ຈ ‘ອນຸໂຕວສຸເສ ປນາ’ຕິອາທີສຸ ນິສຸສຍທາຍເກ ສຕິ ນິພທຸຮວາສໍ ວສິຕພຸພຄຸຈ ນິສຸສໂຍ ຄເຫຕພຸໂພ ຈ ໂຫຕິຕິ ຄມນກິຣິຍາຍ ຂີຍມານຕາວເສນ ຈ-ສທຸໂທ ສມຸຈຸຈໂຍ ຄເຫຕພຸໂພ’’ຕິ។

ນິສຸສຍນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຝຸຄິຕາ។

໓໓។ ກາຍພນຸຮນນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໒໓໔។ ພນຸຮີຍຕິ ອເນນາຕິ ພນຸຮນໍ, ກາຍສຸສ ພນຸຮນໍ ກາຍພນຸຮນໍ, ນຕຸຖິ ກາຍພນຸຮນເມຕສຸສາຕິ ອກາຍພນຸຮໂນ។ ທຸກຸກຸຕນຸຕິ ສຄຸຈິຈຸຈ ວາ ອສຄຸຈິຈຸຈ ວາ ປວິເສຍຸຍ ເຈ, ທຸກຸກຸຕໍ។ ອສຕິຍາ ຄໂຕ ຍຕຸຖ ສຣຕິ, ຕຕຸເຖວ ພນຸເຮຍຸຍາຕິ ສມຸພນຸໂຮ។ ຄໂຕຕິ ອນຸໂຕຄາມໍ ຄໂຕ។ ສຣິຕຸວາ ຍາວ ນ ພນຸຮຕິ, ນ ຕາວ ປີຕຸທາຍ ຈຣິຕພຸພໍ។

໒໓໖។‘‘ປຝຸຝິກາ’’ຕິອາທີນາ ສພຸພສງຄາຫກໍ ກາຍພນຸຮນໍ ນິທຸທິສຕິ។ ປຝຸຝິກາຕິ ປກຕິວີຕາ ວາ ມຈຸຊາກຕຸຝກຂຊຸຊຣີປຸຕຸຕ ວາຍິມາ ວາ។ ສູກຣານໍ ອນຸຕໍ ສູກຣນຸຕໍ។ ອິສ ປນ ຕໍສທີສໍ ວຸຈຸຈຕິ។ ຈຕຸຣສຸສໍ ອກຕຸວາ ສຊຸຊິຕໍ ມຸທຸທິກກາຍພນຸຮນມຸປີ ສງຄເຫຕຸວາ ‘‘ເອກາ ຣຊຸຊູ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕໍ ປນ ຣຊຸຊຸກໍ ພນຸຮນຸເຕນ ເອກາຄຸຕເມວ ກຕຸວາ ພນຸຮິຕຸໍ ວຝຸຝຕີ, ມຊຸເຊ ກີນຸທິຕຸວາ ທີຄຸຕໍ ກຕຸວາ ພນຸຮິຕຸໍ ນ ວຝຸຝຕີ។ ທີຄຸຕໍ ປນ ອກຕຸວາ ສຕວາຣມຸປີ ປຸນປຸປຸນໍ ອາວີຊຸຊິຕຸວາ ພນຸຮິຕຸໍ ວຝຸຝຕີ, ປາມງຄສຕຸຖານໍ ປນ ເອກມຸປີ ນ ວຝຸຝຕີ ។ ພຫຸຣຊຸຊເກ ເອກໂຕ ກຕຸວາ ເອເກນ ນິຣນຸຕຣໍ ເວເຖຕຸວາ ກຕໍ ‘‘ພຫຸຣຊຸຊຸກ’’ນຸຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ວຝຸຝຕີ។ ຕທນຸໂລມິກາຕິ ເຕສໍ ປຝຸຝິກາສູກຣນຸຕານໍ ທຸວິນຸນໍ ທຸເວ ອີເມ ຍຖາກຸກມມນຸໂລມິກາ។

໒໓໗-໘។ ປຝຸຝິກາ ກີທີສີ ວຝຸຝຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມຈຸຊາ’’ຕິອາທີ។ ປຝຸຝິກາ ມຈຸຊາກຕຸຝກຂຊຸຊຣີປຸຕຸຕາ ວາ ມຝຸຄາ ວາ ລພຸກາຕິ ສມຸພນຸໂຮ។ ກຕຸຝກ-ສທຸເທນ ປຕຸຕ-ສທຸເທນ ຈ ຕທາກາໂຣ ວຸຈຸຈຕິ, ອຸປຈາຣໂຕ ທີ ມຈຸຊານໍ ກຕຸຝກາກາໂຣ ຈ ຂຊຸຊຣີນໍ ປຕຸຕາກາໂຣ ຈ ເອຕິສຸສາຕິ ສມາໂສ។ ມຝຸຄາຕິ ປກຕິວີຕາ។ ຝີກາຍໍ ປນ ‘‘ເອເຕ ມຈຸຊາກຕຸຝກາທໂຍ ມຝຸຄາ ວິກາຣຣຫິຕາ

ປຜ຺ຜິກາ ຈ ຕທນ຺ໂຕຄຊາຕີ ອຊິປ຺ປາໂຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກຖໍ ເຕສມນ຺ໂຕຄຊຕາ? ຍໂຕ ຕານິເຍວ ປຜ຺ຜິກາ ນາມາຕິຯ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺
ຕໍ ອຜ຺ຄກຖາຍໍ ''ປກຕິວິຕາ ວາ ມຈ຺ສກຕ຺ຜກວາຍິມາ ວາ ປຜ຺ຜິກາ ວຜ຺ຜຕິ''ຕິ (ຈູລຸອວຯ ອຜ຺ຄຯ ໔ຖຓ)ຯ ເອຕ຺ຖ ປນ
ມຈ຺ສກຕ຺ຜເກເຍວ ຂຊ຺ຊູຣິປຕ຺ຕໍ ປວິຜ຺ຄໍຯ ຈຕສ຺ໂສປີ ທສາ ລພ຺ກາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ຈຕສ຺ໂສຕິ ອຸກ຺ກຜ຺ຄປຣິຈ຺ເຊເທນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺
ມາ ຕໂຕ ອູນາປີ ວຜ຺ຜນ຺ຕິຯ ອນ຺ເຕຕິ ກາຍພນ຺ຊນສ຺ສ ອຸກາຍນ຺ເຕ ທິຄຸຕສຸຕ຺ຕກໍ ລພ຺ການ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ຄຸໂຕ ພນ຺ຊນກູຕໍ
ສຸຕ຺ຕກໍ ຄຸຕສຸຕ຺ຕກໍຯ ''ຄຸໂຕ ປຜລຣາສີສຸ, ອານິສໍເສ ຈ ພນ຺ຊເນ''ຕິ ຫິ ອກິຊານປ຺ປທີປີກາຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຄຸຕສຸຕ຺ຕການໍ ສມາ
ຫາໂຣ ທິຄຸຕສຸຕ຺ຕກໍຯ ຕໍ ທສາມຸຂສ຺ສ ຖິຣກາວາຍ ໂກຜ຺ເຜຕຸ໌ ວຜ຺ຜຕິ, ນ ໂສການຕ຺ຖໍຯ ເຕນາຫ ''ມາລາທີ''ນ຺ຕິອາທີຯ

ມາລາທີ ກກ຺ກຍຈ຺ສາທີ ກຸລ຺ຊຣຈ຺ສາທີລ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຄຸຕສຸຕ຺ຕກໂກຜ຺ຜິຕາ ປຜ຺ຜິກາ ນ ກປ຺ປຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ''ມາ
ລາທີ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ຕາທິສໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ວິກາຣຣູປໍ ຄຍ຺ຫຕິຯ ກກ຺ກຍານໍ ວິຍ ອຈ຺ສີນິ, ຕານິ ອາທີນິ ຍສ຺ສາຕິ ສມາ
ໂສຯ ຕຖາ ກຸລ຺ຊຣຈ຺ສາທີນ຺ຕິຯ

໔໓໙ຯພຜກນ຺ຕິ ພຜກາການວຜ຺ຜເລຂາຣູປໍຯ ມກຣມຸຂາທີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມກຣມຸຂໍ ນາມ ມກຣມຸຂສຕ຺ຖານໍ ຯ ພິນ຺ທຸ ປນ
ອາຄມວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ເທທ຺ທຸກສີສາທີວິກາຣຣູປໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕິຯ ທສາມຸເຂຕິ ທສານໍ ມຸຂກູເຕ ອນ຺ເຕ
ເອຕານິ ນ ກປ຺ປນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ວິເຊ ອຸການ຺ເຕ ພຜກາ ເລຂາ ອລ຺ລໍ ຈິຕ຺ຕກລ຺ຈ ນ ກປ຺ປນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ພຜກາຕິ
ພຜກໂຕຯ ເລຂາຕິ ເລຂາຍຯ ປລ຺ຈມິຍາ ໂລໂປຯ ວິເຊຕິ ກາຍພນ຺ຊນສ຺ສ ປາສນ຺ເຕ ທສາມູເລ ຕສ຺ສ ຖິຣກາວຕ຺ຖໍ ກຕ຺ຕພ຺ເພ
ທນ຺ຕວິສາຕາທີມເຍ ວິເຊຯ

໔໔໐ຯເທທ຺ທຸກການ຺ຕິ ອຸທກສປ຺ປສີສສທິສໍຯ ມຸຣຊນ຺ຕິ ນານາວຕ຺ເຕຫິ ສຸຕ຺ເຕຫິ ມຸຣຊວຜ຺ຜິສຕ຺ຖານໍ ເວເຄຕ຺ວາ ກຕໍຯ ຜິກາຍໍ
ປນ ''ມຸຣຊນ຺ຕິ ພຫຸຣຊ຺ຊເກ ເອກໂຕ ສງ຺ກທ຺ຜິຕ຺ວາ ເອກາຍ ຣຊ຺ຊຸຍາ ປລິເວເຄຕ຺ວາ ກຕຣຊ຺ຊູ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ''ພຫຸຣຊ຺ຊເກ
ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ''ຕິອາທີນາ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕອຜ຺ຄກຖາວຈເນນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິຯ ມທ຺ທວີຕນ຺ຕິ ປາມງ຺ຄສຕ຺ຖານໍຯ ກລາພຸກນ຺ຕິ
ພຫຸຣຊ຺ຊກໍຯ ເຕສໍ ''ນ ກປ຺ປຕິ''ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ທ຺ເວ ມຊ຺ຊິມາຕິ ມຊ຺ເຊ ກວາ ມຸຣຊມທ຺ທວີຕສງ຺ຂາຕາ ທ຺ເວຯ

໔໔໑ຯຄຕ຺ກິໂຍ ຈາປີຕິ ຈີວຣສ຺ສ ຄຕ຺ກິໂຍ ຈາປີຯ ຕມ຺ມຍາຕິ ເຕຫິ ເວລຸຂຸອາທີຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຯ ປສງ຺ເຄນ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ກາຍພນ຺ຊນນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

ສຸມງ຺ຄລປ຺ປສາທນິຍາ ນາມ ຜິກາຍ

ປຖມກາຕວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

໓໔ຯ ປຖວີນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໔໔ຯຊາຕາຊາຕາຕິທ຺ວິຊາຕິ ຊາຕາ ປຖວີ ອຊາຕາ ປຖວີຕິ ປຖວີ ທ຺ວິຊາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມິນາ ຊາຕປຖວິລ຺ຈ ອຊາຕປຖວິລ຺ຈ
ທສ຺ເສຕິຯ ຕາສໍ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕິ ''ສຸທ຺ຊາ''ຕິອາທີນາຯ ສຸທ຺ຊມຕ຺ຕິກປໍສຸກາ ຈ ອທທ຺ຒາ ຈ ພຫຸມຕ຺ຕິກປໍສຸກາ ຈ ຈາຕຸມາ
ສາຊິໂກວຜ຺ຄປໍສຸມຕ຺ຕິກຣາສີ ຈ ຊາຕາ ປຖວີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ມຕ຺ຕິກາ ຈ ປໍສຸ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທຯ ສຸທ຺ຊາ ອປ຺ປສກ຺ຂຣາທີຕາຍ
ມຕ຺ຕິກາ ປໍສໂວ ຍສ຺ສາຕິ ພາຫິຣຕ຺ໂຖຯ ອທທ຺ຒາຕິ ອຸທ຺ຊນປຈນາທີວເສນ ຕຖາ ຕຖາ ອທທ຺ຒາຯ ສາ ປນ ວິສໍ ນຕ຺ຖິ,
ສຸທ຺ຊມຕ຺ຕິກາທີສຸ ອລ຺ລຕຣາວ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ, ເຕຫິ ສທິໂຕ ອຕິເຣໂກ ກາໂລ, ຕສ຺ມິ ໂອວຜ຺ໂຖຕິ ສມາໂສຯ
ໂອວຜ຺ໂຖຕິ ເຍນ ເກນຈິ ອຸທເກນ ໂອວຜ຺ໂຖຯ ພຸຊາ ປນ ''ອາກາສໂຕ ວຸຜ຺ເຖາທເກເນວ, ນ ອລ຺ລຕ຺ຖ ປຫຣິຕ຺ວາ ປຕິຕພິນ຺ທຸນ
າ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, 'ໂອວຜ຺ໂຖ'ຕິ ສາມລ຺ເລນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ 'ໂປກ຺ຂຣຕິຍາ ກິຕຕນຸກທ຺ທໂມ ວຜ຺ຜຕິ, ພຫໂລ ຕຸ ນ ວຜ຺ຜຕິ''ຕິ
(ປາຈິຯ ອຜ຺ຄຯ ໗໖) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ''ວິນຍວິນິຈ຺ສເຍ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ຄຣຸເກ ຖາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວິນຍລກ຺ຂຕໂຕ ຈ ນ ຕໍ ຍຸຊ຺ຊຕິຕິ ອມ຺
ຫາກໍ ຂນ຺ຕິຯ ປໍສຸມຕ຺ຕິການໍ ຣາສີ ປໍສຸມຕ຺ຕິກຣາສີຯ ຈຕຸ...ເປ... ວຜ຺ໂຖ ປໍສຸມຕ຺ຕິກຣາສີ ຍສ຺ສາຕິ ອລ຺ລປທຕ຺ໂຖ,
ກມ຺ມຊາຣໂຍ ວາຯ

໘໔໓។ ວາລຸກາ ຈ ທຑ຺ຌາ ຈ ເຍກຸຍ຺ຍສກ຺ຂຣາທີນມ຺ປີ ຈ ຈາຕຸມາໂສມວຍ຺ຄໂກ ວຸຕ຺ຕຣາສີ ຈ ທຸຕິຍາ ກູມິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ
ສກ຺ຂຣາ ຈ ປາສາຓາ ຈ ມຣຸມ຺ພາ ຈ ກຖລາ ຈ ວາລຸກາ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ។ ສຸທ຺ຘາ ສກ຺ຂຣ...ເປ... ວາລຸກາ ຍສ຺ສາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ។ ຫຕ຺ຖມຸຍ຺ຄິນາ ຄເຫຕພ຺ພປ຺ປມາຓາ ສກ຺ຂຣາ, ຕໂຕ ອຸປ຺ຣິ ປາສາຓາ, ກຜສກ຺ຂຣາ ມຣຸມ຺ພາ, ກປາລຂຕ຺ຑານິ ກຖລາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ທຸຕິຍາຕິ ອຊາຕາ។ ວຸຕ຺ຕຣາສີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ມຕ຺ຕິກປ຺ສຸສີຣາ។

໘໔໔។ ກິທິສີ ເຍກຸຍ຺ມຕ຺ຕິກາທີຕິ ອາຫ "ທ຺ເວ ກາຄາ"ຕິອາທີ។ ຍສ຺ສ ກູມິຍາຕິ ຍສ຺ສາ ກູມິຍາ។ ເສເສສຸປີຕິ ເຍກຸຍ຺ຍປ຺ສຸ ເຍກຸຍ຺ຍສກ຺ຂຣເຍກຸຍ຺ຍປາສາຓາທີສຸ។

໘໔໕។"ປາຈິຕ຺ຕິ"ຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຊາເຕ ຊາຕສຌ຺ຌິສ຺ສ ຂຓເນ ປາຈິຕ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຊາເຕຕິ ຊາເຕ ກູມິກາເຄ, ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາໂສ ວາ, ຊາຕາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។ ຊາເຕ ທ຺ເວລຸຫສ຺ສ ວິມຕິສ຺ສ ທຸກ຺ກຝນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຊາເຕ ອ ຊາຕສຌ຺ຌິສ຺ສ ອນາປ຺ຕ຺ຕິ។ ຕຖາ ອາຓາປເນ ອນາປ຺ຕ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ອຊາຕສຌ຺ຌິສ຺ສາຕິ ອຊາຕາຕິ ສຌ຺ຌາ ອຊາຕສຌ຺ຌາ, ສາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຊາຕສຌ຺ຌີ, ຕສ຺ສ។

໘໔໖។ເອກາຍາຓຕ຺ຕິຍາ ເອກາຕິ ສເຈ ສກິ ອາຓຕ຺ໂຕ ທິວສມ຺ປີ ຂຓຕິ, ອາຓາປກສ຺ສ ເອກາ ເອວ ອາປ຺ຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວາຈໂສ ອາປ຺ຕ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ວາຈໂສຕິ ວິຈ຺ຉາຍໍ ໂສ, ວາຈາຍ ວາຈາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໘໔໗។ "ອິມໍ ຖານໍ ຂຓ ວາ"ຕິອາທີນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ "ເອຕ຺ຖ ອຄ຺ຄີ ຊາເລທິ ວາ"ຕິ ໂຍຊນາ ។ "ວຕ຺ຕຸ"ນ຺ຕິ ອິທໍ "ນ ວຍ຺ຍ ຕິ"ຕິ ອິມສ຺ສ ກຕ຺ຕຸປທວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ວາ "ອິມໍ ຖານໍ ຂຓາ"ຕິອາທິປ຺ປກາໂຣ ວຈນາຍ ນ ວຍ຺ຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ ອິມິນາ "ອາວາຝໍ ຂຓ, ກນ຺ທໍ ຂຓາ"ຕິອາທີນາ ອນິຍເມຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີຕິ ທີເປຕິ។

໘໔໘។ "ອິມສ຺ສ ຖມ຺ກສ຺ສ ອາວາຝໍ ຊານ ວາ, ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣທິ ວາ"ຕິ ຈ "ມຕ຺ຕິກໍ ຊານ ວາ, ມຕ຺ຕິກໍ ອາຫຣ ວາ, ມຕ຺ຕິກໍ ກປ຺ປີຍໍ ກໂຣທິ ວາ"ຕິ ຈ ເອທິສໍ ວຈນໍ ວຍ຺ຍຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ເອຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕີຕິ ເອທິສໍ, ກີ ຕໍ? "ມຕ຺ຕິກໍ ເທທີ"ຕິອາທິກໍ ອຸປເມຍ຺ຍໍ។ "ມຕ຺ຕິກໍ ຊານາ"ຕິອາທິກໍ ປນ ອຸປມານໍ, ເຕສໍ ອຸປມາໂນປເມຍ຺ຍານໍ ຍາ ກປ຺ປີຍສງ຺ຂາຕາ ສມານຘມ຺ມຕາ, ສາ ອຸປມາ។ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ອມ຺ເພທີ ສຸໂພຘາລງ຺ກາເຣ "ອຸປມາໂນປເມຍ຺ຍານໍ, ສຘມ຺ມຕ຺ຕໍ ສິໂຍປມາ"ຕິ។ ອຌ຺ຌຖາ ອຸປມານກູ ຕອກ຺ຂຣາວລຸອິສທີສີເຍວ, ອກ຺ຂຣາວລຸອິ ອຸປເມຍ຺ຍໍ ສິຍາ។ ວາກ຺ເຍ ວິຍ-ສທ຺ໂທເຍວ ປນ ອຸປມານໍ ໂຊເຕຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

໘໔໙។ ປຖວິຍາ ອສມ຺ພທ຺ຘໍ ສຸກ຺ຂກທ຺ທມອາທິກຌ຺ຈ ຕນຸກໍ ອຸສ຺ສິຌ຺ຈນິຍກທ຺ທມຌ຺ຈ ໂກເປຕຸໍ ລພ຺ກນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ກທ຺ທມ ອາທິກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຸທເກນ ຄຕຍ຺ຄາເນ ອຸທກປ຺ປ຺ປຝໂກ ນາມ ໂຫຕິ, ຍໍ ວາຕປ຺ປຫາເຣນ ຈລຕິ, ຕໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາ ຕິ។ ອຸສ຺ສິຌ຺ຈນິຍກທ຺ທມນ຺ຕິ ຆເຝທີ ອຸສ຺ສິຌ຺ຈິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍກທ຺ທມໍ។

໘໕໐។ "ຈາຕຸມາສາສິໂກວຍ຺ຄໍ ຄຕ຺ຑຸປ຺ປາທ"ນ຺ຕິອາທີນາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ។ ຄຕ຺ຑໍ ປຖວິຍາ ຄຕ຺ຑສທີສໍ ມຕ຺ຕິກຣາສີ ອຸປ຺ປາ ເທນ຺ຕີຕິ ຄຕ຺ຑຸປ຺ປາທາ។ ອິຘ ປນ ເຕທີ ອຸຍ຺ຄາປີໂຕ ຄູໂຖ "ຄຕ຺ຑຸປ຺ປາທ"ນ຺ຕິ ນິທ຺ທິຍ຺ໂຄ។ ໂປ຺ຕຖເກສຸ ປນ "ຄຕ຺ຑຸປ຺ປາ ໂທ"ຕິ ປາໂຄ ທິສ຺ສຕິ។ ຕໍ "ນ ໂກປເຍ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ກມ຺ເມນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ។ ມູສິກຸກ຺ກິຣນ຺ຕິ ມູສິການໍ ອຸກ຺ກິໂຣ ຂຕິຕ຺ ວາ ພທີ ກຕໍ ປ຺ສຸຣາສິ ມູສິກຸກ຺ກິໂຣຕິ។ ເລຑຫາທີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເລຑຸນ຺ຕິ ກສິຕຍ຺ຄາເນ ນງ຺ຄລຈ຺ຉິນ຺ນມຕ຺ຕິກາປິຕ຺ຑໍ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄາວີນໍ ຂຸຣຈ຺ຉິນ຺ນໍ ກທ຺ທມໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ។

໘໕໑-໔។ ອຸທກສນ຺ຕິເກ ປຕິເຕ ວາປີອາທີນໍ ກູເລ ຈ ປາສາເຓ ລຄ຺ເຄ ຣເຊ ຈ ນວໂສຕ຺ຑິຍາ ປຕິເຕ ຣເຊ ຈ ອພ຺ໂກກາສຸຍ຺ຄິເຕ ວມ຺ມິເກ ຈ ມຕ຺ຕິກາກຸຍ຺ເຜ ຈ ຕຖາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຕຖາຕິ ອິມິນາ ກູລາທິເກ ຈາຕຸມາສາສິໂກວຍ຺ຄໍ ວາ ສພ຺ພໍ ນ ໂກປເຍຕິ ອິ ທໍ ອຕິທິສຕິ។ ອິຍ຺ຄກກຸຍ຺ຜໂກ ວຍ຺ຍຕີຕິ ອາຫ "ເຍກຸຍ຺ຍາ"ຕິອາທີ។ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກຖລາ ເອຕ຺ຖາຕິ ເຍກຸຍ຺ຍກຖລາ, ກູມິ ,
ຕິຍ຺ຄຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຖານໍ, ເຍກຸຍ຺ຍກຖລາຍ ຖານໍ, ຕສ຺ມີ។ ອິຍ຺ຄກກຸຍ຺ຜໂກ ເຍກຸຍ຺ຍກຖລາ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ។ ກຸຍ຺ຜກໍ ໂກ ເປນ຺ຕສ຺ສ ອນາປ຺ຕ຺ຕີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ។ ອິຍ຺ຄກາຍ ກໂຕ ກຸຍ຺ຜໂກຕິ ສມາໂສ។

໘໕໓-໕។ ສຌ຺ຈາເລຕ຺ວາ ກູມິ ວິໂກປຍໍ ຖມ຺ກາທິ ຄຕ຺ທີຕຸໍ ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຕຕ຺ຖ ວິໂກປຍນ຺ຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ວິ

ໂກປຍຕາຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອຄຸຄຖາ ກຖເມຕຸຖ ປ຺ຖມາປສງໂຄ຺ ປ຺ຖມາ ທີ ‘‘ກວ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສີຍາ, ນ ຈ ‘‘ຄຕ຺ທີຕຸ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ຕຸ໌-ປ຺ຈ຺ຈເຍທີ ວຸຕຸໂຕ ໂກຈິ ອຕຸຖິ, ຍທາ ກາເວ ຕຸ໌-ປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ຕທາ ນ ກິຄຸຈິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ, ‘‘ນ ກປ຺ປ຺ຕີ’’ຕິ ປ຺ຊານກິຣິຍາຍປິ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕນເຍນ ກຕ຺ຕາ ອຄຸໂຄເຍວາຕິ ເອວໍ ສພຸພຕ຺ຖ຺ ຕຕິຍຕ຺ເຖ ຕຸ ສຕີ ອິໂຕ ຈິໂຕ ສຄຸຈາເລຕຸວາ ກູມີ ວິໂກປຍຕາ ຖມຸກາທີ ຄຕ຺ທີຕໍ ນ ກປ຺ປ຺ຕີຕິ ອຕິວ ຍຸຊຊຕິ຺ ຊາຣາຍາຕິ ປສຸສາວຊາຣາຍ຺ ວິສມໍ ສມໍ ກາຕຸ ສມຸມຸຄຸຊນີທີ ຆໍສິຕໍ ວາຕິ ໂຍຊນາ຺ ວິສມນ຺ຕິ ວິສມຍຸຖານໍ຺ ‘‘ປທໍ ທສຸເສສຸສາມີ’’ຕິ ກູມີ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ ຈງກມິຕໍ ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ກິນ຺ທນ຺ໂຕຕິ ກິນ຺ທ ຕາ຺ ກຕ຺ທຸໂຣຄີ ວາ ຕຍາທີສຸ ອງຄປ຺ຈ຺ຈງຄໍ ຆໍສິຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາ຺ ກຕ຺ທຸໂຣຄີຕິ ກຕ຺ທຸໂຣຄິນາ຺ ຈ-ສທ຺ໂທ ອວຊາຣເຕ຺

໘໕໖-໗຺ສຸທ຺ຊຈິຕ຺ຕສຸສາຕິ ປ຺ຖວິເກທາຊິປ຺ປາຍວິຣເທນ ປ຺ຣິສຸທ຺ຊຈິຕ຺ຕສຸສ຺

໘໕໗຺ ອຄຸຄິສຸສ ອນຸປາທາເນ ກປາເລ ວາ ອນຸປາທານາຍ ອິຍຸຖກາຍ ວາ ອຄຸຄີ ປາເຕຕໍ ວາ ອວເສ ສຕິ ກູມິຍໍ ປາເຕຕໍ ວາ ລພ຺ກເຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ອຸປາທານໍ ອິນ຺ຊນໍ, ນ ອຸປາທານໍ ອນຸປາທານໍ, ຕສຸມິ຺ ວໂສ ປ຺ກຸຕ຺ຕໍ຺ ‘‘ວໂສ ປ຺ກຸຕ຺ເຕ ອາຍຕ຺ເຕ’’ຕິ ທີ ນິຆຕ຺ທ຺ຸ ນ ວໂສ ອວໂສ, ຕສຸມີ ອປ຺ກຸຕ຺ເຕຕິ ອຕຸໂຖ຺ ປ຺ຕິຕຍຸຖາເນເຍວ ອຸປາທານໍ ທຕ຺ວາ ອຄຸຄີ ກາຕຸ ວຍຸຍຕິ຺ ສຸກ຺ຂ ຂາຕຸກສຸກ຺ຂຣຸກ຺ຂາທີສຸ ຈ ອຄຸຄີ ທາຕຸ ນ ວຍຸຍຕິ຺ ສເຈ ປນ ‘‘ປ຺ຖວີ ອປ຺ປ຺ຕ຺ຕເມວ ນິພ຺ພາເປຕ຺ວາ ຄມິສຸສາມີ’’ຕິ ເທຕິ, ວຍຸຍ ຕິ, ປ຺ຈ຺ຊາ ນິພ຺ພາເປຕຸ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອວິສຍຕ຺ຕາ ອນາປ຺ຕິ຺ ‘‘ກູມິຍໍ ປາເຕທີ’’ຕິ ເອວມ຺ປິ ວຕ຺ຕໍ ນ ວຍຸຍຕີຕິ຺

ປ຺ຖວິນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໖໕຺ ປ຺ຣິກ຺ຂາຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໕໘-໖໐຺ ຊຕ຺ເຕ ອນ຺ໂຕ ພທີ ຈ ປ຺ຄຸຈວຕ຺ເຕທີ ສຸຕ຺ເຕທີ ສິພ຺ພິຕຸຄຸຈ ປ຺ຕ຺ເຕ ຄີຣີກູຍອຫ຺ຌຈນ຺ທາທີ ຊິນ຺ທິຕຸຄຸຈ ນ ວຍຸຍຕີ ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ຊຕ຺ເຕຕິ ຕາລປ຺ຕ຺ເຕ ຊຕ຺ເຕ຺ ຄີຣີກູຍໍ ນາມ ມກຣທນ຺ຕກໍ, ອາທີ-ສທ຺ເທນ ຕາທີສໍ ອຄຸຄໍ ວິກາຣຣູປໍ ສງຄທີ ຕໍ຺ ຆຍກນ຺ຕິ ເຄຫຕ຺ຖມ຺ເກສຸ ວິຍ ກຍິຣມານໍ ຆຍກໍ຺ ທຕ຺ເຊຕິ ຊຕ຺ຕທຕ຺ເຊ຺ ເລຂາຕິ ຕທີ ຕທີ ທິນ຺ນາ ເລຂາ຺ ສາທີສນ຺ຕິ ທີເຌນ ນິທ຺ທິຍຸກໍ຺ ພຸນ຺ທມ຺ທີ ມູເລ຺

໘໖໑຺ ຖິຣຕ຺ຖໍ ຊຕ຺ເຕ ເອກວຕ຺ເຕນ ສິພ຺ພິຕໍ ວາ ປ຺ຄຸຊຣໍ ວິນນ຺ຊິຕໍ ວາ ວຍຸຍຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ສິພ຺ພິຕຸນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ ພທີ ຈ ສິພ຺ພິຕໍ຺ ເອກວຕ຺ເຕນາຕິ ນີລາທິນາ ເອກວຕ຺ເຕນ຺ ປ຺ຄຸຊຣນ຺ຕິ ຊຕ຺ຕທຕ຺ຑຄາຫກສລາກປ຺ຄຸຊຣໍ຺ ຖິຣຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິມິນາ ນ ວຕ຺ຕມຍຸຖຕ຺ຖາຍາຕິ ທສຸເສຕິ຺ ພນ຺ຊິຕໍ ທຕ຺ເຊ ເລຂາ ວຍຸຍຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ພນ຺ຊິຕຸນ຺ຕິ ວາຕປ຺ປ຺ຫາເຣນ ອຈລນຕ຺ຖໍ ຊຕ຺ຕມຕ຺ຑລິກໍ ຣຊຊຸເກທີ ຄເທຕ຺ວາ ພນ຺ຊນຕ຺ຖາຍ຺ ເລຂາວາຕິ ວລຍມິວ ອຸກ຺ກິຣິຕ຺ວາ ກຕາ ເລຂາ ເອວ຺ ວຍຸຍຕີຕິ ຍທີປີ ນ ພນ຺ຊຕິ, ຣຊຊຸເກທີ ພນ຺ຊິຕໍ ຍຸຕ຺ຕຍຸຖານຕ຺ຕາ ວຍຸຍຕິ຺

໘໖໘຺ ຈີວເຣ ອນ຺ເຕ ວາປີ ປ຺ຍຸຍມຸເຂ ວາປີ ເວຕີປີ ວາ ສງຂລິກາປີ ວາ ອຄຸຄໍ ສູຈິວິກາຣໍ ວາ ປາລຸອິກຕ຺ຕິກອາທີກໍ ກປ຺ປ຺ ພິນ຺ທຸວິກາຣມ຺ປີ ວາ ນ ຈ ກປ຺ປ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ອນ຺ເຕຕິ ຈີວຣປ຺ຣິຍນ຺ເຕ, ອນຸວາເຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ປ຺ຍຸຍມຸເຂຕິ ປ຺ຍຸຍໂກຍິຍໍ, ທຸວິນ຺ນໍ ປ຺ຍຸຍານໍ ສງຆຍິຕຍຸຖານໍ ສນ຺ຊາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເວຕີຕິ ວຣກສີສາກາເຣນ ສິພ຺ພນໍ຺ ສງຂລິກາຕິ ພິລຸອາລພນ຺ຊນາກາ ເຣນ ສິພ຺ພນໍ຺ ອຄຸຄໍ ສູຈິວິກາຣໍ ວາຕິ ຈີວຣມຕ຺ຑນຕ຺ຖາຍ ກຍິຣມານໍ ອຄຸຄໍ ຍໍ ກິຄຸຈິ ສູຈິກມ຺ມວິກາຣໍ ວາ຺ ຍິກາຍໍ ປນ ‘‘ສຕປ຺ທີສທີສໍ ອຄຸຄໍ ວາ ສູຈິວິກາຣໍ ນ ກປ຺ປ຺ຕີ’’ຕິ ສາມຄຸເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ‘‘ຈີວຣມຕ຺ຑນຕ຺ຖາຍ ນານາສຸຕ຺ຕເກທີ ສຕປ຺ທີສທີສໍ ສິພ຺ພນ຺ຕາ ອາຄນ຺ຕຸກປ຺ຍຸຍໍ ຄເປນ຺ຕິ, ອຄຸຄມ຺ປີ ຍໍ ກິຄຸຈິ ສູຈິກມ຺ມວິກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ນ ວຍຸຍຕີ’’ຕິ ອຍຸຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ ຕາ ປນ ນານາວຕ຺ເຕທີ ວາ ໂຫຕຸ, ເອກວຕ຺ເຕນ ວາ ໂຫຕຸ, ຈີວຣມຕ຺ຑນຕ຺ຖາຍ ສໍສິພ຺ພນ຺ຕານໍ ສູຈິກມ຺ມວິກາຣໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈີວເຣສຸ ຍາລີຕຍຸຖານສຸສ ຖິຣກາວຕ຺ຖໍ ສຕປ຺ທີສທີສມ຺ປີ ສິພ຺ພິຕໍ ວຍຸຍຕີຕິ ອມ຺ຫາກໍ ຂນ຺ຕິ຺ ປາລຸອິ-ສທ຺ເທນ, ກຕ຺ຕິກ-ສທ຺ເທນ ຈ ກປ຺ປ-ສທ຺ທໂລເປນ ວາ ອຸປ຺ຈາເຣນ ວາ ປາລຸອິກປ຺ປາທໂຍວ ຄທີຕາ຺ ປາລຸອິ ຈ ກຕ຺ຕິກາ ຈ ປາລຸ ອິກຕ຺ຕິກາໂຍ, ຕາ ອາທີ ຍສຸສ ອຄຸຄສຸສ ຕາທີສສຸສາຕິ ວິຄຸຄໂຫ຺ ຕຕ຺ຖ ນີລາວລຸອິອາທີສຕ຺ຖານາຍ ພິນ຺ທຸປ຺ນ຺ຕິຍາ ຍຖາ ໂສກຕິ, ຕຖາ ກຍິຣມາໂນ ປາລຸອິກປ຺ໂປ຺ ຕເຖວ ພິນ຺ທຸສມູເທ ກຕ຺ຖຈິ ທສຸເສຕ຺ວາ ກຍິຣມາໂນ ກຕ຺ຕິກກປ຺ໂປ຺

໘໖໖຺ຄຕ຺ກິປາສກປ຺ຍຸຍາຕິ ຄຕ຺ກິໂນ ຈ ປາສກສຸສ ຈ ປ຺ຕິຍຸຖານຍຸຖາເນ ຄເປຕພ຺ພາ ປ຺ຍຸຍາ຺ ວຍຸຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ຄຕ຺ກິປາສ

ກາ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ຈຕຸໂກຕາວ ວຌ຺ຌນ຺ຕິ’’ຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ວຈນໍ ວິປ຺ລ຺ລາເສຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອຕ຺ພີຍນ຺ຕິ ເຈຕິຍສຕ຺ຖາເນນ ສິພ຺ພ ນໍ. ມູເລ ຈ ອຄ຺ເຄ ຈ ເອກສຫິສໍ ກຕ຺ວາ ມຸຄ຺ຄຣາກາເຣນ ສິພ຺ພນໍ ມຸຄ຺ຄໂຣ. ວິກາຣນ຺ຕິ ວິກາໂຣ, ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຖາຕິ ຄຕ຺ຖິປ຺າສກປ຺ຌເຌສຸ.

໔໖໔.ໂກຕສຸຕ຺ຕາຕິ ນປ຺ຸສກນິທ຺ເທໂສ, ຄຕ຺ຖິປ຺າສກປ຺ຌຌານໍ ໂກເຕຫິ ນິຫຌສຸຕ຺ຕໂກຜິໂຍ. ປີລຸອກາຕິ ຕານິເຍວ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປີລຸອກາກາເຣນ ກຕານິ. ທຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍາວາຕິ ເຕສໍ ອນ຺ເຕສຸ ເອກວາຣໍ ຄຕ຺ຖິກເຣເນນ ວາ ປຸນ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສິພ຺ພເນນ ວາ ທຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍາ ເອວ. ຄນ຺ຌໍ ເຕລໍ ວາຕິ ຄນ຺ຌໍ ວາ ເຕລໍ ວາ. ກຌ຺ຈິກປີຌ຺ຖຂລິກອາທີນິປີ ວຌ຺ຌນ຺ຕິ.

໔໖໕.ມຕິນາຕິ ມສາຣຄລ຺ລາທິປາສາເຕນ. ນ ຈ ພຌ຺ເຌຍ຺ຍາຕິ ເນວ ພຌ຺ເຌຍ຺ຍ. ອຌ຺ເຌນ ວາຕິ ມຸຄ຺ຄຣມຸສລາທິນາ. ອໍສພທ຺ຌກກາຍພນ຺ຌນານິ ປນ ຕຖາ ກາຕຸໍ ວຌ຺ຌຕິ. ໂທຕິຍໍ ກຕ຺ວາ ນ ຈ ພໍເສຍ຺ຍາຕິ ປກ຺ກຣຊນາກິຣຕໂທຕິຍໍ ຖເປຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ຊຕ຺ຕຸການິ ນິຫນ຺ຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ອາວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເນວ ພໍເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໖໖-໗.ກຕ຺ຕໂກຕກສຸຕ຺ຕານີຕິ ຈີວຣຣຊນກາເລ ລຄ຺ຄນຕ຺ຖາຍ ອນ຺ວາເຕ ຈຕູສຸ ໂກເຕສຸ ຈ ປາສກໍ ກຕ຺ວາ ພນ຺ຌິຕານິ ສຸຕ຺ຕານິ, ຍານິ ‘‘ອນ຺ຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ກຕ຺ຕສຸຕ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໓໔໔) ເອວໍ ອນ຺ຌຌາຕານິ. ກຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາ ໂກຕາ ກຕ຺ຕໂກຕກາ, ເຕສຸ ສຸຕ຺ຕານິ. ຄຕ຺ຖິກປາສກປ຺ຌເຌສຸ ປນ ກຕ຺ຕໂກຕກສຸຕ຺ຕານໍ ທຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍານເມວ ກປ຺ປີຍຕາ ເທຌ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ຈີວເຣ ຣຕ຺ເຕເຍວ ເຕສໍ ຌີນ຺ທິຕພ຺ພຕາ ນຕ຺ຖິ, ກຕ຺ຕໂກຕກສຸຕ຺ຕານໍ ຌີນ຺ທິຕພ຺ພຕາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນ຺ວາເຕຫິ ນິກ຺ຂມິຕສຸຕ຺ຕານິປີ ຌີນ຺ທິຕພ຺ພານີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຌມ຺ມກຣເຕ ຌຕ຺ຕວຌ຺ຜິຍໍ ເລຂໍ ຖເປຕ຺ວາ ເລຂາ ນ ວຌ຺ຌຕິຕິ ໂຍຊນາ. ຌຕ຺ຕວຌ຺ຜິຍນ຺ຕິ ຌຕ຺ຕສ຺ສ ມຸຂວຌ຺ຜິຍໍ. ເລຂາຕິ ອຸປ຺ຣິ ວາ ເທຌ຺ຖາ ວາ ກຸຈ຺ຌິຍໍ ວາ ອຌ຺ຌາ ເລຂາ. ກຸຌ຺ຈິກາຍ ຈ ປີປ຺ຜເລ ຈ ມຕິກາ ຈ ປີລຸອກາ ຈ ນ ວຌ຺ຌນ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ມຕິກາຕິ ເອກາ ວຌ຺ຌມຕີ. ປີລຸອກາຕິ ສາສປມຕ຺ຕິກາ ມຸຕ຺ຕຣາຊິສທິສາ ພຫຸວຌ຺ຌເລຂາ. ທຕ຺ຫມ຺ຫີຕິ ປີປ຺ຜລທຕ຺ຫເກ.

໔໖໘-໙. ອຣຕິຍໍ ມາລາທິ ຈ ປຕ຺ຕມຕ຺ຫເລ ກິຕ຺ຕິກມ຺ມຌ຺ຈ ນ ວຌ຺ຌຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ຌິຕພ຺ພໍ. ອຣຕິຍນ຺ຕິ ຂຸຕ຺ຕຣາຣຕິ ອຌຣາຣຕີ ອຣຕີຌນ຺ກຌ຺ຈ ສາມຌ຺ເຌນ ຄຫິຕໍ. ປຕ຺ຕມຕ຺ຫເລຕິ ຕິປ຺ສີສາທິມເຍ ປຕ຺ຕມຕ຺ຫເລ. ເອຕ຺ຖ ປນ ມກຣທຕ຺ຫກໍ ວຌ຺ຌຕິ. ເທຌ຺ຖາຕິ ກຕ຺ຕຣຍຌ຺ຖິຍາ ເທຌ຺ຖາ. ອຸທ຺ຌນ຺ຕິ ຕສ຺ສາເຍວ ອຸປ຺ຣິ.

໔໗໐-໑.ສມ຺ມຸຌ຺ຊນິມ຺ຫີຕິ ສມ຺ມຸຌ຺ຊນິຍາ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາໂສ. ອວາຣິຕນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຣູປໍ ປນ ວາຣິຕໍ. ໂສວຕ຺ຕມຍມ຺ປີຕິ ສຸວຕ຺ຕມຍມ຺ປີ. ວິສາຕນາລຸອິ ນາມ ວິສາຕມຍາ ນາລຸອີ. ເອຕ຺ຖ ປນ ອວຸຕ຺ຕານິປີ ຍານິ ການິຈິ ອາຣກຕ຺ຫກທນ຺ຕກຌ຺ຖເຌທນປານີຍພຌປານີເຍົາລຸອຸງ຺ກຈຸຕ຺ຕກາຊນາທີນິ ວຸຕ຺ຕານໍ ອນ຺ໂລມານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານີ. ໂຍ ປ໌ເນຕ຺ຖ ວິນຍຌ຺ຌູ ຕາທິສໍ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ທິສ຺ວາ ຌິນ຺ເທຍ຺ຍ ວາ ຌິນ຺ທາເປຍ຺ຍ ວາ, ອນ຺ປວຊ຺ໂຊ ໂສຕິ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ປຣິກ຺ຂາຣນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຖິຕາ.

໑໖. ເກສຊ຺ຊນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໗໔-໕. ຊນສ຺ສ ເກສຊ຺ຊໍ ກາຕຸໍ ທາຕຸໍ ວຕ຺ຕຸຌ຺ຈ ນ ລພ຺ການ຺ຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ຌິຍໍ. ລພ຺ການ຺ຕິຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ກິກ຺ຂຸນາ’’ຕິ ກຕ຺ຕາ ‘‘ເກສຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕກມ຺ມໍ. ນນຸ ຈ ກາຕຸນ຺ຕິ ກາວສາຌນຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕກມ຺ເມນາປີ ກວິຕພ຺ພໍ ກາເວ ວິຫິຕກິຕກປ຺ປ໌ຈ຺ຈຍານໍ ປໂຍເຄ ກມ຺ມກາຣກສ຺ສາປີ ອິຈ຺ຌິຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ຕຖາປີ ປຌານກູຕກມ຺ມສຕ຺ຕິຍາ ອກິຌາເນ ສຕິ ອປ຺ປຌານກິຕກກິຣິຍາກິສມ຺ພນ຺ເຌນ ຄຸຕີກູຕາ ກມ຺ມສຕ຺ຕິ ອກິຫິຕາ ວິຍ ວິຌ຺ຌາຍຕິ. ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ອມ຺ເຫຫີ ໂຍຄວິນິຈ຺ຌເຍ ‘‘ປຌານານຸຍາຍິຕາຍ ຊນໂວຫາຣາຍ ປຌານສຕ຺ຍາກິຌາເນ ຄຸຕສຕ຺ຕິ ອກິຫິຕາ ວິຍ ປກາສຕີ’’ຕິ. ຊນສ຺ສາຕິ ອາຄ ຕາຄຕຊນສ຺ສ. ສຫຌມ຺ມິນຌ຺ຈ ປີຕູນຌ຺ຈ ຕທຸປຌ຺ຖາກກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕກຕ຺ຫູນຌ຺ຈ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣສ຺ສ ຈ ກິກ຺ຂາຈຣິຍວິຌ຺ຌຕ຺ຕິສເກຫິ ເກສຊ຺ຊກຣຕໍ ລພ຺ການ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ຕຕ຺ຖ ສຫຌມ຺ມິນນ຺ຕິ ສຫ ຈຣິຕພ຺ໂພ ຌມ຺ໂມ ສີລສທ຺ຌາປຌ຺ຌາສງ຺ຂາໂຕ ສຫຌມ຺ໂມ, ໂສ ເອເຕສມຕ຺ຖີຕິ ສຫຌມ຺ມິໂນ, ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸນີ ສິກ຺ຂມານາ ສາມເຕໂຣ ສາມເຕຣີຕີ ປຌ຺ຈ, ເຕສໍ. ປີຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ປີຕໂຣ ເອກເສສນເຍນ, ອຸກິນ຺ນໍ ສາມຌ຺ຌນິທ຺ເທໂສ ວາ, ເຕສໍ. ກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິໂຕ ນາມ ໂຍ ວິຫາເຣ ສພ຺ພກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ໂຕ

ກິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສາຍ ວສຕິ។ ກຕ຺ຫຸ ນາມ ໂຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາເປກ຺ໂຂ ຍາວ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປຝິຍາທິຍຕິ, ຕາວ ວິຫາເຣ ວສຕິ, ໂສ ປຕ຺ຫຸປ ລາໂສ។ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຝ຺ຖາກສ຺ສ។ ເອເຕສຸ ປນ ມາຕາປິຕໂຣ ສເຈ ຣຊ຺ເຊປິ ຖິຕາ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕິ, ອກາຕຸໍ ນ ວຝ຺ຝຕິ។ ມາຕຣໍ ອນາມສນ຺ເຕນ ສພ຺ພໍ ປຣິກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍ។ ປິຕາ ປນ ສຫຕ຺ເຖນ ນຫາປນສມ຺ພາຫນາທີນິ ກຕ຺ວາ ອຸປຝ຺ຖາຕພ຺ໂພ។

໔໑໖។ ປິຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ກາຕາ ຈ ກຄິນີ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ ປິຕາ…ເປ… ກຄິນີໂຍ។ ມຫນ຺ໂຕ ຈ ຈູລ຺ໂອ ຈ, ມຫາຈູລ຺ອາ ຈ ເຕ ປິຕາ…ເປ… ກຄິນີໂຍ ຈາຕິ ກມ຺ມທາຣໂຍ។ ຕາ ອາທິ ເຍສນ຺ເຕຕິ ອຍ຺ລປທຕ຺ໂຖ។ ມຫາຈູລ຺ອ-ສທ຺ທາ ປິຕາທິ-ສທ຺ເທຫິ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ພາ ''ມຫາປິຕຸໂນ ຈູລ຺ອປິຕຸໂນ''ຕິອາທິນາ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປເນຕ຺ຖ ປິຕຸຈ຺ຉາ ມາຕຸໂລ, ເຕສໍ ທສນ຺ນມ຺ປິ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ກຸລປຣິວຝ຺ຝາ ປຸຕ຺ຕປຣມ຺ປຣຍ຺ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ។ ເຕສໍ ສເກ ເກສຊ຺ຊກຣຕໍ ລພ຺ກນ຺ຕິ ໂຍຊນາ។ ເຕສໍ ມຫາປິຕາທີນໍ ສນ຺ຕເກ ສຕິ ເຕນ ເກສຊ຺ຊກຣຕໍ ລພ຺ກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນາຕິ ນຕ຺ຖິ ເຈ។ ອຕ຺ຕນິເຍຕິ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກ ສຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທາຕພ຺ພໍ ຕາວກາລິກນ຺ຕິ ຕາວກາລິກໍ ກຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕ ປນ ສເຈ ປຝິເທນ຺ຕິ, ຄເຫຕພ຺ພໍ, ໂນ ເຈ ເທນ຺ຕິ, ນ ໂຈເທຕພ຺ພາ។ ຍາວ ຕສ຺ສ ທານໍ, ຕາວ ກາໂລ ອສ຺ສາຕິ ຕາວກາລິກໍ។ ຕິໂກ ສມາສນ຺ເຕ។

໔໑໗។ເກສຊ຺ຊກຣຕາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອນາມຝ຺ຖປີຕ຺ຫທານາທີນໍ ຄຫຕໍ, ທີ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸມ຺ທີ, ທີ ຍສ຺ມາ ເອເຕສຸ ກຸລທູສນາທໂຍ ນ ຣຸຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ເກສຊ຺ຊກຣຕໍ ລພ຺ກໍ, ອຕ຺ຕນິເຍ ຈ ສຕິ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ។ ນ ຣູຫຕິຕິ ນ ໂຣຫຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ ນ ໂຫຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ນ ຊເນຕິຕິ ອຣີປ຺ປາໂຍ។ ເຕສໍ ອຕ຺ຖາຍ ຬາຕິສາມເຕເຣຫິ ວາ ເກສຊ຺ຊໍ ອາຫຣາເປຕພ຺ພໍ, ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ວາ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພໍ។ ເຕຫິປິ ''ອຸປຊ຺ຊາຍາທີນໍ ອາຫຣິສ຺ສາມາ''ຕິ ວຕ຺ຕສີເສນ ອາຫຣິຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ອຍ຺ເລປິ ເຍ ຄິລານາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປວິສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອປຈ຺ຈາສີສນ຺ເຕນ ເກສຊ຺ຊໍ ກາຕພ຺ພໍ។ ສທ຺ຘໍ ກຸລໍ ໂຫຕິ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຒສ຺ສ ມາຕາປິຕຸຝ຺ຖານິຍໍ, ຕຕ຺ຣ ເຈ ໂກຈິ ຄິລາໂນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ''ກນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ໂຣຄສ຺ສ ກິໍ ເກສຊ຺ຊໍ ກໂຣນ຺ຕີ''ຕິ ກປ຺ປິຍໍ ກຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອິທຍ຺ຈິທຍ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ວຝ຺ຝຕິ, ກິກ຺ຂູຫິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວາ ກຖາ ກາຕພ຺ພາ។

໔໑໘។ ຉນ຺ນໍ ມາຕາທີນຍ຺ຈ ທາມຣິກໂຈຣສ຺ສ ອິສ຺ສຣິຍສ຺ສ ອນາມຝ຺ໂຖ ປີຕ຺ຫປາໂຕ ທາຕຸໍ ອວາຣິໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ຉນ຺ນນ຺ຕິ ມາຕາທີນໍ ຉນ຺ນໍ ມຊ຺ເຊ។ ມາຕາທີນນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສານໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ມາຕາທີນໍ។ ''ຉນ຺ນ''ນ຺ຕິ ປນ ໂຍຊ ນາຍ ອຝ຺ຖກຖາຍ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຫິ ''ມາຕາປີຕູນ''ນ຺ຕິອາທິນາ ກິກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ໂອຫາຍ ສຕ຺ເຕວ ວຸຕ຺ຕາ។ ອາຈຣິຍ ພຸທ຺ຘທຕ຺ຕຕ຺ເຖເຣນ ຈ ຕເຖວ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ອນາມຝ຺ໂຖປິ ທາຕພ຺ໂພ, ປີຕ຺ຫປາໂຕ ວິຊານຕາ;

ທ຺ວິນ຺ນໍ ມາຕາປີຕູນມ຺ປິ, ຕທຸປຝ຺ຖາຍກສ຺ສ ຈ។

''ອິສ຺ສຣສ຺ສາປິ ທາຕພ຺ໂພ, ໂຈຣທາມຣິກສ຺ສ ຈ;

ກຕ຺ຫຸກສ຺ສຕ຺ຕໂນ ເຈວ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣສ຺ສປີ''ຕິ។ (ວິນຍ ວິ។ ໔໒໗-໔໒໘);

ທາມຣິກໂຈຣສ຺ສາຕິ ຣຊ຺ຊໍ ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສ ປາກຝໂຈຣສ຺ສ។ ອນາມຝ຺ໂຖຕິ ອປ຺ພ຺ພຊິຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ລທ຺ທາ ອຕ຺ຕນາ ອຍ຺ເຍນ ວາ ປພ຺ພຊິເຕນ ອຄ຺ຄຫີຕອຄ຺ໂຄ, ອຍໍ ອນາມຝ຺ຖປີຕ຺ຫປາໂຕ។ ປຝິສນ຺ຖາໂຣ ''ວິຫາຣປ຺ປຕ຺ຕໍ ອາຄນ຺ຕຸກໍ ວາ ທລິທ຺ທາທີ ວາ ທິສ຺ວາ 'ປານີຍໍ ປີວາ'ຕິ ທາຕພ຺ພໍ, ປາທມກ຺ຂນເຕລໍ ທາຕພ຺ພໍ, ກາເລ ອາຄຕສ຺ສ ຍາຄຸກຕ຺ຕໍ, ວິກາເລ ອາຄຕສ຺ສ ສເຈ ຕຕ຺ຫຸລາ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຫຸລາ ທາຕພ຺ພາ, ສຍນຝ຺ຖານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ໂຈຣານໍ ປນ ສງ຺ຒິກມ຺ປິທາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ។ ອວເສສປຝິສນ຺ຖາໂຣ ປນ ອປຈ຺ຈາສີສນ຺ເຕນ ກາຕພ຺ໂພ។ ຕຖາ ຘມ຺ມປຝິສນ຺ຖາໂຣປິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ທາຕພ຺ໂພວ។

໔໑໙។ເຕສນ຺ຕິ ອຍ຺ຬາຕກາທີນໍ ຄິຫີນໍ។ ກຍິຣາຕິ ''ກາຕຖາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກເຣຍ຺ຍ។ ''ນ ກໂຣມາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສເຈ ວິປ຺ປຝິສາຣີໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ, ກາຕພ຺ພໍ។ ນຕ຺ຕໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຕ຺ໂຕທກເກຫິ ນ ກຍິຣາຕິ ໂຍຊນີຍໍ។ ເອວໍ ສາມຍ຺ເຍນ ປຣິຕ຺ເຕ ປຝິປ຺ຊຊນວິຘີ

ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອາພານາພິຍປຣິຕ຺ເຕ ປຜິປ຺ຊຊິຕພ຺ພວິຌີ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ກຕິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ກຕາເປນ຺ເຕຕິ ‘‘ກຕາຖາ’’ຕິ ອຊເຊສນປ຺ພ຺ພກໍ ປໂຍເຊນ຺ເຕ. ປຣິຕ຺ຕໍ ສາສໂນຄຌນ຺ຕິ ປຖມເມວ ອາພານາພິຍສຸຕ຺ຕໍ ອກຕິຕ຺ວາ ສາສນປຣິຍາປນ຺ນໍ ເມຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ຌຊຄ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ ຣຕນສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມານິ ສຸຕ຺ຕານິ ສຕ຺ຕາຫໍ ກຕິຕ຺ວາ ຍຖາປຣິກມ຺ມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອາພານາພິຍປຣິຕ຺ຕໍ ກຕິຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍຊນາ.

໔໗໐. ‘‘ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສີລໍ ເທຕຸ, ຌມ຺ມໍ ປຣິຕ຺ຕລ຺ຈ ກາສຕູ’’ຕິ ເກນຈິ ເປສິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສີລໍ ວາ ທາຕຸໍ ຌມ຺ມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ.

ເກສຊຊນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໓໗. ອຸຄ຺ຄຫນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໗໑. ປຸຄ຺ຄລ-ສທ຺ທມຕ຺ເຕ ປຍຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕໂນປີ ຄຫາຕສມ຺ກໂວ ສິຍາຕິ ພ຺ຍກິຈາຣຕ຺ຖໍ ອລ຺ລ-ສທ຺ທປ຺ປໂຍໂຄ. ສຕິ ສມ຺ກເວ ພ຺ຍກິຈາເຣ ວິເສສນໍ ສາຕ຺ຖກໍ ໂຫຕີຕິ. ທສເກທມ຺ປີ ຣຕນນ຺ຕິ ‘‘ມຸຕ຺ຕາ ມຕີ ເວລຸອຸຣິໂຍ ສງໂຂ ສີລາ ປວາລຸອໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ໂລຫິຕງໂກ ມສາຣຄລ຺ລ’’ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໕໐໖) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ທສເກທມ຺ປີ ຣຕນໍ. ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ.

໔໗໔-໖. ເຕສຸ ອຕ຺ຕຕ຺ຖໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ທ຺ວິສຸ ນິສ຺ສຄ຺ຄີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ເຕສູຕິ ເຕສຸ ທສສຸ ມຊເຊ. ທ຺ວິສູຕິ ຣຊຕຊາ ຕຣູປສງຂາເຕສຸ ທ຺ວິສຸ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖູສຸ. ອຕ຺ຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິມິນາ ນວກມ຺ມາທີນໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ອຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ທີເປຕິ. ເສເສສຸ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ອວເສເສສຸ ອຜ຺ຖສຸ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອຕ຺ຖາຍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຜນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຕລ຺ຈ ສງຆລ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລລ຺ຈ ອນາມສິຕ຺ວາ ‘‘ເຈຕ຺ຍສ຺ສ ນວກມ຺ມສ຺ສ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຈ ນ ປຜິກ຺ຂິເປຕິ ສມ຺ພນ຺ຌນີຍໍ. ນ ປຜິກ຺ຂິເປຕິ ອິມິນາ ສງຆາທີ ອາມສິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕ ປຜິກ຺ຂິປນໍ ທີເປຕິ. ປຜິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ‘‘ກປ຺ປີຍກາຣການໍ ວາ ຫຕ຺ເຖ ກວິສ຺ສຕິ, ມມ ປຸຣິສານໍ ມຍ຺ຫ ເມວ ວາ ຫຕ຺ເຖ ກວິສ຺ສຕິ, ເກວລໍ ຕຸມ຺ເຫ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິກຸລ຺ຊຖາ’’ຕິ ວທຕິ, ວຜ຺ຜຕິ. ຈຕຸປຈ຺ຈຍຕ຺ຖາຍ ຈ ທິນ຺ນໍ ເຍນ ເຍນ ອຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕທຕ຺ຖໍ ອຸປເນຕພ຺ພໍ. ເຕສໍ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ນໍ ຈີວເຣເຍວ ອຸປເນຕພ຺ພໍ. ສເຈ ຈີວເຣນ ຕາທິໂສ ອຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ, ປິຕ຺ຑປາຕາທີຫິ ສງໂຆ ກິລມຕິ, ສງຆສຸຜ຺ຖຕາຍ ອປໂລເກຕ຺ວາ ຕທຕ຺ຖາຍປີ ອຸປເນຕພ຺ພໍ. ເອສ ນໂຍ ປິຕ຺ຑປາຕຄິລານປຈ຺ຈຍຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ເນປີ. ເສນາສນຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ນໍ ປນ ຄຣຸກຕ຺ຑຕ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປເນຕພ຺ພໍ, ເສນາສເນສຸ ນສ຺ສນ຺ເຕສຸ ຊຄ຺ຄນຕ຺ຖໍ ມູລຈ຺ເຉຊຊໍ ອກຕ຺ວາ ອວິສ຺ສຊເຊຕ຺ວາ ຍາປນມຕ຺ຕໍ ປຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໍ.

໔໗໔. ເຂຕ຺ຕາທີນໍ ເກສລ຺ຈິ ທຸກ຺ກຜວຕ຺ຖູນໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນູປາຍໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ເຂຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ຺ຸພພຕ຺ຕວິຣຸຫນຜ຺ຖານໍ. ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ອປຣຕ຺ເຕົາຈ຺ຉຜລາທີນໍ ວິຣຸຫນຜ຺ຖານໍ. ທາສປສ຺ວາທິກນ຺ຕິ ທາສປສຸປ຺ປ຺ຸຜາຣາມຜລາຣາມາທິກໍ. ປຜິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກປ຺ປີເຍນ ກເມນ ຈ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ. ກປ຺ປີເຍນ ກເມນ ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ກມ-ສທ຺ໂທ ໂວຫາຣປ຺ປຜິປາຜິວຈໂນ, ຕສ຺ມາ ປເຣສໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ກປ຺ປີຍໂວຫາຣກ຺ກເມເນວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ໂສ ຈ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖູສຸ ຕາວ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິກຸລ຺ຊຖາ’’ຕິ ວາ ‘‘ກປ຺ປີຍກາຣການໍ ຫຕ຺ເຖ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວາ ‘‘ສງໂຆ ກປ຺ປີຍກຕ຺ຫໍ ກຸລ຺ຊຕູ’’ຕິ ວາ ‘‘ສີມໍ ເທມາ’’ຕິ ວາ ປເຣທີ ວຸຕ຺ໂຕ, ‘‘ສາຌຸ, ອຸປາສກ ມິຄປກ຺ຂີໂນ ເອຕ຺ຖ ນິພ຺ກຍາ ສຸເຂນ ຊີວິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ອຕ຺ຕນາ ວາ ຕລຸອາເກ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ‘‘ອຸທກໍ ປຣິກຸລ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ, ກຕ຺ຫກໍ ໂຌວິສ຺ສນ຺ຕີ, ມິຄປກ຺ຂີໂນ ປີວິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ປເຣທີ ວາ ‘‘ສາຌຸ, ອຸປາສກ, ສງໂຆ ປານີຍໍ ປີວິສ຺ສຕີ’’ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຕນາ ວາ ທາເສ ‘‘ອາຣາມິກໍ ທມ຺ມິ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣໍ ທມ຺ມິ, ກປ຺ປີຍກາຣກໍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວາ ປສູສຸ ‘‘ປລ຺ຈໂຄຣສປຣິໂກຄຕ຺ຖາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ອາຣາເມ ‘‘ວນໍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ເອວມາທີນາ ວຸຕ຺ໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສເຈ ປນ ໂກຈິ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອກປ຺ປີຍໂວຫາເຣນ ເຂຕ຺ຕາທີ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ວາ ກາເຣຕິ ວາ, ຕໍ ກິກ຺ຂູຫີນ ປຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ລທ຺ຌໍ ກປ຺ປີຍກຕ຺ຫມ຺ປີ ອກປ຺ປີຍເມວ. ອພ຺ຍຕ຺ເຕນ ປນ ລຊຊີກິກ຺ຂຸນາ ກາຣາປິເຕສຸ ກິລ຺ຈາປີ ປຜິຄ຺ຄຫຕໍ ກປ຺ປີຍໍ, ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ປໂຍຄປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ມິສ຺ສຕ຺ຕາ ວິສຄຕປິຕ຺ຑປາໂຕ ວິຍ, ອກປ຺ປີຍມໍສໂກຊນໍ ວິຍ ຈ ທຸພ຺ພິນິພ຺ໂກຄໍ ໂຫຕິ, ສພ຺ເພສໍ ອກປ຺ປີຍເມວ.

໔໗໔-໖໗ ນວ...ເປ... ກິຣິຍາ ຈ ອນເວ ມຕຸຕິກຸທຸສາຣຕາລຸຈ ພນຸໂສ ຈ ອາລຸອິຍາ ຖິຣກາໂຣ ຈ ອນເວ ເກທາເຣ ອຕິ ເຣກາກາຄຄຸຄຫາລຸຈ ນເວ ຈ ອປຣິຈຸອິນຸນກາເຄ ສສຸເສ "ເອຕຸຕເກ ເທຖາ"ຕິ ກຫາປຕຸຍຸຖາປນລຸຈາຕິ ສພຸເພສມຸປິ ອກປຸປິຍນຸຕິ ສມຸພນຸໂສ. ມາຕິກາ ຈ ເກທາໂຣ ຈ ຕລຸອາໂກ ຈາຕິ ທຸວນຸໂທ ມາຕິກ...ເປ... ຕລຸອາກາ. ເຕສໍ ກິຣິຍາຕິ ສມາ ໂສ. ອນເວຕິ ຈຕຸປຈຸຈຍວເສນ ປຜິຄຸຄຫິເຕ ປຸຣາຕາຕລຸອາເກ. ອຸທກວເສນ ປຜິຄຸຄຫິເຕ ປນ ສຸທຸສຈິຕຸຕານໍ ວຜຸຜຕີ. ພນຸໂສ ຕິ ປາລຸອິຍາ ພນຸໂສ. ໂປຣາຕເກທາເຣ ນິຍມິຕປກຕິກາຄຕຸຕາ ອາຫ "ອນເວ"ຕິ. ອປຣິຈຸອິນຸນກາເຄຕິ "ເອຕຸຕເກ ກູມິກາເຄ ເອຕຸຕໂກ ກາໂຄ ທາຕພຸໂພ"ຕິ ເອວໍ ອປຣິຈຸອິນຸນກາເຄ.

໔໗໗-໔. "ກສ ວປຸປ" ອິຈຸຈາທີ ວຕຸຕວາ ຈ "ເອຕຸຕກາຍ ກູມິຍາ ເອຕຸຕໂກ ກາໂຄ ເທຍຸໂຍ"ຕິ ກູມີ ວາ ປຕິຍຸຖາເປຕິ, ຕສຸເສເວຕມກປຸປິຍນຸຕິ ສມຸພນຸໂສ. ຈ-ສທຸໂທ ອວສາຣເຕ. ປຕິຍຸຖາເປຕີຕິ ໂຍ ກິກຸຂຸ ປຕິຍຸຖາເປຕິ. ຕສຸເສວາຕິ ຕສຸສ ປ ຕິຍຸຖາປກກິກຸຂຸສຸເສວ. ເອຕນຸຕິ ປຕິຍຸຖາປິຕກູມິໂຕ ລທຸສສລຸລໍ "ເອຕຸຕເກ ກູມິກາເຄ ສສຸສໍ ກຕໍ, ເອຕຸຕກໍ ຄຕຸຫຖາ"ຕິ ເອວໍ ວທນຸເຕ ປມາຕຄຕຸໜນຕຸຖໍ ທຕຸທຣຊຊຸກິ ມິນເນ ວາ ຂເລ ຖຕຸວາ ຣກຸຂເຕ ວາ ຕໍ ນິທຣາປເນ ວາ ໂກຍຸຖາຄາຣາທີປຜິ ສາມເນ ວາ ເອຕໍ ຕສຸເສວ ອກປຸປິຍນຸຕິ ສມຸພນຸສນີຍໍ. ປຕິຍຸຖາເປຕິ ຈາຕິ ໂສ ກິກຸຂຸ ປຕິຍຸຖາເປຕິ ຈ. ກຕນຸຕິ ອມຸເຫທິ ກຕໍ. ວທນຸເຕວນຸຕິ ເອວໍ ກສຸສເກ ວທນຸເຕ. ປມາຕນຸຕິ ກູມິປຸປມາຕໍ. ນິທຣາປເນຕິ ຂລໂຕ ເຄຫສຸສ ນິທຣາປເນ. ເອຕນຸຕິ ມິ ຕລທຸສຣກຸຂິຕາທີກໍ. ຕສຸເສວາຕິ ມານກຣກຸຂກາທີໂນ ເອວ. ອປຸພຸພສຸສ ອນຸປຸປາທິຕຕຸຕາ ອລຸເລສໍ ກປຸປຕີຕິ ອາຫ "ຕສຸເສເວຕມກປຸປິຍ"ນຸຕິ.

໔໘໐. ປຜິສາມນປຸປສງເຄນາຫ "ປຜິສາເມຍຸຍາ"ຕິອາທີ. ປິຕຸສນຸຕກມຸປີ ຄິຫິສນຸຕກໍ ຍໍ ກິລຸຈິຕິ ສມຸພນຸໂສ. ປິຕຸສນຸຕກນຸຕິ ປິຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ປິຕໂຣ, ເຕສໍ ສນຸຕກໍ. ຄິຫິສນຸຕກນຸຕິ ອິມິນາ ປລຸຈນຸນໍ ສຫສມຸມິການໍ ສນຸຕກໍ ຍໍ ກິລຸຈິ ປຣິກຸຂາຣໍ ປຜິສາ ເມຕຸໍ ວຜຸຜຕີຕິ ທີເປຕິ. ຍໍ ກິລຸຈີຕິ ກປຸປີຍໍ ອກປຸປີຍໍ ວາ ອນຸຕມໂສ ມາຕຸກາຕຸຕາປີລຸອນຸສນຕາລປຕຸຕມຸປີ. ກຕຸໜາຄາຣິກສິ ເສນາຕິ ສີສງຄມິວ ປສານໍ ຍໍ ກິລຸຈິ "ສີສ"ນຸຕີ ອິສ ອຸປຈາຣວເສນ ວຸຈຸຈຕິ, ຕຖາ ກຕຸໜາຄາຣິກສທຸໂທປີ ກາວປຸປສາໂນ, ກຕຸໜາຄາຣິໂກ ກຕຸໜາຄາຣິກຕຸຕໍ ສີສໍ ປສານນຸຕິ ວິເສສນປຣປເທ ກມຸມສາຣໂຍ, ເຕນ, ກຕຸໜາຄາຣິກຕຸຕສຸສ ປສານກຣເຕ ນາຕິ ອຕຸໂຖ.

໔໘໑-໔.ອວສຸສໍ ປຜິສາມີຍນຸຕິ ອວສຸສໍ ສງໂຄເປຕພຸພໍ. ວຸຕຸເຕປີຕິ ມາຕາປິຕູຫິ ວຸຕຸເຕປີ.

໔໘໓-໔. ວທຸໝກີອາທໂຍ ວາ ຣາຊວລຸລກາ ວາ "ສກໍ ປຣິກຸຂາຣໍ ວາ ສຍນກຕຸໜໍ ວາ ປຜິສາເມຕຸວາ ເທທີ"ຕິ ຍທິ ວທນຸຕິ, ລນຸທໂຕປີ ກຍາປີ ນ ກເຣຍຸຍາຕິ ໂຍຊນາ. ປຣິກຸຂາຣນຸຕິ ວາສິຜຣສຸອາທີອຸປກຣຕາກຕຸໜໍ. ລນຸທໂຕປີ ກຍາປີຕິ ວທຸໝກີອາທີ ສຸ ລນຸເທນ, ຣາຊວລຸລເກສຸ ກເຍນ.

໔໘໔-໖. ປຜິສາມິຕຸໍ ວຜຸຜຕີຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ສງກນຸຕີຕິ ຍາທິເສ ປເທເສ "ກິກຸຂູທິ ວາ ສາມເຕເຣຫິ ວາ ຄທິຕໍ ກວິສຸສຕີ"ຕິ ສງກໍ ອຸປຸປາເທນຸຕິ, ຕາທິເສ ວິຫາຣາວສຖສຸສນຸໂຕຕິ ໂຍຊນີຍໍ. ວິຫາຣາວສຖສຸສາຕິ ວິຫາຣສຸສ ຈ ອາວສຖສຸສ ຈ. ຣຕນນຸຕິ ທສວິທໍ ຣຕນໍ. ຣຕນສມຸມຕນຸຕິ ວຕຸຖາທີກໍ. ນິກຸຂິເປຍຸຍາຕິ ສາມິເກ ທິຍຸເຖ ນິຍເມຕຸວາ ທາຕຸໍ "ເອຕຸຕກາ ກຫາປຕາ"ຕິອາ ທິນາມຸຣູເປນ ມຕຸຕິກລລຸອນາທີນິມິຕຸເຕນ ວາ ສລຸລາຕໍ ກຕຸວາ ນິກຸຂິເປຍຸຍ. ຄເທຕຸວານາຕິ ຕາທິເສ ອສຕິ ອຕຸຕນາວ ຄເທຕຸວາ. ຕາທິເສຕິ ຣຕເນ ວາ ຣຕນສມຸມເຕ ວາ ສຕີ. ສາມິການາຄມໍ ລຕຸວາຕິ ຍທິ ອຕຸຕນີ ອາສງກນຸຕິ, ມຄຸຄາ ໂອກຸກມຸມ ນິສີທິຍ ປຈຸຈາ ສາມິການໍ ອນາຄມນໍ ວິລຸລາຍ. ປຕິຣູປນຸຕິ ຣຕນສມຸມເຕ ປໍສຸກູລຄຸຄຫຕໍ ຣຕເນ ນິຣຸສຸສຸກກຄມນນຸຕິ ເອວຣູປໍ ກິກຸຂູນໍ ອນຸຣູປນຸຕິ.

ອຸຄຸຄຫນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໓໑. ທູສນນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໘໗.ທທໂຕຕິ ສສນຸຕກໍ ປຣສນຸຕກລຸຈ ເທນຸຕສຸສ. ກຸລທູສນທຸກຸກຜນຸຕິ ອຕຸຕໂນ ທຸປຸປຜິປຕຸຕິຍາ ກຸລານໍ ທູສນໍ ປສາທ ວິນາສນໍ ກຸລທູສນໍ, ເຕນ ທຸກຸກຜໍ ກຸລທູສນທຸກຸກຜໍ.

໑໙໗ຯ ເອຕ຺ຖ ສງ຺ຆິກໍ ຄຣຸກຕ຺ຫໍ ອິສ຺ສເຣນ ເຫນ຺ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສໍ ປຸປ຺ຜາທີນໍ ມຊ຺ເຊຯ ອິສ຺ສເຣນາຕິ ຕຫ຺ນິຕໂລເປນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິສ຺ສຣິເຍນ ອິສ຺ສຣວຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຫນ຺ຕສ຺ສາຕິ ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ອິສ຺ສຣວຕາຍ ທທໂຕຯ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ທທໂຕ "ກຸລທູສນທຸກ຺ກຍ"ນ຺ຕິ ສາມຄ຺ຄວິທິຕທຸກ຺ກເຍນ ສທ຺ຘິ "ປຄ຺ຈິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍານິ, ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ພານິ ສງ຺ເຆນ ວາ ຄເຓນ ວາ ປຸຄ຺ຄເລນ ວາ, ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕານິປິ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ໂຍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ"ຕິ (ຈູລວຯ ໒໘໑) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຄ຺ຄຕ຺ຖ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເມວຯ ເສນາສນຕ຺ຖາຍ ນິຍມິເຕປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສງ຺ຆສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ເຖຍ຺ຍາ ເຫນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຍາທີນີຕິ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ເຫນ຺ຕສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ທຸກ຺ກຍາທີນີຕິ ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ທທໂຕ ກຸລທູສນທຸກ຺ກເຍນ ສທ຺ຘິ ມາສເກ ວາ ອູນມາສເກ ວາ ທຸກ຺ກຍໍ , ອຕິເຣກມາສເກ ວາ ອູນປຄ຺ຈມາສເກ ວາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ປຄ຺ຈມາສເກ ວາ ອຕິເຣກປຄ຺ຈມາສເກ ວາ ປາຣາຊິກນ຺ຕິ ເອວໍ ທຸກ຺ກຍາທີນິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຄ຺ຄຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຍາທີເນວຯ

໑໙໙-໒໐໐ຯ ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ຜລປຸປ຺ຜູປຄໍ ຣຸກ຺ຂໍ ສພ຺ພຖາ ໂຣເປຕຸຄ຺ຈ ໂຣປາເປຕຸຄ຺ຈ ຊຄ຺ຄິຕຸຄ຺ຈ ນ ວຖ຺ຖຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ຘນີຍໍຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ໂອຈິນິຕຸໍ ໂອຈິນາເປຕຸໍ, ຄນ຺ຖິຕຸໍ ຄນ຺ຖາເປຕຸນ຺ຕິ ຈ ອວຸຕ຺ຕານິ ຈ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕິຯ ຜລປຸປ຺ຜານິ ສມ຺ປາທນວເສນ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ ຜລປຸປ຺ຜູປຄໍຯ ສພ຺ພຖາຕິ ກປ຺ປິຍໂວຫາຣອກປ຺ປິຍໂວຫາຣປຣິຍາຍໂອກາສນິມິຕ຺ຕກມ຺ມວເສນ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣ ເນວຯ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປິຍໂວຫາໂຣ ນາມ "ອິມໍ ຣຸກ຺ຂໍ ຊານ, ອິມໍ ອາວາຍໍ ຊານ, ອິມໍ ມາລາວຈ຺ລໍ ຊານ, ເອຕ຺ຖ ອຸທກໍ ຊານາ"ຕິ ວຈ ນໍ, ສຸກ຺ຂມາຕິກາຍ ອຸຊຸກຣຕຄ຺ຈຯ ຕພ຺ພິປຣີຍາເຍນ ອກປ຺ປິຍໂວຫາໂຣ ນາມຯ ປຣິຍາໂຍ ນາມ "ປຕ຺ຫິເຕນ ມາລາວຈ຺ຉາທໂຍ ໂຣປາເປຕພ຺ພາ, ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອຸປກາຣາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ"ຕິອາທິວຈນໍຯ ໂອກາໂສ ນາມ ກຸທ຺ທາລຂຕິຕ຺ຕາທີນີ ຈ ມາລາວຈ຺ເຉ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ຖານໍຯ ນິມິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ນາມ ກຸທ຺ທາເລາທກາກາຊນາທີນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສມີເປ ຖປນໍຯ ຊຄ຺ຄິຕຸນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ ອຸທກເສຈ ນາທີນີ ກຕ຺ວາຯ ຄນ຺ຖນຄນ຺ຖາປເນສຸ ປນ ສພ຺ພາປິ ຉ ປຸປ຺ຜວິກຕິໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ ຄນ຺ຖິມໍ ໂຄປ຺ຜິມໍ ເວຘິມໍ ເວຖິມໍ ປູຣິມໍ ວາຍິ ມນ຺ຕິຯ ນາມວເສເນວ ປເນເຕສໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕໍ ປນ ກຸລສງ຺ຄຫໂຕ ອຄ຺ຄຕ຺ຣາປິ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ກາຕຸມ຺ປິ ອກປ຺ປິຍວຈເນນ ກາຣາເປຕຸມ຺ປິ ນ ວຖ຺ຖຕິຯ "ເອວໍ ຊານ, ເອວໍ ກເຕ ໂສເກຍ຺ຍ, ຍຖາ ເອຕານິ ປຸປ຺ຜານິ ນ ວິກິຣີຍນ຺ຕິ, ຕຖາ ກໂຣຫີ"ຕິອາທິນາ ປນ ກປ຺ປິຍວຈເນນ ກາຣາເປຕຸໍ ວິນາ ກຸລສງ຺ຄຫໍ ວຖ຺ຖຕິຯ ໂຣປນາທີນີຕິ ອກປ຺ປິຍປຖວິຍໍ ໂຣປາປນສິຄ຺ຈາປນາທີນິ, ອຄ຺ຄຕ຺ຖ ໂຣປນາທີນິຯ

໒໐໑-໔ຯ ອິທານິ ປຸປ຺ຜທານາທີສຸ ອຖ຺ກສຸ ກຸລສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູສຸ ອວເສສານິ ທ຺ເວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕາວາ"ຕິອາທິມາຫຯ ວຸຕ຺ຕາວ ມິຈ຺ຉາຊີວວິວຊ຺ຊນາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ ເອວຯ ຊງ຺ຆເປສເນ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ປາຖເສໂສຯ ປີຕໂຣ ກຕ຺ຫໍ ສກໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣໍ ຖ ເປຕ຺ວາ ຄິຫີກມ຺ເມສຸ ທູຕສາສນໍ ຫຣເຓ ປທວາເຣນ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສຫຘມ຺ມິເກສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ປີ ຕາທໂຍວ ວຸຕ຺ຕາຯ ຄິຫີກມ຺ມສູຕິ ວິສຍສຕ຺ຕມີຯ ປທວາເຣນາຕິ ປທກ຺ກເມນ, ປເທ ປເທຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປຖມໍ ສາສນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາປິ ປຸນ ວທໂຕ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ປຸນາຕິ ປຈ຺ຉາຯ "ອຍໍ ທານິ ໂສ ຄາໂມ, ຫນ຺ທ ນໍ ສາສນໍ ອາໂຣເຈມີ"ຕິ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ຈ ປເທ ປເທ ວທໂຕ ຈ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕສ຺ສ ປນ ສາສນໍ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສຍເມວ ກາຣຸຄ຺ເຄ ຄິເຕນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຕິຣູປໍ ສາສນໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ, "ມມ ວຈເນນ ກຄວໂຕ ປາເທ ວນ຺ທຖາ"ຕິອາທິກໍ ຄິຫີນໍ ກປ຺ປິຍສາສນໍ ຫຣິຕຸຄ຺ຈ ວຖ຺ຖຕີຯ

໒໐໕ຯອກູຕາໂຣຈນຣູປິຍສໍໂວຫາຣຸຄ຺ຄຫາທີສາຕິ ອກູຕາໂຣຈນາຍ ຣູປິຍສໍໂວຫາເຣ ຈ ອຸຄ຺ຄເຫ ອຸປ຺ປນ຺ນປຈ຺ຈເຍ ອາທີສນ຺ຕິ ກ ເຖນ຺ຕິ ປກາເສນ຺ຕີຕິ ອກູຕາ...ເປ... ຫາທີສາ, ຕໍສທີສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

໒໐໖ຯ ປີຕູນໍ ຫຣາເປຕ຺ວາ ຫຣິຕ຺ວາປິ ປຸປ຺ຜານິ ວຕ຺ຖຸປູຊຕ຺ຖໍ ທາຕຸໍ, ເສສຄາຕີນໍ ປຕ຺ຕານໍ ວຕ຺ຖຸປູຊຕ຺ຖໍ ທາຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນີຍໍຯ "ຫຣາເປຕ຺ວາ ຫຣິຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວ ສິຍາຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຕ຺ຕານນ຺ຕິ ປກ຺ ໂກສເກນ ປຕ຺ຕານປີ ຄທິຕາຯ ວຕ຺ຖຸປູຊຕ຺ຖນ຺ຕິ ຣຕນຕ຺ຕຍປູຊນຕ຺ຖໍຯ ອຸປາສການມ຺ປີ ປນ ສມ຺ປຕ຺ຕານໍ ວຕ຺ຖຸປູຊຕ຺ຖໍ ທາຕຸໍ ວຖ຺ຖຕີເຍວຯ ລິງ຺ຄາທີປູຊຕ຺ຖນ຺ຕິ ສິວລິງ຺ຄຄິຕ຺ຫຸພິມ຺ພາທີປູຊນຕ຺ຖໍຯ

໒໐໗ຯຕຖາ ຜລນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຸປ຺ເຜ ວຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຕິທິສຕິຯ ປຣິພ຺ພຍວິຫີນານນ຺ຕິ ປຣິພ຺ພຍໍ ປາເຖຍ຺ຍໍ ວິຫີນໍ ນຖ຺ຖໍ ເຍສໍ ອາຄນ຺ຕຸການນ຺ຕິ ສມາໂສຯ ສປຣນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສ຺ສາສິກາຯ ອຖ຺ຖກຖາຍໍ (ປາຣາຯ ອຖ຺ຖຯ ໒ຯ໒໕໖-໒໕໗) ປນ "ອຕ຺ຕໂນ

ສນฺຕກํເຍວາ''ຕິ ວຈນํ ຖຸລฺລຈฺຈຍາທິວິກາຄໂຕ ໂມເຈຕฺວາ ວຸຕฺຕํ។

໖໐໖។ ສມฺມເຕນ ເທຍฺຍນฺຕິ ໂຍຊນາ។ ເທຍฺຍນฺຕິ ຈຕฺຕຸຖກາຄํ ທາຕພฺພํ។ ອິຕເຣນ ຕຸ ອປໂລເກຕฺວາ ທາຕພฺພນฺຕິ ສມฺພນฺຘິຕພฺພํ។ ອິຕເຣນ ຕຸ ອສມฺມເຕນ ປນ។

໖໐໗។ປຣິຈฺຆິຊฺຊາຕິ ''ເອຕฺຕການິ ຜລານິ ທາຕພฺພານີ''ຕິ ເອວํ ຜລປຣິຈฺເຆເທນ ວາ ''ອິເມທິ ຣຸກฺເຂທິ ທາຕພฺພານີ''ຕິ ເອວํ ຣຸກฺຂປຣິຈฺເຆເທນ ວາ ປຣິຈฺຆິນฺທິຕฺວາ។ ຕໂຕຕິ ປຣິຈฺຆິນฺນຜລໂຕ ຣຸກฺຂໂຕ ວາ។ ຍາຈມານສฺສ ຄິລານສฺເສຕຣສฺສ ວາຕິ ສມฺພນฺຘນີຍํ។ ຣຸກฺຂາວ ທສฺສິຍາຕິ ''ອິຕ ຜລານິ ສຸນฺທຣານິ, ອິໂຕ ຄຕฺຫຖາ''ຕິ ອວຕฺວາ ''ອິໂຕ ຄເທຕຸํ ລພฺກຕີ''ຕິ ຣຸກฺຂາ ວາ ທສฺເສຕພฺພາ។

໖໐໘។ ອິທານິ ອຜฺຖສຸ ປຸປฺຜາທີນํ ຈຕຸນฺນํ ວິນິຈฺຉຍํ ທສฺເສຕฺວາ ຍຖາວຸຕฺຕຜລປຸປฺຜວິນິຈฺຉຍํ ອວເສເສສຸ ຈຕູສຸ ອປທິສນฺໂຕ ''ສີຣີສາ''ຕິອາທິມາຫ។ ສີຣີສຈຸຕฺຕກສວາທິຈຸຕฺເຕາຕິ ກສາວํ ຍํ ກິຄฺຈິ ອາທິ ຍສฺສ, ຕເມວ ຈຸຕฺຕํ, ສີຣີສຈຸຕฺຕຄฺຈ ກສາວາທິຈຸຕฺຕຄฺຈາຕິ ສມາໂສ។ ''ສີຣີສຈຸຕฺຕํ ວາ ອຄฺຄํ ວາ ກສາວ''ນฺຕິ ທິ ອຜฺຖກຖາຍํ (ປາຣາ។ ອຜฺຖ។ ໒។໒໖໖-໒໖໗) ວຸຕฺຕํ។ ''ກສາວາທີ''ຕິ ວຕฺຕພฺເພ ຣສฺເສນ ວຸຕฺຕํ។ ເສເສສູຕິ ເວລຸອຸອາທີສຸ ຕີສຸ។ ປາລຸອິຍາ ອວຸຕฺຕສฺສາປີ ອຜฺຖກຖາຍํ ວຸຕฺຕຕฺຕາ ອາທ ''ປຕฺຕມฺເປຕฺຖ ປເວສເຍ''ຕິ។ ເອຕฺຖາຕິ ປຸປฺຜາທີສູຕິ។

ທູສນນິທฺເທສວຕฺຕນາ ນິຜฺກິຕາ។

໖໙។ ວສฺສູປນາຍິກນິທฺເທສວຕฺຕນາ

໖໐໙-໖໑໐។ ປຸຣີມິກາ ປຈฺຆິມິກາ ອິຕິ ວສฺສູປນາຍິກາ ທุເວຕິ ສມฺພນฺໂຘ។ ອາສາລຸທີປຸຕฺຕມາຍ ອນນฺຕເຣ ປາຜິປທທິວເສ ອຸປຄນฺຕພฺພາ ປຈฺຆິມິກາຍ ປຸເຣ ກວາຕິ ປຸຣີມາ, ສາ ເອວ ປຸຣີມິກາ។ ຕໂຕ ປຈฺຉາ ກວາ ອປຣາຍ ປຸຕฺຕມາຍ ອນນฺຕເຣ ປາຜິປທທິວເສ ອຸປຄນฺຕພฺພາ ປຈฺຆິມິກາ។ ອຸປນຍນํ ປາປຸຕນํ ອຸປຄມນํ ອຸປນາຍິກາ, ວສฺສນฺຕິ ວຸຜฺກີ, ອິຘ ປນ ວສฺສກາລํ ''ວສฺສ''ນฺຕິ ອຸປຈາເຣນ ຄເທຕฺວາ ຕຕฺຖ ວາໂສ ອຸປຈາເຣເນວ ''ວສฺສ''ນฺຕິ ວຸຈฺຈຕິ, ວສฺສສฺສ ວສฺສາວາສສฺສ ອຸປນາຍິກາ ວຈີເກທວເສນ ວາ ອາລຍກຣຕວເສນ ວາ ອຸປຄມນํ ວສฺສູປນາຍິກາ។ ຕຕฺຖ ອາລຍປຣິຄฺຄາໂຫ ຈ ວຈີເກໂທ ຈາຕິ ປຸຣີມິກາ ວສฺສູປນາຍິກາ ທຸເວ, ອາລຍປຣິຄฺຄາໂຫ ຈ ວຈີເກໂທ ຈາຕິ ປຈฺຆິມິກາ ວສฺສູປນາຍິກາ ທຸເວກິ ສມฺພນฺຘິຕພฺພํ។ ຕຕฺຖາຕິ ຕາສຸ ທฺວີສຸ។ ຕທຸກຍํ ທສฺເສຕຸํ ''ເອທິໂສ''ຕິອາທິ ວຸຕฺຕํ។ ໂສ ອາລຍປຣິຄฺຄາໂຫ ຈ ວຈີເກໂທ ຈ ''ອິມສฺມິ ວິຫາເຣ ອິມํ ເຕມາສํ ວສฺສํ ອຸເປມິ, ອິຘ ວສฺສํ ອຸເປມີ''ຕິ ເອທິໂສ, ເອຕາທິໂສຕິ ອຕฺໂຖ។ ເອຕฺຖ ຈ ກມฺປປຕฺຕິອນາທຣາ ວຈີເກໂທ ປກມํ ວຸຕฺໂຕ។ ອຸກຍຖາ ວສฺສํ ອຸປຄນฺຕຸํ ວຜฺຜຕິ។ ເຕເນວ ອຜฺຖກຖາຍํ (ວິ។ ສງฺຄ។ ອຜฺຖ។ ໑໗໙; ມທາວ។ ອຜฺຖ។ ໒໐໗) ''ສເຈປີ 'ອິຘ ວສฺສํ ວສີສฺສາມີ'ຕິ ອາລໂຍ ອຕฺຖິ, ອສຕິຍາ ປນ ວສฺສํ ນ ອຸເປຕິ, ຄທິຕເສນາສນํ ສຸຄฺຄທີຕํ, ຆິນฺນວສฺໂສ ນ ໂທຕິ, ປວາເຣຕຸํ ລກຕີເຍວ, ວິນາປີ ທິ ວຈີເກທํ ອາລຍກຣຕມຕฺເຕນປີ ວສฺສํ ອຸປຄຕເມວ ໂທຕີ''ຕິ ວຸຕฺຕํ។ ນາວາສຕฺຖວເຊສຸ ປນ ປຣິເຍສິຕฺວາ ເສນາສນํ ອລກນฺເຕນ ອາລຍກຣຕມຕฺເຕເນວ ອຸປຄນฺຕພฺພํ។ ອຸປຄຈฺຉນฺເຕນ ຈ ວິຫາຣํ ປຜິຊຄฺຄິຕฺວາ ປານີຍํ ປຣິໂກຊນີຍํ ອຸປຜฺຖາເປຕฺວາ ສພฺພํ ເຈຕິຍວນฺທນາທິສາມີຈິກມฺມํ ນິຜฺຖາເປຕฺວາ ອຸປຄນฺຕພฺພํ។ ອາລຍປຣິຄฺຄເທ ອາລຍํ ທສฺເສຕຸํ ''ຈິຕฺຕຸປฺປາເທຕฺຖ ອາລໂຍ''ຕິ ອາທ។ ເອຕฺຖາຕິ ທฺວີສຸ។

໖໑໑។ຕທທູຕິ ຕສฺມິ ວສฺສູປນາຍິກທິວເສ។ ຊານນฺຕິ ''ອຊฺຊ ວສฺສູປນາຍິກາ''ຕິ ຊານນฺໂຕ, ອນຸປຄຈฺຉໂຕຕິມສฺສ ວິເສສນํ។

໖໑໒។ທຸຕິຍນฺຕິ ປຈฺຆິມິກํ។ ອນຸປຄໂຕຕິ ເກນຈິ ອນฺຕຣາເຍນ ປຸຣີມິກํ ອນຸປຄໂຕ។ ເຕມາສນฺຕິ ປຸຣີມํ ວາ ເຕມາສํ ປຈฺຆິມํ ວາ ເຕມາສํ។ ວສฺສํ ອຸປຄນฺຕฺວາ ປນ ອຣຸຕํ ອນຸຜฺຖາເປຕฺວາປີ ຕທເທວ ສຕฺຕາທກຣຕີເຍນ ປກฺກມນฺຕສฺສາປີ ອນฺໂຕສຕฺຕາເທ ນິວຕฺເຕນฺຕສฺສາປີ ອນາປຕฺຕີ។

໖໑໓-໔។ ມາຕາປີຕູນํ ປຄฺຈນฺນํ ສທຘມฺມິການຄฺຈ ອຕฺຖາຍ ຄິລານຕທุປຜฺຖາກກຕฺຕํ ໂອສຘຄฺຈ ເອສິສฺສํ ວາ ປຸຈฺຆິສฺສາມິ ວາ ອຸປຜฺກິສฺສํ ວາ ຄນฺຕฺວາ ອທํ ນາກິຣຕํ ວູປກາເສສฺສํ ວາ ກຸກฺກຸຈฺຈํ ວິໂນທນຄฺຈ ທິຜฺກຶ ວິເວຈນຄฺຈ ຄຣຸກາທີກํ ວຸຜฺຖານํ

ວາປິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ວາປິ ກຣິສ຺ສໍ ວາປິ ກາເຣສ຺ສໍ ວາປີຕິ ເອວມາທີນາ ສຕ຺ຕາຫກິຈ຺ເຈນ ປ຺ຫິເຕປິ ວາ ອປ຺ຫິເຕປິ ວາ ຄນ຺ຕຸໍ ລພ຺ການ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

ເອຕ຺ຖ ປນ ລພ຺ກມານກວເສນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວກ຺ຂມານນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ມາຕາທີສຸຕິຍາ ເຕເຍວ ຄິລານ-ສຫ຺ເທນ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອຸປ຺ຜ຺ຖາກາ ຕທຸປ຺ຜ຺ຖາກາ, ຄິລານາ ຈ ຕທຸປ຺ຜ຺ຖາກາ ຈ, ເຕສໍ ກຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມາໂສຯ ໂອສຒນ຺ຕິ ເຕສໍເຍວ ຄິລານານໍ ເກສຊ຺ຊໍຯ ເອສິສ຺ສນ຺ຕິ ປຣິເຍສິສ຺ສາມິຯ ປ຺ຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ເຕເຍວ ສຕ຺ຕຊເນ ຄິລາເນ ປ຺ຸຈ຺ຉິສ຺ສໍຯ ອຸປ຺ຜ຺ຖິສ຺ສນ຺ຕິ ເຕເຍວ ຄິລາເນ ອຸປ຺ຜ຺ຖຫິສ຺ສາມິຯ ອກິຣມຕີຕິ ອກິຣໂຕ, ວິສກາຄຣູປາທີທສ຺ສເນນ ສາສເນ ນ ອກິຣໂຕ ນາກິຣໂຕຯ ອກິຣມຕໍ ວາ ອກິຣຕໍ, ນຕ຺ຖິ ອກິຣຕມສ຺ສາຕິ ນາກິຣໂຕ, ຕໍຯ ສຫສມ຺ມິເກສຸ ໂຍ ນາກິຣໂຕ, ຕໍ ວູປກາເສສ຺ສໍ ວິກ຺ເຂປ຺ຫຣຕຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ນຍິສ຺ສາມິຯ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຍ຺ຈນ຺ນໍເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິນຍກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍຯ ກິຕກໂຍເຄ ວິກປ຺ເປນ ທຸຕິຍາຯ ທິຜ຺ຖິນ຺ຕິ ເຕສໍເຍວ ມິຈ຺ຉາທິຜ຺ຖິຍາຯ ຄຣຸກມາທີກນ຺ຕິ ຄຣຸກໍ ອາທີ ຍສ຺ສາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫຯ ອາທີ-ສຫ຺ເທນ ສາມເຕຣານໍ ວສ຺ສປ຺ຸຈ຺ຉນໍ, ສິກ຺ຂາສ ມາທຍິຕ຺ກາມຕາ, ຕຊ຺ຊນີຍາທີກມ຺ມກຣຕໍ ສງຄຫີຕໍຯ ວຸຜ຺ຖານນ຺ຕິ ກິກ຺ຂໂນ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິວາສມານຕ຺ຕທານາທີຫິ ວຸຜ຺ຖານໍຯ ອຸສ຺ສຸກ຺ກນ຺ຕິ ວສ຺ສປ຺ຸຈ຺ຉນາທີອຸສ຺ສຸກ຺ກໍຯ ເອວມາທີນາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທີ-ສຫ຺ເທນ ທິຜ຺ຖິຄຕາທີນໍ ສມ຺ມກຖາກຣຕາທີ ສງຄຕ຺ຫາຕິຯ ຄນ຺ຕຸໍ ລພ຺ກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ອນ຺ໂຕອຸປ຺ຈາຣສີມາຍໍ ຖິເຕເນວ "ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫ ອາຄຈ຺ຉິສ຺ສາມິ"ຕິ ອາໂກຄໍ ກຕ຺ວາ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ສເຈ ອາໂກຄໍ ອກຕ຺ວາ ອຸປ຺ຈາຣສີມໍ ອຕິກ຺ກມຕິ, ຉິນ຺ນວສ຺ໂສ ໂຫຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສຕ຺ຕາຫກິຈ຺ເຈນາຕິ ສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ລພ຺ກມານກໍ ວຸຕ຺ຕໍ ວກ຺ຂມານລ຺ຈ ສງຄກມ຺ມາທີ ກິຈ຺ຈໍ ສຕ຺ຕາຫກິຈ຺ຈໍຯ ສຕ຺ຕມອຣຸຕມຕ຺ຕສ຺ເສວ ວິຫາເຣ ອຸຜ຺ຖາປນີຍຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ສາກລ຺ເລນ ຄຫຕໍຯ

໓໑໖ຯສງຄກມ຺ເມ ວເຊຕິ ສງຄສ຺ສ ກິຈ຺ເຈ ອຸໂປສຖາຄາຣາທີສຸ ເສນາສເນສຸ ວາ ເຈຕິຍຉຕ຺ຕເວທິກາທີສຸ ວາ ອນ຺ຕມໂສ ປຸຄ຺ຄລິກເສນາສເນສຸ ວາປິ ກຕ຺ຕພ຺ພນິມິຕ຺ເຕ ວເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ມສວນຕ຺ຖໍ ນິມນ຺ຕິໂຕ ວາປິ ວເຊ, ຄຣູຫິ ເປສິໂຕ ວາປິ ວເຊ, ຄຣູນໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ວາປິ ວເຊຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ນິມນ຺ຕິໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ສເຈ ປຖມໍເຍວ ກຕິກາ ກຕາ ໂຫຕິ, "ອສຸກທິວສໍ ນາມ ສນ຺ນິປຕິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ນິມນ຺ຕິໂຕເຍວ ນາມ ໂຫຕິຯ ຄຣູຫີຕິ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊ຺ຊາເຍຫິຯ ປ຺ຫິໂຕຕິ ກຕ຺ຫໂສວນາທີອຕ຺ຖາຍ ເປສິໂຕຯ ປສ຺ສິຕຸນ຺ຕິ ອຄິລາເນປິຯ

໓໑໗ຯ ກຕ຺ຫ...ເປ... ທສ຺ສເນ ນ ວເຊຕິ ໂຍຊນີຍໍຯ ເອຕ຺ຖາປິ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ສຕ຺ຕມີຯ ກຕ຺ຫໍ ນາມ ຈີວຣໍຯ ຌາຕິ ມາຕາປິຕູຫິ ອຍ຺ເຌຯ ອຸປ຺ຜ຺ຖາກາ ອຸປາສກາຯ "ອຊ຺ເຊວ ອາຄມິສ຺ສ"ນ຺ຕິ ອທູຣໂຄ ນ ປາປຸເຕຍ຺ຍ, ລພ຺ກນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ລພ຺ກນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ອປາປຸຕນໍ ວຸຕ຺ຕກມ຺ມໍຯ ອຊ຺ເຊວາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ສາມນ຺ຕວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ສເຈ ອຣຸຕ຺ຄ຺ຄມນໍ ໂຫຕິ, ວສ຺ສຈ຺ເຉໂທປິ ນ ໂຫຕິ, ຣຕ຺ຕິຈ຺ເຉທທຸກ຺ກຜລ຺ຈ ນຕ຺ຖີຕິ ວທນ຺ຕິຯ

໓໑໘ຯເສສຌາຕີຫີຕິ ມາຕາປິຕູຫິ ອວເສສຌາຕີຫິຯ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາວາຕິ ທານສມ຺ມສວນາທີນິຯ "ປ຺ຫິເຕ ເປ຺ສິເຕ"ຕິ ເຈຕ຺ຖ "ລພ຺ກ"ນ຺ຕິ ອນຸວຕ຺ຕນີຍໍຯ

໓໑໙ຯອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ຕຣາເຍ ສຕີຕິ ໂຈຣສຣີສປວາລຸອຊີວິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາເຍ, ອນ຺ຕມໂສ ເກສຊ຺ຊາລາກປຕິຣູເປ໊າປ຺ຜ຺ຖາ ກາລາເກປິຯ "ວສ຺ສຈ຺ເຉທກາຣຕມ຺ປິ ສຕ຺ຕາຫກຣຕີຍໍ ສິຍາ"ຕິ ເກຈິ ໂປຣາຕາ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ສພ຺ພຖາ ວສ຺ສຈ຺ເຉເທນ ພຫີ ວາສາຍ ອນຸຍ຺ຌາຕກາຣຕໍ ສຕ຺ຕາຫມຕ຺ຕໍ ພຫີ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕວິຫາເຣເຍວ ວາເສນ ວສ຺ສຈ຺ເຉທາ ກາຣຕໍ ກຖໍ ນາມ ນ ສິຍາຕິຯ ຉິນ຺ນວສ຺ໂສ ໂນ ປວາຣເຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໓໒໐ຯ "ອເສນາສນິເກນາ"ຕິ ອີມີນາວ ວິຍ຺ຌາຍມານຕ຺ຖຕ຺ເຕປິ "ອຊ຺ໂຊກາເສ ຈາ"ຕິ ວຈນໍ "ອຫໍ ອພ຺ໂພກາສິໂກ, ກີ ເມ ເສນາສເນນາ"ຕິ ວາສານິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ສຸສິເຣຕິ ສຸທ຺ເຌ ຣຸກ຺ຂສຸສິເຣຯ ມຫນ຺ຕສ຺ສ ປນ ສຸສິຣສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ປທຣຈ຺ຉທນກຸຜິກໍ ກຕ຺ວາ ປວິສນທ຺ວາຣໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຸປ຺ຄນ຺ຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິຯ "ວິຜເປປິ ອຜ຺ຜກໍ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕນຍ ເມວຯ ຕຖາ ຉຕ຺ຕຈາຜິສຸປິ ຕທນຸຣູເປນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຉວກຸຜິ ນາມ ຜງກິຕມລ຺ຈາທີເກາທາ ກຸຜິຯ ຕຕ຺ຖ ຜງກິຕມລ຺ໂຈ ນາມ ທີເຜ ມລ຺ຈປາເທ ມຊ຺ເຊ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຜນີໂຍ ປເວເສຕ຺ວາ ກໂຕ, ຈຕຸນ຺ນໍ ປາສາຕານໍ ອຸປ຺ຣິ ປາສາຕໍ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ກຕມ຺ປິ ຜງກິຕມລ຺ໂຈຯ

൩൮൧. ອເສນາສນີເກນາຕີ ຍສ຺ສ ຕິຕປຕ຺ໄຕຍ຺ຖກາສິລາສຸສາສງ຺ຂາຕານໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ລຫນານໍ ອລ຺ລຕເຣນ ລນ຺ນໍ ໂຍຊິຕຫ຺ ວາຣພນ຺ສນໍ ເສນາສນໍ ນຕ຺ຖິ, ເຕນ. ອິທໍ ປນ ວຈິເກທໍ ກຕ຺ວາ ອສິຍ຺ຖານໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ນາວາທີສຸ ວິຍ ວິສໍ ວິສາເຍນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕີ. ນາວາສຕ຺ຖວຊູປໂຄຕີ ອິມິນາ ອເສນາສນີເກນ ນາວາທີສຸ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີຕິ ທີເປຕິ. ຕຕ຺ຖ ຈ ກຸຍິກໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ລການ຺ເຕນ ຕຕ຺ຖ ປວິສິຕ຺ວາ ວິຫາຣາກາວໂຕ "ວິຫາເຣ"ຕິ ອວຕ຺ວາ "ອິສ ວສ຺ສໍ ອຸເປມີ"ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອລການ຺ເຕນ ອາລໂຍ ກາຕພ຺ໂພ. ປວາເຣຕ຺ຸຈາຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ວສ຺ສຈ຺ເຂທນິມິຕ຺ຕາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໍ ສມ຺ປີຕ຺ເທຕິ. "ວເຊ ສຕ຺ເຖ ນາວາຍນ຺ຕິ ຕີສຸ ຖາເນສຸ ນຕ຺ຖິ ວສ຺ສຈ຺ເຂເທ ອາປຕ຺ຕິ, ປວາເຣຕ຺ຸຈ ລພ຺ກຕີ"ຕີ (ມຫາວ. ອຖ຺ຖ. ໒໐໓) ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ວສ຺ສຈ຺ເຂເທຕີ ຈ "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ເຍນ ວໂຊ ເຕນ ຄນ຺ຕຸ"ນ຺ຕີ (ມຫາວ. ໒໐໓) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຖສ຺ສ ນາວາຍ ຈ ຄມນສກາເວເນວ ຄິຕ຺ຕາ ຈ ວສ຺ສູປຄຕຍ຺ຖາເນ ອວສິຕ຺ວາ ອລ຺ລຕ຺ຖ ຄມນມຕ຺ຕໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ວສ຺ສູປນາຍິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໒໐. ອເວາງຄິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

൩൮൮-൫. ອາຣາມາ…ເປ… ມຕ຺ຕິກາກຕ຺ຫານິຕີ ເອເຕ ປລ຺ຈ ອວິກາຊິຍາຕີ ສມ຺ພນ຺ສິຕພ຺ພໍ . ປລ຺ຈາຕິ "ອາຣາມາຣາມວຕ຺ຖູນິ ເອກ"ນ຺ຕິອາທິນາ ຣາສິວເສນ ປລ຺ຈ, ສຣູປວເສນ ປເນຕານິ ປຕ຺ຕໍ ຕິເຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປລ຺ຈວີສຕິວິສານີ ໂທນ຺ຕີ. ຕຖາ ຈາຫ –

"ທ຺ວິສງຄຫານິ ທ຺ເວ ໂທນ຺ຕີ, ຕຕິຍໍ ຈຕຸສງຄຫໍ;

ຈຕຸຕ຺ຖໍ ນວໂກຍ຺ຖາສໍ, ປລ຺ຈມໍ ອຍ຺ຖເກທນໍ.

"ອິຕີ ປລ຺ຈຫີ ຣາສີຫີ, ປລ຺ຈນິມ຺ມລໂລຈໂນ;

ປລ຺ຈວີສວິສໍ ນາໂຖ, ຄຣຸກຕ຺ທໍ ປກາສຍີ"ຕີ. (ຈູລ຺ວ. ອຖ຺ຖ. ൩൮൧);

ຕຕ຺ຖ ອາຣາໂມ ນາມ ປຸປ຺ຜາຣາໂມ ວາ ຜລາຣາໂມ ວາ. ອາຣາມວຕ຺ຖຸ ນາມ ເຕສໍເຍວ ປຕິຍ຺ຖາໂນກາໂສ, ວິນຍ຺ເຖສຸ ວາ ເຕສຸ ໂປຣາຕກກູມິກາໂຕ. ວິຫາໂຣ ນາມ ປາສາທາທິ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ເສນາສນໍ. ໂລຫກຸມ຺ກີ ນາມ ກາລຸອໂລເທນ ວາ ຕມ຺ພໂລເທນ ວາ ກຕກຸມ຺ກີ. ກຍາຫາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ເອຕ຺ຖ ກາຕານ຺ຕີ ອຣລ຺ຊໂຣ ວຸຈ຺ຈຕີ. ວາຣໂກຕີ ຆໂຍ. ຣາສີ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ເອເຕຕີ ປ຺ຸລລິງຄນິທ຺ເທໂສ. ອວິກາຊິຍາຕີ ມູລຈ຺ເຂຊຊວເສນ ອເວາງຄິຍາ. ປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ປນ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອນາປຕ຺ຕີ. ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍານີ ຈາຕີ ຈ-ສທ຺ເທນ ອເວາງຄິຍານີ ຈາຕີ ອວຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ປີຕ຺ເທຕິ.

൩൮൯-൭. ເອກນ຺ຕຄຣຸກຕ຺ຫຕ຺ຕາ ອາທີໂຕ ຕໂຍ ຣາສີ ຄເປຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຣາສີໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຄຣຸກຕ຺ຫາຄຣຸກຕ຺ເທ ວິກາຊິຕຸໍ "ວລ຺ລີ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ສໍ. ອຫ຺ຒພາຫຸມຕ຺ຕາປີ ວລ຺ລີ ຈ ອຍ຺ຖງຄຸລາຍໂຕ ເວລຸຊຸ ຈ ມຸຍ຺ຖິມຕ຺ຕມ຺ປີ ຕິຕາທີ ຈ ເອກມ຺ປີ ປຕ຺ຕາລ຺ຈ ປາກຕາ ວາ ປລ຺ຈວຕ຺ຕາ ວາ ຕາລປກ຺ກປ຺ປມາຕາປີ ມຕ຺ຕິກາ ຈ ຕາລປກ຺ກປ຺ປມາຕາປີ ສຸສາ ຈ ຕາລປກ຺ກປ຺ປມາຕາປີ ກງຄຸຍ຺ຖອາທິກາ ຈ ທີນ຺ນາ ວາ ຕຕ຺ຖຊາຕກາ ວາ ສງຆິກາ ຣກ຺ຂິຕາ ອກາຊິຍາ, ຣຊຊຸໂຍຕ຺ຕາທີ ຈ ທີນ຺ນາ ສງຆິກາ ອກາຊິຍາຕີ ໂຍຊນາ. ເວລຸຊຸ ປຣິຕາຫໂຕ ປຕ຺ຕາສູຈິທຕ຺ຫມຕ຺ໂຕ ຄເທຕພ຺ໂພ. ຕິຕໍ ມຸລ຺ຊໍ ປພ຺ພຊລ຺ຈ ອາທິສທ຺ທສງຄ ຫິຕໍ ຄເປຕ຺ວາ ອວເສສໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຕິຕໍ. ປຕ຺ໂຕ ອຍ຺ຖງຄຸລປ຺ປມາໂຕ ຣິຕ຺ຕໂປຕ຺ຖໂກ ຄຣຸກຕ຺ຫເມວ. ປາກຕາຕີ ປກຕິຍາ ຊາຕາ. ປລ຺ຈວຕ຺ຕາຕີ ຣຕ຺ຕເສຕາທິປລ຺ຈວຕ຺ຕາ. ສຸສາກງຄຸຍ຺ຖາທໂຍ ມຕ຺ຕິກຄຸຄເທນ ຄທິຕາ. ກງຄຸຍ຺ຖອາທິກາຕີ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສຊ຺ຊຣສຊາຕິທິງຄຸລກາທີນໍ ຄຫຕໍ. ທີນ຺ນາຕີ ສງຆສ຺ສ ທີນ຺ນາ. ຕຕ຺ຖຊາຕາຕີ ສງຆິກກູມິຍໍ ຊາຕາ. ຣຊຊຸໂຍຕ຺ຕາທີຕີ ສຸຕ຺ຕມກຈິວາກນາລຸອິເກຣທີຣຈມ຺ມມຍາ ຣຊຊຸ ຈ ໂຍຕ຺ຕາທີ ຈ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມກຈິວາກາທີເກ ວຍ຺ເຍຕ຺ວາ ກຕາ ເອກວຍ຺ຍາ ຄທິຕາ. ພຍຕິເຣກວເສນ ປເນຕ຺ຖ ຈຕຸຕ຺ຖຣາສິມ຺ຫີ ອິຕເຣ ກາຊິຍາຕີ ເວທິຕພ຺ພາ. ສງຆິເກ ກມ຺ເມ, ເຈຕິຍສ຺ສ ວາ ກມ຺ເມ ນິຍ຺ຖິເຕ ກາຊິຍາຕີ ໂຍຊນີຍໍ.

໒໔໙. ໂລຫກາຕ຺ເຫສຸ ກິກ຺ຂສາຣຸປ຺ປ໌ ປຕ຺ຕາທີ ວາ ຕຖາ ວິປ຺ປກຕາກຕໍ ໂລຫກາຕ຺ທໍ ຕຖາ ປາທຄຕ຺ຫກໍ ວາຣກໍ ກາຊີຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ປຕ຺ຕາທີຕິ ອໂຍປຕ຺ໂຕ ອຍຖາລກໍ ຕມ຺ພໂລຫຖາລກໍ ອລ຺ຊນິສລາກາ ກຕ຺ຕມລຫຣຕີ ສູຈິ ປຕ຺ຕສູຈິ ຂຸທ຺ທໂກ ປິປ຺ຜລໂກ ຂຸທ຺ທກໍ ອາຣກຕ຺ຫກໍ ກຸລ຺ຈິກາ ຕາລຸອາທີ. ວິປ຺ປກຕນ຺ຕິ ອປຣິນິຍ຺ຖິຕໍ. ອກຕນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ອກຕໍ. ປາທຄຕ຺ຫກນ຺ຕິ ສີຫລຸອທີເປ ປາທຄຕ຺ຫນກໍ. ປາໂທ ນາມ ຈຕຸຕ຺ຖໍໂສ, ມຄຂນາລຸອິຍາ ປລ຺ຈນາລຸອິມຕ຺ຕາ. ມຄຂນາລຸອິ ຈ ນາເມສາ ອູນປລ຺ຈປສຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ຕຖາ ພຍໂກ ເຕລກາຊນລ຺ຈ. ຍາຍ ວາສິຍາ ຖເປຕ຺ວາ ທນ຺ຕກຍ຺ຖຈ຺ເຊທນໍ ວາ ອຸຈ຺ຊຸຕຈ຺ຊນໍ ວາ ອລ຺ລໍ ມຫາກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ອຍໍ ກາຊີຍາ. ສມ຺ມຸລ຺ຊນິທຕ຺ຫຂຕນກໍ ປນ ອທຕ຺ຫກໍ ຜລມຕ຺ຕເມວ, ຍໍ ສກ຺ກາ ສິປາຜິກາຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຣິຫຣິຕຸໍ, ອຍໍ ກາຊນິຍາ. ຕິປຸໂກຍຍເກົາປກຣເຕສຸ ຕິປຸຈ຺ເຊທນກສຕ຺ຖກໍ ສຸວຕ຺ຕກາ ຣູປກຣເຕສຸ ສຸວຕ຺ຕຈ຺ເຊທນກສຕ຺ຖກໍ ຈມ຺ມກາເຣົາປກຣເຕສຸ ຈມ຺ມລິນ຺ທນກໍ ຂຸທ຺ທກສຕ຺ຖໍ ນຫາປິຕຕຸຕ຺ຕກາເຣົາປກຣເຕສຸ ຖເປຕ຺ວາ ມຫາກຕ຺ຕຣີ ມຫາສຕ຺ຫາສລ຺ຈ ມຫາປິປ຺ຜລກລ຺ຈ ສພ຺ພານິ ກາຊນິຍກຕ຺ຫານີ. ຕຖາ ກຸລ຺ຈິກາ. ວຸຕ຺ຕວິປລ຺ລາເສນ ປນ ໂລຫກາຕ຺ເທ ອກາຊີຍາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

໒໒໐.''ເວລຸອຸມ຺ທີ''ຕິອາທີນາ ທາຣຸກຕ຺ຫານີ ທສ຺ເສຕິ. ທາຣຸກຕ຺ເທນ ປນ ສງຄເຫຕ຺ວາ ສພ຺ພາປິ ທາຣຸເວລຸອຸຈມ຺ມຸປາຫນາທີວິກາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຂຕ຺ຕທຕ຺ໂທ ຈ ສລາກາ ຈາຕິ ທຸວນ຺ໂທ. ອຸປາຫນາຍ ທຕ຺ຫໂກ ອຸປາຫນທຕ຺ຫໂກ.

໒໒໑.ອນຸລ຺ລາຕວາສິທຕ຺ໂທຕິ ອນຸລ຺ລາຕວາສິຍາ ທຕ຺ໂທ. ອຣຕລ຺ຊນິສີງຄາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອລ຺ຊນິສລາກາ ຂຕ຺ຕໍ ມຸຍ຺ຖິປຕ຺ຕໍ ອຸປາຫນາ ຂມ຺ມກຣໂຕ ປາທຄຕ຺ຫນກໂຕ ອນຕິຣິຕ຺ຕໍ ອາມລກຕຸມ຺ພໍ ອາມລກພໂຍ ລາພຸກຕຸມ຺ພໍ ລາພຸກພໂຍ ວິສາຕຕຸມ຺ພນ຺ຕິ ອິທໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ.

໒໒໔. ຍຖາວຸຕ຺ຕໂຕ ອລ຺ລໍ ທາຣຸກຕ຺ເທສຸ ຄຣຸກຕ຺ທໍ. ມຕ຺ຕິກາມໂຍ ປາທພຍໂກ ກາຊີໂຍຕິ ໂຍຊນາ. ປາທພຍໂກຕິ ປາທສ຺ສ ປໂຫນໂກ ພຍໂກ. ອິມິນາ ມຕ຺ຕິກາກຕ຺ທໍ ອຸປລກ຺ເຂຕິ, ຕສ຺ມາ ປຕ຺ໂຕ ຖາລກໍ ກຸຕ຺ທີກາຕິ ອິມານິ ກາຊນິຍານິ, ວຸຕ຺ຕາວເສສາ ອກາຊີຍາ.

໒໒໒-໕. ຄຣຸນາ ຄຣຸກຕ຺ຫລ຺ຈ ຖາວຣລ຺ຈ ປຣິວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຖາວເຣນ ຈ ຖາວຣມ຺ປິ ປຣິວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ຄຣຸນາ ມລ຺ຈປີຖາທີນາ. ຖາວຣນ຺ຕິ ອາຣາມາທີ ປຖມຣາສິທ຺ວຍໍ. ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຈ ກຸລ຺ຊິຕຸນ຺ຕິ ເອວລ຺ຈ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ອາກຕໍ ກປ຺ປິຍກຕ຺ທໍ ປຣິກຸລ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ວິຂິມ຺ທີ ອຍໍ ຕຸໍປ຺ຈ຺ຈໂຍ. ຜາຕິກມ຺ເມນ ວລ຺ລາທີ ຄຕ຺ເຫຕິ ສມ຺ພນ຺ຂນີຍໍ. ຜາຕິກມ຺ມໍ ນາມ ສມກໍ ວາ ອຕິເຣກໍ ວາ ຕທຄ຺ພນກໍ ວາ ວຫ຺ຒິກມ຺ມໍ. ເສສນ຺ຕິ ປຖມຣາສິຕ຺ຕິກນ຺ຕິ.

ອເວກງຄິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໕໑. ປກິຕ຺ຕກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໒໒໕. ສທ຺ວາຣພນ຺ຂເນ ໂສທຸກ຺ຂລກປາສເກ ຖາເນ ທີວາ ສຍນ຺ເຕນ ປຣິວຕ຺ຕກໍ ທ຺ວາຣໍ ພນ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ. ທ຺ວາຣລ຺ຈ ທ຺ວາຣພນ຺ຂນລ຺ຈ ທ຺ວາຣພນ຺ຂນານິ ມຊ຺ເຊປທໂລປວເສນ, ພນ຺ຂນ-ສທ຺ເທເນວ ວາ ທ຺ວາຣພາຫາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ສຫ ທ຺ວາຣພນ຺ຂເນຫີຕິ ສທ຺ວາຣພນ຺ຂນໍ, ຖານໍ. ເຫຍ຺ຖາ ອຸທຸກ຺ຂລກລ຺ຈ ອຸປຣິ ປາສໂກ ຈ, ສຫ ອຸທຸກ຺ຂລປາສເກຫີຕິ ສມາໂສ. ຕາທິເສ ຖາເນ ປາກາຣາທິປຣິກ຺ເຂເປນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕຕິ ວິລ຺ລາຍຕິ. ໂສ ຈ ອຸຈ຺ຈໂຕ ສຫເສຍ຺ຍປ຺ປໂຫນເກ ວຸຕ຺ຕນໂຍຕິ ວທນ຺ຕິ. ສຍນ຺ເຕນາຕິ ປາເທ ກູມິໂຕ ໂມເຈຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊນ຺ເຕນ. ປຣິວຕ຺ຕກນ຺ຕິ ສໍວຣຕວິວຣຕາວເສນ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິວຕ຺ຕນໂຍຄ຺ຄໍ. ທ຺ວາຣນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ທຸສ຺ສສາຕິທ຺ວາຣມ຺ປິ. ພນ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ວິຂິນາ ຍາວຕາ ສີສໍ ນ ປວິສຕິ, ຕາວຕາປິ ພນ຺ເຂຍ຺ຍ, ສໍວເຣຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ.

໒໒໖.ອາໂກໂຄ ຈາປີຕິ ''ເອສ ຊຄ຺ຄິສ຺ສຕີ''ຕິ ອາໂກໂຄ ຈາປີ. ຈ-ສທ຺ເທນ ''ທ຺ວາຣໍ ຊຄ຺ຄາທີ''ຕິ ວຈນມ຺ປີ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕິ. ສວເສ ຕໍ ອາກາຣໍ ວິນາຕິ ສສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ອາຍຕ຺ເຕ ຖາເນ, ຍຕ຺ຖ ປນ ພຫູນໍ ສລ຺ຈຣຕຕ຺ຕາ ທ຺ວາຣໍ ສໍວຸຕມ຺ປີ ສໍວຸຕຍ຺ຖາເນ ນ ຕິຍ຺ຖຕິ, ທ຺ວາຣໍ ອລກນ຺ຕາ ປາກາຣໍ ອກິຣຸທີຕ຺ວາປີ ວິຈຣນ຺ຕິ, ຕາທິເສ ປຣິເວເຕ ສໍວຣຕກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ. ອຖ ວາ

ສສ຺ສ ວໂສ ອາຍຕ຺ໂຕ, ນ ຍກ຺ຂາທີນໍ ເຕຫິ ຄຫິຕກຕ຺ຕສ຺ສ, ພນ຺ຣິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊຊາປິຕຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອກາເວນາຕິ ສວໂສຯ ຕສ຺ມິ ສຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕທ຺ວາຣໍ ສໍວຣຕອາໂກຄກຣຕາວຈນສງ຺ຂາຕໍ ອາກາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໓໗ຯຣຕນານິຕິ ມຸຕ຺ຕາທີນິ ທສວິສານິຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ຊາຕິຜລິກໍ ອຸປາທາຍ ສພ຺ໂພປິ ມຄິ ເວລຸອຸຣິໂຍປິ ໂລຫິຕງ຺ໂກ ມສາຣຄລ຺ໂລ ຈ ໂສຕາປິ ອໂສຕວິທ຺ສາປິ ອນາມາສາ, ກາຈມຄິ ຈ ປານິຍສງ຺ໂຂ ໂສໂຕ ອໂສໂຕປິ ອາມາສາ, ສີລາ ໂສຕວິທ຺ສາ ສຸວຕ຺ເຕນ ສທ຺ສິ ປ໌ຈິຕາ ມຸຄ຺ຄວຕ຺ຕາ ຈ ອນາມາສາຯ ເຈຕິຍພຣໂຕປການໍ ສຸວຕ຺ຕເຈຕິເຍ ກຈວຣເມວ ຫຣິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິຯ ອາຣກູຜໂລຫມ຺ປິ ຊາຕຣູປຄຕິກເມວຯ ອິຕ຺ຖິຣູປານິຕິ ອນ຺ຕມໂສ ປີຜ຺ຖມໄຍຕ຺ຖິຣູປານິປີຯ ສລ຺ລນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ຕຕ຺ຖ ຊາຕກມ຺ປິ ມຄ຺ເຄ ປສາຣິຕມ຺ປິ ສຕ຺ຕວິສໍ ສລ຺ລໍຯ ກິລຸອາວເສນ ອປຣຕ຺ຕານິ ຕາລຜລາທີນິປິ ອນາມາສານິ, ປສາຣິຕມ຺ປິ ນ ມທ຺ທນ຺ເຕນ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ອສຕິ ມຄ຺ເຄ ມຄ຺ຄໍ ອສີຜ຺ຖາຍ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ອິຕ຺ຖິປສາສນນ຺ຕິ ອນ຺ຕມໂສ ປີລຸອນ຺ສນຕ຺ຖາຍ ຖປິຕໍ ນິວາສນຕາລປຕ຺ຕມຸທ຺ທິກມ຺ປີຯ

໓໓໘ຯສິຕ຺ຖເຕໂລທເຕເລຫີຕິ ມສຸສິຕ຺ຖກນິຍ຺ຍາສາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ເຕລມິສ຺ສກສິເລເສນ ຈ ອຸທກມິສ຺ສກເຕເລນ ຈຯ ຜຕາຫຕ຺ຖຜເຕາຫີຕິ ຜຕມິວ ຜຕໍ, ອງ຺ຄຸລີຫິ ຜຕກິຈ຺ຈກຣເຕນ ຫຕ຺ໂຖເຍວ ຜຕໍ ຫຕ຺ຖຜຕໍ, ທນ຺ຕມຍາທີ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຜຕລ຺ເຈວ ຫຕ຺ຖຜຕລ຺ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທຯ ໂອສຕ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ໂອລິຂິຕ຺ວາ ສນ຺ນິສີທາເປຍ຺ຍຯ

໓໓໙ຯ ເອກປາວຸຣຕາ ວາ ເອກຕ຺ຖຣຕາ ວາ ນ ຕຸວຜ຺ຜຍ຺ຸ, ເອກມລ຺ເຈ ນ ຕຸວຜ຺ຜຍ຺ຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ເອກໍ ປາວຸຣຕໍ ເອກໍ ອຕ຺ຖຣຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄໂຫຯ ນ ຕຸວຜ຺ຜຍ຺ຸນ຺ຕິ ນ ນິປ຺ຊເຊຍ຺ຍຸໍຯ ເອກສ຺ມິ ກາຊເຍ ວາປີ ນ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

໓໔໐ຯ ມນຸສ຺ສານໍ ປມາຕງ຺ຄຸເລນ ອຜ຺ຖ ອງ຺ຄຸລານິ ຍສ຺ສ, ອສິເກນ ສຫິຕໍ ອຜ຺ຖງ຺ຄຸລນ຺ຕິ ສມາໂສຯ ລສຸຕໍ ມຄເສສຸ ຊາຕໍ ອາມລກກຕ຺ທິກໍ ລສຸຕໍ ນ ຂາເທຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສຯ ນ ອກລ຺ລໂກຕິ ອຄິລາໂນຯ

໓໔໑ຯ ຫີນຸກ຺ກຜ຺ເຖຫີ ຊາຕິອາທີຫີ ອຸກ຺ກຜ຺ຖໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ອຸຊ຺ໍ ວາ ອລ຺ລາປເທເສນ ວາ ທວາ ວເທ, ທ຺ພ຺ກາສິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສຯ ຊາຕິອາທີຫີຕິ ຊາຕິນາມໂຄຕ຺ຕກມ຺ມສິປ຺ປອາພາສລິງ຺ຄກິເລສອາປຕ຺ຕິອກ຺ໂກເສຫິ ຯ ອຸກ຺ກຜ຺ຖນ຺ຕິ ຊາຕ຺ຍາທີຫີເຍວ ອຸກ຺ກຜ຺ຖໍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ວາຯ ທວາຕິ ເກລຸອິຫສານິປ຺ປາຍຕາຍຯ ອຸຊ຺ໍ ວາຕິ "ຈຕ຺ຫາໂລສີ"ຕິອາທີນາ ນເຍນຯ ອລ຺ລາປເທເສນ ວາຕິ "ສນ຺ຕິ ອິເສກຈ຺ເຈ ຈຕ຺ທາລາ"ຕິອາທີນາ ນເຍນຯ

໓໔໒ຯທີເພ ນເຂຕິ ມໍສປ຺ປມາຕໂຕຯ ທີເພ ເກເສຕິ ທ຺ວງ຺ຄຸລໂຕຯ ສເຈປິ ນ ທີຆາ, ທຸມາສໂຕ ເອກທິວສມ຺ປີ ອຕິກ຺ກາເມຕຸໍ ນ ລກຕິຯ ທີເພ ນາສໂລເມຕິ ນາສໂຕ ພຫີ ນິກ຺ຂນ຺ເຕຯ ວິສຕິມຜ຺ຖນ຺ຕິ ວິສຕິຍາ ນຂານໍ ມຜ຺ຖລ຺ຈຯ ສມ຺ພາເສຕິ ອຸໂກສຸ ອຸປກຈ຺ຈເກສຸ, ມຸຕ຺ຕກຣເຕ ຈ ໂລມຫາຣຕລ຺ຈ ນ ລພ຺ກາຕິ ສມ຺ພນ຺ສນິຍໍຯ ນ ລພ຺ກາຕິ ເອເຕ ມຜ຺ຖາທໂຍ ນ ລພ຺ການ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນິປາໂຕ ວາ ລພ຺ກາຕິຯ ອາພາສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ປນ ສມ຺ພາເສ ໂລມໍ ສໍຫຣິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິຯ

໓໔໓ຯ ສງ຺ຆຸທ຺ທິຜ຺ຖໍ ວາ ສງ຺ຆິກໍ ວາ ສຍນາສນໍ ຍຖາວຸທ຺ຒໍ ນ ພາເສຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ສງ຺ຆສ຺ສ ອຸທ຺ທິຜ຺ຖໍ ສງ຺ຆຸທ຺ທິຜ຺ຖໍ, ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕນ຺ຕິ ອສິປ຺ປາໂຍຯ ໂຍ ໂຍ ວຸທ຺ໂຒ ຍຖາວຸທ຺ຒໍ, ວຸທ຺ຒປ຺ປຜິປາຜິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ພາເສຍ຺ຍາຕິ ນ ປຜິພາເຫຍ຺ຍຯ ອລຸລປາທາ ນາມ ເຍຫິ ອກ຺ການ຺ຕຜ຺ຖາເນ ອຸທກໍ ປລ຺ລາຍຕິຯ ສຍນາສນນ຺ຕິ ມລ຺ຈປີຖາທິ, ອິມິນາ ປຣິກຕ຺ຫກຕາ ກູມິຕິປິ ອຸປລກ຺ຂິຕາຯ ສຸໂສຕປາທກໍ ວາປີ ເສົາປາຫໂນ ຕເຖວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສຯ ສຸໂສຕປາທການ຺ຕິ ໂສຕປາເທເຫວ ອກ຺ກມິຕພ຺ພຜ຺ຖານໍຯ ໂສຕາ ປາທາ ຍສ຺ສ ອກ຺ກມນສ຺ສາຕິ ກິຣິຍາວິເສສນສມາໂສຯ ຍທິ ປນ ຕຕ຺ຖ ເນວາສິກາ ອໂສຕປາເທຫິປິ ວລຸອລ຺ເຊນ຺ຕິ, ຕເຖວ ວລຸອລ຺ເຊຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິຯ ຕເຖວາຕິ ປຣິກຕ຺ຫກຕໍ ກູມິ ເສນາສນໍ ວາ ນກ຺ກເມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໔໔ຯສງ຺ຆາຜິຍາຕິ ອສີຜ຺ກິຕສງ຺ຆາຜິຍາຯ ປາເທ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາສນໍ ປລ຺ລຕ຺ໂຖ, ປລ຺ລຕ຺ຖໍ ກໂຣຕີຕິ ປລ຺ລຕ຺ຖາຕິສາຕ຺ສ຺ສ ປລ຺ລຕ຺ເຖຕິ ຮູປໍຯ ວິຫາເຣປິ ອນ຺ຕຣຆເຣປິ ປລ຺ລຕ຺ຖິກາຍ ນ ນິສີເທຍ຺ຍາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ, ປຣິກມ຺ມກຕໍ ກິຕ຺ຕາທີນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ປຣິກມ຺ມກຕນ຺ຕິ ເສຕວຕ຺ເຕນ ວາ ຈິຕ຺ຕກມ຺ເມນ ວາ ກຕປຣິກມ຺ມໍຯ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ທ຺ວາຣວາຕປານາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ນ ອປສ຺ສເຍຕິ ຈີວຣາທີນາ ອປ຺ປຜິຈ຺ຊາເທຕ຺ວາ ອປສ຺ສຍນໍ ນ ກເຣຍ຺ຍຯ ໂນ ນ ອາຈເມຕິ ເນວ ນ ອາຈເມ, ອາຈເມຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທ຺ເວ ປຜິເສສາ ປກຕິຍຕ຺ຖໍ ຄເມນ຺ຕີຕິຯ ສນ຺ເຕຕິ ອິມິນາ ອຸທເກ ອສນ຺ເຕ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ທີເປຕິຯ

໒໔໕ຯອກປ຺ປິຍສມາຫາເນຕີ ກິກ຺ຂູນໍ ສາມເຕຣານໍ ອກປ຺ປິເຍ ສມາຫາເນຯ ທວາຕີ ນິປ຺ປາໂຕ , ກີລຸອາສິປ຺ປາເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສີລາປວິຊ຺ຊເນຕີ ອນ຺ຕມໂສ ຫຕ຺ຖຍນ຺ເຕນປິ ສກ຺ຂຣິກາຍປິ ຊິປເນຯ ສກາຄາຍ ເທສນາຍ ອາວິກມ຺ເມ ຈ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ສກາຄາຍາຕິ ວຕ຺ຖຸວເສນ ສມາໂນ ກາໂຄ ເອຕິສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ຕາທິສີຍາ ປຜິຄ຺ຄຫາມຕ຺ຕໍ ສມ຺ຈ຺ຈິໂນຕິຯ

໒໔໖ຯປຜິສ຺ສໂວ ນາມ ‘‘ອ຺ໂກປິ ມຍໍ ອິຜ ວສ຺ສໍ ວສິສ຺ສາມ, ເອກໂຕ ອຸທ຺ທິສາເປມາ’’ຕິອາທິປຜິຊານນໍ, ຕສ຺ສ ວິສໍວາໂທ ປຈ຺ລາ ອກຣຕໍ ປຜິສ຺ສວວິສໍວາໂທ, ຕສ຺ມີ, ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມໍຯ ສຸທ຺ຜຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກຖນສມເຍ ‘‘ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ ອິຕຣສ຺ສາຕິ ອລ຺ລສ຺ສ ອສຸທ຺ຜຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ

໒໔໗ຯກິຈ຺ເຈຕິ ສຸກ຺ຂກຍ຺ຖາທິຄ຺ຄຫາກິຈ຺ເຈ ສຕິ ເອວ ໂປ໌ຣິສໍ ປ຺ຣິສປ຺ປມາຕໍ ອກິຣຸເຫຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ອາປທາສູຕິ ວາລຸອ ມິຄຫສ຺ສນາທິສຸຯ

໒໔໘ຯ ປຣິສ຺ສາວນໍ ວິນາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ອທ຺ຜານນ຺ຕິ ເທຍ຺ຖິມນ຺ເຕນ ອທ຺ຜໂຍຊນສງ຺ຂາຕໍ ອທ຺ຜານໍຯ ສເຈ ນ ໂຫຕິ ປຣິສ຺ສາວ ນໍ ວາ ຜມ຺ມກຣໂກ ວາ, ສງ຺ຆາຜິກຕ຺ໂກປິ ອຜິຍ຺ຖາຕພ຺ໂພຯ ຍາຈມານສ຺ສາຕິ ປຣິສ຺ສາວນໍ ຍາຈນ຺ຕສ຺ສຯ

໒໔໙ຯ ອາພາຜປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍາ ອລ຺ລຕ຺ຣ ເສສງ຺ເຄ ຈ ອຕ຺ຕຆາຕເນ ຈ ທຸກ຺ກຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ເສສງ຺ເຄຕິ ອງ຺ຄຊາຕໂຕ ກຕ຺ຕນາ ສາທິອວເສເສ ອວຍວ຺ຈ຺ເຈທເນຯ ອຕ຺ຕຆາຕເນຕິ ອາຫາຣຸປ຺ຈ຺ເຈທາທີນາ ອຕ຺ຕໂນ ມາຣເຕຯ

໒໕໐ຯ ຕູລິກາຍ ກຍິຣມານໍ ອິຕ຺ຖິປ຺ຣິສາທິກໍ ຈິຕ຺ຕລ຺ຈ ໂປຕ຺ຖກລ຺ຈ ກຍ຺ຖາທີສຸ ກຍິຣມານໍ ຈິຕ຺ຕໂປຕ຺ຖການີ, ຕານິເຍວ ຣູປານີຕິ ສມາໂສຯ ຊາຕກາທີນີ ປນ ປເຣຫິ ກາຣາເປຕ຺ ລພ຺ກນ຺ຕີຯ ມາລາກມ຺ມາທີນີ ສຍມ຺ປິ ກາຕ຺ ລພ຺ກນ຺ຕີຯ ອາຣາມາຣລ຺ລ ເຄເຫສຸ ກຸລ຺ຊນ຺ຕໍ ນ ອຸຍ຺ຖາເປຍ຺ຍາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ວິຫາຣສງ຺ຂາໂຕ ອາຣາໂມ ຈ ອຣລ຺ລລ຺ຈ ອນ຺ຕຣຆຣສງ຺ຂາຕໍ ເຄຫລ຺ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທຯ ‘‘ອາຣາມ…ເປ… ເຄເຫສູ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ເອ-ກາຣສ຺ສ ອ-ກາຣກຣເຄນ ຄາຖາພນ຺ຜວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂອກາເສ ກເຕ ປນ ‘‘ປວິສຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຈ ປວິສິຕພ຺ພໍ ອຸປນິສີທິຕພ຺ພລ຺ຈຯ

໒໕໑ຯ ປ຺ມຍຸຕ຺ຕານິ ຍານານິ ຈ ສີວິກລ຺ຈ ຫຕ຺ຖວຍ຺ຍກລ຺ຈ ປາຍງ຺ກິລ຺ຈ ອກິຣຸຫິຕ຺ ຄິລານສ຺ສ ກປ຺ປເຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ປ຺ມຍຸຕ຺ ຕານີຕິ ອສ຺ສຄວາທິປ຺ຣິສຍຸຕ຺ຕານີ, ນ ເຜນຸຍຸຕ຺ຕານີ, ສາຣຖີ ປນ ອິຕ຺ຖີ ວາ ໂຫຕຸ ປ຺ຣິໂສ ວາ, ວຍ຺ຍຕິຯ ຫຕ຺ຖວຍ຺ຍເກປິ ເອ ເສວ ນໂຍ, ຍານານີຕິ ຣຖສກຍາທີນີ, ສີວິກນ຺ຕິ ປີຄກສິວິກໍ, ປີຄກຍານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາຍງ຺ກີຕິ ອນ຺ໂທລິກາຯ ຄິລານສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຄິລາໂນ ນາມ ນ ອປ຺ປເກນປິ ສີສາພາຜາທິມຕ຺ເຕນ ເວທິຕພ຺ໂພ, ໂຍ ປນ ນ ສກ຺ໂກຕິ ວິນາ ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺, ເອວຣູໂປ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ຫີ ຍານໍ ອນ຺ຊານນ຺ເຕນ ກຄວຕາ ໂກສເລສຸ ຊນປເທສຸ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ສາວຕ຺ຖີ ຄຈ຺ລນ຺ຕໍ ອລ຺ລຕຣໍ ຄິລານໍ ກິກ຺ຂຸໍ ຄນ຺ຕຸມສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ອລ຺ລຕຣສ຺ມີ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ເສຫິ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ລຕ຺ວາ ‘‘ເອຫີ, ກນ຺ເຕ, ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ນາຫໍ, ອາວຸໂສ, ຄມິສ຺ສາມິ, ຄິລາໂນມ຺ຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸສ຺ມີ (ມຫາວຯ ໘໕໓) ອນ຺ລ຺ລາຕໍ, ຕຖາ ວທນ຺ ໂຕ ຈ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ຄມນ຺ປ຺ຈ຺ເຈທສາຜກເມວ ເຄລລ຺ລໍ ສນ຺ຜາຍາຫາຕິ ວິລ຺ລາຍຕິ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ຈ຺ລິນ຺ນຕ຺ຕາ, ອປິຈ ຍາເນນ ເອກປຣິຈ຺ເຈທາຍ ອຸປາຫນາຍ ປຣິຈ຺ເຈທໍ ຄເປນ຺ເຕນ ອຍ຺ຄກຖາຈຣິເຍນ ‘‘ຄິລາເນນ ກິກ຺ຂຸນາ ເສົາປາຫເນນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຄິລາໂນ ນາມ ໂຍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ອນຸປາຫເນນ ຄາມໍ ປວິສິຕຸ’’ນ຺ຕິ ອຍ຺ຄກຖາຍໍ (ມຫາວຯ ອຍ຺ຖ. ໘໕໖) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄິລາໂນວ ຄິລາໂນຕິ ນິຍ຺ຄເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ

໒໕໒ຯຫວໍກຣເຄຕິ ເກລຸອິຍາ ກຣເຄຯ ອລ຺ລສ຺ສາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ທຸສ຺ສີລສ຺ສາປີຯ ອຸປລາລຸອເນຕິ ‘‘ປຕ຺ຕໍ ທສ຺ສາມີ, ຈີວຣໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິອາທິນາຯ

໒໕໓ຯ ວິວຣິຕ຺ວາ ນ ທສ຺ສເຍຕິ ສມ຺ພນ຺ຜນີຍໍຯ ຕາ ກິກ຺ຂຸນີໂຍຯ

໒໕໔ຯໂອວາທນ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸນີຫີ ເຕຣສີຍໍ ວາ ຈາຕຸທ຺ທສີຍໍ ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ປ຺ຈ຺ລິຕ຺ວາ ‘‘ຈາຕຸທ຺ທໂສ’’ຕິອາທິນາ ກິກ຺ຂຸນ

໑ ອາຈິກ຺ຂິເຕ ປຸນ ຕາຫິ ອຸໂປ໌ສຖທິວເສ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອວາທູປ໌ສງ຺ກມນຍາຈນໍ, ຕໍ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສກສ຺ສ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ເຕນ ກຕສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປາຝິປເທ ປຈ຺ຈາຫຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຊານນກໍ ພາລສ຺ຈ ຕຖາ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖໍ ຄິລານສ຺ຈ ປາຝິປ ເທ ຄນ຺ຕຸກາມໍ ຄມິຍສ຺ຈ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອສ຺ສສ຺ສ ຄຫຕປຈ຺ຈາຫຣຕານິ ອກາຕຸໍ ນ ວຊ຺ຊຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ ຄຕ຺ຫໂຕ’’ຕິອາ ທິ.

໒໔໔. ໂລກາຍຕນ຺ຕິ ນິຣຕ຺ຖກການຕປ຺ປຝິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຕິຕ຺ຖິຍສຕ຺ຖໍ. ຕິຣຈ຺ຉານວິຊ຺ຊາ ຈ ອິມິນາວ ອຸປລກ຺ຂິຕາ. ນ ວາເຈຕ຺ຍາຕິ ປເຣສໍ ນ ວາເຈຕ຺ຍ. ອິມິນາວ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຍາປຸຕານມ຺ປິ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂລກາຍຕຕິຣຈ຺ຉານວິຊ຺ຊາຕິ ຈ ຣາຄໂທສໂມຫາວຫ຺ຍານິ ພຸທ຺ຮາທີຄຣຫິຕາ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂານໍ ຕິໂຣ ຕິຣິຍໂຕ ອສ຺ຈິຕາ ຄຕາ ປວຕ຺ຕາ ກພ຺ພນາຝກາທິກາ ສພ຺ພາປິ ວິຊ຺ຊາ ອນ຺ໂລມ ວເສນ ວາ ວິນຍປຣິຍາຍໍ ປຕ຺ວາ ຄຣຸເກ ຖາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວິນຍຍຸຕ຺ຕິໂຕປິ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເອວສ຺ຈ ໂນ ຄຣູນມ຺ປເທໂສ. ເປລ຺ອາຍປີຕິ ຍຕ຺ຖ ປາຕຶ ຖເປຕ຺ວາ ສຸຂິໂນ ກຸສ຺ຊນ຺ຕິ, ຕມ຺ພໂລເຫນ ຣຊເຕນ ວາ ກຕາຍ ຕາຍ ອາສິຕ຺ຕກູປ໌ສານສງ຺ຂາຕາຍ ເປລ຺ອາຍ ຖເປຕ຺ວາ.

໒໔໕. ປາຣຸຕສ຺ຈ ນິວາສນສ຺ຈ, ຄິຫີນໍ ຫຕ຺ຖິໂສຕ຺ຫາທິວເສນ ປາຣຸຕນິວາສນໍ ຍສ຺ສ ປາຣຸປນສ຺ສ ນິວາສນສ຺ສາຕິ ກິຣິຍາວິ ເສສນສມາໂສ . ຄິຫິປາຣຸຕນິວາສນໍ ນ ປາຣຸເປ ນ ນິວາເສຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ສໍເວລ຺ລິຍໍ ນ ນິວາເສຍ຺ຍາຕິ ມລ຺ ລກມ຺ມກຣາຫໂຍ ວິຍ ກຈ຺ຉໍ ກຕ຺ວາ ນ ນິວາເສຍ຺ຍ. ເອວໍ ນິວາເສຕຸໍ ຄິລານສ຺ສາປິ ມຄ຺ຄປ຺ປຝິປນ຺ນສ຺ສາປິ ນ ວຊ຺ຊຕິ. ຍມ຺ປິ ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ໂກເຕ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣວາສກສ຺ສ ອຸປຣິ ລຄ຺ຄນ຺ຕິ, ນ ວຊ຺ຊຕິ. ເອວໍ ອປາຣຸປິຕ຺ວາ ອນິວາເສຕ຺ວາ ຈ ນິພ຺ພິກາຣໍ ປຣິມຕ຺ຫລໍ ປາຣຸປິຕພ຺ພໍ ຕິມຕ຺ຫລໍ ປຝິຈ຺ຉາເທນ຺ເຕນ ປຣິມຕ຺ຫລໍ ນິວາເສຕພ຺ພສ຺ຈ, ຕຖາ ອ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ອນິວາເສຕ຺ວາ ຈ ອາຣາເມ ວາ ອນ຺ຕຣພເຣ ວາ ອນາທເຣນ ຍໍ ກິສ຺ຈິ ວິກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຝໍ. ທາຍນ຺ຕິ ວ ນໍ. ນາລິມ຺ປເຍຍ຺ຍາຕິ ‘‘ສພ຺ພູປກາຣານິ ວິນສ຺ສນ຺ຕູ’’ຕິ ວາ ຂິຫ຺ຫານິປ຺ປາເຍນ ວາ ນາລິມ຺ປເຍຍ຺ຍ.

໒໔໖. ວຫ຺ຍຶ ໂນ ປໂຍຊເຍ ອສ຺ສາຕກປ຺ປວາຣິເຕ ໂນ ຍາເຈຕິ ໂຍຊນາ. ອສ຺ສສ຺ສາຕິ ສຫຊມ຺ມິກສ຺ສາປິ. ກຕິປາຫໍ ກຸຕ຺ວາ ວາຕິ ໂຍຊນີຍໍ. ປຸໂນຕິ ນິປາໂຕ.

໒໔໗. ທຕ຺ຫີນໍ ສຕ຺ວາ ວາ ອສຕ຺ວາ ວາ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຣກ຺ຂໍ ຍາຈເນ ທຕ຺ຫີເຕ ທຕ຺ໂຫ ອສ຺ສ ຄິວາຕິ ໂຍຊນາ. ທຕ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫ ຕິຕິ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕສ຺ສ ທຕ຺ຫີນໍ ທຕ຺ຫຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸທ຺ທິສ຺ສາຕິ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ວິຫາເຣ ອສຸເກນ ຈ ອສຸເກນ ຈ ອິທໍ ນາມ ກຕ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ກຣິສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ວາ ເອວໍ ອຕີຕໍ ວາ ອນາຄຕໍ ວາ ອາຣພ຺ກ. ຍາຈເນຕິ ໂວຫາຣິເກສຸ ຍາຈເນ ສຕິ. ທຕ຺ຫີເຕຕິ ເຕຫິ ທຕ຺ເຫ ຄຫິເຕ ໂສ ທຕ຺ໂຫ ອສ຺ສ ຍາຈກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຄິວາ, ອິຕໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂວຫາຣິເກຫິ ປນ ‘‘ເກນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອສຸ ເກນາຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອມ຺ຫາກໍ ນ ວຊ຺ຊຕິ, ຕຸມ຺ເຫເຍວ ຊານິສ຺ສຖ, ເກວລສ຺ຫີ ມຍໍ ຣກ຺ຂໍ ຍາຈາມ, ຕໍ ໂນ ເທຖ, ອວຫຍກຕ຺ຫສ຺ຈ ມໍ ອາຫຣາເປຖາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ . ເອວໍ ອໂນທິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂຕາ ໂຫຕິ, ສາ ວຊ຺ຊຕິ. ປາຣາຊິກາທີກາຕິ ປາຣາຊິກຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍທຸກ຺ ກຝານິ.

໒໔໘.

‘‘ຫຣນ຺ເຕສຸ ປຣິກ຺ຂາຣໍ,

ໂຈໂຣ ໂຈໂຣຕິ ກາສິເຕ;

ອນຕ຺ຖາເຍສໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ’’ຕິ. –

ປາເຖຫີ ກາວິຕພ຺ພໍ. ເອວສ຺ຫີ ສຕິ ‘‘ຫຣນ຺ເຕສູ’’ຕິ ພຫຸວຈເນນ ສຫ ຊຍເຕ. ປຣິກ຺ຂາຣໍ ຫຣນ຺ເຕສຸ ເອສໍ ອນຕ຺ຖາຍ ‘ໂຈໂຣ ໂຈໂຣ’’ຕິ ກາສິເຕ ທຕ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ ຕຕ຺ຕກໍ ອສ຺ສ ຄິວາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ຫຣນ຺ເຕສູຕິ ໂຈເຣສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ. ເອສນ຺ ຕິ ໂຈຣານໍ. ຄຕ຺ຫນ຺ເຕຕິ ໂວຫາຣິກຊເນ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ. ຍຕ຺ຕກໍ ຄຫິຕໍ, ຕຕ຺ຕກໍ ອສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຄິວາ, ກຕ຺ຫເທຍ຺ຍໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ ໂຖ.

໓໖໐ຯ ປາການກຸຍຜານໍ ພທິ ວລຸອລຸເຊ ວາປິ ວິຫາທິນາລຸອິເກຣາທິໂຣປິເມ ຫຣິເຕ ວາປິ ວິໝາສຸຈຈານສງການມຸຕຸຕໍ ນາວ ໂລກິຍ ລຫຸເຫຍຸຍ, ທຸກຸກຍນຸຕິ ສມຸພນຸໂຘຯ ວລຸອລຸເຊ ນາວໂລກິຍາຕິ ຈ ອິມິນາ ໂອໂລເກຕຸວາ ວາ ອວລຸອລຸເຊ ວາ ວິໝາສາ ທີນີ ລຫຸເຫນຸຕສຸສ ອນາປຕຸຕິຕິ ທີເປຕິຯ ວິທີ ອາທີ ເຍສໍ ສາລີອາທີນໍ ເຕ ວິຫາທໂຍ, ນາລຸອິເກໂຣ ອາທີ ເຍສໍ ອມຸພປນສາທີ ນໍ ເຕ ນາລຸອິເກຣາທໂຍ, ວິຫາທໂຍ ຈ ນາລຸອິເກຣາທໂຍ ຈາຕິ ທຸວນຸໂທ, ເຕສໍ ໂຣໂປ, ເຕນ ນິພຸພຕຸຕໍ ວິຫາທີ…ເປ… ໂຣປີມໍຯ ຫຣິເຕຕິ ຫຣິຕຍຸຖາເນຯ ວິໝາໂສ ນາມ ອຸຈຸຈິຍຸໂຖທກຈລກາທີຯ

໓໖໑ຯ ສມຸມຍຸຕຸຕມຸປີ ນຈຸຈລຸຈ ຄີຕລຸຈ ວາທິຕລຸຈ ໂຍຊາເປຕຸລຸຈ ປໂຍເຊຕຸລຸຈ ປຍຸຕຸຕານິ ປສຸສິຕຸລຸຈ "ອຸປຫາຣໍ ກໂຣມ ໑"ຕິ ວຸຕຸເຕ ສມຸປຝິຈຸຊິຕຸໍ ວາ ນ ລພຸການຸຕິ ສມຸພນຸໂຘຯ ສມຸມຍຸຕຸຕມຸປີຕິ ຣຕນຕຸຕຍຄຸຕູປສໍຫິຕຕາຍ ອນຸຕມໂສ ສມຸເມນ ປຸລຸເລນ ສໍຍຸຕຸຕມຸປີຯ ນຈຸຈນຸຕິ ອນຸຕມໂສ ໂມຣສຸກມກຸກຍາທີນໍ ນຈຸຈມຸປີຯ ຄີຕນຸຕິ ອນຸຕມໂສ ຄີຕສຸສ ປຸພຸພກາເຄ ກຍິຣມາ ນໍ ທນຸຕຄີຕມຸປີຯ ວາທິຕນຸຕິ ອນຸຕມໂສ ອຸທກເກຣິວາທິຕມຸປີຯ ໂຍຊາເປຕຸນຸຕິ ອລຸເລທິ ການາເປຕຸໍຯ ປໂຍເຊຕຸນຸຕິ ອຕຸຕນາ ກາຕຸໍຯ ອາຍຕເກນ ຄີຕສຸສເຣນ ສມຸມມຸປີ ກາສິຕຸໍ ນ ວຍຸຍຕິຯ ປຍຸຕຸຕານີຕິ ປເຣທິ ເຍທີ ເກທິຈິ ກຕານິຯ ປສຸສິຕຸນຸຕິ ອິມິນາ ອ ໂນໂລຈນທສຸສນມຸປີ ຄຫິຕນຸຕິ ໂສຕຸນຸຕິປີ ອຕຸໂຖ ວິລຸລາຍຕິຯ ອນຸຕຣາຣາເມ ກິຕສຸສ ປສຸສໂຕ ອນາປຕຸຕິຯ ວິຖິຍໍ ຄຕຸວາ ຄີວໍ ປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ປສຸສໂຕປີ ອາປຕຸຕິເຍວຯ ເຍນ ເກນຈິ ກຣຕີເຍນ ຄຕຍຸຖາເນ ປສຸສຕິ, ສຸຕາຕິ ວາ, ອນາປຕຸຕິຯ ສມຸປຝິຈຸຊິຕຸນຸຕິ "ສາຊູ"ຕິ ສມຸປຝິຈຸຊິຕຸໍຯ "ອຸປຫາຣກຣຕໍ ນາມ ສຸນຸທຣ"ນຸຕິ ວຕຸຕຸໍ ວຍຸຍຕິຯ ວາ-ສທຸໂທ ສມຸຈຸຈເຍຯ

໓໖໒ຯ "ກິລຸອຕຸຖໍ ກຕໍ ຣາຊາຄາຣ"ນຸຕິອາທີນາ ສມຸພນຸຊີຕພຸພໍຯ ຈິຕຸເຕນ ວິຈິຕຸຕກໍ ອາຄາຣໍ ຈິຕຸຕາຄາຣກໍຯ

໓໖໓ຯ ອາສເນນ ນເວ ນ ປຝິພາເຫຍຸຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ອາສເນນາຕິ ອາສນໂຕຯ ນ ປຝິພາເຫຍຸຍາຕິ ນ ອຸຍຸຖາເປຍຸຍຯ ອຸຕຸເຫ ຈິວຣໍ ນ ນິທເຫຍຸຍາຕິ ໂຍຊນີຍໍຯ ນ ນິທເຫຍຸຍາຕິ ອຣິກໍ ນ ນິທເຫຍຸຍຯ ຄຣຸນາຕິ ອາຈຣິຍຸປຊຸຊາເຍນຯ ປຕາມິໂຕຕິ "ມາ ອິຘ ປວິສາ"ຕິອາທີນາ ນິກຸກຫຸຍິໂຕຯ

໓໖໔ຯ ສຕຸຕຫີ ອາປຕຸຕີຫີ ຈ ກິກຸຂຸໍ ວາປິ ອລຸເລເນວ ຈ ອຸປາສກໍ ວາປິ ປຣມຸມຸຂາ ອກຸໂກສເນ ທຸກຸກຍນຸຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍຯ ອາປຕຸຕີຫີ ຈາຕິ ຈ-ສທຸໂທ ອວຝາຣເຕຯ ອລຸເລເນວ ຈາຕິ ເອຕຸຖ ເອວ ຈາຕິ ນິປາຕສມຸທາໂຍ, ເອໂກ ເອວ ວາ ອວຝາຣເຕ, ວຸຕຸຕໂຕ ອລຸເລເນວ "ອສທຸໂຘ"ຕິອາທີນາຕິ ອຕຸໂຖຯ ປຣມຸມຸຂາຕິ ນິປາໂຕ, ຕສຸສ ອສມຸມຸເຂຕິ ອຕຸໂຖຯ ສມຸມຸຂາ ວທນຸຕສຸສ ປາຈິຕຸຕິຍໍຯ ປາປຄຣຫຕາວເສນ ປນ ວທໂຕ ອນາປຕຸຕິຯ

໓໖໕ຯສທຸຊາເທຍຸຍໍ ສທຸຊາຍ ທາຕພຸພໍ ຈີວຣລຸຈ ຈ-ສທຸເທນ ອວເສສມຸປີ ວິນິປາເຕຕຸໍ ນາເສຕຸໍ ນ ລພຸກໍ, ປີຕູນໍ ລພຸການຸຕິ ສມຸພນຸໂຘຯ ລາຕີນມຸປີຕິ ປີ-ສທຸໂທ ສມຸກາວເນຯ

໓໖໖ຯ ອລຸລຕຸຣ ວສຸສໍວຸຕຸໂຖ ອລຸລໂຕ ກາຄໍ ຄຕຸເຫຍຸຍ, ທຸກຸກຍນຸຕິ ສມຸພນຸໂຘຯ ອລຸລຕຸຣາຕິ ອລຸລສຸມິ ວິຫາເຣຯ ອລຸລ ໂຕຕິ ອລຸລວິຫາຣໂຕຯ ປຝິເທຍຸຍາຕິ ຄຫິຕຍຸຖາເນ ທເທຍຸຍຯ ຄຫິເຕ ຕສຸມິ ວຕຸຖຸສຸມິ ນຍຸເຖ ວາ ຊີຕຸເຕ ວາ ຕສຸສ ຄີວາໂຫ ຕິຕິ ສມຸພນຸໂຘຯ ໂຈທິໂຕ ໂນ ທເທຍຸຍ, ເຕສໍ ຜຸຣນິກຸເຂປໂຕ ກຕຸຫຄຸໝກາຣິໂຍ ໂຫຕິຕິ ໂຍຊນາຯ ໂຈທິໂຕຕິ ວຕຸຖຸສາມິເກຫີ "ເທທີ"ຕິ ວຸຕຸໂຕຯ ເຕສນຸຕິ ຕສຸມີ ວິຫາເຣ ລາກີນໍ ກິກຸຂູນໍຯ

໓໖໗ຯ ສນຸຕຣຸຕຸຕໂຣ ວາ ກລຸໂລ ເສົາປາຫໂນ ວາ ຄາມໍ ນ ປວິເສຍຸຍ, ຈາມຣີມກສພີຊນີ ນ ຝາເຣຍຸຍາຕິ ໂຍຊນີຍໍຯ ອນຸຕຣລຸຈ ອຸຕຸຕຣລຸຈ, ສຫ ອນຸຕຣຸຕຸຕເຣນ ສນຸຕຣຸຕຸຕໂຣຯ ອຄຸຄລຸອຄຸຕຸເຕ ວິຫາເຣ ສງໝາຝີ ນິກຸຂິປິຕຸວາ ຄນຸຕຸໍ ວຍຸຍຕິຯ ອາຣລຸລ ເກນ ປນ ກຕຸຫຸກຸຂລິກາຍ ປກຸຂິປິຕຸວາ ປາສາທຣຸກຸຂສຸສິຣາທີສຸ ປຝິຈຸລນຸເນສຸ ຖເປຕຸວາ ຄນຸຕພຸພໍຯ ອນຸຕຣຸຕຸຕຣານໍ ນິກຸເຂ ເປ ອຍເມວ ນໂຍຯ ກລຸໂລຕິ ອຄິລາໂນຯ ມກສານໍ ພີຊນີ ມກສພີຊນີ, ຈມຣີນໍ ວາລຸເຂທີ ກຕາ ມກສພີຊນີຕິ ສມາໂສຯ

໓໖໘ຯ ອາຣາມໂຕ ພທີຕິ ສມຸພນຸຊນີຍໍຯ ອາຣາມໂຕຕິ ອາຣາມູປຈາຣໂຕຯ ນ ຝາເຣຍຸຍາຕິ ອຄິລາໂນ ນ ຝາເຣຍຸຍຯ ຍສຸສ ປນ ກາຍທາໂຫ ວາ ປິຕຸຕໂກໂປ ວາ ໂຫຕິ, ຈກຸຂຸ ວາ ທຸພຸພລໍ, ອລຸໂລ ວາ ໂກຈິ ອາພາໂຊ ວິນາ ລຕຸເຕນ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕສຸສ ຄາເມ ວາ ອຣລຸເລ ວາ ລຕຸຕໍ ວຍຸຍຕິຯ ຄຸຕຸຕິຍາ ລພຸກຕິຕິ ວສຸເສ ຈີວຣຄຸຕຸຕຕຸຖໍ, ວາລຸອມິຄໂຈຣາເຍສຸ ອຕຸຕຄຸຕຸຕຕຸຖມຸປີ ລພຸກ

ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກປ຺ຕາຄຕ຺ຕຳ ປນ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ວຜ຺ຜຕິ.

໓໘໙. ອຸກ຺ໂຕກາຊໍ ນ ຄາເຫຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຸກ຺ໂຕ ຫຕ຺ທສ຺ສ ອຸກ຺ຍໂກຜິຍໍ ກາຣພນ຺ຘກາຊໍ ອຸກ຺ໂຕກາຊໍ, ອໂລປຕປ຺ປຸຣິໂສ. ເອກນ຺ຕຣິກກາຊກນ຺ຕິ ອນ຺ຕຣເມວ ອນ຺ຕຣິກໍ, ເອກລ຺ຈ ອນ຺ຕຣິກລ຺ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ, ເອກນ຺ຕຣິເກ ກາຣພນ຺ຘກາຊນ຺ຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສ ເອກໂຕກາຊກໍ, ອນ຺ຕຣິກກາຊກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ທຕ຺ເຖ ໂອລມ຺ໂພ ອສ຺ສ ກາຣສ຺ສາຕິ ສມາໂສ.

໓໙໐. ອໂນກາສກຕນ຺ຕິ "ກໂຣຕ຺ ເມ ອາຍສ຺ມາ ໂອກາສໍ, ອຫໍ ຕໍ ວຕ຺ຕຸກາໂມ"ຕິ ເອວໍ ໂຈທເກນ ໂອກາເສ ກາຣາປີເຕ ນຕ຺ຖິ ໂອກາໂສ ກໂຕ ອເນນ ຈຸທິຕເກນາຕິ ພຫຸພ຺ພິຫີ. ໂຈເທຍ຺ຍາຕິ ຈາວນອກ຺ໂກສກມ຺ມວຸຜ຺ຖານາຘິປ຺ປາເຍນ ໂຈເທຍ຺ຍ. ອຸໂປ຺ສຖປ຺ປ ວາຣຕຜ຺ຖປນອນຸວິຊ຺ຊຘມ຺ມກຖາຘິປ຺ປາເຍສຸ ໂອກາສກມ຺ມໍ ນຕ຺ຖິ. ສຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ ອນາປຕ຺ຕິກຕາຍ ສຸທ຺ຘສ຺ສ. ອວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ອກາຣເຕ. ຕຖາຕິ ທຸກ຺ກຍໍ ອຕິທິສຕິ. ກໂຣນ຺ເຕນາປີ "ກູຕເມວ ນຸ ໂຂ ອາປຕ຺ຕິ ວທຕິ, ອກູຕ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ອຸປປ຺ຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພາ. "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລໍ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ກາຕຸ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໑໘໓) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓໙໑. ສຕ຺ຕານໍ ປກຕຽຄຸເລນ ອຜ຺ຖຽຄຸລານິກໍ ມລ຺ຈປ຺ປຜິປາທໍ ວາ ອຸຈ຺ຈປາທກໍ ມລ຺ຈໍ ວາ ນ ຘາຣເຍຕິ ໂຍຊນາ. ປກຕິຍາ ອຽຄຸລໍ ປກຕຽຄຸລໍ. ຕລ຺ຈ ວທ຺ຒກີອຽຄຸລໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຜ຺ຖ ຈ ຕານິ ອຽຄຸລານິ ຈ, ເຕຫິ ຕມນິກໍ ຍສ຺ສາຕິ ສມາໂສ. ມລ຺ຈາ ນໍ ປຜິປາໂທ, ຍຕ຺ຖ ມລ຺ຈປາເທ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕິ. ອຜ຺ຖຽຄຸລໂຕ ອຸຈ຺ຈາ ປາທາ ຍສ຺ສາຕິ ພຫຸພ຺ພິຫີ.

໓໙໒. ມູຄພ຺ພຕາທິນ຺ຕິ ມູຄານມິວ ຕຸຕ຺ທີກາວສຽຂາຕໍ ວຕໍ ອາທິ ຍສ຺ສ ໂຄວຕາທິໂນ ຕິຕ຺ຖິຍວຕສ຺ສາຕິ ສມາໂສ. ຊຸຣເມວ ກຕ຺ໝໍ ຊຸຣກຕ຺ໝໍ. ປຸພ຺ເພ ນ຺ຫາປີໂຕ ນ຺ຫາປີຕປຸພ຺ພໂກ, ວິເສສນສ຺ສ ປຣນິປາໂຕ.

໓໙໓. ຫຕ຺ຖກມ຺ມນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖນ ກາຕພ຺ພໍ ວທ຺ຒກີອາທີນໍ ກມ຺ມໍ. ອນຸສ຺ສຣຕໍ "ກປ຺ປີຍຕ຺ຕໍ ເມ ເຍນ ຍາຈິຕໍ, ອມ຺ເຫຫິ ອິມສ຺ສ ທາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິອນຸສາໂຣ, ຕສ຺ສາ ຍາຈນາຍ ອນຸສາໂຣ ຕທນຸສາໂຣ, ຕໂຕ ລທ຺ຘໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຄເຫຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ກມ຺ມໂຕ ນິຄ຺ຄໂຕ ນິກ຺ກມ຺ໂມ, ວິຆາສາທາທີ. ຕໍ ອຍາຈິຕ຺ວາປີ ກາເຣຕຸນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອາຫຣາເປຕຸນ຺ຕິ ອຣລ຺ໂຍ ອາເນຕຸໍ. ອປຣສນ຺ຕກນ຺ຕິ ທາຣຸຕິຕປລາລາທິກໍ ອປຣປ຺ຣິຄ຺ຄຫິຕໍ.

໓໙໔. ຄິຫີນໍ ຍຕ຺ຕກໍ ເທຕິ, ໂຄປເກ ເທນ຺ເຕ ຄເຫຕຸໍ ລພ຺ກໍ, ສຽຆເຈຕິຍສນ຺ຕເກ ຍຖາປຣິຈ຺ເຈທໍ ຄເຫຕຸໍ ລພ຺ການ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ເທຕິຕິ ໂຄປໂກ ກິກ຺ຂູນໍ ເທຕິ. ຄເຫຕຸນ຺ຕິ ຕຕ຺ຕກໍ ຄເຫຕຸໍ. ສຽຆເຈຕິຍສນ຺ຕເກຕິ ເວຕນໂຄປເກຫິ ທີຍມາເນ ສຽຆສ຺ສ ເຈ ຕິຍສ຺ສ ຈ ສນ຺ຕເກ. ຍຖາປຣິຈ຺ເຈທນ຺ຕິ ຍໍ ເຕສໍ ສຽເຆນ ອນຸລ຺ລາຕໍ ໂຫຕິ "ທິວເສ ທິວເສ ເອຕ຺ຕກໍ ນາມ ຂາທຖາ"ຕິ, ຕໍ ປຣິຈ຺ເຈທໍ ອນຕິກ຺ກມ຺ມ. ສຽຆິເກ ຈ ເຈຕິຍສນ຺ຕເກ ຈ ເກຕິຍາ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຣກ຺ຂນ຺ຕສ຺ເສວ ຫິ ທາເນ ປຣິຈ຺ເຈໂທ ນຕ຺ຖິ.

໓໙໕. "ກາຍວາຈາທິ ທ຺ວິທິ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ"ຕິ ເຍກ຺ຍຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເມຖຸນຘມ຺ເມ ປຣູປກ຺ກເມ ສຕິ ສາທິຍນ຺ຕສ຺ສ ອກິຣິຍສມຸຜ຺ຖານກາວສມ຺ກວໂຕ. ຉຫິ ວາຕິ ອາປຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຕສຽຂາເຕຫິ ຉຫິ ສມຸຜ຺ຖາເນຫິ ວາ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ສພ຺ພາປຕ຺ຕີນລ຺ຫິ ກາໂຍ ວາຈາ ກາຍວາຈາ ກາຍຈິຕ຺ຕໍ ວາຈາຈິຕ຺ຕໍ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຉ ສມຸຜ຺ຖານານິ. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມານິ ຕີນິ ອຈິຕ຺ຕການິ, ປຈ຺ຉິມານິ ສຈິຕ຺ຕການິ.

ຕີຘາ ເອກສມຸຜ຺ຖານາ, ປລ຺ຈຘາ ທ຺ວິສມຸຜ຺ຖິຕາ;

ທ຺ວິຘາ ຕິຈຕ຺ໂຣ ຖານາ, ເອກຘາ ຉສມຸຜ຺ຖິຕາ.

ຕຕ຺ຖ ຈຕຸຕ຺ເຖນ ປລ຺ຈເມນ ຉຜ຺ເຖນ ຈ ສມຸຜ຺ຖານໂຕ ເອກສມຸຜ຺ຖານາ ຕີຘາ. ປຖມຈຕຸຕ຺ເຖຫິ ຈ ທຸຕິຍປລ຺ຈເມຫິ ຈ ຕ ຕິຍຉຜ຺ເຖຫິ ຈ ຈຕຸຕ຺ຖຉຜ຺ເຖຫິ ຈ ປລ຺ຈມຉຜ຺ເຖຫິ ຈ ສມຸຜ຺ຖານໂຕ ທ຺ວິສມຸຜ຺ຖິຕາ ປລ຺ຈຘາ. ປຖເມຫິ ຈ ຕີຫິ ປຈ຺ຉິເມຫິ ຈ ຕີ ຫີ ສມຸຜ຺ຖານໂຕ ຕິສມຸຜ຺ຖານາ ທ຺ວິຘາ. ປຖມຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖຉຜ຺ເຖຫິ ຈ ທຸຕິຍຕຕິຍປລ຺ຈມຉຜ຺ເຖຫິ ຈ ສມຸຜ຺ຖານໂຕ ຈຕຸສມຸຜ຺ຖານາ ທ຺ວິຘາ. ຉຫິປີ ສມຸຜ຺ຖິໂຕ ຉສມຸຜ຺ຖານາ ເອກຘາ. ອລຊ຺ຊີ...ເປ... ສລ຺ລິຕາຍ ຈາຕິ ອິເມຫິ ຉຫິ ວາ ອາປຕ຺ຕິ

ອາປຊ໌ເຊຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ໂຍ ສຓ຺ຈິຈ຺ຈ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປ໌ຣິຄູຫຕິ, ອຄຕິຄມນຓ຺ຈ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອຫິໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ອລຊ຺ຊີ ປຸຄ຺ຄໂລ។ ອລຊ຺ຊີ ຈ ອຓ຺ຎາໂຓ ຈ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ກໂຕ ຈ ກຸກ຺ກຸຈ຺ເຈນ ອຄິພູໂຕຕິ ທ຺ວນ຺ໂຫ។ ກາເວ ຕ຺ຕປ຺ປ໌ຈ຺ຈໂຍ។

ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອກປ຺ປິຍກາວໍ ຊານນ຺ໂຕເຍວ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກມໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ອລຊ຺ຊີຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ມນ຺ໂທ ໂມມູໂຫ ກຕ຺ຕພ຺ພາກຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຊານນ຺ໂຕ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກໂຣຕິ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິຣາເຘຕິ, ອຍໍ ອຓ຺ຎາຓຕ຺ຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍໍ ນິສ຺ສາຍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ເຈ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ວິນຍຘຣໍ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກມຕິ, ອຍໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ກຕຕ຺ຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ສຕິຍາ ປ຺ລໂວ ສມ຺ໂມໂຫ ສຕິປ຺ລໂວ, ສຫເສຍ຺ຍຕິຈີວຣວິປ຺ປວາສາທີນິ ສຕິປ຺ລວາ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ກປ຺ປຓ຺ຈ ອກປ຺ປິຍຓ຺ຈ ກປ຺ປາກປ຺ປິຍໍ, ກປ຺ປາກປ຺ປິເຍ ສຓ຺ຎາ, ສາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ກປ຺ປາ…ເປ… ສຓ຺ຎີ, ຕສ຺ສ ກາໂວຕິ ຕາ-ປ຺ຈ຺ຈໂຍ។ ຍ-ໂລເປນ ປນ ‘‘ສຓ຺ຎິຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຣຓຕ຺ເຖ ວາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ។ ເຓ ຈ ‘‘ອກປ຺ປິເຍ’’ຕິອາທີນໍ ຍຖາກ຺ກເມນ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອຈ຺ຉມໍສໍ ‘‘ສູກຣມໍສ’’ນ຺ຕິ ຂາທຕິ, ວິກາເລ ກາລສຓ຺ຎິຕາຍ ກຸຓ຺ຊຕິ, ອຍໍ ອກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສຓ຺ຎິຕາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ។ ໂຍ ປນ ສູກຣມໍສໍ ‘‘ອຈ຺ຉມໍສ’’ນ຺ຕິ ຂາທຕິ, ກາເລ ວິກາລສຓ຺ຎາຍ ກຸຓ຺ຊຕິ, ອຍໍ ກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສຓ຺ຎິຕາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ។

໖໗໖។ ອລຊ຺ຊີອຓ຺ຎາຓຕາຍ ກາຍວາຈາຫິ ອາປຕ຺ຕິ ຉາທເຍຕິ ໂຍຊນາ។ ລິງ຺ເຄຕິ ລິງ຺ຄປ຺ຣິວຕ຺ຕນນິມິຕ຺ຕໍ។ ລິງ຺ເຄ ສງ຺ເຆ ຈ ຄເຓ ຈ ເອກສ຺ມິ ຈາຕິ ອາປຕ຺ຕິວຸຎ຺ຖິຕິ ຈຕຸຘາ ໂຫຕີຕິ ເສໂສ។

໖໗໗។ປ຺ຈ຺ຈຍທ຺ວເຍຕິ ຈີວເຣ ປີຕ຺ຫປ຺າເຕ ຈ។ ປ໌ຣິກ໌ໂຖກາສວິຓ຺ຎຕ຺ຕີຕິ ອກິລາປມຕ຺ຕເມຕໍ។ ສຫາຈຣິຕສ຺ສ ປນ ນິມິຕ຺ຕາກມ຺ມສ຺ສາປີ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຣິຍາເຍນ ກຖນໍ ປ໌ຣິກຖາ។ ອຸຊ຺ກເມວ ອວຕ຺ວາ ຍຖາ ອຘິປ຺ປາໂຍ ວິກູໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ໂອກາສນໍ ໂອກາໂສ។ ປ຺ຈ຺ຈເຍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຍຖາ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຎາຍຕິ, ເອວໍ ວິຓ຺ຎາປນໍ ວິຓ຺ຎຕ຺ຕິ។ ນິມິຕ຺ຕກຣຕໍ ນິມິຕ຺ຕກມ຺ມໍ។ ຕຕິເຍຕິ ເສນາສເນ។ ເສເສຕິ ຄິລານປ຺ຈ຺ຈເຍ។

໖໗໘។ ປຓ຺ຈນ຺ນໍ ສຫຘມ຺ມິການໍ ອຈ຺ຈເຍ ທານໍ ນ ຣູຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ອຈ຺ຈເຍ ທານນ຺ຕິ ‘‘ມມຈ຺ຈເຍນ ມຍ຺ຫໍ ສນ຺ຕກໍ ອຸປຊ຺ຌາຍສ຺ສ ໂຫຕູ’’ຕິອາທິນາ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ອປຄເມ ທານໍ។ ຕນ຺ຕິ ອຈ຺ຈເຍນ ທິນ຺ນໍ ຈີວຣາທິກໍ ສງ຺ຆສ຺ເສວ ຈ ໂຫຕິ, ນ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ຄິຫີນໍ ປນາຕິ ຄິຫີນໍ ອຈ຺ຈເຍ ທານໍ ປນ។ ອິທເມຕ຺ຖ ທານຄ຺ຄຫຓລກ຺ຂຓໍ – ‘‘ອິທໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ທມ຺ມິ’’ຕິອາທິນາ ສມ຺ມຸຂາ ວາ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ເທມິ’’ຕິອາທິນາ ປຣມ຺ມຸຂາປີ ທິນ຺ນໍເຍວ ໂຫຕິ។ ‘‘ຕຸຍ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາມີ’’ຕິ ວທຕິ, ສຸທິນ຺ນໍ ສຸຄ຺ຄຫີຕຓ຺ຈ។ ‘‘ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣຫີ, ຕວ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກາຣາເປຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ມມ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣມິ, ມມ ສນ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ມມ ສນ຺ຕກໍ ກາຣິສ຺ສາມິ’’ຕິ ວທຕິ។ ທຸທ຺ທິນ຺ນໍ ທຸຄ຺ຄຫີຕຓ຺ຈ។ ສເຈ ປນ ‘‘ຕວ ສນ຺ຕກໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາຘຸ, ການ຺ເຕ, ມຍ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາມີ’’ຕິ ຄຕ຺ຫາຕິ, ສຸຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ។

໖໗໙។ ກິກ຺ຂຸ ວາ ສາມເຓໂຣ ວາ ອຸປສ຺ສເຍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ວິຫາເຣ ກາລໍ ກຍິຣາຖ ຍທິ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ມີ ອຸກິນ຺ນໍ ສນ຺ຕເກ ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ເອວ ທາຍຊ຺ໂຊ ສາມີ ໂຫຕີຕິ ເສໂສ។ ເສເສປີຕິ ອວເສເສ ກິກ຺ຂຸນີສິກ຺ຂມານສາມເຓຣີສນ຺ຕເກປີ។ ອຍໍ ນໂຍຕິ ຍທິ ເຓ ກິກ຺ຂູນໍ ວິຫາເຣ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ, ເຕສໍ ສນ຺ຕເກ ກິກ຺ຂຸນີສງ຺ໂຆ ເອວ ທາຍຊ຺ໂຊຕິ ອຍເມວ ນໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໖໘໐។ ‘‘ອິມໍ ເນຕ຺ວາ ອສຸກສ຺ສ ເທຫີ’’ຕິ ທິນ຺ນໍ ຍາວ ປຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖໍ ນ ປາປຸຓາຕິ, ຕາວ ປຸຣິມສ຺ເສວ, ໂຍ ປຫິຓາຕິ, ຕສ຺ເສວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທມ຺ມີຕິ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ເທມິ’’ຕິ ທິນ຺ນໍ ປນ ປຈ຺ຉິມສ຺ເສວ, ຍສ຺ສ ປຫິຓາຕິ, ຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິມໍ ວິຘີ ‘‘ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອິເມ ສາມີໂນ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ເອຕໍ ປ຺ກາຣໍ ຎຕ຺ວາ ວິສ຺ສາສຄ຺ຄາຫໍ ວາ ຄຕ຺ເຫ, ມຕກຈີວຣໍ ວາ ອຘິຏ຺ເຖຕິ ໂຍຊນາ។ ວິສ຺ສາສຄາຫນ຺ຕິ ສາມີສຸ ຊີວນ຺ເຕສຸ ວິສ຺ສາເສນ ຄາຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ។ ມຕກຈີວຣໍ ອຘິຏ຺ເຖຕິ ເຕສຸ ມເຕສຸ ອຓ຺ເຎ ເຈ ກິກ຺ຂູ ນ ສນ຺ຕິ, ‘‘ມຍ຺ຫໍ ຕໍ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິ ມຕກຈີວຣໍ ອຘິຏ຺ເຖຍ຺ຍ។ ອຓ຺ເຎສໍ ອທຕ຺ວາ ທູເຣ ຖປິຕມຕກປ໌ຣິກ຺ຂາຣາ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆສ຺ເສວ ໂຫນ຺ຕິ។ ກິກ຺ຂຸມ຺ຫິ ກາລກເຕ ສງ຺ໂຆ ສາມີ ປຕ຺ຕຈີວເຣ, ອປິຈ ຄິລານຸປຏ຺ຏາກາ ພຫູປ຺ກາຣາ, ສງ຺ເຆນ ຕິຈີວຣຓ຺ຈ ປຕ຺ຕຓ຺ຈ ຄິລານຸປຏ຺ຏາການໍ ທາຕພ຺ພໍ។ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ລຫຸກຕ຺ຫໍ ລຫຸປ໌ຣິກ຺ຂາຣໍ, ຕໍ ສມ຺ມຸຂີພູເຕນ ສງ຺ເຆນ ກາເຊຕພ຺ພໍ។ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ຄຣຸກຕ຺ຫໍ ຄຣຸປ໌ຣິກ຺ຂາຣໍ, ຕໍ ອາຄຕານາຄຕສ຺ສ ຈາຕຸທ຺ທິສສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍໍ ອເວພງ຺ຄິຍໍ។ ຄິລານຸປຏ຺ຏາໂກ ນາມ ຄິຫີ ວາ ໂຫຕຸ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ, ອນ຺ຕມໂສ ມາຕຸຄາໂມປີ, ສພ຺ເພ ກາຄໍ ລກນ຺ຕິ។ ພຫູ ເຈ ສພ຺ເພ ສມຄ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຏຫນ຺ຕິ, ສພ຺ເພສໍ ສມກາໂຄ ທາຕພ຺ໂພ។ ໂຍ ປເນຕ຺ຖ ວິເສເສນ ອຸປຏ຺ຏຫຕິ, ຕສ຺ສ ວິເສໂສ ກາຕພ຺ໂພ។

໓໗໑. ‘‘ໂລຫກຕ຺ເຫ ປໜຣຕິ ຖເປຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ກປ຺ປຕິ’’ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ປໜຣຕີນ຺ຕິ ອາວຸທໍ. ປາທຸກາ ຈ ສງ຺ກມນີໂຍ ປລຸລງ຺ໂກ ຈາຕິ ທຸວນ຺ໂໜ. ມຕ຺ຕິກາມເຍ ກຕກໍ ກຸມ຺ພກາຣິກລ຺ຸຈ ຖເປຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ກປ຺ປຕີຕິ ໂຍຊນີຍໍ, ສນີຍສ຺ເສວ ສພ຺ພມຕ຺ຕິການຍກຸມ຺ ກຸມ຺ພກາຣິກາຕິ.

ປກິຕ຺ຕກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

໔໒. ເທສນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໓໗໒. ອິທານິ ເທສນານິທສ຺ສນພ຺ຍາເສນ ເໜຍ຺ຖາ ອວຸຕ຺ຕານິ ການິຈິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອຸປ຺ທີສິຕຸໍ ‘‘ຈາໂຄ’’ຕິອາທິມາໜ. ກິກ຺ຂຸກາວສ຺ສ ໂຍ ຈາໂຄ, ສາ ປາຣາຊິກເທສນາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ກວຕິ ອເນນາຕິ ກາໂວ, ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ, ກິກ຺ຂຸໂນ ກາໂວ ກິກ຺ຂຸ-ສທ຺ທສ຺ສ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸກິຈ຺ຈໍ ກິກ຺ຂຸກາໂວ, ຕສ຺ສ. ທີສີ ອຸຈ຺ຈາຣເຕ, ອຸຈ຺ຈາຣຕາ ປກາສນາ ເທສນາ. ‘‘ຉນ຺ນມຕິວສ຺ສຕິ, ວິວຍ຺ຍໍ ນາຕິວສ຺ສຕີ’’ຕິ (ອຸທາ. ໔໕) ທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຘ ປນ ກິກ຺ຂຸກາວປຣິຈ຺ຈາໂຄເຍວ ປາຣາຊິກາຍ ປກາສນາ ນາມ ປາຣາຊິກາຍ ເທສນາ. ‘‘ໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ໂສ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາປິ ສພ຺ພາທີທີ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ລິງ຺ຄມາທີຍ຺ຍເຕ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ວາຕິ ວກ຺ຂມານເທສນາເປກ຺ຂາຍ ‘‘ໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ເຍນ ປກາເຣນ ‘‘ຉາເທຕິ ຊານມາປນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ. ວຸຕ຺ຕມນຕິກ຺ກມ຺ມາຕິ ອພ຺ຍຍີກາວວເສນ ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອີຘາປີ ຄຣຸກາປຕ຺ຕີຍາ ວຸຍ຺ຖານຕິກ຺ກເມເນວ ປກາສນາ ເທສນາ ສີຍາຕິ ‘‘ວຸຍ຺ຖານໍ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິເທສນາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ.

໓໗໓. ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອກສ຺ສາຕິ ເອກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ.

໓໗໔. ຕຸມ຺ຫມູເລຕິ ຕຸມ຺ໜາກໍ ມູເລ ສມີເປ. ປຜິເທເສມີຕິ ປກາເສມີ. ສໍວເຣຍ຺ຍາສີຕິ ສໍຍເມຍ຺ຍາສີ, ສໍວເຣ ປຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໓໗໕. ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວານາຕິ ເອກພທ຺ທກາວໍ ສນ຺ນິຫິຕາສນ຺ນິຫິຕກາວໍ ລຕ຺ວາ ‘‘ອິທໍ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຈີວຣ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ. ເຕນາຕິ ຍສ຺ສ ຈີວຣໍ ນິສ຺ສຍ຺ຖໍ, ເຕນ. ‘‘ອິມໍ...ເປ... ທມ຺ມີ’’ຕິ ນິສ຺ສຍ຺ຖຈີວຣໍ ເທຍ຺ຍນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ. ‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ທ ສາໜາຕິກ຺ກນ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

໓໗໖. (ກ) ຈີວຣນ຺ຕິ ຕິຈີວຣາຘິຍ຺ຖານນເຍນ ອຘິຍ຺ຖິເຕສຸ ສງ຺ຆາຜິອາທີສຸ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຈີວຣໍ. ວິປ຺ປວຸຕ຺ຖນ຺ຕິ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຖໍ.

(ຂ) ອກາລຈີວຣນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ວສ຺ສານສ຺ສ ປຈ຺ຉິມມາສໍ ຖເປຕ຺ວາ ເສເສ ເອກາທສມາເສ, ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ຕລ຺ຈ ມາ ສໍ ເໜມນ຺ຕິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ຈ ຖເປຕ຺ວາ ເສເສ ສຕ຺ຕມາເສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ກາເລປີ ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ‘‘ອິທໍ ອກາລຈີວຣ’’ນ຺ຕິ ເອກ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ‘‘ອິທໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ອຸທ຺ທີສິຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ. ອິຕຣໍ ປນ ກາລຈີວຣໍ. ມາສາຕິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອກາລຈີວເຣ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ອູນສ຺ສ ປາຣິປູຣີຍາ ສງ຺ຆຄຕາທີໂຕ ສຕີຍາ ປຈ຺ຈາສາຍ ມາສເມກໍ ປຣິໜາໂຣ ລພ຺ກຕິ, ຕໍ ມາສໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕໍ.

(ຄ) ປຸຣາຕຈີວຣນ຺ຕິ ຍໍ ອນ຺ຕມໂສ ອຸສ຺ສີສກໍ ກຕ຺ວາ ນິປນ຺ໂນ. ຈີວຣໍ ນາມ ຉນ຺ນໍ ອລ຺ລຕຣໍ ວິກປ຺ປນູປຄໍ. ເອເສວ ນໂຍ ສພ຺ເພສຸ ວກ຺ຂມານຈີວຣປ຺ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປເທສຸ.

(ຆ) ອລ຺ລຕຣ ປາຣິວຕ຺ຕກາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ໜຣີຕກີຂຕ຺ເໜນປີ ປາຣິວຕ຺ຕກໍ ວິນາ.

(ງ) ຄໜປຕິກນ຺ຕິ ກິກ຺ຂູສຸ ອປ຺ພ຺ພຊິຕກໍ. ອລ຺ລຕຣ ສມຍາຕິ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວຣນຍ຺ຖຈີວຣສມຍໍ ວິນາ, ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວເຣທີ ປນ ສາ ຂາປລາສໍ ອຕ຺ຕນາ ກລ຺ຊິຕ຺ວາປີ ວາກາທີນິ ຄຕ຺ທິຕ຺ວາປີ ນິວາເສຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ປເຄວ ວິລ຺ລຕ຺ຕີ. ຈີວຣໍ ວິລ຺ລາປີຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ກນ຺ຕິ ອາໜ ‘‘ອລ຺ລາຕກ’’ນ຺ຕິອາທີ.

(ຈ) ຕທຸຕ຺ຕຣິຕິ ຕໂຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຓໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ, ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວເຣນ ກິກ຺ຂຸນາ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ອກິຫຣິຕ຺ວາ ປວາຣິຕຈີວຣໂຕ ຕິສ຺ສຸ ນຍ຺ເຊສຸ ທ຺ເວ ສາທິຕພ຺ພານິ, ທ຺ວີສຸ ນຍ຺ເຊສຸ ເອກໍ ສາທິຕພ຺ພໍຯ ປກຕິຍາ ສນ຺ຕຣຸຕ຺ຕເຣນ ຈຣນ຺ເຕນ ທ຺ວີສຸ ນຍ຺ເຊສຸ ທ຺ເວເຍວ ສາທິຕພ຺ພານິ, ເອກສ຺ມິ ນຍ຺ເຊ ເອກໍເຍວ ສາທິຕພ຺ພໍຯ ຍສ຺ສ ເອກໍເຍວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິ ນຍ຺ເຊ ທ຺ເວ ສາທິຕພ຺ພານິຯ

(ຉ) ອປ຺ປວາຣິໂຕຕິ ຄຫປຕິນາ ວາ ຄຫປຕານິຍາ ວາຯ ວິກປ຺ປນ຺ຕິ ປຄມອພິປ຺ເປຕໂຕ ມູລໍ ວທ຺ຒາເປນ຺ໂຕ ສຸນ຺ທຣການຕາຍ ''ອາຍຕໍ ວາ''ຕິອາທິນາ ວິສິຍ຺ຊກປ຺ປໍ ອພິກວິສານໍຯ

(ຊ) ອຍ຺ຍາຕເກ ຄຫປຕິເກຕິ ພທ຺ທູນໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຕເມວ ປຸຣິມໂຕ ວິເສໂສຯ

(ຌ) ໂຈທນາຍາຕິ ''ອຕ຺ໂຖ ເມ, ອາວຸໂສ, ຈີວເຣນາ''ຕິ ໂຈທນາຍຯ ຊາເນນາຕິ ກາຍໂຈທນມາຫຯ ຣາຊາທີຫີ ເປສິເຕນ ຫີ ທູເຕນ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຈີວຣເຈຕາປນ຺ເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ຕິສ຺ໂສ ໂຈທນາ ອນຸຍ຺ຍາຕາ, ໂຈທນາຍ ທິຄຸຕໍ ຊານໍ, ຕສ຺ມາ ສເຈ ໂຈເທຕິເຍວ, ນ ຕິຍ຺ຊຕິ, ຉ ໂຈທນາ ລພ຺ກນ຺ຕິຯ ສເຈ ຕິຍ຺ຊຕິເຍວ, ນ ໂຈເທຕິ, ທ຺ວາທສ ຊານານິ ລພ຺ກນ຺ຕິຯ ສເຈ ອຸກຍໍ ກໂຣຕິ, ເອກາຍ ໂຈທນາຍ ທ຺ເວ ຊານານິ ຫາເປຕພ຺ພານິຯ

(ຎ) ສຸທ຺ຩານິ ຈ ຕານິ ກາລຸອການິ ຈ ຊາຕິຍາ ຣຊເນນ ວາຯ

(ຏ) ຕຸລນ຺ຕິ ຈຕູຫິ ຕຸລາຫິ ກາເຣຕຸການຕໍ ສນ຺ຖາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ຍຕ຺ຕເກຫິ ເອລຸອກໂລເມຫິ ກາຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ເຕສຸ ທ຺ເວ ໂກຍ຺ຊາສາ ກາລຸອການໍ, ເອໂກ ໂອທາຕານໍ, ເອໂກ ໂຄຈຣິຍານໍ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ຕຸລາ ນາມ ປລສຕໍຯ ໂຄຈຣິຍາ ນາມ ກປິລວຕ຺ຕາຯ ອິທໍ ເມ ສນ຺ຖຕໍ ກາຣາປີຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

(ຐ) ຕິໂຍຊນປຣມນ຺ຕິ ຄຫິຕຍ຺ຊານໂຕ ຕິຕິ ໂຍຊນານິ ປຣໂມ ອສ຺ສ ອຕິກ຺ກມນສ຺ສາຕິ ກາວນປຸ໌ສກວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຕິກ຺ກາມິຕານິຕິ ອນ຺ຕມໂສ ສຸຕ຺ຕເກນປິ ກຕ຺ຫກຕາກຕ຺ຫຫຣຕໍ ວິນາ ອນ຺ຕມໂສ ວາຕາພາຆປ຺ປຜິກາຣຕ຺ຖໍ ກຕ຺ຕຈ຺ຉິທ຺ເທ ປກ຺ຂິຕ຺ຕານິ ອຕິກ຺ກາມິຕານິຯ

໑໗໙-໘ຯນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວານາຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຕ຺ຖູນິ ນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ອຖາຕິ ເທສິຕານນ຺ຕຣໍຯ ''ອິມໍ ຊານາທີ''ຕິ ຄິຫີ ວເທຕິ ໂຍຊນາຯ ໂສຕິ ອາຣາມິກາທິໂກ ຄິຫີຯ ''ອິມິນາ ກິ ອາຫຣາມີ''ຕິ ວເທຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວເທຍ຺ຍາຕິ ຍທິ ວທຕິຯ ອິມນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາຕິ ''ອິມໍ ອາຫຣາ''ຕິ ອວຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູນໍ ກປ຺ປິຍໍ ເຕລາທິນ຺ຕິ ວເທຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອາທິນ຺ຕິ ສນ຺ພິວເສນ ນິຄຄຫິຕໍຯ ເຕນ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວານ ໂສ ຍໍ ກປ຺ປິຍໍ ອາຫຣຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ເຕນາຕິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖຸນາ ຯ ທ຺ເວເປເຕ ຊເປຕ຺ວາຕິ ເອເຕ ຣູປິຍປ຺ປຜິຄຄາຫກຣູປິຍສໍໂວຫາຣເກ ທ຺ເວ ຊເປຕ຺ວາ ເສເສຫິ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕຸໍ ລພ຺ກນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕຸນ຺ຕິ ຕໍ ກຸຍ຺ຊິຕຸໍຯ ຕໂຕຕິ ປຣິວຕ຺ຕິຕກປ຺ປິຍໂຕຯ ອຍ຺ເຍນາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ອາຣາມິເກນາປີຯ ເຕສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍຯ

໑໘໐ຯ ອນ຺ຕມໂສ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂຈ຺ຉາຍາປີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ນິສ຺ສຍ຺ຊວຕ຺ຖຸນາ ກີຕ຺ວາ ຄຫິຕອາຣາເມ ຣຸກ຺ຂຈ຺ຉາຍາ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ ຕໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ສມາໂສຯ ອາທິໂຕ ສນ຺ຖຕຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ອາທິມ຺ຫິ ໂກສິຍສຸທ຺ຩກາລຸອກທ຺ເວກາຄສນ຺ຖຕຕ຺ຕຍໍຯ

໑໘໑ຯເອວໍ ເຈ ໂນ ລເກຖາຕິ ເອວໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ກປ຺ປິຍກາຣໂກ ໂນ ເຈ ລເກຍ຺ຍ, ໂສ ຄິຫີ ''ອິມໍ ຉທ຺ເທຫີ''ຕິ ສໍສິໂຍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ຣູປິຍຉທ຺ທໂກ ຄິຫີ ໂນ ເຈ ລເກຍ຺ຍ, ສມ຺ມໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຉທ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສມ຺ມໂຕຕິ 'ໂຍ ຉນ຺ທາຄຕິ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ''ຕິອາທິນາ (ປາຣາຯ ໕໗໔) ວຸຕ຺ຕປຍ຺ຈງຄສມນ຺ນາຄໂຕ ຣູປິຍຉທ຺ທກສມ຺ມຸຕິຍາ ສມ຺ມໂຕ ກິກ຺ຂຸຯ

໑໘໔ຯເອຕານີຕິ ປຜິຄຄຫິຕຣູປິຍານິຯ ທຸຕິຍໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອູນປຍ຺ຈພນ຺ຘເນ ສຕິ ວິຍ຺ຍາປີຕປຕ຺ຕໍ ສງເພ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກເຣຕິ ປທສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ''ອຫໍ ກນ຺ເຕ ຣູປິຍໍ ປຜິຄຄເຫສິ''ນ຺ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຕຸໍຯ ເສສານີ ອວເສສນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວຕ຺ຖູນີ ສງເພ ເອກສ຺ມິ ຄເຕ ຈ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກເຣຕິ ໂຍຊນາຯ ກາສນ຺ຕເຣນປີ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກນ຺ຕິ ນ ເກວລໍ ປາລຸອິກາສາຍເມວ, ສີຫລຸອາທິກາ

ສາຍປື ນິສຸສຊຊິຕຸ່ ລພຸກຕິຕິ ອຕຸໂຖ຺

໖໙໖຺ (ກ) ນານປຸປການຸຕິ ຈີວຣາທີນໍ ກປຸປິຍກຕຸຫານໍ ວເສນ ອເນກວິທໍ຺ ກໂຍ ຄຫຕໍ, ວິກຸກໂຍ ທານໍ຺ ກໂຍ ຈ ວິກຸກໂຍ ຈ ກຍວິກຸກຍໍ຺

(ຄ) ອູນປຸຈພນຸຣເນນາຕິ ອູນານິ ປຸຈ ພນຸຣນານິ ຍສຸສ, ເຕນ, ອິຕຸຖມຸກູຕລກຸຂເຓ ກຣຕາວຈນໍ຺ ຍຖາກຖຸຈິ ປນ ປຸຈພນຸຣໂນ ປຕຸໂຕ, ປຸຈພນຸຣໂນກາໂສ ວາ, ໂສ ອປຕຸໂຕ, ອຸລໍ ວິຍຸຍາເປຕຸ່ ວຜຸຜຕິ຺

໖໙໔຺ສມຸມນຸນິຕຸວານາຕິ ປທກາຊນິເຍ ວຸຕຸຕລຕຸຕິທຸຕິຍກມຸເມນ ສມຸມນຸນິຕຸວາ຺ ສງຄສຸສ ປຕຸຕນຸຕນຸຕິ ອນຸຕ-ສທຸເທນ ປຕຸຕານໍ ອນຸເຕ ກໂວ ລາມໂກ ປຕຸໂຕເຍວ ຄທີໂຕ, ນິສຸສຍຸຖປຕຸຕສຸສ ວິຊຊມານຄຸຕໍ ວຕຸວາ ເຖຣໍ, ເຖຣສຸສ ປຕຸຕໍ ທຸຕິຍຕຸ ເຖຣໍ ຄາຫາເປຕຸວາ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ຍາວສງຄນວກໍ ຄາຫາເປຕຸວາ ໂຍ ຕຕຸຖ ສນຸນິປຕິຕສງຄສຸສ ປຕຸເຕສຸ ປຣິຍນຸໂຕ ປຕຸໂຕ, ຕໍ ປຕຸຕນຸຕິ຺ ຕສຸສາຕິ ກຕນິສຸສຊຊນສຸສ ກິກຸຂຸໂນ຺ ທາປເຍຕິ ສມຸມເຕນ ປຕຸຕຄາຫາປເກນ ທາເປຍຸຍ຺

໖໙໔຺ (ກ) ເກສຊຊນຸຕິ ເກສຊຊກິຈຸຈໍ ກໂຣຕຸ ວາ, ມາ ວາ, ເອວໍ ລທຸຣໂວຫາຣໍ ສປຸປີອາທີກໍ ສຕຸຕາຫກາລິກໍ຺

(ຂ) ຄີມຸຫານສຸສ ປຈຸຊິມມາເສ ປຸຣິໂມ ອທຸຣມາໂສ ປຣິເຍສນກຣຕານໍ ເຂຕຸຕໍ, ປຈຸຊິມທຸຣມາໂສ ປຣິເຍສນກຣຕນິວາສນານໍ ເຂຕຸຕໍ, ວສຸສິກມາສາ ຈຕຸຕາໂຣປີ ອຣິຍຸຖາເນນ ສທ ຈຕຸນຸນມຸປີ ເຂຕຸຕໍ, ອິເມເຍວ ປຸຈມາສາ ກຸຈຸຊິສມໂຍ, ອິຕຣສຕຸຕ ມາສາ ປີຜຸຖິສມໂຍ຺ ປີຜຸຖິສມເຍ ປຣິເຍສນຸຕສຸສ ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ, ກຸຈຸຊິສມເຍ ຈ ອຕິເຣກທຸຣມາເສ ກຕຸວາ ປຣິທຫໂຕ ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ຺ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ອຕິເຣກມາເສ ເສເສ"ຕິ຺

(ຄ) ສາມໍ ທຕຸວາຕິ ເວຍຸຍາວຈຸຈາທີນີ ປຈຸຈາສີສມາໂນ ສຍເມວ ທຕຸວາ຺ ອຈຸຊິນຸນນຸຕິ ຕໍ ອກໂຣນຸຕໍ ທີສຸວາ ສກສຸຍາຍ ອຈຸຊິນຸນໍ຺ ກິກຸຂຸໂນປີ ຈີວຣໍ ຖເປຕຸວາ ອຸລໍ ປຣິກຸຂາຣໍ, ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ຈ ຍໍ ກິຸຈິ ປຣິກຸຂາຣໍ ອຈຸຊິນຸທໂຕ ທຸກຸກຜໍ຺ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ທີນຸນໍ ສກສຸຍໍ ວິນາ ອຈຸຊິນຸທນຸໂຕ ກຕຸຫຄຸເຜນ ກາເຣຕພຸໂພ຺

(ງ) ວິກປຸປນຸຕິ "ອາຍຕຸຈ ກໂຣທີ ວິຕຸຖຕຸຈາ"ຕິອາທີກໍ ອຣິກວິຣານໍ຺

(ຈ) ອຈຸເຈກຈີວຣນຸຕິ ຄມິກຄິລານຄພຸກິນີອກິນວຸປຸປນຸນສທຸຣານໍ ອຸລຕເຣນ ປວາຣຕມາສສຸສ ຊຕຸຫປກຸຂປຸຈມິໂຕ ປຜຸຖາຍ "ວສຸສາວາສິກໍ ທສຸສາມີ"ຕິ ທີນຸນໍ ອຈຸຈາຍິກຈີວຣໍ຺ ອຈຸເຈກຈີວຣສຸສ ອນຕຸຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສທິວສານິໂກ ມາໂສ, ອຕຸຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສທິວສານິກາ ປຸຈ ມາສາ ຈີວຣກາລສມໂຍ, ຕໍ ອຕິກຸກາເມນຸຕສຸສ ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ຺ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ຈີວຣກາລສມຍໍ ອຕິກຸກາມິຕ"ນຸຕິ຺ ກາໂລ ຈ ໂສ ສມໂຍ ຈ ຈີວຣສຸສ ກາລສມໂຍ, ຕໍ຺

(ຉ) ສປຸປຜິກເຍ ອາຣຸຍກເສນາສເນ ວສຸສໍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ວິຫຣນຸເຕນ ກິກຸຂຸນາ ຕິຕຸຕໍ ຈີວຣານໍ ອຸລຕຣໍ ຈີວຣໍ ປຸຣິມິກາຍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ມຫາປວາຣຕາຍ ປວາຣິຕຕາ, ກຕຸຕິກມາສຕາ, ປຸຈຮນຸສຕິກປຈຸຊິ ມປຸປມາຕຍຸຕຸຕເສນາສນຕາ, ສາສງກສປຸປຜິກຍຕາຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕຈຕຸຣງຄສມຸປຕຸຕິຍາອນຸຕຣຄເຣ ນິກຸຂິປີຕຸວາ ສຕິ ປຈຸຈເຍ ຉາຣຕຸຕປຣມໍ ເຕນ ຈີວເຣນ ວິປຸປວສິຕພຸພໍ຺ ຕໂຕ ເຈ ອຸຕຸຕຣິ ວິປຸປວເສຍຸຍ, ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ຺ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ອຕິເຣກຉາຣຕຸຕ"ນຸຕິອາທີ຺

(ຊ) ຊານນຸຕິ ຊານນຸໂຕ຺

໖໙໖຺ອາທີມຸທີ ວິຍາຕິ ປຖມນິສຸສຄຸຄິເຍ ວິຍ຺

໖໙໗຺ (ຂ) ອນຸຕຣຄຣໍ ປວິຜຸຖາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ ຫຕຸຖໂຕ ຂາທນີຍາທີປຸປຜິຄຸຄຫເຓ ຈ ກິກຸຂູສຸ ກຸເລສຸ ກຸລຸຊນຸເຕສຸ "ອິຣ ປູວໍ, ສູປໍ ເທຖາ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ໂວສາສມານາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ ອນປສາທເນນ ຈ ເສຂສມຸມເຕສຸ ກຸເລສຸ ປຸພຸເພ ອນິມນຸຕິຕສຸສ ຂາທນີຍາທີນໍ ປຜິຄຸຄຫເຓ ຈ ສປຸປຜິກເຍ ອາຣຸຍກເສນາສເນ ວິຫຣນຸຕສຸສ ປຸພຸເພ ອປຸປຜິສໍວິທິຕຂາທນີຍາ

ທີປຸປ໌ຜິຄຸຄຫາເຕ ຈ ປາຜິເທສນີຍໍ ນາມ ອາປຕຸຕິນິກາໂຍ ວຸຕຸໂຕ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ “ຄາຣຍຸຫ”ນຸຕິອາທີ។

໓໒໘។“ອເທສນາຄາມີນີຍ”ນຸຕິອາທີ “ນ ເທສເຍ”ຕິ ເອຕຸຖ ກມຸມໍ។ ປາຣາຊິກາ ສງ຺ໍຜາທິເສສາ ຈ ອເທສນາຄາມີນີໂຍ ນາມ។ ນ ອາປຕຸຕິ ອນາປຕຸຕິ, ຕໍ។ ກຕເທສນໍ ເທສິຕໍ។ ນານາສໍວາສນິສຸສິມຜຸຄິຕານໍ ນ ເທສເຍຕິ ສມຸພນຸໂຘ។ ເອວໍ ຈຕຸປຸຈທີ ນ ເທສເຍ, ມນສາ ນ ເທສເຍ, ອປກຕຕຸຕານໍ ນ ເທສເຍ, ນານາ “ເອກາ”ຕິ ນ ເທສເຍຕິ។ ມນສາຕິ ເກວລໍ ຈິຕຸເຕເນວ។ ນານາຕິ ສມຸພຫຸລາ ອາປຕຸຕິໂຍ “ເອກາ”ຕິ ວຕຸວາ។ ເອກໍ ປນ ອາປຕຸຕິ “ສມຸພຫຸລາ”ຕິ ເທເສຕຸໍ ວຸຜຸຜຕິຕິ។

ເທສນາວິທຸເທສວຕຸຕານາ ນິຜຸຄິຕາ។

໔໓໒។ ລນຸທທານວິທຸເທສວຕຸຕານາ

໓໒໓។ກມຸມປຸປຕຸເຕຕິ ອຸໂປສຖາທີໂນ ກມຸມສຸສ ປຕຸເຕ ຍຸຕຸເຕ ອນຸຣູເປ។ ສງ຺ເຜ ສມາຄເຕຕິ ຈຕຸວຄຸຄາທິເກ ສງ຺ເຜ ເອກຕຸຖ ສນຸນິປຕິເຕ។ ເອຕຸຖ ຈ ລນຸທຫາຣເກນາປີ ສທຸຊີ ຈຕຸວຄຸຄາທິໂກ ເວທິຕພຸໂພ។

໔໐໐។ ລນຸທທານາທີວີຊີ ທສຸເສຕຸໍ “ເອກ”ນຸຕິອາທິມາຫ។ ອຸປາຄມຸມາຕິ ສນຸຕິ ອາປຕຸຕິ ປກາເສຕຸວາ ຕໂຕ ປຈຸລາ ອຸປຄນຸຕຸວາ។ ລນຸທໍ ທເທຕິ ວກຸຂມາເນສຸ ຕີສຸ ເອເກນປີ ພທີ ອຸໂປສຖໍ ກຕຸວາ ອາຄໂຕ ລນຸທໍ ທເທຍຸຍ, ເກນຈິ ກຣຕີເຍນ ສນຸນິປາຕຍຸຖານໍ ຄນຸຕຸວາ ກາຍສາມຄຸຄີ ອເທນຸໂຕ ປນ ປາຣິສຸທຸຊີ ເທນຸໂຕ ລນຸທໍ ທເທຍຸຍ។

໔໐໔។ ອຸກີນຸນໍ ທາເນ ກີປໂຍຊນນຸຕິ ອາຫ “ປາຣິສຸທຸຊີ”ຕິອາທີ។ ປາຣິສຸທຸຊິປຸປທາເນນ ສງ຺ໍຜສຸສ ອຕຸຕໂນ ຈາປີ ອຸໂປສຖໍ ສມຸປາເທຕີຕິ ສມຸພນຸໂຘ។ ປຣິສຸທຸຊີ ເອວ ປາຣິສຸທຸຊີ, ຕສຸສ ປທານໍ, ເຕນ។ ນນຸ ຈ ປາຣິສຸທຸຊິຕາປທານມຕຸຕເມວ ອຸໂປສຖກມຸມໍ ນາມາຕິ ປາຣິສຸທຸຊິປຸປທານໍ ອຕຸຕໂນ ອຸໂປສຖໍ ສມຸປາເທຕຸ, ກຖໍ ສງ຺ໍຜສຸສາຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ປາຣິສຸທຸຊິທານສຸສ ຂມຸມກມຸມ ຕາສມຸປາທເນນ ສງ຺ໍຜສຸສາປີ ອຸໂປສຖໍ ສມຸປາເທຕີຕິ។

ເອຕຸຖ ປນ ຈຕູສຸ ເອກສຸສ ລນຸທປາຣິສຸທຸຊີ ອາຫຣິຕຸວາ ຕໂຍ ປາຣິສຸທຸຊິອຸໂປສຖໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕີສຸ ວາ ເອກສຸສ ລນຸທປາຣິສຸທຸຊີ ອາຫຣິຕຸວາ ທຸເວ ປາຕີໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສນຸຕິ, ອຂມຸເມນ ວຄຸຄໍ ອຸໂປສຖກມຸມໍ។ ຈຕຸຕາໂຣ ປາຣິສຸທຸຊິອຸໂປສຖໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕໂຍ ວາ ທຸເວ ວາ ປາຕີໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສນຸຕິ, ອຂມຸເມນ ສມຄຸຄໍ។ ຈຕູສຸ ເອກສຸສ ອາຫຣິຕຸວາ ຕໂຍ ປາຕີໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສນຸຕິ, ຕີສຸ ວາ ເອກສຸສ ອາຫຣິຕຸວາ ທຸເວ ປາຣິສຸທຸຊິອຸໂປສຖໍ ກໂຣນຸຕິ, ຂມຸເມນ ວຄຸຄໍ។ ສເຈ ປນ ຈຕຸຕາໂຣ ສນຸນິປຕິຕຸວາ ປາຕີໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສນຸຕິ, ຕໂຍ ປາຣິສຸທຸຊິອຸໂປສຖໍ, ທຸເວ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ປາຣິສຸທຸຊິອຸໂປສຖໍ ກໂຣນຸຕິ, ຂມຸເມນ ສມຄຸຄໍ។ ປວາຣຕາກມຸເມສຸປີ ປຄຸຈສຸ ເອກສຸສ ປວາຣດໍ ອາຫຣິຕຸວາ ຈຕຸຕາໂຣ ຄຕຄຕຸຕີ ຄເປຕຸວາ ປວາເຣນຸຕິ, ຈຕູສຸ ຕີສຸ ວາ ເອກສຸສ ອາຫຣິຕຸວາ ຕໂຍ ທຸເວ ວາ ສງ຺ໍຜຄຕຸຕີ ຄເປຕຸວາ ປວາເຣນຸຕິ, ອຂມຸເມນ ວຄຸຄໍ ປວາຣຕາກມຸມນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕນຍເມວ។ ເສສກມຸມໍ ວິພາຂຕີຕິ ອວເສສສງ຺ໍຜກິຈຸຈໍ ວິພາເຂຕິ ອລທຸຂານິປຸປາຍຕຸຕາຕິ ອຂິປຸປາໂຍ។

໔໐໓។ທຸວຍນຸຕິ ອຸໂປສຖກຣຕາຄຸເຈວ ອວເສສກິຈຸຈຄຸຈ។ ອຕຸຕໂນ ນ ສາເຂຕີຕິ ສມຸພນຸຂນີຍໍ។

໔໐໔។ຫເຣຍຸຍາຕິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕໍ ສຸທຸຊິກລນຸທໍ ວາ ອິມໍ ວາ ລນຸທປາຣິສຸທຸຊີ ຫເຣຍຸຍ។ ປຣມຸປຣາ ນ ຫາຣເຍຕິ ປຣມຸປຣາ ນ ອາຫເຣຍຸຍ។ ກສຸມາຕິ ອາຫ “ປຣມຸປຣາຫຍາ”ຕິອາທີ។ ເຕນາຕິ ປຄຸມໂຕ ຄຫີຕລນຸທປາຣິສຸທຸຊິເກນ។ ປຣມຸປຣາຫຍາຕິ ຍຖາ ພິລຸອາລສງ຺ຂລິກາຍ ປຄຸມໍ ວລຍໍ ທຸຕິຍໍ ປາປຸຕາຕິ, ຕຕິຍໍ ນ ປາປຸຕາຕິ, ເອວໍ ທຸຕິຍສຸສ ອາຄຈຸລຕິ, ຕຕິຍສຸສ ນ ອາຄຈຸລຕິ។ “ປຣີມຸປຣາຫຍາ ລນຸທ-ປາຣິສຸທຸຊີ ນ ຄຈຸລຕີ”ຕິ ວາ ປາໂຄ។

໔໐໔។ສພຸພູປຈາຣນຸຕິ “ເອກໍສໍ ຈີວຣໍ ກຕຸວາ” ຕິອາທີ ສພຸພໍ ອຸປຈາຣໍ។

໔໐໖។ ໂສ ອາຄໂຕ ອາໂຣເຈຕຸວາ ສງ຺ໍຜໍ ປວາເຣຍຸຍາຕິ ໂຍຊນາ។ ອຖາຕິ ອນນຸຕຣຕຸເຖ។ ອາຄໂຕຕິ ປວາຣດໍ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕ ກິກຸຂຸ។ ອາໂຣເຈຕຸວາຕິ ກິກຸຂຸສງ຺ໍຜສຸສ ອາໂຣເຈຕຸວາ។ ເອວນຸຕິ ວກຸຂມານກຸກເມນ។

໔໐໗-໘។ ຄເຫຕຸວາ ຫາຣໂກຕີ ສມຸພນ຺ໂຘ។ ນາຫຍາຕີ ອາຫຍາວ ນ ໂຫຕີຕີ ອຕຸໂຖ។ ຫາຣໂກ ສງໍຈ ປຕຸວາ ຕຖາ ເຫຍຸຍ, ອາຫຍາ ໂຫຕີຕີ ໂຍຊນາ។ ຕຖາ ເຫຍຸຍາຕີ ວິພຸການຸຕາຫີໂກ ກເວຍຸຍ។

໔໐໙។ ສງໍຈ ປຕຸໂຕ ປມຕຸໂຕ ວາ ສຸຕຸໂຕ ວາ ນາໂຣຈເຍຍຸຍ ອນາປຕຸຕີ ຈາຕີ ສມຸພນຸໂຘ។ ຈ-ສຫຸໂທ ລນຸທປາຣິສຸທຸຮິຫຣຕໍ ສມຸປີຕຸເຫຕີຕີ។

ລນຸທຫານນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔໔។ ອຸໂປສຖນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໑໐។ທຸເວ ອຸໂປສຖາຕີ ສຸລກປຸປວຕຸຕິວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ຕໂຍ ປນ ທິວສວເສເນວ ອຸໂປສຖາ ຈາຕຸທຸທສີໂກ ປນຸນຣສີໂກ ສາມຄຸຄີໂກຕິ។ ຕຕຸຖ ເຫມນຸຕຄິມຸຫວສ຺ສານານໍ ຕິຕຸຕໍ ອຸຕູນໍ ຕຕິຍສຕຸຕມປກຸເຂສຸ ທຸເວ ທຸເວ ກຕຸວາ ລ ຈາຕຸທຸທສິກາ, ເສສາ ປນຸນຣສິກາຕີ ເອວໍ ເອກສໍວຈຸລເຣ ຈຕຸວີສຕິອຸໂປສຖາ។ ອິທໍ ຕາວ ໂລກສຸສ ປກຕິຈາຣິຕຸຕໍ។ ''ອາຄນຸຕຸເກຫິ ອາວາສິການໍ ອນຸວຕຸຕິຕພຸພ''ນຸຕີອາທິວຈນໂຕ (ມຫາວ។ ໑໗໘) ປນ ຕຖາຣູປປຈຸຈເຍ ສຕີ ອລຸລສຸມິມຸປີ ຈາຕຸທຸທເສ ອຸໂປສກໍ ກາຕຸໍ ວຍຸຍຕີ។

໔໑໑។ ສຸຕຸຕຸທຸເທໂສ ສງຈສຸເສວາຕີ ໂຍຊນາ។ ອຣິຍຸຖານຄຸຈ ຕໍ ອຸໂປສໂຖ ຈາຕີ ກມຸມຣາຣໂຍ។ ເສສານນຸຕີ ທຸວິນຸນໍ ຕິຕຸຕໍ ວາ។ ''ທຸເວ''ຕີອາທີນາ ຈ ຈາຕຸທຸທໂສ ປນຸນຣໂສ ສາມຄຸຄີຕີ ທິວສວເສນ, ສຸຕຸຕຸທຸເທໂສ ອຣິຍຸຖານໍ ປາຣິສຸທຸຮີຕີ ກຣຕາປຸປ ກາເຣນ, ສງຈຸໂປສໂຖ ຄຕຸໂປສໂຖ ປຸຄຸຄລຸໂປສໂຖຕີ ປຸຄຸຄລວເສນ ຈາຕີ ນວ ອຸໂປສຖາ ທີປີຕາ ໂຫນຸຕີ។

໔໑໔។ປຸພຸພກິຈຸເຈຕີ –

''ລນຸທປາຣິສຸທຸຮີອຸຕຸກຸຂານໍ, ກິກຸຂຄຕນາ ຈ ໂອວາໂທ;

ອຸໂປສຖສຸສ ເອຕານິ, ປຸພຸພກິຈຸຈນຸຕີ ວຸຈຸຈຕີ''ຕີ។ (ມຫາວ។ ອຍຸຖ។ ໑໖໘) –

ເອວໍ ອຍຸຖກຖາຈຣິເຍຫີ ວຸຕຸເຕ ປຸພຸພກຣຕານນຸຕຣໍ ກຕຸຕພຸເພ ປຸພຸພກິຈຸເຈ។

ປຸພຸພກຣເຕາຕີ –

''ສມຸມຊຊນີ ປທີໂປ ຈ, ອຸທກໍ ອາສເນນ ຈ;

ອຸໂປສຖສຸສ ເອຕານິ, ປຸພຸພກຣຕານຸຕີ ວຸຈຸຈຕີ''ຕີ។ (ມຫາວ។ ອຍຸຖ។ ໑໖໘) –

ເອວໍ ອຍຸຖກຖາຈຣິເຍເຫວ ວຸຕຸເຕ ສພຸພປຖມໍ ກຕຸຕພຸເພ ປຸພຸພກຣເຕາ។ ປຕຸຕກລຸເລຕີ ອຸໂປສຖາທີນໍ ຈຕຸນຸນໍ ອງຄານໍ ສມຸກເວນ ປຕຸໂຕ ກາໂລ ອິມສຸສາຕີ ປຕຸຕກາລໍ, ປຕຸຕກາລເມວ ປຕຸຕກລຸລໍ។ ກີ ຕໍ? ອຸໂປສຖາທິກມຸມໍ។ ຕໍ ປນ ຈຕູຫິ ອງເຄຫິ ສງຄຫີຕໍ។ ຍຖາຫຸ ອຍຸຖກຖາຈຣິຍາ –

''ອຸໂປສໂຖ ຍາວຕິກາ ຈ ກິກຸຂູ ກມຸມປຸປຕຸຕາ,

ສກາຄາປຕຸຕິໂຍ ຈ ນ ວິຊຊນຸຕີ;

ວຊ຺ຊນີຍາ ຈ ປຸຄ຺ຄລາ ຕສ຺ມີ ນ ໂຫນ຺ຕີ,

ປຕ຺ຕກລ຺ລນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ. (ມຫາວ. ອຏ຺ຄ. ໑໒໗);

ສມານີເຕຕີ ສມ຺ມາ ອານີເຕ ປວຕ຺ຕິເຕຕີ ອຕ຺ໂຖ. ໂສຕີ ສຸຕ຺ຕຸທ຺ເທໂສ. ປຌ຺ຈສາຕີ ນີທານຸທ຺ເທໂສ ປາຣາຊີກຸທ຺ເທໂສ ສງ຺ໆາທິເສສຸທ຺ເທໂສ ອນີຍຕຸທ຺ເທໂສ ວິຕ຺ຖາຣຸທ຺ເທໂສຕີ ເອວໍ ປຌ຺ຈສາ.

໔໑໖.ວິນາສ຺ຕຣາຍນ຺ຕິ ຣາຊນ຺ຕຣາໂຍ ໂຈຣນ຺ຕຣາໂຍ ອຄ຺ຄຍນ຺ຕຣາໂຍ ອຸທກນ຺ຕຣາໂຍ ມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍ ອມນຸສ຺ສນ຺ຕຣາໂຍ ວາລຸອນ຺ຕຣາໂຍ ສຣີສປນ຺ຕຣາໂຍ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣີຍນ຺ຕຣາໂຍຕີ (ມຫາວ. ໑໕໐) ວຸຕ຺ເຕສຸ ທສສຸ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ອນ຺ຕຣາ ຍໍ ວິນາ. ສງ຺ເຂເປນາຕີ ວິນາ ວິຕ຺ຖາຣໍ. ''ເອຕ຺ຖ ທ຺ວີສຸ ຕີສຸ ວາ ອຸທ຺ເທເສສຸ ວິສເທສຸ ເຖໂຣວ ອິສ຺ສໂຣ''ຕີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອວຕ຺ຕນ຺ເຕປີ ວຏ຺ຏຕີຕີ ໂຍຊນາ. ເອຕ຺ຖາຕີ ປຌ຺ຈສຸ ອຸທ຺ເທເສສຸ. ອວຕ຺ຕນ຺ເຕຕີ ເຖຣສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອວຕ຺ຕມາເນ ອປ຺ປ ຄຸເຓ. ວຏ຺ຏຕີຕີ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ທິສິຕຸມ຺ປີ ວຏ຺ຏຕີ. ອິມິນາວ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຸທ຺ເທສກສ຺ສ ອວຕ຺ຕນ຺ເຕປີ ວຏ຺ຏຕີຕີ ວິຌ຺ຌາຍ ຕີ. ທ຺ວີສຸ ວຕ຺ຕມາເນສຸ ອິສ຺ສຣຕ຺ເຕ ອສິເທ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕີ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ຕີສູ''ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ເຖໂຣວ ອິສ຺ສໂຣ''ຕີອາທີ ນາ ອິທໍ ປຣີທີເປຕີ – ທ຺ເວ ອຂຕ຺ຫາ ສຸວິສທາ ວາຈຸຄ຺ຄຕາ, ເຖຣາເຂຍ຺ຍໍ ປາຕີໂມກ຺ຂໍ, ສເຈ ປນ ເອຕ຺ຕກມ຺ປີ ວິສທໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ, ພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອາຍຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ ສຍໍ ອຸທ຺ທິສິຕພ຺ພໍ, ອຌ຺ຌາ ວາ ອຊ຺ເຊສິຕພ຺ໂພຕີ.

໔໑໔. ອຸທ຺ທິສນ຺ເຕ ສມາ ວາ ອຖ ໂຖກິກາ ວາ ຍທີ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ສມ຺ພນ຺ທນີຍໍ. ອຸທ຺ທິສນ຺ເຕ ອາວາສິເກຫິ ປາຕີໂມກ຺ເຂ ອຸທ຺ທິສ຺ສມາເນ. ສມາ ວາ ໂຖກິກາ ວາຕີ ອາວາສິເກຫິ ສມາ ວາ ໂຖກິກາ ວາ ອາຄນ຺ຕຸກາ ກິກ຺ຂູ. ອວເສສກໍ ໂສຕພ຺ພນ຺ຕີ ອິມິ ນາ ເອຕ຺ຕາວຕາປີ ອຸໂປສໂຖ ກໂຕເຍວ ນາມາຕີ ທີເປຕີ.

໔໑໕.ອຸທ຺ທິຏ຺ຓມຕ຺ເຕຕີ ອຸທ຺ທິຏ຺ເຍວ ອຸທ຺ທິຏ຺ຓມຕ຺ຕໍ. ມຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ອວສາຣເຓ. ສກລາຍ ເອກຈ຺ຈາຍ ວາ ອຸຏ຺ຖິຕາຍ ສມາ ວາ ໂຖກິກາ ວາ ຍທີ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ໂຍຊນາ. ສກລາຍາຕີ ສພ຺ພາຍ ປຣີສາຍ. ເອສໍ ສນ຺ຕິເກ ປາຣິສຸທ຺ຂີ ກເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ເອສໍ ອາວາສິການໍ ສມີເປ ເຕ ອາຄນ຺ຕຸກາ ກິກ຺ຂູ ປາຣິສຸທ຺ຂີອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ພຫຸກາ ເຈ, ສພ຺ພວິກປ຺ເປສຸ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາຕີ ໂຍຊນີຍໍ. ວິກປ຺ປີຍນ຺ຕີ ປຣີກປ຺ປີຍນ຺ຕີຕີ ວິກປ຺ປາ, ອວເສສສວນປາຣິສຸທ຺ຂີອຸໂປສຖວິສານາ ສພ຺ເພ ຈ ເຕ ວິກປ຺ປາ ເຈຕີ ສພ຺ພວິກປ຺ປາ. ເຕສຸ. ປຸນຸທ຺ທິເສຕີ ປຸນ ປາຕີໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍ.

໔໑໖.ອິຕຣານນ຺ຕີ ອາຄນ຺ຕຸການໍ. ອິຕໂຣຕີ ຈາຕຸທ຺ທໂສ. ເອຕ຺ຖ ປນ ເຍສໍ ປນ຺ນຣໂສ, ເຕ ອຕີຕໍ ອຸໂປສຖໍ ຈາຕຸທ຺ທສິກໍ ອກໍສູ ຕີ ເວທິຕພ຺ພາ. ອຍເມຕ຺ຖານີປ຺ປາໂຍ – ຕາທິເສ ປຈ຺ຈເຍ ສຕີ ຈາຕຸທ຺ທສິກສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ເຕສໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕ ຕິຍສຕ຺ຕມປກ຺ຂສງ຺ຂາຕຈາຕຸທ຺ທສິເກ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ເຕຣສີຈາຕຸທ຺ທສິກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອນຸໂປສຖຕ຺ຕາ ປນ ຕຕ຺ຖ ອຸໂປສໂຖ ນ ກ ໂຕຕີ ຈາຕຸທ຺ທໂສເຍວ ປນ຺ນຣໂສ ຊາໂຕ. ສມາເນຕເຣຕີ ສມາ ອູນາ ອິຕເຣຕີ ປທຈ຺ເຊໂທ. ອິຕເຣຕີ ອາຄນ຺ຕຸກາ. ປຸຣິມານໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕີ ອາວາສິເກຫິ ''ອຊ຺ຊຸໂປສໂຖ ປນ຺ນຣໂສ''ຕີ ປຸພ຺ພກິຈ຺ເຈ ກຍິຣມາເນ ປຸຣິມານໍ ອາວາສິການໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕີ ອຕ຺ໂຖ. ສເຈສີກາຕີ ຍທີ ອາຄນ຺ຕຸກາ ພຫຸກາ ໂຫນ຺ຕີ. ປຸຣິມາຕີ ອາວາສິກາ. ເຕສໍ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕູຕີ ເຕສໍ ອາຄນ຺ຕຸການໍ ''ອຊ຺ຊ ໂປສໂຖ ຈາຕຸທ຺ທໂສ''ຕີ ປຸພ຺ພກິຈ຺ເຈ ກຍິຣມາເນ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕຸ. ເສເສປີຕີ ອາຄນ຺ຕຸການໍ ປນ຺ນຣສວາເຣປີ. ອຍໍ ນໂຍຕີ ''ອາຄນ຺ຕຸການໍ ປນ຺ນຣໂສ ອິຕຣານໍ ສເຈຕໂຣ''ຕີອາທິໂກ ອຍເມວ ນໂຍ. ເອຕ຺ຖ ປນ ເຍສໍ ປນ຺ນຣໂສ, ເຕ ຕິໂຣຣຏ຺ໂຕ ວາ ອາຄຕາ ອຕີຕໍ ວາ ອຸໂປສຖໍ ຈາຕຸທ຺ທສິກໍ ອກໍສູຕີ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໔໑໗. ອຕີຕຸໂປສຖສ຺ສ ຈາຕຸທ຺ທສິຍໍ ກຕຕ຺ຕາ ຈາຕຸທ຺ທສິຍໍ ປນ຺ນຣສຸໂປສໂຖ ກໂຕຕີ ປນ຺ນຣສີ ອາວາສິການໍ ປາຜິປໂທ ຊາໂຕ ຕີ ອາຫ ''ອາວາສິການໍ ປາຜິປໂທ''ຕີ. ອິຕຣານນ຺ຕີ ອາຄນ຺ຕຸການໍ. ອຸໂປສໂຖຕີ ປນ຺ນຣໂສ ອຸໂປສໂຖ. ສມໂຖການນ຺ຕີ ອຕ຺ຕ ນາ ສມານໍ ວາ ໂຖການໍ ວາ ອາຄນ຺ຕຸການໍ. ມູລຏ຺ຖາຕີ ອາວາສິກາ. ການໂຕ ເທນ຺ຕູຕີ ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉາຍ ເທນ຺ຕຸ.

໔໑໗.ໂນ ເຈ ເທນ຺ຕີຕີ ຍທີ ອາວາສິກາ ກາຍສາມຄ຺ຄີ ນ ເທນ຺ຕີ, ເຕສໍ ປນ ອາວາສິການໍ ທີຍ຺ໂຍ ອຸໂປສຖສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຊ຺ຊ ອຸໂປສຖກຣຕໍ ນຕ຺ຖີ. ພຫູສຸ ອນິຈ຺ຉາຍ ກາຍສາມຄ຺ຄີ ທເທຍ຺ຍາຕີ ໂຍຊນາ. ພຫູສູຕີ ອາຄນ຺ຕຸເກສຸ ພຫຸເກສຸ. ພຫີ ວາ ວເຊຕີ ອາວາສິກກິກ຺ຂຸປຣີສາ ນິສ຺ສີມໍ ວາ ວເຊຍ຺ຍາຕີ ອຕ຺ໂຖ.

໔໑໙໚ສາເວຍ຺ຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສງ຺ຂາຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ ວາຍມິຕ຺ວາ ສາເວຍ຺ຍ໚

໔໒໐໚ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕຸ໌ ...ເປ... ອຸທກາສນໍ ປຍ຺ຍເປຕ຺ຍ຺ຈ ມຫາເຖເຣນ ເປສິໂຕ ກລ຺ໂລ ນ ກເຣຍ຺ຍ ຕຖາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໚ ກລ຺ໂລຕິ ອຄິລາໂນ໚ ຕຖາຕິ ທຸກ຺ກຏໍ ອຕິທິສຕິ໚ ອາສເນສຸ ອສຕິ ອນ຺ຕມໂສ ສາຂາກງ຺ຄມ຺ປິ ກປ຺ປິຍໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ປຍ຺ຍເປຕພ຺ພໍ໚ ເຕ ເລ ອສຕິ ກປລ຺ເລ ອຄ຺ຄິປິ ຊາເລຕພ຺ໂພ໚

໔໒໑-໓໚ປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ ທກາສນນ຺ຕິ ປຣິໂກຊນິຍປານີໂຍທກຍ຺ຈ ອາສນຍ຺ຈ ສນ຺ນິຫິຕໍ ກຕ຺ວາ໚ ຄຓລຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອິທານິ ວກ຺ຂ ມານໍ ຄເຓນ ຖເປຕພ຺ພໍ ລຕ຺ຕື໚ ເຕຕິ ອຍ຺ເຍ ທຸເວ ກິກ຺ຂູ໚ ສມຕ຺ຕປ຺ຸພຸພາຣມ຺ເກນາຕິ ສມຕ຺ໂຕ ນິຍ຺ຖິໂຕ ປ຺ຸພເພສຸ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄເອກໍສກຣຕາທີສຸ ອາຣມ຺ໂກ ຍສ຺ສາຕິ ຕິປທພຫ຺ຸພິຫີ໚ ນເວນ ເຕ ເອວມີຣິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໚ ເຕຕິ ອິຕເຣ ທ຺ເວ໚

໔໒໔໚ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຸພພກິຈ຺ຈາທິກໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ນໂວ ເອວໍ ອິຣິໂຍຕິ ໂຍຊນາ໚

໔໒໕໚ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິ ວິຫາເຣ ເອເກກສ຺ສ ປາຣິສຸທ຺ຘິ ຫຣິຕ຺ວານາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໚ ເອເກກສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຈ຺ຉາຍໍ ທຸວິຕ຺ຕໍ໚ ກິຣິ ຍາຍ ຄ຺ເຓນ ທພ຺ເພນ ວາ ກິນ຺ເນ ອຕ຺ເຖ ພ຺ຍາປີຕຸ໌ ອິຈ຺ຉາ ວິຈ຺ຉາ໚ ເອຕ຺ຖ ປນ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ຘິຫຣຕາສງ຺ຂາຕາຍ ກິຣິຍາຍ ຈຕູ ສຸ ຈ ຕິສຸ ຈ ທ຺ວິສຸ ຈ ກິນ຺ນເມເກກໍ ພ຺ຍາປີຕຸ໌ ສມ຺ພນ຺ຘິຕຸ໌ ອິຈ຺ຉາຕິ ວິຈ຺ຉາ໚ ອິຕຣິຕເຣຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ກຣຕາກິຣິຍາວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ຕໂຍ ທ຺ເວ ເອໂກ ວາ ຕໍ ຕໍ ສງ຺ຆຸໂປສຖໍ ຄຕຸໂປສຖໍ ປຸຄ຺ຄລຸໂປສຖໍ ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໚ ອຍເມຕ຺ຖາສິປ຺ປາໂຍ – ຈຕູ ສຸ ເອກສ຺ສ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕໂຍ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕິສຸ ວາ ເອກສ຺ສ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ສງ຺ຆຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຊມ຺ເມນ ວຄ຺ຄໍ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ໚ ອຖ ປນ ເອກສ຺ສ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕໂຍ ສງ຺ຆຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອກສ຺ສ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸ ໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຊມ຺ເມນ ວຄ຺ຄໍ ນາມ ໂຫຕິ໚ ຍທິ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕໂຍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ສງ຺ຆຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຊມ຺ເມນ ສມຄ຺ຄໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ໚ ຕພ຺ພິປຣິຍາເຍນ ຊມ຺ເມນ ສມຄ຺ຄໍ ເວທິຕພ຺ພໍ໚

໔໒໖໚ ວຄ຺ເຄ ສມຄ຺ເຄ ວາ "ວຄ຺ໂຄ"ຕິ ສຍ຺ຍິໂນ ວິມຕິສ຺ສ ວາ ກໂຣໂຕ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໚ ວຄ຺ເຄຕິ ວຄ຺ຄສງ຺ເຆ໚ ວິມ ຕິສ຺ສາຕິ "ວຄ຺ໂຄ ນຸ ໂຂ, ສມຄ຺ໂຄ"ຕິ ເອວໍ ເວມຕິກສ຺ສ໚ ອິມິນາວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປກຕວາໂຣປິ ອຸປລກ຺ຂິໂຕ໚ ກໂຣໂຕຕິ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ໚ ເກທານິປ຺ປາເຍນ ກໂຣໂຕຕິ ໂຍຊນາ໚ ເອຕ຺ຖ ປນ ປາປສ຺ສ ພລວຕາຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ສຍ຺ຍິໂນຕິ ສຍ຺ຍາສິ ເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຈິຕ຺ຕວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໔໒໙-໓໐໚"ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາ"ຕິອາທິນາ ວຊ຺ຊນິຍປຸຄ຺ຄເລ ທສ຺ເສຕິ໚ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ໚ ນິສິນ຺ ນສທ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມສາຊນຕ຺ຕາ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕາທີທີ ກຕ຺ຕູທີ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ໚ "ເສສານ"ນ຺ຕິ ວິເສສນສ຺ສ ກິກ຺ຂູນໍ ພ຺ຍກິຈາເຣນ ສາຕ຺ຖກຕາ໚ ອກພ຺ພສ຺ສ ປຕ຺ຑກາທິເອກາທສວິຊສ຺ສ ອກພ຺ພສ຺ສ໚ ນິສິນ຺ນປຣິສາຍຍ຺ຈ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ນ ອຸທ຺ທິເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໚ ສກາຄາປຕ຺ຕິໂກ ຕຖາ ນ ອຸທ຺ທິເສຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໚ ວິກາລໂກຊນາທິວຕ຺ຖຸໂຕ ສມາໂນ ກາໂຄ ໂກຍ຺ຖາໂສ ເອຕິສ຺ ສາຕິ ສກາຄາ, ສາ ອາປຕ຺ຕິ ອສ຺ສາຕິ ພຫ຺ຸພິຫີ໚

ຉນ຺ເທນ ປຣິວຸຕ຺ເຖນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸພ຺ພິຊໍ ປາຣິວາສິຍໍ ປຣິສປາຣິວາສິຍໍ ຣຕ຺ຕິປາຣິວາສິຍໍ ຉນ຺ທປາຣິວາສິຍໍ ອຊ຺ຌາສຍປາຣິວາ ສິຍນ຺ຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ ສນ຺ນິປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຖ ເມຆຸຍ຺ຖານາທິນາ ເກນຈິເທວ ກຣຕີເຍນ ອໂນກາໂສ, ອຖ "ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມາ"ຕິ ຉນ຺ທໍ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ອຸຍ຺ຖຫນ຺ຕິ, ອິທໍ ປຣິສປາຣິວາສິຍໍ ນາມ ກິຍ຺ຈາປິ ປຣິສປາຣິວາສິຍໍ, ຉນ຺ທສ຺ສ ປນ ອວິສ຺ສຍ຺ຖຕ຺ຕາ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ໚

"ຍາວ ປນ ສພ຺ເພ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕິ, ຕາວ ຊມ຺ມໍ ສຸຕ຺ສ຺ສາມາ"ຕິ ເອກໍ ອຊ຺ເຊສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມິ ຊມ຺ມກຖໍ ກເຖນ຺ເຕເຍວ ອຣຸໂຓ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ສເຈ ຈາຕ຺ທ຺ທສິກໍ ກາຕຸໍ ນິສິນ຺ນາ, ປນ຺ນຣໂສຕິ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ສເຈ ປນ຺ນຣສິກໍ ກາຕຸໍ ນິສິນ຺ນາ, ປາຜິປເທ ອນຸ ໂປສເຖ ອຸໂປສຖໍ ກາຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິ, ອຍ຺ຍໍ ປນ ສງ຺ຆກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ອິທໍ ຣຕ຺ຕິປາຣິວາສິຍໍ ນາມ໚

ເອວໍ ປນ ນິສິນ຺ເນ ໂກຈິ ນກ຺ຂຕ຺ຕປາຖໂກ ກິກ຺ຂຸ "ອຊ຺ຊ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ທາຣຸຕໍ, ອິມໍ ກມ຺ມໍ ມາ ກໂຣຖາ"ຕິ ວທຕິ, ເຕ ຕສ຺ສ ວຈ

ເນນ ລນ຺ທໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ນິສີນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຖຍ຺ໂຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ປຏິມາເນນ຺ຕໍ, ອຕ຺ໂຖ ພາລໍ ອຸປ຺ຈ຺ຈ ຄາ’’ຕິ (ຊາ຺ ໑຺໑຺໔໙) ວຕ຺ວາ ‘‘ກຶ ນກ຺ຂຕ຺ເຕນ, ກໂຣຖາ’’ຕິ ວທຕິ, ອິທໍ ລນ຺ທປາຣິວາສິຍຍ຺ເຈວ ອຊ຺ຊາສຍປາຣິວາສິຍຍ຺ຈ຺. ເອກສ຺ມຶ ປາຣິວາສິເຍ ປຸນ ລນ຺ທປາຣິສຸທ຺ທິ ອາເນຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ຺.

໔໓໑຺ ອາປນ຺ນຍ຺ຈ ເວມຕິກຍ຺ຈ ອເທສຍິຕ຺ວາ ວາ ນາວິກຕ຺ວາ ວາ ອຸໂປ໌ສຖໍ ກາຕຸໍ ນ ຈ ກປ຺ປ໌ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ຺. ນາວິກຕ຺ວາຕິ ຄຣຸກາປຕ຺ຕຶ ອນາວິກຕ຺ວາ຺. ນ ຈາຕິ ເນວ຺.

໔໓໒຺ອຍຸຄິໂຕໂປ໌ສຖາຕິ ອຍຸຄິໂຕ ອວິສ຺ສຍ຺ໂຄ ອຸໂປ໌ສໂຖ ຍສ຺ມິນ຺ຕິ ພຫຸພ຺ພີຫີ຺. ຕທຫູຕິ ຕສ຺ມຶ ອຸໂປ໌ສຖທິວເສ຺. ອນ຺ຕຣາຍໍ ວາ ສງ຺ຄໍ ວາ ວິນາ ອຣີຍຸຄາຕຸໍ ສີມເມວ ວາ ນ ວເຊຕິ ໂຍຊນາ຺. ອຣີຍຸຄາຕຸນ຺ຕິ ອິມິນາ ຄຕ຺ໂປ໌ສຖມ຺ປິ ອຸປລກ຺ເຂຕິ຺. ສີມນ຺ຕິ ອິມິ ນາ ນທິມ຺ປິ຺.

ອຸໂປ໌ສຖນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ຺.

໔໕຺ ປວາຣຕານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໓໓຺‘‘ອຍ຺ຍມຍ຺ຍປ຺ປວາຣຕາ’’ຕ຺ຍາທີນໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍເລທີ ກາຕພ຺ພາ ປວາຣຕາ຺. ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຕໍ ຈຕຸນ຺ນຍ຺ຈ ຄຕາຍຕ຺ຕຶ ຄເປ໌ຕ຺ ວາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍປ຺ປວາຣຕາ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປນ ອຍຸຄເປ໌ຕ຺ວາວ຺. ອຣີຍຸຄານນ຺ຕິ ອຣີຍຸຄານປ຺ປວາຣຕາ, ຍຸປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕານໍ ກາເວ ນິຍຕນປຸ໌ສກຕ຺ຕາ ‘‘ອຣີຍຸຄານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ເສສາ ປຍ຺ຈາທີທີ ກາຕພ຺ພາ ອວເສສາ ສງ຺ຄປ຺ປວາຣຕາ ສງ຺ຄວເສນ ຄຕ຺ຕຶ ຄ ເປ໌ຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພາ຺. ເອເຕນ ນວສຸ ສງ຺ຄປ຺ປວາຣຕາທໂຍ ຕີສ຺ໂສ ທສ຺ສິຕາ຺. ນວ ທີ ປວາຣຕາ ຈາຕຸທ຺ທສີ ປນ຺ນຣສີ ສາມຄ຺ຄີ ຕີ ທິວສວເສນ, ເຕວາຈີ ທ຺ເວວາຈີ ເອກວາຈີຕິ ກຕ຺ຕພ຺ພາກາຣວເສນ, ສງ຺ເຄ ປວາຣຕາ, ຄເຕ ປວາຣຕາ, ປຸຄ຺ຄເລ ປ ວາຣຕາຕີ ກາຣກວເສນ ຈ຺. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມວສ຺ສໍວຸຕ຺ຖານໍ ປຸພ຺ພກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມາ ວາ ເຕສໍເຍວ ສເຈ ກຕ຺ທນກາຣເວທີ ອຸປ຺ທຸທ຺ ຕາ ປວາຣຕໍ ປຈ຺ຈຸກ຺ກຫ຺ຍນ຺ຕິ, ອຖ ກຕ຺ຕິກມາສສ຺ສ ກາລຸອປກ຺ຂຈາຕຸທ຺ທໂສ ວາ ປຈ຺ຈິມກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມາ ວາ ປຈ຺ຈິມວສ຺ສໍ ວຸຕ຺ຖານຍ຺ຈ ປຈ຺ຈິມກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມາ ເອວ ວາ ປວາຣຕາທິວສາ ໂຫນ຺ຕິ຺. ອິທໍ ປນ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕໍ຺. ຕຖາຣູປປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍ ສຕິ ທ຺ ວິນ຺ນໍ ກຕ຺ຕິກປຸຕ຺ຕມານໍ ປຸຣິເມສຸ ຈາຕຸທ຺ທເສສຸປິ ປວາຣຕໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ຺. ກິນ຺ນສ຺ສ ປນ ສງ຺ຄສ຺ສ ສາມຄ຺ຄີຍໍ ໂຍ ໂກຈິ ທິວ ໂສ ປວາຣຕາທິວໂສ ໂຫຕິ຺. ອິມາ ທິວສວເສນ ຕີສ຺ໂສ ປວາຣຕາ຺. ກຕ຺ຕພ຺ພາກາຣວເສນ ປນ ວກ຺ຂມານນເຍນ ວິຍ຺ຍາຕພ຺ ພາ຺.

໔໓໔຺‘‘ປຸພ຺ພກິຈ຺ເຈ’’ຕິອາທີສຸ –

‘‘ສມ຺ມຊ຺ຊນີ ປທີໂປ ຈ, ອຸທກໍ ອາສເນນ ຈ;

ປວາຣຕາຍ ເອຕານີ, ປຸພ຺ພກຣຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺.

‘‘ລນ຺ທປ຺ປວາຣຕາ ອຸຕຸກ຺ຂານໍ, ກິກ຺ຂຸຄຕນາ ຈ ໂອວາໂທ;

ປວາຣຕາຍ ເອຕານີ, ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺.

‘‘ປວາຣຕາ ຍາວຕິກາ ຈ ກິກ຺ຂູ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ,

ສກາຄາປຕ຺ຕິໂຍ ຈ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ;

ວຊ຺ຊນີຍາ ຈ ປຸຄ຺ຄລາ ຕສ຺ມຶ ນ ໂຫນ຺ຕິ,

ປ໌ຕ຺ຕກລຸລນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ຺ –

ເອວໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ ປຸ໌ພ຺ພກິຈ຺ຈາຫໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ລຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອິທານິ ວກ຺ຂມານໍ ສາມຄ຺ຄໍ ສງ຺ຆລຕ຺ຕີ຺ ເອວໍ ປ໌ນ ລຕ຺ຕິຍາ ຖປີຕາຍ ກາຣເຕ ສຕິ ເຕວາຈິກທ຺ເວວາຈິກເອກວາຈິກສມານວສ຺ສິກວເສນປີ ປ໌ວາເຣຕ຺ຸ ວຍ຺ຍຕິ຺ ອຍເມວ ປ໌ນ ລຕ຺ຕິ ''ສງ຺ໂຆ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ''ສງ຺ໂຆ ເຕວາຈິກໍ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍ, ສງ຺ໂຆ ທ຺ເວວາຈິກໍ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍ, ສງ຺ໂຆ ເອກວາຈິກໍ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍ, ສງ຺ໂຆ ສມານວສ຺ສິກໍ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍາ''ຕິປີ ຖເປ໌ຕ຺ຸ ວຍ຺ຍຕິ຺ ຈາຕ຺ຸທ຺ທສິຍໍ ປ໌ນ ສາມຄ຺ຄິຍຄ຺ຈ ''ຈາຕ຺ຸທ຺ທສີ ສາມຄ຺ຄີ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ຺

໔໓໗຺ ເຖເຣສຸ ອຸກ຺ກຸຍິກໍ ນິສຊ຺ຊ ປ໌ວາເຣນ຺ເຕສຸ ນໂວ ຍາວ ສຍໍ ປ໌ວາເຣຕິ, ຕາວ ອຸກ຺ກຸຍິໂກ ເອວ ອຈ຺ຉຕູຕິ ໂຍຊນາ຺ ອຈ຺ຉຕູຕິ ນິສີເທຍ຺ຍ຺

໔໔໐-໔຺ ສມ຺ມສາກຈ຺ຉາ ຈ ກລໂຫ ຈາຕິ ທ຺ວນ຺ໂທ຺ ຣຕ຺ຕິຍາ ເຂປີຕກາວໂຕ ເຕວາຈິກາຍ ໂອກາເສ ອສຕິ ທສວິເຘ ວາ ອນ຺ຕຣາເຍ ສຕິ ''ສຸຓາຕຸ ເມ…ເປ໌… ສມານວສ຺ສິກໍ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ອນຸຣູປໂຕ ລຕ຺ຕີ ວຕ຺ວາ ຍຖາຖປີຕລຕ຺ຕິຍາ ອນຸຣູເປ໌ນ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ອນຸຣູປໂຕຕິ ''ສຸຓາຕຸ ເມ…ເປ໌… ທານໍ ເທນ຺ເຕທິ ຣຕ຺ຕິ ເຂປີຕາ, ສເຈ…ເປ໌… ຣຕ຺ຕິ ວິກາຍິສ຺ສຕິ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປ໌ຕ຺ຕກລຸລ''ນ຺ຕິອາທິນາ ເຕນ ເຂປີຕຣຕ຺ຕິຍາ ອນຸຣູເປ໌ນ຺ ''ສຸຓາຕຸ ເມ ກນ຺ເຕ ສງ຺ໂຆ, ອຍໍ ຣາຊນ຺ຕຣາໂຍ, ສເຈ ສງ຺ໂຆ ເຕວາຈິກໍ…ເປ໌… ສງ຺ໂຆ ກວິສ຺ສຕິ, ອຖາຍໍ ຣາຊນ຺ຕຣາໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປ໌ຕ຺ຕກລຸລ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຣາຊນ຺ຕຣາຍາທີນໍ ອນຸຣູເປ໌ນ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ''ອຖາຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ປ໌ນ ເປ໌ຍ຺ ຍາລວເສນ ອນ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ''ທ຺ເວວາຈິກ''ນ຺ຕິອາທິກໍ ປ໌ນ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ວຕ຺ຕພ຺ພມ຺ປີ ລງ຺ຆນກ຺ກເມນ ສມ຺ປີຕ຺ເທຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວຈນສມເຍ ປ໌ນ ''ທ຺ເວວາຈິກໍ ປ໌ວາເຣຍ຺ຍ''ອິຈ຺ຈາທິນາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ຺ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ຍທິ ສມາອາທິກາ ຈາຕິ ''ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ຍທິ ສມາ''ອິຈ຺ຈາທໂຍ ອຸໂປ໌ສເຖ ວຸຕ຺ຕາ ຄາຖາໂຍ ຈ຺ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕິສ຺ສໍ ປ໌ວາຣຓາຍໍ຺ ອຍ ເມວ ຈ ອາຫຣຓກ຺ກໂມ –

ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ຍທິ ສມາ, ປ໌ວາເຣນ຺ເຕວ ໂຖກິກາ;

ປ໌ວາຣິຕາ ເຕ ສຸປ໌ປ໌ວາຣິຕາ, ອຄ຺ເຄທິ ຈ ປ໌ວາຣິຍໍ;

ປ໌ວາຣິເຕສຸ ສກລາ-ເຍກຈ຺ຈາຍຸຍ຺ຖິຕາຍ ວາ຺

ປ໌ວາເຣຍ຺ຍຸຄ຺ຈ ເຕ ເຕສໍ, ສນ຺ຕິເກ ພຫຸກາ ສເຈ;

ກຕ຺ວາ ສພ຺ພວິກປ຺ເປ໌ສຸ, ປຸ໌ພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ປຸ໌ນຸທ຺ທິເສຕິ຺

''ອາວາສິການໍ ປ໌ນ຺ນຣໂສ''ຕິອາທິກາ ຄາຖາໂຍ ປ໌ນ ເອຕ຺ຖາປີ ສມານາ຺

໔໔໓຺ລຕ຺ຕີ ວຕ຺ວາຕິ ວກ຺ຂມານຄຓລຕ຺ຕີ ວຕ຺ວາ຺

໔໔໔຺ສມ຺ທິຣິຍາຕິ ອຄ຺ເຄ ທ຺ເວ ຕໂຍ ວາ ວກ຺ຂມານກ຺ກເມນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ຺

໔໔໕-໖຺ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຕ຺ວາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ກຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຸ໌ພ຺ພກິຈ຺ຈາທິກໍ຺ ນເວນປີ ''ອທໍ ກນ຺ເຕ…ເປ໌… ປ໌ຜິກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ເຖໂຣ ອີຣິໂຍຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ເອວນ຺ຕິ ອິທານິ ວກ຺ຂມານໍ ປ໌ຣາມສຕິ຺

໔໔໘຺''ຍສ຺ມິ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານເມວ຺

໔໕໐໚ຄາຖາໂຍຕິ ‘‘ວຄຸເຄ ສມຄຸເຄ ວຄຸໂຄຕິ, ສຄຸຄິໂນ’’ຕິອາທິກາ ເທຍຸຄາ ວຸຕຸຕຄາຖາໂຍ ວາ໚ ອຍໍ ປເນຕຸຖ ວິເສໂສ – ກໂຣໂຕຕິ ເອຕຸຖ ປວາຣຕໍ ກໂຣໂຕຕິ ອຕຸໂຖ ຄເຫຕພຸໂພ໚ ຕຕິຍ ຄາຖາຍ ‘‘ປາຕິໂມກຸຂໍ ນ ອຸທຸທິເສ’’ຕິ ອປເນຕຸວາ ‘‘ໂນ ກເຣຍຸຍ ປວາຣຕາ’’ນຸຕິ ປທໍ ປກຸຂິປິຕພຸພໍ໚ ຈຕຸຕຸຖຄາຖາຍ ‘‘ອນຸໂປສເຖ’’ຕິອາທິຄາຖາພນຸຂໍ ອປເນຕຸວາ ‘‘ເນວ ປວາຣເຕ ກາຕຸໍ, ສາກປຸປຕິ ປວາຣຕາ’’ຕິ ປກຸຂິປິຕພຸພໍ໚ ປຄຸຈມຄາຖາຍ ‘‘ອຜຸຄິໂຕໂປສຖາວາສາ’’ຕິ ອປເນຕຸວາ ‘‘ປວາຣຕາຄິຕາວາສາ’’ຕິ ປກຸຂິປິຕພຸພໍ໚

໔໕໑໚ສງໍໝນຸຕິ ປວາຣິເຕວາຕິ ປຸຣິມວສຸສູປຄເຕ ສງໍໝນຸຕິ ປວາຣິເຕ ເອວ໚ ປາຣິສຸທຸຂິອຸໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍາຕິ ນ ເອກສຸມິ ອຸໂປສຖຄຸເຄ ທຸເວ ລຕຸຕິໂຍ ຄເປຕພຸພາຕິ ອຂິປຸປາໂຍ໚ ປຈຸຂິມິກາຍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ອປຣິນິຜຸຄິຕວສຸໂສ ອວຸຕຸໂຖ໚ ອນຸປາຄໂຕຕິ ວສຸສໍ ອນຸປາຄໂຕ໚ ອຍເມຕຸຖາຂິປຸປາໂຍ – ປຸຣິມິກາຍ ວສຸສໍ ອຸປຄຕາ ປຄຸຈ ວາ ອຕິເຣກາ ວາ ປຈຸຂິມິກາຍ ອຸປຄຕາ ເຕຫິ ສມາ ວາ ອູນຕຣາ ວາ ປຸຣິມິກາຍ ວາ ອຸປຄເຕຫິ ປຈຸຂິມິກາຍ ອຸປຄຕາ ໂຖກຕຣາ ເຈວ ໂຫນຸຕິ, ສງໍໝປຸປວາຣຕາຍ ຄຕໍ ປູເຣນຸຕິ ສງໍໝປຸປວາຣຕາວເສນ ລຕຸຕິ ຄເປຕຸວາ, ອຖ ຈ ອຸໂກປິ ເອກໂຕ ຫຸຕຸວາ ສງໍໝ ນ ປູເຣນຸຕິ, ຄຕໍ ປນ ປູເຣນຸຕິ, ຄຕລຕຸຕິ ຄເປຕຸວາ ປວາເຣຕພຸພໍ, ປຈຸຂາ ເຕສໍ ສນຸຕິເກ ປາຣິສຸທຸຂິອຸໂປສໂຖ ກາຕພຸໂພ໚ ຍທິ ປນ ປຸຣິມິກາຍ ເອໂກ, ປຈຸຂິມິກາຍ ເອໂກ, ເອເກນ ເອກສຸສ ສນຸຕິເກ ປວາເຣຕພຸພໍ, ເອເກນ ປາຣິສຸທຸຂິອຸໂປສໂຖ ກາຕພຸໂພ໚ ສເຈ ປຸຣິເມຫິ ວສຸສູປຄເຕຫິ ປຈຸຂາ ວສຸສູປຄຕາ ເອເກນປິ ອຂິກາ ສງໍໝ ປູເຣນຸຕິ, ປຄມໍ ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສິຕຸວາ ປຈຸຂາ ເຕສໍ ສນຸຕິເກ ປວາເຣຕພຸພນຸຕິ໚ ຄເຕປິ ເອເສວ ນໂຍ໚ ເອວມຸປຣິປິ ຍຖາໂຍຄໍ ຈິນຸຕນີຍໍ໚

໔໕໔໚ຈາຕຸມາສິນີຍາຕິ ອປຣກຕຸຕິກປຸຕຸຕມາຍໍ໚ ສງເຜນາຕິ ປຄມໍ ວສຸສູປຄເຕນ ສງເຜນ໚ ວຸຕຸຖາ ວສຸສາ ເຍຫິ ເຕ ວຸຕຸຖວສຸສາ, ປຈຸຂິມວສຸສູປຄຕາ໚ ສເຈ ອປຸປຕຣາ ສິຍຸນຸຕິ ອິມິນາ ຍທິ ອຂິກຕຣາ ວາ ສມສມາ ວາ ໂຫນຸຕິ, ປວາຣຕາລຕຸຕິ ຄເປຕຸວາ ປຈຸຂິມວສຸສູປຄເຕຫິ ປຄມໍ ປວາຣິເຕ ປຈຸຂາ ອິຕເຣຫິ ປາຣິສຸທຸຂິອຸໂປສໂຖ ກາຕພຸໂພຕິ ທີເປຕິຕິ໚

ປວາຣຕານິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ໚

໔໖໚ ສໍວຣນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໕໖໚ ສໍວຣຕໍ ຈກຸຂຸທຸວາຣາທີນໍ ສຕິກວາເຜນ ປິທຫນໍ ສໍວໂຣ໚ ຕຕຸຖ ກິຄຸຈາປິ ຈກຸຂຸນຸທຸຣິເຍ ສໍວໂຣ ນຕຸຖິ, ນ ຫິ ຈກຸຂຸປສາທໍ ນິສຸສາຍ ສຕິ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເນວ ກວງຄສມເຍ ອາວຊຸຊນາທີນໍ ອຄຸລຕຣສມເຍ, ຊວນກຸຂເຕ ປນ ອຸປຸປຊຸຊຕີຕິ ຕທາ ສໍວໂຣ ໂຫຕິ, ເອວໍ ໂຫນຸເຕ ປນ ໂສ ຈກຸຂຸທຸວາຣາທີນໍ ສໍວໂຣຕິ ວຸຈຸຈຕິ໚ ຈກຸຂຸໂສຕາທີເກເທຫີຕິ ຈກຸຂຸ ຈ ໂສຕຄຸຈ, ຕານິ ອາທີ ເຍສໍ, ເຕວ ເກທາ ຈາຕິ ສມາໂສ, ເຕຫິ ທຸວາເຣຫິ໚ ອກິຊຸຊາທີປຸປວຕຸຕິຍາ ອຈຸຈນຸໂຕປກາຣກຕຸຕາ ກຣຕຸຕເຖ ເຈຕຸຖ ຕ ຕິຍາ໚ ເອເຕນ ຈກຸຂຸໂສຕຜານຊິວຸຫາກາຍມນສງຂາຕານິ ທຸວາຣານິ ວຸຕຸຕານິ໚ ຮູປສທຸທາທີໂຄຈເຣຕິ ຮູປສທຸທຄນຸຂຣສໂຜຍຸຄພຸພຂມຸມສງຂາເຕ ວິສເຍ໚ ອກິຊຸຊາໂທມນສຸສາທີປຸປວຕຸຕິນຸຕິ ເອຕຸຖ ປຣສມຸປຕຸຕີ ອກິມຸຂໍ ຊາຍຕີຕິ ອກິຊຸຊາ, ພລວຕຕຸຫາ໚ ອາທິ-ສທຸເທນ ມິຈຸຂາທິຍຸຄິອາທໂຍ ອເນເກ ອກຸສລາ ຂມຸມາ ສງຄຫິຕາ໚

໔໕໔໚ ສກໍ ຈິຕຸຕໍ ກິຍຸຄາທີ ທຸປຸປສຸໍ ວິຍ ນິຄຸຄເຫຍຸຍາຕິ ສມຸພນຸໂຂ໚ ກິຍຸຄນຸຕິ ກິຍຸຄຍຸຄາເນ ອຸປຸປນຸນໍ ສສຸສໍ ຄທີຕໍ໚ ກິຍຸຄໍ ອທຕີຕິ ກິຍຸຄາທີ, ຕໍ໚ ສມຸປຊາໂນຕິ ສາຕຸຖກສປຸປາຍໂຄຈຣອສມຸໂມຫສງຂາເຕນ ຈຕຸສມຸປຊຄຸເຄນ ສມຸມາ ປຊາໂນ໚ ອິມິນາ ອິນຸທຸຣິຍສໍວຣສີລໍ ກຖິຕໍ໚

ສໍວຣນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຄິຕາ໚

໔໗໚ ສຸທຸຂິນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໕໔໚ ເທສນາ ສໍວໂຣ ເອຜຸຄິ ປຈຸຈເວກຸຂຕນຸຕິ ເກທໂຕ ສຸທຸຂິ ຈຕຸພຸພິຂາຕິ ສມຸພນຸໂຂ໚ ‘‘ປຈຸຈເວກຸຂຕໍ ເກທໂຕ’’ຕິ ວຕຕພຸເພ ນິຄຸຄຫີຕໂລໂປ ທຜຸຄພຸໂພ, ເທສນາສຸທຸຂິ ສໍວຣສຸທຸຂິ ປຣິເຍຜຸຄິສຸທຸຂິ ປຈຸຈເວກຸຂຕາສຸທຸຂີຕິ ຈຕຸພຸພິຂາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໚ ຕຕຸຖ ສຸຊຸຊຕີຕິ ສຸທຸຂິ, ຍຖາຂມຸມໍ ເທສນາຍ ສຸທຸຂິ ເທສນາສຸທຸຂິ໚ ວຸຜຸຄານສຸສາປິ ເຈຕຸຖ ເທສນາຍ ເອວ ສງຄໂຫ ທຜຸຄພຸ

ໂພ ฯ ມູລາປຕຼຕີນໍ ປນ ອກິກຸຂຸຕາປຜີລຸລາວ ເທສນາຕີ ເທຍຸຖາ ວຸຕຸຕາ, ສາວສຸສ ປາຣາຊິກາປນຸນສຸສ ວິສຸທຸສີ ນາມ ໂຫຕີ ฯ ອຍລຸທີ ຍສຸມາ ປາຣາຊິກໍ ອາປນຸໂນ, ຕສຸມາ ກິກຸຂຸກາເວ ຖຕຸວາ ອກພຸໂພ ຊານາທີນີ ອຂີຄນຸຕຸໍ ฯ ກິກຸຂຸກາໂວ ທີສຸສ ສຄຸຄນຸຕຣາໂຍ ເຈວ ໂຫຕີ, ມຄຸຄນຸຕຣາໂຍ ຈ ฯ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

''ສາມລຸລໍ ທຸປຸປຣາມຜຸຖໍ, ນິຣຍາຍູປກຫຸຒຕີ''ຕີ ฯ (ຂ ฯ ປ ฯ ໓໑໑);

ອປຣມຸປີ ວຸຕຸຕໍ –

''ສີຖິໂລ ທີ ປຣິພຸພໂຊ, ກີຍຸໂຍ ອາກີຣເຕ ຣຊ''ນຸຕີ ฯ (ຂ ฯ ປ ฯ ໓໑໓);

ອີຈຸຈສຸສ ກິກຸຂຸກາໂວ ວິສຸທຸສີ ນາມ ນ ໂຫຕີ ฯ ຍສຸມາ ປນ ຄິທີອາທີໂກ ຫຸຕຸວາ ທານສຣຕາສີລສໍວຣາທີທີ ສຄຸຄມຄຸຄໍ ວາ ຊານວິໂມກຸຂມຄຸຄໍ ວາ ອາຣາເຂຕຸໍ ກພຸໂພ ໂຫຕີ, ຕສຸມາສຸສ ຄິທີອາທີກາໂວ ວິສຸທຸສີ ນາມ ໂຫຕີ ฯ ອຂີຍຸຖານວິສີຍຸເຄນ ສໍເຣນ ວິສຸທຸສີ ສໍວຣວິສຸທຸສີ ฯ ຂມຸເມນ ສເມນ ປຈຸຈຍານໍ ເອຍຸກິຍາ ສຸທຸສີ ເອຍຸກິສຸທຸສີ ฯ ຈຕູສຸ ປຈຸຈເຍສຸ ປຈຸຈເວກຸຂເຒນ ສຸທຸສີ ປຈຸຈເວກຸຂຕາສຸທຸສີ ฯ ''ຈຕຸພຸພິຂາ ປາຕີ''ຕີອາທີສຸ ປາຕີໂມກຸຂສໍວຣສມຸມຕນຸຕີ ''ປາຕີໂມກຸຂສໍວໂຣ''ຕີ ສມຸມຕໍ ສີລໍ ฯ

໔໕໖ ฯ ຈິຕຸຕາຂີຍຸຖານສໍວຣາ ສຸຊຊຕີຕີ ອີນຸທຸຣິຍສໍວໂຣ ສໍວຣສຸທຸສີຕີ ວຸຕຸໂຕຕີ ໂຍຊນາ ฯ

໔໕໗ ฯ ອເນສນໍ ປຫາຍ ຂມຸເມນ ອຸປຸປາເທນຸຕສຸສ ເອຍຸກິຍາ ສຸທຸຂຕຸຕາ ອາຊີວປາສຸສີຕໍ ເອຍຸກິສຸທຸສີຕີ ວຸຕຸຕນຸຕີ ສມຸພນຸໂຂ ฯ ອຸປຸປາເທນຸຕສຸສາຕີ ປຈຸຈເຍ ອຸປຸປາເທນຸຕສຸສ ฯ

໔໕໘ ฯປຈຸຈເວກຸຂຕາສຸຊຊນາຕີ ເຫຕຸມຸທີ ປລຸຈມີຕີ ฯ

ສຸທຸສີນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ ฯ

໔໘ ฯ ສນຸໂຕສນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໕໙ ฯ ປໍສຸກູລໍ ປີຕຸທີຍາໂລໂປ ຣຸກຸຂມູລໍ ປູຕິມຸຕຸຕເກສຊຊນຸຕີ ອີເມ ຈຕຸຕາໂຣ ປຈຸຈຍາ ອປຸປຄຸພນກຕາຍ ອປຸປາ ເຈວ ກສຸສຈິປີ ອາລຍາກາເວນ ອນວຊຊາ ຈ ຄຕຄຕຍຸຖາເນ ລພຸກມານຕາຍ ສຸລກາ ຈາຕີ ວຸຈຸຈນຸຕີ, ເຕນາຫ ''ອປຸເປນາ''ຕີອາທີ ฯ ມຕຸຕລຸລູຕີ ປຣິເຍສນປຸປຜີຄຸຄຫຕາປຣິໂກຄວິສຸສຊຊເນສຸ ຈຕູສຸ ມຕຸຕລຸລຸຕາວເສນ ປມາຕລຸລູ ฯ

໔໖໐ ฯ ກາຖໍ ສນຸຕຸຍຸໂຖຕີ ອາຫ ''ອຕີຕ''ນຸຕີອາທີ ฯ ປຈຸຈຸປຸປນຸເນນ ຍາເປນຸໂຕຕີ ຍຖາລາກຍຖາພລຍຖາສາຣຸປຸປວເສນ ປຈຸ ຈຸປຸປນຸເນນ ຍຖາວຸຕຸຕຈຕຸພຸພິຂປຈຸຈເຍນ ຍາເປນຸໂຕຕີ ฯ

ສນຸໂຕສນິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ ฯ

໔໙ ฯ ຈຕຸຣາຣກຸຂນິທຸເທສວຕຸຕນາ

໔໖໑-໔ ฯ ພຸທຸຂານຸສຸສຕີ ...ເປ... ມຣຕາສຸສຕີຕີ ອີມາ ຈຕຸຣາຣກຸຂາ ນາມາຕີ ເສໂສ ฯ ອາຣກຕຸຕາທີນາຕີ ອາຣກກາໂວ ອາຣກຕຸຕໍ, ຕໍ ອາທີ ຍສຸສ ''ອຣີນໍ ຫຕຕຸຕາ''ຕີອາທີກສຸສ ຕໍ ອາຣກຕຸຕາທີ ฯ ເຕນ ເຕນ ມຄຸເຄນ ສວາສນານໍ ອຣານໍ ຫຕຕຸ ຕາ ອາຣກາ ສພຸພກິເລເສທີ ສຸວິທູຣວິທູເຣ ຖິໂຕຕີ ອາ-ກາຣສຸສ ຣສຸສຕຸຕໍ, ກ-ກາຣສຸສ ຫ-ກາຣໍ ສານຸນາສິກໍ ກຕຸວາ ''ອຣຫ''ນຸ ຕີ ປທສີທຸສີ ເວທີຕພຸພາ ฯ ''ອາຣກາ''ຕີ ຈ ວຸຕຸເຕ ສາມລຸລໂຊຕນາຍ ວິເສເສ ອວຍຸຖານໂຕ, ວິເສສຕຸຖິນາ ຈ ວິເສສສຸສ ອນຸປຸປໂຍຊິຕພຸພຕຸຕາ ''ກິເລເສທີ''ຕີ ລພຸກຕີ ฯ

ສມ্ມາຕີ ອວິປຣີຕໍ។ ສາມນ্ຕີ ສຍເມວ, ອປຣເນຍ্ໂຍ ຫຸຕ্ວາຕີ ອຕ্ໂຖ។ ‘‘ສມ্ພຸທ্ໂທ’’ຕີ ທີ ເອຕ্ຖ ສໍ-ສທ্ໂທ ‘‘ສຍ’’ນ্ຕີ ເອຕສ্ສ ອຕ্ຖສ্ສ ໂພຄໂກ ທຍຸຖພ্ໂພ។ ພຸທ্ຣໂຕຕີ ກາວປ্ປ໌ສາໂນຍໍ ນິທ্ເທໂສ, ພຸທ্ຣຕ্ຕາຕີ ອຕ্ໂຖ។ ‘‘ອຣທໍ’’ ອິຕີ ວາ ‘‘ສມ্ມາສມ্ພຸທ্ໂທ’’ ອິຕີ ວາ ກຄວໂຕ ນວເກເທ ຄຸເຕ ຍາ ປຸນປ্ປຸນໍ ອນຸສ্ສຕີ, ສາ ພຸທ্ຣານຸສ্ສຕີຕີ ໂຍຊນາ។ ‘‘ສມ্ມາສມ্ພຸທ্ໂທ ອິຕີ’’ຕີ ວຕ্ຕພ্ເພ ອ-ກາໂຣ ສນ্ນິວເສນ ອາຄໂຕ។ ອິຕີ-ສທ্ໂທ ປເນຕ্ຖ ອາທິອຕ্ໂຖ, ອິຈ্ຈາທີຕີ ອຕ্ໂຖ។ ນວເກເທຕີ ‘‘ອນຸຕ্ຕໂຣ ປຸຣິສທມ্ມສາຣຖີ’’ຕີ ເອກໂຕ ຄເທຕ্ວາ។ ເອຕ্ຖ ປນ ອຸປ໌ຈາໂຣ ອຸປ্ປ໌ຊ্ຊຕີ, ນ ອປ্ປ໌ນາ, ຕຖາ ມຣຕາສ্ສຕີຍໍ។ ອິຕເຣສຸ ປນ ອຸກາຍມ্ປີ ອຸປ্ປ໌ຊ্ຊຕີຕີ ເວທິຕພ্ພໍ។ ພຸທ্ຣານຸສ্ສຕີ។

໔໖໓-໔។‘‘ສີມຍ্ຖາ’’ຕິອາທີນາ ເມຕ্ຕາກາວນໍ ທສ্ເສຕີ។ ສີມຍ্ຖສ্ງເຟຕີ ສີມາຍໍ ຕິຍ্ຖຕີຕີ ສີມຍ্ໂຖ , ໂສວ ສ্ງໂພ។ ໂຄຈຣ ຄາມມ্ຫີ ອິສ্ສເຣ ຊເນຕີ ສມ্ພນ্ໂທ។ ຕຕ্ຖ ມານຸເສ ອຸປ໌າທາຍ ສພ্ພສຕ্ເຕສູຕີ ໂຍເຊຕພ্ພໍ។ ຕຕ্ຖາຕີ ຕສ্ມີ ຄາເມ។ ສຸຂິຕາ ໂຫນ্ຕຸ ອເວຣາຕີ ປທຈ্ເຂໂທ។ ອາທີນາຕີ ‘‘ອພ্ຍາປຊ্ຊາ ໂຫນ্ຕຸ, ອນີຄາ ໂຫນ্ຕຸ, ສຸຂີ ອຕ্ຕານໍ ປຣິຫຣນ্ຕູ’’ຕີ ອິມິນາ។ ປຣິຈ্ຂິຊ্ຊ ປຣິຈ্ຂິຊ্ຊາຕີ ‘‘ອິມສ্ມີ ວິຫາເຣ ສພ্ເພ ກິກ্ຂູ’’ຕິອາທີນາ ເອວມ্ປີ ປຣິຈ্ຂິນ্ທິຕ্ວາ ປຣິຈ্ຂິນ্ທິຕ্ວາ។ ເມຕ্ຕາກາວນາ។

໔໖໔-໖។ ອິທານີ ອສຸກໍ ນິທ্ທິສນ্ໂຕ ສພ্ພປຄມໍ ສາເຮຕພ্ພໍ ສຕ্ຕວິຮມຸຄ্ຄທໂກສລ্ລໍ ‘‘ວຕ্ເຕ’’ຈ্ຈາທີນາ ທສ্ເສຕີ។ ສຕ্ຕວິຮຄ্ທີ ຕໍ ນຍໂຕ ອາຄຕໍ ວາຈາສຊ্ຊາຍມນສາສຊ্ຊາເຍທີ ສທ্ທີ។ ຕຕ্ຖ ປຄມໍ ວາຈາຍ ສຊ্ຊາຍນ্ເຕນ ຈຕ্ຕາຣີ ຕຈປ໌ຍ্ຈກາທີນິ ປຣິຈ্ຂິນ্ທິຕ্ວາ ອນຸໂລມປ্ປ໌ຝິໂລມວເສນ ກາຕພ্ພໍ។ ຍຖາ ປນ ວຈສາ, ຕເຖວ ມນສາປີ ສຊ্ຊາໂຍ ກາຕພ্ໂພ។ ວຈສາ ສຊ্ຊາໂຍ ທີ ມນສາ ສຊ্ຊາຍສ্ສ ປ໌ຈ্ຈໂຍ។ ໂສ ປນ ລກ্ຂຄປ্ປ໌ຝິເວຮສ্ສ ປ໌ຈ্ຈໂຍ។ ຕຕ্ຖ ວຕ্ໂຕ ນາມ ເກສາທີ ນໍ ວຕ্ໂຕ។ ສຕ্ຖານໍ ເຕສໍເຍວ ສຕ্ຖານໍ។ ໂອກາໂສ ເຕສໍເຍວ ປຕິຍ্ໂຖກາໂສ។ ທິສາ ນາກິໂຕ ອຸທ্ຣໍ ອຸປຣິມທິສາ, ອໂຮ ເທຍ্ຖິມາ។ ປຣິຈ্ເຂໂທ ນາມ ‘‘ອຍໍ ໂກຍ্ຖາໂສ ເທຍ্ຖາ ຈ ອຸປຣິ ຈ ຕິຣິຍຄ্ຈ ອິມິນາ ນາມ ປຣິຈ্ຂິນ্ໂນ’’ຕີ ເອວໍ ສກາຄປຣິຈ্ເຂໂທ ເຈວ ‘‘ເກສາ ນ ໂລມາ, ໂລມາ ນ ເກສາ’’ຕີ ເອວໍ ອມິສ্ສກຕາວເສນ ວິສກາຄປຣິຈ্ເຂໂທ ຈ។ ເກສາທີໂກຍ্ຖາເສ ວວຕ্ຖເປ໌ຕ্ວາຕີ ສມ্ພນ্ໂຮ។ ວວຕ্ຖເປ໌ຕ্ວາຕີ ວຸຕ্ຕນເຍນ ວວຕ্ຖເປ໌ຕ্ວາ។

ເອວໍ ວວຕ্ຖເປ໌ນ্ເຕນ ຍຖາວຸຕ্ຕໍ ສຕ্ຕວິຮໍ ອຸຄ্ຄທໂກສລ্ລໍ ສມ্ປ໌າເທຕ্ວາ ອຍ্ຖາຣສວິຮໍ ມນສິກາຣໂກສລ্ລໍ ສມ্ປ໌າເທຕພ্ພນ্ຕີ ທສ্ເສຕ্ຸ ‘‘ອນຸປຸ໌ພ্ພໂຕ’’ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ্ຖ ອປ্ປ໌ນາໂຕ ຕໂຍ ຈ ສຸຕ্ຕນ্ຕາຕີ ອິເມ ຈຕ্ຕາໂຣປີ ນຍໂຕວາຄເຕ ນາຕີສີຟາທີສຸ ປກ্ຂິປີຕ্ວາ ທສວິຮຕາ ເວທິຕພ্ພາ។ ອນຸປຸ໌ພ্ພໂຕຕີ ສຊ্ຊາຍກຣຕໂຕ ປຍ্ຖາຍ ອນຸປ໌ຝິປ໌າຝິຍາ។ ນາຕິສີຟໍ ນາຕິສຕິກໍ ກຕ্ວາຕີ ກິຣິຍາວິເສສນໍ។ ວິກ্ເຂປ໌ປ໌ຝິພາຫຍນ্ຕີ ກມ্ມຍ্ຖານໍ ວິສ্ສຊ্ເຊຕ্ວາ ພຫິທ্ທາ ປຸຖຸຕ্ຕາຣມ্ມເຕ ເຈຕໂສ ວິກ্ເຂປ໌ ປ໌ຝິພາຫນ্ໂຕ។ ປຕ্ຕຕ্ຕີ ສມຕິກ্ກມ্ມາຕີ ຍາຍໍ ‘‘ເກສາ ໂລມາ’’ຕີ ປຕ্ຕຕ্ຕີ, ຕໍ ອຕິກ্ກມິຕ্ວາ, ‘‘ປ໌ຝິກ্ກູລ’’ນ্ຕີ ຈິຕ্ຕໍ ຖເປ໌ຕ্ວາຕີ ອຂິປ্ປ໌າໂຍ។ ອນຸປຸ໌ພ্ພໂຕ ມຸຍ্ຈນ্ຕສ্ສາຕີ ໂຍ ໂຍ ໂກຍ্ຖາໂສ ນ ອຸປ໌ຍ্ຖາຕີ, ຕໍ ຕໍ ອນຸກ্ກເມນ ມຸຍ্ຈໂຕ, ຕສ্ສ ‘‘ກາວນາ’’ຕີ ອິມິນາ ສມ্ພນ্ໂຮ ເວທິຕພ্ໂພ។

໔໖໗។ ເອວໍ ອຸກາຍໂກສລ্ລໍ ສມ্ປ໌າເທຕ্ວາ ສພ্ພໂກຍ্ຖາເສ ວຕ্ຕາທິວເສນ ວວຕ্ຖເປ໌ຕ্ວາ ວຕ্ຕາທິວເສເນວ ປຍ্ຈຮາ ປ໌ຝິກ্ກູລຕາ ວວຕ্ຖເປ໌ຕພ্ພາຕີ ທສ্ເສຕ্ຸ ‘‘ວຕ্ຕາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ວຕ্ຕ…ເປ… ໂອກາເສທີ ໂກຍ্ຖາເສ ປ໌ຝິກ্ກູລາຕີ ກາວນາ ອສຸກນ্ຕີ ໂຍຊນາ។ ຕຕຣ ເກສາ ຕາວ ປກຕິວຕ্ເຕນ ກາລຸອກາ ອທ্ທາຣິຍ্ຖກວຕ্ຕາ, ສຕ্ຖານໂຕ ທີຟວຍຕ্ຕລາ ທຕ্ຫສຕ্ຖານາ, ທິສໂຕ ອຸປຣິມທິສາຍ ຊາຕາ, ໂອກາສໂຕ ອຸໂກສຸ ປສ্ເສສຸ ກຕ্ຕາຈູລຸອິກາທີ, ປຸຣໂຕ ນລຸອາຝນ্ເຕນ, ປ໌ຈ্ຉໂຕ ຄລຸອວາຝເກນ ປຣິຈ্ຂິນ্ນາ, ສີສກຝາຫເວຄ্ຍນອລຸລຈມ্ມໍ ເກສານໍ ໂອກາໂສ។ ປຣິຈ্ເຂທໂຕ ເກສາ ສີສເວຄ্ຍນຈມ্ເມ ວີຫຄ্ຄມຕ্ຕໍ ປວິສິຕ্ວາ ປຕິຍ্ຖິເຕນ ເທຍ্ຖາ ອຕ্ຕໂນ ມູລຕເລນ, ອຸປຣິ ອາກາເສນ, ຕິຣິຍໍ ອຍ্ຍມຍ্ເຍນ ປຣິຈ্ຂິນ্ນາ។ ທ্ເວ ເກສາ ເອກໂຕ ນຕ্ຖີຕີ ອຍໍ ສກາຄປຣິຈ্ເຂໂທ។ ‘‘ເກສາ ນ ໂລມາ, ໂລມາ ນ ເກສາ’’ຕີ ເອວໍ ອວເສສເອກຕ্ຕີ ສໂກຍ্ຖາເສທີ ອມິສ্ສີກຕາ ເກສາ ນາມ ປາຝິເຍກ্ໂກ ເອໂກ ໂກຍ্ຖາໂສຕີ ອຍໍ ວິສກາຄປຣິຈ্ເຂໂທ។ ອິທໍ ເກສານໍ ວຕ্ຕາທິໂຕ ນິຈ্ຉຍນໍ។ ອິທໍ ປນ ເນສໍ ວຕ্ຕາທິວເສນ ປຍ্ຈຮາ ປ໌ຝິກ্ກູລໂຕ ນິຈ্ຉຍນໍ – ເກສາ ນາເມເຕ ວຕ্ຕໂຕປີ ປ໌ຝິກ্ກູລາ ອາສຍໂຕປີ ສຕ্ຖານ ໂຕປີ ຄນ্ຣໂຕປີ ໂອກາສໂຕປີ ປ໌ຝິກ্ກູລາຕີ ເອວໍ ເສສໂກຍ্ຖາສານມ্ປີ ຍຖາໂຍຄໍ ເວທິຕພ্ພໍ។

ອຸທ্ຣຸມາຕາທິວຕ্ຖູສູຕີ ອຸທ্ຣຸມາຕກວິນີລກວິປຸ໌ພ্ພກວິຈ্ຂິທ্ທກວິກ্ຂາຍິຕກວິກ্ຂິຕ্ຕກຫຕວິ- ກ্ຂິຕ্ຕກໂລທິຕກປຸ໌ລຸ ອວກອຍ্ຖິກສ্ງຂາເຕສຸ ທເສສຸ ອວິຍ্ຍາຕກອສຸກວຕ্ຖູສຸ ອສຸກາກາຣໍ ຄເຫຕ্ວາ ປ໌ວຕ্ຕາ ກາວນາ ວາ ອສຸກນ্ຕີ

ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ອສຸກກາວນາ.

໔໒໗. ‘‘ມຣຓໍ ເມ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຊີວິຕໍ ເມ ອຸປຣຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ວາ ‘‘ມຣຓໍ ມຣຓ’’ນ຺ຕິ ວາ ໂຍນິໂສ ກາວຍິຕ຺ວານາຕິ ໂຍຊນາ. ຊີວິຕນ຺ຕິ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຟ຺ຈ ອຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຟ຺ຈ. ໂຍນິໂສຕິ ອຸປາເຍນ. ເອວໍ ປວຕ຺ຕຍໂຕເຍວ ຫິ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ນີວຣຓານິ ວິກ຺ຂມ຺ກນ຺ຕິ, ມຣຓາຣມ຺ມຓາ ສຕິ ສຕ຺ຖາຕິ, ອຸປຈາຣປ຺ປຕ຺ຕເມວ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ໂຫຕິ.

໔໒໘-໔໓໐. ຍສ຺ສ ປນ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນ ໂຫຕິ, ເຕນ ວຮກປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຝ຺ຖານາທີຫີ ອຝ຺ຖຫາກາເຣຫິ ມຣຓໍ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ວຮກສ຺ເສວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ວຮກສ຺ສ ອິວ ອຸປຝ຺ຖານາຕິ ‘‘ອິມສ຺ສ ສີສໍ ຉິນ຺ທິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອສີ ຄເຫຕ຺ວາ ຄີວາຍ ສຟ຺ຈາຣຍມານສ຺ສ ວຮກສ຺ສ ວິຍ ມຣຓສ຺ສ ອຸປຝ຺ຖານໂຕ. ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ວິປຕ຺ຕິໂຕຕິ ໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຊີວິຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ວິນາສມຣຓສງ຺ຂາຕວິປຕ຺ຕິໂຕ. ອຸປສໍຫຣໂຕຕິ ຍສມຫຕ຺ຕໂຕ ປຸຟ຺ຍມຫຕ຺ຕໂຕ ຖາມມຫຕ຺ຕໂຕ ອິທ຺ຮິມຫຕ຺ຕໂຕ ປຟ຺ຍາມຫຕ຺ຕໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຮໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮໂຕຕິ ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫາກາເຣຫິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປສໍຫຣຓໂຕ . ກາຍພຫຸສາຮາຣຓາຕິ ອສີຕິຍາ ກີມິກຸລານໍ, ອເນກສຕານໍ ໂຣຄານໍ, ພາຫີຣານຟ຺ຈ ອຫິວິຈ຺ຉິກາທີນໍ ມຣຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍານໍ ສາຮາຣຓໂຕ. ອາຍຸທ຺ພ຺ພລໂຕຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສູປນິພຣ຺ຮຕ຺ໂຕຣິຍາປຖູປນິພຣ຺ຮຕ຺ຕາທີນາ ອາຍຸໂນ ທຸພ຺ພລໂຕ. ກາລວວຕ຺ຖານສ຺ສ ອກາວໂຕຕິ ‘‘ອິມສ຺ມີເຍວ ກາເລ ມຣິຕພ຺ພໍ, ນ ອຟ຺ຍສ຺ມີ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ກາລວວຕ຺ຖານສ຺ສ ອກາວໂຕ. ອທ຺ຮານສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉທາຕິ ‘‘ມນຸສ຺ສານໍ ຊີວິຕສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ນາມ ເອຕຣຫີ ປຣິຕ຺ໂຕ, ອທ຺ຮາ ໂຍ ຈິຣໍ ຊີວຕີ, ໂສ ວສ຺ສສຕໍ ຊີວຕີ’’ຕິ ເອວໍ ອທ຺ຮານສ຺ສ ກາລສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຉທໂຕ.

ເອຕ຺ຖ ປນ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ກາເວຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນາຍ ສຫ ປຝິສມ຺ກິທາຫີ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕກາເມນ ພຸທ຺ຮປຸຕ຺ເຕນ ຍໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ອາທິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ສງ຺ເຂເປໂນປທິສ຺ສາມ. ຈຕຸພ຺ພິຮໍ ຕາວ ສີລໍ ໂສເຮຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຕີວິຮາ ວິສຸຊ຺ຊນາ ອນາປຊ຺ຊນໍ, ອາປນ຺ນວຸຝ຺ຖານໍ, ກິເລເສຫິ ຈ ອປ຺ປຝິປີລຸອນໍ. ເອວໍ ວິສຸທ຺ຮສີລສ຺ສ ຫິ ກາວນາ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຍມ຺ປິທໍ ເຈຕິຍງ຺ຄຓາວຕ຺ຕາທີນໍ ວເສນ ອາກິສມາຈາຣິກສີລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕມ຺ປິ ສາຮຸກໍ ປຣິປູເຣຕພ຺ພໍ. ຕໂຕ –

‘‘ອາວາໂສ ຈ ກຸລໍ ລາໂກ, ຄໂຓ ກມ຺ມຟ຺ຈ ປຟ຺ຈມໍ;

ອທ຺ຮານໍ ຌາຕີ ອາພາໂຮ, ຄນ຺ໂຖ ອິທ຺ຮີຕິ ເຕ ທສາ’’ຕິ. (ວິສຸທ຺ຮີ. ໑.໔໑) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ທສສຸ ປລິໂພເຮສຸ ໂຍ ປລິໂພໂຮ, ໂຍ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ໂພ. ເອວໍ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນປລິໂພເຮນ –

‘‘ປີໂຍ ຄຣຸ ກາວນີໂຍ, ວຕ຺ຕາ ຈ ວຈນກ຺ຂໂມ;

ຄມ຺ກີຣຟ຺ຈ ກຖໍ ກຕ຺ຕາ, ໂນ ຈາຝ຺ຖາເນ ນີໂຍຊເກ’’ຕິ. (ອ. ນີ. ໗.໓໗) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ອາຈຣິຍໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ. ຕໍ ທຸວິຮໍ ໂຫຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖກກມ຺ມຝ຺ຖານຟ຺ຈ ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຝ຺ຖານຟ຺ຈ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ຖກກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ນາມ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆາທີສຸ ເມຕ຺ຕາ, ມຣຓສ຺ສຕິ ຈ, ‘‘ອສຸກສຟ຺ຍາ’’ຕິປິ ເອເກ. ເອຕໍ ປນ ຕຍໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຕ຺ຖຍິຕພ຺ພໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ, ອຮິປ຺ເປຕສ຺ສ ຈ ໂຍຄານຸໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ປທຝ຺ຖານຕ຺ຕາ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖກກມ຺ມຝ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຝ຺ຖຕີສາຣມ຺ມເຓສຸ ປນ ຍໍ ຍສ຺ສ ຈຣິຕານຸກູລໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ນິຈ຺ຈໍ ປຣິຫຣິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນ ‘‘ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຝ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໂຕ –

‘‘ມຫາວາສໍ ນວາວາສໍ, ຊຣາວາສຟ຺ຈ ປນ຺ຖນີ;

ໂສຕ຺ຫີ ປຓ຺ຓຟ຺ຈ ປຸປ຺ຜຟ຺ຈ, ຜລໍ ປຕ຺ຖິຕເມວ ຈ.

‘‘ນຄຣໍ ທາຣຸນາ ເຂຕ຺ຕໍ, ວິສກາເຄນ ປຝ຺ຝນໍ;

ປຈ຺ຈນ຺ຕສີມາສປ຺ປາຍໍ, ຍຕ຺ຖ ນິຕ຺ໂຕ ນ ລພ຺ພຕິ។

‘‘ອພ຺ຖາຣເສຕານິ ຖານານິ, ອິຕິ ວິຍ຺ຍາຍ ປຕ຺ຫິໂຕ;

ອາຣກາ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ມຄ຺ຄໍ ສປ຺ປພິກາຍໍ ຍຖາ’’ຕິ។ (ວິສຸທ຺ທິ។ ໑໗໘) –

ວຸຕ຺ຕອພ຺ຖາຣສເສນາສນໂທສວຊ຺ຊິຕໍ ‘‘ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ເສນາສນໍ ນາຕິທູຣໍ ໂຫຕິ ນຈ຺ຈາສນ຺ນໍ ຄມນາຄມນສມ຺ປນ຺ນໍ ທິວາ ອປ຺ປາກິຕ຺ຕໍ ຣຕ຺ຕິ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຊສໍ ອປ຺ປທໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສໍ។ ຕສ຺ມິ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈີວຣປິຕ຺ທປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາ។ ຕສ຺ມິ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ເຖຣາ ພິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ ພຫ຺ສ຺ສຸຕາ ອາຄຕາຄມາ ຘມ຺ມວິນຍຘຣາ ມາຕິກາຘຣາ។ ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉຕິ ປຣິປຍ຺ຫຕິ ‘ອິທໍ ການ຺ເຕ ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ’ຕິ។ ຕສ຺ສ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອວິວຕຍ຺ເຈວ ວິວຣນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຍ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕິ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຖານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ປະຕິວິໂນເທນ຺ຕິ។ ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເສນາສນໍ ປຍ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ (ອ។ ນິ។ ໑໐។໑໑) ວຸຕ຺ຕປຍ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ເສນາສນໍ ອຸປຄມ຺ມ ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ເຕນ ‘‘ທີຆານິ ເກສໂລມນຂານິ ຊິນ຺ທິຕພ຺ພານິ, ຊິຕ຺ຕາຈີວເຣສຸ ອຄ຺ຄລອນຸວາຕປຣິກຕ຺ຫທານາທີນາ ທລ຺ຫີກມ຺ມໍ ວາ ຕນ຺ຕຈ຺ເຉທາທີສຸ ຕຸນ຺ນກມ຺ມໍ ວາ ກາຕພ຺ພໍ, ກິລິຕ຺ຖານິ ຣຊິຕພ຺ພານິ, ສເຈ ປຕ຺ເຕ ມລໍ ໂຫຕິ, ປຕ຺ໂຕ ປຈິຕພ຺ໂພ, ມຍ຺ຈປີຖາທີນິ ໂສເຘຕພ຺ພານີ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕາປຈ຺ຊິນ຺ນຂຸທ຺ທກປລິໂພເຘນ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ເຈນ ກຕ຺ຕສມ຺ມທໍ ວິໂນເທຕ຺ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍ ຄຸຕານຸສ຺ສຣເຕນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອາຈຣິຍຄ຺ຄຫໂຕ ເອກປທມ຺ປີ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ເຕນ ມນສີ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ។

ຈຕ຺ຣາຣກ຺ຂນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໔໐។ ວິປ຺ສ຺ສນານິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໔໗໑-໔។ນາມຣູປນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສງ຺ຂາຕໍ ນາມຍ຺ຈ ອພ຺ຖວີສຕິວິຘໍ ຣູປຍ຺ຈ។ ‘‘ນມນລກ຺ຂຕໍ ນາມໍ, ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂຕໍ ຣູປໍ, ນາມຣູປໂຕ ນ ອຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຕາທິໂກ ໂກຈິ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ເອວໍ ຊານລາພີ ເຈ, ຊານໂຕ ວຸຍ຺ຖາຍ ຊານຄຕໍ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍານິໂກ ເຈ, ປກິຕ຺ຕກາກູຕໍ ນາມຣູປໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ។ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທິ ສີລວິສຸທ຺ທິ, ຈຕ຺ຣາຣກ຺ຂວເສນ ທີປີຕາ ໂສປຈາຣສມາຘິສງ຺ຂາຕາ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ທິ ຈ ວຸຕ຺ຕາວ ນາມາຕິ ອິມິນາ ທິຍ຺ຖິວິສຸທ຺ທິ ກຖິຕາ។ ຕໂຕ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຍ຺ຈ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ‘‘ປພິສນ຺ຘິກ຺ຂເຕ ນາມຣູປທ຺ວຍເມວ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫາອຸປາທານກມ຺ເມຫີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ອິສ຺ສຣາທິກາຣເຕາ ນາ’’ຕິອາທີນາ ຕສ຺ສ ກາຣຕໍ, ອິມິນາ ກງ຺ຂາວິຕຣຕວິສຸທ຺ທິ ທສ຺ສິຕາ។

ທຸຕ຺ວາ ອກາວໂຕ ອນິຈ຺ຈາຕິ ສພ຺ເພປີ ນາມຣູປສງ຺ຂາຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອກາວາປຊ຺ຊນໂຕ ອນິຈ຺ຈາ។ ອຸທຍພ຺ພຍປີລຸອນາ ທຸກ຺ຂາຕິ ອຸປ຺ປາທນິໂຣຘວເສນ ປີລຸອນໂຕ ທຸກ຺ຂາ។ ອວສວຕ຺ຕິຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ອວຕ຺ຕນໂຕ ອນຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ສງ຺ຂາເຣຫິ ສທ຺ທິ ຕິລກ຺ຂຕໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ។ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສມ຺ມສນ຺ໂຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ສມຖຍານິໂກ ວິປ຺ສ຺ສນາຍານິໂກ ຈ ໂຍຄາວຈໂຣ។ ອິມິນາ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄຍາຕທສ຺ສນວິສຸທ຺ທິ, ປຕິປທາຍາຕທສ຺ສນວິສຸທ຺ທິ ຈ ທສ຺ສິຕາ។ ສງ຺ຂາຣານເມວ ທີ ອຸທຍພ຺ພຍາທີນານຸປສ຺ສນໂຕ ອຸທຍພ຺ພຍກງ຺ຄກາຍອາທີນວນິພ຺ພິທາມຸຍ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາປຕິສງ຺ຂານຸປສ຺ສນາສ- ງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍາຕສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອພ຺ຖວິຘສ຺ສ ຍາຕສ຺ສ ວເສນ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍາຕໍ ປຕິປທາຍາຕທສ຺ສນວິສຸທ຺ທິ ນາມ។ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍໍ ປາປຸເຕຍ຺ຍາຕິ ອິມິນາ ຍາຕທສ຺ສນວິສຸທ຺ທິ ທສ຺ສິຕາ។ ສພ຺ພສໍໂຍຊນກ຺ຂຍນ຺ຕິ ໂອຣມ຺ພາຄິຍານໍ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເທຫ຺ຖາ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍນ ເຂປິຕຕ຺ຕາ, ອິຕເຣສໍ ອຸທ຺ຘມ຺ພາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ເຂປິຕຕ຺ຕາ ຈ ສພ຺ເພສໍ ສໍໂຍຊນານໍ ຂຍນ຺ເຕ ຊາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ។

ນິຄມນກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໗໕។ ຍສ຺ມາ ການຣຕາ ຍາ ສິກ຺ຂນາ, ອຍໍ ພິກ຺ຂຸກິຈ຺ຈໍ, ອໂຕ ຕສ຺ມາ ການຣຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໘໗໘ຯນິຈ຺ຈໂສ ໂລກວິຈາຣິໂນຕິ ນິຈ຺ຈໍ ໂລເກ ວິຈຣໂຕຯ ມາລຸຕສ຺ເສວ ປຣິສ຺ສໂມ ນ ສມ຺ໂກຕິຕິ ໂຍຊນາຯ ມາລຸຕສ຺ເສວາຕິ ວາຕສ຺ສ ອິວຯ ນ ສມ຺ໂກຕິຕິ ນ ໂຫຕິຯ

໘໗໘-໙ຯ ຕມ຺ພປຓ຺ຓີ ເອວ ຕມ຺ພປຓ຺ຓິໂຍ, ເກຕຸ ວິຍ ເກຕຸ, ຕມ຺ພປຓ຺ຓິເຍ ເກຕູຕິ ຕປ຺ປຸຣິໂສຯ ເຕນ ຣຈິຕາ ສມ຺ມວິນຍຎ຺ຎູປ ສໍສິຕາ ອຍໍ ຂຸທ຺ທສິກ຺ຂາ ປຣິມາຓໂຕ ຄາຖານໍ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ສເຕຫິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນິຏ຺ຐານມຸປາຄຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ນິຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຄມນກຖາ

ກາຣາປີເຕຕິຣຸຈິເຣ ປວເຣ ວິຫາເຣ;

ມານາຘິກາຣິປຸຣິນາ ຄຣຸນາ ຄຸເຕນ;

ວສ຺ສໍ ວສໍ ທມິລຸອໂສ ວິສທໍ ອກາສີ;

ອາກງຂຜິກ ຊິນສາສນສມ຺ປວຸທ຺ຘີຯ

ປຸຎ຺ເຎນ ສຕ຺ຖຣຈນາຊນິເຕນ ເຕນ;

ສມ຺ພຸທ຺ຘສາສນວໂຣທຍກາຣເຕນ;

ໂລກາມິເສສຸ ປນ ເມ ສມຍໍ ອລຄ຺ໂຄ;

ສມ຺ພຸທ຺ຘສາສນວໂຣທຍມາຈເຣຍ຺ຍໍຯ

ອຕ຺ເຖສຸ ອກ຺ຂຣປເທສຸ ວິນິຈ຺ຉເຍສຸ;

ປຸພ຺ພາປເຣສຸ ລິຂິຕໍ ຂລິຕໍ ຍທຕ຺ຖິ;

ໂອຫາຍ ຂນ຺ຕຸມຣຫນ຺ຕິ ວທນ຺ຕຸ ສນ຺ຕາ;

ທິຏ຺ຐາປຣາຘມຖ ວາ ກີມຸລາລເນນຯ

ເຍນນ຺ຕຕນ຺ຕຣຕນາກຣມນ຺ຖເນນ;

ມນ຺ຖາຈໂລລ຺ລສິຕຍາຓວເຣນ ລທ຺ຘາ;

ສາຣາມຕາຕິສຸຂິຕາ ສຸຂຍນ຺ຕີ ຈຄ຺ເລ;

ເຕ ເມ ຊຍນ຺ຕີ ຄຣໂວ ຄຣໂວ ຄຸເຓຫີຯ

ປຣຕຸຖສມຸປາທນໂຕ, ປຸຄຸເລນາສິຄເຕນທ໌;

ປຣຕຸຖສມຸປາທນໂກ, ກເວຍຸຍໍ ຊາຕິຊາຕິຍໍ໚

ສີສຸໂສ ອາຫ –

ປຣມປຸປີຈຸຉຕາເນກສນຸໂຕໂສປສເມສີນໍ;

ສຸຈິສລຸເລຂວຸຕຸຕິນໍ, ສທາຣຄຸຄນິວາສີນໍ໚

ສາສນຸຊຸໂຊຕກາຣິນໍ, ອາເຈຣຕຸຕມຸປາຄຕໍ;

ອຸທຸມຸພຣຄິຣິຂຸຍາຕຍຕິນໍ ຍຕິປຸງຄວໍ໚

ເມສງກຣ ອິຕິ ຂຸຍາຕນາມເສຍຸຍໍ ຕໂປຘນໍ;

ເຖຣໍ ຖິຣທຍາເມສານີສານໍ ສາຘຸປູຊິຕໍ໚

ສີສຸສໍ ສຫາຍມາຄມຸມ, ກລຸຍາຓມິຕຸຕມຕຸຕໂນ;

ໂສເຂຕຸ໌ ສາສນໍ ສຕຸຖຸ, ປຣກຸກມມກາສີ ໂຍ໚

ສຸສທຸທສີທຸສີ ໂຍ ໂຍຄນີຈຸຉຍໍ ສພຸກີ ວຕຸຕີຕໍ;

ອກາ ສຸໂພສາລງກາຣໍ, ວຸຕຸໂຕທຍມນາກຸລໍ໚

ສງພຣກຸຂິຕນາເມນ, ມຫາເຖເຣນ ສີມຕາ;

ນິວາສກູເຕນາເນກຄຸຓານປຸປີຈຸຉຕາທີນໍ໚

ເຕເນວ ຣຈິຕາ ສາຘຸ, ສາສໂນທຍກາຣິນາ;

ຂຸທຸທສິກຸຂາຍ ຜີກາປີ, ສຸມງຄລປຸປສາທນີ໚

ນິຄມນກຖາ ນິຜຸຖິຕາ໚

ອິຕິ ສຸມງຄລປຸປສາທນີ ນາມ

ຂຸທຸທສິກຸຂາ-ອກິນວຜີກາ ສມຕຸຕາ໚

ນໂມ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຘສຸສ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ມູລສິກ຺ຂາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ນຕ຺ວາ ນາຖໍ ປວກ຺ຂາມິ, ມູລສິກ຺ຂໍ ສມາສໂຕ;

ຠິກ຺ຂຸນາ ນວເກນາໂທ, ມູລຠາສາຍ ສິກ຺ຂິຕຸໍ.

໑ຯ ປາຣາຊິກນິທ຺ເທໂສ

໑ຯ

ສໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ປເວສນ຺ໂຕ, ຠິກ຺ຂຸ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ ຈຸໂຕ;

ປເວສນຏ຺ຐິຕຸທ຺ຘາຣ-ປວິຏ຺ເຐ ເຈປິ ສາທິຍໍ.

໒ຯ

ອທິນ຺ນໍ ມານຸສໍ ຄຓ຺ຫໍ, ເຖຍ຺ຍາເຍເກນ ອາທິຍໍ;

ປຎ຺ຈວີສາວຫາເຣສຸ, ຄຣຸກໍ ເຈ ຈຸໂຕ ຠເວ.

໓ຯ

ອາທິຍນ຺ໂຕ ຫຣນ຺ໂຕວ-ຫຣນ຺ໂຕປີຣິຍາປຖໍ;

ວິໂກເປນ຺ໂຕ ຕຖາ ຐານາ, ຈາເວນ຺ໂຕປິ ປຣາຊິໂກ.

໔ຯ

ຕຕ຺ຖ ນາເນກຠຓ຺ຑານໍ, ປຎ຺ຈການໍ ວສາ ປນ;

ອວຫາຣາ ທສຎ຺ເຈຕິ, ວິຎ຺ຎາຕພ຺ພາ ວິຠາວິນາ.

໕ຯ

ສາຫຕ຺ຖາຓຕ຺ຕິໂກ ເຈວ, ນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຈາຕ຺ຖສາຘໂກ;

ຘຸຣນິກ຺ເຂປນຎ຺ເຈວ, ອິທໍ ສາຫຕ຺ຖປຎ຺ຈກໍ.

໖ຯ

ປຸພຸພສຫປ຺ປໂຍໂຄ ຈ, ສໍວິສາຫຣຕາມຸປີ ຈ;

ສງເກຕກາມຸມំ ນິມິຕຸຕំ, ປຸພຸພປ຺ປໂຍຄປຄຸຈກំ។

៧។

ເຖຍຸຍາປສຍຸຫປຣິກປຸປ-ປຸປຜິຈຸຉນຸນກຸສາທິກາ;

ອວຫາຣາ ອິເມ ປຄຸຈ, ວິຄຸລາຕພຸພາ ວິກາວິນາ។

៨។

ມນຸສຸສປາຕំ ປາໂຕຕິ, ຊານំ ວສກເຈຕສາ;

ຊີວິຕາ ໂຍ ວິໂຍເຊຕິ, ສາສນາ ໂສ ປຣາຊິໂຕ។

៩។

ຊານາທິເກຫំ ຫທເຍ ອສນຸຕំ,

ອຄຸລປເທສຄຸຈ ວິນາສິມານំ;

ມນຸສຸສຊາຕິສຸສ ວເທຍຸຍ ກິກຸຂຸ,

ລາຕກຸຂເຕ ເຕນ ປຣາຊິໂກ ກເວຕិ។

៤។ ຄຣຸກາປຕຸຕິນິທຸເທໂສ

១០។

ໂມເຈຕຸກາມຈິຕຸເຕນ, ອຸປກຸກມຸມ ວິໂມຈຍំ;

ສຸກຸກມຄຸລຕຸຣ ສຸປີນາ, ສມໂຕ ຄຣຸກំ ຜຸເສ។

១១។

ກາຍສໍສຄຸຄຣາເຄນ , ມນຸສຸສິຕຸຖີ ປຣາມສំ;

ອິຕຸຖິສຄຸຜີ ອຸປກຸກມຸມ, ສມໂຕ ຄຣຸກំ ຜຸເສ។

១៤។

ທຸພຸດຸລຸລວາຈສຸສາເທນ, ມຄຸຄໍ ວາຣພຸກ ເມຖຸນໍ;

ໂອກາສນຸໂຕ ມນຸສຸສິຕຸຖີ, ສຸຕມານໍ ຄຣຸໍ ພຸເສฯ

໑໓ฯ

ວຕຸຕໍ ວຕຸວາຕຸຕໂນກາມ-ປາຣິຈຣິຍາຍ ເມຖຸນໍ;

ອິຕຸຖີ ເມຖຸນຣາເຄນ, ຍາຈມາໂນ ຄຣຸໍ ພຸເສฯ

໑໔ฯ

ສນຸເທສໍ ປຏິຄຸຄຕຸຫິຕຸວາ, ປຸຣິສສຸສິຕຸຖິຍາປີ ວາ;

ວີມໍສິຕຸວາ ຫຣໍປຈຸຈາ, ສມໂຕ ຄຣຸກໍ ພຸເສฯ

໑໕ฯ

ຈາເວຕຸກາໂມ ໂຈເທນຸໂຕ, ອມູລນຸຕິມວຕຸຖຸນາ;

ໂຈທາປຍໍ ວາ ສມໂຕ, ສຸຕມານໍ ຄຣຸໍ ພຸເສฯ

໑໖ฯ

ເລສມຕຸຕໍ ອຸປາທາຍ, ອມູລນຸຕິມວຕຸຖຸນາ;

ຈາເວຕຸກາໂມ ໂຈເທນຸໂຕ, ສຸຕມານໍ ຄຣຸໍ ພຸເສຕິฯ

໖ฯ ນິສຸສຄຸຄິຍນິທຸເທໂສ

໑໗ฯ

ວິກປຸປນມະຂິຍຸຖານ-ມກຕຸວາ ກາລຈີວຣໍ;

ທສາຫມຕິມາເປຕິ, ຕສຸສ ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ສິຍາฯ

໑໘ฯ

ກິກຸຂຸສມຸມຸຕິຍາຄຸຄຕຸຣ, ຕິຈີວຣມະຂິຍຸຖິຕໍ;

ເອກາຫມຕິມາເປຕິ, ນິສຸສຄຸຄີ ສມຍໍ ວິນາฯ

໑໙ฯ

ອຄຸ່ຄາຕິກາ ກິກຸ່ຂຸນີຍາ, ປຸ່ຣາຕາຈີວຣໍ ປັນ;

ໂຂວາເປຕິ ຣຊາເປຕິ, ອາໂກຍາເປຕິ ຕໍ ສີຍາ໚

໘໐໚

ອຄຸ່ຄາຕິກາ ກິກຸ່ຂຸນີຍາ, ຫຕຸ່ຖໂຕ ກິຄຸ່ຈິ ມູລກໍ;

ອຫຕຸ່ວາ ຈີວຣາຫາເນ, ນິສຸ່ສຄຸ່ຄິຍມຸ່ທີຣິຕໍ໚

໘໑໚

ອປຸ່ປວາຣິຕມຄຸ່ຄາຕີ, ວິຄຸ່ຄາເປນຸ່ຕສຸ່ສ ຈີວຣໍ;

ອຄຸ່ຄຕຸ່ຣ ສມຍາ ຕສຸ່ສ, ນິສຸ່ສຄຸ່ຄິຍມຸ່ທີຣິຕໍ໚

໘໒໚

ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ວາ, ມາສກໍ ວາ ກຫາປຕໍ;

ຄຕຸ່ເຫຍຸ່ຍ ວາ ຄຕຸ່ຫາເປຍຸ່ຍ, ນິສຸ່ສຄຸ່ຄິ ສາທິເຍຍຸ່ຍ ວາ໚

໘໓໚

ປຣິວຕຸ່ເຕຍຸ່ຍ ນິສຸ່ສຄຸ່ຄິ, ຣຊຕາທິ ຈຕຸພຸ່ພິຂໍ;

ກປຸ່ປີຍໍ ກປຸ່ປີເຍນາປີ, ຖເປຕຸ່ວາ ສຫຂມຸ່ມິເກ໚

໘໔໚

ວິກປຸ່ປນມຂີຍຸ່ຖານ-ມກຕຸ່ວານ ປມາຕິກໍ;

ທສາຫມຕີມາເປຕິ, ປຕຸ່ຕໍ ນິສຸ່ສຄຸ່ຄິຍໍ ສີຍາ໚

໘໕໚

ປຄຸ່ຈພນຸ່ຂນໂຕ ອູນ-ປຕຸ່ເຕ ສຕິ ປຣໍ ປັນ;

ວິຄຸ່ຄາເປຕິ ນວໍ ປຕຸ່ຕໍ, ຕສຸ່ສ ນິສຸ່ສຄຸ່ຄິຍໍ ສີຍາ໚

໘໖໚

ປຝິຕຸຄເທຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ, ສປ຺ປີເຕລາທີກໍ ປນ;

ສຕ຺ຕາຫມຕິມາເປຕິ, ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍ ສິຍາ໚

໔໗໚

ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈີວຣໍ ທຕ຺ວາ, ອຈ຺ຆິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ປຸນ;

ສກສຄ຺ລາຍ ນິສ຺ສຕ຺ຄິ, ອຈ຺ຆິນ຺ທາປຍໂຕປີ ວາ໚

໔໘໚

ອປ຺ປວາຣິຕມຄ຺ລາຕີ , ສຸຕ຺ຕໍ ຍາຈິຍ ຈີວຣໍ;

ວາຍາເປນ຺ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຕ຺ຄິ, ວິນາ ລາຕິປ຺ປວາຣິເຕ໚

໔໙໚

ຊານນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສງ຺ໝສ຺ສ, ລາກໍ ປຣິຓຕໍ ປນ;

ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຓາເມຕິ, ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ໚

໔໚ ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທໂສ

໕໐໚

ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ, ປາຈິຕ຺ຕິຍມຸທີຣິຕໍ;

ກິກ຺ຂຸຄ຺ຈ ໂອມສນ຺ຕສ຺ສ, ເປສຸຄ຺ຄຫຣເຕາປີ ຈ໚

໕໑໚

ຄເປຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸນີ ກິກ຺ຂຸໍ, ອຄ຺ເຄນ ປີຜກຕ຺ຕຍໍ;

ປທໂສສມ຺ມໍ ກຓນ຺ຕສ຺ສ, ປາຈິຕ຺ຕິຍມຸທີຣິຕໍ໚

໕໔໚

ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນເນວ, ສຍິຕ຺ວານ ຕິຣຕ຺ຕິຍໍ;

ປາຈິຕ຺ຕິ ສຫເສຍ຺ຍາຍ, ຈຕ຺ຕຸຕ຺ຖຽຄເຕ ປຸນ໚

໕໕໚

ອິຕ຺ຖິຍາ ເອກຣຕ຺ຕມ຺ປິ, ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ປຍໂຕປີ ວາ;

ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ວິນາ ວິຄ຺ຄຸ໌, ສມ຺ມຄ຺ຈ ລປ຺ປທ຺ຕ຺ຕຣີ໌.

໓໔໌.

ທຸຍ຺ຽລ຺ລໍ ກິກ຺ຂຸໂນ ວຊ຺ຊໍ, ກິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາ ວິນາ;

ອກິກ຺ຂຸໂນ ວທນ຺ຕສ຺ສ, ປາຈິຕ຺ຕິຍມ຺ທີຣິຕໍ໌.

໓໕໌.

ຂເຕຍ຺ຍ ວາ ຂຕາເປຍ຺ຍ, ປຖວິຄ຺ຈ ອກປ຺ປິຍໍ;

ກູຕຄາມໍ ວິໂກເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາ໌.

໓໖໌.

ອຊ຺ໂຊກາເສ ຕ຺ ມຄ຺ຈາທີ, ກຕ຺ວາ ສນ຺ຖຣຕາທິກໍ;

ສງ຺ຆິກໍ ຍາຕິ ປາຈິຕ຺ຕິ, ອກຕ຺ວາປ຺ຸຈຸລນາທິກໍ໌.

໓໗໌.

ສງ຺ຆິກາວສເຖ ເສຍ຺ຍໍ, ກຕ຺ວາ ສນ຺ຖຣຕາທິກໍ;

ອກຕ຺ວາປ຺ຸຈຸລນາທີ ໂຍ, ຍາຕິ ປາຈິຕ຺ຕິ ຕສ຺ສປີ໌.

໓໘໌.

ຊານໍ ສປ຺ປາຕກໍ ໂຕຍໍ, ປາຈິຕ຺ຕິ ປຣິກຸຄ຺ຊໂຕ;

ອຄ຺ຄາຕິກາ ກິກ຺ຂຸນິຍາ, ຣເປຕ຺ວາ ປາຣິວຕ຺ຕກໍ໌.

໓໙໌.

ຈີວຣໍ ເທຕິ ປາຈິຕ຺ຕິ, ຈີວຣໍ ສິພ຺ພໂຕປີ ຈ;

ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ອກາເຣຕ຺ວາ, ປວາເຣຕ຺ວານ ກຸຄ຺ຊໂຕ໌.

໔໐໌.

ภิกฺขุํ อาสาหนาเปกฺโข, ปวาเรติ ปวาริตํ;

อนติริตฺเตน ภุตฺเต ตุ, ปาจิตฺติยมุทีริตํฯ

๘๑ฯ

สนฺนิธิโภชนํ ภุญฺเช, วิกาเล ยาวกาลิกํ;

ภุญฺชโต วาปิ ปาจิตฺติ, อติลาโน ปณีตกํฯ

๘๒ฯ

วิญฺญาเปตฺวาน ภุญฺเชยฺย, สปฺปิภตฺตาทิกมฺปิ จ;

อปฺปฏิคฺคหิตํ ภุญฺเช, ทนฺตกฏฺโฐทกํ วินาฯ

๘๓ฯ

ติตฺถิยสฺส ททํ ภิกฺขุ, ภุญฺชิตพฺพํ สหตฺถโต;

นิสชฺชํ วาธโห กปฺเป, มาตุคาเมน เจกโตฯ

๘๔ฯ

สุราเมรยปาเนปิ, ปาจิตฺติยมุทีริตํ;

องฺคุลิปโตทเก จาปิ, หสธมฺเมปิ โจทเกฯ

๘๕ฯ

อนาทเรปิ ปาจิตฺติ, ภิกฺขุํ ภิสยโตปิ วา;

ภยานกํ กถํ กตฺวา, ทสฺเสตฺวา วา ภยานกํฯ

๘๖ฯ

ฤเปตฺวา ปจฺจยํ ภิกฺขุ, อติลาโน ชเลยฺย วา;

โชตึ ชลาปเยยฺยาปิ, ตสฺส ปาจิตฺติยํ สิยาฯ

๘๗ฯ

กปฺปพินฺทุมนาทาย, นวจีวรโภคิโน;

ໜສາເປກຸຂສຸສ ປາຈິຕຸຕິ, ກິກຸຂຸໂນ ຈີວຣາທີກໍ။

໔໗။

ອປເນຕຸວາ ນິເສນຸຕສຸສ, ນິສາເປນຸຕສຸສ ວາ ປນ;

ຊານໍ ປາຕໍ ມາເຣນຸຕສຸສ, ຕິຣຈຸລານຄຕມຸປິ ຈ။

໔໘။

ລາເທຕຸກາໂມ ລາເທຕິ, ທຸຜຸຖຸລຸລໍ ກິກຸຂຸໂນປິ ຈ;

ຄາມນຸຕຣຄຕສຸສາປິ, ສໍວິທາຍິຕຸຖິຍາ ສໜ။

໔໐။

ກິກຸຂຸໍ ປໜຣໂຕ ວາປິ, ຕລສຕຸຕິກມຸຄຸຄິເຣ;

ໂຈເທຕິ ວາ ໂຈທາເປຕິ, ຄຣຸກາມູລເກນປິ။

໔໑။

ກຸກຸກຸຈຸຈຸປຸປາທເນ ຈາປິ, ກຕຸໜນຕຸຖາຍຸປສຸສຸຕີ;

ໂສຕຸ ກຕຸໜນຊາຕານໍ, ຍາຕິ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ສີຍາ။

໔໔။

ສງໝສຸສ ລາກໍ ປຣິຕາມິຕໍ ຕຸ,

ນາເມຕິ ໂຍ ຕໍ ປຣປຸຄຸຄລສຸສ;

ປຸຈຸລໍ ອກຕຸວາປີ ຈ ສນຸຕກິກຸຂຸໍ,

ປາຈິຕຸຕິ ຄາມສຸສ ຄເຕ ວິກາເລຕີ။

໔။ ປກິຕຸຕາກນິທຸເທໂສ

໔໓။

ສງຜິກໍ ຄຣຸກຕຸໜໍ ໂຍ, ເທຕິ ອຄຸຄສຸສ ອິສຸສໂຣ;

ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ ຍຖາວຕຸຖໍ, ເຖຍຸຍາ ປາຣາຊິກາທິປີ។

໕໔។

ກຸສາທີມຍຈີຣານີ, ກມຸພລໍ ເກສວາລຊໍ;

ສມຍໍ ວິນາ ສາຣຍໂຕ, ລູກປກຸຂາຊີນກຸຂີປີ។

໕໕។

ສຕຸຖກມຸເມ ວຕຸຖິກມຸເມ, ສໍ ນິມິຕຸຕລຸຈ ລີນຸທໂຕ;

ຖຸລຸລຈຸຈຍໍ ມນຸສຸສານໍ, ມໍສາທິໂກຊເນປີ ວາ។

໕໖។

ກທເລຣກກຸກທຸສຸສານີ , ໂປຕຸຖກໍ ສພຸພນີລກໍ;

ສພຸພປີຕາທີກລຸຈາປີ, ສາຣຍນຸຕສຸສ ທຸກຸກຍໍ។

໕໗។

ຫຕຸຖິສຸສຸຣຄໂສຕານໍ, ສີຫພຸຍຄຸພຈຸຉທີປີນໍ;

ຕຣຈຸຉສຸສ ຈ ມໍສາທີ, ອຸທຸທີສຸສກຕກມຸປີ ຈ។

໕໘។

ອນາປຸຈຸລີຕມໍສລຸຈ, ກຸລຸຊໂຕ ທຸກຸກຍໍ ສີຍາ;

ຍາຕານຸປຸພຸພໍ ທິຕຸວານ, ທກຕິຕຸຖາທີກໍ ວເຊ។

໕໙។

ສຫສາ ວຸພຸກຊິຕຸວານ, ປວິເສ ນີກຸຂເມຍຸຍ ວາ;

ວຈຸຈປສຸສາວກຸຍິກໍ, ວິນາ ອຸກຸກາສີກໍ ວິເສ។

໖໐។

ນີຕຸຖຸນນຸໂຕ ກເຣ ວຈຸຈໍ, ທນຸຕກຍຸຖລຸຈ ຂາທຍໍ;

ວຈຸຈປສຸສາວໂທຕີນໍ, ພຫີ ວຈຸຈາທີກໍ ກເຣ។

໒໑໗။

ឧເຣນ ຈາວເລເຂຍຸຍ, ກຍຸຖໍ ປາເຕຍຸຍ ກູປເກ;

ອູຫຕຍຸຈ ນ ໂຂເວຍຸຍ, ອຸກຸລາປຍຸຈ ນ ໂສຂເຍ။

໒໑໘။

ທກກິຈຸຈໍ ກໂຣນຸຕສຸສ, ກຕຸວາ ''ຈປຸຈປູ''ຕິ ຈ;

ອນຊຸຊິຍຸໂຖວ ເຖເຣນ, ປາຕິໂມກຸຂມຸປີ ອຸທຸທິເສ။

໒໑໙။

ອນາປຸຈຸຈາຍ ປຍຸຫສຸສ, ກຖເນ ວິສຸສຊຸຊເນປີ ຈ;

ສຊຸຊາຍກຣເຕ ທີປ-ຊາລເນ ວິຊຸຊາປເນປີ ຈ။

໒໒໐။

ວາຕປານກວາຍານິ, ວິວເຣຍຸຍ ຖເກຍຸຍ ວາ;

ວນຸທນາທີ ກເຣ ນຄຸໂຄ, ຄມນໍ ໂກຊນາທິກໍ။

໒໒໑။

ປຣິກມຸມໍ ກເຣ ກາເຣ, ຕິປຜີຈຸຈນຸນກໍ ວິນາ;

ກາຍໍ ນຫາຍໍ ພໍເສຍຸຍ, ກຸຍຸເຍ ຖມຸເກ ຕຣຸມຸທີ ວາ။

໒໒໒။

ກຸຣຸວິນຸທກສຸຕຸເຕນ, ອຍຸຍມຍຸຍສຸສ ກາຍໂຕ;

ອຄິລາໂນ ພຫາຣາເມ, ຈເຣຍຸຍ ເສົາປາຫໂນ။

໒໒໓။

ອຸປາຫນໍ ໂຍ ສາເຣຕິ, ສພຸພນິລາທິກມຸປີ ຈ;

ນິມິຕຸຕໍ ອິຕຸຖິຍາ ຣຕຸໂຕ, ມຸຂໍ ວາ ກິກຸຂທາຍິຍາ။

໘໘।

ອຸຊ຺ຌານສຎ຺ຎີ ອຎ຺ຎສ຺ສ, ປຕ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂໍ;

ອາຫາສາທິມ຺ຫິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ອຸຈ຺ຈາສນມຫາສເນ।

໘໙।

ນິສຊ຺ຊາທີ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ທຸກ຺ກຏໍ ວນ຺ທເນປີ ຈ;

ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸປສມ຺ປນ຺ນ-ນານາສໍວາສກາທິນໍ।

໙໐।

ເອກໂຕ ປຓ຺ຑກິຕ຺ຖີຫິ, ອຸຠໂຕພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ວາ;

ທີຆາສເນ ນິສີເທຍ຺ຍ, ອທິເພ ອາສເນ ປນ।

໙໑।

ອສມານາສນິເກນ, ມຎ຺ຈປີເຐ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ທທໂຕ, ຜລປຸປ຺ຜາທິກມ຺ປີ ຈ।

໙໒।

ຄຓ຺ຐິມາທີ ກເຣ ກາເຣ, ຊິນວາຣິຕປ຺ຈ຺ຈເຍ;

ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ, ອນິສ຺ສາຍ ວເສຍ຺ຍ ວາ।

໙໓।

ອນຸຎ຺ຎາເຕຫິ ອຎ຺ຎສ຺ສ, ເກສຊ຺ຌໍ ວາ ກເຣ ວເທ;

ກເຣ ສາປຕ຺ຕິໂກ ຠິກ຺ຂຸ, ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຓໍ।

໙໔।

ທ຺ວາຣພນ຺ຘາທິເກ ຐາເນ, ປຣິວຕ຺ຕກວາຏກໍ;

ອປິຘາຍ ວິນາໂຠຄໍ, ນິໂຍຄໍ ວາ ສເຍ ທິວາ।

໙໕।

ສລຸລິຕຸຖິຣູປຣຕນໍ, ອາວຸສິຕຸຖິປສາສນໍ;

ຕູຣິຍກຕຸທໍ ຜລໍ ຣຸກຸເຂ, ປຸພຸພຕຸຕາທິລຸຈ ອາມເສ។

ກຝ។

ສສິຕຸໂຖທກເຕເລທີ, ຜຕາທຕຸຖຜເຕາທີ ວາ;

ເກສໂມສຕຸຖເນກສຸມີ, ກາຊເນ ໂກຊເນປີ ຈ។

ກກ។

ເອກຕຸຖຣຕປາວຸຣຕາ, ສເຍຍຸຍໍ ທຸເວກມລຸຈເກ;

ທນຸຕກຍຸຖລຸຈ ຂາເທຍຸຍ, ອສິກູນໍ ປໂມາຕາໂຕ។

ກ໗។

ໂຍເຊຕິ ວາ ໂຍຊາເປຕິ, ນຈຸຈໍ ຄີຕລຸຈ ວາທິຕໍ;

ທສຸສນໍ ສວນໍ ເຕສໍ, ກໂຣນຸຕສຸສ ຈ ທຸກຸກຍໍ។

ກຝ។

ວິທາທິໂຣປີເມ ຈາປີ, ພທິປາກາຣກຸຍຸຍເກ;

ວຈຸຈາທິລທຸທນາທິມຸທີ, ທິໝເກສາທິສາຣເຕາ។

໗໐។

ນຂມຍຸຖກຣຕາທິມຸທີ, ສມຸພາເສ ໂລມທາຣເຕາ;

ປຣິກມຸມກຕໍ ກູມີ, ອກຸກເມ ເສົາປາທໂນ។

໗໑។

ອໂສຕອລຸລປາເທທີ, ສງໜິກໍ ມລຸຈປີຖກໍ;

ປຣິກມຸມກຕໍ ກິຕຸຕິ, ອາມສນຸຕສຸສ ທຸກຸກຍໍ។

໗໔។

ສງ຺ຆາຜິຍາປິ ປລຸລຕຸເຖ, ທຸປ຺ປຣິກຸລ຺ເຊຍຸຍ ຈີວຣໍ;

ອກາຍພນ຺ຊໂນ ຄາມໍ, ວເຊ ກຕ຺ວານ ວຈ຺ຈກໍ຺॥

໗໓॥

ນາຈເມຍ຺ຍ ທເກ ສນ຺ເຕ, ສມາເທຍ຺ຍ ອກປ຺ປິເຍ;

ເທສນາໂຣຈນາທິມ຺ຫິ, ສກາຄາປ຺ຕຸຕິຍາປິ ຈ॥

໗໔॥

ນ ວເສ ວສ຺ສໍ ວິສໍວາເທ, ສຸທ຺ຊຈິຕ຺ເຕ ປຜິສ຺ສວໍ;

ວສ຺ສໍ ວສິຕ຺ວາ ຄມເນ, ອນນ຺ຸລ຺ສາຕກິຈ຺ຈໂຕ॥

໗໕॥

ວິນາປທໍ ຕຣຸສ຺ສຸທ຺ຊໍ, ໂປຣິສມ຺ຫາກິຣູຫເຕ;

ອປຣິສ຺ສາວໂນທ຺ຊານໍ, ວເຊ ຕໍ ຍາຈໂຕ ນ ເທ॥

໗໖॥

ອຕ຺ຕໂນ ຆາຕເນ ອິຕ຺ຖີ-ຣູປາທີ ກາຣເຍຍ຺ຍ ວາ;

ຫິຕ຺ວາ ມາລາທິກໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຊາຕກາທີ ສຍໍ ກເຣ॥

໗໗॥

ກຸລ຺ຊນ຺ຕມ຺ຜຸຄເປ ຕສ຺ສ, ສາລາທີສຸ ນິສີທໂຕ;

ວຸທ຺ຒານໍ ປນ ໂອກາສໍ, ອທຕ຺ວາ ວາປິ ທຸກ຺ກຜໍ॥

໗໘॥

ຍານາທີມກິຣູເຫຍ຺ຍ, ກລຸລໂກ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ;

ອາຣພ຺ກ ວເທ ທວລ຺ລ-ປຣິສາໂຍປລາລເນ॥

໗໙॥

ກາຍາທີ ວິວຣິຕ຺ວານ, ກິກ຺ຊຸນີນໍ ນ ທສ຺ສເຍ;

ວາເຈ ໂລກາຍຕໍ ປລິຕໍ, ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ຄຓ຺ຫາເປຍ຺ຍ ວາຯ

໗໐ຯ

ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ເປລຸອາຍໍ, ຠຸຎ຺ຊໂຕ ປຕ຺ຕຫຕ຺ຖໂກ;

ວາຕປານກວາຏໍ ວາ, ປຓາເມ ໂສທກາມ຺ປີ ຈຯ

໗໑ຯ

ອຸຓ຺ເຫຍ຺ຍ ປຏິສາເມຍ຺ຍ, ອຕິອຸຓ຺ເຫຍ຺ຍ ໂວທກໍ;

ຐເປຍ຺ຍ ຠູມິຍໍ ປຕ຺ຕໍ, ອງເກ ວາ ມຎ຺ຈປີຐເກຯ

໗໒ຯ

ມິຑ຺ຒນ຺ເຕ ປຣິຠຓ຺ຑນ຺ເຕ, ປາເທ ຉຕ຺ເຕ ຐເປຕິ ວາ;

ຈລກາທິໍ ຐເປ ປຕ຺ຕໍ, ປຕ຺ເຕ ວາ ຫຕ຺ຖໂຘວເນຯ

໗໓ຯ

ປຕ຺ເຕນ ນີຫຣນ຺ຕສ຺ສ, ອຸຈ຺ຉິຏ຺ຐມຸທກມ຺ປີ ຈ;

ອກປ຺ປີຍມ຺ປີ ປຕ຺ຕໍ ວາ, ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ທຸກ຺ກຏໍຯ

໗໔ຯ

ວເທ “ຊີວາ”ຕິ ຂິປີເຕ, ນ ສິກ຺ຂຕິ ອນາທໂຣ;

ປຣິມຓ຺ຑລກາທິມ຺ຫິ, ເສຂິເຍ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຯ

໗໕ຯ

ໂຍ ກຓ຺ຑຄາເຣ ປຍຸໂຕວ ກຓ຺ຑກໍ,

ມາຕູນ ປາຈິຕ຺ຕິຍມສ຺ສ ໂຄປເຍ;

ທວາຍ ຫີເນນປີ ຊາຕິອາທີນາ,

ວເທຍ຺ຍ ທຸພ຺ຠາສິຕມຸຕ຺ຕມມ຺ປີ ໂຍຕິຯ

ຝ. ວຕຸຕາທີກາຕຸຫນີທຸເທໂສ

ລຝ.

ອຸປ໌ຊຸຊາຈຣີຍວຕຸຕລຸຈ, ຄມິກາຄນຸຕຸກມຸປີ ຈ;

ເສນາສນາທິວຕຸຕລຸຈ, ກາຕພຸພໍ ປິຍສີລີນາ.

ລກຸ.

ຫຕຸຖປາເສ ຖິໂຕ ກີລຸຈິ, ຄທີຕພຸພໍ ຫເທ ຕິສາ;

ຄເຫຕຸກາໂມ ຄຕຸເທຍຸຍ, ທຸວີສາຍໍ ສມຸປ໌ຜີຕຸຄໂທ.

ລຊຸ.

ສງຆາຝີມຸຕຸຕຣາສງຄໍ, ຕຖາ ອນຸຕຣວາສກໍ;

''ເອຕໍ ອິມໍ ອຊີຍຸຖາມິ'', ຕຖາ ''ປຈຸຈຸທຸຊຣາມິ''ຕິ.

ລລ.

''ອິມໍ ອິມານີ ເອຕານີ, ເອຕມຸປີ ຈີວຣ''ນຸຕີ ວາ;

''ປຣິກຸຂາຣໂຈລຸອານີ''ຕິ, ຕຖາ ''ປຈຸຈຸທຸຊຣາມິ''ຕິ.

໑໐໐.

''ເອຕໍ ອິມໍ ອຊີຍຸຖາມິ, ປຕຸຕໍ ປຈຸຈຸທຸຊຣາມິ''ຕິ;

ເອວໍ ປຈຸຈຸທຸຊເຣຊີຍຸເຖ, ຈີວຣາທີ ຍຖາວີຊີ.

໑໐໑.

ສລຸຈຣີຕຸຕໍ ວີນາ ເສສາ, ສຈິຕຸຕາ ຄຣຸການຸຕິມາ;

ອຈຸລີນຸນໍ ປຣີຕາຕໍ ທີຕຸວາ, ນີສຸສຕຸຄີຍມຈິຕຸຕກໍ.

໑໐໘.

ປທໂສຊມຸມໍ ທຸເວ ເສຍຸຍາ, ອິຕຸຖີຍາ ຊມຸມເທສນາ;

ທຸເວ ເສນາສນານີປີ, ສີພຸພນໍ ຈີວຣສຸສປີ.

໑໐໓॥

ປວາຣິຕໍ ສຸຣາປານໍ, ປຌ຺ຈສນ຺ນິສິອາທິກໍ;

ໂຊຕິນ຺ຊຊາລນຌ຺ເຈວ, ກປ຺ປພິນ຺ທຸມນາທິກໍ;

ຄາມປ຺ປເວສນນ຺ເຕເຕ, ປາຈິຕ຺ຕິສຸ ອຈິຕ຺ຕກາ॥

໑໐໔॥

ປກິຕ຺ຕເກສຸ ອຸທ຺ທິສ຺ສ-ກຕໍ ທິຕ຺ວາຄ຺ຌມໍສກໍ;

ເອກຕ຺ຖຣຕປາວຸຣຕໍ, ເອກມຌ຺ເຈ ຕຸວຕ຺ຕນໍ;

ເອກໂຕ ກຸຌ຺ຊນຌ຺ຈາປີ, ນຈ຺ຈຄີຕາທິສຕ຺ຕປີ॥

໑໐໕॥

ອກາຍພນ຺ທນຌ຺ຈາປີ , ປຕ຺ຕຫຕ຺ຖກວາຕກໍ;

ອຈິຕ຺ຕກມິທໍ ສພ຺ພໍ, ເສສເມຕ຺ຖ ສຈິຕ຺ຕກໍ॥

໑໐໖॥

ວິຕິກ຺ກມນຈິຕ຺ເຕນ, ສຈິຕ຺ຕກມຈິຕ຺ຕກໍ;

ປຌ຺ຌຕ຺ຕິຊານເນນາປີ, ວທນ຺ຕາຈຣິຍາ ຕຖາ॥

໑໐໗॥

ປຸພ຺ພກຣຕາທິກໍ ກຕ຺ວາ, ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຕໍ;

ນວຌາ ທິປີຕໍ ສພ຺ພໍ, ກາຕພ຺ພໍ ປີຍສີລິນາ॥

໑໐໘॥

ສມ຺ມຊ຺ຊນີ ປທີໂປ ຈ, ອຸທກໍ ອາສເນນ ຈ;

ອຸໂປສຖສ຺ສ ເອຕານິ, ປຸພ຺ພກຣຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ॥

໑໐໙॥

ฉนฺทปาริสุทฺธิอุตุกฺขานํ , ภิกฺขุคณนา จ โอวาโท;

อุโปสถสฺส เอตานิ, ปุพฺพกิจฺจนฺติ วุจฺจติฯ

๑๑๐ฯ

อุโปสโถ ยาวติกา จ ภิกฺขู กมฺมปฺปตฺตา,

สภาคาปตฺติโย จ น วิชฺชนฺติ;

วชฺชนิยา จ ปุคฺคลา ตสฺมึ น โหนฺติ,

ปตฺตกลฺลนฺติ วุจฺจติฯ

๑๑๑ฯ ปุพฺพกรณปุพฺพกิจฺจานิ สมาเปตฺวา เทสิตาปตฺติกสฺส สมคฺคสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส อนุมติยา ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสิตุํ อาราธนํ กโรมฯ

๑๑๘ฯ

ปาริสุทฺธิอธิฏฺฐาน-สุตฺตุทฺเทสวสา ติธา;

คณปุคฺคลสงฺฆา จ, ตํ กเรยฺยุํ ยถากฺกมํฯ

๑๑๙ฯ

จาตุทฺทโส ปนฺนรโส, สามคฺคี ทินโต ติธา;

ทินปุคฺคลกตฺตพฺพา-การโต เต นเวริตาฯ

๑๑๔ฯ

ตโย ตโยติ กตฺวาน, ทินปุคฺคลเภทโต;

เตวาจิทฺเวกวาจีติ, นว วุตฺตา ปวารณาฯ

๑๑๕ฯ

กตฺติกนฺติมปกฺขมฺหา, เหมํ ผคฺคุนปุณฺณมา;

ตสฺส อนฺติมปกฺขมฺหา, คิมฺหํ อาสาฬฺหิปุณฺณมา;

วสฺสกาลํ ตโต เสสํ, จตุวิสตุโปสถาฯ

໑໑໖ຯ

ຈາຕຸທ຺ທສາ ຉ ເອເກສຸ, ປກ຺ຂາ ຕຕິຍສຕ຺ຕມາ;

ເສຍ຺ຍາ ປນ຺ນຣສາ ເສສາ, ອຏ຺ຐາຣສ ອຸໂປສຖາຯ

໑໑໗ຯ ‘‘ຉນ຺ທໍ ທມ຺ມິ, ຉນ຺ທໍ ເມ ຫຣ, ຉນ຺ທໍ ເມ ອາໂຣເຈຫີ’’ຕິ ຉນ຺ທໍ ທາຕພ຺ພໍຯ

໑໑໘ຯ ‘‘ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ທມ຺ມິ, ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເມ ຫຣ, ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ເມ ອາໂຣເຈຫີ’’ຕິ ປາຣິສຸທ຺ຘິ ທາຕພ຺ພາຯ

໑໑໙ຯ ‘‘ປວາຣຓໍ ທມ຺ມິ, ປວາຣຓໍ ເມ ຫຣ, ປວາຣຓໍ ເມ ອາໂຣເຈຫິ, ມມຕ຺ຖາຍ ປວາເຣຫີ’’ຕິ ປວາຣຓາ ທາຕພ຺ພາຯ

໑໒໐ຯ ອາປຕ຺ຕິເທສເກນ ‘‘ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມ຺ພຫຸລາ ນານາວຕ຺ຖຸກາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ອາປຊ຺ຊິໍ, ຕາ ຕຸມ຺ຫມູເລ ປຏິເທເສມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ເຕນ ‘‘ປສ຺ສສິ, ອາວຸໂສ, ຕາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອາມ, ຠນ຺ເຕ, ປສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ເຕນ ‘‘ອາຍຕິໍ, ອາວຸໂສ, ສໍວເຣຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາຘຸ, ສຸຏ຺ຐຸ, ຠນ຺ເຕ ສໍວຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ເທເສຕພ຺ພໍຯ

໑໒໑ຯ ເວມຕີ ອາໂຣເຈນ຺ເຕນ ‘‘ອຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມ຺ພຫຸລາສຸ ນານາວຕ຺ຖຸກາສຸ ອາປຕ຺ຕີສຸ ເວມຕິໂກ, ຍທາ ນິພ຺ເພມຕິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ, ຕທາ ຕາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ອາໂຣເຈຕພ຺ພໍຯ

໑໒໒ຯ ‘‘ອຊ຺ຊ ເມ ອຸໂປສໂຖ ‘ປນ຺ນຣໂສ, ຈາຕຸທ຺ທໂສ’ຕິ ວາ ອຘິຏ຺ຐາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄເລນ ອຘິຏ຺ຐານຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ

໑໒໓ຯ ທ຺ວີສຸ ປນ ເຖເຣນ ‘‘ປຣິສຸທ຺ໂຘ ອຫໍ ອາວຸໂສ, ‘ປຣິສຸທ຺ໂຘ’ຕິ ມໍ ຘາເຣຫີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ນວເກນປິ ຕເຖວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ຘາເຣຖາ’’ຕິ ວຈນໍ ວິເສໂສຯ

໑໒໔ຯ ຕີສຸ ປນ ‘‘ສຸຓນ຺ຕຸ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ, ອຊ຺ຊຸໂປສໂຖ ປນ຺ນຣໂສ, ຍທາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ມຍໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍາມາ’’ຕິ ຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ ປຏິປາຏິຍາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປາຣິສຸທ຺ຘິອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພຯ

໑໒໕ຯ ‘‘ອຊ຺ຊ ເມ ປວາຣຓາ ‘ຈາຕຸທ຺ທສີ, ປນ຺ນຣສີ’ຕິ ວາ ອຘິຏ຺ຐາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ເອເກນ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ

໑໒໖ຯ ທ຺ວີສຸ ປນ ເຖເຣນ ‘‘ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມາ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ ນວເກນາປິ ຕເຖວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ‘‘ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ວຈນໍ ວິເສໂສຯ

໑໒໗ຯ ຕີສຸ ວາ ຈຕູສຸ ວາ ປນ ‘‘ສຸຓນ຺ຕຸ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ, ອຊ຺ຊ ປວາຣຓາ ປນ຺ນຣສີ, ຍທາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ມຍໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປວາເຣຍ຺ຍາມາ’’ຕິ ຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ ເຖເຣນ ‘‘ອຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ ນວເກຫິປິ ຕເຖວ ປຏິປາຏິຍາ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ ‘‘ຠນ຺ເຕ’’ຕິວຈນໍ ວິເສໂສຯ

໑໒໘ຯ ຈຕູຫິ ອທິເກສຸ ປນ ‘‘ສຸຓາຕຸ ເມ ອາວຸໂສ ສງ຺ໂຆ, ອຊ຺ຊ ປວາຣຓາ ປນ຺ນຣສີ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສງ຺ໂຆ ປວາເຣຍ຺ຍາ’’ຕິ ຎຕ຺ຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ ວຸທ຺ຒຕເຣນ ‘‘ສງ຺ຆໍ, ອາວຸໂສ, ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ ນວເກຫິປິ ຕເຖວ ປຏິປາຏິຍາ ‘‘ສງ຺ຆໍ, ຠນ຺ເຕ, ປວາເຣມິ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ, ວທນ຺ຕຸ ມໍ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ,

ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປຏິກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຕ຺ວາ ປວາເຣຕພ຺ພໍຯ

ມູລສິກ຺ຂາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ມູລສິກ຺ຂາ-ຏີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ

ສພ຺ພກາມທທໍ ສພ຺ພຣຕເນ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ;

ອຸຕ຺ຕມໍ ອຸຕ຺ຕມຕຣໍ, ວນ຺ທິຕ຺ວາ ວນ຺ທນາຣຫໍຯ

ຈຣເຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ, ອາຈຣິຍານໍ ສີຣໍ ມມ;

ຄເປຕ຺ວານ ກຣິສ຺ສາມິ, ມູລສິກ຺ຂຕ຺ຖວຓ຺ຓນໍຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

ຕຕ຺ຖາໂທ ຕາວ ສພ຺ພສກ຺ກຕສ຺ສ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມສ຺ສ ສຕ຺ຖຸໂນ ປຓາມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ນຕ຺ວາ ນາຖ”ນ຺ຕ຺ຍາທິຯ ນາຖໍ ຈ ຕູຫີ ນາຖງ຺ເຄຫີ ສມນ຺ນາຄຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ນຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອາໂທ ອາທິມ຺ຫິ ອຸປ຺ສມ຺ປນ຺ນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນວເກນ ຠິກ຺ຂຸນາ ອສຸນາ ປພ຺ພຊິເຕນ ອຸປ຺ສມ຺ປນ຺ເນນ ມູລຠາສາຍ ມາຄຘຠາສາຍ ສິກ຺ຂິຕຸໍ ສມາສໂຕ ສງ຺ເຂເປນ ມູລສິກ຺ຂໍ ອຫໍ ປວກ຺ຂາມີຕິ ປິຓ຺ຑຕ຺ໂຖຯ

ອຍໍ ປນ ອວຍວຕ຺ໂຖ – ນຕ຺ວາຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນຕປ຺ໂປຓຕປ຺ປ຺ຠາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ກາຍວຈີມໂນທ຺ວາເຣຫິ ວນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນາຖຕີຕິ ນາໂຖ, ເວເນຍ຺ຍານໍ ຫິຕສຸຂໍ ເມຕ຺ຕາຍນວເສນ ອາສີສຕີ ປຕ຺ເຖຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຖ ວາ ນາຖຕີ ເວເນຍ຺ຍຄເຕ ກິເລເສ ອຸປຕາເປຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນາຖຕີ ວາ ຍາຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠຄວາ ຫິ “ສາທຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕີ ປຈ຺ຈເວກ຺ເຂຍ຺ຍາ”ຕິອາທິນາ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໗) ສຕ຺ຕານໍ ຕໍ ຕໍ ຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕີ ຍາຈິຕ຺ວາປິ ກຣຸຓາຍ ສມຸສ຺ສາຫິໂຕ ເຕ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍເຊຕີຯ ປຣເມນ ວາ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ອີສຕີ ອຠິຠວຕີຕິ ປຣມິສ຺ສໂຣ ຠຄວາ “ນາໂຖ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສພ຺ໂພ ຈາຍມຕ຺ໂຖ ສທ຺ທສຕ຺ຖານຸສາຣໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປວກ຺ຂາມີຕິ ປກາເຣນ ກເຖສ຺ສາມິຯ ມູລສິກ຺ຂາຕິ ອຘິສີລອຘິຈິຕ຺ຕອຘິປຎ຺ຎາວເສນ ຕິສ຺ໂສປິ ສິກ຺ຂາ, ອຸປ຺ສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສຸປ຺ປຏິຎ຺ຎຕ຺ຕາວສາຈນຍ຺ເຍນ ມູລາ ຈ ສາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ ສິກ຺ຂາ ຈາຕິ ມູລສິກ຺ຂາຯ ຄນ຺ຖວເສເນຕ຺ຖ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕທ຺ທີປໂນ ຄນ຺ໂຖ “ມູລສິກ຺ຂາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ສີລໍ, ກຕມໍ ອຘິສີລໍ, ກຕມໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ກຕມໍ ອຘິຈິຕ຺ຕໍ, ກຕມາ ປຎ຺ຎາ, ກຕມາ ອຘິປຎ຺ຎາຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ປຎ຺ຈງ຺ຄອຏ຺ຐງ຺ຄທສງ຺ຄສີລໍ ຕາວ ສີລເມວຯ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສີລໍ ປນ “ອຘິສີລ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຎ຺ຫິ ສູຣິໂຍ ວິຍ ປຊ຺ໂຊຕານໍ, ສິເນຣຸ ວິຍ ປພ຺ພຕານໍ ສພ຺ພໂລກິຍສີລານໍ ອຘິກຎ຺ເຈວ ອຸຕ຺ຕມຎ຺ຈຯ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣໂຕປິ ຈ ມຄ຺ຄຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເມວ ສີລໍ ອຘິສີລໍ, ຕໍ ປນ ອິຘ ນາທິປ຺ເປຕໍຯ ນ ຫິ ຕໍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຏິເສວຕິຯ ກາມາວຈຣານິ ປນ ອຏ຺ຐ ກຸສລຈິຕ຺ຕານິ, ໂລກິຍອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕານິ ຈ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕເມວຯ ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກໍ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕໍ ປນ “ອຘິຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຎ຺ຫິ ສພ຺ພໂລກິຍຈິຕ຺ຕານໍ ອຘິກຎ຺ເຈວ ອຸຕ຺ຕມຎ຺ຈຯ ຕໂຕປິ ຈ ມຄ຺ຄຜລຈິຕ຺ຕເມວ ອຘິຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ອິຘ ນາທິປ຺ເປຕໍຯ ນ ຫິ ຕໍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຏິເສວຕິຯ “ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐ”ນ຺ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓໍ ປຎ຺ຎາ, ຕິລກ຺ຂຓາກາຣປຣິຈ຺ເຈທກໍ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ “ອຘິປຎ຺ຎາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສາ ຫິ ສພ຺ພໂລກິຍປຎ຺ຎານໍ ອຘິກາ ເຈວ ອຸຕ຺ຕມາ ຈຯ ຕໂຕປິ ຈ ມຄ຺ຄຜລປຎ຺ຎາວ ອຘິປຎ຺ຎາ, ສາ ປນ ອິຘ ນາທິປ຺ເປຕາຯ ນ ຫິ ຕໍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ເມຖຸນໍ ຘມ຺ມໍ ປຏິເສວຕິຯ

ຕາສຸ ຕີສຸ ອຘິສີລສິກ຺ຂາ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕວເສນ ທຸວິຘມ຺ປິ ສີລໍ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນນ, ຕທ຺ປຏິປກ຺ເຂ ກິເລເສ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານວເສນ ປຊຫນ຺ເຕນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາຯ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ອຠິໂຍຄວເສນ ຌານປ຺ປຏິປກ຺ຂານໍ ນີວຣຓາທີນໍ ວິກ຺ຂມ຺ຠນປ຺ປຫານໍ ກຸຣຸມາເນນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາຯ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ ປນ ຍຖານຸຣູປໍ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານ

ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ສານຸສເຍ ກິເລເສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ເຕນ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພາ຺ ຕສ຺ມາ ສຸປ຺ປ຺ຕິຎ຺ຖິຕກາວສາຌນຎ຺ເຖນ ມູລາ ຈ ສາ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ ສິກ຺ຂາ ຈາຕິ ມູລສິກ຺ຂາ, ກມ຺ມວຈນິຈ຺ຉາຍໍ ‘‘ມູລສິກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ສມາສິຍເຕ ສງ຺ຂິປີຍເຕຕິ ສມາໂສ, ຕໂຕ ສມາສໂຕ຺ ສມຄ຺ເຄນ ສງ຺ເຆນ ຌຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ ກມ຺ເມນ ອກຸປ຺ເປນ ຖານາຣເຫນ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ກິກ຺ຂ຺ຸ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຍາເຍນ ປຌ຺ຈວຄ຺ຄກຣຕີເຍ ກມ຺ເມ ຍາວຕິກາ ກິກ຺ຂູ ກມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ, ຉນ຺ທາຣຫານໍ ຉນ຺ທສ຺ສ ອາຫຎຕ຺ຕາ, ສມ຺ມຸຂີກູຕານຌ຺ຈ ອປ຺ປ຺ຏິກ຺ໂກສນໂຕ ເອກສ຺ມີ ກມ຺ເມ ສມຄ຺ຄກາວໍ ອຸປຄ ເຕນ ສງ຺ເຆນ ຕີຫີ ອນຸສ຺ສາວນາຫີ ເອກາຍ ຌຕ຺ຕິຍາ ກາຕພ຺ພກມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ຌຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ເຖນ ຌມ຺ມິເກນ ວິນຍກມ຺ເມນ ວຕ຺ຖຸຌຕ຺ຕິອນຸສ຺ສາວນສີມາປຣິສາສມ຺ປຕ຺ຕິສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອໂກເປຕພ຺ພຕໍ, ອປ຺ປ຺ຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພຕໍ ອຸປຄເຕນ ຖານາຣເຫນ ກາຣຕາຣເຫນ ສຕ຺ຖຸສາສນາຣເຫນ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນາມ, ອຸປ຺ຣິກາວໍ ສມາປນ຺ໂນ ປຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ກິກ຺ຂຸກາໂວ ຫິ ອຸປ຺ຣິກາໂວ຺ ຕຌ຺ເຈສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ກມ຺ເມນ ສມາປນ຺ນຕ຺ຕາ ‘‘ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ຺ ອູນປຌ຺ຈວສ຺ສຕາຍ ນວໂກ, ເຕນ ນວເກນ ອຊຸນາ ປພ຺ພຊິເຕນ, ອຈິຣປພ຺ພຊິເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ອາໂທຕິ ອາທິມ຺ຫິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອາທິໂຕ ປຎ຺ຖາຍາຕິ ວາ຺ ອປີ ຈ ເຖໂຣ ‘‘ອາໂທ’’ຕິ ວຈເນນ ສທ຺ຌາປພ຺ພຊິຕານໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ອາລສິຍໂທເສນ, ອປ຺ປ຺ຏິປ຺ຊຊນ຺ຕານໍ ອຌ຺ຌາຕໂທເສນ ຈ ອຌ຺ຌຖາ ປ຺ຏິປ຺ຊຊນ຺ຕານໍ ສໍເວຄໍ ຊເນຕິ຺ ກຖໍ? ອຕິທຸລ຺ລກໍ ຂຕໍ ສມວາຍໍ ປ຺ຏິລກິຕ຺ວາ ຕງ຺ຂຕໍ ນ ກຸສີ ເຕນ ວາ ນິຣຕ຺ຖກກຖາປສຸເຕນ ວາ ວິຕິນາເມຕພ຺ພໍ, ກີ ກາຕພ຺ພໍ? ອາທິໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ນິຣນ຺ຕຣເມວ ຕີສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ອາທໂຣ ຊ ເນຕພ຺ໂພຕິ຺

‘‘ສາ ມາຄຌີ ມູລກາສາ, ນຣາ ຍາຍາທິກປ຺ປິກາ;

ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ຈສ຺ສຸຕາລາປາ, ສມ຺ພຸທ຺ຌາ ຈາປີ ກາສເຣ’’ຕິ຺ –

ວຈນໂຕ ມູລກາສາຍາຕິ ມາຄຌມູລາຍ ກາສາຍ, ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ກາສາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ສິກ຺ຂິຕຸນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕຸໍ຺

໑຺ ປາຣາຊິກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໑຺ ອິທານີ ສພ຺ພສິກ຺ຂານໍ ປນ ມູລກູຕຕ຺ຕາ ອຌີສີລສິກ຺ຂາວ ປຖມໍ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຕ຺ຣາປີ ມຫາສາວຊ຺ຊຕ຺ຕາ, ມູລຈ຺ເຉຊ຺ຊວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ຈ ສພ຺ພປຖມໍ ປາຣາຊິກໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສໍ ນິມິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕ຺ຍາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ ສໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ປເວສນ຺ໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຈຸໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສໍ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ, ສພ຺ພນ຺ຕິເມນ ປຣິຈ຺ເຉເທນ ເອກຕິລພີຊມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ກິກ຺ຂູຕິ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ຺ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍຕິ ເອຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ວເສນ ຕີສ຺ໂສ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ຕໂຍ ອຸກໂຕພ຺ຍຌ຺ຊນກາ, ຕໂຍ ປຕ຺ຌກາ, ຕໂຍ ປຸຣິສາຕິ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸກູຕານໍ ນິມິຕ຺ຕານໍ ນິສ຺ສຍາ ທ຺ວາທສ ສຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ຺ ເຕສໍ ວຈ຺ຈປ຺ສາວມຸຂມຄ຺ຄວເສນ ຕໂຍ ມຄ຺ຄາ຺ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ຕໂຍ, ອມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ຕໂຍ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕິຕ຺ຖິຍາ ຕໂຍຕິ ນວ , ຕຖາ ມນຸສ຺ສຸກໂຕພ຺ຍຌ຺ຊນກາທີນໍ຺ ມນຸສ຺ສປຕ຺ຌກາທີນໍ ປນ ວຈ຺ຈມຸຂມຄ຺ຄວເສນ ທ຺ເວ ທ຺ເວຕິ ຉ, ຕຖາ ມນຸສ຺ສປຸຣິສາທີນນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ວເສນ ຕີສ ມຄ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕິ຺ ເຕ ສພ຺ເພ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອິຌ ‘‘ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມີ ມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ, ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕີສຸ ມຄ຺ເຄສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ມຄ຺ເຄຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຈຸໂຕຕິ ສກ຺ກຕ຺ຕາ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕາ ວາ ຈຸຕສຕ຺ໂຕ ວິຍ ສາສນໂຕ ຈຸໂຕ ໂຫຕິ, ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອິທານິ ປເວສນໍ ນາມ ນ ເກວລໍ ອຕ຺ຕຸປກ຺ກເມເນວ ໂຫຕິ, ປຣູປກ຺ກເມນາປີ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖາປີ ເສວນຈິຕ຺ເຕ ສຕິ ປາຣາຊິໂກ ໂຫ ຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ປເວສນາ’’ຕ຺ຍາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ປເວສນຎ຺ຖິເຕົາທ຺ຌຣຕາປວິຎ຺ຖກ຺ຂເຕສຸ ອຌ຺ຌຕຣໍ ຂຕໍ ເຈປີ ສາທິຍໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ສເຈປີ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ເສວນຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຎ຺ຖາເປນ຺ໂຕ, ຈຸໂຕ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ຺ ໂຍ ປນ ສພ຺ພໂສ ອສາ ທິຍນ຺ໂຕ ອາສີວິສມຸຂໍ ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ປວິຎ຺ຖໍ ວິຍ ຈ ມຌ຺ຌຕິ, ໂສ ນິປ຺ປ຺ຣາໂຌ ໂຫຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ປນ ຖິຕໍ ນາມ ສຸກ຺ ກວິສ຺ສຎ຺ຖິສມຍປ຺ປຕ຺ຕໍ຺ ປຖມປາຣາຊິກໍ຺

໔-໗຺ ອິທານິ ທຸຕິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອທິນ຺ນໍ ມານຸສໍ ກຕ຺ຫ’’ນ຺ຕ຺ຍາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອທິນ຺ນໍ ມານຸສໍ ຄຣຸກໍ ກຕ຺ຫໍ ປຌ຺ຈວິ ສາວຫາເຣສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອວຫາເຣນ ອາທິຍນ຺ໂຕ ຈຸໂຕ ກເວຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຌ຺ ອທິນ຺ນນ຺ຕິ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ສສ຺ສາມິກໍ

ຠຓ຺ຑໍ, ຕໍ ເຕຫິ ສາມິເກຫິ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ນ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ອທິນ຺ນໍ, ອນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຄປິຕໍ ມມາຍິຕໍ ປຣປຣິຄ຺ຄຫິຕໍຯ ມນຸສ຺ສສ຺ສ ອິທນ຺ຕິ ມານຸສໍ, ມນຸສ຺ສສນ຺ຕກໍ, ‘‘ຠຓ຺ຑ’’ນ຺ຕິມິນາ ຕຸລ຺ຍາຘິກຣຓໍ ຯ ເຖຍ຺ຍາເຍເກນາຕິ ເຖຍ຺ຍາຍ ເອເກນ, ເອເກນ ອວຫາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ລິງຄເຠທໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ເຖຍ຺ຍາ ເກນຈິ’’ຕິ ວາ ປາໂຐຯ ຕຕ຺ຖ ເຖໂນຕິ ໂຈໂຣ, ເຖນສ຺ສ ຠາໂວ ເຖຍ຺ຍາ, ກຣຓຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ເກນຈິ ເຖຍ຺ເຍນ ອວຫາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາທິຍນ຺ຕິ ອາທິຍນ຺ໂຕ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕຯ ປຎ຺ຈວີສາວຫາເຣສູຕິ ປຎ຺ຈປຎ຺ຈເກ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ ປຎ຺ຈວີສຕິ ອວຫາຣາຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຈປຎ຺ຈການິ ນາມ ນານາຠຓ຺ຑປຎ຺ຈກໍ ເອກຠຓ຺ຑປຎ຺ຈກໍ ສາຫຕ຺ຖິກປຎ຺ຈກໍ ປຸພ຺ພປ຺ປໂຍຄປຎ຺ຈກໍ ເຖຍ຺ຍາວຫາຣປຎ຺ຈກນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສວິຎ຺ຎາຓກາວິຎ຺ຎາຓກມິສ຺ສກຠຓ຺ຑວເສນ ນານາຠຓ຺ຑປຎ຺ຈກໍ, ສວິຎ຺ຎາຓກຠຓ຺ຑວເສນ ເອກຠຓ຺ຑປຎ຺ຈກໍຯ ຕຕ຺ຖ ນານາຠຓ຺ຑວເສນ ຕາວ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພ – ໂຍ ອາຣາມໍ ອຠິຍຸຎ຺ຊຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ສາມິກສ຺ສ ວິມຕິໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສຯ ສາມິໂກ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຘຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຠຓ຺ຑໍ ຫຣນ຺ໂຕ ສີເສ ຠາຣໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ໂຕ ອາມສຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ຜນ຺ທາເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສຯ ຂນ຺ຘໍ ໂອໂຣເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຠຓ຺ຑໍ ‘‘ເທຫິ ເມ ຠຓ຺ຑ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ‘‘ນາຫໍ ຄຓ຺ຫາມີ’’ຕິ ຠຓຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ສາມິກສ຺ສ ວິມຕິໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສຯ ສາມິໂກ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ທສ຺ສຕີ’’ຕິ ຘຸຣໍ ນິກ຺ຂິປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ‘‘ສຫຠຓ຺ຑຫາຣກໍ ເນສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຐມໍ ປາທໍ ສງກາເມຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສຯ ທຸຕິຍໍ ປາທໍ ສງກາເມຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ຖລຏ຺ຐໍ ຠຓ຺ຑໍ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ໂຕ ອາມສຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສຯ ຜນ຺ທາເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສຯ ຐານາ ຈາເວຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ອຍເມຕ຺ຖ ນານາຠຓ຺ຑວເສນ ໂຍຊນາຯ ເອກຠຓ຺ຑວເສນ ປນ ສສ຺ສາມິກໍ ທາສໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໍ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອຠິໂຍຄາທິນາ ນເຍນ ອາທິຍຕິ ວາ ຫຣຕິ ວາ ອວຫຣຕິ ວາ ອິຣິຍາປຖໍ ວິໂກເປຕິ ວາ ຐານາ ຈາເວຕິ ວາຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ເອກຠຓ຺ຑວເສນ ໂຍຊນາຯ

ປຎ຺ຈ ອວຫາຣາ ສາຫຕ຺ຖິໂກ ອາຓຕ຺ຕິໂກ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ອຕ຺ຖສາຘໂກ ຘຸຣນິກ຺ເຂໂປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສາຫຕ຺ຖິໂກ ນາມ ປຣສ຺ສ ຠຓ຺ຑໍ ສຫຕ຺ຖາ ອວຫຣຕິຯ ອາຓຕ຺ຕິໂກ ນາມ ‘‘ອສຸກສ຺ສ ຠຓ຺ຑໍ ອວຫຣາ’’ຕິ ອຎ຺ຎໍ ອາຓາເປຕິຯ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ນາມ ອນ຺ໂຕສຸງກຆາເຕ ຐິໂຕ ພຫິສຸງກຆາຕໍ ປາເຕຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ອຕ຺ຖສາຘໂກ ນາມ ‘‘ອສຸກໍ ຠຓ຺ຑໍ ຍທາ ສກ຺ໂກສິ, ຕທາ ອວຫຣາ’’ຕິ ອາຓາເປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສເຈ ປໂຣ ອນນ຺ຕຣາຍິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ອວຫຣຕິ, ອາຓາປໂກ ອາຓຕ຺ຕິກ຺ຂເຓເຍວ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕິ, ອວຫາຣໂກ ປນ ອວຫຏກາເລ, ອຍໍ ອຕ຺ຖສາຘໂກຯ ຘຸຣນິກ຺ເຂໂປ ປນ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕຠຓ຺ຑວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອິທໍ ສາຫຕ຺ຖິກປຎ຺ຈກໍຯ

ອປເຣປິ ປຎ຺ຈ ອວຫາຣາ ປຸພ຺ພປ຺ປໂຍໂຄ ສຫປ຺ປໂຍໂຄ ສໍວິຘາວຫາໂຣ ສງເກຕກມ຺ມໍ ນິມິຕ຺ຕກມ຺ມນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອາຓຕ຺ຕິວເສນ ປຸພ຺ພປ຺ປໂຍໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຐານາຈາວນວເສນ ສຫປ຺ປໂຍໂຄຯ ສໍວິຘາວຫາໂຣ ນາມ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ‘‘ອມຸກໍ ນາມ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຉທນໍ ວາ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ, ສນ຺ຘິໍ ວາ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຠຓ຺ຑໍ ຫຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕສຸ ເອໂກ ຠຓ຺ຑໍ ອວຫຣຕິ, ຕສ຺ສຸທ຺ຘາເຣ ສພ຺ເພສໍ ປາຣາຊິກໍຯ ສງເກຕກມ຺ມໍ ນາມ ສຎ຺ຊານນກມ຺ມໍ ກາລປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ສຎ຺ຎາກຣຓໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ອວຫຣາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຊ຺ຊ ວາ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ອວຫຣຕຸ, ສ຺ເວ ວາ ອນາຄເຕ ສໍວຈ຺ຉເຣ ວາ, ນຕ຺ຖິ ວິສງເກໂຕ, ສງເກຕກາຣກສ຺ສ ອາຓຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ, ອິຕຣສ຺ສ ຐານາ ຈາວເນຕິ ເອວໍ ອາປຕ຺ຕິ ອຸຠິນ຺ນໍ ປາຣາຊິກສ຺ສຯ ນິມິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ນາມ ສຎ຺ຎຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ ກສ຺ສຈິ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ກຣຓໍ ອກ຺ຂິນິຂຓນຫຕ຺ຖລງຆນປາຓິປ຺ປຫາຣອງຄຸລິໂຜຏນຄີວຸນ຺ນາມເນົາກ຺ກາສນາທິນາ ອເນກປ຺ປກາຣໍຯ ອວຫາຣໂກ ອາຓາປເກນ ຍໍ ນິມິຕ຺ຕສຎ຺ຎໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ເອຕ’’ນ຺ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ຕເມວ ອວຫຣຕິ, ອຸຠິນ຺ນໍ ປາຣາຊິກໍຯ ຍໍ ‘‘ອວຫຣາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ເອຕ’’ນ຺ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ອຎ຺ຎໍ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຐາເນ ຐປິຕໍ ອວຫຣຕິ, ມູລຏ຺ຐສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິຯ ອິທໍ ປຸພ຺ພປ຺ປໂຍຄປຎ຺ຈກໍຯ

ອປເຣປິ ປຎ຺ຈ ອວຫາຣາ ເຖຍ຺ຍາວຫາໂຣ ປສຍ຺ຫາວຫາໂຣ ປຣິກປ຺ປາວຫາໂຣ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາວຫາໂຣ ກຸສາວຫາໂຣຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກູຏມານກູຏກຫາປຓາທີຫິ ວຎ຺ເຈຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕສ຺ເສວໍ ຄຓ຺ຫໂຕ ອວຫາໂຣ ເຖຍ຺ຍາວຫາໂຣຯ ໂຍ ສນ຺ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຕສໍ ສນ຺ຕກໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ໂຍ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕພລິໂຕ ຈ ອຘິກໍ ພລກ຺ກາເຣນ ຄຓ຺ຫາຕິ ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ຕາທໂຍ ວິຍ, ຕສ຺ເສວໍ ຄຓ຺ຫໂຕ ອວຫາໂຣ ປສຍ຺ຫາວຫາໂຣຯ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫໂຕ ປນາວຫາໂຣ ປຣິກປ຺ປາວຫາໂຣຯ ໂສ ທຸວິໂຘ ຠຓ຺ໂຑກາສປຣິກປ຺ປວເສນຯ ຕຕ຺ຣ ໂຍ ‘‘ສາຏໂກ ເຈ, ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມິ, ສຸຕ຺ຕໍ ເຈ, ນ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ອນ຺ຘກາເຣ ປສິພ຺ພກໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕຕ຺ຣ ສາຏໂກ ເຈ, ອຸທ຺ຘາເຣເຍວ ປາຣາຊິກໍ, ສຸຕ຺ຕໍ ເຈ ໂຫຕິ, ຣກ຺ຂຕິຯ ອຍໍ ຠຓ຺ຑປຣິກປ຺ໂປ

ນາມຯ ໂຍ ຖານໍ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ກຕ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ປຣິກປ຺ປິຕປຣິຈ຺ເຉທໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມຕ຺ເຕ ປາຣາຊິກໍຯ ອຍໍ ໂອກາສປຣິກປ຺ໂປ ນາມຯ ເອວມິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິກປ຺ປານໍ ວເສນ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫໂຕ ອວຫາໂຣ ປຣິກປ຺ປາວຫາໂຣຯ ປຝິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ປຣສ຺ສ ກຕ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫໂຕ ອວຫາໂຣ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນາວຫາໂຣ ນາມຯ ກຸສໍ ສງ຺ກາເມຕ຺ວາ ອວຫຣຕໍ ກຸສາວຫາໂຣຯ ໂຍ ກຸສໍ ປາເຕຕ຺ວາ ຈີວເຣ ກາຊິຍມາເນ ອຕ຺ຕໂນ ໂກຍ຺ຖາສສ຺ສ ສມີເປ ຖິຕໍ ອປ຺ປຄ຺ຆຕຣໍ ວາ ມຫຄ຺ຆຕຣໍ ວາ ສມສມໍ ວາ ປຣສ຺ສ ໂກຍ຺ຖາສໍ ທິສ຺ວາ ສເຈ ປຖມຕຣໍ ປຣໂກຍ຺ຖາສໂຕ ກຸສທຕ຺ຫກໍ ອຸທ຺ຆຣຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ໂກຍ຺ຖາເສ ປາເຕຕຸກາມຕາຍ ອຸທ຺ຆາເຣ ຣກ຺ຂຕິ, ປາຕເນປິ ຣກ຺ຂຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ໂກຍ຺ຖາສໂຕ ປນ ກຸສທຕ຺ຫໍ ອຸທ຺ຆຣຕິ, ອຸທ຺ຆາເຣ ຣກ຺ຂຕິ, ຕໍ ອຸທ຺ຆຣິຕ຺ວາ ປຣໂກຍ຺ຖາເສ ປາເຕນ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຕ຺ຕມຕ຺ເຕ ປາຣາຊິກໍຯ ອຍໍ ກຸສາວຫາໂຣ ນາມາຕິ ອິເມສຸ ປຍ຺ຈວີສາວຫາເຣສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອວຫາເຣນ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປາຣາຊິໂກ ກເວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຄຣຸກນ຺ຕິ ປຍ຺ຈມາສກໍຯ ວີສຕິມາສໂກ ຫິ ກຫາປໂຕ, ກຫາປຕສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ກາໂຄ ປາໂທ ນາມ, ຕສ຺ມາ ປຍ຺ຈມາສກໍ ວາ ປາທໍ ວາ ຄຣຸກນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ວີຫໂຍ ຄຸຍ຺ຊາ, ທ຺ເວ ຄຸຍ຺ຊາ ມາສໂກ ກເວ"ຕິ ວຈນໂຕ ວີຫິວເສນ ຈຕ຺ຕາລີສ ວີຫໂຍ ທສ ຄຸຍ຺ຊາ ປຍ຺ຈມາສໂກຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍໍ ປນ ສາມເຕຣສິກ຺ຂາຍໍ "ວີສຕິວີຫີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເນວ ປາລຸອິຍໍ, ນ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ອຕ຺ຖິ, ວີມໍສິຕພ຺ພເມຕໍຯ ທຸຕິຍປາຣາຊິກໍຯ

໓ຯ ອິທານິ ຕຕິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ມນຸສ຺ສປາຕໍ ປາໂຕ"ຕ຺ຍາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ "ມນຸສ຺ສປາໂຕ" ອິຕິ ຊານນ຺ໂຕ ວຊກຈິຕ຺ເຕນ ມນຸສ຺ສປາຕໍ ຊີວິຕາ ວິໂຍເຊຕິ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ສາສນາ ປາຣາຊິໂກ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພາຍຕ຺ໂຖຯ

ມນຸສ຺ສປາຕນ຺ຕິ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມິ ປຝິສນ຺ຣິຈິຕ຺ເຕນ ສຫຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຕິປຣິຕ຺ຕໍ ກລລຣູປໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ປກຕິຍາ ວີສວສ຺ສສຕາຍຸກສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວ ມຣຕກາລາ ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ວຸທ຺ຒິປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕກາໂວ, ເອໂສ ມນຸສ຺ສປາໂຕ ນາມ, ເອວຣູປໍ ມນຸສ຺ສປາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາໂຕຕິ ຊານນ຺ຕິ "ປາໂຕ" ອິຕິ ຊານນ຺ໂຕ "ຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປມີ"ຕິ ຊານນ຺ໂຕຯ ວຊກເຈຕສາຕິ ວຊກຈິຕ຺ເຕນ, ອິຕ຺ຖມ຺ກູເຕ ກຣຕາວຈນໍ, ວຊກຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຣຕາຜິປ຺ປາໂຍ ຫຸຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຊີວິຕາຕິ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໂຕຯ ໂຍຕິ ອນິຍມວຈນໍຯ ໂສຕິ ເອເຕນ ນິຍມນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວິໂຍເຊຕີຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ມນຸສ຺ສວິຄ຺ຄຫໍ ກລລກາເລປິ ຕາປນມທ຺ທເນຫີ ວາ ເກສຊ຺ຊສມ຺ປທາເນນ ວາ ຕໂຕ ວາ ອຸທ຺ຆມ຺ປິ ຕທນຸຣູເປນ ອຸປ຺ກ຺ກເມນ ຊີວິຕາ ວິໂຍເຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາສນາຕິ ປຣາປຸພ຺ພຊິຊາຕຸປ຺ປໂຍເຄ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ, ເຕນ ສຕ຺ຖຸສາສນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣາຊິໂຕຕິ ປຣາຊຍມາປນ຺ໂນຯ ໂຫຕີຕິ ປາຖເສໂສຯ ຕຕິຍປາຣາຊິກໍຯ

໔ຯ ອິທານິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຊານາທິເກາທ"ນ຺ຕ຺ຍາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອຍ຺ຍາປເທສຍ຺ຈ ອຘິມານຍ຺ຈ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຫທເຍ ອສນ຺ຕໍ ຊານາທິເກາທໍ ຆມ຺ມໍ ມນຸສ຺ສຊາຕິກສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ວເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ມິ ຂເຓ ລາເຕ ໂສ ຕໂຕ ສາສນາ ປາຣາຊິໂກ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຊານາທິເກາທນ຺ຕິ "ຊານໍ ວິໂມກ຺ໂຂ ສມາຘິ ສມາປຕ຺ຕິ ຍາຓທສ຺ສນໍ ມຄ຺ຄກາວນາ ຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ວິນີວຣຓຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຍ຺ຍາຄາເຣ ອກິຣຕີ"ຕິ (ປາຣາຯ ໑໙໗) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຊານາທິເກາທໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຆມ຺ມໍຯ ຫທເຍຕິ ຈິຕ຺ເຕຯ ອສນ຺ຕນ຺ຕິ ອສໍວິຊ຺ຊມານໍຯ ອຍ຺ຍາປເທສນ຺ຕິ "ໂຍ ເຕ ວິຫາເຣ ວສີ, ໂສ ກິກ຺ຂຸ ປຖມສ຺ສ ຊານສ຺ສ ລາກີ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຍ຺ຍາປເທສໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິນາຕິ ວຊ຺ຊນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ສ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຘິມານນ຺ຕິ "ອຘິຄຕາ ມຍາ"ຕິ ເອວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ມານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຘິຄໂຕ ມາໂນຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ, ຕໍ ອຘິມານໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມນຸສ຺ສຊາຕິສ຺ສາຕິ ມນຸສ຺ສຊາຕິກສ຺ສ, ນ ເທວພ຺ຣຫ຺ມາທີສຸ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວເທຍ຺ຍາຕິ ອາໂຣເຈຍ຺ຍຯ ຍາຕກ຺ຂເຓຕິ ຍາເຕ ຂເຓຕິ ເອໂທ, ຕສ຺ມິ ເຕນາໂຣຈິຕກ຺ຂເຓ ມນຸສ຺ສຊາຕິເກນ ຍາເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຕິ ນິສ຺ສກ຺ເກ ກຣຓວຈນໍ, ຕໂຕ ສາສນໂຕ ປາຣາຊິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈຕຸຕ຺ຖປາຣາຊິກໍຯ

ປາຣາຊິກນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໔ຯ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໐ຯ ອິທານິ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ປ໌ກາເສຕຸ໌ ‘‘ໂມເຈຕຸກາມຈິຕ຺ເຕນາ’’ຕິອາທິມາຣທ຺ທໍ່ຯ ຕຕ຺ຖ ໂມເຈຕຸ໌ ກາເມຕີຕິ ໂມເຈຕຸກາມໍ, ໂມເຈຕຸກາມຄ຺ຈ ຕໍ ຈິຕ຺ຕຄ຺ຈາຕິ ໂມເຈຕຸກາມຈິຕ຺ຕໍ, ເຕນ, ໂມຈນສ຺ສາທຈິຕ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກາທສນ຺ນຄ຺ທີ ຣາຄານໍ ເອເກນ ໂມຈນສ຺ສາເທນ ອາປ໌ຕ຺ຕິ ໂທຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິຯ

ຕຕ຺ຣິເມ ເອກາທສ ອສ຺ສາທາ ໂມຈນສ຺ສາໂທ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສາໂທ ມຸຕ຺ຕສ຺ສາໂທ ເມຖຸນສ຺ສາໂທ ຜສ຺ສສ຺ສາໂທ ກຕ຺ທູວນສ຺ສາໂທ ທສ຺ສນສ຺ສາໂທ ນິສຊ຺ຊສ຺ສາໂທ ວາຈສ຺ສາໂທ ເຄຫສິຕເປ໌ມໍ ວນກ຺ງຄີຍນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂມຈນສ຺ສາທເຈຕນາຍ ເຈເຕນ຺ໂຕ ເຈວ ອສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ຈ ອຸປ໌ກ຺ກມຕິ, ມຸຈ຺ຈຕິ, ສງ຺ຆາທິເສໂສ , ນ ມຸຈ຺ຈຕິ ເຈ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍຯ ສເຈ ປ໌ນ ສຍນກາເລ ຣາຄປ໌ຣິຍຸຜ຺ຖິໂຕ ທຸຕ຺ວາ ອູຣຸນາ ວາ ມຸຜ຺ຖິນາ ວາ ອງ຺ຄຊາຕໍ ຄາລຸທໍ ປີລຸເອຕ຺ວາ ໂມຈນຕ຺ຖາຍ ເສົາສ຺ສາໂທ ສຸປ໌ຕິ, ສຸປ໌ນ຺ຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ສງ຺ຆາທິເສໂສຯ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສາເທ ອຕ຺ຕໂນ ຜມ຺ມຕາຍ ມຸຈ຺ຈມານໍ ອສ຺ສາເທຕິ, ນ ອຸປ໌ກ຺ກມຕິ, ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິຯ ມຸຕ຺ຕສ຺ສາເທ ອຕ຺ຕໂນ ຜມ຺ມຕາຍ ມຸຕ຺ເຕ ຖານາ ຈຸເຕ ອສຸຈິມ຺ທີ ປ໌ຈ຺ຊາ ອສ຺ສາເທນ຺ຕສ຺ສ ວິນາ ອຸປ໌ກ຺ກເມນ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິຯ ເມຖຸນສ຺ສາເທ ເມຖຸນຣາເຄນ ມາຕຸຄາມໍ ຄຕ຺ທາຕິ, ເຕນ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິ, ທຸກ຺ກຜໍ ປ໌ນ ອາປ໌ຊ຺ຊຕິຯ ຜສ຺ສສ຺ສາໂທ ທຸວິໂຜ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິໂກ ພາທິໂຣ ຈາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ນິມິຕ຺ຕໍ ‘‘ຖທ຺ທໍ່, ມຸທຸກນ຺ຕິ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວາ ໂລລກາເວນ ວາ ກີລຸອາປ໌ຍໂຕ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິຯ ພາທິຣຜສ຺ສສ຺ສາເທ ປ໌ນ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ອິຕ຺ຖີ ຜຸສໂຕ, ອາລິງ຺ຄໂຕ ຈ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິ, ກາຍສໍສຄ຺ຄສງ຺ຆາທິເສສໍ ປ໌ນ ອາປ໌ຊ຺ຊຕິຯ

ກຕ຺ທູວນສ຺ສາເທ ທທ຺ທຸກຈ຺ຊຸປີລຸອກປ໌າຕກາທີນໍ ອຄ຺ຄຕເຣນ ຂຊ຺ຊມານໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ທູວນສ຺ສາເທນ ກຕ຺ທູວໂຕ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິຯ ທສ຺ສນສ຺ສາເທ ອິຕ຺ຖີຍາ ອໂນກາສໍ ອຸປ໌ນິຊ຺ຊາຍໂຕ ອສຸຈິ ມຸຈ຺ຈຕິ, ອນາປ໌ຕ຺ຕິ, ທຸກ຺ກຜໍ ປ໌ນ ໂທຕິຯ ນິສຊ຺ຊສ຺ສາເທ ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ຜີ ຣໂທ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປີ ອນາປ໌ຕ຺ຕິ , ຣໂທນິສຊ຺ຊາປ໌ຕ຺ຕິ ປ໌ນ ໂທຕິຯ ວາຈສ຺ສາເທ ມາຕຸຄາມໍ ເມຖຸນປ຺ປ໌ຜິສໍຍຸຕ຺ຕາທີ ວາຈາທີ ໂອກາສນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປີ ອນາປ໌ຕ຺ຕິ, ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາສງ຺ຆາທິເສສໍ ປ໌ນ ອາປ໌ຊ຺ຊຕິຯ ເຄຫສິຕເປ໌ເມ ມາຕາທີນໍ ມາຕາທິເປ໌ເມນ ອາລິງ຺ຄນາທີ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປີ ອນາປ໌ຕ຺ຕິຯ ວນກ຺ງຄໍ ສນ຺ຖວກຣຕ຺ຖາຍ ອິຕ຺ຖີຍາ ເປ໌ສິຕປຸປ໌ຜາທິວນກ຺ງຄສຄ຺ຄິຕໍ ປ໌ຕ຺ຕາກາຣໍ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາຍ ອິມໍ ເປ໌ສິຕ’’ນ຺ຕິ ອສ຺ສາເທນ ອາມສນ຺ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ເຕປີ ອນາປ໌ຕ຺ຕີຕິຯ ເອວເມເຕສຸ ໂມຈນສ຺ສາເທນ ອາປ໌ຕ຺ຕິ ໂທຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ໂມເຈຕຸ...ເປ໌... ນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ໂມເຈຕຸກາມໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຍສ຺ສ ໂສຍໍ ໂມເຈຕຸກາມຈິຕ຺ໂຕ, ເຕນ, ອິຕ຺ຖມ຺ກູເຕ ກຣຕາວຈນໍ, ໂມເຈຕຸກາມຈິຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຸປ໌ກ຺ກມ຺ມາຕິ ທຕ຺ຖາທີສຸ ເຍນ ເກນຈິ ນິມິຕ຺ເຕ ອຸປ໌ກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິໂມຈຍນ຺ຕິ ຍໍ ອນ຺ຕມໂສ ເອກາ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາ ປີເວຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຕກມ຺ປີ ວິໂມເຈນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸກ຺ກນ຺ຕິ ນີລປີຕໂລທີໂຕທາຕຕກ຺ກເຕລທກຂີຣທຜິສປ຺ປີວຕ຺ຕສງ຺ຂາເຕສຸ ທສວິເຜສຸ ສຸກ຺ເກສຸ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ສຸກ຺ກໍຯ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ສຸປີນາຕິ ຍາ ສຸປີນນ຺ເຕ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຜ຺ຖິ ໂທຕິ, ຕໍ ຖເປ໌ຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມໂຕຕິ ໂຍ ໂກຈິ ອຸປ໌ສມ຺ປ໌ນ຺ໂນຯ ຄຣຸກນ຺ຕິ ສງ຺ຆາທິເສສໍຯ ຜຸເສຕິ ອາປ໌ຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຈຕນາ ອຸປ໌ກ຺ກໂມ ມຸຈ຺ຈນນ຺ຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ຕີຕິ ອງ຺ຄານີຕິຯ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຜ຺ຖິສິກ຺ຂາປ໌ທໍຯ

໑໑ຯ ອິທານິ ກາຍສໍສຄ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນາ’’ຕິອາທິມາຣທ຺ທໍ່ຯ ກິກ຺ຂຸ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີຍາ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີສຄ຺ຜີ ທຸຕ຺ວາ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ອຸປ໌ກ຺ກມິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ ປ໌ຣາມສນ຺ໂຕ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປ໌ຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນາຕິ ທຕ຺ຖຄ຺ຄທາທີກາຍສມ຺ຜສ຺ເສນ ຣາເຄນ ກາຍມິສ຺ສຣາເຄນຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິນ຺ຕິ ຕທທຸຊາຕມ຺ປີ ຊີວມານ ກມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີຯ ປ໌ຣາມສນ຺ຕິ ປ໌ຣາມສນ຺ໂຕ, ອິຕ຺ຖີຕິ ສຄ຺ຜາ ອິຕ຺ຖີສຄ຺ຜາ , ສາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອິຕ຺ຖີສຄ຺ຜີ, ອິຕ຺ຖີສຄ຺ຜີ ທຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ອິຕ຺ຖີສຄ຺ຜິຕາ, ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາໂຄ, ເຕນ ຣາເຄນ ວາຍາໂມ, ທຕ຺ຖຄ຺ຄາທາທີສມາປ໌ຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປ໌ຄ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ກາຍສໍສຄ຺ຄສິກ຺ຂາປ໌ທໍຯ

໑໔ຯ ອິທານິ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈສ຺ສາເທນາ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍ່ຯ ຕຕ຺ຖ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈສ຺ສາເທນາຕິ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ໌ສ຺ສາວມຄ຺ຄເມຖຸນຜມ຺ມປ຺ປ໌ຜິສໍຍຸຕ຺ຕວາຈສ຺ສາທຣາເຄນຯ ມຄ຺ຄໍ ວາຣພ຺ກ ເມຖຸນນ຺ຕິ ວຈ຺ຈມຄ຺ຄປ໌ສ຺ສາວມຄ຺ຄານໍ ອຄ຺ຄຕຣໍ ມຄ຺ຄໍ ວາ ເມຖຸນໍ ວາ ອາຣພ຺ກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂອກາສນ຺ໂຕຕິ ອວກາສນ຺ໂຕຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄຸ໌ ປ໌ຜິພລໍ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕໍ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລາທຸຜ຺ຖຸລ຺ລໍ ສລ຺ລກ຺ຂຕສມຕ຺ຖໍ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີຯ ສຸຕມານນ຺ຕິ ສຸຕນ຺ຕີຯ ອິມິນາ ປ໌ຜິພລາຍປີ ອິຕ຺ຖີຍາ ອວິຄ຺ຄຕ຺ຕິປ໌ເຖ ກິຕາຍ ທູເຕນ ວາ ປ໌ຕ຺ເຕນ ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈາປ໌ຕ຺ຕິ ນ ໂທຕີຕິ ທີປີຕໍ ໂທຕິຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ອິຕ຺ຖີສຄ຺ຜິຕາ, ທຸຜ຺ຖຸລ຺ລວາຈສ຺ສາທຣາໂຄ, ເຕນ ຣາເຄນ ໂອກາສນໍ, ຕງ຺ຂຕວິຊານນນ຺ຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປ໌ຄ຺ຈ

ອງ຺ຄານິຯ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈສ຺ສາທສິກ຺ຂາປທໍຯ

໑໓ຯ ອິທານິ ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ວຓ຺ຓ’’ນ຺ຕ຺ຍາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕໂນ ກາມປາຣິຈຣິຍາຍ ວຓ຺ຓໍ ວຕ຺ວາ ເມຖຸນຣາເຄນ ອິຕ຺ຖີ ເມຖຸນໍ ຍາຈມາໂນ ຄຣຸໍ ຜຸເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວຓ຺ຓໍ ວຕ຺ວາຕິ ຄຸຓໍ ອານິສໍສໍ ປກາເສຕ຺ວາຯ ອຕ຺ຕໂນກາມປາຣິຈຣິຍາຍາຕິ ເມຖຸນຘມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ກາເມນ ປາຣິຈຣິຍາ ກາມປາຣິຈຣິຍາ, ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ກາມປາຣິຈຣິຍາ ອຕ຺ຕໂນກາມປາຣິຈຣິຍາ, ອລຸຕ຺ຕສມາໂສຍໍຯ ອຖ ວາ ອຕ຺ຕໂນຕິ ກຕ຺ວຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ອຕ຺ຕໂນ ກາມິຕາ ອິຈ຺ຉິຕາຕິ ອຕ຺ຕໂນກາມາ, ສຍໍ ເມຖຸນຣາຄວເສນ ປຕ຺ຖິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຕ຺ຕໂນກາມາ ຈ ສາ ປາຣິຈຣິຍາ ຈາຕິ ອຕ຺ຕໂນກາມປາຣິຈຣິຍາ , ຕາຍ ອຕ຺ຕໂນກາມປາຣິຈຣິຍາຍ, ‘‘ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠຄິນິ, ປາຣິຈຣິຍານໍ, ຍາ ມາທິສໍ ສີລວນ຺ຕໍ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ເອເຕນ ຘມ຺ເມນ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອວໍ ວຓ຺ຓໍ ວຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາຈຘາຕຸໂນ ທ຺ວິກມ຺ມິກຕ຺ຕາ ‘‘ອິຕ຺ຖີ ເມຖຸນໍ ຍາຈມາໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖີນ຺ຕິ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ໂລຠາສເນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອິຕ຺ຖີຯ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ອິຕ຺ຖີສຎ຺ຎິຕາ , ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍາຍ ຣາໂຄ, ເຕນ ຣາເຄນ ວຓ຺ຓຠຓນໍ, ຕງ຺ຂຓວິຊານນນ຺ຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍສິກ຺ຂາປທໍຯ

໑໔ຯ ອິທານິ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສນ຺ເທສ’’ນ຺ຕ຺ຍາທິມາຣທ຺ຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ຠິກ຺ຂຸ ປຸຣິສ຺ສ ວາ ສນ຺ເທສໍ, ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ສນ຺ເທສໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວີມໍສິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາຫຣນ຺ໂຕ ຄຣຸກໍ ຜຸເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ເທສນ຺ຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ຠນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ມາຕຸຣກ຺ຂິຕໍ ພ຺ຣູຫິ ‘ໂຫຫິ ກິຣ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ຠຣິຍາ ຘນກ຺ກີຕາ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໓໐໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ປຸຣິສ຺ສ ສາສນໍ, ‘‘ຄຈ຺ຉ, ຠນ຺ເຕ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ປຸຣິສໍ ພ຺ຣູຫິ ‘ອຫໍ ຕສ຺ສ ຠຣິຍາ ຠວິສ຺ສາມີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໓໔໖-໓໔໗ ໂຖກໍ ວິສທິສໍ) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິຕ຺ຖິຍາ ສາສນໍຯ ປຏິຄ຺ຄຫີຕ຺ວາຕິ ‘‘ສາຘຸ ອຸປາສກາ’’ຕິ ວາ ‘ໂຫຕູ’’ຕິ ວາ ‘‘ອາໂຣເຈສ຺ສາມີ’’ຕິ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ວຈີເຠທໍ ກຕ຺ວາ ວາ ສີສກມ຺ປນາທີຫິ ວາ ປຏິຄ຺ຄຫີຕ຺ວາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວີມໍສິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ສາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຣິສ຺ສ ວາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ເຕສໍ ອວສ຺ສາໂຣຈນການໍ ມາຕາປິຕາຠາຕາຠຄິນີອາທີນໍ ວາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຫຣໍປຈ຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ປຈ຺ຈາຫຣ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຉນ຺ທຫານິຍາ ຫຣ-ສທ຺ທໍ ປຸພ຺ພນິປາຕໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍຕ຺ຖ ປຫິເຕນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕນ ອາໂຣຈິຕາ ສາ ອິຕ຺ຖີ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕຸ ວາ ປຏິກ຺ຂິປຕຸ ວາ ລຊ຺ຊາຍ ວາ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕຸ, ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຸຣິສ຺ສ ຫຣນ຺ໂຕ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິມາຍ ປຏິຄ຺ຄຫຓາໂຣຈນປ຺ປຈ຺ຈາຫຣຓສງ຺ຂາຕາຍ ຕິວງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕສໍ ມນຸສ຺ສຊາຕິກຕາ, ອລໍວຈນີຍຕາ, ປຏິຄ຺ຄຫຓວີມໍສນປ຺ປຈ຺ຈາຫຣຓານີຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍຯ

໑໕ຯ ອິທານິ ອມູລກໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ຈາເວຕຸກາໂມ’’ຕິອາທິມາຣທ຺ຘໍຯ ຈາເວຕຸກາໂມ ຠິກ຺ຂຸ ອມູລນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸນາ ອຎ຺ຎໍ ສຸຓມານໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ໂຈເທນ຺ໂຕ ວາ ໂຈທາເປນ຺ໂຕ ວາ ຄຣຸໍ ຜຸເສຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ຈາເວຕຸກາໂມຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ຈາເວຕຸກາໂມຯ ໂຈເທນ຺ໂຕຕິ ‘‘ຕ຺ວໍ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອາປນ຺ໂນສິ, ອສ຺ສມໂຓສິ, ອສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິໂຍສີ’’ຕິອາທີຫິ ວຈເນຫິ ສຍໍ ໂຈເທນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ສງ຺ຆາທິເສໂສຯ ອມູລນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸນາຕິ ຍໍ ໂຈທເກນ ຈຸທິຕກມ຺ຫິ ປຸຄ຺ຄເລ ອທິຏ຺ຐໍ ອສຸຕໍ ອປຣິສງ຺ກິຕໍ, ອິທໍ ເອເຕສໍ ທສ຺ສນສວນປຣິສງ຺ກິຕສງ຺ຂາຕານໍ ມູລານໍ ອຠາວໂຕ ນາສ຺ສ ມູລນ຺ຕິ ອມູລໍ, ອນ຺ຕິມໍ ວຕ຺ຖຸ ຍສ຺ສ ປາຣາຊິກສ຺ສ ຕທິທໍ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸ, ອມູລຎ຺ຈ ຕໍ ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸ ເຈຕິ ອມູລນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸ, ເຕນ ອມູລນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸນາ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອນຸຣູເປສຸ ເອກູນວີສຕິຍາ ປາຣາຊິເກສຸ ອຎ຺ຎຕເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຈທາປຍນ຺ຕິ ໂຈທາປຍນ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ສມີເປ ຐຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາຓາເປຕ຺ວາ ໂຈທາເປນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອາຓຕ຺ຕສ຺ສ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ຄຣຸໍ ຜຸເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຓມານນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຣມ຺ມຸຂາ ທູເຕນ ວາ ປຓ຺ເຓນ ວາ ໂຈເທນ຺ຕສ຺ສ ນ ຣຸຫຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ ປຣມ຺ມຸຂາ ປນ ສຕ຺ຕຫິ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍຯ ຍໍ ໂຈເທຕິ, ຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ສງ຺ຂ຺ຍູປຄມນໍ, ຕສ຺ມີ ສຸທ຺ຘສຎ຺ຎິຕາ, ເຍນ ປາຣາຊິເກນ ໂຈເທຕິ, ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐາທິວເສນ ອມູລກຕາ, ຈາວນາຘິປ຺ປາເຍນ ສມ຺ມຸຂາ ໂຈທນາ, ຕສ຺ສ ຕງ຺ຂຓວິຊານນນ຺ຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ອມູລກສິກ຺ຂາປທໍຯ

໑໖ຯ ອິທານິ ອຎ຺ຎຠາຄິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເລສມຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເລສມຕ຺ຕມຸປາທາຍາຕິ ຊາຕິນາມໂຄຕ຺ຕລິງ຺ຄາປຕ຺ຕິປຕ຺ຕຈີວຣູປຊ຺ຌາຍາຈຣິຍເສນາສນເລສສງ຺ຂາເຕສຸ ທສສຸ ເລເສສຸ ໂຍ ຕສ຺ມີ ປຸຄ຺ຄເລ ທິສ຺ສຕິ, ຕໍ ເລສມຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍ ນິສ຺ສາຍ ຠິກ຺ຂຸໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ຈາເວຕຸກາໂມ ອມູລນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸນາ ສຸຓມານໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ໂຈເທນ຺ໂຕ ຄຣຸໍ ຜຸເສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຖໍ? ອຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິໂກ ອິມິນາ ໂຈທເກນ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຌ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ໂສ ອຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂນ ເວຣີ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຕໍ ຂຕ຺ຕິຍຊາຕິເລສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວໍ ‘‘ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຍາ ທິຏ຺ໂຐ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຌ຺ຌາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ, ຕ຺ວໍ ຂຕ຺

ຕິໂຍ ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອາປນ຺ໂນສີ’’ຕິ ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ ໂສ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ນາຄ຺ໂຄ, ປາຣາຊິກໍ ຘມ຺ມໍ ອຊ຺ຌາປນ຺ໂນສີ’’ຕິ ວາ ໂຈເທຕິ, ເອວໍ ນາມເລສາທໂຍປີ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອງ຺ຄານິ ປເນຕ຺ຖ ອນນ຺ຕຣສທິສານິຯ ອຎ຺ຎຠາຄິຍສິກ຺ຂາປທໍຯ

ຄຣຸກາປຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ

໑໗ຯ ອິທານິ ຈີວຣວິຘິໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ວິກປ຺ປນ’’ນ຺ຕ຺ຍາທິມຸທ຺ຘຏໍຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອກາລຈີວຣໍ ວິກປ຺ປນຎ຺ຈ ອຘິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອກຕ຺ວາ ທສາຫໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ ປິຓ຺ຑຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອກາລຈີວຣນ຺ຕິ ອກາເລ ຈີວຣໍ, ໂຂມໍ ກປ຺ປາສິກໍ ໂກເສຍ຺ຍໍ ກມ຺ພລໍ ສາຓໍ ຠງ຺ຄນ຺ຕິ ຊາຕິໂຕ ຉ ຈີວຣານິ, ທຸກູລໍ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຓໍ ໂສມາຣປຏ຺ຏໍ ຈີນປຏ຺ຏໍ ອິທ຺ຘິຊໍ ເທວທິນ຺ນນ຺ຕິ ອິມານິ ປນ ຉ ອນຸໂລມຈີວຣານິຯ ເຕສຸ ທຸກູລໍ ສາຓສ຺ສ ອນຸໂລມໍ ວາກມຍຕ຺ຕາຯ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຓາທີນິ ຕີຓິ ໂກເສຍ຺ຍສ຺ສ ອນຸໂລມານິ ປາຓເກຫິ ກຕສຸຕ຺ຕມຍຕ຺ຕາຯ ອິທ຺ຘິຊາທີນິ ທ຺ວຍານິ ໂຂມາທີນໍ ອນຸໂລມານິ ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕຣກາວໂຕ ຯ ອິເມສໍ ຉນ຺ນໍ ຈີວຣານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອກາລຈີວຣໍຯ

ວິກປ຺ປນມຘິຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ວິກປ຺ປນູປຄໍ ອຘິຏ຺ຐານູປຄຎ຺ຈ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ປາລິ – ‘‘ອນຸຊານາມິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຍາເມນ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລໍ ສຸຄຕງ຺ຄຸເລນ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລວິຕ຺ຖຕໍ ປຈ຺ຉິມຈີວຣໍ ວິກປ຺ເປຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໓໕໘)ຯ ມຊ຺ຌິມສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ທີຆໂສ ທ຺ເວ ວິທຕ຺ຖິໂຍ, ຕິຣິຍໍ ວິທຕ຺ຖິຯ ທ຺ເວ ວິກປ຺ປນາ ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ຈ ປຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາ ຈຯ ກຖໍ? ‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ວິກປ຺ເປມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຯ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ສນ຺ຕກໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊ ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫິ ວາ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ’’ຕິ, ເອກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕິສ຺ສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວິກປ຺ເປມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ອປຣາປິ ສມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຯ ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ‘‘ຕິສ຺ສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ສນ຺ຕກໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊ ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫິ ວາ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ’’ຕິ, ‘‘ອິມໍ ຈີວຣໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ວິກປ຺ປນຕ຺ຖາຍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ເຕນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ‘‘ໂກ ເຕ ມິຕ຺ໂຕ ວາ ສນ຺ທິຏ຺ໂຐ ວາ ສມ຺ຠຕ຺ໂຕ ວາ’’ຕິ, ຕໂຕ ອິຕເຣນ ‘‘ຕິສ຺ໂສ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ປຸນ ເຕນ ‘‘ອຫໍ ຕິສ຺ສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ປຣມ຺ມຸຂາວິກປ຺ປນາຯ ‘‘ຕິສ຺ສສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ສນ຺ຕກໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊ ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫິ ວາ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ວາ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘາໂຣ ນາມ ໂຫຕິຯ ພຫຸເກ ‘‘ອິມານີ’’ຕິ, ອຫຕ຺ຖປາເສ ‘‘ເອຕໍ, ເອຕານີ’’ຕິ ວາຯ ເອວໍ ວິກປ຺ປນຎ຺ຈ ອກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕິຈີວຣສ຺ສ ປນ ປມາຓໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຉເທນ ສຸຄຕຈີວຣໂຕ ອູນກໍ ວຏ຺ຏຕິ, ລາມກປຣິຈ຺ເຉເທນ ສງ຺ຆາຏິຍາ, ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄສ຺ສ ຈ ທີຆໂຕ ມຸຏ຺ຐິປຎ຺ຈກໍ, ຕິຣິຍໍ ມຸຏ຺ຐິຕ຺ຕິກໍ, ອນ຺ຕຣວາສໂກ ທີຆໂຕ ມຸຏ຺ຐິປຎ຺ຈໂກ, ຕິຣິຍໍ ທ຺ວິຫຕ຺ໂຖປິ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ໂຍ ວາ ວຏ຺ຏຕິຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປມາຓໂຕ ອທິກຎ຺ຈ ອູນກຎ຺ຈ ‘‘ປຣິກ຺ຂາຣໂຈຬ’’ນ຺ຕິ ອຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພໍຯ ທ຺ເວ ຈີວຣສ຺ສ ອຘິຏ຺ຐານາ ກາເຍນ ວາ ອຘິຏ຺ເຐຕິ, ວາຈາຍ ວາ ອຘິຏ຺ເຐຕິຯ ຕິຈີວຣໍ ອຘິຏ຺ຐຫນ຺ເຕນ ຣຊິຕ຺ວາ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍ ທຕ຺ວາ ປຸຣາຓສງ຺ຆາຏິໍ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣາມີ’’ຕິ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ນວໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ອຘິຏ຺ຐາມີ’’ຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ອາໂພຄໍ ກຕ຺ວາ ກາຍວິກາຣໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ກາເຍນ ອຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພາ, ອິທໍ ກາເຍນ ອຘິຏ຺ຐານໍຯ ຕໍ ເຍນ ເກນຈິ ສຣີຣາວຍເວນ ອຟຸສນ຺ຕສ຺ສ ນ ວຏ຺ຏຕິຯ ວາຈາຍ ອຘິຏ຺ຐານໍ ປນ ວຈີເພທໍ ກຕ຺ວາ ວາຈາຍ ອຘິຏ຺ຐາຕພ຺ພໍ, ສເຈ ຫຕ຺ຖປາເສ ‘‘ອິມໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ອຘິຏ຺ຐາມີ’’ຕິ, ສເຈ ອຫຕ຺ຖປາເສ ຖປິຕຏ຺ຐານໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ‘‘ເອຕໍ ສງ຺ຆາຏິໍ ອຘິຏ຺ຐາມີ’’ຕິ ວາຈາ ຠິນ຺ທິຕພ຺ພາ ຯ ເອສ ນໂຍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ເຄ, ອນ຺ຕຣວາສເກ ຈຯ ຕິຈີວຣາທີນິ ສພ຺ພານິ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ‘‘ອິມານິ ຈີວຣານິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈຬານິ ອຘິຏ຺ຐາມີ’’ຕິ ອຘິຏ຺ຐາຕຸມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕີຕິຯ ເອວໍ ອຘິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທສ ອຫານິ ທສາຫໍຯ ອຕິມາເປຕີຕິ ອຕິກ຺ກາເມຕິຯ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນຯ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ປຸພ຺ພພາເຄ ກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ວິນຍກມ຺ມສ຺ເສຕໍ ນາມໍ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍມສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ, ກິໍ ຕໍ? ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ຕໍ ອຕິກ຺ກາມຍໂຕ ສຫນິສ຺ສຄ຺ຄິຍວິນຍກມ຺ມໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາ, ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ປເນຕໍ ຈີວຣໍ ຍໍ ທິວສໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ສ ໂຍ ອຣຸໂຓ, ໂສ ອຸປ຺ປນ຺ນທິວສນິສ຺ສິໂຕ, ຕສ຺ມາ ຈີວຣຸປ຺ປາທທິວເສນ ສທ຺ຘິໍ ເອກາທເສ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິຯ ຈີວຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຕາ, ຊາຕິປ຺ປມາຓຍຸຕ຺ຕຕາ, ຉິນ຺ນປລິໂພຘພາໂວ, ອຕິເຣກຈີວຣຕາ, ທສາຫາຕິກ຺ກໂມຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ປຖມກຐິນສິກ຺ຂາປທໍຯ

໑໗။ ອິທານິ ທុតិយំ ທສฺເສតុំ ''ភិក្ខុសម្មុតិយា''ตฺยาทิมาຣທฺធំ។ ໂຍ ភិក្ខុសម្មុតឹ ວຊฺເຊตฺວາ ກາລญฺຈ ວិນາ ອនិฏฺฐិតំ ຕិ ຈີວຣំ ເອກາຫំ ອតិក្កមាເປຕិ, ຕສฺສ និស្សគฺគិយំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ។ ຕតฺถ ภិក្ខុសម្មុតិយាญฺញតฺຣាតិ យំ សៀវ ຄិលានស្ស ภិក្ខុនោ ຕិຈីវរេន វិប្បវាសសម្មុតឹ ເທតិ , តំ ฐเปตฺວາ។ តិចីវរមនិฏฺฐិតนฺតិ ກຣណតฺເຖ ອុបໂຍគວចនំ, ເຕន ຕិ ຈີວຣានិฏฺฐานนេន ອនិฏฺฐិເតສុ សៀឃាដិອាທិសុ ເຍน ເກនจិ ຈີວເຣន។ ເອກາຫนฺติ ເອກຣตฺตំ។ ອតិមាເປតិតិ វិប្បវសតិ, ວិຍុตฺໂຕ ວສតិតិ ອตฺໂຖ។ ຕສฺສ ອលทฺធសម្មុតិកស្ស ภិក្ខុនោ ເອກຣตฺຕមฺປិ ຈີວເຣន ວិปฺປວាសោ និស្សគฺគិយំ ປາຈິຕฺຕិយំ សិ ຍាតិ ອตฺໂຖ។ សមយំ វិនាតិ ຈີວຣកាលំ ວຊฺເຊตฺວາ។ ອនិฏฺฐិតຈີວຣຕា, ອນตฺຖតកថិនតា, ອលทฺធសម្មុតិតា, ຣតฺតិវិប្បវា ໂສតិ ອິមាເນตฺຖ ຈตฺตาຣិ ອງຄານិ។ ທុតិយកថិនសិក្ខាបទំ។

១៨។ ອិທានិ ປុຣាណຈີວຣំ ທສฺເສតុំ ''ອญฺญាតិកា''ตฺຍាທិ ອາຣທฺធំ។ ຕตฺຖ ອญฺញាតិກាតិ ອញฺញាតិກາຍ ''ປដិសៀខា ໂຍនិ ໂສ''តិອាທិសុ វិយ, ອញฺញាតិກາຍ ເນວ មាតុសម្ពន្ធេន ន បិតុសម្ពន្ធេន សម្ពទฺធាຍាតិ ວុตฺតំ ໂຫតិ។ ភិក្ខុនិយាតិ ອឧភ ວាຈិកម្មេន ອុបសម្បន្នាយ។ ອាໂທបេតិតិ ປຫរាເປតិ។ ຕនฺតិ និស្សគฺគិយំ ປាຈິຕฺຕិយំ ກເວយฺຍាតិ ອตฺໂຖ។ ປុຣាណຈີວຣ ຕា, ອុປຈាເຣ ฐตฺວາ ອญฺញាតិກາຍ ភិក្ខុនិយា ອາណាປនំ, ຕស្សា ໂຣວនាທិនិ ຈាតិ ອិមាເນตฺຖ តីណិ ອງຄានិ។ ປុຣាណຈີວຣសិក្ខាបទំ។

២០។ភិញฺຈិ មូលកนฺติ ភិញฺຈិ ປាກតំ។ ຈີວຣាທាເນតិ ຈີວຣស្ស ອាທាເນ ຈີວຣប្បដិគฺគហເណ។ វិកប្បនូបគຈີວຣຕា, ປា ຣិວតฺតកາກាໂວ, ອញฺញាតិກາຍ ຫตฺຖໂຕ ຄហណนฺติ ອិមាເນตฺຖ តីណិ ອງຄានិ។ ຈີວຣប្បដិគฺគហណសិក្ខាបទំ។

២១។ອប្បវារិតนฺติ ''វເທយฺຍាຖ, ກនฺເຕ, ເຍន ອตฺໂຖ''តិ ອិຈฺຈាປិតំ ອិຈฺឆំ ຣុຈឹ ອុប្បាທិតំ, ន ປវារិតนฺติ ອប្បវារិតំ។ វិញฺញាເປយฺຍាតិ ຍាຈេយฺຍ។ ອញฺញតฺຣ សមយាតិ ນដฺฐຈີວຣកាលំ ฐเปตฺວາ។ វិកប្បនូបគຈີວຣຕា, សមយាភាໂວ, ອញฺញាតកវិញฺញตฺតិ, ຕາຍ ຈ ປដិលាໂភតិ ອិមាເນตฺຖ ຈตฺตาຣិ ອງຄានិ។ ອញฺញាតកវិញฺញตฺតិសិក្ខាបទំ។

២២។ຣຊตนฺติ ຣូປិយំ។ ຊាតຣູປនฺติ សុວณฺณំ។ មាសកនฺติ ຕໂຍ មាសកា ໂລហមាសໂກ ທាຣុមាសໂກ ຊតុមាសໂກតិ។ ຕตฺຖ ໂລហមាសໂກតិ ຕម្ពໂລហាທិហិ កតមាសໂກ។ ທាຣុមាសໂກតិ សារទាຣុនា វា ເວឡុឧປេសិກាຍ វា ອនฺຕមໂສ ຕាលປณฺເណນាປិ ຣូປំ ឆិន្ទិตฺວា កតមាសໂກ។ ຊតុមាសໂກតិ លាខាຍ វា និយฺยាເសន វា ຣូປំ សមុฏฺฐាເປตฺວា កតមាសໂກ។ ກហាបណนฺติ សុວณฺณមយំ វា ຣូបិយមយំ វា ປាកតិកំ វា។ ຄณฺເຫយฺຍាតិ ອตฺตโน ອตฺຖាຍ ທិយមានំ វា កតฺຖจិ ฐិតំ វា និប្បរិគฺគហំ ທិស្វា សយំ ຄណฺເຫយฺຍ។ ຄណฺຫាເປយฺຍាតិ ຕເທវ ອញฺញេន ຄាហាເປយฺຍ។ និស្សគฺគិតិ ຄហណាທិសុ ຍំ ភិញฺຈិ ກໂຣនฺຕស្ស ອឃនពទฺເធសុ ວตฺຖุគណនាຍ និស្សគฺគិ សិយាតិ ອตฺໂຖ។ សាທិເຍយฺຍ វាតិ ກាយວាຈាហិ ອប្បដិក្ខិປិตฺວា ຈិตฺ ເຕន ອធិវាເសយฺຍ។ ຊាតຣູປຣຊតភាໂວ, ອตฺតុທฺເທសិកតា, ຄហណាທីសុ ອញฺញតຣភាໂວតិ ອិមាເນตฺຖ តីណិ ອງຄານិ។ ຣូປិយប្បដិគฺគហណសិក្ខាបទំ។

២៣។ ຣຊតាທិຈตุพฺພិធំ ອກប្បិយំ កប្បិເຍនាປិ បរិវตฺเตยฺย សហធម្មិເກ ฐเปตฺວា, និស្សគฺគិយំ សិយាតិ សម្ពន្ធោ។ ຕตฺຖ ອកប្បិយនฺติ ອកប្បិយវตฺຖុំ។ កប្បិເຍនាតិ កប្បិយវตฺຖុនា។ សហធម្មិເກតិ ភិក្ខុភិក្ខុនិសាមណេຣសាមណេຣិសិក្ខមានសៀខា ເຕ បញฺຈ សហធម្មិເກ។ ຣូປិយភាໂວ, បរិវตฺตนញฺຈាតិ ອិមាເນตฺຖ ທฺເວ ອງຄານិ។ ຣូປិយបរិវตฺตนសិក្ខាបទំ។

២៤។ ''ອិមំ បតฺតំ ຕុយฺហំ វិកប្បេមិ''តិອាທិនា វិកប្បនញฺຈ ''ອិមំ បតฺតំ ອធិฏฺฐាមិ''តិອាທិនា ອធិฏฺฐานญฺຈ ອកតฺວាតិ ອตฺ ໂຖ។ បមាណិកនฺតិ ເອតฺຖាយំ វិនិຈฺឆໂຍ – ອនុបហតបុຣាណសាលិតណฺឌុលានំ សុໂធតមិតបរិសុទฺធានំ ທฺເວ មគធនាឡិໂຍ គេហตฺວា ເតហិ តណฺឌុលេហិ ອនុតฺតណฺឌុលមកិលិนฺนមបិណฺฑិតំ សុវិសទំ កុនฺທកុលុອຣាសិសទិសំ ອວសฺសាវិໂຕទនំ បចិตฺວា និຣវេសំ បតฺເຕ បក្ខិបិตฺວា ຕស្ស ໂອທនស្ស ຈតុតฺຖภាគប្បមាໂណ នាតិឃេໂន នាតិតនុໂក ហตฺຖហាຣិໂຍ សព្ពសម្ភាຣសៀខໂຕ មុគฺគសូໂប បក្ខិបិតព្ពោ, ຕໂຕ ອាໂລបស្ស ອនុຣូបំ ຍាវຈຣិមាໂລបប្បໂហនកំ មจฺឆមំសាទិព្យញฺชนំ បក្ខិបិតព្ពំ។ សប្បិເតលតក្កຣសកញฺຊិກាທីនិ បន ອគណនូបគានិ ໂហនฺតិ។ ຕានិ ហិ ໂອທនគតិកានិ ເນວ ហាເປតុំ, ន វឌฺເឍតុំ សក្កោនฺតិ។ ເອវេតំ សព្ពមฺປិ បក្ខិតฺតំ សេຈ បន បតฺតស្ស មុខវដฺដិយា ເហฏฺฐិមຣាជិសមំ តិฏฺฐតិ, សុតฺເតន វា ហិເຣន វា ឆិនฺທนฺตស្ស សុតฺតស្ស វា ហីຣស្ស វា ເហฏฺฐិមนฺตំ ផុសតិ, ອយំ ឧក្កฏฺໂฐ នាម បតฺໂຕ។ សេຈ តំ ຣាជឹ ອតិក្កម្ម ថូបីកតំ តិฏฺฐតិ, ອយំ ឧក្កฏฺໂฐមໂក នាម បតฺໂຕ។ សេຈ តំ ຣាជឹ ន សម្បាបុណាតិ, ອនฺໂຕគតເមវ ໂហតិ, ອយំ ឧក្

ກຍ຺ຄຸກ຺ກຍ຺ໂຄ ນາມຯ ອຸກ຺ກຍ຺ຄໂຕ ອຸປ຺ຫຸຌປ຺ປ຺ມາໂຌ ມຊ຺ຊິໂມຯ ມຊ຺ຊິມໂຕ ອຸປ຺ຫຸຌປ຺ປ຺ມາໂຌ ໂອມໂກຯ ເຕສມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ປເກໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິຈ຺ເຈເຕສຸ ອຸກ຺ກຍ຺ຄຸກ຺ກຍ຺ໂຄ ຈ ໂອມໂກມໂກ ຈາຕິ ທ຺ເວ ອປ຺ຕ຺ຕາ, ເສສາ ສຕ຺ຕ ປ຺ຕ຺ຕາ ປ຺ມາຌຍຸຕ຺ຕາ ນາມາຕິ ເອວໍ ປ຺ມາເຌນ ຍຸຕ຺ໂຕ ປ຺ມາຌິໂກ, ຕໍ ປ຺ມາຌິກໍຯ ປ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕສຸ ປ຺ຕ຺ເຕສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ປ຺ຕ຺ຕໍຯ ປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຕາ, ປ຺ມາຌຍຸຕ຺ຕຕາ, ອະຍຸຄາຸນູປ຺ຄຕາ, ອຕິເຣກປ຺ຕ຺ຕຕາ, ທສາຫາຕິກ຺ກໂມຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປຍ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ປຄຸມປ຺ຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍຯ

໘໕ຯ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ປຍ຺ຈພນ຺ຘນໂຕ ອູນປ຺ຕ຺ເຕ ສຕິ ປຣໍ ປນ ນວໍ ປ຺ຕ຺ຕໍ ວິຍ຺ຍາເປຕິ, ຕສ຺ສປິ ກິກ຺ຂຸໂນ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ປຣນ຺ຕິ ອຍ຺ຍໍ, ‘‘ນວໍ ປ຺ຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິມິນາ ຕຸລ຺ຍາຊິກຣຕໍຯ ອຊິຍຸຄານູປ຺ຄປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ອູນປຍ຺ຈພນ຺ຘນຕາ, ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສິກຕາ, ກຕວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ, ຕາຍ ຈ ປຜິລາໂກຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາຣິ ອງ຺ຄານິຯ ອູນປຍ຺ຈພນ຺ຘນສິກ຺ຂາປທໍຯ

໘໖ຯ ໂຍ ສປ຺ປິເຕລາທິກໍ ປນ ເກສຊ຺ຊໍ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫປຣໍ ສນ຺ນິຊິການຣກໍ ກຸຍ຺ຊນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາຫໍ ອຕິກ຺ກາເມຕິ , ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປິເຕລາທິກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ນວນີຕມຊຸຟາຌິຕໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປິ ນາມ ຄວາທີນໍ ສປ຺ປິ, ເຍສໍ ມໍສໍ ກປ຺ປຕິ, ເຕສໍ ສປ຺ປິ, ຕຖາ ນວນີຕໍຯ ເຕລໍ ນາມ ຕິລສາສປມຊຸກເອຣຕ຺ຫວສາທີຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍຯ ມຊຸ ນາມ ມກ຺ຂິການມຊຸເມວຯ ອຸຈ຺ຊຸຣສໍ ອຸປາທາຍ ປນ ອປກ຺ກາ ວາ ອວຕ຺ຖຸກປກ຺ກາ ວາ ສພ຺ພາປິ ອຸຈ຺ຊຸວິກຕິ ຟາຌິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເກສຊ຺ຊວິສານສິກ຺ຂາປທໍຯ

໘໗ຯ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຈີວຣໍ ທຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ຈີວຣໍ ສກສຍ຺ຍາຍ ອຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຈ຺ຊິນ຺ທາປຍໂຕປິ ວາ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ທຕ຺ວາຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈາທີນີ ປຈ຺ຈາສີສມາໂນ ທຕ຺ວາຯ ອຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈາທີນີ ອກໂຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ພລກ຺ກາເຣນ ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ, ຕຖາ ອຈ຺ຊິນ຺ທາປຍໂຕຕິຯ ວິກປ຺ປນູປ຺ຄຈີວຣຕາ, ສາມໍທິນ຺ນຕາ, ສກສຍ຺ຍິຕາ, ອຸປສມ຺ປນ຺ນຕາ, ໂກຊວເສນ ອຈ຺ຊິນ຺ທນໍ ວາ ອຈ຺ຊິນ຺ທາປນໍ ວາຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ປຍ຺ຈ ອງ຺ຄານິຯ ອຈ຺ຊິນ຺ທນສິກ຺ຂາປທໍຯ

໘໘ຯ ອປ຺ປວາຣິຕໍ ອຍ຺ຍາຕິ ຄຫປຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ຍາຕິປ຺ປວາຣິເຕ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕນ຺ຕວາເຍຫິ ຈີວຣໍ ວາຍາເປນ຺ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ ປິຌ຺ຫຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຉພ຺ພິຊໍ ໂຂມສຸຕ຺ຕາທິກໍ ວາ ເຕສໍ ອນຸໂລມໍ ວາຯ ຍາຈິຍາຕິ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ຍາຈິຕ຺ວາຯ ຈີວຣຕ຺ຖາຍ ວິຍ຺ຍາປິຕສຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສິກຕາ, ອກປ຺ປິຍຕນ຺ຕວາເຍນ ອກປ຺ປິຍວິຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ວາຍາປນນ຺ຕິ ອິມາ ເນຕ຺ຖ ຕີຌິ ອງ຺ຄານິຯ ສຸຕ຺ຕວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສິກ຺ຂາປທໍຯ

໘໙ຯ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ສງ຺ຊສ຺ສ ປຣິຌຕໍ ລາກໍ ຊານນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຌາເມຕິ, ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ຊານນ຺ຕິ ຊານນ຺ໂຕຯ ລາກນ຺ຕິ ລກິຕພ຺ພໍ ຈີວຣາທິວຕ຺ຖຸໍຯ ປຣິຌຕນ຺ຕິ ສງ຺ຊສ຺ສ ນິນ຺ນໍ ສງ຺ຊສ຺ສ ໂປຌໍ ສງ຺ຊສ຺ສ ປພ຺ການ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຄິຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຌາເມຕີຕິ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ເທຖາ’’ຕິອາທີນີ ວທນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕນິ ນິນ຺ນໍ ກໂຣຕີຯ ສງ຺ເຊ ປຣິຌຕກາໂວ, ຕໍ ຍຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຌາມນໍ, ປຜິລາໂກຕິ ອິມາເນຕ຺ຖ ຕີຌິ ອງ຺ຄານິຯ ປຣິຌາມນສິກ຺ຂາປທໍຯ

ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນິທ຺ເທສວຌ຺ຌນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໔ຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທສວຌ຺ຌນາ

໙໐ຯ ອິທານິ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ’’ຕ຺ຍາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທຕິ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ປຊານນ຺ໂຕ ມຸສາ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໍ ຕໍເຫຕຸ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທິຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິກ຺ຂຸຍ຺ຈ ໂອມສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຊາຕິນາມໂຄຕ຺ຕກມ຺ມສິປ຺ປວຍອາພາຘລິງ຺ຄກິເລສາປ຺ຕິອກ຺ໂກເສສຸ ກູເຕນ ວາ ອກູເຕນ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ມຸຂສຕ຺ຕິນາ ກິກ຺ຂຸໍ ໂອວິຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທິຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເປສຸຍ຺ຍຫຣເຌປີ ຈາຕິ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ເປສຸຍ຺ຍຫຣເຌ, ຊາຕິອາທີຫິ ອກ຺ໂກສຕ຺ຖຸຫີ ກິກ຺ຂຸໍ ອກ຺ໂກສນ຺ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ສຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸໂນ ປິຍກມ຺ຍຕາຍ ວາ ເກທາຊິປ຺ປາເຍນ ວາ ໂຍ ອກ຺ກຸທ຺ໂຊ, ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ເປສຸຍ຺ຍຫຣຌວຈເນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທິຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໑ຯ ສງ຺ຄີຕິຕ຺ຕຍມາຣຸຬ຺ຫໍ ປິຏກຕ຺ຕຍໍ ຘມ຺ມໍ ຠິກ຺ຂຸຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸນິຎ຺ຈ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎນ ປຸຄ຺ຄເລນ ສທ຺ຘີ ເອກໂຕ ປທໍ ປທໍ ຠາຓນ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປທຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທີຣິຕນ຺ຕິ ສມຸທາຍຕ຺ໂຖຯ

໓໒ຯອນຸປສມ຺ປນ຺ເນເນວາຕິ ຠິກ຺ຂຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ອນ຺ຕມໂສ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸຠູເຕນ ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕນາປິ ສຫ ຕິຣຕ຺ຕິຍໍ ສຍິຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖທິວເສ ອຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ສູຣິເຍ ປຸນ ສຫເສຍ຺ຍາຍ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ສຫເສຍ຺ຍາຍາຕິ ສພ຺ພຈ຺ຉນ຺ນປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນ, ເຍຠຸຍ຺ເຍນຈ຺ຉນ຺ນປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນ ວາ ເສນາສເນ ປຸພ຺ພາປຣິເຍນ ວາ ເອກກ຺ຂເຓ ວາ ເອກໂຕ ນິສຊ຺ຊ ນາຍຯ ຕຕ຺ຖ ຉທນໍ ອນາຫຈ຺ຈ ທິຍຑ຺ຒຫຕ຺ຖຸພ຺ເພເຘນ ປາກາຣາທິນາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນມ຺ປິ ສພ຺ພປຣິຈ຺ຉິນ຺ນມິຈ຺ເຈວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໓໓ຯ ເອກຣຕ຺ຕມ຺ປິ ອິຕ຺ຖິຍາ ສທ຺ຘີ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ປຍໂຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນປິ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິຍາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ຕທຫຸຊາຕາຍປິ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາຯ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ວິນາ ວິຎ຺ຎຸໍ, ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຉປ຺ປທຸຕ຺ຕຣິນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎຸໍ ປຸຣິສໍ ວິນາ ອິຕ຺ຖິຍາ ຉປ຺ປທ ໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ຉປ຺ປທຸຕ຺ຕຣິ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອໂກ ຄາຖາປາໂທ ເອກໍ ປທນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປທປ຺ປມາຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຉ ປທານິ ຉປ຺ປທໍ, ຉປ຺ປທໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ຉປ຺ປທຸຕ຺ຕຣິຯ

໓໔ຯ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິໍ ຐເປຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລໍ ວຊ຺ຊໍ ອຠິກ຺ຂຸໂນ ວທນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທີຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລນ຺ຕິ ອິຘ ສງ຺ຆາທິເສສໍ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ຠິກ຺ຂຸສມ຺ມຸຕິຍາຕິ ຍໍ ສງ຺ໂຆ ອຠິຓ຺ຫາປຕ຺ຕິກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາຍຕິໍ ສໍວຣຕ຺ຖາຍ ອາປຕ຺ຕີນຎ຺ຈ ກຸລານຎ຺ຈ ປຣິຍນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວາ ອກຕ຺ວາ ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອປໂລເກຕ຺ວາ ກໂຣຕິ, ຕໍ ຐເປຕ຺ວາຯ ອຠິກ຺ຂຸໂນຕິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສຯ ວທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສຯ

໓໕ຯ ໂຍ ອກປ຺ປິຍໍ ປຖວິໍ ຂເຓຍ຺ຍ ວາ ຂຓາເປຍ຺ຍ ວາ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຯ ຕຕ຺ຖ ອກປ຺ປິຍນ຺ຕິ ອຸທ຺ຘນປຈນາທິວເສນ ວາ ຕຖາ ຕຖາ ອທຑ຺ຒາ ວາ ຊາຕປຖວີ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສາ ຕິວິຘາ ສຸທ຺ຘມິສ຺ສປຸຎ຺ຊວເສນຯ ຕຕ຺ຖ ສຸທ຺ຘປຖວີ ນາມ ປກຕິຍາ ສຸທ຺ຘປໍສຸ ວາ ສຸທ຺ຘມຕ຺ຕິກາ ວາຯ ມິສ຺ສປຖວີ ນາມ ຍຕ຺ຖ ປໍສຸໂຕ ວາ ມຕ຺ຕິກໂຕ ວາ ປາສາຓສກ຺ຂຣກຖລມຣຸມ຺ພວາລຸກາສຸ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຕຕິຍຠາໂຄ ໂຫຕິຯ ປຸຎ຺ຊປຖວີ ນາມ ອຕິເຣກຈາຕຸມາສໍ ໂອວຏ຺ໂຐ ປໍສຸປຸຎ຺ໂຊ ວາ ມຕ຺ຕິກາປຸຎ຺ໂຊ ວາ ໂຫຕິຯ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓນ ປນ ມິສ຺ສກປຸຎ຺ໂຊປິ ປິຏ຺ຐິປາສາເຓ ກິຓສຸຂຸມຣຊມ຺ປິ ຈ ເທເວ ຜຸສຍນ຺ເຕ ສກິໍ ເຈ ຕິນ຺ຕໍ, ຈາຕຸມາສຈ຺ຈເຍນ ຕິນ຺ໂຕກາໂສ ປຸຎ຺ຊປຖວີສງ຺ຂເມວ ຄຈ຺ຉຕິຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠູຕຄາມໍ ວິໂກເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ຠູຕຄາມນ຺ຕິ ຠວນ຺ຕິ, ອຠວຸໍ ຈາຕິ ຠູຕາ, ຊາຍນ຺ຕິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ ຊາຕາ ວຑ຺ຒິຕາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຄາໂມຕິ ຣາສິ, ຠູຕານໍ ຄາໂມ, ຠູຕາ ເອວ ວາ ຄາໂມຕິ ຠູຕຄາໂມ, ປຕິຏ຺ຐິຕຫຣິຕຕິຓຣຸກ຺ຂາທີນເມຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ຕໍ ຠູຕຄາມໍຯ ວິໂກເປຍ຺ຍາຕິ ເຉທນເຠທນາທີນິ ກເຣຍ຺ຍຯ

໓໖ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຆິກໍ ມຎ຺ຈາທິໍ ອຊ຺ໂຌກາເສ ສນ຺ຖຣຓາທີກໍ ກຕ຺ວາ ອາປຸຈ຺ຉນາທີກໍ ອກຕ຺ວາ ຍາຕິ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆິກນ຺ຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ສນ຺ຕກໍຯ ມຎ຺ຈາທິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປີຐຠິສິໂກຈ຺ຉາທີ ສງ຺ຄຍ຺ຫາຕິຯ ສນ຺ຖຣຓາທີກນ຺ຕິ ສນ຺ຖຣຓາທີ ກຕ຺ວາ ວາ ກາຣາເປຕ຺ວາ ວາຯ ອາປຸຈ຺ຉນາທີກນ຺ຕິ ອາປຸຈ຺ຉນໍ ວາ ອຸທ຺ຘຣຓໍ ວາ ອຸທ຺ຘຣາປນໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາຕີຕິ ຄຈ຺ຉຕິຯ

໓໗ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຆິກາວສເຖ ເສຍ຺ຍໍ ສນ຺ຖຣຓາທີກໍ ກຕ຺ວາ ອາປຸຈ຺ຉນາທີກໍ ອກຕ຺ວາ ຍາຕິ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຆິກາວສເຖຕິ ສງ຺ຆສ຺ສ ສນ຺ຕເກ ອາວສເຖ ວິຫາເຣ ຄພ຺ເພ ວາ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ວາ ສພ຺ພປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນ ຄຸຕ຺ຕເສນາສເນຯ ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ຠິສິ ຈິມິລິກາ ປາວຸຣຓໍ ອຸຕ຺ຕຣຕ຺ຖຣຓໍ ຠູມຕ຺ຖຣຓໍ ຕຏ຺ຏິກາ ຈມ຺ມກ຺ຂຓ຺ຑໍ ນິສີທນໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ ຕິຓສນ຺ຖາໂຣ ປຓ຺ຓສນ຺ຖາໂຣຕິ ເອວມາທິກໍຯ ສນ຺ຖຣຓາທີກນ຺ຕິ ເຕສຸ ເຍນ ເກນຈິ ອຕ຺ຖຣຓາທີກໍ ກຕ຺ວາ ວາ ກາຣາເປຕ຺ວາ ວາຯ

໓໘-໙ຯ ໂຍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ຊານໍ ສປ຺ປາຓກໍ ໂຕຍໍ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ຊານໍສປ຺ປາຓກນ຺ຕິ ‘‘ສປ຺ປາຓກມິທ’’ນ຺ຕິ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ຊານນ຺ໂຕຯ ໂຕຍນ຺ຕິ ອຸທກໍຯ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ປາຣິວຕ຺ຕກໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎາຕິກາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຈີວຣໍ ເທຕິ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຯ ຈີວຣປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓສິກ຺ຂາປເທ ຠິກ຺ຂຸ ປຏິຄ຺ຄາຫໂກ ອິຘ ຠິກ຺ຂຸນີ, ອຍໍ ວິເສໂສຯ ອຎ຺ຎາຕິກາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຈີວຣໍ ສິພ຺ພໂຕປີ

ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈີວຣນ຺ຕິ ນິວາສນປາຣຸປນູປຄໍຯ ສິພ຺ພໂຕຕິ ສຍໍ ສິພ຺ພນ຺ຕສ຺ສ ສູຈິ ປເວເສຕ຺ວາ ນີຫຣເຕາ ປໂຍຄຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຯ ສິພ຺ພາເປນ຺ຕສ຺ສ ປນ "ສິພ຺ພາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ສເຈປິ ສພ຺ພໍ ສູຈິກມ຺ມໍ ນິຏ຺ຐາເປສິ, ເອກເມວ ປາຈິຕ຺ຕິ, ອາຓຕ຺ຕສ຺ສ ປໂຍຄຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕິຯ ປວາເຣຕ຺ວານ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ອກາເຣຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊໂຕ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວິນິຈ຺ໂຌ – ໂອທໂນ ສຕ຺ຕຸ ກຸມ຺ມາໂສ ມຈ຺ໂຉ ມໍສນ຺ຕິ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂຠຊນານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ສາສປມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຊ຺ໂຌຫຣິຕ຺ວາ ໂຠຊນໍ ປຏິກ຺ເຂປີ ກຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎນ ອິຣິຍາປເຖນ "ອລເມຕໍ ສພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ອກາເຣຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊໂຕ ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິຯ

໔໐ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອາສາທນາເປກ຺ໂຂ ຠຸຕ຺ຕາວີ ປວາຣິຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ "ຫນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ, ຂາທ ວາ ຠຸຎ຺ຊ ວາ"ຕິ ອນຕິຣິຕ຺ເຕນ ປວາເຣຕິ, ໂຠຊເນ ຠຸຕ຺ເຕ ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທິຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອາສາທນາເປກ຺ໂຂຕິ ອາສາທນໍ ໂຈທນໍ ມງ຺ກຸກຣຓຠາວໍ ອເປກ຺ຂມາໂນຯ

໔໑-໒ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ນິຘິໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິຘິໂຠຊນນ຺ຕິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເອກຣຕ຺ຕໍ ວີຕິນາມິຕໂຠຊນໍຯ ວິກາເລ ຍາວກາລິກໍ ຠຸຎ຺ຊໂຕ ວາປິ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ວິກາເລຕິ ວິຄຕກາເລ, ມຊ຺ຌນ຺ຫິກາຕິກ຺ກມໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາວກາລິກນ຺ຕິ ວນມູລຜລາທິກໍ ອາມິສໂຠຊນໍຯ ອຄິລາໂນ ຠິກ຺ຂຸ ປຓີຕໍ ສປ຺ປິຠຕ຺ຕາທິກມ຺ປິ ວິຎ຺ຎາເປຕ຺ວານ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ອຄິລາໂນຕິ ກລ຺ລໂກຯ ປຓີຕນ຺ຕິ ສປ຺ປິເຕລມຘຸຜາຓິຕມຈ຺ຉມໍສຂີຣທທິສງ຺ຂາເຕຫິ ສໍສຏ຺ຐໍ ສຕ຺ຕຘຎ຺ຎນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ປຓີຕໂຠຊນໍ ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ທນ຺ຕກຏ຺ໂຐທກໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິຕກໍ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ກາເຍນ ວາ ກາຍປ຺ປຏິພທ຺ເຘນ ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາເສ ຐຕ຺ວາ ກາຍກາຍປ຺ປຏິພທ຺ຘນິສ຺ສຄ຺ຄິຍານໍ ອຎ຺ຎຕເຣນ ນ ທິນ຺ນໍ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ນາມຯ

໔໓ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສ ສຫຕ຺ຖໂຕ ກິຎ຺ຈິ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ ທເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສາຕິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍສ຺ສຯ ກິຎ຺ຈິ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ໂຠຊນີຍໍຯ ສຫຕ຺ຖໂຕຕິ ສຫຕ຺ເຖນຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ມາຕຸຄາເມນ ເອກໂຕ ຣໂຫ ນິສຊ຺ຊໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ຣໂຫຕິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນຯ ກປ຺ເປຕິ ກປ຺ເປຍ຺ຍຯ ເອກໂຕຕິ ສທ຺ຘິໍຯ

໔໔ຯສຸຣາເມຣຍປາເນປີຕິ ເອຕ຺ຖ ປິຏ຺ຐາທີຫິ ກຕໍ ມຊ຺ຊໍ ສຸຣາຯ ປຸປ຺ຜາທີຫິ ກໂຕ ອາສໂວ ເມຣຍໍຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຕທຸຠຍມ຺ປິ ພີຊໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກຸສຄ຺ເຄນາປິ ປິວຕິ, ຕສ຺ສ ຕປ຺ປານປ຺ຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ອຸທິຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອງ຺ຄຸລິປໂຕທເກ ຈາປີຕິ ອງ຺ຄຸລີຫິ ອຸປກຈ຺ຉກາທີນໍ ຆຏ຺ຏນປ຺ຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຫສຘມ຺ເມປີ ໂຈທເກຕິ ອຸປຣິໂຄປ຺ຜເກ ອຸທເກ ຫສຘມ຺ເມ ກີຬານິມິຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໕ຯອນາທເຣປີ ປາຈິຕ຺ຕີຕິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ອນາທຣກຣເຓປີ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຕສ຺ສ ວາ ວຈນໍ ອກຕ຺ຕຸກາມຕາຍ, ຕໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ອສິກ຺ຂິຕຸກາມຕາຍ ອນາທຣິຍໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ມີ ອນາທຣິເຍ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠຍານກໍ ກຖໍ ກຕ຺ວາ ວາ ຠຍານກໍ ຣູປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວາ ຠິກ຺ຂຸໍ ຠີສຍໂຕປິ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໔໖ຯ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອຄິລາໂນ ກິຎ຺ຈິ ປຈ຺ຈຍໍ ຐເປຕ຺ວາ ໂຊຕີ ຊເລຍ຺ຍ ວາ ຊລາເປຍ຺ຍ ວາ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ປທີປຸຊ຺ຊລນໍ ວາ ປຕ຺ຕປຈນາທີສຸ ໂຊຕິກຣຓໍ ວາຕິ ເອວຣູປໍ ປຈ຺ຈຍໍ ຐເປຕ຺ວາຯ ໂຊຕິນ຺ຕິ ອຄ຺ຄີຯ

໔໗-໙ຯ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍ ອນາທາຍ ນວຈີວຣໂຠຄີໂນ ນວໍ ຈີວຣໍ ຠຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກປ຺ປພິນ຺ທຸນ຺ຕິ ໂມຣກ຺ຂິມຓ຺ຑລມງ຺ກຸຓປິຏ຺ຐີນໍ ອຎ຺ຎຕຣປ຺ປມາຓໍ ກປ຺ປພິນ຺ທຸໍຯ ອນາທາຍາຕິ ອນາທິຍິຕ຺ວາຯ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈີວຣາທີກໍ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ອປເນຕ຺ວາ ນິເຘນ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິຘາເປນ຺ຕສ຺ສ ວາ ຫສາເປກ຺ຂສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈີວຣາທີກນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຕ຺ຕນິສີທນສູຈິຆຣກາຍພນ຺ຘນາທີນໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ນິເຘນ຺ຕສ຺ສາຕິ ນິທຫນ຺ຕສ຺ສຯ ຫສາເປກ຺ຂສ຺ສາຕິ ຫສາຘິປ຺ປາຍສ຺ສຯ ຊານໍ ປາຓໍ ຫເນ ຠິກ຺ຂຸ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕມ຺ປິ ຈາຕິ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ "ປາໂຓ"ຕິ ຊານນ຺ໂຕ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕໍ ປາຓໍ ຂຸທ຺ທກມ຺ປິ ມຫນ຺ຕມ຺ປິ ຫເນຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໙។ອາເຫຕ຺ວາເນ ອາເຫຕິ, ທຸພ຺ພລ຺ລໍ ກິກ຺ຂຸນິປິ ຈາຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸນິ ທຸພ຺ພລ຺ລສງ຺ຂາຕໍ ສງ຺ຄາທິເສສໍ ອາເຫຕ຺ວາເນ ຫຸຕ຺ວາ ອາເຫຕິ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິຕ຺ຖິຍາ ສທ ສໍວິທາຍ ຄາມນ຺ຕຣຄຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸນິ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາ។

໘໐។ກິກ຺ຂຸໍວາ ປຫເຣຍ຺ຍາຖາຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸໍ ປຫເຣຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາ។ ຕລສຕ຺ຕິກມ຺ຄິເຣຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ປຫຣຕາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກາຍໍ ວາ ກາຍປ຺ປຕິພທ຺ທໍ ວາ ອຸຄ຺ຄິເຣຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ໂຈເທຍ຺ຍ ວາ ໂຈທາ ເປຍ຺ຍ, ກິກ຺ຂຸໍ ອມູລເກນ ຈາຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸໍ ອມູລເກນ ສງ຺ຄາທິເສເສນ ໂຈເທຍ຺ຍ ວາ ໂຈທາເປຍ຺ຍ ວາ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຕ຺ຖ ອມູລເກນາຕິ ທິຕ຺ຖາທິມູລວິຣຫິເຕນ។

໘໑។ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຸປ຺ປາທເນ ຈາປີຕິ ''ອູນວີສຕິວສ຺ໂສ ຕ຺ວໍ ມຍ຺ເຍ''ຕິອາທິນາ ກເຣນ຺ໂຕ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈຸປ຺ປາທນປ຺ຈ຺ຈຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕິ។ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກຕ຺ທນຕ຺ຖາຍ ກຕ຺ທນຊາຕານໍ ວຈນໍ ໂສຕຸໍ ອຸປສ຺ສຸຕິ ຍາຕິ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ។ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ທນຕ຺ຖາຍາຕິ ກລຫຕ຺ຖາຍ។ ກຕ຺ທນຊາຕານນ຺ຕິ ກລຫຊາຕານໍ។ ອຸປສ຺ສຸຕິນ຺ຕິ ສຸຕິສມີປໍ។

໘໒។ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ສງ຺ຄສ຺ສ ປຣິຕາມິຕໍ ຍໍ ລາກໍ, ຕໍ ປຣປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນາເມຕິ, ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ។ ຕຕ຺ຖ ນາເມຕີຕິ ປຣິຕາເມຕິ។ ປຸຈ຺ຂໍ ອກຕ຺ວາຕິ ''ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນໍ ອາປຸຈ຺ອາມິ''ຕິ ວາ ''ຄາມໍ ປວິສິສ຺ສາມິ''ຕິ ວາ ອນາປຸຈ຺ອິຕ຺ວາ។ ສນ຺ຕກິກ຺ຂຸນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕອຸປຈາຣສີມາຍ ທສ຺ສນູປຈາເຣ ກິກ຺ຂຸໍ ທິສ຺ວາ ຍໍ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ປກຕິວຈເນນ ອາປຸຈ຺ອິຕຸໍ, ຕາທິສໍ ວິຊ຺ຊ ມານໍ ກິກ຺ຂຸໍ។ ຄາມສ຺ສາຕິ ຄາມໍ, ກມ຺ມຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ។ ຄເຕຕິ ສມ຺ປທານຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ຄຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສນ຺ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອນາປຸຈ຺ອິຕ຺ວາ ວິກາເລ ຄາມໍ ຄຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວາຕິ។

ປາຈິຕ຺ຕິຍນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ ນິຕ຺ຖິຕາ។

໘។ ປກິຕ຺ຕກນິທ຺ເທສວຕ຺ຕນາ

໘໓។ ອິທານິ ປກິຕ຺ຕກໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສງ຺ຄິກ''ນ຺ຕ຺ຍາທິ ອາຣທ຺ທໍ។ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອິສ຺ສໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ສງ຺ຄິກໍ ຄຣຸກຕ຺ທໍ ອຄ຺ຄສ຺ສ ເທຕິ, ຕສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ສິຍា។ ເຖຍ຺ຍາຍ ອຄ຺ຄສ຺ສ ເທຕິ, ຍຖາວຕ຺ຖຸ ປາຣາຊິກາທີ ສິຍາ, ທຸກ຺ກຕວຕ຺ຖຸ ທຸກ຺ກຕໍ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖຸ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸ ປາຣາຊິກໍ ສິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

໘໔។ກຸສາທິມຍຈີຣານີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ວາກຜລກໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ກຸສມຍຈີຣໍ ວາກມຍຈີຣໍ ຜລກມຍຈີຣນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ກຸເສ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ກຕຈີຣໍ ກຸສມຍຈີຣໍ។ ວາກມຍຈີຣໍ ນາມ ຕາປສານໍ ວກ຺ກລໍ។ ຜລກມຍຈີຣໍ ນາມ ຜລກສຕ຺ຖານານິ ຜລການິ ສິພ຺ເພຕ຺ວາ ກຕຈີຣໍ។ ກມ຺ພລໍ ເກສວາລຊນ຺ຕິ ເກສຊໍ ກມ຺ພລໍ ວາລຊໍ ກມ຺ພລໍ, ເກສກມ຺ພລໍ ວາລກມ຺ພລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເກເສຫິ ຕນ຺ເຕ ວາຍິຕ຺ວາ ກຕກມ຺ພລໍ ເກສກມ຺ພລໍ។ ຈມຣີວາເລຫິ ວາຍິຕ຺ວາ ກຕກມ຺ພລໍ ວາລກມ຺ພລໍ។ ສມຍໍ ວິນາຕິ ນຕ຺ຖຈີວຣກາລໍ ຖເປຕ຺ວາ។ ຣາຣຍໂຕ ຣາຣຍນ຺ຕສ຺ສ។ ລູກປກ຺ຂາຊິນກ຺ຂິປນ຺ຕິ ອຸລູກປກ຺ຂິອຊິນກ຺ຂິປໍ។ ຕຕ຺ຖ ອຸລູກປກ຺ຂີຕິ ອຸລູກສກຸຕປກ຺ເຂຫິ ກຕນິວາສນໍ។ ອຊິນກ຺ຂິປນ຺ຕິ ສໂລມໍ ສຂຸຣໍ ອຊິນມິຄຈມ຺ມໍ។ ນຕ຺ຖຈີວຣກາລໍ ຖເປຕ຺ວາ ອິເມສຸ ສຕ຺ຕສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຣາຣຍໂຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໘໕។ ສຕ຺ຖເກນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ ສຕ຺ຖກມ຺ມໍ, ຕສ຺ມິ ສຕ຺ຖກມ຺ເມ។ ວຕ຺ຖິມ຺ຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກມ຺ມໍ ວຕ຺ຖິກມ຺ມໍ, ຕສ຺ມິ ວຕ຺ຖິກມ຺ເມ។ ສໍ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ។ ຕໍ ອິນ຺ທໂຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ។ ມໍສາທິໂກຊເນຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ອຄ຺ຄິໂລຫິຕຈມ຺ມໂລມານິ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ។ ຕສ຺ມາ ມນຸສ຺ສານໍ ມໍສອຄ຺ຄິໂລຫິຕຈມ຺ມໂລມໂກຊນປ຺ຈ຺ຈຍາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໘໖។ກທລິເອຣກກ຺ກທຸສ຺ສານີຕິ ເອຕ຺ຖ ກທລິເອຣກອກ຺ກວາເກຫິ ກຕານິ ວຕ຺ຖານິ ຣາຣຍນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຕໍ។ ໂປຕ຺ຖກນ຺ຕິ ມກຈິ ວາເກຫິ ກຕໍ ໂປຕ຺ຖກທຸສ຺ສໍ។ ສພ຺ພປີຕາທິກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສພ຺ພໂລຫິຕກສພ຺ພກຕ຺ຫກສພ຺ພມຍ຺ເຊຄ຺ຄິກໍ ສງ຺ຄຕ຺

ທາຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພເມວ ນິລກໍ ສພ຺ພນິລກໍ໚ ເອວໍ ເສເສສຸປິ໚ ນິລໍ ອຸມ຺ມາຣປຸປ຺ຜວຕຸຕໍ໚ ປີຕໍ ກຕິກາຣປຸປ຺ຜວຕຸຕໍ໚ ໂລຫິຕໍ ຊຍສຸມນປຸປ຺ຜວຕຸຕໍ໚ ກຕຸຫກໍ ອຫຸທາຣິຜຸຄຸກວຕຸຕໍ໚ ມລຸເຊຜຸຄິກໍ ລາຂາຣສວຕຸຕໍ໚ ອິເມສຸ ອຜຸຄສຸ ວຕຸຖູສຸ ຍໍ ກິຄຸຈິ ຊາຣຍນ຺ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໕໗-໙໚ຫຕຸຖິສຸສຸຣຄໂສຕານນ຺ຕິ ຫຕຸຖິອສຸເສົາຣຄໂສຕານໍ ມັສໍ ອຜຸຖິຣຸຊິຣຈມ຺ມໂລມານິ໚ ສີຫພຸຍຄຸພຈຸຣທີປີນນ຺ຕິ ສີຫພຸຍຄຸພອຈຸຣທີປີນໍ ມັສາທີນິ໚ ຕຣຈຸຊສຸສ ຈ ມັສາທີ ອຸທຸທິສຸສກຕມັສຄຸຈ ອນາປຸຈຸຊິຕມັສຄຸຈ ກຸຄຸຊໂຕ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚ ທກຕິຕຸຖາທີກນ຺ຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ວຈຸຈປສຸສາວກຸຝໂຍ ສງຄຕຸຫາຕິ໚ ເຕນ ຍາຕານຸປຸພຸພໍ ອາຄຕປຸປຝິປາຝີ ທີຕຸວານ ວຊເຊຕຸວາ ນຫານຕິຕຸຖຄຸຈ ວຈຸຈກຸຝຄຸຈ ປສຸສາວກຸຝຄຸຈ ວເຊ ວເຊຍຸຍ ຄຈຸເຊຍຸຍ, ທຸກ຺ກຝໍ ຕສຸສ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໕໙໚ສຫສາຕິ ເວຄສາ ເວເຄນ໚ ວຸພ຺ກຊິຕຸວານາຕິ ອນ຺ຕຣວາສກໍ ທູຣໂຕວ ອຸກ຺ຂິປິຕຸວາ, ວ-ກາໂຣ ສນ຺ຊິວເສນາຄໂຕ໚ ປວິເສຕິ ປວິເສຍຸຍ໚ ວຈຸຈປສຸສາວກຸຝິກນ຺ຕິ ວຈຸຈກຸຝິກໍ ປສຸສາວກຸຝິກໍ໚ ວິເສຕິ ປວິເສຍຸຍ໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ວຈຸຈປສຸສາວກຸຝິກໍ ສຫສາ ປວິເສຍຸຍ ວາ ນິກ຺ຂເມຍຸຍ ວາ, ອຸພ຺ກຊິຕຸວາ ວາ ປວິເສຍຸຍ ວາ ນິກ຺ຂເມຍຸຍ ວາ, ອຸກ຺ກາສິກໍ ວຊເຊຕຸວາ ຕໍ ປວິເສຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາ໚

໖໐໚ ນິຕຸຖຸນນ຺ໂຕ ວຈຸຈໍ ກເຣຍຸຍ ທນ຺ຕກຜຸຄຸຈ ຂາທນ຺ໂຕ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ວຈຸຈປສຸສາວໂທຕີນໍ ພທີ ວຈຸຈາທີກໍ ວຈຸຈປສຸສາວໍ ກເຣຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚

໖໑໚ຂເຣນຈາວເລເຂຍຸຍາຕິ ຜາລິຕກຜຸເຄນ ວາ ຜຣຸເສນ ວາ ຄຕຸຖິເກນ ວາ ປູຕິກຜຸເຄນ ວາ ສຸສິເຣນ ວາ ອວເລເຂຍຸຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ກຜຸຄນ຺ຕິ ອວເລຂນກຜຸຄໍ໚ ກູປເກຕິ ວຈຸຈກູປເກ໚ ອູຫຕຄຸຈາຕິ ຄູຖມກ຺ຂິຕຄຸຈ໚ ນ ໂຊເວຍຸຍາຕິ ອຕຸຕນາ ວາ ນ ໂຊເວຍຸຍ ປເຣນ ວາ ນ ໂຊວາເປຍຸຍ໚ ອຸກ຺ລາປຄຸຈາຕິ ກຈວຣຄຸຈ໚ ນ ໂສຊເຍນ ສມ຺ມຊເຊຍຸຍ໚

໖໒໚ຈປຸຈປູຕິ ສທຸທໍ ກຕຸວາ ອຸທກກິຈຸຈໍ ກໂຣນ຺ຕສຸສ ອາຈມນ຺ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອນຊຊິຜຸໂຖວາຕິ ອນາຕຕຸໂຕ ເຍວ໚ ເຖເຣນາຕິ ສງພຕຸເຖເຣນ໚ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທຸເທສໍ໚ ອຸທຸທິເສ ອຸທຸທິເສຍຸຍ, ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚

໖໓໚ ອນາປຸຈຸຊາຍ ປຄຸຫສຸສ ກຖເນ, ອນາປຸຈຸຊາຍ ປຄຸຫສຸສ ວິສຸສຊຊເນ, ອນາປຸຈຸຊາຍ ສຊຊາຍກຣເຕ, ອນາປຸຈຸຊາຍ ປທີປ ຊາລເນ, ອນາປຸຈຸຊາຍ ປທີປວິຊຊາປເນຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ປຈຸຈເຍສຸ ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚

໖໔໚ ອນາປຸຈຸຊາ ວາຕປານກວາຝານິ ວິວເຣຍຸຍ ວາ ຖເກຍຸຍ ວາ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ໚ ວນ຺ທນາທີນ຺ຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ວນ຺ທາປນໍ ສງຄຕຸຫາຕິ໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ນຄຸໂຄ ວນ຺ທນໍ ກເຣຍຸຍ, ວນ຺ທາປນໍ ກເຣຍຸຍ, ຄມນໍ ກເຣຍຸຍ, ໂກຊນໍ ກເຣຍຸຍ, ປີວນໍ ກເຣຍຸຍ, ຂາທນໍ ກເຣຍຸຍ, ຄຫຕໍ ກເຣຍຸຍ, ທານໍ ກເຣຍຸຍ, ຕສຸສ ສພ຺ພຕຸຖ ທຸກ຺ກຝນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ໚

໖໕໚ຕິປຝິຈຸຊນ຺ນກໍ ວິນາຕິ ‘‘ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິສຸໂສ ປຝິຈຸຊາທີໂຍ ຊນ຺ຕາພຣປຸປຝິຈຸຊາທີ ອຸທກປຸປຝິຈຸຊາທີ ວຕຸຖປຸປຝິຈຸຊາທີ’’ນ຺ຕິ (ຈູລຸວ໐໚ ໒໖໑) ເອວໍ ວຸຕຕາ ຕິສຸໂສ ປຝິຈຸຊາທີໂຍ ສມາຫຜາຕິ ‘‘ຕິປຝິຈຸຊາທີ’’ຕິ ວຸຕຕໍ໚ ຕິປຝິຈຸຊນ຺ນກໍ ຄເປຕຸວາ ປຣິກມ຺ມໍ ສຍໍ ກເຣຍຸຍ, ປຣໍ ກາຣາເປຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ ໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ນຫາຍໍ ນຫາຍນ຺ໂຕ ກຸຝຸເຜ ວາ ຖມ຺ເກ ວາ ຕຣຸມ຺ທີ ວາ ກາຍໍ ອຸປພໍເສຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚

໖໖໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ນຫາຍນ຺ໂຕ ກຸຣຸວິນ຺ທກສຸຕຸເຕນ ກາຍໍ ພໍເສຍຸຍ, ກາຍໂຕ ກາເຍນ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ພໍເສຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ໚ ໂຍ ອຄິລາໂນ ເສົາປາຫໂນ ພຫາຣາເມ ພທີອາຣາເມ ຈເຣຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ໚

໖໗໚ສພ຺ພນິລາທີກນ຺ປີ ຈາຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ໂລຫິໂຕທາຕປີຕກຕຸຫມຄຸເຊຜຸຄມຫາຣງຄມຫານາມຣງຄຣຕຸຕາທໂຍ ອຸປາຫນາໂຍ ສງຄຕຸຫາຕິ໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ພນິລສພ຺ພໂລຫິຕາທີກໍ ອຸປາຫນໍ ຊາເຣຕິ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ຣຕ຺ໂຕ ຣຕຕຈິຕ຺ໂຕ ຕທຫຸຊາຕາຍປີ ອິຕຸຖິຍາ ນິມິຕຕໍ ປສຸເສຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂທາຍິຍາ ກິກ຺ຂທາຍິກາຍ ອິຕຸຖິຍາ ມຸຂໍ ປສຸເສຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກ຺ກຝໍ ສິຍາ໚

໖໘-໙. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຊ຺ຊານສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປຕ຺ຕໍ ວາ ປ຺ສເຕ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ອາທາສາທີສຸ ຫີ ອຸທກປຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂໍ ປ຺ສເຕ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ອຸຈ຺ຈາສນມຫາສເນ ນິສຊ຺ຊາທີ ນິສີທນສຍນາທີ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕານຸປສມ຺ປນ຺ນນານາສໍວາສກາທີນໍ ວນ຺ທເນປິ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອທສ຺ສເນ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ, ອາປຕ຺ຕິຍາ ອປ຺ປຏິກມ຺ເມ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກ, ປາປິກາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ເຄ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕໂກຕິ ຕິວິໂທປິ ອິທາທິປ຺ເປໂຕ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອິມິນາ ຠິກ຺ຂຸນີສາມເຕຣສາມເຕຣີສິກ຺ຂມານປຕ຺ພໄຕຕ຺ຖິສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕກາ ຄຫິຕາ. ນານາສໍວາສກາຕິ ລທ຺ທິນານາສໍວາສກາ ຄຫິຕາ. ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອຠິນ຺ນມູລກາ ຄຫິຕາ.

໗໐-໗໑. ໂຍ ທີຆາສເນ ປຕ຺ພກິຕ຺ຖິທີ ປຕ຺ພເກນ ວາ ອິຕ຺ຖິຍາ ວາ ອຸກໂຕພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ວາ ເອກໂຕ ນິສີເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ອທີເຆ ອາສເນຕິ ຣສ຺ເສ ອາສເນ. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຣສ຺ສາສເນ ມຎ຺ເຈ ວາ ປີເຖ ວາ ອສມານາສນິເກນ ເອກໂຕ ສເຍຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຜລປຸປ຺ຜາທີການ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ເວລຸອຸຈ຺ຈຕ຺ຕທນ຺ຕກຏ຺ຐມຕ຺ຕິກາທໂຍ ສງ຺ຄຫິຕາ. ກຸລສງ຺ຄຫຕ຺ຖາຍ ຜລປຸປ຺ຜາທີກໍ ທທໂຕ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ.

໗໒-໓. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຄນ຺ຖິມາທີ ສຍໍ ກເຣຍ຺ຍ, ປຣໍ ກາຣາເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ຊິເນນ ວາຣິຕປ຺ຈ຺ຈເຍ ປຣິກຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ພາໂລ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຊາເຍ ອນິສ຺ສາຍ ນິສ຺ສຍໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອນຸຎ຺ຎາເຕຫິ ມາຕາປິຕຸອາທີຫິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ເວສຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍ ວາ ວເທຍ຺ຍ ວາ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ສາປຕ຺ຕິໂກ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອຸໂປສຖປ຺ປວາຣຕ຺ຕໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ຕຕ຺ຖ ຊິເນນ ຠຄວຕາ ວາຣິຕາ ຊິນວາຣິຕາ, ຊິນວາຣິຕາ ຈ ເຕ ປຈ຺ຈຍາ ເຈຕິ ຊິນວາຣິຕປ຺ຈ຺ຈຍາ, ເຕ ຊິນວາຣິຕປ຺ຈ຺ຈເຍ. ທ຺ເວມາຕິ ກາອປ຺ປຄຸຕ຺ຕາຍ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ.

໗໔. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ອາໂກຄໍ ວາ ນິໂຍຄໍ ວາ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທ຺ວາຣພນ຺ທາທິເກ ຄາເມ ປຣິວຕ຺ຕກວາຏກໍ ອປີທາຍ ທິວາ ສເຍຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ທ຺ວາຣພນ຺ທາທິເກຕິ ເຍນ ເກນຈິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ອພ຺ໂພກາເສປິ ຣຸກ຺ຂມູເລປິ ອນ຺ຕມໂສ ອິມິນາ ລກ຺ຂເຓນ ຍຸຕ຺ຕອາກາສງ຺ຄເຓປິ. ອປີທາຍາຕິ ອປີທຫິຕ຺ວາ. ວິນາໂກຄນ຺ຕິ "ເອສ ທ຺ວາຣໍ ຊຄ຺ຄິສ຺ສຕິ"ຕິ ອາໂກຄໍ ຄເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິໂຍຄນ຺ຕິ ອວສຍ຺ຄານໍ, ອຕ຺ຕໂນ ອວສໍ ພທ຺ສາຫາຣຕາຍ຺ຄານໍ ຄເປຕ຺ວາ. "ສວໂສ"ຕິ ວາ ປາໂຄ, ສວໂສ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທິວາຕິ ທິວາກາເລ.

໗໕. ສຎ຺ຎນ຺ຕິ ສາລິ ວີທີ ຍໂວ ໂຄທ຺ໂມ ກງ຺ຄຸ ວຣໂກ ກຸທ຺ຣູສໂກຕິ ສຕ຺ຕວິທໍ ສຎ຺ຎໍ. ອິຕ຺ຖິຣູປນ຺ຕິ ທາຣຸໂລຫມຍາທີອິຕ຺ຖິຣູປໍ. ຣຕນນ຺ຕິ ມຸຕ຺ຕາທີທສວິທໍ ຣຕນໍ. ອາວຸທນ຺ຕິ ສຕ຺ຕິໂຕມຣາທີສພ຺ພາວຸທຠຕ຺ທໍ. ອິຕ຺ຖິປສາທນນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຍາ ສີສາທີອລງ຺ກາຣໍ. ຕູຣິຍຠຕ຺ທນ຺ຕິ ທມນສງ຺ຂາທີສພ຺ພໍ ຕູຣິຍຠຕ຺ທໍ. ຜລຣຸກ຺ເຂຕິ ຜລິຕຣຸກ຺ເຂ. ປຸພ຺ພຕ຺ຕາທີການ຺ຕິ ມຸຄ຺ຄມາສາທີກໍ. ອາທີ-ສທ຺ເທນ ວາກຸຣກຸມ຺ພາທໂຍ ຄຫິຕາ. ເອເຕສຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອາມເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໗໖. ສຕິຕ຺ໂຖທກເຕເລຫີຕິ ໂຍ ປນ ມສ຺ສິຕ຺ຖກເຕເລນ ວາ ອຸທກມິສ຺ສກເຕເລນ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ຈິກ຺ຂລ຺ເລນ ວາ. ຜຕ຺ພຕ຺ຖຜເຕຫີ ວາຕິ ທນ຺ຕມຍາທີຜເຕນ ວາ ຜກິຈ຺ຈສາທເກຫີ ພຕ຺ຖງ຺ຄຸລີຫີ ວາ ໂກຈ຺ເຊນ ວາ ເກສໂມສຕ຺ຄເນ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກສ຺ມິ ກາຊເນ ໂກຊນນິມິຕ຺ເຕ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໗໗. ທ຺ເວ ຠິກ຺ຂູ ເອກຕ຺ຖຣຕາ ສເຍຍ຺ຍຸໍ, ທ຺ເວ ຠິກ຺ຂູ ເອກປາວຸຣຕາ ສເຍຍ຺ຍຸໍ, ທ຺ເວ ຠິກ຺ຂູ ເອກມຎ຺ຈເກ ສເຍຍ຺ຍຸໍ, ເຕສໍ ທຸກ຺ກຏານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ປມາຕໂຕ ອສິກໍ ວາ ຂູນໍ ວາ ທນ຺ຕກຏ຺ຐໍ ຂາເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາ. ຕຕ຺ຖ ອສິການ຺ຕິ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລໂຕ ອສິກໍ. ຂູນນ຺ຕິ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລໂຕ ຂູນໍ.

໗໘. ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ນຈ຺ຈຄຸຈ ຄີຕຄຸຈ ວາທິຕຄຸຈ ໂຍເຊຕິ ວາ ໂຍຊາເປຕິ ວາ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ເຕສໍ ນຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສນໍ, ເຕສໍ ຄີຕານໍ ສວນໍ, ເຕສໍ ວາທິຕານໍ ສວນຄຸຈ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໗໙. ວິຫາທີໂຣປິເມຕິ ວີທິອາທີນໍ ຣຸຫນຏ຺ຐາເນ. ພທີປາກາຣກຸຏ຺ເຍເຕິ ປາກາຣກຸຏ຺ຍານໍ ພທີ. ວຈ຺ຈາທີຉຫ຺ທນາທີມ຺ຫີຕິ

ວຈ຺ຈປ຺ສາວສງ຺ກາຣຈລກາທີນໍ ລຫ຺ຫນວິສ຺ສຊ຺ຊນປ຺ຈ຺ຈຍາ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທີຄເກສາທີສາຣເຓຕີ ທີຄເກສສາຣເຓ ທີຄນຂສາຣເຓ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໗໐ຯນຂມຜ຺ຖກຣຓາທີມ຺ຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຣຊນກຣຓໍ ຄຫີຕໍຯ ສມ຺ພາເສ ໂລມຫາຣເຓຕີ ສມ຺ພາເສ ອຸປກຈ຺ຉກມ຺ຕ຺ຕກຣຓຜ຺ຖາເນ ໂລມຸທ຺ສຣເຓຯ ເສົາປາຫໂນ ກິກ຺ຂຸ ປຣິກມ຺ມກາຕໍ ກູມີ ອກ຺ກເມຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ

໗໑ຯອໂສຕອລຸລປາເທຫີຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອໂສຕປາເທຫີ ວາ ອລຸລປາເທຫີ ວາ ສງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຈໍ ວາ ປີຄໍ ວາ ອກ຺ກເມຍ຺ຍ, ປຣິກມ຺ມກາຕໍ ກິຕ຺ຕີ ວາ ກາຍໂຕ ອາມສນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໗໒-໓ຯສງ຺ຄາຜິຍາປີປ຺ລຸລຕ຺ເຖຕິ ອສິຜ຺ກິຕຈີວເຣນ ວິຫາເຣ ວາ ອນ຺ຕຣຄເຣ ວາ ປລ຺ລຕ຺ຖິກໍ ກເຣຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍຯ ທຸປ຺ປຣິກຸຄ຺ເຊຍ຺ຍ ຈີວຣນ຺ຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ຈີວຣານໍ ອຄ຺ຄຕຣໍ ຈີວຣໍ ທຸປ຺ປຣິໂກເຄນ ປຣິກຸຄ຺ເຊຍ຺ຍຯ ອກາຍພນ຺ສໂນຕິ ກາຍ ພນ຺ສນວິຣຫິໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຄາມໍ ວເຊຍ຺ຍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ວຈ຺ຈກໍ ອຸຈ຺ຈາຣໍ ກຕ຺ວານ ອຸທເກ ສນ຺ເຕ ນາຈເມຍ຺ຍ ອຸທກາສຸທ຺ສີ ນ ກເຣຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມາເທຍ຺ຍ ອກປ຺ປີເຍຕິ ກິກ຺ຂຸໍ ວາ ສາມເຓຣາທີເກ ເສສສຫສມ຺ມິເກ ວາ ອກປ຺ປີເຍ ນິໂຍເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສກາຄາປຕ຺ຕິຍາ ເທສນາໂຣຈນປ຺ຈ຺ຈຍາ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສກາຄາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຖຸສກາຄຕາວ ອິສາສິປ຺ເປຕາ, ນ ອາປຕ຺ຕິສກາຄຕາຯ

໗໔ຯນ ວເສ ວສ຺ສນ຺ຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ວສ຺ສໍ ນ ວເສຍ຺ຍ ນ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຯ ວິສໍວາເທ ສຸທ຺ສຈິຕ຺ເຕຕີ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ປທານຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ປຜິສ຺ສວໍ ວິສໍວາເທນ຺ຕສ຺ສ ສຸທ຺ສຈິຕ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວສ຺ສໍ ວສິຕ຺ວາ ອນນຸຄ຺ຄາຕກິຈ຺ຈໂຕ ອນນຸຄ຺ຄາຕກິຈ຺ເຈນ ກິກ຺ຂຸໂນ ຄມເນ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ

໗໕ຯ ອາປທໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕຣຸສ຺ສ ອຸທ຺ສໍ ໂປ຺ຣິສມ຺ຫາ ອກິຣຸຫເຓ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ອາປທນ຺ຕິ ອນ຺ຕຣາຍໍຯ ຕຣຸສ຺ສາຕິ ຣຸກ຺ຂສ຺ສຯ ໂປ຺ຣິສມ຺ຫາຕິ ເອກໂປ຺ຣິສປ຺ປມາຓາ ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປ຺ຸຣິສສ຺ສ ປຄ຺ຈຫຕ຺ຖາຯ ອປ຺ຣິສ຺ສາວໂນ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອທ຺ສານໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ໂຍ ຈ ກິກ຺ຂຸ ຕໍ ປຣິສ຺ສາວນໍ ຍາຈໂຕ ນ ທເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ອທ຺ສານນ຺ຕິ ອທ຺ສໂຍຊນເມວ ອນ຺ຕິມມທ຺ສານໍຯ

໗໖ຯ ອຕ຺ຕໂນ ຄາຕເນ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ອິຕ຺ຖິຣູປາທິຣູປໍ ກເຣຍ຺ຍ ວາ ກາຣາເປຍ຺ຍ ວາ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຯ ມາລາທິກໍ ວິຈິຕ຺ຕໍ ຄເປຕ຺ວາ ຊາຕກາທິວຕ຺ຖຸໍ ສຍໍ ກເຣຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ

໗໗ຯກຸຄ຺ຊນ຺ຕມຸຜ຺ຄເປຕິ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ກຸຄ຺ຊນ຺ຕໍ ອຸຜ຺ຄາເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຯ ກຕ຺ຕສາລາທີສຸ ວຸທ຺ຒານໍ ໂອກາສໍ ອທຕ຺ວາ ນິສີທໂຕ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ

໗໘ຯຍານານີຕິ ວຍ຺ຫໍ ຣໂຖ ສກຏໍ ສນ຺ທມານິກາທີນີຯ ກລຸລໂກຕິ ອຄິລາໂນຯ ອຄິລາໂນ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ຍານານີ ອກິຣຸເຫຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວເທ ທວນ຺ຕິ ເກລຸອີ ວເທຍ຺ຍ, ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ອາຣພ຺ກ ເກລຸອີ ວເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຄ຺ຄປຣິສາຍ ອຸປລາລເນ ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕິຯ

໗໙ຯກາຍາທີນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ອູຣຸນິມິຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ກາຍໍ ວາ ອູຣຸໍ ວາ ນິມິຕ຺ຕໍ ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ນ ທສ຺ສເຍ ນ ທສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂລກາຍຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານາທິວິຊ຺ຊໍ ນ ຈ ສຍໍ ວາເຈຍ຺ຍ, ປຣຄ຺ຈ ນ ວາຈາເປຍ຺ຍຯ ປລິຕໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ວາ ຄຕ຺ຫາເປຍ຺ຍ ວາ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ

໘໐-໘໒ຯ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ເປລຸອາຍໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕໍ ກຸຄ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ປຕ຺ຕຫຕ຺ໂຖໂກ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ວາຕປານໍ ວາ ກວາຏໍ ວາ ປຓາເມ ປຓາເມຍ຺ຍ, ໂສທກໍ ປຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ເຫຍ຺ຍ ອຸຕ຺ເຫ ໂອຕາເປຍ຺ຍ ວາ ປຜິສາເມຍ຺ຍ ວາ, ໂວທກໍ ປຕ຺ຕໍ ອຕິອຸຕ຺ເຫຍ຺ຍ ອຕິຄເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຍ ກິກ຺ຂຸ ປຕ຺ຕໍ ກູມິຍໍ ວາ ອງ຺ເກ ວາ ມຄ຺ເຈ ວາ ປີເຄ ວາ ມິທ຺ຒນ຺ເຕ ວາ ປຣິກຕ຺ທນ຺ເຕ ວາ ປາເທ ວາ ລຕ຺ເຕ ວາ ຄເປຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜຯ ກູມິຍນ຺ຕິ ເຍນ ເກນຈິ

ອນຕຸຖຕາຍ ປໍສຸສກຸຂຣມິສຸສາຍ។ ອງເກາຕິ ທຸວິນຸນໍ ຂູຣູນໍ ມຊຸເຊ។ ມິຫຸຌນຸເຕຕິ ມິຫຸຌປຣິຍນຸເຕ។ ປຣິກຕຸຫນຸເຕຕິ ພາ ຫິຣປສຸເສ ກຕາຍ ຕນຸກມິຫຸຌິຍາ ອນຸເຕ។ ໂຍ ກິກຸຂຸ ຈລກາທີ ວາ ປຕຸເຕ ຖເປຍຸຍ, ປຕຸເຕ ວາ ທຕຸຖໂຜວເນ ທຕຸຖສຸສ ໂຜວນປຸປຈຸຈຍາ ຕສຸສ ທຸກຸກຒໍ ສິຍາຕິ ສມຸພນຸໂຜ។

ລ໖។ ອຈຸຈິຜຸຖໍ ມຸຂໂຜວນໍ ອຸທກມຸປີ ປຕຸເຕນ ນິຫຣນຸຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ທຸກຸກຒໍ ສິຍາ។ ໂຍ ກິກຸຂຸ ອກປຸປິຍໍ ປຕຸຕໍ ປຣິກຸຜຸເຊຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກຸກຒໍ ສິຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕຕຸຖ ອກປຸປິຍໍ ປຕຸຕນຸຕິ ທາຣຸມຍປຕຸຕາທີ។

ລ໘។ ໂຍ ກິກຸຂຸ ຂິປິເຕ “ຊີວ”ຕິ ວເທ ວເທຍຸຍ, ຕສຸສ ທຸກຸກຒໍ ສິຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ໂຍ ກິກຸຂຸ ປຣິມຕຸຫລກາທີມຸຫິ ປຜຸຈສຕຸຕຕິ ເສຂິເຍ ອນາທໂຣ ຫຸຕຸວາ ນ ສິກຸຂຕິ, ຕສຸສ ທຸກຸກຒໍ ສິຍາຕິ ສມຸພນຸໂຜ។

ລ໘។ ໂຍ ກິກຸຂຸ ກຕຸທາຄາເຣ ປຍຸໂຕ ມາຕຸຍາ ປີຕຸໂນ ຈ ກຕຸທກໍ ໂຄເປຍຸຍ, ອສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ສິຍາຕິ ສມຸພນຸໂຜ។ ຕຕຸຖ ປຍຸໂຕຕິ ກຕຸທາຄາເຣ ພຸຍາປາຣວເສນ ຍຸຕຸຕປຸປຍຸຕຸໂຕ។ ໂຄປເຍຕິ ໂຄເປຍຸຍ។ ໂຍ ກິກຸຂຸ ທວາຍ ທີເນນ ຊາຕິອາທີນາ ອຸຕຸຕມມຸປີ ວເທຍຸຍ, ທຸພຸກາສິຕໍ ສິຍາຕິ ສມຸພນຸໂຜ។ ຕຕຸຖ ທີເນທີ ວາ ອຸກຸກຜຸເຖທີ ວາ ຊາຕິອາທີທີ ເອວໍ ອຸກຸກຜຸຖໍ ວາ ທີນໍ ວາ “ຈຕຸທາໂລສີ”ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອຸຊຸໍ ວາ “ສນຸຕິ ອິເຜກຈເຈ ຈຕຸທາລເວນເນສາທາ”ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອຜຸຜາປເທເສນ ວາ ອຸປສມຸປນຸນໍ ວາ ອນຸປສມຸປນຸນໍ ວາ ອກຸໂກສາຂິປຸປາຍໍ ວິນາ ເກວລໍ ກີລອາຂິປຸປາເຍນ ວເທຍຸຍ, ທຸພຸກາສິຕໍ ສິຍາຕິ។

ປກິຕຸຕການິທຸເທສວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

໖។ ວຕຸຕາທີກຕຸທນິທຸເທສວຕຸຕນາ

ລ໖។ ອິທານີ ວຕຸຕໍ ທສຸເສຕຸໍ “ອຸປຊຸຊາຈຣິຍວຕຸຕ”ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ອຸປຊຸຊາຍວຕຸຕຜຸຈ ອາຈຣິຍວຕຸຕຜຸຈ ຄມິກວຕຸຕຜຸຈ ອາຄນຸຕຸກວຕຸຕຜຸຈ ເສນາສນາທິວຕຸຕຜຸຈ ປີຍສີເລນ ກິກຸຂຸນາ ກາຕພຸພນຸຕິ ສມຸພນຸໂຜ។ ຄມິກາຄນຸຕຸການຸຕິ ຄມິກໍ ອາຄນຸຕຸກນຸຕິ ເຜໂທ, ຄມິກວຕຸຕໍ ອາຄນຸຕຸກວຕຸຕຜຸຈາຕິ ອຕຸໂຖ។

ລ໗។ ທາຕຸກາໂມ ທຕຸຖປາເສ ກິໂຕ ກີຜຸຈິ ຄຫິຕພຸພໍ ເອເກນ ປຸຣິເສນ ຄຫິຕພຸພໍ ອຸກຸຂິປນກຸຂມໍ ວຕຸຖໍ ຕິສາ ຕິສຸ ປກາເຣສຸ ເອເກນາກາເຣນ ທເທຍຸຍ, ຄເຫຕຸກາໂມ ກິກຸຂຸ ທຸວິສາ ທຸວິສຸ ເອເກນ ຄຕຸເຫຍຸຍ, ອຍໍ ປຜຸຈງໂຄ ປຕິຄຸຄໂຫຕິ ອຕຸໂຖ។

ລ໙-໑໐໐។ ທູເຣ ກິຕໍ ຈີວຣໍ ຖປີໂຕກາສໍ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ “ເອຕ”ນຸຕິ ວຕຸຕພຸພໍ។ ທຕຸຖປາເສ ກິຕໍ ທຕຸເຖນ ອາມສິຕຸວາ “ອິມ”ນຸຕິ ວຕຸຕພຸພໍ។ “ເອຕໍ ອຂິຜຸຖາມິ, ອິມໍ ອຂິຜຸຖາມີ”ຕິ ອິເມສໍ ປທານໍ ມຊຸເຊ ສງຫາຜີອາທີສຸ ປຈຸເຈກໍ ໂຍເຊຕຸວາ ຕີ ຈີວຣໍ ອຂິຜຸເຖຍຸຍ។ ກຖໍ? “ເອຕໍ ສງຫາຜີ ອຂິຜຸຖາມິ, ອິມໍ ສງຫາຜີ ອຂິຜຸຖາມີ”ຕິ ອຂິຜຸເຖຍຸຍ។ ເອວໍ ເສເສສຸ ຈ ຈີວເຣສຸ។ ຍຖາ ຈີວຣາທີ ວິສານໍ ເອວໍ ປຕຸເຕປີ ອຂິຜຸເຖຍຸຍ ປຈຸຈຸທຸຜເຣຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។

໑໐໑។ ສຜຸຈຣິຕຸຕໍ ຖເປຕຸວາ ເສສາ ຄຣຸກາ ຈ ປາຣາຊິກາ ຈ ສຈິຕຸຕກາຕິ ສມຸພນຸໂຜ។ ອນຸຕິມາຕິ ປາຣາຊິກາ។ ອຈຸຈິນຸນສິກຸຂາປທໍ, ປຣິຕຕສິກຸຂາປທຜຸຈາຕິ ອິມໍ ທຸວຍໍ ຖເປຕຸວາ ເສສໍ ນິສຸສຄຸຄິຍໍ ອຈິຕຸຕກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

໑໐໘-໖។ຄາມປຸປເວສນນຸເຕເຕຕິ ຄາມປຸປເວສນໍ ອິຕິ ເອເຕ។ ປາຈິຕຸຕີສຸ ເອເຕ ປທໂສຜມຸມາທໂຍ ຄາມປຸປເວສນນຸຕາ ສຕຸຕຣສ ສິກຸຂາປທາ ອຈິຕຸຕກາ។

໑໐໘-໘។ ປກິຕຸຕເກສຸ ອຸທຸທິສຸສກາຕໍ ຖເປຕຸວາ ອຜຸຜມໍສກໍ ເສສມໍສໍ ອຈິຕຸຕກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕຸຖ ປກິຕຸຕເກສຸ ອຜຸຜມໍສາ ທີກໍ ປຕຸຕທຕຸໂຖ ກວາຜກນຸຕໍ ເຕຣສວິຜໍ ອິທໍ ສິກຸຂາປທໍ ອຈິຕຸຕກໍ, ເສສໍ ສພຸພໍ ສຈິຕຸຕກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

໑໐໖។ ອາຈຣິຍາ ວິຕິກຸກມນຈິຕຸເຕນ ສຈິຕຸຕກໍ ອຈິຕຸຕກນຸຕິ ວທນຸຕິ, ປຜຸຜຕຸຕິຊານເນນ ຈິຕຸເຕນ ຕຖາ ສຈິຕຸຕກໍ ອຈິຕຸຕກນຸຕິ ອາຈຣິຍາ ວທນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕຖາ-ສທຸເທນ “ສຈິຕຸຕກໍ ອຈິຕຸຕກ”ນຸຕິ ອິທໍ ຄຫິຕໍ។

໑໐໗-໘໕ປຸພພກຣຓາທິການຸຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-སທຸໂທ ປຸພພກິຈຈໍ ສງຄຕຸຫາຕິ໌ ຕຕຸຖ –

‘‘ສມຸມຊຊນີ ປທີໂປ ຈ, ອຸທກໍ ອາສເນນ ຈ;

ອຸໂປສຖສຸສ ເອຕານີ, ປຸພພກຣຓນຸຕິ ວຸຈຈຕິ໌

‘‘ຉນຸທປາຣິສຸທຸທິອຸຕຸກຸຂານໍ, ກິກຸຂຸຄຓນາ ຈ ໂອວາໂທ;

ອຸໂປສຖສຸສ ເອຕານີ, ປຸພພກິຈຈນຸຕິ ວຸຈຈຕີ’’ຕິ໌ –

ເອວໍ ປຸພພກຣຓາທິກໍ ນວຮາ ທີປິຕໍ ສພຸພໍ ອຸໂປສຖປຸປວາຣຓໍ ປີຍສີລິນາ ກາຕພຸພນຸຕິ ອຕຸໂຖ໌

໑໑໘໌ຍຖາກຸກມນຸຕິ ເອຕຸຖາຍມສີປຸປາໂຍ – ຄໂຕ ປາຣິສຸທຸທິອຸໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍ, ປຸຄຸຄໂລ ອສີຍຸຖາເນັາໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍ, ສງໂຜ ສຸຕຸຕຸທຸເທເສີາໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍາຕິ໌

໑໑໙໌ຈາຕຸທຸທໂສ ປນຸນຣໂສ, ສາມຄຸຄີ ທີນໂຕ ຕີຮາຕິ ຈາຕຸທຸທໂສ ອຸໂປສໂຖ , ປນຸນຣໂສ ອຸໂປສໂຖ, ສາມຄຸຄີອຸໂປສໂຖຕິ ທີນໂຕ ຕີຮາ ໂຫນຸຕິ໌ ທີນໂຕ ປຸຄຸຄລໂຕ ກຕຸຕພຸພາກາຣໂຕ ເຕ ອຸໂປສຖາ ນວ ອີຕີ ອີຣິຕາຕິ ອຕຸໂຖ໌

໑໑໔໌ເຕວາຈີ ທຸເວກວາຈີຕີ ເຕວາຈີກາ ປວາຣຓາ, ທຸເວວາຈີກາ ປວາຣຓາ, ເອກວາຈີກາ ປວາຣຓາ ອີຕີ ນວ ປວາຣຓາ ວຸຕຸ ຕາ໌

໑໑໕໌ຕສຸສາຕິ ຜຄຸຄຸນມາສສຸສ໌ ຕໂຕ ເສສນຸຕິ ອາສາລຸຫີອນຸຕິມປກຸຂມຸຫາ ຍາວ ກຕຸຕິກປຸຕຸຓມາ ວສຸສກາລນຸຕິ ອຕຸໂຖ໌ ເອຕຸຖ ທີ ເອກສຸມີ ສໍວຈຸຉເຣ ຈຕຸວີສຕິອຸໂປສຖາ ໂຫນຸຕິ໌

໑໑໖໌ເອເຕສູຕິ ເອເຕສຸ ຕີສຸ ຈຕູສຸ ເອເກກສຸມີ ອຸຕຸມຸຫີ ຕຕິຍປກຸຂາ ສຕຸຕມປກຸຂາ໌ ຈາຕຸທຸທສາຕິ ຉ ຈາຕຸທຸທສາຕິ ອຕຸໂຖ໌ ເສສານີ ອຸຕຸຕານຕຸຖາເນວາຕິ໌

ວຕຸຕາທິກຕຸຫນີທຸເທສວຕຸຓນາ ນີຍຸຖິຕາ໌

ນີຄມນກຖາ

ເອຕຸຕາວຕາ ສມາຣທຸຮາ, ມູລສິກຸຂຕຸຖວຕຸຓນາ;

ນີຍຸຖິຕາ ຍາ ສມາເສນ, ອຫຸຓມາສສຸສ ອຈຈເຍ໌

ອສຸນູປສມຸປນຸນານໍ, ທິຕຕຸຖາຍ ສມາສໂຕ;

ອີມໍ ອຕຸຖໍ ວຕຸຓຍຕາ, ຍໍ ປຸຄຸຄໍສີຄຕໍ ມຍາ໌

ເຕນ ປຸຄຸເຄນຍໍ ໂລໂກ, ສຸຂາຍ ປຜິປຕຸຕິຍາ;

ປາປຸຕາຕຸ ວີສຸທຸຮາຍ, ນີພຸພານໍ ອຊຣໍ ປທໍ໌

ນານາຕຣຸຄຓາກິຓ຺ເຓ , ນານາກຸສລກາມິໂນ;

ຘມ຺ເມ ຍຸທ຺ຘານປຕິໂນ, ວິຫາເຣ ວສຕາ ສຕາຯ

ສາສເນ ສິທ຺ຘິປຕ຺ຕສ຺ສ, ສິທ຺ຘິນາ ຎາຓສິທ຺ຘິນາ;

ປຓ຺ຑິເຕນ ກຕາ ເອສາ, ມູລສິກ຺ຂຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ

ມູລສິກ຺ຂາ-ຏີກາ ສມຕ຺ຕາຯ